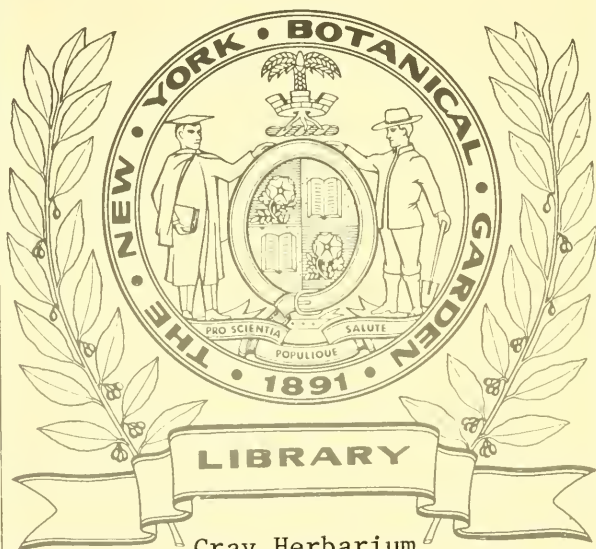

QK325

.S5

Gray Herbarium
Purchase
December 1970

Mar. 30 1889

ERDÉLY

EDÉNYES FLÓRÁJÁNAK

HELYESBITETT FOGLALATA.

A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT MEGBIZÁSÁBÓL

IRTA

Dr SIMONKAI, LAJOS, 1851-90.

TANÁR.

ENUMERATIO

FLORÆ TRANSSILVANICÆ

VESCULOSÆ CRITICA.

EX MANDATO SOCIETATIS SCIENTIARUM NATURALIUM REGIÆ HUNGARICÆ

SCRIPSIT

Dr LUDOVICUS SIMONKAI

PROFESSOR.

C.
BUDAPEST.

KIADJA A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT.

1886.

LIBRARY
NEW YORK

LIBRARY OF THE GRAY HERBARIUM
HARVARD UNIVERSITY.

THE GIFT OF

Museum of Comparative Zoology

ERDÉLY
EDÉNYES FLÓRÁJÁNAK

HELYESBITETT FOGLALATA.

A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT MEGBIZÁSÁBÓL

IRTA

Dr SIMONKAI LAJOS

TANÁR.

ENUMERATIO
FLORÆ TRANSILVANICÆ
VESCULOSÆ CRITICA.

EX MANDATO SOCIETATIS SCIENTIARUM NATURALIUM REGIÆ HUNGARIÆ

SCRIPSIT

Dr LUDOVICUS SIMONKAI

PROFESSOR.

BUDAPEST.

KIADJA A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT.

1886.

LIBRARY
NEW YORK
BOTANICAL
GARDEN

1817, Franklin & C.

Museum of Comp. Zool.

A *Kir. Magyar Természettudományi Társulat* 1880-ban a növénytani nyílt pályázat alkalmával megbízta Dr. SIMONKAI LAJOS tanárt, hogy tanulmányozza Erdély flóráját, s állítsa össze kritikailag az Erdély edényes növényeire vonatkozó eddigi adatokat.

A szerző 1885. évi októberben nyújtotta be munkáját, s a Társulat ugyanazon évi deczember 16. és 1886. évi január 13-iki választmányi ülése a bírálók véleményes jelentése alapján kiadásra elfogadta. A munkának legnagyobb része még 1886-ban elkészült, úgy hogy csak az utolsó ívek maradtak a folyó évre.

A kiadás költségeit Társulatunk az országos érdekű kutatásokra és közleményekre való állami segélyből fedezte.

Budapest, 1887 július 10.

Dr. Lengyel Béla,

e. titkár.

A MUNKA TARTALMA.

SUMMA OPERIS.

Előszó	I—VI.
Irodalmi és herbáriumi források s a jelek magyarázata	VII—XXXV.
Helyszótár	XXXVI—XLIX.
Erdély flórájának jellemzése	1—30

I. Virágosak	31
A) Kétszikűek	31
a) Sokszirmuak	31
b) Egyszirmuak	275
c) Szíromtalanok	465
B) Egyszikűek	497
C) Magrejtőtelenek	596

II. Virágtalanok	600
D) Edényes - virágtalanok	600
a) Villáságvak	600
b) Viz-páfrányok	603
c) Páfrányok	603
d) Zsurlók	613

Pótlandó fajok	616
Egyéb pótlandók és javítandók	617
Névmutató	621

Præfatio	I—VI.
Literaturæ herbariumque fontes nec non abbreviationes	VII—XXXV.
Onosmaticon locorum	XXXVI—XLIX.
Charact ristica floræ Transsil- vanicæ	1—30

I. Phanerogamæ	31
A) Dicotyledoneæ	31
a) Dialypetalæ Endl.	31
b) Gamopetalæ Endl.	275
c) Apetalæ Endl.	465
B) Monocotyledoneæ	497
C) Gymnospermæ	596

II. Cryptogamæ	600
D) Cryptogamæ vasculares	600
a) Dichotomeæ Sachs.	600
b) Rhizocarpeæ Batsch.	603
c) Filicineæ	603
d) Equisetineæ	613

Species addendæ	616
Alia addenda et corrigenda	617
Index nominum	621

ERDÉLY EDÉNYES FLÓRÁJA.

ELŐSZÓ.

Hazánk nyugati részeinek növényzeti viszonyairól számos alapos, részletes munkán kívül ma már összegező kritikai műveink is vannak; ellenben Erdély flórájáról mindeddig még nem alaposak ismereteink. Könnyebb is volt a Királyhágón innen eső Magyarföld növényzetét alaposan megismerni, mert nagyobb a hasonlatossága nyugati szomszédjainak flóráihoz; ellenben Erdély flórája, mely Európa keletével és délkeletével határos, számos sajátlagos és keleti jellemvonásával sok fejtörést okozott s még fog is okozni.

Az irodalomban már eddig is elég anyag van közölve Erdély flórájáról; de az egy évszázad óta felhalmozódó irodalmi adatok sem kellőleg összegyűjtve, sem tudományos bizonyossággal megállapítva nincsenek. És sajnos, hogy egyesek jóval több növényfajt hirdettek Erdély honosai gyanánt, mint a mennyi a valóságnak megfelel; valamint sajnos, hogy ezt oly alakban tették, hogy újabb, gondos és széleskörű tanulmányozások nélkül alig lehet már a valót a valótlantól megkülönböztetni.

Három oly florisztikai művet ismerünk, melyek Erdély edényes növényeit összességükben tárgyalják.

Első és legbecsesebb e művek közül BAUMGARTEN JÁNOS 4 kötetes diagnózisos *Enumeratio*-ja. BAUMGARTEN e műve Erdély flórájának napjainkban is legkiválóbb irodalmi forrása ugyan, de egészben véve, akár diagnózisait, akár meghatározásait, akár a fajokra és eloszlásukra vonatkozó adatait tekintjük, ma már — mint 70 év előtt alkotott szellemi termék — eme 70 év alatt végbement haladáshoz képest, elavulttá és fogyatékosná vált.

A másik két összegező erdélyi florisztikai mű 1866-ban jelent meg. Egyik a *Flora Transsilvaniae excursoria*, FUSS MIHÁLY-tól; a másik pedig az *Enumeratio plantarum Transsilvaniae*, SCHUB FERDINAND-tól.

Mind a két mű szerzője új adatokkal bővíté Erdély flórájának ismeretét; de műveik, főkép a SCHUR FERDINAND-é, csak bizonytalanabbá és nehezebbé tették az Erdély flórájáról való tájékozódást. Műveikben ugyanis nem revideálják BAUMGARTEN adatait s nem egyeztetik az általuk újak gyanánt közlöttek a BAUMGARTEN közléseivel; nem kísérik az új fajokat a megkülönböztetésükre szükséges jellemeket szolgáltató diagnózisokkal; nem fordítanak elég gondot a fajok kritikai meghatározására: hanem gond nélkül veszik át a BAUMGARTEN hibáit kijavíthatlanul, s az alattuk értendő más néven új adatként is felhozzák; közzétesznek egész sereg meghatározatlan új fajt és téves vagy hamis adatot az új fajokról; helytelen meghatározások folytán számos oly növényfajt is ismertetnek Erdélyből mely Erdélyben egyáltalán nem terem. Műveikben ezért gyakran egyazon növényfaj 4, 5, sőt ennél is több néven szerepel; a kétséges és hamis adatok száma halomra gyűl, s a helyes a helytelennel, a való a valótlannal kétségbeejtő útvesztővé bonyolódik.

Húsz éve telt el immár, hogy eme két mű napvilágot látott, s azóta nem akadt senki, a ki az ekként támadt zűrzavar eloszlatására vállalkozott volna. Maga NEILREICH ÁGOST, az *Aufzählung der in Ungarn und Slavonien beobachteten Gefüßpflanzen* szerzője is irtózott az időt rabló terhes revíziótól: pedig NEILREICH-nak, mint Magyarország flórája megírójának lelke előtt lebegett e feladat s érdekében is állott volna megoldása, hogy egészben s ne csonkán adjon számot hazánk növényvilágáról.

NEILREICH kritikai enumeratiója tehát Erdély flórájának kritikai enumeratiójával még kiegészítendő volt, s a kiegészítés munkáját a Kir. M. Természettudományi Társulat reám bízta vala.

Éreztem az elém tűzött s elvállalt nagy feladat nehézségeit, s munka közben leküzdhetetleneknek látszó akadályokra is bukkantam: de Erdély érdekes flórája átkutatásának, tanulmányozásának és megvilágításának vágya s a belém helyezett bizalom kiérdemlése pillanatra sem engedének elcsüggednem.

Megbízatásom csak kritikai enumeratióra szólott, holott Erdély flórájáról a BAUMGARTEN és FUSS említett két művében már diagnózisok florisztikai művekkel rendelkezünk. Eme művekben azonban épen a kritikai alap hiányzott, minthogy diagnózisaik nagyobb részét nem az erdélyi növényeken tett vizsgálatokból merítették, hanem csak külföldi könyvekből írták ki, jöllehet a leírások növényeinkre nem is illettek egészen.

Ez okból a munkát egész előlről kellett kezdenem s elejétől végeig nagy körültekintéssel és szigorú megbírálással végezni, hogy a mindenekelőtt szükséges, de eddig hiányzó kritikai alap meg legyen. Önálló tanulmányok s a szabad természetben végzett kutatások és megfigyelések alapján meg kellett győződnöm, hogy mely növényfajok honosak igazán Erdélyben s melyek kerültek be flórájának irodalmába tévedésből vagy épen szélhámosságból; át kellett tanulmányoznom a flóra egész növényanyagát, hogy tüzetes diagnózisok és összehasonlítások útján szabatosan meghatározhassam, s az így megállapított elnevezések alatt közölhessem; ki kellett küszöbölnöm flóráinkból az idegen növények neveit; össze kellett gyűjtenem a szétszórt irodalmi adatokat, pontos idézeteikkel egybeállítanom, s a mennyiben ellentmondók voltak, az ellentmondásokat összeegyeztetnem: csak így lehetett Erdély otthonos növényfajait s azok földrajzi elterjedését megállapítanom s ennek révén Erdély flórájának általános képét és növénygeografiai jellemét előtűntetnem.

Enumeratiómat, a hol csak a tárgy természete megkívánta, bíráló megjegyzésekkel kísértem, s e megjegyzéseket, hogy általánosan érthetők legyenek, a botanika elfogadott tudományos nyelvén, a latin nyelven is megírtam.

Munkám összeállítására vonatkozólag a következőket óhajtom megjegyezni.

Arra törekedtem, *hogy a tudományos faj, génusz és egyéb nevek közül a legjogosabbakat használjam s a további használatra megállapítsam.* Különösen a *faj-nevek* okoztak e tekintetben nehézséget; mert ma már egy azon növényfajnak nemcsak 1, hanem gyakran 5—10, sőt több tudományos neve van. Ez egyet jelentő szinonimok közül az illető faj legjogosabb nevét elsőbbségi elv alapján kerestem ki, szinonimjaikat pedig zárójel közé tettem; s vizont a prioritások bebizonyítása végett úgy az érvényre emelt, mint a szinonim nevekhez, közzétételük teljes idézeteit és évszámait is kikerestem s kiírtam.

Iparkodtam továbbá, *hogy a flóra általános képét, növényzetének változatos elterjedését s növénygeografiai jellemét is lehetőleg hűen feltűntessem.* Ezért első sorban gondot fordítottam arra, hogy Erdély flórájának azon részint szubtilis, részint nagy karakterű növényfajait kimutassam, melyek benne az igen hasonló, de nálunk nem termő nyugot-európai növényfajokat helyettesítik. Nagy gondot fordítottam az Erdélyt jellemző keleti s déli növényfajok megállapítására, valamint arra, hogy Erdély flórája sajátos eredetiségében kidomborodjék, s felismerhető legyen amaz átmeneti jelleme, mely őt, mint a nyugati

és keleti flórák közé ékelődött tagot, a fajok keveredésében és érdekes szubtilis elváltozásaiiban megilleti. Midőn még minden egyes növényfajnál úgy a vízszintes, mint a magasságbeli, a növényregiók szerint való elterjedést is kitüntettem; továbbá az egész területen otthonos növényfajok emez általános jellemét kiemeltem; a termőhelyeket ugyanabban a sorrendben csoportosítottam: ezekkel Erdély flórájának növénygeografiai viszonyait részletesen törekedtem megállapítani.

A termő helyeket természetesen a törvényesen megállapított államnyelvű neveikkel közöltem. Minthogy az eddig megjelent munkák eme soknyelvű országrészben dívó magyar, német, szász és román helyneveket vegyesen használták, az ebből eredhető zavart úgy háritottam el, hogy a termőhelyek összes neveit a munkámhoz csatolt szótárban gyűjtöttem össze.

Az Erdély flórájára vonatkozó irodalmi közleményeket és munkákat lehetőleg teljesen, szintén külön fejezetben állítottam össze.

Hogy feladatomat sikerrel oldhassam meg, első sorban személyesen igyekeztem átkutatni s megismerni Erdély flóráját, melylyel már 1872 óta foglalkoztam. Számos utazáson és kiránduláson megfigyeltem és jellemző példányokban összegyűjtöttem Erdély növényeit; e kirándulásokat egyszersmind úgy irányoztam, hogy a helyszínén való megfigyelések és gyűjtések alapján a másoktól világga bocsátott és reánk megoldhatatlan nyűgűl maradt számos helytelen adatot kiigazítsam.

Feladatom megoldásában lényegesen segítettek mindazok, kik herbáriumaiknak áttanulmányozását megengedték, s a kik munkámban irodalmi eszközökkel is támogattak.

Dr. HAYNALD LAJOS biboros érsek a legnagyobb előzékenységgel engedte meg erdélyi növényekben gazdag s nagybecsű herbáriumának teljes áttanulmányozását; dr. CIÉSIELSKI THEOFIL egyetemi tanár szíves volt SCHUR FERDINAND herbáriumát a lemergi egyetem múzeumából tanulmányozás céljából nagy csomagokban hozzám küldetni; dr. KANITZ ÁGOST egyetemi tanár az *Erdélyi Múzeum-Egylet* s a kolozsvári egyetem növénygyűjteményeit nyitotta meg előttem, hogy főkép LANDOZ, CZETZ és JANKA herbáriumait tanulmányozhassam bennök; dr. KERNER ANTAL bécsi egyetemi tanár a saját privát herbáriumát s a bécsi egyetem múzeumának tudományos eszközeit bocsátotta rendelkezésemre; végül a nagyszebeni kir. kath. főgymnasium igazgatója, VERESS IGNÁCZ és természetrajzi szaktanára, ORMAY SÁNDOR, a BAUMGARTEN herbariumát nyitották meg előttem.

Ezenfölül átnéztem FUSS MIHÁLY herbáriumát, BARTH JÓZSEF, CSATÓ JÁNOS, CSERNI BÉLA, dr. HALÁCSY JENŐ, WOLFF GÁBOR, WALZ LAJOS és a bécsi Zoologisch-botanische Gesellschaft gyűjteményeit; erdélyi növényanyagot pedig dr. HAYNALD LAJOS-tól, JANKA VICTOR-tól, PORCIUS FLORIÁN-tól, ORMAY SÁNDOR-tól, KNAPP ARMIN-tól és TAUSCHER GYULÁ-tól kaptam.

Irodalmi eszközökkel segítettek: dr. HAYNALD LAJOS, dr. JURÁNYI LAJOS, dr. KANITZ ÁGOST és dr. KERNER ANTAL, BRAUN HENRIK bécsi botanikus, KNAPP ARMIN, a bécsi gyógyszerész-egylet conservatora, BARTH JÓZSEF hosszúaszói lelkész; a nagyváradi állami főreáliskola; végül a nagyszebeni kir. kath. főgymnasium, melynek könyvtárából a BAUMGARTEN által használt s egykor tulajdonát tevő nagyobb florisztikus műveket kölcsönlőztem ki.

Legyen szabad mindeme sokoldalú szíves támogatásokért e helyen köszönetemet kifejeznem.

Végre hálás köszönettel tartozom a nmélt. m. k. vallás- és közokt.-ügyi minisztériumnak, mely tanulmányaimnak itthon s a külföldön való véghezvitelére több ízben szabadságot engedélyezvén, munkám létrejöttét egyáltalában lehetővé tette.

Ennyi nemes támogatás s a kitűzött czél érdekében kifejtett több mint öt évi ernyedetlen munkásság, ím megteremték kritikai enumeratiómat.* Lelki megnyugvással bocsátom enumeratiómat a nyilván-

* Jegyzetül fölemlítem itt azon alpműveket, a melyeknek munkám megírásánál különösen hasznát vettem. Ilyenek:

1. C. LINNE: *Species plantarum* (editio 1753).
2. C. L. WILLDENOW: *Species plantarum*. I—IV. k. (1797—1805).
3. WALDSTEIN et KITAIBEL: *Descriptiones et icones plantarum rariorum Hungariæ* (1799—1812).
4. A. ROCHEL: *Plantæ Banatus rariores* (1828).
5. MARSCHALL A. BIEBERSTEIN: *Flora taurico-caucasica*. I—III. k. (1808; 1819).
6. G. D. J. KOCH: *Synopsis floræ Germanicæ et Helveticæ*. ed. III. (1856—57).
7. A. NEILREICH: *Flora von Nieder-Oesterreich* (1859).
8. A. NEILREICH: *Diagnosen der in Ungarn und Slavonien bisher beobachteten Gefäßpflanzen* (1867).
9. C. F. NYMAN: *Sylloge floræ Europææ* (1854—55).
10. C. F. NYMAN: *Conspectus floræ Europææ* (1878—84).
11. C. F. LEDEBOUR: *Flora rossica*. I—IV. k. (1841—53).
12. E. BOISSIER: *Flora orientalis*. I—V. k. (1867—1884).
13. A. KERNER: *Schedæ ad floram exsiccata Austro-Hungaricam*. I—III. k. (1881—1884).
14. E. FIEK: *Flora von Schlesien* (1881).
15. G. A. PRITZEL: *Thesaurus literaturæ botanicæ* (1877).

nosság elé, mert a tőlem telhetőt megtenni őszintén igyekeztem. Hiszem, hogy művem az Erdély edényes flórájára vonatkozó ösmereteket általánosságban és lényegében tisztába hozza, de egyúttal beösmérem, hogy további teendőket is hagyott maga után örökül. Ezek közé tartozik a még fennmaradt s enumeratiómban kijelölt kételyek felderítése; azután Erdély számos vidékének, különösen pedig a keleti és délkeleti vidékeknek tüzetesebb növénytani átkutatása; ilyen továbbá a részletes növénygeografiai adatok szakszerű gyűjtése, a kiválón erdélyi növényfajoknak kísérleti tenyésztéssel egybekötött tanulmányozása, valamint a már megteremtett kritikai alapon egy diagnózisos florisztikai mű megalkotása.

Adja Isten, hogy a tudományos ismeretek iránt való lelkesültség és ügybuzgalom, s a tehetős körök érdeklődő figyelme és támogatása mennél előbb a teljes megoldás révébe vezessenek; adja Isten, hogy az egész Magyarföld edényes növényeiről, sőt az ezen enumerációban föl nem karolt edénytelen kryptogamokról is, oly klasszikus diagnózisos művet lássunk mielőbb, mely a tudományos érdekek szolgálata mellett a gyakorlati életnek is hasznos adatokat szolgáltatasson.

Aradon, 1885. okt. 2.

DR. SIMONKAI LAJOS

főreáliskolai tanár.

IRODALMI ÉS HERBÁRIUMI FORRÁSOK. A JELEK MAGYARÁZATA.

(Literaturæ herbariorumque fontes, nec non abbreviationes.)

MNL. = Magy. Növ. Lap. = Magyar Növényzeti Lapok, szerkeszti és kiadja dr. KANITZ AGOST.

ÖBZ. = Öst. bot. Zeit. = Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Dr. ALEXANDER SKOFITZ.

VSV. = Verh. sieb. Ver. = Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt.

ZBG. = Zool. bot. Ges. = Verhandlungen der k. k. Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien.

*. — Azon auctor neve felett áll, ki a növényt Erdélyből először közlé biztosan [Ponitur supra nomen illius Auctoris, qui speciem primum e Transsilvania publicavit.]

! — Láttam az illető lelőhelyen, ha a lelőhely után áll; vagy láttam az illető auctor eredeti példányát, ha auctor neve után áll. [Vidi isto loco; post nomen auctoris significat specimen authenticum auctoris me vidisse].

[!] — Magam szedtem. [Ego ipse legi.]

Folyószám. — Az Erdélyben honos fajok folyószámmal vannak ellátva. [Species spontaneæ numero ordinario sunt præditæ.]

†. — E jegy, ha a növény nevének folyószáma előtt áll, azt jelenti, hogy kétes, vajjon az illető növény terem-e vadon Erdélyben; ha pedig folyószám nélkül áll növények neve előtt, akkor azt jelzi, hogy ama növények vagy csak természetnek, vagy tévesen közlöttek. [Significat ante numerum ordinarium, plantam esse apud nos dubiam; sine numero, — plantas cultas aut errore e Transsilvania publicatas.]

Fajok, alfajok, variétások. — Fajokat, alfajokat (subspecies) és variétásokat (válfaj, változat) különböztetek e munkámban. A subspeciesek, vagy én szerintem subtilis-speciesek, rokonfajukkal egyazon folyószámot kapják és teljes fajnevet viselnek, miként azt már NYMAN Conspectusában találjuk; míg azonban NYMAN csillag (*) alatt csatolja a subspecieseket rokonaikhoz, addig én a rokonfaj folyószáma alá helyezett *a, b, c, . . .* jelzéssel fejeztem ki a kapcsolatot. [Species subspecies et varietates in opusculo hoc distinguuntur. Subspecies Auctorum — a me potius *species-subtiles* appellatæ — sub uno numero cum eorum typo conjunguntur et nomine specifico salutantur, sed non eodem modo quam apud NYMAN «Conspectus fl. europæ», idest non asterisco (*) notantur, vero litteris *a, b, c . . .* numero comuni subscriptis coordinantur.]

- ANDRAE KARL Justus dr. A palæontologia professzora a bonni egyetemen. Szül. Naumburgban Poroszországban, 1816 nov. 1., elh. Bonnban 1885 máj. 8. — Erdélyben 1851-ben botanizált, számos és nagy kirándulást téve, s többek közt Schur-ral is tett kirándulásokat Kastenholznál és Bráza havasain. Közleményei igen alapos tanulmányok.
- Andrae Bot. Zeit.* — Botanische Zeitung, herausgegeben von Schlechtendal und Mohl, Berlin 4° folyóiratban: Beiträge zur Kenntniss der Flora des südlichen Banats, der banater Militärgrenze und Siebenbürgens. XI. (1853) 409, 435, 456, 471. — XIII. 289, 305, 321, 701, 738, 806, 820, 861, 897, 913. — XIV. 49, 65, 111, 202, 243.
- Andrae Illustr. Zeit.* — Leipziger Illustrirte Zeitungban: Der Butschetsch bei Kronstadt und Skitl a Jalomnicza, eine Alpenwanderung in Siebenbürgen. XXII. (1854 apr. 15) nro. 563. — Egészen át van véve s közölve a Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwiss. VI. (1855) 40.
- Andrae Abh. Naturf. Ges. Halle.* — Abhandlungen der Naturforschenden Gesellschaft zu Halle I (1854) viertes Quartal p. 55–84: Bericht über eine im Jahre 1851 unternommene geognostische Reise durch die südlichsten Punkte des Banates, der banater Militärgrenze und Siebenbürgens. — Kivonatban közölve van: Verhandlungen und Mittheil. des siebenb. Vereins IX. (1858) p. 98, 114, 128.
- APPEL JOSEF. Lovag és es. k. őrnagy, ki egykor Marosvásárhelyt tartózkodott, s mint füvészkedő egyes adatokat szolgáltatott a Fuss Flora trans. excurs. számára.
- BAIER ANTON tanár. — Oester. botan. Zeitschrift, redigirt von Skofitz XXXIII. (1883) p. 327–28: Die Heimat des gemeinen Flieders. — Új adatot nem tartalmaz.
- BALOG JÓZSEF dr. med. — Inauguralis értekezésében, melyet Benkő Józsefnek ajánl, lelőhely nélkül van néhány erdélyi növény tárgyalva.
- Balog Spec.* — Specimen inaugurale botanico medicum sistens præcipuas plantas in M. Transsylvaniæ Principatu sponte et sine cultura provenientes, ac ibidem usu receptas. Lugduni Batavorum. 1779. 4°. 37. p.
- BARABÁS JÓZSEF hely. hitv. lelkész Egerbegyen. Gyűjteményét átnéztém.
- BARTH JOSEF. Ág. hitv. lelkész Hosszúfászon. Erdély igen tevékeny s nagy növényeserét üző füvésze. Szül. Tábláson, Berethalma mellett, 1833. okt. 19.
- Barth Arch.* — Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde. Neue Folge. Hermannstadt, 8° folyóiratban: Systematisches Verzeichniss derjenigen Pflanzen, welche der Gefertigte auf mehreren Excursionen in Siebenbürgen im Jahre 1876 gesammelt hat. XV. (1879) 105.
- Barth MNL.* — Magyar Növénytani Lapok, szerk. és kiadja Kanitz Agost, Kolozsvárt. — folyóiratban: Ephedra Erdélyben. I. (1877) 49.
- Barth ÖBZ.* — Österreichische Botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, — folyóiratban: Correspondenz-közlés. XXI. (1871) 103; XXII. 270.
- Barth USV.* — Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt, Hermannstadt, 8° folyóiratban: Systematische Aufzählung der im grossen Kockelthale zwischen Mediasch und Blasendorf wildwachsenden Pflanzen. XVII. 43. — XVIII. 21, 47, 64. — Eine botanische Excursion auf das Vorgebirge Piatra Csáki bei Felső-Gáld im Unteralbenser Comitate, ausgeführt am juli 1868. — XIX. 139. — Polygala sibirica L. eine für Siebenbürgen neue Pflanze. Entdeckt am Hohen-Berg bei Scholten (Szász-Csanád) im Unteralbenser Comit at in Siebenbürgen. XXI. 44.

BAUMGARTEN JOHANNES CHRISTIANUS GOTTLÖB. — Erdély első nagyérdemű botanikusa. Szül. Lukau-on Lausitzban 1765 apr. 7.; élete javát mint Segesvár hírneves physikusa egyszersmind Erdély flórája kutatásával töltö; elh. Segesvárott 1843 dec. 29.

Baumg. Fn. — Enumeratio stirpium Magno Transsilvaniae Principatui præprimis indigenarum in usum nostratum botanophilorum conscripta, inque ordinem sexuali-naturalem concinnata. 8°. — Tom. I—III. Vindobonæ 1816; tom. IV. curante M. Fuss, Cibinii 1846. — E mű mint korszakának magaslatán álló kitűnő fűvészt mutatja be szerzőjét, úgy hogy e mű, bár leírásai nagyrészt idegen művekből vannak átvéve, és vannak egyes hibái is, mind a mellett Erdély flórájának korszakalkotó alapműve, s napjainkig legfőbb forrása. Enumeratiójának megírása végett Baumgarten Bécsbe utazott fel jegyzeteivel s ott évhosszant használta az irodalmi és herbáriumi segédeszközöket. Mivel tehát herbáriuma nélkül írta meg művét, nem csodálható, hogy abba tévedések kerültek be.

Baumg. enumeratiójából szedték ki az Erdélyre vonatkozó adatokat a «Dissertatio Inauguralis»-ok írói, -- ilyenek:

BOCK JOSEF dissertatiója: Plantarum, secundum Pharmacopœam austriacam anni 1820 officinalium, quot quot in Magno Transsilvaniae Principatu sponte proveniunt descriptis, Linnæo et præsertim Thunbergio duce in systema sexuali-artificiosum concinnata. Cibinii, 1832, 8°, VI. 58 p.

CZOMPÓ JOHANN: Dissert. inaug. de Euphorbiaceis Hungariae, Croatiae, Transsilvaniae, Dalmatiæ et Litoralis Hungarici. Pest, 1837. 14 p.

FEUEREGGER CAROLUS: Dissert. inaug. de Valerianeis Hungariae, Croatiae, Transsilvaniae, Dalmatiæ et Litoralis Hungarici. Pest, 1837. 8°, VIII. 30 p.

GRÉSZ JOHANN: De Potentillis Hungariæ, Transsilvaniae, Croatiae, Dalmatiæ et Litoralis Hungarici. Pest, 1837. 8°. 30 p.

SADLER MICHAEL: Specimen inaugurale sistens synopsis Salicum Hungarie, quam annuentibus magnifico domino præside et direttore spectabili domino decano etc. Pestini 1831. 8°, 33 p.

Baumg. Herb. — Baumgarten nagyon fontos növénygyűjteménye, mely az 1851-ik év elején, a kultusz-miniszterium intézkedése folytán, Fuss Michael által Segesvárról Nagy-Szebenbe lett átszállítva, hogy ott a «Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften» gondozása alá kerüljön. Később, mintegy nyolcz év multán, a nagyszebeni kir. főgymnasiumnak adományozá Ó Felsége. Ezen utóbbi helyen van manap is jól konzervált állapotban, — de sajuos több originaléjától megfosztva. Hiányai azon időközben támadtak, midőn leltározás nélkül a «Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften» gondozása alatt állott; ezért a hiányzó originalék főkép SCHUR gyűjteményében találhatók. Viszont Schurtól szedett számos növénypéldányt is találunk benne, melyek vignette-jök szerint mind az 1850-es években vannak szedve, s így jóval Baumgarten halála után kerültek oda.

Baumg. Mant. — Joh. Christ. Gottl. Baumgarten Enumerationis stirpium Transsilvaniae indigenarum Mantissa I. auctore Michaeli Fuss professore cibinensis. Cibinii 1846. 8°, 112 p.

BAYER N. JOAN.

Bayer ZBG. — Zoologisch botanische Gesellschaft in Wien közleményeiben. Monographia Filiae generis. XII. (1862) p. 3—62.

BECK GÜNTHER dr. — Custos Bécsben a Naturhistorisches Hofmuseum-nál.

- Beck Inulae.* — Inulae Europae. — Megjelent: Denkschriften der Mathematisch-Naturwissenschaftlichen Classe der kaiserl. Akademie der Wissenschaften in Wien, 4°, tom. 44. p. 283—339, tab. I. — Különnyomatban: Wien, 4°, 1881. 59 p. tab. I.
- Beck ÖBZ.* — Österreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz: Ueber Inula hybrida Baumgarten. XXXIII. (1883) 141.
- BENKŐ JÓZSEF, Középajtai és Árkosi. — Lelkész, majd professzor. Szül. Bardócson a Székelyföldön 1740 decz. 20., elh. Kis-Ajtán 1814 decz. 28. — Ő írta az első füvészeti adatokat Erdélyből; azonban közlései lelőhely nélkül, csak általánosságban vannak tartva, s ezért alig idézhető. — (*Epilobium Benkőianum.*)
- Benkő Trans.* — Transsilvania, sive Magnus Transsilvaniae Principatus, olim Dacia mediterranea dictus, orbi nondum satis cognitus, nunc multifariam et strictim illustratus. Vindobonae. 1778. 8°. — Két kötet (tom. II.). Az első kötet 103—115. lapján az Erdélyben tenyésztett növények; a 115—126. lapokon pedig az önként termők vannak részint felsorolva, részint megjegyzésekkel is kísérve.
- BERGLEITER GUSZTÁV, ellenőr a város pénztáránál Nagy-Szebenben. A 927-ik számot gyűjtötte a Fuss Herb. Norm. Transsilvanicum-jába.
- BIELZ ERNŐ ALFRÉD. A Magy. Tud. Akadémia levelező tagja s nyugalmazott m. kir. tanfelügyelő. Jeles természetbúvár, főleg zoologus; Schurral a Rundreise-ban vett részt, mint a nagy-szebeni Verein für sieb. Naturw.-nak akkori titkára. Szül. Nagy-Szebenben 1827 febr. 4.
- Bielz VSt.* — Verhandlungen und Mittheil. des siebenb. Vereins für Naturw. zu Hermannstadt — folyóiratban: Naturhistorische Reiseskizzen. III. 171. 187. — Vereinsnachrichten. III. 99; V. 173; VIII. 81; IX. 17 (Fr. Fronius: Die Reise auf den Surul); XIV. 130. — Excursionen in Siebenbürgen. XX. 11, 41, 42, 46.
- Bielz Reiseb.* — Reisebuch für Siebenbürgen, nach eigenen zahlreichen Reisen und Ausflügen in diesem Lande verfasst. Hermannstadt. 1881. Kis 8°. VIII, 296 p.
- Bielz Landk.* — Handbuch der Landkunde Siebenbürgens, eine physikalisch-statistisch-topographische Beschreibung dieses Landes. Hermannstadt. 8°, 1857. VIII. 614 p.
- BLOCKI BRONISLAW. Segédtanár Lembergben az erdészeti akadémián.
- Blocki ÖBZ.* Österreichische Bot. Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien 8°, — folyóiratban: Bemerkungen über einige Pflanzen des Schurschen Herbarium Transsilvanicum XXXI. (1881) 145.
- BLUFF et FINGERHUT: Compendium florae germanicae ed. II (1836—38) II. vol., művében a magyarországi, s így erdélyi növényeket is felveszi, oly formán, mint Reichenbach a «Flora germaniae excursoria»-ban.
- BOCK JÓZSEF. (Lásd Baumgarten-nél.) Egy-két adatot közöl tőle Fuss Mihály a Flora trans. excursoria-ban.
- BOISSIER EDMOND. Nagynevű helvét botanikus. Szül. Genève-ben, 1810 máj. 10; elh. Valeyres-ben 1885 szept. 25.
- Boiss. El. Orient.* — Flora Orientalis sive enumeratio plantarum in Oriente a Graecia et Aegypto ad Indiae fines hucusque observatarum. Geneva et Basiliae. 8°. Vol. I. 1867, II. 1872, III. 1875, IV. 1875—79, V. 1882—1884.
- BONNET EDUARD dr. — Histoire du Scleranthus uncinatus Schur. — Különnyomat 8°, 13 p.
- BORBÁS VINCZE dr. philos. — Főreáliskolai professzor Budapesten és 1880 óta egyetemi magán-professzor ugyanott. Számos munkáiban itt-ott egy erdélyi növényről is szól. — Szül. Ipoly-Litkén Nógrádmegyében,

1844 jul. 29. — Erdélyt is érintő közleményei közül nem tartalmaznak idézhetőt a következők:

1. Az asyngamia (virágzásbeli sietség v. késedelem) jelentősége új fajok képzésére. Budapest, 1876. 4°, 12 p. — Különnyomat a «Természet» című folyóirat 1876-ik évi 1-ső és 2-ik számaiból.

2. A Magyar Növénytani Lapok-ban Kolozsvártt megjelent két cikke: Viselhetik-e különböző növények ugyanazon nevet. I. (1877) 50. — Az Inula Csatóí és I. hybrida érdekében VII. 39.

Borb. Bot. Monatsschr. — Deutsche botanische Monatsschrift, herausg. von Dr. G. Leimbach, Sondershausen, 8° folyóiratban: Etwas über *Orchis saccigera* Brogn. I (1883) 65.

Borb. Bot. Zeit. — Botanische Zeitung, redigirt von A. de Bary et G. Kraus, 4°, Leipzig, folyóiratban: De Iridibus nonnullis præcipue Hungaricis. 1877, p. 473. — Kurze Bemerkungen über einige *Thlaspi* Originalien, 1878, p. 305.

Borb. Verh. Ver. Brandenb. — Verhandlungen des botanischen Vereins für die Provinz Brandenburg und die angrenzenden Länder. Berlin, 8° folyóiratban: Bemerkungen über die Verbascum-Arten und Hybriden des Banates. XVII. (1875) p. 58—64. Különnyomat. 8°, 7 p.

Borb. Centralb. — Botanisches Centralblatt, herausgeg. von Uhlworm und Behrens: De distributione geographica formarum *Orchidis laxifloræ* Lam. per. Hungariam. 1882. Nro. 50.

Borb. Értekez. — Értekezések a természettudományok köréből, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia Budapest. 8°, — kiadványokban: Florisztikai adatok különös tekintettel a Roripákra, IX. k./XV. sz. (1879) 64 p. — A hazai *Epilobium*ok ismeretéhez. IX. k./XVI. sz. (1879) 34 p. — Az elzöldült Szarkaláb mint morphologiai útmutató. XI. k./XVI. sz. (1881) 46 p. Egy táblával. — Az *Aquilegiák* rendszere és földrajzi elterjedése. XII. k./VI. sz. (1882) 19 p.

Borb. MNL. — Magyar Növénytani Lapok folyóiratban: Kis járulékok Erdély flórájához. IX. (1885) 59.

Borb. Közlem. Matematikai és Természettudományi Közlemények, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. Budapest. 8°, — kiadványokban: Ujabb jelenségek a magyar-flórában. XII. (1875) 75. — Észrevételek és Phytographiai megjegyzések Janka Viktor «Adatok Magyarhon délkeleti flórájához stb.» című cikkére. XIII. (1876) 25. — Adatok a sárga virágú szegfűvek és rokonaik systematikai ismeretéhez. XIII. (1876) 186. Ugyanez megjelent az: Abhandlungen des botanischen Vereins der Provinz Brandenburg XIX. (1877) évfolyamában, p. 1—29. — Adatok Arbe és Veglia szigetek nyári flórája közelebbi ismeretéhez. Három táblával. XIV. (1876) 365. — Dr. Haynald L. érsek herbariumának harasztfélái. XIV. (1877) 437. — Vizsgálatok a hazai Arabisok és egyéb Cruciferák körül. XV. (1878) 145. — Florisztikai közlemények. XV. (1878) 265. — A Magyar birodalom vadon termő Rózsái monographiájának kísérlete. XVI. (1880) 305.

Borb. Linn. — A *Linnaea* folyóiratban: Pteridophyta herbarii Dris L. Haynaldi Hungaria. XLII. (1878—79) 203.

Borb. MTE. Matematikai és Természettudományi Értesítő, kiadja a Magyar Tud. Akadémia — kiadványokban: Florisztikai Közlemények, 1882. 8. p. Különnyomat.

Borb. ÖBZ. — Österreichische Botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, — folyóiratban: *Epilobium Kernerii* Borb. XXVI. (1876) 17. — Eine ungarische Crucifere mit vierfächeriger Frucht. XXIX. 246. — Ueber einige *Epilobien*. XXIX. 182. — Weitere Beiträge zur

- Kenntuiss der verwachsenen Blätter. XXIX. 398. — Roripa anceps. und R. Sonderi XXXII. 42. — Literaturbericht. XXXII. 237; XXXIII. 269. — Correspondenz-közlés: XXVIII. 278, 310; XXIX. 101, 134, 201; XXXII. 105, 342.; XXXIII. 30; XXXV. 75.
- Borb. Természet.* — Természet, népszerű lap természettudományi s földrajzi ismeretek terjesztésére. Budapest, 4°, folyóiratban: A magyar korona néhány Hieracium formájáról. 1878, p. 25.
- Borb. Term. Közlöny.* — Természettudományi Közlöny, kiadja a K. M. Természettudományi Társulat. Budapest. 4°, — folyóiratban: Vad Boglárkák (*Ranunculus*) teljesedve. XI. 33. — Új Gyékényfaj Budapest környékéről XIV. (1882) 216.
- Borb. Term. Füzt.* — Természetrajzi Füzetek folyóiratban: Schur lebergi herbáriumának erdélyi Verbascomai. IX. (1885) 272.
- Borb. ZBG.* — Verhandlungen der k. k. Zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien. Wien 8°, folyóiratban: Symbolæ ad pteridographiam et Characeas Hungariæ præcipue Banatus. XXV. (1875) p. 781—796.
- BRANDZA D. dr. — A növénytan tanára Bukarest egyetemén, s ugyanott a fűvészkert és botanikus múzeum igazgatója. — Műve, mely Erdélyt alig érinti, a következő: *Prodromul florei Române sau enumeratiunea plantelor până astăzi cunoscute în Moldava si Valachia.* Bucuresci 1879—1883. 8°. LXXXIV, 568 p.
- BRASSAI SÁMUEL. Egyetemi tanár Kolozsvárott; ma már nyugalmazva. Széles körben ismert tudósunk. Szül. Toroczkón, 1798.
- Bras. MN.L.* — Magyar Növénytan Lapok, szerkeszti és kiadja Kanitz A. Kolozsvárt. 8°, — folyóiratban: Egy pár kis curiosum. I. (1877) 129.
- Bras. a Linnæa* folyóiratban: XXXIV. (1865—66) 462: *Orob. canescens* L. fil. und was sonst noch dazu gehört. Nach dem ungarischen Original-Manuscript von Samuel v. Brassai, Director des siebenbürg. Landesmuseums etc., übersetzt von Otto Herman und theilweise vom Verfasser selbst.
- Bras. Flora.* — Flora oder Botan'sche Zeitung, herausg. von der k. botanischen Gesellschaft in Regensburg. Regensburg, 8°, — folyóiratban: Botanische Miscellen aus Siebenbürgen. XXI. (1838) I. 305.
- BUCHENAU FRANZ. Reáliskolai igazgató Bremában.
- Buchenau Junc.* — Kritisches Verzeichniss aller der bisjetzt beschriebenen Juncaceen, nebst Diagnosen neuer Arten. Bremen. 1880. 8°, 112 p.
- ČELAKOVSKÝ LADISLAUS dr. A növénytan egyetemi professzora Prágában, Csehországban.
- Čel. Flora.* — Flora oder Botanische Zeitung 1883 p. 140, 145, 165: Ueber einige Arten, resp. Rassen der Gattung *Thymus*.
- Čel. ÖBZ.* — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, — folyóiratban: Phytographische Beiträge [*Hypericum Transsilvanicum Čel.*] XXIV. (1874) 138. — Botanische Miscellen XXIX. 361.
- CHRIST HERMANN, a Flora oder Botanische Zeitung 1875. p. 298, — a *Rosa coriifolia*t említi Erdélyből.
- CsATÓ JÁNOS. — Alsó-Fehérvármegye alispánja (1874 óta) Nagy-Enyeden, és szorgalmas természetbúvár. Szül. Alvinczen 1833 ápr. 11. — Munkái és herbáriuma számos adatot szolgáltatnak.
- Csató ÖBZ.* — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, — folyóiratban: Correspondenz-közlések: XXIII. 100; XXIV. 224, 251, 253; XXVI. 279.
- Csató MN.L.* — Magyar Növénytan Lapok, szerkeszti és kiadja Kanitz A.

- Kolozsvártt, 8°. — folyóiratban : Nevezetesebb jelenségek Nagy-Enyed környékének virányában. I. 22, 38. — Észrevételek dr. Sinkovics Lajos Inula hybrida című cikkére. VII. 23. — Adatok a Juniperus Sabinának hazánkban való elterjedéséhez. IX. (1885) 97. — A Mluha nevű tó és viránya. IX. 1.
- Csató Cibiuj. — A Cibiujézer s környező hegyeinek viránya. Pest. 1870. 4°, p. 308. — Megjelent a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók XIV-ik nagygyűlésének történeti vázlata és munkálataiban.
- Csató Erd. Múz. — Az Erdélyi Múzeum-Egylet Évkönyvei-ben, Kolozsvártt. 4°: A Retyezát helyviszoai és természetrajzi tekintetben IV. k., II. füzet (1868) 72. — A Sztrigy mentének s mellékvölgyeinek természetrajzi leírása. Koszorúzott pályamű. VI. (1873). Különnyomat, 39 p.
- Csató Székácsvölgy. — A Székácsvölgy flórája és madárfaunája. Eger. 1869. 4°. 254. — Megjelent a : Magyar Orvosok és Természetvizsgálók XIII-ik nagygyűlésének történeti vázlata és munkálataiban.
- CSERNI BÉLA dr. philos. A kath. főgymnasium rendes tanára Gyulafehérvártt. Szül. Nagy-Szebenben, 1842 aug. 12.
- Cserni Gyulafej. — Gyulafehérvár környékének növényzete. Gyulafehérvártt, 1879. 8°, 34 p. — Megjelent a : Gyulafehérvári róm. kath. Nagy-gymnasium értesítőjében az 1878.9 tanévről.
- CZETZ ANTAL. Előbb kereskedő Deésen, majd 1850-től kezdve magánzó Gántson. Szül. Deésen, 1801 okt. 21; elh. Gántson 1865 ápril 25. — Szenvedélyes fűvész volt 1840-től kezdve, s nagy és szép gyűjteményét az Erdélyi Múzeum-Egyletnek hagyta öröklül, mely ma az egyetemi gyűjteménnyel van egyesítve és szépen conserválva Kolozsvártt.
- Czetz. Erd. Múz. — Az Erdélyi Múzeum-Egylet Évkönyveiben, Kolozsvártt, 4°: Azon növények névlajstroma, melyeket én (Czetz) kaptam és szárítottam 1850-től fogva. VI. k. I. füz. (1872) 10, — hol azt Herman Ottó közli «Czetz Antal emlékezete» mellékletével.
- DE CANDOLLE Augustin Pyramus. (Szül. Genève 1778 febr. 4. elh. ugyanott, 1841, szept. 9.) és fia DE CANDOLLE Alphonse Louis Pierre Pyramus. (Szül. Páris, 1806, okt. 28.)
- D. C. Prodr. — Prodromus systematis naturalis regni vegetabilis (1824—1873). I—VII. Aug. Pyr; VIII—XVII. Alph. L. Paris. 8°.
- D. C. Monogr. — De Candolle Alphonse et Casimir: Monographiæ Phanerogamarum I—IV. (1878—1883) Parisiis. 8°.
- D. C. — Monographie des Campanulées. Paris 1830. 4°, 384 p. 20 tab.
- DECAISNE M. J. — Nouvelles Archives du Museum d'histoire naturelle, Paris, 4°, évkönyvekben: Monographie des genres Ligustrum et Syringa. XII. (1879) p. 1—45.
- DIETZ SÁNDOR. — Asszistens a budapesti tudomány-egyetem növénytani tanszékénél. — Műve: Rügy és levélkules a Magyar-birodalomban honos és honosított fás növények meghatározására, a szövegbe nyomott 16 fametszetű ábrával, Budapest, 1882, 8°, 100 p. — Különnyomat az «Erdészeti lapok» XXI-ik évfolyama I. füzetéből. — Specialis lelőhelyeket nem tartalmaz.
- DIÓSZEGI SÁMUEL debreceni predikátor és FAZEKAS MIHÁLY műve. a «Magyar Fűvészkönyv», mely a két magyar hazábann találatható növényeknek megismerésére vezet a Linné alkotmánya szerint. Első rész. Debreczenben. 1807. 8°. XVI, 608 p. — Erdély növényeinek felsorolására és meghatározására is kiterjed ugyan; de lelőhelyeket nem említ, sőt az egyes növényeknél általánosságban sem jelzi, melyek jönnek elő Erdélyben.
- EMERICH MARTIN. — Előbb gyógyszeráros, most magánzó Szászrégenben.

Tartózkodása helyén botanizált, s mint ilyen egy kéziratot küldött be Szászrégen flórájáról Fuss Michaelnek, ki azt Flora trans. excursoriájában értékesíté.

ENGLER ADOLF dr. — Egyetemi professzor, előbb Kiel-ben, most Berlinben. — Egyik kiváló műve : a «Versuch einer Entwicklungsgeschichte der Pflanzenwelt, insbesondere der Florengebiete seit der Tertiärperiode» Erdély flóráját illető érdekes fejtegetéseket is tartalmaz.

Engler in D. C. Monogr. — De Candolle «Monographiæ Phanerogamarum» kiadványaiban : Araceæ. II. (1879) 68; p. Anacardiaceæ (1883) 171 p.

Engler Sar. — Monographie der Gattung Saxifraga L. Breslau, 1872. 8°, 292 p. tab. I.

ERCSEI JÓZSEF, téglási. — Mérnök, Tordamegye erdőfelügyelője és hites táblabírája volt. Szül. 1792; elh. Tordán, 1868 márczius 8.

Ercsei Tord. — Nemes Tordamegye flórája. Kolosvárt, 1844. 8°, 182 p. — Tele van részint téves adatokkal, részint olyanokkal, melyeket tudományos név és specialis lelőhely nélkül közöl. Növénygyűjtemény nem maradt utána, sőt barátjának Nagy Lajosnak herbáriumra is, hol egyes kételyeket fel lehetett volna deríteni, az 1848-iki szabadságharcban elpusztult. Ezért adatait részint az újabb irodalmi források, részint saját tapasztalataim alapján törekedtem helyreigazítani.

FALCK A. — Svéd botanikus, ki 1870-ben Erdélyben botanizált, mely útjából betegem ért haza, s fiatalon elhunyt. Száritott növényeket láttam tőle Haynald érsek herbáriumában.

FEICHTINGER SÁNDOR dr. med. Esztergommege főorvosa, most reáliskolai igazgató Esztergomban.

Feicht. Közlem. — Matematikai és Természettudományi Közlemények, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 8°. — kiadványokban : Kraszamegye és környéke flórájáról. IX. (1873) 55. — Részletes jelentés az 1872. tett társas kiránduláson észlelt Fészkesekről. X. (1873) 77.

FILTSCH EUGÉN. — Ág. hitv. lelkész Nagy-Szebenben.

Filtsch Ust. Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt, 8°. — folyóiratban : Ferienreise in das Siebenbürgische Erzgebirge. VIII. (1857) 147.

FLORA, oder allgemeine botanische Zeitung, herausg. in Regensburg, 8°. — folyóiratban : Tudósítás a «Versammlung der Naturforscher und Aerzte zu Hamburg im Jahre 1830»-ról XIV. (1831) a. 67. Syringa Josikæa, l. c. 399.

FOCKE WILHELM OLBERS. — Die Pflanzen Mischlinge, ein Beitrag zur Biologie der Gewächse. Berlin, 1881, 8°. 569 p. Nincsenek benne új lelethelyek, sem szemléleten alapuló pozitív ítéletek Magyarországról flórájáról.

FOURNIER M. EUG. — Monographie du genre Hesperis. Megjelent : «Bulletin de la Société botanique de France.» Paris 8°. XIII. (1866) p. 326—361.

FREYN JOSEF. — Vasúti mérnök; az 1870-es évek első felében hazánkban, most Csehországban. Szül. Prágában Csehországban 1845 dec. 7.

Freyn Közlem. — Matematikai és Természettudományi Közlemények, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 8°. — kiadványokban : Az 1871—73. évben Magyarország keleti részeiben gyűjtött növények jegyzéke. Freyn József vasúti mérnök német kézírata után közli dr. Borbás Vincze. XIII. (1876) 65.

- Frey* ÖBC. — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, — folyóiratban: Ueber einige Pflanzen insbesondere der österr. ungar. Flora. XXVI. 227, 405. — Correspondenz-közlés: XXXV. 34, 75.
- FRIES ELIAS Magnus. Egyetemi professzor volt Upsalában. Szül. Femsjöben Smolandban, 1794 aug. 15; elh. 1878 febr. 8.
- Fries* *Epier.* — *Epicrisis generis Hieraciorum*. Upsalæ, 1862. 8°. 160 p. — Ex Upsala Universitets Arsskrif. Mathematik och Naturvetenskap.
- Fries* *Symb.* — *Symbolæ ad historiam Hieraciorum*. Upsalæ 1848. 4°. 220 p. — Ex N. Actis Reg. Soc. scient. Vol. Ups. XIII—XIV.
- FRONTUS FRIEDRICH Franz. Előbb professzor az ág. hitv. gymnasiumánál Segesvárott; majd ág. hitv. lelkész Szt.-Agóthán. Szül. Szász-Nádasdon Küküllőmegyében 1829 jan 9; elh. Sz.-Agóthán 1886. febr. 14.
- Fro.* *VST.* — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt, 8°, — folyóiratban: Zwei botanische Excursionen, VI. (1855) 187. — Beobachtungen während des Jahres 1855 (és folytatólag 1856) über periodische Erscheinungen im Thier- und Pflanzenreihe aus der Umgebung von Schässburg. VII. 10, 197. — Eine naturhistorische Excursion auf den Ngoi. VII. 119. — Ein Ausflug auf die Hargitta am 1. Juni 1857. VIII. 102. — Eine naturhistorische Excursion in das Szeklerland im August 1857 ausgeführt. IX. 77. Ez utolsó csak kivonat a szerző alább következő közleményéből: *Fro. Arch.* jelzés alatt.
- Fro.* *Schässb.* — Flora von Schässburg. Ein Beitrag zur Flora von Siebenbürgen. Kronstadt. 1858. 8°, 95 p. — Tartalmazza ezt a: Program des evangelischen Gymnasiums in Schässburg und der damit verbundenen Lehranstalten, zum Schluss des Schuljahres 1857/8.
- Fro.* *Karpat.* *Ver.* — Jahrbuch des Siebenbürgischen Karpaten-Vereins. Hermannstadt, 8°, — évkönyvekben: Zur Characteristik der siebenbürgischen Karpatenflora. I. (1881) 124. — Általánosságban van tartva, alig pár lelőhelyvel.
- Fro.* *Arch.* — Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde. Neue Folge. Kronstadt. 8°, — folyóiratban: Zwei Tage auf dem Szuru und sechs Tage im Szeklerland. Zwei botanische Excursionen. III. (1858) 141.
- FUSS KARL Adolf. Ág. hitv. főlelkész volt Nagy-Szebenben, s a mellett 1867 óta a Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften egyetnek elnöke. Szül. 1817 okt. 13. Nagy-Szebenben; elh. Neudorfon, 1874 július 1. — Kitűnő entomologus, ki bátyjával Fuss Mihályval együtt sokat kutatott Erdély-szerte az 1838-tól 1850-ig szünetlenül szorgalmazott exkursióikon.
- Fuss* *K.* *VST.* — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt, 8°, — folyóiratban: Vereinsnachrichten: II. 172, 196 (Wolfótól, de főkép Schurtól közöl adatokat, melyek Schurban nincsenek kellően s teljesen idézve.); III. 180.
- Fuss* *K.* *Arch.* — Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Neue Folge. Kronstadt, 8°, — folyóiratban: Bericht über eine Excursion in den Gebirgen von Tihutza bis Borszék. I. (1853) 389.
- FUSS MICHAEL. Előbb tanár Nagy-Szebenben; végül ág. hitv. lelkész Nagy-Csűrön s az erdélyi superintendens vicarius. Szül. 1814 oct. 5. Nagy-Szebenben; elh. Nagy-Csűrön 1883 ápr. 17. — Erdély flórája kutatásában és irodalmi összeállításában nagy és lelkiismeretes tevékenységet fejtett ki. s ezért nagy érdemeket szerzett magának. Növény-

gyűjteményét és könyvtárát a nagyszebeni «Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften» örökölte.

Fuss Alt. Arch. — Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Alte Folge, Hermannstadt, 8°, — folyóiratban: Verzeichniss derjenigen Pflanzen, welche entweder ausschliesslich, oder doch hauptsächlich in Siebenbürgen wildwachsend angetroffen werden, nebst Angabe ihres Fundortes und der wichtigsten Synonymen. II. (1846) 349. — Alphabetische Zusammenstellung der sächsischen, ungarischen, walachischen und deutschen Trivialnamen, in Siebenbürgen wildwachsender oder allgemein cultivirter Pflanzen. III. (1848) 177. — Literarische Anzeige [Birát: Erchei «Nemes Tordamegye flórájá»-ról, és Sternheim «Uebersicht der Flora Siebenbürgens»-éről] III. 238.

Fuss Arch. — Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Neue Folge, Kronsadt, 8°, — folyóiratban: Notiz zur Flora Siebenbürgens. I. (1853) 101.

Fuss Bericht. — Bericht über den Stand der Kenntniss der Phanerogamen Flora Siebenbürgens mit dem Schlusse des Jahres 1853. Hermannstadt, 1854. 4°, 31 p. Megjelent: a Programm des Gynnasiums A. C. zu Hermannstadt für das Schuljahr 1853/4.

Fuss In Haidinger Bericht. — Berichte über die Mittheilungen von Freunden der Naturwissenschaften in Wien, gesammelt und herausgegeben von Wilhelm Haidinger, Wien. 8° müben: Versammlungs-Berichte. III. (1848) 244.

Fuss Öster. Blätter f. Liter. etc. — Oesterreichische Blätter für Literatur und Kunst, Geschichte, Geographie, Statistik und Naturkunde, redigirt von Dr. A. Adolf Schmidt, Wien 4°, — folyóiratban: Ueber die neuesten Unternehmungen zur Kenntniss der Flora in Siebenbürgen. IV. (1847) p. 867—871.

Fuss Trans. — Flora Transsilvaniae excursoria; munificentia Societatis pro illustranda Transsilvaniae cognitione et Excellentissimi D. Archiepiscopi Dr. L. Haynald, edidit Societas Naturæ-Curiosorum Transsilvanica Cibinensis. Cibinii, 1866. 8°. VIII, 864 p. — Fuss főműve, melyben az irodalmi adatokat gondosan összegyűjté, — de minden idézés nélkül csak összeírta; és a melyben a diagnózisokat igen csekély kivétellel egyszerűen idegen flóra művekből vevé át. — E mű főérdemét, az irodalmi adatok összeírásán kívül, a lelkiösmeretes feldolgozás teszi.

Fuss VSV. — Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt, 8°, — folyóiratban:

Herbarium normale Transilvanicum. — Hat példányban volt tervezve, még pedig: Bécs, Budapest! Breslau, Gyulafehérvár (mics meg ott), Kolozsvár (! de hiányos), és Nagy-Szeben! herbáriumi számára. Az egyes centuriák tartalma a Verh. sieb. Ver. következő kötetekben lett közölve: 1-ső centuria XIII. (1862) 140. — 2-ik centuria XIV. 188. — 3-ik centuria XV. 100, 117. — 4-ik centuria XVIII. 180. — 5-ik centuria XVIII. 255. — 6-ik centuria XIX. 190. — 7-ik centuria XIX. 204. — 8-ik centuria XX. (1869) 162. — 9-ik centuria XX. 178. — 10-ik centuria XXII. (1872) 38. — 11-ik centuria XXII. 45. — Az első 7 centuria szét volt osztható, azontúl azonban nem történt az meg, mert a 8-ik centuriától kezdődő növény-anyag véletlen szerencsétlenségből Fuss Mihály lakásán Girlsau-ban elégett. Szerencse, hogy legalább a Fuss Mihály herbáriumában sértetlenül meg vannak azok mind, ki nekem a kérdéses növényeket szíves volt megmu-

tatni. E Herbarium Normale Transsilvanicumot költség szempontjából kiadta a: Societas Naturæ-Curiosorum Transsilvanica Cibiniensis; máskülönben pedig Fuss Mihály nevéhez fűződik az, ki nemcsak az eszmét adta hozzá, s nemcsak szerkeszté és összeállítá, — hanem legnagyobb részben (803 számot) saját maga gyűjté is össze. — Fuss Mihályon kívül gyűjtöttek még e herbarium számára: Barth Josef (133 sz.); Unverricht Karl (64 sz.); Reckert Daniel (47 sz.); Janka Victor (23 sz.); Wolff Gábor (5 sz.); Herzog Michael (4 sz.); Fronius Friedrich (3 sz.); Reissenberger Ludwig (2 számot); végül Bergleiter Gustav, Fuss Karl, Göbbel Fridrich, Kayser Gustav, Kladni Friedrich, Platz Friedrich és Sill Ernst, egy-egy számot.

Ueber eine neue Hepatica (H. transsilvanica Fuss) I. (1850) 83. — Botanische Notiz. I. 134. — Bericht über eine Reise in die nordöstlichen Karpathen Siebenbürgens. V. 93. — Zur Flora Siebenbürgens. V. 3, 59; VI. 155; VIII. 170; XIII. 175, 199; XIV. 28. Ez utolsó czím alatt Schott és Kotschy, Heuffel, Grisebach, Andræ, Schur közleményei vannak ösmertetve.

Fuss Crypt.: «Systematische Aufzählung der in Siebenbürgen angegebenen Cryptogamen.» Archiv des Vereins für siebenb. Landeskunde. Neue Folge. XIV. separata 135 p.

GÖBBEL FRIEDRICH. A 883-ik számot gyűjtötte a Fuss Herbarium Normale Transsilvanicum-jába.

GRISEBACH HEINRICH Rudolf August. Nagyhirű botanikus, s a göttingai egyetem egykori tanára. Szül. Hannoverben 1814 ápr. 17; elh. Göttingában, 1879 máj. 9. — Főműve: «Die Vegetation der Erde» Erdély flórájával is foglalkozik a növénygeographia szempontjából.

Griseb. Iter. — Grisebach et Schenk: Iter Hungaricum a. 1852 susceptum. Beiträge zur Systematik der ungarischen Flora. Berlin, 1852. 8°, p. 291. — Tartalmazza ezt a: Wiegmann's Archiv für Naturgeschichte. — Ez az első kritikus, modern florisztikai munkánk, mely Baumgarten számos téves adatát helyreigazítja. Több új erdélyi növény leírását is tartalmazza. A bőséges anyagot e munkájokhoz Fuss Mihálytól és Heuffel Jánostól kapták, mert személyesen Erdélyben úgyszólván nem is botanizáltak. Csupán a Frumószán jártak személyesen Fuss Mihálylyal, 1852 szeptemb. 19-én, s aztán az őszi kellemetlen időjárás miatt elhagyták Erdélyt.

Griseb. Hier. — Commentatio de distributione Hieracii generis per Europam geographica. Goettingæ, 1852. 4°, 80 p.

Griseb. Reliqu. — Reliquiæ Grisebachianæ Flora Europæa. Fragmentum. Ex manuscripto a Clarissimo, e vita decessi filio, Dre Edvardo Grisebach, Germaniæ apud S. Petropolitanos in Rossia consule, benigne communicato edidit Augustus Kanitz. Claudiopoli. 1882. 8°, 58 p. Melléklet a Magyar Növénytan Lapok VI. évfolyamához.

GUTENBRUNNER F. N. dr. med. — Előbb (1860-as években) a veszteglő intézet direktora Ojtozban, majd gyakorló orvos Adjudon Moldvában.

Gutenb. VSl. — Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturw. zu Hermannstadt. Hermannstadt, 8°, — folyóiratban: Botanische Notiz. XVI. (1865) 17.

HABERLE KÁROLY. A növénytan professzora, s egyszersmind a fűvészkert igazgatója volt a budapesti tudomány-egyetemen. Szül. Erfurton, 1764 febr. 11; elh. Budapesten, 1832 június 1. — Műve irodalom-történeti becű: Succincta rei herbariæ Hungariæ et Transsilvaniæ historia. Budæ, 1830. 8°, 66. p.

HACKEL EDUARD. Professzor Szt.-Pöltenben. Jeles agrostologus. — Egy levele, mely a *Melica Transsilvanicáról* szól, idézve van Heribaud et Joseph A. M. MALINVAUD czikkében: Bulletin de la Société Botanique de France. Paris, 8°. 1881 p. 240—2. Szól továbbá a *Melica Transsilvanicáról* a BRAUN et HALÁCSY: Nachträge zur Fl. nied. Öst. pag.

Hackel ÖBZ. — Oesterreichische Botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, — folyóiratban: Zur Gramineen Flora Oesterreich-Ungarns. XXIX. (1879) 205.

Hackel Fest. — Monographia Festucarum europæarum. Kassel und Berlin, 1882. 8°, 216 p. t. 4.

HACQUET BALTHAZAR. A természetrajz professzora volt a leMBERGI egyetemen. Szül. Le Conquet, Bretagneban 1739; elh. Bécsben, 1815 január 10.

Hacqu. Reis. — Neueste physikalisch-politische Reisen in den Jahren 1788 und 1789 durch die Dacischen und Sarmatischen Karpathen. Nürnberg, I. 1788—90. II. 1791. 8°. — Az Aconitum Moldavicumon kívül más adatot nem nyújt Erdély flórájához.

HALÁCSY Herb. — Halácsy Jenő bécsi orvos gazdag gyűjteménye. Nagy részét tartalmazza ez a Schnr azon erdélyi növényeinek, melyeket Oppolzernek adott volt el.

HAYNALD LAJOS dr. phil. — Erdély püspöke 1853-tól 1865-ig; most kalocsai bíboros érsek stb., a mellett azonban világszerte ismert botanikusunk. Szül. Szécsényben Nógrádmegyében, 1816 októb. 3. — Mint Erdély püspöke, önfeláldozó buzgalommal gyűjtött Erdély minden irányában, s a mellett lelkesíté Erdély botanikusait Erdély flórájának tisztázására, megírására. Fuss Mihálynak, s a Verein für siebenbürgische Naturwissenschaften-nek ő adta meg az eszmét s a meg-megújuló ösztönzést ahhoz a «Flora Transsilvanicæ excursoria»-hoz, a mely most közkézen forog, s a melyet az ő áldozatkészsége hozott létre.

Haynald Herb. — Haynald érsek herbáriumja Kalocsán. Ezen Európaszerte híres herbáriumot Erdély szempontjából nemcsak a Haynald által személyesen gyűjtöttek teszik igen becessé, hanem azon híres gyűjtemények is, melyek abba be vannak olvasztva: így a Henffel teljes gyűjteménye, s a Schott pater et filius gyűjteménye, a Kotschy-féle originalékkal. Szerencsésnek érzem magamat, és nagy köszönettel tartozom érte, hogy e mű megírása alkalmából mindenkor nyitva állt előttem e páratlan herbárium használata.

Haynald MXL. — Magyar Növénytani Lapok, szerkeszti és kiadja Kánitz A. Kolozsvárt 8°. — folyóiratban: Terem-e vadon Erdélyben a Syringa persica? II. 166.

HAZSLINSZKY FRIGYES. A phytographia minden ágában otthonos ismert botanikusunk, és professzor az ág. hitv. gymnasiumban Eperjesen. Szül. 1818 jan. 6. Késmárkon.

Hazsl. Közlem. — Matematikai és Természettudományi Közlemények, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest. 8°, — kiadványokban: Jelentés az 1872. évben a Magy. Tud. Akadémia által támogatott fűvészeti társas kirándulásról Magyarország délkeleti részében. X. (1873) 1. — Az 1872. évi társas kirándulásban gyűjtött, vagy a hely színein megvizsgált phanerogam növények jegyzéke. X. 12. — Új adatok Magyarország phanerogam-virányához. X. 30.

HAUSSKNECHT C. professzor Weimarban.

Hauss. Fum. — Beitrag zur Kenntniss der Arten von Fumaria sect. Sphaerocarpus DC. 8°, 93 p. Megjelent a Flora oder allgemeine botanische

Zeitung XXXI. (1873) 401, 417, 441, 456, 485, 505, 513, 536, 546, 562 lapjain.

HEIMERL ANTON, assistens Bécs műegyetemén.

Heimerl Ptarmica. — Monographia sectionis «Ptarmica» Achilleae generis. Die Arten, Unterarten, Varietäten und Hybriden der Section Ptarmica des Genus Achillea. Megjelent a: Denkschriften der Mathematisch-Naturwissenschaftlichen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien XLVIII. (1884) k. 113—192 p. cum tab. III. — Különnyomatban: IV, 80 p.; tab. III.

HENTER. — Erdélyben gyűjtött növényeket láttam tőle Haynald érsek herbáriumában.

HERBICH FRANZ. — Cs. kir. ezredorvos volt Czernovitzon, majd nyugalmazva a galicziai Krakkóban. — Szül. Bécsben, 1791 máj. 8; elh. Krakkóban 1865 szept. 29.

Herbich Buk. — Flora der Bukovina. Leipzig. 1859. 8°. VI, 460 p. — A IV—V-ik lapon azon növények sorát közli, melyeket ő Máramaros s Erdély határhegységein talált.

HERZOG MICHAEL. — Professzor volt az ág. hitv. gymnasiumban Beszterczén; most ág. hitv. lelkész Teke községben, mely Besztercze és Szászrégen közt fekszik.

Herzog. Bistr. — Über die Phanerogamen-Flora von Bistritz. Kronstadt, 1859. 8°, 49 p. — Megjelent ez az «Aches Program des ev. Gymnasiums zu Bistritz in Siebenbürgen» iskolai értesítőben.

HEUFLER LUDWIG Samuel Joseph David Alexander, Ritter von, később Freiherr zu Rasen und Pardonegg. Ministeri osztálytanácsos Bécsben. Szül. Innsbruck, 1817 aug. 26; elh. Allenzoll, 1885 jún. 8.

Heufl. ÖBZ. — «Oesterreichische Botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, — folyóiratban: Literaturbericht. XXVI, (1866) 289.

Heufl. ZBG. — Verhandlungen der k. k. zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien, 8°, — folyóiratban: Asplenii species Europae VI. (1856) 235.

HEUFFEL JÁNOŠ dr. med. — Krassómegye physicus volt Lugoson tartózkodva. Szül. Modoron Pozsonymegyében 1800; elh. Lugoson, 1857 szeptemb. 22.

Heuffel: Caricinea in regnis Hungariae, Croatiae, Slavoniae, Magnae Transilvaniae Principatu sponte nascentes, enumeratae et digestae. — Megjelent a: Magyar Orvosok és Természettudósok munkálatai IV. p. 113-ban; ugyancsak át van véve változatlanul a: Flora oder Allgem. bot. Zeitung, herausg. in Regensburg, 1844, II. p. 527. — Semmiféle lelőhelyet nem közöl.

Heuffel Flora. — Flora oder Allgemeine botanische Zeitung, herausg. von der k. botanischen Gesellschaft in Regensburg, 8°, — folyóiratban: Lychnis nemoralis Heuff. XVI. (1833) 356. — Plantarum Hungariae novarum vel non rite cognitarum decas secunda XVIII. (1835) I. 241. — Sertum plantarum novarum aut minus rite cognitarum. 1853. I. 617. — Ueber einige verwechselte Arten der Flora Ungarns. 1854. I. 289. — Die in Ungarn vorkommenden Arten der Gattung Knautia Coult. nebst einigen Bemerkungen. 1856. I. 49.

Heuffel Linn. — Linnæa, ein Journal für die Botanik etc. Berlin 8°, — folyóiratban: Johannis Heuffelii M. D. Fragmenta monographiae Caricum Hungariae etc., edidit August Kanitz, cum tabulis duabus lithographicis. XXXI. (1862) 659. — Különnyomatban, 1863, p. 1—70. — Junci et Luzulae generum species per Hungariam observatae a beato Heuffelio dre. concinnatae. Manuscriptum post mortem Auctoris publi-

catum ab Augusto Kanitz. XXXII. (1863) 189. Erdélyből jóformán csak Baumgarten adatait közli.

Heuffel ÖBZ. — Oesterreichische botanische Zeitschrift redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: Diagnosen VIII. (1858) 25.

Heuffel ZBG. — Verhandlungen der k. k. zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien, 8°, kiadványokban: Enumeratio plantarum in Banatu Temesiensi sponte crescentium et frequentius cultarum, VIII. (1858) p. 39—240. — Különnyomatban, 1858, Vindobonæ, 8°, 204 p. — E kitűnő mű ez ideig legjobb localis enumeratiók.

HINTERÖCKER P. JOH. N. — A püspöki gymnasium természetrajzi professzora volt «am Freiberg zu Linz».

Hinteröcker ZBG. — Verhandlungen der k. k. zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien, 8°, kiadványokban: Botanische Mittheilungen, VIII. (1858) 333.

HOLUBY JÓZSEF LAJOS. — Ág. hitv. lelkész Nemes-Podhrágyon Trencsén-megyében.

Holu ÖBZ. — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: Scleranthus Arten, XXIV. (1874) 55.

HORNUNG KARL, magister pharm. — Gyógyszertáros Brassóban. A Waldsteinia trifolia Roch.-t ő szedte először Erdélyben s küldé be Rochelnek mint új növényt. — Schurnak jó barátja volt, s vele együtt botanizált Brassó vidékén. Adatokat közöl tőle Andrae is a Bot. Zeit. idézett helyein.

HOST NICOLAUS THOMAS dr. med. — Császári házi orvos volt Bécsben. Szül. Fiumében 1761 december 6; elh. Schönbrunnban, 1834 jan. 13.

Host Aust. — Flora Austriaca. Viennæ, 8°. Voll. I. 1827, 576 p.; voll. II. 1831 768 p. — Lelőhely nélkül közli az Erdélyből közlött néhány növényt.

JACQUIN JOSEF FRANZ. = *Jacq. fil.* — A Versammlung deutscher Naturforscher und Aerzte zu Hamburg, 1839, első ülésén szept. 20-án, — a Jósika bárónétól kapott Syringa Josikæ Jacq. fil. növényt mutatta be, mint Erdély új otthonosát.

JANKA VICTOR, bilesi. — A növénytani osztály custosa a Magyar Nemzeti Múzeumban. Erdély flórája felderítésében kiváló érdemei vannak úgy is mint szerencsés felfedezőnek, úgy is mint széles ismeretű kritikus füvészünnöknek. — Szül. Bécsben, 1837 decz. 24.

Janka Bot. Zeit. — Botanische Zeitung, herausg. Schlechtendal und Mohl. Berlin 4°, folyóiratban: Zur Kenntniss einiger Sesleria und Avena Arten. XVII. (1859) 73, 172. — XVIII. 23.

Janka Flora. Flora oder allgemeine botanische Zeitung, herausg. in Regensburg 8° — folyóiratban: Bemerkungen über einige Arten der Gattungen Centaurea aus Ungarn und Siebenbürgen. 1858. p. 441.

Janka Közlem. — Matematikai és Természettudományi Közlemények, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. Budapest 8°, — kiadványokban: Adatok Magyarhon délkeleti flórájához, tekintettel dr. Borbás V. jelentésére «Az 1873. évben a Bánság területén tett növénytani kutatásokról.» — XII. (1876) 153.

Janka Linn. — Linnæa, ein Journal für die Botanik in ihrem ganzen Umfange, herausg. von D. F. L. von Schlechtendal. Berlin und Halle 8°, — folyóiratban: Adnotationes in plantis dicicis nonnullisque alias europeis. XXX. (1859) 549.

Janka MNL. — Magyar Növénytani Lapok, szerkeszti és kiadja Kanitz A. Kolozsvárt. 8°, — folyóiratban: Megjegyzések Boisser Flora Orientalisa ötödik kötetének első füzetéhez. VI. (1882) 113.

Janka ÖBZ. — Oesterr. bot. Wochenblatt; később Oesterr. botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien 8°, — folyóiratban: Eine für die Flora von Siebenbürgen neue Pflanze. V. (1855) 60. — Anthemis Haynaldi Janka. VI. 1. — Beiträge zur Kenntniss der Flora von Siebenbürgen. VI. 193, 202. — Ueber einige Ranunculaceen. VI. 345. — Viola (Nominum) Joó Janka. VII. 198. — Floristische Notizen. VII. 328; VIII. 330. — Zur Flora des Ostens. VIII. 93. — Zur Flora von Siebenbürgen. VIII. 196. — Geschichte des Scleranthus uncinatus. IX. 221. — Die siebenbürgischen Plantago Arten. X. 185. — Entwurf einer analytischen Tabelle zur Bestimmung sämtlicher Carex Arten der Flora Europae. XIII. 33. — Die europäischen Poa Arten. XIV. 383. — Festuca dimorpha. XVI. 101. — Sesleria Heuffleriana. XVII. 33. — Lilium pyrenaicum Bauing. XVIII. 273. — Stipa Lessingiana Trin. et Rupr. und Stipa Graffiana Stev. XVIII. 339. — Iris humilis XVIII. 376. — Kleine Reformen im Gebiete der Flora Siebenbürgens. XIX. 74. — Die siebenbürgischen Marrubium Arten XXV. 62. — Silaus virescens XXIX. 369. — Odontolophus eine ausgezeichnete Gattung. XXXII. 280. — Correspondenz közlések: IV. 188, 403. — V. 229. — VI. 315, 362. — VIII. 341, 366. — XII. 293, 294. — XVIII. 168, 199, 231, 232, 265, 297, 365. — XIX. 251. — XXIII. 134. — XXVI. 104, 346. — XXVIII. 378. — XXIX. 169.

Janka Term. Füz. — Természetrizsi Füzetek az állat, növény, ásvány és földtan köréből; — kiadja a Magyar Nemzeti Múzeum. — Budapest 4°, folyóiratban: Két új növényfaj. I. (1877) 29. — Avenaceae Europaeae I. 95. — Scrophularinae Europaeae analytice elaboratae. IV. (1880) 284. — Viola Europaeae V. (1882) 253. — Brassiceae Europaeae VI. (1882) 8 p. — Plantae novae VIII. (1884) 28. — Cruciferae indehiscentes (Lomentaceae et Nucamentaceae) florae Europaeae VIII. 33. — Trifolieae et Lotaeae florae Europaeae VIII. 145. — Astragaleae Europeae VIII. 297.

IMETS FÜLÖP J. fötisztendő. — Főgymnasiumi igazgató Csík-Somlyón. Phytophænologiai megfigyelései az 1874. és folyt. évekből a *Staub phaenol.* munkálataiban vannak közölve.

Joó ISTVÁN, Bágyi dr. med. — A kolozsvári orvos-sebészeti intézet professzora, s az intézet növénykertjének igazgatója volt. Szül: Kolozsvárott 1806. márcz. 7; elh: ugyanott 1881. decz. 3. — (Viola Joó Janka.)

Joó ISV. — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt, — Hermannstadt 8° — folyóiratban: Ueber eine bis jetzt in der Siebenbürger Flora unbekannte neue Iris-Art, die bei Klausenburg im Jahre 1850 im Juni zuerst gefunden worden ist. Iris subbarbata Joó II. (1851) 98.

JURATZKA JAKOB. — Császári és kir. tiszteged volt Bécsben, hol elh: 1878. novemb. 26. — Kitünő bryologus.

Juratzka ZBG. — Verhandlungen der k. k. Zoologisch Botanischen Gesellschaft in Wien, 8°, — kiadványokban: Ueber Echinops commutatus n. sp., E. exaltatus Schrad. und E. banaticus Roch. — VIII. (1858) II. 15.

J. KL. — Ily névrövidítés mellett van közölve a következő czikk: «Beschreibung einiger Berge und Höhlen in Burzenland und Zekelland» a Nagy-Szebenben 8° kiadott, — *Siebenbürgische Quartalschrift* III. (1793). 99—113. p.

KANITZ ÁGOST dr. — A növénytan professzora a kolozsvári tudomány-egyetemen, s a Magyar Növénytani Lapok megindítója, szerkesztője és kiadója. Szül: Lugoson 1843 ápril 25.

Irodalomtörténeti művei:

- I. Geschichte der Botanik in Ungarn. Hannover, Pesth, 1863. 12°, 187. p.
- II. Versuch einer Geschichte der ungarischen Botanik; megjelent: a Linnaea XXXIII. (1865) 401—664. lapjain. Különnyomatban: Halle 1865. 8°, 264. p.
- Növényföldrajzi műve: A Magyar-tartományok növényzeti viszonyai. Megjelent a «Hunfalvy János: Magyarország természeti viszonyai. 8°. Pest» III (1865) 32—112. lapjain.
- Kanitz Bot. Zeit. — Botanische Zeitung, herausg. von Schlechtendal und Mohl. Berlin 4°, — folyóiratban: Zur Kenntniss und Verbreitung einiger Pflanzen Pannoniens, Daciens und Rumeliens. XIII. (1863) 44.
- Kanitz MNL. — Magyar Növénytani Lapok czímű folyóiratában: Loranthuson élődő Viscum. VI. (1882) 47. — Fuss Mihály (necrologja) VII. 81. — Røper az Anemone angulosáról VII, 146.
- KAYSER GUSZTÁV ADOLF dr. med. — Gyógyszertáros volt Nagy-Szebenben, hol 1817. szept. 24. szül.; és 1878. jan. 10-én hunyt el. — Egyes adatokat közöl tőle Andræ a Bot. Zeit. idézett helyein; idézve van továbbá Fuss Michael több közleményében és Flora trans. excursoriájában. Gyűjteményét a Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften zu Hermanstadt, kapta örökül.
- KERNER ANTON JOZEF dr. med. Ritter von Marilaun. — Az 1850-es években a budapesti műegyetemen a növénytan professzora volt, s mint ilyen nagy gondnal és kitartással kutatta hazánk flóráját. 1878 óta a bécsi tudomány-egyetemen a phytographia professzora és az egyetemi növénytani intézet igazgatója. Nevezetes, bár nem idézhető növénygeografiai műve: Das Pflanzenleben der Donauländer. Innsbruck 1863. 8°, 348. p.
- Kern. Abhäng. — Die Abhängigkeit der Pflanzengestalt von Klima und Boden etc. Innsbruck 1869. 4°, 48. p. I. tab.
- Kern. herb. — A Kerner herbariuma, melyet úgy 1883-ban, mint 1884-ben bécsi időzésem alatt a legelőzékenyebb szíveséggel bocsátott használatomra, s a mely Erdélyből eredő növény példányokban is gazdag.
- Kern. O. B. Z. — Oesterreichische botanische Zeitschrift, rendigirt von Skofitz. Wien 8° — folyóiratban: Descriptiones plantarum novarum floræ hungariæ et transsilvaniæ. XIII. (1863) 96, 140, 246, 362. — Vegetations-Verhältnisse des mittleren und östlichen Ungarns und angrenzenden Siebenbürgens. XVII. (1867) 133, 175, 215, 250, 360, 383; XVIII. 17, 33, 84, 90, 125, 146, 181, 227, 243, 278, 305, 343, 348; XIX. 5, 33, 85, 124, 137, 165, 199, 232, 268, 300, 367; XX. 18, 67, 103, 136, 170, 203, 231, 322, 356; XXI. 12, 56, 67, 100, 136, 156, 200, 265, 300; XXII. 13, 44, 116, 148, 189, 213, 254, 278, 352, 382; XXIII. 16, 54, 113, 161, 180, 205, 247, 309, 366; XXIV. 18, 45, 85, 114, 149, 182, 210, 304, 339, 380; XXV. 11, 57, 128, 194, 219, 251, 352, 392; XXVI. 26, 49, 183, 230, 259, 329, 363; XXVII. 56, 86, 129, 160, 199, 293, 335, 374, 401; XXVIII. 9, 46, 125, 148; XXIX. 37. — Chronik der Pflanzenwanderung XXI. 335. — Floristische Notizen XXVI. 109. — Ueber Paronychia Kapela. XXVII. 13.
- Kern. Pulm. — Monographia Pulmonariarum. Oeniponte. 1878. 4°, III. 52. p. XIII. tab.
- Kern. Schedae. — Schedae ad floram exsiccatam Austro-Hungaricam, a museo botanico Universitatis Vindobonensis editam. Vindobonæ. 8°, I. (1881); II. (1882); III. (1884). — Idézte lesznek ezzel együtt az alapjául szolgáló exsiccatumok is.
- KLADNI FRIEDRICH. Gyógyszertáros volt Nagy-Szebenben, később Bécsben,

- hol 1871-ben hunyt el. — Herbáriumát a Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften zu Hermannstadt, vette meg 1858-ban s azóta ott található. Adatokat közöl tőle Fuss Mihály a Fl. trans. excurs.-ban.
- KLATT DR. F. W. — *Linnaea* folyóiratban XXXIV. (1865—6) 537: *Revisio Iridearum*.
- KLEIN GYULA. — A budapesti műegyetemen a növénytan professzora. *Botanisches Centralblatt* II. (1881) 124. lapján: Ein neuer Standort der *Syringa Josikaea* Jacq. fil.
- Természettudományi Közlöny XIII. (1881) 314. lapján: Hazánk *Orgonafájának* (*Syringa Josikaea*) új termő helye.
- KLOPPS MATHIAS. — Ag. hitv. lelkész Wallendorfon Besztercze mellett.
- Klopps* VSI. — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt, 8°, — folyóiratban: Uebersicht der zu Wallendorf bei Bisztritz im J. 1853. gemachten meteorologischen Beobachtungen. VI. 139.
- KNAPP JOSEF ARMIN. — Asszistens volt Kolozsvárt a tudomány-egyetem növénytani tanszékénél; most Bécsben a gyógyszerész-egylet herbáriumának conservatora. — Született Alsó-Köröskény Nyitra megyében, 1840
- Knapp* ÖBZ. Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skoditz, Wien. 8° — folyóiratban: Zur Verbreitung der *Veronica grandis* Fisch. XXVII. (1877) 362. — Literaturbericht: XXVI. 311; XXVII. 107; XXVIII. 141. — Correspondenz-közlés: XXVI. 315.
- KOCH KARL dr. med. et philos. — Egyetemi tanár volt Berlinben. Szül: Weimar 1809 jun. 6; elh: Berlin 1879 máj. 25. — Erdély florájára is kiható pontos, kritikus műve: *Dendrologie. Bäume, Sträucher und Halbsträucher, welche in Mittel und Nord-Europa in Freien kultivirt werden*. Kritisch beleuchtet. Erlangen. 8°. I. (1869); II. (1872—3).
- KOCH DR. WILH. DAN. JOS. — Egyetemi tanár Erlangenben. Szül. 1771; elh. 1849.
- D. Koch. Linn.* — *Linnaea* folyóiratban XIII. (1839) 337—8, mit taf. n. VI. *Waldsteinia trifolia* Rochel, eine neue Art aus Siebenbürgen.
- KOLLÁR VINZENZ. A cs. kir. állattani muzeumnak főcustosa volt Bécsben. Szül. Kranovitzon, Porosz-Sziléziában 1797 január 15; elh. Bécsben 1830. jun. 3. — Kiváló entomologus volt ugyan, de mint botonikus is idézve van a Fuss «*Flora Transsilvaniae excursoria*»-jában.
- KOTSCHY THEODOR. A cs. kir. botanikus muzeum segédőre volt Bécsben, s mint ilyen, nevezetes utazásokat tett. Így Erdélyben 1846-ban és 1850-ben fűvészett, mely alkalmakkor gyűjtött érdekes növényei szolgáltaták az anyagot a saját maga által, s a Schlott-tal közzétett fontos közleményeihez.
- Szül. Ustronban Sziléziában 1813 ápril 15; elh. Bécsben 1866. június 11.
- Kotschy Eichen.* — Die Eichen Europa's und des Orients Wien und Olmütz. 1858—62. folio 40 színezett táb. szöveggel. — Specialis lelőhelyeket nem tartalmaz.
- Kotschy ZBG.* — Verhandlungen der k. k. Zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien. Wien 8° — folyóiratban: Beiträge zur Kenntniss des Alpenlandes in Siebenbürgen. III. (1853) 57, 131, 271.
- KOVÁCS GYULA. Kézdi-Szt-Lelki. A Nemzeti Múzeum custosa, végül egyetemi tanár volt Budapesten. Szül. Budán 1815. szept. 25; elh. Budapesten. 1873 jun. 22. — E kiváló floristánk gyűjteménye alapján több érdekes adatot sorol fel Erdélyből Sternheim, az alább idézett művében. Gyűjteménye nagyrészt a Magyar-Nemzeti Múzeum birtokát

- képezi. Kovács továbbá exsiccatumokat is adott ki e czímen: *Plantarum Imperii Austriaci praecipue Hungariae et Transsilvaniae*. 1844—50.
- KRÄUTNER SÁMUEL. Gyógyszerár. — Siebenbürgische Quartalschrift III. (1793) 351—6. lapjain: «Nachtrag zu des Herrn Provisor Sigerus Verzeichniss wildwachsender Siebenbürgischer officineller Pflanzen». — Elavult és megbizhatatlan, mert benne a 356-ik lapon Erdélyből az *Adiantum Capillus Veneris* is fel van véve.
- KROK THORGNÝ O. B. N. — Anteckningar till en Monografi öfver växtfamiljen Valerianaceae. Stocholm. 1864. 4°, 105 p. 4 tab.
- LANDOZ JÁNOS. A franczianyelv magántanítója volt Kolozsvárott.
- Landoz I.* — Névsora a Kolozsvártn termő növényeknek, melyeket több évi vizsgálódásai után összegyűjtött s a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók 1844-ik évi szept. 2-kán Kolozsvártn tartott nagygyűlésének bemutatott. Kolozsvártn 1844. 8°, 17 p. — Benne 1147 növényfaj van felsorolva.
- Landoz II.* — A kolozsvári és szomszéd határokon termő növények névsora. Husz évi vizsgálódás után, Kolozsvártn szeptemberben 1860. — Megjelent az: Erdélyi Muzéum-Egylet évkönyvei II. k. 1. füz. (1862). 4°, p. 26.
- LEONHARDI HERMANN dr. Freiherrn von. — Lotos, Zeitschrift für Naturwissenschaften, Prag. 8° — folyóiratban: Zu Isoetes. 1863. p. 32. — Ugyanazt közli az: Oesterr. bot. Zeitschrift XIII. (1863) 95. lapján.
- LERCHENFELD JOSEF von Radnitzky. — Szül. Klagenfurtban 1753. február 19; Erdély elemi iskoláinak fődirektora és róm. kath. lelkész volt Nagy-Szebenben; elh. Nagy-Szebenben 1812. január 16. — Tiszteletére nevezte el Baugarten a *Silene Lerchenfeldiana*-t. — Botanikus hagyatékából közölve lett:
- Lerchf. Icon!* — Aufzählung der abgebildeten Phanerogamen aus dem Lerchenfeldischen Nachlasse. — Közlé, de helytelenül commentálta, Schur Ferdinand (Lásd Schurnál is) a: Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt folyóiratban: IV. (1853) 88.
- Lerchf. ap. Ziegler de re syst.* — Lásd: *Ziegler de re syst.* etc.
- LINNÉ CARL. — A növénytan professzora volt Upsalában. Szül. Rashult-on Småland-ban 1707 máj. 23; elh. Upsalában 1778 jan. 10. — Korszakalkotó műve:
- L. Spec.* — Species plantarum, exhibens plantas rite cognitās, ad genera relatas, cum differentiis specificis, nominibus trivialibus, synonymis selectis, locis natalibus secundum systema naturale digestas. Holmiæ. 1753. II. k. 8°, 1200 p. — Editio secunda Holmiæ 1762—63. II. k. 8°, 1682. p. — Erdélyből közölve van benne: *Scabiosa transilvanica*.
- LÖHR. MATH. JOS. — Enumeratio der Flora von Deutschland und der angrenzenden Länder. Braunschweig 1852. 8°, 820 p. műve Magyarország növényzetére is kiterjed, s Erdélyből a *Seseli Gouani* van benne említve lelőhely nélkül, bizonyára Landoz I. S. nyomán.
- LURTZ FRANZ EDUARD. Professzor Brassóban az ág. hitv. gymnásiumon.
- Lurtz Kuh.* — Flora des Kuhlorns in Siebenbürgen. Megjelent: Beiblatt der Kornstädter Zeitung 1854, — napilapban.
- Lurtz USV.* — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt, — folyóiratban: Uebersicht der Witterung zu Kronstadt nebst einigen daselbst gemachten Beobachtungen über periodische Erscheinungen im Pflanzen und Thierreiche: der Jahre 1854—1860. — V. 145; VI. 31; VII. 6, 187; IX. 40; X. 232; XI. 110; XII. 127.

- LUTSCH J. A. — Professzor volt az ág. hitv. gymnasiumánál Nagy-Szebenben, 1879 óta pedig ág. hitv. lelkész Szelindeken, Nagy-Szeben közelében. — Műve: «Beitrag zu einem Kalender der Flora der nächsten Umgegend von Hermanstadt.» Megjelent ez a: «Programm des Gymnasiums A. C. zu Hermanstadt und der mit demselben verbundenen Lehranstalten für das Schuljahr 1870—71. Hermanstadt 1871. 4°,» iskolai értesítőben p. III.—XXXV. — Nincs benne sem új adat, sem új észlelet, csupán a már Reissenberger Ludwig által közzétett phytophænologiai észleleteket foglalja össze.
- MALY JOSEF KARL. — Orvos volt Grácban. — Szül. Prágában 1797. márczius 2; elh. Grácban 1866. január 25.
Enumeratio plantarum phanerogamicarum Imperii Austriaci universi. Vindobonæ 1848. 8°, XVI. 423 p. — E művében csupán «Trans.» jelzéssel, de különben előhely nélkül vannak az Erdélyben előjövő növények felsorolva.
- MESCHENDORFER JOSEF. — Előbb az ág. hitv. gymnasiumának professzora Brassóban, most ág. hitv. lelkész Petersberg-en Brassó mellett. Idézzé van Fuss flora trans. excursoriájában.
- MILDE JULIUS dr. — Szül. Breslau 1824 nov. 2; elh. Meran 1871 júl. 3.
Milde Equiset. — Monographia Equisetorum. Megjelent a: Novorum actuum Academiæ Caesariæ Leopoldino-Carolinæ Germanicæ Naturæ Curiosorum XXXII. pars. 2. (1867) 607 p. 35 tab. — Megjelent külön is: Dresden 4°, 1865; minthogy azonban benne több helyen Schur enumeratiója a lapok számának idézetével van már említve; Schur enumeratiója pedig csak 1866-ban jelent meg: ezért előszavát kivéve csak 1866 végén vagy 1867 elején jelenhetett meg.
- Milde Filices.* — Filices Europæ et Atlantidis, Asiæ minoris et Sibiriae. Lipsiæ 1867. 8°, 311 p.
- NAGY LAJOS. — Táblabíró Tordán, és birtokos Szinden. Szül. Kövenden 1819; elh. Szinden 1868. febr. 25. — Adatokat közöl tőle Ercei «Nemes Torda megye flórájában». Herbáriumát az 1848—9-iki szabadságharcban pusztították el.
- NAGY PÉTER. — Királyi tanácsos s az erdélyi helvét hitv. egyház superintendense. Szül. 1819 ápril 22; elhunyt Kolozsvárt 1884 szept. 16. — Egyes növényeket közöl tőle Andræ a Bot. Zeit. idézett helyein.
- NEILREICH AUGUST dr. jur. — Főtörvényszéki ülnök volt Bécsben. Szül. Bécsben 1803 decz. 12; elh. ugyanott 1871 jún. 1.
- Neilr. Ungarn.* — Aufzählung der in Ungarn und Slavonien bisher beobachteten Gefäßpflanzen nebst einer Pflanzengeografischen Übersicht. Wien 1866. 8°, VIII, 390 p. — Kotschy kézírata alapján a Czibleszről tartalmaz adatokat.
- Neil. Ung. Nachtr.* — Aufzählung der in Ungarn und Slavonien bisher beobachteten Gefäßpflanzen. Nachträge und Verbesserungen. Wien. 1870. 8°, XI, 111 p.
- Neilr. Maly. Nachtr.* — Nachträge zu Maly's Enumeratio plantarum Imperii Austriaci. Wien. 1861. 8°, 348 p. Erdélyre nézve Schott és Kotschy Schur, Heuffel, Janka adatait foglalja össze és kritizálja is helyenként.
- Neilr. Hireac.* — Kritische Zusammenstellung der in Österreich-Ungarn bisher beobachteten Arten Formen und Bastarte der Gattung Hieracium. Wien. 1871, 8°, 77 p. — Különnyomat: Aus dem LXIII Bande der Sitzb. der k. Akad. der Wissensch. in Wien I. Abth. Mai. Heft. Jahrg. 1871.
- Neilr. Analect.* — Ueber Schott's Analecta botanica. Sitzungsberichte der k.

- Akad. der Wissensch. in Wien. LVIII. Band I. Abth. (1868) p. 552. — Érdekes, de kevésben követhető megjegyzések.
- NYMAN CARL FREDRIK. — A természetrajzi muzeum herbáriumának conservatora Stockholmban. Szül. Stockholmban 1820 aug. 21.
- Nym. Consp.* — *Conspectus Floræ Europææ*. Örebro 8°. — Vol. I 1878; Vol. II. 1879; Vol. III. 1881; Vol. IV. 1882.
- Nym. Syll.* — *Sylloge Floræ Europææ seu plantarum vascularium Europæ indigenarum enumeratio adjectis synonymis gravioribus et indicata singularum distributione geographica*. Örebroæ. 1854 — 55. 4°, XXIV. 441 p.
- Nym. Syll. Suppl.* — *Supplementum Sylloges Floræ Europææ*. Örebroæ, 1865. 4°, VI, 78 p.
- ORENDI JÁNOS főgymnásiumi tanár Segesvárott phytophanologiai észleleteit közlé az 1874-ik évről, a *Staub Phaenol.* összeállításában (1874).
- Öster. Blätter für Liter. etc.* — Oesterreichische Blätter für Literatur und Kunst, Geschichte, Geographie, Statistik und Naturkunde; redigirt von Dr. A. Adolf Schmidl, Wien. 4°, — folyóirat.
- PANTOCSEK JÓZSEF, dr. — Birtokos Nyitra megyében Nagy-Tavornakon, Nagy-Tapolcsán közelében.
- Panto. ÖBZ.* — Oesterreichische botanische Zeitschrift redigirt von Skofitz. Wien. 8° — folyóiratban; *Scleranthus* Arten XXIV. (1874) 24.
- PÁVAI VAJNA ELEK dr. chem. et historiæ nat. — Az Erdélyi Muzeum Egyet custosa volt Kolozsvárott, majd a földtani intézet geologia Budapestén. Szül. Nagy-Enyeden 1820-ban; elh. Budapest 1874. május 13. Közleményei nem nagy hitelnek örvendenek.
- Pár. ÖBZ.* — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban; Aus Siebenbürgen XII. (1862) 213. — Itt közölt adatai (Himantoglossum, Aceras stb.) positiv értesülésem szerint igen kétesek.
- Peter. Monogr. Filosell.* — C. Nägeli und A. Peter: «Die Hieracien Mittel-Europas. Monographische Bearbeitung der Piloselloiden München. R. Oldenburg. 1885. V. 931 p. S.» — E mű halomra dönti a Hieraciumokról szóló korábbi ösmereteket, másrészt egy végtelen útvesztőt épít a specíesek, grexek, subspecíesek és varietások neveiből. Ezért e művet lehetetlen volt enumerációban feldolgoznom; a mennyire azonban itélhettem róla, úgy találtam, hogy Erdély florájára tömérdek felesleges nevet és számos hibás adatot tartalmaz.
- PLATZ FRIEDRICH. — A 669. számot gyűjtötte a Fuss Herbarium Normale Transsilvaicum-jába.
- PORCIUS FLORIÁN. A III-ad osztályú vaskoronarend tulajdonosa, s az egykori Naszód-Vidékének nyugalalmazott alkaptánya. Most magánzó Ó-Rodnán. Gyűjteményeit a bukaresti egyetem vette meg. Szül. Ó-Rodnán 1816-ban.
- Porc. En.* — Enumeratio plantarum phanerogamicarum Districtus quondam Naszodiensis. Melléklet a Magyar Növénytani Lapok II. évfolyamához. Claudiopoli 1878. 8°, II, 64 p. — Rodna-Naszód vidékének florájához igen becses forrásmű.
- Porc. Naseud.* Flor'a phanerogama din fostulu districtu alu Naseudului. Sibiu. 1881. 8°, 219 p. Különnyomat a «Transsilvania» folyóiratból.
- Porc. MNL.* — Magyar Növénytani Lapok, szerkeszti és kiadja Kanitz A. Kolozsvárt. 8° — folyóiratban; Egy pár Baumgartentől kétesen írt hegynév helyreigazítása. II. (1878) 186. — Additamenta et corrigenda ad enumerationem plantarum phanerogamicarum dist. quond. Naszód. IX. (1885) 125.
- Porc. VSI.* — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen

Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt, 8°, folyóiratban: *Festuca nutans* Wahlb. (Syn. *Festuca carpatica* Dietrich) eine für Siebenbürgen neue Pflanze. XVI. (1865) 41.

PRITZEL GEORG AUGUST a Linnæa folyóiratban XV. (1841) 561: *Anemona* rum revisio. — A felkiáltó jel! e munkában helyenként bizonynyal annyit jelent, hogy az idézett Auctor munkájából vette az adatot; mert különben lehetetlen, hogy Budapestről a valódi *Anemone Pulsatillát* láthatta volna, Erdélyből pedig ne látta volna az *A. nigricans*-t, mely itt az *A. pratensis*t helyettesíti.

PRIMICS GYÖRGY dr. philos. — Ásványtani assistens a kolozsvári Tudomány-Egyetemen.

Primics Kárpát. — Magyarországi Kárpát-Egylet Évkönyveiben: Bolyongások a Fogarasi-Havasokban. VIII. (1880) 372. — A 375—6. lapon 47 növényt sorol fel ama havasokról, de csak általánosságban.

RECKERT DÁNIEL. — Gyógyszertáros volt Gyulafehérvárott; később Sopronyba került, hol el is hunyt.

Reckert VSV. — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt. 8°, — folyóiratban: Ausflug auf das Gebirge Koron bei Rodna. VI. 17. — Botanische Vorkommnisse und das Auftreten einer neuen *Physalis*. XVIII. 239.

REICHENBACH HEINRICH Gottlieb Ludwig. — Az orvos sebészeti akadémia professzora volt Dresdában. Nagyérdemű tudós. Szül. Lipésében 1793 január 8; elh. Drezdában 1879. márcz. 17.

Reichb. Germ. exc. — Flora Germanica excursoria ex affinitate regni vegetabilis naturali disposita, sive Principia Synopseos plantarum in Germania, terrisque in Europa media adjacentibus sponte nascentium cultarumque frequentius. Lipsiæ 1830—32. 16°. 878 p. Index 1833. 16°, 140 p. — Általánosságban lelőhely nélkül közli többnyire az erdélyi adatokat, s köztük újakat is, pl.: *Aconitum toxicum*, *Cytisus alpinus* stb.

Reichb. Icones. — Icones Floræ Germanicæ et Helveticæ, simul Pedemontanæ, Istriacæ, Dalmaticæ, Hungaricæ, Transsilvanicæ, Borussicæ, Holsaticæ, Belgicæ, Hollandicæ, ergo mediæ Europææ, exhibens nuperime detectis novitiis additis, collectionem compendiosam imaginum characteristicarum omnium generum atque specierum, quas in sua Flora Germanica excursoria recensuit auctor. Vol. 1—22. Lipsiæ 1834—70. 4°. 2800 szin. Tab. szöveggel.

Reichb. Iconogr. — Iconographia Botanica, seu Plantæ Criticæ. Icones plantarum rariorum et minus rite cognitarum etc. Centuria I—X. Lipsiæ. 1823—32. 4°.

REISSENBERGER KARL, dr. Gráci tanár.

Das Grossfürstenthum Siebenbürgen. Megjelent a: Länder Oesterreichs und Ungarns in Wort und Bild. Herausg. von dr. Friedrich Umlauf mühen. XIII. (1881.) Wien.

REISENBEGGER LUDWIG. — Előbb professzor volt az ág. hitv. gymnasiumában Nagy-Szebenben, most a Verein für Siebenb. Naturw. etnografikus gyűjteményének főcustosa ugyanott.

Reissenb. VSV. — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. 8°, folyóiratban: Uebersicht der zu Hermannstadt im J. 1852 (azután 1853) gemachten meteorologischen Beobachtungen. V. 113; VI. 130. — Ein Ausflug auf das südliche Grenzgebirge von Siebenbürgen XV. 195, 225. — Meteorologische Beobachtungen zu Hermannstadt. XVII. 79, 103, 134,

- 166, 190, 206, 230, 254, 267; XVIII. 59, 113, 138, 158, 175, 197, 217, 234, 269. — XIX. 73, 104, 119, 136, 153, 169, 201; XX. (1869) 47, 63, 91, 94, 110, 127, 143, 159. — Die Witterungserscheinungen des Jahres 1870 (s folytatólág 1875-ig) in Siebenbürgen. XXII. (1872). 108; XXIII. (1873). 89; XXIV. 112; XXV. 77; XXVI. 124; XXVII. 78. — Die Witterungserscheinungen der Jahre (1876—78) in Hermannstadt. XXVIII. 148, 152. — Dito der Jahre 1879—80. XXXI. (1881) 96. — Phytophanologiai észleletei közölve vannak 1871-től kezdve a «Meteorologiai és földdelejességi magyar kir. központi intézet évkönyveiben» is.
- RIESS KARL. — Nyugalmazott cs. kir. rendőrbiztos, s a Verein für Siebenb. Naturw. állattani custosa Nagy-Szebenben.
- Riess VSV. — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt, 8° folyóiratban: Über unsere Nymphaea alba L. XIX. 17. — Ausflüge in den Jahren 1868 und 1869. XX. 131.
- ROCHEL ANTAL dr. med. Az egyetemi fűvész-kert főkertésze volt Budapesten. Szül. Alsó-Ausztriában, Neunkirchen am Steinfeld 1770 jun. 18; elh. Grácban 1847. márcz 12.
- Roch. Ban. — Plantae Banatus rariores iconibus et descriptionibus illustratae. Praemisso tractatu phytographico et subnexis additamentis in terminologiam botanicam. Pestini 1828. Folio. IV. 84 p. ind. 42 tab. — A 27. és 28. lapon a Bánság flórájával való összehasonlításúl sorol fel erdélyi növényeket, de csak lelőhely nélkül.
- ROHRBACH PAUL. — Szül. Berlinben 1847 jun. 9; elh. ugyanott 1871 június 6.
- Rohrb. Linnaea, ein Journal für die Botanik etc. 8° folyóiratban: Synopsis der Lychnideen. XXXVI. (1869—70) 170.
- Rohrb. ÖBZ. — Oestereichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz. Wien. 8°, — folyóiratban: Ueber Silene Csereii Baumg. XXIX. (1869) 71. — Eine verkannte Silene Siebenbürgens. XXIX. 261.
- Rohrb. Sil. — Monographie der Gattung Silene, Leipzig 1868. 8°, 249 p. 2 tab.
- RÖMER JULIUS. — Professzor az ág. hitv. főgymnásiumában Brassóban.
- Römer Karpat Ver. — Jahrbuch des siebenbürgischen Karpathen-Vereins. Hermannstadt 8°. — évkönyvben: Die Malajeschter Schlucht und der Felsengrat Malajesci am Bucsecs. III. (1883) 140. — Vom Breazer Pass bis zur Vistea mare. III. 148.
- Römer. VSV. — Verhandlungen und Mitth. sieb. Ver. für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. 8°, — folyóiratban: Mittheilungen über fünf in Sommer 1878. beobachtete morphologisch interessante Abweichungen von der normalen Form. X v. A. 107.
- RUMY KÁROLY dr. — Szül. Iglón, Szepesmegyében 1780-ban; végül professzor Esztergomban, hol 1847-ben el is hunyt. Erdélyt is érintő, de lelőhelyeket éppen nem említő műve: Jegyzéke azon festő növényeknek, melyek Magyarországbán, Slavóniában, Horvátországban és Erdélyben találhatnak, festésre azonban nagyobb részt nem használtatnak, de kísértéseket érdemelnek. Megjelent a Magyar Orvosok és Természettudósok Pécsett tartott hatodik (1848) nagygyűlésének tört. vázl. és munkálataiban p. 320.
- SADLER JÓZSEF. — Szül. Pozsonyban 1791 május 6; végül a növénytan professzora a budapesti tudomány-egyetemen; elh. Budapesten 1849 januáriusában.
- Sadler Epiphyll. — Dissertatio inauguralis medica sistens descriptionem

plantarum Epiphyllaspermarum Hungariae et provinciarum adnexarum atque Transsilvaniae indigenarum. Pestini 1820. 8°, 35 p.

Sadler Filic. — De Filicibus veris Hungariae, Transsylvaniae, Croatiae et Litoralis Hungarici etc. Budae 1830. 8°, 70 p. — Miként az előbbiben. úgy itt is *Baumgarten En.* adatait közli.

Sadler Fűnemek. — A Magyarországi fűnemek családja s földrajzi elterjedése. Megjelent a: Kir. M. Természettudományi Társulat évkönyvei I. kötetében. Pesten 1841—45. 4°, p. 141. — A 154—5. lapon lelethely nélkül 7 «Erdélyország sajátágos fűnemeje» van benne említve; szól továbbá Erdély füveiről az összehasonlító táblázatokban is, melyeket a *Rochel ban.* munkájában levő mintára készített.

SALZER MICHAEL. — Professzor volt az ág. hitv. gymnásiumánál Medgyesen; most ág. hitv. lelkész Berethalmán.

Salzer Reiseb. — Reisebilder aus Siebenbürgen. Hermannstadt 1860. 8°, 390 p. — A 322—23. lapokon csupa képtelenségeket sorol fel, állítólag dr. Setz kézirata alapján. Dr. Setz tulajdonkép Czetz gyógyszerészt akarja jelenteni; de Czetz-nek Hernan Ottótól közzétett művében (Czetz Erd. Muz.) ezek a szemet szűrő hibás adatok teljességgel nincsenek bent.

Salzer VSF. — Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. 8°, — folyóiratban: Ueber einige zu Mediasch im Jahre 1854. (s folytatólag egész 1865-ig) gemachte meteorologische Beobachtungen, einiger Erscheinungen in Pflanzen und Thierreiche. VI. (1885) 94; VII. 90; VIII. 6; IX. 94; X. 252; XI. 122; XII. 141; XIII. 167; XIV. 168; XV. 14; XVI. 92; XVII. 251. — Borszék VII. 52. — Die Thorenburger Kluft. XV. 43.

SCHUTZ. N. JOH. — Prodrömus Monographiae Georum Upsaliae. 4°, 1870. 69 p.

SCHOTT HEINRICH Wilhelm dr. Udvari kertész és az állatsereglet igazgatója Schönbrunnban. Szül. Brünmben 1794. január 7; elh. Schönbrunnban 1865. márcz. 5. — Herbariuma Erdély flórájához rendkívül becses originálékat tartalmaz. E herbariumot Schott elhunytá után Miksa császár vette meg a Mejkói Muzeum számára, s ezért Mejkóba vitte magával. Azonban Miksa császár gyászos véget érve 1867-ben, e növénygyűjtemény is nagy veszélyben forgott, úgy hogy custosának, Bilimek Dominiknak ugyancsak szép érdemeül szolgál e herbarium megmentése. Így kerülhetett az vissza Ausztriába, Károly Lajos főherceghez, kitől a 20,000 frtnyi áron Bécsben maradt Aroideák kivételével, Haynald Lajos biboros érsekünk vette azt meg 6000 forinton. Így hát felette örvendhetünk azon, hogy e reánk nagyfontosságú gyűjtemény magyar kézbe került, még pedig gondos és illetékes kezekbe.

Schott Analect. — Analecta botanica. Scripta a H. Schott, adjutoribus C. F. Nyman et Th. Kotschy. — Vindobonae 1854. 8°, IV. 64 p.

Schott Bot. Zeit. — Botanische Zeitung herausgegeben von Schlechtendal und Mohl. Berlin. 4°, — folyóiratban: Ein neues europäisches Rhododendron (Rh. myrtifolium Schott et Kotschy) IX. (1851) 17. — Eine neue Saxifraga Siebenbürgens (S. luteoviridis Schott et Kotschy) IX. 65. — Eine neue Gentiana aus Siebenbürgen, (G. phlogifolia Schott et Kotschy) IX. 151. — Dianthus callizonus Schott et Kotschy. IX. 192. Hepatica angulosa DC. IX. 194. — Zwei für die Flora Oesterreichs neue Pflanzen (Crocus veluchensis Herbert és Scilla praecox Willd) IX. 281. — Ein neues Arum Oesterreichs (Arum alpinum Schott et Kotschy) IX. 285. Zwei Pflanzen aus Siebenbürgen (Ranunculus carpaticus Herbieh és Pulmonaria rubra Schott) IX. 393, 395.

Schott ÖBZ. — Oesterreichisches Botanisches Wochenblatt, — később: Oesterreichische Botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, folyóiratban: Rhododendron myrtifolium Schott et Kotschy I. (1851) 36. — Drei österreichische Semperviva II. 18. — Oesterreichische Semperviva III. 19, 29. — Saxifraga demissa Schott et Kotschy IX. 8.

SCHULTZ BIPONTINUS Karl Henrich dr. med. — Kórház-igazgató volt Deidesheimban. Szül. Zweibrückenben 1805. jun. 30; elh. Deidesheimben 1867. decz. 17.

Schultz C. ÖBZ. — Oesterreichisches botanisches Wochenblatt, redigirt von Skofitz, Wien, 8°, — folyóiratban: Sendschreiben an Herrn Victor von Janka. VI. (1856) 299.

SCHULTZ FRIEDRICH Wilhelm dr. med. — Orvoskodott Kronweissenburgban (Elszászban). Ő adta ki a «Schultz Herbarium Normale»-t, mely Erdélyből is tartalmaz növényeket, s a mely most K. Keck által lesz tovább folytatva Aistersheimban. — Szül. Zweibrückenben 1804. január 3; elh. Kronweissenburgban 1876. decz. 10.

Schultz Fr. Flora. — Flora oder botanische Zeitung, herausgegeben von der k. botanischen Gesellschaft in Regensburg. Regensburg. 8°, — folyóiratban: Aneione Jankæ Schultz Fr. 1856. I. 295.

SCHUR JOHAN Ferdinand, dr. philos. — Szül. Königsbergben Poroszországban 1799. febr. 18; elh. Bielitz-ben Osztrák-Sziléziában 1878. máj. 28.

Kénsavgyár igazgatója volt Nagy-Szebenben 1845-től 1853-ig; azután az ág. hitv. gymnasiumánál professzor Brassóban, de itt csak rövid ideig, mert 1854-ben már felhagyott e pályával, és Bécsbe költözött. Szerencsés és gyakorlott szemű fűvész volt, ki 9 éven át számos kirándulásain sokat fáradozott Erdély flórája kutatásában. Legnagyobb fűvész úttja az ugynevezett «Rundreise», melyet 1853-ban Bielz A. E. kíséretében tett meg, s a melynek költségeit Schwarzenberg Károly herczeg, Erdély akkori nagylelkű kormányzója fedezé. — Schur nagy növényanyag felett rendelkezett, mert nemcsak a saját gyűjtéseit, hanem a Baumgarten herbariumát is használta; ezért hivatva lett volna Erdély kritikai flórájának megírására. Amde becses növényanyagát kicsinyes önzésből nemcsak elhamarkodva s lehetőleg sok név alatt tévé közzé, hanem — sajnosan legyen mondva — meghamisításokkal is: ezért már főművének megjelenése előtt rossz híre támadt a botanikusok körében. Ő, a kitől Erdély flórájának kritikai megvilágítását kellett volna várnunk, elferdíté azt és érthetlenebbé, nebezebben megfeythetvé zavará azt össze. — Hogy «Sentum»-át minden kritika nélkül írta össze, azt saját maga is beismeri a Verh. sieb. Ver. IV. 5—7-ik lapjain, hol egy kritikai erdélyi flora megírására magát képtelennek valja; enumeratiójában közzétett nézeteit pedig már 1867-ben, azaz 1 évvel annak megjelenése után óhajta megmásítani az Oest. bot. Zeit. XVIII. (1867) 378-ik lapján tett nyilatkozata szerint.

Világos fogalma a «species»-ről nem volt. Nála minden esetleges alak, vagy egy-egy növénytöredék, melyet valakitől kapott egy-egy speciessé vált, és sietett is új speciéseit majd pusztán csak névleg (solum nomen), majd leírás kíséretében is közzé tenni.

Schur En. — Enumeratio plantarum Transsilvaniæ, exhibens stirpes phanerogamas sponte crescentes atque frequentius cultas, cryptogamas vasculares, characeas, etiam muscos, hepaticasque. Vindobonæ 1866. 8°. XVIII, 984 p. — Schur főműve, melyben mindenütt magát állítja előtérbe. Mások érdemeit nemcsak figyelmen kívül hagyja, hanem ha itt-ott idéz is mástól egy-egy fontos közleményt, mit sem törődik vele,

s az illető növényt a saját maga adta valamelyes új névvel látja el. Így jár el a Baumgarten adataival is, melyek némelyikét rektifikálja ugyan, de azért a növényt külön felveszi a Baumgartennél közlött helytelen névén is; s azonkívül ily helyeken oly pongyolán idézi Baumgartent, hogy azt hinnők, az illető adat nem is Baumgartentől, hanem Schurtól ered. Enumeratiójának tudományos értékét felette jellemzi azon körülmény: hogy ámbár azt Bécsben írta meg, megírásához épenséggel nem vette igénybe a Botanikus Múzeum gazdag gyűjteményeit és könyvtárát.

Schur Herb. Lemb. — Schurnak főgyűjteménye, melyet Enumeratiója megírása után a lembergi egyetemnek adott el. Dr. Ciesielski Theodor egyetemi tanár Lembergben, a tudományos cél érdekében szíves volt e gyűjteményt rendelkezésemre bocsátani, hogy azt tüzetesen áttanulmányozhassam: ezért dr. Ciesielski úr szíves készségéért nemcsak saját nevemben, hanem egyáltalában a magyar füvészet nevében, melynek nagy szolgálatot tett, e helyen is a legőszintébb köszönetet mondok. — Schur többször eladogatott herbariumából. Első herbariumát Oppolzernek adta el, ki azt később részint a bécsi Botanikus Múzeumnak, részint Dr. Halácsy-nak ajándékozta. A bécsi Botanikus Múzeum a Schur herbariumának doublettjeiből egy gyűjteményt Japánba küldött; a megmaradt rész most részben az udvari, részben az egyetemi herbariumban található. — Schur egy másik herbariuma Stockholmba az ottani természetrajzi gyűjteménybe vándorolt; egy harmadik herbariuma Párisba, Cosson gyűjteményeibe került.

Schur Phytog. — Phytographische Mittheilungen über Pflanzenformen aus verschiedenen Florengebieten des Oesterreichischen Kaiserstaates. Brünn. 1877. 8°, 200 p. — Különnyomat a: Verhandlungen des Naturforschenden Vereins in Brünn. XV. B. II. Heft-ből. Utolsó s még pongyolább műve mint az Enumeratio.

Schur ÖBZ. — Oesterreichisches botanisches Wochenblatt, később Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: Zur Flora Siebenbürgens VI. (1856) 225, 235. — Ueber Herrn Victor von Janka's Beiträge zur Flora von Siebenbürgen. VI. 273, 281, 289. — Beiträge zur Kenntniss der siebenbürgischen Eichen. VII. 1, 7, 17. — Siebenbürgische Kölerien, VII. 304, 313, 321. — Die siebenbürgische Equiseten. VII. 409, 415. — Öcsém-Teteje. VIII. 18. — Die siebenbürgischen Lycopodien. VIII. 63. — Die siebenbürgischen Farne. VIII. 133, 192, 322. — Excursion auf den Büdöshegy. VII. 280. — Der südliche Hochgebirgszug Siebenbürgens. VIII. 393. — Beobachtungen in der Flora Siebenbürgens. IX. 9, 43, 154, 323; X. 70. — Zur Flora Siebenbürgens. Berichtigungen und Verbesserungen zu dem public. Reisebericht. X. 177, 225, 248, 324, 352. — XI. 20, 42, 289, 359. — Beiträge zur Flora von Wien. XI. 81; XIII. 78. — Juncus Czetzii Schur. XIII. 111. — Phytographische Fragmente. XVIII. 10, 39, 151, 193, 212, 261, 293, 310, 363, 389; XIX. 15, 49, 112, 146, 205, 305. — XX. 22, 108, 200, 280, 293, 366; XXI. 44, 99. — Ueber Rudbeckia laciniata L. und Rudbeckia heterophylla Schur. XXII. 88.

Schur Sertum. — Sertum florae Transsilvaniae sive enumeratio systematica omnium plantarum, quae in Transsilvania sponte crescunt et in usum hominum copiosius coluntur. Hermannstadt. 1853. 8°, 94 p. — Különnyomat, s megjelent mellékletül a: Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturw. IV. évfolyamához. E puszta névsorban Schur már 3321 species edényes növényt képes felsorolni Erdélyből, s e számot Enumeratiójában 4210-re egészíti ki.

- Schur* FSV. — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. Hermannstadt. 8°, — folyóiratban: Ueber eine Scilla (Sc. Kladnii Schur) I. (1850) 38. — Ueber eine Centurie Pflanzen, welche Herr Albert Bielz auf dem Kühhorn bei Rodna und auf dem Cziblesz bei Bisztritz im August 1848 sammelte. I. 101. — Ueber die Hepatica Transsilvanica Fuss. I. 113. — Verzeichniss der bisjetzt in Siebenbürgen bekannt gewordenen Gräser, Graminæ. I. 182. — Ueber die siebenbürgische Pflanzengattung Scleranthus. II. 9. — Alphabetisches Verzeichniss der siebenbürgischen Cyperaceæ und Juncaceæ. II. 65. — Ueber die Umwandlung der Blattstielranke bei Lathyrus hirsutus. II. 106, 110. Ehhez Taf. VI. fig. 3, 4: Lathyrus hirsutus var. acirrhusa Schur. — Ueber eine neue siebenbürgische Pflanze, Bulbocodium edentatum Schur. II. 165. Ehhez Taf. VI. Fig. 1, 2; III. 117; V. 84. — Beiträge zur Kenntniss der Flora Siebenbürgens. II. 167, 176; III. 84, 122; IV. 3, 24, 46, 57, 105; V. 78. (A IV-ik évfolyamig e czim alatt pusztá enumeratiót találunk; ellenben a IV-ik évfolyamtól kezdve a Schur «Sertum»-ának tárgyalását lelőhelyekkel.) — Zur Entwicklung der Gattung Typha. II. 177, 198. — Berichtigungen und Zusätze. III. 93. Verzeichniss der am 19. November 1851, theils in der Umgebung von Hermannstadt (von Schur), theils am Scholtner Berge (von R. Roth Daniel Czekelius) in der Blüthe beobachteten Pflanzen. III. 32, 95. — Ueber Josef Radnitzky v. Lerchenfeld und dessen botanischen Nachlass. IV. 88. (Lásd erről a Lerchenfeldnél mondottakat is.) — Plantago Schwarzenbergiana Schur VI. 3. — Centaurea Schwarzenbergiana Schur VI. 4. — Auszug aus dem von Dr. Ferdinand Schur erstatteten Berichte über eine im Jahre 1853 vom 5. Juli bis 15. August unternommene botanische Reise durch Siebenbürgen, auf Anordnung der k. k. siebenbürgischen Statthalterei, redigirt von Michael Fuss. — X. (1859) p. 58, 96, 137. 185. — Különyomatban is megjelent: Hermannstadt. 8°, 1859. 143 p.
- Schur* ZBG. — Verhandlungen des zoologisch-botanischen Vereins in Wien. 8°, — kiadványokban: Ueber die Sesleriaceen der Flora von Siebenbürgen. VI. (1856) 191.
- SCHUSTER MARTIN. — Professzor az ág. hitv. gymnasiumánál Nagy-Szebenben.
- Schuster* FSV. — Verhandlungen und Mittheilungen des sibenb. Vereins für Naturwissenschaften zu Hermanstadt. 8°, — folyóiratban: Czím nélkül: XXV. 16.
- Siebenbürgische Quartalschrift*. III. 2 Heft. (1793) p. 104, — hol a Ledum palustre van Erdélyből közölve. — (Lásd: J. KI.)
- SIGERUS PÉTER. — Gyógyszertáros volt Nagy-Szebenben, hol el is hunyt. Hátrahagyott növénygyűjteménye Nagy-Szebenben az ág. hitv. gymnasiumának birtokát képezi, és Fuss Mihály azt több köleményében, s a Flora trans. excursoriájában is értékesíté. A Siebenbürgische Quartalschrift II. (1791) p. 315 et sq. kiadványban megjelent értekezése: «Verzeichniss der in Siebenbürgen wildwachsender offizinellen Pflanzen. Ein Versuch», — elavult és leírások nélkül való felsorolás, mely nem nyújt elég alapot arra, hogy biztos idézetekül felhasználhassuk.
- SILL ERNST. Pénzügyőr volt Nagy-Szebenben, hol úgy ő, mint hasonlónevű, de fiatalon elhunyt (1852 júl. 25) fia botanizáltak. Sill (pater) egy számot (865-ik) gyűjtte a Fuss Herbarium Normale Transsilvanicum-ába; fiának herbáriumát pedig a nagyszebeni «Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften»-nek ajándékozta.

SIMONKAI LAJOS. — E mű szerzője; aradi főreáliskolai tanár.

Simk. Album. — Az Aranyos vidékéről. — Megjelent a löcsei «Album»-ban. Lőcsén. 1882. 4°, p. 173

Simk. Közlem. — Matematikai és Természettudományi *Közlemények*, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. Budapest. 8°, — kiadványokban: Bánsági s Hunyadmegyei utazásom 1874-ben. — XV. (1878) 479. — Nagy-Várads és a Sebes-Körös felelőbb vidéke. XVI. (1879) 71.

Simk. MNL. — Magyar Növénytani Lapok, szerkeszti és kiadja Kanitz A. Kolozsvárt. 8°, — folyóiratban: Adatok Kolozsvár és Torda vidékének flórájához. II. (1878) 145. — Pótdatok Kolozsvár és Torda vidékének flórájához. III. 49. — Floristikai adatok. III. 89. — Inula hybrida Baumg. VII. 1. — Végszavam a valódi Inula hybridáról. VII. 42. — Quercus Haynaldiana Simk. s egyszersmind összes hazai Tölgyfáink. VII. 63. — *Asperula strictissima* Schur, A. rubioides Schur, és Erdély flórájának *Galium* fajai. VIII. 109.

Simk. Nörényhatározó. Budapest. 1882. Kis 8°, 155 p. — Az Erdélyben előjövő phanerogam növények génuszainak meghatározását czélozza.

Simk. ÖBZ. — Österreichische Botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: Literaturbericht: XXVI. 168.

Simk. Term. Füzet. — Természettudományi Füzetek az Állat-, Növény-, Ásvány- és Földtan köréből. Kiadja a Magyar Nemzeti Múzeum. A természetrajzi osztályok közreműködése mellett szerkeszti Herman Ottó. Budapest. 4°, folyóiratban: Descriptiones plantarum novarum. Új növények leírásai. III. (1879) 164. — Néhány bánsági növényről. II. (1878). 32. — Kirándulásaim a Bihar- és az Iskolabegységeken. V. (1881) 43.

STAUB MÓRICZ dr. phil. — Gymnasiumi professzor Budapesten.

Staub Phaenol. — A Magyarországon tett phyto- és zoophænologiai észleletek összeállítása. Budapest. 4°. — I—VIII. az 1871—1878-ik évekről. Megjelent a «Meteorologiai és földdelejeességi magyar kir. központi intézet évkönyve» I—VIII. kötetében.

STERNHEIM KARL, dr. med.

Sternh. Sieb. — Uebersicht der Flora Siebenbürgens, den neuesten Forschungen gemäss. Diss. inauguralis. Wien. 1846. 8°, 32 p. — Érdekesége a Kovácsról származó adatok közlésében rejlik. A Kovács «Plantae rar. Imperii Austriaci precipue Hungariae et Transsilvaniae» exsiccatainak I. és II-ik fasciculusa van benne felhasználva.

STUR DIONYS. Bányatanácsos s a cs. k. geologiai intézet elnöke Bécsben.

Stur Sitz. Ber. — Sitzungsberichte der mathem. naturw. Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Wien. 8°, — kiadványokban: Beiträge zu einer Monographie des Genus *Astrantia*. XL. (1860) p. 469. Különnyomatban 58 p.

Stur ÖBZ. — Österreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: *Draba-Kotschyi* Stur, eine neue Pflanze Siebenbürgens. Mit einer lithogr. Abbild. IX. (1859) 33. — Beiträge zur Monographie des Genus *Draba* in den Karpaten Ungarns, Galiziens, Siebenbürgens und des Banats nördlich der Donau. XI. 137, mit 3 lithographirten Tafeln: 183, 209. — XII. 82.

SZABÓ GYÖRGY. — Professzor volt a helv. litv. intézeténél, Székely-Udvarhelyen, majd Nagy-Enyeden, végül mint gymnasiumi igazgató Szászvároson. Szül. Papoleczon, Háromszéknegyében 1808-ban: elhalt Szászvároson 1871-ben. Fuss *Flora Transsilvaniae excursoria*-jában több növény lelőhelye van tőle közölve.

SZÁSZ ISTVÁN, dr. philos. — Gymnasiumi professzor Szepsi-Szt.-Györgyön, a ref. Székely-Mikó iskolánál.

- Szász Teratol.* — Adalékok a növények teratológiájához. Kolozsvártt, 1876. 8°. II. 61 p.
- SZENTMIKLÓS JENŐ tanár Gyulafehérvárczt, phytophænologiai megfigyeléseit közlé az 1875-ik évről a *Staub Phaenol.* összeállításában.
- TAUSCHER GYULA dr. med. — Székesfehérvármegye tiszteletbeli főorvosa, és uradalmi orvos volt Eresiben. Szül. 1832 jun. 8. Eresiben, elh. Eresiben, 1882 márcz. 16. — Gyűjteményét a M. Nemzeti Múzeum vette meg (1883).
- Tauscher *ÖBZ.* — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: Ueber *Scleranthus*. XXII. (1872) 359. — Correspondenz-közlés. XXIII. 323.
- THÜMEN-GRÄFENDORF FRIEDRICH, von. *ÖBZ.* — Oesterreichische botan. Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: Systematische Aufzählung der Hieracium-Arten Deutschlands, des österreichischen Kaiserstaates und der Schweiz. VIII. (1858) 145.
- TÉGLÁS GÁBOR. — Az állami főreáliskola igazgatója Déván. Szül. Brassóban 1848.
- Téglás Tudósít.* — A dévai m. kir. állami reáltanodának Tudósítványai-ban, Szászváros. 8°: A Dévai Várhegy tavaszi flórájáról. I. (1872) 13. — Erdélyi képek. II. (1873) 3. — A felfutó és kacsos növények alak- és élettani viszonyai. III. (1874) 3.
- Téglás Ap. Staub Phaenol.* — Téglás phytophænologiai észleletei Déva vidékéről, melyek a Staub Móríc phytophænologiai összeállításában jelentek meg.
- UECHTRITZ RUDOLF Friedrich Karl, von, dr. phil. — Hírneves botanikus Breslauban. Szül. Breslauban Sziléziában, 1838 decz. 31.
- Uecht. ÖBZ.* — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: *Thlaspi banaticum*, eine neue Species der ungarischen Flora. XXV. 186. — *Hieracium dacicum* Uecht. XXV. (1875) 214. — Floristische Bemerkungen. XXVI. 177.
- Uecht. Verh. Ver. Brandenb.* — Verhandlungen des botanischen Vereins für die Provinz Brandenburg und die angrenzenden Länder, Berlin. 8°, — folyóiratban: Ueber *Carex aristata* Siebert. VIII. (1866) 83.
- UNGAR GYÖRGY. — Professzor Segesvártt, ki phytophænologiai megfigyeléseket közölt az 1875-ik évről a *Staub phaenol.* összeállításában.
- UNGAR JOSEF. — Gyógyszertáros volt Fogarasban, ki Baumgartennel több ízben tett kirándulásokat Fogaras vidéke havasaira. Említve van Baumgarten Mantissá-jában. (Lásd *Pimpinella heterophylla*.)
- UNVERRICHT KARL. — Szül. 1809 jan. 22. Sziléziában, Domauzebben; 1851—54-ig az ág. hitv. elemi iskolák igazgatója volt Szászvároson, majd elhagyta Erdélyt, s végül mint tanító működött Myslowitzon Porosz-Sziléziában, hol 1883 márcz. húnyn el.
- Unver. VSt.* — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. 8°, — folyóiratban: Das Bleibergwerk bei Kis-Muncsel. VIII. 124. — Pflanzen des Waldgebietes Utopa bei Neu-Gredistye. IX. 164.
- VATKE W. — Linnaea, ein Journal für die Botanik in ihrem ganzen Umfange. XXXVIII. (1874) 699: *Notulae in Campanulaceas herbarii regii berolinensis*.
- WALZ LAJOS. — Az egyetemi fűvészkert főkertésze Kolozsvártt. — Szül. Vas megyében Gyöpi-Füzesen, 1845 julius 29-én.
- Walz MNL.* — Magyar Növénytaní Lapok, szerkeszti és kiadja Kánitz A. Kolozsvártt. 8°, — folyóiratban: *Delphinium fissum* W. K. Kolozsvár vidékén I. (1877) 130. — A görgényi hegységben, a Maros

mentén és Borszék vidékén, 1878 nyarán gyűjtött növények jegyzéke. III. 65.

WENZIG THEODOR. — *Linnaea*, ein Journal für die Botanik in ihrem ganzen Umfange. XXXVIII. (1874) 1—206: Pomariae Lindl.

WILDENOW KARL LUDWIG. — (Elb. 1812.) *Species plantarum*. Berolini. 8°, 1797—1810. V kötet.

WINKLER MORITZ. — Gyárigazgató Giesmannsdorfon Porosz-Sziléziában. *Winkl. ÖBZ.* — Oesterreichische botanische Zeitschrift, redigirt von Skofitz, Wien. 8°, — folyóiratban: Reise nach dem südlichen Ungarn und Siebenbürgen. XVI. (1866) 20, 44.

WOLFF GÁBOR, magister pharm. — Gyógyszertáros Tordán. Szül. Köhalom, 1811 ápril 7. — Egyes adatokat közölnek tőle, Schur, Fuss, Andrae, Janka, Freyn.

Wolff MNL. — Magyar Növénytani Lapok, szerkeszti és kiadja Kanitz A. Kolozsvárt. 8°, — folyóiratban: Jegyzéke néhány Torda környékén előforduló ritkább növénynek. I. (1877) 56.

Wolff VSV. — Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. 8°, — folyóiratban: Notizen. VIII. (1857) 19. — Botanische Rückerinnerungen. XVI. 35.

Wolff. — A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Budapesten tartott XX-ik (1880) nagygyűlésének történeti vázl. és munkálataiban. p. 354—5: *Chenopodium Wolffii* Simk. diagnózisa átvéve a Természetrajzi Füzetek III. (1879) 164-ből, és rajza.

ZIEGLER JOAN THEOPHIL. — De re sylvestri habita imprimis ad M. Transilvaniae principatum reflectione dissertatio. Cibinii. 1806. 8°, 31 p. — A 25—30. lapon az erdélyi fák és fásszárú növények vannak benne felsorolva D. de Lerchenfeld kézírata alapján.

ZIMMETER ALBERT. — Főreáliskolai tanár Steyrban.

Zimm. Aquil. — Verwandtschaftsverhältnisse und geographische Verbreitung der in Europa einheimischen Arten der Gattung *Aquilegia*. Steyr. 1875. 8°, 66 p. IV. tab.

HELYSZÓTÁR¹ ISMERT TERMŐHELYEKRE.

(Onomasticon locorum.)

A.

Abtsdorf = Csicsóholdvilág.
Apethlen = Szt.-Ágotha.
Alamor: község Vizaknától éjszaknyugatra.
Albie (Albote Fuss trans.): havas a Negoj szomszédságában attól keletre.
Alczina (Alsen, Alzen): község Uj-egyházától éjszakra a Hortobágy patakánál.
Alkenyér (Sibo): község a Maros mellékén Szászváros és Alvincz közt.
Alsen = Alczina.
Alsó-Bajom: község Küküllővártól délre.
Alsó-Rákos: község az Olt folyónál, Köhalomtól keletre.
Alzen = Alczina.
Apesdorf = Csicsóholdvilág.
Aranyhegy (Magura): különálló trachyt-kúp, Piskivel szemben, Arany község felett.
Arhegy (Egerbegy): község Kis-Kapustól délre a Nagy-Küküllőbe ömlő Viza patakánál.
Árpás havasai: Schuster-Residenz, előhavas a Nagy-Árpás patak bal oldalán: a határszéli havasok nyugatról keletre következő sorban: Kepreriace, s alatta a Kaldare

és Bulsu Kelderi; Kepreriace után a Vurtopel, Vurtop Podriesel, Podrág. (Lásd továbbá a Fogarasi hegységnél.)
Arszul (Baumg. en.): Szolnoki havas a Cziblesznél.
Arszyetje (Baumg. en.) = Pietra arsa a Vlegyásza hegységben.
Arrupensis (Baumg. en.) = Köhalom vára.
Asszonyfalra (Frauendorf): 1. község a Viza patakánál Kis-Kapustól délre; 2. község Aranyos-Torda megyében a Jára patak felsőbb vidékén, Tordától nyugatra.
Arrisel (Avrigel, Skara): Freck havasainak legkeletibbje. \triangle 2307 met.²

B.

Baassen = Felső-Bajom.
Bachnen = Bonyha.
Balán: község, illetőleg bánya Csik-Szt.-Domokostól éjszakra.
Balástelke: község Medgyestől éjszakra Felső-Bajomnál.
Balászfalra (Blasendorf): község a két Küküllő egyesülésénél.
Balarására: község a Kis-Küküllőnél, a Segesvártól Maros-Vásárhelyre vezető uton.
Bátrányos: hegy Háromszékben, a

¹ E helyszótár összeállításánál haszonnal forgattam LIPSZKY «Repertorium»-át.

² A magasság méretei a legújabb katonai felvételek után a Special-Kartéból vannak merítve.

- Büdöstől délkeletre, melynek szomszédhegye.
- Bányabükki völgy* = Malomvölgy.
- Bárcaság* (Burzenland): a Brassótól éjszakra, délre és keletre elnyúló síkság, s főkép a Bárcza patak völgy melléke.
- Baromlaka* (Wurmloch): község Kis-Kapustól délkeletre.
- Batrina*: Roskánytól délre.
- Baumgarten* = Bongárd.
- Bayersdorf*: Király-Németi község a Sajóvízénél, Beszterczétől délnyugatra.
- Beles*: patak a Meleg-Szamos felső mellékén, mely a Meleg-Szamosba Gyurkutza községen alúl szakad be.
- Bencenez*: község Szászvárostól éjszakkeletre a Maros mellékén.
- Bene* (Mehburg): község Kőhalomtól éjszakra, Segesvártól délkeletre.
- Berre* (Blutroth): község Gyulafehérvártól keletre.
- Berethalom* (Birthelm): község Erzsébetvárostól dél-délkeletre.
- Besînou* (Besinen): Cibin havas, a Frumószára vezető úton, Gurarótól délnyugatra. Δ 1965 met.
- Bethlen-Szt-Miklós*: község a Kis-Küküllőnél, Balázsfalva és Küküllővár közt.
- Bindea völgy*: határszélülkhöz közel, de Rumániában a Brázai szoroson túl az Ourla havastól délkeletre.
- Biharhegyesség*: a két Aranyos forrás vidéke. Főcsúcsa a Bihar Δ 1842 met. (Bielz Landkunde p. 82, 83, a Vlegyásza hegységet nevezi Bihar-gebirge-nek).
- Birk* = Petele.
- Birthelm* = Berethalom.
- Blutroth* = Betele.
- Blasendorf* = Balázsfalva: de Fuss Trans. művében helyenként Balástelkét (= Klein-Blasendorf) is jelenti.
- Boes*: község Bánffy-Hunyadtól délnyugatra, Bölkény mellett.
- Bolca*: 1. község a Verestorony szorosnál Nagy-Szebentől délre; 2. község Hunyadmegye Ércz-hegységében, Dévától éjszakra.
- Bodoki havas*: Háromszékben.
- Bogeschdorf* = *Bogács*: község Medgyestől éjszakra.
- Bokaj*: község a Maros mentén Gyulafehérvár és Szászváros közt.
- Bondsia* = Bindea völgy.
- Bongárd*: község a Cibin folyónál, Nagy-Szebentől délkeletre.
- Bonnesdorf* = Alsó-Bajom.
- Bonyha*: község a Kis-Küküllőnél, az Erzsébetvárostól Maros-Vásárhelynek vezető úton.
- Borsai-Petrosz* (Hazsl. közlem.) = Gemenes.
- Botoromvölgy*: völgy Tordától éjszak felé.
- Bottfalu*: község az Olt mellékén, Brassótól éjszakra.
- Bráza havasai*: lásd Fogarasi hegy-ségnél.
- Brenndorf* = Bottfalu.
- Broos* = Szászváros.
- Bucecs*: mészkő conglomerat havascsoport a Bárczaság vidékén, E havascsoportról a Malajesti és Ciganesti völgyek éjszakra, a Porta, Klínca és Gaura völgyek pedig nyugatra húzódnak. Nyugati oldala hosszú hegytarajként Rumániába is átnyúlik, de egész a Sztrunga örházig honi területet képez. Ényugoti sziklafal mentén fekszik a Guezán örház, mely felett a Grohotist és a Plaju Capulujt látjuk. A Plaju Capulujon felfelé s keletnek tartva a Pojána Capuluj s a Csobotja következik, melyek mindannyian az Omu tövéig felnyúló szakadékos Gaura völgy baloldalán terjednek el. A Gaura baloldalát képező hegygerincez a Galbinare havassal végződik, s a Gaura e hegygerinczén túl vájjódnak be a nyugatra és éjszakra vonuló többi völgyek. A Bucecs gerinceinek találkozó pontja az Omu tető, melytől délre s keletre nagy horpálással két völgy húzódik, s mind a kettő már rumán területet képez. A déli völgy levezet a Skit la Jalomnitza kolostorhoz és baloldalán, tehát Rumánia területén ismét magas gerincek és csúcsok emelkednek,

ilyenek: a Babele, az Obirsia és a hatalmas tömeget képező Kereyman.

Budislar: Freck havasa, a Frecki jéztől délre. \triangle 2420 met.

Burkács: Freck hegye.

Büdös: hegy, Torja, Bükkszúd és Tusnád felett. \triangle 1110 met. — A Büdöstől délnyugatra emelkedik a Bálványos csúcsa, keletnek pedig a Csomád. A Csomád és Büdös közt terül el a Kukocszás láb, s a Szt.-Anna tó,

Bulsu Gidlsi, v. *Bulzuluj* (Baumg. en.) = Felső-Gáld közsirtje.

Burzenland = Bárczaság.

Burgberg = Vurpod.

Busd (Buss) = község Medgyestől dél-keletre.

C.

Cibin-jézer: a Cibin patak forrás tavai a Frumósza éjszaki oldalain \triangle 1992 met.

Ciblesz: Szolnoki havas Máramaros határán a Lapos és Nagy-Szamos forrásvidéke közt. \triangle 1821 met.

Czenk hegy (Kapellenberg): mészkő-hegy Brassó felett keletről. \triangle 961 met.

Comando et Cordon de la Schmidt (Baumg. En.) = Fogaras-dezsáni havas, Dezsán patakának forrásai felett Rumánia határán. \triangle 2249 met.

Cosna: község Rodna hegységében a Dorna pataknál, Moldova határán.

Csarta = Csorte havas.

Csáklyaikő (Pietra csáki): mészkő-hegy Felső-Gáld és Csáklya községektől éjszaknyugotnak.

Cseretető: hegy Csikszereda vidékén.

Csernika (Baumg. En.): hegy Moldova határán az Ojtozi szorosnál Sósmező községnél. \triangle 654 met.

Csicsóholdrúd (Abtsdorf): község a Nagy-Küküllő völgyében Mike-szászánál.

Csik-Szt.-Domokos: község az Olt forrás patakainál.

Csiljanos: hegy Kovásznától délre.

Csindrel = a Frumósza fősúcsa.

Csorte: Freck havasa a Frecki-jézer hátterében.

Csora: község Szászváros és Szászsebes közt.

Csukás: havas Rumánia határán a Tatrag és Nagy-Bodza patakok forrásai felett. \triangle 1958 met.

Craja: alhavas Rodna hegységében a Rablától délnyugatra. \triangle 1654 met.

Crajuluj (Baumg. en. II. 100) = Grujolo (Baumg. en. I. p. X.) = Gruji hegylát.

D.

Dallheim (Dája) Dolmány.

Dálya: község Daróczytól éjszakra; de Baumgarten (En. I. 172, etc.) Dálya alatt Dolmányt (Daja) értette, s így értelmezte a Baumgarten eme lelőhelyét Fuss Mihalý is.

Dános (Dunesdorf): község a Nagy-Küküllő völgyében Segesvár mellett, attól nyugatra.

Darlóc (Durles): község a Nagy-Küküllőnél Medgyestől éjszakkeletre.

Daróc (Draas): község a Nagy-Homoród patak mentén Köhalomtól éjszakra.

Dägewiss (Fuss) = Tomnatik.

Dealul = hegy (mons).

Dealul capri a Cibin hegységben = Falkenstein.

Dealul negro (Schur en. 285 etc.) = Stirpu.

Denndorf = Szász-Dálya.

Dezsán havasai: lásd fogarasi hegységénél,

Dezsán (*Dirsan*): előhavas a Cibin hegységben a Kis-Disznódtól a Frumósza-hoz vezető ösvény mentén. \triangle 1221 met.

Dialu = Dealul.

Dimbo: hegy Zalatnától éjszakra.

Disznajó: község Magyaró mellett a Maros felsőbb mellékén Szász-Régentől éjszakkeletre,

Dobra: község a Marosnál, Zántól keletre.

Dolmány (Thalheim): község Nagy-

Szebentől keletre a Hortobágy patakhöz vezető útnál.

Donnersmarkt = Monora.

Draas = Drass = Daróc.

Dravojdsze: határőrház Moldva határán Bélbortól éjszakra.

Dragosán Commando (Dreksán Com-mando): a Hátszegi hegységben a Rumán-Zsil forrás vidékén. Vurfu Dreksano \triangle 2074 met. a Retyezáttól délre, s attól a Lepusnik mély völgye választja el.

Dregus havasai: lásd Fogarasi heg-ségnél.

Drogu (Baumg. En.): a Csáklyaikő egy része.

Dscheamnean = Dsămiui = Ge-menea.

Duduruk: havas a Tomnatik ge-rinczén a Cibin hegységben. \triangle 1545 met.

Duelmen = Dolmány.

Dumesdorf = Dános.

Durles = Darlóc.

Dusi szoros (*Duscher pass*): a Szász-sebesi víz keleti forrás patakának a Dobra pataknak szűk völgye, mely a Dusi-harminczadnál ered.

E.

Ecsellő (Tetscheln; Teitscheln): köz-ség Kereszténysziget és Nagy-Apold közt, a Nagy-Szebentől Szerdahelyre vezető országút mentén.

Ecsinkő (Schur) = Öcsém.

Egyeskő (Hegyeskő): hegy Csik-Szt.-Domokos felett. \triangle 1605 met.

Eibesdorf = Szász-Ivánfalva.

Elisenmarkt (Fuss) = Illye.

Erdő-Szeggyel: község Maros-Vásár-helytől éjszakra.

Erdő-Szt.-György: község a Kis-Küküllőnél, Segesvártól éjszakra,

F.

Falkendorf (Fuss) = Maros-Sóly-mos.

Falkenstein (Dealul, vagy Pietra Capri): hegy a Cibin hegységben Riu-Szadulujtól délnyugatra, a

Zood patak baloldalián. \triangle 1211 met.

Făjendorf = Mikeszásza.

Fădelăse: havas a Cibiu hegység-ben, a Negován mellett.

Făhăryghăza (Weisskirch): község a Nagy-Küküllőnél, Segesvártól délkeletre.

Feigendorf = Mikeszásza.

Feketehalom (Seiden): község a Bár-czaságon, Brassótól nyugatra.

Feldorf = Fületelke.

Felső-Bajom (Baassen): község Med-gyestől éjszak-keletre.

Felső-Gárd: község Gyulafehérvár-tól éjszakra.

Fenyőfalva = Giresau.

Feredő-György: község a Gyógy pa-tak mellékén Szászvárostól éj-szakra.

Flagen = Szederjes.

Fogarascher Alpen: Schur, Kotschy és Andræ műveiben = Bráza ha-vasai; mert mindnyájan Brázáról kiindulva és a Zirna völgyhöz érve tették kirándulásait. Schur péld. a Silene Lerchenfeldiana-t a «Fogarascher-Alpen»-ről közli a Verh. sieb. Ver. II. 177. lapján; míg Enumeratiója 105-ik lapján már pontosabban jelzi, hogy a «Fogarascher-Alpen» alatt a «Kolzu-Brázi»-t kell értenünk.

Fogarasi hegylánczat. — Az Olt szorosától, vagyis a Verestorony-tól a Bărzea és Sinka forrás vidé-kéig, nyugatról keletnek huzódó, meredek, hatalmas hegyláncz, melynek egész vonala csupa ha-vasok egybefüggő lánczatá-ból áll, s a mely havas tetőivel határt szab Erdély s Rumánia közt. Havasai nyugatról keletnek haladva a következők:

1. *Freck havasai*, a Porcesed, Alsó- és Felső-Sebes, Rakovicza, valamint Freck községek felett eső hegytömegek, u. m.: *Plaju Tataru*, (lejebb a *Vurfu Mouși*), *Szurul*, *Rakoricán*, *Budislar*, *Csorte*, *Prislop*, *Kokerics*, *Bur-kács* és *Arrisel* (= Skara) hava-sokkal, mely utóbbi Freck hava-sainak legkeletibbe. s a keleti tövén

levő horpadáson a Freck felől jövő havasi út (drumu czeri) halad el.

2. *Kerz havasai*, hová a *Porumbák* és *Kercesora* felett eső havasok tartoznak. Porumbák havasai a Frecki havas-útnál kezdődnek a *Skarisora* *Serbota* havasokkal s haladnak a *Negojiq*, melynek keleti részén Kercesora havasai veszik kezdetüket a *Sztrunga-draculuj* hegyszakadéknál. A Sztrunga-draculuj a *Lajta* patak völgyébe vezet le, mely völgynek balján a *Tunszu*, jobbján a *Mirie* hegylát húzódik. A Mirie hegygerincz tulsó oldalán a Domna völgye vájódik be, s ennek és a Lajtának forrásai közt emelkedik a Stiavu-verosz. Eme csúctól keletnek a Bula-tó s az abból éjszakra siető Bula völgye következik, mely völgynek jobbján a Butyán előgerinceze, majd fejt maga a Butyán vagyis Vunetare foglal helyet, s véget vet a kercesorai havasoknak.

3. *Árpás havasai*, melyekhez *Ucsa* havasai csatlakoznak. Árpás határszéli havasai a Butyán-tól keletnek következő sorban húzódnak: *Kepreriace*, *Vurtopel*, *Vurtop*, *Podriesel*, *Podrag*. Ez utóbbinak lehúzódo gerincze a *Tericza*, mely egyik lejtőjével már az Ucsa patak balpartjába lejt le, s így felelő részben Ucsai havas. Az Ucsa patak forrásai felett az *Ucsa-mare* foglal helyet.

4. *Dregus-Bráza* havasai. Ezek közül, mint dregusi havas a *Vista-mare* említendő mint Brázai havasok pedig a *Vurfu-Mosiulace* és az *Ourla* említendők.

5. *Fogaras havasai*, melyek ismét: *Dersáni havasok*, hol a *Commando et Cordon de la Schmidt* említendő; és *Fogaras-sebesi havasok*, hol a *Vurfu-Luci* válik ki. *Folte* (Foti Baumg. En.): Cibin havas éjszakra a Frumószától, a Cibin két nagy forrás pataka közt. Δ 1513—1975 met.

Frauentdorf = Asszonyfalva, Kis-Kapustól délre.

Freck (Felek): község az Olt alsó mellékén a Fogarasi síkság nyugoti szélén. (Freck havasait lásd a Fogarasi hegységnél.)

Frumósza: a Cibin hegység egyik legkiválóbb havasa, s a Cibin forrás tavai (Cibin-jézer) felett emelkedik. Főcsúcsa a Csindrel Δ 2248 met.

Fundu = völgytalp; *Fundu-Bondsi* = Bindea völgy.

Füged: község Felvincztől északkeletnek.

Fületelke: község a Kis-Küküllő mellékén Balavásártól délre.

G.

Galacz: havas a Rodnai hegységben Máramaros határán

Galt = Ugra.

Gaure de Lotri (Baumg. En.): hegy, mely azonban már Rumániában fekszik a Zyrna völgy mellékén. (Schnur En. 162.)

Gézi vár: a Jára pataknál, Alsó-Járától északnyugatra, Tordától nyugatra.

Geissdorf (Fuss) = Kecskedága.

Gemenca (olv. Dseminee): havas a Rodnai hegységben, de már Máramaros megyében.

Gergischdorf = Gergelyfája: község Gyulafehérvártól keletre a Székás hegyvidéken.

Gensan = Dersan.

Gihan (Gyhan, Tyhan): a Cibin hegységben, a Kis-Disznódtól a Frumószára vezető ösvény mentén, Dersán és Besinon havasok közt. Δ 1416 met.

Gietzenberg = Götzenberg.

Giesshübel = Kis-Ludas.

Giresau (Girlsau, Fenyőfalva): község az Olt folyó alsó mellékén, a Fogarasi síkság nyugoti szélén.

Gledény (Gledin): község a Lucz patak forrásvidékén, Szász-Régentől éjszakra.

Glockendorf (Fuss) = Klopotiva.

Gogány (Gogeschdorf): község Erzsébetvárostól éjszakra.

Gogosa: hegy Borgónál.

Goltz (Baumg. En.) = Vista-mare.

Golzu-Breazi = Koleczu Breazi = Bráza közsirtje.

Görgény-Kelemen havasok: Ercei Tordamegye florájában «Felsőkerületi havasok.»

Götzenberg: előhegy a Cibin hegységben, Kis- és Nagy-Disznódtól délre. \triangle 1289 met.

Grossau = Kereszténysziget.

Gross-Alisch = Nagy-Szőlős.

Grosspold = Nagy-Apold.

Gross-Probstdorf = Nagy-Ekemező.

Gruji hegygerincez (Grujolo Baumg. En.): a Besztercei havasokon Struniora és Pietroszul közt. \triangle 1810 met.

Grujata: Cibin havas a Frumószától éjszaknyugatra. \triangle 1775 met.

Gura-Hajti = Hajta.

Gura-Lauti (Fuss) = Gaure de Lotri (Baumg.).

Guraro (Gurariu): község a Cibin hegység tövénél a Cibin patak mentén, Keresztényszigettől délre.

Guttin: alhavas, Kapnikbányától éjszakra. Túl esik Erdély határán.

Gyalu = Dealul. — Gyalu-Gropilor (Fuss): Moldva határán a Besztercei hegységben, Pietra-Dorinitól keletre.

Gyalu-mare: hágó a Dévától éjszaknyugotnak a Körös völgyébe vezető úton, Brád községtől délre.

Gyurkucza: község a Meleg-Szamos felsőbb mellékén.

H.

Haarbach = Hortobágy pataka.

Hahnbach, vagy *Hahnebach* = Kaszálva.

Hajta (Haita, Gura Haiti Baumg. Podn Haiti Fuss): Beszterce havasain, a Pietroszultól éjszakra Moldva határa felé, a Hajta patak.

Hajtó patak = Hajta pataka.

Haller havasok (Ercei) = a Muntele-mare hegység azon része, mely Kisbánya felett terül el.

Hameruden = Homoród.

Hammersdorf = Szt.-Erzsébet

Hurjitta: trachyt hegység. Éjszaki

végén a Maros forrása, nyugoti oldalain a Homoród és a Nagy-Küküllő forrásai fakadnak. Főcsúsa a Hargitta. \triangle 1798 met. *Helta* (Baumg. En.) = *Heltau* = Nagy-Disznód.

Henyul: hegy Borgó-Prundtól éjszakra, Besztercétől éjszakkeltre, a Strimbu hágótól keletre. \triangle 1614 met.

Hermannstadt = Nagy-Szeben.

Hermány (Kastenholz): község a Hortobágy pataknál, Nagy-Szebentől keletre, a Hortobágy patakhoz vezető országút mentén.

Hidas-Geszteg: a Székelykőhöz délkeletről csatlakozó hegy Hidas község felett \triangle 841 met.

Holczmány (Holzmengen): község Ujegyháztól délre a Hortobágy pataknál.

Holzmengen = *Holzminden* = Holeczmány.

Homoród (Hameruden): község Kőhalomtól keletre a Kis- és Nagy-Homoród patakok egyesülésénél.

Homoród-Almás: község Lövetétől délre a Kis-Homoród pataknál.

Hortobágyfalra (Korneczel): község a Hortobágy pataknál a Nagy-Szebentől Ujegyházára vezető úton.

Hortobágy pataka (Haarbach): a Cibin baloldala szakaad Nagy-Szeben alul Moh községnél.

Hosszúaszó (Langenthal): község a Nagy-Küküllőnél, Balázsfalvától délkeletre.

Hudina: havas a Ciblestől éjszaknyugotra.

Hundertbücheln = Szászhalom.

I.

Jászer = jézer = tó (lacus) a havasok közt.

Jetzilui (Baumg. En.) = Korongyis. *Jllye*: község a Marosnál, Dévától nyugotra.

Ineu = Iniutzi (Baumg. En.) = Ünőkő.

Iskola hegység (Hunfalvy) = Keresztényhavas.

Istenseke (Ercei): hegy a Kelemen

hegységben, éjszakra a Maros felső kanyarulatától, Déda falu felett. \triangle 1370 met. Rumán neve: *Seamu*.

K.

Kaisl = Szász-Kéz.

Kakasfalva: község Nagy-Szebentől és Nagy-Csürtől éjszakkeletre.

Kalyán: község a Mezőségen, Kolozsvártól éjszakkeletre.

Kapellenberg = Czenkhegy.

Károly-Fehérvár Baumg. En.) = Karlsburg = Gyulafehérvár.

Kastenholz = Hermány.

Kecskeháza: község éjszakra Maros-Némethi és Maros-Sólymos községektől.

Kécskekő: mészkőszirt Gyulafehérvártól éjszaknyugotnak, a Csákyaiaktól délnek. \triangle 1220 met.

Kelmen harasok és hegyesség: a Besztercei hegység keleti része Moldva határáig, a Maros felső kanyarodásától éjszaknak. Legmagasabb csúcsai: a *Kelmen Izvor* (Dealulalu) \triangle 2031 met.; *Fiebra Piscu* \triangle 2022 met.; *Kelmen Cserbuk* \triangle 2013 met.

Kellény = *Kelnck*: község a Székács mellékén Szászsebestől és Szerdahelytől délre.

Keresora harasai: lásd a Fogarasi hegységnél.

Keresd (Kreisch): község a Keresd patakánál Segesvártól délnyugatra.

Keresztény-havas (Schuler): alhavas Brassónál. \triangle 1804 met.

Kereszténysziget (Grossau): község a Cibin folyónál Nagy-Szebentől nyugatra.

Kereszthegy: a Görgény hegység keleti szélén; rajta ered a Görgény patak. \triangle 1285 met.

Kérty: fürdő Lövetétől keletre.

Kézdi-Szt.-Iván: község Háromszékben a Feketegy alsó mellékén, Sepső-Szt.-Györgytől délkeletre.

Királyerdeje (Ersei) = Torda város-erdeje az Aranyos melléki hegyeken, szemközt Várfával.

Királykő (Königstein): a Bárczasági havasok nyugati s egészen elkülönült hegycsoportja. Maga a Ki-

rálykő mészkő-conglomerát tömeg s hosszú egybefüggő hegytarajt képez észak-déli irányban, mely átnyúl Rumániába is. \triangle 2241 met.

Király-Németi (Bayersdorf): község a Sajó vizénél Beszterczétől délnyugatra.

Kirchberg = Körpöd.

Kis-Bun: község Nagy-Bun mellett.

Kis-Demeter (Ragla; Waltersdorf): község Beszterczétől délkeletre, a Sajóba szakadó Budak patakánál.

Kis-Disznód (Michelsberg): község Nagy-Disznódtól nyugatra.

Kis-Ekemező: község a Nagy-Küküllőnél, Kis-Kapustól keletre.

Kis-Kapus: község a Nagy-Küküllőnél, hol abba a Viza patak szakad be.

Kis-Ludas (Giesshübel): község Szerdahelytől északkeletre.

Kis-Munesel: község Hunyadmegyében az Erdőhátságon, Dévától nyugatra.

Kis-Selyk: község Nagy-Selyktől éjszakra.

Kis-Szölös: község Erzsébetvárostól éjszakra.

Kis-Torony: község Nagy-Szebennél, attól nyugatra.

Klausenburg = Kolozsvár.

Klein-Kopisch = Kis-Kapus.

Klein-Alisch = Kis-Szölös.

Klein-Logles: hegy Dobránál. (Logdes = Nagy-Ludas, Szerdahelytől északkeletre.)

Klein-Probstdorf = Kis-Ekemező.

Klein-Schelken = Kis-Selyk.

Klopotira: község Várhely és Malomvíz közt, mely utóbbinál a Retyezátról jövő két főpatak egyesül.

Kokerics: Freck havasa a Szurul mellett.

Kolczu-Breazi = Bráza kőszirtje.

Kolczu-mare = *Konczu* = a Cibin hegység egyik havasa, a Zood patak forrásai felett, a Negovántól délre, a Frunószától délkeletre. \triangle 2189 met.

Korabia: hegy Zalatnától északnyugatra.

Kornezel = Hortobágyfalva.

Koron = *Korongisiu* = Korongyis : havas Rodna hegységében Ó-Rodnától éjszakra. \triangle 1994 met.

Kotzgrood : hegy Kis-Disznónál.

Kőhalom (Reps) : község a két Homoród patak egyesülésétől nyugotra.

Kőharas = *Piatra-mare*.

Königstein = Királykő.

Köppöl (Kirchberg) : község Szt.-Agóthától és Verdtől délre.

Körtvélyfája : község a Maros mentén Szászrégentől délre.

Kreisch = Keresd.

Kreuz = Szászkeresztúr.

Krisztesd : Cibin havas délkeletre a Stefilestyétől. \triangle 2207 met

Krisztian-mare = Keresztényhavas.

Kronstadt = Brassó

Kuhhorn = Ünökő.

Kukujszás = *Kukojszás* : láp a Büdös és Csomád hegyek közt.

Küküllővár : község a Kis-Küküllőnél, Medgyestől északnyugotra.

L.

Laalató : az Ünökő éjszaki oldalán, hasonnevű patakkal.

Lajta patak : lásd a Fogarasi hegy-ségnél.

La-jocu = *La-zsok* : hegynyereg a Bihar és Cucurbeta tetői közt, melyen egykor mulatságos vásárokat (leányvásárokat) tartottak.

Lanyenthal = Hosszúhaszó.

Lapadna : alhavas Rodna hegységében az Omu felé.

Lasseln = *Lasslen* = Szt.-László.

Leblang = *Lebnck* : község Kőhalom patakának felső mellékén Kőhalomtól délnyugotra.

Lesses (Schönberg) : község Szt.-Agótha és Morgonda közt.

Leschkirch = Ujegyháza.

Limpert : a Vajda-Hunyadtól délnyugotra, a Csernába szakadó Govasdiái víznél.

Lőrete : község a Kis-Homoród patak felső mellékén.

Lutze ; *Lutzuluj* (Baumg. En.) = Vurfu Luci.

Lunkoj : község Dévától északnyu-

gotra, a Fehér-Körösbe szakadó Brádi pataknál.

Ludwég (Ludwigsdorf, Ludesdorf) : község Szászrégentől északnyugotra.

Lupsa : község az Aranyos mellékén Offenbánya és Topánfalva közt.

M.

Magura Arany mellett = Aranyi hegy.

Magyar-Hermány : község a Harigta hegység déli szélén Tusnádtól nyugotra.

Magyar-Valkó : község Bánffy-Hunyadtól délre.

Majos : község Maros-Vásárhelytől északra.

Mackenburg = Alamor.

Málnás : 1. falu az Olt folyónál, Bükkszádtól délre; 2. *Málnás-alja* : a Nagy-Kőhavas egyik része

Malomríz : község Hunyadmegyében, a Retyezátról jövő két főpatak egyesülésénél.

Malomrölgy : Kolozsvártól délkeletre, a Tordának vezető út jobb oldalán, Telek és Bányabikk közt.

Marktschelken = Nagy-Selyk.

Maros-Némethi, és *Maros-Sólymos*, szomszéd községek a Maros mellett Dévától keletnek.

Marpod : község Ujegyházától délkeletre, közel a Hortobágy völgyéhez.

Mediasch = *Medgyes* : község a Nagy-Küküllőnél.

Mehlburg = Bene.

Mergeln = Morgonda.

Meregyó : község Bánffy-Hunyadtól délre.

Mésző : község az Aranyos mellékén, Tordától délnek.

Michelsberg = Kis-Disznód.

Mikeszásza (Feigendorf) : község a Nagy-Küküllő völgyében, Kis-Kapus és Balázsfalva közt.

Mirié : előhavas a keresori üveghuta felett, a Lajta és Domna völgyek közt. \triangle 1596 met.

Müttás : hegy Tusnádtól nyugotra.

Moh = *Moichen* : község a Cibin folyónál Nagy-Szebentől délre.

Monora (Donnersmarkt): község a Nagy-Küküllőnél Balázsfalvától délre.

Morgonula (Mergeln): község a Hortobágy mellékén, Szt.-Ágota és Nagy Sink közt. \triangle 500 met.

Mosulace = *Moaschulatze* (Baumg. en.) = *Murfu Mosulace*.

Muma: előhegy a Cibin-hegységben, Zood közsegtől délre s a Presbe hegytől keletre. \triangle 1630.

Muncsel (Kis- és Nagy-Muncsel): községek a Hunyadi-Erdőhátságon, Dévától délnyugatra.

Muntyle-mare hegység: Tordától délnyugatra, a Hideg-Szamos forrásai felett.

Mühlbach = Szászsebes.

Mühlldorf = Malomvíz.

N.

Nadesch = Szász-Nádas.

Nagy-Apold (Grosspold): község a Nagy-Szebentől Szászsebesre vezető útnál, Szerdahelytől délkeletre.

Nagy-Bun: község a Nagy-Küküllőnél Segesvártól északkeletre.

Nagy-Csűr (Grossscheuern): község Nagy-Szebentől északra.

Nagy-Disznó (Heltau): község Nagy-Szebentől délre.

Nagy-Ekemező (Gross-Probstdorf): község a Nagy-Küküllőnél, Medgyestől délnyugatra.

Nagy-Hajymás: hegy Csik-Szt.-Domokos felett. \triangle 1793 met.

Nagy-Sándor: hegy az ojtózi szorostól északra.

Nagy-Selyk (Marktschelken): község a Viza pataknál Kis-Kapustól délre.

Nagy-Sink (Grossschenk): község a Hortobágy és Olt völgye közt, Morgondától délkeletre.

Nagy-Szőlős (Gross-Alisch): község a Nagy-Küküllő jobb oldalán Segesvártól nyugatra.

Nepoj: a Fogarasi hegységben. Erdély legmagasabb havasa. \triangle 2536 met.

Negorán: Cibin hegység havasa a Zood patak forrásai felett. \triangle 1913 met.

Nemere: hegy az ojtózi szorostól északra.

Neppendorf = Kis-Torony.

Neudorf = Szász-Ujfalu.

Neu-Gredistye = Uj-Gredistye.

Niegrulilassa (Baumg. en.): Rodnai havasok egyike a Galacz havasnál.

Nimesch = Szász-Nemes.

O.

Odincutia (Kerner) = Ordenkusa.

Oláh-Andrásfalva: község Segesvártól keletre, Székely Kereszturtól északnyugatra.

Oláh-Ivánfalva: község Ujegyháztól északra.

Olán: havas Rumániában a Szurultól délre; de Fuss herbariuma szerint a Csörtét is nevezik Olánnak.

Oltzinna, *Oltzinna* (Baumg. En.) = Alezina.

Omu havas: 1. a Bucsecs havas-csoport középső csúsa. \triangle 2508 met.; 2. az Ünökötől keletre a Rodnai havasokban. \triangle 2135 met.

Oncessa (Vuncsasza): barlang a Biharhegységben Biharmegyében, s nem jelent egyet Funacza barlangjával. Bielz helytelenül azonosítja a két barlangot a Verh. sieb. Ver. III. 191. lapján.

Ordenkusa (Odincutia): szurdok mészkővölgy és mészkőhegy Ske-risóránál a Biharhegységben.

Orlat: község a Cibin folyónál Gurarótól északra.

Ó-Sebeshely (Sebesel): község hasonnevű pataknál Szászvárostól délre.

Ourla: Bráza havasa Rumánia határán. \triangle 2479 met.

Öcsém (Öcsém teteje): alhavas Csík Szt.-Domokos felett. \triangle 1697 met. Mészköhegy.

P.

Padság (Pocsága): község a Muntyle-mare felől az Aranyosba ömlő Padsági pataknál.

Parajd: község a Kis-Küküllő forráspatakánál.

Pareng (Paringul) hegység: a Magyar-Zsil forrásvidéke. Csúcsai: Paring \triangle 2076 met.; Szlevejumare \triangle 2376 m.; Kürsia \triangle 2520 m.

Persány: község a Fogarasi síkság keletiszlén a Fogarásról Brassóba vezető országútnál.

Petele (Birk): község a Maros bal partján, Szászrégentől délre.

Petersberg = Szt.-Péter.

Petrosa (Neilr. Ungarn.) = Gemenea.

Petra = *Piatra* = szikla (Petra).

Pietra-albe: a Cibin havasok közt a Frumószától délre. \triangle 2183 met.

Pietra-arsa (P.-arszyjetje Baumg. En.): mészkőszirt a Vlegyásza hegységben Retyiczél község felett.

Pietra-capri, a Cibin hegységben = Falkenstein.

Pietra-esaki = *P.-csecei* = Csáklyaikő.

Pietra-krajuluj = Királykő.

Pietra-laptie = Tejke-havas, a Csúskától és Piroskától keletre. \triangle 1586 met.

Pietra-mare = Kőhavas, Brassótól délkeletre a Tömös szoros keleti oldalán. \triangle 1840 met. [Piatra-mare Simk. Term. Füz. V. 42 sq. a Keresztény-havas főszirtje.]

Pietra-talharuluj (Bielz): Biharmegyében a Biharhegységben.

Pietra-tisa: a Besztercei hegység előhegye, Beszterczétől délkeletnek, a Sajóba szakadó Budak patak felső mellékén. \triangle 1144 met.

Pietroszul: Besztercze havasainak legmagasabb csúcsa, s a Kelemen havasok és a Struniora közt foglal helyet. \triangle 2102 met.

Piroska: havas a Csukás szomszédságában, attól keletre. \triangle 1633 met.

Piscu-Lauti = Gaure de Lotri.

Piscu-szomuluj = ? talán Piscucso-kanului a Nagy-Bárcza patak forrásvidékén.

Plaju = hegyi ösvény.

Plaju-Irdn (Fuss Trans.) = Plaju Gihan = Gihan.

Plaju-Mirie = Mirie.

Plaju-Tataru (Vurfu Tatarilor): Freck havasa a Szurultól nyugotra. \triangle 1893 met.

Plesiu (*Plieshe* Baumg. En.; *P'edeleše* Fuss trans.): előhavas a Zood patak felső mellékén, a Negovántól északkeletre. \triangle 1591 met. (Plésa Zoodtól délre. \triangle 1158 met.)

Pocsága = Padság.

Pojana = hegylapos.

Pojana-Kornji: Rodna mellett.

Pojanameruluj vagy *moruluj* (= Almásmező). Van kettő: az egyik Zernyestől északra, Uj-Sinka forrás patakánál; a másik a Zajzon völgyében. Ez utóbbit érti Schur (En. 290), és Kotschy is.

Pojana nyanczuluj: Freck vizénél a Sibli pataknál a Frecki hegység tövén.

Podu Veluzuluj (Fuss arch. I. 107) = Podu Vurfu-Luci.

Podráj és *Podriesel* (Podruschel): Árpás havasai. \triangle 2455 met.

Poplaka: község Nagy-Szebentől délnyugotra a Cibin hegység tövén, Guraró és Resinár közt.

Porcesul: község a Verestoronny szorosnál, a Fogarasi hegység nyugoti szélén.

Prasmdr: község az Olt és Tatrang közt, Brassótól északkeletre.

Prehodistie: hegyláncza Verestoronny szorosnál (Lásd: Fuss VSV. XIV. 197; Trans. p. 341.).

Eršbe (Prezsbe): Cibin hegység előhavasa Zoodtól délnyugotra, s a Mumától nyugotra. \triangle 1749 met.

Prodt-Pruden: község Erzsébetvárostól északkeletre.

Putzu-Moasi: forrás a Vurfu Moasi alatt, Porcesdtől délkeletre.

R.

Rabla: havas Rodna hegységében a Korongyistól nyugotra. \triangle 1907 met.

Rajla = Kis-Demeter.

Rákos: község az Aranyos mellékén, Tordától délre.

Rakotlya (Baumg. En.) = *Rakotyás*: hegy a Feketeügybe ömlő Esztelnek patakforrás vidékén. \triangle 1149 met.

Rakorieza: község a Fogarasi síkság nyugati sarkán.

Reen = Szászrégen.
Reichsdorf = Riomfalva.
Reps = Köhalom.
Rosinár (*Rosinár Baumg. En.*): község a Cibinhegység tövéen, Nagy-Szebentől délnyugotra, Kis-Disznódtól keletre.
Retyezat: a Sztrigy és Rumán-Zsil forrásvidéke. Legmagasabb csúcsai: a Vurfu-mare \triangle 2486; s a Retyezat \triangle 2477 met.
Retyizel (*Rekiezel*): község a Vlegyásza hegységben, Báuffy-Hunyadtól délre.
Reten (*Retesdors*): község a Hortobágy patakánál Segesvár és Fogaras közt.
Reussmarkt = Szerdahely.
Reusslörfel = Roszcsür.
Reussen: község Nagy-Szebentől északra, Nagy-Selyktől délre.
Riomfalva: község Medgyestől délre.
Rosenau = Rozsnyó.
Roskány: község Dobrától délre, Dobra patakánál.
Roscsür (*Reussdörfel*): község Nagy-Szebentől nyugatra.
Rothberg: község Nagy Szebentől északra.
Rotherthurm = Verestorony szorosa.
Rotunda: alhavas a Rodnai hegységben az Omu felé.
Rozsnyó: község a Bárczaságon, Brassótól délnyugotra.
Runk: község a Hunyadi-Erdőhát-ságon, Vajda-Hunyadtól nyugotra a Govasdiai patakánál.
Rusikberg = Ruszkabánya: község Hunyadmegye bánsági szélén.

S.

Sachsenhausen = Szász-Alamor = Alamor.
Salzburg = Vizakna.
Schaass = Segesd.
Sárd: 1. község a Nagy-Küküllőnél Segesvártól északkeletre; 2. község a Bilak alatt az Ompoly mentén.
Schellenberg = Sellenberk.
Scholten = Szász-Csanád.
Schönberg = Lesses.

Schuler = Keresztény-havas: alhavasok csoportja Brassó felett. \triangle 1120—1804 met.
Schuster-Residenz: Árpás havasainak előhegye.
Sebes (Alsó- és Felső-Sebes): községek a fogarasi síkság nyugati sarkán a Frecki hegység tövéen.
Sebesel = Ó-Sebeshely.
Sebeshely: 1. község a Szászsebesi patakánál Szászsebestől délre; 2. *Ó- és Új-Sebeshely*, községek Szászvárostól délre.
Segesd (Szász-Segesd): község hasonnevű patakánál Segesvártól délre.
Seiburg = Siberg.
Seiden = Feketehalom.
Sellenberk: község Nagy-Szeben mellett, attól délre.
Serbotu: Porumbák havasa a Negojtól délnyugotra. \triangle 2140—2255 met. (Serbotile: Cibin havas a Frumósától nyugotra.)
Serbuk = Kelemen-Cserbuk havas.
Siberg: község Köhalom patakánál, Köhalomtól délnyugotra.
Sibo = Alkenyér.
Skara = Avrisel havas.
Skerisora havas, melyet Schur, Kotschy stb. említnek a Fogarasi hegységben, — már Rumániában fekszik, a Zyrna völgyénél.
Sombor (*Sommerburg*): község a Kis-Homoród patakánál Köhalomtól északkeletre.
Spatie-Tatarului = Plain-Tataru.
Stefilestye: a Cibin havasok legmagasabb csúcsa, délre a Frumósától. \triangle 2251 met.
Stiavu-veosz: Keresora havasa a Domna forrás vidékén.
Stina = Karám, és havasi sajtáz.
Stina Bondsia = Bondsia; *Stina Ziru* = Zirnavölgy.
Stirpu (*Dealu-negrui*): havas a Cibin hegységben Rumánia határán a Lotriora forrásvidékén. \triangle 2150.
Stol: havas Rodna hegységében. Máramaros határán.
Stolzenburg = Szeliudek.
Strázsa: alhavas a Zsil szorosától nyugotra, Rumánia határán. \triangle 1870 met.

Strimbu: hágó a Besztercze és Nagy-Szamos patakok felső vidéke közt, Beszterczétől északkeletre.

Struniora (Struniorluj Baumg. en.): a beszterczei havasok csúcsa és hegygerince. \triangle 1961 met.

Strunga-draculuj: sziklás szakadék a Nегоj kúpja alatt, a Lajta völgye felé.

Szalárd pataka: a Görgényi hegységből északnak folyik és a Maros balpartjába Ratosnya s Ilva közt szakad be.

Szász-Alamor = Alamor.

Szász-Csandl (Scholten): község Mikeszázától délnyugotra, Balázsfalvától délkeletre.

Szászcsőr: község a szászsebesi víznél, Szászsebestől délre.

Szász-Dálya (Denndorf): község a Segesd patakánál, Segesvártól délkeletre.

Szászhalom (Hundertbücheln): község a Hortobágy felsőbb mellékén, Szt.-Ágothától és Morgondától északkeletre.

Szász-Iránfalva: község Medgyestől délre.

Szász-Kéz (Kaisd): község a Nagy-Küküllőbe ömlő Szászkezdli patakánál, Segesvártól délkeletre.

Szász-Nádas: község Segesvártól északra a Nagy- és Kis-Küküllő között.

Szász-Nemes: község Medgyestől délre.

Szász-Orbó: község Szerdahelytől délnek.

Szászrégen (Reen): község a Maros felsőbb mellékén, hol abba a Görgényi vize szakad.

Szászsebes (Mühlbach): község a Maros mentén Gyulafehérvártól délre.

Szász-Segesd = Segesd.

Szász-Ujfalu (Neudorf): község Nagy-Szebentől északkeletre.

Szászrádos (Broos): község a Marosba ömlő Várospatakánál.

Szászressződ (Wassid): község Nagy-Szebentől északra, Nagy-Selyktől délkeletre.

Szerenyés: község Szászkezdttől északra.

Szegédsl (Szogács): a Muntyle-mare hegységben, Padság felett.

Székcsörölyg: Szászsebestől kezdve délkeletnek Szerdahely vidékéig.

Székelykő: mészkőhegy Toroczko felett. \triangle 1130 met.

Szemerja: község az Olt folyónál, Szepsi Szt.-György és Előpatak között.

Szent-Ágotha (Agnethlen): község a Hortobágy patakánál, Ujegyházától északkeletre.

Szent-Anna tó: a Csomád és Büdös-hegy közt Bükkszád felett. \triangle 951 met.

Szent-Erzsébet (Hammersdorf): község Nagy-Szeben mellett, attól keletre. Főhegye a Gregoriberg. \triangle 400—601 met.

Szent-Keresztbánya: község a Kis-Homoród-Patak felső mellékén, Lövetétől északra.

Szent-László (Lasslen): község a Nagy-Küküllő mellékén, Segesvártól és Dánostól nyugotra.

Szent-Péter: község Brassótól északra.

Szelindek (Stolzenburg): község Nagy-Szebentől északra.

Szépész: község Csíkszékben a gyimesi országtútnál.

Szerdahely (Reussmarkt): község Szászsebe és Nagy-Szeben közt.

Szerceszenttő: hegy a Maros felső kanyarulatánál, Ratosnya és Ilva közt. \triangle 949 met.

Szombatfalva rölgye: a Dregus-Brázai havasok egyik völgye, melyen a Szombatfalvi patak siet végig.

Szőcs-Pál (Baumg. En.) = *Pál-bércz*, a Feketeügybe ömlő Esztelnek patak forrásvidékén. \triangle 1154 met.

Sztrigy (Strel): patak, melynek forrásatai a Retyezát hegységről rohannak le, s a mely Piskinél szakad a Marosba.

T.

Táblás (Tobsdorf): község Medgyestől délkeletre, Erzsébetvárostól délnyugotra.

Talmács (Talmesch): község a Zood

és Cibin egyesülésénél a Veres-torony szorosnál.
Tarharas: Moldva határán, Gyimesfalutól és szorosától északra. $\triangle 1662$ met.
Tarkő = Térkő: hegy Csík-Szt-Domokos felett. $\triangle 1757$ met.
Tarneberg = Töpehegy.
Tatárlaka (Taterloch): község Medgyestől északnyugotra. Küküllő-vártól délre, a két Küküllő közén.
Tartlau = Prazsmár.
Thalheim = Dolmány.
Teszla (Teszla): havas a Tatrang forrásvidékén, a Csnakástól nyugotra. $\triangle 1400$ met.
Teite-mare (Tjetje-mare Baumg. En.) = a Csáklyaikő egy része.
Tejkő-haras = Piatra-laptie.
Telék: 1. község Háromszékben a Feketeügy alsóbb folyásánál, Kézdi-Vásárhelytől délnek; 2. község a Cserna mellett, Vajda-Hunyadtól délre.
Tepj (Baumg. En.) = Töpe hegy.
Tericza: hegygerincz az Árpás és Ucsa patakok közt. $\triangle 1681-2193$
Tetscheln (Fuss Trans. 154) = Ecsellő.
Tihu: hegy a besztercei hegységben a Nagy-Ilva patak forrásvidékén. $\triangle 1304$ met.
Tihucza: néhány házból álló telep a borgói országhúton, Borgó-Marosentől keletre. $\triangle 1058$ met
Tobsdorf = Táblás.
Tomnatik (Tomnatesch): Riuszaduluj havasa a Cibin hegységben, nyugotra a Présbétől s délre Riuszadulujtól. $\triangle 1585$ met.
Töpehegy: Alsó-Rákosnál az Ölt jobb partján. $\triangle 822$ met.
Tordai havasok: Torda-Aranyosmegye havasai, Tordától délnyugotnak. Ercei alsó-kerületi havasoknak nevezi.
Tömös szorosa: Brassótól délkeletnek a Keresztényhavas és Bucsecs keleti oldalán.
Töresvár (Törzburg): a Bucsecs és Királykő közt levő nagy horpádásban.
Tür: község a két Küküllő egyesülésénél. Balázsfalvától nyugotra.

Tursels-Buchen: hegy a Cibin hegységben Kis-Disznód felett a Frumószára vezető úton.
Tyëitj-mare (Baumg. En.) = Teite-mare.
Tyhan = Gilhan.
Tjema hegység Stern. sieb. = a Retezat hegység déli oldala a Rumán-Zsil felett, melyet Baumgarten Dragozán-Commandó-nak nevez.

U.

Ucsa-mare: Árpás-Ucsa havasa Rumánia határán. $\triangle 2431$ met.
Ugra (Galt): község az Ölt folyónál, Köhalomtól délre.
Ujgyháza (Leschkirch): község a Hortobágytól, Nagy-Szebentől északkeletre.
Uj-Grelistye: község a szászvárosi hegységben, Szászvárostól délre a Várospatak felsőbb mellékén.
Uj-Sínka: község Persánytól délre, Zernyestől északra.
Urbigen = *Urwegen* = Szász-Orbó.
Ünökő (Kuhlhorn, Ineu): Rodna havasa. Uj-Rodnától északra. $\triangle 2280$ met.
Ürmös-Töpe (Ürmös-tepej Baumg. En.): hegy Alsó-Rákosnál az Ölt balpartján. $\triangle 755$ met.

V. W.

Valie = völgy (vallis).
Valie-Boudsia = Bindea völgy.
Valie-Cepi vagy *Cepilor*: Biharhegységben a Cucurbeta havas északi oldalán.
Valie-Ordincutia = Ordenkusa völgye.
Valie-Sipoezel (Sipotzel): Freck havasainak alján a Pojána-nyamczuluj mellett.
Valie-Zembeti = Szombatfalva völgye.
Waltersdorf = Kis-Demeter.
Várfalra: község az Aranyosnál, hol az hegyszorosából kiér; Tordától délnyugotra.
Warfulu (Baumg. En.) = *Varfu* = *Virru* = csúcs (cacumen)

Warfulo Goltz (Baumg. En.) = Vista-mare köszirtje.

Várolyerdei (Baumg. En.) = Várfalvi erdő Várfalva mellett.

Vasas-Szt.-Irány: község a Sajó völgyében, Szászrégentől északnyugotra.

Vaskaqu: vízválasztó Hunyad megye nyugoti szélén, a Zajkány és Bisztra völgye közt.

Wassil: Szászvevesszől.

Wisskirchen = Fehéregyháza.

Werd (Werd): község a Hortobágy mellett,

Verestorony szorosa: az Olt folyó völgy szorosa a Cibinhegység és Fogarasi hegység közt.

Vestény (*Westen*): község a Cibin mellékén Nagy-Szebentől délkeletre.

Vidaj (Vidály): község az Aranyos völgy szorosában Torockótól nyugotra.

Vista-máre (*Vistea-mare*): a Dregusi havasok legmagasabbja, s a Negoj után az egész Fogarasi hegység legkiemelkedőbb csúcsa, melyet rendszeren a Brázai hágón át szokás meglátogatni. \triangle 2550 met.

Vizakna (Salzburg): község a Viza patak nál, Nagy-Szebentől északra.

Vladiasze = *Veggyásza*: havashegység a Sebes-Körös forrásai felett. \triangle 1844 met.

Volkány (*Wolkendorf*): község Segesvártól délre.

Vornágya: község Nagygát vidékén, Dévától északkeletre.

Vulkán: 1. hegy Abrudbányánál, a Fehér-Körös forrásai felett. \triangle 1265 met.; 2. alhavas és völgy szorosa a Zsil áttörésénél. \triangle 1624 met.

Vuncsasza (*Vuncsasze*) = Oncessa barlang Biharmegyében.

Vurfu-Faresuluj (Baumg. En. n. 388, S33.) = ? a Fogarasi hegységben.

Vurfu-Kocsilor (Baumg. En.) = Plaju-Tataru Frecki havas, mely

alatt a Kotsch nevű rumán őrház fekszik.

Vurfu-Koltz = Koleczu-mare = Konczu a Cibinhegységben.

Vurfu-Lutzuluj = *V.-Luci*: Fogaras-Sebes havasa a Sebesi víz forrásai felett. \triangle 2179 met.

Vurfu-mare: Cibinhegység havasa a Lotrora forrásvidékén, a Stirpu havastól keletre. \triangle 2073 met.

Vurfu-Moasi: Frecki előhavas Porcesdtől délkeletre.

Vurfu-Mosinlace: Bráza havasa az Ourla alatt attól délkeletre. \triangle 2220 met.

Vurfu-Petru (*Vurfului Petru*): havas a Zsil völgyébe folyó Tája, és a Maros felé lejtő Rin-máre forrásai felett. \triangle 2133 met.

Vurfu-Sirpu (*Serpuluj* Baumg. En.): a Retyezát hegységben a Rumán-Zsil felett, Hobicsény községtől északra, \triangle 1457 met.

Vurfu-Tatarilor = Plaju Tataru.

Vurfu-Ourli = Ourla.

Wurmloch = Baromlaka.

Wurpod: község Ujgyházától nyugotra.

Wurpel és *Wurtopel*: Árpás havasai. 2472, 2459 met.

Walachisch-Eibesdorf = Oláhivánfalva.

Wolkendorf = Volkány.

Z.

Zajkány: község hasonló nevű patak nál a hátszegi völgy nyugoti szélén.

Zám: község a Marosnál, Erdély nyugoti szélén.

Zaiden = *Zeiden* = Feketehalom.

Ziraholz: község a hunyadi érz-hegységben, Dévától északra.

Zernyest: község a Barcaság délnyugoti szélén a Királykő alatt.

Ziel: község Verdtől délkeletre.

Zirna völgy: az Ourla havastól délkeletre Rumániában.

Zsorte (Baumg.) = Csorte.

ERDÉLY FLÓRÁJÁNAK JELLEMZÉSE.

Figyelemmel szemlélve hazánk flórájának élénk s változatos képét, tüstént szemünkbe ötlík, hogy az a domborzati és éghajlati viszonyok szerint változó tagokból van összetéve. Első tagul a Duna-Dráva közét, az egykori Pannóniát ismerjük fel, mely habár az Alpok és országaik flórája hullámárjának hatása alatt áll, jellemző növényei által mégis önállóvá tudott alakulni. A második tagot nyomban e mellett, túl a Duna bal-partján pillantjuk meg: az Alföld flórája ez, szívós, szikár növényeivel, melyek kicsiben a dél-orosz pusztaságokat varázsolják elénk. Majd egy keskeny folyamszegélyre esik tekintetünk, hazánk legdélibb határán az Alsó-Duna meleg éghajlatú völgy-szorosa mentén, hol a Balkán félsziget és a Fekete tengerig nyúló romániai síkföld a magyar határvidékhez szorúlnak. Itt, ezen a kora tavaszú és forró nyarú keskeny földszalagon a harmadik tagot látjuk, melyen oly délvidéki és pontusi növényzetre bukkanunk, minőt sehol egyebütt e hazában nem találunk.

A Dunaszoros kicsiny flóra-területe a Bánság belső hegyvidékein és havasain egy csapásra más flórákörnek enged helyet, melynek vonásai, a mint tovább keletre tekintünk, egyre erősödnek és kiemelkednek s egy bérczkoszorúzza nagy medenczét színeznek be, — Erdély hegy-völgyét.

Eddig nem látott ezernyi új alakok hozzák itt káprázatba érkeinket, megragadják képzeletünket és lelkesültségünkben lebilincselik figyelmünket annyira, hogy most már a hazai flóra ötödik darabját csak futólag méltatjuk figyelemre, mely az erdélyi bérczövön túl, az éjszaki magyar Felföldről árasztja felénk színpompáját.

A magyar birodalom Királyhágón túl eső részének keleties és délies színeket játszó flórája kiváló helyet foglal el a magyar növénybirodalom keretében; mert hazánk egyik kerületének flórája sem oly eredeti az alakokban, nem oly változatos színeiben s nem oly gazdag a fajokban, mint Erdély flórája: tele van az önerejéből teremtetts kiváltságos tulajdonát képező bennszülött (endemikus) növényfajokkal, végtelenül érdekes szubtilis-specziesekkel, melyek hozzájuk nagyon hasonló nyugoteurópai fajokat képviselnek benne. Erdély növényországában megtaláljuk a középeurópai flóra alapjellegét; de megtaláljuk benne azt a színkeveredést is, mely a keleteurópai pontusi flóra erős vonásaiból, a balkáni délvidékibb flóra fényes sugaraiból, a középtengeri flóra ván-

doraiból, sőt még a skandináviai fagyos flóra helyehagyott törpéiből is alakul és Erdély flórájára sajátos bélyeget nyom. Csak felületes ösmeret gúnyolhatta Erdély havasait afféle silány dombhavasoknak, és csak tudatlanság szülhette ama nézetet : hogy Európa kelete felé, — tehát Erdélyben is, — szegényebb a flóra, mint a nyugati országokban; valamint azt az állítást is, hogy hazánk keletén aránytalanul fogy a «pillangós-virágú» növények fajszáma.

Am hasonlítsuk össze Erdély flóráját valamely megfelelő nyugoti ország flórájával, és ugyancsak hasonlítsuk össze flóráinkat hazánk Királyhágón innen eső területének növényzetével, s az eredmény Erdély növénygazdagságát fényesen fogja bizonyítani.

Osszehasonlítható nyugatibb vidékűl a legezlszerűbbnek kinálkzik az osztrák államfél három tartománya: Alsó-Ausztria, Felső-Ausztria és Stajerország. Ezek flórája alaposan át van kutatva és Közép-Európa legkiválóbb növénytenyészetének, az Alpok hegrendszerének flóráját tükrözi vissza. Ebben a három örökös tartományban a domborzati különbségek ép úgy ki vannak fejlődve, mint Erdélyben, sőt még valamivel jobban; mert havas láncolatai, dombos vidékei vannak és alföldek tágasabbak, mint a Királyhágón túl. Területre nézve sem nagy a különbség, és földrajzi fekvésüket tekintve sem találunk nagy eltérést a Lajthán túl eső eme tartományok meg Erdély között. Úgy a hasonló szélességi fekvés, mint a hasonló területi nagyság, valamint a hasonló domborzati viszonyok is méltányos és elfogadható alapok nyujtanak tehát arra, hogy Erdélyt a három Lajthántúli tartománnyal összehasonlítva kimutassuk: mennyire válik Erdélynek javára vagy kárára az, hogy nem az Alpok ágazatai dudorodnak ki felette, hanem a Kárpátok hegyláncolatai övezik körül; és hogy Erdély nem Európa nyugatához simul, hanem Európa délkeletére van őrszeműl állítva.

Forrásművekkül a két szembeállítandó terület flóráira nézve vegyük egyrészt saját enumerációmát, másrészt pedig NEILREICH «Flora von Niederösterreich» című művét, azon toldalékokkal, melyek már NEILREICH művében feltüntetik Alsó-Ausztria és Styria flóráját is, valamint azokkal a pótlásokkal, melyeket A. KERNER «Schedæ» című művében, HALÁCSY és BRAUN «Nachträge»-iben, BECK GÜNTHER «Herrensteini» flórájában és a NYMAN «Conspectus»-ban találunk.

E forrásművek szerint vadon terem :

Erdélyben : 2230 virágos — és 53 edényes kryptogamfaj.

A három örökös tartományban: 2214 virágos és 53 edényes kryptogamfaj.

Ezek az adatok tehát Erdély flóráját egy vele összehasonlítható nyugotibb vidék flórájával egyenlő arányúnak tüntetik fel. Az arány természetesen még kedvezőbbé alakulna, ha oly részletesen volna átkutatva, mint ama három ausztriai tartomány flórája, vagy ha valót valótlannal összekeverve, úgy tennénk, mint SCHUR FERDINAND, ki 1866. megjelent művében 4129 virágos és 80 edényes-kryptogam növényfajt sorolt fel Erdély vadontermő növényei gyanánt.

Hogy ezen általános egybevetés mellett részletesen is kitűnjék a hasonlóság és különbség Erdély flórája meg az összehasonlítható Lajthántúl eső vidékek növényzete közt, im összeállítom itt azon növény-

fajok sorát, a melyek a két növényterület között a különbséget teszik. E kettős sorozatból kitétni, hogy Erdélyben sok nyugoti növényfaj hiányzik ugyan, de e hiányokat bennszületett vagy délkeleti fajok bőségesen pótolják; kitűnik az is, hogy egyes növényesaládok, illetőleg növényfajok Erdélyben vannak bővebben képviselve, mások ellenben az ausztriai tartományokban. Így többségben vannak flóráinkban: a Ranunculufélék, Ernyősök, Pillangósok, Fészkesek, Rubia-félék, Cephalariák, Veronicák, a Plantagók, Rumexek, Quercusok, Irisek, Alliumok, Stipák, Koeleriák, s különösen a Silenefélék és az Ajakosok; ellenben Lajthántúl az Arabisok, Thlaszpik, Alsine-félék, Rubusok és Rózsák, Sempervirumok, Saxifragák, Valerianák, Globulariák, Crepisek, Phyteumák, Ericafélék, Pyrolák, Pedicularisok, Primulafélék, Daphnék, Salixok és Orchisfélék több alakkal dicsekednek. Különösen feltűnő Ausztriában a Rubusok és Rózsák nagy száma, mely két génusz Erdélyben eddig nincs ugyan kellően átkutatva, de mégis kétségtelen, hogy ez a két génusz sokkal állandóbb és kevesebb alakban terem Erdélyben, mint a Lajthán túl, vagy mint pl. hazánk északnyugati növénymezőin.

A különbözést okozó növények, a mint azok a két összehasonlított terület külön tulajdonát alkotják, a következők:

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak:*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak:*

Ranunculaceæ.

1. *Thalictrum strictum* Led.
2. — *pencedanifolium* Griseb.
3. *Trollius Transsilvanicus* Schur.
4. *Hepatica Transsilvanica* Füss.
5. — *media* Simk.
6. *Adonis wolgensis* Stev.
7. — *hybrida* Wolff.
8. — *Walziana* Simk.
9. *Ranunculus pedatus* W. K.
10. — *flabellifolius* Heuff.
11. — *dentatus* (Baumg.).
12. — *Steveni* Andr.
13. — *platyphyllus* Schur.
14. — *astrantiæfolius* Schur.
15. *Helleborus purpurascens* W. K.
16. *Caltha alpina* Schur.
17. *Aquilegia Transsilvanica* Schur.
18. *Delphinium fissum* W. K.
19. *Aconitum lasianthum* Reichb. et
subsp. *Baumgartnerianum* Simk.
20. *Aconitum Moldavicum* Haecq.
21. — *Toxicum* Reichb.
22. *Cimicifuga fetida* L.
23. *Pæonia officinalis* L.
24. — *tenuifolia* L.
25. — *hybrida* Pall.

- (*Thalictrum alpinum* L.)
1. *Clematis Flammula* L.
 2. *Ceratocephalus falcatus* Pers.
 3. *Anemone trifolia* L.
 4. — *alpina* L. typ.
 5. *Ranunculus fluitans* Lam.
 6. — *divaricatus* Schrank.
 7. — *anemonoides* Zahlbr.
 8. — *Traunfellneri* Hoppe.
 9. — *hybridus* Biria.
 10. *Helleborus dumetorum* W. K.
 11. — *viridis* L.
 12. — *niger* L.
 13. — *foetidus* L.
 14. *Caltha cornuta* Schott.
 15. *Aquilegia atrata* Koch.

Berberidaceæ.

16. *Epimedium alpinum* L.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában *
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

Papaveraceæ.

26. *Papaver Pyrenaicum* L.
27. *Corydalis capnoides* L.

17. *Papaver alpinum* L.
18. *Glaucium flavum* Crantz.
19. *Fumaria capreolata* L.

Cruciferae.

28. *Roripa prolifera* Heuff.
29. — *Turczaninowi* Czern.
30. *Arabis Hornungiana* Schur.
31. — *neglecta* Schult.
32. — *procurrens* W. K.

33. *Cardamine gelida* Schott.

34. *Dentaria glandulosa* W. K.
35. *Hesperis alpina* Schur.
36. *Erysimum Wahlenbergii* A. E.
37. — *cuspidatum* M. B.
38. *Sisymbrium junceum* W. K.
39. *Alyssum repens* Baumg.
40. — *argenteum* Vitm.
41. — *gemonense* L.
42. *Draba aizoon* var. *decalvans*.
43. — *compacta* Schott.
44. — *Haynaldi* Stur.
45. — *Dorneri* Heuff.
46. — *Kotschyi* Stur.

20. *Cheiranthus Cheiri* L.
21. *Arabis pauciflora* (Grimm.)
22. — *ciliata* R. Lr.
23. — *hyspida* Mygind.
24. — *cœrulea* Hænke.
25. — *pumila* Jacq.
26. — *vochinensis* Spr.
27. *Cardamine alpina* Willd.
28. — *resedifolia* L.
29. — *trifolia* L.
30. *Dentaria trifolia* W. K.
31. — *digitata* Lam.
32. — *pinnata* Lam.
33. *Conringia Austriaca* (Jacq.)
34. *Sisymbrium Austriacum* Jacq.
35. *Alyssum Wulfenianum* Bernh.
36. — *montanum* L.
37. *Lunaria annua* L.
38. *Draba Beckeri* Kern.
39. — *aizoides* L.
40. — *austriaca* Crantz.
41. — *Sauteri* Hoppe.
42. — *frigida* Sant.
43. — *tomentosa* Wahlb.
44. *Cochlearia officinalis* L.
45. *Thlaspi montanum* L.
46. — *præcox* Wulf.
47. — *alpestre* L.
48. — *alpinum* Crantz.
49. — *Gœssingense* Hal.
50. — *rotundifolium* Gaud.
51. *Isatis tinctoria* L.

Resedaceæ.

52. *Reseda Phyteuma* L.

Cistaceæ.

54. *Helianthemum rupifragum* Kern. 53. *Helianthemum glabrum* (Koch).

Violaceæ.

55. *Viola Joóii* Janka.
56. — *declinata* W. K. 54. *Viola sciaphila* Koch.

Polygalaceæ.

57. *Polygala Sibirica* L.

Silenaceæ.

58. *Gypsophila petræa* (Baumg.)
59. — *fastigiata* L.
60. *Dianthus compactus* Kit. 55. *Dianthus barbatus* L.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

61. *Dianthus callizonus* Sch. Ky.
62. — *collinus* W. K.
63. — *trifasciculatus* Kit.
64. — *tenuifolius* et *subneglectus* Schur.
65. — *Marisensis* Simk.
66. — *giganteus* D'Urv.
67. — *Henteri* Heuff.
68. — *integripetalus* et *spiculifolius*
Schur.
69. *Saponaria bellidifolia* Smith.
70. *Silene Lerchenfeldiana* Bmg.
71. — *Dinaria* Spr.
72. — *Zawadskii* Herb.
73. — *Csereii* Baumg.
74. — *longiflora* Ehrh.
75. — *dubia* Ehrh.
76. — *chlorthan* Ehrh.
77. *Melandrium nemorale* Heuff.
78. — *subnemorale* Simk.
79. *Lychnis Coronaria* (L.).
80. *Viscaria nivalis* (Kit.)

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

56. *Dianthus alpinus* L.
57. — *Seguieri* Vill.
58. — *silvestris* Wulf.
59. — *monspeulanus* L.
60. *Heliosperma alpestre* (Jacq.)
61. *Silene rupestris* L.
62. — *annulata* Thore L.

Alsineaceæ.

81. <i>Cerastium Lerchenfeldianum</i> Schur.	63. <i>Cerastium Carinthiacum</i> West.
82. <i>Stellaria Reichenbachii</i> Wierzb.	64. <i>Stellaria bulbosa</i> Wulf.
83. <i>Moehringia pendula</i> W. K.	65. <i>Moehringia polygonoides</i> (Wulf),
	66. — <i>diversifolia</i> Doll.
	67. — <i>Ponæ</i> Fenzl.
84. <i>Arenaria Transsilvanica</i> Simk.	68. <i>Moenchia mantica</i> Bartl.
85. — <i>graminifolia</i> Schrad.	69. <i>Arenaria grandiflora</i> All.
86. <i>Alsine frutescens</i> Kit.	70. <i>Alsine aretioides</i> M. K.
87. — <i>nivalis</i> Fenzl.	71. — <i>austriaca</i> M. K.
88. — <i>recurva</i> All.	72. — <i>tenuifolia</i> Wahlenb.
89. — <i>Banatica</i> Heuff.	73. — <i>setacea</i> M. K.
	74. <i>Sagina nodosa</i> (L.).
	75. — <i>apetala</i> L.
	76. — <i>subulata</i> Wimm.
	77. <i>Spergula pentandra</i> L.

Paronychiaceæ.

90. <i>Paronychia cephalotes</i> M. B.	78. <i>Herniaria hirsuta</i> L.
91. <i>Sleranthus uncinatus</i> Schur.	
92. — <i>neglectus</i> Roch.	

Elatineaceæ.

79. *Elatine triandra* Sch.

Linaceæ.

93. <i>Linum nervosum</i> W. K.	80. <i>Linum viscosum</i> L.
94. — <i>extraaxillare</i> Kit.	81. — <i>narbonense</i> L.
	82. — <i>alpinum</i> Jacq.

Malvaceæ.

95. <i>Abutilon Avicennæ</i> Gärtn.	83. <i>Malva moschata</i> L.
	84. — <i>Alcea</i> L.

Tiliaceæ.

96. *Tilia Tomentosa* Mönch.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

Hypericaceæ.

97. <i>Hypericum Transsilvanicum</i> Cel.	85. <i>Hypericum elodes</i> L.
98. — <i>alpinum</i> Vill.	86. — <i>barbatum</i> Jacq.
99. — <i>umbellatum</i> Kern.	87. <i>Androsæmum officinale</i> All.

Geraniaceæ.

100. <i>Geranium collinum</i> Steph.	88. <i>Geranium Sibiricum</i> L.
101. — <i>cœrulatum</i> Schur.	89. — <i>molle</i> L.
102. — <i>divaricatum</i> Ehrh.	90. <i>Erodium moschatum</i> L'Herit.

Rutaceæ.

103. *Haplophyllum Bibersteinii* Spach.

Rhamnaceæ.

104. <i>Rhamnus tinctoria</i> W. K.	91. <i>Rhamnus saxatilis</i> Jacq.
	92. — <i>alpina</i> L.
	93. — <i>pumila</i> L.

Sapindaceæ.

105. *Acer Tataricum* L.

Leguminosæ.

106. <i>Genista spathulata</i> Spach.	94. <i>Spartium junceum</i> L.
107. — <i>oligosperma</i> Andrœ.	95. <i>Genista diffusa</i> Willd.
108. — <i>Mayeri</i> Janka.	96. — <i>silvestris</i> Scop.
109. <i>Cytisus albus</i> Hacquet.	97. <i>Cytisus purpureus</i> Scop.
110. — <i>pallidus</i> Schrad.	98. — <i>austriacus</i> L.
111. — <i>Heuffelii</i> Wierzb.	99. — <i>virescens</i> Kov.
112. — <i>Rochelii</i> Wierzb.	100. — <i>capitatus</i> Scop.
113. — <i>aggregatus</i> Schur.	101. — <i>prostratus</i> Scop.
114. — <i>leucotrichus</i> Schur.	
115. — <i>polytrichus</i> M. B.	
116. — <i>alpestris</i> Schur.	
117. — <i>Haynaldi</i> Simk.	102. <i>Ononis Natrix</i> L.
118. — <i>leiocarpus</i> Kern.	103. — <i>procurrens</i> Wallr.
119. <i>Ononis pseudohircina</i> Schur.	104. — <i>spinosa</i> L.
120. <i>Medicago rigidula</i> Desr.	105. <i>Medicago Carstiensis</i> Jacq.
121. <i>Trifolium pallidum</i> W. K.	106. <i>Trifolium spadiceum</i> L.
122. — <i>pannonicum</i> Jacq.	107. — <i>patens</i> Schreb.
123. — <i>gracile</i> Thuill.	108. — <i>noricum</i> Wulf.
<i>rubellum</i> Jord.	
124. — <i>lævigatum</i> Poir.	109. — <i>cæspitosum</i> Reyn.
125. — <i>angulatum</i> W. K.	110. <i>Doryenium decumbens</i> Jord.
126. <i>Oxytropis Carpatia</i> Uchtr.	111. <i>Oxytropis montana</i> D. C.
127. — <i>sericea</i> DC.	112. — <i>triflora</i> Hoppe.
128. <i>Astragalus linearifolius</i> Pers.	113. <i>Astragalus oroboides</i> Horn.
129. — <i>monspessulanus</i> L.	114. — <i>leontinus</i> Wulf.
130. — <i>Transsilvanicus</i> Barth.	115. — <i>excapus</i> L.
131. — <i>dasyanthus</i> Pall.	
132. <i>Onobrychis arenaria</i> Kit.	116. <i>Onobrychis sativa</i> Lam.
133. — <i>Transsilvanica</i> Simk.	117. — <i>montana</i> D. C.
134. <i>Vicia Biebersteinii</i> Bess.	118. <i>Vicia monantha</i> Desf.
135. <i>Lathyrus Hallersteinii</i> Baumg.	119. — <i>oroboides</i> Wulf.
136. <i>Orobis flaccidus</i> Rad.	120. — <i>peregrina</i> L.
137. — <i>variegatus</i> Ten.	
138. — <i>pallescens</i> M. B.	
139. — <i>lævigatus</i> W. K.	121. <i>Orobis luteus</i> L.
140. — <i>Transsilvanicus</i> Spr.	122. — <i>tuberosus</i> L.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

Rosaceæ.

141. *Cotoneaster nigra* Wahlb.
142. *Sorbus meridionalis* Guss.

143. *Rubus nitidus* Wh. N.
144. — *affinis* Wh. N.
145. — *rhamnifolius* Wh. N.

146. *Rosa Baldensis* Kern.
147. — *adenophora* Kit.
148. — *Mészkőensis* Simk.
149. — *arvatica* Pug.
150. — *Zámensis* Simk. et Braun.
151. — *tortuosa* Wierzb.
152. — *Transsilvanica* Schur.
153. — *solstitialis* Bess.
154. — *Bárcensis* Simk.

123. *Cotoneaster tomentosa* Lindl.
124. *Sorbus Aria* Crantz.
125. — *hybrida* L.
126. — *pinnatifida* Engl.
127. — *Hostii* Jacq. fil.
128. *Rubus rorulentus* Hal.
129. — *bifrons* Vest.
130. — *Gremlii* Focke.
131. — *Bayeri* Focke.
132. — *macrophyllus* W. N.
133. — *vestitus* W. N.
134. — *Vestii* Focke.
135. — *rudis* W. N.
136. — *scaber* W. L.
137. — *brachystemon* Heimerl
138. — *pilocarpus* Gremli.
139. — *Koehleri* Wh. N.
140. — *apricus* Wimm.
141. — *inæqualis* Hal.
142. — *Cadischii* Focke.
143. — *Beckii* Hal.
144. — *melanoxylon* P. J. M.
145. — *orthosepalus* Hal.
146. — *pyramidalis* Kaltenb.
147. — *fusciculatus* Hal.
148. — *Halácsyi* Borb.
149. — *scotophilus* Hal.
150. — *pseudopsis* Gremli.
151. — *Heimerlii* Hal.
152. *Rosa repens* Scop.
153. — *systyla* Bast.
154. — *chlorocarpa* Fenzl et Br.
155. — *decora* Kern.
156. — *trachyphylla* Ran.
157. — *Schmidtii* Braun.
158. — *livescens* Bess.
159. — *reticulata* Kern.
160. — *flexuosa* Ran.
161. — *glandulosa* Bell.
162. — *alpina* L.
163. — *subinermis* Bess.
164. — *Kernerii* Braun.
165. — *montana* Chaix.
166. — *glauca* Vill.
167. — *globularis* Franchet.
168. — *Blondeana* Rip.
169. — *affinis* Ran.
170. — *alpestris* Rip.
171. — *diversisepala* H. et Br.
172. — *vinodora* Kern.
173. — *inodora* Fries.
174. — *graveolens* Gren.
175. — *anisopoda* Christ.
176. — *comosa* Rip.
177. — *Gremlii* Christ.
178. — *rubiginosa* L.
179. — *umbellata* Leers.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

155. <i>Spiræa crenata</i> L.	180. <i>Rosa Braunii</i> Keller.
156. <i>Geum Aleppicum</i> Jacq.	181. — <i>pseudocuspidata</i> Crep.
157. <i>Waldsteinia geoides</i> Willd.	182. — <i>Mauternensis</i> Keller.
158. — <i>trifolia</i> Roch.	183. — <i>umbelliflora</i> Swartz.
159. <i>Potentilla Haynaldiana</i> Janka.	184. — <i>abietina</i> Gren.
160. — <i>chrysantha</i> Trev.	185. — <i>Cremensis</i> Kern.
161. — <i>Thuringiaca</i> Bernh.	186. — <i>resinosa</i> Sternb.
162. — <i>chrysoeraspida</i> Lehm.	187. — <i>alba</i> L.
163. — <i>patula</i> W. K.	188. — <i>collina</i> Jacq.
	189. — <i>superba</i> J. Kern.
	190. — <i>Schottiana</i> Ser.
	191. — <i>cœnensis</i> Kern.
	192. — <i>Andegavensis</i> Bast.
	193. — <i>dumetorum</i> Thuill.
	194. — <i>lanceolata</i> Opiz.
	195. — <i>Woloszczakii</i> Keller
	196. — <i>concinna</i> Leg.
	197. (46) <i>Rosa Halácsyi</i> Braun.
	198. <i>Alchemilla fissa</i> Schumm.
	199. <i>Sibbaldia procumbens</i> L.
	200. <i>Potentilla sterilis</i> (L.)
	201. — <i>minima</i> Hall.
	202. — <i>minor</i> Gilib.
	203. — <i>grandiflora</i> L.
	204. — <i>nitida</i> L.

Onagraceæ.

164. *Epilobium scaturiginum* Wimm. 205. *Isardia palustris* L.

Callitrichaceæ.

206. *Callitriche autumnalis* L.

Cucurbitaceæ.

207. *Bryonia dioica* Jacq.

Crassulaceæ.

165. <i>Sedum Carpaticum</i> Reuss.	208. <i>Sedum dasyphyllum</i> L.
166. <i>Sempervivum Heuffelii</i> Schott.	209. — <i>villosum</i> L.
167. — <i>blandum</i> Schott.	210. <i>Sempervivum Wulfenii</i> Hoppe.
	211. — <i>Funkii</i> Braun.
	212. — <i>Pittonii</i> Schott.
	213. — <i>Neilreichii</i> Schott.

Saxifragaceæ.

168. <i>Saxifraga demissa</i> Schott.	214. <i>Saxifraga mutata</i> L.
169. — <i>luteoviridis</i> Schott.	215. — <i>Hostii</i> Tausch.
170. — <i>Rocheliana</i> Sternb.	216. — <i>crustata</i> Vest.
171. — <i>Baumgartenii</i> Schott.	217. — <i>cœsia</i> L.
172. — <i>Pedemontana</i> All.	218. — <i>squarrosa</i> Sieb.
173. — <i>Carpatica</i> Reichb.	219. — <i>retusa</i> Gouan.
174. — <i>heucherifolia</i> Grisb.	220. — <i>tenella</i> Wulf.
175. — <i>glandulosa</i> Grisb.	221. — <i>aspera</i> L.
	222. — <i>aphylla</i> Gaud.
	223. — <i>granulata</i> L.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

176. *Chrysosplenium alpinum* Schur.

224. *S. xifraga rotundifolia* L.

225. — *exarata* Vill.

226. *Zahlbrucknera paradoxa* Reich.

227. *Chrysosplenium oppositifol.* L.

Umbelliferæ.

177. *Astrantia alpestris* Ky.

178. *Bupleurum diversifolium* Roch.

179. — *aureum* Fisch.

180. *Oenanthe Banatica* Heuff.

181. — *stenoloba* Schur.

182. *Seseli rigidum* W. K.

183. — *gracile* W. K.

184. — *heterophyllum* Janka.

185. *Libanotis humilis* Schur.

186. — *leiocarpa* (Heuff.)

187. *Silaus Rochelii* Heuff.

188. *Cnidium silaifolium* Jacq.

189. — *Orientalis* Boiss.

190. *Ferula Sadleriana* Led.

191. *Ferulago silvatica* Bess.

192. *Peucedanum Rochelianum* Heuff.

193. — *latifolium* M. B.

194. — *intermedium* Schur.

195. *Heracleum palmatum* Baumg.

196. — *Carpathicum* Porc.

197. *Laserpitium alpinum* W. K.

198. — *Archangelica* Wulf.

199. *Anthriscus nemorosa* M. B.

228. *Astrantia Carniolica* Wulf.

229. *Bupleurum graminifolium* Vahl.

230. — *longifolium* L.

231. — *aristatum* Bartl.

232. *Oenanthe peucedanifolia* Poll.

233. *Libanotis montana* Crantz.

234. *Silaus pratensis* Bess.

235. *Athamanta cretensis* L.

236. *Myrrhisodorata* Scop.

237. *Imperatoria Osthrutium* (L.)

238. *Peucedanum officinale* L.

239. — *verticillare* (L.)

240. — *Austriacum* (Jacq.)

241. *Heracleum Pyrenaicum* Lam.

242. — *Austriacum* L.

243. *Laserpitium Siler* L.

244. — *peucedanoides* L.

245. *Chærophyllum hirsutum* L.

Caprifoliaceæ.

200. *Lonicera leiophylla* Kern.

246. *Lonicera pallida* Host,

247. — *alpigena* L.

Rubiaceæ.

201. *Asperula capitata* Kit.

202. — *Aparine* M. B.

203. *Galium tenuissimum* M. B.

204. — *purpureum* L.

205. — *flavescens* Borb.

206. — *pseudoaristatum* Schur.

207. — *Kitaibelianum* Schult.

248. *Galium trifidum* L.

Valerianaceæ.

208. *Valeriana bijuga* Simk.

249. *Valeriana saxatilis* L.

250. — *elongata* Jacq.

251. — *celtica* L.

Dipsacaceæ.

209. *Cephalaria radiata* Grisb.

210. — *Uralensis* Murr.

211. *Knautia cupularis* Janka.

212. *Scabiosa Banatica* W. K.

252. *Scabiosa Hladnikiana* Host.

253. — *agrestis* W. K.

254. — *Columbaria* L.

Compositæ.

213. *Adenostyles Kernerii* Simk.

214. — *Orientalis* Boiss.

255. *Adenostyles alpina* (L.)

256. — *albifrons* (L. fl.)

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

215. *Erigeron racemosus* Baumg.
216. — *Carpaticum* Grisb.
217. *Aster punctatus* W. K.
218. *Linosyris villosa* L.
219. *Telekia speciosa* Schreb.
220. *Inula media* M. B.
221. — *Vrabelyiana* Kern.
222. — *cordata* Boiss.
223. — *hispida* Schur.
224. — *bifrons* L.
225. *Artemisia eriantha* Ten.
226. — *salina* Willd.
227. — *pendula* Schur.
228. *Tanacetum macrophyllum* W. K.
229. — *rotundifolium* W. K.
230. *Anthemis Triumfetti* All.
231. — *macrantha* Heuff.
232. — *pyrethroides* Schur.
233. *Achillea Schurii* Schultz.
234. — *Dacica* Simk.
235. — *lingulata* W. K.
236. — *impatiens* L.
237. — *sericea* Janka.
238. — *erithmifolia* W. K.
239. *Doronicum Hungaricum*.
240. *Aronicum Carpaticum* Grisb.
241. *Senecio Wolffii* Schur.
242. — *papposus* Reichb.
243. — *vernalis* W. K.
244. — *Carpaticus* Herb.
245. — *sulphureus* Baumg.
246. *Senecillis Sibirica* (L.)
247. — *glauca* (L.)
248. *Echinops commutatus* Jur.
249. — *setaceofimbriatus* Andræ.
250. — *Ruthenicus* M. B.
251. *Xeranthemum cylindraceum* Smith.
252. *Cirsium decussatum* Janka.
253. — *furiosus* Grisb.
254. — *acanthale* L.
255. *Carduus Kernerii* Simk.
256. — *hamulosus* Ehrh.
257. — *candicans* W. R.
258. — *umbrosus* Simk.
259. *Carlina brevibracteata* Andræ.
260. *Saussurea serrata* D. C.
261. *Serratula Wolffii* Andræ.
262. *Jurinea Transsylvanica* Spr.
263. *Centaurea Ruthenica* Lam.
264. — *salicifolia* M. B.
265. — *Austriaca* Willd.
266. — *spinulosa* Roch.
267. — *trinervia* Steph.
268. — *Csatóii* Borb.
269. — *atropurpurea* W. K.
270. — *Kotschyana* Heuff.
271. — *Reichenbachii* Schur.
272. — *tenuiflora* D. C.
273. — *trinervifolia* var.

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

257. *Homogine sylvestris* Cass.
258. — *discolor* Cass.
259. *Aster canus* W. K.
260. *Bellidiastrum Micheli* Cass.
261. *Buphthalmum salicifolium* L.
262. *Micropus erectus* L.
263. *Inula Neilreichii* Beck.
264. — *salicina* L.
265. — *intermixta* Kern.
266. — *Oculus-Christi* L.
267. *Artemisia spicata* Wulf.
268. — *Mutellina* Vill.
269. — *monogyna* W. K.
270. *Santolina Chamæcyparissias* L.
271. *Anthemis Austriaca* Jacq.
272. — *alpina* L.
273. *Achillea atrata* L.
274. — *moschata* Jacq.
275. *Doronicum Matthioli* Tausch.
276. *Aronicum scorpioides* Koch.
277. *Senecio Cacaliaster* Lam.
278. — *cordifolius* (Jacq.)
279. — *abrotanifolus* L.
280. *Echinops Ritro* L.
281. *Cirsium Carniolicum* Scop.
282. — *spinosissimum* Scop.
283. *Carduus alpestris* W. K.
284. — *platylepis* Sant.
285. *Carlina longifolia* Reichb.
286. *Saussurea pygmaea* Spreng.
287. *Jurinea mollis* Reichb.
288. *Centaurea pseudophrygia* C. A. M.
289. — *Scabiosa* L.
290. — *alpestris* Hegetschw.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

274. *Centaurea Iberica* Trev.
275. *Leontodon medius* Host.
276. — *asper* W. K.
277. *Tragopogon campestris* Bess.
278. *Scorzonera stricta* Horn.
279. — *rosea* W. K.
280. *Crepis viscidula* Fröl.
281. — *pannonica* Jacq.

282. *Hieracium Kotschyanum* Heuff.
283. — *pallens* W. K.
284. — *porphyriticum* Kern.
285. — *Transsilvanicum* Heuff.
286. — *Pavichii* Heuff.

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

291. *Leontodon Taraxaci* Lois.
292. — *incanus* Schrank.
293. *Tragopogon major* Jacq.
294. *Willemetia stipitata* (Jacq.)
295. *Crepis aurea* Cass.
296. — *alpestris* Tausch.
297. — *succisæfolia* Tausch.
298. — *incarnata* Tausch,
299. — *blattarioides* Vill.
300. *Hieracium albidum* Vill.
301. — *staticifolium* Vill.
302. — *saxatile* Jacq.
303. — *humile* Jacq.
304. — *amplexicaule* L.

Campanulaceæ.

287. *Phyteuma Vagneri* Kern.
288. — *terramerum* Schur.
289. *Edrajanthus Kitaibelii* D. C.
290. *Symphyandra Wanneri* Roch.

291. *Campanula Transsilvanica* Schur.
292. — *mocrostachya* Kit.
293. — *abietina* Grisb.
294. — *Carpatica* Jacq.
295. — *Grosbeckii* Heuff.

305. *Phyteuma nigrum* Schum.
306. — *Halleri* All.
307. — *Sieberi* Spr.
308. — *Scheuchzeri* All.
309. — *Michellii* Bert.
310. — *pauciflorum* L.
311. *Campanula pulla* L.
312. — *thyrsoides* L.
313. — *spicata* L.
314. — *cæspitosa* Scop.
315. — *barbata* L.
316. — *Zoysii* Wulf.

Ericaceæ.

296. *Bruckenthalia spiculifolia* Salisb.
297. *Rhododendron Kotschyi* Simk.

317. *Erica carnea* L.
318. *Rhododendron ferrugineum* L.
319. — *hirsutum* L.
320. — *Chamæcistus* L.
321. *Ledum palustre* L.

Hypopityaceæ.

322. *Pirola media* Sw.
323. — *umbellata* L.

Oleaceæ.

298. *Syringa Josikæa* Jacq.

Gentianeæ.

299. *Swertia alpestris* Baumg.
300. — *punctata* Baumg.
301. *Pleurogyne Carinthiaca* Wulf.
302. *Gentiana lutea* L.
303. — *orbicularis* Schur.
304. — *tenella* Rottb.
305. — *Caucasica* M. B.

324. *Chlora serotina* Koch.

325. *Gentiana prostrata* Hænke.
326. — *bavarica* L.
327. — *pannonica* Scop.
328. — *Amarella* L.

Boraginaceæ.

306. *Anchusa Barrelieri* All.
307. *Symphytum cordatum* W. K.

329. *Anchusa Italica* Retz.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

308. *Pulmonaria rubra* Schott.
309. — *Dacica* Simk.
310. *Myosotis montana* Bess.
311. *Eritrichum Jankæ* Simk.

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

330. *Pulmonaria sacharata* Mill.
331. *Myosotis variabilis* Angelis.

Personatæ.

312. *Verbascum Kanitzianum* Simk.
313. — *Hinkei* Friv.
314. — *glabratum* Friv.
315. *Scrofularia lasiocaulis* Schur.
316. *Linaria Dalmatica* L.
317. — *Italica* Trev.
318. — *Kösensis* Simk.
319. — *intermedia* Schur.
320. *Veronica Baumgartenii* R. et S.
321. — *crinita* Kit.
322. — *Bachofeni* Heuff.
323. — *foliosa* W. K.
324. *Melampyrum Bihariense* Kern.
325. *Pedicularis limnogenæ* Kern.
326. — *exaltata* Bess.
327. — *Carpatica* Andræ.
328. — *campestris* Griseb.
329. — *Baumgarteni* Simk.

332. *Verbascum floccosum* W. K.
333. *Scrofularia canina* L.
334. — *Hoppii* Koch.
335. *Digitalis laevigata* W. K.
336. — *lutea* L.
337. *Linaria alpina* L.
338. *Melampyrum nemorosum* L.
339. — *subalpinum* Jur.
340. — *grandiflorum* Kern.
341. *Pedicularis foliosa* L.
342. — *rosea* Wulf.
343. — *recutita* L.
344. — *silvatica* L.
345. — *incarnata* Jacq.
346. — *tuberosa* L.
347. — *Portenschlagii* Saut.
348. — *asplenifolia* Flörke.
349. *Pæderota Bonarota* L.
350. — *Ageria* L.

Labiataæ.

330. *Salvia Transsilvanica* Schur.
331. — *betonicæfolia* Etl.
332. — *Kanitziana* Simk.
333. — *nutans* L.
334. *Origanum Boreale* Simk.
335. *Thymus Dalmaticus* Freyn.
336. — *pulcherrimus* Schur.
337. — *marginatus* Kern.
338. — *nummularius* M. B.
339. *Melissa Patavina* (Jacq.).
340. — *Hungarica* Simk.
341. — *Baumgarteni* Simk.
342. — *intermedia* Baumg.
343. — *Pulegium* Roch.
344. *Nepeta Ucranica* L.
345. *Marrubium præcox* Janka.
346. *Scutellaria supina* L.
347. — *altissima* L.
348. *Ajuga salicifolia* L.
349. — *Laxmanni* L.
350. *Tencrium prostratum* Schur.

351. *Salvia Aethiopis* L.
352. — *Sclarea* L.
353. *Mentha rotundifolia* L.
354. *Horminum pyrenaicum* L.
355. *Stachys obliqua* W. R.
356. *Lamium Orvala* L.
357. *Melissa alpina* (L.)
358. — *Nepeta* (L.)
359. — *grandiflora* L.

360. *Ajuga pyramidalis* L.
361. *Teucrium Scorodonia* L.

Globulariaceæ.

362. *Globularia nudicaulis* L.
363. — *cordifolia* L.

*Erdelyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

Lentibulariaceæ.

364. *Utricularia intermedia* Hayne.

Primulaceæ.

351. *Androsace arachnoidea* Schott.

365. *Androsace villosa* L.

366. — *Pacheri* Leyb.

367. — *Hausmanni* Leyb.

368. — *glacialis* Hoppe.

369. — *Helvetica* Gaud.

370. — *septentrionalis* L.

371. *Primula villosa* Jacq.

372. — *glutinosa* Wulf.

373. *Soldanella minima* Hoppe.

374. *Samolus Valerandi* L.

352. *Primula suaveolens* Bert.

353. — *oblongifolia* Schur.

354. *Cortusa pubens* Schott.

Plumbaginaceæ.

355. *Statice Gmelini* Willd.

375. *Armeria vulgaris* Willd.

356. — *Tatarica* L.

Plantaginaceæ.

357. *Plantago tenuiflora* W. K.

376. *Littorella lacustris* h.

358. — *Cornuti* Gouan.

377. *Plantago Cynops* L.

359. — *Sewarzenbergiana* Schur.

378. — *Psyllium* L.

360. — *gentianoides* Smith.

361. — *maxima* Juss.

362. — *argentea* Chaix.

363. — *saxatilis* M. B.

364. — *recurvata* L.

Atriplicaceæ.

365. *Suæda salinaria* Schur.

379. *Suæda maritima* L.

366. *Petrosimonia triandra* Pall.

367. *Chenopodium Wolffii* Simk.

368. *Atriplex littoralis* L.

Polygonaceæ.

369. *Rumex inundatus* Simk.

380. *Rumex aquaticus* L.

370. — *biformis* Menyh.

371. — *stenophylloides* Simk.

372. — *Bihariensis* Simk.

273. — *confusus* Simk.

374. — *erubescens* Simk.

375. — *subalpinus* Schur.

376. — *pulcher* L.

377. *Polygonum alpinum* All.

378. — *patulum* M. B.

Thymeleaceæ.

381. *Daphne alpina* L.

382. — *striata* Tratt.

Santalaceæ.

379. *Thesium diffusum* Andr.

383. *Thesium humile* Vol.

380. — *Kernerianum* Simk.

384. — *pratense* Ehrh.

381. — *elegans* Roch.

385. — *ebracteatum* Hayne.

*Erdelyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

Eleagnaceæ.

386. *Hippophæ rhamnoides* L.

Euphorbiaceæ.

382. *Euphorbia agraria* M. B.

383. — *riparia* Schur.

384. — *Schurii* Simk.

385. — *acuminata* Lam.

387. *Euphorbia fragifera* Jan.

388. — *dulcis* L.

389. — *verrucosa* Jacq.

390. — *saxatilis* Jacq.

391. — *Peplus* L.

Urticaceæ.

392. *Urtica pilulifera* L.

393. *Parietaria diffusa* M. K.

Cupuliferæ.

386. *Quercus Kernerii* Simk.

387. — *Streimii* Heuff.

388. — *glabrata* Heuff.

389. — *conferta* Kit.

390. — *Haynaldiana* Simk.

391. — *pilosa* Schur.

392. — *brevipes* Heuff.

393. — *Welandi* Heuff.

394. *Ostrya carpinifolia* Scop.

395. *Quercus pubescens* Willd.

Betulaceæ.

394. *Betula humilis* Schrank.

396. *Betula nana* L.

Celtidaceæ.

397. *Celtis australis* L.

Salicaceæ.

395. *Salix Sileziaca* Willd.

396. — *fagifolia* W. K.

397. — *hastata* L.

398. *Salix glabra* Scop.

399. — *daphnoides* Vill.

400. — *Wimmeri* Kern.

401. — *Austriaca* Host.

402. — *incana* Schrank.

403. — *lanceolata* Ser.

404. — *arbuscula* L.

405. — *nigricans* Sm.

Orchidaceæ.

398. *Orchis elegans* Heuff.

399. — *saccifera* Brogn.

400. — *cordigera* Fries.

406. *Orchis palustris* Jacq.

407. — *Spitzelii* Saut.

408. — *latifolia* L.

409. — *Simia* Lam.

410. *Ophrys arachnites* Murr.

411. — *apifera* Huds.

412. *Malaxis paludosa* Sw.

Najadaceæ.

401. *Ruppia rostellata* Koch.

413. *Potamogeton rufescens* Schr.

414. — *prælongus* Wulf.

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

Araceæ.

402. *Arum alpinum* Schott.

Typhaceæ.

403. *Typha remotiuscula* Schur.

415. *Typha minima* Hoppe.

Iridaceæ.

404. *Crocus Heuffelianus* Herbert.

416. *Crocus vernus* Wulf.

405. — *Banaticus* Gay.

417. *Gladiolus palustris* Gaud.

406. *Iris arenaria* W. K.

418. *Iris sambucina* L.

407. — *fureata* M. B.

419. — *spuria* L.

408. — *Hungarica* W. K.

409. — *binata* Schur.

410. — *subbarbata* Joó.

411. — *humilis* M. B.

412. — *cæspitosa* Pall.

Amaryllidaceæ.

413. *Sternbergia colchiciflora* W. K.

420. *Leucojum æstivum* L.

Liliaceæ.

414. *Fritillaria tenella* M. B.

421. *Asparagus tenuifolius* L.

415. *Lilium Jankæ* Kern.

422. *Lilium Carniolicum* Bernh.

416. *Hyacinthella leucophæa* (Stev.)

423. *Ornithogalum comosum* L.

417. *Muscari Transsilvanicum* Schur.

424. *Allium suaveolens* Jacq.

418. *Allium atropurpureum* W. K.

419. — *flavescens* Bess.

420. — *xanthicum* Griseb.

421. — *obliquum* L.

422. — *fusum* W. K.

423. — *Fussii* Kern.

Colchicaceæ.

424. *Bulbocodium Ruthenicum* Bge.

425. *Tofieldia borealis* Wahlenb.

Juncaceæ.

425. *Juncus Transsilvanicus* Schur.

426. *Juncus filiformis* L.

426. — *Rochelianus* R. et Sch.

427. — *silvaticus* Reich.

427. — *diffusus* Hoppe.

428. — *supinus* Mönch.

428. — *fuscoater* Schw. et Kört.

429. — *Hostii* Tausch.

429. — *Carpathicus* Simk.

430. — *squarrosus* L.

431. — *Tenageia* Hoss.

Cyperaceæ.

430. *Scirpus Carniolicus* Hoppe.

432. *Scirpus setaceus* L.

431. — *digynus* Godr.

433. — *cæspitosus* L.

434. *Cyperus longus* L.

435. *Schœnus ferrugineus* L.

436. *Eriophorum alpinum* K.

437. *Kobresia caricina* W.

438. *Carex cyperoides* L.

439. — *stricta* Good.

432. *Carex Pyrenaica* Wahlb.

433. — *Buekii* Wimm.

434. — *Dacica* Heuff.

435. — *bicolor* All.

440. — *VahlII Schk.*

*Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :*

436. *Carex Transsilvanica* Schur.
437. — *Dinarica* (Hemf.)
438. — *tristis* M. B.
439. — *ventricosa* Curtis.
440. — *brevicollis* D. C.
441. — *secalina* Wahlb.
442. — *robusta* Weinm.

*Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :*

441. *Carex Halleriana* Asso.
442. — *frigida* All.
443. — *sempervirens* Vill.
444. — *ustulata* Wahlb.
445. — *ferruginea* Scop.

Gramineæ.

443. — *Phleum ciliatum* (Grisb.)
444. *Alopecurus laguriformis* Schur.
445. *Calamagrostis Bihariensis* Simk.
446. — *neglecta* Ehrh.
447. *Stipa Lessingiana* Trin.
448. — *Tirsa* Stev.
449. *Sesleria Heutleriana* Schur.
450. — *coerulea* Friv.
451. — *rigida* Hemf.
452. *Koeleria rigidula* Simk.
453. — *Transsilvanica* Schur.
454. — *glauca* Schrad.
455. *Weingärtneria canescens* (L.)
456. *Avena capillaris* Host.
457. — *præusta* Reichb.
458. — *decora* Janka,
459. — *sesquiteria* L.
460. — *Carpatia* Host.
461. *Melica altissima* L.
462. — *flavescens* (Schur).
463. *Poa pumila* Host.
464. — *subalpina* Schur.
465. — *sterilis* M. B.
466. — *cæsia* Smith.
467. — *violacea* Bell.
468. *Glyceria nemoralis* Uechtr.
469. *Bromus Transsilvanicus* Steud.
470. — *Bárcensis* Simk.
471. *Festuca limosa* Schur.
472. — *salinaria* Simk.
473. — *supina* Schur.
474. — *colorata* Schur.
475. — *Porcii* Hackel.
476. — *Apennina* De Not.
477. — *Xanthina* R. et S.
478. — *Carpatia* Dietr.
479. — *Triticum villosum* (L.)
480. — *biflorum* Brign.
481. — *Hordeum bulbosum* L.

446. *Coleanthus subtilis* Seid.
447. *Alopecurus utriculatus* Pers.
448. *Calamagrostis tenella* Host.
449. *Agrostis alpina* Scop.

450. *Sesleria coerulea* Ard.
451. — *microcephala* D. C.
452. — *sphærocephala* Ard.
453. *Holcus mollis* L.

454. *Avena caryophyllæ* (L.)
455. — *pratensis* L.
456. — *Parlatorii* Woods.
457. — *subspicata* Clairv.
458. — *argentea* Willd.

459. *Bromus erectus* Huds.

460. *Festuca rupicaprina* Hack.
461. — *silvatica* Vill.

462. *Hordeum secalinum* Schreb.

Gymnospermæ.

482. *Ephedra monostachya* L.
483. *Juniperus Sabina* L.

463. *Pinus nigra* Arnold.

Cryptogamæ vasculares.

484. *Isoetes echinospora* Durieu
485. *Lycopodium Chamæcyparissus* A.
Br.
486. *Salvinia natans* L.
487. *Pilularia globulifera* L.

464. *Notochlæna Marantæ* R. Br.
465. *Botrychium Virginianum* Sw.
466. *Aspidium rigidum* Sw.
467. *Asplenium adulterinum* Mild.

Erdélyi növények, melyek Ausztriában
hiányoznak :

488. *Botrychium matricariæfol.* A. Br.
489. *Ceterach officinarum* Willd.
490. *Cystopteris Sudetica* A. Br.

Az ausztriai tartományok növényei,
melyek Erdélyben hiányoznak :

468. *Asplenium Selosii* Leyb.
469. — *fissum* Kit.
470. — *fontanum* R. Br.

Az ausztriai tartományokkal való egybevetés után, mely Erdély növényzetét alakokban gazdagnak, színekben rendkívül érdekesnek és változatosnak tünteté fel, hasonlítsuk össze Erdély növényeit hazánk más részeinek flórájával. Ha ez összehasonlításnál az Alsó-Duna szorosának kicsiny területű, de azért kiválóan érdekes flóráját a számításból kihagyjuk, minthogy ez amúgy is inkább Erdélyhez csatlakozik, mint hazánk bármely más részének növényvilágához : akkor az eredmény Erdélyre ismét igen kedvező ; mert kitűnik, hogy flórája úgy a havasi tájak növényeiben, mint a mélyebb régiók honosai-ban feltűnően gazdagabb a vele összemért, legalább is kétszer oly nagy területen lakó Királyhágón inneni flóránál.

Mielőtt Erdély s a Királyhágón innen eső részek növényzetének összehasonlításához foglalkoznánk, nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy Erdélyt bennszülött növényei közül igen sok nem ismeri a közigazgatási határokat, hanem áttérjed az Erdélylyel határos Krassó-Szörény, Arad, Bihar, Szilágy és Máramaros megyének hegységeire is. Erdély flórájának körét tehát a politikai határokon túl kell megvonnunk.

Ráakadunk továbbá e vizsgálódásainknál tősgyökeres magyar növényekre, melyek a Királyhágón innen és túl egyaránt bennszülötteknek érzik magukat. Vannak ezek között dunántúli növények, minő pl. a verőfényes mészkö-bérczenek termő *Ferulago Sadleriana* Led., melynek összesen csak két termő helye ismeretes : egyik Erdélyben a tordai hasadéokban, a másik Dunántúl a Pilishegyen. Vannak közöttük olyanok, melyek csak a Magyar-Alföldön és az erdélyi medenczében ismeretesek. — Ilyen a *Plantago Schwarzenbergiana* Schur, az a karszú kis Utifű, mely ép oly otthonos Arad, Bihar és Hajdúmegyék *rakszikes* szérűin, mint Erdélyben a Mezőség *sóslaposain* ; ilyen az édesgyökerű debreczeni Torma, a *Cochlearia macrocarpa* W. K., valamint a *Cirsium brachycephalum* Jur. nevű bogáncs, melyek nemcsak a Tisza és Duna mellékein, hanem Erdély belsejében is szemünkbe ötlenek.

Van végül e közös és jellemző tulajdönt képező növények közt számos olyan is, mely egyformán sajátja Erdély hegységeinek és a Kárpátok északi hegysorának. Itt is először az endemikus bennszülöttek vonják magukra figyelmünket. A Kárpátok egész hegyrendszerének efféle tősgyökeres szülőttei gyanánt az északi s a keleti Kárpátokon egyaránt megtaláljuk a kék bugájú *Aconitum Moldavicum*-ot, a fehér füzérű *Cimicifuga fetida*-t, az aranyos csillagú *Ranunculus dentatus* (Baumg.)-t, a lilaszín virágú *Dentaria glandulosá*-t ; s ezeken kívül még egy csomó havasvidéki növényt, ú. m. : az *Arabis neglecta* Schult., *Erysimum Wahlenbergii* A. et. El., *Linum extraaxillare* Kit., *Oxytropis Carpatica* Üchtr., *Sedum Carpaticum* Reuss., *Saxifraga Carpatica* Reichb., *Geranium alpestre* Schur., *Campanula Carpatica* Reichb. ; *Tanacetum rotundifolium* (W. K.), *Sivertia alpestris* Baumg.,

Salix fagifolia W. K., *Festuca Carpatica* Dietr., *Arena Carpatica* Host, — mind megannyi endemikus növényeinket.

Eme közös bennszülötteken kívül rendkívül érdekesek még a keleti és északi Kárpátok azon közös növényei is, melyek idegen származásra mutatnak és tulajdonkép a Skandináv félsziget fagyos égálja alatt otthonosak. Ily messze északvidéki növények Erdély havasain s a Tátrákon egyaránt előfordulnak; például szolgáljanak in ezek: *Ranunculus glacialis* L., *Silene acaulis* L., *Astragalus alpinus* L., *Phaca frigida* L., *Saxifraga cernua* L., *Saxifraga autumnalis*, *S. oppositifolia* és *S. stellaris* L., *Saxifraga hieracifolia* W. K., *Mulgedium alpinum* L., *Gentiana tenella* Rottb., *Gentiana nivalis* L., *Andromeda polifolia* L., *Vaccinium Oxycoccus*, *V. Myrtillus*, *V. Vitisidara* és *V. uliginosum* L., *Azalea procumbens* L., *Polygonum viviparum* L. *Salix hastata*, *S. reticulata* és *S. herbacea* L., *Luzula spicata* D. C., *Carex pediformis* C. A. Mey. — Skandináviai eredetű növény, továbbá a *Juncus castaneus* Im., de ez csak Erdély havasain fordul elő; skandináviai eredetűek továbbá Kárpátjainkon a *Ranunculus pygmaeus* Wahlb., *Astragalus oroboides* Horn., *Ledum palustre* L., *Betula nana* L., *Carex raginata* Tausch., — de ezek eddig csak az éjszaki Kárpátok hegyvidékein ismeretesek.

Az éjszaki és keleti Kárpátok közös növényei között találunk olyanokat is, melyek nem a magas éjszaktól szakadtak el, hogy havasainkat benépesítsék és szorosan véve nem is endemikusok, de azért mégis a Kárpátok hegyrendszerének kiválón jellemző közös lakói. Ilyen például az az ágbogas virágzatú és himbáló csengetyűjű Csengetyűvirág — *Adenophora infundibuliformis* D. C., mely úgy Erdélyben, mint az éjszaki megyékben hegyvidékek kaszálóin és erdei tisztásain terem; ilyenek a Kárpátok egész hegykaraján tömegesen díszlő következő növények: *Galium Sudeticum* Tausch., *Luzula Sudetica* Willd., *Salix Sileziaca* Willd., *Anthemis Carpatica* W. K., *Artemisia eriantha* Ten., *Senecio carpaticus* Herb., *Anthriscus nitida* (Wahlb.).

Az efféle egyező vonásokat még tovább is kereshetnők s az arra hivatott botanikus bizonynyal még sok oly közös vonást is fog felderíteni, melyek manap ismeretlenek; fel fogja azokat deríteni akkor, ha összehasonlító tanulmányai a Kárpátok egész hegykarájának növénykincseit kritikai módon összeállítják. Amde e sorok kimondott célját azon különbözés kimutatása teszi, mely Erdély vidékének és hazánk többi részének flórája között létezik; azért emez egyező vonások megállapítása után, melyek Erdély növényvilágát hazánk többi részeinek flórájához igen számos kapcsolattal fűzik, áttérünk a kétségtelen eltérések szembeállítására.

Két terület flórájának eltéréseit legelőnkebben önálló endemikus fajaik mutatják. Össze fogjuk állítani ezért egy sorozatban mind azokat a növényfajokat, melyek csupán csak Erdély tősgyökeres bennszülöttei; s egy másikban pedig azokat, melyek csupán csak a Királyhágón innen teremnek.

Csupán csak Erdélyben termő endemikusok :

1. *Trollius Transsilvanicus* Schur.
2. *Hepatica Transsilvania* Fuss.
3. *Ranunculus flabellifolius* Heuff.
4. — *astrantiae folius* Schar.
5. { *Aconitum lasianthum* Reich.
— *Baumgarteniarum* Simk.
6. — *Toxicum* Reichb.
7. *Aquilegia Transsilvanica* Schur.
8. *Arabis Hornungiana* Schur.
9. *Cardamine gelida* Schott.
10. *Hesperis alpina* Schur.
* (*Alyssum repens* Baumg.)
11. *Draba Dorneri* Heuff.
12. — *Haynaldi* Stur.
13. — *compacta* Schott.
14. — *Kotschyi* Stur.
15. *Thlaspi Kovácsii* Heuff.
16. — *Dacicum* Heuff.
17. *Viola Joóii* Janka.
18. — *declinata* W. K.
19. *Gypsophila petræa* (Baumg.)
20. *Dianthus callizonus* Sch. et Ky.
21. — *compactus* Kit.
22. — *trifasciatus* Kit.
23. — *Henteri* Heuff.
24. — *Marisensis* Simk.
25. *Silene Dinarica* Spr.
26. — *Zawadzki* Herb.
27. *Viscaria nivalis* (Kit.)
28. *Alsine Banatica* (Heuff.)
29. *Helianthemum rupifragum* Kern.
30. *Hypericum Transsilvanicum* Csel.
31. — *Umbellatum* Kern.
32. *Geranium cœrulatum* Schur.
33. *Genista oligosperma* Andræ.
34. — *Mayeri* Janka.
35. *Cytisus leiocarpus* Kern.
36. — *Haynaldi* Simk.
37. *Astragalus Transsilvanicus* Barth.
38. *Lathyrus Hallersteinii* Baumg.
39. *Onobrychis Transsilvanica* Simk.
40. *Orobis Transsilvanicus* Spr.
41. *Waldsteinia trifolia* Roch.
42. *Saxifraga demissa* Schott.
43. — *luteoviridis* Schott et Ky.
44. *Oenanthe stenoloba* Schur.
45. *Astrantia alpestris* Ky.
46. *Seseli heterophyllum* Janka.
47. *Bupleurum diversifolium* Roch.
48. *Libanotis humilis* Schur.
49. *Peucedanum Rochelianum* Heuff.
50. *Heracleum palmatum* Baumg.
51. — *Carpaticum* Pore.
52. *Asperula capitata* Kit.
53. *Cephalaria radiata* Grisb.
54. *Achillea Schurii* Schultz.
55. — *Dacica* Simk.
56. *Aronicum Carpathicum* Grisb.
57. *Senecio papposus* (Reichb.).
58. — *Wolffii* Schur.
59. — *sulphureus* Baumg.
60. *Anthemis macrantha* Heuff.
61. — *pyrettriformis* Schur.
62. *Cirsium furiens* Grisb.
63. — *decussatum* Janka
64. *Carduus Kernerii* Simk.
65. *Echinops setaceofimbriatus* Andr.
66. *Centaurea Reichenbachii* Sch.
67. *Hieracium Transsilvanicum* Heuff.
68. — *Porphyritum* Kern.
69. *Phytanum tetramerum* Schur.
70. *Campanula Grosseckii* Heuff.
71. — *Transsilvanica* Schur.
72. *Rhododendron Kotschyi* Simk.
73. *Syringa Josikæa* Jacq.
74. *Gentiana phlogifolia* Schott et Ky.
75. *Symphytum cordatum* W. K.
76. *Eritrichum Jankæ* Simk.
77. *Pulmonaria rubra* Schott.
78. — *Dacica* Simk.
79. *Scrofularia lasiocaulis* Schur.
80. *Verbascum Kanitzianum* Simk.
81. *Linaria Kösensis* Simk.
82. — *intermedia* Schur.
83. *Veronica Bachofeni* Heuff.
84. — *Baumgartenii* R. et S.
85. — *crinita* Kit.
86. *Pedicularis limnogenea* Kern.
87. — *campestris* Grisb.
88. *Salvia Transsilvanica* Schur.
89. *Thymus marginatus* Kern.
90. *Melissa Baumgartenii* Simk.
91. — *Bolnokensis* Simk.
92. *Marubium præcox* Janka.
93. *Origanum Barcense* Simk.
94. *Primula oblongifolia* Schur.
95. *Curtusa pubens* Schott.
96. *Chenopodium Wolffii* Simk.
97. *Thesium Kernerianum* Simk.
98. *Quercus Haynaldiana* Simk.
99. — *glabrata* Heuff.
100. *Allium Fussii* Kern.
101. *Lilium Jankæ* Kern.
102. *Juncus Carpathicus* Simk.
103. *Carex Dacica* Heuff.
104. *Scirpus Transsilvanicus* Schur.
105. *Alopecurus laguriformis* Schur.
106. *Avena decora* Janka.
107. *Bromus Barcensis* Simk.

*Csupán csak a Királyhágón innen termő endemikusok:**a) Az északi felföldön:*

1. *Erysimum Wittmanni* Zaw.
(? *Dianthus nitidus* W. K.)
2. *Saxifraga perdurans* Kit.
3. *Hieracium Carpaticum* Bess.
4. — *Tatræ* Grisb.
? *Onobrychis Carpatica* D. C.

7. *Seseli leucospermum* W. K.
8. *Cirsium Boujarti* Pill. et M.
9. *Cynoglossum Hungaricum* Simk.

c) Az alföldön:

- b) Dunántúl:*
5. *Kitaibelia vitifolia* Willd.
6. *Vica Pilisiensis* J. et A.

10. *Centaurea Sadleriana* Janka.
11. *Thlaspi Jankæ* Kern.
12. *Nymphaea thermalis* D. C.
13. *Dianthus sabuletorum* Heuff.
14. *Sedum Hillebrandii* Fenzl.
15. *Mattia umbellata* (W. K.)

A Királyhágón innen eső államrész növény-endemismusa tehát, miként ezt a táblázatos kimutatás bizonyítja, Erdély endemismusához képest jelentéktelen. Erdély 107 kizárólagos tősgyökeres bennszülöttével szemben a tulsó oldalon csak 15 bennszülött, tehát az előbbinek $\frac{1}{7}$ -e foglal helyet. Ezt a nagy viszonymutatót későbbi kutatások hihetőleg megváltoztatják a Királyhágón inneni rész flórájának javára, különösen az által, hogy Erdély némely endemikusai a Kárpátok egész hegyszerén ki lesznek mutatva; de valószínű az is, hogy Erdély valamennyi tősgyökeres bennszülöttjét még nem ismerjük. Különösen Erdély délkeleti és keleti határhegységei azok, a melyek még sok felderíteni valót ígérnek; részint azért, mert már eddigi ösmereteink is eme vidék nagy endemismusról tanúskodnak; részint pedig azért, mert eddig vagy éppen nem, vagy csak kevés fővész s ez is csak futólagosan kutatta azt át. Ez az összehasonlítás arról is tanúskodik, hogy a kizárólagos erdélyi endemikusok közt csak 34 faj tekinthető a havasalji és havasi régiók tősgyökeres otthonosának; ellenben a többi 58 bennszülött a mezei és hegyi tájakon lakik. Ebből tehát kétségtelenül bebizonyítható, hogy Erdély hegykoszorúján nemcsak a havasi természet változatosabb eredetibb, mint a Tátrán és a Fáttrán, hanem hogy eme hegykoszorúnak dombokká eltörpülő fodrozatai mentén, tehát mezei és dombos tájain is hatalmasabb teremőerő működött Erdélyben, mint a dunai rész egész területén.

Térjünk át most a növényzet ama részének összehasonlítására, mely nem endemikus, és nézzük, minő különbségeket mutatnak Erdély s a Királyhágón inneni részek azon növényei, melyek Éjszak, Nyugot, Dél vagy Kelet felé hazánk határain túl is otthonosak.

Már említettük, hogy a magas Éjszokról Kárpátjainkra került növények egy része nem terjed át a keleti Kárpátokra; mások azonban, névszerint a *Juncus castaneus* Lm., eddig csak az erdélyi havasokon ismeretes s a Tátrán nem terem. E skandináviai növényekben tehát Erdély flórája vagy 4 fajjal szegényebb a magas Tátra és környékeinek növényzeténél.

Hasonlóan kisebb a nyugot-európai növények száma a Királyhágón túl, mint az innenső részekben. Oly nyugoteurópai növényfajt, mely a Királyhágón innen nem fordul elő, hanem azt mintegy átugorva csak

a keleti Kárpátok hegyvidékein tűnik ismét elő, összesen vagy 13 virágosat és 2 edényes kryptogamot mutathattunk ki. Ezek: *Arabis Orien-sis* Wulf., *Draba Carinthiaca* Hoppe., *Potentilla Thuringiaca* Bernh., *Saxifraga cuneifolia* L., *Saxifraga sedoides* L., *Pleurogyne Carinthiaca* Wulf., *Gentiana lutea* L., *Gentiana utriculosa* L., *Euphorbia Carniolica* Jacq., *Scleranthus uncinatus* Schur., *Armeria alpina* Willd. var. Eme tizenegy növényhez járul még két kiválóan nevezetes virágos faj, melyek Erdélyen, illetőleg a keleti Kárpátokon kívül csupán csak a Pyrenaeusokban otthonosak. Ezek egyike a *Carex Pyrenaica* Wahlb., mely a krassó-szörényi havasoktól kezdve Erdély déli határláncolatának havasain egész a Bráza felettiekig sok helyen tömegesen terem; másikuk a Máramaros havasain díszlő *Gentiana Pyrenaica* L., mely utóbbit Janka ma már nem tartja megkülönböztethetőnek a Pyrenaeusok növényétől. Végül a két edényes kryptogamot, mely Európa nyugatán otthonos s aztán egy nagyot ugorva ismét csak Erdélyben fordul elő, az *Allosurus crispus* (L.) és a *Lycopodium Chamæcy parissus* A. Br. növényfajokban mutathatjuk fel.

A Királyhágón innen, főképp a Dunán túl és az éjszaki Kárpátok földjén jóval több nyugoteurópai növényfajt gyűjtletünk össze, a mit eme vidékek nyugatibb fekvésénél fogva természetesnek is kell tartanunk. Összesen 49 oly virágos növényt és 1 oly edényes kryptogamot válogathattam ki, melyek hazánkat Europa nyugatának flórájához fűzik, de Erdélyben már nem teremnek. Névsortukat im itt közlöm: 1. *Ceratocephalus falcatus* Pers., *Helleborus dumetorum* W. K., *Ranunculus divaricatus* Schrank., *Cardamine trifolia* L., *Arabis pauciflora* (Grimm.), *Arabis ciliata* R. Br., *Conringia Austriaca* (Jacq.), *Draba tomentosa* Wahlb., *Draba aizoides* L., *Erysimum strictum* Fl. Wett., *Alsine tenuifolia* Wahlb., *Polycarpon tetraphyllum* L., *Herniaria hirsuta* L., *Elatine triandra* Schk., *Mulva Alcea* L., *Geranium Bohemicum* L., *Cytisus Austriacus* L., *Trifolium spadicum* L., *Astragalus hypoglottis* L., 20. *Astragalus sulcatus* L., *Orobis tuberosus* L., *Saxifraga cæsia* L., *Saxifraga granulata* L., *Saxifraga mutata* L., *Astrantia alpina* F. Schultz., *Silene pratensis* Bess., *Peucedanum officinale* L., *Bellidiastrum Micheli* Cass., *Buphthalmum salicifolium* L., 30. *Anthemis Austriaca* Jacq., *Aronicum scorpioides* Koch., *Saussurea pygmaea* Spr., *Centaurea Scabiosa* L., *Centaurea alpestris* Heg., *Crepis aurea* Cass., *Crepis alpestris* Tausch., *Crepis succissifolia* Tausch., *Crepis blattarioides* Vill., *Pyrola umbellata* L., *Chlora serotina* Koch., *Globularia cordifolia* L., *Primula integrifolia* D. C., *Primula glutinosa* Wulf., *Samolus Valerandi* L., *Euphorbia verrucosa* Jacq., *Euphorbia dulcis* Jacq., *Typha minima* Hfm. és *Eriophorum alpinum* L., mindannyi virágos növények; *Asplenium fontanum* Bernh. pedig mint edényes kryptogam.

Erdély flórájának viszonylagos gazdagsága tehát nem eredhet sem Éjszak-, sem Nyugat-Európa növényzetének színeitől, mert azok összehasonlításunk tanúsága szerint nagyobb mértékben hatnak a Dunántúl és az éjszaki Kárpátok vidékének növényzetére, mint a keleti Kárpátokéra.

Fordulni kezd azonban a koczka, ha a délvidéki növények szempontjából mérjük össze területeink növényvilágát. A délnyugati irányból hozzánk származott, tehát mediterrán jellegű növényfajoknál az egyensúly már-már teljes, miként azt a következő egybeállítás mutatja:

Hazánk flórájának csak Erdélyben s mellettein termő mediterrán típusai:

1. *Delphinium fissum* W. K.
2. *Papaver Pyrenaicum* L.
3. *Thalictrum foetidum* L.
4. *Roripa Pyrenaica* L.
5. *Thlaspi alliaceum* L.
6. *Saponaria bellidifolia* Sm.
7. *Alsine recurva* All.
8. *Cerastium ciliatum* W. K.
9. *Scleranthus neglectus* Roch.
10. *Astragalus monspessulanus* L.
11. *Saxifraga Pedemontana* All.
12. *Cnidium silaifolium* (Jacq.).
13. *Galium purpureum* L.
14. *Anthemis montana* L.
15. *Scorzonera rosea* W. K.
16. *Gentiana orbicularis* Schur.
17. *Linaria Dalmatica* L.
18. *Primula suaveolens* Bert.
19. *Plantago Cornuti* Gouan.
20. — *recurvata* L.
21. *Polygonum alpinum* L.
22. *Quercus conferta* Kit.
23. *Fritillaria tenella* M. B.
24. *Aristolochia pallida* W. K.
25. *Elyna Bellardi* All.
26. *Carex curvula* All.
27. *Poa violacea* Bell.

Hazánk flórájának csak a Királyhágón innen termő mediterrán fajai:

1. *Helleborus odoratus* W. K.
2. *Reseda inodora* Reichb.
3. — *Phyteuma* L.
4. *Trifolium diffusum* Ehrh.
5. — *vesiculosum* Savi.
6. — *filiforme* L.
7. *Doryenium decumbens* Jord.
(*Lotus gracilis* W. K.)
8. *Medicago scutellata* All.
9. *Astragalus exscapus* L.
10. *Vicia onobrychioides* L.
11. *Lathyrus sphaericus* Retz.
12. *Physocaulus nodosus* Tausch.
13. *Valerianaella coronata* Dl.
14. — *pumila* Dl.
15. *Heliotropium supinum* L.
16. *Cynoglossum pictum* Ait.
17. *Achusa Italica* Retz.
18. *Alkanna tinctoria* Tausch.
19. *Verbascum floccosum* W. K.
20. *Salvia Aethiopis* L.
21. *Scutellaria Columnae* All.
22. *Verbena supina* L.
23. *Inula spiræifolia* L.
24. *Trigonella gladiata* Ster.
(*Euphorbia Dalmatica* Vis.)
25. *Ophrys bicornis* Sadl.
26. *Colchicum Bertolonii* Ster.
27. *Scilla autumnalis* L.
28. *Cyperus Monti* L.

Az egyenest Dél felől, tehát a Balkán félsziget felől hazánk flórájához csatlakozó növényfajok száma pedig a mérleget végkép Erdély javára billenti át.

Balkán félszigeti oly magyar növényt, mely Erdélyben nem él, jóformán csak egyet ismerünk, a *Peganum Harmala* L.-t, melynek gellérthegyi vegetálása Budapest mellett valóságos rejtély, s valószínűleg a törökök idejéből visszamaradt kerti növény. Más alföldi növények, melyek terjedésköre délfelé nyúlik, mint pl. a *Crataegus nigra* W. K. és *Crataegus pentagyna* W. K., valószínűleg Erdélyben is föl lesznek találhatók; ismét más délvidéki növények, minő pl. a *Campánula macrostachya* W. K., *Fraxinus Ornus* L., *Thesium elegans* Roch., *Tanacetum macrophyllum* W. K., *Senecio Carpathicus* Herb., *Sesleria caerulea* Friv., *Sesleria Heuffleriana* Schur, melyek gyéren a Királyhágón innen is előfordulnak, az összehasonlításból egészen kirekesztendőek, mert Erdélyben nemcsak hogy megteremnek, hanem még bővebben is képviselvék, mint hazánk innenső részeiben.

A Dunántúl és az Alföld amaz egy-két balkáni növényfajával szem-

ben, melyek Erdélyben nem honosak, egész csoportot állíthatunk össze oly balkánvidéki érdekességekből, melyek hazánkban csak a keleti Kárpátok hegyvölgyeiben laknak. Látjuk közöttük a havasok olvadó hómezőinek szélein szedett *Ranunculus crenatus* W. K.-t, a havasok szikláit repestő karcsú *Silene Lerchenfeldiana* Baumg., a bárszyos levelű *Potentilla Haynaldiana* Janka-t, a rózsaszín boglárokat rezegető *Bruckenthalia spiculifolia* Salisb.-t, s még egy sereg egymással vetekedő virágfajt, minők a következők: *Arabis procurrens* W. K., *Erysimum cuspidatum* M. B., *Genista spathulata* Spach., *Dianthus giganteus* D'Urv., *Melandrium nemorale* (Heuff.), *Moehringia pendula* W. K., *Saxifraga Rocheliana* Sternb., *Seseli rigidum* W. K., *Galium flarescens* Borb., *Galium Kitaibelianum* Schult., *Adenostyles Orientalis* Boiss., *Semprevivum Heuffelii* Schott., *Crepis viscidula* Fröhl., *Achillea lingulata* W. K., *Achillea crithmifolia* W. K., *Senecio glaberrimus* Roch., *Centaurea Kotschyana* Heuff., *Leontodon asper* W. K., *Campanula abietina* Griseb., *Verbascum Hinkei* Friv., *Verbascum glabratum* Friv., *Plantago gentianoides* Smith., *Orchis saccifera* Brogn., *Sesleria rigida* Heuff.

Lássuk végre mennyit mutat fel Erdély a keleti flóra sajátosságaiából. Számosat; legalább is 49 növényfajjal többet, mint a Királyhágón innen eső részek. Számos keleteurópai növény otthonos az Alföldön és a Dunántúl is, de azok közül csak 9 olyan, melyek Erdélyből eddig nincsenek biztosan kimutatva, ilyenek: *Lepidium crassifolium* W. K., *Dianthus polymorphus* M. B., *Alsine glomerata* Fenzl., *Astragalus virgatus* Pall., *Astragalus contortuplicatus* L., *Peucedanum arenarium* W. K., *Doronicum Caucasicum* M. B., *Tragopogon floccosus* M. B., *Onosma setosum* Led. Közölve van az északi Felföldről is két keletvidéki növény, melyet Erdélyben eddig nem fedeztek fel, u. m. a *Tanacetum Sibiricum* (D. C.) és a *Rochelia stellulata* Reichb., azonban e kettő közül is az egyik, a *Rochelia stellulata* egyetlen jelzett termő helyén a Chocs hegyen újabban nem volt megtalálható.

Ezekkel szemben látunk Erdélyben először is egész sereg olyan keleti növényfajt, melyek az Alföldön, vagy pedig a Dunántúl is előfordulnak; minők például: *Ranunculus pedatus* W. K., *Sisymbrium junceum* W. K., *Brassica elongata* W. K., *Euclidium Syriacum* (L.), *Crambe Tataria* Seb., *Bunias Orientalis* L., *Arenaria graminifolia* Schrad., *Acer Tataricum* L., *Astragalus linearifolius* Pers., *Astragalus dasyanthus* Pall., *Orobis pallescens* M. B., *Potentilla patula* W. K., *Trinia Kitaibelii* M. B., *Asperula Aparine* M. B., *Linosyris villosa* L., *Senecio vernalis* W. K., *Artemisia Pontica* L., *Senecillis Sibirica* (L.), *Echinops Ruthenicus* M. B., *Serratula radiata* M. B., *Vinca herbacea* W. K., *Onosma arenarium* W. K., *Scrophularia alata* Gilib., *Veronica foliosa* W. K., *Salvia nutans* L., *Ajuga Laxmanni* L., *Statice Gmelini* Willd., *Plantago tenuiflora* W. K., *Plantago maxima* Juss., *Polygonum patulum* M. B., *Iris arenaria* W. K., *Iris Hungarica* W. K., *Bulbocodium Ruthenicum* Bge., *Allium Sibiricum* Willd.

Találunk azután 3 szibériai és 57 kaukázusi, illetőleg dél-oroszvidéki oly növényfajt, melyek a Királyhágón innen elő nem fordul-

nak; összesen tehát 60 sajátlagos növényképviselet. Ha ebből a számból ama 11 Királyhágón inneni növény ellensúlyozásául, melyeket eddig Erdélyből nem ismerünk, a megfelelő számot levonjuk, marad még mindig 49 oly keletvidéki növényfaj, mely hazánkban Erdély flórájának határain túl nem terem.

Legesodálatosabbak a Kelet eme képviselői közt a szibériai növények; oly bámulatot gerjesztő növényfajok, melyek Erdélyen kívül Európában egyebütt sehol sem található; Európán kívül pedig csak Közép- s Délszibériában tűnnek ismét elő. Ily szibériai növények az *Achillea impatiens* L., *Saussurea serrata* D. C. és az *Allium obliquum* L. Mind a háromnak azonban nagyon korlátozt az elterjedése Erdélyben: az *Achillea impatiens* csak a Malomvölgyben található, Kolozsvár közelében és lehetséges, hogy ott is csak elvadult; mert ismeretes, hogy Európa dísz- és növénykertjeiben gyakorta termesztik. Az *Allium obliquum* csupán Torda hasadékaának meredek sziklafalain lappang; a *Saussurea serrata* D. C. pedig, melyet Csetz és Porcius talán helyesen *Saussurea alata* név alatt új növényfajnak tartották, csupán a Korongyis havas egy kicsinyke földdarabján, a «Porta» nevű hely alatt tengődik. E háromon kívül növénygyűjtőink több más növényt is olyanokul tekintettek Erdély flórájában, melyek véleményük szerint Erdélyen kívül csak Szibériában volnának ismét feltalálhatók. Ilyennek tekintették a *Polygala Sibirica* L.-t, mely azonban Szibérián kívül Dél-Oroszországban is megvan, s így erdélyi termőhelye össze van kapcsolva a szibériával; ilyen Szibériából egyenest Erdélybe röpült növényeknek tekintik továbbá a *Thlaspi cochleariforme*, *Comaropsis Sibirica*, *Libanotis Sibirica*, *Ferula Sibirica* és a *Plantago Sibirica* növényfajokat. Amde emez 5 utóbbi növény pontosabb vizsgálatok alapján eltérőnek bizonyult a szibériai hasonló nevű fajoktól; mert a mi erdélyi *Thlaspink* nem a D. C. *Thlaspi cochleariforme*-je, hanem a mi bennszülött *Th. Korácsii* Heuff.-ünk; *Comaropsis*-ünk, sem a D. C. *Comaropsis Sibirica*-ja, hanem a mi endemikus *Waldsteinia trifolia* Roeh.-ünk; *Libanotis*-ünk nagyon eltérő a szibériaitól, és Heuffel nyomán *Libanotis leiocarpa* néven kell azt neveznünk; *Ferulánkat* már Ledebour megkülönböztette *Ferula Sudleriana* név alatt; végül szibériainak vélt *Plantagónkat* Schur helyesen *Plantago Schwarzenbergiana* új névvel látta el.

Az Erdély földjét lakó szibériai növények után figyelemre méltók Erdély kaukázusi növényei, melyek Déloroszországon át egész Erdélyig honosak, Erdélyben azonban terjedésök nyugati határát érik el. Ily valóságos kaukázusi növényeknek tekinthetjük flóránkban a *Cytisus polytrichus* M. B., *Thymus nummularius* M. B., *Swertia punctata* Baumg., *Plantago saxatilis* M. B., *Euphorbia agraria* M. B., *Iris furcata* M. B., *Iris humilis* M. B., és *Carex tristis* M. B. növényeket.

A Keletet jellemző többi 48 kiváló erdélyi növényünket inkább déloroszországiaknak tekinthetjük. Ezek névsora a következő: *Paeonia tenuifolia* L., *Paeonia hybrida* Pall., *Thalictrum strictum* Led., *Adonis Wolgensis* Stev., *Adonis hybrida* Wolf, *Alyssum Transsilvanicum* Schur, *Crambe aspera* M. B., *Polygala Sibirica* L., *Silene Cserei*

Baumg., *Silene chlorantha* Ehrh., *Haplophyllum Biebersteinii* Spach., *Cerastium Lerchenfeldianum* Schur., *Geum Aleppicum* Jacq., *Potentilla chrysantha* Trev., *Agrimonia pilosa* Led., *Bupleurum aureum* Fisch., *Cnidium Orientale* Boiss., *Ferulago silvatica* Bess., *Peucedanum latifolium* M. B., *Anthriscus nemorosa* M. B., *Galium tenuissimum* M. B., *Cephalaria Uralensis* Murr., *Teledia speciosa* Schreb., *Inula media* M. B., *Senecio Biebersteinii* Lindemann, *Senecillis glauca* L., *Serratula Wolffii* Andræ., *Centaurea Ruthenica* Lam., *Centaurea salicifolia* M. B., *Centaurea trinervia* Steph., *Centaurea tenuiflora* D. C., *Centaurea Iberica* Trev., *Scorzonera stricta* Horn., *Erigeron racemosum* (Baumg.), *Onosma Tauricum* Pall., *Myosotis montana* Bess., *Pedicularis exaltata* Bess., *Salvia betonicaefolia* Etl., *Nepeta Ucranica* L., *Scutellaria supina* L., *Statice Tatarica* L., *Petrosimonia triandra* Pall., *Thesium diffusum* Andrzej., *Iris caespitosa* Pall., *Hya-cinthella leucophava* (Stev.), *Allium flavescens* Bess., *Phleum ciliatum* (Grisb.), *Stipa Lessingiana* Rupr.

Az eddig előadottak részletesen és minden fontosabb irányban feltüntették a viszonyt Erdély és hazánk másik nagyobb felének flórái közt; most tehát egymás mellé állíthatjuk már a részleteket és összehajthatjuk munkánk eredményét. E szerint:

Erdély javára számít :		A Királyhágón innen javára :	
Bennszülött faj	107	Bennszülött faj	15
Keletvidéki faj	60	Keletvidéki faj	11
Balkánvidéki faj	28	Balkánvidéki faj	2
Mediterrán faj	27	Mediterrán faj	28
Nyugoteurópai faj	15	Nyugoteurópai faj	50
Ejzszakföldi faj	1	Ejzszakföldi faj	5
Összesen	238	Összesen	111

Erdély flórájának gazdagságát tehát első sorban bennszülött, másodsorban pedig keletvidéki növényfajai okozzák; más irányokban, különösen pedig a nyugatvidéki fajok számában, háttérbe szorúl. Endemikusai közt sok a havashegységek szülötte, keletvidéki jellemző növényei pedig javarészből a mezei tájakat lakják: így hát nemcsak a havasi, hanem az alantabb régiók növényeiben is több alakú és változatosabb színezetű a flórája annál, mely hazánkat a Királyhágón innen díszíti.

Két nagy terület növényeivel hasonlítottuk össze a fentebbiekben Erdély növényvilágát, hogy helyes fogalmat alkothassunk magunknak érdekességéről és gazdagságáról. Megismerkedtünk flórájának csodálatos oázisaival, melyek mint valami mesés vándorok a skandináviai fjeldekről, a Pyrenæusok és Szibéria messze vidékeiről szakadtak ide; láttuk minő befolyást gyakoroltak reá a szomszédos vidékek flórái; láttuk benne egyszersmind hatalmas teremő erő nyilvánulásait, mely nagyszámú tősgyökeres bennszülöttében nyilvánul.

Endemikus és délkeletvidéki növényfajai már magokban kidomborították ábrázatának jellemző vonásait, azonban nem fejezték ki még híven ábrázatának finom plasztikáját és színeinek erejét. Nem

láttuk eddig, hogy az a sok endemikus és jellemző növény, melyvel flórája dicsekszik, csupa kiváló faj-e; olyan, mely más országokban élő rokonaitól számos és feltűnő tulajdonságban üt el, vagy pedig csak *szubtilis* faj, tehát olyan, mely kevésbbé feltűnő apróbb különbségekben tér el más flórávidékek hasonló fajaitól. Egyesek kétségtelenül mint nagy fajok válnak ki, minő pl. a *Hepatica Transsilvanica* Fuss., *Syringa Josikaea* Jacq., *Gypsophila petraea* (Baumg.); azonban endemikus és jellemző növényeinek nagyobbrésze szubtilis faj. Eme szubtilis, hogy úgy mondjuk *fiatal fajok* emelik oly magasra Erdély flórájának endemismusát; és az erdélyi növények nagyrészének finom különbségei okozzák, hogy a felületes szemlélő Erdély flórájának nevezetességeiből sokat nem vesz észre és más vidékek flóráihoz sokkal hasonlóbbrak gondolja, mint a minő valóban.

Pedig e szubtilis fajoknak kettős jelentőségök van Erdély flórájában. Az egyik az, hogy jellemük finom vonásai állandók; a másik pedig az, hogy a hol eme szubtilis fajok teremnek, ott a velők legközelebből rokon faj nem terem, hanem szubtilis vérrokona által mintegy helyettesíteti magát.

Az egymást helyettesítő rokonfajokra a külföldön is csak újabban fordul élénkebben a figyelem, s nevezetesen a bécsi botanikusok mutatták ki, hogy az Alpok határvonala sok növényre nézve nevezetes választót képez, mert az Alpok északi hegyvidékein termő sok növényt az Alpok déli mellékein más szubtilis fajok helyettesítik. Ilyen pl. a *Helleborus niger* L., melyet az Alpokon túl délfele a *Helleborus altifolius* Heyne helyettesít, oly szubtilis faj, melyet eddig a legtöbb növénygyűjtő egyszerűen *Helleborus niger*-nek tartott. Ilyen helyettesítő fajok az Alpokon fölül a *Coronilla Emerus* L., s az Alpokon alúl a földközi tenger felé a neki megfelelő *Coronilla australis* Heimerl.; ilyenek az *Orchis palustris* Jacq., melyet délen az *Orchis laxiflora* Lam., az *Orchis speciosa* Host, melyet délen az *Orchis mascula* L., az *Orchis morio* L. melyet délen az *Orchis picta* Lois helyettesít.

A mint az Alpokon innen és túl fellépő helyettesítések élénk érdeklődést keltenek, ép úgy, sőt még nagyobb mértékben követelik azt az Erdélyben kimutatható nagyszámú helyettesítő fajok. Egyeseket e növényeink közül már ENGLER is megemlíti a «Versuch einer Entwicklungsgeschichte der Pflanzenwelt» című művében, így: a *Hypericum Transsilvanicumot*, mely nálunk a Pyrenaeusok *Hypericum Burseri* Spach-ját helyettesíti; a *Haplophyllum Biebersteiniit*, mely nálunk a spanyol *Haplophyllum Hispanicumot*, illetőleg a tauriai *H. Tauricumot* képviseli; a *Potentilla Haynaldianá-t*, mely nálunk a Pyrenaeusok *Potentilla nivalisá-t* pótolja; a *Bulbocodium Ruthenicumot*, mely nálunk Helvetia nagyon rokon fáját a *Bulbocodium vernumot* személyesíti.

Sem ENGLER, sem mások nem vették azonban még észre, hogy Erdély flórájában nemcsak ama négy helyettesítő faj honos, hanem az ilyen fajok egész raja, és hogy ez a raj flóráinkat jellemzően megkülönbözteti más országok növényzetétől.

A HEUFFEL, SCHOTT, GRISEBACH, SCHUR, ANDRAE, JANKA, KERNER

stb.-ek által megkülönböztetett új erdélyi fajok, úgyszólván mind szubtilis fajok s legnagyobb részben helyettesítők is. Így például a *Linaria intermedia* Schur oly vékonyka faj, mely a nyugatibb vidékeken ott-honos *Linaria vulgaris* Mill.-től csak mirigyszórtelen virágtengelyével és virágkocsánaival különbözik; de azért a merre Erdélyben csak jártam, mindenütt ezt a mirigyszórtelen *Linaria intermedia*-t találtam s így kénytelen voltam önálló fajnév alatt közölni és úgy tekinteni, mint a *Linaria vulgaris* Mill. erdélyi helyettesítőjét. Hasonlón meg-lepett az a vizsgálatom, mely az Erdélyben szedett és tipikusnak látszó *Scirpus maritimus*-aimat mind, két bibéjüknek mutatta, holott a tipikus *Scirpus maritimus* L., a klaszszikus művekben mindenütt három bibéjűnek van jellemezve. Erdélyi *Scirpus digynus*-unk tehát ismét egy nagyon szubtilis faj, de egyszersmind a *Scirpus maritimus* L. helyettesítője.

Hasonló vékony különbségű fajok pl. a *Thalictrum peucedanifolium* Grisb., *Astragalus Transsilvanicus* Barth., *Orobatus laerigatus* W. K., *Saxifraga heucherifolia* Grisb., *Melampyrum Bihariense* Kern., *Lonicera leiophylla* Kern., stb., melyek csak meztelenségük által tér-nek el a hozzájuk igen hasonló nyugoteurópai fajoktól; hasonló szubtilis fajok a *Cardamine gelida* Schott., *Peucedanum intermedium* Schur., *Bupleurum aureum* Fisch., melyet csak leveleik kissé eltérő szabásával ütnek el nyugoteurópai vérrokonaiktól.

A szubtilis fajokat mindazon esetekben, a melyekben a vérrokonú régibb kiváló faj is előfordul Erdélyben, enumerációban ama régibb fajhoz fűztem *a*, *b*, *c*, stb. jelzéssel; nem szükséges tehát valamennyi szubtilis fajainkat itt elősorolnom, azonban fontosnak és szükségesnek látszik, hogy részletesen összeállítsam e helyen ama növényfajok jegyzékét, melyek flóráinkban más országok növényhonosainak helyettesítői. A már ENGLER által említettekén kívül helyettesíti nálunk:

A *Lilium Jankae* Kern., a balkánfélszigeti *Lilium albanicum* Grisb.-t, illetőleg a franciaországi *Lilium Pyrenaicum* Gouant;

A *Senecio Carniolicus* Willd., helyettesíti a helvetiai *Senecio incanus* L.-t;

A *Carduus Kernerii* Simk., helyettesíti a horvátországi *Carduus alpestris* W. K. fajt.

A *Waldsteinia trifolia* Roch. helyettesíti Erdélyben a szibériai *Waldsteinia Sibirica* Tratt.-t.

Igen számos oly növényt sorolhatunk fel, melyek Erdélyben az Ausztriában termő fajokat pótolják.

Ily helyettesítő fajok:

Erdélyben:

Thalictrum peucedanifolium Grisb.
Rhnanunculus Thora L..
Caltha alpina Schur.
Helleborus purpurascens W. K.
Papaver Pyrenaicum L.
Arabis Hornungiana Schur.
 — *petrogena* Kern.

Megfelelő növény Ausztriában:

Thalictrum angustissimum Crantz.
Ranunculus hybridus Birta.
Caltha cornuta Schott.
Helleborus viridis L.
Papaver alpinum L.
Arabis ciliata R. B.
 — *arenosa* (L.).

Erdélyben :

Cardamine gelida Schott.
 Conringia Orientalis (L.
 Alyssum Transsylvanum Schur.
 } Draba aizoon Wahlb.
 } — compacta Schott.
 } — Haynaldi Stur.
 Isatis præcox Kit.
 Helianthemum rupifragum Kern.
 } Dianthus tenuifolius Schur.
 } — Marisensis Simk.
 } Dianthus collinus W. R.
 } — trifasciculatus W. K.
 Dianthus callizonus Schott et Ky.
 Dianthus compactus Kit.
 Silene dubia Herbich.
 Silene Lerchenfeldiana Baumg.
 Alsine Banatica Heuff.
 Linum extraaxillare Kit.
 Rhamnus tinctoria W. K.
 } Cytisus albus Haecq.
 } — pallidus Schrod.
 Oxytropis Carpatia Uechtr.
 Cytisus Rochelii Wierzb.
 Ononis pseudohircina Schur.
 Astragalus Transsylvanicus Barth.
 Onobrychis arenaria Kit.
 Onobrychis Transsylvanica Simk.
 Orobus lævigatus W. K.
 Cotoneaster nigra Wahlb.
 Sorbus meridionalis Guss.
 Saxifraga demissa Schott.
 — Baumgartenii Schott.
 — { heucherifolia Griseb. }
 — { glandulosa Griseb. }
 Chrysosplenium alpinum Schur.
 Astrantia alpestris Ky.
 Libanotis leiocarpa Heuff.
 Peucedanum intermedium Schur.
 Heracleum palmatum Baumg.
 } Lonicera Xylosteum L.
 } — leiophylla Kern.
 Bupleurum aureum Fisch.
 Peucedanum Rochelianum Heuff.
 Scabiosa Banatica W. K.
 Inula cordata Boiss.
 — Vrabelyiana Kern.
 Artemisia eriantha Ten.
 Senecio Carpaticus Herb.
 — glaberrimus Roch.
 — Biebersteinii Lind.
 Jurinea Transsylvanica Spr.
 Carlina brevibracteata Andræ.
 Centaurea Austriaca W.
 Centaurea spinulosa Roch.
 — Kotschyana Heuff.
 Tragopogon campestris Bess.
 Hieracium porphyriticum Ker.
 Phyteuma Vagneri Kern.

Megfelelő növény Ausztriában :

} Cardamine alpina W.
 } — resedifolia L.
 Conringia Austriaca (Jacq.).
 Alyssum montanum L.
 Draba aizoides L.
 Isatis tinctoria L.
 Helianthemum alpestre (Jacq.).
 Dianthus Carthusianorum L.
 Dianthus Seguieri Vill.
 Dianthus alpinus L.
 Dianthus barbatus L.
 Silene nutans L.
 Silene rupestris L.
 Alsine setacea M. K.
 Linum alpinum Jacq.
 Rhamnus saxatilis Jacq.
 Cytisus Austriacus L.
 Oxytropis montana D. C.
 Cytisus virescens Kov.
 Ononis spinosa L.
 Astragalus exscapus L.
 Onobrychis sativa Lam.
 Onobrychis montana D. C.
 Orobus luteus L.
 Cotoneaster tomentosa Lindl.
 Sorbus Aria Crantz.
 Saxifraga mutata L.
 — retusa Gouan.
 — rotundifolia L.
 Chrysosplenium oppositifolium L.
 Astrantia Carniolica Wulf.
 Libanotis montana Crantz.
 Peucedanum Austriacum (Jacq.)
 Heracleum Pyrenaicum Lam.
 Lonicera Xylosteum L.
 Bupleurum longifolium L.
 Peucedanum officinale L.
 Scabiosa Columbaria L.
 Inula salicina L.
 — Neilreichii Beck.
 Artemisia spicata Wulf.
 Senecio abrotanifolius L.
 — Doronicum L.
 — Doria L.
 Jurinea mollis Reichb.
 Carlina longifolia Reichb.
 Centaurea pseudophrygia C. A. K.
 Centaurea Scabiosa M.
 — alpestris Hegetsch.
 Tragopogon major Jacq.
 Hieracium saxatile Jacq.
 } Phyteuma nigrum Schmidt.
 } — Halleri All.

Erdélyben :

Rhododendron Kotschyi Sim.
 Campanula Transsilvanica Schur.
 Gentiana orbicularis Schur.
 Gentiana Cantabrica M. B.
 Myosotis montana Bess.
 Linaria intermedia Schur.
 Melampyrum Bihariense Kern.
 Pedicularis Carpatica Andræ.
 — Baumgartenii Simk.
 Melissa Baumgartenii Simk.
 Androsace arachnoidea Schott.
 Sueda salinaria Schur.
 Quercus Streimii Heuff.
 Orchis elegans Heuff.
 Crocus Heuffelianus Herbert.
 Iris subbarbata Jóó,
 Juncus Transsilvanicus Schur.
 Scirpus digynus Godr.
 Carex Buekii Wimm.
 — tristis M. B.
 Sesleria Heuffleriana Schur.
 Avena capillaris Host.
 — praeusta Reichb.
 — decora Janka.
 Bromus Transsilvanicus Steud.
 — Bárcensis Simk.

Megfelelő növény Ausztriában :

Rhododendron ferrugineum L.
 Campanula thyrsoidea L.
 Gentiana bavarica L.
 Gentiana Germanica W.
 Myosotis silvatica Hoffm.
 Linaria vulgaris Mill.
 Melampyrum nemorosum L.
 Pedicularis foliosa L.
 — tuberosa L.
 Melissa alpina (L.)
 Androsace villosa L.
 Sueda maritima L.
 Quercus pubescens Willd.
 Orchis palustris Jacq.
 Crocus vernus Wulf.
 Iris spuria L.
 Juncus filiformis L.
 Scirpus maritimus L.
 Carex stricta Good.
 — sempervirens Vill.
 Sesleria caerulea Ard.
 Avena caryophyllaea (L.).
 — pratensis L.
 — Parlatonii Woods.
 Bromus erectus Huds.

Az imént tárgyalt finom változatok méltatásával Erdély flórájának jellemző vonásait kellően kiszíneztük és teljessékké tettük; ezért most már ama különbségek bemutatására térhetnénk át, melyek magát Erdély flóráját szakgatják szét szerves egészet képező tagozottságba. Elmondhatnók, hogy Éjszak-Erdély flórája, noha vannak egyes unikumai, minők pl. a *Saussurea serrata* D. C., *Viscaria nivalis* (Kit.), *Juncus castaneus* Sm., aránylag jóval szegényebb, mint a déli Erdélyé; elmondhatnók, hogy Belső-Szolnok és Besztercze-Naszód megyékben sok oly közönséges növény is hiányzik, melyek Erdély többi területén hétköznapiak; így pl. hiányzanak ott: a *Veronica hederifolia* L., *Arum alpinum* Schott et Ky. s egyáltalán az *Arum* genusz, *Lithospermum purpureoceruleum* L., *Campanula Sibirica* L., *Campanula Bononiensis* L., *Chondrilla juncea* L., *Podospermum canum* C. A. M. stb.

Azután lefesthetnők vonzó, ragyogó színekkel Erdély tenyészetének formatíóit, a szénatermő mezők flórájának összetételét évszakok szerint való változataiban; majd a hegyi és havasalji lápok tőzeges alakulatait; majd a sósaposok ábrázatát; kiszínezhethetnők az erdők árnyasait s a mezők és legelők pázsitját virágaikkal; virágszőnyeggel vonhatnók be a verőfényes dombok s a magasabb mészkőhegyek tisztasait és sziklafokait; végig tekinthetnénk azon az aranyszínű csillogó növénykeveréken, mely a folyók mellékein s a nedves laposokon burjánzik; végül ellesethetnők, hogy minő növényekből társul össze a hegyi tájak flórája, minőkből a havasalji tájak, s legvégül a havasok gerinceinek csábitó virágkoronája.

Mindezen kérdések azonban megbízatásom keretén kívül esnek s ezért flóránknak csak nagy vonásain tekintek végig.

Mindenek előtt a szubtilis és helyettesítő fajok válogatott serege vonúl el előttem, s én töprengve keresem e különös jelenség okát. Eszembe is jut nyomban, hogy már ENGLER is megcsodálta, hogy oly területeken, melyek több egymással érintkező flóravidek szélein terjeszkednek el, nagy hajlandóság rejlik a növényfajokban elváltozások alkotására, s hozzá tehetem, hogy ily helyeken egyszersmind nagy a szubtilis növényfajok száma. Ezt a szubtilitást Európa flórájában semmi más flóravidek oly mértékben és oly kétségbevonhatlanul nem fejlesztette ki, mint Erdély flórája.

Az apró fajok csapatjával egyszerre kibontakozik előttem Erdély flórájának számos endemikusa is, s feltámad bennem annak a teremető erőnek sejtelve, mely ezt a nagy endemismust létrehozta; majd azok a növényvándorok lépnek eléim tönött sorokban, melyek a szomszédos flóraterrületekből juthattak Erdély bensejébe, valamint azok a ritka vándorok, melyek részint a messze Éjszokról, részint Szibériából, részint a Pyrenaeusokból szakadtak el hozzánk.

Szinte elborul képzeletem, midőn magam elé akarom idézni azokat a nagy tényezőket, melyek évezredekken át idegen országokból jövő magvakkal hintették be Erdély flóráját, s a midőn azokon a hatalmas átalakulásokon gondolkozni kezdek, a melyeket Erdély flórájának át kellett élnie a tertiär korszaktól kezdve a jelenkorig. Mily különös lehetett Erdély flórája, midőn a harmadkorszakban még nagyobb-részt tenger borította földjét és délszaki éghajlat uralkodott felette; mint vesztette el régibb honosait s mint népesedett meg újakkal, midőn a fagyos éghajlat a negyedkorszakban új feltételeknek vetette alá tenyészetének növényvilágát; és miként alakult át s gyarapodott meg mostani fajtartalmáig és tenyészeti elrendeződéseig a diluvium korától kezdve.

Mind oly kérdések ezek, melyeknek végleges megoldásán képzeletünk szárnyalásával hiába tépelődznénk, mert közvetlen megfigyeléseink határain messze túl esnek s mi már csak az egykor bevégezett tények következményeit tanulmányozhatjuk. De ha a mult idők eseményei örökre eltűntek is szemeink elől, s ma már csak sejtelmünk lehet róluk, annál inkább érezhetjük kötelességünket és feladatunkat, hogy a jövő számára pontosan megfigyeljük a jelenleg folyó átalakulásokat és híven leírjuk flóránk jelenlegi ábrázatát. Ezt a célt, Erdély flórája jelenlegi hű képének rajzolását, tűzte maga elé e kritikai enumeratióm. Ha ezt a célját nem is érte el egészen, hanem tán csak megközelítette, — nem törekvésem buzgóságán és komolyságán mult, hanem a tárgy nehézségein.

I.

PHANEROGAMÆ. — VIRÁGOSAK.

A) Dicotyledoneæ. — Kétszikűek.

a) Dialypetalae Endl.

I. *Ranunculaceae* Juss gen. 231.

1. *Clematis* L. gen. n. 696 (sensu ampl.)

1. **C. alpina** L. spec. (ed. 1753) 452 sub *Atragene*. — [*Atragene alpina* Baumg.* En II. 112. — *A. alpina* a) *montana* Schur En. 2. — *Clematis* *Flammula* Barth Verh. sieb. Ver. XIX. 143, ex loco natali et descriptione, nec alior.] Havasvidékeink elterjedt liánja, mely havasaink sziklás erdős előhegyeire is leszáll. Csucsá [Barth. Arch. XV. 104], Kolozsvárt a Bükkön [Landoz I. 3], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48] és Tilalmas Toroczkónál [! Wolf MNL. I. 56], Felső-Gáld felett [Baumg. l. c.] így a Csáklyaikövön [! Barth VSV. XIX. 143, 144], Kecskekő [!], Skerica Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 111], s a Lunkai hegyek [!], a Biharhavasokon Vidránál és Szkerisoránál több helyen [! Kern ÖBZ. XVII. 175], Vulkán és Detunata [!], Limpert [Unver. ap. Fuss Trans. 9], Pischoru-kolcului a Valye-reuaszká felett a Retyezát havasokon, és Zsijec völgye a Pareng havasokon [!], Árpás havasai [Schur VSV. III. 84], Bráza kőszirte [Baumg. l. c.], Királykő [Schur En. 2], Keresztény havas, Kőhavas, Teszla, Csukás (!), Felső-Tömös [Schur VSV. X. 207], Hargitta hegység Oláhlalunál [Fro. VSV. VIII. 102], Szépvíz [Baumg. l. c.] Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Rodna havasai [Baumg. l. c.], Czíblesz [Czetz herb!]

Az *Atragene* L. génuszt a *Clematis* L. génusztól csupán szíromforma porzói különböztetik meg; minthogy azonban a *Clematis integrifolia* L.-nek is majdnem szíromformák a porzói: ezért az *Atragené*-t legújabbán Grisebach is [Grisb. Reliq. 5] a sokalakú *Clematis* génusznak egyik sectiojául méltatja.

Genus *Atragene* L. a genere *Clematide* L. solum staminibus petaliformibus distinguitur; sed quum stamina et *Clematidis integrifoliae* L. petaliformia sint: *Atragenem* L. nuperime etiam Grisebach [Grisb. Reliq. 5] solum pro sectione generis polymorphæ *Clematidis* adoptat.¹

2. **C. integrifolia** L. spec. (ed. 1753) 544. — [*C. integrifolia* Baumg.* En. II. 114]. Nedves kaszálókon, de hegylejtőkön is a mezei

¹ Latin diagnózisaim szövegét SZUNTER NÁNDOR tanártársam volt szíves átadni; fogadja érette őszinte köszönetemet. SIMONKAI.

tájón. Kolozsvár szénamezején [Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Botorom-völgy és Virágosvölgy [Freyn Közl. XIII. 111]. Tordán és a Gerendi-függőn [Ercsei Tord. 21], Borbándnál a Bilakon és Vajda-Hunyad kaszáloin bőven [! Baumg. l. c.], Oláh-Bretttye a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Múz. VI. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 8], Örményszékes [Csató herb.] és Kútfalva [Csató Székácsv. 254.] Tür, Monora, Nagy-Selyk [Barth VSV. XVIII. 22], Kis-Csűr és Nagy-Szeben [Schur En. 1]. Morgonda és Bonyha [Baumg. l. c.], Kőhalom [Fuss Trans. 8].

3. **C. recta** L. spec. (ed. 1753) 544. — [C. erecta Baumg.* En. II. 113. — C. recta β saxatilis Wierzb. in Reichb. Icones III—IV. (1839—40) 118: «ist die Form, deren unteres Blattpaar herzförmig und nicht gefiedert ist, wie die Pflanze an Felsen und dürrer Boden erscheint» [ex Reichb. l. c.]; sed etiam de typo Clematidis rectæ L. hæc Reichb. l. c. narrat: «das unterste (Blatt-) Paar meist einfach, herzförmig.» — Kaszálokön, cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Kolos, Boós, Berkenyes, Botorom-völgy, Virágosvölgy és az Aranyos völgye [Freyn Közlem. XIII. 111], Torda [Ercsei Tord. 21], Gerend, Székelykő, Boros-Bocsárd[!], Gyulafelhérvár és Bilak-hegy [Cserni Gyulaf. 26], Vajda-Hunyad kaszáloin és Govasdiánál [!], Rusz és Magyar-Bretttye a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Múz. VI. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 8], Székács völgye [Csató Székács 254], Nagy-Szeben, Nagy-Csűr, Poplaka, Giresau [Fuss Trans. 8], Talmács és Boicza [Schur En. 1], Kis-Disznód (Ormay Exs!) Nagy-Selyk, Monora, Hosszúaszó, Kis-Ekemező, Nagy-Ekemező, Baromlaka, Asszonyfalva [Barth VSV. XVIII. 22], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Segesvár [Fro. Schässb. 15], Brassó [Lurtz VSV. V. 147], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 8], Besztercze [Herzog Bist. 8], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 1], Záportz [Czetz Erd. Múz. VI. 13].

4. **C. Vitalba** L. spec. (ed. 1753) 544. — [C. Vitalba Lerchenf.* ap. Ziegler De re sylv. 29; Baumg. En. II. 112. — C. Vitalba β banatica Wierzb. ! in Reichb. Icones III—IV. (1839—40) 120, f. 4667. β]. Planta Wierzbickii est tam ex specimenibus authenticis in herbario Haynald asservatis, quam ex icone et descriptione in Reichb. l. c., C. Vitalba Linnæi ipsissima. Linnæus enim l. c. ad suam C. Vitalbam, iconem: «Clematis latifolia integra Bauh. hist. II. 125!» citat, quæ penitus C. banaticam Wierzb., idest plantam nostram trifoliam aut subintegrifoliam demonstrat. Stamina C. Vitalbæ L. non solum in nostris sunt flava, sed etiam in specimenibus austriacis, germanicis, hispanicis britannicisque; Linnæus porro l. c. speciem suam «in sepibus Europæ australis» indicat. — Clematis Vitalba β L. l. c., secundum iconem Bauhini [C. latifolia dentata Bauh. hist. II. 125!] a Linnæo citatam, est Clematis odontophylla Gand! quæ foliis omnibus grosse dentatis, a typo differt.] — Az egész terület mezei táján, mint gyepűink és cserjéseink liánja (iszalagja).¹

¹ Az egész területen közönséges növények lelőhelyeit felsorolni szükségtelen, sőt a növényzet elterjedése szempontjából tanácsosnak vélem azokat mint mindenfelé közönségeseket feltüntetni. — (Plantarum quæ in tota ditione communi sunt, loca specifica natalia non enumerantur.)

† *C. Flammula* L. [*C. Flammula* Baumg.* En. II. 113]. Csak tenyésztve és kertek mentén elvadulva jön elő Erdélyben. Baumgarten gyűjteményében nincs meg.

2. *Thalictrum* L. gen. n. 697.

5. *Th. aquilegifolium* L. spec. (ed. 1753) 547. — [*Th. aquilegifolium* Baumg.* En. II. 118. — *Th. atropurpureum* Schur En. 7 et herb. lemb! Czetz Erd. Múz. VI. 22; Porc. En. 1, et Porc. Nasend. 147, — non Baumg.] Cserjés réteken erdők szélén a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Kolos, Boós, Mező-Csán, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 111], Magyar-Igen [Csató herb!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 26], Bilak [!] Ponorics a Sztrigy mentén [Csató Erd. Múz. VI. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 9], Szászsebes [Csató herb!], Monora [Barth VSV. XVIII. 23], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 15], Székely-Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 9], Nagy-Szeben, Szt.-Erzsébet, Nagy-Csűr, Szász-Ujfalú, Kőhalom [Fuss Trans. 9], Zood völgye és N.-Disznód [Schur! En. 7], Tüdkös és Bácsfalu hegyvidékén [!] Predeal [Schur VSV. X. 207], Borszék, Kereszthegy és Különczkő Görgénynél [Walz MNL. III. 65], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 9], Beszterce [Herzog Bist. 8], Rodna, Deés [Czetz I. c.].
var.) *atropurpureum* Baumg.* En. II. 118. — Segesvár gyümölcsös kerteiben [Baumg. I. c.].

var.) *niveum* Baumg.* I. c. — Székelykő és Csáklyaikő [!], Segesvár [Baumg. I. c.], a Cibin zuhataga [Schur Phytogr. 9], Nagy-Szeben, a Séviz patak mentén [Schur En. 7], Rodna [Czetz! Erd. Múz. VI. 22].

5/b. *Th. pauciflorum* Schur! Verh. sieb Ver. IV. (1853) 8. — [*Th. pauciflorum* Schur Verh. sieb. Ver. III. 82, solum nomen. — *Th. laxiflorum* Schur Verh. sieb. Ver. III. 93, solum nomen. — *Th. aquilegifolium* Auct. Trans., — quod ad plantam subalpinam. — *Th. aquilegifolium* α) *viridicans* Schur Phytogr. 9]. — Skerica havason Padságnál [Simk. Album 184], Muntyele-mare [Freyn Közlem. XIII. 111], Vidránál [!] Szkerisóra jégbarlangjánál és Nyegránál a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVII. 176], Válye-reuászka [Csató Erd. Múz. IV. 78] és Zenoga tó a Retyezát havasokon [!], Mumma a Cibin hegységben [Schur Phytogr. 9], Bulla zuhataga Kercesora havasain [Schur! VSV. IV. 8], Árpás havasai [Schur VSV. III. 84, 93], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Bucsecs [Kotschy ZBG. III. 136], Garesinvölgy Hétfalunál (!).

Az alhavasi és havasi tájon ez helyettesíti a *Th. aquilegifolium*-ot, melytől kisebb s gyöngébb termete, jóval kisebb és vékonyabb gyöngébb levelei által állandóan eltér. Virága fehér.

In regione subalpina et alpina pro *Th. aquilegifolio* L. hoc substituitur, — quo statura minori et subtiliori, foliis multo minoribus et tenuioribus constanter differt. Flores albi.

† 6. *Th. alpinum* L. spec. (ed. 1753) 545. — [*Th. alpinum* Schur* Sertum n. 7, — sed Schur ipse in Transsilvania nunquam legit.] Bucsecs [Hornung ap. Schur En. 7], Ünőkő [Herbich Buk. V.].

† *Th. petaloideum* L. — Erdélyből Janka említi [Öst. Bot. Zeit. VIII. (1858) 200]; de Kelet-Szibéria e növénye Erdélyben alig

terem. — *Planta hæc Siberiam-Orientalem incolens in Transsilvania sponte vix crescit.* — Ditro [Janka Term. Füz. 1886.]

7. *Th. foetidum* L. spec. (ed. 1753) 545. — [Th. foetidum Baumg.* En. II. 115. — Th. pubescens Schur Sertum n. 8; En. 7]. — Sziklás mészhegyeken a mezei táj magasabb vidékein. — Torda hasadéka [! Janka Linn. XXX. 549], Enyedi-szoros Toroczko Szt.-Györgynél [Schur! VSV. X. 70], Tilalmas Toroczkonál [! Baumg. l. c.], Csákyai kő [! Barth VSV. XIX. 144], Kecskekő [!], Skerica Padságnál [Simk. Album 184] s ugyanott a Lunkai hegyeken[!], Töpe-hegy Alsó-Rákosnál [Baumg. ap. Fuss Trans 10], Brassó hegyein [Schur! En. 7], Magyaró a Felső-Maros mentén [Nagy ap. Ercei Tord. 180].

var.) *Th. alpestre* Gaud. helv. III. 503. — [Th. foetidum var. calvum Schur Phytogr. 11.] — Torda hasadéka [Janka* Linn. XXX. 549].

8. *Th. collinum* Wallr. sched. (1822) 259. — [Th. minus Baumg.*! En. II. 116, et Auct. Trans., non Linne, cujus planta typica secundum F. Schultz [Flora LVL. (1873) 231], litora Norvegiæ inhabitat. — Th. flexuosum Bernh. in Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 728. — Th. Jacquinianum Koch, in Flora 1841. II, 428. Th. petrosum Schur! En. 8. — Th. nigricans, et Th. gracile Schur Verh. sieb. Ver. X. 83, 84, — sec. Schur Phytogr. 22. — Th. saxatile Schur! Phytogr. 13. — Th. Csatói Schur! Phytogr. 15]. El van terjedve az egész mezei tájon, s felmegy a hegyi tájig.

Th. Porphyritæ F. Schultz! in Flora l. c. mint nyugat-európai növény. Erdélyben valószínűleg nem terem.

Th. Porphyritæ F. Schultz! l. c. [Th. minus Koch syn. pro p. non L.] Europam occidentalem incolens, in Transsilvania verosimiliter non crescit.

8 b. *Th. medium* Jacq. hort. vind. III. (1776) 50 tab. 96! — [Th. medium Baumg.* En. II. 115. — *Planta Jaquini est mihi a Th. collino Wallr. solum foliolis angustioribus, acutius incis, incisionibus acutis vel acuminatis, diversa. Jacquinus ipse enim l. c. plantæ suæ hæc adscripsit: «Mediam aliquam speciem inter Th. majus et minus (idest Th. Porphyritæ Schultz.) Floræ Austriacæ facit, foliis et statura a priori elato diversum».* — Th. nutans Desf. cat. par. (1829) 123, et Reichb. Icones III. f. 4630! — Th. acuminatum Schur! En. 9]. Száraz vagy sziklás hegylejtőkön a mezei tájon. Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Kolozsvár szénamezőin, Bilak Borbándnál, Szurul töve Porcesed felett [Schur En. 9], Nagy-Szeben [Reissenb. VSV. XVII. 200], Nagy-Csűr [Fuss Trans. 11], Rodna [Schur VSV. X. 121].

8/c. *Th. Barthii* Schur! Phytogr. (1876) 14. — [Th. majus Barth! Arch. XV. 105]. Nedves hegyi réteken. Tatárlaka [Barth! ap. Schur Phytogr. 14], Hosszúaszó [Barth Arch. XV. 105], Váralja-Hátszeg [Barth Exs. !].

8/d. *Th. saxatile* DC. fl. fr. V. (1815) 633. — [Th. Transsilvanicum Schur! Verh. sieb. Ver. III. 84 (solum nomen), IV. (1853) 10. — Th. montanum Czetz Erd. Múz. VI. 22. — Th. flexuosum Pore! En. 1. — *Planta hæc nostra est regionis subalpinæ alpinæque incola, ubi*

Th. collinum substitit; sed simillimam etiam e montibus Helvetiæ habeo.] Havas vidékeink hegyein, s főkép sziklás helyein a *Th. collinum*ot helyettesíti. — Retyezát havasok patakainál így a Lepusnik mentén [!], Bulla zuhatag Kerczesora havasain [Schur VSV. IV. 10], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Rodna havasai [Czetz l. c.].

9. **Th. majus** Crantz stirp. II. (1763) 108. — [Th. majus Murr syst. (1774) 513; Jacq. fl. aust. V. (1778) t. 420! — Baumg.* En. II. 115. — Th. silvaticum Schur! Verh. sieb. Ver. III. 84; En. 8; Fuss Trans. 10. — Th. capillare Schur! En. 9. — Th. minus *b*) macrophyllum Schur! En. 8. — Th. subalpinum Schur Phytogr. 12. — Th. inclinatum Schur Phytogr. 14.] A tipikus növény havas vidékek hegyein, így a hegyi és alhavasi tájon terem; a mezei táj dombos vidékeiről közlött *Th. majus* hihetőleg mind *Th. glaucescens* Willd. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 84], Zám [Schur En. 8], Balázsfalva [Barth. VSV. XVIII. 23], Medgyes, Segesvár, Berethalom, Morgonda, Kóhalom [Baumg. l. c.], Resinár felett a Frumósza felé [Th. silvaticum Schur En. 8], Verestorony szorosa [Th. minus *b*) macrophyllum Schur En. 8], Árpás havasai [Schur! VSV. III. 84; Andræ Bot. Zeit. XI. 410], Királykő alján a Krepaturában (!), Predeal [Schur Phytogr. 14], Bethlen és Szt.-Miklós [Th. capillare Schur! En. 9].

10. **Th. glaucescens** Willd. in Reichb. Icones III. (1839) t. 29, f. 4628. *b*)! — [Th. elatum Baumg.* En. II. 114; Ercsei Tord. 179. — Th. flexuosum Schur Verh. sieb. Ver. X. 84, sec. Schur Phytogr. 21. — Th. glaucescens var. eucorymbosum Borb. Értekez. IX/XV. 9.] Kaszálókon, cserjés fás helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 84], Kolos [Baumg. l. c.], Torda [Ercsei l. c.], Bilak [Schur Phytogr. 21], Szelindek [Schur herb. lemb. ! sub *Th. majore*], Kőhavas Brassónál [Schur En. 8].

Th. majus Crantz és *Th. glaucescens* Willd. terméskeiknek széles nagy bimbéjével különböznek főkép a *Th. collinum* Wallr. csoportjától.

Th. majus Crantz et *Th. glaucescens* Willd. præcipue stigmatibus latis magnisque carpidiis a grege *Th. collini* Wallr. differunt.

11. **Th. simplex** L. fl. suec. (1755) 191. — *Th. laserpitiifolium* Willd. En. V. 40. — *Th. nigricans* Schur* Verh. sieb. Ver. X. 83. — *Th. exaltatum* vel *Th. strictum* Schur Öst. bot. Zeit. X. 250. ex ipso in l. c. — *Th. strictum* et *Th. rufinerve* Schur! En. 9. — non Led. nec. Lej. — *Th. axilliflorum* Schur! En. 10]. Kaszálókon, cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Hója hegyen [Wolff ap. Andræ Bot. Zeit. XI. 410] és a Szénamezőn [! Schur VSV. X. 83 sub. *Th. nigricante*; ÖBZ. X. 250], Bilak Borbándnál [Schur! ÖBZ. X. 250], Váralja-Hátszeg, Kovrágy [! Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 12], Szász-ebes [Th. rufinerve Schur Phytogr. 22], Hosszúászó [Barth! ap. Schur Phytogr. 17], Nagyszeben, Kis-Disznód, Resinár [Th. axilliflorum Schur l. c.], Szelindek, [Schur! En. 9]; Brassó [Schur ÖBZ. X. 250].

11/b. **Th. strictum** Led. fl. ross. I. (1841) 10. — [Th. flavum

Schur* Verh. sieb. Ver. X. 84, ex ipso in Öst. Bot. Zeit. X. 250 = *Th. simplex* var.) *soboliferum* Schur! Öst. Bot. Zeit. X. 250. — *Th. exaltatum* Schur! En. 10, — non Gaud.] Napos, termékeny helyeken Kolozsvár szénamezején [Schur l. c.], így a Koporsóknál [!].

Ugy a *Th. simplex* L., mint a széles és nagy levelű *Th. strictum* Led., terméskeik nagy széles és erősen szömölcsös bibéje, továbbá keményebb száruk által a *Th. angustissimum*, *galioides*, és *flavum* csoportjától könnyen megkülönböztethetők.

Th. simplex L. et *Th. strictum* Led. stigmatibus carpidiorum magno, lato et valde papilloso, porro caule eorum duriore a grege *Th. angustissimæ*, *galioides* et *flavæ* facile distinguuntur.

+ 12. *Th. subcorymbosum* [peucedanifolium \times simplex?] Borb. Értekez. IX/XV. (1879) 9. — [An. Th. Scheukii Heuff. pro var. in Zool. Bot. Ges. VIII. (1858) 41]. Brassó [Borb. l. c.]

13. *Thalictrum iodostemon* [elatum \times angustifolium] Borb. Értekez. IX/XV. (1879) 7. — [Th. collinum \times peucedanifolium me judicante, et a Th. Budensi mihi, glabritie solum diversum. Glabrities hæc a Th. peucedanifolio oritur; quum planta mea a Th. angustissimo orta foliis pubescentibus prædita est.] Kaszálókon, füves helyeken a mezei tájon. — Tordán a sósfürdőknél [Borb. ÖBZ. XXVIII. 310, et l. c.], Vajda-Hunyad kaszálóin a Valye-szákán [!].

14. *Th. Bauhini* Crantz stirp. II. (1769) 105. — *Th. galioides* Nest. ap. Pers. syn. II. (1807) 161. — Nedves réteken a mezei tájon. Kis-Csűr és Vízakna meg Mundra közt [Schur! En. 10], Burzenwiese Brassónál [Schur Phytogr. 17].

15. *Th. angustissimum* Crantz stirp. II. (1763) 105. — [Th. angustifolium Jacq. hort. vind. III. (1776) t. 43. — Th. stenophyllum Schur Phytogr. 19]. Kaszálókon, bokros helyeken a mezei tájon. — Kőrösbánya [Kern. ÖBZ. XVII. 177], Bilakhegy Borbándnál és Magyar-Igennél [!], Monora [Barth. ap. Schur Phytogr. 18], Pojána rét Brassó mellett [Schur! En. 10], Rodna [Porc. En. 1].

Crantz tipikus növénye, melynél a levelek hüvelye, gerincei és levélkéi szőrösödök, Erdélyben ritkaság.

Species Crantzii typica, quæ vaginis, petiolis omnibus, foliolisque pubescentibus gaudet, in Transsilvania raritas est.

15/b. *Th. peucedanifolium*. Grisb. Iter (1851) n. 102. — [Th. angustifolium Baumg.* En. II. 116, et Auct. trans. pro maximo parte. — Th. spurium Janka Linn. XXX. 549. — Th. lucidum Schur ÖBZ. VIII. 25, VSV. X. 162, et in Fuss Trans. 13.]

Az egész mezei tájon, kaszálókon, folyók s patakok mentén. Levelei vagy mind, vagy legalább a középsők és felsők levélgerinczökkel és hüvelyükkel együtt meztelenek s fénylők. Változik továbbá szélesebb és keskenyebb szabású levelekkel.

In pratibus, secus fluvios rivulosque totæ regionis campestris. Folii aut omnes, aut saltem medii superioresque cum petiolis et vaginis glabri et nitentes. Variat porro foliis nunc latius nunc angustius sectis.

15/c. **Th. heterophyllum** W. et Gr. siles. II. (1829) 157 pro var. *Th. angustif.* — [*Th. Morisonii* Gmel. bad. IV. (1826) 422 ex Koch syn. — *Th. nigricans* Baumg.* En. II. 117 ex descriptione; Schur! En. 10, et Auct. trans., non Jacq. — *Th. Bauhini* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 287; VSV. V. 80, X. 195. — *Th. laserpitiifolium* Schur! En. 10, ex herb. lemb., et ex Schur Phytogr. 20; Porc. En. 1.] Hasonló helyeken, mint a *Th. peucedanifolium*. Gyakran ennek is egészen meztelenek a levelei. — Gántz [Czetz! Erd. Múz. VI. 22], Nagy-Enyed, Csombord [Csató herb!], Zám, Lepusnik völgye a Retyezát hegységben, Petrozsény [!], Koneza [Csató herb!], Nagy-Szeben [Schur VSV. V. 80], Szt.-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XI. 411], Kis-Disznód, Nagy-Disznód [Schur! En. 10], Felső-Bajom [Barth herb!], Ujegyháza, Marpod, Morgonda [Baumg. l. c.], Brassó, [Schur herb. lemb. !], Büdös [Schur! ÖBZ. VIII. 287; VSV. X. 195], Ilva a Felső-Maros mentén [Walz MNL. III. 65], Rodna [Porc. En. 1].

16. **Th. flavum**. L. spec. (1753) 546. — [*Th. flavum* Baumg.* En. II. 117.] Nedves cserjés réteken, s folyók, vízerek mentén. — Gántz [Czetz Erd. Múz. VI. 22], Felső-Gáld felett [Barth VSV. XIX. 145], Bilak Gyulafehérvárnál [Schur VSV. X. 62], Abrudbánya és Verespatak közt, Déva, Segesvár, Nagy-Bunn, Kóhalom [Baumg. l. c.], Kereszténysziget [Schur! En. 10], Kistorony Nagy-Szeben mellett [Schur ÖBZ. XVIII. 42; Phytogr. 17], Brassó, Maros-Vásárhely [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich. ap. Fuss Trans. 12].

3. *Hepatica* Dill. nov. gen. 108.

17. **H. triloba** Chaix in Vill. hist. dauph. I. (1786) 336. — [*H. nobilis* Mönch meth. (1794) 216; Baumg. En. II. 111]. Erdős, cserjés, dombos vidékeken a mezei tájtól a hegyi tájig. — Csúcsa [! Feicht. Közlem. IX. 92], Kolozsvár [! Landoz I. 3], Záh, Koppánd [Ercsei Tord. 103], Torda hasadéka [Wolff MNL. I. 56], Székelykő, Csáklyaikő, Kecskekő, Lunkai bérez és Skerica Padságnál [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XVII. 180], Vidra hegyei [!], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 26], Zám és Nagyág [!], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 16], Kaprucza hegy Vajda-Hunyadnál, s onnan Runkig és Lunka-Cserni-ig [! Unver. ap. Bielz VSV. V. 174], Vaskapu Zajkánynál [Csató Erd. Múz. IV. 78], Riisor és Riumare völgyek a Retyezát hegységben [!], Ganczága, Batiz, Felső-Nádasd a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Múz. VI. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 14], Nagy-Szeben, Nagy-Disznód, Resinár [Baumg. l. c.], Kis-Disznód [Andræ Bot. Zeit. XI. 411], Götzenberg, Giresau [Fuss Trans. 14], Kereszténysziget [Riess VSV. XX. 131], Holeczmány, Ujegyháza, Alczina [Baumg. l. c.], Nagy-Selyk, Csicsóholdvilág, Szász-Csanád, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 23], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár, Hévíz, Brassó [Baumg. l. c.], Görgény [Walz MNL. III. 65], Sárpaták, Idecspaták, Oroszidecs, Vécs, Vasas-Szt.-Iván [Ercsei Tord. 103], Besztercze [Herzog Bist. 8], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 1], Gántz vidéke [Czetz Erd. Múz. VI. 15].

var.) *rotundata* Schur En. (1866) 2. — Resinár, Brassó [Schur l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. MNL. IX. 125].

18. *Hepatica media* [transsilvanica \times triloba] Simk.* — A mezei táj erdős, cserjés helyein: Déván a Szárhegyhez vezető hegynyúlványon, s a Riu-mare völgyben a Retyezát hegységben [!].

Háromkarújú levelének középső karéja három, hegyes, nagy foggal, az oldalsó karéjak pedig hegyesen s egyenetlenül két hasábnak néha az egyik hasábon 1 kisebb foggal is. E fogazott, illetőleg behasádt levélkaréjai által lényegesen különbözik a *Hepatica trilobata*-tól; a *H. Transsilvanica*-tól pedig abban különbözik, hogy oldalsó karéjai nemcsak keskenyebbek, hanem hogy azok hasábjai legalább részben teljesen fogatlanok, és hogy középső karéja is csupán 3 s nagy és hegyesre nyúlt foggal van ellátva. A *H. Transsilvanica* Fuss oldalsó levélkaréjai nemcsak szélesebbek, hanem két hasábjuk csipkésen fogas; és középső karéja is többfogú s e fogak kerekítették, csipkeformák. A *H. media* csészéjének levelkéi épesűcsűak; ellenben a *H. Transsilvanica* csésze-leveli többnyire háromfogú csűsöt mutatnak.

Foliis trilobis, lobo medio grosse acuteque tridentato, lateralibus argute inæqualiterque bifidis, lacinia una nunquam unidentata.

Lobis dentatis aut bifidis jam satis a *H. triloba* differt; a *H. Transsilvanica* autem differt lobis lateralibus non solum angustioribus, sed lacinii eorum saltem pro parte penitus edentatis, porro lobo medio solum grosse tridentato, dentibus acute productis. Lobi laterales foliorum in *H. Transsilvanica* Fuss. non solum latiores, sed lacinie eorum obtuse dentatæ; etiam lobus intermedius pluridentatus est, dentibus obtusis creniformibus. Sepala *H. media* apice integra, illa *H. Transsilvanica* apice plerumque tridentata.

19. *H. Transsilvanica* Fuss.* alt. arch. III. (1848) 262' (solum nomen); Verh. sieb. Ver. I. (1850) 83 (descripta). — [*H. multiloba* Schur Verh. sieb. Ver. I. (1850) 116. — *H. angulosa* Schott et Kotschy Bot. Zeit. 1851 p. 134, — et Auct. Trans., non Lam., — ejus planta genuina sec. Roeper in Magy. növ. lap. VII. 150, ad *Corthusam Matthioli* pertinet. — *Anemone transsilvanica* Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 42.] — Hegyes vidékek erdeiben és sziklás helyein a mezei tájon. Megterem különböző kőzeteken: így Dévánál trachyton, Persány-nál homokkővön, Brasonál mészkővön! — Déva mellett a Kozolya hegyen Janka Közlem. XII. 184), továbbá a Szárhegyen, Decebalon- és Roci hegyen [!], Kapruca hegy Vajda-Hunyadnál! s onnan Runkig és Lunka-Cserni-ig [Unver. ap. Bielz VSV. V. 174], Riisor patak völgye Szuszény felett [Heuff. ap. Fuss Bericht 27], Fogaras környékén [Schur En. 2], Persány [Schur VSV. V. 78], Királykő Zernyest felett [Andræ Bot. Zeit. XI. 411], Brassónál a Czenkhegyen [Fuss alt. Arch. III. 262], s a Pojána alatt [!], Bucsecs [Schur En. 2], Zajzon patakának felsőbb melléken [!Kotschy ZBG. III. 139], Előpatak [Fuss alt. Arch. III. 262], Büdös, Tusnád [Schur VSV. V. 78], így a Nyerges hegyen [Haynald herb !], Bogát [Fuss Trans. 14], Csik-Szt-Domokos [Fro. Karpát Ver. I. 134], Ócsém [Schur VSV. V. 78] és Nagy-Hagymás [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Közréshavas [Walz MNL. III. 65]: Hétfalunál a Garesinvölgyben, a Tatrangvölgyben és Zajzon völgyeiben, valamint Alsó-Rákosnál a Töpehegyen bőven és a *H. triloba* nélkül [!]

4. Pulsatilla Tournef. inst. t. 148.

20. *P. nigricans* Störk de usu medico *P. nigricantis* vind. (1771), p. 7. et tab! — [*P. nigricans* Baumg.*! En. II. 110. — *Anemone montana* Hoppe in Sturm Deutsch. Fl. (1826), 46, — est solum varietas hujus, sepalis intus dilutius tinctis nec atris, et præcipue regiones australiores elatioresque incolens. — *A. pratensis* Auct. Trans., non L., cujus plantam genuinam Schurius in Öst. bot. Zeit. XIII. 317, nomine «*A. Zichyi*» salutavit, — *A. Jankæ* Fr. Schultz in Flora 1856 I. 205, = *P. pratensis* ♂, paucisecta Schur Phytogr. 24. — *A. pratensis* var. *patula* Andræ Bot. Zeit. XI. 411, non Pritzel. — *A. Pulsatilla* Salzer Verh. sieb. Ver. VI. 94; Reissenb. Ver. sieb. Ver. V. 114; Barth! Verh. sieb. Ver. XVIII. 23; Téglás! Tudósítv. I. 14, et ap. Staub Phænol. II. 11; Cserni! Gyulaf. 26. — *P. vulgaris* Schur! En. 5 cum varietatibus, sic etiam var. d.) *alpigena* = *P. pratensi* × *patens* Blocki! Öst. bot. Zeit. XXXI. 146; Lerchenfeld Icones f. 62! — *P. vulgaris* Fuss! Trans. 14 pro p. — *P. aperta* Schur! En. 4 = *P. montana* et *P. pratensis* Blocki l. c., est cum specie Hoppii eadem. — *P. transilvanica* Schur! En. 5 = *P. pratensis* × *vulgaris* Blocki l. c. 147. — *P. Halleri* Schur ap. Fuss Trans. 14, nec alior.] A mezei és hegyi tájon úgyszólván egész Erdély napos füves helyein. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Ajton, Botorom és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 112], Torda [! Ersei Tord. 87], Szt-Gothard a Mezősége [«*Meroses prope Hert Gothard*» false scripsit Schultz l. c.], Torockónál a Tilalmason [! *P. vulgaris* ♂., *alpigena* Schur! Phytogr. 24], Bilak Borbándnál [!], Gyulafehérvár [! Baumg. l. c.], Padság hegyein, Nagy-Enyed, Alvincz [!], Déva hegyein [! Téglás Tudósítv. I. 14], Haró és Maros-Sólymos hegyein, Vajda-Hunyad, Govasdia [! Batiz a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Borberek, Szászsebes [Csató Exs! Székács 254], Nagy-Szeben [! Reissenb. VSV. V. 114], Szt-Erzsébet, Nagy-Csűr, Dolmány, Rothberg, Talmács [*P. vulgaris* Fuss! Trans. 14], Porcesed [Schur VSV. IV. 11], Boicza a Verestoronynál, Szelindek [Schur! En. 4, 5], Túr, Szász-Csanád, Nagy-Selyk, Kis és Nagy-Ekemező, Hosszú-Aszó, Balázsfalva közt s azok vidékén bőven [Barth! VSV. XVIII. 23], Erzsébetváros [Kozocsa Exs.!] Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 14]. Medgyes, Segesvár, Berethalom, Nagy-Bunn, Ujegyháza [! Baumg. l. c.], Kercesora havasai [Schur! VSV. VI. 11], Árpás havasai és Fogarás [Schur En. 5], Brassó [Schur! VSV. IV. 11.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 15]; Rodna környékén [Schur VSV. X. 121], de Porcius ott nem lelte [Porc. En. 1].

var.) *flore albo*. Kolozsvár [Janka ÖBZ. IV. 403].

Az *Anemone pratensis* L.-t, Erdélyben az *A. nigricans* helyettesíti. A perianthium kicsiny virágoknál aránylag kevésbé emelkedik túl a porzókon; ellenben nagy virágoknál tetemesen hosszabb a porzóknál. Hogy a porzók aránylagos hossza nem állandó azt már

Pro *Anemone pratensis* L. in flora Transilvaniæ *A. nigricans* Störk. substituitur. Perianthium hujus in floribus parvis stamina parum superat; sed in floribus magnis staminibus evidenter longius. Longitudinem proportionalem perianthii et staminum variabilem esse jam

Koch Synops. ed III. 7. is kifejezve találjuk e szavakkal: «*observationibus continuatis expertus sum, longitudinem antherarum variabilem esse*».

Kochius in Synops. ed. III. 7, his verbis confirmat: «observationibus continuatis expertus sum, longitudinem antherarum variabilem esse».

21. **P. vulgaris** Mill. dict. n. 1 (1759). — [Anemone Pulsatilla L. spec. (ed. 1753) 539; A. Kern. Schedæ n. 612! — P. Halleri Schur herb. et en. 5 pro. p.] Gyepes hegyoldalakon a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Kolos, Boós [Freyn. Közlem. XIII. 112], Mezőség [Janka Linn. XXX. 550], Torda [Freyn ÖBZ. XXV. 34, 75], Tílalmas Toroczknál [Barth Exs. !], Segesvár [? Fro. Schässb. 16], Kőhavas [Schur l. c.] és Keresztshavas Brassónál [Schur herb. lemb. !].

22. **P. grandis** Wender. in Schriften der Ges. zu Marburg vol. II. (1831) 257. — [P. vulgaris Baumg. *! En. II. 110. — P. Hackelii Schur! En. 4; Phytogr. 23. — P. Halleri Schur! En. 5 pro p. — P. vulgaris Fuss! Trans. 14 pro p.] Napos gyepes hegylejtőkön és tetőkön a mezei s hegyi tájon. — Szurul Porcesd felett [Schur Phytogr. 23], Szt-Erzsébet, Vizakna, Szelindek [Schur! En. 4], Morgonda, Berethalom, Kőhalom Brassó [Baumg.! l. c. pr. p.] Keresztényhavas [Schur herb. lemb.!] és Kőhavas [P. Halleri Schur! l. c. pro p.]. Brassó vidékén.

† 23. **P. Hackelii** Pohl tent. boh. II. (1815) 213, sub *Anemone*. — [P. pratensis \times patens Cel. Prodr. Fl. Böh. III. (1875) 406]. — Torda [Freyh ÖBZ. XXV. 34, 75].

24. **P. patens** L. spec. (ed, 1753) 538 sub *Anemone*. — [*P. vernalis* *Ercsei** Tord. 87, — non Mill. — *P. pseudopatens* Schur! En. 4, et frustulum unicum in herb. lemb! est forma foliis nonnullis perhieman-
tibus, -qualem ienunte vere hinc-inde equidem observavi. Eadem est: *P. patens* v. *obtusiloba* Schur Öst. bot. Zeit. X. 252. — *Anemone*
uralensis Landoz II. 26.] Középső-Erdély szénamezőin és egyéb napos
füves dombjain. — Kolozsvár szénamezőin és a Bükkön 1850-ben is-
merte fel Wolff, s azután Kolozsvár, Torda és Maros-Ludas közt az
egész Mezőségen észlelte [! Wolff VSV. VIII. 21], Mészkö [Wolff
MNL. I. 56], Kalyán a Mezőségen [Janka Linn. XXX. 550].

† 25. **P. vernalis** Mill. dict. n. 3 (1759). — [P. vernalis Baumg.*
En. II. 109]. — Buesecs [Baumg. l. c.]

Nincs meg Baumgarten gyűjteményében, de láttam Kitaibel gyűjteményének 59 f. 71 száma alatt azon erdélyi növények közt, melyeket Baumgarten közelebbi lelethely nélkül küldött Kitaibelnek. Ujabban Erdélyben senki sem szedte.

Deest in herbario Baumgartenii, sed vidi in herbario Kitaibelii fasc. 59, n. 71, inter plantas transsilvanicas a Baumgartenio sine loco natali speciali missas. Denuo non est in Transsilvania lecta.

5. *Anemone* L. gen. n. 694.

26. **A. alba** Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 732 sub Pulsatilla. — Vide A. Kern. Schedæ II. 107. — [A. alpina J. Kl.* Sieb. Quartalsch. III. 104.; Baung. En. II. 106 et Auct. Trans. non L. α] spec. (ed. 1753)

539, quæ in alpinis Helveticis et Styriacis indicatur, et ejus synonymon est *Anemone Burseriana* Scop. Carn. (1772) I. 385. — *A. alpina* var. minor Andræ Bot. Zeit. XI. 411. — *A. baldensis* Csató! Erd. Muz. IV. 78. etiam ex ipso in Erd. Muz. VI. 39]. — Összes havasaink köves száraz legelőin. — Biharhavasok [! Kern ÖBZ. XVII. 178], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 78], Pareng havasok, Cibin havasok, Freck havasaitól a Kerezesora havasokig [! Fuss Trans. 15], Árpás havasai [Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [! Fuss Trans. 15]. Bucsecs [! Andræ Bot. Zeit. XI. 411]; Keresztényhavas [J. Kl. I. cit.], és Kőhavas Brassónál [Baumg. I. c.] Görgény-Kelemen havasok [Ercsei Tord. 89], Rodna havasai [Baumg. I. c.; Porc. En. 1], Csukás [!].

27. *A. narcissiflora* L. spec. (ed. 1753) 542. — [*A. narcissiflora* Baumg.* En. II. 108]. — Havasaink sziklás televényes helyein. Feltűnő hogy a Biharhegység erdélyi oldaláról, a Retyezátról és Parengről nem ismeretes. Leszáll a hegyi tájig így Kolozsvárt [! Andræ Bot. Zeit. XI. 411], — Szurul [Baumg. I. c.], Budislav Csoré [Fuss Trans. 15], Kerezesora havasain a Bulla forrás vidékén [Fuss Trans. 15], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84]. Bráza havasain [Schur VSV. II. 177], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XI. 411], Brassó [Schur En. 3], Bucsecs, Teszla, Hargitta [! Baumg. I. c.], Kelemen-Cserbuk [C. Fuss Arch. 394]. Korongyis, Gemenea [! Baumg. I. c.] Ünökő [Schur VSV. X. 129]. Kőhavas. Csukás, Piroksa [!].

28. *A. Baldensis* L. mant. (1767) 78. — [*A. baldensis* Baumg.* En. II. 107, sed in herbario ejus deest.] Észak-keleti havasaink sziklás magaslatain. — Görgény-Kelemen havasok [Ercsei Tord. 86], Rodna havasain: így Gemenea, Stol, Galacz [copiose sec. Baumg. I. c.], Ünökő [Schur VSV. X. 129; Czetz herb. !], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19].

29. *A. silvestris* L. spec. (ed. 1753) 540. — [*A. silvestris* Baumg.* En. II. 107. — *A. ochotensis* Schur En. 3; Phytogr. 25. — *A. sordida* Schur En. 3.] — Erdőkben, gyümölcsösekben, hegyi réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Kolozs, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 112], Torda [Ercsei Tord. 86], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 26], Déva [Téglás Tudosítv. I. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 16], Szászsebes [Csató! Székács 254], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 16], Szelindek, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Rothberg, Erzsébetváros [Fuss Trans. 16], Porcsed, Brassó [Schur Phytogr. 25], Kőhavas [Schur En. 3], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 16], Besztercze [Herzog Bistr. 8].

30. *A. nemorosa* L. spec. (ed. 1753) 541. — [*A. nemorosa* Baumg.* En. II. 108. — *A. vernalis* Cserni Gyulaf. 26.] — A mezei és hegyi táj erdős cserjés dombjain szélteben el van terjedve.

31. *A. ranunculoides* L. spec. (ed. 1753) 541. — [*A. ranunculoides* Baumg.* En. II. 108]. — Az előbbi társaságában szélteben el van terjedve. —

† *A. trifolia* L. — [*A. trifolia* Schur* Sertum n. 28, — sed Schurius eam in Transsylvania nunquam legit.] — Szt-Erzsébet [Lerchenfeld sec. Schur En. 3].

6. Adonis L. gen. n. 698.

32. **A. autumnalis** L. spec. (ed. 1763) 771. — [A. autumnalis Baumg.* En. II. 119. — A. perramosa Schur En. 6, ex Blocki Öst. bot. Zeit. XXXI. 147.] — Vetések közt, és tenyésztik is. — Torda [Ercsei Tord. 72], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 26], Balázsfalva, Mikeszása [Barth VSV. XVIII. 23], Segesvár [Fro. Schässb. 16], Szt-Erzsébet [Sigerus ap. Fuss Trans. 17], Nagy-Szeben, Fogaras [Schur En. 6], Besztercze [Herzog Bist. 8].

33. **A. aestivalis** L. spec. (ed. 1763) 771. — [A. aestivalis Baumg.* En. II. 119. — A. miniata Jacq. Fl. aust. IV. (1776) t. 354. — A. squarrosa Janka Linn. XXX. 551, non Stev.] — Vetések közt a mezei tájon mindenütt.

34. **A. flammeus** Jacq. fl. aust. IV. (1776) t. 355. — [A. flammea Baumg.* En. II. 119. — A. caudata Janka Linn. XXX. 551.] — Vetések közt. Kolozsvár [Janka l. c.], Torda [Ercsei Tord. 72], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92] Ujegyháza, Bonyha [Baumg. l. c.], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 17], Nagy-Szeben [Schur En. 6], Besztercze [Fuss Trans. 17].

35. **A. vernalis** L. spec. (ed. 1753) 547. — [A. vernalis Baumg.* En. II. 120. — A. parviflora Janka Öst. bot. Zeit. V. 230, est forma tarde florens, ex verbis cl. Auctoris; A. Soproniensis Mygind in. Borb. Közlem. IX. (1872) 46 est forma eadem, foliis latius sectis.] — A mezei táj kaszálóin, füves nyílt helyein de Schur szerint fel száll a havasi tájig. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Kolos, Boós Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 112], Torda [Ercsei Tord. 72], Záh [! Janka ÖBZ. V. 60; VI. 194], közönséges a Mezősége [Janka Linn. XXX. 551], Bilak hegy Borbándnál [!], Gyulafehérvár! Balázstelke, Bonyha, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Tör. Szászesanád, Nagy-Selyk, Medgyes. Hosszúaszó és Balázsfalva közt s azok vidékén bőven [Barth VSV. XVIII. 23], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 17], Alsó-Nádasd, Zeykfalva a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Székácsvölgy [Csató Székács 254], Nagy Csűr Szt-Erzsébet, Wassid [Fuss Trans. 17], Nagy-Szeben, Dolmány, Morgonda, Kóhalom [Baumg. l. c.], Butyán havas [Schur VSV. 12], Brassó [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bist. 8], Rodna hegyei [Schur En. 5].

36. **A. hybrida** Wolff! * Verh. sieb. Ver. VIII. (1857) solum nomen et ap. Simk. Magy. Növ. Lap. II. (1878) 146. — [A. supervernalis \times Wolgensis Simk. l. c.] — Kolozsvár szénamezőin az Elővölgyben, az A. vernalis és A. Wolgensis társaságában [! Wolff l. c.]

36. b. **A. Walziana** [vernal \times supervolgensis] Simk.* Magy. Növ. Lap. II. (1878) 146. — Kolozsvár szénamezőin az Elővölgyben. az előbbi három társaságában elég bőven. Terméseket is érlel, valamint az A. hybrida.

37. **A. Wolgensis** Stev. in. DC. syst. I. (1818) 545. — [A. uralensis Landoz II. 26, non L. — A. villosa Janka Öst. bot. Zeit. VI. 345]. — Kolozsvár szénamezején 1855 júliusában fedezte fel Wolff Gábor

[Wolff* VSV. VIII. 20]. — Záh mellett nem terem; legalább Janka tévesen közlé onnan az Öst. bot. Zeit. VI. 194. lapján, mert az ő növénye az Öst. bot. Zeit. V. 60. lapján olvasható megjegyzés alapján, az *A. vernalis* L. széles levelű alakja.

7. *Myosurus* L. gen. n. 394.

38. **M. minimus** L. spec. (ed. 1753) 284. — [*M. minimus* Baumg.* En. I. 275.] — Tócsás. pocsolyás helyeken, kőfalakon, a mezei tájon. — Tordán a sóstavaknál [Janka Linn. XXX. 552], Zám [Schur En. 11], Kiskapus [Barth VSV. XVIII. 23], Szász-Segesd, Segesvár, Szász-Kezd, Kóhalom, Alsó-Rákos, Brassó [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bist. 8], Sajóvölgy [Porc. Naseud. 149].

8. *Ceratocephalus* Mönch. meth. 218.

39. **C. orthoceras** DC. syst. I. (1818) 231. — [*C. falcatus* Baumg.* En. II. 133, et Auct. Trans. — non Pers.] — Földhánvásokon, utak párkányán, homokos füves helyeken. — Torda [Wolff! MNL. I. 56], Egerbegy [Barth! Arch XV. 106] Kolozsvár, Gyulafehérvár, Maros-Némethi, Déva [Baumg. l. c.], Bongárd és Kasztenholz közt [Schur VSV. IV. 12], Talmács és Vestény közt [Schur En. 11].

9. *Ranunculus* L. gen. n. 699.

40. **R. heterophyllus** Weber prim. hols. (1780) 42. — [*R. heterophyllus* Baumg.*! En. II. 132. — *R. peltatus* Schrank Bayer. Fl. I. (1789) 103; — Mönch meth. (1794) 214. — *Batrachium aquatile* c. Schur En. 12. — *Batrachium heterophyllum* Fr. sum. 140.] — Morotvákban, tócsákban a mezei tájon, de sokkal ritkább mint a következő. — Csucsá [Freyh Közlem. XIII. 112], Nagy-Szeben [Schur herb. lemb.], Segesvár [Fro. Schässb. 17], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 1].

41. **R. triphyllus** Wallr. in. linn. XIV. (1840) 584. — [*R. Petiveri* Koch ap. Sturm. Deutsch. Fl. Heft 82 t. 7, et Koch syn. (ed. 1843) 13. — *Batrachium tripartitum* Schur! En. 12. — *R. aquatilis* Czetz! Erd. Muz. VI. 19. — *B. heterophyllum* Csató! Erd. Muz. VI. 14. — *R. hederaceus* Cserni Gyulaf. 26. — Hue forsitan pertinere etiam *R. hederaceus* Baumg.* En. II. 132, — non L.; nam species Linnæi genuina Europam occidentalem et borealem incolit, in tota Hungaria adhuc nondum lecta, atque tam in herbario Baumgartenii, quam Schurii e Transsylvania non continetur.] — Morotvákban és tócsákban. — Alsó-Szent-Mihályfalva az Aranyos mellékén [!], Gyulafehérvár [! Cserni l. c.], Oláh-Bretteye és Kis-Plop a Sztrigy mentén [Csató! Erd. Muz. VI. 14], Székácsvölgy [Csató! székács 254], Nagy-Szebennél az Altenberg megett [Schur! En. 12], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 1], Csicsó-Hagymás [Czetz! l. c.].

42. **R. carinatus** Schur Phytogr. (1876) 28 sub. *Batrachio*. — [*Batrachium rigidum* Schur!* En. 11, — an etiam Pers, aut Dmrt. ? — *R.*

aquatilis var. alpicola Kotschy? Zool. bot. Ges. III. 276 (solum nomen). — Patakokban hegyes vidékeken. — N.-Szebennél a Reiszbachban [Schur herb. lemb. !], Nagy-Szebennél az Altenberg megett levő patakokban, továbbá Vizakna és Mundra közt [Schur En. 11], Laita forrás vidéke [? Kotschy l. c.]

43. **R. paucistamineus** Tausch in Flora XVII. (1834) 525. — [R. peucedanifolius Baumg. !* En. II. 133, non All. — R. trichophyllus Auct. Hung. non Chaix! — Batrachium aquatile Schur! En. 11 var. a, b, d. — R. aquatilis Cserni Gyulaf. 26. — B. fluitans Schur En. 12; Fuss! Trans. 19; Herzog Bistr. 9. — B. Bandotii Schur! En. 12.] — Morotvákban, tócsákban a mezei tájon, — Kolozsvár [Freyn Közlem. XIII. 112], Mezőség [Schur En. 12], Nagy-Enyed [Csató Eks. ! Gyulafehérvár [Haynald herb. ! Cserni Gyulaf. 26], Alvincz, Koneza [Csató herb. !] Zám [Schur En. 12], Nagy-Szeben [! Schur En. 12], Giresau [Fuss Trans. 19], Talmács, Brassó, Büdös [Schur herb. lemb. !], Kézdi-Vásárhely [Schur! En. 12], Kőhalom, Csikszereda, Parajd [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog l. c.], Sajóvölgy és Naszód [Porc. En. 1], Rodna [Schur En. 12], Kőalja-Ohába [!].

var.) *terrestris* Reichb. [R. caespitosus Pluk] provenit in locis aestate exsiccatis. — Nagy-Szeben [Schur! En. 11].

43. b. **R. Rionii** Lager in Flora XXXI. (1848) 50. — [R. divaricatus Baumg. !* En. II. 133, et Auct. Trans. — Batrachium circinatum Fuss! Trans. 19, et Auct. Trans. — R. aquatilis Landoz! I. 3.] — Tócsákban a mezei tájon. — Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Kolozsvárt a Tekintővölgyben [Landoz l. c.; Simk. MNL. III. 49], Hideg-Szamos [Bielz VSV. III. 190], Tordán a fürdőknél [Wolff Eks. !], Méhes Kolosmegyében [Baumg. herb. !], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 19], Nagy-Szeben [Schur herb. ! carpellis glabris], Nagy-Csűr, Szász-Ujfalu, Giresau [Fuss Trans. 19], Ásszonyfalva, Balázsfalva, Hosszúaszó, Nagy-Ekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 24], Segesvár [Fro. Schässb. 16], Maros-Oroszfalu [Porc. En. 1].

A mi növényünk makkocskái szőrösök, csupán Schur herbáriumában láttam egy példányt Nagy-Szeben vidékéről meztelen makkocskákkal. R. Rionii Lager eredeti példányain mindig mezteleneknek láttam a makkocskákat; de Lager a R. Rionii diagnoszában a makkocskák mezteleségéről mit sem szól, és szőrös makkocskájú R. Rionii Nyugat-Európából is van gyűjteményemben.

Planta nostra nuculis pilosis gaudet, solum in herbario Schurii vidi specimen in finibus Magni-Cibini lectum nuculis glabris praeditum. In speciminibus authenticis R. Rionii Lager nucula semper glabra vidi; sed Lagerus in diagnosi R. Rionii de glabritie nuculorum nihil memorat. R. Rionii nuculis pilosis praeditum etiam ex Europa occidentali in herbario meo possideo.

44. **R. Ficaria** L. spec. (ed. 1753) 550. — [Ficaria ranunculoidea Roth; Baumg.* En. II. 120 pro. p.] — Gyümölcsösek, ligetek, erdők árnyékos televény talaján a mezei tájon. — Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 91]. Kolozsvár [Landoz I. 3]. Torda [Ercsei Tord. 56], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 26], Déva [Téglás Tudósítv. I. 16], Klopotivai völgy a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 78], Hátszeg, Ganczága a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss

Trans. 18], Székácsvölgy [Csató Székács 254], Nagy-Szeben, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Szász-Ujfalú, Kis-Disznód, Giresau [Fuss Trans. 18], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], s az innen Nagy-Selyk, Szász-Csanád, Túr, Balázsfalva és Hosszúaszóig terjedő vidéken bőven [Barth. VSV. XVIII. 23], Segesvár [Fro. Schässb. 16], Brassó [Lurtz VSV. X. 234], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 18], Beszterce [Herzog Bistr. 9], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 1].

44. b. **R. calthaeifolius** Reichb. germ. Exc. III. (1832) 718 sub *Ficaria*. — [*Ficaria calthaeifolia* Fuss.* Bericht (1854) 27. — *R. Ficaria* Janka Linn. XXX. 555. — *F. nudicaulis* A. Kern. Öst. bot. Zeit. XIII. (1863) 188. — ex ipso. — *F. intermedia* et *F. transsilvanica* Schur! En. 14. — *F. calthaeifolia* a) *angulosa*, b) *pratensis*. β) *major* c) *collina* Schur Phytogr. 32, 33.] — Pázsitos nyílt napos helyeken. — Gáncs vidékén közönséges [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Kolozsvár [! Janka ÖBZ. IV. 189], Gyeke a Mezőségen [Janka l. c.], Kolos, Boós Berkenyes, Torda [Freyh Közlem. XIII. 112], Russ, Bácsi a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 18], Székácsvölgy [Csató! Székács 254], így Koneczán [Csató ap. Schur Phytogr. 33], Nagy-Szeben [Fuss ap. Griseb. Iter n. 104], Szt-Erzsébet, Nagy-Csűr, Vizakna, Dolmány [Fuss! Bericht. 27], Szelindek, Resinár [Schur En. 14], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 1].

45. **R. rutaefolius** L. spec. (ed. 1753) 552. — [*R. rutaefolius* Baumg.* En. II. 128. — *Callianthemum coriandrifolium* Reichb. Icones III—IV. f. 4623 !]. — Granitos kőzetű havasok sziklarésein. — Bulszu-Kelderi Árpás havasain [!], Koron és Gemenea rodnai havasok [Baumg.! l. c. et Czetz. herb. !], Ünőkő [Czetz ap. Fuss Trans. 28].

46. **R. glacialis** L. spec. (ed. 1753) 553. — [*R. glacialis* Baumg.* Mant. 55. — *Hecatonia glacialis* et var. a) *albiflora* Schur En. 12.] — Granitos havasok törmelékes helyein. — Árpás havasai [Schur En. 12], Tericza [Baumg.! l. c.], Ucsamare [Baumg. Mant. 21], Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101; Czetz herb !].

47. **R. alpestris** L. spec. (ed. 1753) 553. — [*R. alpestris* Baumg.* En. II. 129 pro. p. — *Hecatonia alpestris* et *H. Traunfellneri* Schur En. 13. — ex locis natalibus indicatis]. — Mészkö havasok szikláin. — Árpás havasai [Kladni ap. Schur En. 13 sub *H. Traunfellneri*; et ap. Fuss Trans. 20 sub *R. alpestri*], Királykö [! Schur En. 13], Buceacs [! Kotschy ZBG. III. 138], Rodna havasain így a Korongyison [Baumg.! Mant. 56].

48. **R. crenatus** W. et K. I. (1799) t. 10. — [*R. alpestris* a) *crenatus* Baumg.* II. 129.] Havasaink törmelékes lejtőin, melyeken elolvadó hótömegek fekszenek; granitos és mészkö havasokon egyaránt. — Retyezát havasok és Sztrázsa [! Baumg. l. c.]; Pareng [Fuss Trans. 20], Szurul Freeki havas [Baumg. l. c.], Burkács, Skerisora, Nego [Fuss Trans. 20], Domna tava [Fro. VSV. VII. 127] és a Bulla forrás vidéke [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Vurfu Luci Fogaras-Sebesi havas [Baumg. l. c.], Királykö [! Kotschy ZBG. III. 65],

Keresztényhavas, Bucsecs, Kőhavas, Tejkőhavas, Piroska [! Baumg. l. c.], Gergeleu [Herbich Buc. p.V], Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101] s Rodna többi havasán bőven [Pore. En. 2].

48/b. **R. vaginalis** Somm. Bot. Zeit. 1833 p. 177. — [R. vaginalis Schur* Öst. bot. Zeit. XI. 43. — Hecatonia crenata b) major Schur En. 13]. — Hasonló helyeken mint az előbbi. még pedig Schur En. l. c. szerint annak társaságában az összes havasokon. — Ünőkő [Schur ÖBZ. XI. 43], és Rodna többi havasain [Pore. En. 2].

49. **R. platanifolius** L. Mant. I. (1767) 79. — [R. platanifolius Baumg.* En. II. 130. — R. aconitifolius en. Baumg. II. 129, et Auct. Trans. non. L.] — Főképp mézskő havasok sziklás virágos helyein; de lejön a hegyi tájig is. — Skerica Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 112], Biharhegység [Fuss Trans. 20], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 78; Hazsl. Közlem. X. 17], Pareng [Csató herb. !], Falkenstein Riuszadulujnál és Avrisel Frecki-havas [Fuss Trans. 20], Szurul [Haynald herb. !], Kercesori üveghuta és a Bulla zuhataga [Fuss l. c.], Árpás havasai [Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Krepatura szakadék a Királykő alatt [!], Czenk hegy Brassónál [Schur En. 13], Segesvár mellett a Volkányi magaslaton és Parajdnál [Baumg. l. c.], Henyul Borgónál [Fuss Trans. 20], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18], Kis-Ünőkő [Czetz herb. !], Cziblesz [Czetz ! Erd. Muz. VI. 19].

50. **R. Thora** L. spec. (ed. 1753) 550. — [R. scutatus W. et K. Icones II. t. 187 (1804). — R. Thora Baumg.* En. II. 122 pro p. — R. Thora b) carpaticus Schur En. 15, non Griseb.] — Mézskőhavasaink köves füves helyein. — Zoódná Vake [Fuss Trans. 21] és Prészbe [Fuss Bericht. 22], Királykő a főcsúcs alatt [!], Bucsecs több helyén [! Baumg. l. c.], Korongyis [Schur ! VSV. X. 77]. Teszla [!]

50/b. **R. carpaticus** Griseb. Iter (1852) 312. n. 105, — non Herbich, ejus planta est R. dentati Baumg. synonymum. — [R. Thora β) carpaticus Pore.* En. 2.] Hasonló helyeken mint az előbbi. — Korongyis [Pore. l. c.]. — Dignoscitur a R. Thora L. sec. Griseb. l. c.: «folio caulino basi latissime truncato, transverse trapeziformi, ultra tertiam partem integerrimo.»

† 51. **R. hybridus** Biria Hist. des renuncul. (1811) 38. — [R. Thora Baumg.* En. II. 122 pro. p. — R. pseudothora Host; Baumg. Mant. 54, sed in herbario ejus specimina transsilvanica desunt.] — Mézskő havasok sziklás füves helyein ritka. — Bucsecs [Baumg. mant. 54]; Bulla forrás vidéke a Kercesori havasokon, és Korongyis a rodnaiakon [Schur Rn. 15 et herb. lemb. !].

52. **R. illyricus** L. spec. (ed. 1753) 552. — [R. illyricus Baumg.* En. II. 128.] — Napos füves helyeken, főképp porondosokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur En. 15], Déva mellett a Kozolya hegyen [Baumg. l. c.], Szászváros [! Unver. ap. Fuss Trans. 21], Szászsebes [Csató herb. !].

53. **R. pedatus** W. et K. Icones II. t. 108 (1802). — Napos, füves, porondos helyeken. — Kolozsvár [Schur En. 15], Tordán a sósfürdők-nél, Janka* ÖBZ. VI. 194; Wolff MNL. I. 56].

54. **R. Flammula** L. spec. (ed. 1753) 548. — [R. Flammula Baumg.* En. II. 121. — R. reptans Baumg. En. II. 122, et Auct. Trans. excepto Czetz Erd. Muz. VI. 20]. — R. reptans var. subtentatus Schur! En. 15. — R. ophioglossifolius Schur! En. 15. — R. gramineus Czetz in Salzer Reiseb. 322, — nam R. gramineus in herb. Czetzii e Transsilvania non continetur, nec eum Czetzius in enumeratione sua memorat; quum R. Flammula adest e ditone Rodnæ in herbario ejus. — R. unalaschcensis Bess. ex Led. ross. I. 32; Schur Phytogr. 35.] — Nedves réteken és iszapos helyeken. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 91], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [! Torda [Ercsei Tord. 56], továbbá az Aranyos mellékén Albaktól Vidráig [!], Nyegrán és Szkerisorán [! Kern. ÖBZ. XVII. 215], Körösbánya [Kern. I. c.], Maros-Solyomos [Baumg. I. c.], Alvincz (Csató herb.!), Bacalár, Krisény a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Malomvíz [Sink. Közlem. XV. 518], Székácsvölgy [Csató Székács 254], Nagy-Szeben, Kis-Torony [Schur En. 14], Freck [Fro. Arch. III. 142], Porumbák, Szkoré, Árpásfalu [!], Alsó-Rákos [Schur En. 14], Segesvár [Fro. Schässb. 16], Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 19], Magyar-Nemegye [Czetz herb.!).

55. **R. Lingua** L. spec. (ed. 1753) 549. — [R. Lingua Baumg.* En. II. 122, — R. Schmidtii Schur Phytogr. 34 est forma pilosa.] — Morotvák, berkek lápok vizárkok mentén a mezei tájon. — Kolozsvárt a Monostori-réten [Landoz! II. 26], Tordán az Aranyos-Polyáni berekben [Fuss Trans. 21, Wolff. MNL. I. 56], Oláh-Brettye a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Csicsóholdvilág [Barth VSV. XVIII. 24], Vizakna [Baumg. I. c.], Nagy-Szeben, Nagy-Disznód [Fuss! Trans. 21], a Fogarasra vezető úton Freck és Fogaras közt [Schur Phytogr. 34], Szász-Seges, Kóhalom [Baumg. I. c.].

+ 56. **R. polyphyllus** W. et K. Icones I. t. 45 (1800). — [R. polyphyllus Baumg.* En. II. 134, — sed in herbario deest, et nuper in Transsilvania non observatus est.] — Allóvizekben: Gyulafehérvár, Déva [Baumg. I. c.].

57. **R. auricomus** L. spec. (ed. 1753) 551. — [R. auricomus Baumg.* En. II. 123. — R. pedatus Baumg.* En. II. 123, non W. et K. — R. binatus Kit. ap. Reichb.* Germ. Exc. III. (1832) 723, — in plantam transsilvanicam, a Weldenio acceptam denominatus. — R. auricomus var. incisifolia Reichb. Icones IV. (1840) t. 12, — est forma major, pinguis. — R. pseudocassubicus, et R. auricomus var. variifolius Schur En. 23. — R. fallax Porc. En. 1; Naseud 150. R. auricomus var. intermedius Porc. En. 2; Naseud 150.] — Az egész terület mezei tájának erdős cserjés helyein.

58. **R. cassubicus** L. spec. (ed. 1753) 551. — [R. cassubicus Landoz* I. 3. — R. fallax Schur En. 24; Phytogr. 37.] — Főképp hegyes vidékek erdeiben a hegyi tájon, — de leszáll a mezei tájra is. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. c., Tordán a Nagy-Berekben [Wolff! ap. Freyn Közlem. XIII. 113, et MNL. I. 56], Nagy-Enyed erdeiben [!], Götzenberg, Szt-Erzsébet [Schur! VSV. IV. 27], Kis-Disznód [Schur! ap. Fuss Bericht 27], Nagy-Disznód, Szász-Ujfalu, Rothberg [Fuss Trans. 22], Nagy-Csűr, Keresztényhavas, Zajzon völgy [Schur En. 23],

Segesvár [Fro. Schässb. 16], Besztercze [Herzog Bistr. 9], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 2], Gánt, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

59. **R. flabellifolius** Henff. in Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 723. — [R. flabellatus Wolff* ap. Schur Verh. sieb. Ver. V. 79. — non Desf. — R. ambiguus Schur! ÖBZ. X. 252: en. 24. et herb. lemb.! — R. cassubicus Fuss Verh. sieb. Ver. XIII. 125, et Exs.! n. 93.] — Hegyi erdőkben a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [Wolff ap. Schur. l. c.] és a Szelistyére vezető úton [Landoz II. 26], Szt-Erzsébet [Fuss. l. c.], Kakasfalva [Schur En. 24], Szelinek [Schur Phytogr. 38], Kőhavas [!] Zajzon patakának felsőbb mellékén [Kotschy ZBG. III. 139], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 2], Gánt [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

59. b. **R. alliariefolius** Reichb. Icones IV. (1840) f. 4599 a) pro var. R. auricom. — Hegyi erdőkben a *R. auricomus* és *R. flabellifolius* társaságában. — Kolozsvárt a Bükkön [!], Gánt [Czetz herb. !], Szt-Erzsébet, Kis-Torony, Kis-Disznód [Schur herb. lemb. !].

Az előbbtől több szálas sallangra osztott legfelső leveleivel különbözik; a *R. auricomus*tól pedig, melyhez legfelső leveleiben hasonló, az alsó szár elágazásánál levő levele által tér el, mely csak mintegy közepéig van ujjasan behasogatva, míg alapja felé lemeze osztatlan. Ezért középalakot képez a *R. auricomus*, és *R. flabellifolius* közt.

Dignoscitur a præcedente foliis supereminis lineari multipartitis, iis *R. auricomi* similibus; ab hoc posteriore autem differt folio caulino infra ramificationem sito. Folium hoc enim non est in laciniis dissectum, sed basi late integrum, et solum ad medium usque fere palmatis partitum. Medium ita inter *R. auricomum* et *R. flabellifolium* tenet.

60. **R. dentatus** Baumg.*! En. II. (1816) 124 pro var. a) *R. montani*. — [R. Carpathicus Herbich pl. rar. galic. (1836) 15. — R. Lerchenfeldianus Schur! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 14 descript; Verh. sieb. Ver. III. 84 solum nomen. — R. Szurulensis Lerchenfeld ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 14. — R. Schurii Fuss ap. Schur l. c. 15. — R. Gouani Baumg.! En. II. 125 est forma glabrescens; Reckert Verh. Sieb. Ver. VI. 18; Schur Verh. Sieb. Ver. X. 128, et en. 19.] — Főképe a hegyi és alhavasai táj árnyékos erdeiben. — Kolozsvár [Janka! ÖBZ. IV. 188], Rakovitzán [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 171], Kokerics és Priszlop Frecki-havasok [Fuss Arch. I. 114], Szurul, Porumbák havasai [Lerchenfeld ap. Schur VSV. IV. 16], Kercesorá havasai [Schur VSV. IV. 16] így a Domna völgye [Fro. VSV. VII. 125], Butyán [Schur En. 15], Árpás havasai [Schur VSV. III. 84], Marcsina, Ujsinka a fogarasi hegységben [Baumg. l. c.], Királykő, Salamonkő Brassónál [Schur En. 15], Keresztényhavas [Fuss Trans. 23], Bucsecs [Baumg. ap. Schur VSV. IV. 16], Kőhavas, Donghavas, Csukás [!], Bodza szorosa, Tusnád [Haynald herb. !], Bűdös [Henffler ap. Schur VSV. IV. 16], Tolvajos, Csik-Szt-Domokos hegyei [Haynald herb. !], így Öcsémteteje és Nagy-Hagymás [Janka Exs. !], Hévíz, Oláhfalva felett a Hargittán [Baumg. l. c.], Borszék [Baumg. ap. Schur l. c.], Bélbör [Fuss Trans. 23], Kereszthegy, Ünőkö [Schur ap. Fuss VSV. VIII. 171], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18], Galatz [Herbich Buc. V], Cziblesz [Kotschy in Haynald herb. !]

61. **R. montanus** Willd. spec. II. (1799) 1321. — [R. monta-

nus β) Baumg.*! En. II. 124. — *R. nivalis* Crantz Stirp. II. 116, non L. — *R. Carinthiacus* Hoppe. — *R. gracilis* Schleich; Schur En. 18. — *R. gruinalis* Schott! Analect. 33. — *R. gelidus* Schur! En. 18. — *R. acer* var. *subalpinus* Schur En. 18, ex Schur Phytogr. 40. — *R. pseudomontanus* Schur Phytogr. 42. — *R. Villarsii* Fuss Alt. Arch. III. 262.] — Az alhavasi és havasi tájon, köves füves helyeken. — Muntelemare [Freyh Közlem. XIII. 113], Retyezát hegység [! Csató Erd. Múz. IV. 78], Páreng havasok [!], Gäser Keresztényszigeti havas, Frumósza [Schur! En. 18], Cibinjézer [Fuss Trans. 22], Götzenberg, Prészbe [Fuss! Alt. Arch. III. 262], Santa [! Ormay Exs.], Mumma [Schur Phytogr. 42], Rakoviczán, Szurul [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 172 sub *R. gruinali*], és Priszlop-Frecki havasok [Fuss Trans. 23], Kercesora havasain, így a Bulla forrás vidékén [! Fuss l. c.] Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [Kotschy ZBG. III. 65], Barezasági havasok [Baumg. l. c.], így a Bucsecsen [! Kotschy ZBG. III. 132], Csukás [!] Korongyis [? Reckert VSV. VI. 18], Ünőkö [? Schur VSV. X. 128, — sed *Porcius* in Magy. Növ. Lap. IX. p. 125, *R. montanum* e *dicione* *Rodnensi* tollit].

62. **R. Breyninus** Crantz Stirp. II. (1769) 115, t. 4. F. 2. — Vide A. Kern. Schedæ I. 24. — [*R. montanus* Baumg.* En. II. 124. exceptis varietatibus: Landoz I. 3; II. 26; Czetz Erd. Muz. VI. 19; Janka OBZ. IV. 189. — *R. Hornschuchii* Hoppe in Sturm deutsch. Fl. (1826) 46. — *R. oreophilus* M. B. saltem pro. p. ex Ruprecht flora caucasi I. (1869) 19. — *R. Villarsii* Auct. Trans. — non D. C. fl. fr. IV. 896. — *R. Grenerianus* Jord in Schultz Arch. 1854, p. 304. — *R. Thomasii* Kotschy! ap. Neilr. Ungarn 241, — non Ten. — *R. pseudovillarsii* Schur! En. 19. — *R. alpicola* Schur Verh. sieb. Ver. II. 177 solum nomen. — *R. Gouani* Schur Verh. sieb. Ver. III. 84. — *R. gruinalis* Grisb. Reliq. 17, non Schott.] — Főképp a hegyi és alhavasi tájon napsütött mészkősziklákon. — de leszál a mezei tájra is. — Kolozsvár [! Landoz l. c.] Torda hasadéka [! Janka linn. XXX. 553], Székelykő [Simk Album 177], Skericza Padságnál [Simk l. c. 184], Kecskékő [Schur VSV. X. 12], Piatra Strucu Vidránál, Vulkán Abrudbányánál [!], Medgyes [Barth Exs.! ap. Fuss VSV. XIX. 211]. Uriki havas a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 78], Guraró a Cibinhegységben és Avrisel Frecki havas [Fuss Trans. 23], Kercesora havasai [Schur! VSV. IV. 24], így a Domna forrás vidékén [Fuss Trans. 23] s a Bulla forrás vidékén [Schur! En. 19]. Árpás havasai [Schur VSV. III. 84; IV. 24], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XI. 411], Brassó hegyei [Schur VSV. X. 203]. Keresztényhavas! Bucsecs! Hargitta, Lövete és Oláhfalú felett [Baumg l. c.]. Bolnokhegy Hétfalunál, Kőhavas, Teszla, Csukás, Piroška [!], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 21], Korongyis, Ünőkö [Czetz herb! et l. c.].

† *R. pseudoacris* Schur Phytogr. (1876) 41. — [*R. propinguus* Schur l. c., vix C. A. Meyer, *eujus planta genuina montes Altaicos et Sibiriam orientalem inhabitat.* — *Plantam suam Schurius mediam inter R. Breyninum et R. acrem dicit, descriptioque in plantam talem*

hybridam decere videtur.] — Árnyékos füves helyeken a Czenk heggy alatt Brassónál [Schur l. c.).

63. **R. acer** L. spec. (ed. 1753) 554. — [R. acris Baumg.* En. II. 125, sed pro p. solum, est nam pro alia parte certissime R. Steveni Andr. — R. acris b) napellifolius Schur En. 17 ex descriptione sed non ex ejus herbario lemergiensi, ubi sub nomine hoc R. aureum, et R. polyanthemum vidi. — R. verrucosus Schur Öst. bot. Zeit. X. 251 ex ipso in Phytogr. 39. — R. acris var. collicolus, monticolus, silvicolus Schur Phytogr. 39—41. — R. subtilis; trachyticus; Barthii Schur Phytogr. 41.]. — Kaszálókon s egyéb füves helyeken a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Torda [Ersei Tord. 56], Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 26], Padság, Detunata [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XVII. 216], Déva, Bauczár a vaskapunál, Kovrágytól Pujig a Sztrigy mellékein [!], Oláh-Bretttye a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss. Trans. 23], Székács-völgy [Csató Székács 254] így Szászsebesnél [Schur ÖBZ. X. 251], Vizakna, Nagy-Szeben! Szt-Erzsébet, Tomnatik Resinárnál [Fuss! Trans. 23] Nagy-Disznód [Schur Phytogr. 40], Medgyes, Kis-Kapus, Baromlaka, Asszonyfalva, Nagy-Selyk, Csicsóholdvilág, Monora, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 24], Segesvár [Fro. Schässb. 16], Zernyest, Hétfalu, Kőhavas [!] Brassó [! Lurtz VSV. VI. 32], Keresztényhavas Büdös [Schur Phytogr. 39], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Szász-régen [Emerich ap. Fuss Trans. 23], Besztercze [Herzog Bistr. 9], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 2], Deés, Gántus [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

var.) **R. Kladnii** Schur Phytogr. (1876) 42. — [Est forma alpina vel subalpina R. acris. — R. parvulus Schur! En. 18, non L.; an Clairv.? — R. acer ♂) alpinus Heuff. Zool. Bot. Ges. VIII. 45. — R. acris γ) pseudosteveni Porc. Nasend (1881) 151, ex loco indicato. — R. acris Schur Verh. sieb. Ver. X. 129.] — A R. acer-nek alhavasi és havasi tájokon növvő alakja. — Kereesori havasok [Schur ap. Fuss Trans. 26], Árpás havasai [Schur En. 18], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Unókö [Schur VSV. X. 129].

64. **R. Steveni** Andr. in Bess. En. (1822) 22. — [R. Steveni Schur.* Verh. sieb. Ver. II. 177. — R. silvaticus Thuill (1799) ex Nym. consp. 12; Czetz Erd. Muz. VI. 20. — R. strigulosus Schur! Öst. bot. Zeit. X. 252 solum nomen; En. (1866) 17, — est forma inferne patentim pilosa. — R. Csatói Schur! Phytogr. (1876) 46, — est forma inferne adpresse pilosa. — R. Kayserii Schur Phytogr. 43, — est forma fortuita, foliis magis dissectis.] — Kisé nedves kaszálókon, réteken a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 85], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 113], Torda [! Wolff. MNL. I. 56], Mezőség [Schur VSV. X. 117], Nagy-Enyed [Csató Exs. !], Mindszent, Csáklya, Krakkói völgy a Kecskekö felé, Bilak Gyulafelhérvárnál, Szkerisora és Vidra az Aranyos felső mellékén, Lunkoj Brád mellett, Vornága, Déva, Csernavölgy, Vajda-Hunyadnál [!], Koneza [Csató! Székács 254], Szerdahely, Örményszékes [Csató ap. Schur Phytogr. 46], Túr [Barth Arch. XV. 106], Götzenberg [Ormai Exs. !], N.-Szeben [! Schur VSV. IV. 26], Nagy-Csűr [Fuss Trans. 24], Árpáshavasai [Schur! VSV. III. 84], Bráza

havasai [Schur VSV. II. 177], Brassó [Schur En. 17], Naszód [Porc. En. 2], Rodna hegyein és Gántson [Czetz! l. c.] így a Korongyison és Ünökőn [Czetz herb. !].

64/b. **R. platyphyllus** Schur! Phytogr. (1876) 44, pro var. *R. striginulosi*. — [*R. constantinopolitanus* Schur (non D. Urv.) et *R. macrophyllus* Schur! [non Led.] Öst. bot. Zeit. X. 358, — ad quos in Öst. bot. Zeit. XI. 42. Schurius synonymum instar citat suum *R. geraniifolium* Schur Verh. sieb. Ver. X. 128. — *R. Steveni* β) Porc. En. 2.] — Nedves réteken, árkok partján, szántók szélein a mezei tájon. — Kolozsvár, Déva, [!], Hosszúászó [Barth Exs. ! et Arch. XV. 106], Nagy-Szeben [Schur ÖBZ. X. 358; Phytogr. 44], Götzenberg [Schur herb. lemb. ! sub *R. nemorosus*], Naszód [Porc. l. c.] Ünökő [Schur! VSV. X. 128 sub *R. geraniifolium*].

† *R. acris* \times *Steveni*. Porc. Naseud (1881) 151. — Naszód mellett gyümölcsösekben [Porc. l. c.]

65. **R. Frieseanus** Jord. obs. VI. (1847) 17. — *R. malacophyllus* Schur herb. lemb. ! et En. 16, exceptis nonnulli synonymis. — *R. constantinopolitanus* Schur* En. 17, — non D'Urv. — *R. tuberosus* Schur* Öst. bot. Zeit. XI. 82.] — Kertekben, gyümölcsösekben, termékeny réteken. — Nagy-Szeben füves kerteiben [Schur! En. 16], Kis-Disznód, Nagy-Disznód, Bruckenthal-féle kert [Schur Phytogr. 45].

Valószínűleg kereskedelmi uton csempésződött be Nyugat-Európából a nagyobb forgalommal bíró városok kereteibe és azok környékére.

Verosimiliter commerciali modo ex Europa occidentali ad civitates nostras illatus, ibique praecipue in hortis, inquilinus factus.

66. **R. lanuginosus** L. spec. (ed. 1753) 554. — [*R. lanuginosus* Baumg.* En. II. 126. — *R. Crantzii* Czetz! Erd. Muz. VI. 19, — non Baumg.] — Árnyékos nedves erdőszéleken és patakok mentén. Ritka, s magas nem észleltem sehol. — Kolozsvár [Landoz l. 3], Segesvár, Bonyha és Szt-László között [Baumg. l. c.], Götzenberg és Árpás hegyei [Schur herb. lemb. !]. Malajest völgye a Bucsecsen [Rómer Kárpát ver. III. 142], Rodna hegysége [Czetz! l. c; Porc. En. 2].

† *R. velutinus* Ten. fl. nap IV. (1830) 350 t. 147. — [*R. velutinus* Schur!* En. 19.] — Nagy-Szeben mellett Sellenberk felé [Schur l. c.]. — Bár délibb vidékek növénye mely Erdélyben nem honos, Schur herb. lemb. !-ben a typicus növény van meg e megjegyzéssel; «Am Rande eines Grabens gegen Schellenberg, Juli 1850 und 1851. — dann nicht wieder.»

67. **R. polyanthemus** L. spec. (ed. 1753) 554. — [*R. polyanthemus* Baumg.* En. II. 125. — *R. laciniatus* Baumg.! En. II. 131. — *R. lanatus* Schur in C. Fuss Verh. sieb. Ver. II. 197, — nomen sphalmate typographico ortum. — *R. polyanthemoides* Schur! En. 20.] — Az egész területmezei és hegyi táján egész az alhavasi tájig, kaszálókön, s cserjés vagy erdős hegyek tisztásain.

var.) *latifissus* Simk. Tern. fiz. IX. (1885) p. 33. — [*R. nemorosus* Auct. pl. trans. — non DC.] Árnyas erdős helyeken a mezei tájon, többnyire gyéren de az egész területen. Rövid s alig hajlott vagy egyenes csőrű termései által a *R. nemorosus* DC.-tól, széles hasábú vagy

sallangú tölevelei által pedig, a *R. polyanthemostól* könnyen megkülönböztethető. [Dignoscitur a *R. nemoroso* DC. fructibus rostro brevi subrecto praeditis; invicem a *R. polyanthemo* L. foliis radicalibus in segmenta lata 3—5 fissis vel partitis.]

+ *R. Thomasii* Ten. fl. nap. I. (1815) 69, III. t. 146. — A Biharhavasokról, Oncsessa és Bohodjen közt van közölve [Kern. ÖBZ. XVII. 216.] — Tenore valódi növénye úgy Neilr. Ung. Nachtr. p. 69 szerint, mint a Bertoloni fl. it. V. 536 diagnózisa szerint = *R. polyanthemus* L.: ellenben a Kerner Antal herbáriumában, az idézett helytől látható *R. Thomasii* Kern!., non Ten. a *R. aureus Schleich* alak köréhez tartozó s feltűnő növény, mely a *R. aureus Schleich*-től főképp hegyesebben szabdalt leveleivel különbözik, míg természetben. virág koscsánai alkotásában és terméseiben azzal megegyezik. — [*R. Thomasii* Kern! l. c., non Ten. — est *R. aurei* Schleich. proximus, quocum habitu, pedunculis et fructibus congruit, ab eo praecipue foliis argutius sectis et dentatis discrepans.]

68. *R. aureus* Schleich. catal. pl. helv. (ed. 1815) 24. — *R. geraniifolius* Baumg.* Mant. 55. Reckert Verh. sieb. Ver. VI. 18, non Pourr. — *R. Crantzii* Baumg. in Schur En. 20 et herb. lemb.! etiam Baumg. herb.! pro. p. — *R. caucasicus* Janka! Östr. bot. Zeit. VI. 362; Linn. XXX. 554, — non M. B. — *R. Breyninus* Auct. plur. — non Crantz, — sec. A. Kern! Schedæ I. 24.] — Összes havas vidékeink füves köves helyein. — Bihar havasok a két Aranyos forrás vidékén [!Kern. ÖBZ. XVII. 127], Reteyzát havasok [Sink. Közlem. XV. 519], Pareng havasok [!], Tomnatik Resinár felett [Fuss Bericht 27], s az egész Cibinhegységen [Schur! En. 20; Fuss Trans. 25], Freck havasai [Fro. Arch. III. 145; Fuss Trans. 25], Kerczesora havasai [Fro. VSV. VII. 125], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177] a Királykő [! Andæ Bot. Zeit. XI. 412], Keresztényhavas és Brassó egyéb hegyi [!Schur En. 20], Tömösszorosa[!], Segesvár [? Baumg. ap. Schur En. 20], Korongvis! Baumg. Mont. 55.] Unőkö [Haynald herb.! Schur VSV. X. 128]. Kőhavas, Teszla, Csukás, Piroska [!].

69. *R. astringifolius* Schur!* Verh. sieb. Ver. IV. 29; En. 21. — Árpás havasain, a Sztina felett levő mészköves helyek szikláin [Schur VSV. IV. 29].

Középalak a *R. Breyninus* Crantz és *R. aureus* közt, Keresőbb természetével s vékony koscsánaival eléggé különbözik a *R. aureustól*, a melyre levelei emlékeztetnek. Termései nagyságra a *R. Breyninus* terméseivel egyeznek meg, de összenyomottak, élesebb pereműek, és nagyobb s kampósabb csőrük által is a *R. aureus* terméseivel közeli.

Medium inter *R. Breyninum* Crantz et *R. aureum* tenet. Habitu graciliori et pedunculis tenuibus jam satis a *R. aureo* differt, in quem folia ejus nos monent. Carpella magnitudine *R. Breynini*, sed compressa, argutius marginata, et rostro majori magis uncinato illis *R. aurei* accedunt.

70. *R. repens* L. spec. (ed. 1753) 554. — [*R. repens* Baumg.* En. II. 127. — *R. reptans* Czetz Erd. Muz. VI. 20, — nomen sphalmate ortum. — *R. pinnatus* Kittel Taschenb. deutsch. Fl. III. (1853) 860; Barth! Arch. XV. 106.] — Az egész terület mezei táján réteken, vízerek mentén, parlagokon, szántókon.

71. **R. bulbosus** L. spec. (ed. 1753) 554. — [R. bulbosus Baumg.* En. II. 127. — R. brachiatus Schur! Sertum n. 84; En. 22. — R. Cibinensis Schur En. 22.] — Fűves köves hegyoldalakon, parlagokon, réteken a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár [! Landoz I. 3], Déva, Vajda-Hunyad és Govasdia hegyei [!], Oláh-Bretteye [Csató Erd. Muz. VI. 14], Petrozsény [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 25], Székács-völgy [Csató Székács 255], így Konezán [Schur Phytogr. 25], Guraró, Kis-Disznód, Nagy-Szeben! Szt-Erzsébet, Szász-Ujfalu [Fuss Trans. 25], Medgyes, Kiskapus, Asszonyfalva, Balázsfalva Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 24], Segesvár [Fro. Schässb. 16], Árpás havasai, Brassó [Schur! En. 22], Dereste és Bolnokhegy a Tömös szorosnál [!], Beszterce [Herzog Bistr. 9].

72. **R. sardous** Crantz Stirp. II. (1769) 11. — [R. Philonotis Ehrh. Beitr. II. (1788) 145]. — A tipikus R. sardous-t varancsos termésekkel Erdélyből csupán Csató herbariumában láttam, ki azt Koneza mellett a Szerata patak mentén és a Csorgó árkában szedte [Csató!* Székács 255]; Szerdahely [Schur ÖBZ. X. 251 sub R. verrucoso.]

72b. **R. mediterraneus** Grisb. in Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 46. pro. var. R. Philonotidis. — [R. Philonotis Baumg.* En. II. 130, et Auct. Trans. — R. sardous Auct. Trans., non Crantz. — R. parvulus Auct. Trans., non L., cujus planta genuina R. sardous Crantzii est synonymon ex Nym. Syll. 178; consp. 14. — R. pseudobulbosus Schur! Verh. sieb. Ver. X. (1859) 84. — R. pseudohirsutus Schur! En. 22 pro. p. — R. subtrifolius Schur! En. 22. — R. parviflorus Gou. ?; Landoz II. 26.] — Mezőkön, nedves réteken, árkok s utak mentén a mezei tájon. — Csucsá [!], Kolozsvár [! Landoz I. 3], Kolos, Apahida [Schur En. 22], Szt-Gothard [Janka Exs. !], Rákos Várfalvánál [!], Nagy-Enyed [Borb. Tern. Közlöny. XI. 34], Mindszent, Benedek, Borbánd, Gyulafehérvár, Szkerisora az Aranyos felső vidékén [!], Zám, Dobra, Déva [! Schur En. 22], Oláh-Bretteye (Csató herb. !) és Russ a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Petrozsény a Pareng féle [Csató herb. !], Koneza [Csató! Székács 255], Szászsebes és Szerdahely közt [Schur! En. 22], Kis-Csűr és Vizakna közt, Sz-Erzsébet [Schur! VSV. IV. 29], Nagy-Szeben [Schur ap. Fuss Trans. 27], Szakadát [Schur ÖBZ. XVIII. 155], Vestény, Giresau, Brassó [!], Hosszúaszó [Barth! ap. [Schur Phytogr. 53], Uj-egyháza, Segesvár [Baumg. I. c.), Beszterce [Kotschy in Haynald herb. !], Rodna, Naszód [Reckert ap. Schur En. 22.] Gánt [Czetz! Erd. Muz. VI. 19 sub R. parvulo].

+ **R. trachycarpus** F. et M. ind. III. 46. — [R. lomatacarpus Schur! En. 22.] — N.-Szeben mellett a Narcisréten, nedves homokos kukorica földek közt 1847 júliusában szedte Schur En. 22, és a herb. lemb. !-ben levő példány vignetteje szerint. Ugyanott van egy R. lacinia-tus Baumg.? jelzéssel ellátott és Schur szerint Baumgarten herbariumából eredő Ranunculus töredék, mely a R. trachycarpus β) scandicus Boiss. fl. orient. I. 55-nek felel meg. Mind kettő legfeljebb becsempészett növény, s önként Erdélyben nem terem. — [R. trachycarpus F. et M. cum var. β) scandico Boiss. adsunt e Transilvania in herb. lemb. Schurii; sed apud nos certe non indigeni].

73. **R. sceleratus** L. spec. (e. 1753) 551. — [R. sceleratus Baumg.* En. II. 126.] — Az egész terület mezei táján vizes helyeken.

74 **R. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 555. — [R. echinatus Benkő* Trans. 123. — R. arvensis Baumg. En. II. 131. — R. segetalis Kit. in flora 1821 I. 40. — R. tuberculatus DC. syst. I. 297.] — Vetések közt, megmunkált helyeken az egész terület mezei táján.

75. **R. lateriflorus** DC. syst. II. (1821) 251. — [R. lateriflorus Janka* Linn. XXX. 554. — R. nodiflorus Schur En. 15, — non L.] — Pocsolyás árterek helyeken a mezei tájon. — Mezőség [Janka l. c.].

10. *Caltha* L. gen. n. 703.

76. **C. cornuta** Schott! Analect (1854) 31. — [C. palustris Reichb. Icones III—IV. (1840) f. 4712 !, an L. ?] — Patakok vizerek mentén. — Rodna és Naszód vidékén [Porc. Exs. !]. — Dohnány [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 172]; de a Katschy authentikus példányai lelethely nélkül valók, másrészt pedig a Fuss herbáriuma, valamint saját tapasztalataim alapján Nagy-Szeben vidékén, és egész Erdély déli részében e növény nem terem, hanem a *C. alpina* Schur helyettesíti azt ott.

77. **C. alpina** Schur Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 30 pro var.; Schur En. 25 pro sp. — [C. palustris Baumg.* En. II. 137, et Auct. Trans., non L. — C. palustris var. a) alpina insignis, et b) parviflora erecta Schur Sertum n. 92. — C. latifolia! C. laeta! C. intermedia Schott! Analect. (1854) 32. — C. alpestris Fuss! Verh. sieb. Ver. VI. 158; Czetz Erd. Muz. VI. 12. — non Schott! Analect. 33. — C. ranunculoides et C. pumila Schur En. 26.] — Vizerek, patakok mentén a havasi tájtól egész a mezei tájig, helyel-közzel egész Erdélyben. — Az egész Vlegyásza és Biharhegység pataakai csermelyei mentén [Sink. Term. füz V. 55; Kern ÖBZ. XVII. 219], Padság vizénél a Muntyele mare hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 3], Torda [Ercsei Tord. 64], az egész Mezőség [Janka Linn. XXX. 555], Nyirmező [Pavai Exs. !], a Csáklyaikő alatt, a Krakkói völgyben egész a Kecskékő tövéig, Zám, Vormága és Haró közt az Erczhegységben [!], a Sztrigy mentén Oláh-Brettyénél [Csató! Erd. Muz. VI. 14], valamint Kovrágy és Vár-alja közt [!], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 79], Parenghavasok [!], Szászváros [Unver ap. Fuss Trans. 28], Szászsebes [Csató! Székács 255], Cibinjézer [Csató Cibinj. 309], Besinou Kereszténysziget felett [Fuss Trans. 28], Reussen [Schur En. 26], Resinár [Schur Phytogr. 58], Nagy-Szeben [! Andra Bot. Zeit. XI. 412], Nagy-Csűr [Fuss Trans. 28], Nagy-Selyk. Baromlaka, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 24], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Pro. Sbhässb. 17], az egész Fogarasi hegységben, így: Freck havasai [Fuss! VSV. VI. 158], Kercesora havasai [Fuss Trans. 28], Árpás havasai [! Schur En. 25], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177]; a Királykő összes pataakai csermelyei mentén [! Kotschy ZBG. III. 63], Brassó! [Lurtz VSV. V. 146], Keresztényhavas [Schur Phytogr. 59], Háromszék összes hegyvidéke, Büdös, Kukojszás [!], Hargitta, [Fuss Trans. 28], Marosforrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Borszék [Salzer VSV. VII.

53], Bélbor [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 172], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 28], Besztercze [Herzog Bistr. 9], Rodna és Gántsvidéke [Czetz l. h.], Czibesz [Kotschy ap. Fuss. VSV. VIII. 172].

C. cornuta és *C. alpina* egymástól élesen különböznek terméseikben. A *C. cornuta* terméskéinek magrejtője ugyanis vékony gyöngéd, vagyis hártyaforma, továbbá magok a terméskék degeszek, sok magvúak egész hosszukban egyforma szélesek, hosszúak és derékon kifele hanyat görbülnek; ellenben a *C. alpina* terméskéinek magrejtője erős, bőrforma s varratai is erősek, kemények, magok a terméskék pedig laposak, kevesebb magvúak, felálló, rövidék, úgy hogy hosszuk csak mintegy felénnyel haladja meg szélességüket, felső harmadukban kihasasodnak, s aztán egymáshoz szorítva tövükig keskenyednek.

C. cornuta et *C. alpina* inter se fructibus optime dignoscuntur. Pericarpium folliculorum in *C. cornuta* est enim tenue tenerum quasi membraniforme, folliculi autem turgidi, polyspermi, tota longitudine aequale leti, longi et reflexi; at contra pericarpium folliculorum *C. alpinae* est durum coriaceum, suturis etiam firmis et duris; folliculi ipsi compressi, oligospermi, erecti, breves, longitudine latitudinem suam circiter semissim superantes, in triente superiori dilatati, deinde se invicem tangentes et ad basin usque angustati.

11. Trollius L. gen. n. 700.

78. **T. Europaeus** L. spec. (ed. 1753) 556. — [T. europaeus Baung.* En. II. 134. — T. altissimus, et T. humilis Crantz. — T. medius Schur Verh. sieb. Ver. III. 96. — T. europaeus b) viridiflorus Schur? En. 26.] — Hegyi kaszálókon és berkekben is, főkép magasabb vidékeken a mezei tájtól a havasi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Tordinál a Keresztési berekben [Ercei Tor. 157; Wolff MNL. I. 56], Skericza Padságnál [Freyh Közlem. XIII. 113], Vidra, Szkerisora az Aranyos forrás vidékein [! Kern. ÖBZ. XVII. 219], Csákyalkő alatt és Verespatakon [!], Rettyezát havasok [! Hazsl. Közlem. X. 17], Dilma-ku-Bráz és Zajkányi havas [Csató Erd. Muz. IV. 79], Baromlaka [Barth VSV. XVIII. 24], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 17], Nagy-Szeben, Götzenberg, Szász-Ujjfalu, Szurul és Kokerics Frecki havasok, Domna és Bulla forrás vidéke a Kercesori havasokon [Fuss Trans. 28], utóbbiakon a Stiauv verosz is [Fro. VSV. VII. 128], Arpás havasai [! Schur En. 26]. Bucsecs [? var. viridiflorus Schur En. 26], Zajzonvölgye [!]. Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 28], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 9], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18]. Ünőkő [Schur VSV. X. 129], Rodna, Gántsv [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

78. b. **T. Transsilvanicus** Schur* En. (1866) 26. — Délkeleti havasaink sziklás legelőin. — Királykő [! Schur l. c.], Bucsecs Kőhavas [!].

A *T. Europaeus*-tól alacsony termete mellett főkép tűszőiben különbözik, melyek hosszúságuk felével egyenlő, nagy bibenyéllal végződnek.

Dignoscitur a *T. Europaeo* L. praeter habitum humilem, folliculis stylo longo, dimidium folliculorum aequante superatis.

† **Eranthis hiemalis** L. spec. (ed. 1753) 557, sub *Helleboro*. — Hunyadmegye erdeiben [Lerchenfeld ap. Schur En. 27].

12. *Helleborus* L. gen. n. 702.

† *H. niger* L. spec. (ed. 1753) 558. — [*H. niger* Benkő* Trans. 116; Balog spec. 13; Baumg. En. II. 136 sed. in herbario ejus deest.] — Tordai havasokon Gergelónél [Ercsei Tord. 75], Fogarasi és Bárczasági havasok [Baumg. l. c.].

79. *H. purpurascens* W. et K. Icones II. t. 101 (1802). — [*H. viridis* et *H. purpurascens* Baumg.* En. II. 136; Schur! En. 27. — *H. odoratus* Schur! Sertum n. 98. — *H. antiquorum* Lerchenf. Icones f. 49, 50! et ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 95. — *H. pallidus*, et *H. atrorubens* Schur! En. 27.] — Cserjés erdős helyeken a mezei és hegyi tájon. — Királyhágó [Janka ÖBZ. IV. 188], Sztána [Freyn Közlem. XIII. 113], Kolozsvár [Landoz I. 3], Bányabükk Rőd, Berkenyes [Freyn l. c.], az egész mezőségen [Ercsei Tord. 75; Janka Linn. XXX. 555], Vidra az Aranyos felső mellékén [! Kern. ÖBZ. XVII. 220], Boicza az Érczhegységben [!], Ponorics a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 14], Klopotiva völgye a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. VI. 79], Uj-Gredistye [Unver. VSV. IX. 165], Szászsebes [Csató Székács 255], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], s innen Tűr Szászesanád, Nagy-Selyk. Balázsfalva és Hosszúaszóig az egész területen bőven [Barth VSV. XVIII. 24], Segesvár, Bene [Freyn l. c.], Töpehegy [!], Nagy-Szeben [Grisb. Iter. n. 110], Kis-Disznód, Götzenberg, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Dolmány [Fuss Trans. 29], Fogarasi havasok [Primies Kárpát VII. 376], közönséges a Bárczaság havasalji erdeiben [! Baumg. l. c.] így Brassó hegyein [! Lurtz VSV. VI. 67] és a Szász-Tömösnél a Predealnál [Schur VSV. X. 207 sub *H. purpurascens*, et idem in Schur En. 27 sub *H. atrorubens*]. Csukás [Schur En. 27], Háromszék összes hegyvidéke [!], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 9.] Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 3].

79.b. *H. Baumgartenii* Kovács!* in Stern. sieb. (1846) 24 pro. var. — Loco citato sic dignoscitur: «Von der Hauptart durch mehr getheilte Blätter und kleinere Blüthen verschieden.» — [*H. Bocconi* Schur! En. 27. — *H. purpurascens* Fuss Trans. 29 pro p.] — Hasonló helyeken mint az előbbi, és annál néhol gyakoribb. Királyhágó, Kolozsvár [! Janka ÖBZ. IV. 188], Bányabükk [Freyn Közlem. XIII. 113], Székelykő! [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Boicza az Érczhegységben [!], Szászsebes [Csató herb. ?], Kis-Disznód, Sellemberk [Schur! l. c.], Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet [Fuss Exs!], Segesvár [Fro. Schässb. 17], Brassó [!].

13. *Isopyrum* L. gen. n. 701.

80. *I. thalictroides* L. spec. (ed. 1753) 557. — [*I. thalictroides* Baumg.* En. II. 135.] — Gyümölcsösekben, ligetekben, erdőkben a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 26], Felek, Bányabükk [Freyn Közlem. XIII. 113], Zám. Vajda-Hunyad, Zalasd [!], Hátszeg, Ganczága, Batiz a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Klopotivai völgy a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Uj-Gredistye [Unver.

VSV. IX. 165], Székácsvölgy [Csató Székács 225], Nagy-Disznód, Götzemberg, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 30], Nagy-Szeben [Reissenb. VSV. V. 114], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Baromlaka, Arbegen, Nagy-Selyk, Monora. Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 24], Segesvár [Fro. Schässb. 17], Királykő [Kotschy ZBG. III. 64], Brassó [Lutz VSV. VII. 6], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 30], Besztercze [Herzog Bistr. 9], Rodna-Naszód vidéke Porc. En. 3], Décs, Gánt [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

14. *Nigella* L. gen. n. 685.

81. **N. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 534. — [N. arvensis Baumg.* En. II. 106.] — Szántókon, parlagokon az egész mezei tájon.

† N. sativa L.; N. Damascena L.; N. aristata Sm. hinc inde coluntur. — Itt-ott tenyésztik.

15. *Aquilegia* L. gen. n. 684.

82. **A. vulgaris** L. spec. (ed. 1753) 533. — [A. vulgaris Baumg.* En. II. 103. — A. nivea Schur VSV. X. 164, 166 ex verbis diagnosticis. — A. silvestris Schur En. 28; Phytogr. 61.] — Cserjés, füves dombokon, köves erdők szélein, és tisztásain a mezei és hegyi tájon sedimentár talajon. Ritka. — Kolozsvár [Landoz II. 26], Dobra [Heuff. Exs! in Haynald herb.], Déván a Rócsi hegyen [!], Nagy-Szeben, Guraró, Resinár, Frumósza [Schur En. 28], Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 24], Segesvár [solum culta sec. Fro. Schässb. 17], Árpás havasai [Schur VSV. III. 93; Phytogr. 61], Butyán Kercesori havason, Brassónál [Schur En. 28], Büdös [Schur VSV. X. 195], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Besztercze [Herzog Bistr. 9], Rodna, Décs [Czetz Erd. Muz. VI. 11].

+ 82 b. **A. nivea** Baumg.*! En. II. 104. — [A. vulgaris var. glabra Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. 47. — nam A. nivea Baumg. herb.!, descriptioni penitus congrua, (ubi Auctor cl. glabritiem caulis non memorat), — caulibus glabris gaudet, et hac nota solum ab A. vulgaris distinguitur. — Planta hæc glabra ceterum colitur solum, nec vero spontanea est. — A. ochroleuca Schur Sertum n. 103 b; Verh. sieb. Ver. IV. 31.] — Tenyésztik, és kertek, gyümölcsösök mentén elvadul. — Bilak [Schur Phytogr. 61], Dobra [Heuff. l. c.], Nagy-Szeben. Götzemberg [Schur Phytogr. 61], Bongárd és Móh közt [Schur VSV. IV. 30], Segesvár gyümölcsöseiben [Baumg. l. c.].

83. **A. nigricans** Baumg.*! En. II. (1816) 104. — non Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 748, nec Auctorum aliorum. — [A. Sternbergii Reichb. Germ. Exc. III. 749. — A. Hænkeana Koch. syn. (ed. 1843) 23. — A. glandulosa Janka! Linn. XXX. 555, quod ad plantam Rodnensem et exclusis synonymis; Czetz! Erd. Muz. VI. 11; Freyn! Közlem. XIII. 113; Wolff! Magy. Növ. Lap. I. 56; Porc. En. 3. et Porc. Nasend 154; Schur Phytogr. 62, quod ad plantam e monte Csáklyaikő, — non Fischer. — A. atrata Schur En. 29. non Koch, cujus planta genuina in Transsil-

vania non crescit. — *A. subscaposa* Borb.! Értekez. XII VI (1882) 8, 11, 18. — *A. orthoceras* (Borb.) l. c. 5, 10.] — Mészkö sziklákön a hegyi tájtól a havasi tájig. Ritka. — Tilalmas hegy Torezkónál [! Wolff l. c.], Székelykő [!], Felső-Gáld [Barth! Arch. XV. 106], Csákyaikő [! Csató, ap. Schur Phytogr. 62], Padság felett a Vulturészén [!] és a Skericán [! Freyn l. c.], a Bihar havasokról eddig csak Biarmegye oldaláról ismeretes [! Kern ÖBZ. XVII. 221], Árpás havasai [? Schur VSV. III. 93; Phytogr. 62], Krepatura szakadék Zernyest felett, s a Királykövön a Vleduska felett [!], Bucsecs [Schur En. 28], Öcsém teteje [Haynald herb.]. Rodna havasain, így az Omun [Baumg.! l. c. hic est locus classicus], Ünőkő [Schur En. 29], Korongyis, Mihajásza, Rabla [Pore. l. c].

Mig az *A. Transsilvanica* granitos kőzeteken, addig az *A. nigricans* Baumg. mészkövön terem. Az Erdélyben honos más két *Aquilegia* fajtól, u. m. az *A. vulgaris*, és *A. Transsilvanica*-tól legbiztosabban megkülönböztethetjük fényes korom-fekete magvairól. Az *A. vulgaris* magvai ugyanis rótszinűek; az *A. Transsilvanica* magvai pedig feketék ugyan, de egészen fénytelenek.

Quum *A. Transsilvanica* rupes graniticus, tum *A. nigricans* Baumg. rupes calcarios incolit. A duobus aliis *Aquilegiae* speciebus in Transsilvania indigenis, id est, ab *A. vulgaris* et *A. Transsilvanica* optime distinguí potest seminibus nitidis atro-nigris. Semina *A. vulgaris* sunt enim rufa; illa *A. Transsilvanicae* nigra quidem, sed omnino opaca.

84. *A. Transilvanica* Schur! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 31. — [*A. alpina* Baumg.!* En. II. 104, et Auct. Trans., non L., cujus planta apud nos non crescit. — *A. transsilvanica* Schur Verh. sieb. Ver. III. 94 solum nomen. — *A. sibirica* Schur Verh. sieb. Ver. II. 177, non Lam. — *A. glandulosa* Janka Öst. bot. Zeit. VIII. 200; Fuss Trans. 31; Simk. Közlem. XV. 519; Schur Phytogr. 62, quod ad plantam alpinam. — non Fisch. — *A. Kitaibelii* Auct. Trans., non Schott! — *A. paraplesia* Schur En. 28, ex locis natalibus! et descriptione: sepala nam «apice obtusiuscula vel tenue emarginata» et «calcaria lamina duplo breviora» dicit Schur. quæ notæ in *A. Transsilvanicam* optime quadrant; porro in loco *A. paraplesiae* classico, id est in alpe Árpás solum *A. Transilvanicam* iuveni, hanc quidem frequentem. — *A. Fussii* Zimm. Aquil. 41, ex descriptione manca et locis natalibus. — *A. Baumgartenii* Schur Phytogr. (1876) 62, — ex ipso. — *A. alpina* var. *subbrachyceras* Borb. Értekez. XII VI. 10, 12. solum nomen.] — Havasi növény a déli határhavasok láncolatán, még pedig csupán csak granitos kőzeteken, mint azt egykor maga Schur is állítá [Lásd Verh. sieb. Ver. IV. 32]. — Pareng havasok [! Fuss Trans. 32], így a Szeveju mare havason [Simk. l. c.], Rakovicza havasain, így a Vufrn-Drakulujon [Baumg. l. c.], Szurul, Csorte, Porumbák havasai, Negoj, Lajta és Domna völgyek [Fuss Trans. 31], Bulla zuhataga! [Schur En. 29], Árpás havasain elég bőven [! Schur VSV. II. 84], Ucsa-mare [Baumg. herb.], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177; III. 94], Bucsecs [Schur En. 29]. — Alpes «*Sznara*» in Zimm. Aquil. 41, est false pro «*Szurur*» scriptum.

Az A. glandulosa Fischer in Link En. hort. berol. II. (1822), 84, — diagnosisa i. h. a következő:

«Caule multifloro folioso, pedunculis petiolis foliisque subtus pubescentibus, calcaribus incurvis petalorum limbo multo brevioribus, stylis stamina superantibus, capsulis villosis. Hab ... 4 D. Cor. coerulea magna.» — Florem A. glandulosæ Fisch. «parvulum» esse false igitur Zimmeter in ejus Aquil. p. 40, dicit.

E diagnoszis szerint a mi növényünk az A. glandulosa Fisch.-tól különbözik: 1. egy virágú vagy legfeljebb 2 virágú szárával; 2. tövön kibővülő sarkantyúival, melyek hossza a szírom lemezekével majdnem egyenlő, s így jóval hosszabbak mint az A. glandulosa sarkantyúi. Jellemzik továbbá a mi növényünket nagy és kerekített esése szirmai, és fénytelen fekete magvai.

Diagnosis A. glandulosæ Fischer in Link En. hort. berol. II. (1822) 84, — hæc est:

Secundum hanc diagnosin planta nostra ab A. glandulosa Fisch. distinguitur: 1. caule unifloro aut ad summum bifloro; 2. «calcaribus basi saccato ampliatis!» (Schur), petalorum limbum subæquantibus, itaque multo longioribus quam in A. glandulosa Fisch. Notas characteristicas porro plantæ nostræ præbent: sepala eæ magna obtusaque, et semina opaca nigra.

†. A. Einseleana Fr. Schultz. in Flora (1848) p. 153. — [A. Bauhini Schott Zool. bot. Ges. III. (1853) 123.] — Haynald érsek herbáriumának Schott gyűjteményéből eredő növényei közt van meg e növény egy példánya, «ex alp. Transsilvaniæ» jelzéssel. Minthogy azonban Kotschy, kitől a Schott herbáriumának erdélyi növényei származtak, erdélyi útjainak leírásaiban nem említi sehol sem az A. Einseleanát, s azt Erdélyben mások sem szedték: azért Schott herbáriumának ezen adata bizonyynyal tévedésen alapszik. — [Specimen hujus plantæ in herbario archiepiscopi Haynald inter plantas herb. Schott «ex alp. Transsilvaniæ» asservatur. Sed quum Kotschyus, a quo plantæ transsilvanicæ herbarii Schott oriuntur, in descriptionibus itinerum suorum transsilvanicorum de A. Einseleana. seu A. Bauhini nullam mentionem facit, nec alius eam in Transsilvania legit; additamentum hoc herbarii Schott certe erroneum.]

16. Delphinium L. gen. n. 681.

85. **D. Consolida** L. spec. (ed. (1753) 530. — [D. Consolida Baumg.* En. II. 93. — D. paniculatum Schur Sertum n. 117. — Consolida paniculata! et C. divaricata Schur! En. 30. — D. Consolida f. macrocentra Borb. Értekez. XI/XVI. 13. — Aconitum Napellus Tégla's tudósítv. I. 20.] — Az egész terület mezei táján, vetések közt, parlagokon.

86. **D. fissum** W. et K. Icones I. 83. tab. 81 (1801). — [D. fissum Baumg.* En. II. 94. — D. fissum β) pubescens Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 47 nam W. et K. sub specie eorum et varietatem glabrescentem et pubescentem comprehenderunt descripseruntque. — D. velutinum Schur Verh. sieb. Ver. X. 63. — D. fissum var. pilosum Schur Öst. bot. Zeit. X. 181.] — Mészkö sziklákon, vagy napsütött márgás talajon a mezei tájon. — Kolozsvárt a Meleg völgyben [Walz. MNL. I. 130], Torda hasadéka [! Baumg. l. c.], Mezőség [Fuss Trans. 32], Székelykő [Simk. Album 176], Bilak, Gyulafehérvár [Schur VSV. X. 63], Czenk-hegy Brassónál! [Baumg. l. c.].

87. **D. elatum** L. spec. (ed. 1753) 531; Willd. spec. II. 1229! — [D. elatum Baumg.* En. II. 93. — D. intermedium Simk. Album 176. — D. palmatifidum DC; Porc. Naseud. 155.] — Napos cserjés mészkő szirtéken a hegyi tájon. — Hidasi-Gesztég a Székelykő mellett [Wolff! VSV. XVI. 38], Csákyaikő és Felső-Gáld kőszirté [! Baumg. l. c.], Rodna hegységén [Porc. l. c.].

87. **b. D. intermedium** Ait. hort. Kew. II. (1789) 243. — [D. intermedium Baumg.* En. II. 95. — D. elatum Schur VSV. IV. 47; En. 29; Fuss Trans. 31; Freyn Közlem. XIII. 113. — D. speciosum Janka! Linn. XXX. 556. — D. alpinum Primics Kárpát. VII. 376.] — Mészkő havasokon a hegyi és havasalji tájban. — Torda havasain Runk felett [Czetz herb. !], Bihar havasok Szkerisóránál, nevezetesen az Ordenkusa völgyben [!], Morgondán, továbbá a Fogarasi és Bárcza-sági hegység havasalji erdeiben [Baumg. l. c.], így a Bucsecsen [Schur En. 29], Zernyest hegyein a Királykő felé [! Fuss Trans. 31], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna vidékén [Czetz Erd. Muz. VI. 14 cum?].

87. **c. D. alpinum** W. et K. Icones III. (1812) t. 246! — [D. alpinum Baumg.* Mant. 49.] — Mészkő havasok sziklás bércein a havasi tájon. — Királykő [! Baumg.* l. c.], Bucsecs [Schur En. 30], Öcsém [Fuss Bericht. 27], Rodna havasai [Porc. En. 2].

87. **d. D. montanum** DC. syst. 1. (1818) 360. — [D. montanum Baumg.* Mant. 50. — D. elatum Czetz! Erd. Muz. VI. 14.] — Dragozan Commando a Retyezát hegységben, és Korongyis! a Rodnai-hegységben [Baumg. l. c.].

17. *Aconitum* L. gen. n. 682.

88. **A. Anthora** L. spec. (ed. 1753) 532. — [A. Anthora Baumg.* En. II. 1053. — A. nemorosum Schur sertum n. 118 b). — A. Anthora var. pubescens Schur Verh. sieb. Ver. X. 166. — A. Jacquini Schur En. 30; Porc. En. 4.] — Trachyt és mésztalajon, főképp sziklás szakadékos hegyeken a mezei tájtól a havasi tájig. Kolozsvár [! Landoz I. 3], Kolos, Berkenyes, Torda hasadéka [Freyn Közl. XIII. 113], Gerend, Székelykő, Csákyaikő [!], Kecskekő [! Hinterröcker ZBG. VIII. 336], Magyar-Bagó [Csató herb. !], Skericza és a Lunkai hegyek Padságnál, Vulkán Abrudbányánál, Boicza hegyei az Érczhegységben, Déva sziklás bércein egész a Kozolya hevig [!], Mihálczfalva az Egyesült-Küküllő torkolatánál [Barth VSV. XIX. 140], Medgyes, Monora [Barth! VSV. XVIII. 25], Giesshübel [Fuss Trans. 36], Szelindek [Schur VSV. X. 85], Nagy-Bunn, Tőp-hegy Alsó-Rákosnál, Fogarashavasai, Keresztényhavas [Baumg. l. c.], Bucsecs [Fro. VSV. VI. 199], Czenkhegy Brassónál [Schur VSV. X. 203], Királykő [Schur En. 30], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borszék [Fuss Trans. 36], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 234], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19] s Rodna többi hegyein [Porc. En. 4], Arszul, Cibblesz [Baumg. l. c.].

var.) *relutinum* Reichb. Icones IV. (1840) f. 4711. β). — [A. Anthora b) collinum Schur En. 30.] — Hasonló helyeken mint az

előbbi, de ritkább. — Kolozsvár [!], Szelindek [Schur l. c.], Bucsecs, Királykő [!], Korongvis Rodnánál [Czetz herb.].

89. *A. lasianthum* Reichb. Icones IV. (1840) 21. t. 79 pro var. — [A. *Vulparia* *] *Phthora* var. *lasianthum* Reichb. l. c. «e Transsilvania». — A. *ochroleucum* Baumg.*! En. II. 97, et Auct. Trans.! — A. *Pyrenaicum* Griseb. Iter n. 113. et Auct. Trans.! pro p. — A. *Orientale* et A. *lasiospermum* Schur! En. 31, Fuss Trans. 33.] — Csupán a délnyugoti mészkő havasok mezei s hegyi táján. — Fogaras havasálji erdeiben [Schur herb. lemb.! sub A. *Teliphono*], Töresvár [?Fuss Trans. 32], Brassó hegyein: így Czenkhegy [Schur! VSV. X. 203], Galgenberg, Burghals [Schur! En. 31], Kis- és Nagy-Hangenstein [Barth! Arch. XV. 106], Tömösszorosa felé bőven [Baumg.! l. c.], Garsin völgyében bőven, Zajzon és Bodza patak forrásvidékei [!].

Szára, virágzata, sárga virágai és termései berzedten bolyhosak. A tipikus A. *Pyrenaicum*-tól különbözik: szélesebben szabdalt levelei, csúcsa felé bővülő s nem kúposan keskenyedő sisakja, és végül főképp nektariumai által, melyek az A. *Vulparia*-éhoz hasonlóak, vagyis jóval vastagabbak s erősebbek mint az A. *Pyrenaicum*-ot jellemző vékonyka nektariumok. Viszont az A. *Orientale* Mill. (Reichb. Ill. aconit. t. XXIX!) vagyis A. *ochroleucum* M. B.-tól is nagyon különbözik: berzedten szőrös termői, széles, borzas és rövidebb sisakjával. Az A. *Orientale* sisakja meztelen, nagyon elkeskenyedő s megnyúlt, és termői is meztelenek.

Caules, inflorescentia, flores lutei, fructusque patenter villosi. — Ab A. *Pyrenaico* L. typico differt: foliis latius sectis, casside ampliata, nec conico angustato, et praecipue nectariis illis A. *Vulpariae* convenientibus, idest evidenter crassioribus robustioribusque quam nectaria A. *Pyrenaici* typici tenuia. Ab A. *Orientali* Mill. (Reichb. Ill. aconit. t. XXIX!) seu A. *ochroleuco* M. B. iterum longe ab est: carpellis patenter hirsutis, cassideque hirsuta lata ampliata et brevior. Cassis A. *Orientalis* est glabra elongata valdeque angustata; carpella etiam glabra.

89. b. *A. Baumgartenianum* Simk. Term. Fü. (1886) 179. — [A. *pyrenaicum* Schur En. 31; Fuss Trans. 32 pro p. — A. *Hosteanum* Schur herb. lemb.! pro p., — non ex descriptione, nec ex locis natalibus indicatis.] — A délnyugati mészkő havasok hegyi és havasi táján sziklás helyeken. A Királykövön és a Krepatura szakadéokban csupán ezt láttam, hol a rokonfajait helyettesíti. — Mogura és Királykő Zernyestnél [Baumg. herb.! — Fuss Trans. 32], Keresztényhavas [Schur En. 31 et herb. lemb.! sub A. *pyrenaico*].

Közép alakot képez az A. *lasianthum* és A. *Moldavicum* közt. Göndörödő vagy hanyat álló szőröktől pelyhesedő szára és virágzatában különbözik az A. *lasianthum*-tól; berzedt és elég hosszú szőröktől borzas termői és sisakjáról pedig valamennyi A. *Moldavicum* és A. *Vulpariatól* állandóan megkülönböztethető. Virágai kékbe vagy szennyes sárgába játszóak. Eddig csupán azon területről ismeretes, melyen az A. *lasianthum* is terem.

Medium tenet inter A. *lasianthum* et A. *Moldavicum*. Caule inflorescentiaque crispule aut reverse pubescentibus differt ab A. *lasiantho* Reichb.; carpellis autem et casside pilis sat longis erecto patulis hirtis ab omni A. *Moldavico* et A. *Vulparia* statim dignoscitur. Flores coerulescentes aut sordide lutescentes. Adhuc in ea ditione solum lectum ubi etiam A. *lasianthum* provenit.

90. *A. Vulparia* Reichb. Ill. aconit. (1827) t. 56—58! — [A. *Lycocotnum* Baumg.*! En. II. 96, et Auct. Trans., non L., cujus planta genuina

cum *A. septemtrionale* Koelle identica [ex Reichb. Germ. Exs. 738], et apud nos non provenit. — *A. intermedium* Baumg. Mant. 50. — *A. ochroleucum* Bielz Verh. sieb. Ver. III. 175, teste etiam Andræ Bot. Zeit. XI. 413. — *A. Myoctonum*! et *A. Telyphonum* Schur! En. 31. — *A. Myoctonum* α) *unbraticolum* Schur Phytogr. 65. — *A. altissimum* Schur Sertum n. 133. *c*). — *A. pyrenaicum* Schur Öst. Bot. Zeit. VIII. 23; Fuss Trans. pro p.] — Erdős, köves helyeken a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Dragánvölgye [!] és Retyiczél a Vlegyásza hegységben [Bielz VSV. III. 175], Kiskánya a Tordai havasoknál [Ercsei Tord. 146], Kolozsvár [Landoz I. 3], Kecskekő Gyulafehérvárnál [Schur En. 31, sub *A. Telyphono*], Vidra hegyein [! Kern. ÖBZ. XVII. 222], Ordenkusa völgy Szkerisoránál [!] Vulkán Abrudbányánál [Baumg. Mant. 50], Töpehegy Alsó-Rákosnál! [Bielz ap. Schur En. 31], Fogaras havasalji erdeiben, és Brassónál [Schur En. 31], Rozsnyó, Keresztényhavas [Sigerus ap. Fuss Trans. 32], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. En. 96], Ócsém Schur ÖBZ. VIII. 23 sub *A. pyrenaico*], Omu a Rodnai hegységben [Baumg. l. c.].

var.) *A. triste* Fisch. in Reichb. Ill. aconit. (1820) t. 27. fig. *e*); Reichb. Germ. Exc. III. 737. — [*A. Lycoctonum* var. «cum floribus coeruleis» Baumg.*! En. II. 97.] — Bükkös sziklás erdőkben a Biharhegységben a Gejna körül [Baumg. l. c.] egész Vidra hegyeiig [!].

91. *A. Moldavicum* Haecq. Reise (1790) 169–170. — [*A. septemtrionale* Baumg.*! En. II. 98, et Auct. Trans., non Koelle!, cujus planta genuina (= *A. Lycoctonum* L. sensu Reichb.) Europam septemtrionalem incolit, et a nostra iam indumento caulis inflorescentiaque molli, denso, patuloque satis differt. — *A. australe* Reichb. Ill. acon. (1823–27) in indice, solum nomen; Baumg. Mant. 51, ex loco natali et descriptione. — *A. Hosteanum* Schur! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 49 tam ex speciminibus authenticis, quam ex descriptione et locis natalibus ab Auctore indicatis. — *A. Transsilvanicum* Lerchenf. in Schur Verh. sieb. Ver. X. 165. — *A. Phthora* Schur! En. 31. — *A. pyrenaicum* Schur! En. 31 pro p.; Freyn Közlem. XIII. 113. — *A. Napellus* Landoz I. 3. — *A. Lycoctonum* Csató Erd. Muz. IV. 79, ex ipso in Erd. Muz. VI. 39. — *A. Vulparia* β) *Cynoctonum* Fuss Trans. 33. — *Delphinium fissum* Fuss Alt. Arch. II. 369 ex ipso.] — Sziklás erdős helyeken, főkép a hegyi tájon, a melyből feljebb s lejjebb is száll. Kolozsvár [Landoz I. 3], Kolos, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 113], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 556], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], és Tilalmas Toroczkonál [Simk. Album 178], Nyirmező [!], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Igenpatak, Várfalva [Haynald herb.!), Padságnál a Skericzán [Freyn Közlem. XIII. 113] és a Lunkai hegyeken [!], Vulkán Abrudbányánál, Zalasd vize mentén Vajda-Hunyadnál, Pareng hegység [!], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 79], Dusi szoros [Grisb. Iter n. 112], Riuszaduluj és Zoód közt a Zoód patak mentén [Fuss ap. Schur VSV. X. 165], Falkenstein és Lotriora pataka (Fuss Trans. 33), Talmács, Nagy-Szeben, Nagy-Csűr, Szelindek [Schur VSV. X. 165], Nagy-Disznód [Schur En. 31], Medgyes (Barth

VSV. XVIII. 24], Mócs [Fuss Alt. Arch. II. 370], Segesvár, Nagy-Bunn, Bonyha [Baumg. En. 98], az egész Fogarasi hegységben így : Freck és Porumbach havasain [Fuss Trans. 33], Kerczesora, Árpás és Bráza havasain [Schur VSV. IV. 49], Királykő [?Andræ Bot. Zeit. XI. 413, — vide A. Baumgartenianum], Brassó, Lővete, Oláhfalva [Baumg. l. c.], Tusnád [!], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Borszék [Salzer VSV. VII. 53.] Hajtópatak a Besztercei Pietroszul hegy-csoportjában [Fuss Alt. Arch. III. 369], Felső-Fancsal, Üvegesür [Walz MNL. III. 65], Beszterce [Herzog Bistr. 9], Rodna és Ünökő [Schur! VSV. X. 122, 129], Korongyis [Czetz herb.!] és Rodna többi hegyein [Porc. En. 3], Gánts [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

Virágai majd kisebbek, majd nagyobbak; levelei pedig majd élesen, majd kerekítetten fogazottak.

Variet floribus minoribus majoribusque et foliis nunc argute, nunc obtuse dentatis.

92. **A. Cammarum** Jacq. Fl. austr. V. (1778) t. 424. — [A. Cammarum Baumg.* en. II. 101. — A. rostratum, et A. variegatum Schur Sertum n. 125, 126; En. 32, et Auct. Trans. — A. nasutum Grisb. Iter n. 115. — A. Cammarum a) judenbergense, b) gracile, c) refractum Schur Sertum n. 127, et En. 32. — A. acuminatum Schur Sertum n. 128. — A. acutum Schur! En. 33. — A. Størkeanum Schur VSV. X. 85, non Reichb]. — A. mezei és hegyi táj erdős völgyei mentén. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 85; Landoz! II. 26], Ajton, Rőd [Freyh Közl. XIII. 114], Tordai nagy-berek [Wolff ap. Freyn l. c. et MNL. I. 56], Szt-László és Hesdát [Ercsei Tord. 137], Nagy-Enyed [!], Vidra és Szkerisora völgyeiben az Aranyos forrás vidékén [! Kern. ÖBZ. XVII. 222], Besinon Kereszténysziget felett [Fro. VSV. VI. 191], Cibinjezer [Fuss Trans. 33], Szelindek [Schur! En. 32], Szt-Erzsébet [Grisb. l. c.], Nagy-Csűr, Nagy Szeben, Talmács [? Fuss Bericht 27], Nagy-Disznód, Kis-Disznód, Zoód és Burkács frecki havas [Fuss Trans. 34], Árpás-havasai [Schur! En. 33 sub. A. acuto], Medgyes, Baromlaka, Nagy-Selyk, Szászcsanád, Monora [Barth VSV. XVIII. 25], Keresd, Morgonda, Nagy-Bun, Bonyha, Parajd, Segesvár [Baumg. l. c.], Marpod [Baumg. ap. Fuss Trans. 34], Bődös [Schur ÖBZ. VIII. 287, VSV. X. 195], Ócsém [Schur l. c. 164], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Petele [Fuss Trans. 34], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Beszterce [Herzog Bistr. 9], Rodna [Schur VSV. X. 122], Laalat az Ünökön [Salzer Reiseb. 318] s Rodna-Naszód egyéb hegyein [Porc. En. 4].

var.) *floribus albis*. — Ócsém [Apel ap. Fuss Trans. 34].

93. **A. cernuum** Wulf. ap. Koelle Spicil. acon. (1786) 17. — [A. cernuum Baumg.* En. II. 100. — A. paniculatum et A. molle Auct. Trans. — A. toxicum Grisb. Iter n. 116; Schur! En. 33. et Auct. Trans. excepto Baumg. — A. strictum Schur! En. 33. — A. neomontanum Baumg! En. II. 100, tam ex descriptione, quam ex specimenibus in herbario Kitaibel fasc. I. IX. 68; Czetz Erd. Muz. VI. 10. — A. flexicaule Schur Sertum n. 132. b), et En. 32.] — Erdős völgyek mentén a hegyi és havasalji tájon. — Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [Simk.

Term. füz. V. 55], Vidra, Nyegra [!Kern. ÖBZ. XVII. 222], és Szkerisora hegyvölgyén az Aranyos felső mellékén [!], Vulkán Abrudbányánál [!], Retyezát havasok [! Heuff. ZBG. VIII. 48], Parenghavasok (Simk. Közlem. XV. 519], Dusiszoros [Fuss ap. Grisb. Iter. n. 115], Frumószán így a Cibinjéznél [Grisb. Iter. n. 116], Gäser, Negován, Pietra-alba, Dealu nyegru (Schur! En. 32). Krisztest havas a Zóod forrásainál [Fuss Bericht 27], Orlat, Lotriona-völgy, Nagy-Disznód, Poplaka, Szt-Érzsébet [Fuss Trans. 34—5], Freck havasai, így: Szurul, Kurmatura, Kinyelor, Valie-Sipoczel, Galbina [Baumg.! sub A. neomontano], Zernyest hegyein a Mogurán és Királykövén [böven! Baumg. Mant. 53], Bucsecs [Schur! En. 33 sub A. stricto], Lövete [Barth exs.!], Ocsém [Schur! ÖBZ. VIII. 23], Borszék [Schur! En. 33], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercei Tord. 136], Besztercze havasai, így: Struniora, Gruji, Hajta [Baumg. l. c.], Tihucza [Fuss Trans. 34], Rodna hegyei [Czetz! l. c.], így Korongyis [Fuss Trans. 34] és az Aranyos-Besztercze mentén [Porc. En. 14].

94. **A. Toxicum** Reichb. Ill. aconit. (1827) t. 37! — [A. Toxicum Reichb.* Germ. Exc. III. 739: «auf den Alpen in Siebenbürgen: Baumgarten.» Plantam hæc Reichb. l. c. solum in Transsilvania indicat.] — Hegyi erdőkben. Ritka. — Hunyadi havasok [Baumg. herb.!), Lövete, Homoród [Baumg. Mant. 52].

95. **A. nanum** Baumg.* En. II. (1816) 99 pro. var. — [A. hians Reichb. mon. aconit. (1820) t. 18, f. 1. — A. Napellus γ) minus Baumg. Mant. 52. — A. strictum Salzer Reiseb. 172; Fuss Trans. 36; Hazsl. Közl. X. 32. — A. Koelleanum Schur! En. 33, A. Napellus Hazsl. Közlem. X. 17.] — Havasaink bérczes tetőin. — Retyezát havasokon a Zenoga tónál [! Hazsl. l. c.] és a Dragozán Comandón [Baumg. Mant. 52], Cibinjézer [Csató herb.!), Árpás havasai [!], Ucsa mare [Baumg. Mant. 52], Királykő [!], Bucsecs [! Salzer Reiseb. 172], Arszu! Cziblesz [Baumg.! En. II. 199].

95. b. **A. Koelleanum** Reichb. Ill. aconit. (1827) t. 62. — [A. Koelleanum Reichb.* Germ. exc. III. 743. — A. laxum Barth! Arch. XV. 106.] — Erdős, sziklás helyeken a hegyi tájtól a havasi tájig. — Vlegvászta hegység a Dragán mentén [!], Csucsá [Barth l. c.], Székelykő [!], és Tilalmas Toroczkonál (Simk. Album 178], Retyezát havasokon a Zenoga tónál [Hazsl. Közlem. X. 32], Frumósza [Grisb. Iter. n. 114], Ünőkő [Schur VSV. X. 129; Czetz herb.!) s Ródna egyéb havasain [Porc. En. 4].

95. c. **A. multifidum** Koch. in Reichb. Ill. aconit. (1827) t. 70. — [A. tauricum Baumg.* En. II. 101 ex descriptione et locis natalibus; item et Auct. Trans. — A. Napellus Auct. Trans. exceptis: Baumg. Landoz. Hazsl. — A. Baumgartenii, A. laxum, A. calliobotryon, A. Neubergerense Schur! Sertum 4. — A. Napellus b) macranthum Schur VSV. II. 177. — A. Neubergerense, A. angustifolium Schur! En. 33. — A. Stoerkeanum Salzer Reiseb. 81; Fuss Trans. 35. — A. Floerkeanum Salzer Reiseb. 318.] — Havasvidékek fűves köves helyein a hegyi tájtól a havasi tájig. — Retyiczal [Bielz VSV. III. 175], Muntyle-mare [Freyn Közlem. XIII. 113], Vidra és Szkerisora hegyein az Aranyos

felső mellékén [! Kern. ÖBZ. XVII. 222], Retyezát [Csató Erd. Muz. IV. 79], Podile-mike Szászsebesi havas [Fuss Trans. 36], az egész Cibin hegység [Schur! En. 33, Fuss Trans. 36], Freck, Porumbák és Kerczesora havasai [Fuss Trans. 36], Árpás havasai [Schur! VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XI. 413], Bucsees [! Schur En. 33], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Hegyes a Tölgyes szorosánál [Salzer Reiseb. 233], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercsei Tord. 136], Ilva forrás vidéke [Ercsei Tord. 136], Unókö [Bielz ap. Schur VSV. I. 101; Schur herb. lemb!], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], Galatz, Gemenea [Baumg. En. II. 101].

95/d. **A. formosum** Reichb. Mon. aconit. (1820) t. 18, f. 2. — [A. Napellus Baumg.* En. II. 99 ex descriptione.] — Havasvidékeink füves köves helyein, erdei tisztásokon, a hegyi tájtól a havasi tájig. — A Biharhegységben több helyen, így Szkerisora hegyein *A. multifidum*-mal [!], Hunyadi, Czibin. Fogarasi, Bárczasági havasok [Baumg. l. c.].

18. *Actaea* L. gen. n. 644.

96. **A. spicata** L. spec. (ed. 1753) 504. — [A. spicata Baumg.* En. II. 79.] — Hegyes vidékek erdős köves helyein a mezei tájtól a havasalji tájakig. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Torda [Ercsei Tord. 151], Tilalmas hegy Toroczkónál, Kecskekő [!]. Vidrától Szkerisoráig és fel a havasokig mindenféle [!], így Szkerisora jégbarlangjánál [Kern ÖBZ. XVII. 223], Vulkán Abrudbányánál. Zám [!], Ponorics a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Seréli havas a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Segesvár [Pro. Schässb. 17], Bavomlaka. Csicsóholdvilág, Szász-Csanád, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 25], Nagy-Kapus, Berethalom, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Götzenberg, Talmács, Rinszáduluj, Kerczesora üveghuta, Butyán [Fuss Trans. 37], Keresztényhavas [Schur En. 34], Kőhavas, Zajzon hegyvidéke, Csomád és Büdös hegyek [!], Görgény [Walz MNL. III. 66], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 37], Körtvélyfája [Ercsei Tord. 151], Besztercze [Herzog Bistr. 9], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 4], Gánt [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

19. *Cimicifuga* L. mant. 20.

97. **C. foetida** L. syst. nat. (ed. 1767) 659. — [C. foetida Baumg.* En. II. 108.] — Sziklás szakadékokban, árnyas erdőkben a mezei és hegyitájon. — Katona, Nagy- és Kis-Czég a Mezőségen [Janka Közlem. XIII. 184], Kolozsvárt [Andræ Bot. Zeit. XI. 413], így a Szt-Jánoskútnál [Landoz! II. 26], és a Szucsági úton [Knapp exs. !], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 72], Toroczkónál a Székelykövön [!], s a Tilalmason és Bedel-lőn [! Baumg. l. c.], Skerica Padságnál [Simk. Album. 184], Csákllyaikő [! Barth VSV. XIX. 144], Nagy-Ekemező, Medgyes [Barth! VSV. XVIII. 25], Szelindek [Baumg. l. c.], Nagy-Szeben [? Andræ Bot. Zeit. XI. 413. — talán csak az előbbi termőhelyet kell alatta érteni], Öcsém

[Fro. Arch. 156], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

20. *Pæonia* L. gen. n. 678.

98. **P. officinalis** α) L. spec. (ed. 1753) 530. — Vide A. Kern. Schedæ I. 18. — [P. officinalis Baumg.* En. II. 91. — P. peregrina Mill. dict. n. 3. — P. corallina Schur Sertun n. 139, — non Retz, ex Schur En. 34.] — Napos dombos kaszálókon és hegyi erdők nyílt terein a mezei tájon. — Záh [Landoz II. 26], Volkány Segesvár mellett, és Lapadna Rodna vidéki hegyen [Baumg. l. c., — sed in loco postremo nuper non est lecta. Vide Porc. En. 4]. — Tenyésztve több helyen, így Kolozsvárt [Schur En. 34].

99. **P. tenuifolia** L. spec. (ed. 1753), 748. — Napos, dombos kaszálókon. — Záh szénamezőin [!Tinta* in Sternh. Sieb. 24].

99./b. **P. hybrida** Pall. Fl. ross. II. (1788) 94. — Az előbbi társaságában, napos, dombos kaszálókon. — Záh szénamezőin: így a Bota hegyen (Janka* ÖBZ. V. 60; VI. 193] és a Bozsúr hegyen (Wolff. VSV. VIII. 20].

II. *Berberidaceae* Vent. tabl. III. 83.

21. *Berberis* L. gen. n. 442.

100. **B. vulgaris** L. spec. (ed. 1753) 330. — [B. vulgaris Lerchenf.* ap. Ziegler De re sylv. 29; Baumg. En. 281.] — Napos dombokon, főleg mészkövön. Ritka. — Kolozsvárt a Kőbányánál (Landoz I. 3; II. 26], Torda hasadéka [Fuss Trans. 38], Koppánd hasadéka, Gyéres [Ercsei Tord. 27], Tövis és Nagy-Enyed közt [Lerchenf. l. c.] Gyulafehérvárt a Mamut hegyen [! Cserni Gyulaf. 26], Boicza az Érczhegységben [!], Govasdia [!Bielz VSV. XX. 41], Vajda-Hunyadnál a Kapruczán és a Cserna mentén Telek felé [!], Sellemberk [Lerchenf. l. c.] Kóhalom, Töpehegy Alsó-Rákosnál, Brassó [! Baumg. l. c.], Zajzon völgyében a Dongópataknál [!].

+ *B. vulgaris* var. *asperma* Schur En. 34. és *B. vulgaris* var. *inermis* Schur Phytogr. 65, — ad usum culinarem coluntur. — Konyhai használatra tenyésztik, így: Zalatná, a Sztrigy mentén, Segesvárt, Kis-Disznódon, Brassón, Szászrégenen, Beszterczén, Naszód-Rodna vidékén stb.

III. *Nymphaeaceae* Salisb. in. Ann. Of. bot. II. 69.

22. *Nymphaea* Smith. prodr. fl. græc. I. 360.

101. **N. alba** L. spec. (ed. 1753) 510. — [N. alba Baumg.* En. II. 89. — N. biradiata Schur En. 35, ex descriptione a cl. Caspary in

Verh. sieb. Ver. XIX. 17, communicato.]. — Tavakban, mocsárakban a mezei tájon. — Torda, Záh, Mezőkapus [Ercsei Tord. 110], Nagy-Szeben [C. Fuss ap. Bielz VSV. XIV. 130], Apácza és Diós közt az Olt vizénél [Freyh Közlem. XIII. 117], Szt-Ágotha, Kóhalom, Kézdi-Szt-Ivány, Maros-Vásárhely (Baumg. ap. Fuss Trans. 38].

23. *Nuphar* Smith. prodr. fl. graec. I. 360.

102. *N. luteum* L. spec. (ed. 1753) 510 sub *Nymphæa*. — [*Nymphæa lutea* L.; Baumg.* En. II. 88]. — Tavakban, mocsarakban a mezei tájon. — Torda mellett a Libáncson [Ercsei Tord. 110], Szt-Ágotha, Kóhalom, Kézdi-Szt-Ivány [Baumg. l. c.] Bottfalu, Csikszék (Fuss Trans. 38], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.].

+ 103. *N. sericeum* Lang syll. I. (1824) 180; et in Reichb. Icones II. (1824) 9. — [*N. sericeum* Schur* Sertum n. 146]. — Álló vizekben Szászrégen mellett [Bielz Landk. 78; Unver. ap. Schur En. 35].

IV. *Papaveraceae* Juss. gen. 236.

24. *Papaver* L. gen. 263.

104. *P. Pyrenaicum* L. spec. (ed. 1753) 509 sub *Argemone*. — [*P. alpinum* Baumg.* En. II. 82 et Auct. Trans. — non L. — *P. alpinum* ?) *flaviflorum* Koch syn.]. — Mésző és granit kőzetű havasok szikláin s törmelékein a havasi tájon. — Királykő [! Fuss Trans. 39], Buceacs [! Baumg. l. c.], Ünőkö [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Korongyis [Schur VSV. X. 243], Ciblesz [Bielz ap. Fuss Trans. 39].

105. *P. Argemone* L. spec. (ed. 1753) 506. — [*P. Argemone* Baumg.* En. II. 81]. — Szikár és homokos mezőkön Baumgarten szerint közönséges volt; manap ritkaság. — Szászujfalu [Fuss Trans. 39], Segesvár [Fro. Schässb. 18].

106. *P. hybridum* L. spec. (ed. 1753) 506. — [*P. hybridum* Baumg.* En. II. 81, — ex descript., non ex herb. ! ubi sub nomine hoc *P. strigosum* Bönningh. invenitur. — *P. intermedium* Schur En. 35, — ex Schur Phytogr. 66]. — Szántókon parlagokon a mezei tájon. — Nagy-Szeben [Schur En. l. c.], Daróc, Kóhalom, Csikszereda [Baumg. l. c.] Brassó [Schur Phytogr. 66].

107. *P. Rhoëas* L. spec. (ed. 1753) 507. — [*P. Rhoëas* Baumg.* En. II. 82]. — Szántókon, árkok, kerítések mentén a mezei tájon közönséges,

107/b. *P. strigosum* Bönningh. Prodr. Monast (1824) 157 pro var. *P. Rhoëadis*. — [*P. commutatum* Fisch. et Mey. Index IV. hort. petr. 41; Schur.* En. 35]. — Szántókon a mezei tájon. — Nagy-Szeben, Szt-Erzsébet [Schur l. c.].

108. *P. dubium* L. spec. (ed. 1753) 1196. — [*P. dubium* Baumg.*

En. II. 83. — *P. lævigatum*, et *P. maculosum* Schur! En. 36]. — Szántókon, utak kerítések mentén az egész területen mezei tájon.

+ *P. somniferum* L. [*P. setigerum* Schur Sertum n. 153; Schur En. 36, — ex descript. in Schur Phytogr. 67; *P. officinale* Schur Sertum n. 154, Schur En. 36] in usum culinare; porro *Eschscholtzia Californica* L. et *E. crocea* L., in hortis hinc inde coluntur. Helylyel-közzel tenyésztett növények.

25. *Glaucium* Tournef. inst. tab. 130.

+ *G. flavum* Crantz Stirp. Aust. II. (1769) 141. — [*G. luteum* Scop. carn. I. (1772) 369]. — Nagy-Csűr és Szelindek közt [Schur En. 36], — de Schur herb. lemb. szerint a Schur növénye kertből eredőnek látszik, azaz = *G. fulvum* Auct.

109. *G. corniculatum* L. Spec. (ed. 1753) 506 sub *Chelidonio*. — [*G. phoeniceum* Crantz Stirp. Aust II. (1769) 141; Baumg.* En. II. 80. — *G. tricolor* Schur! En. 36; Phytogr. 68; et Auct. Trans., non Bernh. in Bess. En. (1822) 69. Species Bernhardii ex Bess. l. c. a *G. corniculato* L. differt: «corolla duplo majore miniata.». — Szántókon parlag helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Koppánd, Mezőség, Padság [! Ersei Tord. 63], Maros-Kocsárd[!], Gyulafehérvár [Baumg. l. c.], Válya a Sztrigy vidékén [Csató Székács 255], Szerdahely [Fuss Trans. 40], Szt-Erzsébet, Nagy-Csűr, Reussen [Fuss! Bericht 26], Hosszúaszó, Mikezsásza, Asszonyfalva, Arbegen, Csicsóholdvilág, Nagyselyk, Kisekemező, Medgyes [Barth! VSV. XVIII. 25], Szelindek Ujgyháza, Köhalom, Siberg, Lebnek [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 40].

26. *Chelidonium* L. gen. n. 647.

110. *Ch. majus* L. spec. (ed. 1753) 505. — [*Ch. majus* Baumg.* En. II. 80]. — Parlag helyeken, gyepek, kerítések mentén az egész mezei tájon.

V. *Fumariaceae* DC. syst. II. 105.

27. *Corydalis* Vent. in. fl. franc. IV. 636.

111. *C. cava* L. spec. (ed. 1753) 699 var. 3) sub *Fumaria bulbosa*. — [*C. cava* Schweigg. et Körte; Baumg.* En. II. 313. — *C. albiflora* Kit. in Schult. Östr. Fl. (ed. 1814) II. 305. — *C. Marshalliana* Janka Linn. XXX. 556]. — Terem a mezei és hegyi tájon a *C. solida* társaságában, főképp meszes, márgás kőzetű vidékeken. Megterem a granitos kőzetű vidéken is, ellenben a trachitot kerüli: így hiányzik mindakét *Corydalis* Déva-Nagyág vidékének trachit hegyein, Froenius szerint pedig (Fro. VSV. VIII. 103) a szintén trachitból álló Hargit-

tán. — Virágainak színe változó : fehér, sárgás, vereses, kékes-veres. Kolozsvár [! Landoz I. 3], Kolos [Freyh Közlem. XIII. 114], Torda [Ercsei Tord. 58]. Feketelak, Mező-Örményes [Janka I. c.], Zám [!], Déva márgás területén [Téglás Tudósítv. I. 17], Nüksora a Retyezát-hegység tövében [Csató Erd. Muz. IV. 79], Ganczága, Poronics a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Új-Gredistye [Unver. VSV. IX. 165], Székácsvölgy [Csató Székács 255], Nagy-Disznód [Schur! En. 37], Kis-Disznód, Götzenberg, Szt-Erzsébet, Holeczmány [Fuss! Trans. 41], Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Baromlaka, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 25], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár [Fro. Schässb. 18], Brassó [Lurtz VSV. V. 146], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 41], Besztercze [Herzog Bistr. 10], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 4], Gánt [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

112. **C. solida** L. spec. (ed. 1753) 699 var. γ sub *Fumaria bulbosa*. — [C. solida Swartz : Baumg.* En. II. 314. — C. digitata Pers. syn. II (1807) 269. — C. depauperata Schur. Verh. Sieb. Ver. IV. (1853) 51. — C. decipiens Schott! Analect. (1854) 42. — C. pumila Schur! En. 37]. — Terem mint az előbbi erdős cserjés helyeken, s a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Kolozsvár [Baumg. I. c.], Kolos (Freyh Közlem. XIII. 114), Zám, Vajda-Hunyad, Zalasd, Déva [!], Ganczága, Pononics Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Új-Gredistye [Unver. ap. Fuss Trans. 41], Kis-Disznód, Götzenberg, Nagy-Disznód, Présbe, Felső-Sebes, Marpod [Fuss I. c.], Szurul [C. pseudopumila Schur! En. 37], Bulla zuhatagja [C. depauperata Schur VSV. IV. 51 et herb. lemb.], Árpás havasai [Schur! VSV. III. 84], Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Baromlaka, Kis- és Nagy-Ekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 25], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár [Fro. Schässb. 18], Kőhalom, Brassó [Baumg. I. c.], törpe fenyők közt a Királykövön (Kotschy ZBG. III. 64; VSV. VIII. 127), Besztercze [Herzog Bistr. 10], Naszód vidéke [Pore. En. 4], Rodna (Fuss Trans. 41), Gánt [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

+ C. densiflora Presl. del. prag. I. (1822) 10. — Nagy-Hagymás [Janka* ÖBZ. XVIII. 199], — de eddig e növény csak Dél-Európából ismeretes biztosan.

113. **C. intermedia** L. spec. (ed. 1753) 699 var. β sub *Fumaria bulbosa*. — [Fumaria fabacea Retz fl. scand. (ed. 1795) 167. — C. fabacea Pers.; Schur Sertum n. 161.] — Sziklák erdős lejtőkön a Keresztényhavason Brassó mellett [Schur! En. 37].

114. **C. pumila** Host Fl. Aust. II. (1831) 304 sub *Fumaria*. — [C. pumila Reichb.; Fuss*! Verh. sieb. Ver. XV. 125]. — Erdős helyeken a mezei tájon. — Nagy-Szeben [Fuss! VSV. XV. 125], Resinár, Brassó [Schur! En. 36].

115. **C. capnoides** L. spec. (ed. 1763) 984 sub *Fumaria*. — [C. capnoides Wahlenb.; Baumg.* En. II. 314. — C. ochroleuca Walz! Magy. Növ. Lap. III. 66]. — Mésztalajon, s főképp árnyas mészsziklákön Erdély keleti részén, a mezei és hegyi tájon. — Homoród-Almás barlangjánál [Barth! ap. Schur Phytogr. 69], Felső-Torja felett a Bálványosról jövő patakoknál és Szépvíznél [Baumg. I. c.], Öcsém

[Schur! En. 38], Borszék jégbarlangjánál [Walz! l. c.], Aranyos-Besztércze a rodnai hegységben [Porc. En. 4].

+ *C. ochroleuca* Koch, melyet Erdélyből Maly vesz fel [Maly En. 262]; és *C. claviculata* Pers., melyet Erdélyből Téglás említ [Téglás Tudósítv. III. 4], — tévedésen alapuló közlések.

+ *Dicentra spectabilis* Borkh., — Kertekben tenyésztett (cult) növény.

28. *Fumaria* L. gen. n. 849. pro p.

116. **F. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 700. — [F. officinalis Baumg.* En. II. 315 ex descript. non ex herbario ejus, ubi sub nomine hoc, specimen F. Schleicheri, ad Segesvár lectum invenitur. — F. media Schur! En. 38, et Auct. — F. scandens Reichb. Icones f. 4454]. — Szántókon, szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda (Baumg. l. c.), Déva [! Téglás Tudósítv. I. 17], Nagy-Szeben [Schur En. 38], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 42], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár, Daróc, Homoród-Szt-Péter és Szt-Pál [Baumg. l. c.], Brassó [Schur herb. lemb. !], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 42].

117. **F. prehensiilis** Kit. hort. pest. (1812) 10. — [F. media β) prehensibilis DC. syst. II. (1821) 134. — F. rostellata Knaf in flora XXIX. (1846) 290. — F. officinalis Landoz!* I. 3; Czetz! Erd. Muz. VI. 15. — F. deflexa Schur! En. 38, — non Heuff. — F. Transsilvanica Schur! En. 38. — F. mucronulata Schur! herb. lemb. pr. p. — F. Vaillantii Fuss! Verh. sieb. Ver. XIV. 206 pr. p. — F. capreolata Schur Phytogr. 69? — F. macrosepala Schur exs.! non Boiss.]. — Szántókon, parlag helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Déés [Czetz l. c.], Szt-Gothard a Mezőségen [Janka Közlem. XII. 184]. Padság [!], Gyulafehérvár (Haynald ap. Haussk. in flora 1873 p. 511), Szent-Erzsébet [Fuss VSV. XIV. 206; et ap. Haussk. l. c.], Nagy-Szeben, Talmács [! Schur En. 38], Fogaras [Göbbel exs.! in Fuss herb. norm. n. 883; VSV. XX. 184].

118. **F. Schleicheri** Soy-Will. obs. (1828) 17. — [F. acrocarpa Petm. — F. Wirtgeni Schur!* Sertum n. 165; En. 38, — non Koch. — F. Vaillantii Schur! En. 38; Fuss! Verh. sieb. Ver. XIV. 206 pr. p. — F. mucronulata Schur herb. lemb. ! pr. p. — F. Jankæ Haussk. in flora 1873 p. 491, — ex Grisb. reliqu. 39. — F. supina Janka! Term. Füz. I. (1877) 30. — F. officinalis Cserni Gyulaf. 26]. — Szántókon parlag helyeken a mezei tájon. — Magyar-Nádasd [Freyn Közl. XIII. 114], Kolozsvár [Simk. MNL. II. 147], Szt-Gothard, Noszoly és Feketelak közt a Mezőségen [Janka! l. c.], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. l. c.], Déva [!], Nagy-Szeben [Schur! En. 38], Szt-Erzsébet [Fuss! l. c.], Hosszúaszó [Barth herb. !], Segesvár [Baumg. herb. !], Brassó [Schur! En. 38.]

119. **F. Vaillantii** Lois. not. (1810) 102. — [F. parvi flora Baumg.*! En. II. 315, et Auct. Trans., non Lois. — F. carinata Schur! Ost. bot. Zeit. XI. (1861) 87]. — Szántókon, parlag helyeken a mezei tájon. — Magyar-Nádasd [Freyn Közl. XIII. 114], Kolozsvár, Kolos,

Torda [! Baumg. l. c.], Tur [Ersei Tord. 58], Egerbegy [Barabás herb. !], az Ompoly mentén Borbándnál [!], Déva [Téglás Tudóstv. I. 17], Oláh-Bretttye, Russ a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Székácsvölgy [Csató Székács 255], Kis-Selyk, Hosszúaszó. Asszonyfalva, Szászivánfalva, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 25], Medgyes [Salzer VSV. 91], Segesvár [Fro. Schässb. 18], Nagy-Szeben, Szt-Erzsébet, Szászfalu, Nagy-Csűr [Fuss Bericht 26], Rakovicza, Fogaras [Fuss Trans. 42], Kőhalom [Baung. ap. Haussk. in flora 1873 p. 458], Brassó [Schur! ÖBZ. XI. 87], Besztercze [Herzog Bistr. 10], Nászód vidéke [Porc. En. 4], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 15.]

VI. *Cruciferae* Juss. gen. 237.

+ *Cheiranthus annuus* L. [Matthiola annua Sweet], *Ch. incanus* L.; *Ch. Cheiri* L.; *Ch. maritimus* L.; *Ch. chius* L.; *Moricandia arvensis* DC., hinc inde coluntur. — Helylyel-közzel tenyészteve.

† *Nasturtium officinale*, seu *Sisymbrium Nasturtium* Auct. Trans. = *Cardamine amara* L.

29. *Roripa* Scop. carn. (ed. 1760) 520. — [*Nasturtium* R. Br. in Ait. hort. Kew. IV. (1812) 109.]

120. *R. amphibia* L. spec. α) (ed. I. 1753) 657; ed. III. 3 (1800) 491 sub *Sisymbrio*. [*R. amphibia* Bess. En. 27. — *Sisymbrium amphibia* L.; Baumg.* En. II. 251. — *Brachylobus riparius* Schur En. 40; phytogr. 71, ex descript. non Tausch.] — Álló és folyó vizek mentén, nedves réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 17], Nagy-Enyed [Borb. Értekez. IX/XV. 51], Nagy-Szeben, Talmács [Schur En. 40], Balászfalu, Monora, Hosszúaszó, Kis-Kapus, Asszonyfalva, Kis-Selyk, Csicsóholdvilág, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 26], Segesd és Segesvár közt [Fro. Schässb. 18], Brassó [Schur En. 40 sub *B. ripario*], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 47].

121. *R. Austriaca* Crantz Stirp. I. (1762) t. 2. sub *Nasturtio*. — [*Camelina Austriaca* Pers.; Baumg.* En. II. 224. — *R. Austriaca* var. *microcarpa* Borb. Értekez. IX/XV. 57.] — Utak, folyók mentén, nedves helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 4], Ajton [Freyn Közlem. XIII. 116], Nagy-Enyed [Borb. Értekez. l. c.], Vajasd és Alsó-Gáld közt az Ompoly mentén, Borbánd, Gyulafehérvár a Maros mellékén, Nagy-Enyedtől Zúinig, rovábbá Vajda-Hunyadnál [!], Oláh-Bretttye a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 47], Székácsvölgy [Csató Székács 255], Nagy-Szeben [! Schur En. 41], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth! VSV. XVIII. 26], Brassó [Borbás Értekez. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 47.]

122. *R. armoracioides* Tausch α ! in flora XXIII. (1840) II. p. 706 sub *Nasturtio*. — [*Brachylobus armoracioides* Schur* Sertum n.

171. — *R. armoracioides* var. *Dacica*, et forma *brachycoma* Borb.! Értekez. IX/XV. 11, 53.] — Folyók, vizek, árkok mentén a mezei tájon. — Maros-Sólymos, Haró, Déva [!], Nagy-Enyed, Homoród [Borb. l. c. 53.]

var. **pinnatifida** Tausch l. c. [Brachylobus barbaræoides Schur* Sertum n. 173. — *R. anceps* Schur En. 40. — *R. anceps* Fuss Trans. 47. — *R. terrestris* Borb.! Öst. bot. Zeit. XXVIII. 311. — *R. Haynaldiana* Borb.! Értekez. IX/XV. 15, 24, 49; *R. armoracioides* Borb. f. ambigua Borb. l. c. 54; *R. Reichenbachii* var. *auritula* Borb.! l. c. 43; *R. barbaræoides* var. *macrostylis* cum formis: *fissifolia*! et *macrotis* Borb.! l. c. 46; *R. terrestris* var. *eupinnatifida* Borb. l. c. 48.] — Bővebben és nagyobb elterjedésű mint az előbbi. Folyók vizek, árkok, mezei dűlők mentén a mezei tájon. — Kolozsvárt a szénamezőőkön [Borb.! Értekez. IX/XV. 43, 46, 48], Nagy-Enyed [!Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Vajasd és Alsó-Gáld közt, továbbá a Maros mentén Zámától Déváig és Haróig, majd ismét Vajda-Hunyadnál, mindenütt bőven [!], Kereszténysziget, Nagy-Szeben! Talmács [Schur En. 40], Hosszúasszó [Barth herb.!]]

123. **R. barbaræoides** Tausch β — ε ! in flora XXIII. (1840) II. 713 sub. *Nasturtio*. — [*R. terrestris* β) *pinnatifida* Simk.* Magy. Növ. Lap. II. 147. — *N. amphibio* \times *silvestre* Wimm. — *N. astylon* Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 684, est forma *R. barbaræoides* Tausch, ex Tausch l. c.] — Nedves, zsázsás helyeken a mezei tájon, még pedig főkép a var. γ) *macrostylis* Tausch l. c. — Kolozsvárt a Nádaspaták mentén [Simk. l. c.], Nagy-Enyed a Maros mentén [Borb. Értekez. IX/XV. 45.]

124. **R. capillipes** (R. Austriaca \times *silvestris*) Borb.*! Öst. bot. Zeit. XXIX. (1879. ápril 1) 134; Borb. Értekez. IX/XV. (1879. ápril 21) 28, 31. — [*R. permixta* (*R. barbaræoides* var. *eusiliquosa* \times *silvestris*) Borb. Értekez. IX/XV (1879) 28, 30]. — *Planta hæc me judice hybrida*, ex *R. silvestri* et *R. armoracioides*, in quarum societate eam legebam. — Nedves helyeken a *R. silvestris*, és *R. armoracioides* társaságában, s a legnagyobb valószínűséggel azok kereszteződésének eredménye. — A Maros folyó mentén Nagy-Enyednél [Borb.! l. c.], és Dévánál [!].

125. **R. Reichenbachii** Knaf! in Simk. Közlem. XVI. (1879. máj.) 99, 91; Knaf in Opiz seznam kvetny ceske (1852) 68, — solum nomen. — [*R. uliginosa* Simk.* Magy. Növ. Lap. II. 147. — *R. Reichenbachii* var. *pleiodonta* Borb. Értekez. IX/XV. 43. — *R. astylis* Borb.! Közlem. XV. (1878) 190, cum var. *pubescente*; Borb. Értekez. IX/XV. (1879) 45, cum forma *tumidula*, — vix Reichb., ejus plantam homonymam, ad suam *R. barbaræoides* trahit Tausch in flora l. c.] — Nedves zsázsás helyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a szénamezőőkön [Simk. l. c.] és a Nádas pataknaál [!], Torda hasadéka, Nagy-Enyed [Borb. Értekez. IX/XV. 45], Hosszúasszó [Barth herb.!]]

var. **arenaria** Knaf! in Simk. l. c. 94; Knaf in Opiz seznam l. c., — solum nomen. — [*R. Danubialis* Borb. Közlem. XV. (1878) 188, — ex specimine manco probabiliter pertractata.] — Kiszikkadt

vízálló helyeken a mezei tájon. — Nagy-Enyed [Borb. Értekez. IX XV. 42], Déva [!], Brassó [Borb. Értekez. I. c.]

126. **R. Turczaninowi Czerniaew!** ap. Turczan. in Bull. soc. mosc. XXVII. (1854) 373; Czern. consp. charc. (1859) 4 sub Nasturtio. — [R. Austriaca \times Reichenbachii Simk. — Brachylobus hybridus Schur* En. (1866) 40, ex descriptione.] Napos s kevésbé nedves kaszálókon és árkok mentén a mezei tájon. — Kolozsvárt a szénamezőkön [Simk. MNL. II. 147], Nagy-Szebennél Sellemberk felé [Schur I. c. sub B. hybrido.]

Magának az Auctornak szavai szerint Jam ex verbis Auctoris in Consp. (consp. plant. charc. 4) jellemezve van: plant. charc. p. 4, dignoscitur:

«Siliculis minutis ellipsoideis» (Vide etiam Simk. Közlem. XVI. 89, 91.)

127. **R. prolifera Heuff.!** in Flora 1853 II. 624 sub Nasturtio. — Vizes réteken és árkokban Oláh-Brettyénél, Hunyadmegyében [Csató* herb.!] Déva [Barth ap. Borb. ÖBZ. XXXV. 76.]

128. **R. silvestris L. spec.** (ed. 1753) 357 sub Sisymbrio. — [Sisymbrium silvestre L.; Baumg.*! En. II. 251. — Brachylobus brevistylus Schur En. 39.] — Községes az egész mezei tájon, s felszáll a hegyi tájig.

129. **R. palustris Poll. hist. pl. palat. II. (1776) 230** sub Sisymbrio. — [Sisymbrium terrestre Smith fl. brit. II. 701; Baumg.* En. II. 251; Fro. Schässb. 18.] — Folyók, tavak, árteres vidékek porondján a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Torda [Wolff ap. Borb. Értekez. IX/XV. 60], Nagy-Szeben, Giresan [Fuss Trans. 48] Porumbák [Barth herb.!), Segesvár [Fro. Schässb. 18], Fogaras, Brassó, Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283]. Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 48]. Besztercze [Herzog ap. Fuss I. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc En. 5].

130. **R. Pyrenaica L. spec.** (ed. 1753) 657 sub Sisymbrio. — [Sisymbrium pyrenaicum L.; Baumg.* En. II. 252.] — Kaszálókon a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye [!] és Székelyó a Vlegyásza hegységben [Borb. Értekez. IX/XV. 58], Deésakna, Kolozsvár [Baumg. I. c.], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 116], Lunkai bérc Padságánál, Piatra-Strucu és Plaju-Biheri Vidránál, Bilakhegy, Borbánd és Vajasd felett, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Szarkóhegy Nagyágnál, Vajda-Hunyad és Govasdia hegyei [!], Oláh-Brettye a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 48], Retvezát-hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 79], Várhely [Borb. Közlem. XV. 200], Zsijecz patak mentén a Pareng hegységben, Bajesd, Fehérviz, Kőalja-Ohába a Sztrigy mentén [!], Székácsvölgy [Csató Székács 255], Szerdahely, Kereszténysziget, Rothberg, Nagy-Szeben [Fuss Alt. Arch. II. 377], Nagy-Csűr, Talmács [Fuss Trans. 48], Vizakna [Baumg. I. c.], Nagy-Selyk, Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 26], Segesvár [Frg. Schässb. 18], Morgonda, Nagy-Sink, Kőhalom, Homoród-Szt-Pál és Szt-Péter [Baumg. I. c.] Alsó-Arpás falunál, és Tusnád mellett a Nyerges hágón [Haynald herb.!] Besztercze [Herzog Bistr. 10], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 5].

+ *R. stenophylla* (pyrenaica \times silvestris) Borb. Értekez. IX/XV. (1879) 17, 21, 58; Öst. bot. Zeit. XXIX. (1879) 134. — Patakok mentén Székelyó falunál a Vlegyásza hegységben [Borb. I. c.].

30. *Barbaræa* Br. in Ait. hort. kew. IV. 109.

131. *B. vulgaris* Br. I. c. (1812) 109. — [*Erysimum Barbaræa* L.; Baumg.* En. II. 264. — *B. Kayserii* Schur Ver. sieb. Ver. IV. (1853) 57. — *B. præcox* Schur En. 41. — non Br.] — Mezőkön, szántókon, réteken az egész terület mezei táján; a Negovánon a hegyi tájig.

131/b. *B. arcuata* Opiz ap. Presl. fl. cech. (1819) 138 sub *Erysimo*. — [*B. arcuata* Reichb.; Schur* Sertum n. 180]. — Szántókon a mezei tájon. — Szászujfalu [Fuss Bericht. 26], Nagy-Szeben, Brassó [Schur En. 41.]

132. *B. stricta* Andr. in Bess En. (1822) 72. — [*B. stricta* Schur* Sertum n. 181.] — Nedves réteken a mezei tájon. — Bongárd falunál [Schur En. 41], Rodna-Naszód vidékén [Porc. En. 5.]

31. *Turritis* L. gen. n. 819.

133. *T. glabra* L. spec. (ed. 1753) 666. — [*T. glabra* Baumg.* En. II. 265. — *T. alpina* Baumg. herb. ! En. II. 269, quoad plantam e Lövete.] — Erdők, cserjések, szőlők szélein, gypükön, szántókon, az egész terület mezei táján.

32. *Arabis* L. gen. n. 818.

+ *A. pauciflora* Grimm. in nov. acta leop. car. III. (1767) app. 348 sub *Turritide*. [*Brassica alpina* L. mant. I. 95. — *Arabis brassicæformis* Wallr. sched. (1822) 359.] — Baumgarten az ő *Erysimum alpinum*-jához [Baumg. En. II. 263] a Linne *Brassica alpiná*-ját, vagyis az *Arabis pauciflora* Grimm.-et idézi synonymul; de *E. alpinum* név alatt Baumgarten herbáriumában *Arabis Turrita* L. termékes példánya hever Torda hasadékából, s a Baumg. *Erys. alpinum*-jának többi lelőhelyein is, — így Brassónál a Czenk hegyen, és Rodna havasain, — csak *A. Turrita* L. terem. Schur az *Arabis pauciflora*-t Erdélyben nem szedte, s úgy Enumeratiójában, mint Phytogr. Mitth., csupán a Baumgarten-től jelzett lelőhelyek ismétlésére szorítkozik.

134. *A. Turrita* L. spec. (ed. 1753) 665. — [*Erysimum alpinum* Baumg.* ! En. II. 263, — est status *A. Turritæ* fructifer. — *A. Turrita* Baumg. ! En. 272, — est status florifer speciei eadem. — *A. eriocarpa* Schur ! En. 46, — est status juvenilis, siliquis ideo hirtellis. — *A. brassicæformis* Auct. Trans. — *A. alpina* Landoz ! II. 27.] — Sziklás, mészkő és trachit hegyeken, szakadékokban, erdők nyílt helyein, a mezei tájon. Kolozsvárt a Szt-János kútnál [Landoz ! I. c.] Torda ha-

sadéka [! Baumg. En. 263], Székelykő és Tilalmas Toroczkónál, Nyirmező, Ordenkusa völgyes szoros Szkerisoránál és Piatra-Stucu Vidránál a Biharhegységben, Boicza az Érczhegységben, Déva hegyei [!], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 245 sub *A. brassicaeformis*], Or-lath [Schur! En. 46], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth! VSV. XVIII. 36], Zernyest hegyei [!], Brassó hegyei [! Baumg. En. II. 263], Töpe-hegy Alsó-Rákosnál, Ojtoz szorosa [Baumg. En. II. 272], Rodna hegy-sége [Baumg. En. II. 263].

135. **A. alpina** L. spec. (ed. 1753 664.) — [*A. crispata* Willd. En. hort. ber. (1809) 684. — *A. alpina* cum var. α) *diffusa* Baumg.* En. II. 267, 268.] — Szakadékos mészkőszirteken a mezei tájon is, havas vidékeinken pedig a mezei tájtól a havasi tájig. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben [Bielz ap. Fuss Trans. 49], Torda hasadéka [Baumg. I. c.], Tilalmas Toroczkónál, Skericza Padságnál [Simk. Album 178, 184], a két Aranyos forrás vidékén a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVII. 256], Párenghegység, Czibinhegység a Veres-torony szorosig, Freck és Kerczesora havasai [Fuss! Trans. 49], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 83], Bráza havasai [Andræ Bot. Zeit. XI. 413], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 63], Bucsecs [! Fuss Trans. 59], Keresztényhavas [!], Kőhavas [Schur herb. lemb. !], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai, valamint Arszul és Cziblesz belső-szolnoki havasok [Baumg. I. c.]

135/b. **A. nana** Baumg.* En. II. (1816) 268 pro var. β) *A. alpinae*. — Mészkő havasok magaslatain. — Commando de la Schmidt [Baumg. I. c.], Bucsecs, Királykő [!].

+ *A. obtusifolia* Schur herb. lemb. ! Verh. sieb. Ver. IV. 58; En. 42. = egy darab virágzó növény, mely Lerchenfeld herbáriumából van véve, s az *Arabis muralis* kultivált példányának látszik; ezért szinte bizonyos, hogy a Királykövön, honnan Schur (VSV. IV. 58) közli, nem terem. [In herbario lembergiensi Schuriano sub nomine *A. obtusifoliae*, frustulum unicum floriferum invenitur, quod e herbario Lerchenfeldiano oritur, et specimen *Arabidis muralis* Bert. cultum, esse videtur.]

+ *A. Lerchenfeldiana* Schur en. 42 et herb. lemb. ! sine loco natali. Videtur etiam specimen esse cultum. — Ez is Lerchenfeld herbáriumából van véve s lelőhelye nincs Schur herbariuma vignettején sem; ezért kultivált növénynek látszik. Az *Arabis albida* Stev.-nel, melyhez Schur állítja [Schur Phytogr. 76] nem azonos, mert levelei kerekítettek, s mert magvai Schur szerint is hártvás széllel bírnak. — Bucsecs [? Schur Phytogr. 76].

136. **A. auriculata** Lam. Encycl. I. (1783) 219. — [Turritis patula Ehrh. Beitr. VII. (1792) 159; Baumg.* En. II. 267]. — Napos sziklás helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 27], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 114], Torda hasadéka és Várfalvi erdő [Baumg. I. c.], Nyirmező az Enyedi hasadéknál, Skericza hegy Padságnál, Vajda-Hunyad Várhegye [!], Resinár, Nagy-Szeben [Schur! En. 42], Segesvár, Kőhalom, Brassó [Baumg. ! I. c.]

var. *dasycarpa* Andræ. in DC. syst. II. (1821) 244. — [*A. auri-*

culata β puberula Koch.] — Napos, köves vagy porondos helyeken. — Aranyhegy, Piski mellett [Barth. Exs.!] Vajda-Hunyad Várhegyen s a Kapruczán [!]

137. **A. sagittata Bertol.** pl. gennens (1804) 185 sub Turritide. — [A. sagittata DC. fl. fr. V. suppl. (1815) 592; Schur* Sertum n. 188. — A. Gerardi Schur Sertum. n. 187! En. 43; Fuss Trans. 30.] — Sziklás és cserjés helyeken, erdők szélein a mezei tájon. — Nagy-Szeben mellett Resinár felé [Schur l. c.], Kis-Disznód [Kladni ap. Fuss l. c.], Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 26], Brassó hegyein [Schur! En. 43.]

138. **A. hirsuta L.** spec. (ed. 1653) 666 sub Turritide. — [Turritis hirsuta L.; Baumg.* En. II. 266.] — Napos s füves, vagy sziklás helyeken a mezei tájon, a hegyi tájig. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 3], Torda hasadéka [! Baumg. l. c.], Szindi völgy [Ercsei Tord. 157]. Toroczko hegyei és Padság [!], Vidra hegyein a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVII. 257], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 27]. Maros-Némethi, Vajda-Hunyad [!]. Kis-Disznód, Szt-Erzsébet, Nagy-Csűr, Vizakna, Szelindek [Fuss! Trans. 50]. Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 26], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95]. Segesvár, Kóhalom, Brassó [! Baumg. l. c.], Keresztényhavas [Fuss Trans. 50], Hétfalu vidék, Tömös szorosa [! Besztercze [Herzog Bistr. 10], Rodna-Naszód vidéke [Reckert VSV. VI. 18; Porc. En. 5]; Gánts [Czetz! Erd. Muz. VI. 22].

138/b. **A. Hornungiana Schur!** En. (1866) 43. — [Turritis alpina Baumg.*! En. II. 266, — quoad plantam alpestrem. — A. ciliata Schur En. 43; Phytogr. 76. — A. hirsuta c) comosa Borb. Közlem. XV. (1878) 151]. — Mészköhavasaink és alhavasaink napos, sziklás magaslatain. — Kecsekő, Skericza Padságnál, Piatra-Strucza bércei Vidránál a Biharhegységben [!], Hunyadi, Czibin, Fogarasi és Bárczasági havasok [Baumg. l. c.], így utóbbiakon a Királykövön és Bucsecsen [Schur! l. c.]

Füles leveleivel és hártyás szélű magvaival megegyezik az *A. hirsutával*, de különbözik attól kétszer oly széles és sűrűbben álló terméseiben. E jellegeiben az *A. sudeticával* egyeznek meg, csak hogy attól szörös levelei és szára különböztetik meg. Erdélyen kívül a Bánságból is ösmeretes.

Foliis auriculatis et seminibus alatis cum *A. hirsuta* L. convenit, sed distinguitur ab illa, siliquis duplo latioribus et confertioribus. Notis his diagnosticis cum *A. Sudetica* Tausch! congruens, hirsutiae caulibus foliorumque ab illa distincta. Provenit etiam in vicino Banatu.

† *A. muralis Bert.* — Árpás havasai [Schur VSV. V. 80.] Schur herb. lemb.-ben csak két darab van belőle, s azokat hasonlóan mint a következő növényt, alig szedhette Erdélyben.

† *A. stricta Huds.* — Bucsecs [Schur En. 43]. — Schur enumeratiójának ez adata Baumg. *A. stricta*-jának egyik lelőhelyét ismétli; de *A. stricta* Baumg.! En. II. 270 = *Arabis arenosa* L. — Schur herb. lemb.-ben nincsen is a Bucsecsről *A. stricta*, hanem egy valódi *A. stricta*-hoz, a melyet nem szedhetett Erdélyben, mert enumeratiójában nem jelzi lelőhelyét, — a vignetten ezt írta: «Königstein 15. aug. 1854. Dr. Schur.»

† *A. hispida* Mygind in L. syst. (ed. XIII. 1774) 501. — [*A. Crantziana* Ehrh. Beitr. V. (1790) 178. — *A. petraea* Auct. non L., nec Lamark]. — Skerica Padságnál [Sink. Album 184. — sed dua solum frustula vidi et hæc etiam incompleta], Gaure de Lotri [Baumg. En. sub *C. petraea*]. *Cardamine petraea* néven nines növény Baumgarten herbariumában, s a leírásból ki nem magyarázható, mit értett ő a *C. petraea* alatt; viszont a Baumgarten herbariumának *Arabis Crantziana*ja = *Arabis Halleri* L. — *Cardamine petraea* Baumg. En. II. 274, ex descriptione haud extricanda, in herbario ejus autem deest; *Arabis Crantziana* Baumg. En. II. 269 est = *A. Halleri* L.

139. **A. petrogena** A. Kern. Öst. bot. Zeit. XIII. (1863) 141. — [*Sisymbrium arenosum* Baumg.* En. II. 253, — vix Linne, cujus planta genuina (*A. arenosa* Scop) in Germania et Helvetia indicata, ex speciminibus Salisburgensibus in «Flora Exs. Aust.-Hung.» n. 603 edita, siliquis latoribus, floribusque minoribus et lilacinis a nostra albiflora discrepat. — *A. stricta* Baumg. En. II. 270. — *A. heterophylla* Schur! Ver. sieb. Ver. IV. (1853) 59, — nomen prioritati gaudens, sed solum formam unam *Arabidis arenosae* Schur (idest. *A. petrogenae* Kern) comprehendens. — *A. segetalis* Schur! En. (1866) 45. Forma umbrosa est: *A. multijuga* Borb. Term. Közlöny IX. (1877) 46, solum nomen; Linn XLI. (1877) 603; Adatok a máram. flor. (1878) tab. I. p. 11; illa eadem est: *A. arenosa* var. *dependens* Borb. Közlem. XV. (1878) 153.] — Az egész területen a mezei tájtól a havasi tájig, s mindenféle közetten.

140. **A. Halleri** L. spec. (ed. 1763) 929. — [*A. Crantziana* Baumg. En. II. 269. — *A. bellidifolia* et *A. scabra* Baumg. herb. En. II. 270. — *A. Halleri* Baumg.* En. II. 271.] Magasabb vidékek erdős köves helyein az alhavasi tájig. — Csucsá [! Freyn Közlem. XIII. 114], Székelykő Torockónál [!], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 79], Resinár [Baumg. En. II. 269], Árpás havasai [Schur VSV. III. 84], Kerezesora havasai [Schur En. 45], Vurfu-Luczi, Bucsecs, Kőhavas [Baumg. En. II. 270], Brassó [Baumg. En. II. 269], Hargitta (Baumg. herb.!), Egyeskö Csik-Szt-Domokosnál [Haynald ap. Bor. Közlem. XV. 160], Borszék [Salzer VSV. VIII. 53], Rodna havasai [Bielz VSV. I. 101; Porc. En. 5], Belső-Szolnok havasai [Baumg. En. II. 271].

141. **A. Ovirensis** Wulfen in Jacq. Collect. I. (1786) 196; icon. rar. (1786) t. 125. — [*A. ovirensis* Baumg.* En. II. 272. — *Cardamine heterophylla* Baumg. herb. En. II. 272. — *A. tenella*, et *A. stolonifera* Auct. Trans. — *A. ovirensis* v. *dacica* Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 53.] — Granitos havasaink nedves, kövecscs lejtőin elterjedve. — Csucsá [Barth Arch. XV. 106], Valye-Csepilor a Biharhavasokon [!], Retyezát havasok, Pareng havasok [! Baumg. En. sub *C. heterophylla*], Frumósza Grish. Iter. n. 82], Szurul [Baumg. l. c.], Prislop, Kokerics frecki havasok [Fuss Bericht 267], Csörte, Budislav, Lajta és Bulla forrásvidéke [Fuss! VSV. VIII. 173], Domna forrásvidéke [Fro. VSV. VII. 127], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Bucsecs, Kőhavas [Baumg. En. II. 271], Hargitta [Baumg. En. sub *C. heterophylla*], Rodna ha-

vasai! [Herzog ap. Fuss VSV. VIII. 173], így Gergeleu havas [Herbich [Buc. p. V.]

142. **A. neglecta** Schult. Öst. Fl. II. (1814) 248. — [A. glareosa Schur*! Verh. sieb. Ver. I. (1850), 106, — solum nomen; Ver. sieb. Ver. IV. (1853) 59; en. 44. — A. transsilvanica Schur! En. 43. — A. floribunda Schur! En. 44. — Braya pinnatifida Schur Sertum n. 229, — non Koch, ex Schur En. 44.] — Havasok sziklás, törmelékes s nedves helyein. — Frumósza [Schur ap. Griseb. Iter., n. 83], Bulla forrás vidéke [Schur En. 44], Butyán [Fuss Trans. 52], Árpás havasai [Schur VSV. III. 93], Bucsecs [Fuss Trans. 52], Rodna havasain, így az Ünőkőn! [Bielz ap. Schur VSV. I. 106] s a Korongyison [Reckert VSV. VI. 18.]

143. **A. procurrens** W. et K. Icones II. t. 144 (1803.) [A. recta Baumg.*! En. II. 269.] — Árnyas sziklákön magasabb vidékeken az alhavasi tájig. — Resinár [Baumg.! l. c.] Verestorony szorosánál és a Szurulon [Andræ Bot. Zeit. XI. 413], Felső-Sebes [Fuss Bericht. 26], Prizlop frecki havason és a Hargittán [Fuss Trans. 51], Öcsém [Haynald herb. !], Arszul belsőszolnoki havas [Baumg. l. c.]

† *A. pumila* Jacq. — Schur enumeratiójában Baumgarten A. scabra van A. pumila-nak véve, s ezért az A. scabra Baumg. lelőhelye is (Bucsecs) ismételve: de Arabis scabra Baumg.! En. II. 270 = A. Halleri L. — Schur herb. lemb.-ben a Baumgartentől eredő vignette, két darab valódi A. pumila Jacq.-hoz van téve!

† *A. bellidifolia* Jacq. — [A. serpyllifolia Schur! En. 43, — non Vill.] — Bucsecs, a Skitt la Jalomniczánál [Schur En. 43 sub A. serpyllifolia]. — tehát már Rumániában. — Baumg. herb.! A. bellidifolia = A. Halleri L.

† *A. coerulea* All. fl. pedem. (1785) tab. 40. f. 2. sub Turritide. — [A. coerulea Jacq.; Baumg.* En. II. 269, — sed. in herbario ejus deest.] — Bucsecs [Baumg. l. c.], Kelemenhavas [Ercsei Tord. 76],

33. Cardamine L, gen. en. 812.

144. **C. gelida** Schott! Öst. bot. Zeit. V. (1855) 145. — [C. resedifolia Baumg.* En. II. 273, et Auct. Trans.! — C. alpina Auct. Trans.! non Willd. — C. resedifolia var. dacica Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 53. — C. nivalis Schur! En. (1866) 46.] — Havasok törmelékes, szakadékos helyein. — Szkerisora havasa Bánság határán és a Retyezát havasok [! Heuff. l. c.], Pareng havasok! Czibinjézer a Czibinhegységben [Fuss! Trans. 53], Szurul [Baumg. l. c.], Budislav, Burkács, Csorte, Negoj Albie, Bulla forrásvidéke [Fuss Trans. 53], Domna forrás vidéke [Fro. VSV. VII. 127], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 84], Ucsa-mare [Baumg. herb. !], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Bucsecs, Kőhavas [Baumg. En. l. c.], Ünőkő [Andræ Bot. Zeit. XI. 413].

Szárlevelei ugyanazon gyep száracskáin majd épek, majd többé kevésbbé

Folia caulina in cæspite eodem inuuntur integra, subintegra et lyrata,

félbeszárnyasok nagy végső karélylyal. Mintegy középalak a *C. alpina* W. és *C. resedifolia* között; de e két nevezett növény nálunk nem terem, míg a *C. gelida* havasainkon helytel-közzel bőven található. A *C. alpina* Willd.-tól különbözik legalább részben bevagdalt vagy félbeszárnyas leveleivel; a *C. resedifolia* L.-tól pedig részben ép szárleveleivel, valamint félbeszárnyalt leveleinek szabásával is.

hæc ultima lobo terminali magno latoque. Media quasi inter C. alpinam W. et C. resedifoliam L.; sed hæc duæ apud nos non occurrunt, quum C. gelida in alpinis nostris hinc inde copiose provenit. Foliis caulinis nonnullis aut plerisque incis, lyratisque a C. alpina W.; foliis autem caulinis nonnullis integris et incisura illorum etiam quæ sunt lyrata a C. resedifolia L. certe diversa.

† 145. *C. parviflora* L. spec. (ed. 1763) 914. — [*C. parviflora* Baumg.* En. II. 275]. — Nedves és árnyas helyeken a mezei tájon. — Dobra, Roskány [Baumg. I. c.], Orlat [Lerchenfeld ap. Fuss Trans. 54], Borszék [Salzer Reiseb. 81]. — Magyar földről nincs meg gyűjteményemben, és Dobra vidékén hasztalan kerestem.

146. *C. impatiens* L. spec. (ed. 1753) 655. — [*C. impatiens* Baumg.* En. II. 274]. — Erdős patakos helyeken az egész területen a mezei tájtól a havasi tájig.

147. *C. silvatica* Link in Hoffm. Phyt. Blätt. I. (1803) 50. — [*C. silvatica* Baumg.* En. II. 275. — *C. Drymeia* Schur! 47. — *C. umbrosa* Schur! En. 47. — *C. pusilla* Schur! En. 47 est forma mæra]. — Patakok medrében, barlangok torkában, erdők árnyas s nedves helyein a hegyi tájon. — Csucsá [Freyn Közlem. XIII. 114], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 27], Padság patakánál. Bihar és Cucurbeta havas alatt a Biharhegységben, Csoka hegy a Retyezát hegységben, Roskány [!], Poronics a Sztrigy vidéken [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 54], Orlat, N.-Disznód, [Fuss I. c.], Présbe, Kis-Disznód völgye, Riuszaduluj [Schur! En. 47], Felső-Sebes, Pojána-nyameczuluj [Fuss I. c.], Szurul [Schur En. 47], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Hargitta [Baumg. I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 10], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 12], Oláh-Lápos a belső-szolnoki hegységben [Baumg. I. c.].

148. *C. hirsuta* L. spec. (ed. 1753) 655. — [*C. hirsuta* Baumg.* En. II. 275]. — Erdők cserjések füves helyein a mezei és hegyi tájon. — Zám [Barth herb. !], Nagy-Disznód [Andræ Bot. Zeit. XI. 414; XIV. 246], Nagy-Szeben [Schur En. 47], Zoód, Bulla zuhatag [Schur herb. lemb. !], Segesvár, Töpelhegy Alsó-Rákosnál, Uj-Sinka [Baumg. I. c.], Salamonkő Brassónál [Schur herb. lemb. !], Zajzonvölgy [Barth exs. !] Borszék [Andræ Bot. Zeit. XI. 414], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 5], Gántás [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

149. *C. pratensis* L. spec. (ed. 1753) 656. — [*C. pratensis* Baumg.* En. II. 276. — *C. granulosa* Schur! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 60. — *C. pratensis g.) brachycarpa* Schur! En. 49 pr. p.]. — Nedves kaszálókön s réteken a mezei tájon. — Csucsá, Bánffy-Hunyad, Egeres, Magyar-Nádasd, [Freyn Közlem. XIII. 114], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 27], Zám [!] Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 54], Poronics a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Nagy-Szeben [Fuss! VSV. XV. 124], Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 54], Mumma [Schur! En. 49], Talmács, Reussen [Schur

En. 48], Medgyes, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 26], Segesvár [Fro Schässb. 19], Czenkhegy Brassónál [Schur herb. lemb. I], Keresztényhavas [Schur! En. 49], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 54], Beszterce [Herzog Bistr. 10], Rodna [Schur VSV. X. 122], Gántis [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

149/b. **C. Hayneana Welw.** in Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 676. — [C. Matthioli Moretti in Comolli fl. com. V. (1847) 157. — *C. pratensis* var. *Hayneana* Schur* Sertum n. 209. — *C. pratensis* var. *strictissima* Schur Verh. sieb. Ver. IV. 61; En. 48. — *C. pratensis* Fuss Trans. 54 pr. p.] — Nedves kaszálókon s erdei réteken a hegyi tájtól a hegyi tájig. — Toroczkó-Szt-György [Csató Exs. I], Nagy-Szeben [Andræ Bot. Zeit. XIV. 246], Nagy-Disznód [Schur! VSV. IV. 61], Resinár, Frumósza, Brassó, Bűdös [Schur! En. 48].

149/c. **C. rivularis Schur***! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 61. — [*C. pratensis* var. *alpicola* Andræ Bot. Zeit. XI. (1853) 414. — *C. pratensis* Gutenberger Verh. sieb. Ver. XVI. 17 ex descript.]. — Havasaink csermelyei forrásos helyei mentén, s leszáll a patakokkal a hegyi tájig. — Bihar és Cucurbeta csermelyei mentén a Biharhegységben [!], Zoód völgye [Schur VSV. IV. 61], Cibinjézer, Csorte [Fuss Trans. 54], Szuru, Duduruk [Fuss Bericht 26], Kerczesora havasai [Schur En. 49], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [Schur En. 49], Bucsecs [Kotschy ZBG. III. 138], Bodza szorosa [Gutenberger l. c.], Ünökö [Fuss! Bericht 26], Korongyis [Reckert VSV. VI. 20].

149/d. **C. dentata Schult.** Observ. (1809) 126. — [*C. pratensis* var. *nasturtiiformis* Schur* Sertum n. 209]. — Tőzeges lápokon, réteken a hegyi tájon. — Nagy-Disznód [Schur! En. 48], Nagy-Szeben [Schur ÖBZ. XI. 20].

150. **C. amara L.** spec. (ed. 1753) 656. [*C. amara* Baumg.* En. II. 276. — *Sisymbrium Nasturtium* Baumg.! En. II. 250. — *Nasturtium officinale* Auct. Trans., non Br. — *N. siifolium* Schur Phytogr. 74]. — Patakok mentén hegyes vidékeken a havasi tájtól a hegyi tájig. Csucs [Freyn Közlem. XIII. 114], Kolozsvár [Landoz I. 3], Gyulafehérvár [Cserni Gynlaf. 27], Zám [!], Biharhavasokon a Cucurbeta patakainál [!], Uriki és Galbin a Retyezát-hegységben [Cató Erd. Muz. IV. 79], Ponorics a Sztrigyvidéken [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 55], Kereszténysziget hegyei, Kis-Disznód, Resinár, Mumma és Présbe Zoódnál, Nagy-Szeben [Schur! En. 49], Götzenberg [Schur Phytogr. 78], Balázsfalva, Monora, Hoszszúaszó, Kis-Kapus, Asszonyfalva, Kis-Selyk, Csicsóhóldvilág, Kis-Ekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 26], Segesvár [Baumg. l. c.], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Bulla forrásvidéke Bucsecs [Schur! En. 49—50], Prazsmár [Schur Phytogr. 73], Brassó Oláh-falu [Fuss! Trans. 55], Hargitta [Fro. VSV. VIII. 103], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Görgényi üveghuta [Emerich ap. Fuss Trans. 46], Beszterce [Herzog Bistr. 10], Korongyis [Reckert VSV. VI. 20], Rodna s Gántis vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

150/b. **C. Opizii Presl.** Cech. (1819) 136. — [*C. Bielzii* Schur!*

Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 64. — *C. Liebertiana* Porc.! Naseud. 218]. — Havasi patakok mentén gyéren. — Piatra-arsza közelében Retyczel felett a Vlegyásza hegységben [Bielz! ap. Schur VSV. IV. 64; Schur En. 50], Páreng a Zsijecz völgye felől [Csató herb. !], Duduruk a Cibinhegységben [Fuss Trans. 55], Árpás havasai [Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Rodnán a Vinuluj völgyben [Porc.! Naseud. 218].

† 151. *C. trifolia* L. spec. (ed. 1753) 654. — [*C. trifoliata* Baumg.!* En. II. 273]. — Lövete, Hargitta [Baumg.! l. c.]. — Ujabban nem szedte Erdélyben senki; de Baumgarten herbariumában a Hargittáról van belőle egy példány. Schur herb. lemb.-ben nincs meg a Zyrna-völgyből, honnan [Schur En. 50] közli; másrészt Zyrna völgye már Rumániában fekszik.

34. *Dentaria* L. gen. n. 811.

152. *D. glandulosa* W. et K. Icones III. 272 (1812). [*D. glandulosa* Baumg.* En. II. 278. — *D. enneaphyllos* Baumg.! En. II. 278, et Auct. Trans., non L.]. — Patakok mentén, árnyas erdők nedves helyein a hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Torda [Ercsei Tord. 57], Toroczkónál a Székelykő alatt [Wolff MNL. I. 56], az Aranyos mentén s a Piatra, Strucun Vidránál, La-Patruciest Nyegránál [!], Uj-Gerdistye [Unver. VSV. IX. 165], Kis-Disznód felett a Götzenberg felé [Baumg. l. c., Fuss! VSV. XVIII. 186], Présbe, Giresau, Alsó-Sébes, Kerczesori üveghuta [Fuss Trans. 55], Szurul [Baumg. l. c.], Árpás havasai [! Andrae Bot. Zeit. XI. 414], Kis- és Nagy-Ekemező, Mikeszásza, Hosszúasszó, Monora, Szászesanád, Csicsóholdvilág, Szászivánfalva [Barth VSV. XVIII. 26], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár, Hargitta [Baumg. l. c.], Keresztényhegység [Fuss Trans. 55], Nagy-Hagymás és Borszék [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Fancsal [Walz MNL. III. 66], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 55], Magyaró [Nagy ap. Ercsei Tord. 56], Besztercze [Herzog Bistr. 10], Rodna [Schur VSV. X. 58], Gánts [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

153. *D. bulbifera* L. spec. (ed. 1753) 653. [*D. pentaphyllos* Benkő* Trans. 119, — *D. bulbifera* Baumg. En. II. 279. — *D. pinnata* Salzer Reiseb. 322, — non Lam.]. — Hegyvidékek erdeiben a mezsei tájon, — Plesu hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 93], Kolozsvár [Landoz I. 3], Bányabükk [Freyn Közlem. XIII. 115], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 27], Vidra, Nagyág, Déva, Zám [!], Ponorics a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Sztina de rin a Retyczát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 56], Uj-Gredistye [Unver. VSV. IX. 165], Nagy-Csűr [Fuss Exs. !], Szt-Erzsébet, Szászuifalu, Götzenberg, Présbe, Burkács frecki hegy [Fuss! Trans. 56], Szászesanád, Monora Hosszúasszó, Mikeszásza, Csicsóholdvilág, Szászivánfalva, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 26], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 19], Besztercze [Herzog Bistr. 10], Rodna, Gánts [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

35. *Hesperis* L. gen. n. 817.

154. *H. tristis* L. spec. (ed. 1753) 663. — [*H. tristis* Baumg.* En. II. 277. — Kladnia *tristis* Schur En. 53]. — Napos száraz dombokon és kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [!Landoz I. 3], Torda szénamezőin [Wolff MNL. I. 56], Záh [Schur En. 53], Bilak-hegy Borbánd felett, Déva, Vajda-Hunyad [!Baumg. En. II. 277], Szászsebes [Csató ap. Schur Phytogr. 82].

! *H. matronalis* L. colitur. Kertekben tenyésztik.

155. *H. inodora* L. spec. (ed. 1763) 927. — [*H. inodora* Baumg.*! En. II. 277, quod ad plantam e regione montana. — *Deilosmia matronale* Fuss Trans. 56, et Auct. alior. Trans. — *H. matronalis*, et *H. Sibirica* Schur! Verh. sieb. Ver. IV. 66; En. 51. — *H. matronalis* var. *Sibirica* Borb. Közlem. XV. 169]. — Magasabb vidékek erdeiben s árnyas sziklás helyein. — Csucs, Nagy-Sebes [Barth Arch. XV. 107], Valkó [Baumg. l. c.] Lupsa az Aranyos mellékén [Ercsei Tord. 45], Ordenskusa völgy Szerisórájánál [!], Topánfalva [Baumg. l. c.], Fenesfalu felett Zalatna vidékén [Csató Exs.!), Mihálczfalva az Egyesült-Küküllő torkolatánál [Barth VSV. XIX. 140], Zám, Roskány [!], Petrozsény [Borb. l. c.], Orlat [Schur! VSV. IV. 66], Bongárd, Talmács [Schur! En. 51], Dolmány, Szt-Erzsébet [!Fuss Trans. 56], Árpás havasai [Schur! VSV. IV. 66], Brassó [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur VSV. X. 164], Alsó-Idecs [Emerich ap. Fuss Trans. 56], Rodna [Baumg. l. c.].

155/b. *H. nivea* Baumg.*! En. II. (1816) 278. — [*H. albiflora* Schur! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 66. — *H. leucantha* Schur! En. 52]. — Havas vidékek sziklás helyein a hegyi tájtól a havasi tájig. — Roskány [!] Bulla völgye [Schur! VSV. IV. 66], Árpás havasai [!Schur VSV. III. 84], Keresztényhegység [Baumg. l. c.], Bucsecs [Schur En. 52], Királykő [Fuss Trans. 57], Kelemenhavas [Ercsei Tord. 45.] Rodna havasain, így az Omun [Baumg. l. c.] s egyáltalán az egész hegységben [Porc. l. En. 5].

156. *H. alpina* Schur! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 66. — [*H. pendula* Ten. in Reichb. Germ. Exc. (1832) 686 (tam ex notis diagnosticis, quam ex Fournier monogr. Hesp. 347) — non DC. syst. II. (1821) 457. — *H. matronalis* var. *carnea latifolia* Schur*! VSV. III. 84. — *H. Kladnii* Schur! Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 65. — ex frustulo unico solum et manco incomplete descripta! — *H. glabra* Schur! l. c. 66. — non Boiss et Noë. — *H. moniliformis* Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 22. — *H. oblongifolia*, et *H. parviflora* Schur! En. 52. — *H. inodora* var. *glabrescens* Schur Phytogr. 81]. — Havas vidékeink sziklás szakadékos helyein, honnan a folyókkal leszáll a mezei tájig. — Nagy-Szeben mellett a Lazareth réten [Schur Phytogr. 81], Szt-Erzsébetnél a Cibin partján [Schur VSV. IV. 65], Árpás havasai [!Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Butyán keresztori havason, s a Czenk hegyen Brassónál [Schur En. 52], Királykő a Vleduska felett és Krepatura szakadék Zernyest felett [!], Öcsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22].

157. *H. runcinata* W. et K. Icones II. tab. 200 (1804). — [*H. ino-*

dora Baumg.* herb. ! En. II. 277, quod ad plantam e regione campestri. — H. inodora Czetz ! Erd. Muz. VI. 16]. — Gyepűkőn, erdők szélein, utak mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Deés [Czetz l. c.], Kolos, Boós, Torda [Freyn Közlem. XIII. 115], Bilak-hegy Borbándnál, Szárhegy Dévánál [!], Szt-György-Válya a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Fuss Trans. 56], Szerdahely [Csató Székács 255], Szászesanád, Monora, Túr [Barth VSV. XVIII. 27], Balázsfalva [Barth Arch. XV. 107], Nagy-Szeben [Fuss ! in Grisb. Iter n. 85], Szt-Erzsébet és Bongárd közt [Schur En. 53], Giresau, Szászujfalu, Szelindek [Fuss Trans. 56], Alezina, Morgonda, Segesvár !, Kóhalom, Besztercze [Baumg. l. c.].

Jegyzet. Schur az ő új Hesperis fajait a legnagyobb könnyelműséggel állítgatá fel, hiányos s többször csak 1—1 darab rosszúl szárított növény után; viszont Fournier a «Monographie de genre Hesperidis» művében csak Schur leírásai után, találomra ítélgeté meg Schur Hesperiseit, mert azokat sem eredeti termőhelyükön nem tanulmányozta, sem Schur herbariuma alapján nem revideálta.

36. *Sisymbrium* L. gen. n. 813.

158. **S. officinale** L. spec. (ed. 1753) 660 sub Erysimo. — [S. officinale Scop; Baumg.* En. II. 257]. — Parlag helyeken utak mentén az egész terület mezei táján közönséges.

159. **S. Loeselii** L. Amœn. IV. (1759) 279. — [S. Lœselii Baumg.* En. II. 255, — *Leptocarpea* Lœselii DC]. — Parlag helyeken utak mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 3], Kolos, Virágos-völgy, Torda [Freyn Közlem. XIII. 115], Koppánd, Szind, a Kocsárdtól Nagy-Enyedig terjedő vidéken bőven, Mindszent, Benedek és Borbánd Gyulafehérvár vidékén, Piski és Déva vidékén, Keresztur és Al-Pestes a Cserna mellékén [!], Russ a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 58], Székácsvölgy [Csató Székács 255], Nagy-Szeben, Giresau, Dolmány, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagy-Csűr [Fuss ! Trans. 58], Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 27], Segesvár, Brassó [Baumg. l. c.], Sajóvölgye Naszód vidékén [Pore. En. 6].

160. **S. Orientale** L. Amœn. IV. (1759) 322. — [S. Columnæ Jacq. Fl. Austr. IV. (1776) tab. 323; Baumg.* En. II. 255]. — Parlag helyeken utak mentén a mezei tájon. Manap ritkább mint a *S. Lœselii* L.; Baumgarten közönségesnek írja. — Kolozsvár [Fuss Trans. 58], Nagy-Szeben [Schur ! En. 53], Segesvár [Fro. Schässb 19], Rodna [Czetz ! Erd. Muz. VI. 21].

160. b. **S. Pseudoirio** Schur* ! En. (1866) 53. — [*Brassica subhastata* Willd spec. pl. III. (1800) 550 ! ex descriptione, et ex Boiss fl. orient. I. 217. — *Subglabrum*, et *solum glabritie hoc a S. Orientali diversum*]. — Majdnem meztelen s csak e meztelenségével különbözik a *S. Orientale* L.-tól. — Mészatalajon, utak szélén a mezei tájon. — Szászsebes [Schur herb. lemb. !], Nagy-Szeben, Brassó [Schur En. 53].

161. **S. Irio L.** spec. (ed. 1753) 659. — [S. Irio Baumg.* En. II. 254]. — Parlagokon, szántók szélein a mezei tájon. Baumgarten szerint közönséges volt; manap igen ritka. — Nagy-Szeben [Schur herb. lemb. !], Segesvár [Fro. Schässb. 19].

[*S. Austriacum* Jacq., et *S. acutangulum* DC., in herbario lemb. Schuriano e Transsilvania desunt. — E két növény egyike sincs meg Schur herb. lemb.-ében Erdélyből; Schur mindkettőt Nagy-Szeben környékéről jelzi [Schur En. 53, 54].

162. **S. Sinapistrum Crantz** Stirp. I. (1769) 52. — [S. Pannonicum Jacq. Collect. I. (1786) 70; Baumg.* En. II. 254]. — Szikár porondos helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos Déva [Baumg. l. c.], Kis-Csűr [Andr. Bot. Zeit. XI. 414], Nagy-Szeben, Vestény [Fuss! Trans. 58], utóbbi helynél a Giresaui hágón [!].

163. **S. strictissimum L.** spec. (ed. 1753) 660. — [S. strictissimum Baumg.* En. II. 256. — *Norta strictissima* Schur En. 54]. — Erdők, ligetek, gyepek mentén a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 3], Torda hasadéka Lunkai-bércz Padságnál, Toroczko hegyei, Nagy-Ényed, Csákyai kő [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 58], Nagy-Szeben [! Reissenb. VSV. XXII. 111], N.-Disznód, Talmács. Szászujfalu, Nagy-Csűr [Fuss l. c.], Nagy-Selyk, Kis-Selyk, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó. Kis- és Nagy-Ekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 27], Segesvár [Fro. Schässb. 19], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Lövete [Fuss l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 11], Rodna [Schur VSV. X. 122] s Rodna-Naszód egész vidékén [Pore. En. 6], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21], Csicsóvár [Czetz herb. !].

164. **S. junceum W. et K.** in Willd. En. III. (1800) 513 sub Cheirantho. — [Brassica polymorpha W. et K. Icones I. t. 90 (1801). — *Sisymbrium junceum* MB. Taur. Canc. II. (1808) 114. — *Erysimum junceum* Willd l. c.; Baumg.* En. II. 263. — *Norta juncea* Schur En. 54]. — Dombok kaszálóin és sós réteken a mezei tájon. — Deesakna, Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Vizakna, Zackelsberg Nagy-Csűrnél [Schur En. 54], Nagyekemező [Fuss Trans. 58], Kisekemező, Medgyes [Barth! VSV. XVIII. 27], Homoród-Szt-Pál és Homoród-Szt-Péter [Baumg. l. c.].

165. **S. Sophia L.** spec. (ed. 1753) 659. — [S. Sophia Baumg.* En. II. 254. — *S. Sophia* β pusilla Baumg. Mant. 64. — *Sophia multifida* Gilib. — *Discurea Sophia* Schur En. 54]. — Parlag helyeken az egész mezei tájon közönséges.

37. *Arabidopsis* DC. syst. II. 480 pro sectione *Sisymbrii*.
(*Stenophragma* Cel.).

166. **A. Thaliana L.** spec. (ed. 1753) 665 sub Arabide. — [*Arabis Thaliana* L.; Baumg.* En. II. 268. — *Conringia thaliana* Reichb.]. — Szántókon, mezőkön a mezei tájon. — Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 114], Torda [Wolff MNL. I. 56], Gyulafehérvár [Csérni Gyulaf.

27], Bácsi a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Székácsvölgy [Csató Székács 255], Kis-Disznód, Szászuifalu, Vizakna [Fuss Trans. 59], Kisekemező [Barth! VSV. XVIII. 27], Hosszúaszó [Barth! VSV. XIX. 211], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár [Fro. Schässb. 19], Prodt [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 59], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 6], Gánt [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

38. *Alliaria* Adans. fam. II, (1763) 418.

167. **A. officinalis** Andr. in MB. Taur. Cauc. III. (1819) 445. — [*Erysimum Alliaria* L. spec. (ed. 1753) 660. — *Sisymbrium Alliaria* Scop: Baumg.* En. II. 256]. — Gyepűkön, gyümölcsösök, ligetek, cserjések, erdők szélein az egész mezei tájon.

39. *Erysimum* L. gen. n. 814.

168. **E. cheiranthoides** L. spec. (ed. 1753) 661. — [*E. cheiranthoides* Baumg.* En. II. 261]. — Parlag helyeken, községek szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Nagy-Selyk [Fuss Trans. 59], Nagy-Szeben [Schur! En. 55], Baróth [Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Alsó-Rákos, Hévíz, Osdola, Almás [Baumg. En. II. 261], Brassó [Schur l. c.], Tömösszorosa [Barth Exs. !], Csikszékben [Andræ Bot. Zeit. XI. 414], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 59], Gledény [Porc. En. 6], Besztercze [Herzog Bistr. 11].

+ 169. **E. hieracifolium** L. Amœn. IV. (1759) 279. — [*E. strictum* Flora de Wett. II. (1800) 451. — *E. virgatum* Schur*! Verh. sieb. Ver. III. 96; En. 55. — *E. hieracifolium* var. *robustum transsilvanicum* Schur Phytogr. 86]. — Napos dombokon folyók partján a mezei tájon. — Nagy-Szeben mellett a Lazareth réten s a Sívíz patakánál Resinár felé, a Czibin partján Bongárdnál [Schur! En. 55], Vestény, Talmács [Schur herb. lemb. !], Szászcesanád [Schur VSV. III. 96].

170. **E. Pannonicum** Crantz Stirp. Fasc. I. (1762) 30. — [*E. odoratum* Ehrh. Beitr. VII. (1792) 157. — *E. Cheiranthus*, et *E. hieracifolium* Baumg.* herb. !, En. II. 261. — *E. angustifolium* Baumg. ! En. II. 262. — non Ehrh. — *E. Carniolicum* Schur! En. 57 pro maiore parte. — *E. Fussianum* Schur! et *E. elatum* Schur! En. 58]. — Az egész terület mezei táján szikár napos helyeken.

170 b. **E. Wahlenbergii** Aschers. et Engl. Öst. bot. Zeit. XV. (1865) 278 pro var. *E. stricti*. — [*E. odoratum* Baumg.* herb. ! En. II. 262; Reckert Verh. sieb. Ver. VI. 18. — *E. Wittmanni* Auct. Trans. !, non Zawadski, cujus planta genuina in Pienninis indigena. — *E. pumilum* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22; En. 56, — seu *E. pumilum* var. *transsilvanica truncata* etc. Schur Verh. sieb. Ver. X. 143. — *E. Transsilvanicum* Schur!, et *E. Czetzianum* Schur! En. (1866) 57, — *E. Baumgartenianum* Schur! En. 56. — *E. Carniolicum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 143, ex ipso. — *Cheiranthus alpinus* (Borb.) Közlem.

XV. 172, — non L. Mant. (1753) 83]. — Mészsziklákon a havasi tájon, melyről havas vidékeken alább is száll. — Kerczesora havasai, Árpás havasai [Schur! En. 57], Királykő, Bucsecs [! Schur l. c.], Keresztényhavas [! Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai [Baumg. l. c.; Porc. En. 6], Kőhavas, Csukás [!].

Havas vidékeinken az E. Pannonicumot helyettesíti, a melytől főképp zöldes és hosszúra nyúlt berzedt beczőivel különbözik, melyek kéthasábú széles bibével végződnek.

In alpinis nostris pro E. Pannonico Crantzii substituitur a quo præcipue siliquis elongatis patulis virentibusque et stigmatibus lato bilobis terminatis differt.

† *E. silvaticum* M. B. — Szék és Szt-Gotthard közt az erdőben [Janka ÖBZ. VIII. 367]. — Janka gyűjteményében nincs meg, sem Erdélyből, sem máshonnan.

171. *E. repandum* L. Amœn. III. (1756) 415. — [E. repandum Baumg.* En. II. 260]. — Szántókon utak mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XI. 414], Torda [!], Gyulafehérvár [Cserni Gynlaf. 27], Borbánd, Vajasd [!], Tövis, Alsó-Gáld [Fuss Trans. 60], Alvincz, Úrvég [Csató herb. !], Szt-György-Válya a Sztigrig mentén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 60], Székácsvölgy [Csató Székács 255], Nagy-Szeben [! Reissenb. VSV. V. 114], Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Szászujfalu [Fuss Trans. 60], Nagy-Selyk, Balászfalva, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 27], Homoród-Szt-Pál és Szt-Péter [Baumg. l. c.], Sóakna, Oroszfalu [Fuss Trans. 60], Beszterce [Herzog Bist. 11], Rodna [Schur VSV. X. 122] s az egész Naszód vidéke [Porc. En. 6].

172. *E. crepidifolium* Reichb. Iconogr. I. (1823) f. 13. — [E. hircifolium Fro. Schüssb. 19, — ex Fuss Trans 60. — E. pallens Wallr? Sched. (1822) 363. — E. crepidifolium Schur* En. 55]. — Napos dombokon és sziklás helyeken a mezei tájon. — Nagy-Szeben, Szt-Erzsébet, Talmács [Fuss Trans. 60], Segesvár [? Fro. l. c.], Brassó, Keresztényhavas [Schur En. 55].

173. *E. diffusum* Ehrh. Beitr. VII. (1792) 157. — [E. canescens Roth Catal. Bot. I. (1797) 76. — E. diffusum Baumg.* En. II. 262. — E. rhæticum Schur! En. 56]. — Napos dombokon és szántókon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 3], Kolos és az egész Mezőség [Baumg. l. c.], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros, Szászsebes [Fuss ap. Grisb. Iter n. 86], Borberek [Csató herb. !], Hosszúaszó [Barth herb. !], Szt-Erzsébet, Talmács, Vizakna, Mundra, Árpás, Brassó [Schur! En. 56], Királykő [E. rhæticum Schur herb. lemb. !] Öcsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22], Korongyis [Schur En. 56].

† 174. *E. silvestre* Crantz Stirp. Austr. Fasc. I. (1762) 48 sub Cheirantho. — [Cheiranthus erysimoides Jacq.; Benkő* Trans. 120. — E. lanceolatum Schur! Verh. sieb. Ver. III. 84]. — Mészkö havasokon. — Lotrioravölgy a Czibinhavasokban [Fuss Trans. 61], Árpás havasai [Schur! VSV. III. 84], Bucsecs és Kőhavas [Schur! En. 56], Korongyis [Fuss l. c.; sed sec. Porc. En. 6 ibidem haud crescit].

† *E. Helveticum* DC. — Bucsecs a Skitt la Jalomnicza felett, tehát már Runániában [Schur herb. lemb. !]

+ *E. ochroleucum* DC'. — Piscu-Sirna, tehát már Rumániában [Schur En. 56].

175. *E. cuspidatum* MB. Casp. Meer. (1800); Taur. Cauc. II. (1808) 120 sub Cheirantho. — [Syrenia cuspidata Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 689; Schur* Sertum n. 246; En. 58]. — Gyümölcsösökben, cserjés erdős helyek szélén, gyepükön, a mezei tájon meszes és trahitos talajon. — Maros-Sólymos és Déva [!Janka Közlem. XII. 185], Dévával szemközt Harón s különösen annak Pankota nevű részén [Simk. ap. Kern. Schedæ II. 92], Aranyi hegy Piskinél [Barth herb. !], Szászváros [Unver. ap. Schur En. 58].

+ *E. Perowskianum* F. et M. — Nagy-Szeben, Brassó [Schur Phytogr. 85, — sed solum cult. et subspoon]. Tenyésztve és elvadulva, — Schur szerint.

+ *Syrenia cana* Pill. et Mitterp. Iter (1783) 146 tab. XV. sub Cheirantho. — [S. angustifolia Reichb.] — Erdélyben eddig senki sem szedte, mert *Erysimum angustifolium* Baumg. herb. ! ex loco natali indicato, nempe Alsó-Rákos = *Erysimum Pannonicum* Crantz.

40. Conringia Link. En. II. 172.

176. *C. Orientalis* L. spec. (ed. 1753) 666 sub Brassica. — [*Erysimum Austriacum* Baumg.* En. II. 263, — tam ex descriptione quam ex locis natalibus; item Auct. Trans. — *E. perfoliatum* Crantz. — *E. planisiliquum* Janka Linn. XXX. 556, non L.]. Szántókon, a mezei tájon. — Kolozsvár [!Andræ Bot. Zeit. XI. 414], Kardos [Knapp Exs. !], Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 115], Szt-Gotthard [Janka Exs. !], Pujon [Janka Linn. XXX. 556], Kisfalud és Sárd felett a Bilakon [!], Gyulafehérvár [!Reckert ap. Fuss VSV. XV. 124], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 61], Oláh-Brettje a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Székácsvölgy [Csató ! Székács 255], Szerdahely, Bongárd [Fuss Trans. 61], Szelindek [Baumg. l. c.], Nagy-Csűr [Andræ l. c.] Nagy-Szeben [Schur En. 58], Köhalom, Homoród, Kacza, Daróc, Városfalva, Homoród-Szt-Pál és Szt-Péter [Baumg. l. c.], Beszterce [Fuss Trans. 61].

+ *Eruca sativa* Lam. hinc-inde colitur. Helylyel-közzel termesztik s ott el is vadul; így Dobra és Déva közt meg Nagy-Szebennél [Schur ÖBZ. XVIII. 390].

41. Brassica L. gen. n. 520.

+ *B. oleracea* L.; *B. Rapa* L., tenyésztve.

+ *B. Napus* L. tenyésztve s helyenként elvadulva.

177. *B. campestris* L. spec. (ed. 1753) 666. — [*B. campestris* Baumg.* En. II. 259. — *B. præcox* Auct. Trans.]. — Szántókon, parlagokon az egész mezei és hegyi tájon.

178. *B. elongata* Ehrh. Beitr. VII. (1792) 159. — [*Eruca* elon-

gata Baumg.* En. II. 264. — *Erucastrum elongatum* Reichb. — *Sinapis elongata* Griseb. Iter n. 88. — *Erucastrum obtusangulum* Csató! Magy. Növ. Lap I. 39, — cui plantam Schurius sic determinavit]. — Napos szakadékos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda hasadéka [! Baumg. En. II. 265], Kolos [Schur VSV. X. 111], Boós, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 115], Koók, Czikud, Gerend, Gyéres a Mezőségen, Felső-Szt-Mihályfalva az Aranyos mellékén, Nagy-Enyed [!], Csombordi szőlők [Csató l. c.], Zám [Schur En. 60]. Szászváros [Unver. ex Fuss Trans. 63], Medgyes, Szászivánfalva, Asszonyfalva, Arbegen, Nagy- és Kis-Selyk, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Tűr, Balázsfalva. Hosszúaszó, Mikeszásza, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 27], Bonyha, Nagykend, Gogány, Kund, Prodt, Segesvár, Keresd, Morgonda, Alczina [Baumg. En. II. 265], Nagy-Csűr [Fuss Trans. 63], Szt-Erzsébet Nagy-Szebennél [Griseb. Iter n. 88].

179. **B. nigra L.** spec. (ed. 1753) 668 sub *Sinapide*. — [*Sinapis nigra* L.; Baumg. En. II. 258. — *Melanosinapis communis* Schimp. et Spenn. Fl. Frib. III. (1829) 945]. — Vasutak mentén, szántókon, parlag helyeken. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Szamosújvár [Schur VSV. X. 113], Alsó-Detrehem, a Mezőségen [!], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Vajasd [Csató ap. Schur Phytogr. 87], Nagy-Enyed, Zdrapcz és Boicza az Erczhegységben [!], Zám [! Schur En. 59], s innen az egész Maros mentén Gyulafelhérvárig [!], Kalán, Batiz a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 62], Nagy-Szeben, Ujgyház [Baumg. l. c.], Hosszúaszó [Barth Exs. !], Segesvár, Köhalom [Baumg. l. c.], Erked, Bene, Kocza, Homoród, Apáca, Diós, Földvár, Brassó [! Freyn Közlem. XIII. 115], Csikszereza [Baumg. l. c.], Petele, Besztercze [Fuss Trans. 62], Rodna [Schur VSV. X. 122], Gánt [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

42. *Sinapis* L. gen. n. 827.

180. **S. arvensis L.** spec. (ed. 1753) 668. — [*S. arvensis* Baumg.*! En. II. 257. — *S. campestris* Schur En. 59, ex descriptione]; et var.: **S. Orientalis L.** Amœn. IV. (1759) 280. — [*S. orientalis* Baumg.*! En. II. 258]. — Szántókon, vetések közt az egész terület mezei táján.

181. **S. alba L.** spec. (ed. 1753) 668. — [*S. alba* Baumg.* En. II. 258]. — Vetések közt a mezei tájon. — Nagy-Enyed [Baumg. l. c.], Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 27], Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. II. 378], Nagy-Szeben, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 8].

181 b. **S. dissecta Lag.** Elench. Matrit. (1816) 20. — [*S. Ucrainica* Czern.; Janka* Linn. XXX. 556. — *S. alba* var. *glabrata* Döll. Fl. Bad. III. (1862) 1295; Simk. Közlem. XVI. 95]. — Lenvetések közt a mezei tájon. — Mezőség [Janka l. c.]

43. *Erucastrum* Presl. Fl. Sic. I. (1826) 92.

† 182. *E. Pollichii* Schimp. et Spenn. Fl. Frib. III. (1829) 946. — [*Eruca Erucastrum* Gärtn.; Baumg.* En. II. 265, — sed in herbario ejus deest]. — Folyók partján, porondos helyeken; így Baumgarten szerint az Olt folyónál, de gyűjteményében nincs meg. — Rakoviczánál az Olt folyó partján [Schur En. 60]; Gyulafehérvár, Nagy-Enyed [Sigerus ap. Fuss Trans. 63].

† *E. obtusangulum* Haller in Schleich. Catal. Pl. Helv. (1800) 48 sub *Sisymbrio*. — [*E. obtusangulum* Reichb.; Schur* En. 60]. — Luczernás kaszálókön Szászsebesnél és N.-Szeben mellett [Schur l. c.]

44. *Diplotaxis* DC. Syst. II. 628.

183. *D. tenuifolia* L. Amoen. IV. (1759) 279 sub *Sisymbrio*. — [*S. tenuifolium* Baumg. En. II. 252]. — Kőfalakon, parlagokon, Baumgarten szerint közönséges volt; manap azonban ritka. — Tordán az Aranyos mentén [Wolff MNL. I. 56], Segesvár [Fro. Schässb. 20], Nagy-Szeben [Fuss Trans. 63].

184. *D. muralis* L. spec. (ed. 1763) 913 sub *Sisymbrio*. — [*Sisymbrium murale* Baumg.*! En. II. 253. — *D. intermedia* Schur! En. 60 est solum forma glabrior. — *D. tenuifolia* Unver.! ap. Fuss Trans. 63; Verh. sieb. Ver. XVIII. 260. — *D. muralis* var. *Barthiana* Schur! Phytogr. 89]. — Szántókon, parlag helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos, Boós, Torda, Virágosvölgy [! Freyn Közlem. XIII. 115], Vidaj és Várfalva közt az Aranyos mentén, Torockótól Nagy-Enyedig [!], Nagy-Enyed, Gyulafehérvár [Fuss Trans. 63], Tótfalu az Ompoly mellékén, Csákllya és Benedek falvaknál, Déva, Maros-Sólymos és Maros-Németi [!], Csombord [Csató MNL. I. 39], Szászváros [Unver.! l. c.], Szászsebes [Csató Székács 255], Vizakna, Nagy-Szeben [Schur En. 60], Balázsfalva [Baumg. l. c.], Tűr, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kis-Kapus [Barth VSV. XVIII. 28], Brassó [Schur Phytogr. 88].

† 185. *D. viminea* L. spec. (ed. 1763) 919 sub *Sisymbrio*. — [*D. viminea* DC.; Schur* Sertum n. 260]. — Kőfalakon, parlagokon. — Kolos [Schur En. 60], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 27], Nagy-Szeben, Fogaras [Schur! En. 60], Brassó [Schur Phytogr. 89].

45. *Alyssum* L. gen. n. 805.

186. *A. Gemonense* L. Mant. (1767) 92. — [*A. gemonense* Baumg.* herb.! En. II. 236, — sed in herb. Kitaibel Fasc. LIX. 36, specimina a Baumgartenio missa, et hoc nomine prædita, partim *A. saxatile* L., partim *A. repentem* Baumg. representant. — *A. edentulum* W. et. K. Icones I. tab. 92 (1802)]. — Törmelékes mészke talajon a mezei tájon. — Zalasd vizénél Vajda-Hunyad és Zalasd közt, valamint Govas-

dia mészkő hegyein [!]. Zoód völgyében Riuszaduluj felett [Schur En. 61], Cziblesz és Arsul belső-szolnoki hegyeken [Baumg. I. c.].

187. **A. saxatile** L. spec. (ed. 1753) 650. — [A. saxatile Henff.* Zool. bot. Ges. VIII. 57. — Aurinia media Schur! En. 61. — Alyssum saxatile b) subsinnatum Borb. Közlem. XV. (1878) 178]. — Mészkő és trachit sziklákon a mezei tájon. — Koppánd, Torda [Friedrich Göthe Exs.], Csákyaikő [Pávai ap. Fuss Trans. 64]. Alvincz, Zebernyik vára romjain [Herb. claudiopitanum], Herepe felett Déva trachit-hegyecsoportján [!], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szuszény felett a Retyezát hegység tövéén [Henff. I. c.], Szijecz völgye a Pareng hegységben [! Borb. I. c.], Falkenstein Riuszadulujnál [Fuss Trans. 64], Kerczesora és Árpás havasai, Kőhavas Tömös szorosánál, Csukás [Schur En. 61].

188. **A. tortuosum** W. et K. Icones I. tab. 91 (1802). — [A tortuosum Baumg.* En. II. 238]. — Szikár kövecses vagy porondos talajon a mezei tájon. — Déva Várhegyén, Ohaba-Ponor [Baumg. I. c.], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercei Tord. 155].

189. **A. argenteum** Vitman Summ. plant. IV. (1790) 430. — [A. murale W. et K. Icones I. tab. 6 (1799); Baumg.* En. II. 237. — A. alpestre Baumg.* En. II. 236; Ercei Tord. 155; Schur! En. 61]. — Mészkő és trachit sziklákon a mezei tájon. — Piatra-arsza [Fuss Trans. 64?, an errore, pro Hideg-Szamos]. Hideg-Szamos községnél [Landoz I. 4; Bielz VSV. III. 190], Torda hasadéka, Várfalvi erdő [! Baumg. I. c.]. Mészkő [!], Aranyos folyó szikla szegélyén Várfalva és Borrév között [Freyn Közlem. XIII. 115], Vidaj [Janka Exs.!] Toroczko és Toroczko-Szt-György hegyein [! Baumg. I. c.], Enyedi hasadék [Schur VSV. X. 70], Kecskekő [Schur VSV. X. 66], Vulkánhegy Abrudbányánál [Baumg. I. c.], Déva Várhegyén [! Baumg. I. c.] s többi sziklás hegyein egész a Kozolyáig [!], Kis-Muncsel a Hunyadi-Erdőhátságon [Andræ Bot. Zeit. XI. 415], Vajda-Hunyad [Bielz Landk. 79], Kőalja Oháha és Ponor a Sztrigy mellékén [! Henff. ZBG. VIII. 57], Csopeja, Szászsóor, Kápolna [Fuss! Trans. 64], Brassó mészkő havasain s az Öcsém hegyen 5000' magasságig [Schur En. 61].

† *A. arenarium* Gmel. — Erdélyben nem honos, és a Schur En. 62—63. lapjain közlött termőhelyek közül a kolozsvári termőhely költött, vagy téves; a másik kettő pedig az *A. Transsilvanicum*-ra vonatkozik.

190. **A. Transsilvanicum** Schur! En. (1866) 63. — [A. montanum Baumg.*! En. II. 238, — et Auct. Trans., non L. cujus planta genuina in Transilvania non crescit, ibique *A. Transsilvanicum* Schur pro se vicarium habet. — *A. rostratum* Auct. Trans., — non Ster. in Mem. Petersb. III. (1810) 295, tab. 15!; cujus stirps genuina tam ex icone! quam ex descriptione originali a stirpe transsilvanica pluribus in notis distat, e. g.: «radice annua» (nostræ biennis); «caule solitario» (nostræ caules plures, basi ramulos steriles, pro more procumbentes proferentes); «silicula elliptica, turgida . . . apice integerrima» (nostræ siliculæ orbiculares aut suborbiculares, plano compressæ, et apice truncatæ aut levissime emarginatæ). — *A. arenarium* Schur! En. 62 pro p. — *A. Wulfenianum* Schur! En. 63. — *A. Rochelii* Schur I. c. quod ad

plantam e monte Kecskekő. — *A. repens* Fuss Trans. 65 quoad plantam e monte Töpe. — *A. Wierzbickii* Freyn! Közlem. XIII. 115, — non Heuff. — *A. alpestre* Wolff! Magy. Növ. Lap. I. 56. — non L. l. — Sziklás mészkőhegyeken a mezei tájtól az alhavasí tájig. — Torda hasadéka [Schur En. 63], Tilalmas hegy Toroczknál [! Wolff ap. Schur l. c.; Wolff MNL. I. 56], Lunka falu felett Vidajtól nyugotra [Freyn l. c.], Padság alhavasain, így a Vulturészén és Skericzán bőven [Freyn l. c.; Simk. Album 182], Ordenkusa völgy Szkerisoránál [!], Kecskekő [Schur l. c.], Retyezát hegységben a Dreksán-Commandónál [Baumg. herb. !], Töpe hegy Alsó-Rákosnál, Czenk hegy Brassónál [! Baumg. En. II. 238], Keresztényhavas és Kőhavas [Schur l. c.], Tömös [Schur VSV. X. 207], Büdös, Kereszthegey. Öcsém hegy [Schur En. l. c.], Magyaró [Nagy ap. Ercei l. c.].

191. *A. repens* Baumg.*! En. II. (1816) 237. — [*A. Wulfenianum* Auct. Trans., excepto Schur in En. 63. — *A. Rochelii* Schur! En. 63 pr. p.; Czetz! Erd. Muz. VI. 10]. — Mészkő havasaink sziklás helyein. — Dilma ku bráz a Retyezáthegeységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Priszlop frecki havas [Fuss Trans. 65], Szurul, Butyán [Schur VSV. X. 143], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 84], Bráza havasai [Schur En. 63], Keresztényhegység [! Baumg. l. c.], Királykő [! Schur En. 63], Bucsecs [! Andræ Bot. Zeit. XI. 415], Korongyis [Schur VSV. X. 143] s Rodna többi havasain [Czetz! l. c., Porc. En. 6].

Legközelebb áll az *A. Transsilvanicum* Schur-hoz, melytől különbözik: havasi termőhelye, alacsonyabb termete, nagyobb s meztelenebb termései és meztelenebb termésállása, valamint rendszeren zöldebb szárával és leveleivel.

Proximum *A. Transsilvanici* Schur, a quo differt: statione alpina, habitu humiliori, siliculis majoribus minus vestitis, inflorescentia etiam minus vestita, et caule foliisque plerumque magis viridibus.

† *A. campestre*, *A. hirsutum*, *A. Wierzbickii* Schur herb. lemb.! sunt mystificationes. Az *A. campestre* L. és *A. hirsutum* M. B. növényeket Schur, az ő enumeratioja (p. 62) szerint Erdélyben sehol sem lelte, s mégis a Schur herb. lemb.-ben egy *Alyssum* darabhoz e vignettet írta: «*A. hirsutum* MB. . . in mont. calcar. Ketskekő. Dr. Schur»; más két darabhoz pedig ezt: «*Psilonema hirsutum* Schur. . . In campis arenosis. Anfang Juni. Déra Transsilvaniae. Dr. Schur». — Viszont *A. Wierzbickii* Heuff. növényt Schur En. 63. lapján csak Lerchenfeld nyomán veszi fel, s mégis herb. lemb.-jében egy valódi *A. Wierzbickii* példányhoz e vignettet írta: «*A. Wierzbickii* . . . e loco saxoso calcareo pone Toroczko. Juli. Dr. Schur». Hogy a Schur herbariumának *A. Wierzbickii*-je a Bánságból ered, bizonyos azért, mert egy másik példánynál megjegyzi Schur, hogy azt Heuffeltől kapta.

192. *A. calycinum* L. spec. (ed. 1763) 908. — [*Adyseton calycinum* Scop; Baumg.* En. II. 239. — *Alyssum campestre* Baumg. En. II. 238, ex loco natali indicato, nam in herbario ejus deest. — *Psilonema hirsutum* Schur En. 62. — Nec Baumgarten *A. campestre* L. verum in Transsilvania legit; nec Schurius *A. hirsutum* MB.] — Napos szikár dombokon a mezei tájon közönséges.

+ 193. **A. minimum Willd.** spec. III. (1800) 464. — [*A. minimum* Schur* Sertum n. 274]. — Homokos mezőkön Vizakna és a nagyszabeni Alternberg közt [Schur herb. ! En. 62].

46. *Berteroa* DC. syst. II. 290.

194. **B. incana L.** spec. (ed. 1753) 350 sub *Alyssu*. — [*Alyssum incanum* L.; Baumg.* En. II. 235]. Mezőkön, parlagokon, kőfalakon a mezei tájon közönséges.

47. *Lunaria* L. gen. n. 809.

195. **L. rediviva L.** spec. (ed. 1753) 653. — [*L. rediviva* Baumg. En. II. 249]. — Havas vidékek patajai mentén és erdeiben a hegyi s alhavasi tájon, de leszáll a mezei tájig is. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Hideg-Szamos [Landoz I. 4; II. 27], Torda hasadéka [! Ercei Tord. 72], Székelykő és Tilalmas Toroczkónál [! Baumg. I. c.], Csákyakő [!], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Lepusnik völgye a Retyezáthegységben [! Csató Erd. Muz. IV. 79], Götzenberg [Baumg. I. c.], Kotzgrood Kis-Disznódnál, Nagy-Disznód [Fuss! Trans. 65], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Krepatura hasadéka a Királykő alatt [!], Keresztényhavas, Brassó, Kőhavas [Baumg. I. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Fancsal a Görgényhegységben [Walz MNL. III. 66], Rodnahegysége [Baumg. I. c.; Porc. En. 6], Árszul belsőszolnoki havas [Baumg. I. c.], Gánts [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

+ *L. annua* L. Tenyésztve és elvadulva [cultu et subspontanea] Nagy-Szebennél [Schur En. 6].

48. *Peltaria* L. gen. n. 806.

196. **P. alliacea Jacq.** En. strip. vind. (1762) 117; 260. — [*P. alliacea* L. spec. (ed. 1763) 910; Baumg.* En. 249]. — Havas vidékek sziklás völgyeiben a hegyi tájon. — Retyezát és Párenghegység [! Baumg. I. c.]

49. *Petrocallis* Br. in Ait. hort. kew. IV. 93.

197. **P. Pyreanica L.** spec. (ed. 1753) 642 sub *Draba*. — [*Draba Pyreanica* L.; Baumg.* En. II. 231]. — Havasok sziklás szakadékaiban. — Kepreriacze árpási havas gerinczén [Schur En. 64], Bucsecs [Baumg. ! I. c.]

50. *Draba* L. gen. n. 800.

198. *D. aizoon* Wahlenb. Fl. carp. (1814) 193. — [*D. aizoides* var. *aizoon* Baumg.* En. II. 230. — *D. ciliaris* Baumg. l. c. pro p. — *D. lasiocarpa* Rochel! Ban. (1828) 1, 4, solum nomen. — *D. lasiocarpa* b) *Rocheliana* Stur Öst. bot. Zeit. XI. 183. — *D. aizoides* Kotschy Zool. bot. Ges. III. 65, Schur En. 66 quod ad loca natalia. — *D. Baumgartenii* Schur En. 65, ex descriptione, et ex loco natali: Schuler. — *D. elongata*; *D. Hoppeana*; *D. affinis* Schur Sertum n. 280]. — Mésző sziklákön a mezei tájtól a havasi tájig. — Torda hasadéka [! Janka Linn. XXX. 557], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Déva, Maros-Németi, Olhába [Baumg. l. c.], Szkorota-Száka és Jorgován köve a Retezat-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Pareng, Piatra-Alba [Baumg. l. c.], Árpás [Schur ap. Stur. ÖBZ. XI. 184], Királykő [Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 132], Keresztényhavas, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Öcsém [Haynald ap. Stur ÖBZ. XI. 184].

var. *decalvans* Sink. [*D. lasiocarpa* var. *glabrata* Schott* ap. Stur Öst. bot. Zeit. XI. (1861) 183, — non *D. glabrata* Koch Syn. (1837) 63 pro var. *D. Johannis*; — *D. aizoides* b) *cuspidata* Schur En. (1866) 66, — non *D. cuspidata* MB]. Mésző havasok magaslatain sziklás törmelékes helyeken. — Kepreriacze árpási havas gerinczén [!], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 66], — [A típustól meztelen beczőkével különbözik. — A typo siliculis glabris recedit].

198/b. *D. compacta* Schott Analect (1854) 50; icon in Stur Öst. bot. Zeit. XI. tab. I. — [*D. ciliaris* Baumg.* En. II. 230 pro p. — *D. compacta* α) *pseudoaizoides*, et β) *Schottii* Stur Öst. bot. Zeit. XI. 184]. — Mésző havasok sziklás törmelékes helyein. — Királykő [Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs! Kőhavas [Baumg. l. c.], Keresztényhavas [Fuss Trans. 67].

199. *D. Haynaldi* Stur! Öst. bot. Zeit. XI. (1861) 185. tab. II. — [*D. Haynaldi* α) *orbata* et β) *ciliata* Stur* l. c. 186]. — Mésző sziklákön a havasi tájon, — Királykő a Pojana-Bacsi felett [Kotschy ap. Stur l. c.], és a Bucsecs következő helyein: Grohotis [Freyh Közlem. XIII. 116], Plaju-Capuluj a Guczán őrház felett [!], Galbinare és Spintye-Katurje [Stur l. c.]; Kőhavas [!].

200. *D. Carinthiaca* Hoppe ap. Koch in Flora VI. b) (1823) 437. — [*D. Johannis* Auct.; an etiam Host Fl. Aust. II. (1831) 240? — sed non *Sturm* d. fl. ! — *D. stellata* Baumg.*! En. II. 231 pr. p. — *D. nivalis* Schur Verh. sieb. Ver. III. 93. — *D. frigida* Schur l. c. X. 143. — *D. andro* sacea Schur l. c. X. 130; Reckert Verh. sieb. Ver. VI. 18. — *D. aizoides*, *lapponica*, et *muriacella* Salzer Reiseb. 322, — nec aliorum. — *Draba Dorneri* Schur Ö. bot. Zeit. XI. 293 ex loco natali]. — Havasaink gránitos szikláin. — Czibinhavasokon a Frumószán [Grisb. Iter. n. 94], Butján és Bulla kerczesori havasok [Fuss ap. Stur ÖBZ. XI. 193], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [Schur ap. Stur l. c. 193], Bucsecs, Keresztényhavas, Kőhavas [Baumg. l. c.], Ünőkő [Andræ Bot. Zeit. XI. 415], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18], Gergeleu [Herbich ap. Stur l. c.].

var. *Porciusii* Stur Öst. bot. Zeit. XI. (1861) 192. — Korongyis [Pore. ap. Stur l. c.].

200 b. **D. glabrata Koch** syn. (ed. 1837) 63 pro var. *D. Johannis*. — [D. Hoppeana *Stur Öst. bot. Zeit. XI. 191, et Auct. Trans., non Reichb. in Mössler Handb. d. Gew. (1828) 1132]. — Havasaink gránitos szikláin. — Árpás havasai [!], Királykő [Schur En. 65], Buceacs [! Stur l. c.], Korongyis [Schur VSV. X. 143 sub *D. Carinthiaca*; ex Schur ÖBZ. XI. 292].

201. **D. Dorneri Heuff.** Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 25; Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 59. — [D. stellata Baumg.* En. II. 231, quod ad plantam ex alpe Retyezát indicatam. — *D. lactea* var. *stylosa* Griseb. Iter n. 95]. — Granitos szirteken a havasi tájon. — Retyezát havas alatt a Valeriaszka felé húzóódó bérce élén [! Baumg. l. c.; Heuff. l. c.].

202. **D. Fladnicensis Wulf.** ap. Jacq. Misc. I. (1778) 147. tab. 17. — [D. Wahlenbergii Hartm. var. *homotricha* Andræ* Bot. Zeit. XI. (1853) 415; XIV. 247]. — Havasaink sziklás szakadékain. — Buceacs [Nagy Péter ap. Stur Öst. bot. Zeit. XI. 187], Ünőkő [Andræ l. c.]

203. **D. Kotschy Stur** Öst. bot. Zeit. IX. (1859) 33. — [D. androsacea, et *D. hirta* Baumg.* En. II. 234. — *D. Wahlenbergii* Schur Sertum n. 286, — non Hartm. — *D. tomentosa* Schur Verh. sieb. Ver. III. 85. — *D. ciliata* Schur En. 64]. — Mészke és granitos havasaink sziklás törnelékes szakadékain. — Bulla tava, Butyán [Fuss ap. Stur ÖBZ. XI. 191], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Úcsamare [Baumg. ap. Stur ÖBZ. IX. 37], Commando de la Schmidt [Baumg. En. sub *D. hirta*], Királykő [! Kotschy ap. Stur l. c.] Buceacs! Piroška, Cziblesz [Baumg. En. II. 234], Korongyis [? Kotschy ap. Stur l. c.], Ünőkő [Schur ÖBZ. XI. 291].

204. **D. muralis L.** spec. (ed. 1753) 643. — [D. muralis Baumg.* En. II. 233]. — Cserjés füves dombokon, gyepfűkőn a mezei tájon. — Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.], Kőhavas [Schur ap. Stur ÖBZ. XI. 194], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 69], Beszterce [Herzog Bistr. 11].

205. **D. nemorosa L.** spec. (ed. 1753) 643. — [D. nemoralis Ehrh. Beitr. VII. (1792) 152; Baumg.* En. II. 233. *D. muralis* Landoz! I. 4; Cserni! Gynlaf. 27]. — Szántókon, parlagokon, sziklás dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Csucs. Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 116], Torda, Gyulafelhérvár [Haynald ap. Stur ÖBZ. XI. 195], Feredő-Gyógy [Unver. ap. Stur l. c.], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Kis-Disznód [Fuss Alt. Arch. II. 376], Götzenberg [Ormay Exs. I., Nagy-Szeben, Nagy-Csűr, Reussen [Fuss ap. Stur l. c.], Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 28], Segesvár, Töpehegy Alsó-Rákosnál [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 66], Kőhavas [Fuss Trans. 69], Beszterce [Herzog ap. Stur l. c.], Dombhát, Rodna mellett [Pore. ap. Stur l. c.; Pore. En. 7].

var. *D. lutea Gilib.* Fl. Lith. IV. (1782) 46. — [D. contorta Schur En. 66; Pore En. 7, — non Ehrh. — *D. nemorosa* Salzer VSV. VII. 53. — *D. nemorosa* var. *leiocarpa* Janka Közlem. XII. 184]. — Nagy-Szeben [Schur* ap. Stur ÖBZ. XI. 195], Brassó [! Schur

En. 66], Balánbánya [Janka l. c.], Borszék [Salzer l. c.; Janka l. c.], Oláh-Szt-György Rodna vidékén [Pore. En. 7].

51. *Erophila* DC. syst. II. 356.

206. *E. verna* L. spec. (ed. 1753) 642 sub *Draba*. — [*Draba verna* L.; Baumg.* En. II. 233. — *E. vulgaris* DC. Syst. II. (1821) 356. — *E. Krockeri* Andr. in Bess. En. (1822) 82. — *D. præcox* Schur Sertum n. 8; En. 67, ex citatis. — non Stev.] — Mezőkön, parlagokon, ngarokon az egész terület mezei táján.

52. *Cochlearia* L. gen. 803.

+ *C. officinalis* L. spec. (ed. 1753) 647. — [*C. officinalis* Schur* Sertum n. 294]. — Nagy-Szeben mellett a Czibin folyónál elvadulva [Schur En. 67].

207. *C. Armoracia* L. spec. (ed. 1753) 648. — [*Armoracia rusticana* Fl. de wett. II. 426; Baumg.* En. II. 239]. — Gyümölcsösökben, kertekben, árteres vidékeken, folyók, árkok, tőcsák mellett, — vadon és tenyésztve. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Vidra [Kern. ÖBZ. XVII. 363], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 70], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Arbegen, Nagy-Csűr, Giresau [Fuss l. c.], Morgonda, Segesvár [Baumg. l. c.], Balázsfalva, Hosszúaszó, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 28], Bocs [Fuss Trans. 70], Besztercze [Herzog Bistr. 11], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 7], Gánes [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

208. *C. macrocarpa* W. et K. Icones II. tab. 184 (1804). — [*Armoracia macrocarpa* Baumg.* En. II. 240]. — Nedves réteken a mezei tájon. — Nagy-Szeben, Talmács [? Schur Phytogr. 94], Kis-Bun és Sárd a Nagy-Küküllő mentén, Szász-Dálya, Volkány, Kőhalom és Homoród [Baumg. l. c.].

53. *Kernera* Med. in Ust. Ann. VIII. 42.

209. *K. saxatilis* L. Syst. (ed. X. 1759) 1126 sub *Myagro*. — [*Camelina saxatilis* Pers.; Baumg.* En. II. 224]. — Mésző havasok és előhegyek sziklafalain. — Skericza Padságnál, Piatra-Strucu Vidránál a Biharhegységben, Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Szurul, Kokerics, Domnavölgy [Fuss Trans. 71], Butván [Schur En. 67], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Királykő [! Schur En. 67], Bucsecs, Keresztényhavas Kőhavas, Teszla [Baumg. l. c.], Csukás [!], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Kelemenhegység [Ercsei Tord. 64], Rodna havasai, így: Stol, Galacz; Bel-ő-Szolnok havasai: Arsul, Cziblesz [Baumg. l. c.].

54. *Camelina* Crantz Stirp. I. 18.

210. *C. microcarpa* Andr. in DC. Syst. II. [1821] 517. — [*C. silvestris* Wallr. Sched. (1822) 347; Fries Nov. II. (1828) 199; Salzer* Verh. sieb. Ver. VII. 92. — *C. campestris* Schur Phytogr. 92. — an etiam Spenn. — *C. sativa* ♂ pilosa Porc. En. 7]. — Vetések közt, parlag helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Simk. MNL. II. 147], Nagy-Enyed [! Schur Phytogr. 92], Várfalva, Bilak, Kisfalud és Sárd mellett, Déva, Szászváros, Vizakna [!], Nagy-Szeben [Schur En. 68], Medgyes [Salzer l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 7].

211. *C. sativa* Fries Mant. III. (1843) 72. — [*C. sativa* Baumg.* En. II. 223 pro parte. — *C. macrocarpa* Schur En. 67. — non Wierzb.] — Vetések közt, parlag helyeken, a mezei tájon. — Csucsá, Nagy-Sebes felett a Dragán völgyében [!], Kolozsvár [Landoz I. 4], Torda [Ercsei Tord. 64], Gyulafehérvár [Csermi Gyulaf. 27], Déva Fuss Trans. 71], Ohába a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss l. c.], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Kis-Csűr, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Giresau, Szászujfalu [Fuss l. c.] Nagy-Szeben [Schur En. sub *C. macrocarpa*], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 20], Brassó [Schur l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 11], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

212. *C. dentata* Willd. Phytogr. I. (1794) 9, sub *Alyso*. — [*C. dentata* Pers. syn. I. (1805) 191; Baumg.* En. II. 224. *C. macrocarpa* Wierzb. in Reichb. Icones II. (1837) tab. 24. — *C. foetida* Fries Mant. III. (1843) 70]. — Lenvetések közt magasabb fekvésű vidékek mezei és hegyi táján. — Kolozsvár [Landoz II. 27], Mezőség [Baumg. l. c.], így Záhon [Ercsei Tord. 64], a Biharhegységben Vidra, Nyegra és Szkerisoránál több helyen [!], Gyulafehérvár [Csermi Gyulaf. 27], Giresau [Fuss VSV. XX. 184], Kézdi-Vásárhelyt a Székelyföldön [Schur ÖBZ. VIII. 282], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 7]. — [Prazsmár mellől Schur nem közli, Fuss Trans. 71. lapján a Prazsmárról való közlés hibája onnan ered, hogy Schur az Öst. bot. Zeit. VIII. 281. lapján Prazsmárról közöl néhány növényt s azután hirtelen fordulattal a 282. lapon már Kézdi-Vásárhelyről beszél, mit Fuss nem vett észre].

55. *Thlaspi* L. gen. n. 802.

213. *Th. arvense* L. spec. (ed. 1753) 646. — [*Th. arvense* Baumg.* En. II. 242]. — Szántókon, parlagokon utak mentén az egész terület mezei táján.

214. *Th. alliaceum* L. spec. (ed. 1753) 646. — [*Th. alliaceum* Baumg.* En. II 243]. — Szántókon, parlagokon a mezei tájon helylyelközzel és változó lelőhelyekkel. — Bánffy-Hunyad [Freyh Közlem. XIII. 116], Kolozsvár [Landoz I. 4], Déva [Barth herb. !], Zám [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 71], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 7].

215. *Th. perfoliatum* L. spec. (ed. 1753) 646. — [*Th. perfoliatum* Baumg.* En. II. 245. — *Th. montanum*, et *Th. præcox* Baumg. herb.! En. II. 244, et Auct. Trans. plurimorum, non L., nec Wulf.]. Szántókon, parlagokon, szőlők, gyümölcsösök közt a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 4], Kolos és Torda közt [Baumg. l. c.], Gyulafehérvár [! Haynald ap. Borb. Közlem. XV. 202], Borbánd, Déva, Haró, Vajda-Hunyád, Zalasd, Govasdia [!], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 71], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Götzenberg [Schur En. 68], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XI. 416], Nagy-Szeben, Dolmány, Giresau [Fuss Trans. 71], Ujegyház és Körpöd közt [*Th. præcox* Baumg.! l. c.], Baromlaka, Monora, Hosszúasszó, Kisekemező [Barth VSV, XVIII. 28], Medgyes [Salzer VSV. VII. 93; VIII. 7], Segesvár [*Th. montanum* Baumg.! l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 71], Beszterce [Herzog Bistr. 11], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 7], Betlen [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

216. *Th. Kovácsii* Heuff.! in Flora 1853 p. 624. — [*Th. alpinum* Baumg.*! En. II. 245. — non Jacq. — *Th. alpinum* Baumg. etiam ex locis natalibus indicatis huc pertinet. — *Th. alpinum* Schur! VSV. X. 143; En. 68. — *Th. affine* Schott!; in Kotschy Exs. (1850) solum nomen. — *Th. longiracemosum* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 22. — *Th. cochleariforme* Janka in Linn. XXX. 557, — non DC. syst. II. (1821) 381, et DC. in De-Lessert icones II. (1823) tab. 52! — *Th. præcox* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22, ex ipso. Verh. sieb. Ver. X. 166. — *Th. montanum*, et *Th. Jankæ* Schur Phytogr. 95, quod ad plantas transsilvanicas. — *Th. Jankæ* Borb. Bot. Zeit. XXXVI. (1878) 305, — non Kerner *Th. alpestre* Pore. En. 7; Nasend. 170, — non L.]. — Szénamezőkön és sziklás helyeken a magasabb fekvésű mezei tájtól a havasi tájig, meszes talajon. — Kolozsvár szénamezőin! s a Virágos völgyben [Frey. Közlem. XIII. 116]; Kalyán Bárvé, Palatka a Mezőségén [Janka Közlem. XII. 185], Torda hasadéka [! Wolff ap. Janka Linn. XXX. 557], Székelykő [Barth! Arch. XV. 107], Govasdia, Szurul [Haynald ap. Borb. Közl. XV. 206], Czibin, Fogarasi és Bárczasági havasok [Baumg. l. c.] így: Királykő, Keresztényhavas, Brassó hegyei [! Schur En. 69], Bucsecs [! Sigerus ap. Fuss Trans. 72], Kőhavas, Garesinvölgy, Teszla, Cszak. Piroška [!], Öcsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22], Korongyis [Schur VSV. X. 143; Czetz Erd. Muz. VI. 22], Craja rodnai havas [Pore. l. c.].

Th. cochleariforme DC. a De-Lessert idézett rajza nyomán a mi növényünk-től különbözik: kétszer oly nagy termései és virágai, ékforma, alapjuk felé megnyúlt, és nagy szárnynyal bíró terméseivel, valamint feltűnően fogazott töleveleivel is, melyek ékformán keskenyednek nyelükbe. Heuffel növényéhez legközelebb áll a *Th. alpinum* Jacq., melynél azonban a termések bibe-nyele, kétszer oly hosszú mint a *Th. Kovácsii* Heuff.nél.

Th. cochleariforme DC. sec. iconem De-Lesserti citatam differt a planta nostra: siliculis floribusque duplo majoribus, silicula cuneata, versus basin attenuata, et alis magnis prædita, nec non foliis radicalibus evidenter dentatis in petiolum cuneatim attenuatis. *Th. alpinum* Jacq. plantæ Heuffelianæ proximum, sed stylo fructuum valde elongato, duplo quam in *Th. Kovácsii* longiore, primo intuitu, diversum.

217. *Th. Dacicum* Heuff. Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 26; Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 61. — [Th. alpestre Baumg.*! En. II. 245; Schur En. 68; Fuss Trans. 72. — Th. robustum Schott in Kotschy Exs! (1850), solum nomen. — Th. Korongianum Czetz ap. Janka Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 363, solum nomen. — Th. Korongiense Czetz ap. Janka Linn. XXX. (1859) 558. — Th. rotundifolium β corymbosum Salzer Reiseb. 322. — Th. Kovácsii Hazsl. Közl. X. 17, 32. — Th. Banaticum Borb. Közlem. XV. 204; Bot. Zeit. XXXVI. 308, 307. — non Uechtr. — Th. Dacicum β rodnense Porc. En. (1878) 7. — Th. Dacicum β transsilvanicum Porc. Naseud. (1881) 169]. — Havasok sziklás törmelékes helyein főképp granitos kőzetten. — Retyezáthavasokon: To zlatoj tónál [Heuff. ! l. c.] s a Zenuga tó környékén, a Zsugyele pataknál, a Bukurán és Pírgun [Sink. Közlem. XV. 526]: Piesoru Burkulni Porcesednél [Fuss Trans. 72], Szurul és Fogaras havasai [Kotschy! ap. Borb. Közlem. XV. 207], Királykő [! Schur En. 69], Bucsecs, Keresztényhavas. Kőhavas, Teczla, [Baumg. l. c.]; Csukás, Píroska [!], Rodna havasain, így: Korongyis [Czetz! ap. Janka Linn. XXX. 557], Ünőkő [? Czetz ap. Salzer l. c.], s Rodna többi havasain [Porc. En. 7].

Porzói fehérlelk s nem sárgák, a minőket Neilr. diagn. 17. lapján tulajdonít e növényeknek.

Antheræ sunt albidae nec luteæ, quales in Neil. diagn. 17. plantæ Heuff. adscribuntur.

† *Th. rotundifolium* Baumg. En. II. 241: «in alpinis Barcensibus scil. Teszla, Píroska, Csukás», — deest in herbario Baumgartenii, meque iudice etiam ad *Th. Dacicum* Heuff. pertinet. — Baumgarten gyűjteményében nincs meg, s minthogy Erdélyben biztosan senki sem találta, a termőhelyek alapján ezt is *Th. Dacicum* Heuff.-nek vélem. Schur herb. lemb.-ban van valódi *Th. rotundifolium* Gaud. a «Bucsecs»-ről, — de az ismét csak mystificatio.

56. *Teesdalia* Br. in Ait. hort. kew. IV. 83.

218. *T. nudicaulis* L. spec. (ed. 1753) 650 sub Iberide. — [*Iberis nudicaulis* L. Baumg.*! En. II. 246]. — Szikár szántókon és homokos helyeken a mezei tájon. — Fogaras, Csik-Szereda [Baumg. l. c.].

† *Iberis amara* L., ap. Baumg.* En. II. 246, ad hortorum sepes indicata; *Iberis saxatilis* L. et *I. umbellata* L., ap. Salzer* Reiseb. 322, ex alpe Ünőkő indicatæ: in Transsilvania sponte non occurrunt, sed hinc-índe coluntur. — Csak tenyésztve jönnek elő.

57. *Hutchinsia* Br. in Ait. hort. kew. IV. 82.

219. *H. petraea* L. spec. (ed. 1753) 644 sub Lepidio. — [*Draba petraea* Baumg.*! En. II. 235. — *Hornungia petraea* Fuss Trans. 73]. — Szikár vagy kövecses helyeken a mezei tájon; Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XI. 416], Déva Várhegyén [Bamg! l. c.].

220. *H. alpina* L. Amoen. IV. (1759) 321 sub Lepidio. — [*Draba*

alpina Baumg.* En. II. 231. — *Noccea alpina* Reichb. Germ. Exc. 663. — *Hutchinsia caulifera* Schur! En. 71]. — Havasok sziklás törmelékes helyein. — Csorte, Albie, Domna és Bulla forrásvidéke [Fuss Trans. 75], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Tericza [Schur En. 71], Bucsees, Kőhavas [Baumg. l. c.], Ünökő [Schur VSV. X. 130], Gergeleu [Herbich Buc. p. V.], Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.].

220/b. *H. brevicaulis* Hoppe ap. Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 663 sub *Noccea*. — [*H. brevicaulis* Hoppe; Andræ* Bot. Zeit. XI. (1853) 416]. — Havasok sziklás törmelékes helyein. — Domna forrásvidéke [Fro. VSV. VII. 127], Bulla forrásvidéke [Haynald herb. †], Árpás havasai, Királykő, Bucsees [bőven! Andræ l. c.].

58. *Capsella* Vent. tabl. III. 110.

221. *C. Bursa-pastoris* L. spec. (ed. 1753) 647 sub *Thlaspide*. — [*C. Bursa-pastoris* Vent.; Baumg.* En. II. 247]. — Parlagokon, megmunkált talajon, utak mentén közönséges a mezei tájtól az alhavasi tájig.

59. *Aethionema* Br. in Ait. hort. Kew. IV. 80.

222. *Ae. saxatile* L. spec. (ed. 1753) 646 sub *Thlaspide*. — [*Thlaspi saxatile* L.; Baumg.*! En. II. 243]. — Belső-Szolnok havasain, így: Cziblesz, Arszul [Baumg. l. c.].

† *Ae. gracile* DC. syst. II. (1821) 559. — Árpás és Fogaras havasain [Schur* En. 72].

60. *Lepidium* L. gen. n. 801.

223. *L. Draba* L. spec. (ed. 1753) 645. — [*Draba ruderalis* Baumg.* En. II. 232. — *Cardaria Draba* Dsv.]. — Utak mentén s parlagokon az egész mezei tájon közönséges.

224. *L. campestre* L. spec. (ed. 1753) 646 sub *Thlaspide*. — [*Thlaspi campestre* L.; Baumg.* En. 243]. — Mezőkön parlag helyeken, ugarokon, a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Vidra és Szkerisora felett a Biharhegységben [!] Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 27], Tibor a Kecskekő felé, Haró, Déva, Vajda-Hunyad [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 74], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Szerdahely, Nagy-Csűr, Talmács, Nagy-Szeben, Szt-Erzsébet, Dolmány, Szászujfalu [Fuss Trans. 74], Hosszúaszó [Barth ap. Schur Phytogr. 97], Segesvár [Fro. Schässb. 20], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Brassó [Schur VSV. X. 205], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 12], Gántz [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

† *L. hirtum* L. spec. (ed. 1763) 901 sub *Thlaspide*. [*Thlaspi hirtum* Baumg.* En. II. 243. — *Lepidium heterophyllum* Nym. syll.

207, — quod ad plantam transsilvanicam]. Planta hæc in herb. Baumgartenii deest; est ceterum Galliae meridionalis et Corsicæ solum incola [Nym. consp. 65], qua de causa e flora nostra tollenda. — Linne *Lepidium hirtum*ja nines meg Baumgarten herbáriumában, s az Erdélyben nem is honos, mert valódi termőhelyeit csupán Dél-Franciaország és Corsica képezik.

† *L. sativum* L., hinc inde raro colitur. Tenyésztik némely vidéken.

225. *L. perfoliatum* L. spec. (ed. 1753) 643. — [*L. perfoliatum* Baumg.* En. II. 240]. — Napos szikár helyeken és mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos [Baumg. l. c.], Torda [Janka! ÖBZ. VI. 194; VSV. XIV. 206], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 74].

226. *L. ruderales* L. spec. (ed. 1753) 645. — [*L. ruderales*; *L. graminifolium*; et *L. Iberis* Baumg.*! En. 241. — *L. centifolium* Salzer Reiseb. 322]. — Parlag helyeken utak, kerítések mentén az egész mezei tájon közönséges.

† *L. latifolium* L. spec. (ed. 1753) 644. — [*L. latifolium* Sigerus* ap. Baumg. Mant. 63]. — Rothberg [Sigerus l. c.], Salzburg «in der Nähe der Amtswohnungen, vielleicht nur Flüchtling aus Gärten» [Schur En. 71].

61. *Biscutella* L. gen. n. 808.

227. *B. laevigata* L. Mant. (1771) 255. — [*B. laevigata* Baumg.* En. II. 248. — *B. alpestris* W. et K. Icones III. 253. — *B. ambigua* Schur Verh. sieb. Ver. III. 85; X. 73, 166, et Auct. Trans., non DC.]. — Mészkö sziklákön a mezei tájtól a havasi tájig. — Torda hasadéka [! Ercei Tord. 119], Székelykö [! Wolff MNL. I. 57], Skericza Padság-nál [Freyh Közlem. XIII. 116], Retyezát, Strázsa, Szurul [Baumg. l. c.], Vurfu Tatarilor [Fuss Trans. 73], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Királykö [! Andræ Bot. Zeit. XI. 416], Bucsecs [! Baumg. l. c.], Csukás [! Kotschy ZBG. III. 140], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18] s Rodna többi havasain [Porc. Nasend. 170].

227/b. *B. lucida* DC. Syst. II. (1821) 414. — [*B. laevigata* ?] *glabra* (Gand. Helv. IV. (1829) 235. — *B. laevigata* d) *glabrescens* Schur* En. 70]. — Havasok sziklás törmelékes helyein. — Bucsecs [!], Ünökö [Schur l. c.].

227/c. *B. saxatilis* DC. Syn. (1806) 377. — [*B. saxatilis* Baumg.* En. II. 248]. — Havasaink szikláin. — Pareng, Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.], Korongyis [Schur VSV. X. 143; Czetz herb. !].

62. *Coronopus* Haller hist. stirp. helv. (1768).

228. *C. squamatus* Forsk. Fl. ægypt. (1775) 117 sub *Lepidio*. — [*Coronopus depressus* Möench (1794); Baumg.* En. II. 280. — *Senebiera* *Coronopus* Poir encycl. VII. (1806) 76]. — Kutak közelében,

mezőkön, mezei utakon. — Kolos körül és a Virágos völgyben [Freyn! Közlem. XIII. 116], Szt-Gotthard és Feketelak közt [Janka Közlem. XII. 185], Nagy-Szeben [Schur En. 72], Segesvár [Baumg. I. c.], Naszód [Porc. En. 8].

63. *Euclidium* Br. in Ait. hort Kew. IV. 74.

229. **Eu. Syriacum** L. spec. (ed. 1763) 895 sub Anastatica. — [Bunias syriaca Gärtn.; Baumg.* En. II. 227. — *Myagrurn rostratum* Scop.; Landoz I. 4]. — Sós vagy porondos helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. c.], Kolos és Torda közt bőven [Baumg. I. c.], Keménytelke [Fuss Trans. 76], Gerend. Záh, Toroczko [Ercsei Tord. 149], Balázsfalva [Barth! ap. Fuss VSV. XX. 183], Monora [Barth exs.!] Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 28], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 76].

64. *Isatis* L. gen. n. 824.

230. **I. praecox** Kit. in Tratt. Archiv II. (1814) 40. tab. 68; DC. Syst. II. (1821) 568. — [I. tinctoria Baumg.* En. II. 229, et Auct. Trans., non L. — I. dasycarpa Ledeb. ind. h. dorp. (1824) 4. — I. campestris Schur En. 72, 73; Phytogr. 91]. — Napos mészkősziklákon és löszdombokon a mezei tájon. — Noszoly a Mezőségen [Janka Közl. XII. 185], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 73], Székelykő Toroczkonál [! Baumg. I. c.], Nyirmező és Gyertyános közt [Schur VSV. X. 70], Csáklyaikő [Pávai ap. Fuss Trans. 76], Padság hegyein [! Freyn Közlem. XIII. 116], Vulkánhegy Abrudbányánál, Maros-Sólymos és Maros-Némethi! [Baumg. I. c.], Boicza az Erczhegységben [!], Hosszúaszó [Barth ap. Schur Phytogr. 91], Asszonyfalva, Mikeszásza, Kis és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 28], Nagy-Selyk [Fuss! VSV. XV. 150], Nagy-Disznód [Schur Phytogr. 91], Töpelhegy! és Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál, Keresztényhavas Brassónál [Baumg. I. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 76].

Termései majd meztelenek, majd többé-kevésbé szőrösödők.

Variat siliculis nunc glabris, nunc plus minusve pubescentibus.

230/b. **I. Transsilvanica** Simk. Term. Fü. X. (1886) 180. — [I. lasiocarpa Schur En. 73, ex loco natali indicato. — I. tinctoria Fuss Trans. 76, quod ad plantam e monte Királykő indicatam]. — Havasvidékek mészkő hegyeinek szakadékaiban a hegyi tájon. — Királykő [! Fuss I. c.] nevezetesen a Krepatura szakadékban [!], Kőhavas [Schur I. c.].

Termetében és füles leveleiben megegyezik az I. praecox-szal! de különbözik tőle kétszer nagyobb virágai és emelkedett érű terméseivel. Terem a Bánságban is.

Habitu, foliis auriculatis, et silicularum forma I. praecoci congruit; sed ab illa differt floribus duplo majoribus et siliculis elevato venosis. In vicino Banatu etiam occurrit.

65. *Myagrurn* Tournf. inst. tab. 99.

231. *M. perfoliatum* L. spec. (ed. 1753) 640. [*Cakile perfoliata* Baumg.* En. II. 226]. — Vetések közt, ugarokon a mezei tájon. — Bánffy-Hunyad [Freyh Közlem. XIII. 116], Kolozsvár [Landoz I. 4], Torda [Wolff MNL. I. 57], Nagy-Enyed, Gyulafehérvár [Baumg. l. c.], Mindszent, Benedek, Kisfalud, Sárd, Borbánd, Haró, Maros-Sólymos, Déva [!], Alsó-Nádasd a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Nagy-Csűr [Andræ Bot. Zeit. XI. 416], Nagy-Szeben, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 76], Morgonda [Baumg. l. c.], Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Medgyes, Nagy-Selyk [Barth VSV. XVIII. 29], Segesvár, Nagy-Bun, Kőhalom Baumg. l. c.].

66. *Neslia* Desv. Journ. bot. III. 162.

232. *N. paniculata* L. spec. (1753) 641 sub *Myagro*. — [*Bunias paniculata* Baumg.* En. II. 227]. — Vetések közt parlagokon a mezei, s néhol a hegyi tájon is. — Tranyis a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 4], Torda [Wolff MNL. I. 57], Padságnál a lunkai hegyeken; Csáklya a Csáklyaikó alatt; Tótfalu, Sárd, Kisfalud az Ompolynál, Alkenyér, Vidra felett az Aranyos melléki hegyeken [!], Szkerisora, Nyegra [Kern. ÖBZ. XVII. 384], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 76], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Szászujfalu, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 76], Monora, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 29], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Székelyudvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 76], Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 17].

67. *Calepina* Adans. fam. II. (1763) 423.

233. *C. Corvini* All. pedem. (1785) n. 937 sub *Crambe*. — [*Bunias cochlearioides* W. et K. Icones II. t. 107 (1802). *C. Corvini* Schur* Sertum n. 330]. — Kaszálókon, szántókon a mezei tájon. — Segesvár [Baumg. ap. Fuss Trans. 76], Nagy-Enyed és Gyulafehérvár közt, Szászváros [Schur En. 73].

68. *Rapistrum* Desv. Journ. bot. III. 160.

234. *R. perenne* L. spec. (ed 1753) 640 sub *Myagro*. — [*Cakile perennis* Baumg.* En. II. 225. — *Bunias Erucago* Landoz I. 27; *Rapistrum Erucago* Landoz II. 27. — *Rapistrum costatum* Schur! En. 74. — non DC. syst. II. (1821) 343, ejus planta genuina habet: «articulum fructus inferiorem obconicum», — nec ovatum quam planta Schurii!]. — Szántókon parlag helyeken a mezei tájon. — Ko-

lozsvár [! Landoz l. c.], Kolos, Boós, Csán, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 117], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Szent-Mihályfalva az Aranyos mellékén, Sárd és Kisfalud az Ompoly mellékén [!], Bilak [Schur VSV. X. 63], Nagy-Enyed, Gyulaféhevár [Baumg. l. c.], Maros-Porto [Fuss Trans. 77], Déva, Maros-Némethi [Baumg. l. c.], Szt-György a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Székácsvölgy [Csató Székács 256], így Szászsebesnél [Fuss Trans. 77], Szt-Erzsébet, Nagy-Csűr, Vizakna [Schur En. 74], Balázsfalva, Darlócz [Baumg. l. c.], Tűr, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 29].

235. **R. rugosum** L. spec. (ed. 1763) 893 sub Myagro. [Cakile rugosa Baumg.* En. II. 226. — sed in herbario ejus deest]. — Szántókon, porondos helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Kolos [Schur En. 74], Torda, Dános, Segesvár, Keresd, Marpod, Ujegyháza [Baumg. l. c.].

69. Crambe L. gen. n. 825.

236. **C. Tataria Sebeők** diss. inaug. de Tataria hungarica (1779) p. 7 cum tabula! Sebeők ap. Jacq. Misc. II. (1781) 274. — [C. tatarica Baumg.* En. 228 pro parte, nempe ex descriptione]. Napos füves dombokon Erdély déli részében, azonban eddig biztosan csupán: Nagy-Csűr hegyein [! Fuss Alt. Arch. II. 375], Szt-Erzsébet [Bielz VSV. III. 99; Schur En. 74]. Többi termőhelyei kétesek, s egyelőre az Erdélyben gyakoribb *C. asperánál* közlöm e kéteseket is.

236. b. **C. aspera** MB. Taur. Cauc. II. (1808) 90. — [Crambe orientalis Benkő* Trans. (1778) 124, — non L. spec. 937. — C. tatarica Baumg. En. II. 228. pro p. ex locis natalibus. — *C. Biebersteinii* Janka Term. Füzt. VIII. (1884) 36: habet nam C. aspera MB. (ex descript.) caulem foliaque hispida, et fructus rugosos, — quam planta transsilvanica; porro «siliculæ articulus superior diam. 2 lineas latus» in C. aspera etiam (ex Boissier Fl. orient. I. 407) — quam in planta nostra vulgari]. — A Mezőség napos lősz dombjain bőven; Erdély déli részeiben bizonytalan. Kolozsvár, Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Boós és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 117], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 550], Mező-Órke, Mező-Csán, Záh. Tóhát, Pogácsa, Maros-Ludas [Ercsei Tord. 154], Mészkö [! Wolff. MNL. I. 57], Gerendi függő, Harasztos, Felvincz [!], Bilakhegy [! Baumg. l. c.], — ? Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 77], Tűr, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező, Nagy-Selyk [Barth VSV. XVIII. 29], Morgonda, Daróc [Baumg. l. c.].

70. Raphanus L. gen. n. 822.

237. **R. Raphanistrum** L. spec. (ed. 1753) 669. — [Raphanistrum segetum Baumg.* En. 280. — Raphanus Landra Schur En. 75]. —

Szántókon, parlagokon a mezei tájon. — Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 27], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 77], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Nagy-Apold, Szászuifalu [Fuss l. c.], Nagy-Szeben Schur l. c.], Tűr, Szászcsanád, Nagy-Selyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken bőven [Barth VSV. XVIII. 29], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 77], Besztercze [Herzog Bistr. 12].

† *R. sativus* L. colitur. Tenyésztik.

71. *Bunias* L. gen. n. 823.

† 238. *B. Erucago* L. spec. (ed. 1753) 670. — [B. Erucago Schur* Sertum n. 331]. — Vetések közt. — Zám [Schur Phytogr. 91], Szelindek, Reussen [Schur En. 73].

239. *B. Orientalis* L. spec. (ed. 1753) 670. [B. orientalis Baumg.* En. II. 227. — *Laelia orientalis* Desv.]. — Vetések közt, kaszálókon, temetőekben, gyümölcsösökben a mezei tájtól a hegyi tájig. — Dragán völgye a Vlegyása hegységben [!], Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Torda Toroczko [Ercsei Tord. 149], Kolos, Virágosvölgy, Skericza Padságnál [Freyn Közlem. XIII. 116], Csáklyaikő, Tótfalu az Ompoly völgyében. Válya-Doszuluj, Zalatna és Abrudbánya közt [!], Nyegra, Vidra [! Kern ÖBZ. XVII. 385], Déva [!], Várhely Hunyadmegyében [! Hazsl. Közlem. X. 16], Csopea és Váralja közt [!] valamint Szt-Györgynél a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 77], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Nagy-Csűr [! Andrá Bot. Zeit. XI. 416], Szent-Erzsébet, Szászuifalu. Rothberg [Fuss Alt. Arch. II. 375], Nagy-Szeben, Vurpod, Alezina [Baumg. l. c.], Morgonda [Fuss Trans. 77], Tűr, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mike-szásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 29], Medgyes, Prodt, Nagy-Szőlős, Dános, Segesvár, Keresd, Szász-Dálya, Brassó, Besztercze [Baumg. l. c.], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

VII. *Resedaceae* DC. théor. élém. (ed. I. 214).

72. *Reseda* L. gen. n. 608.

240. *R. lutea* L. spec. (ed. 1753) 449. — [R. lutea Baumg.* En. II. 10]. — Utak, szántók szélein, parlag helyeken a mezei tájon. — Bánffy-Hunyad [Fuss Trans. 86], Kolozsvár [! Landos l. 4], Torda [Ercsei Tord. 125], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 27], Sárd és Tótfalu az Ompoly mellékén [!], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros, Szászsebes és Péterfalva [Baumg. l. c.], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Kis-Ludas, Szerdahely, Nagy-Szeben [Fuss Trans. 86], Brassó [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 8].

241. *R. luteola* L. spec. (ed. 1753) 448. — [*R. luteola* Baumg.* En. II. 9]. — Községekben és azok mellett parlagokon, kőfalakon, a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Deés [Czetz herb. !], Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 117], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Egerbegy, Gerend [Ercsei Tord. 125], Örményes és Dobró Felvincz-nél, Pádság patakánál s az Aranyos mentén a Lunkai bérce alatt [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 27], Zalatna [Fuss Trans. 86], Sárd, Maros-Sólymos, Haró [!], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 86], Szászsebes, Kis-Ludas, Nagy-Csűr [Fuss l. c.], Balázsfalva, Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 30], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 8], Györgyfalva [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

† *R. odorata* L. et *R. alba* L., — hinc inde coluntur. Helyenként tenyésztik mindkettőt.

VIII. *Cistaceae* Juss. gen. 294.

73. *Helianthemum* Tournf. inst. t. 128.

242. *H. Fumana* L. spec. (ed. 1753) sub Cisto. — [*H. Fumana* Baumg.* En. II. 84, — sed in herbario ejus deest. — *Fumana vulgaris* Spach]. — Napos sziklás mészkő hegyeken és löszdombokon. — Kolos, Boós és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 117]. Tilalmas és Székelykő Toroczkónál [Baumg. l. c.], Gyulafehérvárt a szőlők felett [Cserni Gyulaf. 27].

243. *H. alpestre* Jacq. En. (1762) 91, 248 sub Cisto. — [*H. vineale* Baumg.* En. II. 84, quod ad plantam alpestrem. — *H. glabellum* Schur! En. 75. — *Rhodax oelandicus* Fuss Trans. 78. — *H. oelandicum* Auct. Trans. pro majore p.]. — Havasaink sziklás helyein. — Szurul, Pläse, Vurfu Foti, Strunga-draculuj, [Baumg. l. c.], Domna forrásvidéke [Fuss Trans. 78], Stiavu-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Keresztényhavas, Bucsecs! Kőhavas, Piroška, Tejkőhavas [Baumg. l. c.], Rodna havasain [Baumg. l. c.], így: Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], s Rodna többi havasain [Czetz Erd. Muz. VI. 15; Porc. En. 8].

243. b. *H. rupifragum* A. Kern. Öst. bot. Zeit. XVIII. (1868) 18. — [*H. marifolium* Baumg.* En. II. 85, — non Dunal. — *H. oelandicum* ?] *hirtum* Andræ Bot. Zeit. XI. 416. — *H. alpestre* Kotschy! Zool. bot. Ges. III. 65, 139; Schur! ÖBZ. VIII. 22; En. 75 cum varietatibus! — *Rhodax alpestris* Fuss Trans. 78. — *H. ambiquum* Schur! Ver. sieb. Ver. IV. 66, — est forma fortuita. — *H. oelandicum* Fro. Arch. 156. — *H. penicillatum* Simk. Term. Füzt. V. 55, — non Thib]. — Magasabb vidékek s havasok mészkő szikláin. — Tilalmas tető Toroczkónál [Barth exs.!] Skericeza és Vulturésze Padságnál [Simk. Album 182, 184], Biharhegységben Vidra felett a Piatra-Strucu bércein [! Kern. l. c.], Retyezát [Schur l. c.], Szurul, Priszlöp [Fuss

Trans. 78], Arpás havasai [Schur VSV. III. 85], Brassó mellett a Czenkhegyen [Baumg. l. c.], Keresztényhavas [Simk. Term. Füz. V. 55], Királykő [!Kotschy! ZBG. III. 65], Bucsecs [!Schur l. c.], Kőhavas, Csukás, Piroska [!], Teszla [Kotschy ZBG. III. 139], Öcsém [Fro. l. c.; Schur ÖBZ. VIII. 22 et Exs. !], Korongyis [Schur VSV. X. 143].

var. *II. Skericense Simk.* — Sziklás, törmelékes mészkő magaslatokon, a Skericza alluvionon Padság felett [!].

A *H. rupifragum*-tól különbözik leveleinek mezében, melyek úgy felső mint alsó lapjukon csomós fehér szőrkötől selymesen szürkék. A *H. rupifragum* Kern. levelei zöldelnek és nemcsak felső lapjukon meztelenebbek, hanem alsó lapjukon fő erők kivételével egészen meztelének.

Differt a *H. rupifrago* Kern: foliis tam in pagina superiori, quam inferiori pilis albis fasciculatis sericeo canescentibus. In *H. rupifrago* typico folia virescent, suntque non solum in pagina superiori sparse pilosa, sed in pagina inferiori costa, excepta, omnino glabra.

244. *H. canum* L. spec. (ed. 1753) 525 sub Cisto. — [*H. canum* Baumg.* En. II. 85. — *H. vineale* Pers. syn. II. 77. — *H. oelandicum* γ) tomentosum Koch syn. — *H. oelandicum* Landoz. I. 4. — *H. italicum* Schur! En. 76, — non Pers.]. — Sziklás mészkőhegyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Kőbányánál [Landoz I. 4], Székelykő [! Baumg. l. c.] és Tilalmas Toroczkonál [!], Toroczko-Szt-György és Ényed közt [Schur En. 76], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Kapruczahegy Vajda-Hunyadnál és Govasdia hegyei [!], Talmács [Fuss. ! Trans. 79], Czenkhegy Brassónál [! Baumg. l. c.] s ugyanott az Obunújvölgy napos hegyoldalain [!], Felső-Tömös [Schur VSV. X. 207].

245. *H. Chamaecistus* Mill. dict. (ed. VIII. 1768) n. I. — [*H. vulgare* Gärtn. de fruct. I. (1788) 371; Baumg.* En. II. 86. — *Cistus Helianthemum* L. spec. (ed. 1753) 528. — *Cistus tomentosus* Sm. Engl. bot. Tab. 2208. — *H. serpyllifolium* Baumg. ! En. II. 87; Schur ! En. 77; Fuss Trans. 79, — non Crantz. — *H. macranthum* Schur En. 76. — *H. heterophyllum* Schur ! En. 77]. — Napos szikár hegyoldalon a mezei tájtól a havasi tájig. — Dragánvölgye a Vlegyása hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 4], Kolos, Boós [Frey Közlem. XIII. 117], Vajasd és Borbánd felett a Bilakon [!], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 27], Haró, Maros-Sólymos, Maros-Némethi, Déva, Vajda-Hunyad, Rettyezát hegység. Kőalja-Ohába [!], Borbátviz [Csató Erd. Muz. IV. 79] és Nagy-Oklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Verestoronyszorosa környékén [Baumg. l. c.], Talmács [Schust VSV. XXX. 26], Talmács, Szurul [Schur En. 77], N.-Szeben [! Reissenb. VSV. V. 115], Freck, Rothberg, Nagy-Csűr. [Fuss Trans. 79], Tür, Szászesanád, Nagy-Selyk, Nagy-Ekemező, Hosszúaszó, Balázsfalva és a köztük fekvő vidéken bőven [Barth VSV. XVIII. 29], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schüssb. 21], Brassó hegyein [! Lurcz VSV. VII. 9] a Tömös szorosba dülő Keresztényhavasig és Kőhavasokig 1700 met. magasságig [!], Királykő [!], Bucsecs [Fuss Trans. 79], Tejkőhavas, Teszla, Csukás, Piroska [Baumg. l. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss

Trans. 79], Öcsém, Berecztelke [Fuss l. c.], Besztercze [Hezrog Bistr. 12], Rodna [Czetz! l. c.] s az egész Naszód vidéken [Porc. En. 8], Gáncs [Czetz! Erd. Muz. VI. 15].

245. *b. H. obscurum Pers.* Syn. II. (1807) 79. — [H. hirtum Baumg.*! En. II. 86. — H. vulgare β) hirsutum Koch syn. — H. grandiflorum Schur! ÖBZ. VIII. 24, Verh. sieb. Ver. X. 143; Schur En. 77; Fuss Trans. 80. — H. rupicolum Schur! En. 77. — H. vulgare Czetz! Erd. Muz. VI. 15. — H. guttatum Cserni Gyulaf. 27, — non Mill.]. — Napos hegyoldalon a mezei tájtól a havasi tájig. — Piatra-arsza [Bielz VSV. III. 188], Torockó és Csáklya hegyei [!], Gyulafelhérvár [! Cserni l. c.], Szkerisora [!] és Vidra hegyein a Kis-Aranyos mellékén [! Kern. ÖBZ. XVIII. 18], Vulkánhegy [!] N.-Szeben [!], Götzenberg [Ormay exs. !]. Szt-Erzsébet, Talmács, Szurul, Butyán [Schur! l. c.], Bucsecs [Baumg. l. c.], Csukás 1700 met. magasig [!], Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Rodna vidékén [Czetz! l. c.], így a Korongyison [Schur VSV. X. 143], Gáncs [Czetz! l. c.].

+ *H. serpyllifolium Kramer* Elench. (1756) 151—3 sub Cisto. — [Cistus serpyllifolius Jacq. En. (1762) 94. — H. laevigatum Schur*! En. 77]. — Bucsecs törnelékes hegylejtőin [Schur! En. 77].

IX. *Violaceae DC.* Fl. fr. IV. 801.

74. *Viola L.* gen. n. 1007.

246. *V. biflora L.* spec. (ed. 1753) 936. — [V. biflora Baumg.*! En. I. 184]. — Havasok nedves sziklás helyein. — Szkerisora, Nyegra és Vidra felett a Biharhegységben gyakori [! Kern ÖBZ. XVIII. 34], Stina de rin a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Pareng havasok [!], Présbe, Vurfu-Moasi, Budislav, Csorte [Fuss Trans. 80], Szurul, Vurfu-Farkasuluj, Strunga-drakuluj, [Baumg. l. c.], Bulla zuhataga [Fuss l. c.], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Keresztényhavas, Bucsecs, Kőhavas, Hargitta [! Baumg. l. c.], Csukás [!], Görgényi üveghuta [Emerich ap. Fuss l. c.], Borszék [Walz MNL. III. 66], Korongyis [Baumg. l. c.], Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Ó-Rodna [Porc. En. 8].

+ 247. *V. palustris L.* spec. (ed. 1753) 934. — [V. palustris Baumg. En. I. 181, — sed in herbario ejus deest]. — Kőhalom nedves árnyas helyein, nevezetesen a Grossborlten nevű helyen [Baumg. l. c.], Bulla vizesése a kerczesori havasokon [Schur En. 78], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 7].

+ *V. uliginosa Schrad.* — Kerczesori havasok [Reissenberger ex Schur En. 78].

248. *V. Joői Janka* Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 198; Linn XXX. (1859) 558. — [V. sciaphila Schur*! Verh. sieb. Ver. V. 81, et Auct. Trans. non Koch. — V. prionantha Janka Öst. bot. Zeit. VIII. 200, — non Bunge. — V. Transilvanica Schur! Öst. bot. Zeit. X. 184. — V. ambigua Salzer

Verh. sieb. Ver. VII. 53; XV. 50]. — Mészkö hegyek árnyas vagy törmelékes szakadékos helyein a mezei tájon. — Kolozsvárt a Kolosmonostori Kőbányánál, Torda hasadéka, Toroczko hegyei [! Schur VSV. V. 81] Enyedi hasadék Nyirmező és Gyertyános közt [! Schur VSV. X. 71], Csákyaiak [! Pávai ap. Fuss Trans. 82], Felső-Güld [Barth VSV. XIX. 141], Vulturésze és Skerica Padságnál [Simk. Album 182, 184] s ugyanott Bélaváránál [!], Boicza az Érczhegységben. Vajda-Hunyad és Govasdia hegyei, Töpelhegy Alsó-Rákosnál, Zernyest a Propásta hasadék felé [!], Brassó hegyein: Piatra Corbul hasadéka s feljebb a Pojána féle; Salamonkő, Hangestein [! Schur ÖBZ. 184], s a Czenk-hegyen [Barth XV. 107], Borszék [Salzer l. c.; Janka! ÖBZ. XVIII. 199].

249. **V. hirta L. spec.** (ed 1753) 934. — [V. hirta Baumg.* En. I. 181]. — Cserjés erdős helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 86], Kolos, Boós, Torda [Freyn Közlem. XIII. 117], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 28], Bilak hegy Borbánd és Vajasd felett [!], Zdraholec [Téglás Tudósítv. II. 8], és Boicza az Érczhegységben [!], Zám [!], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 17], Vajda-Hunyad, Govasdia [!], Batiz a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 81], Balázsfalva, Hosszúaszó. Nagy-Selyk, Szászivánfalva, Baromlaka, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 29], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Nagy-Szeben [Reissenb. VSV. V. 114], Szent-Erzsébet [Fuss VSV. XIII. 150], Kis Disznód, Götzenberg, Nagy-Csűr, Dolmány, Szászfalu, Giresau [Fuss Trans. 81], Szelindek [Schur Phytogr. 104], Hargitta [Fro. VSV. VIII. 103], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 81], Besztercze [Herzog Bistr. 12], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 8], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

250. **V. ambigua W. et K.** Icones II. t. 190 (1804). — [V. ambigua Baumg.* En. I. 181. — V. campestris MB. taur. cauc. I. (1808) 171; III. (1819) 162. — V. hebecarpa Schur En. 79 ex descript.]. — Erdős cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XI. 416], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 117], Csombord [Csató ap. Schur Phytogr. 106], Szászsebes [Schur Phytogr. 106], Nagy-Szeben [Fuss in Baumg. Mant. 17], Szt-Erzsébet, Oláh-Andrásfalva [Baumg. En. I. 181], Nagy-Csűr, Dolmány, Szászfalu [Fuss Trans. 82], Talmács [Schur En. 79], Szelindek [Schur Phytogr. 105], Monora [Barth ap. Schur Phytogr. 106], Hosszúaszó [Barth Arch. XV. 107], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Czenk-hegy Brassónál [!], Besztercze [Herzog Bistr. 12], Sajóvölgy Naszód vidékén [Pore. En. 8].

Termései gyengén szőrösödők vagy Capsulæ ejus subpubescentes, vel meztelenek, mely utóbbi esetben : nudæ; si nudæ, tunc est:

var. **V. gymnocarpa Janka** Linn. XXX. (1859) 559. — [V. Drymeia Schur! En. 79. — V. sciaphila Schur! En. 80; Phytogr. 106. — V. collina Fuss exs. Verh. sieb. Ver. XVIII. 260, n. 485!]. — Fekete-lak a Mezősége [Janka l. c.], Kolozsvárt a szénamezőn [Freyn Közl. XIII. 117], Szerdahely [Csató exs.], Nagy-Csűr [Fuss! l. c.], Nagy-Szeben [Fuss Trans. 81 sub V. collina], Kis-Disznód és Nagy-Disznód közt, Boicza, Brassó [! Schur! En. 79, 80].

251. **V. collina** Bess. En. (1822) 10. — [*V. collina* Andræ* Bot. Zeit. XI. 416]. — Mészkö hegyek napos törmelékes helyein a mezei tájon. — Kolozsvár [Andræ l. c.], Tordán az akna körül [Wolff MNL. I. 57], Govasdia hegyein [!], Kis-Disznód, Zoód [Schur VSV. IV. 107], Nagy-Szeben, Talmács [Schur Phytogr. 106], Brassónál a Schuleren [Schur En. 80].

252. **V. permixta** Jord. Obs. VII. (1849) 6. — [*V. hybrida* Schur! En. (1866) 79, — non Val de Lièvre Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 59. — *V. odorata* \times hirta Wiesb. Zool. bot. Ges. XXV. (1875) 821]. — Erdős cserjés dombokon a mezei tájon. — Szt-Erzsébet [Schur! l. c.], Nagy-Csűr [Fuss exs. !], Brassó [Schur Phytogr. 108].

253. **V. odorata** L. spec. (ed. 1753) 934. — [*V. nigra* Benkő Trans. 121? — *V. odorata* Baumg.* En. I. 182]. — Gyümölcsösökben, erdős, cserjés helyeken az egész terület mezei táján.

254. **V. Austriaca** A. et J. Kerner in Ber. Naturw. Ver. Innsbruck III. (1872) 71. — [*V. suavis* Andræ* Bot. Zeit. XI. 416, et Auct. Trans. pl. — *V. hortensis* Schur! En. (1866) 82, — est variatio albi-flora]. — Kertekben, erdős, cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Andræ l. c.], Gyulafehérvár [Haynald herb. !], Hosszúaszó [Barth exs. !], Szt-Erzsébet [Schur l. c.].

255. **V. alba** Bess. Prim. Fl. Gal. I. (1809) 171. — [*V. alba* Bess.; Fuss* Bericht 26. — *V. microceras* Schur! En. (1866) 80, — non Rupr. in Beitr. zur Pflanzenk. II. (1845) 22, tab. I. ! — *V. praecox* Fuss Trans. 81, — non Heuff. !]. — Erdős, cserjés helyeken a mezei tájon. — Torda [Freyh Közlem. XIII. 117], Zám [!], Déva [Téglás Tudósítv. I. 17], Kis-Disznód [Fuss Bericht 26], N.-Disznód, Szt-Erzsébet [Schur En. 81], Nagy-Szeben [Fuss Trans. 81], Nagy-Csűr [Fuss exs. !], Medgyes, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 29], Hosszúaszó, Berefhalom [Barth! Arch. XV. 107], Brassó [Barth. exs. !].

256. **V. obscura** Schur*! En. (1866) 80; Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 107, solum nomen]. — [*V. Badensis* (alba \times hirta) Wiesbauer! Öst. bot. Zeit. XXIV. (1874) 225]. — Cserjés helyeken a mezei tájon. — Kis-Disznód, Nagy-Disznód és Zoód közt [Schur l. c.].

257. **V. multicaulis** Jord. Pugill. (1852) 15. — [*V. alba* \times odorata Wiesb. Zool. bot. Ges. XXV. (1875) 819. — *V. suavis* Schur* herb. lemb. ! En. 81. — *V. pseudosuavis* Schur Phytogr. (1876) 103]. — Szőlők közt, a mezei tájon. — Nagy-Disznód, Kis-Disznód, Nagy-Szeben [Schur! l. c.].

258. **V. arenaria** DC. Ft. fr. IV. (1805) 806. — [*V. livida* W. et K.; Schur* Sertum n. 357]. — Porondos helyeken a mezei tájon. — Talmács és Zoód közt, Brassó [Schur! En. 82].

259. **V. silvestris** Kit. in Schult. Öst. Fl. (ed. 1814) I. 423. — [*V. silvatica* Fries Fl. Hall. (1817) 64; Fries Nov. Mant. III. (1843) 121. — *V. silvestris* Lam Fl. Fr. II. 680 ex parte. — *V. silvestris* Fuss* in Baumg. Mant. 18]. — Erdőkben a mezei tájtól a hegyi tájig. — Csucs, Bányabükk, Berkenyes [! Freyh Közlem. XIII. 117], Kolozsvár [Landoz I. 4], Csákyaikő, Vidra [!], Szkerisoránál a jég barlangnál [!] és az Ordenkusa völgyben [! Kern. ÖBZ. VIII. 21], Zám,

Nagyág, Déva [!], Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 83], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Kis-Disznódnál a Götzenberg felé, Szászujfalu [Fuss in Baumg. Mant. 18], Nagy-Szeben [Fuss Alt. Arch. III. 263], Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Rothberg, Felső-Sebes, Giresau [Fuss Trans. 83], Szászesanád, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 29], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Kerezesora és Árpás hegyei, Brassó [Schur En. 82], Háromszékmegye hegyvidékei [! Beszterce [Herzog Bistr. 12], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 82], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

259. *b. V. Riviniana Reichb.* Iconogr. I. (1823) f. 202—203. — [V. canina Baumg.* En. I. 182. — V. Riviniana Fuss Bericht. 27]. — Erdős cserjés dombokon a mezei tájon. — Présbe, Szt-Erzsébet [Schur En. 83], Nagy-Szeben [Fuss! Trans. 83], Nagy-Csűr [Fuss Bericht 27], Szászujfalu [Fuss in Baumg. Mant. 17], Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Monora, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth! VSV. XVIII. 29], Balázsfalva [Barth Arch. XV. 107], Brassó [Schur En. 83], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 8].

260. *V. canina L.* spec. (ed. 1753) 935. — [V. saxigena Schur! En. 84; Phytogr. 114. — V. lancifolia Schur! En. 84, — nec alior]. — Magasabb vidékek rétein, napos hegyoldalain, sziklás patakok partjain a mezei és hegyi tájon. — Plesuhegy Csucsánál [Feicht, Közlem. IX. 93]. s a Körös mellékén Csucsá és Nagy-Sebes közt [!]. Kolozsvár [Landoz I. 4], Felek, Bányabükk [Freyn Közlem. XIII. 118], Padság hegyei, Vidra, Szkerisora és Nyegra hegyein a Biharhegységben, Verespatak hegyein, Zám, Háró és Nagyág közt az Érczhegységben [!], Borbátviz a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Váralja, Kőalja-Ohába [!] és Batiz a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Vajda-Hunyad, Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 83], Székácsvölgy [Csató Székács 256], így Szerdahelynél [Fuss Trans. 83], Nagy-Szeben [Schur En. 83], Szászujfalu, Kis-Disznód, Götzenberg [Fuss Trans. 83], Mumma, Présbe [Schur En. sub V. saxigena], Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 29], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Árpás patakánál és Zernyest felett a Propasta hasadék féle [!], Kőhavas és Kreutzberg Brassónál [Schur En. 84], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 83], Beszterce [Herzog Bistr. 12], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 8], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

260. *b. V. montana L.* fl. suec. (ed. 1755) 305. [V. montana Baumg.* En. 183. — V. stricta Horn. — V. canina b) lincorum Schur! En. 83; Pore. En. 8]. Erdőkben s azok szélein a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [Freyn Közlem. XIII. 118], Dobra [Barth exs!], Szerdahely [Csató exs!] Götzenberg, Nagy-Szeben [Schur En. 83. 84], Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.], Rodna [Czetz Erd. muz. VI. 23].

261. *V. pumila Chaix.* in. Vill. dauph. II. (1787) 666. — [V. pratensis M. et K. Deutsch. Fl. II. (1826) 267; Landoz* I. 4. — V. lactea Auct. Trans. plur. — V. uliginosa. Cserni! Gyulaf. 28]. — Nedves réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz l. c.], Gyulafehérvár

[Cserni l. c.], Monora [Barth exs!]; Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 84], Nagy-Szeben, Morgonda [Fuss l. c.], Brassó [Schur En. 84], Besztercze [Fuss l. c.], Bodna-Naszód vidéke [Porc. En. 8].

261/b. **V. stagnina** Kit. in Schult. Östr. Fl. I. (ed. 1814) 426. — [V. persicifolia Roth Germ. II. a. (1789) 271 pro p.; Baumg.* En. I. 183. — V. Ruppil Fuss Alt. Arch. III. 260; Landoz I. 4; Barth Arch. XV. 107; Herzog Bistr. 12. — V. macrostipulata Schur! En. 84. — V. Schultzei Auct. Trans., non Billot!]. — Nedves kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz l. c.; Landoz II. 27], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 118], Vajda-Hunyad szénamezőin [!], Vízakna [Barth Arch. XV. 107], Kis-Csűr [Barth exs.], Nagy-Szeben! Szt-Erzsébet, Kis-Disznód [Fuss Alt. Arch. III. 260], Götzenberg, Rothberg, Talmács [Fuss Trans. 83], Felső-Sebes [Fuss Bericht 27], Ujegyház, Segesvár, Nagy-Bunn, Kőhalom [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 83], Görgey vidékén a Magurán [Walz! MNL. III. 66], Besztercze [Herzog l. c.], Rodna-Naszód vidékén [Porc. En. 8], Gáncs, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

262. **V. elatior** Fr. nov. (ed. 1828) 277. — [V. persicifolia Roth l. c. pro p.; Czetz! Erd. Muz. VI. 23. — V. elatior Landoz.* I. 4]. — Termékeny kaszálókön s cserjés helyeken a mezei tájon. — Deés [Czetz! l. c.], Kolozsvár szénamezőin [! Landoz l. c.], Torda hasadéka [Wolff MNL. I. 57], Koppánd hasadéka, Magyar-Bénye [Barth exs!], Balázsfalva [Barth! VSV. XVIII. 29], Nagy-Szeben [Schur En. 84], Besztercze [Herzog Bistr. 12], Rodna [Schur VSV. X. 122; sed sec. Porc. En. 8, ibidem recenter non inventa].

263. **V. mirabilis** L. spec. (ed 1753) 936. [V. mirabilis Baumg.* En. I. 184]. — Erdőkben a mezei tájon. — Sztána, Felek, Bányabükk, Ajton, Ród, Kolos, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 118], Kolozsvár [Joó ap. Schur VSV. II. 167], Székelykő Toroczkanál, Déva [!], Nagy-Szeben [Schur VSV. II. 167], Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Rothberg [Fuss! VSV. XIV. 207], Giresau [Fuss Trans. 84], Hosszúaszó, Mikesszásza, Baromlaka [Barth VSV. XVIII. 30], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 12], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 8].

264. **V. alpina** Jacq. En. (1762) 158; 261. — [V. alpina Baumg.* En. I. 182. — V. microphylla Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. 394 (solum nomen); En. 87. — V. Baumgarteniana Schur! En. 87]. — Havasaink sziklás magaslatain. — Jorgován köve a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], az egész Fogarasi hegység havasain [Baumg. l. c.], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65], Keresztény hegység [! Fuss Trans. 84], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Csukás [! Kotschy ZBG. III. 140], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 21], Nagy-Hagymás, Egyeskö [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Kelemen havas csoportja [Ercsei Tord. 178], Ünökő [Andræ Bot. Zeit. XI. 416], Arszul, Ciblesz [Baumg. l. c.].

+ *V. calcarata* L. — Brassó havasai [Hornung ex Schur En. 87].

265 **V. tricolor** L. spec. (ed. 1753) 935. — [V. tricolor Baumg.* En. I. 184. — V. Banatica Schur! Verh. sieb. Ver. X. 166. — V. Bielziana

Schur! En. 86. — *V. vulgaris* Czetz Erd. Muz. VI. 23]. — Magasabb vidékek kaszálóin és sziklás füves helyein a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 4], Tordán s a Mezőségen [Ercsei Tord. 179], Marosujvár [Schur En. 85], Toroczkó hegyein [! Csató ap. Schur Phytogr. 117], Vidra, Nyegra, Szkerisora hegyein bőven [! Kern. ÖBZ. XVIII. 35], Oláh-Brette a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Tája szakadék Petrosényinél [Barth exs. !], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 85], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Götzenberg [Ormay. exs. !], Nagy-Szeben, Szászuifalu [Fuss Trans. 85], Vizakna [Schur Phytogr. 117], Kis-Kapus, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 30], Segesvár, Kőhalom, Udvarhely [Baumg. I. c.], Árpás patakánál [!], Kercesora, Törösvár [Fuss Trans. 85], Királykő [! Schur En. 86 sub. V Bielziana], Ócsém [Schur VSV. X. 166], Remete, Ditró [Schur En. 86], Görgény vidékén a Magurán [Walz! MNL. I. 66], Berecetelke [Emerich ap. Fuss Trans. 85], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23], Hétfalu hegyvidéke, Bükkzád [!].

265. b. **V. Banatica** Kit. in Roem. et Schult. syst. V. (1819) 382. — Havasvidékeink sziklás füves helyein. — Kis-Sebes a Vlegyásza hegységben [Freyn Közlem. XIII. 118], Retvezát hegység a Zenoga tó környékén [Simk. Közlem. XV. 529], Simon völgy Törösvárnál [Freyn I. c.], Rodna vidéke [Pore. En. 8].

265. c. **V. saxatilis** Schmidt. Boëm (1793) 257. — [V. Zoysii Baumg.* En. I. 186, — ex locis natalibus, nam in herbario ejus deest. — V. Zoysii Kotschy! Zool. bot. Ges. III. 132. — V. tricolor var. alba Kotschy Zool. bot. Ges. III. 69. — V. Sudetica Schur! Verh. sieb. Ver. X. 73, 86, 122; Czetz! Erd. Muz. VI. 23. — V. lutea Landoz I. 4; Schur! En. 87. — V. diminuta, et V. Pseudolutea Schur! En. 87. — V. tricolor d) chrysantha Schur Öst. bot. Zeit. X. 253; En. 85. — V. tricolor f) luteola Schur En. 85]. — Mészkö sziklákön és füves helyeken a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Csucsá [!], Kolozsvár [Landoz I. c.], Torda hasadéka [Schur VSV. X. 73], Vidra és Szkerisora a Bihar-hegységben, Verespatak Vulkán hegy és Boicza az Erczhegységben, Zám [!], Nagy-Szeben [Schur En. 85. sub f. chrysantha], Présbe és Kercesora havasai [Barth ap. Schur Phytogr. 119], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 69], Czenkhegy Brassónál [Schur En. 85], Bucsecs, Keresztényhavas, Kőhavas [! Baumg. I. c.], Kereszthegy [Walz! MNL. III. 66], Rodna [Schur VSV. X. 122].

265. d. **V. arvensis** Murr. Prodr. Stirp. Gotting. (1770) 73. — [V. bicolor Baumg.* En. I. 185. — V. Kitaibeliana Schult. — V. tricolor Herzog Bistr. 12; Cserni Gyulaf. 28. — V. segetalis Schur! En. 85]. — Szántókon parlagokon közönséges az egész terület mezei táján.

266. **V. declinata** W. et K. Icones III. (1812) t. 223. — [V. declinata Baumg.* En. I. 185. — V. heterophylla Bielz Landk. 79; Janka Linn. XXX. 560; Schur! En. 86; Hazsl. Közlem. X. 16. — V. Valderia Fuss Trans. 86; Schur! En. 87 (= V. cenisia Schur Sertum n. 372); Czetz! Erd. Muz. VI. 23. — V. grandiflora Lerchenf. Icones f. 84! — ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 96]. — Havasaink legelőin és

sziklás helyein. — Bihar havasok: Biharhavastól a Cucurbetán át Nyegraig [! Kern ÖBZ. XVIII. 35], Muncsel a hunyadi Erdőhátságon [Unver. ap. Fuss Trans. 85], Retyezát és Pareng hegység havasain [! Baumg. l. c.], a Cibinhegység összes havasain és alhavasain [! Fuss Alt. Arch. II. 358; Fuss Trans. 85], Szurul és a Domna völgye [Fuss Trans. 85], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 85], Bucsecs! Piroska [Baumg. l. c.], Mitács Csikszékben és Gyergyó havasai [Fuss Trans. 85], Ünökő [Fuss VSV. V. 98], Korongyis [Janka Linn. XXX. 560], s Rodna többi havasai [Porc. En. 8], Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

X. *Polygalaceae* Juss. ann. mus. XIV. 386.

75. *Polygala* L. gen. n. 851

267. *P. major* Jacq. Fl. Aust. V. (1778) t. 413. — [P. major Baumg.* En. II. 317. — P. neglecta A. Kern Öst. bot. Zeit. XVIII. (1868) 37. — P. nicæensis Schur Sertum n. 284, ex ipso in Schur En. 89]. — Széna mezőkön, füves cserjés hegyoldalon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 4], Kolos, Boós, Berkenyes, Botorom és Virágosvölgy [Frey. Közlem. XIII. 122], Torda [Ercsei Tord. 38], Mészkő, Székelykő, Padság hegyei, Nagy-Enyed, Gyulafahérvár, Borbánd, Vajasd, Tótfalu, Déva, Maros-Némethi [!], Kis Muncsel a hunyadi Erdőhátságon [Andræ Bot. Zeit. XI. 417], Vajda-Hunyad, Zalasd [!], Nagy-Oklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 88], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Szászsebes, Nagy-Csűr, Szásznújfalu, Rothberg, Talmács [Fuss! Trans. 88], Nagy-Szeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 417], Szt-Erzsébet [Reckert! ap. Fuss VSV. XIV. 206], Szelindek, Resinár [Schur En. 89], Szászivánfalva, Baromlaka, Arbegen, Nagyselyk, Kisselyk, Szászcsanád, Monora, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 30], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Baróth [Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Riomfalva, Erzsébetváros [Fuss Trans. 88], Segesvár [Fro. Schässb. 22], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 12], Sajóvölgye Naszód vidékén [Porc. En. 9], Gáncs [Czetz! Erd. muz. VI. 19].

268. *P. vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 702. — [P. vulgaris Baumg.* En. II. 317. — P. amblyptera Schur Verh. sieb. Ver. II. 197. — ex ipso in En. 90. — P. depressa Schur! Verh. sieb. Ver. X. 86; En. 90. — P. calcarea Schur! Verh. sieb. Ver. X. 86; En. 90; Phytogr. 123; Czetz Erd. Muz. VI. 19, — non Schultz!, ejus planta genuina solum Europam occidentalem incolit. — P. amara Fuss exs.! Verh. sieb. Ver. XV. 123; Fuss Trans. 89 pro p.; Salzer Verh. sieb. Ver. VII. 91. — P. oxyptera Fuss Trans. 88. — P. austriaca Salzer Verh. sieb. Ver. VI. 95; Czetz! Erd. Muz. VI. 19]. — Hegyvidékek füves cserjés hegyoldalain. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!],

Csucsá, Bánffy-Hunyad, Sztána, Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 122], Kolosvár [Landoz I. 4], Torda [Eresei Tord. 38], Benedek a Csáklyaikő felé [!], Gyulafehérvár [Wolff ap. Schur En. 90 sub P. calcarea], Verespatak [! Schur l. c.], Szkerisora [!], Vidra! Nyegra! Körösbánya [Kern. ÖBZ. XVIII. 38], Haró és Nagyág közt [!], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 46], Galbin a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. sub. P. amara], Dusi szoros, Frumósza, Talmács [Fuss Trans. sub. P. amara] Resinár [Schur En. 89], Nagy-Szeben [Reissenb. VSV. V. 114], Poplaka, Szt. Erzsébet, Götzenberg [Fuss Trans. 88], Giresau [Fuss exs! VSV. XVIII. 186], Tűr, Szászcσανád, Nagyselyk, Nagy-Ekemező, Hosszúaszó, Balászfalva, s az ezek közt fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 30], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 22], Árpásfalu felett [! Schur! En. 89, sub P. depressa], Brassó hegyein [Schur En. 89], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 88], Szászrégen [Emerich. ap. Fuss l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 12], Korongyis [Schur En. 90], Naszód vidéke [Porc. En. 9], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Teszla, Csukás, Zajzon [!].

269. **P. comosa** Schkur. Handb. II. (1808) t. 294. — [P. comosa Landoz* I. 4. — P. angustata Schur! En. 89. — P. Podolica seu Transsilvania Schur! En. 90]. — Kaszálókon, füves erdőjék hegyoldalokon a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [Freyn Közlem. XIII. 122], Kolosvár [Landoz I. 4], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 29], Borbánd, Vajasd a Bilak mentén, Haró, Déva [!], Vidra [Kern. ÖBZ. XVIII. 38], Váralja a Sztrigy mellékén [!], Szászcसानád [Barth VSV. XVIII. 30], Hosszúaszó [Barth Arch. XV. 107], Nagy-Szeben [Schur En. 89], Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. III. 246], Poplaka [André Bot. Zeit. XI. 417], Szászujfalu, Nagy-Csűr [Fuss Bericht 25], Kis-Disznód [Fuss Trans. 88], Talmács, Szelindek [Schur En. 90], Árpás fahu felett [!], Brassó. Keresztényhavas, Királykő [! Schur En. 89], Borszék [Walz MNL. III. 66], Beszterce [Herzog Bistr. 12], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 9].

† 270. **P. amara** L. Syst. (ed. X. 1759) 1154. — [P. amara Baumg.* En. II. 316, sed specimen ejus in herb. Kitaibelii (LIX. 12) ad P. vulgarem pertinet]. — Magasabb mészkő helyeken a mezei tájtól az alhavasí tájig. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben [Bielz VSV. III. 188], Torda [Eresei Tord. 38], Tilalmas tető Toroczknál [Barth ap. Schur Phytogr. 123], Csáklyaikő [Baumg. l. c.], Gyulafehérvárt a Mamut és Bilak hegyeken [Cserni Gyulaf. 29], Brassó [Schur! En. 90], Öcsém teteje [Schur ÖBZ. VIII. 22; VSV. X. 166].

271. **P. Austriaca** Crantz Stirp. Aust. fasc. V. (1769) 439, t. II! — [P. Austriaca Baumg.* En. II. 316. — P. alpestris André Bot. Zeit. XI. 417; Schur En. 90; Freyn Közlem. XIII. 122. — P. uliginosa Schur Sertum n. 389; Phytogr. 123, — ex ipso in En. 90. — P. amara Kotschy Zool. bot. Ges. III. 64; Schur VSV. X. 143; Reckert VSV. VI. 19; Fuss Trans. 89 pro p.; Czetz! Erd. Muz. VI. 19; Porc. En. 9. — P. amarella Porc. MNL. IX. 126, — non Crantz. — P. microcarpa Borb. ÖBZ. XXXV. 76]. — Mészkő havasaink és előhegyeik sziklás füves helyein. — Biharhegységben Szkerisora felett a Balacsánán és

Vidra mellett a Piatra-Strucun [!], Strázsa, Pareng [Baumg. l. c.], Tal-mács [Fuss Trans. 89], Királykő [! Andræ l. c.], Brassó [Fuss Trans. 98], Keresztényhavas [Baumg. l. c.], Bucsecs [! Freyn l. c.], Korongyis [Reckert l. c.], és Rodna többi havasain [Czetz! Erd. Muz. VI. 19; Porc. En. 9], Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

272. **P. Sibirica** L. spec. (ed. 1753) 702. — [P. Barthiana Fuss Verh. sieb Ver. XIX. 210; XXI. 45]. — Szászcσανád mellett a «Nagy-hegy» szikár homokos keleti lejtőjén 350—400 met. s. m. magasságban fedezte föl Barth József 1866 máj. 20. [Barth* ap. Fuss l. c.; VSV. XXI. 45]; de azóta botanikus célokra majdnem egészen kiásták. — *Polygala Sibirica* Linne l. c. szerint: «Habitat in Sibiria D. Gmelin»; ezért az a növény tekintendő a tipikus P. Sibirica-nak melyet *Gmelin sib. IV. p. 64. n. 84.* alatt a Linne spec. II. p. 987-ből vett diagnosissal és idézettel támogat és művében a XXXII. táblán le is rajzol. Gmelin eme rajzával a Szászcसानád mellett termő *Polygala Sibirica* teljesen megegyez! — Ledebour szerint e növény Dél-Oroszországban is otthonos.

† 273. **P. Chamaebuxus** L. spec. (ed. 1753) 704. — [P. Chamaebuxus Baumg.*! En. II. 318. — Chamaebuxus vulgaris Schur En. 90.] — Sziklás alhavasi erdőkben: Pareng, Teszla, Csukás [Baumg. l. c.].

XI. *Silenaceae* DC. prodr. I. 351.

76. *Gypsophila* L. gen. n. 563.

274. **G. petraea** Baumg. En. I. (1816) 385 sub Banffy. — [Banffy petraea Baumg.*! l. c. — Gypsophila transsilvanica Spr. cur. post (1827) 179]. — Mésző sziklák az alhavasi tájon. — Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs, Kőhavas, Tejkőhavas Teszla, Csukás [! Baumg. l. c.], Öcsém [! Bielz Landk. 79], Nagy-Hagymás, Egyeskö [Janka! OBZ. XVIII. 200].

† 275. **G. repens** L. spec. (ed. 1753) 407. — [G. repens Baumg.* En. I. 384, — sed in herbario ejus deest, nec in locis ab eo indicatis recentius inventa]. — Lapadna és Rotunda alhavasokon Rodna hegységében [Baumg. l. c.], — de újabb időkben ott nem lelték.

276. **G. fastigiata** L. spec. (ed. 1753) 407. — [G. arenaria W. et K.; Baumg.*! En. I. 384]. — Napos homokos dombokon s mezőkön. — Kolos és Torda közt [Baumg. l. c.], Medgyes mellett a Czigányhegyen [Barth exs.! VSV. XVIII. 30].

† 277. **G. paniculata** L. spec. (ed. 1753) 407. — [G. paniculata Schur* Sertun n. 394]. — Szántókon s mezőkön: Zám, Dobra és Déva mellett [Schur En. 91]; magam azonban, bár e helyeken többször megfordultam, nem láttam ott.

278. **G. muralis** L. spec. (ed. 1753) 408. — [G. prostrata Benkő* Trans. 124. — G. muralis Baumg. En. I. 384. — G. serotina Hayne in Willd. En. hort. Berol. I. 464]. — Szikár mezőkön, patakok csorváján kiszikkadó pocsolyáknál, romokon az egész terület mezei táján.

77. *Tunica* Scop. carn. (ed. 1772) I. 300.

† 279. *T. Saxifraga* L. spec. (ed. 1753) 413 sub *Diantho*. — [*Gypsophila Saxifraga* L.; Baumg. En. I. 384. — *Tunica scabra* Schult. — *T. rigida* Reichb. Germ. Exc. III. 802, — non (L.)] — Baumgarten I. 384 szerint közönséges; ellenben Fuss Trans. 91 szerint újabban Erdélyben senki sem szedte: magam sem láttam Erdélyben, de szedtem a Bánság több helyén. — Brassó [Schur ÖBZ. XIX. 16], Besztercze [? Scholtes Manuscript ap. Herzog Bistr. 13].

78. *Dianthus* L. gen. n. 565.

280. *D. prolifer* L. spec. (ed. 1753) 410. — [*D. prolifer* Baumg.* En. I. 389. — *D. diminutus* Baumg. ! l. c.]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Meleg-Szamos [Landoz I. 4; II. 27], Záh, Mezőség [Ercsei Tord. 143], Várfalvánál és Padságnál az Aranyos mellékén, Krakói völgy a Kecskekő felé, Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 28], Haró hegyei, Várhegy és Szárhegy Dévánál, Kaprucza hegy Vajda-Hunyadnál, a Sztrigy és mellék patakai mentén Piskitől Pujig bőven [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 91], Vereshegy Szászsebesnél [Schur VSV. X. 60], Nagy-Szeben [Schur En. 99], Szt-Erzsébet, Szelindek [Fuss Trans. 91], Talmács, Ujegyháza [Baumg. l. c.], Medgyes és Darlócz közt, Asszonyfalva, Kiskemező [Barth VSV. XVIII. 30], Segesvár, Százkézd, Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Idecspataka [Emerich ap. Fuss l. c.], Görgény [Walz. MNL. III. 66].

281. *D. Armeria* L. spec. (ed. 1753) 410. — [*D. Armeria* Baumg.* En. I. 388. — *D. Pseudoarmeria* Herzog Bistr. 13, et Auct. Trans., non MB. ! — *D. corymbosus* Borb. ! Közlem. XII. 81, — non Sibth. et Sm. — *D. Armeriastrum* Wolfner Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 318]. — Erdős cserjés helyeken, szikár kaszálókon az egész terület mezei táján, a hegyes vidékek hegyi tájáig.

282. *D. compactus* Kit. in Schult. Öst. Fl. (ed. 1814) I. 654. — [*D. barbatus* Baumgarten* En. I. 387. et Auct. Trans. ! — *D. capitatus* Baumgarten Mant. 38 ex descriptione et loco natali ! — *D. subbarbatus* Schur ! Öst. bot. Zeit. XI. 21; Schur En. 92. — *D. latifolius* Czetz ! Erd. Muz. VI. 14, — vix Willd.]. — Havasaink sziklás füves helyein, honnan leszáll a hegyi tájra is. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben [Bielz ap. Fuss Trans. 92], Hideg-Szamos [Landoz I. 4; II. 27], Gyulafehérvárt a Pappatakánál [Haynald exs. ! ap. Janka ÖBZ. VI. 315], La-pojen Alsó-Vidra felett és Valye-csepilor a Kukurbeta oldalán [!], Zajkányi havas a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Avrisel, Csorte, Damnavölgye, Bulla völgye [Fuss Trans. 92], Negoj, Butyán [Schur En. 92], Árpás havasai [! Fuss ap. Baumg. Mant. 39], Tericza [Baumg. Mant. 38], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Bárczaság havasai [Baumg. En. I. 387], így a Királykövön [! Fuss

Trans. 92], s a Bucsecsen [!], Görgény-Kelemen hegycsoport [Ercsei Tord. 143], így a Magurán Görgény mellett [Walz. MNL. III. 66], Muntyele Gropilor [Fuss Trans. 92], Belbor [Andræ Bot. Zeit. XI. 436], Ó- és Új-Rodna közt [Schur! VSV. V. 81], Ünőkő [Fuss VSV. V. 98] s Rodna többi hegyein [Porc. En. 9], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

† *D. barbatus* L. colitur in hortis. — Virágos kerteinkben tenyészlik.

283. **D. Carthusianorum** L. spec. (ed. 1753) 409. — [D. Carthusianorum Baumg.* En. I. 387 pro parte. — D. Carthusianorum var. latifolius Grisb. Iter (1852) n. 57 tam ex descriptione, quam ex locis natalibus pluribus. — D. vaginatus Fuss Trans. 93, — nec. aliorum. — D. Carthusianorum a) roridus, b) subfastigiatus, d) saxigenus Schur En. 92—93. — D. Carthusianorum a) biternatus Porc. Naseud. 174, — non Schur !]. — Hegyes dombos vidékek kaszálóin és sziklás helyein a mezei és hegyi tájon. — Csucsá, Nagy-Sebes, Dragánvölgy [!], Bánffy-Hunyad [Haynald herb. !], Kolozsvár [Landoz II. 27], Mezőség [Baumg. l. c.], Záh [Ercsei Tord. 143], Toroczkó és Padság hegyei, Csáklyaikő [!], Kecsekő [! Csató ap. Schur Phytogr. 127], Felső-Vidránál a Kukurbeta felé [!], Piski, Hátszeg, Retyezát [Grisb. Iter n. 57], Zeykfalva a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans: 92], Szászsebes [Csató ap. Schur Phytogr. 127], Székácsvölgy [Csató Székács 256], így Drassónál és Szerdahelynél [Csató exs. !], Talmács [Baumg. l. c.], Szt-Erzsébet [Grisb. l. c.], Kis-Disznód, Nagy-Szeben, Nagy-Csűr, Dolmány, Szászujfalu [Fuss Trans. 92], Tűr, Szászesanád, Nagy-Selyk, Nagy-Ekemező, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 31], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 22], Brassó [! Lurtz VSV. V. 147], Száraz-Tömös [Schur VSV. X. 207], Előpatak [Barth exs. !], Szt-Anna tó, Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287, 293], Öcsém és Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24; VSV. X. 167], Borszék [Schur En. 93], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 92], Üvegsűr mellett Görgény vidékén [Walz. MNL. III. 66], Besztercze [Herzog Bistr. 13], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 14].

283/b. **D. tenuifolius** Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 22. — [D. atrorubens Baumg.* herb. !; En. I. 388; Fuss Trans. 93, quod ad plantam herb. Baumg. — D. Carthusianorum β) ternatus Heuff. ! Zool. bot. Zeit. VIII. (1858) 68. — D. gramineus Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 177; Schur Sertum n. 407, — solum nomina. — D. tenuis Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 153. — D. chloaephyllus Schur En. 95. — D. transsilvanicus Czetz! Erd. Muz. VI. 14, — non Schur. — D. vaginatus Heuff. exs. ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 247. — D. Carthusianorum e) parviflorus Schur En. 93, — ex loco natali !] — Hegyi és alhvasi fajok sziklás kövecses helyein. — Valkó felett Kolozsmegyében [Baumg. l. c.], Szuszény felett a Retyezát hegységben [! Heuff. ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 247; Heuff. ZBG. VIII. 68], Dreksán Commandó [Baumg. herb. !], Zsijecz völgye Petrozsénynél

[Borb. Közlem. XII. 84], Falkenstein [Fuss! ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 247], Szurul [Haynald herb. !], Bulla. Butyán [Schur En. 95], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Ucsa havasai [Haynald herb. !], Bráza kőszírte [Baumg. herb. ! Andræ Bot. Zeit. XIV. 247], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [! Schur En. 95] és Zernyest többi magasabb hegyei [!]. Bucsecs [! Andræ Bot. Zeit. XIV. 248 sub D. Carthusianorum], Kőhavas! [Schur En. 92], Predeal a Tömös szorosnál [! Schur VSV. X. 207], Öcsém [Fro. Arch. III. 156; Schur; ÖBZ. VIII. 22], Borszék [Schur VSV. X. 153], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], s Rodna többi magasabb hegyein [Czetz! Erd. Muz. VI. 14; Porc. ! Naseud. 175].

283 c. **D. subneglectus** Schur En. (1866) 95. — [D. nitidus Baumg.* En. I. 390; Fuss exs. !, Trans. 95; Römer Karpát. Ver. III. 145. — D. caesioides Baumg. ! En. I. 392; Schur En. 97. — non Smith. — D. neglectus Schur En. 96. — D. gramineus Czetz herb. !, Erd. Muz. VI. 14]. — Sziklás kövecses helveken a havasi tájon. — Retyezát, Páreng [! Baumg. l. c. sub D. nitido], Freck havasai [Haynald herb. !], Árpás havasai [Fuss Trans. 95 sub D. nitido], Fogaras havasai [Schur ! En. 96], Királykő [! Schur En. 95], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c. sub D. caesioides], Pirooska [Baumg. l. c. sub D. nitido], Rodna havasai [Czetz! l. c.].

284. **D. Marisensis** Simk. Term. Füz. IX. 37. — [D. Carthusianorum b) *puberulus* Simk. Közlem. XV. (1878) 531. Simk. ap. A. Kerner Schedæ II. (1882) 63 pro specie, — non D. latifolius var. *puberulus* Borb. Öst. bot. Zeit. XXVII. (1877) p. 379. — D. Carthusianorum Baumg.* herb. ! et En. I. 387 pro p.; Cserni! Gyulaf. 28; Téglás Tudósítv. I. 20. — D. Carthusianorum c) *campestris* Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. 68. — non D. campestris MB. — D. Carthusianorum b) *atroangineus saxigenus* Schur Phytogr. 127. — D. *atro-rubens* Auct. Trans., — non All. — D. *vaginatus* Schur En. 93; Phytogr. 128, — non Reichb. D. *diutinus* Schur En. 93; Blocki Öst. bot. Zeit. XXXI. 149, — non Kit.].

A D. Carthusianorum-tól állandón különbözik szirmainak kisebb lemeze és kisebb durvább bőrművebb gallér pikkelyeivel, melyek élükön alig vagy éppen nem hártásak.

Gallérpikkelyeinek meze és színe változó, miért is főképp a következő varieta-okban jelenik meg:

A D. Carthusianorum L. statim dignoscitur: lamina petalorum minori, squamisq. calycinis minoribus durioribus magis coriaceis et margine vix aut anguste solum membranaceis.

Indumentum et color squamarum calycinarum variat, quare varietates sequentes præcipue præbet:

α) *typicus*. — [D. Carthusianorum b) *puberulus* Simk. Közlem. XV. 531]. Squamis calycinis et caule etiam aspero puberulis.

β) *laevigatus*. — Squamis calycinis cauleque glabriusculis laevigatis.

γ) *Ohabensis*. Squamis calycinis albido stramineis, iis D. *sabuletorum* Heuff. similibus; caule vix spithameo. [D. *sabuletorum* Simk. Közlem. XV. 531, — non Heuff.]. Varietas hæc adhuc solum in aridis collium inter pagos Csopca et Kőalja-Ohába lecta [Simk. l. c.].

A mezei táj szikár dombjain és kaszálóin bőven. — Kolozsvár

[! Landoz I. 4], Berkenyes [Freyen exs. !], Torda hasadéka [! Barth ap. Schur Phytogr. 127, 128], Toroczkó és Nagy-Enyed közt [! Schur En. 93], a Csáklyaikő és Kecskékő hegykörnyéke, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Bilak hegy Borbánd és Vajasd felett [!] Mamuthegy Gyulafehérvárnál [! Cserni l. c.], Verespatak, Bucsum, Boicza az érczhegységben [!] a Maros melléke hegyein Zántól Gyulafehérvárig mindenfelé [Simk. ap. A. Kern l. c.], Vajda-Hunyad, Telek és Zalasd a Cserna vidékén, Petrozsénytől Piskiig a Sztrigy egész mellékén [!], így Hát-szegnél is [Schur En. sub D. vaginato], Szászsebes [Csató Székács 256], Szerdahely [Fuss Trans. 93], Szt-Erzsébet [Schur En. sub D. vaginato], Vizakna, Nagy-Szeben, Giresau, Vestény [!], Sombor [Baumg. ! En. sub D. Carthusianorum], Hosszúaszó [Barth exs. !], Büdös [Barth ap. Schur Phytogr. 128 sub D. vaginato], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 9; Naseud. 175 sub D. atrorubente], Czenkhegy, Hétfalu hegyvidéke, Málnás, Bükszád [!].

285. **D. giganteus D'Urv.** Enum. (1822) 45. — [D. virgineus Landoz* I. 4. — D. glaucophyllus Reichb. Icones VI. (1844) f. 5015 c. non Hornemann. — D. banaticus Grisb. Iter (1852) n. 58, et Auct. Trans., — non Heuff. ! Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 68. Stirps Heuffelii in Transsilvania adhuc non est lecta, ibidemque vix provenit. — D. Balbisii Schur ! En. 94 ; Fuss ! Trans. 94 ; Wolff ! MNL. I. 57 ; aliorumque Auct. Trans., — non Seringe in DC. prodr. I. (1824) 256. — D. consanguineus Schur En. 93 ex descriptione et loco natali. — D. biter-natus Schur ! Verh. sieb. Ver. V. (1854) 83, X. 117, 157, 195 ; En. 94. — D. capitatus Landoz I. 4 : Schur Verh. sieb. Ver. X. 73, — non Baumg. — D. giganteus b) humilior Borb. Közlem. XII. 83. — D. atrorubens Barth Arch. XV. 108]. — Sziklás vagy fővenyes mészkő és trahit hegyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 4 ; Andrá Bot. Zeit. XIV. 248], Apahida a Mezőségen [Schur VSV. X. 117 ; D. consanguineus Schur En. 93], Torda hasadéka [! Janka ÖBZ. VIII. 199, Schur VSV. X. 73 ; Landoz II. 27], Várfalvánál az Aranyos mentén [!], Székelykő [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Nagy-Enyed [! Barth Arch. XV. 108]. Igenpataka [Haynald herb. !], Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Déva [bőven ! Barth ap. Borb. Közlem. XII. 83], Kozolya hegy, Haró hegyei [!], Aranyihegy Piskinél [Barth ! Arch. XV. 108], Váralja-Hátszeg [Barth exs. !], a Retyezát hegység két völgye Malom-víz felett, Petrozsény [! Borb. Közlem. XII. 83], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 93], Szászsebes [Csató ap. Borb. l. c.], Nagy-Apold [Schur VSV. X. 59], Szelindek [Schur En. 94], Kis-Torony és Kereszténysziget közt [Schur ! VSV. V. 83], az Olt folyó mellékén a Veres-torony szorosnál [Fuss ap. Grisb. Iter n. 58], így Talmácsnál és Boiczánál [Schur ÖBZ. XI. 20, En. 93, 94], Nagy-Szeben [Andrá Bot. Zeit. XIV. 248], Resinár [Fuss Trans. 93], Kőhalom [Barth Arch. XV. 108], Királykő Zernyest felett [Schur ÖBZ. XI. 20], Brassó [Barth Arch. XV. 108], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Ócsém és Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 22, 24], Görgérv [Schur VSV. X. 157], Gancs, Magyar-Nemegye [Czetz herb. ! sub D. banatico], Töpehegy Alsó-Rákosnál [bőven s más rokonfaj nélkül !].

286. *D. collinus* W. et K. Icones I. t. 38 (1800). — [*D. collinus* Baumg.* En. I. 387. — *D. Segnieri* Landoz I. 4. — *D. asper*, *D. Segnieri*, *D. Courtoisii* Schur Sertum n. 411—413]. — Napos füves dombokon a mezei tájon; ezért a Baumg.-tól alhavasi vidékeken jelzett *D. collinus* hihetőleg a *D. trifasciculatus*hoz tartozik. — Kolozsvár [! Landoz I. 4], Ajton [Freyn! Közlem. XIII. 120], Magyar-Nemegye [Czetz! Erd. Muz. VI. 14], Brassó [Schur En. 96], Kőhavas, Csúcs [? Baumg. I. c.].

287. *D. trifasciculatus* Kit. in Schult. Öster. (ed. 1814) I. 654. — [*D. trifasciculatus* Fuss* ap. Maly En. 303. — *D. heptaneurus* Grisb. Iter (1852) n. 62. — *D. transsilvanicus* Schur Verh. sieb. Ver. V. (1854) 82; En. 95. — *D. collinus* β) *glabriusculus* Kit. in Linnæa XXXII. (1863) 528]. — Erdős, cserjés dombokon s hegyeken a mezei tájtól az alhavasi tájig, gyakoribb az előbbinél. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [Simk. Tern. Füz. V. 44], Kolozsvár [! Fuss Trans. 94]. Szt-Gothardnál a Kis-Kónis nevű erdőben és Czege felé [Janka ÖBZ. VI. 193], Magyar-Bagó [Csató ap. Borb. Közlem. XIII. 206], Nagy-Enyed [! Csató MNL. I. 38], Szerdahely [Fuss Alt. Arch. III. 264], Resinár [! Grisb. I. c.], Talmács, Guraró [Fuss Bericht 29], Zood [Fuss Trans. 94], Lotrion-völgy [Fuss exs. !], Verestorony szorosa [Andrá Bot. Zeit. XI. 436], Götzenberg [Ormay exs. !], Czibin-zuhataga, Nagy-Seben. Árpás hegyei [Schur En. 95—96].

288. *D. callizonus* Schott et Kotschy*! Bot. Zeit. IX. (1851) 192. — Törmelékes gyepes lejtőkön a havasi és alhavasi tájon. — Királykő [! Fuss ap. Grisb. Iter n. 65; Kotschy ZBG. III. 65], így a Királykő csúcsa felé a Vleduska felett s a Krepatura szakadékban bőven [!]. Bucecs [? Fuss Trans. 96].

289. *D. glacialis* Haenke in Jacq. Coll. II. (1788) 84. — [*D. glacialis*, et *D. alpinus* Baumg.* En. I. 393, ex locis natalibus indicatis. — *D. gelidus* Schott! Analect. (1854) 54. — *D. callizonus* Primies Kárpát. VII. 376]. — Havasaink sziklás füves magaslatain. — Csorte [! Fuss Trans. 95], Szurul [Baumg. I. c.], Negoj, Albie, Bulla [Fuss Trans. 95], Donna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 85], Tericza [! Fuss Trans. 95], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Vurfu-Luci [Baumg. I. c.], Királykő [? Fuss Trans. 95], Bucecs Kőhavas [! Baumg. I. c.], Kelemen havascsoport [Eresei Tord. 145], Rodna havasai, így: Ünökő [! Schur VSV. X. 131], Korongyis [Fuss Trans. 95] és Galacz [Porc. En. 9], Cziblesz [Baumg. I. c.].

† 290. *D. brachianthus* Schur* En. (1866) 96, — *non* Boiss. voy. (1837) 85. — [Est. sec. Blocki Öst. bot. Zeit. XXXI. 150 planta hybrida, ex *D. Carthusianorum* et *D. alpino* orta; sed *D. alpinus* apud nos non provenit]. — Királykő [Schur I. c.]. — Schur herbariumának *Dianthus*ai már évek óta Borbás Vinczénél hevernek, s azokat sem tőle sem a Lembergi Múzeumtól meg nem kaphattam.

291. *D. deltoides* L. spec. (ed. 1753) 411. — [*D. deltoides* Baumg.* En. I. 389. — *D. silvestris* Baumg. I. c. 390; Landoz II. 27. — *D. alpestris* Baumg. ! Mant. 39. — *D. monspessulanus* Fuss Bericht. 29]. — Erdős, cserjés hegyvidékek nyílt terein a mezei és hegyi tájon. —

Beleshegy Magyar-Valkónál [Baumg. Mant. 39], Kolozsvár [Landoz l. c.] Nyegránál [Kern. ÖBZ. XVIII. 89] s onnan fel a Kukurbeta felé [!], Segesvár, Keresztény hegység, Bucsecs, Háromszék és Csíkszék [Baumg. En. I. 390], Büdös [Schur En. 99].

† *D. Caryophyllus* L. [D. *virginus* Baumg. herb. ! En. I. 392], et *D. monspessulanus* L. coluntur solun, nec spontaneæ apud nos. — Virágos kerteinkben tenyésztik mindkettőt; vadon nem teremnek Erdélyben.

292. **R. Henteri Heuff.*** in Grisb. Iter (1852) 303. — [D. *Kayserianus* Schur En. (1866) 97. — D. *petraeus* × *Carthusianorum*, aut D. *deltoides* × *Carthusianum* ex Blocki Öst. bot. Zeit. XXXI. 150]. — Alhavasí tájak sziklás helyein a Czibin hegységben. — Falkenstein a Zood patak mellékén [Fuss ! ap. Grisb. l. c.], Frumósza, Guraró hegyei [Schur En. 97].

293. **D. serotinus W. et K.** Icones II. (1804) t. 172. — [D. *serotinus* Baumg.* En. I. 391]. — Fővenyes napos helyeken a mezei tájon; Schur szerint az alhavasí tájon is. — Szászsebesnél a Vereshegyen [! Bielz Landk. 79], Kőhalom, Alsó-Rákos, Brassó [Baumg. l. c.], Bucsecs [? Schur En. 99], Tömös [Schur VSV. X. 707].

294. **D. integripetalus** Schur ! En. (1866) 98. — [D. *petraeus* W. et K. Icones III. (1812) t. 222 ! — Baumg.* En. I. 392, — non MB. Taur. Cauc. I. (1808) 328]. — Mészki sziklákön a mezei és hegyi tájon. — Torda hasadéka [Baumg. herb. !, Freyn Közlem. XIII. 120], Runk és Lunka közt [Freyn Közlem. XIII. 120], Székelykő [Wolff ! VSV. XVI. 37] és Tilalmas Torockkónál [!], Vulturésze és Szericza Padságnál bőven [Sink. Album 182, 184], Csáklyaikő [Baumg. l. c.], Bucsecs [? Schur En. 98].

294/b. **D. spiculifolius** Schur ! En. (1866) 98, — excepto synonymo Fischeri. — [D. *plumarius* Baumg.* ! En. I. 390. et Auct. Trans., non L. — D. *hungaricus* Andræ Bot. Zeit. XI. 436, — vix Pers. — D. *serotinus* Salzer Verh. sieb. Ver. XV. 50; Barth Verh. sieb. Ver. XIX. 144. — D. *petraeus* Kerner Öst. bot. Zeit. XVIII. 90; Janka Közlem. XII. 187. — D. *plumarius* var. *erythrocalyx* Schott herb ! D. *arenarius* Cserni Gyulaf. 28 ?]. — Mészki sziklákön a mezei tájtól a havasí tájig. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben [! Bielz VSV. III. 188], Torda hasadéka [Schur VSV. X. 73], Székelykő [Sink. Album 176], Tilalmas Torockkónál, Csáklyaikő [!], Enyed és Torockkő közt [Schur En. 98], Kecskekő [! Schur VSV. X. 67], Gyulafelhérvár [? Cserni Gyulaf. 28], Hallerhavasok [Ercsei Tord. 141], Szericza Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 120], Vidra mészki bérczein a Biharhegységben [! Kerner l. c.], Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Fedeläse [? Sigarus ap. Fuss Trans. 97], Lotriora völgy [Fuss l. c. sub. D. *petraeo*], Királykő [! Andræ. l. c.] Zernyest és Brassó hegyein [! Fuss Alt. Arch. II. 366], Bucsecs [! Fro. VSV. VI. 199], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 97], Büdös [Schur En. 98], Ócsém [Fro. Arch. III. 156], Nagy-Hagymás [Janka Közlem. XII. 187], Borszék [Fuss Trans. 97 sub D. *petraeo*], Rodna [Schur VSV. X. 123], Töpelhegy Alsó-Rákosnál [!].

295. **D. superbus** L. Fl. suec. (ed. 1755) 146 : amoen. IV (1759) 272.

— [*D. superbus* Baumg.* En. I. 391]. Erdős cserjés helyek nyílt terein a mezei és hegyi tájon. — Hosszúaszó, Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 31], Verd [Fuss Trans. 97], Segesvár, Keresd [Baumg. l. c.], Bucsum [Fuss Trans. 97], Ágostonfalva [Freyn Közlem. XIII. 120], Feketehalom, Brassó [Baumg. l. c.], Bucsees [Salzer Reiseb. 165., Magyar-Hermány, Paphomloka, Csereerdő [Fuss Trans 97], Lövete [Baumg. l. c.], Hargitta [Fuss l. c.], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 284; VSV. X. 186], Büdös [Schur! ÖBZ. VIII. 287], Szt-Anna tó [Andræ Bot. Zeit. XI. 437], Borszék [! Baumg. l. c.], Belbor [Salzer Reiseb. 217]. Hegves a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Alukás, Ditró, Besztercze [Fuss Trans. 97], Görgény-Kelemen hegycsoport [Ercsei Tord. 144], Strimbu hegy [Fuss VSV. V. 95], Rodna [! Schur VSV. X. 123] és vidékén [Porc. En. 10].

295 *b. D. speciosus* Reichenb. Germ. Exc. (1832) 808 pro var. *D. superbi*. — [*D. Wimmeri* Wichura in Verh. schles. Ges. 1844 p. 75. — *D. superbus a)* grandiflorus Schur* Sertum 427]. — Alhvasi és havasi tájakon. — Büdös, Öcsém [? Schur En. 99], Rodna havasain [Czetz herb.!, Porc. En. 10].

79. *Saponaria* L. gen. n. 564.

296. *S. officinalis* L. spec. (ed. 1753) 408. — [*S. officinalis* Baumg.* En. I. 386]. — Utak, gyepek folyók mentén az egész terület mezei táján.

297. *S. Vaccaria* L. spec. (ed. 1753) 409. — [*Vaccaria pyramidata* Fl. d. Wett. II. 88; Baumg.* En. I. 386]. — Szántókon, vetések közt a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Torda [Bielz ap. Fuss VSV. XV. 127], Mező-Csán, Vajasad [!], Bilak [! Schur VSV. X. 61], Gyulafehérvár [! Reckert ap. Fuss VSV. XV. 127], Felső-Váradja [Janka ap. Fuss l. c.], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Balázsfalva, Monora, Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 31], Kóhalom, Alsó-Rákos [Baumg. l. c.], Szt-Péter Brassónál [Schur ap. Fuss VSV. XV. 127], Sajó völgye [Porc. En. 10].

298. *S. bellidifolia* Smith Spic. Bot. (1791) 5. [*Dianthus compactus* Simk.* Album. (1882) 184, — non Kit.]. — Szedtem 1881 aug. 21. Padság felett a Skericza alhavas sziklás szakgatott verőfényes hátán [Simk. l. c.], de termékes példányait a *Dianthus compactus* elsült monstrosus formájának tartottam, míg nem 1883-ban Wolff Gyula virágos példányokban is szedte s így pontos meghatározását lehetővé tette.

80. *Cucubalus* Tournef. instit. t. 176.

299. *C. baccifer* L. spec. (ed. 1753) 414. — [*C. baccifer* Baumg.* En. I. 394]. — Gyepek, cserjések ligetek mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Torda, Gerend, Záh, [Ercsei Tord. 90], Bucsesd a Vulkán hegynél, Boicza az Érezhegységben, Zám, Haró, Déva [!]

Várhely [! Hazsl. Közlem. X. 15], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 99], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Cibinvölgye Gurarónál [Ormay exs. !], Nagy-Szeben, Szt-Erzsébet, Nagy-Csűr. Giresau, Medgyes [Fuss ! Trans. 99], Arbegen, Kisselyk, Szászesanád. Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 31], Segesvár [Pro. Schässb. 22], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 13], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 10], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

81. *Heliosperma* Reichb. rept. herb. 1841 p. 206.

300. **H. quadrifida** L. spec. (ed. 1753) 415 sub Cucubalo. — [*Silene quadrifida* L. syst. (ed. X. 1759) 1032. — *Lychnis quadridentata* L.; Baumg.* En. I. 420. — *Silene pubibunda* Hoffmannsegg in Reichb. Icones IX. 28. f. 1177. — *S. alpestris* Baumg. En. I 400, Schur En. 106, — ex locis natalibus indicatis, — non Jacq. — *S. pusilla* Schur Sertum n. 464, — non W. et K.]. — Mészköves talajon összes havasaink forrásos, csermelyes helyein; s a havasi patakokkal leszáll e magas vidékeink mezei tájáig is.

82. *Silene* L. gen. n. 567.

301. **S. acaulis** L. spec. (ed. 1753) 415 sub Cucubalo. — [*Silene acaulis* L. spec. (ed. 1763) 603; Baumg.* En. I. 401. — *S. exscapa* Auct. Trans., — non All.; nam in nostra forma exscapa capsulæ oblongæ sunt, nec subrotundæ quam in stirpe All.]. Havasaink gypes köves magaslatain. — Retyezát hegységben a Kuszturnák tavanál [Csató Erd. Muz. IV. 79], Pareng, Burkács, Bulla völgye [Fuss Trans. 99], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Bucsecs, Kőhavas, Piroška [! Baumg. l. c.], Ünőkö [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Gergelen [Herz. bich Buc. p. V.], Ciblesz [Fuss Trans. 99].

302. **S. Dinarica** Spr. Syst. II (1825) 405. — [*S. depressa* Baumg.* En. I. 404, — non MB. *Saponaria Baumgartenii* Janka Linn. XXX. (1859) 559; sed stylis tribus quam in *Silenis* typicis prædita, nec binis quam in *Saponariis* inveniuntur; habitu etiam ad *Silenes* pertinet]. A déli határ lánczolat granitos havasainak sziklaréseiben; Baumgarten tévesen írja mészkövön. — Szkerisora havas a Bánság határán [Heuff. ZBG. VIII. 70], Szurul [Fuss ap. Grisb. Iter n. 55], Negoj [! Reissenb. ap. Fuss VSV. XIII. 151], Burkács, Árpáshavasai [! Fuss Alt. Arch. II. 367], Tericza [! Fuss Trans. 100], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Szombatfalvi patak forrás vidéke [Kotschy l. c. 274], Barczasági havasok [? Baumg. En. I. 404].

303. **S. Pumilio** L. Syst. nat. (ed. XII. 1767) 309; Mant. (1767) 71 sub Cucubalo. — [*S. Pumilio* Wulf. in Jacq. Fl. Aust. V. (1778) app. 26, t. II; Baumg.*. Mant. 41]. — Havasok sziklás helyein. — Tericza [? Fuss Trans. 99], Pizsku-Szumnuluj [Baumg ! l. c.], Bucsecs [Schur ! En. 103].

304. **S. Zawadzkii Herbich** in Zaw. En. gal. buc. (1835) 54, 191. — [Melandrium Zawadzkii A. Br. in Flora 1843 I. 387, — sed ob stylos tres, ad Silenem pertinet. — *Lychnis nivalis* Baumg.* Mant. (1846) 43, — non Kitaibel. — *Silenanthe Zawadzkii* Grisb. Iter (1852) n. 56. — Proxima *S. auriculatæ* Sibth. et Sm.; et *S. lanuginosæ* Barth]. — Mészkö havasokon. — Schusterresidenz árpási havason [Schur VSV. X. 167; En. 103], Fogaras havasai [Kayser ap. Schur VSV. X. 167], Öcsém [Fuss ap. Grisb. Iter n. 56], Rodna havasai [Baumg. l. c.] így: Ünőkő [Brassai ap. Fuss Bericht. 29], Korongyis [Schur VSV. X. 144], Galacz [Herbich Buc. p. V.], Mihajassa, Gergeleu, Obersia-Rebri [Porc. Naseud. 177].

305. **S. venosa** Gilibert Fl. Lithuan V. (1781) 165; Exerc. Phytol. I. (1792) 303, sub Cucubalo. — [S. Cucubalus Wib. Werth. (1799) 241. — Cucubalus Behen L. spec. (ed. 1753) 414, — sed non *Silene Behen* L. spec. (ed. 1753) 418. — *S. inflata* Smith Fl. Brit. II. (1800) 467. — Viscago Behen Baumg.* En. I. 395. — *S. Cserei* Schur! En. 104; Phytogr. 132; Salzer Reiseb. 81, 233; Porc. En. 10, — non Baumg.! — *S. saponariæfolia* Rohrbach Öst. bot. Zeit. XXIX. 73, — non Schur En. 103]. — Kaszálókon, gyepűkön, mezőkön az egész terület mezei táján. Főképp széles levelű (*a. latifolia* Rgl.) alakja gyakori; Rodna mellett az Izvor völgyben nagy ritkán piroslik is virágai, s ez alak a *S. Cserei* Porc. En. 10, — non Baumg.

305/b. **S. Antilopum Vest** Bot. Zeit I. (1843) 148 sub Cucubalo. — [S. alpina Schur*! Sertum n. 450; En 104, — non Lam. — *S. maritima* Schur Sertum n. 450. — *S. brachyantha* Schur! Verh. sieb. Ver. 130. — Behenanthe inflata *c*) subalpina, *z*) subtriflora Schur Phytogr. 131. — *S. inflata* *z*) pubescens Simk. Közlem. XV. 532]. — Havasaink sziklás magaslatain a *S. Cucubalus*-t helyettesíti, melytől nagyobb virágaival különbözik; szára s levelei többé kevésbé szőrösödők s érdesedők. — Valve-csepilor a Biharhegységben [!], Rettyezát havasok [Simk. l. c.], Butyán, Kepreriace, Árpás, Bucsecs [! Schur En. 104], Királykő [!] Ünőkő [Schur! VSV. X. 130].

305/c. **S. alpina** Lam. Dict. II. (1786) 220 sub Cucubalo. — Havas vidékek mézskő törmelékén. — Skericza és Vulturésze Padságnál [Simk. Album 182. 184], Dersán, Cibinjézer, Avrisel, Negoj, Domna-völgye, Bullavölgye, Árpás és Fogaras havasai, Királykő, Bucsecs [? Fuss Trans. 100], Rodna havasai [Porc. En. 10].

306. **S. Cserei** Baumg.*! En. III. (1816) 345. — [S. saponariæfolia Schott in Reichb. Germ. Exs. III. (1832) 824; Reichb. Icones VI. f. 5121!, Schur! En. 103. — *S. Schottiana* Schur En. 103]. — Lőszdombokon s törmelékes napos mézskő hegyeken a mezei tájon. — Maros-Sólymos szőlőhegyein Maros-Némethi felé!, Kecskedaga Szt-Benedek [Baumg. l. c.], Govasdia hegyein Vajda-Hunyad mellett [!], Götzenberg [Grisb. Iter n. 53], Bioczánal és Talmácsnál a Zood felé eső lejtőkön [Schur! En. 103].

307. **S. Lerchenfeldiana** Baumg.* En. I. (1816) 398. — [S. rupestris Schur Sertum n. 455; En. 105; Hazsl. Közlem. X. 16, — non L., cuius stirps genuina apud nos non crescit. — Ut *S. rupestris* L. in alpinis

Barcensibus crescat (Schur En. 105), — mystificatio est: talia mystificata solum specimina vidisse potuit cl. Rohrbach (Rohrb. Sil. 147)]. — Granitos havasaink szikla réseiben. — Reteyzát hegységen a Zenuga tónál s a Piesoru-kolculuj hegygerinczen [! Hazsl. l. c.; Simk. Közlem. XV. 532], Pareng, [Baumg. l. c.], Burkács [Fuss Alt. Arch. II. 367], Schusterresidenz Árpási havason [Schur En. 105], Vistea-mare felé [Baumg. l. c.], Bráza kőszirte [Andræ Bot. Zeit. XI. 437; Kotschy ZBG. III. 272].

308. *S. Armeria L.* spec. (ed. 1753) 420. — [*S. Armeria* Baumg.* En. I. 399. — *S. compacta* Baumg. l. c. ex locis natalibus indicatis; Schur! Verh. sieb. Ver. X. 59; Barth! Arch. XV. 108]. — Napos sziklás hegyoldalakon a mezei tájon: sok helyt kertekben is tenyésztik. — Csucsá [! Freyn Közlem. XIII. 120], Dragánvölgye Székelyó völgye a Vlegyásza hegységben [!]. Kolozsvár [Landoz I. 4], Déva [!] a Sztrigy mellékén Ganczágánál [Csató Erd. Muz. VI. 26], valamint Kőalja-Ohá-bánál [!], Székácsvölgye [Csató Székács 257], Nagy-Apold [Schur VSV. X. 59], Kis-Disznód [Örmay exs. !], Dersán, Zood, Vestény Verestorony-szorosa, Giresau, Hermány, Dolmány [! Fuss Trans. 105], Talmács [Baumg. l. c.], Szt-Erzsébet [Schur En. 105], Nagy-Szeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 437], Asszonyfalva [Barth VSV. XVIII. 31], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Segesvár, Homoród-Almás barlangja [Baumg. l. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 105], Brassó [! Barth Arch. XV. 108], Tusnád [! Baumg. l. c.], Borszék [Schur! VSV. X. 154], Ditró [Fuss Trans. 105], Déda a Felső-Maros mellékén [Walz. MNL. III. 66], Közrészhasas [Salzer Reiseb. 64], Töpehegy Alsó-Rákosnál, Bükszád, Malnás [!].

+ 309. *S. petraea W. et K.* Icones tab. 164 (1803). — [*S. saxifraga* Baumg.* En. I. 398, — sed specimina in herbario ejus desunt]. — Reteyzát, Páreng [Baumg. l. c.].

+ *S. flavescens W. et K.* Icones tab. 175 (1804). — [*S. flavescens* Schur Sertum n. 459; En. 105, — sed ex locis indicatis in herbario ejus lembergiensi deest.]. — Zám [Schur En. 105], Hunyadmegye [Lerchenf. ex Schur l. c.].

+ *S. linicola Gmel.* [Remete: Schur En. 103]; *S. pendula L.* [Nagy-Szeben, Brassó: Schur Phytogr. 135]; *S. rallesia L.* [Kolozsvár! Landoz I. 4]; sponte apud nos non crescunt. — Vadon nem teremnek Erdélyben.

310. *S. conica L.* spec. (ed. 1753) 418. — [*S. conica* Baumg.* En. I. 403. — *S. conoidea* Schur! Sertum n. 452; En. 105, — non L.]. Szikár dombokon, mezőkön s töltéseken a mezei tájon. — Toroczko [Ercei tord. 148], Zám, Dobra és Déva közt [Schur En. 105], Maros-Németli, Maros-Sólymos, Morgonda [Baumg. l. c.], Reussen [Schur En. 104], Kőhalom [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 101].

311. *S. Gallica L.* spec. (ed. 1753) 417. — [*S. gallica* Baumg.* En. I. 403. — *S. anglica* et *S. silvestris* Schur Sertum n. 432. — *S. silvestris* Schur Verh. sieb. Ver. X. 123; En. 100; certe etiam Schott ap. Reichb. Germ. Exs. 812. — *S. vespertina* Landoz I. 4; II. 27]. — Szántók közt,

parlagokon, magasabb vidékek mezei táján. — Drágánvölgye a Vlegyá-szahegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 4], Ajton [Freyn Közlem. XIII. 120], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 143], Padság patakánál [!], Nyegra és Vidra felett a Biharhegységben, Bucsumnál és a Detunata alatt [!], Várhely [! Hazsl. Közlem. X. 16], Lepusnik völgye a Retyezát-hegységben [!], Resinár [Unver. ex Fuss VSV. X. 123], Nagyszeben [Schur En. 100], Talmács Talmacsál, Boicza [Fuss Trans. 102], Bráza [Baumg. l. c.], Tőresvár [!], Hosszúfaln és Brassó közt [Baumg. l. c.], Előpatak [Barth exs. !], Rodna [Schur VSV. X. 123], Naszód [Schur! En. 100].

† *S. dichotoma* Ehrh. Beitr. VII. (1792) 144. — [*S. dichotoma* Baumg.* En. I. 402]. — Nagy-Enyednél s Borbánd felett a Bilakon [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95].

312. *S. viscosa* L. spec. (ed. 1753) 414 sub Cucubalo. — [*S. viscosa* Pers. syn. I. 497. — *Viscago glutinosa* Baumg.* En. I. 395. — *S. tatarica* Fuss Alt. Arch. III. 264 ex ipso, — et Auct. Trans.]. — Kaszálókon, száraz réteken a mezei táján. — Kolozsvár mellett a Szamosfalvi tónál [Landoz I. 4; II. 27], Mezőség [Ercsei Tord. 91], Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 120], Torda [Wolff MNL. I. 57], Baromlaka, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 31], Álbai erdő Szerdahelynél [Fuss l. c.; Csató Székács 256], Kerczesori üveghuta [Fuss Trans. 100], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Segesvár Lővete [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 100].

313. *S. multiflora* Ehrh. Beitr. VII. (1792) 141 sub Cucubalo. — [*Viscago multiflora* Baumg.*! En. I. 396]. — Fűves hegyoldalokon a mezei tájon ritka. — Maros-Némethi, Déva [Baumg. l. c.], — [Schur En. 103 szerint a Mezőségen is teremne; ámde herbáriumában a vignette így szól: «auf der Mezőség Maros-Némethi». Mezőség alatt tehát e helyen Schur Maros-Némethit értette].

314. *S. Otites* L. spec. (ed. 1753) 415 sub Cucubalo. — [*Viscago Otites* Baumg.* En. 396. — *S. Otites* Smith Fl. brit. II. 469. — *S. Pseudootites* Schur! Sertum n. 445; En. 103; Phytogr. 134. — *S. Otites* ♂) *ovalifolia* Schur Phytogr. 134]. — Kaszálókon, fűves naposombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 4], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 120], Torda [Ercsei Tord. 92], Bilak, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Déva, Haró, Vajda-Hunyad [!], Oláh-Brettye [Csató Erd. Muz. VI. 16] s egyáltalán az egész Sztrígy melléke Pujtól Piskiig [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 101], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Szerdahely, Vizakna, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet, Dolmány [Fuss Trans. 101], Medgyes Asszonyfalva, Kisselyk, Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 31], Segesvár [Fro. Schässb. 22], Fogaras [Schur En. 103], Brassó [! Fuss Trans. 101], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Kereszthegy [Schur VSV. X. 159], Tőpehegy Alsó-Rákosnál, Hétfalu [!]

315. *S. parviflora* Ehrh. Beitr. VII. (1792) 143 sub Cucubalo. — [*Viscago parviflora* Baumg.* En. I. 397. — sed in herbario ejus specimina desunt]. — Napos szikár kaszálókon és legelőkön a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos, Torda, Bonyha [Baumg. l. c.].

316. *S. nemoralis* W. et K. Icones III. (1812) tab. 249. — [*S. nemo-*

ralis Baumg.* En. I. 402. — Viscago mollissima Baumg.! En. I. 396, — non W. et K. — S. pilosa Schur! En. 100, — non Spr. — S. Italica Auct. Trans.! — non Pers. cujus stirps genuina floram mediterraneam solum incolit]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Meregýó [Bielz VSV. III. 174], Kolozsvár! [Landoz I. 4], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 73], Székelykő [!], Runk és Padság völgyei [Freyn Közlem. XIII. 120], Skericza Padságnál [!], Csákyaikő [! Barth VSV. XIX. 144], Felső-Gáld hegyei, Kecsekő [! Baumg. l. c.], Déva. Haró, Vajda-Hunyad [bőven!], Lepnsnik völgye a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Hátszeg, Magyar-Brettye [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 103], Székácsvölgy [Csató Székács 256], Hosszúaszó (Barth VSV. XVIII. 31), Talmács [Fuss Trans. 103], Szurul, Kerczesora hegysége és Fogaras hegysége [Schur En. 100], Brassó! [Baumg. En. I. 402], Bucsecs, Kőhavas [Schur! En. 100], Csikszék, Háromszék! [Baumg. En. I. 402], Borszék [Schur VSV. X. 153], Tihueza [Fuss Arch. 390], Alukás, Ditró, Besztercze [Fuss Trans. 103], Strimbu hágó [Salzer Reiseb. 270], Rodna [Baumg. En. I. 402], s egyáltalán Rodna-Naszód vidékén [Porc. En. 10], Töpe-hegy, Hétfalu [!].

317. **S. longiflora** Ehrh. Beitr. VII. (1792) 144. — [S. longiflora Baumg.* En. I. 398. — S. longiflora β) juncea Otth. in DC. Prodr. I. (1824) 382. — S. longiflora var.) linearifolia Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 72. — S. pallida Schur Sertum n. 444]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda, Toroczko [! Baumg. l. c.], Gerend, Záh [Ercsei Tord. 148], Várfalva az Aranyos mentén [!], Vidaj [Freyn Közlem. XIII. 120], Nagyenyed [Barth Arch. XV. 108], Déva és Kozolya hegyei [!], Csopea és Kőalja-Ohába közt a Sztrigy mellékén [Heuff. l. c.; Simk. Közlem. XV. 533], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 103], Koneza [Csató Székács 256], Szászeszór, Kakasfalva, Szt-Erzsébet, Dolmány, Szászuifalu [Fuss Trans. 103], Nagy-Szeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 437], Szelindek, Talmács, Boicza [Baumg. l. c.], Segesvár [Bielz Landk. 79], Keresd, Besső [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 102], Szászrégen [Ercsei Tord. 148].

318. **S. nutans** L. spec. (ed. 1753) 417. — [S. nutans Baumg.* En. I. 401]. — Napos cserjés dombokon, erdők szélén a mezei tájon, de közlött termőhelyei nem biztosak mind, s legalább részben a *S. dubia* Herlich-re vonatkoznak. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 29], Verespatak [Andræ Bot. Zeit. XI. 437], Kovrágy és Bajesd közt a Sztrigy mentén, de csak gyéren, Kőalja-Ohába, Brassó és Hétfalu vidéke, Tusnád [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 104], Götzenberg, Nagy-Csűr, Nagy-Szeben, Szt-Erzsébet, Szászuifalu [? Fuss Trans. 104], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Kis-selyk, Csicsóholdvilág, Hosszúaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 31], Segesvár, Nagy-Bunn, Kőhalom, Bonyha [Baumg. l. c.], Kereszt-hegy [Schur VSV. X. 159], Besztercze [Herzog Bistr. 13], Rodna [Schur VSV. X. 123], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

319. **S. dubia** Herlich Fl. Buc. (1859) 388. — [S. Transsilvanica Schur Öst. bot. Zeit. X. (1860) 181, — prius in Öst. bot. Zeit. VIII.

(1858) 22, 287, solum nomen publicatum. — *S. commutata* Schur VSV. X. 66, 73, 144, 195, 208, — non Guss. — *S. infracta* Schur! En. 101 et herb. lemb.! Czetz Erd. Muz. VI. 21; Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. 47, — non W. et K. quorum stirps genuina! meridiem versus ad Carpatos septentrionales descendit et præcipue Germaniam septentrionalem incolit usque ad insulam Oeland. — *S. saxatilis* Schur! En. 101; Kerner Öst. bot. Zeit. XVIII. 147, — non Sims. — *S. nutans* Kerner Öst. bot. Zeit. XVIII. 147 quod ad plantam transsilvanicam; Csató! Erd. Muz. IV. 79; Freyn Köz. XIII. 120. — *S. nutans c)* parviflora calicicola Schur Phytogr. 135]. — Hegyvidékeink kaszáloin, füves köves és cserjés helyein igen elterjedt növény a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Tordahasadéka! [Schur VSV. X. 73], Runk és Lunka a Tordai-hegységben [Freyn Közlem. XIII. 120], Vulturésze és Skericza Padságnál [Simk. Album 182, 184], Székelykő [!], Enyed és Toroczko közt [Schur En. 101]. Felső-Gáld. Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 141, 144], Keeskekő [! Schur VSV. X. 73] a két Aranyos egész hegy mellékén Topánfalvától és Szekaturától kezdve az alhavasi tájig [! et Kerner l. c.], Verespatak, Detunata, Bucsum, Vulkánhegy [!], Körösbánya [Kern. l. c.], Vormága, Nagygá [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 104], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Retyezáthegység [Csató l. c.; Simk. Közlem. XV. 532], Nagy-Szeben [!] az egész Czibinhegység, s az egész Fogarasi-hegylánczolat [! Schur VSV. II. 177; III. 85; Fuss Trans. 104], Zernyest [!], Királykő. Bucsees [! Schur ÖBZ. X. 182], Tömös [Schur VSV. X. 208], Czenkhegy Brassónál [! Winkler ÖBZ. XVI. 47], Büdös [! Schur ÖBZ. VIII. 287], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borszék, Gyergyó-Szt-Miklós [Schur VSV. X. 153], Ditró [Fuss Trans. 104], Kereszt-hegy [Schur VSV. X. 159], Üvegsűr Görgény mellett [Walz. MNL. III. 66], Rodna, Korongyis [Schur VSV. X. 123, 144], s Rodna-Naszód egész hegyvidéken [Porc. En. 10], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21 sub *S. infracta*].

320. *S. viridiflora* L. spec. (ed. 1763) 597. — [*S. livida* Baumg.* En. I. 402; et Auct. Trans.! — non Willd., cujus stirps genuina aream mediterraneam solum incolit. — *S. latifolia* Schur Phytogr. 133, — an etiam Hornem?]. — Erdők csepőték szélein a mezei tájon. — Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XI. 437], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 142], Keeskekő [Schur VSV. X. 66], Borbánd [Schur En. 101], Boros-Boesárd völgye, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Zám, Déva, Vajda-Hunyad [!], Szászváros [! Unver. ap. Fuss Trans. 104], Szászcser felett a Szászsebesi-völgyben [Téglás Tudósítv. II. 10], Nagypold. Kakasfalva [Schur En. 102], Avrisel [Fuss Trans. 104], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Brassó [Schur VSV. X. 204], Feketehalom [Barth Arch. XV. 108], Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Hosszú-asszó [Barth Arch. 108], Marosvásárhely [Kovács in Sternh. Sieb. 26], Rodna [Schur VSV. X. 123].

321. *S. cholorantha* Ehrh. Beitr. VII. (1792) 146. — [*S. polyphylla* Baumg.* En. I. 397 (non MB.), — ex loco natali indicato et

ex descriptione, nam in herbario ejus deest. — *S. subspathulata* Schur! Sertum n. 441; En. 102]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 86], Szászsebes [Csató Székács 256], Talmás, Boicza! [Baumg. l. c.], Nagycsűr, Szt-Erzsébet [Fuss! et Kayser ap. Baumg. Mant. 41], Szászujfalu [Fuss Bericht 29], Vizakna, Szelindek [Schur En. 102], Nagyselyk [Fuss Trans. 105], Arbegen, Szászcsanád, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező, Medgyes [Barth! VSV. XVIII. 31].

322. *S. noctiflora* L. spec. (ed. 1753) 419. — [*S. noctiflora* Baumg.* En. I. 403. — *Melandrium noctiflorum* Fries. — *Elisanthe noctiflora* Fuss Trans. 106]. — Gyepűkőn, erdők szélén, árnyas parlag helyeken a mezei tájon. — Torda hasadéka [Simk. Közl. XVI. 76], Mohács Felvincznél, Csáklya, Benedek a Csáklyaikó felé, Tílalmas Toroczkonál, Aranyos melléki hegyek Padságnál, Bucesd. Vulkánhegy, Zám, Déva, Haró[!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 106], N.-Disznód, Nagycsűr, Nagyszeben, Dolmány, Szászujfalu, Giresau [! Fuss Trans. 106], Medgyes, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 31], Segesvár [Fro. Schässb. 21], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

83. *Melandrium* Roehl. Deutsche Fl. (ed. 1796) 254.

323. *M. album* Mill. Diet. (ed. 1768) n. 4 sub *Lychnide*. — [*M. pratense* Roehl. l. c. 274. — *Lychnis arvensis* Schkur Handb. I. (1808) 403, tab. 124; Baumg.* En. I. 420. — *Lychnis vespertina* Sibth. Fl. oxon (1794) 146. — *L. dioica* var. β) *L. spec.* (1753) 437]. — Utak, gyepűk mentén, erdők szélén, parlag helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

324. *M. dioicum* L. α) spec. (ed. 1753) sub *Lychnide*. — [*Lychnis dioica* var. *rubra* Weigel Fl. pom-rug. (1769) 85. — *L. silvestris* Fl. dan. tab. 2127; Baumg.* En. I. 420. — *L. diurna* Sibth. Fl. oxon (1794) 145. — *Melandrium silvestre* Roehl. l. c. 274. — *M. silvestre* β) *pallidum* Porc. Nasend. 178]. — Erdős sziklás helyeken a hegyi és havas-alji tájon. — Csucsá [Freyn Közlem. XIII. 120], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [? Fuss Trans. 107], Bilak és Mamut-hegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 29], Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Nagy-Disznód [Schur En. 106], Czibinjézer, Butyán [Fuss! Trans. 107], Árpás havasai! [Schur VSV. III. 85], Krepatura szakadék a Királykövön [!], Lövete, Homoród, Hargitta [Baumg. l. c.], Csik és Gyergyó havasai [Fuss Trans. 107], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Bükkhavas Borszéknél [Salzer Reiseb. 214], Kelemen havas [Fuss Trans. 107], Kereszthegey [Schur VSV. X. 159], Bunyásza és Különczko Görgény vidékén [Walz. MNL. III. 66], Besztercze [Herzog Bistr. 13], Sztrimbuhágó [Fuss VSV. V. 95], Rodna hegyvidéke [Baumg. l. c.].

325. *M. nemorale* Heuff. in Reich. Germ. Exc. III. (1832) 824 sub *Lychnide*. — [*Lychnis nemoralis* Heuff.* ap. Maly En. (1848) 310]. — Hegyvidékek erdős árnyas helyein főképp a hegyi tájon, melyből feljebb is lejjebb is száll. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben

s innen egész Csucsáig [!], Hidegszamos [Knapp exs. !], Torda hasadéka [Schur VSV. X. 73]. Aranyos melléki hegyek Padságnál [!], Székelykő [Simk. Album 177], Ényed és Toroczko közt [Schur En. 106], az egész Biharhegységben: így Vidra, Nyegra, Szkerisora, Albák, Szekatura és Topánfalvánál [!], Verespatak [Janka ÖBZ. XVIII. 266], Bucsum-Cserbul Abrudbányánál, Vulkánhegy, Zám, Déva hegyei, Zalasó vize Vajda-Hunyadnál [!], Retyezát és Pareng hegysége [Simk. Közlem. XV. 533], Kereszténysziget hegysége és Kerczesora hegysége [Schur En. 106], Freck havasai [Winkler ÖBZ. XVI. 45—46], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Pojána a Keresztényhavas alatt [!]. Garcsinvölgy [!].

326. *M. dubium* Hampe ap. Garcke Fl. Deutsch. VI. (ed. 1863) 66. — [M. album-rubrum Gärtner. — M. intermedium Schur* En. (1866), ex descriptione (ob petalis rubris) et ex Schur herb. lemb. ! pro p.]. — Hegyvidékek erdeinek szélén. — Tusnád [Schur herb. lemb. ! et Schur VSV. X. 180], Kereszt-hegy [Schur VSV. X. 159].

327. *M. subnemorale* (album \times nemorale) Simk. Term. Füz. X. (1886) 180. — — [M. intermedium Schur herb. lemb. ! et Schur En. 106 pro p.]. — Hegyvidékek erdeinek szélén M. nemorale társaságában. — Hajtó hegy Nagynál, Csoka hegy a Lepusnik felett a Retyezát hegységben [!], Götzenberg, Árpás üveghutája [Schur herb. lemb. ! et Schur En. 106].

Különbözik a *M. dubium*tól fehér szirmai és szára s leveleinek egyenletesebb mezével; a *M. album*tól rövid termése, puhább ritkább és hosszabb meze, valamint szélesen tojásdad alsóbb leveleivel; végül a *M. rubrum*-tól és *M. nemorale*től már termete, valamint felényivel nagyobb terméseivel.

Dignoscitur a *M. dubio* petalis albis et indumento foliorum caulisque magis aequali; a *M. albo*, fructu brevi, indumento molliore sparsiore longioreque, quam etiam foliis inferioribus late ovatis; a *M. rubro*, et *M. nemorali* denique jam habitu et fructibus dimidio majoribus.

84. *Lychnis* L. gen. n. 584.

328. *L. Flos-cuculi* L. spec. (ed. 1753) 436. — [L. Flos-Cuculi Baumg.* En. I. 419. — Coccyganthe Flos-Cuculi Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 825. — Coccyganthe pratensis Schur En. 107]. — Nedves réteken a mezei tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvár [! Landoz I. 4], Kukurbeta alatt a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVIII. 151], Vidra, Szkerisora, Verespatak [!], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 29], Mindszent, Felső-Gáld, Csáklvaikő, Haró, Maros-Sólymos [!], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 19], Oláh-Bretteye a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 107], Szászsebes [Csató Székács 257], Nagyszeben, Nagyeszúr, Giresau [Fuss Trans. 107], Medgyes, Baromlaka, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 47], Segesvár [Fro. Schässb. 23], Udvarhely [Szabó ap. Fuss I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 13], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 17].

329. *L. Coronaria* L. spec. (ed. 1753) 436 sub *Agrostemma*. — [Agrostemma Coronaria L.; Baumg.* En. I. 418]. — Erdők s csepőték

szikár helyein a mezei tájon; az Ünőkő havason, honnan Fuss [Trans. 108] közli, nem terem [vide: Porc. En. 10]. — Sok helyen mint kerti virágot is tenyésztik. — Mezőség, Dobra, Roskány [Baumg. I. c.], Ruszkabányánál bőven [Andræ Bot. Zeit. XI. 437], Kazányos, Vajda-Hunyad és Govasdia közt [!], Hátszeg, Limpert, Prehodistye, Lotrioravölgy [Fuss Trans. 108]. Brassó [Schur Phytogr. 129].

† *L. chalconica* L. Colitur. Kedvelt kerti virágunk.

85. *Viscaria* Röhl. Deutsch. Fl. (ed. 1812—13) 37.

330. *V. vulgaris* Röhl. I. c. — [*Lychnis Viscaria* L.; Baumg.* En. I. 419. — *Viscaria purpurea* Wimm.]. — Kaszálókön, gyümölcsösökben, cserjés napos helyeken a mezei tájon. — Csucsá! [Freyn Közlem. XIII. 120]. Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 4]. Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 29]. Nagyg és Haró közt, Déva, a Sztrigy mellékén Kóalja-Ohába, Bajesd és Fehérviznél [!], továbbá Borbátviz [Csató Erd. Muz. IV. 79], Hátszeg, Oláh-Bretteye [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 107], Szászsebes [Csató Székács 257], Dersán, Götzenberg, Nagyszeben, Nagycsúr, Talmács [Fuss Trans. 107], Mirie Kerczesoránál [Fro. VSV. VII. 124], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 47], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 22], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Bunyásza Görgény vidékén [Walz. MNL. III. 66]. Beszterce [Herzog Bistr. 13], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

331. *V. nivalis* Kit. in Schultes Östr. Fl. (ed. 1814) I. 698 sub *Lychnide*. — [*Silene Siegeri* Baumg.* En. I. (1816) 400. — *Lychnis Siegeriana* Schur Verh. sieb. Ver. I. (1850) 103. — *Viscaria Siegeri* Grisb. Iter (1852) n. 51. — *Polyschemone nivalis* Schott Analact. (1854) 56]. — Rodna havasainak tetőin, így: Stol [Baumg. I. c.], Gergelen [Herbich Buc. p. V.], Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Galacz, Obirsia-Rebri [Porc. En. 10].

86 *Githago* Desf. Catal. 159.

332. *G. segetum* Desf. I. c. (1804). — [*Agrostemma Githago* L. spec. (ed. 1753) 435; Baumg.* En. I. 481. — *A. nicæensis* Schur Sertun n. 474. — *A. Githago* β) anomala Porc. En. 10]. — Vetések közt az egész területen közönséges.

XII. *Alsinaeae* DC. Fl. Fr. IV. 766.

87. *Malachium* Fries Fl. Holland. 77.

333. *M. aquaticum* L. spec. (ed. 1753) 439 sub *Cerastio*. — [*Cerastium aquaticum* L.; Baumg.* En. 424]. — Patakok, vizerek, ned-

ves árkok mentén a mezei s hegyi tájon. — Csucsá! [Freyn Közlem. XIII. 119], Kolozsvár [Landoz I. 5], Padság pataka, Vidra a Bihar-hegységben. Gáldi-patak Mindszent és Gáld közt. Tótfalu az Ompoly mellékén, Zám. Déva, Vajda-Hunyad és Telek közt a Cserna mentén [!], Sztrigy melléke Russ-nál [Csató Erd. Muz. VI. 16] s onnan Fehérvizig [!], Retyezát hegységben a Gálbínon [Csató Erd. Muz. IV. 80], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Zood [Schur Phytogr. 142], Czibinfolyó Keresztényszigetnél, Árpás pataka [! Schur En. 115], Nagyszeben, Giresan [! Fuss Trans. 119], Tűr, Szászcsanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 48], Segesvár [Fro. Schässb. 23], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 119], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 14], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 11], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

88. *Cerastium* L. gen. n. 585.

334. ***C. viscosum* L. spec.** (ed. 1753) 437. — [*C. viscosum* Baumg.*! En. I. 422. — *C. glomeratum* Thuill. Fl. Par. (1790) 226]. — Hegyes, erdős vidékek patakai, árnyas utai és ösvényei mentén a mezei tájtól a hegyi tájig. — Trányis mellett a Vlegyásza hegységben [!], Gyulafehérvárt a Holt-Marosnál [Cserni Gyulaf. 28], Zám [!], Nagy-Tóti a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [!], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Kis-Disznód, Freck, Árpás hegysége, Nagyszeben, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 120], Hortobágyfalva, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Monora [Barth VSV XVIII. 48], Hosszúaszó [Barth ap. Schur Phytogr. 144], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 13] s egyáltalán Rodna-Naszód vidékén [Pore. En. 11].

335. ***C. brachypetalum* Desp. in Persoon Syn. I. (1805) 520.** — [*C. brachypetalum* Schur* Sertum n. 529]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 5], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 119], Déva hegyei [Téglás Tudósítv. I. 18], Nagy-Tóti a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Kútfalva, Szerdahely [Csató! Székács 257], Nagyszeben, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 120], Kis-Disznód [Fuss Bericht 28], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 48], Segesvár [Fro. Schässb. 23], Brassó [Schur En. 118].

var.) ***C. tauricum* Sprengel Syst. II. (1825) 419.** — [*C. brachypetalum* β) *glandulosum* Koch Syn. (ed. 1837) 120; Schur Sertum n. 529]. — Napos, füves dombokon a mezei tájon. — Déva hegyein, így: a Szárhegyen és a Deczebalon, Piskiné az Aranyihegyen [!], Szt-Erzsébet [Schur En. 118].

336. ***C. semidecandrum* L. spec.** (ed. 1753) 438. — [*C. semidecandrum* Baumg.* En. I. 422. — *C. holosteiforme* Schur! En. 119 et herb. lemb. — *C. pallidum* Schur Phytogr. 146]. — Napos, törmelékes dombokon és mezőkön, főképp mészkőtalajon, a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 28], Torda [Eresei Tord. 100], Vajda-Hunyad

mellett a Várhegyen s a Kapruazán [!], Medgyes [! Salzer VSV. VI. 94], Nagyszeben [Schur! l. c.], Szelindek [Fuss Trans. 120], Brassó [Schur Phytogr. 146 sub *C. pallido*], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

337. **C. glutinosum** Fries Nov. (ed. 1814) 51; Fl. Holland. (1817—18) 51. — [*C. pumilum* Schur* Sertum n. 526 et Auct. Trans. — *C. murale* Schur! En. 119, — non MB. Taur. Cauc. III. (1819) 317, — nec Desp. — *C. viscidum* Schur! En. 118 et herb. lemb. — *C. saxigenum* Schur Öst. bot. Zeit. XXI. (1871) 100. — *C. glutinosum* β) *pallens* Koch Syn. 133; Schur Phytogr. 145]. — Mezőkön s napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur En. 118], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 28], Aranyhegy Piskinél [Barth exs. !], Vajda-Hunyad, Várhegye [!], Szt-Erzsébet [Schur En. 118, 119], Nagyszeben, Zood [Schur ap. Fuss Bericht 28], Freck [Fuss Trans. 120], Medgyes, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 48], Hosszúaszó [Barth ap. Schur Phytogr. 145], Brassó [Schur En. 119], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 11].

338. **C. vulgatum** L. spec. (ed. 1762) 627. — [*C. vulgatum* Baumg.* En. I. 421. — *C. triviale* Link. En. Hort. Ber. I. (1821) 433. — *C. acherontia* Tégla Tudósítv. I. 17. — *C. glanduliferum* b) *lucorum* Schur Phytogr. 150]. — Kaszálókon, mezőkön, szántókon az egész terület mezei és hegyi táján.

338/b. **C. fontanum** Baumg.*! En. I. (1816) 425. — [*C. triviale* var.) *alpinum* Koch syn. (ed. 1843) 134. — *C. macrocarpum* Schur! Verh. sieb. Ver. II. (1851) 177 *solum nomen*; Verh. sieb. Ver. X. (1859) 131 *descript.* — *C. longirostre* Wichura Verh. schles. Ges. 1854 p. 74. — *C. triviale* var.) *trichotomum*, et var.) *subalpinum* Schur! En. 120]. — A Biharhegység kivételével bizonyára összes havasaink havasi legelőin. — Rettyezát havasok [Sink. Közlem. XV. 535], Cibin-jézer [Csató Cibinj. 309], Szurul, Negoj, Bulla, Butyán [Schur! En. 120], Árpáshavasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő, Keresztényhavas, Kőhavas, Teszla, Csukás [!], Bucsecs [! Schur En. 120], Hargitta [Baumg. l. c.], Ünőkő [Schur VSV. X. 131], Rodna [Schur En. 120], s annak egész hegyvidéke [Porc. En. 11].

339. **C. silvaticum** W. et K. Icones tab. 97 (1802). — [*C. silvaticum* Baumg.*! En. I. 421]. — Erdős cserjés helyek nedves lejtőin s patakok és tócsák mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz II. 28], Zám [!], Giresau, Segesvár [Baumg. ! ap. Fuss Trans. 121], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 48], Balázsfalva [Barth ! ap. Fuss VSV. XX. 169], Rákos, Fogaras, Brassó, [Baumg. l. c.], Előpatak [Falck exs !], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 12], Gáncs [Czetz Erd Muz. 13].

† 340. **C. latifolium** L. spec. (ed. 1753) 439. — [*C. latifolium* Baumg.* En. I. 425. — *C. pedunculatum* et *C. macranthum* Schur Sertum 14. — *C. pedunculatum* Schur En. 121 et herb. lemb. !] — Havasok törmelékes magaslatain. — Arágyes havas a Rettyezát hegységben [? Csató Erd. Muz. VI. 39], Vurtop és Podricsel az Árpási hegységben [Schur En. 121], Bucsecs [Baumg. l. c.], Görgény-Kelemen havasok [Ercsei Tord. 100], Struniora besztercezi havas és Gemenea rodnai havas [Baumg. l. c.].

Rodna havasain ujabban senki sem találta (Porc. en. 12; Porc. Nasend 180); a Bucseesen a legközönségesebbnek mondja (Freyh Közlem. VIII. 119), mely állítást azonban téves, mert én a Bucseesen gondosan kerestem, de nyomát se láttam.

In alpinis Rodnensibus recentius a nemine lectum (Porc. Nasend 180); vulgatissimum esse in alpe Bucsecs Freyh (Közlem. VIII. 119), sed certe errore, nam ego stirpem hanc in alpe Bucsecs strenue quæsi, sed nullibi eam vidi.

341. **C. alpinum L.** spec. (ed. 1753) 438. — [*C. alpinum* Baumg.*! En. I. 423. — *C. Transsilvanicum* Schur! in Griseb. Iter n. 76; Schur En. 121 et herb. lemb. !]. — Havasok sziklás füves legelőin helyenként bőven. — Szurul [Baumg. En. I. 424]. Burkács, Negoj [Fuss Trans. 121]. Árpás havasai [frequens! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő, Keresztényhavas [!], Bucsecs [! Fro VSV. VI. 200], Kőhavas [Baumg. En. I. 424], Görgény-Kelemen havasok [Ercsei Tord. 100], Rodna havasai, így: Korongyis, Stol, Galacz, Gemenea [Baumg. l. c.], Ünőkö [Schur VSV. X. 131].

341. b. **C. glabrum Willd.** spec. II. (1799) 815 pro var. *C. alpini* L. — [*C. acutifolium* Schur! et *C. petrosum* Schur! En. 122. — *C. alpinum* (s) glabratum Wahlenb. Fl. lapp. (1812) 136; Andræ* Bot. Zeit. XI. 438; Porc. En. 12]. — Havasok sziklás helyein. — Királykő [! Andræ l. c.], Bucsecs [! Schur l. c.], Keresztényhavas [!], Ünőkö [Porc. l. c.].

Különbözik a *C. alpinum* L.-től: keskenyebb s lándzsás leveleivel, melyek legfeljebb éleiken gyengén pilálsak különben meztelenek.

Dignoscitur a *C. alpino* L. foliis angustioribus, lanceolatis, summum ad marginem ciliolatis ceterum glabris.

341. c. **C. lanatum Lam.** Encycl. Meth. I. (1789) 680. — [*C. villosum* Baumg.*! En. I. 424. — *C. laniferum*, Schur! En. 123. — *C. triviale* γ) alpinum Schur in herb. Csató! Schur Phytogr. 149. — *C. alpinum* Csató Erd. Muz. IV. 80, — ex ipso in Erd. Muz. VI. 39]. — Havasok sziklás törmelékes helyein. — Piatra-arsze [Fuss Trans. 121], Rettyezáthavasok [Csató Erd. Muz. IV. 80; Simk. Közlem. XV. 535], Pareng [! Csató ap. Schur Phytogr. 149; Simk. l. c.], Frumósza [Schur Phytogr. 149], Szurul, Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 368], Albie, Domnavölgye [Fuss Trans. 121], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65, 275], Bucsecs [! Baumg. l. c.], Keresztényhavas [!], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasain [Fuss ap. Griseb. Iter. n. 74], így az Ünőkön [Fuss Alt. Arch. II. 368], a Laala tónál [Salzer Reiseb. 318], a Gemeneán [Baumg. l. c.], s a Korongyison [Fuss Trans. 121].

341. d. **C. Soleirolii Ser.** in Duby Bot. Gall. (1828) 87. — [*C. squalidum* Ramd. exs. Bill. 2227; Fuss* ap. Griseb. Iter n. 74. — *C. alpinum* δ) glutinosum Koch. — *C. microphyllum* Schur! En. 123 et herb. lemb.]. — Havasaink sziklás törmelékes helyein. — Zenoga tónál a Rettyezát havasokon [Simk. Közlem. XV. 535], Podriesel [Schur l. c.], Fogaras havasai [Andræ Bot. Zeit. XI. 438], Királykő, Bucsecs, Kőhavas [!], Ócsém [Fuss! ap. Griseb. Iter n. 74].

342. **C. Arvense L.** spec. (ed. 1753) 438. — [*C. arvense* c) Baumg.* En. I. 423. — *C. arvense calcicolum* Schur! Phytogr. 153]. — Mezőkőn, sziklás helyeken, a mezei tájon. — Csúcsa [Freyh Közlem. XIII. 119], Kolozsvár [Landoz II. 28], Torockó [Csató! ap. Schur l. c. sub

C. calcicolo]. Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 28], Nagyszeben, Szt-Erzsébet [Schur! En. 123], Nagyeszúr, Hernány, Talmács [Fuss Trans. 122], Segesvár [Fro. Schässb. 23], Brassó [Schur En. 123], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 122], Besztercze [Herzog Bistr. 14].

343. *C. ciliatum* W. et K. Icones tab. 225! (1812). — [*C. strictum* Kotschy*! Zool. bot. Ges. III. 63 pro p. — *C. laricifolium* Andræ Bot. Zeit. XI. 438. — *C. laricifolium* f. *eglandulosa* Simk. Term. Füzt. V. 55. — *C. repens* Heuff.! Zool. Bot. Ges. VIII. 77. pro p.; Schur En. 124; Csató Erd. Muz. VI. 39. — *C. arvense* γ) *alpicolum* Fenzl in Led. Ross. I. 413 pro p]. — Havasalkj és havasok sziklás füves hegyein. — Székelykő [! Wolff VSV. XVI. 36]. Jorgovánköve a Retyezát hegységben [Csató l. c.]. Bulla-zuhataga [Fuss Trans. 123], Árpáshavasai [! Schur VSV. III. 85], Fogaras havasai [Schur ap. Fuss Bericht 28], Királykő [! Kotschy l. c.; Andræ l. c.], Bucsecs [!], Kőhavas [*C. transsilvanicum* Reckert exs.! in herb. ZBG.], Korongyis [Schur VSV. X. 144], s egy általán Rodna havasai [Czetz Erd. Muz. VI. 13; Porc. En. 12], Bolnokhegy Hétfaluúál [!].

343. b. *C. Lerchenfeldianum* Schur En. (1866) 122. — [*C. repens* Baumg.* Mant 44; Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 77 pro p., — non L. — *C. Coronense* Schur Phytogr. 154 est solum forma *C. Lerchenfeldiani* foliis angustioribus pilosulisque praedita; typicum nam *C. Lerchenfeldianum* habet folia late-lanceolata, glabra, margine tantum ciliolata. — *C. caespitosum* Schur Verh. sieb. Ver. II. 177; Ost. bot. Zeit VIII. 22, — non Kit. — *C. laricifolium* et *C. ciliatum* Schur! En. 124 tam ex descriptione, quam ex speciminibus in herb. lemb. — *C. ciliatum* Csató! Erd. Muz VI. 39. — *C. petrosum* Csató Erd. Muz. IV. 80. — *C. strictum* et *C. suffruticosum* Fuss Trans. 122. — *C. strictum* et *C. arvense* *b*) *alpinum* Schur En. 123. — *C. alpicolum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 167. — *C. arvense* γ) *alpicolum* Fenzl l. c. pro p.; Schur! Phytogr. 153. — *C. arvense* Freyn Közlem. XIII. 119, — quod ad plantam alpinam. — *C. arvense* β) *strictum* Porc. En. 12. — *C. laricifolium* *f*) *glandulosa* Simk. Term. Füzt. V. 55. — *C. ovatum* Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. 47, — ex loco natali. — *C. tomentosum* Nyman Syll. 243, — quoad plantam transsilvanicam, nam Nyman *C. repentem* Baumg. Mant. 44, pro *C. tomentoso* sumebat.]. — Havasalkj és havasok sziklás füves helyein gyakoribb mint a *C. ciliatum* W. et K., melytől csupán kocsánainak rövid és mirigyes szőrökből álló mezével különbözik. [*C. ciliatum* W. et K. frequentius, et ab eo solum indumento pedunculorum, e pilis brevibus glandulosis formato, discrepat]. — Székelykő [!], Jorgován köve a Retyezát hegységben [Csató l. c.], Avrisel [Barth exs.! ap. Schur Phytogr. 153], Keresora havasai, Árpás havasai [! Schur En. 124], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177 sub *C. caespitoso*], Zernyest [!], Királykő, Kőhavas [! Schur En. 122, 124], Pojána a Keresztényhavas alatt [! Schur Phytogr. 154], Czenkhegy Brassónál [! Winkler ÖBZ. XVI. 47 sub *C. ovato*], Bucsecs, Keresztényhavas [! Sigerus in Baumg. Mant. 44 sub *C. repente*], Öcsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22; VSV. X. 167], Rodna havasai [Schur herb. lemb. l. Porc. l. c.], Csukás, Csomádhegy Tusnádnál [!].

+ *C. hybridum* Schur! En. 125 negligendum, nam ex specimine unico est descriptum, et patria locusque natalis ignota. — Figyelembe nem vehető, mert csak egyetlenegy példány nyomán van leírva, és nem tudni hová való növény.

+ *Moenchia erecta* Fl. Wett. t. 219. — [M. erecta Baumg.* En. I. 104, — sed in herbario ejus deest, nec ullus botanicorum hanc in Transylvania legit]. — Kétes Erdély florájára, mert Baumgarten gyűjteményében nincs meg és Baumgarten óta senki sem látta Erdélyben vadon. Közlött termőhelyei: Déva, Alsó-Szombatfalva Fogaras [Baumg. l. c.].

89. *Stellaria* L. gen. n. 568.

344. *S. cerastoides* L. spec. (ed. 1753) 422. — [Cerastium trigynum Vill. dauph. III. (1789) 645. — Dichodon cerastoides Reichb. Icones V. tab. 221. — Cerastium alpinum ? angustifolium Baumg.*! En. I. 423. — Cerastium manticum Baumg.! Mant. 44, — non L.; Pentaple mantica Schur En. 118: Fuss Trans. 119. — Cerastium ovatum Schur! Verh. sieb. Ver. II. 177; Schur En. 121; Fuss Trans. 122, — non Hoppe]. — Havasok nedves füves lejtőin. — Zenoga-tó felett a Reteyzát havasokon [bőven! Hazsl. Közlem. X. 12, 32], Szatina de rin [Csató Erd. Muz. IV. 80] és Serpuluj havas [Baumg.! Mant. 44 sub C. mantico] ugyancsak a Reteyzát hegységben; Cibinjézer [Csató Cibinj. 309], Szurul, Csorte [Fuss Trans. 117], Negoj [Fuss! Trans. 122 sub C. ovato], Domnavölgye [Fro VSV. VII. 125], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Tericza [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Királykő [!], Bucsecs [! Baumg. En. I. 423], Ünökő [Schur VSV. X. 161] és Gergelen [Herbich Buc. p. V.], rodnai havasok.

345. *S. anomala* W. et K. Icones I. tab. 22 (1800) sub Cerastio. — [Stellaria viscida. MB. Taur. Canc. I. (1808) 342. — Cerastium anomalum W. et K.; Baumg.*! I. 422]. — Nyirkos tócsás szántókon. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Kolos, Boós, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 119], Zám [Barth exs. !], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 117], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Reussen, Nagy-Csűr, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 117], Szászesanád, Monora, Hosszúaszó [Barth! VSV. XVIII. 48], Segesvár, Szászkézd, Szederjes [Baumg.! l. c.], Beszterce Fuss Trans. 117], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 11].

346. *S. nemorum* L. spec. (ed. 1753) 421. — [S. nemorum Baumg.* En. I. 404. — S. Bungeana Fuss! Trans. 117, quoad plantam e Valye-Domni]. — Hegyi tájak erdeiben s pataki és csermelyei mentén. — Csucsá [!], Kolozsvár [Landoz I. 4], a Kis és Nagy-Aranyos egész hegyvidéken a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVIII. 184], Detunata [!] Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 28], Déva [Téglás Tudósítv. I. 19], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 117], Kis-Disznód, Götzenberg, Zood, Présbe [Fuss! Trans. 117], Domna-völgye [! Fro. VSV. VII. 126], Árpáshegysége [! Schur En. 117], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Királykő Keresztényhegység, Hétfalu hegyvidéke [!], Hargitta [Fro. VSV.

VIII. 103], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 117], Besztercze [Herzog Bistr. 13], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 11], Gáncs [Csetz Erd. Muz. VI. 21].

346/b. **S. Reichenbachii** Wierzb. in Reichb. Icones V. (1841) 34, — sine icone. — [Cerastium tetragonum Baumg. En. I. 424 ex descriptione — ob caule glabro, — et ex loco natali, secus rivulos alpestris, indicato; caeterum planta dubia, in herbario Baumgartenii deficiens. — *S. Reichenbachii* Schur*! Sertum n. 518. — *S. Bungeana* Janka Linn. XXX. 561; Fuss Trans. 117 pro p.]. — Havasok nedves völgykatlanaiban. — Retyezátlegységben a Zenoga tónál [Sink. Közlem. XV. 535], Fossu-Drakuluj frecki havason [? Baumg. En. sub C. tetragono], Butyán [Fuss Trans. 118], Árpás havasai [Schur En. 117], így bőven a Vurtop és Vurtopel közt levő völgykatlanban [!], Fogaras havasai [Schur En. 117], Buceacs [!].

347. **S. media** L. spec. (ed. 1753) 272 sub Alsine. — [Alsine media L.; Baumg.* En. I. 266. — Alsine pallida Schur Phytogr. 139, — quoad plantam Transsilvanicam]. — Megmunkált és parlag helyeken az egész terület mezei táján s innen a havasalji tájig.

347/b. **S. neglecta** Weihe in Bluff et Fingerh. Comp. I. (ed 1825) 560. — [S. neglecta Schur* Sertum n. 522 var. c.]. — Arnyas nedves helyeken. — Nagyszében [Schur ap. Fuss Bericht 28], Szt-Erzsébet [Schur En. 116], Talmács [Fuss Bericht 28].

† *S. bulbosa* Wulfen in Jacq. Collect. III (1789) 21. — [S. bulbosa Schur* Sertum n. 515; En. 117, — sed loca natalia Transsilvanica ignota. In herbario Schurii lemerbergiensi etiam solum specimen unicum, loco natali deficiente invenitur], — Erdélyben eddig senki sem lelte, mert Schur termőhely nélkül közli, és lemerbergi herbariumában is csak 1 termőhely nélküli példány található.

348. **S. Holostea** L. spec. (ed 1753) 422. — [S. Holostea Baumg.* En. I. 405]. — Ligetekben gyepük mentén, cserjés erdős helyeken az egész terület mezei táján s innen a havasalji tájig [Árpás havasai!].

† 349. **S. palustris** Ehrh. Beitr. V. (1790) 176. — [St. glauca Wither. arrang. II. (ed. III. 1776) 420; Baumg.* En. I. 406, — sed in herbario Baumgartenii deest]. — Mocsaras erdei réteken a mezei tájon. — Gyulafehérvárt a Práter árkaiban [Cserni Gyulaf. 28], Nagyszében. Brassó [Schur! En. 117].

349/b **S. Laxmanni** Fisch. in DC. prodr. I. (1824) 397. — [S. Laxmanni Schur*! En. 117]. — Mocsaras réteken a mezei tájon. — Poplaka, Brassó [Schur l. c.].

350. **S. Frieseana** Seringe in DC. prodr. I. (1824) 397. — [S. Frieseana Schur*! En. 117]. — A hegyi táj erdei rétein. — Resinár felett a Frumósza felé és Boiczánál [Schur l. c.]; a Kukojszáson Pinus silvestris fák árnyában győren [!].

351. **S. graminea** L. α spec. (ed. 1753) 422. — [Cerastium gramineum Benkő* Trans. 116. — Stellaria graminea Baumg. En. I. 405]. — Kaszálókon, legelőkön, gyepük, ösvények és mesgyék mentén az egész terület mezei táján az alhavasi tájig.

351/b. **S. Barthiana** Schur Phytogr. (1876) 142. — Kaszálókon a

mezei tájon. — Berethalom [Barth exs!], Oláhfalu a Hargitta hegységben [Barth! ap. Schur l. c.].

Termete és csészéje olyan mint a *Stellaria graminea*, melytől teljesen meztelen s pillátlan élű murvai és leveleivel különbözik.

Habitu et structura calycis cum *Stellaria graminea* L. congruit, sed ab ea distinguitur: bracteis foliisque omnino ecillatis, glabris.

352. **S. uliginosa** Murr. Prodr. Goett. (1770) 55. — [*S. uliginosa* Baumg.* En. I. 406. — *S. fontana* Wulf. in Jacq. Coll. I. (1786) 327. — *Larbreia bracteata* Schur Sertum n. 514]. — Forrásos erdős hegylejtőkön a hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 28], Resinár [Schur En. 115], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Lövete [Baumg. ap. Fuss Trans. 119] és Oláhfalu [Barth exs.!] a Hargitta hegységben; Kukojszás a Büdösnél és Rodna hegységén (Baumg. En. I. 406], Tömös [Borb. ÖBZ. XXXV. 76].

var.) **Transsilvanica** Porc.* 11. — Rodna hegységének fővényes helyein [Porc. l. c.].

90. *Holosteum* L. gen. n. 104.

353. **H. umbellatum** L. spec. (ed. 1753) 88. — [*H. umbellatum* Baumg.* En. I. 65. — *H. Heuffelii* Wierzb. in Reichb. Icones V. (1841) 34 fig. 4901. 3!, item in Flora XXV. (1842) I. 264. — Vidi hujus specimen originale ad «Versecz» ab ipso Wierzbickio lectum, quod cum icone et descriptione in Reichb. l. c. optime congruit, — sed nulla nota, ne varietate quidem a stirpe Linnaei differt. Linnaeus nam stirpem suam in Spec. ed. II. p. 130 «in Europae australis arvis» indicat, et ad eam jam in Spec. ed. I. p. 88 iconem Morisonii «*Lychnis graminea* hirsuta umbellifera Moris. hist. 2 p. 546 f. 5 t. 22 f. 46!» citat, — in qua icone planta, nostræ omnino similis glandolosoque pilosa delineatur]. — Megmunkált talajon, parlagokon s vert falakon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Zám, Déva, Piski, Vajda-Hunyad[!], Bácsi a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 117], Kistorony [Schur En. 114], Reussen, Nagyszeben, Szt-Erzsébet [! Fuss Trans. 117], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Hosszúaszó, Kis Ekemező [Barth VSV. XVIII. 47], Segesvár [Fro. Schässb. 23], Sóakna [Fuss Trans. 117], Besztercze [Herzog Bistr. 13], Sajóvölgye a Naszód vidékén [Porc. En. 11].

91. *Moehringia* L. gen. n. 494.

354. **M. muscosa** L. spec. (ed. 1753) 350. — [*M. muscosa* Baumg.* En. I. 338]. — Hegyvidékeink sziklás törmelékes helyein a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 4], Tordahasadéka [! Schur VSV. X. 74], Székelykő Toroczkónál s az Aranyos melléke Padságnál [!], a két Aranyos hegyvidéke a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVIII. 183], Vulkánhegy Abrudbányánál, Boicza az Érczhegy-

ségben [!], Zalathna, Gyulafehérvár, Csáklyaikő [Fuss Trans. 115], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Kecskekő [! Schur VSV. X. 67], Ponorics a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Retyezáthegység [! Csató Erd. Muz. IV. 80], Kercesori üvegkuta (Fro. VSV. VII. 123), Töpe és Ürmöstöpe Alsó-Rákosnál, Czenkhegy Brassónál [Baumg. I. c.], Zernyest hegyei [!], Bucsecs [Freyn Közlem. XIII. 119], Tömöspatak [Schur VSV. X. 108], Kőhavas [!], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 187], Szt-Anna-tó [Schur VSV. X. 195], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Ditró [Fuss Trans. 115], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Curatiel alhavas Rodna vidékén [Porc. En. 11].

† **M. polygonoides** Wulf. in Jacq. collect. I. (1786) t. 15 sub *Arenaria*. — [*M. polygonoides* Schur* Sertum n. 503, et herb. lemb. ! ex alpe Királykő, — sed nec ego nec alii stirpem hanc ibidem observare potuerunt]. — Havasok szikla réseiben. — Királykő, Bucsecs [Schur En. 113].

355. **M. pendula** W. et K. Icones I. tab. 87 (1801) sub *Arenaria*. — [*Arenaria pendula* W. et K.; Baumg.* Mant. 42]. — Délnyugati-Erdély erdős sziklás helyein a hegyi tájtól a havasalji tájig, trahit, granit és mészkő sziklákon. — Nagyg [Fuss Bericht 28], Retyezát hegységben a Lepusnik völgyében, a Zenoguczán és Picsoru-Kolculuj gerinczen [Simk. Közlem. XV. 534] s a Serpeluj havason a Román-Zsil felett [Baumg. Mant. 42], Tyema hegység Hunyadmegyében [Sternh. Sieb. 26], Présbe, Falckenstein Zood mellett [Fuss! in Baumg. Mant. 42], Prehodistye a Verestoron szorosnál [Fuss Trans. 115], Talmács [Schur En. 113], Freck havasai [Winkler ÖBZ. XVI. 46].

356. **M. trinervia** L. spec. (ed. 1753) 423 sub *Arenaria* — [*Arenaria trinervia* L.; Baumg.*! En. I. 407. — *Stellaria dichotoma* Baumg. ! En. I. 405, (non L.) est status fructiferus]. — Szőlők közt, erdők ntain és korhadó fatörzsein a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 4], Bányabükk [Freyn Közlem. XIII. 119], Torda [Ersei Tord. 75], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 28], Tótfalu [!], a két Aranyos hegyvidéke a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVIII. 183], Retyezáthegység [! Hazsl. Közlem. X. 16], Kis-Disznód, Götzenberg, Nagy-Csűr, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Talmács [Fuss Trans. 115], Árpás hegysége [! Schur En. 113], Medgyes, Kis-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 47], Brassó, Lövete [Baumg. ! En. I. 405], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 24], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 115], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 11], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 11]. Teszla [!].

92. *Arenaria* L. gen. n. 569.

357. **A. serpyllifolia** L. spec. (ed. 1753) 424. — [*A. serpyllifolia* Baumg.* En. I. 408. — *A. Marschlinii* Schur! Sertum n. 507 : En. 113, — non Koch. — *A. sphaerocarpa* Czetz! Erd. Muz. VI. 11. — *A. viscida* Schur Verh. sieb. Ver. X. 67. — *A. leptoclados* Borb. Öst. bot. Zeit. XXXV, 76, — vix Guss. Syn. II. 824]. Szántókon, parlagon, legelőkön, a mezei tájtól az alhavas tájig, az egész területen.

358. *A. multicaulis* L. Syst. (ed. X. 1759) 1034. — [*A. multicaulis* Baumg.* En. I. 407. — *A. ciliata* Baumg. En. I. 408; Schur En. 113 pro p.; Fuss Trans. 116, — non L. ejus stirps genuina in Europa orientali non nascitur]. — Havasaink füves kövecses legelőin. — Bucsecs [Baumg. l. c.] így annak Csobotja nevű magaslatán és az Omu csucson bőven [!], Rodna havasain: így a Stol, Galatz és Gemenea havasokon [Baumg. l. c. — sed Porcius ibidem recenter non vidit: Porc. En. 11].

359. *A. biflora* L. Mant. (1767) 71. — [*A. biflora* Baumg.*! En. I. 407. — *A. multicaulis* Schur Verh. sieb. Ver. III. 85; Schur En. 114, — ex herbario ejus! — *A. ciliata* Schur En. 114 pro p. — *Alsinanthe biflora* Schur Sertum n. 496, — non Fenzl]. Havasaink szakadékos köves lejtőin. Plaju-czeri a Frecki havasokon [Fuss! VSV. XX. 169], Frumosza Negován-mare, Burkács [Fuss Trans. 116], Szurul, Vurfu-Kocsilor és Vurfu-Farkasuluj [Baumg. l. c.], Negoj, Kerezesori havasok [! Fuss Trans. 116], Árpás havasai [bőven!, Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177].

359. b. *A. Transsilvanica* Simk. Tern. Füzb. X. (1866) 180. — [*A. rotundifolia* Borb.* Math.-Term. Értesítő 1882 p. 1, — non MB.]. — Bőven a Királykő napos sziklás keleti lejtőin főképp a Vleduska felett, továbbá a Csnákason és a Piroskán [!].

Termetére az *A. biflora* L.-hez hasonló, a melytől különbözik szélesebb és kerekdeden elliptikus levelei, többnyire 3—6 virágú bogernyője, és hegyesebb csésze-leveleivel.

Az *A. rotundifolia* M. B. taur. can. I. 343 jellegei közül a mi növényünkre nem illenek rá a következők:

Habitu *A. bifloræ* L. similis, a qua differt; foliis latioribus et rotundate ellipticis, cymis plerumque 3—6 floris, et sepalis acutioribus.

E notis diagnosticis *A. rotundifoliæ* M. B. taur. can. I. 343 in plantam nostram non quadrant sequentes:

«folia perfecte orbiculata, glaberrima, vix basi ciliata. Pedunculi. . . sub prima bifurcatura pari foliorum caulinis consimili. Calycina foliola subulata. . . Septembri florentem legi.»

A mi növényünk levelei nyanyis legfeljebb szélesen elliptikusoknak mondhatók, és csúcsuk kis hirtelen kiemelkedésben végződik; továbbá levelei szemölcsösek és tövük felé bőven pillásak; bogernyőjének két legalsó levelkéje keskeny lándzsás s így a szárlevelekhez nem hasonló; a eszelelevelek nem árhegyűek, hanem csak lándzsás hegyesek; végül növényünk júliusban virít s augusztus végén már egészen érett termésű.

Folia nempe stirpis nostræ ad summum late elliptici dici possunt, et apice subito apiculata sunt; deinde folia nostræ sunt papillosa et basin versus abunde ciliata; folia infima cymam in volucrantia sunt anguste lanceolata, itaque foliorum caulinorum dissimilia; sepalis non sunt subulata, sed lanceolata acuta; denique stirpis nostra Julio floret et mensis Augusti fine jam fructibus maturis gaudet.

+ *A. grandiflora* All. ped. II. 113. — [*A. grandiflora* Schur* Sertum n. 510]. — Árpás havasain a Kepreriaczén [Kladni ap. Schur En. 114].

360. *A. graminifolia* Schrad. Hort. Gotting. I. (1809) 11, tab. 5. — [*A. graminifolia* Baumg.* En. I. 411. — *Sabulina procera* Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 787. — *Eremogene procera* Reichb. Icones V. (1841) tab. 220 f. 4924]. — Széna mezőkön füves, nyílt helyeken a

mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [! Landoz I. 4; II. 28]. Kolos [Schur En. 112], Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 119], Torda [! Janka ÖBZ. VI. 194; Linn. XXX. 561], a Páreng felé [Baumg. l. c.], Vulkán szorosa [Bielz Landk. 80], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 116], Vizakna, Szelindek [Schur En. 112]. Szt-Erzsébet [Fuss! Alt. Arch. II. 367], Nagy-Csűr [Andræ Bot. Zeit. XI. 438], Kis-Csűr [Fuss Trans. 116], Medgyes, Szászesanád [Barth VSV. XVIII. 47].

93. *Alsine* Wahlenb. Fl. lapp. 127, 129.

361. **A. sedoides** L. spec. (ed. 1753) 425 sub *Cherleria*. — [*Cherleria sedoides* L.; Baumg.* En. I. 412. — *Alsine* Cherleri Fenzl in Gr. et Godr. Fl. fr. I. (1848) 255. — *Siebera cherlerioides* Schur! Sertum n. 483; En. 109. — non Schrad.]. — Havasaink sziklás szakadékos gerincein. — Árpás havasainak minden magasabb gerinczén [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Bucsecs [böven! Andræ Bot. Zeit. XI. 438], Fekete-Beszterce [? Ercsei Tord. 15].

362. **A. striata** L. Amoen. IV. (1759) 315 sub *Arenaria*. — [*Arenaria striata* Baumg. En. I. 410 ex descriptione. — nam in herbario ejus deest. — *Arenaria laricifolia* Jacq. Fl. Aust. III. (1775) tab. 272; Baumg.* En. I. 410. — secundum specimen Baumgartenii in Kitaibel herb. LIX. n. 97! — non L. — *Alsine laricifolia* Crantz Inst. II. (1766) 407; Wahlenb. carp. (1814) 133. — et Anct. Trans. — *Wierzbicka macrocarpa* Reichb. Icones V. (1841) f. 4931. — *Alsine Kitaibelii* Nym. consp. I. 116]. — Mészkö havasokon. — Serpuly havas a Rettyezáthegységben [Baumg. ap. Fuss Trans. 114], Szurul [Schur En. 112], Fogarasi, Barczasi, Rodnai és Szolnoki havasok [Baumg. En. l. c.].

363. **A. fasciculata** L. Syst. nat. (ed. XII. 1767) 733 sub *Arenaria*. — [*Arenaria fasciculata* L.; Baumg.*! En. I. 411. — *Alsine* Jacquini Koch Syn. (ed. 1837) 115. — *Minuartia Jacquini* Schur Sertum n. 500. — *Minuartia fastigiata* et *M. ramosissima* Schur En. 112]. — Napos köves dombokon a mezei tájon. — Kecskekő [Schur En. 112], Déva, Dobra, Szászsebes [Baumg. l. c.], Szászrégen [Schur En. 112. — sed verisimiliter sphalmate, loco Szászsebes, scriptum].

364. **A. frutescens** Kit. in Schult. Oestr. Fl. I. (1794) 667 sub *Arenaria*. — [*Arenaria saxatilis* Baumg.* En. I. 409. — non Huds. — *Tryphane falcata* Schur Sertum n. 495. — *Sabulina falcata* Schur! En. 111. — non *Alsine falcata* Griseb. Spic. rum. I. (1843) 200. — *Sabulina marginata* Schur Sertum n. 489. — *Sabulina rostrata* Schur En. 111]. — Sziklás napos hegylejtőkön a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Déva mellett a Szárhegyen [Simk. ap. Kern. Schedæ II. 86], Kozolya hegyn [Baumg. En. I. 409], Kőalja-Ohába és Csopea a Sztrigy mellékén [!], Rettyezát hegység, Boicza [Baumg. herb. !], Szurul, Alsó-Porumbac, Brassó [Baumg. En. I. 409], Bucsecs [Schur En. 111].

365. **A. verna** L. Mant. (1767) 72 sub *Arenaria*. — [*Arenaria verna* Baumg.* En. I. 409. — *Arenaria caespitosa* Ehrh. Beitr. V. 177. —

Arenaria tenuifolia Baumg.! l. c. — *Alsine tenuifolia* Auct. Trans.! — non Wahlenb. — *Sabulina viscosa* et mucronata Schur En. 109—110, — nec alior. — *Sabulina tenella* Schur Verh. sieb. Ver. X. 73; En. 111. — *Tryphane verna* Reichb. Icones V. tab. 207. — *Alsine ramosissima* Kern. Öst. bot. Zeit. XVIII. 183, — an etiam *Arenaria ramosissima* Willd. En. suppl. (1813) 24 (solum nomen)? — *Alsine lariciifolia* Landoz! I. 5, — non Wahlenb. — *Alsine viscosa* Czetz! Erd. Muz. VI. 10. — *A. Villarsi* Salzer Reiseb. 323. — ex locibus natalibus. — *Neumayera austriaca* Fuss Trans. 114, — quoad plantam e Lövete. — *Arenaria saxatilis* Czetz! Erd. Muz. VI. 11, — nec alior. — Sziklás helyeken a mezei tájtól a havasi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 4; II. 28], Torda [Baumg. l. c.], Székelykő [!Winkler ÖBZ. XVI. 48] és Tilalmas Toroczkónál [!], Enyed és Toroczkó közt [Schur En. 111], Vulturésze Padságnál [!], Csáklyaikő [!Barth VSV. XIX. 144], Sárd [Cserni Gyulaf. 28] és Szt-Mihályköve Gyulafehévár vidékén [!], Nyegra [!Kern. l. c.] és Felső- s Alsó-Szkerisora a Biharhegységben [!], Boicza az Érczhegységben [!], Borberek [Csató ap. Schur Phytogr. 137], Vajda-Hunyad hegyein [!Andræ Bot. Zeit. XI. 437; XIV. 429], Petrény a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 15], Burkács, Fogaras havasai, Rozsnyó [Fuss Trans. 113], Királykő, Bucsecs [Schur En. 110 sub *S. caespitosa*], Keresztényhegység, Kőhavas, Tejköhavas, Teszla [Baumg. l. c.], Remete [Schur En. 109 sub *S. viscosa*], Lövete [Fuss Trans. 114 sub *N. austriaca*], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22 sub *S. caespitosa*], Struniora, Hajta [Baumg. l. c.], Ünőkö, Korongyis [Schur VSV. X. 131; 144] s Rodna egész hegységén [Porc. En. 11].

var.) *carpatica* Porc. En. 11. — *Dignoscitur caule pedunculisque glaberrimis.* — Rodna havasai [Porc. l. c.].

365. *b. A. Gerardi* Willd. spec. II. (1799) 729 sub *Arenaria.* — [*Arenaria Gerardi* Baumg.* En. I. 412. — *Alsine alpina* Andræ Verh. sieb. Ver. VI. 50. — *Sabulina Villarsii* Schur! Verh. sieb. Ver. III. 85. — *Arenaria austriaca* Baumg.! En. 411; Kotschy Zool. bot. Ges. III. 65; Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22; En. 110]. — Havasaink sziklás helyein. — Kuszturnák a Rettyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 79], Negoj [Schur En. 110], Árpás havasai [!Schur VSV. III. 85], a Dregus, Vist és Szombatfalva felett fekvő Fogarasi-hegység havasain [Baumg.! En. 411], Királykő [!Kotschy l. c.], Bucsecs [Andræ Bot. Zeit. XI. 437], Keresztényhegység [!], Kőhavas! [Schur En. 110], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Struniora, Hajta és Pietrosz Besztercei havasok [Baumg. En. 412], Csukás [!].

365. *c. A. nivalis* Fenzl in Ledeb. Fl. ross. I. (1841) 348 pro var. α) *Alsine vernæ.* — [*A. liniflora* Jacq. Aust. V. tab. 445; Baumg.* En. I. 412. — non L. fil.]. — Havasok kövecses tetőin. — A Bucsecs főcsúcsán és legmagasabb gerincein [!], Csukás, Teszla [Baumg. l. c.].

366. *A. recurva* All. ped. (1785) n. 1713 tab. 89 sub *Arenaria.* — [*Arenaria recurva* Wulf. ap. Jacq. Collect. I. (1786) 244 tab. 6; Baumg.* En. I. 410, — *Tryphane recurva* Reichb.]. — Havasaink tetőin. — Kuszturnák a Rettyezáthegységen [Csató Erd. Muz. IV. 80].

Szurul, Keresztényhavas, Tejköhavas [Fuss Trans. 114], Bucsecs! Piroska [Baumg. l. c.].

367. **A. Banatica** Henff. in. Reichb. Germ. Exc. III. (1832) 787 sub Sabulina. — [Arenaria subulata Baumg.*! Mant. 42. — Alsine setacea Auct. Trans.!, — non M. et K.]. — Napos szakadékos mészkő-sziklákon a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Torda-hasadéka [! Schur VSV. X. 73], Székelykö Toroczkónál [Sink. Album 177], Runk és Padság völgyeiben s a Skericzán Padságnál [Freyn Közlem. XIII. 119], Vulturésze Padságnál [Sink. Album 182]. Ényed és Toroczkó közt [Schur En. 111], Dreksán-Commandó a Retyezáthegységben [Baumg.*! l. c.], Porcesed, Brassó, Keresztényhavas Tömösszorosa [Schur En. 111], Királykö [! Kotschy ZBG. III. 63], Bucsecs [! Andræ Bot. Zeit. XI. 438], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 112], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

94. *Sagina* L. gen. n. 176.

368. **S. depressa** Car. Fr. Schultz! Prodr. Fl. starg. suppl. (1819) 10. — [S. dichotoma Henff. Bot. Zeit. 1853 p. 626; Zool. bot. Ges. VIII. 74. — S. ciliata et S. apetala Schur Sertum n. 475, 477; Verh. sieb. Ver. X. 208; En. 108; Fuss Bericht 20; Fuss Trans. 110. — Stirps nostra differt a S. apetala præcipue sepalis acutioribus et fructiferis erectis nec explanatis; item a S. ciliata Friesfoliis solum ad vaginam ciliolatis]. — Agyagos dombokon, erdők szélén, pocsolják viz-árkok mentén a mezei tájon. — Mundra és Vizakna közt Nagyszeben-nél Schellenberg felé, Talmács Freck [Schur En. 108], Tömös folyónál [Schur VSV. X. 208], Temen folyónál Moldva határán [Fuss Bericht 28], Szamos folyónál Uj-Rodnánál [Schur En. 108].

369. **S. procumbens** L. spec. (1753) 128. — [S. procumbens Baumg.* En. I. 103. — S. bryoides Schur En. 108. — sed in herbario ejus lembogensi deest]. — Nyirkos füves helyeken a mezei tájtól a havasi tájig. Van szíromtalan alakja is = S. procumbens β) apetala Porc. MNL. IV. 126. — Csucsá [! Freyn Közlem. XIII. 118], Vlegyásza hegység [!], Kolozsvár [! Landoz I. 5], Padság és egész hegyvidéke [!], Muntyele-mare [Freyn Közlem. XIII. 118], Tibornál a Kecskekő felé, Mamuthegy Tótfalu felé [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyula. 28], Verespatak, Felső-Vidránál az Aranyos mentén [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XVIII. 182], Retyezát és Pareng hegység [!], Czibinhegység [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Bongárd, Boicza, Porumbák [Fuss Trans. 107], Ujgyháza, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 47], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Kerczesora havasai [Schur En. sub S. bryoide], Brassó [Freyn Közlem. XIII. 118], Keresztényhegység [!], Bárczasági és Rodnai hegységek [Baumg. l. c.].

370. **S. Linnaei** Presl. rel. Hænk. II. (1835) 14. — [S. saxatilis Wimm. Fl. Schles. (ed. 1840) 76. — Spergella macrocarpa Reichb. Icones (1841) f. 4963. — Sagina macrocarpa Maly En. (1848) 293.

394; Schur* Sertum n. 479. — *Spergella glabra* Schur Sertum n. 478; En. 108, — non Koch syn. — *Spergella saginoides* Schur Sertum n. 481, — et Auct. Trans.]. — Havasok kövecses legelőin. — Retyezát havasok [! Hazsl. Közlem. X. 16], Pareng havasok [!], Czi-binjezer [Fuss Trans. 110], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Butyán, Bucsecs. Keresztényhegység [! Schur En. 108], Ünőkö [Andræ Bot. Zeit. XI. 437] s Rodna többi havasai [Porc. En. 11], Csukás [!].

370/b. **S. Baumgarteni** Sink. — Habitus et folia præcedentis; differt vero ab ea pedunculis duplo tenuioribus subglandulosisque, nec non floribus dimidio minoribus. — Kőhavasón a Havasutján 1500 met. magasságban, elég [!].

† **S. subulata** Swartz in Act. Holm. 1789 p. 45 sub *Spergula*. — [*Spergula subulata* Baumg.* En. I. 427, — sed in herbario ejus sub hoc nomine *Spergula glandulosa* Bess invenitur!]. — Lápos helyeken a hegyi tájon. — Keresztényhavas, Bucsecs [Schur En. 109], Kukojszás a SztAnna tónál, Parajd [Baumg. l. c.].

† **S. glandulosa** Bess. Prim Fl. Gal. (1809) I. 298 sub *Spergula*. — [*Spergella glandulosa* Schur* Sertum n. 482]. — Mezőkön Bráza kőszirte felé [Schur En. 109].

95. *Spergula* L. gen. n. 586.

371. **S. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 440. — [*S. arvensis* Baumg.*! En. I. 426. — *S. pentandra*, et *S. nodosa* Baumg. ! En. I. 426 et Auct. Trans., — non L. — *S. Morisonii* Schur Ö. bot. Zeit. XI. 21, — non Bor. — *S. sativa* et *S. vulgaris* Bönnigh. Fl. Monast. n. 568. — *S. muralis* Salzer Reiseb. 322. — *Spergularia segetalis* Cserni Gyulaf. 28]. — Szántók közt mint *S. sativa* Bönnigh.; csorvás helyeken folyók, patakok mentén, mint *S. vulgaris* Bönnigh. — Csucsánál és Nagysebesnél a Körös mentén [!], Kolozsvár [Landoz I. 5], Torda [Eresei Tord. 39], Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 28], Szkerisora, Nyegra, Vidra [! Kern. ÖBZ. XVIII. 188], Detunata alatt Bucsum felé [!], Várhely [Hazsl. Közlem. X. 16], Petrozsény [!], Vizakna, Nagyszeben [Schur En. 125], Kis- és Nagy-Apold, Kistorony, Omlás, Szt-Erzsébet [Baumg. l. c.], Kis-Ludas [Fuss Trans. 111]; Árpás-pataka [!], Medgyes, Baromlaka [Barth VSV. XVIII. 47], Segesvár [Fro. Schässb. 23], Brassó, Dereste, Zajzon [!], Lövete, Oláhfalú [Baumg. l. c.], Besztercze [Fuss Trans. 111], Rodna [Schur VSV. X. 123 sub *S. pentandra*] s az egész Naszód vidékén [Porc. En. 11].

var.) **S. maxima** Weihe in Bönnigh. Fl. Monast. (1824) n. 568. — Lenvetések közt a Székelyföldön, — így Kézdi-Vásárhelynél [Schur ÖBZ. VIII. 282], Rodna-Naszód vidékén [Porc. Naseud. 183]. — [Prazsmár mellől Schur nem közli, és Fuss Trans. 111. lapján a Prazsmár mellől való közlés tévedése bizonyára onnan ered, hogy Schur az Öst. bot. Zeit. VIII. 281. lapján néhány Prazsmár mellett észlelt növényről szól s azután a 282-ik lapon hirtelen átesap a Kézdi-Vásárhely mellett szedett növényekre. Fuss Trans. művében több helyen ismétlődik az ily tévedés].

96. *Spergularia* Pers. syn. pl. I. (1805) 504 (solum nomen); Presl. Cech. (1819) 94. — [*Lepigonum* Fries Hall. (1818), — solum nomen; Wahlberg Gothob. (1820) 45].

372. **S. rubra** L. α spec. (ed. 1753) 423 sub *Arenaria*. — [*Arenaria rubra* L.; Baumg.* En. I. 408. — *Lepigonum rubrum* Wahlberg l. c. — *Alsine rubra* Wahlenb. Fl. Ups. (1820) 151]. — Utak, tócsák s folyóvizek mentén a mezei tájon. — Csucsá [!], Kolozsvár [Landoz I. 5], Lupsa [Ercsei Tord. 74], Biharhegységben a két Aranyos mentén, Maros-Némethi, Déva [! Baumg. l. c.], Kovrágy a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Lomán, Dusi-szoros, Guraró, Frumósza, Dersán, Nagyszeben, Verestorony-szorosa, Porcsesd [Fuss Trans. 111], Arpás falu felett [Schur VSV. III. 85], Alsó Porumbach, Alsó-Szombatfalva és Fogaras vidéke [Baumg. l. c.], Kis-Kapus, Asszonyfalva, Balázsfalva [Barth ! VSV. XVIII. 47], Parajd [Fuss Trans. 111]. Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 11], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

373. **S. salina** Presl. Cech. (1819) 93. — [*Arenaria marina* Auct. plur.; Baumg.* En. I. 409. — *Lepigonum medium* Wahlb. Gothob. (1820) 45. — *Lepigonum salinum* Fries Nov. Mant. III. (1843) 34. — *Arenaria halophila* Bunge in Led. Fl. Alt. II. (1830) 162, — est variatio glanduloso-pubescentis]. — Szikes nedves kelyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 5], így a Tekintővölgyben [! cum forma glanduloso-pubescenti Simk. MNL. III. 51], Szamosfalva [!], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Botorom és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 118], Déva [!], Koncza, Drassó [Csató Székács 257], Vestény [!]. Nagyszeben [Schur En. 126], Felső-Bajom [Salzer Reiseb. 386], Vizakna, Parajd, Kőhalom, Jánosfalva, Homoród-Szt-Pál és Szt-Péter [Baumg. l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 11].

374. **S. marginata** DC. Fl. Fr. IV. (1805) 793 sub *Arenaria*. — [*Lepigonum marginatum* Koch Deutsch. Fl. (1841) II. 505; Schur* En. 126]. — Sós, nedves helyeken a mezei tájon. — Kolos [Freyn Közlem. XIII. 118], Szamosfalva, Torda, Maros-Ujvár [Schur l. c.], Tűr. Nagyselyk [Barth VSV. XVIII. 47].

XIII. *Paronychiaceae* St. Hil. mém. des paronych. (1816) 56.

† *Corrigiola littoralis* L. spec. (1753) 271. — [C. littoralis Baumg.* En. I. 266, — sed in herbario ejus deest; et quum recenter nec in Banatu nec in Transsilvania inventa sit, me iudice e flora nostra tollenda]. — A Nagy-Küküllő és az Olt folyó partjain [Baumg. l. c.]; de Baumgarten gyűjteményében nincs meg, és ujabbán sem Erdélyben, sem a Bánságban senki sem találta. Véleményem szerint hazánkából tévesen közölték, s ezért flóránkból törölnendő.

97. *Herniaria* L. gen. n. 308.

375. *H. glabra* L. spec. (ed. 1753) 218. — [*H. glabra* Baumg.* En. I. 197]. — Folyók mentén, fővényes helyeken a mezei tájon. — Csucsá [! Freyn Közlem. XIII. 118], Nagysebes. Sebesváralja, Széke-lyő völgye [!], Kolozsvár [Landoz I. 7], az Aranyos mentén Tordánál [Wolff MNL. I. 59], Disznájó [Ercsei Tord. 123], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 225], Giresau, Talmács [Fuss Trans. 225], Kerczesora és Árpáspataka [!], Alsó-Szombatfalva [Baumg. I. c.], Monosfalu és Maros-Oroszfalu közt a Felső-Marosnál [Porc. En. 21]. — Az Ünőkő havason hol Salzer Reiseb. 312. lapján fölveszi, nem terem, és hava-sokon eddig sehol sem találták.

376. *H. incana* Lam. Diet. III. (1789) 124. — [*H. hirsuta* Baumg.* En. I. 198; Schur Verh. sieb. Ver. X. 70, — ex ipso in Öst. bot. Zeit. X. 183; Fuss Trans. 225; Schur En. 222, — non L. — *H. Besseri* Fisch. in Horn. suppl. 127; Janka Linn. XXX. 568]. — Napos füves dombokon, köves parlagokon, a mezei tájon. — Kolos [Schur En. 222], Thuri hasadék [Landoz I. 7; II. 30], Torda [Wolff ap. Janka I. c.], Maros-Ujvár [Schur VSV. X. 70], Borbándnál az Om-poly mentén [!], Gyulafelérvár [Baumg. I. c.], Vereshegy Szászsebes-nél [Lerchenf. ap. Schur ÖBZ. X. 184 sub *H. hirsuta*].

98. *Paronychia* Tournef. Inst. tab. 288.

377. *P. cephalotes* MB. Taur. Cauc. III. (1819) 169 sub *Ille-cebro*. — [*Illecebrum capitatum* Baumg.*! En. I. 187, et Auct. Trans. — non L. — *Paronychia argentea* Reichb. Germ Exc. III. 564, quoad plantam Transsilvanicam, — non Lam. — *Illecebrum verticillatum* Schur Sertum n. 1040, — non L. — *Paronychia Hungarica* Grisb. Spicil. I. (1843) 215. — Vide etiam: A. Kerner in Öst. bot. Zeit. XVII. 20]. — Mészkö sziklákon a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kop-pánd hasadéka [! Ercsei Tord. 46], Runk és Lunka mellett [Freyn Közlem. XIII. 118], Skericza Padságnál [!], Torda-hasadéka és Brassó hegyei [! Baumg. I. c.], Rozsnyó [Fuss! Alt. Arch. II. 358].

† *Polycarpon tetraphyllum* L. spec. (ed. 1763) 131. — [*P. tetra-phyllum* Schur* Sertum n. 1043]. — Kolos mellett [Lerchenf. ap. Schur En. 223].

99. *Scleranthus* L. gen. n. 562.

378. *S. uncinatus* Schur* Verh. sieb. Ver. II. (1851) 10. — [*S. unci-natus* Schur Verh. sieb. Ver. I. (1850) 107 solum nomen. — *S. Haynaldi*, *S. Jankei*, *S. Fussii*, *S. Czetzii* Reichb. Öst. bot. Zeit. XXII. 115. — *S. Radnanus* Reichb. Öst. bot. Zeit. XXII. 461. — Etiam *S. polycarpus* Gren, — non L.; *S. Martini* Gren. in Schultze Arch. Fl. fr. et All. p. 206; et *S. hamosus* Pouz. Fl. Gard. I. 206, — huc pertinent, teste cl. Janka

in Öst. bot. Zeit. IX. 225; Linn. XXX. 568; et Bonnet Hist. 12]. — Főkép havasi legelők elnállott granitos talaján. — Cibinhegység: Nego-ván, Stirpu [Schur VSV. II. 10], Frumósza, Serbóta, Besinou [Fuss Trans. 226], Dealunegru [Fuss ap. Andræ Bot. Zeit. XI. 439]; Grudata [Csató ap. Pantocsek ÖBZ. XXIV. 26], Fogarasi havasok [? Primies Lárpat VII. 376], Buceacs [! Andræ Bot. Zeit. XI. 439], Csukás, Teszla [!], Kereszthegy [Schur! VSV. X. 158], Ünökő [Bielz ap. Schur VSV. I. 107] és Rodna többi havasai [Porc. En. 21]. — Area geographica: Pyrenæi centrales et Cevenni in Gallia australi; Karpati austro-orientales; Pontus, Cappadocia, Cilicia, Persia borealis [Vide etian Boiss. Fl. orient. I. 750].

379. **S. annuus** L. spec. (ed 1753) 406. — [S. annuus Baumg.* En. I. 293. — S. collinus Schur Verh. sieb. Ver. II. 11. ex ipso in Schur En. 224. — S. elegans Barth. Arch. XV. 109. — S. Borborygius Reichb. ap. Holuby in Öst. bot. Zeit. XXIV. 55. — ex loco natali]. — Szikár parlag helyeken és szántókon a mezei tájon; a Fogarasi-hegység havasi tájain, hol Primies S. collinus Schur név alatt felveszi, nem terem, mert havasokon nem honos. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 91], Kolozsvár [Landoz I. 7], Túr, Mikes, Koppánd [Ercei Tord. 145], Bilak hegy Borbándnál, Csáklyaikő völgye Benedek és Csáklyánál, a Kis- és Nagy-Aranyos völgyei a Bihar hegységben, Verespatak, Bucsom és Boicza az Érczhegységben Nagyg, Haró, Déva [!], Borberek [Holubyl. c.]. Vaskapu Zajkány felett, Retyezáthegység [! Hazsl. Közlem. X. 16], Pujtól Váraljáig a Sztrigy völgyében [!], Koneza [Csató Székács 262], Porcesed, Talmács, Szt-Erzsébet [Schur VSV. II. 11], Nagy-Disznód, Szelindek [Schur En. 223], Nagyszeben, Szászujfalu [Fuss Trans. 226], Ujgyháza, Alezina [Baumg. I. c.], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Kis-Selyk, Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 72], Szásznesmes [Fuss Trans. 226], Segesvár, Nagysink, Kóhalom [Baumg. I. c.], Alsó-Rákos [!], Arpaspatakánál [!], Kerszthegy [Schur VSV. X. 158], Beszterce [Herzog Bist. 22], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

380. **S. verticillatus** Tausch in Flora 1829 Ergänzb. p. 50. — [S. verticillatus Schur* En. 224]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Kecskető, Szt-Erzsébet, Brassó [Schur I. c.].

381. **S. intermedius** Kittel Linn. Taschenb. (1847) 193. — [S. intermedius Schur* Sertum n. 1046. — S. annuus \times perennis Lasch Linn. (1829), — sed stirps nostra rectius ex S. annuo et S. dichotomo derivenda]. — Fővényes köves helyeken, folyók mentén a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [Schur En. 224], Vidra mellett az Aranyos ölgvényben, Lepusnik és Rinsor völgye a Retyezát hegységben [!], Nagydisznód, Talmács [Schur I. c.].

382. **S. dichotomus** Schur! Verh. sieb. Ver. II. (1851) 10, 12; Schur. En. 225. — [S. perennis Baumg.* En. I. 394 et Anet. Trans. — non L. — S. heterosanthus Reichb. et S. microdichodon Reichb. ap. Tauscher Öst. bot. Zeit. XXIII. 323]. — Csorvás folyópartokon, sziklás és köveses dombokon a mezei tájon. — Csucsá [több helyen! Feicht. Közlem IX. 91], Kolozsvár [! Landoz. I. 7], Torda [!], Tur, Koppánd,

Mikes [Ercsei Tord. 145], Vidaj [Freyn Közlem. XIII. 118], Vidra a Biharhegységben [! Kern ÖBZ. XIX. 369], Csáklya felett a Csáklyaikő felé, Nagyág, Haró, Déva összes hegyei a Kozolyágig, Telek és Vajda-Hunyad közt [!], Várhely [! Hazsl. Közlem. X. 16], Lepusnik völgye [! Tauscher l. c.] Petrozsény, a Sztrigy mentén Pujtól Piskiig bőven [!] így Oláh-Brettyénél [Csató Erd. Muz. VI. 19], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 226], Székácsvölgy [Csató Székács 262], Guraró [Schur! VSV. II. 10], Kis-Disznód [Schur En. 225], Vizakna, Nagyszeben, Szászujfalu, Boicza, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 226], Resinár, Szt-Erzsébet [Ormay exs. !], Kis-Kapus, Baromlaka, Kisselyk, Monora, Hosszúaszó, Mike-szásza [Barth VSV. XVIII. 72], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Árpás hegyvidéke [! Schur En. 225], Főrcsvár [Freyn Közlem. XIII. 118], Rodnán a Szamosvölgyében s a Valie-vinulnj-ban [Schur VSV. X. 123, — sed Porcius apud Rodnam nullibi vidit: Porc. En. 21].

Linné *Scleranthus perennis*-étől, mely nálunk nem terem, a mi növényünk következőkben különbözik: gyökere nem élő, hanem egy-két évi; virágzó száraihoz meddők vegyülnek s mindnyája felálló; szárizei hosszabbak mint a *S. perennis*-nél; levelei hosszabbak, ritkábban állók, szálas árformák, hasonlóbbak a *Polycnemum* mint a *S. perennis* leveleihez; virágzata lazább terepélyesebb, csészéi elvirágzás után is többé-kevésbé nyitottak s nem csukottak.

Dignoscitur a *S. perenni* L. spec. (ed. 1753) 406, Succio, apud nos non nascenti: radice non perenni, sed annua aut bienni; caulibus floriferis sterilibus interjectis, omnibus erectis, nec decumbentibus; internodiis quam in *S. perenni*, longioribus; foliis longis, sparsioribus et lineari-subulatis, iis *Polycnemum* magis, quam *S. perenni* L. similibus, qui habet folia crassiuscula, breviora, densioraque; inflorescentia laxiore amplioreque; calycibus post anthesim etiam plus-minus apertis, nec clausis.

383 *S. neglectus* Rochl. ! in Baumg. En. III. (1816) 345. — [*S. neglectus* Baumg.*! l. c. — *S. marginatus* Guss. Prodr. sic. (1827) 486]. — Havasaink granitos, törmelékes tetőin. — Plesu hegy Csucsánál [? Feicht. Közlem. IX. 91], Retyezát [Kotschy ap. Schur VSV. II. 9], Sleveland-mare a Pareng hegységben bőven [Simk. Közlem. XV. 536], Kerezesora havasai [Schur VSV. II. 9], Árpás havasai [Kayser ap. Andrae XI. 458], Bucsecs [! Andrae l. c.].

XIV. *Portulacaceae* Juss. gen. 312.

100. *Portulaca* L. gen. n. 603.

384. *P. oleracea* L. spec (ed. 1753) 454. — [*P. oleracea* Baumg.* En. II. 6]. — Megmunkált talajon: így kertekben, szőlőkben, utak mentén az egész terület mezei táján.

† *P. sativa* Haw. [*P. grandiflora*. Auct. Trans.] Colitur in hortis. — Kerteink egyik dísznövénye.

101. *Montia* L. gen. n. 101.

385. **M. fontana** L. spec. (ed. 1753) 87. — [*M. fontana* Baumg. En. 65. — *M. minor* et *M. rivularis* Schur Sertum n. 1036: En. 222]. — Tócsák s patakok mentén; de újabb időben senki sem lelte Erdélyben. — Árpás és Fogaras hegysége [? Schur En. 222], a Gemenea felé Rodna hegységén [Baumg. l. c.] s a Szamos folyónál Uj-Rodna mellett [Schur En. 222]; de Porcius egyik helyen sem lelte [Pore. En. 21].

XV. *Tamariscaceae* Desv. ann. sc. nat. IV. 344.102. *Myricaria* Desv. l. c. 349.

386. **M. Germanica** L. spec. (ed. 1753) 271 sub *Tamarice*. — [*Tamarix germanica* L.; Lerchenf.* ap. Ziegler De re sylv. 30; Baumg. En. I. 265. — *M. germanica* (?) *patens* Reichb. Germ. Exs. III. 587. — *M. squamosa* [Reichb. l. c.], — Hegyi-patakok csorvás helyein. Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 7], Szt-Mihályfalva mellett az Aranyos mentén [Wolff MNL. I. 59, valamint Mészkö mellett [!], Runk és Lunka közt a Runki völgyben [Freyn Közlem. XIII. 121], Tordánál és Padság patakánál [! Ercsei Tord. 16], Mindszentnél a Gáldi-patak mentén. Tótfalunál a Szt. Mihályköve felé [!], Hátszeg völgye [Andræ Bot. Zeit XIV. 251], a Sztrigy mellékén Bajesd, Kőalja-Ohába, Váralja [!] valamint Oláh-Brettye, Russ és Szt-György mellett [Csató Erd. Muz. VI. 19], Piski és Szászváros közt a Maros mentén [!], Szászsebes folyóvizeinél [Csató Székács 261], Asszonyfalva, Balázsfalva [Barth. VSV. XVIII. 72] valamint Segesvár a Nagy-Küküllőnél [Baumg. l. c.], Nagyszében [Reihenb. VSV. XXVI. 127]. Sellemberk [Fuss Trans. 222], az Olt folyónál Talmács és Freck közt [Baumg. l. c.], Árpás-patakánál [!], Kerczesori és Árpási üveghuta, Brassó, Töresvár [! Fuss Trans. 222], Zernyest pataka [!], Ojtoz szorosa [Baumg. l. c.], Maros-forrás-pataka [Schur VSV. X. 162], Csik-Szt-Domokós völgyében az Olt folyónál [Schur ÖBZ. VIII. 24], Tölgyes szorosa [Fuss Trans. 222], Rodna [Schur VSV. X. 124], Hétfalu patakainál, a Garesintől Zajzon patakáig elég bőven [!].

XVI. *Elatinaceae* Cambess. in Mém. du mus. XVIII. 225.103. *Elatine* L. gen. n. 502.

387. **E. Alsinastrum** L. spec. (ed. 1753) 368. — [*E. Alsinastrum* Baumg.* En. I. 347. — *Alsinastrum Galii folio* Vail. Bot. Paris t. I. f. 6]. — Nedves árkokban tócsák szélén a mezei tájon. — Székely-Kocsárd a Maros mentén és Balomir a Sztrigy mentén [Csató herb. !], Gu-

raró, Nagyszeben [Fuss Trans. 123], Resinár [Schur En. 126], Vizakna [Reckert! ap. Fuss VSV. XIV. 205], Asszonyfalva, Balázsfalva, Hoszszúaszó [Barth! VSV. XVIII. 48], Telek és Kézdi-Szt-Iván Háromszékben [Baumg. l. c.].

† 388. **E. Hydropiper** L. α spec. (ed. 1753) 367. — [E. Hydropiper Baumg.* En. I. 346, sed verisimiliter tam Baumgartenius quam Auct. Hung. sub hoc nomine *E. camylospermum* Seub. monogr. elat. (1845) 17, comprehendere]. — Arkokban, árterek helyeken a mezei tájon. — Büdös hegy alatt [Baumg. l. c.].

389. **E. hexandra** DC. Icones Gall. I. (1808) 14. tab. 43; Fl. fr. V. (1815) 609. — [E. triandra Baumg.* En. I. 717, — non Schkuhr, — enj_g stirpem genuinam ex Hungaria adhuc non vidi]. — Nedves helyeken a mezei tájon. — Alsó-Szombatfalva, Fogaras [Baumg. l. c.], Bráza [Schur En. 126].

XVII. *Linaceae* DC. Théor. élém. ed. I. 214.

104. *Linum* L. gen. n. 389.

390. **L. flavum** L. spec. (ed. 1753) 279. — [L. flavum Baumg.* En. I. 273. — Xantholinum flavum Reichb. Nat. pl. syst. 307. — L. Tauricum Borb. MNL. IX. 59]. — Verőfényes dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy, [Torda Freyn Közlem. XIII. 124], Felvincz, Dombró, Székelykő, Csákykő völgye Benedek felett [!], Bilak [! Schur VSV. 63], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 30], Maros-Sólymos, Déva, Vajda-Hunyad [!], Nagyoklos a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 124], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Szászujfalva, Rothberg, Nagyeszter [! Fuss Alt. Arch. II. 362], Vizakna, Nagyszeben, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 124], Szt-Erzsébet, Ujgyháza, Segesvár, Fejéregyháza [Baumg. l. c.], Medgyes, Szt-Ivánfalva, Baromlaka, Asszonyfalva, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Hoszszúaszó, Mikeszásza, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 48], Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Galacz Fogarasnál [Fuss Trans. 124], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24; VSV. X. 168], Szászfőregén [Emerich ap. Fuss Trans. 124], Beszterce [Herzog Bistr. 14], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 12], Györgyfalva [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

391. **L. hirsutum** L. spec. (ed. 1753) 277. — [L. hirsutum Baumg.* En. I. 271. — L. viscosum Lazdoz II. 28, — non L.]. — Napos dombokon, szőlők és gyümölcsösök között a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 5], Kolos, Boós, Berkenyes, Torda, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 124], Csegez [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Gerend, Felvincz, Kercsesd, Dombró, Nagyeszter, Benedek, Csákykő, Gyulafehérvár, Szt-Mihálykő Tótfalvánál [!], Déva [! Téglás Tudosítv. I. 20], Maros-Sólymos [!], Nagyoklos a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz.

VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss. Trans. 124], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Nagy-Csűr. Szelindek [Fuss Trans. 124], Szt-Erzsébet, Szászuifalu, Dolmány, Rothberg, Segesvár [Fuss Alt. Arch. II. 362], Medgyes, Szt-Ivánfalva, Baromlaka Asszonyfalva, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Hosszúaszó, Mike száza. Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 48], Brassó [Schur VSV. X. 204], Szászrégen [Emerich ap. Fuss. Trans. 124], Beszterce [Herzog Bistr. 14], Sajóvölgye [Porc. En. 12], Záporez [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

392. *L. nervosum* W. et K. Icones II. tab. 105 (1802). — [L. nervosum Baumg.* En. I. 271. — L. narbonense Baumg. ! En. I. 272, et Auct. Trans. — non L. — L. corymbosum Landoz I. 5]. — Napos esernyes dombokon s azok szénamezőin a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos, Torda. Mezőség, Elekes [! Baumg. I. c.], Apahida [Barth Arch. XV. 108], Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 124], Gerend [Wolff MNL. I. 57], Felvincz [Fuss Trans. 125 sub L. narbonense], Bilak [Schur VSV. X. 63], Tűr [Barth VSV. XVII. 49], Déva [Téglás Tudósítv. I. 20], Segesvár [Baumg. I. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 14].

+ *L. usitatissimum* L. spec. (ed. 1753) 277. — [L. usitatissimum Baumg. En. I. 270. — L. humile Auct. Trans ! — L. vulgare et L. crepitans Schur Verh. sieb. Ver. X. 151]. — Colitur et hinc-índe subspontaneum. — Tenyésztik a mezei tájtól a havasalji tájig s itt-ott elvadul.

+ *L. angustifolium* Huds. Fl. Angl. (1762) 134. — [L. angustifolium Schur* Sertum n. 564 cum ? — L. marginatum et L. cribrum Schur herb. lemb. ! et Schur En. 127]. — Napos dombokon : Kolos. Bilak, Déva [Schur En. 127]. — Minthogy Schur kivitelével Erdélyből senki sem közli, s a Schurtól közlött termőhelyeken magam sem találtam ; továbbá minthogy növénygeografiai okokból is valószínűtlen Erdélyben való honossága : ezért a Schur herbáriumában levő példányok véleményem szerint nem Erdélyből valók.

393. *L. extraaxillare* Kit. Addit. (1864) 269. — [L. alpinum Baumg.* En. I. 273 et Auct. Trans. — non Jacq. ! En. (1762) 54. 229, nec L. spec. (1763) 1672. — L. montanum Auct. Trans. ex locis alpinis indicatis, — nam L. montanum Schleich in alpinis non nascitur]. — Havasaink szakadékos sziklás lejtőin helyenként bőven. — Freck havasai [Baumg. I. c. ; Winkler ÖBZ. XVI. 46], Domna-völgye [Fuss Trans. 125], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 177], Berczaság havasai [Baumg. I. c.], így a Királykövön és Bucecsen [Schur En. 128], Csukás [bőven !], Ocsém [Schur ÖBZ. VII. 22], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], s Rodna többi havasain [Porc. En. 12], Szolnoki havasok [Baumg. I. c.].

394. *L. perenne* L. spec. (ed. 1753) 277. — [L. perenne Baumg.* En. I. 271. — L. austriacum var.) montana Schur Verh. sieb. Ver. X. 66. — L. alpinum Landoz II. 28, — non Jacq.]. — Hegyi Kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 5], Torda [Schur VSV. X. 78], Zalatna [Fuss Trans. 125], Bilak [Schur ! VSV. X. 63], Kecsekő [Schur VSV. X. 66], Zdraholez [Téglás Tudósítv. II. 8], Nagyszeben [Fuss Trans. 125], Kakasfalva [Schur ÖBZ. X. 181], Hortobágyfalva [Baumg. I. c.], Talmács [Schur En. 128], Felső-Bajom [Fuss Trans. 125], a Bar-

czaság hegyi kaszálóin [Baumg. l. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Csicsóhagymás [Czetz herb. !], Györgyfalva [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

395. **L. Austriacum** L. spec. (ed. 1753) 278. — [L. austriacum Baumg.* En. I. 272. — L. perenne Barth! Arch. XV. 108. — L. barbulatum Schur Verh. sieb. Ver. X. 64: Schur herb. ! et Schur En. 127]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 5], Kolos, Boós, Berkenyes, Torda, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 124], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 57], Csegez, Kisfalud [Haynald herb. !], Aranyos melléke Padságnál [!], Bilak [! Schur VSV. 64 sub L. barbulato], Déva [!], a Sztrigy mentén Russ-nál [Csató Erd. Muz. VI. 16] s onnan Fehérvízig és Pujig [!], Várhely [! Hazsl. Közlem. X. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 126], Székácsvölgye [Csató! Székács 257], Nagyszeben [Schur ÖBZ. X. 181], Vizakna, Nagyesűr, Szelindek, Talmács [Fuss Trans. 126], Szászivánfalva, Arbegen, Kiseselyk, Szászcsanád, Monora, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 49], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Morgonda, Segesvár, Száskézsd, Kőhalom [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 126], Kilény Sepsi-Szt-Györgynél [!].

395. *b.* **L. squamulosum** Rudolphi in Willd. En. (1809) 338. — [L. squamulosum Janka* in Linn. XXX. 561. — L. trinervium Freyn! in Öst. bot. Zeit. XXVI. (1876) 228]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Mezőség [Janka l. c.], Kolozsvár [!], Kolos, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn l. c.], Csáklyaikő völgye Benedek felett, és a Bilak hegy [!], Hosszúaszó, Monora [Barth ap. Freyn l. c.], Nagyszeben [Fuss Trans. 126].

396. **L. tenuifolium** L. spec. (ed. 1753) 278. — [L. tenuifolium Baumg.* En. I. 272. — Cathartolinum tenuifolium Reichb. Nat. Pfl. Syst. 307]. — Verőfényes dombokon a mezei tájon. — Bánffy-Hunyad [Fuss Trans. 126], Kolozsvár [! Landoz I. 5], Kolos, Boós, Berkenyes. Ajton, Tordánál a Virágos, Botorom és Aranyos völgyekben [Freyn Közlem. XIII. 124], Tordahasadéka [Schur VSV. X. 73], Várfalva, Aranyos melléki hegyek Padságnál, Székelykő Toroczknánál, Dombró Felvincznél, Csáklyaikő völgye Benedek felett [!], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Gyulaféhérvár, Maros-Némethi, Déva, Govasdia [!], Nagy-Oklós a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 126], Szászsebes [Fuss l. c.], Székácsvölgy [Csató! Székács 257], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 438], Szászujfalú [Fuss! VSV. XV. 127], Nagy-Csűr [Fuss Trans. 126], Szelindek, Morgonda, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 49], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24; VSV. X. 168], Sajóvölgye [Pore. En. 12].

397. **L. catharticum** L. spec. (ed. 1753) 281. — [L. catharticum Baumg.* En. I. 273. — Cathartolinum pratense Reichb. Nat. Pfl. Syst. 307]. — Kaszálókon, füves nedves helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

105. *Radiola* Roth. Germ. I. (1788) 71; Gmel. Syst. II. a. (1791) 289.

398. **R. linoides** Roth. l. c; Gmel. l. c. — [*R. linoides* Baumg. En. I. 103. — *R. Millegrana* Smith Fl. Brit. (1800) 202]. — Fővényes helyeken a mezei tájon. — Maros-Bogát [Ercsei Tord. 21], Köhalomnál Úgra felé [Baumg. l. c.], Kerezesora [Schur En. 128], Magyaró [Nagy ap. Ercsei l. c.].

XVIII. *Malvaceae* Juss. gen. 271.

106. *Malva* L. gen. n. 841.

399. **M. silvestris** L. spec. (ed. 1753) 689. — [*M. silvestris* Baumg.* En. II. 299. — *M. Alcea* Baumg. herb. ! En. II. 300 et Acut. Trans. — *M. italica* Schur Sertum n. 575, — non Pollini. — *M. fastigiata* Schur Sertum n. 575; En. 130, — non Cav. cujus stirpis genuina in Transsilvania non nascitur]. — Megmunkált talajon s parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

† *M. moschata* L.; *M. Mauritiana* L.; *M. crispa* L. coluntur solum. — Csak tenyésztve fordulnak elő.

400. **M. pusilla** With. Arr. (1796) 612; Smith Eng. Bot. tab. 241. — [*M. borealis* Wallm. in Lilj. SB. Fl. (ed. III. 1816) 374; Fuss* ap. Baumg. Mant. 65. — *M. rotundifolia* L. pro p. — *M. pseudoborealis* Schur En. 130]. — Utak mentén, parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 86], Kolos [Schur VSV. X. 111], Torda [Schur En. 130], Nagyenyednél bőven. Haró, Déva[!], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Székácsvölgy [Csató! Székács 257], Vizakna, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Szászujfalu [Fuss ap. Baumg. Mant. 65], Túr, Balázsfalva [Barth! VSV. XVIII. 49]. Hosszúaszó [Barth herb. !], Felső-Bajom [Kayser ap. Baumg. Mant. 65], Árpás hegyvidéke [Fuss Trans. 128], Törcsvár [!], Maros-Vásárhely [Kov. ap. Sternh. Sieb. 27], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 12].

401. **M. neglecta** Wallr. Syllog. I. (1824) 140. — [*M. vulgaris* Fries Nov. (ed. II. 1828) 219. — *M. rotundifolia* L. pro p.; Baumg.* En. II. 299, — et Auct. Trans.]. — Utak mentén, parlagokon az egész terület mezei táján.

107. *Althaea* L. gen. n. 839.

402. **A. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 686. — [*A. officinalis* Baumg.* En. II. 297]. — Folyók, tavak, árkok mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 5], Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 121], Torda [Ercsei Tord. 168], Zdraholez [Téglás Tudósítv. II. 8], Maros melléke Zámától Déváig [!], Déva [Fuss Trans. 128], Oláh-Brettye a

Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 128], Szászsebes és Szerdahely közt [Schur VSV. X. 60; Csató Székács 257], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 128], Medgyes, Nagyselyk, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 49], Segesvár, Keresd, Nagybun, Köhalom [Baumg. I. c.], Bala-vására [Salzer Reiseb. 48], Fületelke [Fuss Trans. 128], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 12], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

403. **A. cannabina** L. spec. (ed. 1753) 686. — [A. cannabina Baumg.* En. II. 297]. — Napos dombokon, szőlők közt a mezei tájon. Kolozsvárt a szénamezőkön [Baumg. I. c.], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 121], Torda [Schur VSV. X. 78], Gerend [!], Gyulafehérvár, Nagy-Csűr, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 128], Morgonda [Baumg. I. c.], Kisekemező [bőven Barth VSV. XVIII. 49].

404. **A. hirsuta** L. spec. (ed. 1753) 687. — [A. hirsuta Baumg.* En. II. 298]. — Verőfényes dombokon s parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 5], Kolos, Nagy-Czég [Fuss Trans. 128], Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 121], Torda Wolff! MNL. I. 57], Koók a Mezőségen [!], Bilak [Schur VSV. X. 63], Gyulafehérvár [Fuss I. c.], Nagyenved, Déva [Baumg. I. c.], Gyalumare, Zdraholcz [Téglás Tudósítv. II. 7. 8], Vereshegy Szászsebesnél [Schur VSV. X. 61], Székácsvölgy [Csató! Székács 257], Szerdahely [Fuss I. c.], Szászesanád, Hosszúasszó [Barth VSV. XVIII. 49].

405. **A. pallida** W. et K. Icones I. tab. 47 (1800). [A. pallida Baumg.* En. II. 298. — A. rosea Baumg.* I. c. — non Willd.] — Utak mentén, napos parlag helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. I. c.], Alsó-Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 121], Torda [! Schur VSV. X. 78], Deés [Schur VSV. X. 115], Aranyos melléke Padságnál, Dombró, Felenyed, Nagyenyed, Mindszent, Bilak, Haró, Marossólymos, Déva, Vajda-Hunyad [!], Russ a Sztrigy mellékén (Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 128], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Nagypold [Schur VSV. X. 59], Nagyesűr, Dolmány Szászujfalu [Fuss Trans. 128], Szelindek [Baumg. I. c.], Szt-Erzsébet, Hermány [Andræ Böt. Zeit. XI. 439], Nagyszeben, Talmács [Schur En. 129], Medgyes, Asszonyfalva, Nagyselyk, Kisselyk, Hosszúasszó [Barth VSV. XVIII. 49], Segesvár [Baumg. I. c.; Fro. Arch. 24], Héjasfalva, Szederjes, Zoltán, Kund, Bonyha [Baumg. I. c.], Ürmös mellett az Olt folyónál [Freyn Közlem. XIII. 121], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24].

+ *Alcea rosea* L.; *A. ficifolia* L.; *Malope malacoides* L.; *M. trifida* Cav.; *Lavatera trimestris* L., — hinc inde coluntur. — Kerti virágaink.

108. *Lavatera* L. gen. n. 842.

406. **L. Thuringiaca** L. spec. (ed. 1753) 691. — [L. thuringiaca Baumg.* En. II. 300. — *Olbia thuringiaca* Medic.]. — Füves cserjés helyeken, utak szélén, parlagokon, az egész terület mezei táján.

109. *Abutilon* Gaertn. Fruct. II. (1791) 251, t. 135.

407. **A. Avicennae** Gaertn. l. c. — [A. Avicennae Schur* Sertum n. 581. — A. striata Czetz Erd. Muz. VI. 10]. — Kertekben és megmunkált talajon a mezei tájon. — Kolozsvár, Szászváros, Nagyszeben [Schur En. 131], Segesvár [Fro. Schässb. 24].

110. *Hibiscus* L. gen. n. 846.

408. **H. ternatus** Cavan diss. III. (1790) 172, tab. 64. — [H. Trium Baumg.* En. II. 301, et Auct. Trans., — non L.]. — Kertekben, szántóföldeken, főleg a kukorica vetések közt az egész terület mezei táján.

XIX. *Tiliaceae* Juss. gen. 289.

111. *Tilia* L. gen. n. 660.

+ 409. **T. platyphyllos** Scop. Carn. (ed. 1772) I. 373. — [T. grandifolia Auct. Trans., — non Ehrh. Arb. n. 8 (1789); Beitr. V. (1790) 158; — T. cordifolia Schur Sertum n. 586. — T. obliqua Host; Schur Sertum n. 587; Fro. Schässb. 24. — T. latebracteata Host Fl. Aust. II. 60; Schur En. 131. — T. vitifolia Host. Fl. Aust. 59; Schur En. 131]. — Sponte nascentem solum in vicino Banatu et comitatu Aradensi vidi. — Erdélyben csak ültetvényképen láttam; ellenben mint vadon termő Aradmegyében s a Bánságban. Mint vadon termő a következő termőhelyekről van közölve: Keeskekő [Schur VSV. X. 66], Ganczága a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Lepusnik völgye a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 80], Székácsvölgy [Csató Székács 257], Segesvár [Fro. Schässb. 24], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Beszterce [Herzog Bistr. 14].

410. **T. vulgaris** Hayne Arn. III. (1813) tab. 47! cum descript. — [T. intermedia DC. Prodr. I. (1824) 513. — T. vulgaris Hayne, certe ex T. grandifolia Ehrh. et T. parvifolia Ehrh. hybrida; quam nostra inter T. platyphyllos et T. ulmifoliam Scop. media sit, — quare potius T. sublanata m. nominanda]. — Ültetvényekben. — Nagyszeben, Brassó [Schur En. 131], Csikszék [Schur* ÖBZ. VIII. 19], Vadon a Csomád hegyen Tusnád felett [?].

411. **T. ulmifolia** Scop. Carn. (ed. 1772) I. 374. — [T. parvifolia Ehrh. Arb. n. 36 (1789); Beitr. V. (1790) 159; Baumg. En. II. 87. — T. europaea L. pro p.; Lerchenf.* ap. Ziegler 26. — T. grandifolia Baumg.! En. II. 88. — T. microphylla Venten; Schur Ost. bot Zeit. VIII. 19, — seu T. macrophylla Schur Verh. sieb Ver. X. 178. — T. floribunda et T. parvifolia Fro. Schässb. 24. — T. polyantha Schur En. 131. — T. acuminata Opiz Seznam česk. — T. hollandica Bayer Zool. bot. Ges. XII. (1862) 30 quoad stirpem nostram. — T. parvifo-

lia β) oligantha Reichb. Fl. D. tab. 311]. — Lombos erdeinkben az egész területen; tenyésztik is széltilben.

412. **T. tomentosa** Mönch. Weissenst. (1785) 136. — [T. alba W. et K. Icones I. tab. 3 (1799); Lerchenf. ap. Ziegler De re Sylv. 27. — T. argentea Desf. in DC. Hort. Monsp. (1813) 150. — T. tomentosa Baumg. En. II. 88. — Linduera alba Reichb.]. — Délnyugati Erdély lombos erdeiben. — Tordamegye [Ercsei Tord. 150], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XVIII. 246], Boicza az Érczhegységben [!], Dobra, Déva [bőven! Baumg. I. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 131], Vajda-Hunyad, Talmács, Boicza [Fuss I. c.], Zood [Fuss Alt. Arch. II. 369. — sed in Fuss Trans. 131 de hoc loco mentio non facitur]. Sok helyen tenyésztik is. Colitur etiam in locis multis.

XX. *Hypericaceae* DC. Fl. fr. IV. (1805) 360.

112. *Hypericum* L. gen. n. 902.

413. **H. humifusum** L. spec. (ed. 1753) 785. — [H. humifusum Baumg.* En. II. 389]. — Kövecses szántókon és füves szikár hegylejtőkön a mezei tájtól a hegyi tájig. — Vidra felett a Biharhavasra vezető ösvényen [!], Porcesed, Pojana-Nyamculuj, Porumbachi és Kerczesori üveghuta [Fuss Trans. 132], Mirie [Fro. VSV. VII. 124], Árpásfalu felett [! Andrae Bot. Zeit. 439], Bráza, Fogaras [Baumg. I. c.], Felső-Tömös [Schur VSV. X. 207], Rodna [Schur VSV. X. 123].

414. **H. perforatum** L. spec. (ed. 1753) 785. — [H. perforatum Baumg.* En. II. 388. — H. veronense Auct. Trans.]. — Parlagokon, utak, ösvények mentén, cserjés füves helyeken az egész terület mezei táján.

415. **H. commutatum** Nolte Nov. Hols. (1826) 69. — [H. commutatum Simk.* Közlem. XV. 536. — H. mixtum C. du Moulin Öst. bot. Zeit. XVII. (1867) 390. — H. perforato \times quadrangulum Auct.]. — Hegyes vidékek cserjés füves völgyeiben a mezei tájon. — Kolozsvár mellett a Malomvölgyben, Torda mellett a Hasadéknál [Simk. MNL. II. 147], Lepusnik völgye a Retvezát hegységben [Simk. Közlem. XV. 536], Talmács [Schur herb. lemb. !].

416. **H. quadrangulum** L. spec. (ed. 1753) 785. — [H. dubium Leers; Baumg.* En. II. 388. — H. commutatum Schur! Sertum n. 589; En. 132. — H. maculatum Crantz Stirp. II. 98]. — Erdős hegyvidékek völgyeiben s erdei tisztásain a mezei tájtól a havasi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 5], így a Malomvölgyben [!], Torda hasadéka [!], Székelykő [Wolff MNL. I. 57], Skericza Padságnál [!], Biharhegység a két Aranyos mellékén [! Baumg. I. c.], Detunata és Vulkán hegy Abrudbányánál, Tótfalu [!], Dumbrava hegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 29], Ruszka havas [! Hazsl. Közlem. X. 15], Retvezát hegység [! Csátó Erd. Muz. IV. 80], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 132], Czibinjézer, Présbe, Götzenberg [! Fuss Trans. 132], Talmács

[Schuster VSV. XXX. 26]. Nagy-Csűr, Burkács, Avrisel [Fuss l. c.], Lajta völgye [Barth ap. Schur Phytogr. 132], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő, Bucsecs, Brassó [Schur En. 132], Keresztényhegység [!], Felső-Tömös [Schur VSV. X. 207], Lövete [Baumg. l. c.], Öcsém Schur VSV. X. 168, Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Rodna [Schur VSV. X. 123], Korongyis [Schur VSV. X. 144] s Rodna egész hegységén [Pore. En. 12], Guttin, Hudina, Arszu [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

417. **H. tetrapterum** Fries Nov. (ed. 1814) 94. — [H. quadrangulare Smith; Baumg.* En. II. 387. — H. tetrapterum \times tetragonum Schur herb. ! et Schur En. 132. — seu H. quadrangulo \times tetrapterum Schur Sertum n. 590. — H. rotundatum Schur Phytogr. 159]. — Nedves árkok, tócsák, források, patakok mellett a mezei tájon gyéren. — Kolozsvár [Landoz II. 28], Boicza az Erezhegységben, Haró, Kozolya hegy Dévánál, Kovrágytól Pujig a Sztrigy völgyében [!], Nagycsűr, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 132], Vestény [!], Nagyszeben [Reissenb. VSV. XXIV. 115], Czibin folyónál Kereszténysziget felé [Schur En. 132], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 50], Segesvár, Kőhalom, Brassó, Lövete, Besztercze [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 16 sub H. quadrangulare].

418. **H. elegans** Steph. in Willd. Spec. III. (1800) 1469. — [H. Kohlianum Sprengel Fl. Hall. (ed. 1806) 214; Baumg.* En. II. 392. — H. pulchrum Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. 50]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 86], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 121], Torda-hasadéka [Schur VSV. X. 74], Gerendi-függő és Koós a Mezőségen, Székelykő, Kecsekő, Maros-Sólymos szőlőhegyei [!], Vizakna, Nagycsűr, Szászujfalu [Fuss ! Trans. 134], Szt-Erzsébet [Reckert ! ap. Fuss VSV. XIV. 207], Nagyszeben [Andrae Bot. Zeit. XI. 439], Bonyha, Keresd, Oláh-Szt-László [Baumg. ! l. c.], Kisselyk, Nagyselyk, Túr, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 50].

+ II. *Rochelii* Grisb. Iter. 299. — [H. Rochelii Schur En. 133. — sine loco speciali]. — Schur lemergi herbáriumában valami tenyész-tett példány van e növényből, minden termőhely nélkül.

419. **H. Transsilvanicum** Cel. Öst. bot. Zeit. XXIV. (1874) 138. — [H. Richeri Schur* En. 132. — non Vill. — H. maculatum Fuss Trans. 133. — non All. — H. Burseri Kern. Öst. bot. Zeit. XVIII. 245; Fuss ! Verh. sieb. Ver. XX. 169. — non Spach]. — Cserjés füves dombokon, erdők szélén a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda [Schur ! En. 132], Nagyapold és Szecsel [Haynald herb. !], Nagyszeben, Vestény, Giresau [! Fuss Trans. 133], Talmács, Brassó [Schur ! En. 132].

420. **H. alpinum** Vill. Dauph. I. (1786) 294. — [H. androsæmifolium Vill. Dauph. III. (1789) 502. — H. alpinum W. et K. Icones III. (1812) tab. 265; Baumg.* En. II. 390. — H. Richeri Auct. Trans. quoad plantam alpinam. — non Vill., nec Baumg. En. II. 389. — H. Burseri Simk. Közlem. XV. 537. — non Spach. — H. fimbriatum Schur Verh. sieb. Ver. III. 85. — non Lam. — H. Coris Salzer Reiseb. 323. — nec alior]. — Havasok köves füves magaslatain. — A Vlegyeszától

kezdve az egész havas lánczolatn a Biharig és Kukurbetáig [!Kern. ÖBZ. XVIII. 244], Szeveju-mare a Pareng hegységben [Simk. I. c.], Burkács, Porumbach havasai, Negoj, Picsori-popi [Fuss! Trans. 133], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 85], Terieza [!Fuss Alt. Arch. II. 381], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő, Bucsecs [Schur En. 132], Keresztény-havas [!], Öcsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22], Ünökő [Fuss VSV. V. 98], Korongvis [Schur VSV. X. 144] és Rodna többi havasai [Pore. En. 12], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

421. **H. umbellatum** A. Kern. bot. Zeit. XIII. (1863) 144 et 247. — [H. Richeri Baumg.*! En. II. 389, — non Vill.]. — Sziklás nyílt erdők szélein a hegyi tájon. — Piatra-Strucn hegy Vidránál a Biharhegységben [!Kern. I. c.], Vulkánhegy Abrudbányánál [!Baumg. I. c.], — mindkét helyen elég bőven.

+ **H. Baumgartenianum** Schur* En. (1866) 133. — Brassó mellett a Keresztényhavason [Baumg.* ex Schurl. c.]. — Videtur species propria, sed ex frustulo solitario manco in herbario Schurii lemburgiensi, vix extricanda. Habitu *H. umbellati* simillimum, a quo verum differt; caule lineis duobus argute elevatis, e foliorum costa decurrentibus, per omnia internodia notato; foliis quoad formam iis *H. umbellati* congruentibus, sed guttis pellucidis dense punctatis; calycis laciniis oblongo-lanceolatis, dense ciliatis, ciliis tenuibus duplo quam in *H. umbellato* longioribus. In *H. umbellato* Kern. laciniæ calycis angustelanceolatae in acumen sensim angustatae, ciliae earum remotae, breves crassaeque sunt.

422. **H. montanum** L. Fl. Suec. (1755) 266. — [H. montanum Baumg.* En. II. 390. — *H. pulchrum* Baumg. herb.! et Baumg. En. 391, — non L. — *H. pulchrum* Cserni Gyulaf. 29]. — Hegyvidékek lombos erdeiben és eserjés helyein a mezei tájon. — Dragán-völgye a Vlegyásza hegységben [!], Beles hegy [Baumg. I. c.], Hidegszamos [Bielz VSV. III. 190], Kolozsvár [Landoz I. 5], Koppánd hasadéka és Torda hasadéka [Wolff MNL. I. 57], Ajton, Bányabükk, Muntylemare hegység [Freyn Közlem. XIII. 121], Kecskék [Schur VSV. X. 66], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 141], Tibor, Tótfalu [!], Mamuthegy Gyulafahérvárnál [!Cserni I. c.], Vidra a Biharhegységben [Kern. ÖBZ. XVIII. 244], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 134], Kisdisznód, Nagydisznód, Götzenberg, Talmács [Fuss I. c.], Zood [Fuss Alt. Arch. II. 381], Morgonda, Lesses, Segesvár [Baumg. I. c.], Medgyes, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 50], Brassó, Keresztény-havas, Kőhavas [!Baumg. I. c.], Öcsém [Schur VSV. X. 164], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 12], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

423. **H. hirsutum** L. spec. (ed. 1753) 786. — [H. hirsutum Baumg.* En. II. 391]. — Erdős eserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 5], Kolos, Boós, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 121], Torda-hasadéka, Aranyos melléki hegyek Pádságnál, Székelykő, Csáklyaikő völgye Benedek felett, Nagyenyed [!], Gyulafahérvár [Cserni Gyulaf. 29] és Tótfalu annak közelében [!], Vidra és Szekrisora a Biharhegységben. Boicza az Érczhegységben, Zám, Vajda-

Hunyad, Telek [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 134], Nagycsűr, Szelindek, Reussen, Nagyszeben, Szászuifalu, Talmács, Kerczesori üveghuta, Vledény [Fuss l. c.], Segesvár [Fro. Schässb. 24], Medgyes, Monora, Balázsfalva [Barth VSV. XVIII. 50], Keresztényhegység a Pojána alatt [!], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Besztercze [Herzog Bistr. 14], Mócs [Fuss Trans. 134], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

XXI. *Geraniaceae* DC. Fl. Fr. IV. 83.

113. *Geranium* L. gen. n. 832.

424. **G. macrorhizum** L. spec. (ed. 1753) 680. — [*G. macrorhizum* Baumg.* En. II. 289]. — Mészkö havasaink vidékeinek szakadékaiban, árnyas szirtein, — a hegyi és alhavasi tájon. — Szurduk Petrosénynél [Barth exs. !], Királykő [Fuss Trans. 137], így bőven a Krepatura szakadékban [!]. Keresztényhegység [! Fuss l. c.], Pojanameruluj [Kotschy ZBG. III. 273], Korongyis, Gemenea [Baumg. l. c. — sed recenter ibidem non inventum].

425. **G. phaeum** L. spec. (ed. 1753) 681. — [*G. phaeum* Baumg.* En. II. 290]. — Árnyas ligetekben s erdőkben, gyepük patakok mentén, a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 5], Torda [! Ercsei Tord. 62], Szkerisora [!] és Vidra a Biharhegységben! [Kern. ÖBZ. XVIII. 279], Verespatak, Zám, Déva, Vajda-Hunyad, Zalasd [!], Hátszeg, Oláhbretye [Csató Erd. Muz. VI. 17], Várhely [Hazsl. Közlem. X. 14], Retyezát hegység [Csató Erd. Muz. IV. 80], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 137], Nagyszeben [Reissenb. VSV. XXVIII. 154], Kisdísznód, Götzenberg, Nagydisznód, Nagycsűr, Giresan [Fuss l. c.], Árpás és Kerczesora hegysége [Schur En. 135], Kőhalom, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Baromlaka [Barth VSV. XVIII. 50], Brassó [! Fuss Trans. 137], Keresztényhegység [!], Királykő [Kotschy ZBG. III. 64], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 15], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 13], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Hétfalu hegyvidéke [!].

† *G. silvaticum* Wolff exs. ! in herb. societatis Zoolog. bot. Vindobonensis. Stirps haec ad Claudiopolin lecta, ex specimine incompleto a me viso non est extricanda, forsán species nova? — Wolff e növénye, melyet Kolozsvár mellett szedett, abból a tökéletlen példányból, melyet én láttam, meg nem fejthető, hihetőleg azonban új faj.

426. **G. alpestre** Schur !* Verh. sieb. Ver. II. (1851) 176, — so-lum nomen; Verh. sieb. Ver. X. (1859) 131. — [*G. silvaticum* Baumg.* En. II. 291 et Auct. Trans. — quoad plantam subalpinam et alpinam. — *G. pratense* Csató Erd. Muz. IV. 80, — ex ipso in Erd. Muz VI. 39]. — Havasaink sziklás nedves helyein. — Piatra-arsa [Bielz. VSV. III. 188], Bihar és Cucurbeta havasok [!], Retyezát havasok! [Csató l. c.], Parenghavasok [!], Dusi-szoros, Porkitzken Riuszadulujnál, Szurul,

Priszlop, Bulla vizesése [Fuss Trans. 137], Domna-völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [böven! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XI. 439], Bucsecs [! Schur En. 135], Keresztény havasok [!], Ünökő [Schur! VSV. X. 131], Korongvis [Schur VSV. X. 144], s Rodna többi havasai [Porc. En. 13], Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

A *G. silvaticum*tól különbözik havasi termőhelye, valamint mezével, mely hátrafelé irányzott odafekvő merev, és mirigytelen szőrökből áll s szárát és levélnyeleit szürkélőkké teszi. Linné a *G. silvaticum*ot Éjszak-Európa erdeiből jelzi, s azon példányai, melyeket Nyman Stockholm mellett szedett s a melyek a Fl. Dan. 124-ik! rajzával teljesen egyeznek, úgy levélalakjokkal mint mezőkkel a mi növényünkötől feltűnően elütnek: mert száruk, levélnyeleik, kocsánaik és eszései, mirigyes, berzedt s puha szőrökkel vannak megakva.

A tipikus *G. silvaticum* L. sem a Kárpátokban, sem Ausztria havasajain nem fordul elő; a Riesengebirge, a Tátra, a Bukovinai havasok, és az alsó ausztriai Schneebergen szedett *G. silvaticum*ok mind az erdélyi *G. alpestre*-vel egyeznek mezükben s természetükben.

A *G. silvatico* L. differt tam statione alpina, quam indumento petiolorum caulisque canescente, e pilis rigidis, eglandulosis, reversis adpressis constante. *G. silvaticum* a Linnaeo (spec. a. I. p. 681) in «Europæ borealis silvis» indicatur; et specimina a cl. Nyman apud Stockholm lecta, iconique in Fl. Dan. tab. 124! optime congrua, tam figura foliorum quam indumento totæ plantæ a nostra stirpe discrepant: habent nam caulem, petiolos foliorum, pedunculos calyceque pilis glandulosis patulis mollibus breve hirsutos.

Strips genuina *G. silvatici* L. nec in Carpatos nec in Austriæ subalpinis provenit; specimina *G. silvatici* ex «Riesengebirge»! «Tátra»! «Bukovina»! «Schneeberg in Austria inferiori»! omnia, habitu indumentoque caulis et petiolorum cum *G. alpestri* transilvanico congruunt.

427. *G. pratense* L. spec. (ed. 1753) 681. — [*G. pratense* Baumg. En. II. 292. — *G. silvaticum* Baumg. En. II. 291 et Auct. Trans. plurimorum quoad plantam campestrum. — *G. valdepilosum* Schur En. 137]. — Gyümölcsösökben, nedves kaszálókon, a mezei tájon. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Torda-hasadéka, Szind gyümölcsösei, Enyedi-hasadék, Nagyenyed, Mindszent, Padság, Abrudbánya, Kerpenyes, Topánfalva [!], Vidra a Biharhegységben [! Kern ÖBZ. XVIII. 279], Gyulafehérvár [Cserni Gynlaf. 30], Tótfalu [!], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 137], Székács-völgy [Csató Székács 258], a Frumószára vezető uton [var.] subalpinum: Schur En. 136], Kisdísznód [Schur En. 137], Nagycsűr, Nagyszeben, Szászujfalu [! Fuss Trans. 137], Ladámos [!], Medgyes, Szászivánfalva, Monora, Túr, Mikeszása [Barth VSV. XVIII. 50], Segesvár, Kőhalom, Brassó [Baumg. En. II. 291], Törcsvár völgyeiben [! Freyn Közlem. XIII. 123], Beszterce [Herzog Bistr. 15], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 13], Záh tavánál [!], Seps-Szt-György [!].

428. *G. palustre* L. amoen. IV. (1759) 323. — [*G. palustre* Baumg. En. II. 291. — *G. umbrosum* Czetz! Erd. Muz. VI. 15. — *G. silvaticum* Czetz! Erd. Muz. VI. 15]. — Nedves árnyas helyeken a mezei tájon. — Csucsai völgy Nagysebesnél [!], Kolozsvár [Landoz I. 5], Torda-hasadéka, a Csákyai-kő alatt, Benedek, Mindszent, Riisor-völgy Malomviz felett [!], Nagyszeben Szászujfalu [Fuss Trans. 138], Giresau, Freck, Szkoré [!], Medgyes, Baromlaka, Nagyselyk, Csicsóholdvilág,

Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 50], Segesvár [Fro. Schässb. 25], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 176], Brassó [! Freyn Közlem. XIII. 123], Felső-Tömös [Barth herb. !], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 138], Besztercze [Herzog Bistr. 15], Rodna vidéke [Czetz Erd. Múz. VI. 15], Gáncs [Czetz ! l. c.].

† 429. *G. collinum* Steph. in Willd. Spec. III. (1800) 705. — [*G. collinum* Janka* Linn. XXX. 561]. — Pusztá-Kamarás, Tohát, Záh [Janka l. c., — sed specimina non vidi].

430. *G. coerulatum* Schur! En. (1866) 136. — [*G. aconitifolium* Kotschy*! Zool. bot. Ges. III. 64; Fuss Trans. 138, — non L'Herit]. — Köves füves havasi lejtőkön. — Királykő [bőven a Vleduska felett!, Kotschy l. c.; Schur l. c.], Mittács hegy [? Fuss Trans. 138].

† *G. Acknerianum* Schur En. (1866) 136, — est planta culta, Transsilvaniae non indigena. — Tenyésztett növény, mely Erdélyben nem honos.

431. *G. sanguineum* L. spec. (ed. 1753) 683. — [*G. sanguineum* Baumg.* En. II. 289]. — Erdős cserjés dombokon, gyümölcsösekben, — az egész terület mezei táján.

† 432. *G. Pyrenaicum* L. Mant. (1767) 97; 257. — [*G. umbrosum* W. et K. Icones II. tab. 124 (1802); Baumg.* En. II. 290. — *G. villosum* Schur Sertum n. 611; En. 137]. — Hegyi réteken, gyümölcsösekben, erdők szélén, — a mezei tájon. — Kolozsvár, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Brassó [Schur En. 137], Tarhavas környékén Moldva határa felé [Baumg. l. c.].

433. *G. pusillum* L. syst. (ed. X. 1759) II. 1144. — [*G. pusillum* Baumg.* En. II. 294. — *G. molle* Csató! Erd. Múz. VI. 17]. — Parlagokon, megmunkált talajon, az egész terület mezei táján.

434. *G. dissectum* L. Amoen IV. (1759) 282. — [*G. dissectum* Baumg.* En. II. 295. — *G. malvaefolium* Baumg. En. II. 294; et *G. Baumgartenianum* Schur En. 138; Phytogr. 161, — ex descriptionibus]. — Tarlókon, szántókon, utak mentén, a mezei tájon. Kolozsvár [! Landoz. I. 5], Verespatak, Bucsun, Boicza az Érczhegységben, Zám, Guraszáda, Déva, Haró [!], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Múz. VI. 17], Székácsvölgy [Csató Székács 258], Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 139], Vizakna [!], Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 51], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 25], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 13], Gáncs [Czetz Erd. Múz. VI. 15].

435. *G. columbinum* L. spec. (ed. 1753) 682. — [*G. columbinum* Baumg.* En. 295]. — Szántókon, parlagokon gyepekön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 5], Mindszent, Bónedek, Szkerisoránál a Biharhegységben, Boicza az Érczhegységben, Zám, Déva, Haró, Vajda-Hunyad [!], Nagyoklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Múz. VI. 17], Székácsvölgy [Csató Székács 258], Poplaka. Kisdisznód, Boicza, Nagycsűr, Nagyszeben, Szászujfalu [Fuss Trans. 139], Medgyes, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 51], Segesvár [Fro. Schässb. 25], Rodna-Naszód vidéke [Porc. Naseud. 157].

436. **G. rotundifolium** L. spec. (ed. 1753) 683. — [*G. rotundifolium* Baumg.* En. 294]. — Verőfényes köves dombokon, szőlők mesgyéin és parlagain, — a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 5], Csáklyaikő, Kecskékő, Boicza az Érczhegységben, Déva, Haró, Aranyhegy, Vajda-Hunyad [!], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Székácsvölgy [Csató Székács 258], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 139], Medgyes, Hosszúaszó Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 51], Segesvár [Fro. Schässb. 25], Brassó [Schur En. 138], Töpehegy A.-Rákosnál [!].

437. **G. divaricatum** Ehrh. Beitr. VII. (1792) 164. — [*G. Winterli* Roth Catal. II. (1800) 78. — *G. divaricatum* Baumg.* En. II. 293. — *G. bohemicum* Baumg. herb. ! En. II. 292; Fuss Trans. 139. — *G. molle* Baumg. En. II. 293; Ercei Tord. 63; Fro. Schässb. 25; Unver. ap. Fuss Trans. 139, — non L. — *G. sibiricum* Schur Phytogr. 161]. — Napos köves dombokon, mesgyéken, szőlők közt, — a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda, Déva, Szászsebes [! Baumg. I. c. 293], Lepusnik völgye a Retyezáthegységben [! Fuss Trans. 140], Szászváros [Unver. I. c.], Nagyszeben [! Andra Bot. Zeit. XI. 439], Nagycsür [Fuss! VSV. XIII. 151], Giresau [Fuss Trans. 140], Segesvár [Fro. I. c.], Köhalom [Baumg. I. c.].

438. **G. lucidum** L. spec. (ed. 1753) 682. — [*G. lucidum* Baumg.* En. II. 293]. — Sziklás völgyzsorosokban a mezei és hegyi tájon. — Torda-hasadéka [Wolff MNL. I. 58], Nagydisznód [Lerchenf. ap. Fuss Trans. 140], Kercesora hegysége [Schur En. 138], Zernyest felett a Propásta felé [!], Lővete, Hargitta [Baumg. I. c.] Ócsém [Schur En. 138].

439. **G. Robertianum** L. spec. (1753) 681. — [*G. robertianum* Baumg.* En. II. 296. — *G. purpureum* Auct. Trans. (nec. Vill.), — est forma in saxosis apricis sat frequens nascens, arillo pubescente insignis]. — Árnyas erdős helyeken az egész terület mezei táján helyenként a hegyi tájjig; a sziklás s napos helyeken termő változatok színe verevedő, termete törpebb arilluszúak pedig szőrösödő.

114. *Erodium* L'Herit. in Ait. hort. Kew. II. (1789) 444; in DC. Fl. fr. IV. (1805) 838.

440. **E. cicutarium** L. spec. (ed. 1753) 680 sub Geranio. — [*E. cicutarium* Baumg.* En. II. 287. — *Geranium chærophyllum* Cavan. Diss. IV. (1785) 226. — *Erodium pimpinellifolium* Baumg. En. II. 288, et Auct. Trans. — *E. moschatum* Schur En. 139, non L'Herit. — *E. triviale* Czetz Erd. Muz. VI. 14]. — Utak mentén, parlagokon, szántókon, — az egész terület mezei táján.

† **E. moschatum** L'Herit. colitur solum, aut casu introductum. — Esetleg behozhatták, vagy tenyészthették a veteményes kertekben Nyegra mellett a Biharhegységben [Kerner* ÖBZ. XVIII. 281], — manap ott már nem található sehol.

441. **E. Ciconium** L. Amcen IV. (1759) 282 sub Geranio. — [*E. Ciconium* Willd. spec. III. (1800) 629; Schur* Sertum n. 623]. — Napos füves dombokon s árkok mentén a mezei tájon. — Tövis és Szt-

Benedek mellett bőven [Barth! Arch XV. 108], Déva [Lerchenf. ap. Schur En. 139].

† 442. **E. serotinum** Stev. in Mém. Acad. Petrop. III. (1810) 297 tab. 15 fig. 2! — [E. serotinum Janka Linn. XXX 561]. — Mezőkőn, Faragó felé a Mezőségen [Janka l. c.].

XXII. *Balsaminaceae* A. Rich. Dict. II. 173.

115. *Impatiens* L. gen. n. 1008.

443. **I. nolitangere** L. spec. (ed. 1753) — 938. [I. nolitangere Baumg.* En. I. 186]. — Erdős hegyvidékeink patakai mentén a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozs-vár [Landoz I. 5], Torda [Wolff MNL. I. 58], Gerend [Ercsei Tord. 48], Padság-patakánál, Szkerisora és Vidránál a Biharhegységben [!], Nagyra [Kern. ÖBZ. XVIII. 305], Bucesd a Vulkánhegynél, Lunkoj az Erczhegységben, Zám [!], Oláhberttye a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Retyezát hegység [! Hazsl. Közlem. X. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 141], Szászsebes [Csató Székács 258], Orlat, Guraró, Kisdísznód, Présbe, Nagyszeben [! Fuss Trans. 141], Nagydisznód, Freck [Baumg. l. c.], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 51], Segesvár, Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Malajesti völgy a Bucecsen [Römer Karpát. Ver. III. 142], Parajd, Közrészthavas [Salzer Reiseb. 60, 64], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Gyergói havasok, Ditró, Görgény [Fuss Trans. 141], Felső-Fancsal, Kereszthegy [Walz. MNL. III. 60], Idecspataka [Ercsei Tord. 48], Besztercze s Rodna vidéke [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16], Garesin völgye Hétfalunál, Tusnád, Büdös [!].

XXIII. *Oxalidaceae* DC. prodr. I. 689.

116. *Oxalis* L. gen. n. 582.

444. **O. Acetosella** L. spec. (ed. 1753) 435. — [O. Acetosella Baumg.* En. I. 417]. — Hegyvidékeink árnyas erdős helyein a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 93], Kolozs-vár [! Landoz I. 5], Torda hasadéka [Wolff MNL. I. 58], Aranyos melléki hegyek Padságnál, Tibor felett a Kecskekő felé, Detunata [!], Biharhegység [! Kern. ÖBZ. XVIII. 306], Nagyg, Déva [!], Hátszeg, Lunkány a Sztrigy. mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Retyezát-hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 80], Götzenberg, Nagyesűr, Nagyszeben, Giresau, Felsősebes [! Fuss Trans. 141], Baromlaka, Asszonyfalva, Arbegen, Csicsó holdvilág, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kis- és Nagy-ekemező [Barth VSV. XVIII. 51], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 26], Arpáshegysége [! Schur En. 140], Görgényi üvegluta

[Emerich ap. Fuss l. c.], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Besztercze [Herzog Bistr. 15], Rodna vidéke, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

† *O. stricta* L.; *O. corniculata* L.; *O. tetraphylla* Car. coluntur hinc-inde. — Helyenként tenyésztve.

XXIV. *Zygophyllaceae* R. Br. gen. rem. 13.

117. *Tribulus* L. gen. n. 532.

445. **T. terrestris** L. spec. (ed. 1753) 387. — [T. terrestris Baumg.* En. I. 362], — Hegyi szántókon, fővényes helyeken a mezei tájon. — Dobra, Gyulafehérvár, Szászsebes [Baumg. l. c.], Szerdahely [Schur En. 140].

XXV. *Rutaceae* Juss. gen. 296.

+ *Ruta gravrolens* L. colitur. — Tenyésztik.

118. *Haplophyllum* Juss. Mém. Mus. XVI. 464.

446. **H. Biebersteinii** Spach in Ann. Scienc. Nat. 3 ser XI. (1849) 178. — [Haplophyllum Brassai* in Flora XXI. (1838) I. 305. — *Ruta linifolia* Maly En. 324 quoad plantam transsilvanicam. — H. Buxbaumii Schur En. 140, — non (Poir)]. — Verőfényes agyagos dombokon, szőlők erdők szélein a mezei tájon. — Magyarbagó erdejénél és Csombord szőlőinél [Csató ÖBZ. XXVI. 279], Asszonynépe és Tordas közt. [Brassai l. c], Balászfalva [Lerchenf. ap. Schur En. 140, — sed recenter ibidem non est inventa]. — Maros-Ujvárnál és a Mezőségen nem nő [Lásd.; Csató ÖBZ. XXVI. 279].

119. *Dictamnus* L. gen. n. 522.

447. **D. albus** L. spec. (ed. 1753) 383. — [D. albus Baumg.* En. I. 361. — D. Fraxinella Pers. Syn. I. (1805) 464. — D. microphyllus et D. obtusiflorus Schur En. 141]. — Napos csaltos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz l. 5], Kolos, Boós [Freyh Közl. XIII. 123], Torda, Gerend, Záh [Ercsei Tord. 46], Bilak Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 30], Boicza az Érczhegységben, Déva, Govasdia [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 143], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 258], Nagyeszter, Szásznáfalva, Rothberg, Nagyselyk, Riomfalva [Fuss Trans. 143], Szelindek [Schur En. 141], Szt-Erzsébet, Vurpod, Marpod, Morgonda, Prodt, Bonyha, Homoród-Szt-Iván [Baumg. l. c.], Baromlaka, Szászcsanád, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII.

51], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Segesvár [Fro. Schässb. 26], Czenkhegy [!], Ócsém [Schur En. 141], Besztercze [Herzog Bistr. 16].
var.) *D. gymnostylis* Stev. Verz. Taur. (1857) 100. — Apahida és Kalyán közt [Janka* Linn. XXX. 562], Csáklyaikő [Pávai ÖBZ. XII. 215].

XXVI. *Sapindaceae* Benth. et Hook. gen. I. 389.

120. *Acer* L. gen. n. 1155.

448. **A. Pseudoplatanus** L. spec. (ed. 1753) 1054. — [A. Pseudoplatanus Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 27; Baumg. En. I. 336]. — Hegyvidékeink erdeiben a mezei tájtól a havasalji tájig; ültetvényekben is gyakori. — Csucsá [! Freyn Közlem. XIII. 122], Kolozsvár [! Landoz II. 28], Torda hasadéka [! Wolff MNL. I. 57], Tordai alhavasok [Ercsei Tord. 171], így Padság hegyein [!] s a Muntyele-mare hegységen [Freyn Közlem. XIII. 122], Vidra és Szerkisora hegyein a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVIII. 282], Verespatak, Csáklyaikő, Krakkói völgy a Kecskekő felé, Déva hegyei, Govasdia [!], Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Paltyina a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 80], Dobring, Guraró, Nagy-Disznód, Nagyszeben [Fuss Trans. 135], Götzenberg, Szt-Erzsébet, Dolmány, Vurpod [Baumg. I. c.], Mirie, Tunszu [Fro. VSV. VII. 125, 130], Árpás havasai [Fuss Trans. 135], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Berethalom [Salzer Reiseb. 18], Baromlaka Mikeszása Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 50], Segesvár, Kőhalom Töpehegy Alsó-Rákosnál, Csikszék! [Baumg. I. c.], Brassó! [Lurtz VSV. V. 146], Lövete, Görgényi üveghuta [Fuss Trans. 135, Borszék [Salzer VSV. VII. 52], Besztercze [Herzog Bistr. 15], Rodna, Gáncs, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

449. **A. platanoides** L. spec. (ed. 1753) 1055. — [A. platanoides Lerchenf.* De Re Sylv. 27; Baumg. En. I. 336]. — Hegyvidékeink lombos erdeiben; ültetvényekben is gyakori. — Csucsá [Freyn Közlem. XIII. 122], Kolozsvár [Landoz I. 5], Torda-hasadéka [! Salzer VSV. XV. 48], Tilalmas Torockónál, Krakkói völgy a Kecskekő felé [!], Kecskekő [Schur VSV. X. 66], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 29], Tyej Zalatnától délre [Filtsch VSV. VIII. 153], Déva hegyei, Kozolya [!], Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 16], Nagydisznód, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 135], Nagyszeben, Segesvár [Baumg. I. c.], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 7], Nagyselyk, Hosszúaszó, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 50], Berethalom [Salzer Reiseb. 18], Kőhalom, Barcaság erdei [Baumg. I. c.], Fogaras [Schur VSV. II. 176; Fuss Trans. 135], Felső-Torja [Schur VSV. X. 186], Büdös! [Schur ÖBZ. VIII. 287], Ócsém, Kereszthegy [Schur VSV. X. 178, 157], Görgényi üveghuta [Emerich ap. Fuss I. c.], Idecs-patak [Ercsei Tord. 172], Besztercze hegyvidéke [Baumg. I. c.], Rodna, Gáncs, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

450. **A. campestre** L. spec. (ed. 1753) 1055. — [A. campestre Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 27; Baumg. En. I. 336. — A. Austriacum Tratt. Arch. tab. 6. — A. molle Opiz]. — Erdős cserjés helyeken, gyepükön, az egész terület mezei táján; ültetvényekben is gyakori. — Változik szőrösödő és meztelen terméssekkel; többé-kevésbbé szőrösödő, és többé-kevésbbé kerekített karélyú levelekkel.

451. **A. Tataricum** L. spec. (ed. 1753) 1054. [A. tataricum Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 27. — A. cordifolium Baumg. En. I. 337]. — Közép- s Dél-Erdély gyepűin, cserjéseiben, lonbos erdeiben, a mezei tájon bőven. — Kolozsvár [! Landoz. I. 5], Berkenyes [Freyn Közl. XIII. 122], Tordán s az egész megyében [Ercsei Tord. 173], Nagyenyed, Bilak [bőven!], Gyulafehérvár [! Reckert ap. Fuss VSV. XV. 126], Déva [bőven!], Téglás Tudósítv. I. 19], Vajda-Hunyad, Telek, Govasdia [!], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 16], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 136], Szerdahely [Csató Székács 257], Kis-Ludas, Vizakna [Fuss I. c.], Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Mikeszásza, Csicsóholdvilág, Kis- és Nagy-Ekemező [Barth VSV. XVIII. 50], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Segesvár, Bonyha [Baumg. I. c.] Berethalom [Salzer Reiseb. 18], Míkfalva [Fuss I. c.], Brassó [Freyn Közlem. XIII. 122], Hétfalu hegyvidéke [!].

† *Acer Negundo* L.; *Aesculus Hippocastanum* L.; *Ae. rubicunda* DC.; *Paria flava* L.: coluntur. — A két első száltében, a két utóbbit pedig csak helyenként tenyésztik, ültetik.

121. *Staphyllea* L. gen. n. 270.

452. **S. pinnata** L. spec. (ed. 1753) 270. — [S. pinnata Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 265]. — Cserjésekben, erdőkben a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 5], Torda-hasadéka [Wolff MNL. I. 58], Záli, Mező-Szengyel [Ercsei Tord. 72], Gyulafehérvárt a Mamuton [! Cserni Gyulaf. 32], Déva hegyein a Kozolyáig [!], Govasdia [! Bielz VSV. XX. 41], Ganczága, Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss 143], Székácsrölg [Csató Székács 258], Szt-Erzsébet [Lerchenf. I. c.], Nagyesűr, Talmács [Fuss! Trans. 143], Holzmány, Morgonda, Segesvár, Nagybun [Baumg. I. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Szászesanád [Fuss Trans. 143], Baromlaka, Csicsóholdvilág, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 51], Berethalom [Salzer Reiseb. 18], Brassó [Lurtz VSV. VII. 7], Ócsém [Schnr VSV. X. 178], Besztercze [Herzog Bistr. 16], Gáncs [Czetz. Erd. Muz. VI. 21], Hétfalu hegyvidéke [!].

+ *Vitis vinifera* L. spec. (ed. 1753) 202. — [V. Labrusca Auct. Trans., — non L. — V. silvestris Gmel Fl. Bad. I. 543]. — A magasabb hegyvidékeket kivéve egész Erdélyben nagyban tenyésztik, valamint a *Vitis laciniosa* L. spec. (1763) 293-t, vagyis a Petrezselyem szőlőt. Legjelesebbek a Gyulafehérvári [így a Rózsamáli] és a Küküllő-melléki borok.

† *Ampelopsis quinquefolia* L. spec. (1753) 202 sub. Hedera. — Kedvelt felfutó disznóvénnyünk.

XXVII. *Therebinthaceae* Juss. gen. (1774) 388. — [*Anacardiaceae* Lindl. *Introd. Nat. Syst.* (1830) 127].

122. *Cotinus* Scop. fl. carn. (ed. 1772) I. 220.

453. **C. coccygyra** Scop. l. c. — [*Rhus Cotinus* L. spec. (ed. 1753) 267; Lerchenf.* ap. Ziegler *De Re Sylv.* 28; Baumg. *En. I.* 264]. — Szőlők szélein, napos köves dombokon a mezei tájon. — Vajda-Hunyad [Lerchenfeld l. c.; Baumg. l. c.], Boicza a Verestoroný szorosnál, Brassó [Schur. *En.* 143].

var.) *arenaria* Wierzb. in Heuff. *Zool. bot. Ges.* VIII. (1858) 84. — Verestoroný szorosa [Schur l. c.].

† *Rhus typhina* L.; *Ailanthus glandulosa* Desf., — coluntur. — Mindkettőt széltiliben tenyésztik.

XXVIII. *Celastraceae* R. Br. in Flinders. *Voy.* II. (1814) 554.

123. *Evonymus* L. gen. n. 271.

454. **E. Europaeus** L. spec. (ed. 1753) 197. — [*E. europæus* Lerchenf.* ap. Ziegler *De Re Sylv.* 28. — *E. vulgaris* Scop.; Baumg. *En. I.* 175]. — Gyepűkön, cserjés, erdős helyeken az egész terület mezei táján.

455. **E. verrucosus** Scop. *Fl. carn.* (ed. 1772) I. 166. — [*E. verrucosus* Lerchenf.* ap. Ziegler *De Re Sylv.*; Baumg. *En. I.* 176]. — Gyepűkön, cserjés erdős helyeken az egész terület mezei táján.

456. **E. latifolius** Scop. *Fl. Carn.* (ed. 1772) I. 165. — [*E. latifolius* Baumg.* *En. I.* 175.] — Magasabb vidékek erdeiben és sziklás helyein főkép a hegyi tájon. Ritka. — Nyegra és a Cucurbeta közt a Biharhegységben [! Kern. *ÖBZ.* XVIII. 308], Kecskékő [! Schur *VSV.* X. 66. Marosnémethi, Déva, Brassó [Baumg. l. c.], Götzenberg. [Schur *En.* 141], Öcsém [Schur *VSV.* X. 164].

XXIX. *Rhamnaceae* R. Br. in Flinders. *voy.* II. 554.

124. *Rhamnus* L. gen. n. 265.

457. **R. cathartica** L. spec. (1753) 193. — [*R. cathartica* Lerchenf.* ap. Ziegler *De Re Sylv.* 29; Baumg. *En.* 173. — *R. infectoria* Schur *En.* 142]. — Gyepűkön, cserjés erdős helyeken, sziklás dombokon, az egész terület mezei táján.

458. **R. tinctoria** W. et K. *Icones* III. (1812) tab. 255. — [*R. saxa-*

tilis Baumg.* En. I. 173, et Auct. Trans., — non Jacq. — R. cathartica var. Transsilvanica Schur. exs.!, Schur Verh. sieb. Ver. X. 97. R. intermerdius Nym. consp. 145, — quoad stirpem Transsilvanicam, — non Steud. et Hochst. in. Flora 1827 p. 74]. — Gyepűkőn, cserjés erdős helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 5], Torda [! Ercei Tord. 21], Székelykő [! Wolff MNL. I. 58], Vulturésze és Skerica Padságnál, Szerisora és Albák közt az Aranyos szikla-szorosában, Boicza az Érezhegységben, Nagyenyed, Bilak, Mamuthegy Gyulafelhérvárnál [!], Kecsekő [Schur VSV. X. 66], Csákyaikő, Déva [! Fuss Trans. 145], Kozolyahegy, Maros-Sólymos, Haró [! Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 145], Szt-Erzsébet [Schur ap. Fuss Bericht 23], Nagyesür, Rothberg [Fuss Trans. 145], Segesvár [Baumg. I. c.], Brassó [! Schur En. 142], Ócsém [Schur VSV. X. 178], Rodna erdeiben [Baumg. I. c.], Töpehegy Alsó-Rákosnál [!].

† *R. alpina* L. — [R. alpina Baumg.* En. I. 173, — sed in herbario ejus solum culta adest]. — Lapadna rodnai havason [Baumg. I. c.], de gyüteményében csak kerti példány van, s a Lapadnán újabban senki sem találhatta.

459. *R. Frangula* L. spec. (ed. 1753) 193. — [R. Frangula Lichenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 174. — R. rupestris Baumg. herb. et Baumg. En. I. 174. — R. alpina Ercei Tord. 21]. — Gyepűkőn, nedves erdőkben és cserjésekben a mezei és hegyi tájon. — Csucs [!], Kolozsvár [Landoz I. 5], Kolos [Freyh Közlem. XIII. 122], Torda [Ercei Tord. 21], Piatra-Strucu Vidránál, Szerisora és Albák közt az Aranyos mentén [!], Nyegra [Kern ÖBZ. XVIII. 310], Verespatak [!], a Sztrigy mentén Váralja és Kovrágy közt [!], valamint Magyarbrettvénél [Csató Erd. Muz. VI. 17], Retyezát hegység völgyei Malomvíz felett [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 145], Székácsvölgy [Csató Székács 258], Nagyszeben, Nagyesür, Szászujfalu, Talmács [Fuss Trans. 145], Giresau [!], Csicsóholdvilág, Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 64], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Segesvár [Fro. Schüssb. 26], Berethalom [Salzer Reiseb. 18], Kercsora hegysége [Schur En. 142], Brassó [Lurtz VSV. XI. 111], Bűdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 284], Udvarhely [Szabó ap. Fuss I. c.], Kereszthegey [Schur VSV. X. 157], Beszterce [Herzog Bistr. 16], Ródna-Naszód vidéke [Pore. En. 14], Gáncs, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 20], Töpehegy A.-Rákosnál [!].

XXX. *Leguminosae* Juss. gen. 345.

+ *Spartium junceum* L. colitur hinc inde. — Tenyésztik helyenként.

† *Sarothamnus scoparius* L. spec. (ed. 1753) 709 sub Spartio. — Eddig Erdélyből nincs közölve, de határaihoz közel több helyen fordul elő, így: Szilágy megyében Kraszna és Szilágyosmlyó mellett [Baumg. En. II. 319], valamint Arad megyében Soborsinnál [! Heuff. ZBG. VIII. 84]. Nyulak kedvéért tenyésztik, s könnyen meghonosodik.

125. *Genista* L. gen. n. 859.

460. *G. procumbens* W. et K. Icones II. tab. 180 (1804). — [*G. procumbens* Baumg.* En. II. 321. — *G. diffusa* Schur Sertum n. 634; En. 143 ex loco natali!, — non *G. diffusa* Willd. spec. 942. — cuius stirps florum mediterraneam inhabitans cum *Spartio decumbente* Host Syn. 388 est identica, et a nostra planta jam foliis — excepto margine ciliato — leguminibusque glabris evidenter differt]. — Verőfényes köves dombokon a mezei tájon. — Karácsonyfalva, Homoród-Almás, Töpehegy Alsó-Rákosnál [Baumg. l. c.], Brassó hegyei [! Schur En. 143].

461. *G. pilosa* L. spec. (ed. 1753) 710. — [*G. pilosa* Baumg.* En. II. 322]. Verőfényes köves dombokon a mezei tájon. — Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 31], Karácsonyfalva [Baumg. herb. !], Morgonda, Kőhalom, Ujsinka [Baumg. En. II. 322].

† *G. Bihariensis* Kern! Öst. bot. Zeit. XVIII. (1868) 344. — A Biharhegység bihari oldalán a Tataroeán és a Piatra-muncelului [Kern. l. c.].

462. *G. spathulata* Spach. Revisio Gen. in Ann. Sciens. Nat. III. (1845) 128—129. — [*G. triangularis* Baumg.* En. II. 320. — non Willd. — *G. Transilvanica* Schur En. (1866) 144. — *G. sericea* Schur Sertum n. 641, En. 144 (non Wulf.), — ex loco natali. — *G. Lydia* Auct. Trans., — non Boiss]. — Verőfényes köves dombokon a mezei tájon. — Torda-lasadéka [! Wolff MNL. I. 58], Csombordi szőlők [Csató MNL. I. 39], Egerbegy, Gerend, Magyarbénye, Balázsfalva [Barth! Arch. XV. 108], Dobra, Déva, Vajda-Hunyad, Hátszeg [Baumg. l. c.], Nagypold, Tahnács [Fuss Trans. 149], Kisdísznód [Fuss ap. Grisb. Iter n. 1].

463. *G. oligosperma*¹ Andræ. Bot. Zeit. XI. (1853) 440 pro var. *G. tinctoriae*. — [*G. tinctoria* var. *alpina hirsuta* Schur* Verh. sieb. Ver. II. 176. *G. rupestris*, *G. incubacea*, et *G. alpicola* Schur! En. (1866) 145. — *G. Sigeriana* Fuss! Trans. (1866) 149. — Stirps nostra longe abest a *G. depressa* MB. Taur. Cauc. III. 460 (idest *G. tetragona* Bess), — ramis floriferis multi-sulcatis, et ovariis leguminibusque glabris]. — Havasok sziklás füves helyein, honnan azok előhegyeire is leszáll. — Hátszegi havasok [Baumg. exs. ! in Fuss herb. et. Fuss Trans. 149], Pareng havasok [Barth exs. !], Piatra-ré Porcesedi havas, Szurul, Csorte [Fuss! l. c.], Bráza kőszirte [Andræ l. c.], Árpás havasai, Fogaras havasai, Czenkhegy Brassónál! [Schur! En. 145], Csukás [! 1700 met. s. m.].

464. *G. tinctoria* L. spec. (ed. 1753) 710. — [*G. tinctoria* Lench.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30; Baumg. En. II. 320. — *G. campestris* Janka! Linn. XXX. (1859) 562. — *G. Halleri* Salzer Reiseb. 323, — nec alior.]. — Kaszálókon, mezőkön, erdők szélén az egész terület mezei táján.

¹ Nota. Differt a *G. tinctoria* : florendi tempore præcociore; floribus evidenter majoribus; caule lineis elevatis angulato, decumbente, ramulos erectos proferente; inflorescentia foliosa; bracteis decrescentibus, foliorum caulnorum similibus.

464/b. **G. elatior** Koch. Syn. (ed. 1843—5) 441. — [G. elatior Schur* Sertum n. 639. — G. virgata Willd. Berl. Baumz. (ed. 1811) 159, — non Ait. hort. Kew. III. (1789) 11 sub Spartio]. — Folyók mellékein, erdők, cserjések szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 97], Kolos Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 127], Apahida [Barth Arch. XV. 109], Maros-Ujvár [Schur En. 144]. Nagyenyed [!], Bilak, Verespatak. Lunkoj és Boicza közt, Boicza az Érczhegységben, Zám s innen a Maros mentén Maros-Solymosig és Déváig, Vajda-Hunyad, Govasdia [!], Ujegyház, Tusnád [Schur. En. 144].

465. **G. ovata** W. et K. Icones I. tab. 84 (1801). — [G. ovata Baumg.* En. II. 321. — G. transsilvanica Lerchenf. Icones f. 46! ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 95, — non G. transsilvanica Schur En. 144. — G. nervata Schur Verh. sieb. Ver. II. 176, — ex ipso in Schur En. 146]. — Erdős cserjés hegyeken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 28], Pádság hegyei [!], Csegezi-tető a Székelykő alatt [Winkler ÖBZ. XVI. 48; Wolff MNL. I. 58], Tilalmas Toroczkonál [Simk. Album 78], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Csáklyaikő-völgye Benedek felett, Krakkói-völgy a Keeskeő felé [!], Déva, Marosnémethi, Marossólymos, Csóra [! Baumg. l. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 150], Kisdísznód [Fuss ap. Grisb. Iter n. 3], Götzenberg [Ormay exs. !], Nagyszeben [Schur En. 146], Guraró, Poplaka, Resinár, Zood, Prehodistye a Verestorony szorosánál, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 150], Talmacsél [Schuster VSV. XXX. 26], Alsó- és Felső-Porumbák, Kerezesora és Árpás hegyei [Baumg. l. c.], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 176], Brassó [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 150].

465/b. **G. Mayeri** Janka Öst. bot. Zeit. IX. (1859) 4; XIII. 256. — [G. Mayeri Freyn* Közlem. XIII. 127]. — Erdős cserjés hegyeken, vasutak töltésein a mezei tájon. — Csucsánál a vasút töltésén [!], Sztána, Egeres [Freyn l. c.], Nagyág, Vormága, Haró, Déva [!].

466. **G. Germanica** L. spec. (ed. 1753) 710. — G. germanica Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg.* En. II. 322. — Ulex europæus Cserni Gyulaf. 31, — non L.]. — Erdőkben, cserjésekben, a mezei tájon, ritka. — Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XI. 440], Bányabúkk [Wolff MNL. I. 58], Bilak és Mamuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni l. c.], Nagyszeben [Lerchenf. l. c.], Sellemberk, Kisdísznód, Giresau [Fuss Trans. 151], Segesvár [Fro. Schässb. 27], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

var.) *inermis* Koch. — Poplaka [Andræ Bot. Zeit. XI. 440].

467. **G. sagittalis** L. spec. (ed. 1753) 710. — [G. sagittalis Baumg.* En. II. 320. — Salzwedelia sagittalis Fl. Wett. II. 498. — Cytisus sagittalis Koch Deutsch. Fl. 109]. — Erdős cserjés dombokon s hegyeken az egész terület mezei táján s innen a havasalji tájig, — de Rodna-Naszód vidékéről Porcius nem közli.

468. **G. radiata** L. spec. (ed. 1753) sub Spartio. — [Spartium radiatum L.; Baumg.* En. II. 319. — Asteroctytisus radiatus Schur Sertum n. 656]. — Mészke havasokon a hegyi és havasalji tájon. — Pareng havasok [Baumg. l. c.].

126. *Cytisus* L. gen. n. 877.

469. **C. alpinus** Mill. Dict. II. (1785) 752. — [C. Laburnum Baumg.* En. II. 346, ex loco natali, et ex Reich. Germ. Exc. III. 525, — nam specimen in herbario Baumgartenii deest. — C. angustifolius Möneh]. — Pareng hegység havasalji erdői [Baumg. l. c.], Árpás havasai [Schur En. 146].

+ *C. Laburnum* L. frequens colitur. — Tenyésztik.

470. **C. nigricans** L. spec. (ed. 1753) 739. — [C. nigricans Baumg.* En. II. 347. — C. nigricans var. australis Freyn Közlem. XIII. 127, — vix Kerner].

Közönséges az egész terület mezei táján. Szikár dombokon apróbb termű és selymesebb mezű; e varietas nevei: C. nigricans β) sericeus Rochban. (1828) 2, solum nomen; Roch. ap. Andræ Bot. Zeit. XI (1853) 440; vagyis C. atratus Schur! En. (1866) 147! vagyis C. nigricans α) parvifolia Schur! sertum n. 647, solum nomen.

Vulgaris in tota regione campestri. In collibus siccis minor et indumento magis sericeo evadit, hæc varietas nominatur: C. nigricans β) *sericeus* Rochban (1828) 2 (solum nomen)! Roch. ap. Andræ Bot. Zeit. XI (1853) 440, seu C. *atratus* Schur! En. (1866) 147, seu C. nigricans α) *parvifolia* Schur! sertum n. 647, (solum nomen).

471. **C. albus** Hacquet Reis. I. (1790) 49. — [C. leucanthus W. et K. Icones II. tab. 132 (1803); Baumg.* En. II. 348. — C. mirophylus Janka Linn. XXX. 563, — vix Boiss Diagn. Ser. n. II. 2. p. 5. — C. obvallatus Schur herb. ! En. 147]. — Napos dombokon, utak mentén a mezei tájon bőven. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.]. Apahida [!], Kolos Boós, Botorom és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 128], Torda, Gerend [! Ercsei Tord. 166], Nagyenyed [! Csató ap. Kern. Schedæ n. 805], Nagyenyed [! Csató ap. Kern. Schedæ III. 2], Felveze, Mindszent, Benedek, Tibor, Bilak, Déva, Maros-Sólymos, Zám [!], Dobra [Baumg. l. c.], Haró mellett a pankotai hegyeken [Simk. ap. Kern. Schedæ III. 2], Vajda-Hunyad, Telek [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 152], Alkenyér [!], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Nagycsúr [Grisb. Iter n. 5], Szászujfalu, Hermány, Giresau, Vestény [Fuss! Trans. 152], Nagyselyk, Hosszúaszó, Monora, Medgyes [Barth! VSV. XVIII. 65], Segesvár [Baumg. l. c.], Baróth [Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 152], Brassó [Schur En. 147], Előpatak és Szemerja közt [!], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Maros-Vásárhely [! Kovács ap. Reichb. Icones XXII. 12], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 14], Csicsó-Hagymás [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

471/b. **C. pallidus** Schrad. in DC. Prod. II. (1825) 155. — [C. austriacus Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30; Baumg. herb. ! et Baumg. En. II. 348; nec non Auct. Trans. ! — C. Heuffelii Schur! En. 147; Fuss Trans. 152. — non Wierzb. — C. banaticus Grisb. Iter (1852) 292 n. 4. — Napos dombokon, utak mentén, a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Torda [Ercsei Tord. 166], Nagykörös a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Székácsvölgy [Csató Székács 258], Kelnek [Fuss l. c. sub C. Heuffelii], Szt-Erzsébet [! Ziegler l. c.; Grisb.

l. c.], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 440], Giresau, Nagyesür, Szelindek, Vizakna, Nagyselyk [Fuss! Trans. 152, 153], Medgyes [Salzer VSV. VII. 9], Segesvár [Baumg. herb.!, Fro. Schässb. 27], Brassó [Andræ Bot. Zeit. XI. 440], Zajzon [Barth herb.!), Besztercze [Herzog Bistr. 16], Csicsó-Hagymás [Czetz Erd. M. VI. 13], Kilény, Oltszem [!].

472. **C. Heuffelii** Wierzb. in Grisb. Iter (1852) 292. [C. Heuffelii Barth*! ap. Kern. Schedæ III. 2]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Előpatak és Szepsi-Szt-György közt! [Barth l. c.].

473. **C. Rochelii** Wierzb. in Grisb. Iter (1852) 293. — [C. Rochelii Grisb.* l. c. n. 7. — C. obscurus Schur VSV. X. 59, ex ipso in Schur En. 147. — C. ambiguus Schur! En. (1866) 147]. — Cserjés napos dombokon a mezei tájon. — Nagyapold [Schur! VSV. X. 59], Nagyesür [Grisb. l. c.], Szt-Erzsébet, Szelindek, Talmács [Schur En. 147], Reussen, Vizakna és Mundra közt [Schur! l. c. sub C. ambigu!].

474. **C. aggregatus** Schur En. (1866) 149. — [C. capitatus Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30; Baumg.*! En. II. 347, et Auct. Trans., — non Scop. Carn. (ed. 1772) II. 70]. — Erdők és cserjések szélein s nyílt helyein, a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Kolos, Boós [Freyn! Közlem. XIII. 128], Torda-hasadéka [Eresei Tord. 166], Dobra, Déva, Vajda-Hunyad [Baumg. l. c.], Szt-Erzsébet [Lerchenf. l. c.], Götzenberg, Nagyszeben, Szászujfalu [! Fuss Trans. 153], Munma, Kakasfalva [Schur! En. 148], Szelindek [Schur Phytogr. 168], Kerczesori üveghuta [Schur En. 149], Segesvár [Fro. Schässb. 27], Szászrégen Emerich ap. Fuss Trans. 153], Besztercze [Herzog Bistr. 16], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

Legközelebb áll *C. supinus* L. α spec. (ed. 1753) 740 növényhez, melylyel synonymok Kerner Schedæ III. 3—5 szerint a *C. capitatus* Scop. és *C. prostratus* Scop. Különbözik a *C. supinus* L. α -tól; erőteljesebb termetével és szárával, szárának sűrű merevedő sárgálló meze, ágainak sárgálló s nem feketedő kérge, valamint hosszabb leveleivel, melyek különben visszás-tojásdadán hosszúkásak. Hasonló a *C. leucotrichus* Schurhoz is, a melytől azonban már végesomókban álló virágairól könnyen megkülönböztethető.

Proximus *C. supini* L. α spec. (ed. 1753) 740, cuius synonyma sunt ex A. Kerner Schedæ III. 3—5: *C. capitatus* Scop. et *C. prostratus* Scop. Distinguitur a *C. supino* L. α : habitu cauleque robustiori, caule pilis rigidiusculis denique flavescens densissime obsito, cortice ramorum etiam flavescens, — nunquam nigrescente, nec non foliis longioribus, quoad formam obovato-oblongis. — Etiam *C. leucotricho* Schur similis, sed ab eo jam floribus capitatis facile distinguendus.

475. **C. leucotrichus** Schur! Öst. bot. Zeit. X. 179, — solum nomen, sed pro var. *C. hirsuti* in Verh. sieb. Ver. X. (1859) 60 descriptus. — [C. supinus Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Syl. 30; Baumg. En. II. 349 ex descriptione et locis natalibus; Auct. Trans. excepto Schur En. 148. — C. hirsutus Auct. Trans.! — non L. — C. prostratus Schur Verh. sieb. Ver. X. 158; En. 149. — C. elongatus Reissenb. Verh. sieb. Ver. XVIII. 160; Lutsch Beitr. 22; Herzog Bistr. 16; Simk. Album 176. 184; Kern. Schedæ III. 7, — non W. et K. Icones II. tab. 183]. — Erdők és cserjések szélein s nyílt helyein elég bőven, a mezei tájtól a hegyi tájig. — Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Ko-

lozsvár [Landoz I. 6], Torda [! Eresei Tord. 16], Egerbegy [Barabás herb. !], Padság hegyei és Székelykő [Simk. Album 184, 178], Tilalmas Toroczkonál, Benedek, Csáklyaikő, Tíbor, Krakkóivölgy a Keeskekő felé, Gyulafelhérvár, Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Keeskekő [Csató ap. Schur Phytogr. 168 sub C. supino], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 154], Szászsebes [! Schur VSV. X. 60], Kelnek [Csató herb.], Szt-Erzsébet [! Lerchenf. I. c.], Nagydisznód [Andraé Bot. Zeit. XI. 441], Kisdisznód [! Ormay exs.], Nagyesűr, Talmács [Fuss Trans. 154], Szelindek [Schur En. 149], Hosszútaszó [Barth VSV. XVIII. 65], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Segesvár [! Fro. Schässb. 27], Brassó [! Schur En. 148], így a Czenk hegyen, Dereste és Hétfalu hegyein Bácsfalutól s a Tömösszorosától Tatrang, Zajzon és Pürekereczhegy völgyeig bőven. Csomádhegy Tusnádnál, Tőpehegy Alsó-Rákosnál [!], Borszék [Schur VSV. X. 154], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 153], Kereszthegey [Schur VSV. X. 158], Besztercze [Herzog Bistr. 16].

Több szerző s magam is előbb a C. elongatussal tévesztettük össze, a melytől azonban eléggé különbözik.

A Bánságban szedett tipikus C. elongatusnál ugyanis az ágak nyúlánkok, hosszúak, s az ágak, levélnyelek és a csésze meze gyengén ráfekvő szőrökből áll; ellenben a C. leucotrichus ágai aránylag rövidek s vastagabbak; szára, ágai levélnyelei söt levelei is elálló szőröktől borzasak, csészéjének meze is hosszú elálló szőrökből alakul.

Auctores plures egoque prius cum C. elongato W. K. confundimus, a quo verum satis abest.

In C. elongato typico in Banatu lecto nempe ramí graciles elongati sunt, et indumentum caulis, ramulorum, petiolorum calycumque, e pilis creto adpressis constat; contra in C. leucotricho ramí breviores crassioresque sunt, indumentum caulis ramulorumque dense hispidum; petioli, folia, calycesque etiam pilis patulis sat longis sunt vestita.

476. **C. polytrichus** M. B. Taur. Canc. III. (1819) 477. — [C. supinus Schur! En. 148, ex descriptione et herbario ejus, — sed ex parte solum]. — Délkeleti Erdély havasalji erdeiben és havasain, főleg mészkövön. — Királykő [Schur I. c.], Keresztényhavas, Nagy-Kőhavas [!].

476/b. **C. alpestris** Schur! En. (1866) 148. — [C. alpestris Schur* I. c. — C. leiocarpus; Borb. ! Öst. bot. Zeit. XXXV. 76, — non A. Kern.]. — Keleti és délkeleti Erdély mészkőhavasain a havasalji és havasi tájon, a C. polytrichus MB. társaságában, melybe átmegy. — Kurmatura a Királykövön [!], Keresztényhavas [! Schur En. 148], Nagy-Kőhavas [!].

Törpe és félszerjés természetben a C. polytrichus-sal megegyez, s attól csak annyiban különbözik, hogy míg a C. polytrichus termései egész felületükön szőrösek, addig a C. alpestris-éi csak a magvas varratukon pillások különben meztelenek.

Habitu humili et snuffuticoso cum C. polytricho congruit, differtque ab eo solum leguminibus: legumina nam C. polytrichi toto superficie pilosa sunt, contra illa C. alpestris solum in sutura seminafera ciliata, ceterum glabra.

476. **C. Haynaldi** Simk. — [C. supinus Schur*! En. 148 pro p. — C. leiocarpus Janka ÖBZ. XVIII. 366, — non A. Kern. — C. ciliatus Simk. Közlem. XV. 540 quoad stirpem transsilvanicam]. — Délnyugati s keleti Erdély hegyvidékeinek sziklás füves helyein a mezei és hegyi

tájon. [In Transsilvania austro-occidentali et orientali regione campestri et montana]. — Váralja és Kovrágy hegyein bőven [!], Lepusnik völgye a Rettyezát hegységben [Simk. l. c.], Össém teteje [Haynald herb. !], Nagy-Hagymás [Janka l. c.].

var.) *perhirsutus* Simk. legumine toto piloso. — Bukova felett a Bisztra völgyében [!], Kerczesora hegyein [Schur! l. c.].

A tölalak termése csak magvas varratán pillás, a varietásé egész felületén. Legrokonabb a *C. polytrichus*-sal melytől borzas és szürke hátú levelei, hosszú berzedt szőrökből álló meze, nagyobb levelei s majdnem két hóval korábbi virágzásával különbözik.

Legumen typi solum in sutura seminifera ciliatum, illud varietatis toto superficie. Proximus *C. polytrichi* a quo differt foliis majoribus dorso glaucis et patule hirsutis, indumento e pilis longis patentissimis formato et florendi tempore duobus fere mensibus præcociore.

† 478. *C. falcatus* W. et K. Icones III. (1812) 264, tab. 238. — [*C. ciliatus* Wahlenb. carp. (1814) 219; Schur* En. 149]. — Magasabb hegyek sziklás helyein. — Kec-kekő [Schur herb. l. c.].

479. *C. leiocarpus* Kern. Öst. bot. Zeit. XIII. (1863) 90. — [*C. elongatus* Baumg.* En. II. 348 pro p.; Andræ! Bot. Zeit. XI. 441]. — Erdők és cserjések szélein s nyílt helyein a mezei tájon. — Csucsá Freyn Közlem. XIII. 128], Boicza az Érczhegységben, Zám, Déva, Haró, Vornága, Govasdia [!], Váralja, Kovrágy, Kőalja-Ohába [!], Ruszkabánya [Andræ! l. c.], Roskúny, Batrina, Marosnémeti [! Baumg. l. c.].

var.) *C. subleiocarpus* Simk. in Tern. Füz. IX. (1885) 44. — A *C. leiocarpus* Kern. társaságában erdős cserjés dombok nyílt helyein, így Déva mellett a Deczebal hegyen [!].

Termetében és fő jellemző jegyeiben megegyezik a *C. leiocarpus*-sal, s attól csupán abban különbözik, hogy termései a magvas varraton pillások, sőt néha lapjukon is gyéren szőrösek.

Habitu et notis præcipuis characteristicis cum *C. leiocarpus* congruit, et ab eo solum leguminibus in sutura seminifera ciliatis vel etiam in latere sparse pilosis distinguitur.

† 480. *C. elongatus* W. et K. Icones II. tab. 183 (1804). — Erdők, cserjések szélein, de legfeljebb csak a Bánsággal határos részeken vehetők a reá vonatkozó adatok valószínűeknek. — Torda-hasadéka, Székelykő [? Wolff MNL. I. 58], Hátszeg, Petrény a Sztrigy mellékén [? Csató Erd. Muz. VI. 17], Szerdahely [? Csató Székács 259], Ecsellő, Szelindek, Reussen, Nagyszeben [? Fuss Trans. 154], Öcsém [? Schur ÖBZ. VIII. 23], Rodna-Naszód vidéke [? Porc. En. 14], Csicsó-Hagymás [? Czetz Erd. Muz. VI. 14].

† 481. *C. ratisbonensis* Schæff. Bot. Exped. [1760] I. 78; II. 38. — [*C. ratisbonensis* Schur* Sertum n. 655. — *C. biflorus* L'Herit. Stirp. VI. (1785) 184; W. et K. Icones II. 166]. — Erdős cserjés helyek szélein és tisztásain a mezei tájon. — Kisdisznód, Götzenberg, Nagyszeben [Fuss Trans. 154], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Brassó [Schur Phytogr. 169], Kereszthegey [Schur En. 149].

† *Lupinus luteus* L.; *L. albus* L.; *L. varius* L.; *L. hirsutus* L.; *L. angustifolius* L.: hinc inde coluntur. Helyenként tenyésztve.

127. *Ononis* L. gen. n. 863.

482. *O. hircina* Jacq. Hort. Vindob. I. (1770) tab. 93. — [*O. mitis* Benkő* Trans. 123. — *O. hircina* Baumg. En. II. 323. — *O. umbrosa* Schur Phytogr. 169]. — Kaszálókon, cserjés füves helyeken, utak mentén a mezei tájon. — Sebesváralja [!], Kolozsvár [Baumg. I. c.], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 127], Torda [Ercei Tord. 76], Padság, Bucsumnál a Detunata felé, Bucsud a Vulkán hegy alatt [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XVIII. 351], Nagyenyed, Csákó, Vajda-Hunyad, Váralja a Sztrigy mellékén [!], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 155], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Nagyszeben [!], Szt-Erzsébet, Nagysűr, Zood, Giresau [! Fuss I. c.], Resinár [Schur Phytogr. 169 snb *O. umbrosa*], Talmács [Baumg. I. c.], Túr, Szászesanád, Nagyselyk, Nagyekemező, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 65], Medgyes [Salzer VSV. VII. 93], Segesvár, Nagybun, Kóhalom, Brassó [Baumg. I. c.], Árpás hegyei [Schur En. 150], Fogaras havasai [Fuss Trans. 155], Zernyest [!], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 17], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 14], Gáncs, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Czenkhegy.

482 b. *O. pseudohircina* Schur! En. (1866) 150. — [*O. spinosa* Baumg.* En. II. 323, ex descriptione; et Auct. Trans., — non L. — *O. hircina* b) *spinescens* Ledeb. Ross. I. (1841) 513. — *O. repens* Schur Sertum n. 662, et Auct. Trans. — *O. antiquorum* Schur En. 149. — Tövises Igliez Ercei Tord. 76]. — Szikár dombokon, mezőkön, utak mentén, a mezei tájon gyakori. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 97], Torda [Ercei Tord. 66], Mészkö az Aranyos mellékén, Bilak [!], Gyulafelhérvár [Fuss Trans. 155], Zám, Haró, Déva, Vajda-Hunyad [!], Székács melléke Szerdahely és Szászsebes közt [Schur! En. 149, 150], így Konczánál [Csató Székács 259], Kisekemező, Hosszúaszó, Túr [Barth VSV. XVIII. 65], Szászesanád [Barth Arch. XV. 109], Fogaras, Brassó [Baumg. I. c.].

483. *O. Columnae* All. Pedem. I. (1785) 318. — [*O. parviflora* Baumg.* En. II. 324, sed in herbario ejus deest]. — Toroczko kősziklái [Ercei Tord. 76], Kozolya hegy Dévánál [Baumg. I. c.].

128. *Anthyllis* L. gen. n. 864.

484. *A. Vulneraria* L. spec. (ed. 1753) 719; A. Kern. Exs. Aust.-Hung. n. 430! — [*A. Vulneraria* α) *supina* Baumg.* En. II. 325 pro p. — *A. Dillenii* Fuss Trans. 155 pro p.; Freyh Közlem. XIII. 128; Schur Phytogr. 171. — *A. sanguinea* Schur Sertum n. 657. c. *A. polyphylla* Schur En. 150, — ex locis natalibus]. — Napos füves helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Kolos, Boós [Freyh I. c.], Gerend, Torda, Záh, Pogácsa [Ercei Tord. 141], Székelykő és Felső-Gáld hegyei [! Baumg. I. c.], Csákykő, Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Bilak [! Cserni Gyulaf. 31], Padság hegyei [!],

Vidra kőszirtei a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVIII. 384] Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Déva [Téglás Tudósítv. I. 20], Govasdia, Váralja a Sztrigy mellékén [!], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 155], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Nagyesűr, Magare [Fuss Trans. 155], Kiskapus, Baromlaka, Asszonyfalva, Nagyselyk, Kisselyk, Szászesanád, Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 65], Hosszúaszó [Barth ap. Schur Phytogr. 171], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 27], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 155], Brassó [! Schur En. 150], Borszék [Salzer VSV. VII. 53; Reiseb. 81], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 17], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 14], Bolnokhegy Hétfalunál, Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

484 *b.* **A. calcicola** Schur Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 22, — *solum nomen*; Schur En. 150. — [A. vulneraria α) supina Baumg.* En. II. 325, — quoad plantam alpinam. — A. alpestris Schur VSV. X. 144; Reckert Verh. sieb. Ver. VI. 18; Pore. En. 14. — A. polyphylla Fuss Trans. 155 ex locis natalibus, — non Kit. — A. rubriflora Salzer Reiseb. 323]. — Mészki sziklákon a havasalji s havasi tájon. — Domna völgye [Fuss Trans. 155 sub A. polyphylla], Királykő, Bucsecs [! Schur En. 150], Keresztényhavas [!], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18], Ünökő [Salzer Reiseb. 323], Omú és Rotunda rodnai havasok [Baumg. I. c.].

484 *c.* **A. polyphylla** Kit. ap. Seringe in DC. Prodr. II. (1825) 170. — [A. polyphylla Freyn* Közl. XIII. 128]. — Verőfényes dombokon a mezei tájon. — Sztána [Freyn Közlem. XIII. 128], Kolozsvár, Déva [!],

485. **A. montana** L. spec. (ed. 1753) 719. — [A. montana Baumg.*! En. II. 325]. — Fűves sziklás helyeken a havasalji tájon. — Bucsecs, Kőhavas [Baumg. I. c.].

129. *Medicago* L. gen. n. 899.

486. **M. sativa** L. spec. (ed. 1753) 778. — [M. sativa Baumg.* En. II. 381]. — Tenyésztve és elvadulva az egész terület mezei táján.

486 *b.* **M. media** Pers. Syn. II. (1807) 356. — [M. media Baumg.* En. II. 381. — M. Cibirensis Lerchenf. Icones f. 56! ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 95. — M. falcata \times sativa Reichb. Germ. Exc. (1832) 504. — M. subfalcata Schur En. (1866) 151. — M. sativa A. c. varia Urb. Medicag. (1873) 56]. — Kaszálókon fűves dombokon, utak szélein a mezei tájon. — Kolozsvár, Bilak [Schur En. 151], Nagyszeben [Lerchenf. I. c.], Kisbun, Nagybun [Baumg. I. c.], Tőpehegy Alsó-Rákosnál [Bielz ap. Schur I. c.], Fogarasi hegység [Fuss Trans. 156], Brassó [Schur En. 151].

487. **M. falcata** L. spec. (ed. 1753) 779. — [M. falcata Baumg.* En. II. 381]. — Verőfényes dombokon, kaszálókon s mezőkön a mezei tájon, — Kolozsvár [Landoz I. 6], Kolos [Schur VSV. X. 111], Torda [Schur VSV. X. 78], Mezőség [Ercsei Tord. 39], Koppánd, Záh, Csák-

lya, Benedek, Bilak [!], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 32], Boicza az Erczhegységben, Haró, Déva [!], Oláh-Bretteye a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Talmács, Boicza, Zood, Szurul [Schur En. 151]. Árpás pataka [!], Nagyszeben!, Szászujfalu, Giresau, Szt-Erzsébet, Nagyesűr, Vizakna, Szelindek [Fuss Trans. 156], Tür, Szászsánád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 65], Segesvár [Fro. Schässb. 27], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 17], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 14], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 17], Brassó és Hétfalu hegyei [!].

var.) *glandulosa* Koch Syn. (ed. 1843—45) 176. — Nagyszeben [Schur En. 151].

488. **M. prostrata** Jacq. Hort. Vindob. I. (1770) t. 89. — [M. prostrata Baumg.* En. II. 382. — Etiam hæc variat glabra, pubescens, et glandulifera: ex Urban Medicag. p. 55—56]. — Verőfényes köves dombokon a mezei tájon. — Déva, Maros-Némethi [Baumg. l. c.].

489. **M. lupulina** L. spec. (ed. 1753) 779. — [M. lupulina Baumg.* En. II. 382. — M. Willdenowii Bönningh. Prod. Monast. 226]. — Réteken, mezőkön, parlagokon az egész terület mezei táján, úgy az egyszerűen szőrös, mint a mirigyesen szőrös termésű (M Willdenowii) változatokban.

490. **M. rigidula** Desr. in Lam. Enc. III. (1789) 634. — [M. Gerardi W. et. K. in Willd. spec. III. (1800) 1415. — M. villosula Baumg.* En. II. 382. — M. Pseudo-Gerardi Schur Phytogr. 74]. — Verőfényes dombokon, legelőkön s utak mentén a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [Baumg. l. c.], Torda [Ercsei Tord. 40], Veres-hegy Szászsebesnél [Schur VSV. X. 60: Schur En. 152], Haró mellett annak Pankota nevű részén, Dévánál a Szárhegyen [!]. és a Várhegy alatt [Heuff. ZBG. VIII. 87], Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.], Görgény várhegyén [Schur En. 152].

+ *M. arabica* All. [M. oxalioides Schur Phytogr. 174]. — Erdély [Schur l. c.], — de legfeljebb csak becsempészve vagy tenyésztve.

491. **M. minima** Desr. in Lam. Enc. III. (1789) 636. — [M. minima Baumg.* En. II. 383. — M. mollissima Spreng. Syst. Veg. III. 291. — M. græca Horn. Hort. Hafn. 728. — M. villosula Fuss Alt. Arch. II. 381. — Napos dombokon legelőkön szikár parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Torda [! Freyn Közlem. XIII. 128], Bilak hegy Borbánd és Vajasad felett [! Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 32], Borberek [Csató ap. Schur Phytogr. 173], Déva hegyei, Haró, Vajda-Hunyad [!], Petrény a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Nagydisznód [Fuss Alt. Arch. II. 381], Kisdisdznód, Vizakna, Nagyesűr [Fuss Trans. 157], Nagyszeben [Schur Phytogr. 173], Kiseke-mező, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 65], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Kőhalom, Fogaras [Baumg. l. c.], Brassó várhegyén [Barth Arch. XV. 109], Torja [Schur Phytogr. 173], Görgény [Schur VSV. X. 157], Sajóvölgye Naszód vidékén [Pore. En. 14], Gáncs [Czetz Erd. M. VI. 17].

var.) *viscida* Koch Syn. (ed. 1843—45) 180. — Verőfényes

mészkö hegyeken a mezei tájon. — Torda-hasadéka [Schur VSV. X. 73], Boicza az Érczhegységben, Déva hegyei a Kozolyáig s a Sztrigy kavicsos mellékén Bajesd, Kőalja-Ohába és Csopéánál [!].

† *Trigonella monspeliaca* L. spec. (ed. 1753) 777, in Transsilvania adhuc non est lecta. — Schur En. 152-dik lapján e növény fel van véve Erdélyből, de bizonyára csak úgy gondolomra, mert Erdélyben e növényt senki sem szedte.

† *Trigonella Foenum-graecum* L. spec. (ed. 1753) 777, — colitur solum. Csupán tenyészttve jó elő Erdélyben.

130. Melilotus Tourn. Inst. 406.

492. **M. procumbens** Besser En. (1822) 30. — [M. coerulea Baumg.* En. II. 368 et Auct. Trans. quoad plantam spontaneam. — *Trigonella* Besseriana Ser. ap. DC. Prodr. II. (1825) 181. — M. coerulea *b*) laxiflora Rochel Ban. (1828) 51, tab. 14, fig. 31]. — Réteken, patakok mentén, sós helyeken, szőlők parlagain a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Kolos, Torda [Baumg. I. c.], Szindi völgy [Wolff MNL. I. 58], Felvincz, Nagyenyed, Maros-Déce, Mindszent és Benedek [!], Bilak [Schur VSV. X. 63], Gyulafehérvár, Tövis [Baumg. I. c.], Déva [!], Bácsi a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver.† ap. Fuss Trans. 158], Szászsebes, Szerdahely [Schur VSV. X. 60, 61], Koncza [Csató Székács 259], Reussen [Fuss Bericht. 23; Andrae Bot. Zeit. XI. 44], Szelindek [Schur En. 152], Nagyselyk [Barth VSV. XVIII. 66].

† *M. coeruleus* L. spec. (ed. 1753) 764, — colitur. Virágos kereteink dísznövénye.

493. **M. dentatus** W. et K. Icones I. tab. 42 (1800) sub Trifolio. — [M. dentata Baumg.* En. II. 369]. — Nedves réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 97], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 157], Segesvár Kőhalom, Brassó [Baumg. I. c.].

494. **M. macrorhizus** W. et K. Icones I. tab. 26 (1800) sub Trifolio. — [M. macrorhiza Baumg.* En. II. 369. — M. paluster W. et K. Icones III. (1812) tab. 266 sub Trifolio]. — Nedves réteken, patakok mentén a mezei tájon. — Torda [Schur VSV. X. 78; En. 153], Kolos, Marosujvár, Arpásfalu [Schur En. 153], Vizakna, Homoród-Szt-Pál és Homoród-Szt-Péter [Baumg. I. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porcius En. 14].

495. **M. officinalis** L. α) spec. (1753) 765; Desr. in Lam. Encycl. IV. (1797) 63]. — [M. officinalis Baumg.* En. II. 369. — M. Petitprieriana Auct. Trans. — M. parviflora Schur! Sertum n. 702; En. 153. — ? M. altissimus Borb. OBZ. XXXV. 76, — certe non Thuill.]. — Mezőkön, kaszálókön, szántókon, parlagokon, utak s folyók mentén az egész terület mezei táján.

496. **M. albus** Desr. in Lam. Encycl. IV. (1797) 63. — [M. alba Fuss* ap. Baumg. Mant. 68. — M. vulgaris Willd. En. Hort. Berol. II. 790]. — Hasonló helyeken mint az előbbi, de ritkább. — Csucsá [!],

Kolozsvár [Landoz II. 29], Torda [Wolff MNL. I. 58], Gyulafelhérvár, Bucesd a Vulkánhegy alatt [!]. Bácsi a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 157] Székácsvölgy [Csató Székács 259], Nagypold [Schur VSV. X. 59], Giresau [Fuss Trans. 157], Nagyszeben, Kóhalom [Fuss ap. Baumg. Mant. 68], Kiskapus, Asszonyfalva, Kisselyk, Csicsóholdvilág, Hosszúaszó, Kiseke-mező [Barth VSV. XVIII. 65], Medgyes [Fuss Alt. Arch. III. 265], Segesvár [Fro. Schässb. 27], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 157], Beszterce [Herzog Bistr. 17], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 14].

131. *Trifolium* L. gen. n. 896 pro p.

497. **T. pallidum** W. et K. Icones I. tab. 36 (1800). — [T. pallidum Baumg.* En. II. 374]. — Hegyi réteken a mezei tájon. — Mezőség [Schur En. 152], Maros-Némethi [! Baumg. l. c.], Guraszáda, Dobra, Roskány [bőven].

498. **T. pratense** L. spec. (1753) 768. — [T. pratense Baumg.* En. II. 372. — T. heterophyllum Herzog ap. Fuss Trans. 159]. — Réteken, legelőkön, gyümölcsösökben, az egész terület mezei és hegyi táján. Nagyban tenyésztik takarmánynak is, — s ez a *Trif. sativum* Mill. ap. Reichb. Germ. Exc. (1832) 494.

498/b. **T. frigidum** Gaud. Helv. IV. (1829) 582 pro var. — [T. nivale Sieber; Schur* Verh. sieb. Ver. II. 176. — T. pratense b) stramineum et c) heterophyllum Schur En. 154. — T. heterophyllum Czetz Erd. Muz. VI. 22. — T. carpaticum Porc. Nasend. 205]. — Havasaink legelőin s csermelyeik mentén. — Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő, Buces [! Schur En. 154], Korongvis [Schur! VSV. X. 144] s Rodna többi havasán [Porc. En. 14, 15].

498/c. **T. expansum** W. et K. Icones III. (1812) t. 237. — [T. diffusum Baumg.*! En. II. 372, — non Ehrh. — T. expansum Schur Sertum n. 666. — T. purpurascens Schur Sertum n. 675]. — Nedves füves helyeken a mezei tájon. — Kolos [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Nagyszeben [Schur En. 154], Segesvár [Baumg. herb. ! sub T. diffuso].

499. **T. medium** L. Faun. Suec. (ed. II.) app. 558. — [T. medium Baumg.* En. II. 373. — T. transsilvanicum Porc. Nasend. 205]. — Gyümölcsösökben, erdők s cserjések nyílt helyein a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár [Landoz II. 29], Aranykút, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 128], Torda-hasadéka [Wolff MNL. I. 58], Tílalmas Toroczkónál, a Csákllyaikő és hegykörnyéke [!], Mamuthegy Gyulafelhérvárnál [! Cserni Gyulaf. 32], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XIX. 6], Vidra és Skerisora hegyei a Biharhegységben. Zám, Nagyág, Haró, Déva hegyei a Kozolyáig, Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mellékén [!], Oláhbertye, Russ [Csató Erd. Muz. VI. 17], Lepusnik völgye [!] és Dilma-ku-bráz a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 80], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Zood, Prehodistye, Giresau [Fuss Trans. 159], Szelindek [Schur En. 155], Tűr, Szászesanád,

Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 66], Segesvár [Fro. Schässb. 28], Brassó [Schur En. 154], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 159], Besztercze [Herzog Bistr. 17], Korongyis [Schur VSV. X. 144], s Rodna egész hegyvidékén [Porc. En. 15], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

499/b. **T. Sárosiense** Hazsl. djsz. Magy. (1864) 76. — [T. medium var. Banaticum Borb. MNL. 1886 p. 115, — vix. Henff.] — Erdős hegyeken a mezei táj felsőbb részein s a hegyi tájon. — Nagyág, Vormağa, Haró és Déva hegyein, így utóbbi helyen a Decebal hegy tetején gyéren [!], Tusnád [Borb. l. c.].

500. **T. alpestre** L. spec. (ed. 1763) 1082. — [T. alpestre Baumg.* II. 373. — T. alpestre var. bicolor Reichb. Germ. Exc. 495. — T. bicolor Czetz Erd. Muz. VI. 22]. — Hegyvidékek füves lejtőin a mezei tájtól a havasalji tájig. — Vlegyásza hegységben Tranysná [!], Kolozsvár [Landoz I. 6], Kolos, Boós [Freyh Közlem. XIII. 128], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 58], Csáklyaikő hegykörnyéke, Bilak, Gynlafelhevár, Verespatak, Boicza az Érczhegységben, Nagyág, Vormağa, Maros-Sólymos, Déva, Vajda-Hunyad, Telek, Govasdia [!] a Sztrigy mellékén Hátszegnél, Oláh-Brettynél [Csató Erd. Muz. VI. 17], valamint Kőalja-Ohábánál [!], Lepusnik völgye a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 80], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 159], Szászsebes [Csató Székács 259], Reussen, Nagysűr, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Szászújfalú, Rothberg, Zood, Talmács, Giresan [Fuss Trans. 159], Szelindek [Schur En. 155], Baromlaka, Arbegen, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Mikeszásza, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 66], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 28], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 159], Árpás havasai [! Schur En. 155], Királykő [!], Vées a Maros mellett [Walz MNL. III. 66], Korongyis [Schur VSV. X. 144], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Hétfalu hegyvidéke [!].

501. **T. rubens** L. spec. (ed. 1753) 768. — [T. rubens Baumg.* En. II. 372]. — Középső-Erdély szénamezőin, erdős cserjés helyein, a mezei tájon. — Kolozsvár, Elekes [Baumg. l. c.], Apahida [Schur VSV. X. 117; En. 155], Kolos [Freyh Közlem. XIII. 128], Tordahasadéka és Gerend [! Wolff MNL. I. 58], Tilalmas Torockónál [!], Felvincz [Sigerus ap. Fuss Trans. 160], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

502. **T. Pannonicum** Jacq. Obs. II. (1764—71) 21, tab. 42. — [T. pannonicum L. Mant. II. (1771) 276; Baumg.* En. II. 374. — T. Armenium Auct. Trans., — excepto Baumg. — ejus stirps ex descriptione calycis et foliorum ad sequentem speciem pertinet. T. Armenium Willd. En. (1809) 793 est teste Boiss. Fl. Orient. II. 118 cum T. elongato Willd. spec. III. (1800) 1369 identicum; quod posterius in Transsilvania adhuc non est lectum, mihiq. solum ex descriptione Auctorum notum]. — Erdős cserjés helyek tisztásain a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Andrá Bot. Zeit. XI. 441], Kolos, Boós, Botorom és Virágos-völgy [Freyh Közlem. XIII. 128], Tordai előhavasok [Ercsei Tord. 97], Szé-

kelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Tilalmas Toroczkónál, Czáklyaikő és Kecsekő erdős hegykörnyékein, Vajda-Hunyad [!], Kovrágy és Váralja közt a Sztrigy mellékén [!], Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [! Csató Erd. Muz. IV. 80], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 160], Albai erdő Szerdahelynél [Csató Székács 259], Orlat, Resinár, Nagyeső, Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Vestény, Talmács, Porcesd [Fuss Trans. 160], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 441], Kis-Disznód [Ormay exs. !], Árpás havasai [Schur En. 155], Segesvár [Fro. Schässb. 28], Feketehalom [Andræ l. c.], Czenkhegy Brassónál [Winkler ÖBZ. XVI. 47], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Beszterce [Herzog Bistr. 17], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Deés [Schur VSV. X. 115 sub T. armenio], Hétfalu hegyvidéke [!].

503. **T. ochroleucum** Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 283. — [T. ochroleucum L. Syst. Nat. (ed. 1767) 3 : a app. 233; Baumg.* En. II. 375. — T. armenium Baumg. l. c. 374]. — Szikár dombokon, szénamezőkön s hegyi kaszálókon a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár [! Landoz l. 6], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 128], Kopánd [!], Csegezi tető a Székelykőnél [Wolff MNL. I. 58], Padság, Mindszent, Benedek, Csáklyaikő alja, Bilak [!], Szkerisora és Nyegra a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XIX. 7], Zám, Maros-Sólymos, Kozolya-hegy, Vajda-Hunyad, Telek [!], Sztrigypló, Magyarbrettey [Csató Erd. Muz. VI. 17], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XI. 441], Nagydisznód [Schur En. 155], Kisdisznód, Götzenberg, Zood, Nagyeső, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 160], Porcesd [Fuss! VSV. XIX. 209], Kisekemező, Nagyekemező, Hosszúaszó, Tűr, Monora, Szászesanád, Nagyselyk, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 66], Segesvár [Fro. Schässb. 28], Brassó [Schur En. 155], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 160], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 15], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Töpehegy, Hétfalu hegyvidéke [!].

† *T. angustifolium* L. et *T. incarnatum* L. in Transsilvania sponte non nascuntur, summum introducta. — Erdélyben egyikök sem otthonos; legfeljebb becsempésződtek ideiglenesen. *T. angustifolium* L. manap Alsó- és Felső-Lunkojnál [Baumg. En. II. 375] már nem terem; *T. incarnatum* L. közölve van: Bánffy-Hunyad, Zsobók, Sztána és Egeres vasuti töltéseiről [Freyn Közlem. XIII. 128].

504. **T. arvense** L. spec. (ed. 1753) 769. — [T. arvense Baumg.* En. II. 375]. Megmunkált és parlag talajon az egész terület mezei táján közönséges; de azon helyeken, hol a *Trif. gracile* Thuill. jön elő, csupán mint var.) *Brittingeri Weitenweib.* fordul elő.

505. **T. gracile** Thuill. Fl. Par. (ed. II. 1799) 383. — A Sztrigy völgyének füves köves ármentésein és szikár köves dombjain Kovrágytól kezdve, Váralja, Csopea, Kóalja-Ohába Bajesd határain át Fehérvizig bőven, s hihetőleg még egyéb helyeken is a Sztrigy és Lepusnik mentén [!].

505.b. **T. rubellum** Jord. pugillus pl. nov. (1852) 57. — Az előbbi s a *T. Brittingeri* társaságában Kovrágytól kezdve Váralja, Csopea, Kóalja-Ohába, Bajesd s Fehérvizig bőven [!].

506. **T. striatum** L. spec. (ed. 1753) 770. — [T. striatum Baumg.* En. II. 376. — T. conicum Kit. in Horn. Hafn. II. 717]. — Szikár napos dombokon és mezőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Szamosfalva [!], Torda [Fuss Trans. 161], Borbánd és Vajdas felett a Bilakon, Zám, Déva, Haró, Telek, Vajda-Hunyad [!], Kereszténysziget, Kistorony [Schur En. 156], Vizakna [Fuss! Trans. 161], Kézdi-Vásárhely, Alsó-Torja [Baumg. l. c.].

† **T. scabrum** L. spec. (ed. 1753) 770. — Fogaras, Brassó [Baumg. En. II. 376, — sed specimen hujus nominis in herbario Baumgartenii loco natali caret, et ad *T. cinetum* DC. Cat. hort. monsp. 152 pertinet]. — Az a példány, mely e néven a Baumgarten gyűjteményében látható, lelőhely nélküli s a *T. cinetum* DC.-hoz tartozik.

507. **T. fragiferum** L. spec. (ed. 1753) 772. — [T. fragiferum Baumg.* En. II. 377]. — Nedves réteken folyók s patakok árterein az egész terület mezei táján.

† **T. resupinatum** L. spec. (ed. 1753) 771. — [T. resupinatum Baumg.* En. II. 377, — sed in herbario ejus deest]. — Mezőség [Baumg. l. c.].

† **T. alpinum** L. spec. (ed. 1753) 767. — [T. alpinum Baumg.* En. II. 371, — sed in herbario ejus deest, nec in locis ab eo indicatis recentius inventum]. — Buceacs [? Schur En. 156], Stol és Galacz rodnai havasok [Baumg. l. c.]. — Baumgarten gyűjteményében nincs meg, s az általa jelzett lelőhelyeken újabban meg nem találhatták.

† 508. **T. ambiguum** MB. Taur. Canc. II. (1808) 208. — Faragó mellett a Mezőségen [Janka* Linn. XXX. 563].

509. **T. montanum** L. spec. (ed. 1755) 770. — [T. montanum Baumg.* En. II. 378]. — Hegyek kaszálóin s legelőin a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 6], Koppánd, Tilalmas Toroczkonál, Csáklyaikő völgye Benedek felett, Tótfalu [!], Bilak és Mamthe gyulafelhérvárt [! Cserni Gyulafelh. 32], Vidra a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XIX. 9], Nagyg, Vormága, Haró, Déva, Vajda-Hunyad [!], Nagy-Oklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Nagyesűr, Szt-Erzsébet, Szászfalu, Giresau, Talmács, Riomfalva [Fuss Trans. 162], Talmacsél [Schuster VSV. XXX. 26], Szelindek [Schur En. 157], Götzenberg [Ormay exs. !], Medgyes, Kiskapus, Asszonyfalva, Arbergen, Nagyselyk, Szászcánád, Monora, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kiskemező, Nagykemező [Barth VSV. XVIII. 66], Segesvár [Fro. Schässb. 28], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 162], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 17], Rodna s Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Hétfalu hegyvidéke [!].

510. **T. parviflorum** Ehrh. Beitr. VII. (1792) 165. — [T. strictum L. spec. (ed. 1763) 1079 pro p. — T. parviflorum Schur* Sertum n. 684]. — Napos dombokon és sóstavak körül. — Tordán a sósfürdő területén [Wofff MNL. I. 58], Vizakna [Schur et Fuss ap. Fuss Bericht 23].

511. **T. laevigatum** Poir. Voy. En. Barb. II. (1789) 219. — [T. strictum L. spec. (ed. 1763) 1079 pro p.; W. et K. Icones I. tab. 37

(1800); Baumg.* En. II. 370]. — Kissé nedves vagy sós legelőkön s réteken a mezei tájon. — Kolos [Baumg. l. c.], Mezőcsán, Torda [Ercei Tord. 96].

512. **T. repens** L. spec. (ed. 1753) 767. — [T. reflexum Benkő Trans. 119. — T. repens Baumg.* En. II. 371. — T. nigreces Schur Sertum n. 688: En. 157, — non Viv]. — Mezőkön, nedves réteken, gyümölcsösökben az egész terület mezei táján, s innen a havasalji tájig.

512. **b. T. glareosum** Schleich. Cat. (ed. 1821) 35. — [T. pallescens Schur* Verh. sieb. Ver. II. 176, et Auct. Trans. — T. Biasoletianum Schur Sertum n. 686 b), non Stend. et Hochst. — T. caespitosum Schur En. 158, — non Reynier. — T. repens (?) prostratum minimum Porc. En. 15. — T. glaciale Porc. Magy. N. Lap IX. (1885) 126]. — Sziklás köves havastetőkön. — A Bihar és Kükürbeta havast összekötő hegygerinczen [! Kern. ÖBZ. XIX. 10], Kerezesora havasai [Schur En. 157], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő, Buceacs [! Schur En. 157], Ünőkö [Porc. En. 15].

513. **T. hybridum** L. spec. (ed. 1753) 766. — [T. hybridum Baumg.* En. II. 371. — T. elegans Landoz I. 6, — non Savi]. — Nedves réteken, árkok s álló vizek mentén az egész terület mezei táján.

514. **T. angulatum** W. et K. Icones I. tab. 27 (1800). — [T. angulatum Baumg.* En. II. 370]. — Szikes réteken a mezei tájon. — Kolos, Torda, Deésakna [Baumg. l. c.], Mócs [Sigerus ap. Fuss Trans. 164].

515. **T. badium** Schreber in Sturm Deutsch. Fl. Heft 16. (1804). — [T. spadiceum Baumg.* En. II. 378. et Auct. Trans., — non L. — T. parviflorum Salzer Reiseb. 323, ex loco natali, — nec alior.]. — Havasaink esermelyei mentén s nedves füves helyein. — Porumbach havasai [Schur En. 158], Stiavu-Verosz [Fuss! VSV. XV. 121], Domnata [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Fogaras havasai [Schur En. 158], Korongyis [Fuss Trans. 164], s Rodna többi havasai [Porc. En. 15].

516. **T. aureum** Poll. Hist. Palat. II. (1777) 344. — [T. agrarium Baumg.* En. II. 378, et Auct. Trans., — non L.]. — Erdők szélein és tisztásain a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 6], Csákyakő völgye Benedek felett, Nyegra és Szkerisora völgyei a Biharhegységben, a Detunata alatt Buceac felé, Zám, a Sztrigy melléke Váralja és Kovrágy közt [!], Retyezát hegység [Hazsl. Közlem. X. 13], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 164], Götzenberg [Ormay exs. !], Guraró, Riuszadulnj, Nagyesúr, Szt-Erzsébet, Szászujfal, Hermány, Giresau [Fuss Trans. 164], Nagyszeben, Árpáspataka [!], Segesvár [Fro. Schüssb. 28], Udvarhely [Szabó ap. Fuss l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Beszterce [Herzog Bistr. 17], Rodna és Gáncs vidéke [Czet Erd. Muz. VI. 22].

517. **T. campestre** Schreber in Sturm Deutsch. Fl. Heft 16,

(1804). — [T. campestre et T. procumbens Baumg.* En. II. 379, Auctorumque Trans. — T. patens Schur En. 158, et Auct. Trans., — non Schreb. — T. agrarium Barth! VSV XVIII. 66]. — Szántókon, legelőkön, füves helyeken, az egész terület mezei táján közönséges.

518. **T. minus** Relhan in Sm. Brit. III. (1800—4) 1403. — [T. procumbens L. pro p.: Poll. — T. filiforme Baumg.* En. II. 38, et Auct. Trans., — non L. — T. micranthum Schur Verh. sieb. Ver. III. 93 ex descriptione et loco natali in Schur En. 159]. — Patakok mentén s kissé nedves kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 29], Torda [Schur VSV. X. 78], Bilak, Felső-Vidra, Nyegra és Szkerisora a Biharhegységben, Verespatak, Déva-Vajda-Hunyad, a Sztrigy melléke Kőalja-Ohabától Várhelyig s Kovrágyig [!], Guraró, Vizakna, Nagycsűr, Nagyszében, Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 165], Kerezesora [Schur En. 159], Árpáspataka [! Schur VSV. III. 93 sub T. micrantho], Besztercze [Herzog Bistr. 17], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 15].

132. *Dorycnium* Tournef. Inst. tab. 211.

519. **D. herbaceum** Vill. Dauph. III. (1789) 416. — [D. herbaceum Baumg.* En. II. 352. — D. suffruticosum Baumg.! l. c.; et Auct. Trans., — non Vill. — D. diffusum Janka! Öst. bot. Zeit. XIII. 314. — D. pentaphyllum Auct. Trans. — *Dorycnium plantagineum* Czetz Erd. Muz. VI. 14, est nomen sphalmate ortum, loco *Doronicum plantagineum*]. — Szikár, cserjés füves dombokon szőlők közt az egész terület mezei táján.

133. *Lotus* L. gen. n. 879.

520. **L. corniculatus** L. spec. (ed. 1753) 775. — [L. corniculatus Baumg.* En. II. 349 cum varietatibus. — L. uliginosus Schur En. 160, — non Schkuhr, cujus stirps genuina apud nos deesse videtur]. — Mezőkön, réteken, cserjés füves helyeken az egész terület mezei táján, s innen a havasi tájig.

520. *b.* **L. villosus** Thuill. Fl. Par (ed. 1799) 387. — [L. tenuifolius Baumg.*! En. II. 350, — injuste ergo ad L. uliginosum Schkuhr trahitur. — L. corniculatus ?) ciliatus Auct. Trans. — L. valdepilosus Schur En. 160]. — Napos dombokon a mezei tájtól a havasalji tájig. — Torda [Schur VSV. X. 78], Bilak Gyulafehérvár [!], Nagyszében [Schur En. 159], Fogaras havasai [Schur En. 160], Királykő [!], Besztercze [Herzog ap. Fuss Trans. 166], Korongvis [Schur VSV. X. 144], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 15] s bizonyynyal még több helyen is.

521. **L. tenuis** Kit. in Willd. En. (1809) 797. — [L. tenuis Baumg.* En. II. 350. — L. tenuifolius Reichb. Germ. Exc. (1832) 506. — L. gracilis Schur En. 160 ex descriptione et locis natalibus, — non W. et K. — L. maritimus Landoz II. 29 — non L.]. — Szikes

nedves helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár, Szamosfalva [! Schur VSV. X. 97, 112], Torda [! Schur VSV. X. 78], Záh [!], Boós [Freyn Közlem. XIII. 129], Kolos, Marosujvár, Vizakna [Schur En. 160], Koncza [Csató Székács 259], Reussen [Andræ Bot. Zeit. XI. 442], Tür [Barth VSV. XVIII. 66], Felső-Bajom, Görgény-Sóakna [Schur VSV. X. 157], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 15].

134. *Tetragonolobus* Scop. Carn. II. 87.

522. **T. siliquosus** L. Syst. Nat. (ed. X. 1759) 1178; L. spec. (ed. 1763) 1089, sub Loto. — [*Tetragonolobus prostratus* Mönch; Baumg.* En. II. 353]. — Nedves füves helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Kolos, Torda [! Baumg. I. c.], Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 129], Koppánd, Gerend [Ercsei Tord. 82], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 203], Vizakna [Baumg. I. c.], Nagyesztr [Fuss VSV. XIV. 203], Hosszúaszó, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 66], Felső-Bajom [Fro. ap. Fuss VSV. 203], Szászkezd [Fuss I. c.], Trappold, Szederjes [Baumg. I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 17].

† *Tetragonolobus purpureus* Mönch; *Robinia Pseudoacacia* L.: *R. risosa* Vent.; *Caragana arborescens* Lam.; *Glycyrrhiza glabra* L., — coluntur solum. — Erdélyben nem honosak, de tenyésztik őket, főképp a *Robinia Pseudoacaciát*.

135. *Glycyrrhiza* L. gen. n. 882.

† **G. glandulifera** W. et K. Icones I. tab. 21 (1800). — Fűves dombokon Szászváros mellett [Unver.* ap. Fuss Trans. 167]. — Janka Term. Fü. VIII. 297 szerint a *G. glandulifera* W. et K. synonym a *G. glabra* L.-vel; mi ha áll, akkor Unverricht idézett adata kultivált növényre vonatkozik.

523. **G. echinata** L. spec. (ed. 1753) 741. — [*G. echinata* Schur* Sertum n. 717]. — Folyók mentén, ártereken a mezei tájon. — Zám, Dobra [Schur En. 161], Csík [? Schur ap. Fuss Trans. 167].

136. *Galega* L. gen. n. 890.

524. **G. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 714. — [*G. officinalis* Baumg.* En. II. 351]. — Elterjedt növény, folyók, nedves árkok, rétek és árterek mentén. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Kolos, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 129], Torda [Ercsei Tord. 59], Nagyenyed, Tótfalu, Gynlafelhérvár [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XIX. 40] és Brád a Fehér-Körös mellékén [!], Zámától Dévágig és Piskiig a Maros mellékén s innen Vajda-Hunyadig [!], Oláhbrettye, Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver.

ap. Fuss VSV. XIV. 203], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Reussen [Unver. l. c.], Nagycsűr, Nagyszeben, Szászujfalu, Giresan [Fuss VSV. XIV. 203], Nagyszebenről Brassóig (Andræ Bot. Zeit. XI. 442], Csikszék [Schur ap. Fuss l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 18], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 15], Gánes [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

137. *Colutea* L. gen. n. 880.

525. **C. arborescens** L. spec. (ed. 1753) 723. — [*C. arborescens* Baumg.* En. II. 345]. — Szőlők gyepein, cserjés dombokon a mezei tájon; kertekben is tenyésztik. — Nagyenyednél és a Piatra-alba felé [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Brassó [? Schur En. 161].

+ *C. cruenta* Ait., és *Amorpha fruticosa* L. díszkertjeink kedvelt cserjéi.

138. *Oxytropis* DC. Astr. p. 6, 19.

526. **O. sericea** DC. Prod. II. (1825) 276 pro var. *O. uralensis*. — [*O. uralensis* Baumg.* En. II. 356. — ex descript; Schur En. 162. — *O. Halleri* Auct. Trans., — non Bunge. — *O. velutina* Schur En. 162]. — Havasok sziklás törmelékes tetőin. — Rettyezát, Pareng [? Baumg. l. c.], Bucsecs tetőin, így a Galbinarén [Fuss! VSV. XIX. 195] s az Omui [! Freyn Közlem. XIII. 129], Piroksa, Csukás [Baumg. l. c.].

527. **O. campestris** L. spec. (ed. 1753) 761 sub *Astragalo*. — [*Phaca alpina* Baumg.*! En. II. 354, tam ex herbario ejus, quam ex locis natalibus; Salzer Reiseb. 323. — *O. sordida* Schur En. 162? — *O. lapponica* et *O. cyanea* Salzer Reiseb. 323, — nec alior. — *O. cyanea* MB. vera, — non Koch, teste Bunge (*Oxytropis* 1874 p. 31) adhuc solum ex Caucaso est nota]. — Sziklás füves helyeken a havas-alji és havasi tájon. — Fogaras havasain, a Bucsecsen!, Rodna havasai közül a Korongyison [Baumg. l. c.], és Rodna többi havasán [Porc. En. 15].

528. **O. pilosa** L. spec. (ed. 1753) 756 sub *Astragalo*. — [*O. pilosa* Baumg. En. II. 357. — *O. campestris* Baumg. l. c., tam ex loco natali, quam ex descriptione; Schur En. 162]. — Napos agyagos dombokon és homok területeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 129], Torda [Eresei Tord. 24], Gerendi függő! [Wolff MNL. I. 58], Koók a Mezősegen [!], Szt-Gothard [Janka Közlem. XII. 187], Szerdahely, Nagycsűr, Szászujfalu, Talmács [Fuss Trans. 168], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XI. 442], Morgonda, Szelindek [Baumg. l. c.], Csicsóholdvilág, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 66].

529. **O. carpatica** Üchtr. Öst. bot. Zeit. XIV. (1864) 246, 248. — *O. montana* Baumg.* En. II. 356 et Auct. Trans.]. — Füves kövecses helyeken a havasi tájon. — Bucsecs legelőin a Grochotyis és Cso-

botja tetőktől kezdve az Omúig bőven [! Baumg. l. c.], Keresztényhegység, Kőhavas, Korongyis [Baumg. l. c.], Ünőkő [Andræ Bot. Zeit. XI. 442].

139. *Phaca* L. gen. 891.

530. **Ph. frigida** L. Syst. Nat. (ed. X. 1759) 1173. — [Ph. frigida Baumg.* En. II. 354]. — Havasok szakadékos füves helyein. — Kőhavas, Bucsecs [Baumg. l. c.], így utóbbin a Gaura völgy felső részének szakadékaiban [!].

140. *Astragalus* L. gen. n. 892.

531. **A. australis** L. Mant. (1767) 103 sub Phaca. — [Phaca australis L.; Baumg.* En. II. 354]. — Havasok köves füves magaslatain. — Domnavölgye [Fuss Trans. 168], Árpás havasai [Schur VSV. III. 93], Bucsecs [! Baumg. l. c.] így az Omún és Galbinarén [!].

var.) **Phaca glabra** Clarion Bullet. Philom. n. 61. — Bucsecs főesése: Omú [!].

532. **A. alpinus** L. spec. (ed. 1753) 760. — [Phaca astragalina DC. Astrag. (1802) 52; Baumg.* En. II. 355. — Oxytropis lapponica Schur En. 162, — nec alior]. — Havasok szakadékos kövecses magaslatain. — Szurul [Baumg. l. c.], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Ucsa-mare [Fuss Trans. 168], Fogaras havasain, de már Rumániában, Bucsecs, Kőhavas [Baumg. l. c.].

533. **A. linearifolius** Pers. Syn. II. (1807) 336. — [A. arenarius et A. Hypoglottis Schur* Sertum n. 732, 734; En. 163, — non L. — A. Marusiensis Lerchenf. ap. Schur Sertum n. 734, — solum nomen. — A. aduncus Janka Linn. XXX. 564, — non MB. — A. daci-cus Heuff. Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 26; Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 93. — A. Onobrychis a) albiflorus Schur! En. 163]. — Napos, kövecses vagy fővenyes helyeken a mezei tájon. — Gyulafehérvár [Janka l. c.], Zám [Schur En. 163], a Sztrigy mentén Óralja-Boldogfalva és Kőalja Ohába közt [! Heuff. l. c.] s innen egyrészt Kovrágyig, másrészt Bajesdig és Fehérvizig bőven [!], Nagycsűr [Fuss exs. !], Szelindek [Schur En. 163].

534. **A. Onobrychis** L. spec. (ed. 1753) 760. — [A. Onobrychis Baumg.* En. II. 359]. — Napos dombokon a mezei tájon, — de északi s keleti Erdélyben hiányzik. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Boós, Vidaj, Padság [Freyh Közlem. XIII. 129], Aranyos melléke Padságnál, Mindszent, Benedek, Bilak, Maros-Sólymos [!], Nagyoklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 169], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Boko, Szászcsór, Nagyszeben, Nagycsűr, Vizakna, Szelindek, Reussen, Nagyselyk [Fuss l. c.], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XI. 442], Túr, Szászcsanád, Hosszúaszó, Balázsfalva, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 67], Segesvár [Fro. Schüssb. 28], Brassó [!].

535. **A. austriacus** Jacq. En. (1762) 130, 263. — [A. austriacus Baumg.* En. II. 358. — A. sulcatus Schur Sertum n. 737; En. 163]. — Szénamezőkön, kaszálókon, a mezei tájon. — Gyálu [Baumg. l. c.], Kolozsvár [! Landoz I. 6], Torda-hasadéka kaszálóin [Wolff MNL. I. 58], Egerbegy, Záh [!], Zám és Dobra közt [? Schur En. 163 sub. A. sulcato], Bujtur, Heszád [Fuss Trans. 170], Batiz a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Koneza [Csató Székács 259], Szelindek, Nagyesűr, Szt-Erzsébet, Szászujfalu [Fuss! Trans. 170], Medgyes, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikesásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 67], Segesvár [Fro. Schüssb. 28], Bogács, Gálfalva [Fuss Trans. 170], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.].

536. **A. vesicarius** L. spec. (ed. 1753) 760. — [A. albidus W. et K. Icones I. tab. 40 (1800); Ercei Tord. 24]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Joó ap. Schur VSV. II. 167], Torda Wolff MNL. I. 58], Gerendi-függő [! Ercei l. c.], Egerbegy [!], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 564], Csombord [Csató exs. !], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 170], Szászsebes [Fuss Bericht. 23], Vizakna, Nagyesűr [Andræ Bot. Zeit. XI. 442], Szelindek [Schur En. 163], Hosszúaszó, Szászcsanád [Barth! VSV. XVIII. 67], Bogács és Gálfalva közt [Fuss in Baumg. Mant. 67].

537. **A. Cicer** L. spec. (ed. 1753) 757. — [A Cicer Baumg.* En. II. 360]. — Gyepűkön, gyümölcsösökben, cserjés füves helyeken a mezei tájon; de Éjszak-Erdélyben a Gáncson és Naszódon át képzelt vonaltól kezdve hiányzik. Naszód mellett csak egyszer lelte Porcius, s aztán hiába kereste újból [Porc. En. 16].

538. **A. glycyphyllos** L. spec. (ed. 1753) 758. — [A. glycyphyllos Baumg.* En. II. 359. — A. austriacus, A. argenteus et A. purpureus Salzer Reiseb. 323, — nec aliorum]. — Gyepűkön, cserjésekben, vágásokban, erdőkben, az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

539. **A. asper** Wulf. in Jacq. Miscell. II. (1781) 335. — [A. asper Baumg.* En. II. 361]. — Szénamezőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 129], Torda [Ercei Tord. 24], Egerbegy [Barabás herb. !], Lóna és Gerend [Wolff! MNL. I. 58], Szt-Gothard [Janka Közlem. XII. 187].

+ **A. galegiformis** L. — Magasabb fekvésű kaszálókon: így Vespatak, Vulkánhegy és Vajda-Hunyad kaszálóin [Baumg. En. II. 361—2]; de újabban a nevezett helyek egyikén sem volt lelhető, magam is hasztalan kerestem. Baumgarten gyűjteményében egy darab igazi A. galegiformis is van. — de termőhely nélkül; egy másik darab, mely A. galegiformisnak van nevezve = A. glycyphyllos L. — [In herbario Baumgartenii solum specimen, loco natali carens adest; aliud specimen hujus nominis est A. glycyphyllos L. — A. galegiformis L. recenter in locis a Baumgartenio laudatis nec a me nec ab aliis inveniri potnisset].

540. **A. Monspessulanus** L. spec. (ed. 1753) 761. [A. præcox Baumg.* En. II. (1816) 362. — A. Wulfeni Grisb. Iter n. 12: Winkler Ö. bot. Zeit. XVI. 20, — non Koch]. — Napos dombokon a mezei tájon

gyakori, s a Tordai-hegységben felszál a hegyi tájig. Hiányzik az Olt egész völgyében s az attól keletre eső területen, valamint éjszaki Erdélyben. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Berkenyes, Botorom-völgy és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 129], Torda [Ercsei Tord. 24], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 564], Záh, Mezőcsán, Gyéres, Szt-Mihályfalva, Vulturésze és Skericza Padságnál, Felvincz, Maros-Décsé, Mohács, Csákó, Nagyenyed, Bilak, Sárd szőlőhegyei [!], Gyulafehérvár, Déva [! Baumg. l. c.], Maros-Sólymos [!], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 172], Szászsebes, Szerdahely [Fuss Trans. 172], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Szt-Erzsébet [Baumg. l. c.], Nagycsűr [Fuss ap. Griseb. l. c.], Vizakna [Andrá Bot. Zeit. XI. 442], Szászfalu, Rothberg, Dolmány [Fuss Alt. Arch. II. 380], Szelindek [Schur En. 164], Tűr, Szászesanád, Nagyselyk, Nagyekemező, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth! VSV. XVIII. 67], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Riomfalva, Kis-Szölös [Fuss Trans. 172], Berethalom, Segesvár, Prodt, Keresd, Szászkezd, Kóhalom [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 18].

541. **A. transsilvanicus** Barth! ap. Schur Phytogr. (1876) 184; Janka Term. Füz. VIII (1884) 307. — [A. excapus Baumg.* En. II. 362; et Auct. Trans., — non L. Mant. (1771) 275. — A. pubiflorus Janka Linn. XXX. 564, non DC., — nam corollae partes in nostra stirpe glabrae inveniuntur]. — Porondos dombokon a mezei tájon. — Egerbegy szőlői felett [! Barth l. c.], Katona és Kisczég közt [Janka ÖBZ. XVIII. 232], Kisfalud az Ompoly mellékén [Baumg. l. c.].

542. **A. dasyanthus** Pallas Iter III. (1776) 749. — [A. eriocephalus W. et K. Icones I. tab. 46 (1800); Baumg.* En. II. 360. — A. Stolzenburgensis Lerchenf. Icones f. 16! ap. Schur VSV. IV. 94]. — Fövényes dombokon és szénamezőkön a mezei tájon, helyenként bőven. — Kolozsvár [? Wolff ap. Schur En. 164], Kolos és Torda közt [Janka ÖBZ. XVIII. 267], Torda szénamezői [Wolff! ap. Janka Linn. XXX. 564], Gerendi függő [! Ercsei Tord. 24], Mós, Novály, Záh!, Csehtelke, Szt-Gothard [Janka! Közlem. XII. 187], Koók, Gyéres, Gyulafehérvár [!], Marosporto [Schur En. 164], Alvincz [Csató exs. !], Szászsebes, Nagycsűr [Fuss Alt. Arch. II. 380], Szelindek [Baumg. l. c.], Boko [Fuss Trans. 171], Szt-Erzsébet [Schur En. 164], Medgyes, Csicsóholdvilág, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 67].

141. *Coronilla* L. gen. n. 883.

+ 543. **C. Emerus** L. spec. (ed. 1753) 742. — [C. Emerus Baumg.* En. II. 365, — sed in herbario ejus deest]. — Hegyi erdőkben a havas-alji tájig: Piatra-alba a Hunyadi hegységben [Baumg. l. c.], Keresztényszigeti-hegység, Keresztényhegység [Schur En. 164].

+ 544. **C. vaginalis** Lam. Encycl. II. (1786) 121. — [C. minima Jacq. Aust. III. tab. 271; Baumg.* En. II. 366; Schur Sertum n. 748, En. 164, — non L.]. — Magasabb mészkőhegyek köves füves

helyein. — Verespataknál s a Vulkán hegy felé Abrudbányánál [Baumg. l. c.; sed in herbario ejus deest].

† 545. **C. coronata** L. Syst. Nat. (ed. X. 1759) 1168. — [C. montana Jacq. En. (1762) 134; Baumg.* En. II. 365]. — Sziklás füves mészkőhegyeken a mezei tájon. — Czenk hegy Brassónál [Baumg. l. c. sed in herbario ejus deest.].

546. **C. varia** L. spec. (ed. 1753) 743. — [C. varia Baumg.* En. II. 366. — C. cretica Schur Verh. sieb. Ver. X. 73, — non L. — Hippocrepis comosa Tégla's Tudósítv. I. 18, — non L. — Vicia truncata Czetz! Erd. Muz. VI. 23, — est status Coronillae variae nondum florens, solum alabastris praeditus]. — Gyepűkőn, parlagokon, szántókon, legelőkön, gyümölcsös és szőlős kertekben az egész terület mezei táján.

142. Ornithopus L. gen. n. 884.

547. **O. perpusillus** L. spec. (ed. 1753) 743. — [O. perpusillus Baumg.* En. II. 367]. — Szikár fővényes legelőkön és vasutak töltésein. — Sztána mellett a vasut töltésein [Freyh Közlem. XIII. 130], Kalinyásza Valkó felől, Kolozsvárt a szénamezőkön, Kőhalom [Baumg. l. c.].

143. Hippocrepis L. gen. n. 885.

548. **H. comosa** L. spec. (ed. 1753) 744. — [H. comosa Baumg.* En. II. 368; Baumg. exsicc! in herb. Kit., — sed in herbario Baumgartenii deest]. — Napos füves hegyeken: Gyalu Kolosmegyében, Töpelhegy Alsó-Rákosnál, Bucsecs, Kőhavas, Arszul [Baumg. l. c.].

† *H. unisiliquosa* L. — Bilak, Déva [Baumg.* En. II. 367, — sed in herbario ejus deest, nec verisimile, stirpem hanc genuinam in Transylvania sponte crescere].

144. Hedysarum L. gen. n. 887.

549. **H. obscurum** L. Syst. Nat. (ed. X. 1759) 1171. — [H. obscurum Baumg.* En. II. 363]. — Havasaink sziklás szakadékos magaslatain. — Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Porumbach, Kereszcsora, Szombatfalva, Fogaras havasai [Schur En. 165], Bucsecs [! Baumg. l. c.], Keresztényhegység [!], Korongyis [Baumg. l. c.], Ünökö [Herbich Buc. p. V.], Mihajásza és Rabla [Porc. En. 16], valamint Gergelen és Galacz rodnai havasok [Porc. Nasend. 208].

145. Onobrychis Tournef. Instit. tab. 211.

550. **O. arenaria** Kit. in Willd. En. suppl. (1813) 51 sub Hedysaro. — [O. sativa Baumg.* En. II. 364; Schur Phytogr. 182 cum va-

rietatibus quoad plantam transsilvanicam; et Auct. Trans., — non Lam. — *O. gracilis* Janka Linn. XXX. 565, — an etiam Bess.? — *O. Caput-Galli* Schur Sertum n. 756, ex ipso, — non Lam. — *O. carpatica* Schur En. 165, ex locis indicatis. — *Hedysarum Onobrychis* Auct. Trans., — non L.]. — Napos szikár dombokon, legelőkön, szőlők közt az egész terület mezei táján. — Erdélyben ez helyettesíti a Nyugat-Európában honos *Onobrychis viciaefolia* Scop. [1772], vagyis *O. sativa* Lam. (1778) növényt. — Hétfalunál fehér virágu alakját is szedtem.

var.) *O. inermis* Stev. Taur. 144, — est forma fructa inermi. — Herzahegyen N.-Enyednél [!], hol a tuskés termésű tőalakkal vegyestű.

551. **O. Transsilvanica** Simk. Term. Füz. X. (1886) 180. — [*O. montana* Baumg.*! En. II. 364, et Auct. Trans., — non Pers. sub *Hedysaro*; nec DC. Fl. Fr. IV. 611. — *O. sativa* Kotschy Zool. bot. Ges. III. 140]. — Havasaink alhavasi és havasi sziklás füves lejtőin. — Domna völgye [Fuss Trans. 174], Stiavu-Verosz [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Királykő [abunde!], Bucesec! Piroska, Csukás [! Baumg. l. c.], Unőkö [? Salzer Reiseb. 323, — sed ibidem recentius non est inventa].

Termeténél és termőhelyénél fogva legközelebb áll az *O. montana* (Pers.)-hoz, a melytől kevésbé szőrösödő levelei, de főképp terméseivel különbözik. Az *O. Transsilvanica* termései ugyanis kisebbek, recézetűek is apróbb s a rajta levő tuskék igen aprók vagy elenyészők; a termés tarajának tuskéi is aprók, többnyire egyenesek, és nem árhegyűek mint az *O. montana* növénynél.

Az *O. Transsilvanica* közelről rokon az *O. viciaefolia* Scop. növényvel is virágainak nagysága és rövid szárnyszirmainál fogva, melyek félakkorák mint a csésze fogai; de ettől különbözik alacsonyabb termete, szárának leveleinek és terméseinek csekélyebb szőrösödése, valamint termései által, melyek oldalukon elenyészőn, tarajukon pedig röviden tuskések.

Termései zöldellők, de azért rövid odasimuló szőröket van rajtuk, mely jegye, valamint rövid szárnyszirmával különbözik a *Hedysarum carpaticum* W. et K.-tól.

Az *Onobrychis scardica* Griseb. spec. I. 65 a mi növényünkötől apró s tojásdadkerek vagy elliptikusan-hosszúakás levelekéi, rövid virágfürtjei, valamint a csészével egyenlő hosszú szárnyszirmaival különbözik; végül *Hedysarum confertum* Willd. spec. III (1800) 1217, mely Tunis homokos területein van otthon, egészen más termőhelye valamint diagnózisa által a mi növényünkötől merőben eltérő.

Stirps statione alpina et habitu *O. montanae* (Pers.) proxima, a qua differt foliis minus pubescentibus et praecipue leguminibus. Legumina nempe *O. Transsilvanicae* minora sunt, etiam areolae eorum minores et aculeis minimis aut evanidis praeditae; aculei cristae item parvi, plerumque recti, nec subulati quales in *O. montana* typica sunt.

O. Transsilvanica florum magnitudine et alis brevibus, calycinis dentibus nempe dimidio brevioribus, — etiam *O. viciaefoliae* Scop. valde affinis; sed ab hac statim dignoscitur statura humiliori, pubescentia caulis, foliorum et leguminum leviori, nec non leguminibus in disco evanide in crista breviter solum aculeatis.

Legumina virescunt, tamen pilis brevibus adpressis pubescunt, qua nota simulque alis brevibus longe abest a *Hedysaro carpatico* W. K. in Willd. en. (1809) 779.

Onobrychis scardica Griseb. spec. I. 65. foliolis minutis, ovate-orbiculatis aut elliptice-oblongis, spicis abbreviatis, alis calycem aequantibus dignoscitur; denique *Hedysarum confertum* Willd. spec. III (1800) 1217, quod in regno Tunetano locis arenosis indicatur, tam statione sua valde aliena quam et diagnosi, a stirpe nostra longe abest.

146. *Vicia* L. gen. n. 873.

552. *V. pisiformis* L. spec. (ed. 1753) 734. — [*V. pisiformis* Baumg.* En. II. 340]. — Árnyas erdők szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Ajton [Freyn Közlem. XIII. 129], Egerbegy [Barabás herb. !], Szt.-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 17], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 175], Szerdahely, Zood [Fuss Trans. 175], Nagyszeben [Schur En. 170], Monora, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 67], Segesvár, Brassó, Lövete [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

553. *V. silvatica* L. spec. (ed. 1753) 734. — [*V. silvatica* Baumg.* En. II. 337]. — Erdők patakait, árkai mentén a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Aranykút, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 129], Torda [Ercsei Tord. 18], Csákyaiakó völgye Benedek fellett, Krakkói-völgy a Kecsekő felé, Bucsun-Cserbul Abrudbányánál [!], Szt.-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 17], Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 175], Guraró, Götzenberg, Zood, Nagyszeben, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 175], Medgyes, Baromlaka, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 67], Segesvár, Lövete [Baumg. l. c.], Büdös [Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Bélbor [Fuss l. c.], Bükkhavas Borszéknél [Walz! MNL. III. 67], Besztercze [Herzog Bistr. 18], Rodna [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

554. *V. cassubica* L. spec. (ed. 1753) 735. — [*V. Geradi* Jacq.; Baumg.*! En. II. 338 et Auct. Trans., — non DC. — *V. polyphylla* Czetz! Erd. Muz. VI. 23, — non Desf. — *V. onobrychioides* Landoz II. 29? — certe non L.]. — Fűves cserjés napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 29], Kolos [Baumg. l. c.], Torda szénamezői [Ercsei Tord. 18], Brassó [Schur En. 170], Szászrégen [Barth herb. !], Rodna [Czetz! l. c., Porc. En. 16], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

555. *V. dumetorum* L. spec. (ed. 1753) 734. — [*V. dumetorum* Baumg.* En. II. 341]. — Erdős cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz II. 29], Kolos, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 129], Torda [Ercsei Tord. 17], Nagyenyed [!], Szt.-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Várhely Hunyadmegyében [Hazsl. Közlem. X. 12], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 176], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Szásznájfalu, Talmács, Giresau, [Fuss! VSV. 203], Medgyes, Baromlaka, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Monora, Balázsfalva Mikeszása [Barth VSV. XVIII. 67], Segesvár [Fro. Schässb. 28], Besztercze [Herzog Bistr. 18], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 16], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

556. *V. Cracca* L. spec. (ed. 1753) 735. — [*V. Cracca* Baumg.* En. II. 342. — *V. polyphylla* Baumg. l. c. et herb. ! — *V. Gerardi* Schur En. 166, quoad plantam Baumgartenii citatam, — non DC. cujus stirps genuina apud nos non nascitur. — *V. rigida*, et *V. tenuifolia* Czetz! Erd. Muz. VI. 23. — *V. Kitaibeliana* Schur Sertum n.

767]. — Szántókon, cserjés helyeken, utak gyepek mentén az egész terület mezei táján, — a Biharhegységben a hegyi tájig.

557. **V. tenuifolia** Roth Tent. I. (1788) 309. — [V. tenuifolia Baumg.*! En. II. 342]. — Erdős cserjés helyek szélein, hegyi réteken s szántókon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 176], Kelnék a Székács baloldalán [Csató Székács 259], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 443], Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Szászujfalu [Fuss! Trans. 176], Ujegyháza, Kőhalom [Baumg. I. c.], Medgyes, Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 67], Besztercze [Herzog Bistr. 18], Rodna-Naszód vidékén [Porc. En. 16].

558. **V. villosa** Roth Tent. II. (1789) 182. — [V. villosa Baumg.*! En. II. 341]. — Vetések közt, parlag szántókon, szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Torda [Ercsei Tord. 18], Mindszent, Benedek, Boros-Bocsárd, Vajasd, Borbánd, Zám, a Sztrigy mentén Váralja és Kovrágy közt [!], Russ, Magyarbretteye [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 177], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Szászsebes, Kiscsűr, Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Nagydisznód, Giresau, Freck, Porumbák, Szkoré, Kercesora [Fuss Trans. 177], Túr, Szászesanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett és a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 68], Segesvár Fro. Schässb. 28], Udvarhely [Szabó ap. Fuss I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 18], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 16].

559. **V. glabrescens** Koch Syn. (ed. I. 1837) pro var. V. villosæ. — [V. varia Auct., — non Host. Fl. aust. II. (1831) 232. — V. dasy-carpa Schur* Sertum n. 771 non Ten. — V. Pseudovillosa Schur! En. 166]. — Vetések közt, árkok mentén a mezei tájon. — Déva, Haró [!], Szászsebes, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Szelindek [Schur! En. 166], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 16].

560. **V. sepium** L. spec. (ed. 1753) 737. — [V. sepium Baumg.* En. II. 340. — V. vulgaris Czet! Erd. Muz. VI. 23]. — Erdős cserjés helyeken, gyepeken az egész terület mezei táján.

var.) **V. montana** Fröl. ap. Koch syn. (ed. 1837) 196, — [V. tricolor Schur* Sertum n. 773. — V. oxyphylla Schur*! En. 167]. — Magasabb hegyek erdeiben. — Krakói völgy a Kecskekő felé, Nagyág, Vornága, Haró [!], Götzenberg, Poplaka [Schur I. c.], Rodnán! [Czet Erd. Muz. VI. 23], így a Korongvis alján [Czetz herb.!).

561. **V. Pannonica** Crantz Stirp. (1769) 393. — [V. Pannonica Jacq. Fl. Aust. I. (1773) tab. 34; Baumg.* En. II. 339]. — Vetések és szőlők közt s egyéb megmunkált vagy parlag talajon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 6], Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 129], Torda [Ercsei Tord. 48], Torockó, Vajasd, Borbánd, Maros-Sólymos, Haró, Déva, Vajda-Hunyad [!], Oláhbretteye a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 177], Benczencz [Fuss I. c.], Székácsvölgy [Csató Székács 259], Nagycsűr, Nagyszeben, Giresau [Fuss! I. c.], Szt-Erzsébet [Fuss ap. Grisb. Iter n. 13], Vizakna [!], Ka-

kasfalva [Schur En. 167], Oláh-Ivánfalva, Mikefalva, Tövis [Fuss Trans. 177], Medgyes, Szászivánfalva, Baromlaka, Monora, Hosszúaszó, Kiskemező, Nagykemező [Barth VSV. XVIII. 68], Segesvár [Fro. Schässb. 28], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 177], Besztercze [Herzog Bistr. 18], Rodna-Naszód vidéke [Porc. Naseud. 209], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

562. **V. striata** MB. Taur. Cauc. II. (1808) 162. — [V. purpurascens DC. Hort. Monsp. (1813) 155; Schur* En. 167]. — Hasonló helyeken m.int az előbbi, de sokkal ritkább. — Szászváros, Kakasfalva [Schur l. c.]

+ 563. **V. hybrida** L. spec. (ed. 1753) 737. — [V. hybrida Baumg.* En. II. 339, — sed in herbario ejus deest, nec in herbario Schurii lemburgensi e Transsilvania invenitur]. — Szántókon a mezei tájon. — N. Szeben, Nagycsűr [Fuss Trans. 178], A.Rákos, Köhalom [Baumg. l. c.].

564. **V. lutea** L. spec. (ed. 1753) 736. — [V. Lerchenfeldiana Schur! En. 168]. — Dombos vidékek kaszálói a mezei tájon. — Marosportó [Lerchenf. ! ap. Schur En. 168], Szászsebes és Szerdahely közt a Székács mellékén [Schur l. c.].

565. **V. sordida** W. et K. Icones II. tab. 134 (1803). — [V. lutea Baumg.* ! En. II. 338; Ercsei Tord. 18; Schur En. 168, — non L. — V. grandiflora Auct. Trans., — non Scop. — V. Marosportensis Lerchenf. Icones f. 82! ap. Schur VSV. IV. 96]. — Kaszálókon és szántók szélein a mezei tájon. — Magyar-Nádas [Freyh Közlem. XIII. 129], Torda [Ercsei l. c.], Mezőség, Gyulafehérvár [! Baumg. l. c.], Zám, Dobra [! Schur En. 168], Déva [!], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Várhely [Hazsl. Közlem X. 12], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 121], Benczencz [Fuss l. c.], Székácsvölgy [Csató Erd. Muz. VI. 259], Kistorony [Schur En. 168], Asszonyfalva, Arbergen [Barth VSV. XVIII. 68].

565/b. **V. Biebersteinii** Bess. En. (1822) 29. — [V. sordida Baumg.* ! En. II. 340; Schur! En. 168]. — Szántók közt utak mentén a mezei tájon. — Mezőség [Baumg. l. c.], Marosportó [Schur En. 168], Rodna-Naszód vidéke [? Porc. En. 16; sed in Porc. Naseud. 209 taceatur de hac planta].

566. **V. sativa** L. spec. (ed. 1753) 736. — [V. sativa Baumg.* En. II. 343]. — Vetések közt s parlagokon az egész terület mezei táján; gyakorta termesztik zabbal vegyest.

567. **V. segetalis** Thuill. Fl. Par. (1790) 367. — [V. segetalis Schur* Sertum n. 780. — V. ciliata Schur! Sertum n. 779; En. 168. — V. cordata Schur! En. 169, et verisimiliter aliorum etiam Auct. Trans. — V. peregrina Landoz! I. 6, — non L.]. — Vetések közt s parlagokon az egész terület mezei táján.

567/b. **V. flavida**. Schur! En. (1866) 168. — [V. flavida Schur* Sertum n. 778, — solum nomen. Exceptis floribus flavidis, nulla nota alia a V. segetalis differt, videtur igitur solum varietas fortuita illæ]. — Szántóföldek szélén Nagyszebennél [Schur! En. 168].

567/c **V. angustifolia** Reichard Moen. Fr. II. (1778) 44. — [V. angustifolia Roth Tent. I. (1788) 310; Baumg.* En. II. 343. — V. Bo-

bartii Forster in Transact. Linn. soc. XVI. 442. — *V. stenophylla* Schur! En. 169]. — Ugarokon vetések közt s parlagokon az egész terület mezei táján.

568. **V. lathyroides** L. spec. (ed. 1753) 736. — [*V. lathyroides* Baumg.* En. II. 338]. — Napos porondos dombokon a mezei tájon. — Dobra, Déva, Hortobágyfalva [Baumg. l. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 179], Kis-Disznód Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Dolmány [Fuss Trans. 179]. Medgyes [Barth VSV. XVIII. 68].

569. **V. serratifolia** Jacq. Fl. Aust V. (1778) app. tab. 8. — [*Faba serratifolia* Fuss* in Baumg. Mant. 66]. — Szántókon, cserjés füves helyeken a mezei tájon. — Mezőség, Szászsebes, Szászváros [Schur En. 167], Dobra, Déva [Sigerus ap. Fuss Trans. 179], Szerdahely [Fuss in Baumg. Mant. 66].

570. **V. hirsuta** L. spec. (ed. 1753) 738 sub Ervo. — [*Ervum hirsutum* L.; Baumg.* En. II. 345]. — Szántókon, parlagokon, cserjés füves helyeken az egész terület mezei táján.

571. **V. tetrasperma** L. spec. (ed. 1753) 738 sub Ervo. — [*V. tetrasperma* Moench; Baumg.* En. II. 344. — *Lathyrus monanthos* Baumg. herb. En. II. 332. — *Ervum monanthos* Schur En. 171]. — Megmunkált és parlag szántókon, cserjés füves helyeken az egész terület mezei táján.

† *V. Faba* L. (spec. ed. 1753) 737 [*Faba vulgaris* Möncb]; *V. Ervilia* L. spec. (ed. 1753) 738 sub Ervo; *Lens esculenta* Moench. Meth. (1794) 131 [*Ervum Lens* L.: *Lens uniflora* Schur En. 171]; et *Cicer arietinum* L. spec. (ed. 1753) 738, — hinc inde coluntur. — Helyenként tenyésztve.

† *Pisum sativum* L. spec. (ed. 1753) 727; et *P. arvense* L. l. c., hinc inde coluntur. Tenyésztik mind kettőt s a *P. arvense* helyenként a vetések közé is elegyedik mint pl. Vidra, Verespatak, Bucsom, Vajasd, Hétfalu, Sepsi-Szt-György és Zernyest mellett [!].

147. *Lathyrus* L. gen. n. 872.

572. **L. Aphaca** L. spec. (ed. 1753) 729. — [*L. Aphaca* Baumg.* En. II. 330]. — Szántókon s parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 564], Torockó Mindszent, Benedek, Bilak, Gyulafehérvár [!], Körösbánya [Kern ÖBZ. XIX. 89], Déva, Haró, Vajda-Hunyad [!], Magyarbrettye, Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 180], Benczenz [Fuss. l. c.], Székácsvölgy [Csató Székács 260], Szerdahely, Nagycsűr, Nagyszeben, Szászuifalu, Giresau [Fuss Trans. 180], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Balászfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 68], Segesvár [Fro. Schässb. 29], Szászrégen [Emerici ap. Fuss Trans. 180], Sajó völgye [Porc. En. 16].

573. **L. Nissolia** L. spec. (ed. 1753) 729. — [*L. Nissolia* Baumg.* En. II. 331. — *L. sphaericus* Schur En. 174, — ex locis natalibus]. — Kaszúlókon s parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár, Mezőség [Baumg.

l. c.], Tordán az akna tavai körül [Wolff MNL. I. 58], Gyulaféhevár [Reckert ap. Fuss VSV. XV. 121], Haró [!], Déva [! Schur En. sub L. sphaerico], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 121], Székácsvölgy [Csató Székács 260], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 443], Nagycsűr, Kisdísznód, Zood, Giresau [Fuss VSV. XV. 121], Ujegyháza, Fogaras, Siberg, Köhalom [Baumg. l. c.], Dános [Freyn Közlem. XIII. 129], Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 68], Udvarhely [Szabó ap. Fuss VSV. XV. 121], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XV. 121].

† *L. satirus* L.; és *L. odoratus* L., — coluntur solum. Csupán tenyésztve.

574. *L. hirsutus* L. spec. (ed. 1753) 732. — [*L. hirsutus* Baumg.* En. II. 332. — *L. hirsutus* var. *acirrhoza* Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) tab. VI. f. 3! est forma fortuita]. — Vetések közt, parlagokon, kaszálók szélein a mezei tájon. — Kolozsvár, Mezőség [Baumg. l. c.], Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 130], Kocsárd, Zám, Déva, Haró, Alpestes a Cserna mellékén, Vajda-Hunyad [!], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 181], Székácsvölgy [Csató Székács 260], Szerdahely, Nagycsűr, Szt Erzsébet, Porcesd, Giresau [Fuss Trans. 181], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XI. 443], Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 68], Felső-Bajom [Fuss Trans. 181], Ujegyháza, Segesvár, Nagybun, Köhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 181], Besztlerce [Herzog Bistr. 18], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 16], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

575. *L. tuberosus* L. spec. (ed. 1753) 732. — [*L. tuberosus* Baumg.* En. II. 333]. — Szántókon, parlagokon, réteken az egész terület mezei táján.

576. *L. pratensis* L. spec. (ed. 1753) 733. — [*L. pratensis* Baumg.* En. II. 334. — *L. pratensis* ♂ *uliginosus* Wierzb. in Henff. Zool. bot. Ges. VIII. 97. — *L. pratensis* ♂ *tenerrimus* Porc. En. 16]. — Kaszálókon, cserjés füves helyeken az egész terület mezei táján.

577. *L. Hallersteinii* Baumg.* En. II. (1816) 333. [*L. sepium* Koch olim; Landoz I. 6; Andræ Bot. Zeit. XI. 443; Griseb. Iter n. 18, — non Scop. Fl. carn. II. 64. — *L. pratensis* b) *grandistipulus* Roch. Ban. (1823) f. 35]. — Erdőkben, cserjés füves helyeken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 6]. Ajton, Ród [Freyn Közlem. XIII. 130], Torda [Wolff MNL. I. 58], Tilalmas Torozskónál, Pádság hegyei, Benedek és Csáklya felett a Csáklyaikó felé [!], Csáklyaikó [Barth VSV. XIX. 144], Mamthehy Gyulaféhevárnál, Nagyág, Haró, Déva, Zám [!], Dobra [Barth herb!], Lepusnik völgye a Retvezát hegységben [!], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 181], Csóra [Baumg. l. c.], Szt-Erzsébet [Fuss in Griseb. Iter n. 18], Poplaka, Götzenberg, Nagyszeben! Giresau, Talmács [Fuss Trans. 181], Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 68].

578. *L. silvester* L. spec. (ed. 1753) 733. — [*L. sylvestris* Baumg.* En. II. 335]. — Erdők s cserjések szélein a mezei tájon. Kolozsvár [Landoz I. 6], Gyulaféhevár [Cserni Gyulaf. 32], Zám [Barth exs. !].

Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 182], Székácsvölgy [Csató Székács 260], Nagyszeben [Schur En. 175], Reussen, Nagycsűr, Szászujsfal, Poplaka, Giresau [Fuss Trans. 182], Zood völgye [Schur Phytogr. 194], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 68], Segesvár [Fro. Schässb. 29], Beszterce [Herzog Bistr. 18], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 16], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

578. *b. L. platyphyllus* Retz. Prodr. Scand. (ed. II. 1795) 170 pro. var. *L. silvestris*. — [*L. heterophyllus* Baumg.*! En. II. 336, — et Auct. Trans. ! non *L.* — *L. intermedius* Wallr. Sched. (1822) 386]. — Erdők s cserjések szélein a mezei tájon. — Kolos [Freyh Közlem. XIII. 130], Koppándi hasadék, Hosszúaszó, Tatárlaka [Barth ap. Schur Phytogr. 194], Nagyenyed [! Csató ap. Schur Phytogr. 194], Déva [! Nagyszeben [Reissenb. VSV. XXXI 100], Nagydisznód [Barth! ap. Fuss VSV. XIX. 210], Talmács és Zood közt, Giresau, Kercesori üveg-huta [Schur En. 175], Ujgyháza, Brassó [Schur En. 876], Segesvár, Kőhalm Lövete [Baumg.! l. c.], Borszék, Tusnád [Schur En. 876], Rodna s Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

579. *L. latifolius* L. spec. (ed. 1753) 733. — [*L. latifolius* Baumg.* En. II. 335. — *L. rotundifolius* Janka Linn. XXX. 565, — non Willd. — *L. brachyphyllus* Schur En. 176 ex descriptione]. — Cserjés helyeken, erdők szélein s erdők közt fekvő szántókon a mezei tájtól a hegyi tájig. — Hidegszamos [Bielz ap. Fuss Trans. 182], Kolozsvár, Mezőség [! Baumg. l. c.], Szt-Gothard [Janka l. c.], Torda [Wolff MNL. I. 58], Felvincz, Vidra a Biharhegységben [!], Gyulafehérvár, Déva, Segesvár [Baumg. l. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 182], Nagyszeben környéke [Schur En. 176], így Szt-Erzsébet szőlői közt [Schur Phytogr. 193], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 68], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.].

580. *L. paluster* L. spec. (ed. 1753) 733. — [*L. palustris* Baumg.* En. II. 336. — *L. emarginatus* Schur ap. Barth Arch. XV. 109, — solum nomen]. — Folyók mentén, nedves réteken a mezei tájon. — Hideg Szamos [Knapp herb. !], Egerszeg, Maros-Váárhely [Barth Arch. XV. 109], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 32], Nagyszeben [Fuss Trans. 182], Segesvár [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 176].

148. *Orobus* L. gen. n. 871.

581. *O. vernus* L. spec. (ed. 1753) 728. — [*O. vernus* Baumg.* En. II. 327. — *O. tuberosus* Baumg. En. II. 327, et Auct. Trans. ex locis natalibus, — sed *O. tuberosus* herbarii Baumg. est status fructifer *O. versicoloris*!] — Az egész terület mezei és hegyi tájainak erdeiben. var.) *medius* Simk. Term. Füz. IX. (1885) 46. — [*O. flaccidus* Kern. ÖBZ. XIX. (1860) 126]. — Átmenetet képez az *O. vernus* s *O. flaccidus* közt s az *O. flaccidus* termőhelyein jön elő. Legközelebb áll hozzá az *O. vernus* β) *angustifolius* Endl. Fl. Pos. (1830) 451, amelytől hosszúra kihagyott s részben keskenyebb leveleivel különbözik.

582. **O. flaccidus** Radius in DC. Prodr. II. (1825) 377. — [*O. stipulaceus* Hook. Bot. Mag. series secunda III. (1829) tab. 2937! icon bona! — *O. gracilis* Gaud. Fl. Helv. IV. (1829) 500; et in Comolli Fl. Com. V. (1847) 318. — *O. flaccidus* Kit. in Reichb. Germ. Exc. (1832) 536. — *O. alpestris* Schur* Sertum n. 811; En. 173, — non W. et K]. — Magasabb hegyek erdeiben a hegyi tájon. — Bráza kőszirte, Kőhavas [Schur l. c.], Erdély nyugati határán túl Bihar s Arad megyében több helyen [!].

583. **O. variegatus** Ten. Prodr. Suppl. I. (1815) 62. — [*O. sylvaticus* Baumg.! En. II. 329. — *Vicia Orobus* Auct. Trans. — non DC. — *O. aestivalis* Schur Öst. bot. Z. X. 325; En. 173. — *O. venetus* Schur En. 172, — non Mill. dict. (ed. VIII. 1768) n. 8, — *cujus stirps ex icone in Mill. Fig. dict. (1760.) tab. 193 fig. 2!*, — *ob flores magnos laxos coerulesque* —, ad *O. vernum* L. pertinet]. — Árnyas erdőkben a mezei tájtól a hegyi tájig. — Zám, Dobra, Déva [!], Baromlaka [Barth herb. !], Poplaka [Fuss Bericht 23], Talmács, Giresau [Fuss! Trans. 183], Orlath [Schur En. 173], Kercesora hegysége [Schur ÖBZ. X. 325], Holzmány, Segesvár [Baumg.! l. c.].

+ *O. Clusii* Spr. [*Vicia oroboides* Wulf. — *Orobus rupensis*, et *O. Pseudo-Clusii* Schur Phytogr. 193]. — Kőhalom [Lerchenf. exs.! ap. Schur En. 167; Schur Phytogr. 193], Brassó hegysége [Schur Phytogr. 193]. Lerchenfeld példánya bizonynyal nem Erdélyből való; Schur adata pedig egészen megbízhatlan.

584. **O. versicolor** Gmel. Syst. Veget. II. (1791) 1108. — [*O. tenuifolius* Baumg.*! En. II. 328. — *O. varius* Solander in Bot. Magaz. tab. 675 (1803). — *O. pannonicus* Auct. Trans., — non Jacq. — *O. albus* Auct. Trans., — non L. fil. — *O. Pannonicus* §) *macrorrhizus* Neilr. Nied. Östr. 968]. — Széna mezőkön, hegyi kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz l. 6], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 130], Torda [Baumg. ap. Fuss VSV. XV. 121], Gerend, Nagyenyed. Tür [! Barth Arch. XV. 109], Gyulafehérvár [Reckert! ap. Fuss VSV. XV. 121], Bilak, Vajda-Hunyad [!], Batiz a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Retyezáthegység [Baumg. En. II. 328], Szászsebes [Csató Székács 260], Morgonda, Kőhalom, Lövete [Baumg. En. II. 328], Ragla mellett a Sajó völgyben [Porc. En. 16; Naseud. 211], Rodna hegységében az Omu, Rotunda és Lapadna felé [Baumg. En. II. 328], — de Rodna hegységen Porcius nem találta s ott valószínűleg nem is terem [Porc. l. c.].

585. **O. pallescens** MB. Taur. Cauc. II. (1808) 153; III. (1819) 463. — [*O. pallescens* Kovács* in Sternh. Sieb. 29. — *O. canescens* Auct. Trans., — non L. fil.]. — Szénamezőkön, hegyek kaszálóin a mezei tájon. — Kolozsvár [! Kovács l. c.], Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 130], Záh [Janka exs. !]. — A Retyezát havasi rétein honnan Schur En. 173—4 közli, bizonynyal nem terem, és Bielz a kire Schur l. c. hivatkozik sehol sem közli munkáiban a Retyezátról.

586. **O. niger** L. spec. (ed. 1753) 729. — [*O. niger* Baumg.* En. II. 328. — *O. tristis* Lang in Reichb. Germ. Exc. (1832) 538]. — Erdőkben s cserjés helyeken az egész terület mezei táján.

587. *O. laevigatus* W. et K. Icones III. (1812) tab. 243. — [*O. luteus* Baumg.* En. II. 327, et Auct. Trans., — non L. — *O. ochroleucus* Baumg. En. II. 330, — ob foliis 4-jugis et locis natalibus, non W. et K. — *O. glaberrimus* Schur! Verh. sieb. Ver. X. (1859) 97; En. 174. — *O. montanus* Czetz Erd. Muz. VI. 18, — vix Scop.]. — Erdőkben a mezei és hegyi tájon. Kolozsvár [! Landoz I. 6], Torda [Eresei Tord. 93], Ruszka-bánya [Andræ Bot. Z. XI. 443], Déva [!], Lövete, Borszék és Ditró közt [Baumg. En. sub *O. ochroleuco*; Salzer VSV. VII. 54], Besztercze [Kladni ap. Schur ÖBZ. X. 324], Rodna hegységen [Czetz Erd. Muz. VI. 18; Porc. En. 17], Gáncs [Czetz I. c.].

588. *O. Transsilvanicus* Spreng, Syst. III. (1826) 260. — [*O. laevigatus* Baumg.*! En. II. 329, — non W. et K.]. — Cserjés füves hegylejtőkön a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda [! Baumg. I. c.]. Baromlaka [Barth VSV. XVIII. 69], Morgonda, Segesvár!, Nagybun, Besztercze [Baumg. I. c.], Kőhalom [Kladni ap. Schur En. 174].

† *Phaseolus vulgaris* L.; *Ph. nanus* L.; et *Ph. coccineus* L. (*Ph. multiflorus* Auct) frequenter; *Dolichos Lablab* L., — raro coluntur. — A három elsőt mindenfelé a Dolichost csak díszkertekben tenyésztik.

† *Gleditschia triacantha* L.; et *G. horrida* L. coluntur. Utak szégyeül s kertekben ültetve.

XXXI. *Rosaceae* Juss. gen. 334.

a) *Amygdaleae* Juss. gen. 340.

149. *Amygdalus* L. gen. n. 619.

589. *A. nana* L. spec. (ed. 1753) 473. — [*A. nana* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. II. 30. — *A. Pallasiana* Janka Linn. XXX. 566; Andræ Bot. Zeit. XIV. 250, — non Schechtendal]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. I. c.], Kara, Kolos, Boós, Berkenyes, Botorom és Virágosvölgy [Freyh Közl. XIII. 127], Torda [! Eresei Tord. 105], Mezőség [! Lerchenf. I. c.], Szt-Gothard [Janka I. c.], Koók, Gerend, Szt-Mihályfalva, Felvincz [!], Nagyenyed [! Csátó ap. Kern. Schedæ II. 19], Bilak, Vajda-Hunyad [!], Déva [! Baumg. I. c.], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csátó Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 185], Szászsebes [Csátó Székács 260], Szt-Erzsébet [Lerchenf. I. c.], Nagycsűr [Andræ Bot. Zeit. XI. 456], Szásznáfalva, Rothberg [Fuss Alt. Arch. II. 368], Verd, Morgonda, Segesvár, Kisbun, Nagybun, Bonyha [Baumg. I. c.], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Szászvánfalva, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 69], Bene [Freyh Közlem. XIII. 127], Kacza [Fuss Alt. Arch. II. 368], Tópehegy Alsó-Rákosnál [!].

† *Amygdalus communis* L.; *Persica vulgaris* Mill.; *Armeniaca vulgaris* Lam. [*Prunus Armeniaca* L.; *Armeniaca epirotica* Baumg.

En. II. 31; *A. dasycarpa* Schur Sertum n. 837]; et *Armeniaca Amarilla* [Reichb.] coluntur. — Tenyésztetnek.

150. *Prunus* L. gen. n. 620.

590. *P. spinosa* L. spec. (ed. 1753) 475. — [*P. spinosa* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 31. *P. serotina* et *P. fruticans* Schur Sertum n. 839—840; Schur En. 178]. — Gyepűkön, utak mentén, cserjés dombokon az egész terület mezei táján; verőfényes helyeken különösen a var.) *dasyphylla* Schur En. (1866) 178. [*P. montana* Schur! En. 179] gyakori.

† *Prunus insititia* L.; *P. domestica* L.; *P. cerasifera* Ehrh. [*P. rubicunda* Lurtz VSV. V. 146], frequenter coluntur. Kedvelt gyümölcsfák.

151. *Cerasus* Juss. gen. 340.

† *C. austera*, *C. Juliana*, *C. Duracina*, et *C. Caproniana* L. spec. (ed. 1753) 474 pro var.) DC. Prodr. II. (1825) 536 (*Prunus Cerasus* L.) colitur. — Tenyésztik. — Schur En. 179—180 szerint tenyésztetnek a következők is: *C. semperflorens* Borkh.; *C. marasca* Host.

591. *C. avium* L. Fl. Suec. (ed. 1755) 165 sub *Pruno*. — [*Prunus Cerasus* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 27; Schur ÖBZ. VIII. 288. — *Cerasus dulcis* Fl. Wett; Baumg. En. II. 34]. — Hegyi erdeinkben a mezei és hegyi tájon helyenként bőven. — Ajton és Bányabükk erdeiben [Freyn Közlem. XIII. 127], a Biharhegységben Körösbánya s Nyegra hegyein [! Kern. ÖBZ. XIX. 138], valamint Vidra hegyein is egész a havasalji tájig bőven [!], Nagyenyed, Roskány és Déva hegyei [!], Szászfőváros [Unver. ap. Fuss Trans. 186], Székácsvölgy [Csató Székács 260], N.-Csűr, Szt-Erzsébet, Rothberg, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 186], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Rodna-Naszód vidéke [Csetz Erd. Muz. VI. 13; Porc. En. 17], Gáncs vidéke [Csetz l. c.]. — Etiam colitur ubique. — Tenyésztik is mindenfelé.

592. *C. Chamaecerasus* Jacq. coll. I. (1786) 133 sub *Pruno*. — [*Prunus Cerasus pumila* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30. — *Cerasus pumila* Baumg. En. II. 35, — non L. Mant. 75. — *C. humilis* Host]. — Napos cserjés dombokon, szőlők gyepűin, s mesgyém a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 127], Torda [Wolff MNL. I. 58], Nagyenyed, Bilak, Mamuthegy Gyulafehérvárott, Déva [!], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászfőváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 124], Szászsebes [Csató Székács 260], Szt-Erzsébet, Árpás hegysége [Andræ Bot. Zeit. XI. 456], Nagyesztr, Szászfalu, Rothberg [Fuss VSV. XV. 124], Tűr, Monora [Barth VSV. XVIII. 69], Segesvár, Nagybun, Kőhalom [Baumg. l. c.], Brassó [!], Besztercze [Herzog Bistr. 19].

593. *C. Mahaleb* L. spec. (ed. 1753) 474 sub *Pruno*. — [*Cera-*

sus Mahaleb Baumg.* En. II. 33]. — Sziklás erdőkben: Vajda-Hunyad, Malomviz [Baumg. l. c.], Törösvár, Tömös szorosa [Schur En. 180].

594. **C. Padus** L. spec. (ed. 1753) 473 sub Pruno. — [Prunus Padus L.; Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 26. — Padus Avium Mill; Baumg. En. II. 33. — Prunus. petræa Schur En. 181]. — Folyó mel léki és hegyi erdőkben. — Kolozsvár [Landoz I. 6; így a Bükkön!], Mikes, Szelistye, Torda, Vasas-Szt-Iván [Ercsei Tord. 168], Gyéres, Borrév [Freyh Közlem. XIII. 127], Kisdisznód [Fuss VSV. XIII. 150], Giresau [Lerchenf. l. c.], Nagyszeben [Fuss Trans. 187], Szt-Erzsébet, Holczmágy Marpod, Alczina, Szászalamor [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár, Kóhalom [Baumg. l. c.], Brassó [Lerchenf. l. c.; Baumg. l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Lövete, Kásya [Fuss Trans. 187], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Rodna s Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 18]. — Colitur etiam frequen ter. — Gyakorta tenyésztik is, kertekben és sétátérekben.

b) *Pomeae* Benth. et Hook.

152. *Crataegus* L. gen. n. 622.

595. **C. monogyna** Jacq. Fl. Aust. III. (1775) tab. 292 f. 1. — non Koch. syn. — [C. monogyna Lerchenf. ap. Ziegler De Re Sylv. 29. — C. Oxyacantha Baumg. En. II. 35, et Auct. Trans., — non L. — C. intermedia Schur! En. 205; Fuss. Trans. 211]. — Napos, cserjés helyeken, erdőkben, gyepükön az egész terület mezei táján közön séges.

var.) calycibus hirsutis: **C. kyrtostyla** Fingerhut in Linn. IV (1829) 372 tab. III. 1! — [C. monogyna Baumg.* En. II. 36, plurimumque Auct. Trans. C. hirsuta Schur En. 206. — C. rosæformis Janka! Öst. bot. Zeit. XX. (1870) 250; Közlem. XII. 166. — C. calycina Borb. exs. ! an etiam Peterm. ?]. — A tóalak társaságában gyéren, de az egész terület mezei táján!

† **C. nigra** W. et K. Icones I. tab. 61 (1801). — Déva és Vajda-Hunyad magasabb fekvésű erdeiben [Baumg. En. II. 36, — sed in herbario ejus deest, et nec locus natalis quadrat, nec in locis indicatis recentius inventa est]. — Baumgarten gyűjteményéből hiányzik; állítólagos termőhelyein magam is, mások is hiába kerestük; azonfelül pedig a *Crataegus nigra* nem is terem sehol magasabb fekvésű erdőkben, — hanem a Duna szigetein s azok környékén. Schur En. 206 csak a Baumgartentől jelzett termőhelyet ismétli, azonban helytelenül *Retyezátnak* írja.

† *C. tanacetifolia* Poir. Encycl. IV. (1797) 440 sub Mespilo. — [C. Azarolus Schur Verh. sieb. Ver. X. 204; En. 206, — ex Schur Phytogr. 199]. — Culta. — Brassó város várfalán [Schur En. 206], — de bizonyny csak mint kerti szökevény.

153. *Cotoneaster* Medicus Philos. Bot. I. (1789) 154.

596. **C. integerrima** Medicus Gesch. Bot. (1793) 84. — [*C. vulgaris* Lindl. Trans. Linn. Soc. XIII. 101. — *Mespilus Cotoneaster* L.; Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg.! En. II. 39. — *Mespilus pygmaea* Baumg.! En. II. 40]. — Napos sziklás hegyeken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Wolff ap. Schur VSV. X. 98], Torda sziklás hegyei [! Ercsei Tord. 110], Turi hasadék, Székelykő [! Wolff MNL. I. 59], Tilalmas Torockónál, Szerica Padságnál [!], Csáklyaikő [! Baumg. l. c.], Kecskekő [! Schur VSV. X. 67], Detunata, Vulkánhegy, Boicza az Érczhegységben, Nagygág [!], Déva [! Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 211], Maros-Némethi, Kozolyahegy Déva közelében [! Baumg. l. c.], Retyezáthegységben a Piesorn-Kolculuj bércezen [Simk. Közlem. XV. 545], Szászsebes [Schur En. 206], Nagykapus [Bielz ap. Fuss Trans. XIV. 205], Töpehegy Alsó-Rákosnál [! Schur En. 206], Kőhalom. Keresztényhegység [Baumg. l. c.], Brassó hegyei [! Lerchenf. l. c.], Tejkőhavas, Teszla, Homoród-Almás barlangja [Baumg. l. c.], Őcsém [Schur VSV. X. 168], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 19].

596/b. **C. nigra** Wahlberg Fl. Gothob. (1820) 53. — [*C. vulgaris* β) melanocarpa Ledeb. Fl. Alt. II. (1830) 219. — *C. orientalis* Kerner! Öst. Bot. Zeit. XIX. 270. — *C. tomentosa* Auct. Trans. pro p., — non Lindl.]. — Sziklás napos hegyeken a mezei tájon. — Mészkö szőlői felett Torda közelében [!], Vidra hegyein [Kern. l. c.], Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 144], Szt-Mihályköve Tótfalunál, Harónál a pankotai sziklákon, Vajda-Hunyad [!], Brassó [Schur En. 206], Tusnád, Őcsém [Schur VSV. X. 181, 168], Kőhavas, Csukás, Teszla [!].

† *Mespilus Germanica* L. spec. (ed. 1753) 478; *Cydonia vulgaris* Pers. Syn. II. (1807) 40, — colitur. Tenyésztve helyenként.

154. *Pirus* L. gen. n. 626.

597. **P. communis** L. spec. (ed. 1753) 479. — *P. communis* Baumg.* En. II. 47. — *P. Achras* Gärtner. de Fruct. (1791) tab. 87. fig. 2]. — Erdőkben, napos dombokon az egész terület mezei táján. Önálló erdőt képez a Vaczkoroson Vajasd felett, mely azonban már pusztulóban van; továbbá Szerdahely és Nagyszeben közt [Grisb. Iter n. 21]. var.) *P. communis* γ) *sativa* DC. Prodr. II. (1825) 633. — [*P. Pollveria* Schur Sertum n. 966; en 208, non Lej.] Colitur. Tenyésztett gyümölcsfánk.

† *P. nivalis* Jacq. Fl. Aust. II. 107, — colitur. Tenyésztve.

155. *Malus* Tournf. inst tab. 406.

598. **M. silvester** Mill. Dict. (1759) n. 1. — [*Pyrus Malus* L. spec. (ed. 1753) 479. *Malus silvestris* Baumg.* En. II. 43. — *M. acerba* Merat Par. [1812] 187]. — Erdőkben az egész terület mezei táján vadon.

† *M. domestica* Baumg. En. II. (1816) 43 [P. *Malus* var. *mitis* Wallr. Sched. (1822) 215]; et *M. dasycphyllus* Borkh. in Baumg. En. II. (1816) 43, coluntur. Tenyésztett gyümölcsfáink.

156. *Amelanchier* Medic. Philos. Bot. I. (1789) 155. — [Aronia Pers. Syn. II. (1807) 39].

† 599. *A. rotundifolia* Lam. Dict. I. (1783) 83 sub *Cratægo*. — [Pyrus *Amelanchier* L.; Baumg.* En. II. 41. — Aronia *rotundifolia* Möñch. Meth. (1794) 682]. — Havasalji erdőkben. — Kecskekő [Schur VSV. X. 66], Csákyaiakő [? Pávai ÖBZ. XII. 215], Rettyezát [Baumg. l. c.], Brassó [? Schur En. 206], Öcsém [Schur VSV. X. 168].

† *A. Cretica* Pers. Syn. II. (1807) 40 sub Aronia. Colitur hinc inde. — Kerti növény.

157. *Sorbus* L. gen. n. 633.

600. *S. aucuparia* L. spec. (ed. 1753) 477. — [S. *aucuparia* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 26; Baumg. En. II. 38. — S. *lanuginosa* Kit. in Schult. II. 50]. — Hegyi erdőkben a mezei és hegyi tájon az egész területen; tenyésztik is gyakorta.

† *S. domestica* L. spec. (ed. 1753) 477, — colitur. Tenyésztik helylyel-közzel.

601. *S. torminalis* L. spec. (ed. 1753) 476 sub *Cratægo*. — [Cratægus *torminalis* L.; Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 27. — Pyrus *torminalis* Ehrh.; Baumg. En. II. 42]. — Lombos erdőkben a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 7], Torda hasadéka [Salzer VSV. XV. 48], Enyedi-hasadék [Schur VSV. X. 71], Csákyaiakő [Fuss Trans. 213], Kecskekő [Schur VSV. X. 66], Körösbánya [Kerner ÖBZ. XIX. 275], Zámától Déváig s Dévától Nagyágig és Vajda-Hunyadig az egész hegyvidéken [!], Limpert [Unver. ! ap. Fuss VSV. XIII. 150], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 19], Kis-Ludas, Alsó-Bajom és Küküllővár közt [Lerchenf. l. c.], Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 71], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Segesvár, Kisbun, Nagybun, Fejéregyháza, Ujgyeháza, Alczina, Holczmány [Baumg. l. c.], Talmács, Giresau [Fuss Trans. 213], Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur VSV. X. 168], Beszterce [Herzog Bistr. 21], Gáncs [Czetz. Erd. Muz. VI. 19], Roskány [!].

602. *S. meridionalis* Guss. Fl. Sic. Syn. II. (1844) 2 in Suppl.; 831 in Observ. sub. Piro. — [Pyrus *Aria* Ehrh.; Baumg.* En. II. 42. — *Sorbus Aria* Auct. Trans.]. — Magasabb mészkőhegyek sziklás helyein a hegyi tájig. — Koppánd hasadéka [Ercsei Tord. 59], Torda hasadéka, Enyed hasadéka, Kecskekő [! Schur VSV. 74, 71, 66], Csákyaiakő [Fuss Trans. 213], Padság, Vidra a Biharhegységben [!], Dobra, Maros-Némethi, Brassó [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur VSV. X. 168].

603. *S. intermedia* Schult. Öst. Fl. II. (1814) 61, sub Piro. — [S. *latifolia* Nym.* syll. 266, — quoad plantam transsilvanicam; et Auct. Trans., — non Pers. — S. *semipinnata* Borb. MTE. 1882 p. 5, — non Bechstein Forst. Bot. tabl. 8. — S. *Aria* × *aucuparia* Borb.

Öst. bot. Zeit. XXVIII. 311. — *Aria intermedia* Schur En. 207, — exclusis synonymis]. — Az előbbi társaságában s helyenként amannál bővebben. — Torda hasadéka, Kecskekő [! Simk. MNL. II. 147], Tílalmas Toroczkónál, Skericza Padságnál [Simk. Album 178, 184], Lunikai bércz Padság mellett, Csáklyaikő [!], Vidra bérczei [Kern. ÖBZ. XIX. 273], Limpert [Unver. ap. Fuss Trans. 213], Töresvár völgye, Kőhavas [Schur En. 207].

604. **S. Chamaemespilus** L. spec. (ed. 1753) 479 sub *Mespilo*. — [*Mespilus Chamaemespilus* L. Baumg.* En. II. 39. — *S. Chamaemespilus* β) minus Simk. Közlem. XV. 546]. — Havasok sziklás füves helyein. — Bukura havas a Retyezáthegységben [Simk. Közlem. XV. 546], Brassó vidékén a Kőhavas és Teszla havasokou [Baumg. l. c.].

c) **Rubeae** Benth. et Hook. gen. I. 603.

158. *Rubus*. L. gen. n. 632.

605. **R. saxatilis** L. spec. (ed. 1753) 494. — [*R. saxatilis* Lerehenf.* ap. Ziegler. De De Sylv. 29; Baumg. En. II. 57]. — Magasabb hegyek sziklás füves helyein a hegyi tájtól a havasi tájig. — de csak gyéren. — Haller havasok [Ercsei Tor. 142], Skerica Padságnál és Toroczkó hegyei [Simk. Album 184], Árpás havasa [Schur En. 185], Keresztény hegységben [!], Bucsecs, Teszla, Csukás, Hargitta [Baumg. l. c.], a Büdös lapján [Schur ÖBZ. VIII. 290], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Vereskő Tölgyesnél [Fuss Trans. 195], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], s egyebütt is Rodna hegységen [Porc. En. 18].

† *R. odoratus* L. hinc inde colitur. — Kerti növény.

606. **R. Idaeus** L. spec. (ed. 1753) 492. — [*R. Idaeus* Lerehenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 54. — *R. pseudoidaeus* Simk. Közlem. XV. (1878) 546, — non. P. J. Müller, nec Weihe Rub. Germ. t. 46. — *R. acanthoclados* Borb. Természet 1878 (dec. 1) 322]. — Havasalji erdőségeinkben az egész területen bőven, honnan a dombvidékre is leszáll.

607. **R. suberectus** Andrs. in Linn. soc. IX. (1815) 218, tab. 16. [*R. suberectus* Schur* En. 185]. — Erdőkben Nagyszeben mellett [Schur l. c.], Büdöshegy [Borb. ÖBZ. XXXV. 75], Előpatak [Richter ap. Borb. l. c. 76].

608. **R. plicatus** Weihe et Nees Rub. Germ. (1822) 15. — [*R. fruticosus* L. spec. (ed. 1753) 493; Fl. Suec. (ed. 1755) 172 pro p.]. — Szelindek szőlőhegyei közt [Schur En. 186], Zalatna [Richter ap. Borb. ÖBZ. XXV. 76].

609. **R. sulcatus** Vest. in Tratt Ros. Monogr. III (1823) 42. — Hegyi erdőkben de közelebbi termőhely nélkül [Nym.* Consp. 215], Roskányánál a Dobra mellékein bőven s innen az Erdőhátságon Vajda-Hunyadig [!].

610. **R. nitidus** Weihe et Nees l. c. 19. — [*R. nitidus* Schur* En. 185. — *R. suberectus* Porc. En. 17, — ex Porc. Nasend. 200]. — Er-

dőkben a hegyi tájon. — Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 17; Nasend. 200].

611. **R. affinis** Weihe et Ness l. c. 18. — Rodna-Naszód vidéke [Porc. Nasend. 200].

612. **R. rhamnifolius** Weihe et Nees l. c. 22. — Ruzschieza [Andræ* Bot. Zeit. XI. 456].

† 613. **R. vulgaris** Weihe et Nees l. c. 38. — [R. vulgaris Schur* Sertum n. 886, — an R. villicaulis Kochl. ?]. — Talmács szőlőhegyei felett [Schur En. 186].

† **R. Schwarzeri** Holuby Öst. bot. Zeit. XXIII. (1873) 376. — [R. discolor \times tomentosus Schwarzer ap. Holuby l. c.], Rodna és Sólymos mellett Aradmegyében [!], de bizonyynyal Erdélyben is előfordul a Maros melléki hegyeken.

614. **R. discolor** Weihe et Nees l. c. 46. — [R. fruticosus Lercheuf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 56 et Auct. Trans. — R. candicans Auct. Trans., — non Weihe in Rehb. Germ. Exc. (1832) 601. — R. thyrsoides Auct. Trans., — non Wimm. Fl. Schles. (1840) 204]. — Gyepükön, erdős cserjés helyek szélein az egész terület mezei táján közönséges.

615. **R. tomentosus** Willd. spec. II. (1799) 1083. — [R. tomentosus Baumg.* En. II. 54]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Tótfalu Gyulaféhehárvánál [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XIX. 201], Zám, Kozolyahegy Dévánál [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 193], Kisdísznód [Grisb. Iter. n. 32], Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál, Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. l. c.], Dobra, Roskány [!].

616. **R. Radula** Weihe et Nees l. c. 89. — [R. apiculatus Nym.* Syll. 269 quoad plantam transilvanicam. — R. species? Fuss! Verh. sieb. Ver. XXII. 43]. — Cserjés helyeken Giresau mellett [Fuss exs. n. 986! et l. c.].

617. **R. hirtus** W. et K. Icones II. tab. 114 (1802). — [R. hirtus Baumg.* En. II. 55. — R. glandulosus Auct. Trans., — non Bell. — R. Köehleri Salzer Reiseb. 81, — non Weihe et Nees. — R. Bellardi Porc. En. 17, — Borb. ÖBZ. XXXV. 75, — non Weihe. R. thyrsiflorus Nym. Syll. 269, — quoad plantam transilvanicam]. — Árnyas erdőkben magasabb hegyvidékeinken a havasalji tájig, helyenként bőven. — Plesu hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 94], Vlegyásza hegység a Dragán völgye mellékén [!], Kolozsvárt a Bükkön [Simk. MNL. III. 51], Bányabükk [Freyn Közlem. XIII. 125], Biharhegységben Szkerisoránál a jégbarlang környékén, Nyegra felett a Bihar tövén, és Vidránál a Piatra-Strucu hegyen, Zám erdeiben, Roskány, Ruzsikahegy Hunyadmegyében [!], Götzenberg, Présbe, Mumma [Schur En. 185]. Nagyszeben [Fuss Trans. 195], Kerczesora és Árpás havasai [! Schur En. 185], Fogaras és Brassó hegysége [Baumg. l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287. 290], Segesvár [Fuss Trans. 194], Ócsém [Schur VSV. X. 178], Borszék [Salzer l. c.], Kereszt-hegy [Schur VSV. X. 157]. Rodna hegysége [Porc. En. 17], Oláhlápos [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

618. **R. Dobrensis** (corylifolius \times hirtus) Simk. — Ob stipulas

lanceolatas magnas, et ramulos tam hornotinos quam annotinos angulatos, ad «*Corylifolios typicos*» pertinet; sed quum ramuli annotini etiam, nec non petioli præter aculeos tenues sparsos etiam pilis simplicibus glandulosisque vestiti sint, et viror foliorum late-ovatorum vel obovatorum illis *R. hirti* similet: stirps hæc ab omnibus mihi notis discrepat. — Dobra patakánál Roskány megett [!].

619. *R. corylifolius* Smith Engl. Bot. XI. (1800) t. 827. — [*R. coryfolius* Baumg.* En. II. 57. — *R. nemorosus* Hayne Arzneigew. III. (1813) t. 10. — *R. dumetorum* Weihe in Bœnningh. Prodr. Monast. (1824) 153. — *R. polymorphus* et *R. heterophyllus* Host. Fl. Aust. II. (1831) 29, 32]. — Erdős cserjés helyeken a mezei tájon. — Ajton. Ród [Freyn Közlem. XIII. 125], Nagyszeben [Schur En. 185], Freck [Fuss Trans. 194], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Brassó mellett a Pojánán [Schur En. 186], és a Czenkhegyen [Freyn Közlem. XIII. 125], Segesvár, Nagybun, Köhalom, Csikszeređa, Bálványos [Baumg. En. II. 55, 57], Besztercze [Herzog Bistr. 19], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

620. *R. caesius* × *discolor* Gremli Beitr. Fl. Schweiz (1870) 23. — Napos agyagos dombtelekön a mezei tájon. — Kolozsvárt a Bükk felé, a Csáklvaikő alja, Déva mellett a Szárhegyen, Roskány, Dobra [!] s bizonynyal Erdély több más helyén is.

620. b. *R. percaesius* × *discolor* Focke in Litt. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Böven Zám dombjain [!].

621. *R. caesius* L. spec. (ed. 1753) 473. — [*R. caesius* Lerchen.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 55. — *R. campestris* Landoz II. 29]. — Gyepükön, szántókon s azok mesgyéin, árkok mentén az egész terület mezei táján.

621. b. *R. agrestis* W. et K. Icones III. (1812) t. 268. — [*R. agrestis* Baumg.* En. II. 56]. — Szántókon, parlagokon a mezei tájon. — Oláhlbrette a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Székács-völgy [Csató Székács 260], Nagyszeben [Schur En. 185], Lövete, Almás [Baumg. I. c.].

d) *Roseae* DC. Prodr. II. 596.

159. *Rosa* L. gen. n. 631.

† *R. lutea* Mill.; *R. punicea* Mill.; *R. cinnamomea* L.; *R. turbinata* Ait.; *R. sempervirens* L.; *R. semperflorens* Curt.; *R. subumbellata* Schur En. 203; *R. centifolia* L. (*R. provincialis* Ait.); *R. damascena* L.; *R. alba* L., — coluntur solum. — Csak tenyésztve fordulnak elő Erdélyben.

† *R. rotundifolia* Rau, mint kérdéses van említve Beszterczéről [Herzog Bistr. 20].

I. *Arcenses* Crepin.

622. *R. Baldensis* A. Kerner ap. Désègl. Cat. Rais (1876) n. 20. — [*R. repens* Baumg.* En. II. 51, — non Scop. Carn. (ed. 1772) I. 355. —

R. arvensis Auct. Trans., — non Huds. Fl. Ang. (1762) 192]. — Erdők vágásain, cserjés napos dombokon. — Kolozsvár [Landoz I. 7], Torda [Ercsei Tord. 130], Gyulafehérvárt a Dumbrava alján [Cserni Gyulaf. 31], Zám hegyein [!], Dobra, Déva [Baumg. En. II. 51], Kisdisznód, Tőpehegy [Fuss Trans. 207], Götzenberg, Présbe, Árpási hegység bükk övében, Predeal Brassónál [Schur En. 203], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 207]. Beszterce [cum ? Herzog Bistr. 20], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

2. *Gallicanae* DC.

623. *R. hybrida* Schleicher Catal. Pl. Helvet. II. (1807) 22. — [R. pumilo-arvensis Reichb. Germ. Exc. (1832) 623. — *R. hybrida* Schur* En. 203]. — Mezőkön Kis-Csűrnél [Schur En. 203].

624. *R. Austriaca* Crantz Stirp. Austr. II. (1769) 86. — [R. pumila Jacq. Aust. II. (1774) tab. 198; Lerchenf.* ap. Ziegler De re Sylv. 29; Baumg. En. II. 50. — *R. gallica* Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 492. — *R. gallica* L. f) *delanata* Borb. ! Közlem. XVI. 358, 369, 370. — *R. hybrida* var. *subcordata* Borb. ! Közlem. XVI. 356, 361. — *R. Axmanni* f. *coriacea* Borb. Közlem. XVI. 355, 364. — *R. tomentosa* Cserni Gyulaf. 31, — nec aliorum. — Mesgyéken, erdők irtásain, cserjés dombok helyeken az egész terület mezei táján.

625. *R. Jundzillii* Bess. apud MB. Taur. Cauc. III. (1819) 347. — [R. Jundzilliana Bess. En. (1822) 67. — *R. Jundzilliana* var. *perglanulosa* Borb. Közlem. XVI. 383]. — Boós hegyi rétein [Freyn* ex Borb. l. c.].

3. *Pimpinellifoliae* DC.

626. *R. spinosissima* L. spec. (ed. 1753) 491. — [R. spinosissima Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 49]. — Napos sziklás hegyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! R. pimpinellifolia Landoz ! II. 30], Tordánál a hasadék bércein s Toroczknál a Székelykövön [! Ercsei Tord. 130]. Tilalmas Toroczknál [!], Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 144], Kecsekő [! Schur VSV. X. 67], Boicza az Erczhegységben, Déva hegyei és Kozolya hegy [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 205], Grosscheuern [Fuss Trans. 205], Kőhalom vára, Tőpehegy ! Alsó-Rákosnál, Háromszék alhavasi tájain így a Bálványos hegyen [Baumg. En. II. 49], Brassó !, Öcsém [Schur En. 199].

626/b. *R. pimpinellifolia* L. Syst. Nat. ed. X. (1759) 1062; L. spec. (ed. 1763) 703. — [R. pimpinellifolia Baumg.* En. II. 49. — *R. poteriifolia* Schur En. 199, — ex descriptione]. — Napos sziklás hegyeken a mezei tájon. — Mezőség [Baumg. En. II. 49] így Záh bércein [Ercsei Tord. 129], Torda hasadéka [Fuss Trans. 205], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Szelindek [Schur En. 199, 200]. Nagycsűr [Fuss Trans. 205], Kőhalom [Bielz ap. Andræ Bot. Zeit. XI. 458], Brassó [Andræ l. c.].

† *R. gentilis* Sternb., — ad Szt-Erzsébet et Nagycsűr [Schur En. 200] *indicata*; et *R. reversa* Kit. in saxosis calcareis Árpás [Schur

l. c.] indicata: ambo dubiae. — Mindkettő kétes, sőt a *R. reversa* Kit. kellően nem is volt ismeretes Schur enumerációja (1866) idejében.

627. **R. adenophora** Kit. ! in Schult. Öst. Fl. II. (1814) 69; — Kit. in Linn. XXXII. (1863) 587. — [*R. alpina* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 51. — non L. spec. ed. 1763, p. 703. — *R. Pyrenaica* et *R. monspeliaca* Auct. Trans., — non Gouan. — *R. alpina* ♂) pubescens Koch Syn. (ed. 1837) 224. — *R. balsamea* seu recurva Kit. in Linn. XXXII. 590; Reliqu. Kit. (1863) 129; Kit. Herb. Fasc. XV. n. 27! — *R. adenosepala* Borb. ! Közlem. XVI. 527, 529. — *R. stenodonta* Borb. ! l. c. 530. — *R. alpina* L. typica «habitat in alpinis Helvetiæ» habetque «folia glabra» (ex Willd. spec. II. 1076), quare ad synonyma eæ pertinet *R. alpina* f) atrichophylla Borb. Közlem. XVI. 527. — Folia stirpis Transsilvanicæ semper plusminus pubescentia inveniuntur, quare stirpis Transsilvanica ad *R. adenophoram*, foliis pubescentibus solum a *R. alpina* L. diversam, pertinet. Nec *R. Pyrenaica* Gouan Illust. p. 31, t. XIX. ! apud nos nascitur]. — Magasabb hegyvidékeken a havasalji tájig. — Királyhágó [Feichtinger exs. !], Czigányhavas [Landoz I. 7], Skericza Padságnál, Kecskékő, Csákykaikő [!], Bihar havasokon Skerisora jégbarlangjánál és Vidra bérczein [! Kern. ÖBZ. XIX. 233], valamint a Piatra Biherin és Verespatak hegyi utain [!], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Muncsel hegyei az Erdőhátságon [Unver. ap. Fuss Trans. 205], Zsijécz patakánál a Pareng hegységben [!], Götzenberg, Bulla zuhataga [Schur En. 200], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176] Keresztényhavas Brassónál [! *R. pendulina* Schur En. 200], Bucsecs [Schur l. c.], Homoród fürdő és Oláhfa közt [Fro. VSV. VIII. 102], Lövete ásványvizénél, a Hargittán és a Szt-Anna-tó felé a Büdös hegycsoportján [Baumg. l. c.], Borszék [Wolff exs. ! Salzer VSV. VII. 53], Kereszthegy [Schur VSV. X. 157], Strimbu hágó [Haynald herb. ! et ap. Borb. l. c. 530], Rodna havasai, Cziblesz [Czetz ! Erd. Muz. VI. 20], Kőhavas, Zajzonvölgy, Csukás, Csomád hegy [!].

4. *Montanae* Crepin.

! *R. ferruginea* Vill. Prosp. (1779) 46. — [*R. rubrifolia* Vill. Hist. Dauph. III. (1789) 549; Schur* Verh. sieb. Ver. X. 74]. — Szt-Szrsébet [Schur En. 201], Torda hasadéka [Schur VSV. X. 74, — sed in Schur En. de hoc loco non memoratur].

628. **R. Gutensteinensis** Jacq. Fil. in Cat. Hort. Vindob. (1821) 3. — [*R. livida* Host. Fl. Aust. (ed. 1831) 25; Baumg.* Mant. 46]. — Kőhalom [Baumg. Mant. 46], Kőhavas Brassónál [Schur En. 201].

628. b. **R. asperifolia** Borbás* Közlem. XVI. 462, ex «unico solum specimine», nec ex eo satis nota. — Töresvár szorosában már Runánában [Haynald ex Borb. l. c.].

+ **R. coriifolia** Fries Novit (1814) 147. — Erdélyből eredő példányát látta a kolozsvári egyetem gyűjteményében Christ [Flora 1875 p. 296]; de H. Braun szerint Christ a *R. incana* Kit. növényt vette hazánkából a *R. coriifolia*-nak.

5. *Caninae nudae* Deseegl.

629. **R. canina** L. spec. (ed. 1753) 491. — [R. canina Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 52. — R. nitens, glaucescens, balsamica, sarmientacea, calycina Schur Sertum p. 23, — nec aliorum, ex ipso in Schur En. 201. — R. canina f) brevipes, f) euoxyphylla, f) montivaga, et f) sphaerica Borb. Közlem. 412, 414, 415. — R. canina *) opaca Porc. En. 19; Naseud. 202]. — Jelezték az egész terület mezei tájáról; gyűjteményemben Erdélyből csak Déva hegveiről, a Töppehegyről, Brassó és Hétfalu hegveiről van meg.

630. **R. Marisensis** Simk. et Braun in Term. Füv. IX. (1885) 40. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Zám, Maros-Sólymos és Brassó hegvein [!]. Nagyszében [Schur herb. teste H. Braun], Hétfalu hegvei [!].

631. **R. dumalis** Bechst. Forstbot. (1810) 241, 939. — [R. biserata Merat Fl. Paris (1812) 190? — R. canina b) nitida Porc.* En. 19. — R. insignis Borb. Közlem. XVI. 421, — vix Gren]. — Cserjés hegveken a mezei tájon. — Székelyó, Bánffy-Hunyad, Torda-hasadéka [Borb. Közlem. XVI. 419, 421], Zám hegvei, Kapruca hegy Vajda-Hunyadnál, Kőalja-Ohába és Csopa között a Sztrigy mellékén [!], Czenkhegy Brassónál [Borb. Közlem. XVI. 420], Rodna [Porc. En 19; Naseud. 202].

631/b. **R. fissispina** Wierzb. in Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 102. — Déva mellett a Rócsi hegyen erdők szélén [!].

6. *Caninae pubescentes* Crepin.

632. **R. uncinella** Bess. in. MB. Taur. Canc. III. (1819) 349; Bess. En. voll. (1822) 20, 63. — [R. ramealis et R. obscura Borb.! Közlem. XVI. 429, — non Puget — R. semiglabra Borb.! Közlem. XVI. 431, vix Ripart. — R. uncinella f. ciliata Borb. l. c. 434; f. subglabra Borb. l. c. 435—436. — R. amblyphylla (vix Ripart) et R. subatriehostylis Borb. l. c. 436. — R. Vagiana Borb. l. c. 451—2 quod ad pl. transsilvanicam, teste speciminis a Borbásio citato! — non Crép. — Specimen hoc. a Borbásio citatum et a Falckio ad Brassoviam lectum in herbario Archiepisc. Haynald asservatur, et a R. Vagiana Crepin jam sepalis post anthesin deflexis toto coelo differt]. — Cserjés dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár széna mezőin [Borb. l. c. 429], Torda-hasadéka [Borb. l. c. 431], Nagyenyed, Bánffy-Hunyad, Brassó [Borb. l. c. 434, 436, 452], Dobra! [Haynald ap. Borb. l. c. 434], Bilak hegy Borbánd és Vajasd felett, Zám, Roskány, Maros-Sólymos, Maros-Némethi, Déva hegvei, Kőalja-Ohába [!].

633. **R. solstitialis** Bess. Fl. Gal. I. (1809) 324; Bess. En. (1822) 19. — [R. dumetorum Auct. Trans., non Thuill. Fl. Paris (1799) 250, cujus stirps genuina fructu globoso. foliis simpliciter fere serratis, rotundatis magisque viridibus a nostra differt. — R. corymbifera Baumg.*! En. II. 52. — an etiam Porkh.? — R. dumetorum brevipes Borbás Közlem. XVI. 428]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Gáncs

[Czetz Erd. Muz. VI. 20], Torda hasadéka [Borb. I. c.], Csákyaikó völgye Benedek felett, Berzsán erdő Dévánál Zalasd és Govasdia közt a Kecsenyás hegyen [!], Segesvár és Brassó [Baumg. I. c.]. Büdöshegy [Borb. I. c.], Rodna [Porc. En. 19], Garcsinvölgy [!].

7. *Caninae collinae* Crepin.

634. **R. tortuosa** Wierzb. in Reichb. Exsic. n. 175 (1840) cum diagnosi. — [R. collina Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. II. 53 et Auct. Trans., non Jacq. Fl. Aust. II. (1774) 58 tab. 197, — cujus stirps genuina, apud nos non nascitur, sed pro se R. tortuosam vicariam habet. — R. denticulata Borb.! Közlem. XVI. (1880) 388. — R. catarractarum Borb. I. c. 386]. — Napos dombokon. — Mezőség [Eresei Tord. 128], Déva [!], Nagyeszter, Dolmány, Boicza, Giresau [Fuss Trans. 207], Segesvár. Szászkezd, Kőhalom, Brassó, Lövete [Baumg. I. c.], Rodna [Porc. Nasend. 202], Guraszáda, Dobra, Roskány [!].

8. *Caninae hispidae* Déségl.

635. **R. Transsilvanica** Schur! En. (1866) 202. — [Descriptio hujus Rosae optime quadrat cum specimine herbarii Schuriano lemburgiensi ad «Hahnbach» lecto, quare specimen illud Hahnbachense pro vera R. Transsilvanica adoptandum. Synonyma sunt: R. tortuosa Wierzb. in Borb. Közlem. XVI. (1880) 400; 406. — R. Andegavensis Borb. Öst. bot. Zeit. XXIX. (1879) 101, — seu R. Andegavensis b) vinealis Borb. (non Rip.) Közlem. XVI. 406, — quoad plantam transsilvanicam. R. Andegavensis var.) Bihariensis Borb. Közlem. XVI. 399, 403, — tam ex loco natali quam ex descriptione: rami nam plus minus aculeati etiam inermes in eodem frutice inveniuntur! — R. Andegavensis var. squarrosidens Borb.! Közlem. XVI. 401, 407]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Nagyenyed [Borb. ÖBZ. XXIX. 101 sub R. Andegavensi; Borb. Közlem. XVI. 405 sub R. Kosinskiana; Borb. Közlem. XVI. 406 sub R. vineali], Maros-Sólymos és Déva hegyei [!], Kakasfalva [Schur! I. c.], Dobra, Roskány, Garcsinvölgy [!].

var.) *Schurii* Simk. Term. Füz. IX. (1885) 42. Differt a typo petiolis et foliolis glaberrimis praeditis, indumento harum partium, habet nam petiolos et nervos foliolorum medios pilosulos. Mihi solum forma in dunetis vel umbrosis enata videtur. — Erdők s cserjések árnyas helyein. — Brassó hegyein így a Czenk hegyen, Salamonnévön és Hangesteinon [Schur. I. c.]. Magam Aradmegyében Mennyháza hegyein, és Biharmegyében Pecze-Szőlősnél szedtem.

9. *Scabratae* Crepin.

636. **R. Mészköensis** Simk. — Napos mészkő dombokon Mészkö község szőlőinél Aranyos-Torda megyében.

Magas cserje nagy s mégis elég karsu, sárlós és tövön elszélesedő tuskékkal. Levelkéi 7-en egy nyelen, elég nagyok, bőrkemények, tojásdad elliptikusok, kétszeresen s mirigyesen fűrészesek, színikön fénylők, fonákukon homályosak és középerükön elég bőven, oldal ereiken azonban elenyészően mirigyesek, különben egészben véve meztelenek. Pálhái mirigyesélűek, különben meztelenek; levélnyelei nyeles mirigyekkel ellátva; kocsánja a termésnél rövidebb vagy alig akkora, itt-ott apró tuskeszőrökkel ellátott; termése hosszas, tövén néha tüske-szőrökkel; csészesallangjai letűröttek, hátukon szőrösödők s élükön gyéren mirigyesek; diszkušsa kúpos; bibenyelei kevesek, gyéren szőrösödők vagy meztelenek.

Hosszúkas temésével, mely kocsánjánál többé kevésbé nagyobb, valamenynyí «Scabrata»-tól különbözik. Nálunk a *Rosa Scabrata* Crep.-t helyettesíti, a melytől nemcsak hosszas termése, hanem majdnem meztelen bibenyelei és bőrkemény leveleiről is meg lehet különböztetni. — Arad megyében is gyűjtöztetni. — Arad völgyében.

Frutex elatus, aculeis falcatis basi dilatatis, magnis tamen sat gracilibus. Foliola septena, majuscula coriacea, ovato-elliptica, glanduloso duplicato serrata, supra nitida, subtus opaca et in nervo medio sat dense in nervis primariis obsolete glandulis aspersa ceterum tota glabra. Stipulæ glandulose — ciliatæ ceterum glabræ; petioli glandulis stipitatis adpersi; pedunculus fructu brevior, vel eum vix æquans, hinc inde aciculis minutis præditus; fructus oblongus, basi nonnunquam aciculosis; calycis laciniae deflexæ, dorso puberulæ et margine sparse glandulosæ; discus conicus; styli pauci subglabri seu sparse pilosuli.

Fructu longiusculo, pedunculo suo plus — minus majori, ab omnibus e sectione «Scabratarum» mihi notis distat. Substituatur apud nos pro Rosa scabrata Crep. a qua non solum fructu oblongo, sed etiam stylis subglabris et foliis coriaceis facile distinguitur. — Legi etiam ad O-Dézna com. Aradensis.

10. *Sepiaceae* Crepin.

637. **R. Kluckii** Bess. apud MB. Taur. Cauc. III. (1819) 346; Bess. En. (1822) 67. — Erdők szélén és cserjésekben. — Kakasfalva, Talmács [Schur* En. 202].

638. **R. Zalana** Wiesb. Öst. bot. Zeit. XXIX (1879) 142. — Napos cserjés dombokon Zám mellett [!].

639. **R. arvatica** Puget! in Baker Reviend Broth. (1864) 33, — [R. sepium Schur* En. 201, — non Thuill, — cujus strips genuina apud nos non nascitur]. — Napos dombokon. Déva hegyein elég bőven, így a Szárhegyen és Rócsi hegyen [!], Szelindek, Reussen, Kiscsür [Schur l. c. teste H. Braun].

11. *Rubiginosae* reræ Déségl.

640. **R. micrantha** Smith Engl. botany XXXV. (1812) tab. 2490 f. 713! optima. — [R. nemorosa Libert in Lejeune Fl. spa. II. (1813) 311. — R. permixta Déségl. Monogr. in soc. acad. de M. et Loire X. (1861) 147; Cat. rais. 538. — Etiam R. rubiginosa Baumg.* En. II. 51 ?]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Zám dombjain bőven, Dévánál a Szárhegyen [!], Szt-Erzsébet, Szelindek [R. rubiginosa b) microphylla Schur En. 201], Dobra [!].

† *R. rubiginosa* L. Mant. II. (1771) 564. — [R. rubiginosa Lichenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29]. — Plesuhegy Csucsánál, [Feicht. Közlem. IX. 94], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20], Torda [Ercsei Tord.

128], Mamnthe gy Gyulafehérvárnál [!], Nagyszeben, Baumgarten [Fuss Trans. 207], Brassó [Schur En. 201], Rodna [Porc. En. 19; Nasend. 202].

640 b. **R. Zámensis** Simk. et Braunn. in Term. Füz. IX (1885) 41. — Napos cserjés dombokon Zám és a Zámi völgy közt [!].

12. *Tomentellae* Crepin.

641. **R. Obornyana** Christ in Flora LX. (1877) 402, — pro var. *R. tomentellae* Lem. — [R. Gizellae Borb.! Közlem. XVI. (1880) 479]. — Cserjés erdős dombokon. Déva Várhegyén s a Magyarutczai patak mentén a Szárhegy felé [!].

13. *Tomentosae* Crepin.

642. **R. Barcensis** Simk. Stirps, e sectione «*Tomentosarum* Déségl.» foliis argute duplicato serratis, subtus eglandulosis, stylis glabris, floribus albidis parvis, petalis 15—16 mm. solum longis, fructu gracili, oblongo, glanduloso; calyce reflexo (jul. 6.); foliis omnium «*Tomentosarum* minoribus lanceolato — ellipticis. ellipticisque, acutiusculis, subtus tomento flavide-virenti praeditis. Frutex e minoribus. Crescit in apricis calcariis montis Czenk ad Brassovianum. — Terem Brassó mellett a Czenkhegy napos sziklás lejtőin, hol 1886. jul. 6-án szedtem, a midőn még egy elkésett virág is volt rajta. A «*Tomentosák*»-hoz tartozik, de valamennyi *Tomentosáink*től feltűnően elüt kis virágai, karsú hosszúkás termései, valamint aránylag kicsiny levelkái által, melyek alatt sárgás-zöld moholylyal vannak fedve. A *Rosa subglobosa*-tól, mely Brassó vidékén is honos és ott a *Tomentosák* képviselője, e Czenk-hegyi növény egész természetben különbözik.

643. **R. subglobosa** Smith. Engl. Fl. (1824) II. 384. — [R. villosa Baumg.*! En. II. 50. — *Rosa tomentosa* Landoz II. 30; Schur En. 202 et Auct. Trans. — *Rosa pomifera* Schur En. 202 sec. citationem *R. villosae* Baumg. — *R. tomentosa* f. *Dacica* Borb. Közlem. XVI. 509, 514. — *R. oxycarpa* Borb.! Közlem. XVI. 507, 511]. — Erdős hegyvidékeken a mezei tájon. — Rogozsely és a Székelyó közt a Vlegyásza hegységben [Borb. Közlem. XIV. 514], Kolozsvár [Landoz I. c.], Biharhegységben Szkerisora felett az Ordenkusa hegyen s a Girda völgyben, [a bihari oldalon Rézbánya felett a Piatra-munceluhujon], Dévánál a Szárhegyen [!], Brassó [Schur En. I. c.; Falk exs. in Haynald herb.!, Borb. Közlem. XVI. 511], Ujsinka és Csikszék hegyen [Baumg.*! En. II. 50], Rodna [Porc. En. 19; Nasend. 202], Kőhavason a Havasutján, Gárcsinvölgy, Zajzonvölgy [!].

c) *Spiraeaceae* Endl. gen. 1247.

160. *Spiraea* L. gen. n. 630.

† *S. salicifolia* L. spec. (ed. 1753) 489. Culta et hinc inde subspontanea. — Kerteink díszcserjéje, mely községek, folyók, s utak mentén

elvadúlva is előfordul, így: az Ompoly mentén Gyulafelhérvárnál [Cserni Gyulaf. 31], Ditró vidékén [Baumg.* En. II. 44], Csikszereda és Tóthfalu [Janka Közlem. XII. 187].

644. **S. ulmifolia** Scop. Carn. (ed. 1772) I. 349 t. 22. — [S. chamædrifolia Jacq. Hort. Vind. II. (1773) 66 t. 140; Baumg. En. II. 45 pro p.; Auct. Trans. cæter. — S. ulmifolia Baumg.* En. II. 45. — S. opulifolia Ercei Tord. 20; Schur Verh. sieb. Ver. X. 74, — non L. cuius stirps genuina hinc inde in hortis colitur]. — Havasok és havas-aljak vidékein az egész területen bőven, s leszáll az előhegyekre is. — Csúcsa [! Freyn, Közlem. XIII. 127]. Drágán völgy mellékei a Vlegyásza hegységben [!], Hidegszamos [Knapp herb. !], Kolozsvár mellett a Malomvölgyben [Simk. MNL. II. 147], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 74], Koppánd hasadéka [Ercei l. c.], Székelykő Toroczkonál [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Pádság hegyei s innen az Aranyos mellékén a Biharhegy csoportig [!], a két Aranyos hegyvidéke a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XIX. 140], s innen a Vulkánhegyig, Abrudbánya, Bucsum-Cserbul és Verespatakig [!], Csáklyaikó [! Barth VSV. XIX. 144], Kecskekő, Boicza az Érczhegységben, Nagyg, Déva hegyei [!], Kozolya hegy [! Baumg. l. c.], Nagy-Kapus [Fuss Trans. 189], Ponorics a Sztrigy mellékén [Cátó Erd. Muz. VI. 18], Retyezát hegység [! Heuff ZBG. VIII. 99], Götzenberg Présbe, Munna [Schur En. 181], Guraró, Kisdísznód, Falkenstein, Cibinjézer, Avrisel, Csorte [Fuss Trans. 189], Szurul [Baumg. l. c.], Kerczesora, Árpás és Fogaras hegysége [! Schur En. 181], Barczaság hegységei, Cseretető, Lövete, Hargitta [Baumg. ! l. c.], Szt-Keresztbánya Oláhfalu mellett [Fro. VSV. VIII. 102], Öcsém [Schur VSV. X. 168], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Kereszthegy [Schur VSV. X. 157, 158], Görgényhegyei, Ilva [Walz. MNL. III. 67], Sztrimbu hágó [Baumg. ap. Fuss Trans. 189], Rodna hegysége [Baumg. En. l. c.], Töpehegy Alsó-Rákosnál [!].

645. **S. media** Schmidt. Allg. Baumz. (1792) t. 54. — [S. oblongifolia W. et K. Icones III. t. 235 (1812); Schur* Sertum n. 859]. — Sziklás hegyeken a mezei tájon. — Boicza az Érczhegységben [!], Kecskekő, Töpehegy, Brassó [Schur En. 182].

var. **S. glabrescens** [S. Pikowiensis Simk. MNL. III. 51, — non Bess. En. (1822) 46. — S. chamædrifolia Baumg.* En. II. 45 quoad plantam e montibus Töpe! — S. obovata Landoz I. 6; Schur Öst. bot. Zeit. XI. 364; Schur En. 181, — non Kit. — S. crenata Wolff MNL. I. 58]. — Napos sziklás hegyeken a mezei tájon. — Túr hasadéka [Landoz l. c.], Torda hasadéka [Simk. MNL. III. 51], Csáklyaikó, Déva mellett a Szárhegyen [!], Töpe! és Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál [Baumg. herb. ! En. II. 45].

646. **S. crenata** L. spec. (ed. 1753) 489. — [S. crenata Baumg.* En. II. 45. — S. hypericifolia Schur Verh. sieb. Ver. X. 206, — ex ipso]. — Sziklás mészkő hegyeken a mezei tájon. — Koppánd hasadéka [! Ercei Tord. 20], Töpehegy Alsó-Rákosnál! [Baumg. l. c.], Czenkhegy Brassónál [Schur! VSV. X. 206 sub S. hypericifolia, — ex ipso in ÖBZ. XI. 364]. — Gyakorta tenyésztik a kerteinkben, pl.: Nagyszebenben, Medgyesen stb.

† *S. hypericifolia* L. spec. (ed. 1753) 489; *S. opulifolia* L., — coluntur in hortis. — Kerteink díszeserjéi.

647. **S. Aruncus** L. spec. (ed. 1753) 490. — [S. Aruncus Baumg.* En. II. 46]. — Magasabb hegyeink árnyas erdeiben, azok árkainál, patakainál a mezei tájtól a havasalji tájig. — Tusnád [Schur VSV. X. 181], Ilva a Marosnál [Barth herb. !], Üvegesúr szikláinál Görgény mellett [Walz. MNL. III. 67], Beszterce [Herzog Bistr. 19], Sztrimbu hágó [Fuss VSV. V. 95], Rodna hegyvidéke [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

648. **S. ulmaria** L. spec. (ed. 1753) 490. — [S. Ulmaria Baumg.* En. II. 47. — *S. glauca* Schultz Starg. Suppl. 26]. — Hegyvidékek patakainál s nedves rétein. Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Hideg-Szamos [Bielz VSV. III. 190], Kolozsvár [Landoz I. 6], Bányabükk, Felek, Ajton, Rőd [Freyn Közlem. XIII. 127], Torda [Ersei Tord. 20], Toroczkónál a Székelykő alatt [!], Gyulafehérvárt a Maros mellett [Cserni Gyulaf. 31], Oláhbrettye a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Retyezát hegység völgyei Malomviz felett [!], Nagyszeben, Nagyesúr, Rothberg [Fuss Trans. 190], Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 69], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Segesvár és Szászkezd közt [Fro. Schässb. 30], Bottfalva, Földvár [Freyn Közlem. XIII. 127], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Büdös [Schur VSV. X. 195], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Homoród [Fuss Trans. 190]. Marosforrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Öcsém [Schur VSV. X. 168], Ditró [Fuss l. c.], Borszék [Schur VSV. X. 154], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 19], Rodna [Schur VSV. X. 123] és hegyvidéke [Porc. En 17].

648/b. **S. denudata** Presl. Fl. Cech. (1819) 101. — [S. quinqueloba Baumg.* En. II. (1816) 47. — nomen prioritati gaudens, sed solum formam fortuitam signat]. — Hegyvidékek patakainál s nedves rétein gyakran az előbbi társaságában. — Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Schur En. 182], a két Aranyos forrás vidékén [bőven! Kern. ÖBZ. XIX. 142], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Malomviz felett a Retyezát hegységben [!], Zood pataka, Falkenstein, Porkitzken, Szászujfalu [Fuss ap. Baumg. Mant. 46], Mogurel [Fuss Trans. 190], Götzenberg [Grisb. Iter n. 22], Nagyszeben [! Kayser ap. Baumg. Mant. 46], Kisbun, Nagybun, Parajd [Baumg. l. c.], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Büdös [Schur VSV. X. 195], Öcsém [Schur VSV. X. 168], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Ditró [Fuss Trans. 190], Borszék [Schur VSV. X. 152, 154], Tihucza a Borgó szorosnál [Fuss C. Arch. 390], Üvegesúr Görgény vidékén [Walz MNL. III. 67], Rodna [Schur VSV. X. 123] és hegyvidéke [Porc. En. 17], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

649. **S. Filipendula** L. spec. (ed. 1753) 490. — [S. Filipendula Baumg.* En. II. 46]. — Kaszálókon, gyümölcsösökben, füves dombokon az egész terület mezei táján.

f) *Dryadeae* Vent. tabl. III. 349.

161. *Dryas* L. gen. n. 637.

650. *D. octopetala* L. spec. (ed. 1753) 501. — [*D. octopetala* Baumg.* En. II. 72]. — Havasok sziklás törmelékes magaslatain. — Skerica Padságnál [Sink. Album 184], Jogorván köve a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 80], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Dregus és Bráza havasai [Baumg. l. c.], Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XI. 456], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 190], Bucsecs, Kőhavas, Piroska [! Baumg. l. c.], Csukás! [Kotschy ZBG. III. 140], Öcsém [Fro. Arch. 156], Nagy-Hagymás, Egyeskö [Janka ÖBZ. XVIII. 200], Szalárd patak forrásainál [Nagy ap. Ercei Tord. 102], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], Ünökő [Schur VSV. X. 132].

162. *Geum* L. gen. n. 636.

651. *G. urbanum* L. spec. (ed. 1753) 501. — [*G. urbanum* Baumg.* En. II. 69. — *G. robustum* seu *G. vicanum* Schur herb.! En. 183; *G. strictum* et *G. intermedium* Schur herb.! En. 183, — nec aliorum. — *G. montanum* Cserni! Gyulaf. 31. — *G. Pyrenaicum* Landoz I. 6, — de quo in Enumeratione sua II. tacet Auctor.]. — Cserjés erdős helyeken az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

651/b. *G. Teszlense* (*Aleppicum* \times *urbanum*) Sink. Szedtem a Büdös gerinczén és a Teszla tövéen erdei utakon és erdei vágásokban marhajáró ösvények mentén 1500 met. magasságban, a *G. Aleppicum* Jacq. és *G. urbanum* L. társaságában, melyek középalakja. — Termetére nézve a *G. urbanum*hoz hasonló; különbözik azonban attól már rövidebb és merevebb kocsánai, de főkép a *G. Aleppicum*-éhoz hasonló termés-gömbjeiben. A gömböket alkotó terméskének magrejtője ugyanis sűrű és hajszálforma sertéktől borzas; terméskéi csőrének felsőforgója pedig szintén zöldes egyenest felfelé álló mint a *G. Aleppicum*nál s hosszabb és szörösebb is mint a *G. urbanum* terméskéinek forgói. A *G. Aleppicum*tól könnyen megkülönböztethető gyöngébb termete s csak fél akkora vastagságú kocsánairól. — [Legi secus vias et calles ad radicem montis «Teszla» 1500 met. s. m. in silvis caeduis, et in monte Büdös sociis *G. Aleppicum* Jacq. et *G. urbanum* L.; quorum medium. Habitu *G. urbano* simile, sed distinguitur ab eo: pedunculis brevioribus et rigidioribus, nec non praecipue fructuum capitulis illis *G. Aleppici* similibus. Pericarpia nam setis densis filiformibus sunt hirsuta, etiam aristae biarticulatae articulus superior virescens erectusque quam in *G. Aleppico*, et longior pilosiorque quam in *G. urbano*. — A *G. Aleppico* facile distingues. habitu debiliori et pedunculis dimidio tenuioribus.]

652. *G. Aleppicum* Jacq. Icones rar. I. (1786) t. 93. [*G. strictum* Ait Hort. Kew. II. (1789) 217. — *G. intermedium* Baumg.*! En. II. 69; Csató Erd. Muz. IV. 80; Schur VSV. X. 195, non Ehrh. —

G. inclinatum Schur herb. ! Verh. sieb. Ver. X. 158 ; Schur En. 184, non Schleich.]. — Havas vidékek patakainál s kavicsos gyepek helyein a havasalji tájig, főkép lakások közelében. — Felső-Vidránál az Aranyos mentén [Simk. Term. Füzt. V. 53], s a La-grope völgyben a Balacsána alatt [!], Seréli havas a Retyezát hegységben [Csató l. c.], Kercesora, Árpás! és Fogaras hegységei [Schur En. 184], Királykő alatt a Tontyes nevű telepen [!], Brassó! és Tusnád hegyei [Baumg. l. c.], így a Búdösen [! Schur ÖBZ. VIII. 287 ; Schur VSV. X. 195], Töpe és Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál, Segesvár, Lövete, Hargitta [Baumg. ! l. c.], Nagy-Hagymás [Janka Közlem. XII. 186], Borszék [Baumg. herb. ! Fuss Trans. 191], Kereszthegy [Schur ! VSV. X. 158], Besztercze és Rodna hegyein [Baumg. En. II. 69], Zajzonvölgy, Teszla, Gárcsinvölgy [!].

653. *G. rivale* L. spec. (ed. 1753) 501. — [*G. rivale* Baumg.* En. II. 70. — *G. hybridum* Wulf. in Jacq. Miscell. II. 33 ; Baumg. l. c.]. — Havas vidékek patakai s csermelyei mentén a hegyi tájtól a havasi tájig. — Kolozsvárt a Felek alatt levő völgyben [Landoz l. 6 ; II. 29], Padság hegyvidékén a Muntyle-mareig [! Freyn Közlem. XIII. 126], a két Aranyos forrás vidékén a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XIX. 205], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 80], Pareng havasok [!], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Folte pataka a Cibinhegységben [Ormay exs. !], Muncsel havasai, Pojana-Nyanczuluj, Domna völgye, Bulla vizesése [Fuss Trans. 191], Árpás havasai [! Schur En. 183], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs [Freyn l. c.], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 191], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18], s Rodna többi hegyei [Porc. En. 17], Kőhavas, Teszla, Csukás, Piroska [!].

654. *G. reptans* L. spec. (ed. 1753) 501. — [*G. reptans* Baumg.* En. II. 71. — *Sieversia reptans* Spr. Syst. II. 543]. — Havasok kövecses törmeléken magaslatain. — Csorte [Fuss Trans. 191], Negoj [Barth herb. !], Árpás havasai [Schur En. 184], Bucsecs [bőven ! Baumg. l. c.], Ünőkő [Andræ Bot. Zeit. XI. 456].

655. *G. montanum* L. spec. (ed. 1753) 501. — [*G. montanum* Baumg.* En. II. 70. — *Sieversia montana* Spr. l. c. — *G. reptans* Csató Erd. Muz. IV. 80 ex ipso in Erd. Muz. VI. 39. — Havasaink füves lejtőin a havasi tájig — Muntyle-mare [Freyn Közlem. XIII. 126], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 80], az egész Cibinhegységben [Grish, Iter n. 23], Szurul [Baumg. l. c.], Vurfu-Tataru, Avrisel. Csorte, Negoj, Butyán [Fuss Trans. 191], Domna-völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Vurfu-Luci [Baumg. l. c.], Királykő [!], Bucsecs !, Keresztényhegység !, Kőhavas, Csukás, Teszla, Piroska, Hargitta, Rodna havasai [Baumg. l. c.], Bulla tava alatt [Ormay exs. !].

163. *Waldsteinia* Willd. in Neue Schrift. Naturf. Fr. II. (1799) 105.

656. *W. geoides* Willd. l. c. 106. — [*W. geoides* Baumg.* En. II. 37]. — Erdőkben s azok tisztásain a mezei tájon. — Kolozsvár [! Lan-

doz I. 6], Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 126], Feketelak, Kisczég [Janka Linn. XXX. 566], Tordahasadéka, Székelykő [! Wolff. MNL. I. 58]. Nyirmező [Csató exs. !], Csáklyaikő [Pávai ap. Fuss Trans. 192], Boicza az Érczhegységben [!], Segesvár, Nagybun, Bonyha, Tőpehegy Alsó-Rákosnál [! Baumg. I. c.], Brassó [Fuss Alt. Arch. II. 369], Ócsém [Schur En. 184].

657. **W. trifolia** Roch.* ap. Koch. Linn. XIII. (1838) 337. — [W. triloba Hornung in Baumg. Mant. (1846) 45. — W. Sibirica Auct. Trans. — non Tratt. Rosac. Monogr. III. (1823) 108. — ejus stirps genuina est floribus albis praedita, et cum *Dalibarda ternata* Stephan in Mem. Soc. Mosc. I. (1806) 129 tab. 10 identica. Comaropsis sibirica Auct. Trans., — non DC. Prodr. II. (1825) 555]. — Délkeleti-Erdély magasabb hegyvidékein, erdős völgyek mentén a mezei tájtól a havas-alji tájig. — Székely-Udvarhely [Janka ÖBZ. XVIII. 299], Homoród-fürdő [Wolff ap. C. Fuss. VSV. II. 175], Zajzon pataka [! Kotschy ZBG. III. 139], Ojtoz szorosa [Hornung* ap. Koch. Linn. XIII. 338], Borszék [Wolff ap. Janka Linn. XXX. 566], Kereszthegy [Janka I. c.].

164. *Fragaria* L. gen. n. 633.

658. **F. vesca** L. spec. (ed. 1753) 494. — [F. vesca Baumg.* En. II. 58. — F. efflagellis et F. semperflorens. Duchesne in Lam. Dict. II. 532]. — Erdős cserjés helyeken az egész terület mezei táján s innen az alhavasi tájig.

659. **F. elatior** Ehrh. Beitr. VII. (1792) 23. — [F. pratensis et F. moschata Duchesne Hist. des Frais. (1766). — F. elatior Kovács* ap. Sternh. Sieb. 28]. — Kaszálókon, füves cserjés dombokon a mezei tájon. — Nagyszeben [Fuss VSV. XIII. 149], Marosvásárhely [Kovács I. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 18]. Kertekben is tenyésztik.

660. **F. collina** Ehrh. Beitr. VII. (1792) 26. — [F. collina Baumg.* En. II. 59. — F. viridis; F. nigra etc. Duchesne I. c.]. — Napos dombokon a mezei tájon; Schur szerint a havasi tájig. — Kolozsvár [! Landoz I. 6], Kolos, Boós, Ajton, Berkenyes, Botorom és Virágosvölgy, Torda [Freyn Közlem. XIII. 125], Bilak, Déva, Vajda-Hunyad [!], Russ, Nagy-Oklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Plostyina a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 80], Szászváros [Unver. ap. Fuss. Trans. 196], Székácsvölgy [Csató Székács 260], Nagycsűr, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Rothberg, Giresau [Fuss! Trans. 196], Árpáhavasa [? Schur En. 186], Túr, Szászesanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 69], Segesvár [Fro. Schässb. 30], Persány [Schur VSV. X. 211], Brassó [Schur En. 186], Besztercze [Herzog Bistr. 19], Rodna és Gáncs vidékén mindenfelé [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

660/b. **F. Hagenbachiana** Lang. ap. Koch in Flora XXV. (1842) 532. — [F. Hagenbachiana Janka* Linn. XXX. 567]. — Magasabb erdőkben Kolozsvár mellett [Janka I. c.].

† F. grandiflora Ehrh.; F. chiloensis Ehrh.; F. virginiana Ehrh., — hinc-inde coluntur. — Kertekben tenyésztve helyenként.

165. *Comarum* L. gen. n. 638.

661. **C. palustre** L. spec. (ed. 1753) 502. — [C. palustre Baumg.* En. II. 72]. — Lápos tőzezes réteken a mezei tájon. — Árpás falu felett [? Schur VSV. III. 85], Giresau, Ujegyháza, Szászkézd, Lövete Oláhfalu. Kukojszás! a Büdösnél [Baumg.* l. c.], és a Büdös többi lapjain [Schur ÖBZ. VIII. 291], Kosna a Rodnai-hegységben [Porc. En. 18].

166. *Potentilla* L. gen. n. 634.

662. **P. supina** L. spec. (ed. 1753) 497. — [P. supina Baumg. En. II. 60. — P. limosa Schur! Sertum n. 878; Schur En. 189; Fuss! Trans. 197: est variatio caule erecto]. — Nedves árkokban árteres iszapolt helyeken az egész terület mezei táján.

† *P. norvegica* Schur En. 189, — si-tit secundum specimen herbarii Schuriani lembergensi, statum juvenilem Agrimoniae, solum e foliis radicalibus constantem; specimen illud mancum foliis imis pinnatis (nec ternatis) foliolisque magnis obovatis a *P. norvegica* L. longe abest. — Erdélyből eddig nem láttam; de Mármárosból igen. Porcius Rodna mellett találta egyszer egy kertben, de később hiába kereste ott [Porc. En. 18], Landoz pedig Kolozsvár mellől közli [Landoz II. 29].

† *P. tanacetifolia* Schur En. 189 [P. pensilvanica Schur Sertum n. 899] secundum specimen herbarii Schuriani lembergensi plantam externam sistit. — Külföldi növény a Schur lembergi herbariumának példánya nyomán.

† 663. **P. rupestris** L. spec. (ed. 1753) 496. — [P. rupestris Baumg.* En. II. 60, — sed in herbario ejus deest]. — Sziklás napos hegyeken a mezei tájon. — Déva [? Téglás Tudósítv. I. 19], Töpehegy Alsó-Rákosnál, Czenkhegy Brassónál [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

664. **P. anserina** L. spec. (ed. 1753) 495. — [P. anserina Baumg.* En. II. 59]. — Legelőkön, fővényes réteken, utak mentén az egész terület mezei táján.

665. **P. obscura** Willd. spec. II. (1799) 1100; Koch Syn. Ed. II. 237. — [P. pilosa et P. recta Baumg.*! En. II. 61; Auct. Trans. aliorum etiam. — non L. nec Willd.: carpella nam in stirpe nostra semper carina angustissima cineta, et indumentum eglandulosum. — P. laciniosa Czetz herb.! et Czetz Erd. Muz. VI. 19. — Napos és köves vagy eszerjés dombokon az egész terület mezei táján.

665*b*. **P. laciniosa** Kit. in. Nestl. Potent. (1816) 45; Icon in Lehm. Pot. (1856) tab. VII.! — [P. laciniosa Baumg.* Mant. 48]. — Napos fővényes dombokon. — Apahida a Mezőségén [Schur herb.! et Schur En. 189], Zám [Baumg. l. c.].

666. **P. canescens** Bess. Prim. Fl. Gall. I. (1809) 330. — [P. intermedia Baumg.*! En. II. 62 et Auct. Trans. — non L. — P. in-

clinata Auct. Trans., — non Vill. — *P. curvidens* Schur herb. ! et Schur En. 190. — *P. Rodnensis* Porc. Naseud. 198. — *P. Sadleri* Schur Verh. sieb. Ver. X. 63 ex descriptione, — non ex herbario ejus lemburgiensi]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 7; II. 29], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 74; Wolff MNL. I. 59], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48 sub *P. intermedia*], Felső-Gáld [Barth Arch. XV. 109], Kecsekő [Schur En. 190], Bilak [Schur VSV. X. 63 sub *P. Sadleri*], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XIX. 167], Zám, Déva [! Schur En. 190 sub *P. curvidente* !], Nagycsűr [Fuss Trans. 198], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95 sub *P. intermedia*], Köhalom s Alsó-Rákos hegyei [Baumg. ! l. c.], Brassó [Schur En. 190], Büdös [Schur En. 190 sub *P. curvidente*], Kereszthegy [Schur En. 190], Besztercze [Fuss Trans. 198], Rodna vidéke [Porc. En. 18].

666/b. *P. Baumgarteniana* Schur* ! En. (1866) 191. — [*P. canescens* ?] fallax Üchtr. Jahresh. Schles. Gesellsch. f. vaterl. Cultur XLIV. (1867) 81. *P. canescens* \times *obscura* Mihi, seu *P. inclinata* \times *obscura* Porc. En. 18]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Segesvár [Baumg. ! ap. Schur l. c.], Brassó Várhegye [Schur l. c.], s bizonynyal több más helyen is. Rodna vidéke [Porc. l. c.], Csucsá. N.-Sebes, Bolnokhegy [!].

667. *P. argentea* L. spec. (ed. 1753) 497. — [*P. argentea* Baumg.* En. II. 63. — *P. Detommasii* Schur ! En. 191, — non Ten.]. — Napos szikár helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

667/b. *P. impolita* Wahlenb. carp. (1814) 155. — [*P. neglecta* Baumg.* ! En. II. (1816) 63, — *Baumgartenius* nam non solum citatio-nem *P. impolitæ* Wahlenb., sed etiam diagnosim illæ ad suam stirpem descripsit. — *P. albavillosa* Schur ! En. (1866) 191]. — Dombok füves napos helyein a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 98], Nagyág és Déva hegyei [!], Szt-Erzsébet, Talmács [Schur En. 191, 192], Segesvár [Baumg. herb. !], Köhalom, Hévíz [Baumg. En. II. 63].

668. *P. microdons* Schur* ! En. (1866) 192. — [*P. Sileziaca* Üchtr. in Jahrb. Schles. Ges. f. vaterl. Cultur XLIV. (1867) 82. — *P. collina* Schur ! En. 192 pro p.; Landoz II. 29]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvárt [a Hármasdomb felé !; Landoz II. 29], Toroczkó [Schur herb. lemb. !], Mundra, Reussen [Schur ! l. c.].

668/b. *P. collina* var. *cano-viridis* Schur Öst. bot. Zeit. XIX. (1869) 208. — [*P. thyrsiflora* Hülsen ap. Zimmerer in A. Kern. Schedæ II. (1882) 21. — *P. Güntheri* Baumg.* Mant. 47 ex descriptione et locis natalibus; Landoz II. 29; Freyn ! Közlem. XIII. 126. — *P. collina* Schur En. 192 pro majore parte; Fuss Trans. 199; Barth ! Arch. XV. 109; Porc. En. 18]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Csucsá [Freyn ! l. c.], Kolozsvár [Landoz l. c.], Apahida [Barth l. c.], Torda [Wolff in Schur herb. lemb. !], Toroczkó és Enyed közt [Schur ! En. 192], a Maros mellékén Dobra és Déva hegyein, a Sztrigy mellékén Kovrágy, Váralja és Kóalja-Ohába mellett [!], Szelindek [Schur ÖBZ. XIX. 208], Talmács [Schur herb. lemb. !], Köhalom Málnás, Száldobos [Baumg. Mant. 47], Brassó [Schur En. 192], Rodna vidéke [Porc. l. c.]. — Bizonynyal több más helyen is.

† *P. Wiemanniana* Günther et Schummel ! (1813), idest *P. Gün-*

theri Pohl (1815). — apud nos non nascitur. — Nálunk nem honos, s ezért a *P. Wiemanniana* Borb. Közlem. XV. 372, (non Günther et Schummel), melyet Borbás a Retyezát hegység Klopotivai völgyéből jelez, valamely más *Potentillára* vonatkozik.

669. *P. arenaria* Borkh. in Fl. der Welt. II. (1800) 248. — [*P. incana* Mönch. Meth. Suppl. (1802) 249; Baumg.* En. II. 65. — non Lam. — *P. cinerea* Koch Syn. ed. II. 241; et Auct. Trans., — non Chaix. — *P. verna* Auct. Trans. plurium, — non L.]. — Napos füves dombokon és mezőkön az egész terület mezei táján.

variát.) foliis ternatis: *P. trifoliata* Koch Syn. (ed. II. 1843) 241 pro var. *P. cinerea*. — [*P. Tommasiniana* F. Schultz in Pollichia 1859 p. 7. — *P. subcaulis* Wulf, — non L. spec. (ed. 1762) 715]. — Az előbbi társaságában, így pl.: Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 94], Szélindek, Brassó [Schur En. 194], Sajóvölgye [Porc. En. 18].

670. *P. rubens* Crantz Stirp. Austr. fasc. II. (1769) 75. — [*P. opaca*, et *P. verna* Baumg.*! En. II. 64, 65 et Auct. Trans., — non L. — *P. verna* b) glutinosa Schur! En. 193. — *P. Schurii* Fuss exs.! in A. Kerner Fl. exsicc. Austr.-Hung. nro 837 (1884) pro parte]. — Erdős cserjés dombok füves helyein a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 98; Landoz II. 29] Dobra [Barth herb.!), Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 123]. Székács völgy [Csató Székács 260 sub *P. verna*, Hermány [Fuss exs.! in A. Kerner Fl. exs. Austr.-Hung. nro 837 pro parte], Nagyszeben [! Reissenb. VSV. V. 114], Nagycsűr [Andræ Bot. Zeit. XI. 457], Szászujfaln, Rothberg, Dolmány, Szt-Erzsébet, Kisdísznód, Giresau [Fuss! VSV. XV. 123], Nagyselyk, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 70], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár, Kóhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 20], Sajóvölgye [Porc. En. 18]. — Rodna mellett, hol Schur VSV. X. 131 szerint szintén előfordulna, Porcius En. 18 szerint nem terem.

671. *P. patula* W. et K. Icones II. t. 194 (1804). — [*P. hirta* Baumg.* herb.! et Baumg. En. II. 64, nec non Auct. Trans., — non L. — *P. chrysocraspeda* Janka ÖBZ. IV. 188, *P. pratensis* Schur! VSV. X. 98! En 192, — non Herbach. — *P. Schurii* Fuss exs.! in A. Kerner Fl. exsicc. Austr.-Hung. nro 837 (1884) pro parte]. — Erdők cserjések szélein, dombok kaszálóin, a mezei tájon. — Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Kolozsvár [! Andræ Bot. Zeit. XI. 456, 457], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 126], Szt-Gothard [Janka exs.! ap. Fuss VSV. XIX. 210], Záh [Barth Arch. XV. 109], Tordán Mészkö felé [Wolff exs.! ap. Fuss VSV. XVIII. 186], Vajda-Hunyad szénamezői [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 199], Nagyszeben [! Schur En. 192 sub *P. pratensi*], Hermány [Fuss exs.! in A. Kerner l. c.], Nagycsűr [Fuss exs.!), Mikeszása [Barth! ap. Fuss VSV. XX. 183], Hosszúaszó, Szászcsanád [Barth! Arch. XV. 109], Ujgyháza, Alczina, Segesvár, Kóhalom [Baumg. l. c.].

672. *P. aurea* L. Amoen. IV. (1759) 316. — [*P. aurea* Baumg.* En. 66]. — Havasok legelőin — Muntyle-mare [Freyn Közlem. XIII. 126], Szurul [Baumg. l. c.], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Vurfu-

Luci, Bucsecs, Kőhavas [Baumg. l. c.], Teszla [Kotschy ZBG. III. 139], Hargitta [Fuss Trans. 200], Rodna havasai [Janka Linn. XXX. 566; Pore. En. 18].

672. *b. P. chrysocraspeda* Lehm. Index. semin. hort. Hamb. (1849): Lehm. in Walp. Ann. II. (1851—2) 506. — [P. grandiflora Baumg.* herb. ! En. II. 68; et Auct Trans., — non L. — P. transsilvanica Schur ! Sert. n. 920; Verh. sieb. Ver. X. 131. — P. pseudofrigida Schur herb. ! En. 195. — P. aurea Auct. Trans. plurium. — P. ambigua Salzer Reiseb. 323, — non Gaud, cujus stirps genuina est: P. frigida \times multifida Lehm. — Sibbaldia procumbens Salzer Reiseb. 323, — non L.]. — Összes havasaink legelőin s többnyire bőven; továbbá a Hargittán [Fro. VSV. VIII. 103] s a Fancsal tetőn Görgény vidékén [Walz MNL. III. 67].

† *P. dubia* Crantz Stirp. Aust. Fasc. II. (1769) 81 sub *Fragaria* — [P. minima Haller Fil. in Scheicher exsic. Cent. I. nr. 59 (1794)]. — A Bucsecs havascsoportjában a Babelén [Kotschy ZBG. III. 134, — sed in herb. Schottiano deest], tehát már Romániában. — Schur téved midőn azt állítja, hogy Kotschy a Királykőről is közli; egyébiránt a Babelén is hihetőleg csak a *P. chrysocraspeda* a) minima Schur En. 195 alakot tekinthette Kotschy *P. minima* gyanánt, miként azt Schur is sejtí [Schur l. c.] és Nyman is véli [Nym. Consp. 225].

673. *P. villosa* Crantz Stirps Fasc. II. (1763) p. 15 sub *Fragaria*. — [P. maculata Pourr. Mem. acad. Toulouse III. (1788) 326. — P. alpestris Haller Fil. in Ser. Mus. helv. I. (1818) 53; Baumg.* Mant. 48. — P. Salisburgensis Hænke in Jacq. Coll. II. (1788) 68]. — Havas tetőkön. — Árpás havasai [Schur VSV. III. 85; Andræ Bot. Zeit. XI. 457], Fogaras havasai [Schur En. 195], Bucsecs [! Schur En. 196], Királykő, Csukás [!], Korongyis [Baumg. l. c.], Ünőkö [Schur VSV. X. 132].

674. *P. chrysantha* Trev. Index semin. hort. Vratisl (1818) 5. — [P. adscendens Baumg.* herb. ! En. II. 62. — P. heptaphylla Schur herb. lemb. !, En. 196; Andræ Bot. Zeit. XI. 457; Csató Erd. Muz. VI. 18. — P. amphibola Schur herb. !, En. 198. — P. aurea Salzer VSV. VI. 95. — P. Sadleri Schur herb. lemb. ! — P. inclinata Csató ! Erd. Muz. IV. 80, — non Vill. — P. heptaphylla Csató Erd. Muz. VI. 18; Andræ Bot. Zeit. XI. 457. — P. intermedia Schur ÖBZ. VIII. 293, — non L.]. — Erdők szélein, füves köves helyeken a havasalji tájig. — Csucsá [! Freyn Közlem. XIII. 126], Kolozsvár [Schur VSV. X. 98], Kolos, Boós [Freyn ! Közlem. XIII. 126], Torda [Janka Linn. XXX. 567; Wolff MNL. I. 59], Szt-Gothard [Janka l. c.], Toroczko és Enyed közt [Schur En. 197]. Aranyos melléke Padságnál, Székelykő, Csákyai, Ordenkusa völgye Szkerisóránál a Biharhegységben, Boicza az Erczhegységben, Zám, Nagyg. Haró, Déva, [!], Kítid a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Rettyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 80], Petrozsény [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 200], Nagyszeben [Fuss ap. Griseb. Iter. n. 28], Kisdisznód, Zoód, Verestoronyszorosa, Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Rothberg, Giresau [Fuss Trans. 200], Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 70], Medgyes [Salzer l. c.; Barth l. c.], Segesvár [Fro. Schässb. 31], Kisszőlős, Lövete [Fuss

Trans. 200], Töpe! és Urmös-Töpe Alsó-Rákosnál, Homoród-Almás barlangja [Baumg.* En. 62], Árpás havasai [Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő!, Brassó [! Andrae l. c.], Keresztényhavas! Bucsecs, Büdös [Schur En. 197—8], Szt-Annató! [Schur ÖBZ. VIII. 293 sub P. intermedia], Besztercze [Herzog Bistr. 20], Rodna-Naszód vidéke [Schur VSV. X. 131; Porc. En. 18]. Kőhavas [!].

674/b. **P. Thuringiaca** Bernh. ! in Link. En. II. (1822) 64. — [P. thuringiaca Schur* ! Sertum n. 912; En. 197. — P. heptaphylla Janka exs. ! Közlem. XII. 186; Czetz Erd. Muz. VI. 19; Porc. exs. ! Simk. Közlem. XVI. 78, — non Mill., cujus stirps sec. Koch syn. ad P. intermedium pertinet. — P. chrysantha γ) concinna Heuff. ! Zool. Bot. Ges. VIII. 101. — P. intermedia Schur Verh. sieb. Ver. X. 195, — ex ipso]. — Szénamezőkön, nyílt füves dombokon. Kolozsvár [! Schur VSV. X. 98], Szt-Gothard és vidéke [Janka exs. !], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 74], Déva mellett a Decebal hegyen [!], Szt-Erzsébet, Vizakna, Nagycsúr, Kakasfalva, Kisdísznód, Götzenberg, Présbe, Mumma [Schur En. 197], Giresau [Fuss exs. !], Büdös [Schur VSV. X. 195], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Őcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna-Naszód vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 19; Porc. ! En. 18].

675. **P. reptans** L. spec. (ed. 1753) 499. — [P. reptans Baumg. En. II. 67. — P. procumbens Cserni ! Gynlaf. 31]. — Nedves helyeken, mezőkön az egész terület mezei táján.

[676. **P. procumbens** Sibth. Oxon. (1794) 162. — [Tormentilla reptans L.; Schur* Sertum n. 926]. — Hegyi és havasalji erdőkben. — Kercesora üvegútjánál [Fuss Trans. 203; VSV. XIX. 196], Árpás havasa [Schur En. 188], Medgyes [? Salzer VSV. VIII. 8], Borszék [? Salzer VSV. VII. 53].

677. **P. silvestris** Necker Gallo-Belg. (1768) 222. — [Tormentilla erecta L. spec. (ed. 1753) 500; Baumg.* En. II. 58. — Potentilla Tormentilla Scop. Carn. (ed 1772) I. 260. — Tormentilla nodosa, et T. montana Schur herb. lemb. ! En. 188]. — Erdős cserjés helyeken a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen.

678. **P. alba** L. spec. (ed 1753) 498. — [P. alba Baumg.* En. II. 66. — Fragariastrum album Schur Sertum n. 925]. — Hagyek kaszáloin, erdők füves tisztásain, cserjésekben, a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 7], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 125], Csáklyaikő, Bilak, Nagyág, Vormága [!], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 19], Vajda-Hunyad [!], Russ a Strigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 18], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 202], Albai erdő Szerdahelyt [Csató Székács 260], Nagycsúr, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 202], Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 70], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 31], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 20], Sajó völgye [Porc. En. 18], Décs [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

679. **P. Haynaldiana** Janka in Boiss Fl. orient. II. (1872) 704; Janka Öst. bot. Zeit. XXII. (1872) 176. — [P. nivalis Csató* ! Öst. bot. Zeit. XXIII. 100, etiam ex ipso in Öst. bot. Zeit. XXIV. 253]. — Páreg havas sziklás teteje alatt. [Csató ! l. c].

680. *P. caulescens* L. Amoen. IV. (1759) 317. — [*P. caulescens* Baumg.*! En. II. 67. — *Fragariastrum petiolulatum* Schur En. 188]. — Szikla résekben a Bucsecs tetején [Baumg. l. c.].

681. *P. Clusiana* Jacq. Fl. Aust. II. (1774) tab. 116. — [*P. Clusiana* Baumg.! En. 67]. — Vist és Dregus havasainak szikla réseiben [Baumg. l. c.].

682. *P. micrantha* Ramond in DC. Fl. Franc. IV (1805) 468. — [*P. prostrata* Baumg.*! En. II. 68, et Auct. Trans. — *Fragariastrum sterile* Schur Sertum n. 921; En. 187]. — Hegyvidékek erdeiben és cserjéseiben a mezei tájon. — Nagyág, Vormága, Haró [!], Dobra, Maros-Némethi, Déva [Baumg.! l. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 203], Nagydisznód [Fuss. ap. Grisb. Iter n. 24], Bongárd, Giresau [Fuss Trans. 203], Freck Fro. Arch. III. 142], Talmács [Schur En. 187].

g) *Sanguisorbeae* Torr. et Gr. Fl. am. bor. 428.

167. *Agrimonia* L. gen. n. 607.

683. *A. Eupatoria* L. spec. (ed. 1753) 448. — [*A. Eupatoria* Baumg.* En. II. 8]. — Gyepűkön, cserjésekben, erdőkben az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

684. *A. glandulosa* Simk. Term. Füz. II. (1878) 33 pro var. *A. odorata* Mill. — [*A. repens* Baumg.*! En. II. 8, — non L. — *A. odorata* var. *nacrocarpa* Borbás Budapest és körny. (1879) 278, — ex ipso in l. c. — *A. odorata* Auct. Trans., — non Mill.]. — Magasabb hegyvidékek erdeinek szélein a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [Feicht. exs. !], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [Simk. Term. Füz. V. 44], Székelykő [Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Gyulafehérvárt a Mamut-hegyen [Cserni Gyulaf. 31], Marosnémethi, Déva [Baumg.! l. c.], Lepusnik völgye a Retyezáthegységben, Zsijecz völgye a Pareng hegységben [Simk. Közlem. XV. 547], Nagyszeben mellett a Trinkbach mentén [!], s a Bruckenthal-féle kertnél valamint Talmácsnál [Schur En. 199], Czenkhegy Brassónál [Winkler ÖBZ. XVI. 47].

685. *A. pilosa* Led. ind. sem. hort. Dorp. (1823) 1. — [*A. pilosa* Simk.* Term. Füz. V. 44, 53]. — A Vlegyásza hegység Dragán völgyének szélein ritkás erdőkkel benőtt hegyoldalakon, a hegyi tájon [Simk. l. c.].

168. *Aremonia* Necker elem. (1791) n. 768.

686. *A. agrimonoides* L. spec. (ed. 1762) 642 sub *Agrimonia*. — [*Agrimonia agrimonoides* L.; Baumg.* En. II. 9]. — Bükkös erdők árnyas nedves talaján. — Zám [!], Maros-Némethi, Vajda-Hunyad [Baumg. l. c.], Nagyapold, Kisdisznód völgye a Götzenberg felé s a Götzenbergen [! Fuss Alt. Arch. II. 368], Zajzonvölgye Háromszékben [Schur En. 198].

169. *Alchemilla* L. gen. n. 168.

687. *A. vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 123. — [*A. vulgaris* Baumg.* En. I. 95. — *A. vulgaris* β) *pilosa* Neilr. Nied. Östr. 889]. — Hegyi havasalji és havasi legelőkön az egész területen.

var.) *pilosissima* Schur En. 204. — Buceacs [Schur l. c.], Felső-Tömös, Gárcsinvölgy Hétfalunál [!].

var.) *glabra* DC. Fl. Franc. IV. (1805) 451. — [*A. truncata* Schur Verh. sieb. Ver. X. 132 ex descriptione. — *A. fissa* Andræ Bot. Zeit. XI. 459; Kotschy exs. ! n. 503; Schur En. 204; Czetz! Erd. Muz. VI. 10. — non Schummel. — *A. alpestris* Porc. En. 19]. — Az előbbi társaságában főképp havasokon az egész területen.

687/b. *A. hybrida* L. spec. (ed. 1753) 123 pro var. *A. alpinae*. — [*A. montana* Willd. En. Hort. Berol. I. (1809) 170; Baumg. En. I. 95. — *A. pubescens* Auct. Trans., — non MB. !]. — Havasokon és havasalji legelőkön az *A. vulgaris* társaságában. — Hunyadi és Frecki havasok [Baumg. l. c.], Butyán [Schur En. 204], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Barczaság havasai [! Baumg. l. c.], Rodna havasai [Porc. En. 19], Csukás, Kőhavas [!].

688. *A. alpina* L. spec. (ed. 1753) 123. — [*A. alpina* Baumg.*! En. I. 96. — sed specimen herbarii ejus sine loco natali. — Havasokon. — Buceacs [Baumg. l. c.] és Rumania határán a Zyrna völgyben [Kotschy ZBG. III. 276 — sed specimina in herb. Haynald desiderantur].

689. *A. arvensis* L. spec. (ed. 1753) 123 sub *Aphanide*. — [*Alchemilla Aphanes* Leers; Baumg.* En. I. 96. — *Aphanes arvensis* L. l. c.]. — Szántókon a mezei tájon. Kolozsvár [Landoz II. 29], Szerdahely, Szelindek, Nagyesűr [Fuss Trans. 209], Kiskapus, Asszonyfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 70], Segesvár, Kőhalom, Marosvásárhely [Baumg. l. c.].

170. *Sanguisorba* L. gen. n. 146.

690. *S. officinalis* L. spec. (ed. 1753) 116. — [*S. officinalis* Baumg.* En. I. 92. — *S. auriculata* Scop.; Schur En. 205]. — Nedves réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 7], Bányabükk, Ajton, Rőd, Muntele-mare [Freyn Közlem. XIII. 126], Torda mellett a Polyan réteken [Wolff MNL. I. 59], Tordai-Erdőhát [Ercsei Tord. 175], Felvincz [Fuss Trans. 209], Marosporto [Cserni Gyulaf. 31], Váralja, Kovrágy [!] és Ganezága a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 19], Szászváros [Conver. ap. Fuss Trans. 209], Szt-Erzsébet, Rothberg, Vestény, Giresau [Fuss! Trans. 209], Nagyszeben! Szt-Ágotha, Lesses, Morgonda, Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.], Medgyes, Szászivánfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 70], Brassó [Schur En. 205], Földvár [Freyn Közlem. XIII. 126], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 20], Naszód vidékén a Sajó és Marosvölgyében [Porc. En. 19], Záporecz [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

171. *Poterium* L. gen. n. 1069.

691. **P. Sanguisorba** L. spec. (ed. 1753) 994. — [P. Sanguisorba Baumg.* En. II. 92. — P. questphalicum Bönningh. ap. Reichb. Germ. Exs. (1832) 610. — P. dictyocarpum Spach in Ann. sc. nat. 3: e ser. V. (1846) 34]. — Hagymás [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Mezőség [? Baumg. l. c.], így Záh, Pogácsa, Torda [Ercsei Tord. 36], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 141], Kecsekő [Schur VSV. X. 67], Ápahida, Marosvásárhely, Hosszúaszó! [Barth! Arch. XV. 109], Brassó [Schur En. 205].

691/b **P. polygamum** W. et K. Icones II. t. 198 (1804). — [P. polygamum Baumg.* En. II. 92. — P. muricatum Spach l. c. [1846] 36. — P. Sanguisorba Cserni! Gyulaf. 31]. — Napos szikár helyeken az egész terület mezei táján elég bőven.

XXXII. *Onagraceae* Juss. Ann. Mus. III. 315.172. *Epilobium* L. gen. n. 471.

692. **E. spicatum** Lam. encycl. II. (1786) 373. — [E. angustifolium L. spec. (ed. 1753) 327 var. ♂]. — E. angustifolium Baumg.* En. I. 324; et Auct. Trans. — Chamænerion angustifolium Scop. Carn. I. (1772) 271]. — Vasúti töltéseken, erdők irtásain a mezei tájtól a havasalji tájig, s különösen minden magasabb hegyvidéken; alantabb vidékeken termőhelyei folyton változnak.

693. **E. angustifolium** L. ♂ spec. (ed. 1753) 347. — [Chamænerion palustre Scop. Carn. I. (1772) 271, nomen ob E. palustre L. omnittendum. — E. Dodonæi Vill. Prosp. (1779) 49 pro p. — E. angustissimum Ait. Hort. Kew. II. (1789) 5; Baumg.* En. I. 325]. — Hegyi patakok és folyók csorvás partjain s árterein a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 7], az Aranyos mentén Tordánál [Wolff MNL. I. 59], a Sztrigy mentén Oláhbretyténél [Csató Erd. Muz. VI. 19], s innen Bajesdig és Fehérvizig [!], Lopusnik völgye a Retvezát hegységben [Simk. Közlem. XV. 548], Zsilvölgye Petroszénynél [Borb. Értekez. IX/XVI. 5], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 214], Szászsebes [Csató Székács 261], Szászcsór, Nagyszeben [Fuss l. c.], Zood és Olt völgye Talmácsnál és Rakoviczánál [Baumg. l. c.], Kerczesora, Szombathfalva, Keresztényhegység [Fuss l. c.], Zajzon! völgye [Andræ Bot. Zeit. XI. 458], Ojtoz pataka [Baumg. l. c.], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Tölgyes szorosa [Salzer Reiseb. 225], Rodna vidéke [Schur VSV. X. 124; Czetz Erd. Muz. VI. 13], Gánts [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

† *E. Fleischeri* Hochst. in Flora 1826. p. 85. — Ünőkő [Schur En. 214, sed ibidem nec antea, nec recenter observatum]. Sem Schur előtt, sem utána senki sem látta e növényt az Ünökövön.

694. **E. hirsutum** L. α) spec. (ed. 1753) 347. — [E. grandiflorum All. Ped. I. (1785) 279; Baumg.* En. I. 326. — *Typus* habet caulem subvillosum et capsulas pubescentes; E. grandiflorum *b*) *villosum* Rochel ban. (1828) 41 f. 12 (= E. intermedium Schur! Sertum n. 95 En. 209. — E. hirsutum α) eriocarpum Borb. Értekez. IX XVI. 5) habet caulem capsulasque villosas; E. hirsutum β) *subglabrum* Koch syn., — habet caulem subglabrum]. — Források, patakok, vizerek és vizárkok mentén az egész terület mezei táján.

+ **E. hybridum** Schur f. *picnotricha* Borb. Értekez. IX/XVI. 7. — sed E. hybridum Schur! = E. parviflorum Schreb. — Mocsaras helyeken Brassónál Keresztényfalva felé [Borb. l. c.].

695. **E. parviflorum** Schreb. Spicil. Fl. Lips. (1771) 146. — [E. Benkőianum (ab amicis Benkői nominatum) in Benkő* Trans. I. (1778) 225, ex descriptione. — E. parviflorum Baumg. En. I. 326. — E. pubescens Roth Tent. I. (1789) 167. E. hybridum Schur! E. rivulare Schur! et Auct. Trans.; E. attenuatum Schur! et E. ternatum Schur! En. (1866) 29, — quae omnia in herbario Schuriano lembergiensi examinavi. — E. limosum Schur; stirps nec ex descriptione, nec ex frustulis duobus parvis herbarii lembergiensi recte extricanda, ideoque negligenda; sed ab *Epilobio montano* \times *parvifloro* Neilr, quocum Schurius combinat, toto coelo aliena, vixque aliud quam E. parviflori forma macra minusque pilosa. — E. parviflorum α) alpigenum Borb. Értekez. IX XVI. 7.]. — Nedves helyeken az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

+ **E. Dacicum** (subobscure \times parviflorum) Borb. Értekez. IX/XIV. 9. — Árkokban Nagyenyed mellett, de Borbás az E. obscurumot Nagyenyed mellett sehol sem látta [Borb. l. c.].

696. **E. roseo-pubescens** Lasch. Linn. VI. (1831) 493. — [E. roseo-parviflorum Neilr. Niedr.-Östr. (1859) 874. — E. Knafii Cel. Prodr. Boh. (1875) 551; Borb.* Értekez. IX XVI. 10. — E. opacum Peterm. — E. tetragoniforme Simk. Term. Füz. I. (1877) 105. — E. stenophyllum Borb. Értekez. IX XVI. (1879) 11]. — Forrásos helyeken s csermelyek mentén. — Girda völgyében Szkerisora felett a Biharhegységben [!], Zernyest felett a Királykő hegycsoportjában [Borb. l. c.].

697. **E. lanceolatum** Seb. et Maur. Fl. Rom. Prodr. (1818) 138 f. 2. — [E. lanceolatum Schur*! Verh. sieb. Ver. III. 85]. — Árnas erdőkben a mezei és hegyi tájon. — Árpás havasai [Schur! VSV. III. 85], Salamonkő Brassónál [Schur En. 212].

698. **E. montanum** L. spec. (ed. 1753) 348. — [E. montanum Baumg.* En. I. 326]. — Magasabb hegyvidékek erdeiben az egész területen s főképp a hegyi tájon.

698/b. **E. collinum** Gmel. Fl. Bad. IV. (1826) 265. — [E. collinum Schur* Sertum n. 990. — E. perramosum Schur! tam ex descriptione, quam ex exemplaribus herbarii ejus lembergiensi plurimis. — E. alpestre Czetz Erd. Muz. VI. 14 quoad plantam campestrum]. — Erdős cserjés dombok és magasabb hegyvidékek szikárabb s naposabb helyein az egész területen.

699. **E. heterocale** (supermontanum \times tetragonum) Borbás* Értekez. IX/XVI. (1879) 15. — [E. montano \times tetragonum Borbás in Budapest és Környéke (1879) 270. — Sub E. tetragono apud Borbás E. roseum Schreb. intelligendum]. — Erdőkben a Vlegyásza csúcsa alatt Rogozsely felett [Borb. l. c.].

700. **E. scaturiginum** Wimm. in Schles. Ges. für vaterl. Cultur (1848) 125. — [E. nutans Kerner* Öst. bot. Zeit. XIX. 301, — non Schmidt nec Tausch. — E. Krausei (alsinefolium \times palustre?) Üchtr. Öst. bot. Zeit. XXIV. 240. — E. Kernerii Borb. Öst. bot. Zeit. XXVI. 17. — Variat capsulis plus-minus canescentibus, itaque varietates α) *nigrescens* et β) *canescens* Simk. Közlem. XV. 548 præbet[. — Csermelyek s források mentén a havasi és havasalji tájon. — A Biharhavasról és Kukurbetáról lefolyó csermelyek mentén [! Kern. l. c.], Retyezát havasok [! Borb. l. c.], Dusi szoros [Fuss ap. Kern. ÖBZ. XXVI. 112]. Árpás havasai, Királykő, Bucsecs [gyéren!], Rodna hegy-ségében a Rotundán [Porc. En. 20] s a Korongyison [Porc. Nasend. 191].

701. **E. palustre** L. spec. (ed. 1753) 348. — [E. palustre Baumg.* En. I. 328. — E. nitidum Baumg. herb. ! et Baumg. Mant. 36. — E. Schmidtianum Rosk. — E. hyssopifolium Schur! En. 211 et Auct. Trans. — E. simplex Schur Verh. sieb. Ver. X. 154, 180, — non Schur herb. lemb. ubi sub hoc nomine E. parviflorum Schreb. assertatur. — E. palustre γ) pseudoscaturiginum Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 127]. — Nedves helyeken a mezei tájtól a havasalji tájig. — Dragán és Székelyó völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 7]. Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 30], Kis-Aranyos melléke Vidránál [!], Nyegra és Szkerisora patakainál a Nagy-Aranyos völgyvidékén [! Kern. ÖBZ. XIX. 300], Ruszka teteje, Malomviz felett a Retyezát hegységben, Szurduk Petrozsénynél, Kovrágy és Váralja közt a Sztrigy mentén [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 216], Czibinjézer, Bongárd [Fuss l. c.], Vizakna, Nagy-Szeben [Schur! En. 210], Ujegyháza. Szászsegesd [Baumg. En. I. 328], Árpás patakánál [! Schur VSV. III. 86], Zernyest, Királykő [!], Prazsmár [Schur En. 211], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 284], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Tusnád [! Schur VSV. X. 180], Homoród, Lövete, Oláhfalú, Borszék [Baumg. Mant. 36], Üvegsúr Görgény vidékén [Walz MNL. III. 67], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], Rodna hegyvidéke [Schur VSV. X. 124, Porc. En. 20], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Kukojszás [!]. var.) *subrillosum* Schur! En. (1866) 210. — Szurduk Petrozsénynél [Barth exs. !], Kereszténysziget hegyei [Schur l. c.],

Szára s levelei szőrösebbek és termete is többnyire magasabb mint a típusnál.

Pubescencia caulis foliorumque validiori et statura plerumque elatiori a typo differt.

702. **E. obscurum** Schreb. Spicil. Fl. Lips. (1771) 147. — [Stirps me judice sec. speciminibus in herb. norm. Schultz editis, descriptionique Schreberi congruis, hybrida, ex E. adnato Grisb. et E. palustri L. orta. — E. obscurum Baumg.* En. I. 328, — ex descriptione, non ex

herbario ejus. — *E. virgatum* Fries Fl. Hall. (1817) 66; Schur! Öst. bot. Zeit. 293, — non Lam. Dict. (1786). — *E. chordorrhizon* Fries. — *E. fontanum* Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. 293; Verh. sieb. Ver. X. 195. — *E. phyllonema* *b)* *esarmentosum* Borb. Értekez. IX/XVI. 22]. — Nedves helyeken a mezei és hegyi tájon, főképp *E. palustre* és *E. adnatum* társaságában. — Kistorony mellett a Cibin mentén, Nagyszeben, Árpás pataka, Prazsmár [Schur! En. 210], Felső- és Alsó-Tömös [Borb. Értekez. IX/XVI. 21], Büdös [Schur! VSV. X. 154], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], a Szamos folyónál Uj-Rodna felé [Schur VSV. X. 124] s egyebütt is Rodna hegyvidékén [Porc. En. 20], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

703. *E. adnatum* Grisb. Bot. Zeit. X. (1852) 854. — [*E. tetragonum* Baumg.* En. I. 327, et Auct. Trans. [excepto Borbás], — non L. — *E. Lamyi* Borb. Értekez. IX/XVI. 20 quoad plantam ex Hosszú-aszó, — non P. Schultz! in Flora 1844 p. 806]. — Nedves helyeken az egész terület mezei és hegyi táján.

704. *E. roseum* Schreb. Spicil. Fl. Lips. (1771) 147. — [*E. roseum* Baumg.* En. I. 327. — *E. tetragonum* Borb. Értekez. IX/XVI. 19, — non L. spec. (1753) 348, — Linnæus nam stirpis suæ «*folia lanceolato-lineararia*» adscripsit. — *E. persicinum* Schur! Sertum n. 993; En. 212. — *E. radicans* Schur! En. 213]. — Hegyvidékek nedves erdős helyein a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Felek és Bányabükk közt, Torda hasadéka [Simk. MNL. II. 147], Tilalmas Torockónál, Padság patakánál, Nyegra felett a Biharhegységben, Boicza az Érczhegységben [!], Gyulafelhérvárt az Ompoly mentén [Cserni Gyulaf. 30], Nagyenyed [Borb. I. c.], Nagyszeben [! Schur En. 211], Zoodvölgye és Götzenberg [Schur! En. 212—213], Vurpod, Ujegyháza, az Olt és a Nagyöküllő partjai [Baumg. I. c.], Árpás üveglutája [!], Brassó [Schur En. 212], Királykő, Büdös [Borb. I. c.], Rodna vidéke [Porc. En. 20].

† *E. montano-roseum* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 127. — Leírás és lelőhely nélkül. [Sine descriptione et sine loco natali publicatum].

† *E. acidulum* (subobscurum \times tetragonum) Borb. Öst. bot. Zeit. XXIX. (1879) 182; Borb. Értekez. IX/XVI. (1879) 19. — A Büdös savanyú vizű forrásainál [Borb. I. c.].

705. *E. alpestre* Jacq. En. Vind. (1762) 64, 239 pro var. *E. montani*. — [*E. trigonum* Schrank Baier. Fl. I. (1789) 644; Schur* Sertum n. 994. *E. alpestre* var. *c)* *brachyphyllum* Borb. Értekez. IX/XVI. 19]. — Havasaink szakadékos burjános oldalain. — Biharhegységben a Pagyison Petrosz felett, de már Biharmegye területén [!] valószínűleg azonban a Biharhegység erdélyi oldalán is előfordul; Retyezát havasok [Simk. Közlem. XV. 548], Cibinjézer, Domna völgye [Fuss Trans. 216], Árpás havasai [Schur En. 211], Királykő alatt a Krepatura szakadéokban [!], Bucsecs [Schur En. 211], Sipót völgy a Csukás alatt [!], Rodna havasai [Porc. En. 20].

706. *E. Biharicum* (alsinefolium \times scaturiginum) Simk. Term. Füv. X. (1886) 181. — A Kukurbeta havas kövecses csermelyei-

nél a Biharhegységben az *E. alsinefolium* és *E. scaturiginum* társaságában.

Termetében s levelei alakjában valamely kisebb *E. alsinefolium*hoz hasonló; de szára a virágzat alatt és kocsánai sűrű szőröktől szürkék, magrejtői pedig elálló bunkós szőröktől szürkélnek. Emeze az *E. scaturiginum*-tól ered, a melytől azonban szintén különbözik: termete, tojásdad széles levelei, leveleinek valamint virágrészeinek sokkal gyengébb s gyérebb meze, valamint már fiatalon feketedő magrejtőivel.

Habitu foliisque *E. alsinefolio* cuidam minori simile; sed caule sub inflorescentia pedunculisque pube densa canescentibus. germinibus etiam pilis clavatis patulis canescentibus ab illo differt. Indumentum hoc ab *E. scaturigino* oritur, a quo item distinguitur: habitu, foliis late ovatis, pube foliorum et partium floralium minore laxioreque, nec non germinibus jam junioribus nigrescentibus.

706. *b. E. alsinefolium* \times *palustre* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 127, seu teste Porc. *E. Haynaldianum* Hausk. — Rodna vidékén a Craiunel hegy pataka mentén.

707. *E. alsinefolium* Vill. Prosp. (1779) 45. — [*E. origanifolium* Lam. Encycl. II. (1786) 376. — *E. alpestre* Schmidt; Baumg.! En. I. 327; Schur Verh. sieb. Ver. II. 176; III. 85. — *E. Sándorii* Borb.! Értekez. IX/XVI. (1879) 26 = *E. alsinefolium* var. *trichocarpum* Kern.! Öst. bot. Zeit. XXVI. (1876) 109. — *E. Brandzai* et *E. Stefanescui* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 127]. — Havasok csermelyei mentén s nedves köves helyein, — és pedig főképp mint var.) *trichocarpum* Kern. — Biharhavasokon a Kukurbetán s a Biharon [!], Retyezát havasok [! Schur En. 211], Sleveju-mare alatt a Pareng hegységben [Simk. Közlem. XV. 547], Cibinhavasok [Fuss Trans. 217], Kerezsora havasai [Schur En. 211], Bulla völgye [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 85], Bráza havasain Bráza kőszirte felé [Baumg. l. c.], Királykő [! Borb. Értekez. IX/XVI. 25], Bucsecs [! Schur En. 211], Keresztény-havasok [!], Ünőkö [Schur VSV. X. 132], s Rodna egyéb havasain [Porc. ! Naseud. 192].

708. *E. anagallidifolium* Lam. Encycl. II. (1786) 376. — [*E. alpinum* L. spec. (ed. 1753) 348 pro p.; Baumg.*! En. I. 328, et Auct. Trans. — *E. anagallidifolium* β) *carpaticum* Porc. En. 20, — ex descriptione]. — Havasok nedves helyein s csermelyei mentén. — Retyezát havasok [Simk. Közlem. XV. 547], Szurul [Baumg. l. c.], Negoj, Bulla, Butyán [Fuss Trans. 217], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Fogaras havasai [Schur En. 212], Bucsecs [Baumg. l. c.], s Rodna havasain, így: Galatz [Baumg. l. c.], Ünőkö [Andræ Bot. Zeit. XI. 458] valamint Rodna egyéb havasain [Porc. En. 20].

708. *b. E. nutans* Schmidt Fl. Boém. IV. (1795) 85; Tausch in Flora 1828 II. p. 460. — [*E. nutans* Schur* Verh. sieb. Ver. II. 176. — *E. Hornemanii* Schur! En. 212]. — Havasok csermelyei mentén. — Biharhegységben a Piatra-arszán és Veresoján, de eddig csak a Bihari oldalon [!], Retyezát havasokon a Zsugyele patakánál! [Borb. Értekez. IX/XVI. 23], Czibinjézer [Csató Czibinj. 309], Árpás havasai [Schur! VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Bucsecs [Schur! En. 212], Ünőkö [Schur! VSV. X. 132].

173. *Oenothera* L. gen. n. 469.

709. *Oe. biennis* L. spec. (ed. 1753) 346. — [*Oe. biennis* Baumg.* En. I. 324. — *Oe. muricata* Schur En. 214, — non — *L. Lilium bulbiferum* Cserni! Gyulaf. 15, — non L.]. — Folyók mellékén s elparlagosodott helyeken az egész terület mezei táján. — Eredeti hazája Virginia, honnan Európába 1614-ben került s már a 18-dik században Európá-szerte közönségessé lett.

174. *Circaea* L. gen. n. 24.

710. *C. lutetiana* L. spec. (ed. 1753). 9. — [*C. lutetiana* Baumg.* En. I. 39]. — Nedves árnyas erdőkben az egész terület mezei és hegyi táján.

711. *C. intermedia* Ehrh. Beitr. IV. (1789) 42. — [*C. intermedia* Baumg.* En. I. 40]. — Nedves árnyas helyeken a hegyi és havasalji tájon. — Czibinjézer, Zoód, Porkiczken, Verestoronny szorosa [Fuss Trans. 218], Árpás havasai [Schur VSV. III. 86; Andræ Bot. Zeit. XI. 458], Lövete [Baumg. l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Borszék [Schur Reiseb. 81], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 13; Porc. En. 20].

712. *C. alpina* L. spec. (ed. 1753) 9. — [*C. alpina* Baumg.* En. I. 40]. — Árnyas sziklás helyeken és korhadó tuskókon a hegyi és havasalji tájon. — Plesu hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 92], Muntele-mare [Freyn Közlem. XIII. 124], a két Aranyos forrás vidéke a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XIX. 302], Bucsum-Cserbul Abrudbányánál [!], Pareng havasok [Borb. Értekez. IX/XVI. 27], Muncsel havasai [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 123], Présbe [Fuss VSV. XV. 123], Verestoronny szorosa [Sigerus ap. Fuss l. c.], Szurul [Baumg. ap. Fuss l. c.], Plaju-Tataru, Butyán [Fuss l. c.], Árpás havasai [Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Bucsecs [Freyn l. c.], Keresztényhegység [! Baumg. ap. Fuss l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Tusnád [Schur VSV. X. 180], Lövete, Hargitta [Baumg. En. I. 40], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercsei Tord. 149], Üvegcsűr Görgény vidékén [Walz MNL. III. 67], Rodna hegysége [Baumg. En. I. 40].

175. *Trapa* L. gen. n. 63.

713. *T. natans* L. spec. (ed. 1753) 120. — [*T. natans* Baumg.* En. I. 94]. — Morotvákban a mezei tájon. — Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 218], Nagyszeben, Giresau [Fuss! Trans. 218], Kőhalom [Baumg. l. c.].

XXXIII. *Halorrhagidaceae* R. Br. gen. rem. 17.176. *Myriophyllum* L. gen. n. 1066.

714. *M. verticillatum* L. spec. (ed. 1753) 992. — [*M. verticillatum* Baumg.* En. II. 91]. — Álló vizekben a mezei tájon. — Kolozsvár mellett a Szamosfalvi sóstóban [! Landoz I. 7; II. 30], Torda [Wolff MNL. I. 59], Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 71], Giresau, Freck, Skoré, Szombathfalva, Szt-Ágotha, Kóhalom [Fuss Trans. 218], Segesvár [Fro. Schässb. 32], Brassó [Borb. Ertekez. IX/XVI. 29].

715. *M. pectinatum* DC. Fl. Fr. V. (1815) 529. — Álló vizekben az előbbivel Nagyszebennél [Schur* En. 215].

716. *M. spicatum* L. spec. (ed. 1753) 992. — [*M. spicatum* Baumg.* En. II. 90]. — Álló vizekben a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 7], Oláhbertye a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 19], Székácsvölgy [Csató Székács 261], Nagyszeben, Giresau, Skoré [Fuss Trans. 219], Szt-Ágotha, Kóhalom [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 215], Segesvár [Fro. Schässb. 32]. Hosszúaszó, Balázsfalva [Barth VSV. XVIII. 71], Szászrégen [Ercsei Tord. 157], Maros-Oroszfalu [Porc. En. 20].

177. *Hippuris* L. gen. n. 11.

717. *H. vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 4. — [*H. vulgaris* Baumg.* En. I. 6]. — Állóvizek, morotvák szélein a mezei tájon. — Szt-Gottard és Czege közt [Janka Közlem. XII. 186], Nagyszeben [Schur En. 215], Szt-Ágotha, Kóhalom [Baumg. l. c.].

178. *Callitriche* L. gen. n. 13.

718. *C. verna* Kütz. in Reich. Iconogr. IX. (1831) f. 1179 — 83. — [*C. verna* L. Fl. Suec. (1755) 2 pro p.; Baumg.* En. I. 6. — *C. vernalis* Koch Syn. (ed. II. 1843) 271. — *C. intermedia* et *C. autumnalis* Baumg. l. c. et Auct. Trans. — *C. platycarpa* Fuss exs.! in herb. norm. 696, — et Auct. Trans. — *C. caespitosa* Schultz; *C. minima* et *C. stellata* Hoppe; *C. radicans* Portenschl.: ex Hegelmaier Monogr. Call. 55. — *C. fluitans* et *C. fontana* Schur En. 216 pro var.]. — Vízárkokban, tócsákban, tavakban az egész terület mezei táján egész a havasalji tájig. — Levelei alakjában s termetében a termőhelyek vízbősége illetőleg vízszegénysége szerint szerfelett változik; ezért a bő vízben termő tavaszi növény, az ugyanazon helyen víz kiszáradtával szedettől, szerfelett eltérő termetű.

718/b. *C. Transsilvanica* Schur En. (1866) 216. — [*C. alpina* Schur* Verh. sieb. Ver. III. 93; Öst. bot. Zeit. VIII. 403, — solum

nomina. — *C. æstivalis* Schur Öst. bot. Zeit. X. 325. — non Thuill.: ex Schur En. 216. — *C. dioica* Schur Verh. sieb. Ver. X. 98. — sed nomen hoc ineptum falsumque ipse Schurius in *C. Transsilvanicam* mutavit. — *C. stagnalis* Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 106; Schur! En. 216, et Auct. Trans. — *C. pedunculata* Schur En. 216. — non DC. ejus stirps genuina sec. Hegelmaier Monogr. Call. 57 solum in Europa occidentali australique occurrit. — *C. turfosa* Schur En. (1866) 216. — non Bertero in Hegelmaier Monogr. Call. (1864) 59. — *C. hamulata* seu *C. decussata* Schur En. 217. — et Auct. Trans.]. — Hasonló helyeken mint az előbbi a mezei tájtól a havasalji tájig, s a termőhelyek vízbősége szerint ép úgy változik levelei alakjában s termetében mint az előbbi. — *C. vernalis* Kütz következőleg van jellemezve Hegelmaier Monogr. Call. 55. lapján: «Die Art hat die kleinsten Früchten unter den europäischen. . . Die Früchte variiren etwas in Beziehung auf das Verhältniss ihrer Länge zur Breite, sind jedoch im Allgemeinen mehr länglich als die anderen Species; ebenso ist der Grad ihrer Zusammendrückung verschieden». — Az erdélyi Callitrichék mind igen apró termésűek s így Hegelmaier szerint a *C. vernalis* alakköréhez tartoznak; terméseikben azonban állandó különbséget mutatnak. Egy részüknek termése hosszabb mint széles, s így ezek Hegelmaier nyomán a *C. vernalis* Kütz típusát alkotják; másik csoportjuknál a terméskek majdnem kerekdedek s duzzadtak is, murváik pedig sarlósak: ezek teszik a *C. Transsilvanica* Schur-t. — [*C. Transsilvanica* Schur fructu parvo cum *C. vernali* Kütz. congruit, fructibus suborbicularibus turgidulisque et bracteis hamatis verum ab ea discrepat].

† *C. hamulata* Kütz. in Koch Syn. (ed. II. 1843) 271. — [Icon sec. Koch Syn. ed. III., in Reichb. Iconogr. IX. f. 1200—1220, — ubi fructus magni delineantur]. — Dignoscitur ex Hegelmaier Monogr. Call. p. 56: «Fructus speciosi, suborbiculares vel paulo latiores quam longiores. Mericarpia dorso planiuscula, carina acuta fere rectangulari. Sulei lenissimi. Stigmata perlonga, reflexo adpressa, decidua. Pollen subglobosum. — Die Fruchtform dieser Pflanze ist im Reifezustand sehr ausgezeichnet, obgleich nicht leicht zu beschreiben. Die grossen, querbreiten, ungeflügelten und narbenlosen, am ehesten mit mehr oder weniger plattgedrückten Scheiben vergleichbaren Früchte lassen die Pflanze auf den ersten Blick erkennen». — Ily növényt hazánk egész területéről sehol sem láttam, s gyűjteményemben csak Németországból van meg. — [Talem stirpem ex Hungaria nullibi vidi, sed possideo eam in Germania lectam].

XXXIV. *Ceratophyllaceae* Gay Brit. II. 554.

179. *Ceratophyllum* L. gen. n. 1055.

719. *C. submersum* L. spec. (ed. II. 1762) 1409. — [*C. submersum* Baumg.* En. II. 90. — *C. apiculatum* Schur herb. lemb.!, En.

217. — non Cham. — *C. granulosum* Schur herb. lemb.!, En. 218]. — Állóvizekben morotvákban a mezei tájon. — Torda [Baumg. l. c.], Tövis, Vizakna, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 220], Nagyszeben [Schur En. 217—218], Segesvár [Fro. Schässb. 32], Kőhalom [Baumg. l. c.].

720. *C. demersum* L. spec. (ed. 1762) 1409. — [*C. demersum* Baumg.* En. II. 89. — *C. platyacanthum* Schur herb. lemb.!, En. 218 est ipsissimum *C. demersum* L. — *C. polyacanthum* Schur l. c.]. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Záhi tó [!], Torda [Baumg. l. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 105], Asszonyfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 72], Nagyszeben [! Kladni ap. Fuss VSV. XV. 105], Szt-Erzsébet [Sigerus ap. Fuss l. c.], Giresau [Fuss l. c.], Szakadát [Schur En. 218], Kőhalom [Baumg. l. c.].

XXXV. *Lythraceae* Juss. Dict. sc. nat. XXVII. 27; 453.

180. *Lythrum* L. gen. n. 604.

721. *L. Salicaria* L. spec. (ed. 1753) 446. — [*L. Salicaria* Baumg.* En. II. 7. — *L. tomentosum* Schur Sertum n. 1017, — seu *L. Coronense* Schur En. 218]. — Árkok, állóvizek, folyók s patakok mentén az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

722. *L. virgatum* L. spec. (ed. 1753) 447. — [*L. virgatum* Baumg.* En. II. 7.]. — Hasonló helyeken mint az előbbi, de ritkább. — Kolozsvár [Landoz I. 7], Szamosújvár [Schur VSV. X. 113], Torda [Schur VSV. X. 78], Kolos, Marosújvár [Schur En. 219], Nagyenyed [Borb. Ertekez. IX/XVI. 28], Bilak [Schur VSV. X. 64], Hátszeg [Baumg. l. c.], Russ a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 19], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 221], Szerdahely [Schur En. 219], Vizakna [Baumg. l. c.], Reussen, Kiscsűr, Nagycsűr, Nagyszeben [Fuss Trans. 221], Tűr [Barth VSV. XVIII. 72], Segesvár [Fro. Schässb. 33], Marosvásárhely, Dedrád [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 221], Borszék [Salzer Reiseb. 81].

723. *L. Hyssopifolia* L. spec. (ed. 1753) 447. — [*L. Hyssopifolia* Baumg.* En. II. 7.]. — Folyók, vizerek, tócsák mentén az egész terület mezei táján.

181. *Peplis* L. gen. n. 446.

724. *P. Portula* L. spec. (ed. 1753) 332. — [*P. Portula* Baumg.* En. I. 282. — *P. alternifolia* Janka Öst bot. Zeit. VI. (1856) 315, — non MB., — ex ipso Janka]. — Ártereken s tócsáknál a mezei tájon. — Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 91], Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz ap. Janka ÖBZ. VI. 315 sub *P. alternifolia*], Szt-Gothárd, Pujon [Janka Linn. XXX. 567], Torda [Baumg. l. c.], Vidra és Szkerisora a Biharhegységben [!], Várhely Hunyad megyében [Hazsl. Közlem. X. 14], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 123],

Guráró, Nagyszeben [Fuss VSV. XV. 123], Kistorony [Schur En. 219], Vizakna, Freck, Barót, Lövete [Baumg. l. c.], Árpás patakánál [!], Rodna és vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 18; Porc. En. 20].

XXXVI. *Cucurbitaceae* Juss. gen. p. 393.

182. *Sicyos* L. gen. n. 1094.

725. *S. angulatus* L. spec. (ed. 1753) 1013. — [*S. angulatus* Baumg.* Mant. 65]. — Városok és falvak sövényein s gyepein; hozzánk Éjszak-Amerikából származott. — Kolozsvárt a Kis-Szamosnál (Knapp ex verbis), Felső-Szt-Mihályfalva, az Aranyos mellékén [!], Szászváros [Barth exs !], Déva, Árpásfalva [Schur En. 220], Besztercze [Baumg. l. c.], Györgyfalva [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

183. *Bryonia* L. gen. n. 1093.

726. *B. alba* L. spec. (ed. 1753) 1012. — [*B. alba* et *B. dioica* Baumg.* En. II. 303. — *B. aspera* Stev. ex Cogniaux in DC. Monogr. Phanerog. III. 476]. — Gyepekön, sövényeken az egész terület mezei táján.

+ *B. dioica* Jacq. Fl. Aust. II. (1774) 59. — Torda [Ercsei Tord. 65], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 28], Nagyszeben [Schur En. 221].

+ *Ecballion Elaterium* Rich. Dict. Class. VI. 19. — *Citrullus vulgaris* Schrad. in Linn. XII. 412 [*Cucurbita Citrullus* L.]. — *Cucumis sativus* et *C. Melo* L. — *Lagenaria vulgaris* Ser. — *Cucurbita Pepo* L. [*C. Melo* L.; *C. subverrucosa* Willd.]; *C. maxima* Duch; *C. verrucosa* L.; *C. verrucoso* × *Pepo* Porc. En. 53, Porc. Naseud. 64 (solum nomina); *C. aurantiaca* Willd. — Omnes solum cultae. — Mindannyian csak tenyésztve.

XXXVII. *Crassulaceae* DC. Bull. Philom. (1801) n. 49.

184. *Rhodiola* L. gen. n. 1124.

727. *R. Scopoli* A. Kerner in herb. ! — [*R. rosea* Baumg.* En. I. 347, et Auct Trans. et Hung. — non L. — Specimina *R. roseae* L. lapponicae in horto Vindobonensi a cl. A. Kerner culta, a planta nostra folliis crassioribus, late ovatis, evidenter discrepant]. — Havasok sziklás szakadékos magaslatain. — Valye-Csepilor a Biharhavasokon [!], Retyezát havasok, Sztrázsa, Pareng havasok [Baumg. l. c.], Frumósza [Fro. VSV. VI. 193], Freck havasai [Baumg. l. c.], Bullató [Fuss VSV. XIV. 204], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Fogaras havasai, így

a Vurfu-Luci [Baumg. l. c.], Királykő [! Fuss VSV. XIV. 204], Bucsecs, Keresztényhegység, Kőhavas, Piroska és Rodna havasai [Baumg. l. c.].

185. *Sedum* L. gen. n. 579.

728. **S. maximum** Suter Fl. Helv. I. (1802) 270. — [S. *Telephium* L. spec. var. ζ) et ϵ); Baumg.* En. I. 413 pro p. — *Umbilicus veneris* Benkő? Trans. 119. — S. *Anacampseros* Ercei Tord. 140; Salzer Reiseb. 323. — *Anacampseros vulgaris* Czetz! Erd. Muz. VI. 10. — S. album Cserni! Gyulaf. 26. — S. *murale* Reissenb. Verh. sieb. Ver. XVII. 136]. — Kőfalakon, szőlők közt, köves erdőkben és cserjésekben az egész terület mezei és hegyi táján.

729. **S. purpurascens** Koch Syn. (ed. II. 1843) 284. — [S. *Telephium* L. spec. ξ); Baumg.* En. I. 413 pro p.]. — Hasonló helyeken mint az előbbi, de sokkal ritkább. — Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 226], Rodna hegysége [Porc. En. 21].

730. **S. Carpaticum** Reuss Kvet. slov. (1853) 162. — [S. *Telephium* ξ) *purpureum* Wahlenb. Carp. (1814) 134, — non L. — S. *purpureum* Baumg.*! En. III. 346; Mant. 43. — S. *Fabaria* Koch Syn. (ed. I. 1837) 258 exclusis synonymis; ed. II. pro p. — S. *purpurascens* Fuss Trans. 227, — non Koch.] — Havasvidékek sziklás helyein a hegyi tájtól a havasi tájig. — Csepilör völgy a Biharhegységben [! Kern. ap. Fuss Trans. 228; ÖBZ. XX. 18], Rettyezát havasok [! Schur En. 226], Kerezesora havasai [Schur l. c.], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő [!], Bucsecs [! Schur En. 226], Keresztény havasok [!], Hargitta, Arszul [Baumg. l. c.], Rodna havasai [! Bielz ap. Schur VSV. I. 101; Porc. En. 21].

731. **S. Cepaea** L. spec. (ed. 1753) 431. — [S. *spathulatum* W. et K. Icones II. t. 104 (1802); Schur* Sertum n. 1056]. — Szikár dombok ritkás erdeiben és cserjéseiben a mezei tájon. — Toroczko [Lerchenf. ap. Schur En. 226]; de bizonyynyal Erdély több más helyén is föllelhető lesz.

+ 732. **S. album** L. spec. (ed. 1753) 432. — [S. *album* Baumg.* En. I. 415, — sed in herbario ejus deest; nec Fuss nec ego in Transsilvania legimus, nec in ullo herbario e Transsilvania inveni. — S. *album* Landoz! I. 7, Ercei Tord. 139, Sigerus et Emerich ap. Fuss Trans. 229, Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22, — ad S. *glaucum* W. et K. pertinent]. — Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.].

733. **S. glaucum** W. et K. Icones II. t. 181 (1804). — [S. *glaucum* Baumg.* En. I. 415. — S. *hispanicum* Auct. Trans, — non L.; cujus stirps genuina ex ipso Linnaeo perennis, hodieque aut ignota, aut in Hispania non provenit (Willkomm Prodr. Hisp. III 143): quare nomen hoc Linnaeanum omnino rejiciendum (Boiss. Fl. Orient. II. 789). — S. *anglicum* Schur Sertum n. 1063; En. 227, ex locis indicatis. — S. *album* Landoz! I. 7; Ercei Tord. 139; Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22; Sigerus et Emerich. ap. Fuss Trans. 229;

Csató Erd. Muz. IV. 81, ex ipso. — *S. dasyphyllum* Csató Erd. Muz. IV. 81, — ex ipso in Csató Erd. Muz. VI. 39]. — Sziklás napos helyeken az egész terület mezei táján a havasalji tájig többnyire bőven. — Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 91], Dragánvölgye és Székelyó völgy a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 7; II. 30], Kop-pánd hasadéka, Torda hasadéka [! Eresei Tord. 139; Wolff MNL. I. 59], Tordától az Aranyos mellékén Padságig s a Muntyle maréig [! Freyn Közlem. XIII. 110], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Enyedi hasadék [!], Csákyai [! Barth VSV. XIX. 144], és az egész hegyvidéken Csákyáig s Benedekig [!], Kecskekő [Schur VSV. X. 67], Tótfalu az Ompolynál, Vulkánhegy, Detunata, Verespatak s innen az Aranyos mentén fel Skerisóráig [!], Nyegra és Vidra hegyvidéke! a Biharhegységben, Körösbánya [Kern. ÖBZ. XX. 19], Zám, Nagyg, Haró [!], Déva hegyei [! Fuss Trans. 228], Vajda-Hunyad [!], Várhely [Hazsl. Közlem. X. 17], a Retyezát-hegység völgyei Malomviz felett, s a Galbin hegy [! Csató Erd. Muz. IV. 81], az egész Sztrigymellékén Pujtól Piskiiig [!], Verestorony szorosa [Fuss Alt. Arch. II. 368], Falkenstein Lotriora-völgy, Kerceszóra üveg-hutája [Fuss Trans. 228], Árpás-pataka és hegyvidéke [! Schur VSV. III. 86], Zernyest pataka [!], Királykő, Töresvár, Brassó [! Fuss Trans. 228], Bucsecs [! Schur En. 227], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borszék [Walz. MNL. III. 67], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 229 sub S. albo], Ünökő [Salzer Reiseb. 323] s Rodna egész hegyvidéke [Porc. En. 21], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21], Tömös szorosa, Bolnokhegy Hétfalunál [!].

var.) foliis glanduloso pubescentibus: ***S. glanduloso pubescens*** Feicht. Közlem. IX. (1873) 91—2. — [*S. dasyphyllum* Baumg.* herb. ! En. I. 414; Salzer Reiseb. 80, — non L. — *S. villosum* Baumg. En. I. 416, — ex loco indicato, nam in herbario ejus deest. — *Crassula caespitosa* Janka Linn. XXX. 569, ex loco indicato, — non Cav. — *S. glaucum* β) *glareosum* Simk. Közlem. XVI. (1879) 147. — *S. hispanicum* Fuss ! Verh. sieb. Ver. XVIII. 259]. — Folyók csorvás helyein s verőfényes dombok sziklás helyein a mezei tájon bőven. — Csucsá [Feicht. l. c.], Nagysebes [Simk. Term. Füz. V. 53], Csákyai [!], Kecskekő [bőven ! Janka l. c.], Boicza hegyein az Érczhegységben, és Déva hegyein a Kozolyáig [!], Riuszaduluj [Fuss exs. ! l. c.], Brassónál a Czenkhegyen [Baumg. ! En. sub *S. dasyphyll*], Bűdös a Szt-Annatonál [Baumg. En. sub. *S. villos*], Borszék [Salzer l. c.], Töpehegy Alsó-Rákosnál [!].

734. ***S. atratum*** L. spec. (ed. 1762) 1673. — [*S. atratum* Baumg.* En. I. 416. — *Crassula rubens* Sturm Heft 22. — *Sedum rubens* Czetz ! Erd. Muz. VI. 21]. — Havasok sziklás nyílt terein. — Retyezát havasokon a Dilma-ku-bráznál [Csató Erd. Muz. IV. 81] és a Kuszturiczán [Sigerus ap. Fuss Trans. 228], Szurul [Baumg. l. c.], Stiavu-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Negoj, Domnavölgye, Butyán [Fuss Trans. 228], Árpás havasai [Schur VSV. III. 86], Királykő, Keresztényhavas [! Fuss Trans. 228], Bucsecs Csukás, Piroksa [! Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Ünökő [Schur VSV. X. 132] és Rodna egyéb havasain [Porc. ! En. 21], Kőhavas [!].

735. **S. alpestre** Vill. prosp. (1779) 49; Dauph. III. (1789) 684. — [S. saxatile All. ped. II. (1785) 121, — non Wiggers. — S. repens Schleicher in DC. Fl. Fr. Suppl. (1815) 525. — S. rupestre Hacq; Baumg.*! En. I. 414, — non L. — S. pseudoatratum Schur En. 227 ex descriptione et locis indicatis. — S. Guettardi Czetzy! Erd. Muz. VI. 21]. — Nedves sziklás helyeken, havasokon s élőhegyeiken. — Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Kukurbeta a Biharhegységben [!], Rettyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Pareng [Fuss Trans. 229], Cibinjézer [Csató Cibinj. 309], Csorte [Fuss Trans. 229], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Kercesora havasai, Királykő, Bucsecs [Schur En. 227], Czenkhegy tetői Brassónál [Baumg. I. c.], Ünökö [! Schur VSV. X. 132] s Rodna többi havasai [Pore. En. 21], Kőhavas, Csukás, Piroška [!].

736. **S. annuum** L. spec. (ed. 1753) 432. — [S. saxatile Wiggers Primit. (1780) 35; Baumg.* En. I. 414. — S. æstivum All. Ped. II. (1785) 121]. — Sziklás helyeken, kőfalakon a mezei tájtól a havasi tájig. — Csucsá [! Feicht Közlem. IX. 91], Kissebes, Muntele-mare [Freyn Közlem. XIII. 110], Runk [Ercsei Tord. 139], Kolozsvár [Landoz I. 7], Koppánd hasadéka [Wolff MNL. I. 59], Torda hasadéka [Schur VSV. X. 74; Wolff I. c.], Vidra a Biharhegységben, Detunata [!], Rettyezát-hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 81], a Sztrigy mellékén Kovrágytól Pujig [!], Petrozsény [Barth exs. !], Pareng, Negován-mare, Talmács [Fuss Trans. 229], Reusiora völgy Talmacselnél [Schuster VSV. XXX. 29], Bisztra-Gyarmat a Dusi szorosnál [Ormay exs. !], Kereszténysziget, Nagyszében [Schur En. 227], Burkács, Kercesora üvegútjára, Domna völgye [Fuss Trans. 229], Stiavu-verosz [Fro. VSV. VIII. 128], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő [! Schur En. 227], Bucsecs [! Salzer Reiseb. 169], Keresztényhegység [! Baumg. I. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borszék [Walz! MNL. III. 67], Rodna havasai [! Baumg. I. c.], Bolnokhegy Hétfalunál [!].

737. **S. Boloniense** Lois notices (1810) 71. — [S. sexangulare Baumg. En. I. 416, et Auct. Trans. — non L.; Linnaeus nam stirpem suam «foliis suboratis adnato sessilibus gibbis» dignoscit, quum nostra planta foliis teretibus linearibus prædita sit. — S. libanoticum Ercsei Tord. 140]. — Sziklás napos helyeken a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 91], Kolozsvár [! Landoz II. 30], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 110], Torda hasadéka [! Ercsei I. c.; Schur VSV. X. 74], Koppán l hasadéka [Wolff MNL. I. 59], Kecskes, Bilak, Zám [!], Déva [! Fuss. Trans. 229], Váraljától Kovrágyig [!] és Oláhbrettyvénél a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 19], Brassó, Lövete [Baumg. I. c.], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercsei Tord. 140], Beszterce [Herzog Bistr. 22], Rodna hegyvidéke [Pore. En. 21], Gáncs [Czetzy. Erd. Muz. VI. 21].

738. **S. acre** L. spec. (ed. 1753) 432. — [S. acre Baumg.* En. I. 415. — Varietas caule dense foliato, foliis sexfariam imbricatis, idest: S. sexangulare L. spec. (ed. 1753) 432, — apud nos frequentior!]. — Napos szikár helyeken, fővényes vagy köves talajon az egész terület mezei táján, — de nem tömegesen. Böven Dereste mellett [!].

+ 739. *S. reflexum* L. spec. (ed. 1753) 431. — [*S. reflexum* Baumg.* En. I. 414, — an rectius *S. anopetalum* DC.?]. — Mészkö sziklákön a mezei tájon. — Székelykő [Wolff MNL. I. 59], Vizakna [Fuss Trans. 230], Segesvár, Töpehegy Alsó-Rákosnál [Baumg. l. c.], Kereszt-hegy [Schur En. 228], Görgény [Schur VSV. X. 157].

+ *S. elegans* Lej, idest *S. pruinatum* Link. in Brot. Lusit. II. 200, apud nos haud occurrit. — Erdélyben e nyugoteuropai növény alig nő, s ezért a *S. elegans* Schur En. 228, melyről Schur maga is azt vallja hogy «unsicher bestimmt», Erdély florájából mint bizonytalanúl közlött törlendő.

186. *Sempervivum* L. gen. n. 612.

740. *S. assimile* Schott Öst. bot. Woch. (1853) 19. — [*S. Tectorum* Baumg.* En. II. 21 et Auct. Trans. pro p.]. — Ültetve háztetőkön, s nő vadon is kőfalakon és sziklás hegyeken. — Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XI. 471 sub *S. Tectorum*], Torda hasadéka [Janka ÖBZ. VIII. 199; Wolff ap. Salzer VSV. XV. 50], Koppánd és Toroczko sziklás hegyei [Wolff MNL. I. 59], Várfalva [Freyn Közlem. XIII. 110], Kecskekő, Déva mellett a Szárhegyen és a Kozolyahegyen [!], Szerdahely [Csató Székács, 265 sub *S. Tectorum*], Kereszténysziget [Fuss Trans. 231], Nagyszeben, Töresvár [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 171], Brassó [! Andræ Bot. Zeit. XI. 471], Medgyes, Baromlaka, Kisselyk [Barth VSV. XVIII. 72], Valye-Izvoru és Valye-Dracului Rodna vidékén [Porc. En. 22], Ünőkö [? Salzer Reiseb. 323 sub *S. Tectorum*].

740/b. *S. blandum* Schott. ! Öst. bot. Woch. III. (1853) 29. — [*S. Tectorum* Baumg.* En. II. 21 pro p.; Schur ! En. 228; Landoz I. 7. — *S. rubicundum* Schur ! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858). 22, — solum nomen; Schur En. 229. — *S. acuminatum* Hinteröcker Zool. bot. Ges. VIII. 336; Simk. MNL. III. 51. — *Sedum montanum* Landoz II. 30, — nomen sphalmate ortum]. — Főkép mészkö-sziklákön a mezei tájtól a havasalji tájig. — Dragánvölgye trahit hegyein a Vlegyásza hegységben [Simk. Term. Füzt. V. 44], Hidegszamos [Landoz I. 7], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 74], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48] és Tilalmas Toroczkonál [Barth Arch. XV. 110], Enyedi hasadék [Schur VSV. X. 71], Felső-Gáld és Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 144; Arch. XV. 110], Kecskekő [! Hinteröcker l. c.; Schur VSV. X. 67], Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Verestorony szorosa [Unver. ap. Fuss Trans. 232], Nagyszeben, Töpehegy ! Alsó-Rákosnál [Schur ! En. 228 sub *S. Tectorum*], Fogarasi havasok [Primics Kárpát. VII. 376], Királykő havasalji tájai [! Kotschy ZBG. III. 65—6], Brassó hegyei [! Schur VSV. X. 205], Kőhavas [Schur En. 229], Öcsém [Schur VSV. X. 169], Korongyis [Reckert ap. Fuss Trans. 232].

Azelőbbtől csupán abban különbözik, hogy rózsát képező tölevelei mindkét lapjukon meztelenek.

A praecedente solum foliis rosularum utrinque glabris nec puberulis distinguitur.

741. *S. montanum* L. spec. (ed. 1753) 465. — [*S. montanum* Baumg.* En. II. 23. — *S. Funkii* Schur Verh. sieb. Ver. III. 86; En. 228, et

S. Braunii Schur En. 229, — nec. aliorum, ex locis indicatis. — *S. arachnoideum* Czetz in Salzer Reiseb. 323, — nam Czetz posterius in enumeratione sua *S. arachnoideum* non enumerat, sed ex affinitate ejus *S. montani* mentionem facit; nec alius *S. arachnoideum* in alpinis *Rodnensibus* invenit]. — Havasok sziklás füves helyein. — Zenoga tónál a Rettyezát havasokon [Simk. Közlem. XV. 550]. Szurul [Fuss Trans. 231], Árpás havasai [! Andrá Bot. Zeit. XI. 472; Schur VSV. III. 86], Töpe és Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál [? Baumg. l. c.], Brassó, Pietrille-rosi Moldova határán [Fuss Trans. 231], Ünökő [Andrá Bot. Zeit. XI. 472], Korongyis [Schur VSV. X. 145], Cisia, Putredul és Galacz rodnai havasok [Porc. En. 21].

† 742. *S. arachnoideum* L. spec. (ed. 1753) 465. — [*S. arachnoideum* Baumg.* En. II. 22, — sed in herbario ejus deest]. — Bucsecs és Teszla havasokon [Baumg. l. c.].

743. *S. arenarium* Koch Syn. (ed. 1837) 833. — [*S. hirtellum* Schott ap. Fuss Verh. sieb. Ver. VIII. (1857) 171 (solum nomen), — ex Neih. Nachtr. zu Maly En. 210]. — Sziklás erdőkben mész-kő havasok havasalji és felső-hegyi táján. — A Biharhegység bihari oldalán a Piatra-munceluluion [!], Korongyis mész-kő falán [Kotschy* ap. Fuss l. c.].

744. *S. soboliferum* Sims. Bot. Mag. XXXV. (1812. april) tab. 1457! — [*S. globiferum* L. spec. (ed. 1753) 464; (ed. 1762) 665, — pro p.; Baumg.*! En. II. 22. et Auct. Trans. — *S. Wulfenii* Auct. Trans., — qui *S. globiferum* Baumg. cum *S. Wulfenii* Hopp. unum esse cogitaverunt. — *S. Heuffelii* Schur herb. ! En. 229, — non Schott. — *S. hirtum* Auct. Trans. excepto Baumg. ! En. II. 22, — non L. — *S. Brassaii* Czetz ! Erd. Muz. VI. 21. — *S. hirtum* var. *transsilvanicum* Andrá Bot. Zeit. XI. 472 seu *S. patens* Andrá Bot. Zeit. XIV. 472, — ex locis indicatis]. — Sziklás mész-kő hegyeken a mezei tájtól a havasalji tájig. — Vulturésze és Skerica Padságnál [!], Kecsekő [Schur En. 229], Riuszaduluj [Fuss Trans. 232], Szurul [Baumg. l. c.], Barczasági havasok: így a Királykövön [! Schur En. 229 et Schur exs. ! sub *S. Heuffelii*], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 229], Öcsém [Fuss ap. Grisb. Iter. n. 119; Fuss exs. ! et VSV. XX. 168], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Schur Reiseb. 234], Rodna havasai [Baumg. l. c.; Porc. En. 22; vidi in herb. Czetz ! sub *S. Brassaii*].

† *S. Ruthenicum* Koch Syn. (ed. 1843—5) 289. — [*S. Zelebori* Schott ! Öst. Bot. Woch. VII. (1857) 245. — *S. globiferum* L. pro p.] Besser Enum. Volh. Pod. 58-dik lapján a Baumgarten *S. globiferum*-járól azt véli, hogy: «videtur omnino idem cum nostro, exclusis synonymis Jacq. et Wahlenb». Minthogy a Besser En. Volh. 57-ik lapján említett *S. globiferum* nem egyéb mint *S. Ruthenicum* Koch Syn. ed. II. 289; ezért Nyman, úgy az ő Syll. 258, mint Consp. 259 lapján, Erdélyből is fölveszi a *S. Ruthenicum*-ot. — Besser azonban nem jól vélekedett, mert a Baumgarten herbariumának *S. globiferum*-ja ! = *S. soboliferum* Sims.; másrészt a *S. globiferum* Baumg., a Baumgarten leírása szerint sem tartozhatik a *S. Ruthenicum*-hoz, mert Baumgarten az ő növényének leveleit csak pillás élűeknek vallja «foliis imbricatis ci-

liatis» míg a *S. Ruthenicum* levelei mirigyesen borzasok. A Baumgarten *S. globiferum*jának lelőhelyein is eddig csak a *S. globiferum* Sm. volt található, míg a *S. Ruthenicum* nem. [*S. globiferum* Baumg. apud Besser En. 58 ad *Semper vivum globiferum* Bess., idest *S. Ruthenicum* Koch trahitur; sed stirps Baumgarteniana tam ex herbario ejus et locis indicatis, quam ex descriptione foliorum, quae solum «ciliata» dicuntur, — ad *S. soboliferum* Sims pertinet. — *S. Ruthenicum* Koch ex Hungaria mihi solum e rupibus rhyoliticis Treskovác ad pagum Svinicza sitis, notum].

745. **S. Heuffelii** Schott. in Ost. bot. Zeit. II. (1852 januario) 18. — [*S. patens* Grisb. Iter 315 (1852 december). — *S. hirtum* Baumg.*! En. II. 22. — *S. ciliatum* Schur! seu *S. campaniforme* Schur! En. (1866) 229. — *S. transsylvanicum* Bak. in Nym. consp. 260]. — Magasabb hegyvidékek mészkő szikláin déli és keleti Erdélyben. — Lepusnik völgye a Retyezát hegységben! [Hazsl. Közlem. X. 33. 17], Kereszténysziget, Kisdisznód, Nagydísznód, Falkenstein Rinszaduluj megett [Schur! En. 230], Fogaras havasai [? Primics Kárpát VII. 376], Királykő [Kotschy ZBG. III. 63], így annak Kreputura szakadékában [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 171], Csukás [Fuss Trans. 232], Tarhavas [Baumg.! l. c.], Őcsém, Fekete-Hagymás Kurmatura Csikszeredánál [Haynald herb.!]].

XXXVIII. *Droseraceae* DC. Theor. Elem. ed. I. 214.

187. *Drosera* L. gen. n. 391.

746. **D. rotundifolia** L. spec. (ed. 1753) 281. — [*D. rotundifolia* Baumg.* En. I. 274. — *Draba rotundifolia* Czetz Erd. Muz. VI. 14. — nomen sphalmate ortum]. — Lápokon a mezei tájtól a havasi tájig. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [Simk. Term. Fü. V. 44, 55], Magyar-Valkó [Fuss Trans. 87], Beleshegy a Meleg-Szamos vidékén [Baumg. En. I. 274], Kolozsvárt a Feleki-erdőben [Landoz I. 4], Biharhegységben a Kalinyeászán [!], és Nyegrától a Kukurbetáig [! Kern. ÖBZ. XVIII. 37], Magyar-Bagó [Csató exs. !], Mluha-tó [Csató MNL. IX. 6], Szászsegesd [Baumg. l. c.], Kercesora [Fuss Trans. 87], Felső-Árpás falu, és az Árpási havasok lápjai [!], Büdöshegy lápjain, így a Kukojszáson! és a Sósmezőn [Baumg. En. I. 274], Borszék [Andræ Bot. Zeit. XI. 417, Szalárd völgye [Nagy ap. Eresei Tord. 70], Sztrimbu hágón és Cosna falunál [Porc. En. 8], Rodna [Czetz! l. c.].

+ **D. anglica** Huds. Fl. Angl. (ed. II. 1778), I. 135. — Kukojszás lápján hihetőleg, mert ott a *D. rotundifolia* × *anglica*-t leltem.

747. **D. rotundifolio-anglica** Schiede Pl. Hybr. (1825) 69. — [*D. obovata* M. et K. Deutsch. Fl. II. (1826) 502. — *D. longifolia* L. pro p.; Baumg.*! En. I. 274 tam ex herbario ejus, quam praecipue ex loco natali; Schur Verh. sieb. Ver. X. 193, 197; Schur En. 88. *D. intermedia* Schur En. 89; Nym. consp. 82 quoad stirpem Trans., — non Hayne in Schrad Journ. (1800) I. 37, — cujus stirps genuina jam in

Austria caret, et secundum cl. Neilreich, Europam magis septemtrionalem solum incolit. (Vide Neilr. Niederöst. 465). — Állandó mohos lápokon. — Árpás hegy tövéénél [Schur En. 83 sub D. intermedia], Tusnád mellett a Kukojszáson [! Baumg. l. c.].

XXXIX. *Saxifragaceae* DC. Prodr. IV. 1.

188. *Parnassia* L. gen. n. 384.

748. **P. palustris** L. spec. (ed. 1753) 273. — [P. palustris Baumg.* En. 268. — P. alpina Czetz Erd. Muz. VI. 18, — solum nomen]. — Magasabb hegyvidékeink nedves lápos rétein a mezei tájtól a havasi tájig az egész területen gyakori.

† *Philadelphus coronarius* L.; colitur in hortis. — Kerteink dísz-cserjéje.

189. *Ribes* L. gen. n. 281.

749. **R. Grossularia** L. spec. (ed. 1753) 201. — [R. Grossularia Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. I. 179. — R. hybridum Schur. En. 230. — R. aciculare Borb. ÖBZ. XXXVI. 247, — non Sm.] — Magasabb hegyek sziklás erdeiben főképp a hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Koppánd hasadéka, Hesdát és Asszonyfalva hegysége [Ercsei Tord. 126], Torda hasadéka [! Wolff MNL. I. 59], Padság hegyvidéke [! Kecskekő [Schur VSV. X. 66], Vidra és Szkerisora hegyei a Biharhegységben [! Kern ÖBZ. XX. 72], Nyegra hegyein és a Vulkánhegyen Abrudbányánál [!], Szuszény felett a Retyezáthegységben [Heuff. ZBG. VIII. 110], Bisztra völgye Bukovánál [!], Guraró [Fuss Trans. 233], a Barcaság előhavasain, Cseretető Csikszeredánál [Baumg. l. c.], Almás, Lövete [Fuss Trans. 233], Csik-Szt-Domokos hegyei [Schur ÖBZ. VIII. 24; VSV. X. 164, 168], Borszék [! Salzer VSV. VII. 53], Rodna hegysége [Porc. En. 22].

† **R. Uvacrispa** L. spec. (ed. 1753) 201. — [R. reclinatum Baumg. herb. l. En. I. 179]. — *R. rubrum* L. l. c. 200. — *R. aureum* Pursch. — Frequenter coluntur. — Kerteink kedvelt cserjéi.

750. **R. alpinum** L. spec. (ed. 1753) 200. — [R. alpinum Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. I. 178]. — Magasabb hegyvidékek sziklás szakadékos völgyeiben és hegyoldalain. — Toroczko hegyei [Lerchenf. l. c.], Vidra, Valye-Ordenkusiei [! Kern. ÖBZ. XX. 72 és a Skerisorai jégbarlang felé a Biharhegységben [!], Brassó [Schur En. 230], Háromszék és Csikszék hegyein, Lövete [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur VSV. X. 164, 168], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Görgény-Kelemen havasok [Ercsei Tord. 126], Rodna hegysége [Baumg. l. c.], Bisztra völgyében Bukovánál Hunyadmegyében [!].

751. **R. nigrum** L. spec. (ed. 1753) 201. — [R. nigrum Baumg.* En. I. 178]. — Árnyékos erdőkben a mezei és hegyi tájon. — Toroczko magas hegyein [Ercsei Tord. 126], Csáklyaikó [Barth VSV. XIX. 144],

Kecskekő [Schur VSV. X. 66], Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Ocsém [Schur VSV. X. 164, 168], Besztercze [? Müller in Herzog Bistr. 22].

752. **R. petraeum** Wulf. in Jacq. Miscell. II. (1781) 36. — [R. petraeum Baumg.* En. I. 177]. — Sziklás erdős helyeken a hegyi és havasalji tájon. — Torda havasai [Eresei Tord. 125], Zsijecz és Mizsa patakok völgye a Szleveju-mare alatt a Pareng hegységben [Simk. Közlem. XV. 550], Keresztényhegység, Kőhavas, Büdös és környéke [Baumg. l. c.], Podu-Haiti a Besztercei hegységben [Fuss Trans. 234].

190. *Saxifraga* L. gen. n. 764.

753. **S. Aizoon** Jacq. Aust. V. (1778) 18. — [S. Aizoon Baumg.* En. I. 371. — *S. crustata* Csátó Erd. Muz. IV. 81. — *S. Cotyledon* Sigerus ap. Baumg. Mant. 38. — *Stirps nostra foliis brevioribus vel longioribus, statura majori et minori permultum variat, quare synonymis innocuis abundat*:

1. *Formarum majorum foliis oblongo linearibus præditarum synonyma sunt: S. longifolia et S. crustata* Baumg. herb. ! En. I. 370, — non Lapeyr. nec Host; *S. cultrata* Schott ! *Analect.* 23; *S. elatior* Schur En. 231, Fuss Trans. 235. — non M. et K.; *S. Hostii* Neilr. et Janka in Neilr. Nachtr. 64, non Tausch; *S. recta* Lap.; Kern. Öst. bot. Zeit. XX. 70.

2. *Forma major foliis brevioribus ideo latioribus magisque oblongis: S. robusta* Schott ! *Analecta* 22.

3. *Formæ minores brevifoliæ: S. notata* Schott ! *Analecta* 22; *S. læta* Schott ! *Analecta* 24; *S. cochlearis* Schott ! *Analecta* 25; *S. ciliolata* Schur En. 231.

4. *Forma fortuita multicaulis: S. globulifera* Schur ! En. (1866) 232, — non Desf. Fl. Atl. I. 342; *S. capitata* Czetz herb. ! Erd. Muz. VI. 20. Fere omnes hæ formæ ad var: *S. intacta* Willd. Hort. Ber. I. (1809) 75, pertinent.

Mészkö, gránit és trahit hegyek sziklás helyein a mezei tájtól a havasalji tájig, az Erdélyt környező összes havas hegyvidékeken; csupán a Parengről nem ismerjük, s ritka a Reteyzáton [! Csátó Erd. Muz. IV. 81] és a Cibinhegységben [Fedeläse: Sigerus l. c.]. — Előfordúl alacsonyabb hegyvidékeinken is, nevezetesen: Tur hasadéka [Landoz I. 8], Torda hasadéka [! Salzer VSV. XV. 50], Toroczko hegyei [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Felső-Gáld és Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 141, 144], Kecskekő [! Schur VSV. X. 67], Detunata, Nagygát hegyei [!], Üvegcsűr Görgényvidékén [Walz ! MNL. III. 67].

754. **S. demissa** Schott et Kotschy ! Öst bot. Zeit. IX (1859) p. 8. [S. mutata Baumg.* En. I. 371; et Auct. Trans. omnium; etiam Engler Sax. 249 quoad pl. transsilvanicam, — non L. — *S. Transsilvanica* Fuss ! Trans. (1866) 236]. — A Bárczaság havasainak mészköszikláján a havasalji és havasi tájon. — Királykő [! Andrá Bot. Zeit. XI. 472], Keresztényhavasok [!], Bucsecs, Kőhavas, Csukás, Piroška [! Baumg. l. c.].

755. **S. luteoviridis** Schott et Kotschy Bot. Zeit. IX. (1851) 65. — [S. luteopurpurea Baumg.* En. I. 372 et Auct. Trans.]. — Mészkö

sziklákon a havasi és havasalji tájon. — Felső-Gáld kőszirte és a Csáklyaikő [! Baumg. l. c.], Poresesd hegyei, Szurul és Prislop frecki-havasok, Podriesel árpási-havas [Fuss Arch. I. 104], Keperiacze! Butyán, Domna völgye [Fuss Trans. 237], Vurfu-Luci [Baumg. l. c.], Királykő [Schur En. 233], Keresztény havasok [!], Bucsecs. Piroska [! Baumg. l. c.], Csukás [Kotschy ZBG. III. 140], Ünőkő [Andræ Bot. Zeit. XI. 474], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], s Rodna összes mészkő-havasain [Porc. En. 22], Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.], Kőhavas [!].

† *S. Burseriana* L. spec. (ed. 1753) 400. — Dregus és Vist havasai a Fogarasi hegységben [Baumg.* En. I. 374, — sed in herbario ejus deest], Bucsecs [Schur ap. Engler Sax. 271, — sed ibidem nemo alius invenisse potuit], Szarkó [Nagy Péter ap. Andræ Bot. Zeit. XI. 472, — sed montes plures in Transsilvania et confiniis hoc nomine salutantur, nunc qualis Sarkó?].

756. *S. Rocheliana* Sternb. Saxifr. Suppl. (1822) 2; Sternb. in Host. Aust. I. (1827) 501. — [*S. caesia* Baumg.? En. I. 374; Schur En. 233. — *S. pseudocaesia* Roch. Ban. (1828) t. 3; Kovács* in Sternh. Sieb. 24]. — Völgyszorosok, szakadékok meredek mészkő-falain a hegyi és havasalji tájon. — Torda hasadéka! [Kovács l. c.]. Székelykő [! Nagy Péter ap. Andræ Bot. Zeit. XI. 472], Padság hegyein bőven! s a Muntyele-marén [! Freyn Közlem. XIII. 110], Piatra-Strucu Vidránál és Ordenkusa hasadék Szkerisoránál a Biharhegységben [!], Bucsecs [Schur En. 233; Baumg. l. c. sub *S. caesia*. — sed *S. caesia* in herbario Baumgarteniano deest. nec stirps illæ genuina in alpe Bucsecs nascitur].

† *S. squarrosa* Sieb. — Vurtop árpási havason [Schur En. 233].

757. *S. Baumgartenii* Schott. in Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 126. — [*S. retusa* Baumg.* En. I. 382, — et Auct. Trans., — non Gouan. — *S. perporosa* Schur! En. (1866) 234. — *S. retusa* var.) 5—7 punctata Schur Sertum n. 1096]. — Havasok sziklás magaslatain. — Bulla [Fuss Trans. 238], Árpás havasain bőven [! Schur VSV. III. 86; En. 234], Tericza [! Fuss Trans. 238], Dregus havasai [Baumg. l. c.], Bucsecs [Fuss l. c.], Ünőkő [Andræ Bot. Zeit. XI. 472].

758. *S. oppositifolia* L. spec. (ed. 1753) 402. — [*S. oppositifolia* Baumg.* En. I. 381. — *S. biflora* Schur Verh. sieb. Ver. III. 86; Schur En. 234; Fuss Verh. sieb. Ver. V. 99, et Auct. Trans. — *S. Kochii* Salzer Reiseb. 323; Schur En. 234, — non Hornung, ejus stirps genuina ex Engler sax. 282 = *S. oppositifolia* × *biflora*. — *S. Rudolphiana* Schur Verh. sieb. Ver. I. 101; II. 176; III. 86; X. 145; Kladni ap. Fuss Trans. 238]. — Havasok sziklás magaslatain helyenként bőven. — Retyezát [? Schur En. 234], Czibinjézer. Csorte, Bulató [Fuss! Trans. 238], Negoj [Schur En. 234], Butyán [Kladni ap. Fuss Trans. 238 sub *S. Rudolphiana*], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 86 sub *S. biflora* et *S. Rudolphiana*], Tericza [! Fuss Trans. 238], Fogaras havasai [Winkler ap. Engler Saxifr. 277; Schur VSV. II. 176 sub *S. Rudolphiana*], Bucsecs! Piroska [Baumg. l. c.], Csukás! [Kotschy ZBG. III. 139], Ünőkő [Fuss! VSV. V. 99 sub *S. biflora*; Bielz ap. Schur VSV. I. 101 sub *S. Rudolphiana*], Korongyis [Schur

VSV. X. 145 sub *S. Rudolphiana*] és Rodna többi havasain [Pore. En. 22], Kőhavas [!].

† 758. *b. S. Rudolphiana* Hornsch. in Koch Syn. (ed. 1837) 269. — Bulla [Schur exs. ap. Engler Saxifr. 278, — sed quum Schurius ex alpe Bulla *S. Rudolphianæ* in publicationibus suis nullibi mentionem faciat. Fuss autem in alpe illa solum *S. oppositifoliam* legat, — exemplar illud citatum valde dubium apparet].

759. *S. bryoides* L. spec. (ed. 1753) 400. — [*S. bryoides* Baumg.* En. I. 375. — *S. aspera* Schur Sertum n. 1100 cum ?; Schur En. 234. — *S. tenella* Schur En. 234]. — Havasok szakadékos sziklás helyein. Retyezát, Pareng [! Baumg. l. c.), Csorte, Albie, Bullató [Fuss Trans. 239], Domna tava [Fro. VSV. VII. 127], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Dregus havasai [Fuss Trans. 239], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Bucsecs! Piroška [Baumg. l. c.), Csukás] Kotschy ZBG. III. 140]. Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Korongyis [Schur VSV. X. 145].

760. *S. autumnalis* L. spec. (ed. 1753) 402. — [*S. aizoides* L. spec. (ed. 1753) 403; Baumg.* En. I. 379. — *S. autumnalis* Baumg. l. c.; hæc forma foliis eciliatis aut vix ciliatis apud nos frequentior. — *S. atrorubens* Bert.; Schur! Sertum n. 1102]. — Havasok csermelyei mentén nedves köves helyein elég bőven. — Vurfu-Serpuluj [Baumg. ap. Fuss Trans. 239], Jorgován köve és a Kuszturnák a Retyezáthegeységben [Csató Erd. Muz. IV. 81]; Pareng [Fuss Trans. 239], Fedelése [Sigerus ap. Fuss l. c.), Piesoru-Burkuluj Porcesd felett, Csorte, Domnavölgye, Butján [Fuss Trans. 239], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 86], Ucsa-mare [Fuss Trans. 239], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő [!], Bucsecs! Teszla [Baumg. l. c.), Csukás! [Kotschy ZBG. III. 140], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercei Tord. 90], Rodna havasai, Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.), Kőhavas [!].

761. *S. stellaris* L. spec. (ed. 1753) 400. — [*S. stellaris* Baumg. En. I. 373. — *S. Clusii* Schur Sertum n. 1104, et Auct. Hung. omnium, — non Gouan, cujus planta genuina est (sec. Engler Saxifr. 133) synonymon *S. leucanthemifoliae* Lap. Pyrenæos et Sevenses solum incolentis. — *S. leucanthemifolia* Auct. Trans., — non Lap. — *S. stellaris b*) hispidula Roch. ban. (1828) f. 8, — non *S. hispidula* Don. (1822)]. — Csermelyek mentén összes valódi havasainkon, a Vlegyászat kivéve. — Biharhavasok [! Kern. ÖBZ. XX. 70], a Retyezáttól a Bucsecsig!, továbbá Rodna havasain [Baumg. l. c.; Fuss Trans. 240].

† *S. Geum* L. e flora nostra tollenda; nam in herbario Baumg. deest, porro in alpinis Rodnensibus, ubi eam Baumg. En. I. 376 indicat, non provenit; denique stirps Linnæana teste Engler Sax. 230, solum Pyrenæos et Hiberniam incolit.

762. *S. cuneifolia* L. spec. (ed. 1762) 574. — [*S. cuneifolia* Baumg.* En. I. 373]. — Főképp árnyas mészkősziklákön a hegyi és havasalji tájon. — Kecsekő [!], Vidra mészkő bércei [! Kern. ÖBZ. XX. 70], Kukurbeta és Bihar havasalji tájai [!], Lunkány és Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 19], Uriki bükkőse a Retye-

zát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Muncsel hegysége, Kisdisznód! Zood, Présbe. Prehodyste, Szurul, Avrisel, Burkács, Csorte, Kerczesora üveghutája, Butyán [Fuss Trans. 240], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 86], Tericza [Fuss Trans. 240], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 176], Zernyest [!], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XI. 473; Kotschy ZBG. III. 63], Bucsecs, Keresztényhegység [! Fuss Trans. 240], Czenkhegy Brassónál [Schur VSV. X. 204], Búdös [Schur VSV. X. 195], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercsei Tord. 90], Ünőkő [Schur En. 235, — sed ibidem a nullo scrutatori inventa], Kőhavas, Teszla, Csukás, Piroska [!].

763. **S. Pedemontana** All. Fl. Ped. II. (1785) 73, tab. 21. — [S. cymosa W. et K. Icones I. t. 88 (1801). — S. Allionii Baumg.* En. I. 378, et Auct. Trans. — S. ajugæfolia Schur Sertum n. 1107; En. 236, — non L. cujus stirps genuina sec. Engler Saxifr. 161, Pyrenæos solum inhabitat]. — Havasok szakadékainak kőfalain és törmelekein. — Retyezát havasok [Heuffel ZBG. VIII. 111], Pareng havasok [! Fuss Trans. 241], Frumósza [Grisb. Iter n. 123], Folte, Szurul, Vurfu-Moasi [Baumg. l. c.], Csorte, Negoj, Lajta forrás vidéke, Bullató [Fuss Trans. 241], Domna tó [Fro. VSV. VII. 127], Árpás havasai [bőven! Fuss Alt. Arch. II. 365], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Cordon de la Schmidt, Bucsecs, Rodna havasai [Baumg. l. c.].

764. **S. muscoides** Wulf. in Jacq. Miscell. II. (1781) 123! — [S. muscoides All. Fl. Pedem. II. (1785) 70, non ad hanc, sed ad S. trichodem Scop. pertinet: vide n. 766. — S. adscendens, caespitosa, muscoides et moschata Baumg.*! En. I. 380—381 et Auct. Trans. — S. crocea Salzer Reiseb. 323; Schur En. 237. — S. atropurpurea Schur Sertum n. 1110; En. 237. — S. exarata Schur Sertum n. 1112, Schur En. 237, — non Vill., cujus stirps genuina apud nos non nascitur. — S. groenlandica et S. Sternbergii Schur Sertum n. 1113. — S. hypnoides Baumg. En. I. 383; Schur Verh. sieb. Ver. III. 86, — non L. cujus stirps genuina Europam occidentalem solum inhabitat. — S. *Rhei* Schott.! Analecta (1854) 30, est forma foliis margine sparse glanduloso ciliatis et apud nos frequentissima]. — Havasok törmelékes köves helyein. — Jorgován köve a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Pareng havasok [Reissenberger ap. Fuss VSV. XIV. 204]. Csorte havas, Bulla és Domna völgyek forrás vidékei [Fuss l. c.], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 86], Úcsa-mare [Baumg. ap. Fuss l. c.], Dregus havasai [Baumg. En. sub S. hypnoide], Vurfu-Luci [Baumg. En. sub S. adscendente], Királykő [! Hornung ap. Andræ Bot. Zeit. XI. 473], Bucsecs [! Baumg. l. c.], Kőhavas, Piroska [Baumg. l. c. sub S. adscendente], Csukás [Kotschy ZBG. III. 140 sub S. caespitosa], Őcsém [Fro. Arch. III. 156], Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Gergeleu [Herbich Buc. p. V.].

† *S. aphylla* Sternb. Revis. Saxifr. (1810) 40. — [S. stenopetala Gand. Syn. Saxifr. (1818) 70; Schur* En. 237]. — Bucsecs [Schur l. c.].

765. **S. sedoides** L. spec. (ed. 1753) 404. — [S. sedoides Baumg.* En. I. 375. — S. Hohenwartii Kotschy Zool. bot. Ges. III. 65, — ex loco natali]. Mészköhavasok szikla réseiben. — Királykő

[Kotschy! ZBG. III. 65], Bucsecs, Teszla [Baumg. l. c.], Istenszéke [Ercsei Tord. 90].

766. **S. trichodes** Scop. Carn. (ed. 1772) 295, tab. 15! — [S. muscoides All. Fl. Pedem. II. (1785) 70, tab. 61, fig. 2! ex ipso, et ex citatione ejus Hall. Hist. n. 985. — S. planifolia Lap. Fl. Pyren. (1795—1801) 31; Baumg.* En. I. 375, — sed in herbario ejus deest]. — Havasok sziklás tetőin. — Fogaras havasai [Baumg. l. c.], a Bucsecs Babele nevű kupján tehát már Rumániában [Kotschy ZBG. III. 134].

767. **S. androsacea** L. spec. (ed. 1753) 399. — [S. androsacea Baumg.* En. I. 373. — S. depressa Sternb.]. — Havasok szakadékos nyirkos szikláin. — Jorgován köve a Retvezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Pareng, Prislop, Rakoviczán, Csorte [Fuss Trans. 243], Szurul [Baumg. l. c.], Domna tava [Fro. VSV. VII. 127], Bulla forrásvidéke, Butyán [Fuss Trans. 243], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86]. Királykő [!], Bucsecs! Kőhavas, Csukás [Baumg. l. c.], Ősém [Schur En. 238], Rodna havasain, így: Korongyis, Rotunda és Lapadna [Baumg. l. c.], Ünőkő [Schur VSV. X. 133]. Gergeleu [Herbich Buc. p. V.].

768. **S. adscendens** L. spec. (ed. 1753) 405. — [S. petraea et S. rupestris Baumg.*! En. I. 377—378; Schur Verh. sieb. Ver. III. 86; X. 74, — nec aliorum. — S. Bellardi All.; Fuss Trans. 243. — S. controversa Sternb. Revis Saxifr. (1810) tab. 16]. — Sziklás helyeken a hegyi tájtól a havasi tájig. — Piara-arsze [Fuss Trans. 243], Torda hasadéka [Ercsei Tord. 90; Janka Linn. XXX. 569], Székelykő [! Schur ap. Engler Saxifr. 85], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Kecskekő [Schur VSV. X. 67], Jorgovánköve a Retvezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Priszlóp, Szurul, Domnavölgye, Bulla víz-esése, Butyán [Fuss Trans. 243], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Piscu-szomnuluj [Baumg. ap. Fuss Trans. 243], Királykő, Bucsecs [! Andrae Bot. Zeit. XI. 473; Kotschy ZBG. III. 65, 137], Brassóhegyei, Keresztény-havas [! Schur En. 239], Ősém [Schur OBZ. VIII. 22], Borszék, Korongyis [Baumg. l. c.], Ünőkő [Schur VSV. X. 133], Hét-falu hegyei, Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

var.) **S. ramosissima** Schur! En. (1866) 239. — [S. controversa β) multicaulis Reichb. in Heuff! Zool. Bot. Ges. VIII. 111, — solum nomen. — S. annua β) alpestris Rochel Ban. 7, — solum nomen]. — Havasok tetőin. — Bucsecs tetői [! Schur En. 239].

769. **S. tridactylites** L. spec. (ed. 1753) 404. — [S. tridactylites Baumg.* En. I. 378]. — Napos sziklás hegyeken a mezei tájtól a havasalji tájig. — Torda hasadéka [! Landoz I. 8; II. 30], Székelykő [! Winkler OBZ. XVI. 48], Sárd és Gyulafehérvár közt [Cserni Gyulaf. 26], Vidra a Biharhegységben, Vajda-Hunyad és Goyasdia hegyei [!], Nagyszeben, Talmács, Szurul, Kerczesora havasai, Árpás, Királykő, Bucsecs [Schur En. 238], Toplicza [Ercsei Tord. 90], Hudie-Ismelor [Fuss Trans. 244]. —

770. **S. bulbifera** L. spec. (ed. 1753) 403. — [S. granulata Baumg.* En. I. 477., ex locis indicatis, nam in herbario ejus deest]. — Fűves hegylejtőkön a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda [Wolff ap. Schur En.

240], Bilak [Schur En. 240], Talmács [Schur ap. Fuss Bericht 24], Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.; Schur En. 240], Mesterháza hegyein a Kelemen hegységben [Ercsei Tord. 90].

† *S. cernua* L. spec. (ed. 1753) 403. — [S. cernua Baumg.* En. I. 382]. — Havasok lecsüngő sziklái alatt. — Obirsia és Domnele havasok közt a Bucsecsen. — tehát már Rumániában [Janka Közlem. XII. 184], Gemenea rodnai havason, — tehát már Máramarosban [Baumg. l. c. ! sed in herbario ejus deest, nec recentius in alpe Geme-nea inventa].

771. *S. Carpatica* Reichb. Germ. Exs. (1832) 552. — [S. rivularis Townson Travels in Hung. (1797) 487; Baumg.*! En. I. 383, — non L.]. — Havasok nyirkos szakadékein és törmelékein. — Dreksán-Commando a Retezát hegységben [Baumg. herb. !], Csorte, Negoj, Bullató [Fuss Trans. 245], Árpás havasai [bőven! Alt. Arch. II. 366], Tericza [Fuss Trans. 245], Ucsa-mare [Baumg. herb. !], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Rodna havasain, így: Stol, Korongyis [Baumg. l. c.], Ünökő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], valamint Galacz és Obersia-Rebri [Porc. En. 23], Cziblesz [Fuss Trans. 245].

772. *S. heucherifolia* Grisb. Iter. (1852) 317. — [S. rotundifolia Baumg.*! En. I. 376, — et Auct. Trans., quoad plantam alpestrem. — S. fonticola Kern. ! Öst. bot. Zeit. XII. (1862) 90]. — Havasok forrásai és sziklás csermelyei mentén többnyire bőven. — Retyiczel [Bielz VSV. III. 175], és Piatra-arsze a Vlegyásza hegységben [Wolff ap. Fuss VSV. VIII. 171], Csepilor-völgy a Biharhegységben [! Kern. l. c.] és a Bihar s Cucurbeta havasok egyéb csermelyei mentén [!], Retezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 81]. Cibinjézer [Csató Cibinj. 309], Szurul [Baumg. l. c.], Vurfu-Moasi [Fuss Trans. 245], Budislav, Csorte, Lajta völgye [Fuss VSV. VIII. 171], Negoj [Fuss Trans. 245], Domna-völgye [Fro. VSV. VII. 126—127], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 86], Tericza [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő [!], Bucsecs [! Schur En. 240], Keresztényhegység, Kőhavas, Teszla [Baumg. l. c.], Ünökő [Schur ap. Fuss VSV. VIII. 172; Czetz Erd. Muz. VI. 20], Bullató [Ormay exs. !].

772/b. *S. glandulosa* Grisb. Spicil. I. (1843) 336 pro var. *S. rotundifoliae*. — [S. repanda Baumg.*! En. I. 376. — S. Heuffelii Schott! Analecta 28; et S. angulose Schott! Analecta 29. — S. rotundifolia Auct. Trans. quoad plantam e region ecampestri]. — Magasabb hegyvidékek árnyas völgyeiben a mezei tájon. — A Retezát-hegység két völgye Malomviz felett [! Kotschy ap. Fuss. VSV. VIII. 172], Ponories és Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 19], Muncsel hegysége [Unver. ap. Fuss VSV. VIII. 171, et Fuss Trans. 245], Kereszténysziget hegysége, Butyán, Árpás [? Schur En. 240], a Bucsecs északi szakadécai [Baumg. l. c.; Kotschy! ap. Fuss VSV. VIII. 152], Kőalja-Ohába [!].

773. *S. racemosa* Townson Travels in Hung. (1797) 488. tab. 15, — pro var. *S. nivali*. — [S. hieracifolia W. et K. ap. Willd. spec. II. (1799) 641. W. et K. Icones I. tab. 18 (1800); Baumg.* En. I. 372]. — Havasok törmelékes füves helyein gyéren. — Kerczesora havasai

[Schur En. 240], Árpás havasai [!Schur VSV. III. 86], Tericza [!Fuss Trans. 246], Ünökő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Korongyis [Fuss Trans. 246], Galacz [Herbich Buc. p. V].

191. *Chrysosplenium* L. gen. n. 558.

774. *Ch. alternifolium* L. spec. (ed. 1753) 398. — [*Ch. alternifolium* Baumg.* En. I. 337. — *Hydrocotyle vulgaris* Baumg.! herb. ex loco a Baumgartenio indicato (Baumg. En. I. 209), nempe «post passum Ojtoz», — sistit statum sterilem *Chrysosplenii alternifolii*, e foliis radicalibus æstivalibus constantem. *Ch. nivale* Schur! ÖBZ. VIII. 394 (solum nomen); Schur En. 241, est forma macra alpina, solum in valle «Bulla» (Schur ÖBZ. VIII. 394), et in alpinis Árpásensibus (Schur En. 241) indicata]. — Összes hegységeink nedves árnyas helyein s patakainál, melyek a bükkösök övéig vagy azon túl is emelkednek.

775. *Ch. alpinum* Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 133 descript.; Schur Verh. sieb. Ver. II. 176 solum nomen. — [*Ch. oppositifolium* Baumg.* En. I. 338, et Auct. Trans., — non *L. cujus stirps genuina* solum foliis majoribus et dorso magis glaucis a nostra stirpe ægre differre videtur. — *Ch. Kamtschaticum* Janka Linn. XXX. 570, — non Selechtd. — *Ch. glaciale* Fuss Trans. (1866) 247; Fuss Verh. sieb. Ver. X. (1859) 133 pro synonymo *Ch. alpini* Schur. — *Ch. glaucum* Salzer Reiseb. 320]. — Havasok nedves, porondos lejtőin a hómezők közelében s azok szélein. — Retyezát [? Schur En. 241], Szurul [Baumg. I. c.], Vurfu-Moasi, Budislav, Burkács, Albie [Fuss! Trans. 247], Plajuczeri [Fuss! VSV. XIX. 210], Domnatava [Fro. VSV. VII. 127], Bulavölgy [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [!Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Vurfu-Luci, Bucsecs, Kőhavas [Baumg. I. c.], Szerecsentető s a Kelemen hegycsoportja [Nagy ap. Eresei Tord. 177], Korongyis [Baumg. I. c.], Ünökő [Schur VSV. X. 133], s Rodna többi hótartó havasán [Pore. En. 23].

XL. *Umbelliferae* Juss. gen. p. 218.

† *Hydrocotyle vulgaris* Baumg.! En. I. 209, et Auct. Trans. = *Chrysosplenium alternifolium* L.

192. *Sanicula* L. gen. n. 326.

776. *S. europaea* L. spec. (ed. 1753) 235. — [*S. europaea* Baumg.* En. I. 210. — *S. vulgaris* Landoz II. 30, — lapsu calami]. — Hegyvidékek erdeiben az egész terület mezei táján, s innen a hegyi tájig.

193. *Hacquetia* Neck. Elem. n. 306,

777. *H. Epipactis* Scop. Carn. (1772) II. 185 tab. 6! sub *Astrantia*. — [*Astrantia Epipactis* L. Fil. Suppl. (1781) 177; Baumg.* En. I. 211. — *Hacquetia Epipactis* DC. Prodr. IV. (1830) 85]. — Havasalji erdőkben Bráza megett a Gaura de Lotri felé [Baumg. l. c.], Brassó [Kladni ap. Fuss Trans. 253]:

194. *Astrantia* L. gen. n. 327.

778. *A. major* L. spec. (ed. 1753) 235. — [*A. major* Baumg.* En. I. 211. — *A. alpestris* Fuss Trans. 253, quoad plantam Rodnensem, — non Kotschy. — Multum variat statura majori et minori, porro involucri foliolis apice omnibus integris, aut partim integris, partim 1—2 denticulatis; quare formas sequentes præcipuas præbet: 1. forma statura majori et involucri integris est: *A. major* γ) *vulgaris* Stur Sitz.-Ber. XL. 482; 2. forma statura minori et involucri integris est: *A. major* β) *montana* Stur Sitz.-Ber. XL. (1860) 482; *A. transsilvanica* et *A. dondiæfolia* Schur En. (1866) 245, — seu *A. gracilis* Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. 22, — non Barth.; *A. Carniolica* Schur Verh. sieb. Ver. X. 145, — non Wulf; 3. forma involucri foliolis apice denticulis 1—2 præditis est: *A. major* δ) *tridentata* Stur l. c. 483; *A. major tridentata Stephani* Catal. hort. Gorensk. 1812 p. 47; *A. intermedia* MB. Taur. Cauc. III (1819) 194, Schur En. 245; *A. involucriata* Auct. Trans., — non Koch Syn. ed. II. 309]. — Mind a három alakban az egész terület havasalji és havasi vidékein honnan leszáll a hegyi táj köves nyílt erdeibe.

778/b. *A. alpestris* Kotschy exs.! (1850) n. 297; et ap. Stur Sitz.-Ber. XL. (1860) 482. — [*A. Carniolica* Baumg.* En. I. 212. et Auct. Trans., — non Wulf. — *Astrantia*? Kotschy Zool. bot. Ges. III. 140. — *A. minor* Schur Sertum n. 1133; Schur En. 246. — non L.]. — A déli határlánczolat havasainak füves sziklás helyein. — Domnavölgye [Fuss Trans. 253; Haynald herb. !]. Királykő [! Fuss l. c.], Bucsecs [! Baumg. l. c.], Csukás [Kotschy ZBG. III. 140, — ex Stur Sitz.-Ber. XL. 482]. — Nota: Ab hac stirpe Kotschyana est *A. alpestris* E. Einsele et F. Schultz in Arch de Fl. I. 220, — diversa, sistitque *A. alpinae* F. Schultz (*A. Carniolica* Koch, — non Wulf.) synonymon.

195. *Eryngium* L. gen. n. 324.

779. *E. planum* L. spec. (ed. 1753) 233. — [*E. planum* Baumg.* En. I. 210. — *E. amethystinum* Schur Sertum n. 1137; En. 246]. — Mezőkön, szántók és szőlők szélein, Kaszálókon, az egész terület mezei táján, különösen bőven a Maros mellékén Zámától Gyulafehérvárig [!]. var.) *E. armatum* Csató. — Kaszálókon Pokafalva mellett [Csató exs. !].

Különbözik a typustól nagyobb virág-gömbjei és virágzati gallérjával, továbbá murvaival, melyek kétszer akkora mint virágai s esücsük felé 1—2 serteforma, a murva szélességét meghaladó foggal vannak ellátva.

Differt a typo capitulis involucri majori, porro præcipue bracteis flore suo duplo longioribus apicem versus denticulis 1—2 setaceis diametrum bractearum superantibus munitis.

780. **E. campestre** L. spec. (ed. 1753) 233. — [E. campestre Baumg.* En. I. 209]. — Mezőkön, utak mentén, szikár füves helyeken az egész terület mezei táján; magasabb vidékek mezei táján azonban így pl. Rodnánál [Porc. En. 23], Vidránál és Szkerisoránál a Bihar-hegységben, — hiányzik.

196. *Cicuta* L. gen. n. 354.

781. **C. virosa** L. spec. (ed. 1753) 255. — [C. virosa Baumg.* En. I. 239. — C. angustifolia Kit. ap. Schult Östr. Fl. I. 515]. — Állandó mocsarakban a mezei tájon. — Torda [Ercsei Tord. 41], Gyulafehérvár a Holtmarosnál [Cserni Gyulaf. 25, — sed specimen ejus a me visum valde mancum], Hosszúaszó, Balázsfalva, Asszonyfalva, Kiskapus, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 73], Segesvár [Fro. Schässb. 34], Nagyszében [Fuss Trans. 254], Kukojszás [Schur VSV. X. 193], Tusnád [Schur VSV. X. 180], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 254], Beszterce [Herzog Bistr. 23], Cosna a Rodnai hegységben [Porc. En. 24].

† *Apium graveolens* L. spec. (ed. 1753) 264. — *Petroselinum sativum* Hoffm. Gen. Umbellif. I. 177. — *Petroselinum crispum* Mill. Diet. n. 2 sub Apio. — coluntur solum. — Csupán tenyészte, s ennek folytán itt-ott elvadulva.

197. *Trinia* Hoffm. gen. Umbellif. ed. I. 92.

782. **T. glauca** L. spec. (ed. 1753) 264 sub Pimpinella. [T. dioica Hoffm. (1814); Landoz I. 8; Landoz II 30. — T. vulgaris DC. Prodr. IV. (1830) 103]. — Napos kaszálókon a mezei tájon, és füves sziklás helyeken az alhavasi tájig. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Egerbegg, Szászcsanád [Barth Arch. XV. 110], a Krepatura és a Vleduska felett a Királykő havasaljai tájain [!], Kőhavas [!], Töpe és Ürmöstöpe Alsó-Rákosnál [! Baumg. En. I. 235 sub P. dioica].

783. **T. Kitaibelii** MB. Taur. Cauc. III. (1819) 246. — [Pimpinella dioica Baumg.* En. I. 235 pro p., — non Jacq. — P. glauca W. et K. Icones I. t. 72, et Auct. Trans., — non L. — Seseli pumilum Auct. pl., — non L. spec. (ed. 1762) 373, nam stirps Linnæana ex Neilr. Nied.-Öst. 609, et ex Nyman Conspect. 308, ad speciem antecedentem pertinet. — Rumia leiogona Janka Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 362, — non C. A. Meyer]. — Napos füves dombokon, vetések szélén a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezői [! Kovács in Stern. Sieb. 23], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 107], Torda [Janka ÖBZ. VI. 194], Kópánd [!], Gerendi függő [! Wolff MNL. I. 59], Bilakhegy Borbánd és

Vajasd felett, Boros-Bocsárd [!], Gyulafehérvár hegyei [! Janka ÖBZ. VI. 362], Haró, Vajda-Hunyad szénamezői [!], Székács völgye [Csató Székács 262], Tűr, Monora [Barth! VSV. XVIII. 73], Hosszúaszó [Barth! Arch. XV. 110], Kereszténysziget [Fuss Trans. 255], Kistorony [Schur En. 247], Nagycsűr, Szelindek, Ujgyháza, Kőhalom, [Baumg. l. c], Brassó [Barth Arch. XV. 110].

198. *Helosciadium* Koch Umbellif. 125.

+ 784. *H. nodiflorum* L. spec. (ed. 1753) 251 sub Sio. — [*Sium nodiflorum* Baumg.* En. I. 248, — sed in herbario ejus specimina desunt]. — Forrásos helyeken, és patakok csorvás mellékén a mezei tájon. — Vajda-Hunyad [Baumg. En. I. 427], Nagyszeben mellett a fiatal erdőben levő Tolvajkút-nál [Schur En. 247].

+ 785. *H. repens* Jacq. Aust. III. (1775), tab. 260! sub Sio. — [*Sium repens* L. Fil. Suppl. (1781) 181; Baumg.* En. I. 248]. — Halastavak s vizerek mentén és ártereken. — Téglavető Nagyszebennél [Schur En. 247], Csikszereda, Telek, Lövete [Baumg. l. c. sed in herbario ejus specimina desunt].

199. *Drepanophyllum* Wib. Fl. Werth. (1799) 196. — [*Critamus* Bess. En. (1822) 93. — *Falcaria* Host. Fl. Aust. I. (1827) 381].

786. *D. Falcaria* L. spec. (ed. 1753) 252 sub Sio. — [*Sium Falcaria* L.; Baumg.* En. I. 248. — *Drepanophyllum sioides* Wib. Fl. Werth. (1799) 196. — *Falcaria Rivini* Host. Fl. Austr. I. (1827) 381]. — Utak, töltések mentén, szántókon. parlag helyeken az egész terület mezei táján.

200. *Aegopodium* L. gen. n. 368.

787. *Ae. Podagraria* L. spec. (ed. 1753) 265. — [*Ae. Podagraria* L.; Baumg.* En. I. 249]. — Gyümölcsösek, ligetek, gyepük, erdők, nedves árnyas helyein a mezei tájon. — Csucsá [!], Kolozsvár [Landoz I. 8], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 25], Vulkánhegy Abrudbányánál, Haró, Déva [!], Retyezáthegység [! Borb. Közlem. XV. 272], Medgyes, Baromlaka, Kisselyk. Szászcsanád Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező, [Barth VSV. XVIII. 73], Nagyszeben, Kerceszori üveghuta [Fuss Trans. 255], Segesvár [Fro. Schässb. 34], Töröcsvár [!], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 255], Beszterce [Herzog Bistr. 23], Rodna-Naszód vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 10; Porc. En. 24], Gáncs [Czetz l. c.].

201. *Carum* L. gen. n. 365.

788. *C. Carvi* L. spec. (ed. 1753) 263. — [*C. Carvi* L.; Baumg.* En. I. 246]. — Kaszálókon füves helyeken a mezei tájtól a havasaljig az egész területen.

† 789. **C. Bulbocastanum** L. spec. (ed. 1753) 243 sub Bunio. — [Bunium Bulbocastanum Baumg.* En. I. 249, — sed in herbario ejus specimina desunt. — Bulbocastanum Linnæi Schur En. (1866) 249]. — Szőlők közt Déva és Maros-Némethi mellett [Baumg. l. c.], Kolozsvár [? Schur En. 249].

† *Sison Anomum* L. spec. (ed. 1753) 252, et *Ammi majus* L. spec. (ed. 1753) 243, — in Transsilvania a Schurio indicatæ [Schur En. 248] ibidem sponte non occurrunt.

202. *Pimpinella* L. gen. n. 366.

790. **P. magna** L. Mant. (1771) 219. — [P. magna L.; Baumg.* En. I. 234. — P. saxifraga γ) major L. spec. (1753) 264]. — Erdők szélén, cserjés füves helyeken a mezei tájon. Ritkább mint a magasabb hegyeken s havasalji vidékeken termő varietása, t. i. a *Pimpinella rubra* Hoppe. — Kolozsvár [! Landoz I. 8], Meégves, Balázslalva [Barth VSV. XVIII. 73], Nagycsűr, Szt-Erszébet, Szászujfalu, Kisdisznód, Porcsesd, Giresau [Fuss Trans. 256], Segesvár [Fro. Schässb. 34], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Besztlerce [Herzog Bistr. 23], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

var.) habitu minori, floribus roseis: **P. rubra** Hoppe ap. Koch Syn. (ed. II. 1843) 316. — [P. orientalis Baumg.* En. I. 234 et Auct. Trans., — non Gouan III. 21. tab. 15. — P. magna A. Kern. Öst. bot. Zeit. XX. 106; Freyn Közlem. XIII. 107]. — Magasabb hegyek és havasalji vidékek sziklás füves helyein. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 8], Székelykő [! Wolff MNL. I. 59], Muntyle-mare [Freyn l. c.], Szkerica Padságnál [Simk. Album 184], bőven a Biharhegységben: így Skerisora, Ordenkusa völgye, Nyegra és Vidra hegyein [! Kerner l. c.], Detunata [!], Szt-Erszébet, Brassó [Schur En. 250], Persány [Schur VSV. X. 211], Büdös [Schur VSV. X. 196], Szépvíz felett a Széphavason és a Meleghavason [Baumg. l. c. sub P. orientali], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22; VSV. X. 170], Borszék [Fuss Trans. 256], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Rodna-Naszód vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 18; Porc. En. 24].

791. **P. Saxifraga** L. α) spec. (ed. 1753) 263. — [P. Saxifraga Baumg.* En. I. 233. — P. poterifolia Wallr. Sched. 123. — P. major Wallr. Sched. 123, — non L. spec. (1753) 264 pro var.]. — Az egész terület mezei és hegyi táján, mezőkön, legelőkön, kaszálókon, gyepűkön, erdők szélén.

Variat: α) *glabra* Neilr. Nied.-Östr. (1859) 611. — Árnyas erdős helyeken a mezei tájon, — de csak gyéren.

β) *pubescens* Neilr. Nieder-Öst. 611. — [P. nigra Baumg.* En. I. 233; Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 287, Schur En. 249; Fuss Trans. 256, — non Willd. Prodr. Fl. Berol. 110: nam P. nigra Willd. est teste Koch Syn. (ed. III.) 247 stirps „pedunculis dense pubescentibus”]

et solum in Germania boreali certe proveniens]. — Napos füves helyeken az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

δ) *rubriflora*. — Dignoscitur caule folisque pubescentibus, floribus roseis. — Sziklás erdős helyeken: Detunata [!], Büdös [Schur VSV. X. 196 sub P. nigræ var. *rubriflora*].

ε) *P. hircina* Leers. Fl. Herborn. (1775) 79. — [P. *hircina* Leers.; Baumg.* En. I. 235. — P. *dissecta* Retz Observ. III (1779—91) n. 46, tab. 2; Baumg. En. I. 235. — P. *Saxifraga* β) *dissectifolia* Koch Syn. ed. II. 316]. — Hegyvidékek napos kaszálóin, gyéren. — Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 256], Nagyszeben [! Schur En. 250], Talmács [Schur En. 249 sub var. *dissectifolia*], Fogaras, Brassó [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog ap. Fuss Trans. 256], Naszód (Porc. En. 24: Naseud. 140], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

791/b. *P. alpestris* Sprengel in R. et Sch. Syst. VI. (1820) 386 pro var. P. *Saxifragæ*. — [P. *alpina* Host. Fl. Aust. I. (1827) 399. — P. *heterophylla* Baumg.* Mant. (1846) 29. — P. *lucida* Schur! En. (1866) 250]. — Sziklás szakadékos helyeken a havasi tájon. — Avrisel frecki havason [Fuss VSV. XIV. 203], Kerézesora havasai [Schur En. 250], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Ucsa-mare [Baumg. l. c. sub P. *heterophylla*], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], így Bráza kőszirtén [Schur En. 250]. Királykő [Meschendörfer ap. Fuss VSV. XIV. 203], Bucsecs [Schur En. 250].

+ *P. Anisum* L. spec. (ed. 1753) 264, — colitur hine inde. — Kertekben tenyésztik helyenként.

+ *P. peregrina* L. spec. (ed. 1762) 378, — ad oppidum Nagyszeben indicata [Schur En. 250], sed ibidem sponte non nascitur.

203. *Berula* Koch in Deutsch. Fl. II. 433.

792. *B. angustifolia* L. spec. (ed. 1762) 1672 sub Sio. — [Sium *angustifolium* L.; Baumg.* En. I. 247]. — Mocsaras és forrásos helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 8], Oláhbretttye [Csató Erd. Muz. VI. 19], Váralja és Kovrágy közt bőven [!], Hosszúaszó, Kisekemező, Balázsfalva, Asszonyfalva, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 73], Segesvár [Baumg. l. c.], Vestény és Giresau közt [!], Árpás falu felett [! Andræ Bot. Zeit. XI. 289], Fehéregyháza, Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.].

204. *Sium* L. gen n. 348.

793. *S. latifolium* L. spec. (ed. 1753) 251. — [S. *latifolium* L.; Baumg.* En. I. 247. — Sisarum Germanorum Schur herb. ! lemb.; Schur Sertum n. 1150; En. 248, — non Moris. — Sisarum macrophyllum Schur herb. ! lemb.; Schur En. 248]. — Mocsarakban, vízárkokban a mezei tájon. — Deés [Czetz! Erd. Muz. VI. 21], Kolozsvár [! Landoz I. 8], Tordánál a keresztesi mezőn [Ercsei Tord. 26], Dévánál a Maros felé [!], Krisény a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz.

VI. 20], Álbai erdő Szerdahelyt [Csató Székács 262], Guraró, Szelindek, Nagycsűr [! Schur En. 248], Vizakna [Fuss Trans. 257], Medgyes, Kiskapus, Asszonyfalva, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 73], Segesvár [Fro. Schässb. 34], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 257].

† *S. Sisarum* L. spec. (ed. 1753) 251, — est stirps Chinae Japoniæ et Sibiriae incola, et colitur in usum culinarem ad Segesvár [Fro. Schässb. 34].

205. *Bupleurum* L. gen. n. 328.

794. *B. tenuissimum* L. spec. (ed. 1753) 238. — [*B. junceum* Baumg.* En. I. 244, — non L. — *Trachypleurum tenuissimum* Reichb.]. — Napos szikes helyeken, tavak, vizerek környékén a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz II. 30], Boós, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 107], Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Záh széna-mezői [!], Brassó a Székács mellékén [Csató Székács 262], Szerdahely [Fuss Trans. 257], Nagyszeben, Talmács [! Schur En. 251], Vizakna [Fuss! Alt. Arch. III. 260], Felső-Bajom [Kayser ap. Fuss Alt. Arch. III. 261], Tűr [Barth VSV. XVIII. 74].

795. *B. affine* Sadl. Fl. Comit. Pest. (ed. 1825) I. 204. — [*B. Gerardi* Baumg.* En. I. 243 ex loco natali]. — Napos szikár dombokon, szántókon, szőlők és cserjések szélein, a mezei tájon. Koók a Mezőségen [!], Koppánd hasadéka [Barth! ap. Fuss VSV. XIX. 209], Borbánd, Talmács, Vizakna, Giresau hegye [Schur! En. 251], Fogaras [Baumg. l. c.; Schur En. 251], Alsó-Rákos [Fuss Trans. 257], Maros-Vásárhely [Kovács in Sternh. Sieb. 23].

† 796. *B. junceum* L. spec. (ed. 1762) 343. — [*B. Gerardi* Jacq. Aust. III. (1775) 31, tab. 256!, — non Koch Syn. ed. II. 319; nec Schultz Herb. Norm. n. 65!; nec Gr. et Godr. Fl. Fr. I. 722. — Stirps illa *Bupleuri* quam Koch, Schultz, Gr. et Godr. aliique auctores pro *B. Gerardi* Jacq. sumpserunt in Austria et Hungaria non nascitur, est nam Europæ australi-occidentali incola, et a cl. Jord. nomine *Bupleuro australi* salutata]. — Kolos, Bethlen [Schur* En. 251].

† *B. aristatum* Bartl. in Reichb. Iconogr. II. (1824) 70. — Szőlők közt Rakova mellett [Schur En. 252].

797. *B. rotundifolium* L. spec. (ed. 1753) 236. — [*B. rotundifolium* Baumg.* En. I. 241]. — Vetések közt, parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 8], Kolos, Boós, Torda, Ajton, Berkenyes, Virágosvölgy és Botoromvölgy [! Freyn Közlem. XIII. 107]. Mezőség [Ercsei Tord. 149], Gerend, Toroczko, Felvincz, Nagyenyed, Boros-Bocsárd. Bilak [!], Gyulafehérvár [! Reckert ap. Fuss VSV. XV. 120], Oláhbrettye [Csató Erd. Muz. VI. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 120], Szászsebes [Fuss l. c.], Nagyszeben, Ujgyház, Morgonda, Kóhalom, Nagysink, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Szászivánfalva, Kiskapus, Nagyselyk, Kisselyk, Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 74], Udvarhely [Szabó ap. Fuss VSV. XV. 120], Marosvásárhely, Besztercze [Baumg. l. c.], Szász-

régen [Emerich ap. Fuss VSV. XV. 120], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 24], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

798. **B. aureum** Fisch. ex Hoffm. Umbellif. (1814) 115. — [B. longifolium Baumg.* En. I. 241 et Auct. Trans., — non L. — Linnaeus stirpem B. longifolii in spec. Plant. (1753) 237 inter alia sic definit: «folia ovata, profunde amplexicaulia ... involucrium partiale quinquephyllum, longitudine flosculorum.» In stirpe nostra transsilvanica folia sunt oblonga, evidenter quam in B. longifolio L. angustiora, et involucria partialia flosculos subduplo superantia. — B. coloratum Schur! En. (1866) 254]. — Havasok sziklás füves helyein. — Muntylele-mare [Freyh Közlem. XIII. 107 sub B. longifolio], Bucsecs Kőhavas, Keresztényhegység [Baumg. l. c.], Öcsém [! Schur VSV. X. 169], Kelemen hegycsoport [Ercsei Tord. 149], Korongyis. Öm. Gemenea [! Baumg. l. c.] és Rodna többi havasain [Porc. Naseud. 141], Teszla, Csukás [!]

799. **B. Baldense** Host. Synops. (1797) 141. — [B. Baldense Baumg.*! En. 243. — B. ranunculoides et B. graminifolium Schur! Sertum p. 29; Schur En. 252]. — Havasok sziklás helyein. — Bucsecs [Baumg. l. c.].

800. **B. diversifolium** Rochel Ban. (1828) 68, tab. 28, f. 57!. — [B. caricifolium Baumg.*! En. I. 243 et Auct. Trans., — non Willd. Spec. II. 1373. — B. Burserianum Schur Sertum n. 1164 z), — non Schleich. Cat. (1821). — B. baldense et B. exaltatum Schur Verh. sieb. Ver. X. 169, — nec aliorum. — B. subfalcatum Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. 22; Schur En. 253. — B. caricinum Schur! Verh. sieb. Ver. II. 176; Schur En. 252. — B. transsilvanicum Schur! En. 253. — B. junceum et B. stellatum Salzer Reiseb. 323, — nec aliorum]. — Havasok sziklás füves helyein. — Zenogucza [Simk. Közlem. XV. 551] és Dragozán-Commando a Retezat hegységben [Baumg. Mant. 30], Árpás havasai [! Schur En. 252], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176 sub B. caricino], Bráza kőszirte [Kotschy ZBG. III. 272 sub B. caricino], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64 sub B. caricifolio], Bucsecs [! Schur En. 252], Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. En. I. 243], Öcsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22 sub B. subfalcato], Nagy-Hagymás [Janka exs.!), Rodna összes havasain [Baumg. En. I. 253; Mant. 30; Porc. l. En. 24].

801. **B. falcatum** L. spec. (ed. 1753) 237. — [B. falcatum Baumg.* En. I. 242. — B. falcatum var.) latifolium Schur En. 253]. — Füves napos dombokon, gyeplőkön, cserjésekben az egész terület mezei táján.

206. Oenanthe L. gen. n. 352.

802. **Oe. aquatica** L. spec. (ed. 1753) 255 sub Phellandrio. — [Phellandrium aquaticum L.; Baumg.* En. I. 232. — Oenanthe Phellandrium Lam. Fl. Fr. III. (1778) 432]. — Mocsarak morotvák, vizárkok mentén az egész terület mezei táján közönséges. A nép ismeri mérges voltát s ezért gyakran tekintik Cicuta virosanak.

803. *Oe. fistulosa* L. spec. (ed. 1753) 254. — [*Oe. fistulosa* Baumg.* En. I. 239. — *Oe. Tabernæmontani* Gmel. Bad. I. 676]. — Nedves réteken, vizárkokban, mocsaras helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 8], Medgyes, Asszonyfalva, Balázsfalva, Hosszúaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 74], Nagyszeben [Fuss Trans. 260; Schur En. 254], Segesvár [Fro. Schässb. 35], Szászrégen [Emmerich ap. Fuss Trans. 260].

804. *Oe. silaifolia* MB. Taur. Cauc. III. (1819) 232. — [*Oe. pencedanifolia* Baumg.*! En. I. 240, — non Pollich, — *Oe. media* Griseb. Rumel. I. (1843) 352, — ex Griseb. Iter n. 130, ubi Auctor stirpem suam ab *Oe. silaifolia* solum: «folii segmentis duplo longioribus, omnibus linearibus» distinguere potest]. — Nedves kaszálókon, réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 30], Gyulafehérvár, Zám, Szászváros [Schur En. 254], Déva a Maros mellékén [!], Nagyszeben [Fuss in Griseb. Iter n. 131], Resinár [Schur En. 254], Kőhalom, Parajd [Baumg. ! l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 23].

805. *Oe. Banatica* Heuff. in Flora XXXVII. (1854) I. 291. — [*Oe. pimpinelloides* Baumg.*! En. I. 240. — non L. spec. (ed. 1753) 255. — *Oe. pencedanifolia* Landoz! I. 8, — non Pollich. — *Oe. silaifolia* Fuss! Bericht 23, — non MB.]. — Nedves réteken főképp folyók mentén és erdők széléin a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt, így a Malomvölgyben [Landoz l. c.], Bányabükk, Rőd, Ajton [Freyn Közlem. XIII. 107]. Torda és Keresztes berkei [Wolff MNL. I. 59], Vidra és Szkerisora a Biharhegységben, Zám, Déva, Haró, Vornágya [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 261], Nagyszeben [! Fuss Bericht 23 sub *Oe. silaifolia*], Segesvár, Brassó [Baumg. ! l. c.], Marosvásárhely [Barth Arch. XV. 110].

806. *Oe. stenoloba* Schur.*! En. (1866) 255. — [*Oe. Banatica* Simk. Közlem. XV. 551. — *Oe. Banatica* var. *longifolia* Borb. ! Közl. XV. 279]. — Dél-Erdély nedves rétein, havasok alatt fekvő alföldein. Kolozsvár, Bilak [? Schur En. 255], Hátszeg völgyében Váralja és Kovrágy közt bőven [Simk. l. c.], Várhely és Bauczár közt [! Borbás l. c.], Zsil völgye Petrozsénynél [Barth exs. !], Nagyszeben. Nagydisznód [Schur ! En. 255].

Megegyez az *Oe. Banaticával* termései alkotásában, meg nem vastagodó termés kocsáibaiban, bőrdős szára és gumós gyökér rostjaiban; de állandóan különbözik tőle esupán egyszerűen szárnyalt és szálas sallangú leveleivel. Termő helyein az *Oe. Banaticát* helyettesíti. Közel áll az *Oe. Lachenalii* Gmel-hez is; ez utóbbi azonban kétszeresen szárnyalt levelei, tömötteb szára, fonálforma vagy megnyultan bunkós végű gyökérrostjai által, a mi növényünkötől élesen különvállik.

Structura fructus, pedunculis fuctiferis non incrassatis, caule valde fistuloso, fibris radicalibus incrassatis, cum *Oe. Banatica* Heuff. congruit, — sed ab ea foliis simpliciter solum pinnatis, pinnis linearibus longissimis statim diversa. Locis indicatis pro *Oe. Banatica* substituitur Proxima etiam *Oe. Lachenalii* Gmel, quæ posterior a stirpe nostra egregie differt: foliis bipinnatis caule magis solido et fibris radicalibus filiformibus aut elongato clavatis.

207. *Aethusa* L. gen. n. 355.

807. *Ae. Cynapium* L. spec. (ed. 1753) 256. — [*Ae. Cynapium* Baumg.* En. I. 231. — *Ae. elata* Friedländ.; Schur En. 256. — *Ae. cynapioides* Porc. En. 24, — nam in Porc. Naseud. 141, nulla eæ mentio facitur]. — Kertekben, parlag helyeken az egész terület mezei táján.

var.) *Ae. agrestis* Wallr. Sched. (1822) 119. — [*Ae. segetalis* Boenningh. Fl. Monast. (1824) 85]. — Szántókon. — Toroczkó [!].

† 808. *Ae. cynapioides* MB. Taur. Cauc. I. (1808) 227. — [*Ae. cynapioides* Schur Sertum n. 1174 c.]. — Gyepűkön, erdők szélén. — Nagyszeben, Brassó [Schur En. 256], Kolozsvár [Landoz II. 30], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 20].

† *Foeniculum capillaceum* Gilib. Fl. Lithuan. IV. (1782) 406. — [*F. vulgare* Gärtn. de Fruct. et Sem. I. (1788) 105; Baumg.* En. I. 246. — *F. officinale* All. Fl. Ped. II. (1795) 25]. — Colitur in usum culinarem. — Konyha-kertekben termesztik.

208. *Seseli* L. gen. n. 360.

809. *S. Hippomarathrum* L. spec. (ed. 1762) 374. — [*Hippomarathrum pelviforme* Fl. Wett. I. (1799) 413; Baumg.*! En. I. (1816) 250]. — Szikár napos dombokon és sziklákon a mezei tájon. — Kolos, Boós, Torda [Freyn Közlem. XIII. 108], Vizakna [Sigerus ap. Fuss Trans. 262], Segesvár, Brassó [Baumg. I. c.].

810. *S. rigidum* W. et K. Icones II. tab. 146 (1803). — [*S. rigidum* Baumg.* En. I. 238. — *S. leucospermum* Schur En. 257 ex loco natali, — non W. et K. Icones I. tab. 89 (1801)]. — Magasabb hegyek mészkő szikláin. — Runk felett a Muntyle-mare felé [Freyn Közlem. XIII. 108], Skericza Padságnál [Simk. Album 184], Toroczkó hegyei [! Ersei Tord. 66], Csáklyaikő! [Baumg. En. I. 238], Kecsekő [! Schur En. 257 sub *S. leucospermo*], Öcsém [Schur En. 256].

811. *S. gracile* W. et K. Icones II. tab. 117 (1802). — [*S. gracile* Baumg.* En. I. 238. — *Peucedanum longifolium* Reckert et Fuss! in Fuss Verh. sieb. Ver. XV. 120, non W. et K.]. Napos szikár dombokon és sziklás hegyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 8], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 108], Torda hasadéka és Torda város erdeje [Baumg. I. c.], Tordán a Királyerdőben [Ersei Tord. 66], Szt-Gotthard a Mezőségen [Janka! in Kern. Schedæ I. 28], Kalyán a Mezőségen [Janka ÖBZ. VI. 195], Vulturésze és Skericza valamint az Aranyos melléki hegyek Padságnál [!], Enyedi-hasadék Nyirmezőnél! [Bielz Landk. 81], Nagyenyed [Barth Arch. XV. 110], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 141], Csáklyaikő. Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Kecsekő [! Schur VSV. X. 67], Gyulafehérvár [! Janka Linn. XXX. 573; Fuss VSV. XV. 120 sub *P. longifolio*], Szászsebes [Csató Székács 262], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

812. **S. osseum** Crantz Stirp. Aust. I. (ed. 1769) 207. — [S. glaucum Jacq. Austr. II. (1774) tab. 144, — non L. spec. (ed. 1753) 260. — S. glaucum Baumg.* En. I. 237 et Auct. Trans. — S. Gouani Landoz I. 8; II. 31, — non Koch Syn. (ed. 1837) 294; stirps nam genuina S. Gouani Koch, idest *S. elatum* L., floræ mediterraneæ est propria]. — Mészköhegyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. c. sub S. Gouani; Landoz II. 31 sub S. glauco], Torda-hasadéka [Baumg. ap. Fuss Trans. 262; Winkler ÖBZ. XVI. 48], Kecskekő, Mamuthegy Gyulafehérvárnál, Boicza az Érczhegységben, Haró, Góvasdia [!], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 262].

812b. **S. heterophyllum** Janka* in Linn. XXX. 572. — Magasabb mészkőhegyeken a havasalji tájon. — Skericza alhavas Padságnál [!], Kecskekő [Janka I. c.].

Különbözik a *S. osseum* Crantztól hosszabb, sárgás-zöld és majdnem egészen meztelen termései által. Az egész növény színe sárgás-zöld. Ügylátszik a *S. Pallasii* Bess.-hez is igen közel áll, a melytől azonban hengeres levélnyelei által különbözik, mert a *S. Pallasii* levélnyelei Ledeb. Ross. II. 275 szerint »hártvás szegélyűek».

Differt a *Seseli osseo* Crantz, fructibus longioribus, flavescenti viridibus glabriusculisque. Color totæ plantæ flavescenti virens. Proximum videtur etiam *S. Pallasii* Bess; sed petioli in nostra stirpe teretes, quum *S. Pallasii* in Led. Ross. II. 275 petioli »membranaceo marginati» adscribuntur.

813. **S. varium** Trev. in Catal. Sem. hort. Vratisl. (1818). — [S. varium Landoz* I. (1844) 8. — S. montanum Schur Sertum n. 1181; Schur En. 257, — non L. spec. (ed. 1753) 260. — S. montanum var.) banaticum Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. 115. ex herb. ! ejus]. — Fűves napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 8], Kolos, Apahida [Schur En. 257], Boós, Berkenyes, Ajton, Virágosvölgy és Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 108], Torda [! Schur VSV. X. 78], Gerend, Tilalmas Torockónál, Nagyenyed [!], Kecskekő [Schur En. 257], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Haró, Vajda-Hunyad széna-mezői [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 20], Székácsvölgy [Csató Székács 262], Reussen, Nagycsűr, Kakasfalva; Szt-Erzsébet, Szászuifalu, Talmács [Fuss ! Trans. 262], Szelindek [Schur En. 257], Vizakna [Andræ Bot. Zeit. XIII. 290], Hosszúaszó [Barth ! Arch. XV. 110], Medgyes, Monora, Túr, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 74], Segesvár [Fro. Schässb. 35], Brassó [! Schur En. 257], Öcsém [Schur En. 257], Rákóczy vár Görgénynél [Walz ! MNL. III. 67].

814. **S. annuum** L. spec. (ed. 1753) 260. — [S. annuum Baumg.* En. I. 238. — S. bienne Crantz Stirp. Aust. I. (ed. 1769) 204. — S. coloratum Ehrh. Beitr. V. (1790) 179. — S. carvifolium Janka Linn. XXX. 573, ex verbis Auctoris, non Vill. Prosp. 24]. — Erdők szélén, kaszálókon, gyepeken, legelőken az egész terület mezei táján.

209. *Libanotis* Crantz Stirp. Aust. I. (1769) 222.

815. **L. leiocarpa** Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 115 pro var. *L. montanæ*. — [L. Rivini Baumg.* En. I. 256, — non Scop. Carn. I. (1772) 193. — *L. montana* Auct. Trans., — non Crantz Stirp. Aust. I. (1769) 222, — nec All. Fl. Pedem II. (1785) tab. 62. — *L. Sibirica* Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 244, *cujus stirps ex L. Mant. I. (1767) 56*: «simillima *Athamantæ Cervariæ* cum qua in speciebus conjunxi, collatis ultimo utrisque video eos nonnihil differre et distinctas esse». — *L. athamantoides* Auct. Trans. excepto Schur En. 258, — non DC. Prodr. II. 151]. — Szikár vagy köves dombok nyílt füves helyein a mezei tájtól a magasabb erdő tájig. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Torda [Wolff MNL. I. 60], Várfalva, Vidaj, Nagyoklos és Felső-Pádság az Aranyos mellékén [! Freyn Közlem. XIII. 108 sub *A. montana*], Torozskó hegyei [! Ercsei Tord. 45], Nagyenyed, Csáklyaikő, Kecskekő [!], Gyulafelhérvár [Janka Linn. XXX. 573], Szkerisora és Vidra a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 139], Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Lepusnik völgye a Retyezáthegységben [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Szászcsór, Falkenstein Rinszadulujnál, Talmács [Fuss! Trans. 263], Verestoronny szorosa [Andræ Bot. Zeit. XIII. 290], Giresau [Fuss Trans. 263], Tűr, Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 74], Segesvár, Nagybun [Baumg. l. c.], Alsó-Rákos, Agostonfalva [Freyn Közlem. XIII. 108 sub *L. sibirica*], Brassó [Schur VSV. X. 204], Királykő [Fuss Trans. 264], Marosvásárhely [Barth Arch. XV. 110], Rátosnya a Maros mellett [Walz MNL. III. 67], Öcsém [Schur En. 258], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 17; Porc. En. 24], Gáncs [Czetz l. c.], Töpelhegy Alsó-Rákosnál [!].

816. **L. humilis** Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 21 solum nomen; Verh. sieb. Ver. X. (1859) 169 descriptio. — [*L. alpina* vel *Athamanta daucifolia* Schur* Sertum n. 1186 var. ♂). — *L. Hosteana* et *L. athamanthoides* Schur En. 258 ex locis natalibus]. — Mészkö sziklákon a havasi és havasalji tájon. — Negoj és Árpás havasai [! Schur En. 258], Királykő [!], Buceacs [! Freyn Közlem. XIII. 108], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22; Verh. sieb. Ver. X. 169].

† *Athamanta cretensis* Baumg.! En. I. 219 est fide speciminis anno 1813 lecto et in herbario Baumg. asservato: *Meum Mutellina* (z.). — *Athamanta cretensis* z) *mutellinoides* Schur En. 259 (vel *A. multicaulis* Schur Sertum n. 1189 z.), — ex loco natali item ad *Meum Mutellina* numeranda. — *A. Matthioli* Nym. Syll. 154, quoad plantam transsilvanicam, delenda; nam Nyman illam ipse in ejus Consp. Fl. Europ. p. 294 e Transsilvania jam non enumerat.

210. *Cnidium* Cuss. Mem. soc. med. par. (1782) 280.

817. **C. silaifolium** Jacq. Aust. App. (1778) tab. 44! sub *Laserpitio*. — [*Laserpitium silaifolium* Jacq.; Baumg.* En. I. 226. — Ligu-

sticum apioides Lam. Diet. III. (1789) 577. C. apioides Spreng. Umb. Prodr. (1813) 40. — Selinum Segneri Baumg. herb. ! Baumg. En. I. 224 ex una parte. — C. Monnierii Schur En. 261, — non Cuss.]. — Sziklás mészkőhegyek füves cserjés helyein a mezei tájon. — Hideg-szamos [Landoz I. 8], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 74]. Várfalva [! Freyn. Közlem. XIII. 108], Borrév s innen az Aranyos melléke Padságig [!]. Padság hegyei [! Freyn l. c.], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Enyedi hasadék [Schur VSV. X. 71], Nagyenyed, Felső-Gáld, [Barth Arch. XV. 110], Csáklyaikő [!], Kecskekő [! Schur VSV. X. 67], Tótfalu az Ompoly mellékén. Nagyg [!], Falkenstein a Zoód völgyében [Schur En. 260], Brassó, Rozsnyó [! Baumg. En. I. 224 sub Selino Segnerii], Tömös [Baumg. En. I. 226 sub Laserpitio silaifolio; Schur VSV. X. 208], Öcsém [Schur En. 260].

817/b. **C. Orientale** Boiss. Ann. Soc. Nat. (1844) 299. — [Selinum Segneri Baumg. En. I. 224, ex alia parte, quoad plantam «in subalpinis ubique» nascentem. — Selinum carvifolia Hazsl. Közlem. X. 18 pro p. — C. Orientale Simk.* Közlem. XV. 551]. — Havasalji vidékek szakadékaiban és sziklás patajai mentén. — Lepusnik völgye a Retyezát-hegységben [Simk. l. c.], Zernyest felett a Krepatura szakadékaiban s a Vleduska felett a Királykövön, továbbá Törösvárnál [!], Teszla [!].

818. **C. venosum** Hoffm. Deutschl. Fl. (1804) 144. sub. Seseli. — [Selinum turfosum Baumg.* En. I. 223]. — Nedves réteken. — Kiscsúr [Barth Arch XV. 110], Westény és Giresau közt [! Fro VSV. VII. 120], Kukojszás a Büdösön [Baumg. l. c.].

211. Meum Tournef. Inst. 312 tab. 165.

819. **M. athamanticum** Jacq. Aust. IV. (1776) 2. tab. 303. — [Meum athamanticum Baumg.* En. I. 244]. — Havasok füves, sziklás vagy törmelékes helyein. — Domna völgye [Fro. VSV. VII. 127; Fuss Trans. 265], Árpás havasai [Schur En. 259], a Vista-mare felé a Brázai havasokon és Rozsnyó erdeiben [Baumg. l. c.; sed in herbario ejus deest].

820. **M. Mutellina** L. spec. (ed. 1753) 255 sub Phellandrio. — [M. Mutellina Gärtn.; Baumg.* En. I. 245. — Athamanta cretensis Baumg. ! En. I. 219, — non L. — M. athamanticum Salzer Reiseb. 233, — non Jacq.]. — Havasok legelőin bőven. — Muntele-mare [Freyn. Közlem. XIII. 108], Biharhavasok [! Kern. ÖBZ. XX. 140], Retyezát-havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Cibinjézer [Fro. VSV. VI. 192], Folte [Baumg. En. 245], Negován-mare és Galbina a Cibinhegységben [Fuss Trans. 266], Szurul, Vurfu-Moasi, Sztrungu-Drakuluj [Baumg. En. I. 245], Csorfe, Negoj [Fuss Trans. 266], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Pojána-Meruluj [Kotschy ZBG. III. 273], Királykő [!], Bucsecs, Kőhavas [Baumg. En. 245] Struniora és Pietroszul beszterezzei havasok [Baumg. ! l. c. sub Athamanta cretensi], Hegyes a Tölgyes szorosnál [M. athamanticum Salzer Reiseb. 233], Rodna összes havasai [Baumg. En. 245; Porc. En. 24], Csu-kás, Piroška [!].

212. *Neogaya* Meisn. gen. (1836—43) 144 [*Gaya* Gand. Fl. Helv. II. (1828) 389, non Kunth. — *Pachypleurum* Reichb. Germ. Exs. (1832) 471, — non Meyer in Ledeb. Fl. Alt. I. (1829) 296].

821. **N. simplex** L. Mant. I. (1767) 56 sub *Laserpitio*. — [*Laserpitium simplex* L.; Baumg.* En. III. 343]. — Havasok törmelékes szakadékos füves helyein. — Királykő, Bucsecs [in posteriori frequens!]. Schur En. 259], Piroška [Baumg. l. c.], Guttin, Hudina, Arszul, Ciblesz [Baumg. l. c.; sed recentius ibidem non lecta. Vide: Porc. En. 24].

213 *Conioselinum* Fischer in Hoffm. Umb. 185.

822. **C. Fischeri** Wimm. et Grab. Silez. I. (1827) 266! — [C. Fischeri Kovács* in Sternh. Sieb. 23]. — Sziklás árnyas vagy nedves helyeken a hegyi tájtól a havasi tájig. — Domnavölgye [Fuss Trans. 266], Királykő alatt a Krepatura hasadékbán [! Janka Közlem. XII. 183], Rodna havasai [Kovács l. c.; quis stirpem hanc ibidem anno 1844 invenit].

214. *Silaus* Bess. in Röm. et Schult. Syst. VI. p. XXXVI.

823. **S. Rochelii** Heuff. in Roch. Reise (1838) 78 sub *Selino*. — [*Peucedanum arenarium* Baumg.* herb.! En. I. 217; Eresei Tord. 85, — non W. et K. — *Bunium virescens* Sternh. Sieb. 23; Landoz II. 30, — non DC. Prodr. IV. 116; conferre etiam Janka in Öst. bot. Zeit. XXIX. 309—12. — *Silaus virescens*. Grisb. Spicil. Rum. I. (1843) 362 et Auct. Trans., — nec alior. — *Silaus carvifolius* Schur Verh. sieb. Ver. X. 64, 78, 99, 53, — non C. A. M. Ind. Cauc. 125. — *Silaus peucedanoides* Auct. Trans., — non (MB.)]. — Szénamezőkön, hegyi kaszálókön s sziklás napos hegytetőkön a mezei tájon. — Kolos. Boós [Frey. Közlem. XIII. 108], Kolozsvár, Nagynyulás a Mezőségen [! Sternh. Sieb. 23], Kalyán, Szt-Gothard, Torda [! Janka Linn. XXX. 573], Toroczkó hegyei [! Eresei Tord. 85 sub *Peucedano arenario*], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Magyar-Bagó [Barth Arch. XV. 111], Déva [! Baumg. l. c.], Vajda-Hunyad szénamezői [!], Szt-Erzsébet [Schur En. 260], Brassó [Baumg. l. c.].

† *S. selinoides* Jacq. En. (1762) 51 sub *Seseli*. — [*Peucedanum* *Silaus* L. spec. (1753) 246; Baumg.* En. I. 217., — sed in herbario Baumgarteniano specimen desiderantur. — *Seseli pratense* Crantz Stirp. III. (1767) tab. 6 fig. 1. — *Silaus pratensis* Bess. in Röm. et Schult. Syst. VI. (1820) p. XXXVI]. — Mezőség, Morgonda, Segesvár [Baumg. l. c.].

† 824. **S. alpestris** Spreng Umb. sp. (1818) 56 sub *Peucedano*. — [*S. alpestris* Bess. En. (1822) 43. — *S. Besseri* DC. Prodr. IV. (1830), 161; Schur* En. 260]. — Magas vidékek rétein. — Frumósza, Pojána Brassónál [Schur l. c.].

† *Levisticum paludapifolium* Lam. Diet. I. (1783) 173 sub Angelica. — [*Levisticum officinale* Koch. Umb. 101. — *Ligusticum Levisticum* L. spec. (1753) 250; Baumg.* En. I. 227, — sed in herbario Baumgartenii specimen Angelicæ silvestris, ad Oláhfalva lectæ! sub hoc nomine asservatur]. — Colitur in usum culinarem. Konyha kertekben termesztik.

215. *Selinum* L. gen. n. 337 excl. spec.

825. **S. Carvifolia** L. spec. (ed. 1762) 350. — [*S. Carvifolia* Baumg.* En. I. 221]. — Nedves cserjés réteken s erdők vizereinél a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 8], Tordánál a Keresztes-mezőn [Ercsei Tord. 43], Bucesd a Vulkánhegy alatt, Zám [!], Várhely és Zajkány közt [! Hazsl. Közlem. X. 18], Váralja és Kovrágy közt [! Simk. Közlem. XV. 552], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 266], Kisdisznód, Poplaka, Giresau Nagyszeben, Szászujfalu, Nagycsűr [Fuss! Trans. 266], Medgyes, Hosszúaszó [Barth! VSV. XVIII. 74], Persány [Schur VSV. X. 212], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 266], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 24], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

216. *Angelica* L. gen. n. 347.

826. **A. silvestris** L. spec. (ed. 1753) 251. — [*Imperatoria silvestris* DC. Fl. Fr. IV. 286; Baumg.* En. I. 220. — *Angelica Archangelica* Baumg.! En. I. 225; Schur Verh. sieb. Ver. II. 176; III. 86; Schur En. 263; Kotschy! Zool. bot. Ges. III. 275 ex herb. Haynald!; Nagy ap. Ercsei Tord. 15, — non L. — *Angelica pratensis* Baumg.! Mant. 28, — non MB. — *OstERICUM palustre* Auct. Trans., — non Bess.; nam Auct. Trans. stirpem Angelicæ pratensis Baumg. pro vera specie MB., idest pro *Ostérico palustre* Bess. sumpserunt, quod verum teste speciminis Baumgarteniani false fecerunt. — *Angelica macrophylla* Schur Verh. sieb. Ver. III. 86 solum nomen; Schur En. 262 = *A. silvestris* β) appendiculata Henff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 116 = *A. silvestris* var. stipularis Schur Verh. sieb. Ver. II. 176]. — Folyók, patakok mentén és nedves réteken a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [! Csucsá [! Freyn. Közlem. XIII. 108], Kolozsvár [Landoz I. 8], Torda [Ercsei Tord. 15], Mindszent [!], Gynlafahérvár [Fuss Trans. 267], Vidra, Szkerisora és Albák a Biharhegységben, Déva [!], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 20], Retyezáthegység völgyei [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 267], Koncza [Csató Székács 262], Nagyszeben, Kisdisznód, Zoód, Freck [! Fuss Trans. 267], Giresau [!], Talmács [Schur En. 262], Árpás havasai alatt [! Schur VSV. III. 86], Bráza havasai alatt [Schur VSV. II. 176], Fogaras [Baumg.! Mant. 28 sub *Angelica pratensi*]. Tömös szorosa [Schur En. 262], Pojana-meruluj [Kotschy I. c.], Segesvár, Ujegyháza, Kőhalom, Brassó, Beszterce [Baumg.! l. c. sub *A. Archangelica*], Bűdös [Schur ÖBZ.

VIII. 291; VSV. X. 195], Borszék [Schur VSV. X. 154], Kereszthegy [Nagy ap. Eresei Tord. 15; Schur VSV. V. 159], Görgényi üvegluta [Emerich ap. Fuss Trans. 267 sub A. Archangelica] Szászrégen, [Emerich ap. Fuss Trans. 267], Rodna [Baumg. ! l. c. sub A. Archangelica; Czetz ! Erd. Muz. VI. 11; Porc. En. 24].

826/b **A. montana** Schleich. Cat. Pl. Helv. (1815) 6. — [A. Razoulii Baumg.* ! Mant. 27, — non Gouan Ill. 13. — A. alpina Schur En. 262 ex descript.]. — Hegyvidékek patakainál a mezei tájtól a havasi tájig. — Szamosvölgye Kolozsvárt [!]. Szkerisora a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 170], Klopotivai völgy [Borb. Közlem. XV. 290] és Zenuga tó a Retyezát hegységben [Sink. Közlem. XV. 552], Kerczesora havasai [Schur En. 262], Árpás havasai [! Schur VSV. III 86], Tericza [Fuss Trans. 267], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Kurtia-Olzeli a Fogarasi havasokon [Baumg. l. c.], Rodna [Schur VSV. X. 124; Porc. En. 24].

217. *Archangelica* Hoffm. gen. Umb. (ed. 1814) 161.

827. **A. alpina** Wahlenb. Carp. (1814) 83 pro var. *Angelicae* *Archangelicae*. — [*Archangelica officinalis* Hoffm. l. c. pro parte; Fuss* Trans. 267. — *Angelica pachyptera* Sink. Közlem. XV. 552, — non Lallem.]. — Mészkö havasok sziklás szakadékos, vízeres helyein, — ritka. Retyezát-hegységben a Lepusnik forrás patakainál [! Hazsl. Közlem. X. 18, 24], Avrisel [Fuss Trans. 267], Bucsecs szakadékein a Plaju-Capulujnál [!].

218. *Ferula* L. gen. n. 343.

828. **F. Sadleriana** Led. Ross. II. (1844—46) 300 in not. — [*Peucedanum Sibiricum* W. et. K.; Baumg.* Mant. 23, — non Willd.]. — Mészkö hegyek napos sziklás helyein, de eddig egyedül Tordahasadéknál [! Baumg. l. c.].

219. *Ferulago* Koch. Umb. 97.

829. **F. silvatica** Bess. En. (1822) 44 sub. *Ferula*. — [*Ferula nodiflora* Baumg.* ! En. I. 218; Czetz Erd. Muz. VI. 15. — *F. galbanifera* Auct. Trans., — non Koch. — *F. athamantifolia* Schur Verh. sieb. Ver. IV. 95; Lerchenf. Icones f. 43—44! — *F. silvatica* ?) commutata Andræ Bot. Zeit. XIII. 291, — non Roch.; cujus stirps genuina adhuc in Transsilvania non est lecta etsi eam ipse Auctor [Rochel Ban. 27] in Transsilvania etiam indicat. — *Lophosciadium Barlieri* Grisb. Iter n. 135, — non Grisb. spic. rum.]. — Hegyvidékek kaszáloin s erdős cserjés helyein a mezei tájon. — Sebesváralja [!], Kolozsvár [! Landoz I. 8], Bányabükki völgy [! Wolff. MNL. I. 60], Kolos,

Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 108], Szent-Gothard, Fekete-
telak [Janka! Közlem. XII. 183], Nyulas [Kovács ex Reichb. Icones
XXII. 55], Tur [Ercsei Tord. 165], Torda hasadéka [! Schur VSV. X.
74], Székelykő [! Wolff. MNL. I. 60], Tilalmas Toroczónál [!], Nagy-
enyed [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Felső-Gáld, Bilak [! Barth Arch.
XV. 111], Benedek, Csáklya, Csáklyaikő, Kecskekő, Szt-Mihályköve
Tótfalunál Mamuthegy Gyulafehérvárnál, Boicza az Érczhegységben,
Maros-Sólymos, Haró, Déva [!], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén
[Csató Erd. Muz. VI. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 268],
Szászsebes [Csató Székács 262], Szerdahely, Nagyszeben, Nagycsür
[Fuss! ap. Baumg. Mant. 26], Szt-Erzsébet, Szászujfalu [Fuss Alt.
Arch. III. 261], Guraró, Vestény, Giresau, Nagykapus [! Fuss Trans.
268], Tatárlaka [Barth exs.! ap. Borb. Közlem. XV. 292], Segesvár
[Fro. Schässb. 35], Kőhalom [Barth Arch. XV. 111], Brassó [Schur
En. 263], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Szászrégen [Emerich ap.
Fuss Trans. 268] Besztercze [Herzog Bistr. 24], Zápörtz [Czetz Erd.
Muz. VI. 15], Sajó völgye és Magyar-Nemegye [Porc. En. 25].

220. *Peucedanum* L. ex parte; Koch. Umb. 92.

830. **P. Rochelianum** Henff.! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 27. —
[*P. officinale* Baumg.*! En. I. 216, et Auct. Trans., — non L. — *P.*
ruthenicum Roch. Ban. f. 49! et Auct. Trans., — non MB. — *P.*
campestre Janka! Linn. XXX. (1859) 570. — *P. longifolium* et *P. Mori-*
sonii Schur En. 264. — nec alior]. — Napos cserjés dombokon, széna-
mezőkön és kissé nyirkos rétek kaszálóin a mezei tájon. — Kolozsvár
[! Landoz II. 31], Kolos, Bóos, Csán, Botoromvölgy és Virágosvölgy
[Freyn. Közlem. XIII. 108], Torda, Záh [! Ercsei Tord. 84], Kis-Czég
[Kovács ap. Sternh. Sieb. 23; Janka! l. c.], Koók, Gerend [!], Bilak
[Schur En. 264], Zood [Fuss Trans. 268], Sellemberk és Vestény
közt [!], Nagyselyk, Mikeszásza, Kisekemező Medgyes [Barth! VSV.
XVIII. 74], Segesvár, Nagybun, Morgonda [Baumg. l. c.], Nagyselyk
[Barth Arch. XV. 111], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 268].

831. **P. carvifolium** Crantz. Stirp. III. (1767) p. 22, tab. 3, fig. 2.
sub *Selino*. — [*Selinum* Chabraei Jacq. Fl. Aust. I. (1773) tab. 73. —
Palimbia Chabraei DC. Prodr. IV. (1830) 176. — *Peucedanum* Cha-
braei Koch; Baumg.* Mant. 24. — *Palimbia decussata* Schnr Sertum
n. 1211, solum nomen]. — Hegyvidékek kaszálóin, füves cserjés helyein
az egész terület mezei táján.

832. **P. latifolium** MB. Taur. Canc. I. (1808) 213 sub *Selino*. —
[*P. latifolium* DC; Kovács* in Sternh. Sieb. 23]. — A Mezőség nedves
sós völgyeiben. — Kolozsvárt [! Kovács l. c.], Szamosfalva [Janka Linn.
XXX. 571], Apahida [Janka exs.!). Virágosvölgy [Freyn! Közlem.
XIII. 109], Szék és Szamosújvár közt [Janka Közlem. XII. 183], Záh [!].

833. **P. Cervaria** L. spec. (ed. 1753) 1194 sub *Selino*. — [*Cerva-*
ria Rivini Gärtn. Fruct. I. (1788) 90. — *C. nigra* Baumg.* En. I.
(1816) 231]. — Erdős cserjés dombok füves helyein a mezei tájon. --

Kolozsvár [Baumg. l. c.], Torda [Ercsei Tord. 45], Kolos, Boós, Ajtón, Várfalva és Vidaj közt az Aranyos völgyében, Padság hegyei [! Freyn Közlem. XIII. 108], Nagyenyed, Gyulafehérvár, Déva [!], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 269], Nagyszeben, Nagycsür, Poplaka, Zood, Szásznjfal, Giresau, [! Fuss Trans. 269], Freck, Kisdisznód, Nagydisznód, Szt-Erzsébet, Ujegyháza, Morgonda, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Nagyselyk, Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 74], Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 24], Naszód [Pore. En. 25], Záporecz [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

834. **P. Oreoselinum** L. spec. (ed. 1753) 244 sub Athamanta. — [Selinum Oreoselinum Crantz Stirp. III. (1767) 169 : Baumg.* En. I. 222. — Oreoselinum legitimum MB. Taur. Cauc. III. (1819) 210. — Pteroselinum legitimum Csató Erd. Muz. VI. 20]. — Erdők széléin, száraz hegyi kaszálókon a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza-hegységben [!], Kolozsvár [Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Berkenyes, Ajton, Botorom és Virágosvölgy [Freyn. Közlem. XIII. 108], Torda [Baumg. l. c.], Tilalmas Toroczkonál [!], Nagyenyed [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Bilak, Tótfalu, Gyulafehérvár [!], Déva [! Baumg. l. c.], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 20], Kovrágy és Váralja közt. [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 270], Székácsvölgy [Csató Székács 262], Nagyszeben [Schur En. 266], Poplaka, Kisdisznód, Nagycsür, Szt-Erzsébet, Szásznjfal, Giresau [! Fuss Trans. 270], Kercesora és Árpás a fogarasi síkon [!], Medgyes, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 74], Segesvár, Nagybun, Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 270], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 25], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

835. **P. Alsaticum** L. spec. (ed. 1762) 354. — [P. alsaticum L.; Baumg.* En. I. 217. — Cervaria alsatica Gaud. — Xanthoselinum alsaticum Schur En. 264]. — Gyepükön, erdők szélén füves cserjés dombokon a mezei tájon. — Kolos [Baumg. l. c.], Torda hasadéka [! Landoz II. 31], Nagyenyed [!], Gyulafehérvár [Reckert ap. Fuss VSV. XV. 120], Zám [Schur En. 264], Déva, Szászváros, Vujda-Hunyad [!], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 20], Seréli havas a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Kereszténysziget [Schur l. c.], Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.].

836. **P. intermedium** Schur En. (1866) 265 sub Petroselino. — [Selinum Austriacum Baumg.* En. I. 222 et Auct. Trans., — non Jacq. — Peucedanum montanum Baumg. ! Mant. 25, et Auct. Trans., — non Koch Umb. 94. — Pteroselinum austriacum Auct. Trans., — non Reichb. — Pteroselinum transsilvanicum Schur herb. ex ipso in Schur En. l. c.]. — Magasabb mészkőhegyek sziklás lejtőin a mezei és hegyi tájon. — Torda-hasadéka [! Baumg. Mant. 25], Székelykő [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Skericza-Padságnál [Sink. Album 184] s az Aranyos melléki hegyeken Padság és Borrév közt, Vidra a Biharhegységben, Boicza az Erczhegységben [!], Segesvár, Lövete, Hargitta [Baumg. En. I. 222], Brassó hegyei [! Schur l. c.], Királykő a Vleduska felett [!].

837. **P. palustre** L. spec. (ed. 1753) 244 sub Selino. [Selinum pa-

lustre L.; Baumg.* En. I. 223, — *Selinum silvestre* Jacq. Fl. Aust. I. (1773) tab. 152; Baumg. En. I. 223, — non L. spec. (1753) 244. — *Thysselinum palustre* Hoffm. Umb. (1814) 134. — *Thysselinum angustifolium* et Th. *silvestre* Reichb. Germ. Exc. (1832) 453]. — Lápos, mocsaras helyeken a mezei tájon. — Gyéres, Záh [Ercsei Tord. 43], Resinár [Schur En. 266], Árpásfalu lápján [! Schur VSV. III. 86], Segesvár [Baumg. l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 291], Rodna-Naszód vidékén [Porc. En. 25], Kukocszás [bőven!].

† *Anethum graveolens* L. spec. (ed. 1753) 263. — [A. *graveolens* Baumg.* En. I. 221]. — Colitur in usum culinarum. Konyha kertekben termesztik.

221. *Pastinaca* L. gen. n. 362.

838. **P. silvestris** Mill. Dict. (ed. 1768) n. 1. — [P. *sativa* L. spec. (1753) 262, excepta var. β). — P. *silvestris* Baumg.* En. I. 213. — P. *opaca* Auct. Trans., — non Bernh.]. — Mezőkön, kaszálókon, temetőkön, szántókon, az egész terület mezei táján közönséges.

† P. *sativa* Mill. Dict. (ed. 1768) n. 2. — Colitur in usum culinarum, et differt a P. *silvestri* nostra spontanea: statura robustiore, foliisque penitus glabris, nitentibus. — Konyhakertekben termesztik, s a vadon termő P. *silvestris*-től eltér úgy termete-ebb növése mint egészen meztelen s fénylő levelei által.

222. *Heracleum* L. gen. n. 345.

839. **H. Sphondylium** L. spec. (ed. 1753) 249. — [H. *Sphondylium* Baumg.* En. I. 213. — H. *Austriacum* Baumg. ! En. I. 214, et Auct. Trans., — non L. spec. 249. — H. *elegans* Baumg. En. I. 215, Auct. Trans.]. — Hegyes vidékek erdeinél, gyepeinél, kaszálóin a mezei és hegyi tájon az egész területen.

839/b. **H. Sibiricum** L. spec. (ed. 1753) 249. — [H. *flavescens* Baumg.* ! En. I. 214, — non Willd. — H. *angustifolium* L. Fl. Suec.; Baumg. En. I. 214. — H. *pratense* Czetz ! Erd. Muz. VI. 15, — non Jord.]. — Hegyi réteken és erdők szélein a hegyi tájon. — Segesvár, Sósmező Ojtoz szorosánál [Baumg. ! l. c.], Rodna, Gáncs [Czetz l. c.].

840. **H. palmatum** Baumg.* En. I. (1816) 215. — [H. *asperum* Sternh. Sieb. 23, et Auct. Trans., — non MB. — Baumgartenius stirpem suam typicam fructibus verrucoso hispidis descripsit; sed ego solum varietatem fructibus glabris praeditam e Transsilvania vidi, quae est: H. *simplicifolium* Herb. Buc. (1859) 302, — seu H. *Transsilvanicum* Schur En. (1866) 267]. — Sziklás helyeken, havasok vizereinél. — Retyezát havasok [! Heuff. ap. Grisb. Iter n. 136], Páreng havasok [! Baumg. l. c.] Frumósza [Fro. VSV. VI. 192], Falkenstein [Fuss Trans. 272], Szurul, Vurfu-Moasi [Baumg. l. c.], Kerczesora havasai [C. Fuss in Österr. Blätter f. Liter. etc. IV. 871], Negoj, Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 360], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Bu-

csecs [! Freyn Közlem. XIII. 109], Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. l. c.]. Pojána-meruluj [Kotschy ZBG. III. 270], Ünőkö [Nagy ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 291] s egyáltalán Rodna havasai [Czetz! ap. Janka Linn. XXX. 572].

841. **H. Carpaticum** Porc. ! En. (1878) 25; Porc. Naseud. (1881) 144. — [H. alpinum Baumg. ! En. I. 215, et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 250. — H. Pollinianum Nym. consp. 289. — quoad stirpem Transsilvanicam. — non Bert.]. — Havasok mezőin. — Tömös szorosa felett és Rodna összes havasain [Baumg. ! l. c.; Porc. l. c.].

A «Helvetia havasain» otthonos typikus *H. alpinum* L. a mi növényünkötől feltűnően különbözik hatalmasabb termete, nagy és 20—22 sugarú ernyő, valamint leveleivel, melyek csupán főereiken aprón pelyhesedők, és alsóbbjaik kerekítetten karélyosak. A mi *H. Carpaticumunk* alig arasznyi magas; ernyői kicsinyek, 5—10 sugarúak, mintegy hüvelyknyi hosszú sugarakkal; végül levelei fonákukon borzasak, s valamennyi levele vagy kihegyzetten karélyos, vagy tenyeresen háromszatu s durván hegyesen csipkésen fűrészes.

Növényünkhöz közel állónak látszik a *H. Orphanidis* Boiss. Fl. Orient. (1872) 1041; azonban ez is világosan különbözik a mi növényünkötől «borzas sugarai» és «borzas magretői» által.

H. alpinum L. typicum «in alpibus Helvetiæ» indicatum a nostra stirpe evidenter differt, statura multo robustiore, umbella 20—22 radiata magna-que, nec non foliis solum ad nervos primarios minute puberulis, inferioribus obtuse lobatis. *H. Carpaticum nostrum* est vix spithameum; umbellæ parvæ e radiis 5—10 subpollicaribus constructæ; denique folia dorso hirsuta, omnia aut acuminata lobata, aut palmato tripartita et grosse acuteque crenato-serrata.

Nostræ stirpis proximum videtur *H. Orphanidis* Boiss. Fl. Orient. (1872) 1041; sed illud etiam manifeste a nostra discrepat «radiis hirsutis» nec non «ovario hirsuto».

† *H. siifolium* Reichb. Germ. Exc. (1832) 456. — Zirna völgy Rumániában [Schur ! En. 268, — sed exemplar in herbario Schuriano lemb. solum florens reperitur, quare dicere non potest folium ad *H. siifolium* aut ad typum *H. Austriaci* pertinere].

223. *Tordylium* L, gen. n. 330.

842. **T. maximum** L. spec. (ed. 1753) 240. — [Caucalis maxima Bauh.; Baumg.* En. I. 255]. — Szőlőhegyeken, cserjés napos dombocon, utak mentén és parlag helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XIII. 291], Nagyenyed [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Bilak [Schur En. 268], Gyulafehérvár, Maros-Sólymos, Déva [!], Oláhbretteye [Csató Erd. Muz. VI. 20]. Székácsvölgye [Csató Székács 262], Szt-Erzsébet [Andræ l. c.], Vizakna, Szelindek, Nagycsűr, Szászujfalu, Dolmány, Giresau [Fuss Trans. 273], Hosszúaszó [Barth ap. Fuss VSV. XIX. 209], Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 75], Segesvár, Ujegyháza [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 268], Ó-Rodna [Porc. En. 25].

224. *Siler* Scop. Carn. I. 217.

843. **S. trilobum** Jacq. En. (1762) 48 sub *Laserpitio*. — [*Siler aquilegifolium* Gärtn. de Fruct. I. (1788) 92; Baumg.* En. I 228]. —

Hegyvidékek erdős cserjés helyein. — Nagyszeben, Nagydisznód [Schur En. 268], Segesvár [Fro. Schässb. 36], Bráza kőszirte [Kotschy ap. Fuss Trans. 273], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.].

225. *Laserpitium* L. gen. n. 344.

844. *L. latifolium* L. spec. (ed. 1753) 248. — [*L. latifolium* Baumg.* En. I. 225. — *L. glabrum* Crantz Stirp. III. (1767) 181. — *L. asperum* Crantz Stirp. III. 179. — *L. Pseudosiler* Schur! Sertum n. 1234. e.; Schur En. 269. — *L. gracile* Schur! Sertum n. 1234. e.; Schur En. 269. — *L. verticillatum* Schur Sertum n. 1241; En. 270, — non W. et K.]. — Hegyvidékek erdei kaszálóin és buja növényzetű sziklás helyein a mezei és hegyi tájon. — Dragán völgye a Vlegyászahegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 8], Kolos, Boós, Ajton, Aranyos völgye Várfalván felül, Muntyele-mare [Freyn Közlem. XIII. 109], Padság hegyei, Székelykő, Csáklyaikő. Ordenkusa völgye Szkerisoránál a Biharhegységben, Vulkánhegy Abrudbányánál, Déva [!], Retyezáthegység völgyei [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Ganczága a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Talmács, Sellemberk, Nagyszeben [Schur En. 269], Szelindek, Nagycsür, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 273], Butyán, Árpás havasai [Schur En. 269], Medgyes, Monora [Barth VSV. XVIII. 75], Segesvár [Baumg. l. c.], Királykő [Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs, Keresztényhegység, Brassó, Kőhavas [Baumg. l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 24], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

845. *L. alpinum* W. et K. Icones III. (1812) 281, tab 253. — [*Laser trilobum* Baumg.! En.* I. 228 et Auct. Trans. — *Siler alpinum* Baumg.! En. I. 229. — *Laserpitium marginatum* Grisb. Iter n. 137; Andrae Bot. Zeit. XIII. 291. et Auct. Trans., non W. et K. Icones II. tab. 192. — *L. ambiguum* Schur Sertum n. 1237]. — Havas vidékek sziklás kaszálóin és Mughus-mezőin a havasi és havasalji tájon. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben [Baumg. En. I. 229], Vlegyászá-tól a havasokon végig egész a Biharhegység Geina havasáig [! Kern. ÖBZ. XX. 205], Retyezát havasok [! Heuff. ÖBZ. VIII. 118], Szurul [Baumg. l. c.], Picsoru-Burkuluj, Butyán [Fuss Trans. 274], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Bráza kőszirte [Andrae l. c.], Bucsecs Keresztényhegység [Baumg. l. c.], Henyul Borgónál [Fuss Trans. 274], Lapadna Rodnai havason [Baumg. l. c.], Guttin [Baumg. l. c.], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

† *L. Siler* L. spec. (ed. 1753) 249. — [*Siler montanum* Crantz; Baumg.* En. I. 229, sed in herbario ejus specimina desunt, nec alius in Transsilvania stirpem hanc legit]. — Bucsecs, Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. l. c.].

846. *L. prutenicum* L. spec. (ed. 1753) 248. — [*L. selinoides* Crantz Stirp. III. (1767) 182; Baumg.* En. I. 226. — *L. hirsutum* Salzer Reiseb. 323, — non Lam.]. — Utak s árkok mentén hegyvidé-

kek erdeiben és sűrű cserjéseiben a mezei és hegyi tájon. — Sebesvár-alja, Dragán völgye, Tranyis [!], Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Bányabükki völgy [Wolff. MNL. I. 60], Ajton [Freyn Közlem. XIII. 109], Körös-bánya [Kern. ÖBZ. XX. 205], Déva, Váralja és Kovrágy közt [!], Ganzcága [Csató Erd. Muz. VI. 20], Retyezáthegység völgyei Malomvíz, felett [Simk. Közlem. XV. 554], Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Nagyszében, Nagydísznód, Zood, Verestoroný szorosa, Giresau [Fuss Trans. 274], Asszonyfalva, Szászcσανád, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 75], Segesvár, Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Persány [Schur VSV. X. 211], Feketehalom [Schur En. 270], Felső-Torja és Bűdös [Schur ÖBZ. VIII. 284, 287], Borszék [Schur VSV. X. 154], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 25], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

var.) **L. glabratum** Roch. Ban. (1828) 66. f. 54. — [Laserpitium peucedanoides Baumg.* En. I. 226, et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1762) 358. — *Imperatoria angustifolia* Salzer Reiseb. 323, — non Bell.]. — Magasabb hegyvidékek erdeinek szélein és erdei kaszálóin. — Szelistye [Landoz I. 8; II. 31], Retyezáthegység völgyei Malomvíz felett [Simk. Közlem. XV. 554], Pareng hegység völgyei Petrozsény felett [! Borb. Közlem. XV. 300], Bucsecs és Bűdös [Schur En. 270], Kőhalom [Baumg. l. c.], Rodna-Naszód vidéke (Pore. Nasend. 145). —

847. **L. Archangelica** Wulf. in Jacq. Coll. I. (1786) 214. — [*Imperatoria Ostruthium* Baumg.*! En. I. 219 et Auct. Trans., non L. spec. (1753) 259]. — Magasabb hegyek s havasalji vidékek erdeinek szélein, — ritka. — Dragozán-Comnando a Retyezát hegységben [Baumg. herb. ! et in Fuss Trans. 271], Cibinjézer a Cibin-havasokon [Sigerus ap. Fuss l. c.], Cordon de la Schmidt a Dezsáni-havasokon, Lapadna és Rotunda Rodnai-havasok [Baumg. l. c.]. — Gaure de Lotri [Baumg. l. c.], már Rumániában fekszik.

226. *Orlaya* Hoffm. gen. Umb. ed. I. 58.

848. **O. grandiflora** L. spec. (ed. 1753) 240 sub *Caulalide*. — [*Caulalis grandiflora* L.; Baumg.* En. I. 253]. — Mészkö hegyek napos helyein és szántókon. — Kolozsvár [Schur En. 270], Torda [Ercsei Tord. 28], Mezőség [Baumg. l. c.], Boicza az Érczhegységben [!], Déva [! Fuss Trans. 275], Háró, Vajda-Hunyad, Govasdia [!], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 275], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 262], Szt-Erzsébet [Schur En. 270], Szelindek, Vizakna [Baumg. l. c.], Kalán, Almás [Fuss Trans. 275], Segesvár [Fro. Schässb. 36], Petele [Fuss Trans. 275].

227. *Daucus* L. gen. n. 333.

849. **D. Carota** L. spec. (ed. 1753) 242. — [*D. Carota* Baumg.* En. I. 252]. — Mezőkön, szántókon, parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

228. *Caucalis* L. gen. n. 331.

850. *C. daucooides* L. Syst. (ed. XII. 1767) 205, — non L. spec. (ed. 1753) 241. — [*C. echinophora* Benkő* Trans. 116. — *C. daucooides* Baumg. En. I. 253. — *C. leptophylla* Baumg. En. III. 344; Baumg. Mant. 31, et Auct. Trans. — *C. nodosa* Ercsei Tord. 28]. — Szántókon, parlagokon és szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 8], Torda [! Ercsei l. c.], Aranyos melléke Padságnál [!], Csegez [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XX. 232], Mindszent, Benedek, Sárd, Borbánd, Vajasd, Gyulafehérvár, Alkenyér [!], Déva [! Fuss VSV. XIV. 202], Oláhberttye [Csató Erd. Muz. VI. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 202], Szerdahely, Nagycsűr, Szt-Erzsébet [Fuss l. c.], Nagyszeben [Schur En. 271], Szelindek, Alezina [Baumg. l. c.], Medgyes, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 75], Segesvár, Kóhalom, Garad, Ugra [Baumg. l. c.], Lövete, Oláhfalu [Baumg. En. III. 344], Petele [Fuss VSV. XIV. 202], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 25], Hagymás [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

851. *C. muricata* Bisch. in Lit. Ber. zur. Linnæa 1840 p. 131. — [*C. muricata* Schur* Sertum n. 1247]. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Csegez [bőven Winkler ÖBZ. XVI. 48]. Szt-Erzsébet, Szelindek, Vizakna [Schur En. 271].

229. *Turgenia* Hoffm. gen. Umb. ed. I. 59.

852. *T. latifolia* L. spec. (ed. 1753) 240 sub *Tordyllo*. — [*Caucalis latifolia* L.; Baumg.* En. I. 254]. — Szántókon, vetések közt, a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 8], Torda [! Ercsei Tord. 28], Mezőség [Baumg. l. c.], Piski, Szászváros [Fuss Trans. 276], Szt-Erzsébet [Schur En. 271], Daróc [Baumg. l. c.].

230. *Torilis* Adans. Famill. II. 99.

853. *T. Anthriscus* L. spec. (ed. 1753) 240 sub *Tordyllo*. — [*Caucalis Anthriscus* Crantz; Baumg.* En. I. 254]. — Szántók szélén, gyeplőkön, szőlők közt, erdők cserjések parlagain az egész terület mezei táján közönséges.

854. *T. arvensis* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 98 sub *Caucalide*. — [*Caucalis arvensis* Huds.; Baumg.* En. I. 254. — *Scandix infesta* L. Syst. ed. XII. (1767) 732. — *Caucalis helvetica* Jacq. Hort. Vind. III. (1776) tab. 16. — *Torilis helvetica* Gmel. Bad. I. (1805) 617. — *T. neglecta* Spreng. in Roem. et Schult. Syst. VI. (1820) 484]. — Szántók szélén, ligetekben, erdős cserjés helyeken, szőlők közt a mezei tájon. — Csucs [! Feicht. Közlem. IX. 94], Kolozsvár [Landoz I. 8], Kolos, Torda-

hasadéka [! Schur En. 271], Gerend [!], Várfalva [Freyn Közlem. XIII. 109], Boicza az Érczhegységben [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 276], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Talmács, Brassó [Schur En. 271].

† *T. nodosa* L. spec. (ed. 1753) 240 sub Tordyllo. — [Caucalis nodosa Scop.; Baumg.* En. I. 255, — sed specimina in herbario ejus desiderantur, nec aliis recentiorum stirpem hanc in Transsilvania legit]. — Parlag helyeken, gyepűkön. — Szászváros [Schur En. 272], Déva, Vajda-Hunyad, Torda [Baumg. l. c.].

† *Scandix Pecten-Veneris* L. spec. (ed. 1753) 256. — [S. Pecten-Veneris Baumg.* En. I. 251, — sed in herbario ejus specimina desunt]. — Vetések közt: Nagyszeben, Brassó [Schur En. 273], Kőhalom, Alsó-Rákos, Kézdi-Vásárhely. Csikszereda [Baumg. l. c.]. — Kultiválva: Sztrigylvölgyi községekben [Csató Erd. Muz. VI. 20], Székácsvölgy [Csató Székács 262].

231. *Anthriscus* Hoffm. gen. Umb. ed. I. 38.

855. *A. silvestris* L. spec. (ed. 1753) 258 sub Chærophylllo. — [Chærophyllum silvestre L.; Baumg.* En. I. 260. — Chærophyllum nitidum Schur Verh. sieb. Ver. X. 74, ex loco natali, — non Wahlb. — Anthriscus nitida Simk. MNL. III. 51, — non (Wahlb.).] — Patakok mentén, ritkás erdőkben s azok szélein, nedves árnyas helyeken, az egész terület mezei és hegyi táján; a Csukáson a havasi tájig.

856. *A. nitida* Wahlb. Carp. (1814) 85 sub Chærophylllo. — [Anthriscus torquata Schur* Sertum n. 1255; Schur En. 273; et Auct. Trans., — vix Duby. — A. alpestris W. et Grab. Sil. I. (1827) 289. — A. heterosantha Schur! En. (1866) 273]. — Havasalji vidékek árnyas helyein patakok vagy völgyszorosok mentén. — Vidra felett a Kis-Aranyos völgyében, Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Csoka-porumbelülj a Retyezát hegységben [Simk. Közlem. XV. 556], Pareng havasok és Csetatyeboli Petrozsénynél [Barth exs. !]. Présbe, Mumma [Schur En. 273], Riuszadulj felett [Fuss Trans. 278], Bulla völgye a Kerczesori hegységben [Schur En. 273], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Bráza kőszirte, Királykő, Bucsecs, Brassó [Schur! En. 273], Kereszthegy [Schur En. 275], Rodna havasai [Schur VSV. X. 124; Porc. En. 25].

857. *A. nemorosa* MB. Taur. Cauc. I. (1808) 232 sub Chærophylllo. — [A. nemorosa Spreng. Umb. Prodr. (1813) 27; Schur* En. 272]. — Magasabb hegyvidékek árnyas erdeiben Erdély déli részén. — Götzenberg és Présbe hegyek alján [Schur l. c.].

858. *A. trichosperma* Schult. Öst. Fl. (ed. 1814) I. 504 sub Chærophylllo. — [Chærophyllum sativum Baumg.* En. I. 259, et Auct. Trans., — non Lam. Fl. Fr. III. 438. — A. Cerefolium Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 257 sub Scandice. — Scandix Pecten Czetzy! Erd. Muz. VI. 20, — non L.]. — Parlag helyeken, kertekben, kerítések mentén, az egész terület mezei táján közönséges.

859. *A. Scandix* Scop. Carn. (1772) I. 191 sub Caulalide. — [A. vulgaris Pers. Syn. I. (1805) 320. — Torilis Anthriscus Baumg.*

En. I. 257, — non (L.). — Parlag helyeken, kertek és kerítések mentén a mezei tájon. — Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 25], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Giresau [Fuss Trans. 277].

232. *Chaerophyllum* L. gen. n. 358.

860. **Ch. temulum** L. spec. (ed. 1753) 258. — [Ch. temulum Baumg.* En. I. 258]. — Erdőkben, ligetekben, árnyas gyepek mentén a mezei tájon, — Torda-hasadéka, Székelykő és Tilalmas Toroczkónál, Aranyos melléke Várfalvától Padságig, Csáklyaikő, Haró, Déva [!]. Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Burlea a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 278], Kis-Ludas, Nagyszeben, Nagycsűr, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 278], Tür. Szászcsanád, Nagyselyk, Medgyes. Hosszú-aszó és Balázsfalva mellett s a köztük fekvő területen [Barth VSV. XVIII. 75], Segesvár [Fro. Schässb. 36], Besztercze [Herzog Bistr. 24].

861. **Ch. bulbosum** L. spec. (ed. 1753) 258. — [Ch. bulbosum Baumg.* En. I. 258]. — Gyepűkön, kertek mentén, ligetekben, az egész terület mezei táján.

862. **Ch. maculatum** Willd. En. Suppl. (1813) 15. — (Ch. aureum Baumg.* En. I. 259. et Auct. Trans., — non L. — Myrrhis aurea Czetz Erd. Muz. VI. 17, — non Spreng. — Myrrhis odorata Baumg. ! En. I. 251, non Scop.). — Magasabb hegyek sziklás vagy cserjés helyein, mészke talajon. — Tilalmas Toroczkónál [Simk. Album 178], Csáklyaikő [!], Pareng [Baumg. l. c.], Guraró előhavasai [Fuss Trans. 278], Berethalom [Baumg. En. sub Myrrhide odorata], Bucsecs [Schur En. 274], Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. ! l. c.], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Besztercze havasalji vidékén [Baumg. En. sub M. odorata], Rodna [Czetz l. c.].

863. **Ch. Cicutaria** Vill. Dauph. II. (1787) 644. — [Ch. hirsutum Baumg. ! En. I. 257, et Auct. Trans., — non L. spec. (1753) 258. — Ch. Villarsi Schur Sertum n. 1264, et Auct. Trans., — non Koch Syn. (ed. 1837) 317. — Ch. elegans Salzer Reiseb. 323; Schur En. 274, — non Gaud. Helv. II. 364]. — Patakok mentén, források helyeken a hegyi tájtól a havasalji tájig. — Trányis a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 8], Muntyle-mare [Freyn Közlem. XIII. 109], Padság hegyei, Krakói völgy a Kecskék felé [!], Biharhegységben a Két-Aranyos hegyvidékén [! Kern. ÖBZ. XX. 233], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Retyezát hegység [! Hazsl. Közlem. X. 18], Pareng havasok [!], Munceli havasok [Unver. ap. Fuss Trans. 279], Cibinjezer, Götzenberg, Présbe, Porkitzken, Avrisel, Szurul, Negoj, Kerczesori üveghuta. Butyán [Fuss Trans. 279], Piesoru Burkuluj [Fuss VSV. XX. 182], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Segesvár [Fro. Schässb. 36], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Keresztényhegység [! Schur En. 274], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 279], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 13; Porc. En. 25], Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

864. **Ch. aromaticum** L. spec. (ed. 1753) 259. — [Ch. aromaticum Baumg.* En. I. 259]. — Gyümölcsösökben erdőkben, a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye [!], Kolozsvár [Landoz I. 8], Toroczkó, Padság, Nagyenyed, Csáklyaikő, Mindszent, Bilak, Tótfalu, Verespatak, Szkerisora [!], Vidra és Ordenkusa völgye a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 234], Déva [!], Várhely a Hátszeg völgyében [! Hazsl. Közlem. X. 18]. Koneza, Szerdahely [Csató Székács 262], Frumósza, Nagycsűr, Szászuifalu, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Giresau, Kerczesori üveghuta [! Fuss Trans. 279], Árpási üveghuta [!], Ujegyháza, Berethalom, Segesvár, Nagybun, Kőhalom [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 24], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 13], Hétfalu hegyvidéke [!].

233. **Conium** L. gen. n. 336.

865. **C. maculatum** L. spec. (ed. 1753) 243. — [C. maculatum Baumg.* En. I. 230. — C. croaticum Schur Sertum n. 1267]. — Parlag helyeken, gyepekön, kertekben, gyümölcsösökben az egész terület mezei táján közönséges.

234. **Pleurospermum** Hoffm. gen. Umb. ed. I. p. VIII.

866. **P. Austriacum** L. spec. [ed. 1753] 250 sub Ligustico. — [Ligusticum Austriacum L.; Baumg.* En. I. 227]. — Magasabb hegyek erdeinek szélén, a hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 8], Lepusnik völgye a Retyezáthegységben [! Hazsl. Közlem. X. 18], Árpás havasai [Schur VSV. III. 86], Bulla [Schur En. 275], Lövete, Henyul Borgónál [Fuss Trans. 280], Korongyis [Nagy ap. Andræ XIII. 292] és Delul-Corni Rodnánál [Porc. En. 26]; Teszla [!].

† *Smyrnum perfoliatum* Mill. Dict. (1768) n. 3. — Kolozsvár [? Schur En. 275].

† *Coriandrum sativum* L. spec. (1753) 256. — Colitur hinc inde. Helyenként kertekben termesztik.

235. **Bifora** Hoffm. gen. Umbell. ed. II. 192.

867. **B. radians** MB. Taur. Cauc. III. (1819) 233. — [Coriandrum testiculatum Baumg.*! En. I. 212, — non L. spec. (ed. 1753) 256]. — Vetések közt az egész terület mezei táján.

XII. *Araliaceae* Juss. in Dict. Sciens. Nat. II. 348.

236. **Hedera** L. gen. n. 283.

868. **H. Helix** L. spec. (ed. 1753) 202. — [H. Helix Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 29; Baumg. En. I. 180]. — Minden nagyobb erdőben az egész terület mezei táján.

XLII. *Cornaceae* DC. Prodr. IV. 271.237. *Cornus* L. gen. n. 149.

869. **C. mas** L. spec. (ed. 1753) 117. — [C. mas Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 93]. — Erdőkben, ligetekben, csepőtétkben az egész terület mezei táján.

870. **C. sanguinea** L. spec. (ed. 1753) 117. — [C. sanguinea Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 93]. — Gyepűkön erdők szélén, csepőtétkben az egész terület mezei táján közönséges.

† *C. alba* L. Mant. I. (1767) 40. Colitur. — Díszcserjének ültetik.

† *C. herbacea* Lerchenf. Icones f. 33! et Lerchenf. ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. (1853) 95, — est planta nec descripta. nec Transilvaniae incola. — Sem leirva nincs, sem Erdélyben nem otthonos.

XLIII. *Loranthaceae* Don. Prodr. Fl. Nepal. 142.238. *Viscum* L. gen. n. 1105.

871. **V. album** L. spec. (ed. 1753) 1023. — [V. album Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Syl. 30; Baumg. En. I. 98]. — Erdőkben s gyümölcsösökben a mezei tájon. — Elősködik: Piruson, Maluson, Salixon, Faguson Aceren, Quercuson [Baumg. I. c.], Pinuson és Cratæguson [Schur En. 242], Prunus spinosán [Freyn Közlem. XIII. 110], Juglanson [Fro. Schässb. 37, Porc. Nasend. 138], Populuson és Tilia albán [!], Loranthuson, mely Quercus Austriacán nőtt [Kanitz MNL. VI. 48]. — Kolozsvár [! Landoz I. 8; Loranthuson: Kanitz I. c.], Déva [! Tilia albán], Nagyeszűr, Kakasfalva, Szászujfalu [Fuss Trans. 281], Túr, Szászcsanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó és Balázsfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 75], Segesvár [Fro. Schässb. 37], Ludvég [Emerich ap. Fuss I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 25], a Sajó és a Maros völgye mentén Rodna-Naszód vidékén [Porc. Nasend. 138], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

239. *Loranthus* L. gen. n. 443.

872. **L. Europaeus** Jacq. En. (1762) 55. — [L. europæus L. spec. (ed. 1762—3) 1672; Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30; Baumg. En. I. 282]. — Tölgyes erdőkben mindenféle Quercus fajon. — Kolozsvár [! Landoz I. 8], Kolos, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 110], Czege [Janka Linn. XXX. 574]. Vajda-Hunyad és Govasdia közt a Kaprucza és Keczenyás hegyeken bőven [!], Batiz a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 282], Szerdahely [Fuss I. c.] s az egész Székácsvölgy mentén [Csató Székács

263], Nagyszeben [! Lerchenf. l. c.], Medgyes, Baromlaka, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth! VSV. XVIII. 75], Volkány [Fro. Schässb. 37], Segesvár, Réten, Alsó-Rákos [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 282], Beszterce [Herzog Bistr. 25], Gáncs, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

b) **Gamopetalae Endl.**

XLIV. *Caprifoliaceae* Juss. gen. 110.

240. *Adoxa* L. gen. n. 501.

873. **A. Moschatellina** L. spec. (ed. 1753) 367. — [A. Moschatellina Baumg.* En. I. 345]. — Hegyi erdőkben a mezei tájtól a havas-alji tájig; barlangokban, szikla üregekben a havasi tájig. — Kolozsvárt a Kis-Szamos partján [Landoz I. 8; II. 31], Bányabükk [Ercsei Tord. 83], Tordánál az Aranyosfolyó ligeteiben [Wolff ap. Freyn Közlem. XIII. 109], Laposnya [Nagy ap. Ercsei Tord. 83], Bihar havas alatt a Kremenyisü hegyen [!], Szkerisóra jégbarlangja, Vidra [! Kern. ÖBZ. XX. 236], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 282], Nagyszeben [! Fuss VSV. XIII. 148], Kisdisznód, Götzenberg, Présbe [Fuss Trans. 282], Nagydisznód [Baumg. l. c.]; Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Balázsfalva, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 75], Segesvár, Szederjes, Alsó-Rákos, Hargitta [Baumg. l. c.], Kurnatura a Királykövön [!], Czenk-hegy Brassónál [Schur VSV. X. 205], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Kelemen-Cserbuk [C. Fuss Arch. 394], Beszterce [Herzog Bistr. 25], Rodna s Gáncs vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 10].

241. *Sambucus* L. gen. n. 372.

874. **S. Ebulus** L. spec. (ed. 1753) 269. — [S. Ebulus Baumg.* En. I. 262]. — Gyepükön, kertekben, gyümölcsösökben, parlag helyeken, szántókon, folyók, patakok s erdők szélein az egész terület mezei táján közönséges.

875. **S. nigra** L. spec. (ed. 1753) 269. — [S. nigra Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 262]. — Vadon és ültetve az egész terület mezei táján.

var.) *S. laciniata* L. spec. (ed. 1753) 270. — Colitur in hortis. — Díszeserje kerteinkben.

876. **S. racemosa** L. spec. (ed. 1753) 270. — [S. racemosa Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 263]. — Magasabb hegyek s főkép havas-alji vidékek erdeinek szélein. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 8], Torda havasai [Ercsei Tord. 26], így Beles patakánál [Baumg. ap.

Fuss Trans. 283], Vidra, Nyegra és Szkerisora felett az egész Bihar-hegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 238], Verespatak [!], Kecskető [Schur VSV. X. 66], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 21], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Pareng havasok [!], Ó-Sebeshely [Unver. ap. Fuss Trans. 283], Götzenberg, Munma, Présbe [Schur En. 244], Nagydísznád, Burkács, Keresztori üveghuta [Fuss Trans. 283], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Töpe és Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál, Háromszék és Csíkszék erdei [Bauing. l. c.], Brassó [Lurtz VSV. VI. 32], Keresztényhegység [!], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 284], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Öcsém [Schur VSV. X. 164, 178], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Görgény-ilvai hegység [Ercsei Tord. 26], Kereszthegy [Schur VSV. X. 157], Rodna havasai [Czetz! Erd. Muz. VI. 20; Porc. En. 26], Gács [Czetz l. c.]

† *Symphoricarpus racemosus* Michx. — Colitur in hortis et cœmeteriis. — Díszkertekben s temetőekben.

242. *Viburnum* L. gen. n. 370.

877. **V. Lantana** L. spec. (ed. 1753) 268. — [V. Lantana Baumg.* En. I. 261]. — Gyepűkön, csepőtékben, erdők szélén az egész terület mezei táján.

878. **V. Opulus** L. spec. (ed. 1753) 268. — [V. Opulus Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28. — Opulus glandulosa Baumg. En. I. 261]. — Gyepűkön csepőtékben, erdők szélén az egész terület mezei táján.

var.) *roseum* L. spec. (ed. 1753) 268. — Colitur in hortis sub nomine «Labda-rózsa». — Labda-rózsa név alatt kerteink díszcserjéje.

243. *Lonicera* L. gen. n. 233.

† *L. Caprifolium* L. spec. (ed. 1753) 173; Baumg. En. I. 159. — [Caprifolium pallidum Schur! En. 243. — non (Host.)]. — Frequens colitur, et hinc inde spontanea; sed sponte nullibi provenit. — Kerteink kedvelt liánja s itt-ott el is vadul pl. Kecskető [Schur VSV. X. 66]. Déva Várhegyén!, Ujegyháza stb.; de vadon Erdélyben elő nem jön.

† *L. Periclymenum* L. spec. (ed. 1753) 173; Baumg. En. I. 159. Colitur. — sed raro. Némely kertekben tenyésztve.

† *L. sempervirens* L. spec. (ed. 1753) 173; et *L. Tatarica* L. l. c., — coluntur solum, — Kerteink díszcserjéi.

879. **L. Xylosteum** L. spec. (ed. 1753) 174. [L. Xylosteum Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 160]. — Hegyvidékek erdeiben, gyepűin az egész terület mezei táján; a hegyi tájon átmegegy a *L. leiophylla* Kern. növénybe.

879/b. **L. leiophylla** A. Kern. Öst. bot. Zeit. XX. (1870) 322. — [L. alpigena Baumg.* En. I. 160, et Auct. Trans., — non L. — L.

carpatica Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 127]. — Havasalji vidékek erdeiben a hegyi tájon. — Ordenkusa völgye és Szkerisora jégbarlangja [! Kern. I. c.], valamint Nyegra és Vidra hegyein a Bihar-hegységben [!], Vulkánhegy Abrudbányánál és Verespatak, Retyezát-hegység völgyei Malomviz felett, Czenkhegy Brassónál [!], Kőhavas [Schur En. 243 sub L. alpigena], Ojtoz-szorosa, Cseretető és Udvarhelyszék alhavasí tájai [Baumg. ! En. sub L. alpigena], Ó-Rodna hegyi tájain [Porc. I. c.].

880. **L. nigra** L. spec. (ed. 1753) 173. — [L. nigra Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 160]. — Havasalji vidékek erdeiben sziklás patakok mentén a hegyi és havasalji tájon. — A két Aranyos egész hegyvidékén a Bihar-hegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 323], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Pareng hegység [Sink. Közl. XV. 556], Lövete [Baumg. I. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Bükk havas Borszéknél, Bunyásza Görgénynél [Walz MNL. III. 68], Rodna havasai [Baumg. ! I. c.], Gárcsin és Zajzon völgyek Hétfalunál, Csomád-hegy Tusnádnál [!].

881. **L. coerulea** L. spec. (ed. 1753) 174. — Mészkö havasok sziklás szakadékos helyein. — Plaju-Capuluj egyik hasadékaiban a Bucsecsen [!], Borszék [? Schur En. 243]. — Láttam Heuffel L. coeruleájának példányát is a Hunyadmegyével határos «Branu» havasról [Heuff. ! ZBG. VIII. 122].

XLV. *Rubiaceae* Juss. gen. 196.

244. *Sherardia* L. gen. n. 120.

882. **S. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 102. — [S. arvensis Baumg. En. I. 78]. — Szántókon, kertek mellett, szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár mellett a feleki határon [Landoz II. 31], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 21], Nagyszeben [Schur En. 276], Segesvár [Fro. Schässb. 37], Szt-Agotha, Szásznádas, Nagykend, Kóhalom [Baumg. I. c.], Brassó [Schur En. 276], Törcsvár [!], Rodna [Czetz ! Erd. Muz. VI. 21], Derestyé és Hétfalu a Tömösszorosnál [!].

245. *Asperula* L. gen. n. 121.

883. **A. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 103. — [A. arvensis Baumg.* En. I. 79]. — Szántókon a mezei tájon. — Kolozsvárt [! Landoz I. 8], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 96], Benedek, Csáklya [!], Bokaj [Unver. ap. Fuss Trans. 285], Nagyszeben, Nagycsűr, Szászujfalu [Fuss I. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Szászivánfalva, Baromlaka, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 76], Segesvár, Ujegyháza, Nagybun, Udvarhely, Kóhalom [Baumg. I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 25], Sajóvölgye Naszód vidékén [Porc. En. 26], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 11].

884. *A. taurina* L. spec. (ed. 1753) 103. — [*A. taurina* Baumg. ! En. I. 79. — ex specimine in herb. Kit. Fasc. 59 n. 141]. — Bucsecs [Baumg. l. c.; sed ex descriptione et statione alpina, stirps Baumgarteniana ad *Galium valantioides* MB. pertinere videtur].

885. *A. tinctoria* L. spec. (ed. 1753) 104. — [*A. tinctoria* Baumg.* En. I. 79]. — Szénamezőkön, erdők kaszálóin a mezei tájon. — Plesu hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 93], Kolozsvár [Landoz I. 8], így a Malomvölgyben [Simk. MNL. III. 51], Szt-Iván [Janka ! in Fuss VSV. XIX. 206], Kolos, Boós, Aranyos völgye Várfalvánál [Freyh Közlem. XIII. 96], Tordahasadéka [Fuss Trans. 285], Bilak [!], Gyulafehérvár szőlői felett [Cserni Gyulaf. 21], Talmács és Boicza közt [Baumg. l. c.], Hosszúasztó, Monora [Barth. Arch. XV. 111], Brassó [Schur En. 277]. var.) *intermedia* Simk. MNL. III. (1879) 51. — [*A. tinctoria* var. *subciliata* Borb. MNL. 1886 p. 116]. — Kolozsvár mellett az Elővölgyben [Simk. l. c.], Torda Monora [Borb. l. c.]. Habitu bractearumque forma *A. tinctoriae* similis, sed ab ea bracteis ciliatis discrepat, itaque media quasi apparet inter *A. tinctoriam* L. et *A. ciliatam* Roch.

886. *A. cynanchica* L. spec. (ed. 1753) 104. — [*A. cynanchica* Baumg.* En. I. 79. — *A. cynanchica* var. *pyrenaica* Schur ! ÖBZ. VIII. 22. — tam ex herbario Schuriano lemburgiensi, quam ex Schur En. 277, ubi stirps illa eadem sub *A. cynanchicae* varietate *subalpina* enumeratur], — Napos dombok legelőin, kaszálóin, sziklás helyein, mesgyéin az egész terület mezei táján közönséges.

886/b. *A. montana* Kit. in Willd. En. I. (1809) 151. — [*A. montana* Schur* Sertum n. 1296; VSV. X. 205]. — Napos dombokon. — Torda hasadéka [Baumg. ap. Fuss Trans. 286], Szelindek [Schur En. 277], Brassó [Schur VSV. X. 205], Tömös-szorosa, Hétfalu hegyei [!].

+ *A. longiflora* W. et K. Icones tab. 150 (1803). — [*A. longiflora* Nym.* Syll. 69. — sed in Nym. Consp. 334 jam non enumeratur]. — Kőhavas [Schur ! En. 276].

887. *A. capitata* Kit. in Schult. Östr. I. (1814) 312. — [*A. Allioni* Baumg.* En. I. (1816) 80]. — Havasalji vidékek, sziklás helyein az alhavasi és havasi tájon. — Vulturésze és Skerica Padságnál [Simk. Album 182, 184], Székelykő és Tilalmas Toroczkónál [Simk Album 176, 178], Csáklyaikő [Pávai ÖBZ. XII. 213], Piatra-Strucu Vidránál a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 324], Vurfu-Mosinlace, Bucsecs. Kőhavas [! Baumg. l. c.], Királykő [! Fuss ap. Grisb. Iter n. 192], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 286], Teszla [! Baumg. ap. Fuss Trans. 286], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Ünökő [Nagy ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 292. — sed Porcius eam ibidem non invenit], Csukás [!].

888. *A. odorata* L. spec. (ed. 1753) 103. — [*A. odorata* Baumg.* En. I. 78]. — Árnyas erdőkben a mezei tájon. — Csucsá [Freyh Közl. XIII. 96], Kolozsvár [! Landoz I. 8], Torda [Wolff MNL. I. 60], Tilalmas Toroczkónál, Kecsekő. Zalatna és Abrudbánya közt, Detunata [!], a két Aranyos hegyvidékén a Biharhegységben [! Kerner ÖBZ. XX. 324], Nagyg [!], Déva [! Teglás Tudóstvt. I. 19], Hátszeg, Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Retyezát hegy-ség [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Parenghegység [!], Szászváros, Feredő-

gyógy [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 196], Szerdahely [Csató Székács 263], Nagypold, Kakasfalva, Rothberg, Nagyszeben, Götszenberg, Talmács, Giresau [Fuss VSV. XIV. 196], Freck [Fuss Trans. 286], Szt-Erzsébet, Vurpod, Morgonda, Lesses [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Szászivánfalva, Nagyselyk, Szászcsanád, Hosszúaszó. Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 76], Segesvár, Nagybun, Brassó! [Baumg. l. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss VSV. XIV. 196], Hargitta [Fro. VSV. VIII. 103], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XIV. 196], Besztercze [Herzog Bistr. 25], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 11].

889. **A. Aparine** MB. Taur. Cauc. I. (1808) 102. — [A. Aparine Schott ap. Bess. Fl. Galic. I. (1809) 114; Schur* Sertum n. 1301. — A. rivalis Sibth. et Sm. Fl. Græc. II. (1813) 15. tab. 117. — Galium rivale Grisb. Spicil. Rum. II. (1844) 156; Grisb. Iter 194]. — Folyók, patakok, bozótos berkek mellékein a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt a Felek alatt bőven [! Landoz II. 31], Torda, Padság, Nagyenyed, a két Aranyos mentén Vidrától és Szkerisorától Albáig és Szekaturáig, Buesum-Čserbul Abrudbányánál, Zám, Váralja, Hátszeg [!], Várhely a Hátszeg völgyében [! Hazsl. Közlem. X. 21], Kistorony [Grisb. Iter n. 194], Nagyszeben [Fuss Bericht 18], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIII. 292], Talmács, Brassó [Schur En. 278], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 286], Csik-Szt-Domokos [Schur En. 278], Rodna [Schur VSV. X. 124], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 11].

890. **A. glauca** L. spec. (ed. 1753) 107 sub Galio. — [Galium glaucum L.; Baumg.* En. I. 84. — Asperula galioides MB. Taur. Cauc. I. (1808) 101]. — A magasabb hegyvidékek kivételével az egész terület mezei táján közönséges, — napos dombokon, kaszálókon, csalikokban. var.) **A. hirsuta** Wallr. Sched. (1822) 60. — [A. tyriaca variet? Bess. En. (1822) 42. — A. strictissima Schur*! En. 277]. Kolozsvár széna-mezőin a Tekintővölgyben [Simk. MNL. VIII. 111], Brassó mellett a Postaréten [Schur En. 277].

246. Galium L. gen. n. 125.

891. **G. glabrum** L. spec. (ed. 1763) 1491 sub Valantia [Vaillantia glabra L.; Baumg.* En. I. 87. — G. vernum Scop. Carn. I. (1772) 99. — G. Bauhini R. et Sch. Syst. III. (1818) 218. — Valantia glabra b) ramosa Roch. Ban. Rar. (1828) fig. 23!]. — Fűves cserjés helyeken, erdők szélén, a mezei tájtól a havasi tájig az egész területen közönséges.

891/b. **G. alpinum** Schur! En. (1866) 288. — [Vaillantia alpina Schur* Verh. sieb. Ver. III. (1852) 86, — solum nomen. — G. vernum β) rotundifolium Heuff! Zool. bot. Ges. VIII. (1858), — descriptum; sed nomen hoc ob *G. rotundifolio* L. ommittendum]. — Déli határ havasaink sziklás helyein, de ritkán. — Domnavölgye a Kercesori-havasokon [Fuss Trans. 287], Árpás havasai [Schur! VSV. III. 86], Királykő [Kotschy exs. ! in herb. Haynald], Bucsecs [Andræ Bot. Zeit. XIII. 292 sub G. verno].

Eltér a *G. glabrum*-tól:

Dignoscitur a *G. glabro*

«foliis infimis orbiculatis, superioribus subrotundo-ellipticis» Schur En. 288.

892. **G. Cruciata** L. spec. (ed. 1753) 1052 sub. *Valantia*. — [*G. Cruciata* Scop. Carn. I. (1772) 100. — *G. Vaillantia* Baumg.* En. I. 81]. — Fűves cserjés helyeken, ritkás erdőkben, az egész terület mezei és hegyi táján.

893. **G. retrorsum** DC. Prodr. IV. (1830) 605. — [*Vaillantia pedemontana* Baumg.* En. I. 87, — non Bellardi. — *G. pedemontanum* Auct. Trans., — non All. Auct. 2]. — Napos szikár hegyoldalakon, mezőkön és kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 31], Torda [Janka Linn. XXX. 574], Vidránál a Biharhegységben, Déva mellett a Szűrhegyen és Decebalon [Simk. MNL. VIII. 115], Ruszkabánya [Andræ Bot. Zeit. XIII. 292], Nagyszeben [Schur En. 288], Talmács [Schur ap. Fuss. Trans. 288].

†. *G. saccharatum* All. Fl. Ped. I. (1785) 39. — Vetésekben Sellenberg és Vestény közt [Schur* En. 279].

Nálunk nem honos, legfeljebb be-
csempészték.

Sponte apud nos non crescit, sum-
mum introductum.

894. **G. tricornis** With. Arr. ed. II. tom. I. (1787) 153. — [*G. spurium* Roth Tent. I. (1788). 66 : Baumg.* En. I. 85, — non L. spec. (ed. 1753) 106]. — Vetések közt s parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 96], Torda, Mésző, Benedek, Csáklya és Boros-Bocsárd [Simk. MNL. VIII. 115], Gyulafehérvár [Reckert! ap. Fuss VSV. XV. 107], Déva [Simk. MNL. VIII. 115], Tűr, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 76], Nagyesűr [Andræ Bot. Zeit. XIII. 292], Kiscsűr, Nagyszeben, Szelindek [Fuss VSV. XV. 107], Segesvár [Fro. Schässb. 38].

895. **G. Aparine** L. spec. (ed. 1753) 108. — [*G. Aparine* Baumg.* En. I. 170]. — Gyepűkön, cserjés helyeken, vetések közt, az egész terület mezei táján, még a magasabb hegyvidékeken is, így pl. Szkerisora mellett a Biharhegységben [Simk. MNL. VIII. 115].

895/b. **G. Vaillantii** DC. Fl. Franc. IV. (1805) 263. — [*G. infestum* W. et K. Icones III. (1812) tab. 202 : Baumg.* En. I. 86. — *G. Aparine* β) *rivalis* Porc. En. 27 (non Sibth.), ex Porc. Naseud. 136]. — Hasonló, de szikárabb vagy naposabb helyeken mint az előbbi. — A Bilak alatt Vajasnál. Déva Várhegyén [Simk. MNL. VIII. 115], Nagyszeben [Schur En. 278]. Segesvár. Kóhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. l. c.], Tömös-szorosa, Hétfalu vidéke [!].

895/c. **G. spurium** L. spec. (ed. 1753) 106. — [*G. spurium* Schur* Sertum n. 1311. — *G. hispidum* Roth Tent. II. (1789) 184]. — Hasonló helyeken mint az előbbi, de ritka. — Nagyszeben [Schur En. 279], Szászujfalu, Nagyesűr [Fuss Trans. 288], Rodna-Naszód vidéke [Porc. Naseud. 136].

896. **G. tenuissimum** MB. Taur. Cauc. I. (1808) 104. — [*G. parisiense* Schur* Sertum n. 1313 ; En. 279 ex locis natalibus, non ex herbario ejus lemburgiensi. — ? *G. parisiense* Landoz II. 31]. — Szikár napos

hegylejtőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [? Landoz l. c. sub *G. parisiensis*], Bilak [? Schur En. 279], Zám [Schur l. c.].

Schur lebergi herbariumában erdélyi termőhelyekkel a typicus *G. Parisiense* L. van, melynek virágzata hátrahajló apró bugákból áll s természetes kocsánai berzedten szétállók. Az a valódi *G. Parisiense* L. azonban Nyugat-Európa növénye, mely sem Erdélyben, sem egyáltalán az egész hazában nem terem.

Erdély nyugoti határán, így a Maros folyó s a hármas Körös völgyeinek hegymellékein a *G. Parisiense*-t két hozzá hasonló *Galium* helyettesíti nálunk, u. m.: a *G. tenuissimum* M. B. és a *G. divaricatum* Lam., melyek mindkettejénél bogeryős a virágzat.

In herbario Schuriano lebergiensi stirps *G. Parisiensis* L. typica floribus paniculatis paniculis reflexis, pedunculisque fructiferis divaricatis praedita invenitur, eaeque loca natalia Transsilvaniae adscribuntur. Sed stirps illa genuina *G. Parisiensis* L. Europam occidentalem incolit, nec in Transsilvania — nec tota in Hungaria nascitur.

In confiniibus Transsilvaniae occidentem versus, sic in ditione fluvii Marisi et omnium Crisiorum, duo stirpes affines *G. pro Parisiense* L. apud nos substituuntur, nempe: *G. tenuissimum* MB. et *G. divaricatum* Lam. quae ambo inflorescentia cymosa a *G. Parisiense* dignoscuntur.

897. *G. divaricatum* Lam. Dict. II. (1786) 580. — Zám napos dombjain a *Rosa Zamensis* termőhelyén [?].

898. *G. purpureum* L. spec. (ed. 1753) 107. — [*G. rubrum* Baumg.* En. I. 84, et Auct. Trans. non L. — In herbario Schuriano lebergiensi adest specimen *G. rubri* L. typicum, secundum schedula Schurii ad oppidum Abrudbánya lectum; sed quum Schurius nunquam ad oppidum Abrudbánya plantae ipse collegerit, ibique vice *G. rubri* L. tam el. Janka, quam ego solum *G. purpureum* L. legerimus: specimen istud *G. rubri* L. in herb. Schuriano lebergiensi, quoad locum natalem, mystificatum est]. — Napos sziklás helyeken, főképp mészkövön a mezei tájon. — Lupsa az Aranyos mellékén [Ercsei Tord. 59 sub *G. rubro*], Verespatak, Abrudbánya [! Baumg. l. c.], Vulkánhegy Abrudbányánál, Dévánál a Várhegyen és a Harói hegyeken [Simk. MNL. VIII. 117], Piski mellett az Aranyhegyen [Barth exs. ! ap. Simk. MNL. VIII. 117], Mamuthegy Gyulafehérvárnál, Szt-Mihályköve Tótfalunál [Simk. MNL. VIII. 117], Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 144 sub *G. rubro*], Enyedi hasadék [Pávai ap. Fuss Trans. 290], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96 sub *G. rubro*], Verestorony szorosa [Lerchenf. ap. Schur En. 282], Öcsém [Schur ! En. 282].

899. *G. Marisense* Simk. — [*G. flavescens* Borb. Közl. XI. (1874) 266, — non Wierzb. in Heuff. ZBG. VIII. (1858) 124. — [*G. ochroleucum* Kit. in Schult. Öst. Fl. (1814) 305, non Wolf in Schweig. et Körte Fl. Erlang. (1811) 36. — *G. nitidum* Schur* ! Sertum n. 1322; Schur En. 282, — non Willd. — *G. aristatum* Wolff ap. Fuss Trans. 290. — ex ipso in MNL. I. 60. — *G. rigidum* Freyn Közlem. XIII. 96, ex loco natali, — non Vill. — *G. asparagifolium* A. Kerner Öst. bot. Zeit. XX. (1870). — non Bois. Diagn. Ser. II. 6 (1859) 91]. — Napos sziklás hegylejtőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 99], Torda hasadéka [! Wolff ap. Fuss Trans. 290 sub *G. aristato*], Déva összes sziklás hegvein, valamint a Haró falutól éjszakra eső Pankotai sziklákon [Simk. MNL. VIII. 117], Talmács és Giresau közt

a Verestorony szorosánál [Schur En. 281—282], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22; VSV. X. 170].

900. **G. verum** L. spec. (ed. 1753) 107. — [G verum Baung.* En. I. 83. — G. verum *a*) asparagifolium, *b*) spiculifolium, etc.) canescens Schur! En. 281 representant formas typicas: G. verum *e*) pallidiflorum Schur! l. c. formam floribus pallidis, sulfureis præditam, apud nos æque frequentem; G. verum *d*) albitlorum, et *f*) Wulfenianum. Schur l. c. autem, fide speciminibus originalibus in herbario lemburgiensi asservatis, — G. ochroleucum Wolf. (G. Mollugo \times verum)]. — Kaszálókon s egyéb füves helyeken az egész terület mezei táján.

901. **G. eminens** (suberectum \times verum) Gren. et Godr. Fl. Franc. II. (1850) 19. — [G. verum β) ochroleucum Fuss* Trans. 290. et exs.! non Wolf. — Vide etiam A. Kerner Öst. bot. Zeit. XX. (1870) 328]. — Napos füves helyeken a mezei tájon. — Nagyszeben Nagyesür. [Fuss l. c.].

902. **G. ochroleucum** Wolf in Schweig. et Körte Fl. Erlang. (1811) 36. — [G. Mollugo \times verum Schiede de plantis hybridis (1825) 64. — G. verum *d*) albitlorum et *f*) Wulfenianum Schur*! En. 281]. — Kaszálókon, napos füves helyeken a G. Mollugo és G. verum társaságában. — Kőozsvár, Nagyszeben, Brassó [Schur! l. c.].

903. **G. erectum** Huds. Fl. Angl. (1762) 68. — [G. lucidum Schur*! Verh. sieb. Ver. II. 176; Schur En. 284 cum varietatibus omnibus! Fuss Bericht 18; Fuss Trans. 291. et Auct. Trans. non All. — G. pubescens Schur! Sertum n. 1330. — G. Tyrolense Schur Sertum n. 1321 var. γ); Schur Verh. sieb. Ver. X. 75; Porc. En. 27, — an etiam Willd. — G. silvestre Schur Verh. sieb. Ver. X. 67, 75; Landoz! II. 31; Barth! Verh. sieb. Ver. XIX. 141, 144; Wolff Magy. Növ. Lap. I. 60; Porc.! En. 27; Cserni Gyulaf. 21, — non Poll. — G. petrosum Schur! En. 284. — G. Mollugo *e*) alpicolum et *f*) rupicolum Schur! En. 285. — G. aristatum Landoz! I. 9; Schur ap. Fuss Bericht 18; Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22; Verh. sieb. Ver. X. 170; Schur! En. 283; Fuss Trans. 290, — non L. — G. nitidum Fuss Alt. Arch. III. 258, nam serius in Fuss Bericht 18 vice ejus G. lucidum enumeratur. — G. montanum Schur Verh. sieb. Ver. X. 75; Czetz Erd. Muz. VI. 15, — non Vill. — G. glabrum Czetz! Erd. Muz. VI. 15, — non Koch]. — Napos sziklás helyeken, főképp mészkövön a G. Mollugo-t helyettesíti, s azzal középalakok kötik össze. — Nagyon változó természetű növény s terem a mezei tájtól a havasi tájig. — Kőozsvár [Landoz I. 9 sub G. aristato; Landoz II. 31 sub G. silvestri!], Tordahasadéka [! Schur VSV. X. 75 sub G. Tyrolensi et G. montano], Székelykő Torockónál [! Wolff MNL. I. 60 sub G. silvestri; Simk. Album 177], Vulturésze és Skericza Padságnál [Simk. Album 182, 184], Felső-Gáld. Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 141, 144 sub G. silvestri], Kecsekő [! Schur VSV. X. 67 sub G. silvestri], Gyulafeléhervár [Cserni Gyulaf. 21 sub G. silvestri], Vidra hegyein a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 327], Vulkánhegy, Detunata és Boicza az Érczhegységben, Haró mészkőhegyei s Kozolyahegy, Dévánál, a Sztrigy melléke Váraljánál [Simk. MNL. VIII. 118], Ó-Sebeshely [Unver. ap. Fuss Trans.

291], a Szászsebesi vízmentén [Fuss! VSV. XVIII. 182], Szászcsór [Fuss Trans. 290 sub G. aristato], Stirpu [Schur En. 285 sub G. Moluginis f. rupicola!], Orlath [Schur En. 284], Verestorony szorosa [Schur ap. Fuss Bericht 18 sub G. aristato!], Szelindek [Schur VSV. X. 170], Piesoru-Burkulni Porcesednél [Fuss Alt. Arch. III. 258 sub G. lucido et G. nitido], Keresora havasai [Schur En. 285 sub G. Moluginis e) alpicola!], Árpás havasai [Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Bráza köszirte [Kotschy! ZBG. III. 272], Királykő [! Schur En. 284], Bucsecs [! Fuss Trans. 291], Keresztényhavas Simk. MNL. VIII. 119], Brassó hegyei [! Schur En. 284], Tömös-szorosa [Schur En. 283 sub G. aristato!], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22 sub G. aristato; Fro. Arch. III. 156 sub G. lucido], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz l. c.].

var.) **G. Transsilvanicum** Schur! Sertum (1853) n. 1329, solum nomen; Schur En. 283 descript. — [G. lævigatum Andræ Bot. Zeit. XIII. 293. ad «Stina-Zirna» jam in Romania jacenti indicatum, Schurians nam (En. 283) in valle ista «Zirna» dicta G. Transsilvanicum suum indicat]. — Sziklás helyeken a havasalji és havasi tájon, főképp mészkövön. — Pietra-Strucu Vidránál és Ordenkusa Szkerisoránál a Bihar-hegységben [Simk. MNL. VIII. 119], Árpás havasai több helyén [! Schur En. 283], Bráza havasai [Schur l. c.].

A Schur lemergi herbáriumában levő példány, valamint Schur diagnossisa alapján e növény a mi *Galium erectum*-unktól, csupán hosszabb és többnyire keskenyebb fényes leveleiről különböztethető meg.

Stirps hæc a *Galio erecto* nostro fide diagnosi, et speciminum in herbario Schuriano lemergiensi asservatorum, solum foliis longioribus, et quod plurimum angustioribus, nitidisque dignosci potest.

var.) **G. Bielzii** Schur! En. (1866) 285. — [G. petræum α) ramossissimum Schur l. c. — G. lucidum var. depressum Borb. exs. ! (1874) in alpe Arsána Banatus lectum]. — Mészkövön, magasabb hegyek s allhavasok sziklás törmeléken helyein. — Vajda-Hunyad Várhegyén és Govasdia völgyének szakadékos hegyoldalain [Simk. MNL. VIII. 119], Cziblesz [Bielz ap. Schur En. 285].

A. *G. erectum*-tól csupán rövid, sürűn álló és igen keskeny, szállass leveleiről különböztethető meg.

A. *G. erecto* solum foliis brevibus, crebre sitis, linearibus, valde angustis dignosci potest.

var.) **G. Pseudocinereum** Schur! En. 285. — [G. petræum b) vestitum Schur l. c.]. — Hegyvidékek napos sziklás helyein s patakok kavicsos ármellékén. — Váralja mellett a Sztrigy kavicsos partmellékén [Simk. MNL. VIII. 119], Brassó hegyein, így különösen a Pojana felé [! Schur En. 285], Bucsecs, Öcsém [Schur l. c. sub G. petræo], Töpe-hegy Alsó Rákosnál, — Bolnokhegy Hétfalunál [!].

Leveli alakra nézve hasonlók a *G. erectum*-hoz, de sokkal kisebbek s oly rövidek mint a *G. Bielzii*-nél.

Foliorum forma iis *G. erecti* similis, sed folia multo minora, nec longiora quam in *G. Bielzii* Schur.

904. **G. Mollugo** L. spec. (ed. 1753) 107. — [G. Mollugo L.; Baumg.* En. I. 83. — G. Bocconi Schur! En. 286, et teste Schur l. c.

etiam Baumg. En. I. 82 nil nisi forma pubescens *G. Molluginis*]. — Gyepűkőn, füves cserjés helyeken az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

905. *G. Sudeticum* Tausch in Flora XVIII. (1835) 347. — [*G. pusillum* Baumg.*! En. I. 83 et Auct. Trans.! non L. spec. (ed. 1753) 106, cuius stirps genuina in Transsilvania non nascitur. — *G. pumilum* Auct. Trans. non Lam. Dict. II. 586. — *G. supinum* Auct. Trans. non Lam. Fl. Franc. III. (1778) 379: stirps nam *G. supini* Lam. ex diagnosi ejus, ab omnibus *G. speciebus* Transsilvaniæ diversa, et fide Gren. et Godr. Fl. Franc. II. 33 dubia, forsan in *G. commutato* Jord. quærenda. — *G. alpestre* Schur Verh. sieb. Ver. III. 86, et Auct. Trans. — non Gaud. — *G. multicaule* Schur Sertum n. 1331 *e*) solum nomen. — *G. saxatile* Schur Sertum n. 1333; Schur En. 287 pro parte, — non L. spec. (ed. 1753) 106; Linnaeus nam stirpem suam «foliis senis obovatis, obtusis, caule ramosissimo procumbente» dignoscit, et «in Hispaniæ maritimis lapidosis» indicat. — *G. silvestre* Andræ Bot. Zeit. XIII. 293; Freyn Közlem. XIII. 96, — non Poll. — *G. scabrum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 145, non Jacq. — *G. silvestre* β) *carpaticum* Porc. En. (1878) 27; Porc. Nasend. (1881) 137]. — Havasok s alhavasok gyepes vagy sziklás helyein. — Jogorván köve a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Pareng [Reissenberger ap. Fuss Verh. sieb. Ver. XIV. 196], Cibinhavasok [Baumg. En. I. 83], így a Fedeläse havason [Sigerus ap. Fuss VSV. XIV. 196], az egész Fogarasi hegylánczolat havasain! a Szurultól kezdve [Fuss! VSV. XIV. 196], Fogaras havasaig [Baumg. l. c.], a Barcaság havasain [Baumg. l. c.], — így a Bucseesen [! Fro. VSV. VI. 199], a Királykövön. Keresztényhavason, Kőhavason [! Schur En. 286—287 sub *G. pumilo* et *G. pusillo*], — Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22 sub *G. supino*; Fro. Arch. III. 156 sub *G. pumilo*]. Rodna összes havasain [Baumg. l. c.; Porc. En. 27 sub *G. carpatico*].

A Sudeteken szedett *Galium Sudeticum* Tausch növénynyel tökéletesen megegyez a mi Beszkideink és Erdélyi Kárpataink *Galiuma*.

Termetére nézve e *Galium* legközelebb áll a *G. alpestre* Gaud.-hez, melylyel össze is tévesztették; csakhogy a Gaudin faja a mi növényünkötől merőben elüt bőrforma igen vékony levelei által.

Minthogy e növényünket többen a *G. silvestre*-vel is összetéveszték; álljanak itt e két faj különbségei, miként azokat már Tausch igen helyesen kifejté:

G. Sudeticum Tausch l. c. «foliis... inferioribus obovatis retrorsum ciliatis, superioribus obverse lanceolatis breve mucronatis, membranaceis, laevibus.»

Stirps nostra Beskidorum et Carpatorum Transsilvaniæ cum *Galio Sudetico* Tausch in Sudetis lecto exacte congruit.

Galium hoc habitu proxime ad *G. alpestre* Gaud. accedit, quocum Auctores nostri nonnulli confunderunt; sed stirps Gaudini foliis subcoriaceis, valde nitentibus gaudet, quibus notis a nostra longe abest.

Quum planta hæc nostra a pluribus Auctoribus etiam cum *G. silvestri* confusa sit, refero hoc loco notas diagnosticas harum specierum duarum jam a cl. Tausch optime explicatas:

G. silvestre Poll; Tausch l. c. «foliis... obverse lanceolatis linearibusve acuminato-longeque mucronatis, margine ciliato scabris, nitidis, subcoriaceis.»

906. **G. Austriacum** Jacq. Fl. Austr. I. (1773) 51. tab. 80. — [*G. Austriacum* Baumg.* En. I. 82. — *G. hypnoides* Landoz I. 9, fide speciminis originalis in herbario Mus. Trans. Claudiop., non Vill. — *G. silvestre* b) *scabriceule* Schur! En. 286 ex herbario ejus lemerbergiensi. — *G. silvestre* var. *subalpina* vel *G. opacum* Schur! Verh. sieb. Ver. III. 93, — solum nomen. — *G. silvestre* var. *obscura*, vel *G. obscurum* Schur! Verh. sieb. Ver. II. 86]. — Magasabb hegyvidékek sziklás köves helyein. — Kolozsvár [Landoz I. 9 sub *G. hypnoide*!], Talmács, Boicza, Brassó [Schur En. 286 sub *G. silvestri* b) *scabriceule*], Árpás havasai [Schur VSV. III. 86 sub *G. obscuro*], Bráza havasai [Schur VSV. III. 93 sub *G. opaco*], Pietroszul Beszterczei havason [Baumg. I. c.], Korongyis [Schur VSV. X. 145. sed denuo ibidem non inventum].

906. b. **G. scabrum** Jacq. Fl. Austr. V. (1778) 10 tab. 422. — [*G. scabrum* Baumg.* En. I. 83]. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Szt-Ágotha, Nagysink, Keresd [Baumg. I. c.].

907. **G. Schultesii** in Flora VI. (1821) 530. — [*G. silvaticum* Baumg.* En. I. 84 et Auct. Trans. ! omnium, — non L. — *G. silvaticum* var. *saxatile* Porc. En. 27. — ex Porc. Naseud. 136, ubi stirps illa eadem sub nomine *G. intermedii* enumeratur. — *G. intermedium* Auct. Trans., — non Schultes Observ. Bot. (1809) 22, — ex A. Kerner Öst. bot. Zeit. XXVI. 115]. — Ligetekben, esalikokban, erdőkben a mezei tájtól a hegyi tájig az egész területen közönséges.

908. **G. Kitaibelianum** Schultes Mant. III. (1827) 163. — [*G. nitidum* Willd. in Reichb. Germ. Exs. I. (1830) 209. — *G. capillipes* Reichb. Germ. Exs. III. (1832) 847! Fuss* ap. Griseb. Iter. 332]. — Sziklás cserjés helyeken, magas hegységek völgyei mentén. — Ó-Sebeshely [Unver. ap. Fuss Trans. 290]. Lepusnik völgye a Rettyezát-hegységben [! Hazsl. Közlem. X. 22], Götzenberg [Ormay! ap. Simk. MNL. VIII. 122], Verestorony szorosa [Fuss ap. Griseb. Iter 332], Talmács [Fuss Bericht 18], s innen Zoodig és Boiczáig [Schur! En. 282], Giresau [Fuss Trans. 290].

909. **G. pseudoaristatum** Schur*! En. (1866) 282. — [*G. Heuffelii* Borb.! Közlem. XII. (1875) 88. — *G. papillosum* Heuff.! ex herbario ejus pro p., non Lap.]. — Száraz s erdős vagy cserjés hegyoldalakon a mezei tájon. — Zood pataka mentén Talmácsnál [Schur! I. c.].

var.) **G. oligotrichum** Borb. in Budapest és környéke I. (1879) 215 pro. var. *G. Hungarici* — [*G. papillosum* Heuff. in Flora XL. (1857) II. 563 ex descriptione, et pro p. ex herb. ejus in herb. Haynald asservato. — *G. Bocconii* Czetz*! Erd. Muz. VI. 15, fide exemplaris in herb. Mus. Trans. Cladiop. asservati. — non Willd. — *G. Hungaricum* var. *oligotrichum* Borb. exs.! — *G. asperiflorum* Borb. exs.! et *G. asperuliflorum* Borb.! in M. Orvosok és Természettv. XXIII. (1886) 70. solum nomen]. — Erdők szélein s cserjés helyeken a mezei tájon. — Gáncs [Czetz. I. c.], Nagyenyed (Borb. exs.!).

G. oligotrichum (Borb.) a *G. pseudoaristatum* Schur-tól csupán rövidebb kocsánú virágaival különbözik. A Bánságban azonban e *Galium*-nak többé-kevésbé hosszú kocsánokkal

G. oligotrichum (Borb.) a *G. pseudoaristato* Schur solum floribus brevius pedunculatis distinguitur. In Banatu verum formæ Galii hujus, floribus plusminus longe pedunculatis præditæ

bíró formái vegyest nőnek: ezért a *G. oligotrichum* (Borb.)-t alig lehet többnek tekintenünk, mint a *G. pseudoaristatum* Schur egyik varietásának.

uno eodemque loco occurrunt, qua de causa *G. oligotrichum* (Borb.) meram solum varietatem *G. pseudoaristati* esse censeo.

910. *G. uliginosum* L. spec. (ed. 1753) 106. — [*G. uliginosum* Baumg.* En. I. 82]. — Nedves süppedékes réteken, vizerek s tavak mentén a mezei tájon. — Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Várhelynél a Zajkányi patak mentén, Váraljánál a Sztrigy mentén Kovrágyig [Simk. MNL. VIII. 123], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 288], Medgyes, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 76], Segesvár [Fro. Schüssb. 38], Frumósza, Nagyszeben [Schur En. 280], Giresau [! Fuss Trans. 288], Árpásfalunál [Simk. MNL. VIII. 123], Brassó [Schur En. 280], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Vereshorszék [Andræ Bot. Zeit. XIII. 293], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 27].

911. *G. palustre* L. spec. (ed. 1753) 105. — [*G. palustre* Baumg.* En. I. 81. — *G. montanum* Baumg. l. c. ex. descriptione, — non Vill. nec L. — *G. saxatile* Schur herb.; et Schur En. 287 pro p.]. — Nedves réteken az egész terület mezei táján a havasalji tájig.

912. *G. rotundifolium* L. spec. (ed. 1753) 108. — [*G. rotundifolium* Baumg.* En. I. 85]. — Magasabb hegyvidékek erdeiben, különösen fenyvesekben. — Freck mellett a Bürkács hegyen [Sigerus et Reckert! ap. Fuss VSV. XIV. 196], Spatie-Tatarului a Szurul alatt [Fuss! l. c.], Czenkhegy Brassó mellett és Lázárfalva [Baumg. l. c.].

† *G. valantioides* MB. Taur. Cauc. I. (1808) 102. [*Asperula rubioides* Schur! En. (1866) 276. — *Galium* Baillonii Brandza Anal. Acad. Rom. ser. II. tom. II. (1881) 538 tab. II. — Confer. etiam Simk. MNL. VIII. 110—114]. — Sziklás havasalji erdőkben a Verstorony-szoros vidékén, de eddig csak Romániában [Brandza Prodr. Fl. Rom. 249], Baumgarten *Asperula taurinája*, melyet a Bucsecsről jelez, — a leírás nyomán ide tartozik.

913. *G. rubioides* L. spec. (ed. 1753) 105. — [*G. rubioides* Baumg.* En. I. 81. — *G. hyssopifolium* Auct. Trans. vix Hoffm. — *G. boreale* Auct. Trans. nonnullorum, — non L.]. — Fűves cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 9], Kolos, Boós, Torda, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 96], Felvincz, Maros-Décse, Nagyenyed, Boros-Bocsárd, Borbánd [Simk. MNL. VIII. 123], Gyulaféhevár [! Cserni Gyulaf. 21 sub *G. boreali*!], Vajda-Hunyad szénamezőin [Simk. MNL. VIII. 123], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 289], Kiskapus, Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 76], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Szászuifalu [Fuss Alt. Arch. II. 352], Szelindek, Nagvesűr, Kakasfalva [Fuss Trans. 289], Giresau [Simk. MNL. VIII. 123], Brassó, Besztercze [Baumg. l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 27 sub *G. boreali*].

var.) «fructibus setuloso scabris» = *G. pseudorubioides* Schur! En. (1866) 280 pro var. — [*G. boreale* Baumg.* En. I. 85! Fuss Trans. 289 ex diagnosibus]. — Hasonló, de melegebb, szikárabb helyeken mint a törzsfaj. — Kolozsvárt a szénamezőkön, a Bükkön s a

Malomvölgyben. Tordahasadéknál, Nagyenyednél a Herzsahegyen [Sink. MNL. VIII. 124], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48 sub G. boreali], Vizakna, Nagyszeben [Fuss! Trans. sub G. boreali], Nagycsűr, Giresau [Fuss! Trans. 289 sub G. pseudorubioide], Talmács, Ujgyház, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Nagyselyk, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 76], Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 289], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 17].

Linné a *Galium rubioides*-t l. c. így jellegzi:

«fructibus glabris. . . Facies *Galii borealis*, sed folia duplo latiora nervis subtus scabra, Caulis firmus erectus. . . Habitat in Europa australi».

Noha a levelek nagysága és szélessége a mi növényünkön nagyban változik, mégis egészen reáillik Linné eme diagnózisa. A tipikus *G. boreale*-t Linné «fructibus hispidis» jellegzi, s ez a jelleg *G. boreale* az Éjszak-Európában szedett példányok alapján a mi növényeinktől valóban el is tér úgy borzas termései mint gyengébb szára, kisebb s keskenyebb szárlevelei, valamint keskeny-lándzsás virágzati levelei által.

A mi növényeink szára mindig hatalmasabb, szárleveleik nagyobbak és szélesebbek mint a *G. boreale*-nál, a virágok közt álló levelek tojásdadok vagy tojásdad-hosszúak, végül termései majd meztelenek, majd sertéktől érdesek, de soha sem borzasok. A meztelen termései a tipikus *G. rubioides*-nek; a sertéstermései a *G. pseudorubioides*-nek képviselői.

Linnæus *Galium rubioidem*, l. c. sic dignoscit:

Licet foliorum magnitudo latitudoque in stirpe nostra multum variat, diagnosis hæc Linnæana tamen cum stirpe nostra optime congruit. Stirpem *G. borealis* typicam Linnæus «fructibus hispidis» dignoscit, et tirps illa typica, comparatis specimenibus in Europa boreali lectis re vera a nostris specimenibus discrepat tam fructu hispido quam caule debiliore, foliis calinis minoribus et angustioribus quam et foliis floralibus anguste lanceolatis.

Caulis nostrarum specimenum semper robustior, folia caulina eorum majora et latiora quam in *G. boreali*, folia eorum floralia ovata aut ovato-oblonga, denique fructus eorum nunc glabri, nunc setuloso scabri, sed nunquam hispidi. Illa, fructibus glabris *G. rubioidem* typicum; illa fructibus setulosis prædita; *G. pseudorubioidem* repræsentant.

247. *Rubia* L. gen. 127.

914. *R. tinctorum* L. spec. (ed. 1753) 109. [*R. tinctorum* Baumg.* En. I. 86. — *R. peregrina* Schur Sertum n. 1303; En. 278. — non L.]. Kertek kerítésein, gyepfűkőn, a mezei táján. — Kolozsvár [Landoz I. 8], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 21], Gurény falu Malomvíz felett [!], Nagy-Rapold, Bokaj [Unver ap. Fuss Trans. 286], Roszcsűr [Schur En. 278 sub *R. peregrina*], Asszonyfalva, Csicsóholdvilág, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 76], Segesvár, Brassó [Baumg. l. c.], Hagymás [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

XLVI. *Valerianaceae* DC. Fl. Fr. IV. 237.

248. *Valeriana* L. gen. n. 44.

915. *V. sambucifolia* Mik. in Pohl. Bohem. I. (1810) 41. — [*V. sambucifolia* Baumg.* Mant. 4. — *V. sciaphila* Schur! En. (1866) 289].

Havasalji vidékek patakainál s nedves erdeiben a hegyi tájtól a havasi tájig. — Zenuga tó a Retyezát hegységen [Simk. Köz. XV. 558], Kerczesora havasai [Schur En. 289], Arpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Brassó hegyei [! Schur En. 289 sub V. sciaphila], Lövete [Baumg. Mant. 4], Őcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Borszék [! Salzer Reiseb. 81], Bunyásza és Különczkő Görgényvidékén [Walz MNL. III. 68], Rodna havasai [Schur En. 289], Csukás [!].

916. **V. exaltata** Mik. in Pohl Bohem. I. (1810) 41. — [V. exaltata Baumg.* En. I. 56. — V. multiceps Wallr. in Linn. XIV. (1840) 539]. — Folyók mentén és erdőkben, nedves réteken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Szamos mellékén [Simk. MNL. III. 51], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Nagyszeben [Schur En. 288], Lövete, Oláhfalu [Baumg. I. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287, 291], Beszterce [Herzog ap. Fuss Trans. 293].

917. **V. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 31. — [V. officinalis Baumg.* En. I. 56. — V. procurrens Wallr. Linn. XIV. (1840) 540. — V. divaricata Hinteröcker! in Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 333]. — Nedves réteken s erdőkben a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 9], Torda [Ercsei Tord. 67], Toroczkó és hegyei, Csáklyaikő [!], Kecskékő [! Hinteröcker I. c.], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 18], Vidra és Szerisor a Biharhegységben [!], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 19], Lepusnikvölgye a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 81], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 293], Székácsvölgye [Csató Székács 263], Kisdísnód, Götzenberg, Giresau [Fuss Trans. 293], Nagyszeben. Szt-Erzsébet, Ujgyháza [Baumg. I. c.], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Baromlaka, Hoszszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 77], Segesvár, Fehéregyháza, Kóhalom, Alsó-Rákos, Brassó [Baumg. I. c.], Arpás havasai [Schur VSV. III. 86], Zernyest [!], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 293], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 293], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Hétfalu hegyvidéke [!].

918. **V. collina** Wallr. in Linn. XIV. (1840) 537. — [V. angustifolia Tausch. in Host. Fl. Aust. I. (1827) 36; Baumg.* Mant. 3. — non Cavan Icones IV. (1797) tab. 353! — V. alternifolia Schur! En. 288; Fuss Verh. sieb. Ver. XVIII. 182. — Scabiosa collina Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 287]. — Szénamezőkön, sziklás vagy száraz dombok cserjés erdős helyein a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyása hegységben [!], Kolozsvár [! Baumg. I. c.], Torda [Freyn Közlem. XIII. 85], Székelykő Toroczkónál, Csáklyai és Felső-Gáldi völgy a Csáklyaikő alatt, Bilak, Gyulafehérvár [!], Ordenkusa Szerisoránál [Kern. ÖBZ. XX. 358], és Szerisor a többi hegyei [!], Nagyg és Déva hegyei, Vajda-Hunyad, Govasdia [!], Hátszeg, Magyar-Brette a Sztrigy völgyében [Csató Erd. Muz. VI. 20], Feredőgyógy [Unver. ap. Fuss Trans. 294], Szerdahely, Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. III. 257], Nagvesűr, Szelindek, Zood, Talmács, Porcesd [Schur En. 288], Giresau [Fuss Trans. 294], Nagyszeben [!], Töpehegy Alsó-Rákosnál [! Baumg. Mant. 3], Brassó [! Schur En. 288], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Őcsém [Schur VSV. X. 170], Beszterce [Herzog

Bistr. 26], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 27], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

† *V. Phu* L. spec. (ed. 1753) 32. — Colitur hinc inde. Helyenként tenyésztik.

919. *V. simplicifolia* Reichb. Iconogr. I. (1823) f. 120 pro var. *V. dioicae*; Kabath Fl. von Gleiw. (1846). — [*V. dioica* Baumg.* En. I. 55, et Auct. Trans., — non L. spec. (1753) 31. — *V. elongata* Baumg. En. I. 58, — non L. spec. (1763) 1664. — *V. polygama* Bess. in DC. Prodr. IV. (1830) 637]. — Lápos réteken a mezei tájtól a havasalji tájig. — Csucsá, Bányabükk [Freyn Közlem. XIII. 85], Gyulafehérvárt a Tolvajkút felé [Cserni Gyulaf. 18] Biharhegységben La-grope és Kalinye-ásza [!], Ponoris a Sztigrig mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Götzenberg Resinár felett a Frumósza felé, Nagydisznód, Pojána a Keresztényhavas alatt, Pojana-moruluj a Zajzonvölgyében [Schur En. 289, 290], Hargitta [Baumg. l. c.], Korongyis [Baumg. En. sub *V. elongata*], Cosna mellett Rodna hegységében [Porc. En. 27].

† *V. saxatilis* Baumg.* En. I. 58; Schur En. 291, — non L. — [Verisimiliter etiam ad *V. simplicifoliam* (Reichb.) pertinet]. — Hihetőleg szintén a *V. simplicifolia* (Reichb.)-hoz tartozik. — Bucsecs [Baumg. l. c.]; sed specimina in herb. ejus desunt], Árpás és Fogaras havasai [Schur l. c.].

920. *V. tripteris* L. spec. (ed. 1753) 32. — [*V. tripteris* Baumg.* En. I. 56]. — Magasabb hegyek árnyas sziklás erdeiben, forrásos helyein, szikla hasadékaiban, a mezei tájtól a havasi tájig. — Tordahasadéka [Wolff MNL. I. 60], Tilalmas Toroczkónál, Csáklayaikó és Kecskekő, Padság hegvei [!], Vidra, Szkerisora jégbarlangja a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 358], Biharhavas, Kukurbeta, Valyecsepilor, Ordenkusa völgye Szkerisóránál, Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Limpert a Hunyadi-Erdőhátságon [Unver. ap. Fuss Trans. 294], Ruszkieza [Andræ Bot. Zeit. XIII. 293], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Cibinjézer a Frumósán [Fuss Trans. 294], Szurul [Baumg. l. c.], Butyán, Árpás havasai [Fuss Trans. 294], Bráza havasai [Schur VSV. II. 176], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 63], Bucsecs [Freyn Közlem. XIII. 85], Keresztényhegység, Kőhava, Hargitta [! Baumg. l. c.], Szt-György [Fuss Trans. 294], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borszék [Salzer VSV. VII. 54], Istenszéke [Ercsei Tord. 67], Különczkő Görgényvidéken [Walz MNL. III. 68], Rodna havasai [Baumg. l. c.; Porc. En. 27], Cziblesz [Bielz. ap. Schur VSV. I. 101].

var.) *V. bijuga* Simk. Közlem. XV. (1878) 558, — [*V. tripteris* ?] heterophylla Baumg.*! En. I. (1816) 57. — non *V. heterophylla* Lois. Fl. Gall. I. (1806) 21. — *V. sisymbriifolia* Schur En. 290; Porc. Nasend. 135, — non Desf. choix des pl. (1808) 53. — *V. dacica* Porc. M. Növ. Lap. IX. (1885) 127]. — Magasabb hegyek árnyas és sziklás vagy forrásos helyein a hegyi tájtól a havasi tájig. — Csáklayaikó [Barth VSV. XIX. 145], Pietra-Struen Vidránál, Bihar és Kukurbeta havasok több helyén [Simk. Term. Fü. V. 53], Zenuga tó a Retyezát-hegységben [Simk. Közlem. XV. 558], Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 351], Királykő [!], Lövete, Hargitta [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur VSV

X. 170], Borszék [Schur VSV. X. 154], Rodna havasai [Czetz Erd. Muz. VI. 22; Porc. Nasend. 135].

var.) **V. intermedia** Vahl En. II. (1806) 9. — A Biharhegység árnyas sziklás helyein Vidra felett a Piatra-Strucun [Simk.* Term. Füz. V. 53].

921. **V. montana** L. spec. (ed. 1753) 32. — [V. montana Baumg.* En. I. 57]. — Sziklás füves lejtőkön a hegyi és havasalji tájon. — Szurul [Baumg. I. c], Árpás havasai [!Schur VSV. III. 86], Zernyest [!], Királykő [!Andræ Bot. Zeit. XIII. 293], Bucsecs, Keresztényhegység. Teszla [!Baumg. I. c.], Brassó hegyei [!Andræ I. c], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borszék [Schur VSV. X. 154], Rodna havasai [?Baumg. I. c., Schur VSV. X. 145, — sed nec Czetz, nec Porcius ibidem invenisse potuerunt].

922. **V. ternata** Schur* En. (1866) 291 pro var. Valerianæ montanæ. — [V. montano-tripteris Schur I. c.]. — Árpás havasai [Schur I. c.].

249. Valerianella Poll. palat. I. 29.

923. **V. olitoria** L. α) spec. (ed. 1753) 33 sub Valeriana Locusta. — [Fedia olitoria Vahl En. (1806)! Baumg.* En. I. 59]. — Szántókon, parlag helyeken, a mezei tájon. — Borbánd mellett az Ompoly mentén [!], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 18], Decebal-hegyalján Dévánál [!], Nagyoklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Szerdahely [Fuss Trans. 295], Székácsvölgye [Csató Székács 263], Nagyszeben [!Baumg. I. c.], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 295], Tűr, Szászcsanád Nagyselyk, Nagyekemező, Hosszúszó, Balázsfalva [Barth VSV. XVIII. 77], Medgyes, Ujegyháza, Nagysink, Berethalom, Segesvár, Kóhalom, Brassó [Baumg. I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 295], Besztercze [Herzog Bistr. 26], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

924. **V. carinata** Lois. Not. (1810) 149. — [V. carinata Kovács* in Sternh. Sieb. 17]. — Napos legelőkön, parlagokon, kertekben, szőlők közt. — Kolozsvár [Kovács I. c.], Gyulafehérvár, Déva [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 295], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Nagydísznód [!Fuss Bericht 17], Brassó [Schur En. 291], Besztercze [Herzog Bistr. 26], Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 22].

925. **V. Morisonii** Spreng. Pug. I. (1813) 4 sub Fedia, — ex Icone citato: «Moris. hist. sect. VII. tab. 16 fig. 35»! — [Fedia dentata Baumg.* En. I. 59. — V. dentata Poll. pro p. et Auct. Trans. — non L. δ) spec. (1753) 34 sub Valeriana Locusta, nec Vahl, nec DC. Prodr. IV. 627. — Valeriana mixta L. spec. (1753) 34, secundum citationem ex Moris umb., — sed non sec. diagnosim, nam Linnæus stirpis suæ tam in prima, quam in secunda tertiaque editione Specierum «semini pappum plumosum» adscripsit. — V. eriocarpa Schur En. 291, — non Desv. — Valerianella? Fuss! VSV. XX. 180]. — Variat fructu leví et hispido. — Termései majd meztelenek majd borzasok; szántókon s parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

926. **V. dentata** L. ♂ spec. (1753) 34 sub *Valeriana Locusta*, — ex *Icone citato*: «*Locusta major* Riv. mon. 6»! — [*V. rimosa* Bastard in Desvaux Journ. Bot. I. (1814) 20. — *V. Auricula* DC. Fl. Fr. V. (1815) 492; Schur* *Sertum* n. 1338. — *V. dentata* Poll. pro p. teste Krok Val. 42. *V. tridentata* Reichb. Germ. Exs. (1830) 198; Kladni! ap. Fuss Trans. 296]. — Variat fructu levi et hispido. — Termései majd meztelenek majd borzasok. Szőlők közt, szántókon, parlagokon, a mezei tájon elég közönséges. — Kolozsvár [Simk. MNL. II. 148], Szt-Gothard [Janka! ap. Fuss VSV. XXII. 48], Bilak, Gyulafehérvár, Déva [!], Maros-Sólymos [Janka Közlem. XII. 176], Nagyszeben [Schur En. 291], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 27].

V. coronata L. γ spec. (1753) 34 sub *Valeriana Locusta*. — [*V. coronata* DC. Fl. Fr. IV. (1805) 241; Schur* *Sertum* n. 1339]. — Nagyszeben konyhakerteiben [Schur En. 291].

+ *Centranthus ruber* DC.; *C. angustifolius* DC. coluntur. — Virágos kerteinkben tenyésztve.

XLVII. *Dipsacaceae* DC. Fl. Fr. IV. (1805) 221.

250. *Dipsacus* L. gen. n. 114.

927. **D. fullonum** L. α spec. (ed. 1753) 97. — [*D. fullonum* Balog* spec. 11. — *D. silvestris* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 49; Mill. Gard. Dict. (ed. 1768) n. 1; Baumg. En. I. 71]. — Utak mentén, szántók szélein és mesgyéin, parlag helyeken az egész terület mezei táján.

var.) **D. ♂ sativus** L. spec. (ed. 1763) Append. 1677. — [*D. Fullonum* Auct., — non L. spec. α]. — Olim culta; hodie nec culta nec spontanea apud nos proveniunt. Régebben tenyésztettek; manap azonban már nem tenyésztik nálunk, vadon pedig nem csak nálunk, de egyáltalán sehol sem fordul elő.

var.) **D. pseudosilvestris** Schur! En. (1866) 293. — Est forma *D. sativi* (L.) ad typum ejus spontaneum, id est ad *D. fullonum* L. α retrograda. — A tenyésztett *D. sativus* (L.) formája, mely a vadon növő *D. fullonum* (L.)-be hajlik vissza.

928. **D. fallax** (*fullonum* × *laciniatus*) Simk. in Term. Füz. II. (1878) 150. — Kerítéseken, mesgyéken. a mezei tájon. — Csucs és Nagyszebes közt, Haró falu Dévánál [!].

929. **D. laciniatus** L. spec. (ed. 1753) 97. — [*D. laciniatus* Baumg.* En. I. 72]. — Utak mentén szántók szélein, parlagokon, az egész terület mezei táján közönséges.

930. **D. pilosus** L. spec. (ed. 1753) 97. — [*D. pilosus* Baumg.* En. I. 72. — *Cephalaria appendiculata* Schrad. Cat. Sem. (1814)]. — Erdők nedves burjános helyein a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 9], Torda [Wolff. MNL. I. 60], Muntyle-mare [Freyh Közlem. XIII. 86], Tilahmas Toroczkonál [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 18], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XX. 359], Zám [!], Nagyg [Fuss

Trans. 297], Lepusnik völgye a Retyezát-hegységben [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Nagyszeben [Schur En. 293], Szászujfalu, Kisdisznód, Kercesora és Árpás üveghutái, Bogács [Fuss Trans. 297], Medgyes, Baromlaka, Nagyselyk, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 77], Bonyha, Segesvár, Kőhalom, Alsó-Rákos, Brassó, Ojtoz-szorosa [Baumg. l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borgó-Prund [Baumg. l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 28], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

251. *Cephalaria* Schrad. Cat. Sem. Gotting. (1814).

931. **C. Transsilvanica** L. spec. (ed. 1753) 98 sub *Scabiosa*. — [*Scabiosa transsilvanica* Linnæus* l. c.; Baumg. En. I. 73]. — Napos dombokon, szőlők és kertek közt a mezei tájon. — Mezőség [Baumg. l. c.], Torda [Eresei Tord. 135], Szt-Miklós, Gyulafehérvár [Fuss Trans. 297], Vajasd [! Barth VSV. XIX. 141], Zám, Dobra, Déva, Szászváros, Szászsebes, Szerdahely [! Schur En. 293], Koneza [Csató Székács 263], Szelindek [Fuss Trans. 297], Balázsfalva [Barth VSV. XVIII. 77], Töpehegy Alsó-Rákosnál [! Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 297].

932. **C. radiata** Griseb. Iter (1852) 351. — [*Scabiosa leucantha* Baumg.* En. I. 73 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 98. — *Succisa Fussiana* Heuff. Manse., ex Fro. Schässb. 38 et ex Schur Öst. bot. Zeit. X. 326]. — Napos szikár dombok agyagos vagy sziklás lejtőin a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 86], Szt-Gothard, Palatka, Királyfalva [Janka Linn. XXX. 574], Torda [! Schur En. 293], Várfalva, Borrév, Padság hegyei, Székelykő Toroczkonál, Záh, Felvincz, Örményes, Dombró, Nyirmező, Nagyenyed [!], Medgyes, Szászivánfalva, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszáza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 77], Szászujfalu [Fuss Alt. Arch. II. 351], Szt-Erzsébet, Nagyesűr, Szelindek [Baumg. l. c.], Talmács [Schur ÖBZ. X. 326], Dolmány, Giresau, Marpod [Fuss Trans. 297], Csikendál, Segesvár [Baumg. l. c.], Werd [Fuss Trans. 297], Bene [Freyn Közlem. XIII. 86], Szászskézd [Barth Arch. XV. 111], Kőhalom, Töpehegy [Baumg. l. c.], Naszód [Pore. En. 28].

933. **C. uralensis** Murr. Comm. Gött. II. (1786) 13, tab. 4 sub *Scabiosa*. — [*Scabiosa corniculata* W. et K. Icones I. tab. 13 (1800); Baumg.* En. I. 76. — *C. centauroides* Schur Sertum n. 1357, et Auct. Trans., — non R. et S. in Coult. Dips (1823) 25. — *Succisa uralensis* Reichb. Germ. Exs. (1831) 196. — *Scabiosa laevigata* Schur Sertum n. 1357, non W. et K. Icones III. tab. 230 (1812). — *C. laevigata* Auct. Trans., non (W. K.). — *C. cretacea* Schur Sertum n. 1356; En. 294, — non R. et S. Syst. Veg. III. 51]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon helyenként bőven. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Apahida, Kolos [Schur En. 294], Boós, Csán, Aranykút, Berkenyes, Virágosvölgy, Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 86], Torda [! Janka

ÖBZ. VIII. 199], Szt-Gothard [Janka! ÖBZ. VIII. 366], Koók, Gerend, Dombó [bőven!], Dobra, Déva [! Heuff. ZBG. VIII. 126], Marossólymos, Haró, Vajda-Hunyad és Govasdia közt a Kazányos hegyen [!], Mácsó a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Drassó [Csató Székács 263], Szászujfalú, Rothberg [Fuss Alt. Arch. II. 352], Szt-Erzsébet [Grisb. Iter n. 272], Dolmány [Fuss ap. Grisb. Iter 272], Nagypold, Nagyszeben, Vizakna, Szelindek [Schur En. 294], Nagycsűr, Kakasfalva, Talmács, Nagyselyk [Fuss! VSV. XV. 106], Hosszúaszó Balázsfalva [! Barth Arch. XV. 111], Felső-Bajom [Kayser ap. Fuss Bericht 17], Kőhalom, Homoród, Alsó-Rákös [Baumg. l. c.], Brassó [Schur VSV. X. 204—5].

252. *Knautia* Coult. Dips. 28.

934. *K. longifolia* W. et K. Icones I. tab. 5 (1799) sub *Scabiosa*. — [*Scabiosa longifolia* W. et K. Baumg.* En. I. 74. — *K. Craciunelensis* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 128]. — Havasok sziklás füves helyein. — Kolozsvár [? Landoz II. 31], Retyezáthavasok [! Csató Erd. Muz. IV. 81; Simk. Közlem. XV. 559]. Duduruk havas [Fuss Alt. Arch. II. 352], Cibinjezer [Fuss Trans. 298], Besinon [Fro. VSV. VI. 195], Szurul [Baumg. l. c.], Avrisel, Burkács, Csorste, Negoj, Domnavölgye [Fuss Trans. 298], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86], Fogaras havasai [Andrá Bot. Zeit. XIII. 294], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs, Keresztényhegység [! Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai! Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.], Teszla, Csukás [!].

935. *K. silvatica* L. spec. (ed. 1762) 142 sub *Scabiosa*. — [*Scabiosa silvatica* L.; Baumg.* En. I. 75. — *K. dipsacifolia* Host. Fl. Aust. I. 191. — *K. ciliata* Andræ Bot. Zeit. XIII. 294; Fuss! Trans. 299, — non Spreng. — *K. Drymeia* Schur! En. 296, — non Heuff.!). — Hegyvidékek erdeiben a hegyi és havasalji tájon. — Dragánvölgye [!], Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Padság hegyei [!], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gynlaf. 19], Szkerisora, Nyegra, Vidra hegyei a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XX. 360], Topánfalva [Baumg. l. c.], Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Retyezáthegységben Klopotiva és Malomviz felett [! Hazsl. Közlem. X. 24], Púj felett [Csató Erd. Muz. IV. 81], Pareng hegység [!], Götzenberg, Présbe, Spatie Tataruluj Frecknél, Árpás havasai [Fuss Trans. 299], Orlath [Andrá Bot. Zeit. XIII. 294 sub *K. ciliata*], Nagyszeben Medgyes?, Segesvár, Kőhalom, Alsó-Rákös, Brassó [Baumg. l. c.], Bucsecs, Kőhavas [Schur En. 296 sub *K. Drymeia*], Marosvásárhely [Baumg. l. c.], Besztereze [Herzog Bistr. 26], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 16].

var. *capitalis* non radiatis = *K. Brandzai* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 128. — Havasalji erdők széléin Rodna vidékén [Porc. l. c.].

var. *K. lancifolia* Heuff. Zool. bot. Ges. XIII (1858) 127. — [*K. dipsacifolia* Schur.*! VSV. III. 86. — non Host. — *K. transsilvanica* Schur! En. (1866) 296]. — Havasalji erdőkben egész a havasi tájig. —

Vidra Nyegra és Szkerisora felett a Bilhar és Kukurbeta havasokig [!], Retyezát havasok [Simk. Közlem. XV. 559], Parenghegység [!], Ó-Sebeshely [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 195], Orlath és Resinár havasajai, Présbe [Fuss, VSV. XIV. 195], Guraró felett az Intre-Cibie felé [Ornay exs. !], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 86 sub *K. dipsacifolia*], Fogaras havasai [Prinics Kárpát. VII. 376], Királykő [Kotschy ZBG. III. 64], Őcsém [Fro. Arch. III. 156], Kelemenhavas [Fuss Bericht 17], Borszék [Wolff exs. !], Rodna havasai [Fuss Bericht 17].

936. *a. arvensis* L. spec. (ed. 1753) 99 sub *Scabiosa*. — [*Scabiosa arvensis* L.; Baumg.* En. I. 75. — *Scabiosa diversifolia* Baumg. herb. !, et Baumg. En. I. 75. — *K. exaltata* Schur herb. lemb. !, Schur En. (1866) 296. — *K. homophylla* Schur En. 295 pro var.; Barth Arch. XV. 111. — *K. bohémica* Schur! Sertum n. 1362]. — Kaszálókon, szántók mesgyéin, mezőkön, erdők csepőték szélein, az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

var.) *floribus albis*: *K. Carpatica* Heuff. in Flora XXXIX. (1856) 50. — [*K. alpigena* Schur herb. lemb. !, Schur En. (1866) 297, est specimen *K. Carpaticæ* a *pecoribus depastum*, ideoque *mutilatum*]. — Bucsecs [Schur l. c.].

var.) *corollis non radiantibus*: *Scabiosa campestris* Bess. En. (1822) 7. — [*K. arvensis* var. *microcephala* Schur! En. 296]. — Szikárnapos dombokon. — Csopea és Kőalja Ohába közt [!], Présbe [Schur En. 296], Előpaták, Torjai völgy, Bálványos [!], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 28].

var. *foliis integris*: *K. arvensis* β) *rosea* Baumg. En. I. (1816) 75. — *K. hybrida* Schur! Sertum n. 1363. — *K. integrifolia* Schur! En. (1866) 295. — non L. spec. (1753) 99 sub *Scabiosa*. — *K. arvensis* β) *integrifolia* Heuff. ZBG. VIII. 127]. — Szántókon, napos dombokon, erdők és csepőték szélén az egész terület mezei táján közönséges, a tölalakkal vegvest.

var.) *lucida, subglabra et integrifolia*: *K. dumetorum* Heuff. ! in Flora XXXIX. (1856) 51. — [*Scabiosa arvensis* var. *drymeia* Porc. En. 28. — non Heuff.]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Boicza az Érczhegységben [!], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 28].

937. *K. cupularis* Janka herb. ! *Habitu congruit cum Knautia arvensi* typica vel varietatibus illæ β) *rosea* Baumg. et *K. dumetorum* Heuff.: sed ab omnibus calyce interiore eximie diversa. *Calyx* nam interior parvus vix tertiam partem fructus æquans, *e paleis oblongo lanceolatis* (nec setaceis), *ad medium usque cupuliformi coalitis* constructus est. — Termetére nézve hasonló a *Knautia arvensis*hez, vagy annak varietásaihoz; eltér ezek valamenyiétől termésének belső csészéje által, mely rövid, hosszukás-lándzsás és mintegy közepükig kehelyformára összenőtt polyvákból áll. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Mezőség [Janka herb. !], Rócsi hegy Dévánál [!].

253. *Succisa* M. et K. Deutsch. Fl. I. 743.

938. *S. pratensis* Moench. Meth. (1794) 489. — [*Scabiosa Succisa* L. α) spec. (1753) 98; Baumg.* En. I. 74. — *Succisa glabrata* Schott ap. R. et Sch. Syst. III. (1818) 61. — *S. altissima* Schur En. (1866) 297, — Linnaeus nam l. c. ad typum *Scabiosæ Succisæ* suæ «*Succisam glabram* Bauh. pin. 269» citat]. — Hegyvidékek nedves rétein s cserjés kaszálóin a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 9], Bányabükk, Ajton, Röd [Freyn Közlem. XIII. 86], Torda, Keresztes, Záh [! Ercsei Tord. 135], Padság hegyei, Csáklyaikó völgye Csáklya és Benedek fölött, Vidra és Szkerisora völgyei a Biharhegységben [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XX. 363], Retvezát-hegység [! Csató Erd. Muz. VI. 81] Ganczága a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 20], Déva, Váralja és Kovrágy közt [!], Nagycsűr, Nagyszeben, Kisdisznód, Zoód. Giresau [! Fuss VSV. XIV. 196]. Tal mács, Resinár. Árpás havasai Schur En. 297], Medgyes, Hosszútaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 77], Segesvár [Baumg. l. c.], Királykő, Bucees [!], Csikszék [Schur ap. Fuss VSV. 196], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XIV. 196], Rodna [Schur VSV. X. 125], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21]. — var.) *S. hirsuta* Reichb. Icones XII. (1850) fig. 1386. — [*Scabiosa Succisa* L. β) spec. (1753) 98; Baumg.* En. I. 74]. — Hasonló helyeken mint a tőalak, de ritkább. — Gyulafehérvárt a Mamuthegy alján, Retvezát hegységben a Lepusnik mentén és Várhely mellett [!], Parajd Rodna havasaija [Baumg. l. c.].

939. *Succisa australis* Wulf. in Roem. Arch. III. (1805) 316 sub *Scabiosa*. — [*Scabiosa repens* Brign. Foroj. (1810) 19. — *Scabiosa australis* Nym.* Syll. 59]. — Árkok, utak, folyók füzesei mentén a mezei tájon. — Zám [Schur En. 298], Szászváros [Unver. ap. Schur l. c.].

254. *Scabiosa* Tournf. Inst. tab. 263.

940. *S. ochroleuca* L. spec. (1753) 101. — [*S. tenuifolia* Baumg.* ! En. I. 77. — *Asterocephalus montanus* Schur ! En. 299]; et var.) *S. polymorpha* Baumg.* En. I. (1816) 76 sub *Scabiosa Columbaria*. — [*S. flavesceus* Grisb. Iter (1852) 350. — *S. Scopolii* Grisb. Iter 350, et Auct. Trans. — *Asterocephalus exaltatus* Barth Arch 112]. — Úgy a typus mint a varietas utak mentén mesgyéken, kaszálókon, mezőkön, hegyi legelőkön, sziklás lejtőkön az egész terület mezei táján közönséges. A. var.) *polymorpha* Baumg. a tőalaktól egyszeresen szárnyalt s szélesebben szabdalts levelei által tér el; de a tőalakba lépten nyomon átmegy. — [Var. *polymorpha* Baumg. differt a typo foliis simpliciter et latius sectis; sed ubique in typum transit].

941. *S. Banatica* W. et K. Icones tab. 12 (1800). — [*S. Columbaria* Baumg. En.* I. 76. et Auct. Trans., non L. spec. (1753) 99, — sed stirps Linnæana ægre solum a nostra differt: floribus minoribus et

foliis angustiussectis. — *S. tenuifolia* ?) *carneo-rubra* Baumg. En. I. 77. — *S. agrestis* Schur! Sertum n. 1367; En. 298. — *Asterocephalus ucranicus* Schur! En. 298, non (L.). — *A. pseudobanaticus* Schur! En. 300. — *S. Hladnikiana* Schur Sertum 1371; Schur Verh. sieb. Ver. X. 171, non Host Aust. I. (1827) 195. — *S. lucida* Freyn Közlem. XIII. 86 ex parte: Kern. ÖBZ. XX. 362, minimum ex parte, — non Vill.). — Magasabb hegyvidékek kaszálóin, sziklás füves helyein, honnan a folyók s patakok mentén alábbra is leszáll. — Dragánvölgye, Csucs és Nagysebes a Vlegyásza hegységben [!], Magyarókereke Bánffy-Hunyadnál [Andræ Bot. Zeit. XIII. 294], Kolozsvár szénamezői, Zentelke [Baumg. Mant. 7], Tordahasadéka [! Salzer VSV. XV. 50], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 218], Nagyoklos, Runk [Freyn Közlem. XIII. 86 sub *S. lucida*], Skerica Padságnál [Simk. Album 184], Padság egyéb helyein és a vele szomszédos Aranyos mellékén, Csáklyaikő, Kecsekő [!], a Biharhegységben Vidránál és Szerisoránál helyenként egész a havasalji tájig [! Kern. ÖBZ. XX. 362 sub *S. lucida*], Vulkánhegy Detunata, Verespatak, Nagygág [!], Zám, Déva [Schur En. 298], Verestoronyszorosa [Fuss Trans. 301], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 92], Segesvár, Erked, Katza [Baumg. Mant. 7], Kőhalom, Töpehegy, Brassó [Baumg. En. I. 76], Zernyest [!], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Szt-Domokos és Balán [Schur VSV. X. 171], Öcsém [Schur En. 300 sub *A. pseudobanaticus*], Borszék [Baumg. herb. !], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 301], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

942. *S. lucida* Vill. Dauph. II. (1787) 293. — [*S. norica* Vest. Bot. Zeit. (1805) n. 3; Baumg.* En. III. 341. — *S. stricta* W. et K. Icones tab. 138 (1803). — *S. lucida* ?) *longeinvolucrata* Porc. Nasend. 133]. — Havasok legelőin és csermelyeinek sziklás mellékein. — Rettyitzel a Vlegyásza hegységben [? Bielz VSV. III. 174], Kolozsvár [? Landoz I. 9], Torda hasadéka [? Baumg. En. III. 341], Retyezáthavasok [! Csató Erd. Muz. IV. 81], Szurul, Piesorn-Burkuluj, Csorte, Lajta völgye, Domnavölgye [Fuss Trans. 301], Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 352], Fogaras havasai, Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XIII. 294], Bucsecs [bőven! Fro. VSV. VI. 197], Keresztényhegység [!], Czenkhegy Brassónál [Baumg. En. III. 341], Felső-Tömös [Schur VSV. X. 209], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Korongvis [Schur VSV. X. 145] s Rodna többi havasai [Porc. En. 28].

† 943. *S. canescens* W. et K. Icones tab. 53 (1801). — [*S. suaveolens* Desf. Tabl. Bot. (1804) 110. — *S. canescens* Baumg.* I. 77, — sed in herbario ejus stirps vera deest. — *S. silenifolia* Landoz II. 31; ? Cserni Gyulaf. 19, — non W. et K.]. — Kolozsvárt a Békáspataknál [Landoz l. c.], Gyulafehérvárt a szőlők közt [Cserni l. c.], Szt-Erzsébet, Tahnács [Sigerus ap. Fuss Trans. 302], Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál [Baumg. l. c.], Öcsém [? Schur En. 301].

† *S. atropurpurea* L. spec. (1753) 100. Colitur frequenter in hortis. — Virágos kerteink közönséges kultivált növénye.

XLVIII. *Compositae* Adans. Fam. II. (1763) 102.255. *Eupatorium* L. gen. n. 935.

944. *Eu. cannabinum* L. spec. (1753) 838. — [*Eu. cannabinum* Baumg.* En. III. 84]. — Folyók, patakok, vizárkok mentén s nedves csalitos helyeken az egész terület mezei és hegyi táján.

256. *Adenostyles* Cass. Bull. Phil. An. 1816. 198.

945. *A. Kernerii* Simk. — [*A. alpina* Baumg.* En. III. 83 pro p.; Heuff. ! Zool. bot. Ges. VIII. 128, et Auct. Trans., — non L. α) spec. (1753) 836. — *A. albifrons* Baumg. ! En. III. 83 et Auct. Trans., — non L. Fil. suppl. (1781) 353. — *Cacalia Alliariae* Kern. Öst. bot. Zeit. XXI. 12, — non Gouan Illust. (1773) 65. — *A. hybrida* Czetz ! Erd. Muz. VI. 10]. — Havasalji erdőkben s azokon felül a havasi tájig, csermelyek, patakok mentén. — Valye-Csepilor a Kukurbeta alatt [! Kern. ÖBZ. XXI. 12], Pojana-Ruszká [! Vuchetich ap. Heuff. ZBG. VIII. 128], Ruszkabánya [Andræ Bot. Zeit. XIII. 305], Retvezáthavasok [! Fuss Trans. 309], Cibinjézer, Lotrionra völgy, Burkács [Fuss Trans. 309], Szurul [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Görgeyi hegység [Ercsei Tord. 77], Gyergyó havasai, Kelemen havas [Fuss Trans. 309], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], Ünökő [Schur VSV. X. 138] s Rodna többi havasai [Porc. En. 28], Teszla, Csukás [!].

Már A. Kerner észrevette, hogy e növényünk a *Cacalia Alliariae* Gouan, vagyis *Cacalia alpina* L.-tól 5—6 virágú fészkeivel állandón különbözik. Megfigyeléseim szerint nem csak többvirágú fészkei, hanem fészek pikkelyei által is eltér a *C. alpina* L. α -tól; mert a nyugati növény fészekpikkelyei csúcsukon kiszélesedők és majdnem hártványok, míg az erdélyi növény fészekpikkelyei csúcsukon alig hártványok és közepüktől csúcsukig keskenyednek.

Monente jam cl. A. Kerner stirps hæc nostra anthodiis constanter 5—6 floris a *Cacalia Alliariae* Gouan idest *Cacalia alpina* L. α) discrepat. Me observante non solum anthodiis plurifloris, sed etiam phyllis anthodii a *C. alpina* L. α) distincta est; phylla nam plantæ occidentalis apice dilatata et submembranacea sunt, quum phylla stirpis transilvanicæ apice non sunt adeo membranacea, et a medio versus apicem angustata apparent.

946. *A. orientalis* Boiss. Fl. Orient. III. (1875) 155. — [*A. alpina* Baumg. En. III. 83 pro p. — *A. hybrida* Schur Verh. sieb. Ver. II. 171; III. 86: Kotschy Zool. bot. Ges. III. 136, et Auct. Trans., — non DC.]. — Havasok csermelyei mentén és sziklák helyein. — Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Királykő [! Kotschy ap. Schur En. 301], Bucsecs. [! Baumg. l. c.; Kotschy ZBG. III. 136], Kőhavas [Baumg. l. c.], Keresztényhavas [! Schur En. 301 sub *A. alpina*].

Az előbbtől 12 virágú s nagyobb fészkeivel különbözik.

A præcedente anthodiis 12 floris majoribusque distinguitur.

257. *Homogyne* Cass. in Diet. Sciens Nat. Δ XI. 412.

947. *H. alpina* L. spec. (ed. 1753) 865 sub Tussilagine. — [*Petasites alpinus* Scop.; Baumg.* En. III. 92. — *Petasites discolor* Baumg. l. c.]. — Összes havasaink legelőin és sziklás helyein, honnan a fenyvesekbe is leszáll.

† *H. sylvestris* Scop. Carn. II. (1772) 156 sub Tussilagine. — Fogaras havasai [Schur En. 302].

258. *Tussilago* L. gen. n. 952.

948. *T. Farfara* L. spec. (ed. 1753) 865. — [*T. Farfara* Baumg.* En. III. 118]. — Folyók, patakok, árkok, források mentén agyagos talajon az egész terület mezei táján közönséges.

259. *Petasites* Tournef. Inst. t. 258.

949. *P. officinalis* Moench. Meth. (1794) 568. — [*Tussilago Petasites* L. spec. (1753) 866. — *T. hybrida* L. spec. (1753) 866; Baumg.* En. III. 93. — *P. macrophyllus* Schur En. (1866) 302. — *P. giganteus* Fuss Trans. 310. — *P. spurius* Schur En. 303, — non Reichb. — *Nardosmia fragrans* Anonymus in Fuss Trans. 310]. — Minden magasabb hegyvidék forrásos helyein és patakai mentén közönséges.

950. *P. albus* L. spec. (ed. 1753) 866 sub Tussilagine. — [*P. albus* Gärtn.; Baumg.* En. III. 93. — *Tussilago ramosa* Hoppe Taschenb. (1803) 35; Baumg. En. III. 94]. — Magasabb hegyvidékek árnyas nedves lejtőin, patakok s vizárkok mentén a hegyi és havasalji tájon. — Dragánvölgye a Vlegyása hegységben [!], Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 9], Piatra-Strucu Vidránál, Rocsilhegy Dévánál és a Maros-Némethi szőlők felett [!], Baromlaka, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 78], Medgyes [Salzer VSV. VII. 90], Segesvár [Fro. Schässb. 39], Götzenberg [Baumg. En. III. 94], Talmács [Fuss exs. !], Szt-Erzsébet, Nagydisznód, Felső-Sebes [Fuss Trans. 310], Bullavölgye, Árpás pataka [! Schur En. 302], Királykő, Keresztényhavas [!], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 310], Rodna hegységén [Porc. En. 28], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Garesin és Zajzon völgyek [!].

951. *P. Kablikianus* Tausch. in Reichb. Icones XVI. (1853—54) 4. — [*P. officinalis* \propto *albus* Sel. Prodr. (1872) 244]. — Rodna hegyvidékén [Porc.* Naseud. 132].

952. *P. niveus* Vill. Mém. Soc. Nat. Par. I. (1792) 73 sub Tussilagine. — [*Tussilago nivea* Hoppe Taschenb. (1803) 48. — *P. niveus* Baumg.* En. III. (1816) 94, — *P. paradoxus* Baumg. l. c.]. — A hegyi és havasalji táj forrásos csermelyes helyein, — de ritkán. — Segesvár, Keresztényhegység [Baumg. l. c.], Bűdös [Schur En. 303] Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23].

260. *Linosyris* DC. Prodr. V. 351.

953. *L. vulgaris* Cass. in Less. Syn. (1832) 195. — [*Chrysocoma Linosyris* L. spec. (1753) 841; Baumg.* En. III. 84]. — A Deéstől [Czetz Erd. Muz. VI. 13] és a Sajó völgyétől [Pore. En. 28] éjszakra eső területet kivéve, az egész terület mezei tájának napos cserjés dombjain bőven.

954. *L. villosa* L. spec. (ed. 1753) 841 sub *Chrysocoma*. — [*L. villosa* DC.; Brassai* in Flora XXI. (1838) I. 326]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Kis-Küküllő melléke [Brassai l. c.; in Fuss Alt. Arch. III., et Fuss Trans. 311 false «Klausenburg» scribitur, loco Kokelburg idest Küküllővár], továbbá a Nagy-Küküllő s a Viza mellékein, így: Mikeszása, Kisekemező, Nagyekemező [Barth! VSV. XVIII. 78]. Nagyselyk [Barth Arch. XV. 112], Nagycsűr [! Fuss VSV. I. 134], Reussen, Szelindek [Schur En. 303].

261. *Aster* L. gen. n. 954.

955. *A. alpinus* L. spec. (ed. 1753) 872. — [*A. alpinus* Baumg.* En. III. 126. — *A. hirsutus* Schur! Sertum 1479, — non Host. Aust. II. 485. — *Globularia nudicaulis* Salzer Reiseb. 323, — nec alior]. — Magasabb hegyek mészkő szikláin a havasi tájig. — Tordahasadéka [! Fuss Trans. 311], Szegásd és Runk [Ercsei Tord. 61], Skericza Padságnál [!], Tilalmas Torockónál [! Baumg. l. c.], Székelykő [!], Piatra-Strucu Vidránál [! Kern. ÖBZ. XXI. 14], Stiavu-Verosz [Fro. VSV. VII. 128], Domnavölgye [Fuss Trans. 311], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Vurfu-Luci [Baumg. l. c.], Királykő [! Fuss Trans. 311], Bucsecs, Keresztényhegység, Kőhavas! [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Galacz [Herbich Buc. p. V.], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], Unőkő [Schur VSV. X. 137], Mihájása, Gergeleu [Pore. En. 28], Guttin, Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.].

956. *A. tinctorius* Wallr. in Linn. XV. (1840) 641. — [Confer. etiam Griseb. Iter n. 206]. — [*A. Amellus* L. spec. (1753) 873 pro p.; Baumg.* En. III. 127, et Auct. Trans. — *A. amelloides* Schur VSV. X. 208, — non Reichb. Germ. Exc. (1830) 246. — *A. Bessarabicus* Schur! En. 305, — non Bernh. ap. Reichb. l. c. — *A. pseudoamellus* Fuss Trans. 311, — non DC. Fl. Fr. Suppl. (1815) 469]. — Napos sziklás dombokon, szőlők közt a mezei tájon, s felszál a hegyi tájig. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Torda [Ercsei Tord. 61], Szt-Gothard [Janka ÖBZ. VIII. 366], Padság hegyei, Kecskékő [!], Gyulafehérvár [! Csérni Gyulaf. 19], Boicza az Érczhegységben, Déva, Vajda-Hunyad, Petrozsény [!], Váralja Hátszegnél [Feicht. Közlem. X. 77], Magyar-Brettey, Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 21], Száz város [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 108], Székácsvölgye [Csató Székács 263], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIII. 305], Nagyszeben [! Sigerus ap. Fuss VSV. XV. 108], Nagycsűr, Vizakna, Szászujfaln, Rothberg [! Fuss VSV. XV. 108], Talmács

[! Unver. ap. Fuss l. c.], Giresan, Falkenstein Riuszadulujnál [Fuss Trans. 311], Mundra, Szelindek [Schur En. 305], Tűr, Szászcsanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó. Balázsfalva mellett s a köztük fekvő területen [Barth VSV. XVIII. 78], Segesvár [Pro. Schässb. 39], Zernyest felett a Királykő felé [! Kotschy ZBG. III. 63], Brassó hegyei [! Schur VSV. X. 204], Felső-Tömös [Schur VSV. X. 208], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XV. 108], Besztercze [Herzog Bistr. 27], Sajóvölgye [Porc. En. 29]. Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 11]. — Hiányzik tehát Deéstől és a Sajóvölgyétől éjszak-keletnek.

+ *A. chinensis* L. spec. (ed. 1753) 877; porro *A. salicifolius* Scholler Fl. Barb. (1787) 328 cum icone [A. salignus Willd. spec. III. (1800) 2040, ex ipso; A. angustus Schur En. 306]: nec non *A. laevigatus* Willd. spec. III. 2046. [A. laevis Porc. Naseud. 131, — non L. spec. (1753) 876], — frequenter coluntur in hortis, imo nonnunquam subspontanea. — Kerteink közönséges dísznövényei, s néha el is vadulnak. — *A. brumalis* Nees ab Es. Aster. 70; *A. Nori-Belgii* L. spec. (1753) 877; ! *A. Lerchenfeldianus* Schur En. (1866) 306, — rarius coluntur.

957. **A. Tripolium** L. spec. (1753) 872. — [A. Tripolium Baumg.* En. III. 128. — A. pannonicus Jacq. Hort. Vindob. I. tab. 18. — Tripolium vulgare Nees ab Es. Aster. (1818) 250]. — Szikes területeken a mezei tájon. — Szamosfalva, Kolozsvár [! Landoz I. 9; II. 32], Boós, Világosvölgy, Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 86], Záhli tó és Záh szikesei [!], Désakna, Kolos, Torda, Déva [Baumg. l. c.], Marosujvár, Szerdahely [Schur En. 304], Koneza [Csató Székács 263], Felső-Bajom [Salzer Reiseb. 386], Vizakna, Kóhalom, Homoród-Szt-Pál, Szt-Péter és Szt-Márton, Parajd [Baumg. l. c.], Persány [Schur VSV. X. 211], Vécs, Alsóidecs, Sóakna, Görgény [Emerich ap. Fuss Trans. 312], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

958. **A. punctatus** W. et K. Icones tab. 109 (1802). — [A. punctatus Baumg.* En. III. 127. — A. acris Landoz I. 9; Schur Sertum n. 1485. — non L. spec. (1762) 1228. — A. exaltatus Barth! Arch. XV. (1879) 112]. — Vakszikes kaszálókön és szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvárt a szénamezőn s a Szamosfalvi sóstavaknál [! Landoz I. 9], Boós, Virágosvölgy [! Freyn Közlem. XIII. 86], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Záh szénamezői [!], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Szászváros, Szászsebes [Janka Linn. XXX. 576], Homoród-Szt-Pál, Szt-Péter, Szt-Márton, Udvarhely [Baumg. l. c.], Vécs [Emerich ap. Fuss Trans. 312], Alsóidecs, Görgény [Ercsei Tord. 61].

var. **A. canescens** Simk. Magy. N. Lap. VI. (1882) 20. — [A. canus Baumg.* En. III. 127; Salzer Reiseb. 18, — non W. et K. Icones tab. 30 (1800)]. — Berethalom [Salzer l. c.], Buzd, Riomfalva [Baumg. l. c.].

+ *Bellidiastrum Michellii* Cass. in Dict. des Siens. Nat. Suppl. IV. 70. — [Arnica Bellidiastrum Vill.; Baumg.* En. III. 136]. — Retyezát [? Schur En. 307], Kelemenhavas [? Ercsei Tord. 79], Gemenea [? Baumg. l. c. sed specimen in herbario ejus deest].

262. *Bellis* L. gen. n. 962.

959. *B. perennis* L. spec. (1753) 886. — [*B. perennis* Baumg.* En. III. 104]. — Kaszálókon s legelőkön a mezei tájon, de több helyen hihetőleg csak elvadulva. — Mezőség [? Ersei Tord. 143], Györgyfalva [Landoz I. 9; Landoz ap. Janka Linn. XXX. 577], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 19], Szászfalu [Fuss VSV. XVIII. 257], Dolmány, Nagyszeben, Resinár, Zood, Verestorony szorosa, Felső sebes, Pojana-Nyamezuli, Spatye-Tataruli Frecknél [Fuss Trans. 313], Holzmány, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 78], Bűdös [Schur ÖBZ. VIII. 287].

† *B. silvestris* Cyrill. — Erdők szélén Dobra és Déva közt egy néhány példányt talált Janka [Janka Linn. XXX. 577]. — de azóta senki sem lelte Erdélyben.

† *Stenactis annua* L. spec. (1753) 875 sub *Astere*. — [St. bellidiflora A. Br.; Schur Sertum n. 1487; En. 306]. — Zám, Szászváros, Csik-Szt-Domokos [? Schur En. 306].

263. *Erigeron* L. gen. n. 951.

960. *E. Canadense* L. spec. (ed. 1753) 863. — [*E. Canadense* Baumg.* En. III. 119]. — Folyók mentén, parlagokon, az egész terület mezei táján seregesen.

† *E. crispum* Pourr. in Act. Tolos III. (1783) 518. — [*Conyza ambigua* DC. Fl. Fr. Suppl. (1815) 468. — *Erigeron transsilvanicus* Schur herb. lemb.!, Schur En. (1866) 307]. — Stirps hæc in Transsilvania non nascitur, itaque provenientia eæ ad «Zám et Dobra» in Schur En. 307, solum ficta est. — Erdélyben nem honos; Zám és Dobra mellett való előjövele pedig Schur En. 307. lapján csak költött.

961. *E. acre* L. spec. (ed. 1753) 863. — [*E. acre* Baumg.* En. III. 119. — *E. serotinus* Weihe, — ex Nym. Consp. 389. — *E. angulosus* Schur! Öst. bot. Zeit. X. 327. — *E. pseudoacris* Schur herb. lemb.!, Schur En. (1866) 308. — *E. dröbachensis* Schur! En. 308 ex parte, — non Mill. — *E. corymbosus* Schur! Verh. sieb. Ver. X. 115]. — Parlag helyeken, utak mentén, hegyi kaszálókon, a mezei tájtól a havas-alji tájig az egész területen közönséges.

962. *E. racemosum* Baumg.*! En. III. (1816) 119 pro var. *E. acris*. — [*E. Podolicus* Bess. En. (1822) 76. — *E. angulosus* Schur! Verh. sieb. Ver. X. 103, — non Gaud. — *E. dröbachensis* Wolff ap. Fuss Trans. 314; Schur En. 308, quoad plantam Claudiopolitanam, — non Mill. — *E. macrophyllus* Herb.! Stirp. (1853) n. 310, ex specimine originali in herbario Haynald asservato!]. — Magasabb hegyek napos sziklás helyein. — Gyurkucza a Meleg-Szamos felsőbb vidékén [Baumg.! l. c.], Kolozsvárt a Feleken [Wolff ap. Schur VSV. X. 103,

sub *E. anguloso*]. *Detunata* és *Vulkán Abrudbányánál* [!], *Verestorony szorosa* [Schur En. 307], *Omu Rodnai havas* [Baumg. I. c.].

+ *E. droebachense* Müll. in Fl. Dan. tab. 874. — Rodna vidékén «*Intre aniesie*» [Porc. En. 22; Nasend. 131]; de véleményem szerint Erdélyben az *E. droebachense*-t az *E. racemosum* (Baumg.) helyettesíti. [Mea iudice in Transsilvania, loco *E. droebachense* Müll. stirps *E. racemosi* Baumg. nascitur].

963. *E. Carpathicum* Grisb. Iter (1852) 336. — [E. Villarsii Baumg.* En. III. 119, et Auct. Trans., — non Bell.]. — Havasokon és havasalji tájakon. — Bucsecs [Baumg. I. c.], Királykő [Schur! En. 309], Ünökő [Czetz! ap. Salzer Reiseb. 328], Korongyis [Fuss Trans. 314], Mihajaszta, Gergelen, Craciunel [Porc. Nasend. 131].

964. *E. neglectum* A. Kerner in Ber. Naturw. Vereins Innsbruck III. (1872) 71. — [E. alpinum Baumg.* En. III. 120, et Auct. Trans. — *E. glabratum* Schur! Verh. sieb. Ver. X. 146; En. 309, — non Hoppe. — *E. rupestris* Salzer Reiseb. 173, — non Hoppe]. — Havasok törmelékes sziklás lejtőin. — Domnavölgye [Fuss Trans. 314], Bulla völgye [Fuss! VSV. XVIII. 192], Butyán [Schur En. 309], Árpás havasai [! Andre Bot. Zeit. XIII. 306], Királykő [!], Bucsecs! és Rodna havasai, így: Ünökő, Korongyis, Omu [Baumg. I. c.], Stol, Galacz [Fuss Trans. 314], Gergelen [Herbich Buc. p. V.].

965. *E. uniflorum* L. spec. (ed. 1753) 864. — [E. uniflorum Baumg.* En. III. 120. — *E. nanus* Schur herb. lemb. I; Schur En. (1866) 309]. — Havasok törmelékes sziklás lejtőin. — Bullató [Fuss Trans. 314], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Tericza [Baumg. I. ap. Fuss Trans. 314], Királykő [Schur En. 309], Bucsecs [! Baumg. En. III. 120], Ünökő [Fuss VSV. V. 92], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19].

264. *Solidago* L. gen. n. 955.

966. *S. Virgaurea* L. spec. (ed. 1753) 880. — [S. Virgaurea Baumg.* En. III. 121. — *S. vulgaris* Lam.; Czetz Erd. Muz. VI. 21]. — Erdőkben, cserjésekben, vágásokban, sziklás bokros helyeken az egész terület mezei táján, s innen a havasalji tájig.

var.) *S. alpestris* W. et K. Icones III. tab. 208 (1812). — [S. alpestris Baumg.* En. III. 121. — *S. cambrica* Schur Sertum n. 1500; Schur En. 310, et Auct. Trans. — non Ait. Kew. III. 218]. — Összes havasvidékeink havasi és havasalji tájain.

+ *S. Canadensis* L. spec. (1753) 878. — Frequens colitur, et hinc inde subspontanea. — Kerteink elterjedt dísznövénye, s mint ilyen helylyel-közzel el is vadul.

265. *Telekia* Baumg. En. III. (1816) 149.

967. *T. speciosa* Schreb. Icones Pl. Minus Cogn. I. (1766) 11, tab. VI. sub Buphthalmo! — [T. speciosa Baumg.* I. c. — Buphthalmum cordifolium W. et K. Icones tab. 113 (1802). — B. grandiflorum

Baumg. En. III. 149; Ercsei Tord. 119, — non L. spec. (1753) 904. — *B. salicifolium* Ercsei Tord. 118; Cserm Gyulaf. 19]. — Erdős hegyvidékek patakainál, forrásos helyein és nedves árnyas lejtőin, úgy szólván az egész területen a mezei tájtól a havasalji tájig. — Vlegyásza hegység, s innen a Muntyle-mare, Biharhegység Vulkán és Detunata mellékein át Zámig; Zámtól Nagygón és Zalatnán át Gyulafehérvárig; innen a Csáklyaikó s Kecsekő mellékein át Toroczkoig s Tordáig [!], Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 9], Ruszka hegység [! Andrae Bot. Zeit. XIII, 306], Retyezáthegység [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Parenghegység [!], Oláh-Bretttye [Csató Erd. Muz. VI. 21], Ó-Sebeshely [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 197], Medgyes, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 79], Segesvár [Fro. Schässb. 40], Szederjes a Szászkézdi patakánál [Freyn Közlem. XIII. 87]. Berethalom [Salzer Reiseb. 19], Nagycsűr [Fuss VSV. XIV. 197], Szászeszór [Téglás Tudósítv. II. 10], az egész Czibinhegység és Fogarasi hegylánczolat [! Fuss Alt. Arch. II. 389], Zernyest [!], Malajesti völgy a Bucsecsen [Römer Karpat-Ver. III. 142], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 209], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 287], Büdös, Tusnád [Schur En. 311], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Öcsém [Schur VSV. X. 174], Kereszthegy [Schur VSV. X. 157], Szováta a Kisküküllő felső mellékén [Feicht. Közlem. X. 78]. Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Borszék [Schur VSV. X. 155], Ditró [Schur ap. Fuss VSV. XIV. 197], Görgény [Schur VSV. X. 157; Walz MNL. III. 68], Besztercze [Herzog Bistr. 27]. Sztrimbahágó, Borgó [Fuss Alt. Arch. II. 389], Rodna hegysége [Baumg. En. III. 149 sub *B. grandiflora*; Porc. En. 29], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Garesinvölgy, Zajzonvölgy [!].

† *Buphthalmum salicifolium* Baumg. En. III. 149, — non L. spec. (ed. 1753) 904, — est verisimiliter *Inula cordata* Boiss., sed specimen in herbario Baumgartenii desideratur. — Kőhavas Brassónál [Baumg. l. c.].

† *Dahlia variabilis* Desf. (*Georgina mutabilis* Willd.), frequens colitur. — Kerteink kedvelt dísznövénye.

266. *Inula* L. gen. n. 956.

968. **I. Helenium** L. spec. (ed. 1753) 881. — [*Inula Helenium* Baumg.* En. III. 129. — *Corvisartia Helenium* Mèrat Nouv. Flor. Paris (ed. 1812) 828]. — Szőlők és gyümölcsös kertek közt, hegyi kaszálókon, berkekben a mezei tájon vadon; helyenként orvosszerűen is tenyésztik. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Torda [Ercsei Tord. 134], Mészkö, Nagyenyed [!], Felső-Gáld [Feicht. Közlem. X. 78], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 19], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXI. 58], Guraszáda [!], Zám, Branyicska, Illye [Feicht. Közlem. X. 78], Lunkoj, Maros-Némethi, Déva, Kozolya [!], Sztrigy melléke [Csató Erd. Muz. VI. 21], Piski [Fuss Trans. 316], Székácsvölgy [Csató Székács 264], Nagycsűr, Szászuifalu, Szt-Erzsébet, Poplaka, Nagydisznód, Talmács,

Giresau [! Fuss Trans. 316], Ujgyháza [Schur En. 311], Árpás hegy-sége [Schur VSV. III. 87], Medgyes, Nagyselyk, Monora, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 79], Segesvár [Fro. Schässb. 40], Prazsmár [Schur VSV. X. 182], Oroszfalu, Sóakna [Emerich ap. Fuss Trans. 316], Oroszidecs, Idecspataka [Ercsei Tord. 134], Besztercze [Herzog Bistr. 27].

969. **I. Germanica** L. spec. (ed. 1753) 883. — [I. germanica Baumg.* En. III. 130]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon; de éjszakkéleti Erdélyben, így Rodna vidékén [Porc. En. 29] hiányzik. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Kolos, Botoromvölgy, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 87], Torda [! Baumg. I. c.], Gerendi függő [!], Nagyenyed [! Csató MNL. VII. 25], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 19], Berve, Szászujfalu [Fuss Alt. Arch. II. 388], Nagycsűr [! Fuss Trans. 316], Medgyes, Csicsóholdvilág, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 79], Segesvár [Fro. Schässb. 40], Bethlen, Szt-Domokos [Schur En. 311], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 316], Rodna [? Schur VSV. X. 125].

970. **I. media** MB. Taur. Cauc. III. (1819) suppl. 576. — [I. media Winkler* ÖBZ. XVI. 48. — I. cordata \times germanica mihi]. — Napos szikár dombokon és szénamezőkön az I. cordata és I. Germanica társaságában, — ritka. — Kolozsvár szénamezőin [Simk. MNL. II. 148], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 48].

971. **I. hybrida** Baumg.*! En. III. (1816) 132. — [I. media Schur Sertum n. 1505; Verh. sieb. Ver. X. 64; 102, — nam Auctor ipse eam ad suam I. transsilvanicam citat. — I. transsilvanica Schur herb.!, Schur En. (1866) 312. — I. Vaaliensis Tauscher exsicc.! (1871). — I. hybrida Auct. Vindob. habitu characteribusque nonnullis lævibus a stirpe transsilvanica diversa quidem videtur, sed speciminibus intermediis in herbario G. Beck a me visis, cum nostra conjungitur]. — Napos szikár dombokon I. ensifolia, I. cordata, és I. germanica társaságában, helyenként bőven. — Kolozsvár szénamezőin [! Schur VSV. X. 102], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Nagyenyed [Csató ap. Beck Inulæ 313], Magyarigen [Borb. ap. Beck I. c.], Bilak [! Schur VSV. X. 64 sub I. media], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 317], Szászujfalu [Fuss Alt. Arch. II. 388], Nagycsűr [Fuss Trans. 317], Segesvár [Baumg. I. c.], Hosszúaszó [Barth Arch. XV. 112].

var.) **I. villosiuscula** Schur En. 312. — [I. ensifolia \times supergermanica Simk. Magy. Növ. Lap. II. (1878) 148. — I. hybrida var.) Csatói Borb.! in Beck Inulæ (1881) 33]. — Herzsahegy Nagyenyednél [! Csató exs. ap. Simk. I. c.].

972. **I. ensifolia** L. spec. (ed. 1753) 883. — [I. ensifolia Baumg.* En. III. 132]. — Szikár vagy sziklás hegyek napos lejtőin az egész terület mezei táján a hegyi tájig, kivéve Erdély éjszakkéleti szögletét; mert Rodna-Naszód vidékén [Porc. En. 29] és Gáncs vidékén [Czetz Erd. Muz. VI. 16] hiányzik.

973. **I. Vrabélyiana** (cordata \times ensifolia) A. Kerner in Öst. bot. Zeit. XVIII. (1868) 297; XXI. 59. — [I. Vrabélyiana Freyn* Közlem. XIII. 87]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon, az I. cordata

Boiss. és *I. ensifolia* L. társaságában. — Kolozsvár szénamezőin [Simk. MNL. II. 148], Kolos [Freyn l. c.], Hosszúaszó [Barth exs.!).

var.) foliis latioribus: ***I. Barthiana*** Schur Öst. bot. Zeit. XXI. (1871) 103. — [*I. supersquarrosa* \times *ensifolia* Simk. Magy. Növ. Lap. II. 148]. — Kolozsvár szénamezőin [Simk. l. c.], Nagyenyed, Hosszúaszó [Barth*! Arch. XV. 112].

974. ***I. cordata*** Boiss. Diagn. I. ser. 4 fasc. (1844) 3. — [*I. salicina* Baumg.*! En. III. 131, et Auct. Trans. plurimorum, — non L. spec. (1753) 882. — *I. squarrosa* Baumg. Mant. 76; Grisb. Iter (1852) 337, et Auct. Trans., — non Koch, nec L. — *I. coriacea* Schur! Ser-tum (1853) n. 1510. — *I. auriculata* Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 68, 75, 101, 196. — *I. Pseudo-Bubonium* Schur herb. lemb.! En. (1866) 313. — *I. Bubonium* Schur En. 314 (non Jacq.), excepta varietate α . — *I. aspera* Poir in Lam. Encycl. Suppl. III. (1813) 154, teste Beck Inulæ 303, — sed mihi incredibile videtur stirpem *I. cordatæ* Boiss. omnino orientalem, in Gallia provenisse]. — Bokros szikár dombokon, szőlők közt, az egész terület mezei táján.

var.) foliis angustioribus: ***I. pseudosalicina*** Simk. Term. Füz. II. (1878) 151. — [*I. salicina* Schur herb.!, En. 318, — non L.]. — Kolozsvár [!], Nagyszeben és Resinar közt [Schur! En. 313].

975. ***I. hispida*** Schur! En. (1866) 314. — [*I. semihirta* Borb. Közlem. XV. (1878) 372. — *I. subcordata* \times *hirta* Borb. Érték. IX/XV. (1879) 4. — *I. semicordata* (supercordata \times *hirta*) Borb. Érték. IX/XV. 4, 5. — *I. rigida* Borb. MNL. X. 117. — non Döll.]. — Cserjés szikár napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [! et J. Knapp exs.!), Magyarigen [Borb. Közlem. XV. 372], Kereszténysziget szőlői közt [Schur herb.!), Büdöshegy a Bálványos váránál [Borb. Érték. l. c.].

976. ***I. hirta*** L. spec. (ed. 1753) 883. — [*I. hirta* Baumg.* En. III. 131. — *I. montana* Baumg.! En. III. 132, — non L. spec. (1753) 884. — Specimen *I. montanæ* in Baumg. herb. est ipsissima *I. hirta*, qua de re opinio cl. Beck Inulæ 43, «Baumgartenium verisimiliter *I. Hausmannii* sub *I. montana* intellexisse» labefactum est]. — Napos cserjés dombokon, szőlők közt, erdők szélén az egész terület mezei táján közönséges.

+ ***I. Oculus-Christi*** L. spec. (1753) 881. — [*I. Oculus-Christi* Baumg.* En. III. 129]. — Szikár dombokon: Déva, Marosnémeti [Baumg. l. c.; sed hodie ibidem non nascitur].

977. ***I. Britannica*** L. spec. (1753) 882. — [*I. Britannica* Baumg.* En. III. 129. — *I. Oetteliana* Reichb. Germ. Exc. (1831) 237. — *I. Vaillantii* Schur Verh. sieb. Ver. X. 68, — ex Schur En. 315. — non Vill. — *I. Britannica* var. *rupestris* Grisb. Iter. 212]. — Árkok mentén, nedves helyeken, mezőkön az egész terület mezei tájon közönséges.

978. ***I. vulgaris*** Lam. Fl. Fr. II. (1778) 73 sub *Conyza*. — [*Conyza squarrosa* L. spec. (1753) 861; Baumg. En. III. 101. — *Conyza asteroides* Benkő* Trans. 120, — non L. spec. 861. — *Inula Conyza* DC. Prodr. V. (1836) 464]. — Cserjés sziklák helyeken a mezei tá-

jon. — Kolozsvár, Kolos [Freyn Közlem. XIII. 87], Torda hasadéka és erdeje [! Baumg. l. c.], Ordenkusa völgye a Biharhegységben, Boicza az Érczhegységben, Zám, Déva [!], Vojszlovától Várhelyig [Feicht. Közlem. X. 78], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 79], Segesvár, Guttin [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 315], Zernyest hegyei [!].

979. **I. bifrons** L. α spec. (ed. 1753) 861 sub Conyza. — [Conyza alata Baumg.* En. III. (1816) 102. — Inula glabra Bess. Cat. Hort. Crem. (1816), — non Gilib. Fl. Lithuan. III. (1782) 208. — Confer etiam. Beck Inulae 332—333]. — Szikár napos lejtőkön, szőlők parlagain a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Torda szőlőhegyei [Freyn Közlem. XIII. 87], Tordahasadéka és várfalvi erdő [! Baumg. l. c.], Harasztos, Gerendi függő, Felvincz, Maros-Déce, Herzsa hegy N.-Ényednél, Csákllyaikő [!], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XIV. 48], Bilak [Schur VSV. X. 64], Gyulafehérvárt [! Feicht. Közlem. X. 78]. Szászsebes, Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. II. 387], Szászujfalu, Bese, Bethlen, Szt-Miklós [Fuss in Baumg. Mant. 73], Reussen [Fuss Trans. 318], Medgyes, Kisselyk, Monora. Balázsfalva, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 79].

267. *Pulicaria* Gärtn. de Fruct. II. 461.

980. **P. vulgaris** Gärtn. de Fruct. II. (1791) 461. — [P. vulgaris Baumg.* En. III. 133]. — Árkok, folyók, tavak mentén, ártereken, az egész terület mezei táján közönséges.

981. **P. dysenterica** L. spec. (ed. 1753) 882 sub Inula. — [Inula dysenterica L.; Baumg.* En. III. 130]. — Folyók és tavak árterein a mezei tájon elterjedt növény. — Kolozsvárt [Landoz II. 32]. Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 19]. Sárd az Ompoly mellékén, Zántól Dévái a Maros mellékén, Pujtól Kovrágyig a Sztrigy mentén [!], Oláh-brettje [Csató Erd. Muz. VI. 21] Feredőgyógy [Unver, ap. Fuss Trans. 320], Székácsvölgy [Csató Székács 264], Vizakna [Fuss Trans. 320], Szkoré a Fogarasi síkon [Schur En. 315], Medgyes, Asszonyfalva, Kisselyk, Csicsóholdvilág, Szászcesanád, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 79], Segesvár [Fro. Schässb. 40], Persány [Schur VSV. X. 211], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283].

+ 982. **P. Stereñi** Nym. Syll. (1854—55) 19]. — [P. uliginosa Stev. in DC. Prodr. V. (1836) 478; Janka* in Linn. XXX. 581, — non Hoffms. et Link. Port. II. (1820) 294]. — Nedves réteken a mezei tájon. — Szt-Gotthard [Janka l. c.].

268. *Bidens* L. gen. n. 932.

983. **B. tripartita** L. spec. [ed. 1753] 831. — [B. tripartita Baumg.* En. III. 81]. — Nedves árkokban, tavak, patakok, folyók mentén az egész terület mezei táján.

984. **B. cernua** L. spec. (ed. 1753) 832. — [B. cernua Baumg.* En. III. 82. — Coreopsis Bidens L. spec. (ed. 1753) 908. — B. minima L. spec. (1763) 1165; Baumg. En. III. 82]. — Nedves árkokban, tavak, patakok, folyók mentén az egész terület mezei táján.

† *Galinsoga parviflora* Cav. Icones III. tab. 281. p. 41. — Peruból ered, s helyenként kertek és szőlők mentén elvadul, így pl.: Nagyszeben, Brassó [Schur En. 316].

† *Cacalia sonchifolia* L.; *Calliopsis bicolor* Reichb.; *Tagetes patula* L. et *T. erecta* L. spec. (1753) 887; *Zinnia elegans* Jacq. Ic. Rar. III. tab. 589; *Sanvitalia villosa* Cavan Ic. IV. tab. 351 (S. procumbens Willd. spec. III. 2190), — coluntur in hortis. — Kerteink dísznövényei.

† *Helianthus annuus* L. spec. (1753) 904; *H. tuberosus* L. spec. (1753) 905, — frequenter coluntur. — Sok helyen tenyésztett növényeink.

269. *Rudbeckia* L. gen. (ed. Schreb.) n. 1324.

985. **R. laciniata** L. spec. (ed. 1753) 906. — [R. laciniata Schur* Sertum n. 1520. — R. amplexifolia Schur En. 316, — non Jacq.; ex ipso Schur in Öst. bot. Zeit. XXII. 90. — R. heterophylla Schur Zool. bot. Ges. VIII. 118; Verh. sieb. Ver. X. 209, — non Torr. et Gray]. — Nedves réteken. — Frecktől az Olt folyóig bőven [! Fro. VSV. VII. 121], hova a Bruckenthal-féle kertből szabadult ki s aztán meghonosodott; Gyergyó-Szt-Miklósnál a Maros mentén, Parajd [Fro. Arch. III. 157]. — Virginia és Canada folyói s tavai mentén otthonos, honnan a 17-ik század második tizedében hozatta meg Robin az ő párisi kertjébe. Innen terjedt el Európa kerteibe, azokból pedig kiszabadulva helyenként meghonosodott. [Lásd: A. Kern. Öst. bot. Zeit. XXI. 339].

270. *Carpesium* L. gen. n. 948.

986. **C. cernuum** L. spec. (ed. 1753) 859. — [C. cernuum Baumg.* En. III. 102]. — Árnyas erdők szélein vár és ház romoknál a mezei tájon. Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 12], Balászfalva, Kisselyk, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 80], Nagybun, Töppegy Alsó-Rákosnál, Héviz [Baumg. l. c.].

271. *Filago* L. gen. n. 995.

987. **F. canescens** Jord. Obs. Fragm. III. (1846) tab. 7. A. — [Gnaphalium germanicum Baumg.* En. III. 98, — non L. spec. (1753) 857. — F. Germanica Auct. Trans. pro p. — F. germanica β) pyramidata Fuss Trans. 321; Schur En. 317; Porc. En. 29, — non F. pyramidata L. spec. (1753) 1109, cujus stirpis genuina est verisimiliter cum *F. spathulata* Presl identica, nec apud nos nascitur]. — Sóvány mezőkön, szikár legelőkön, köves hegyoldalakon, az egész terület mezei táján.

988. **F. lutescens** Jord. Obs. Fragm. III. (1846) tab. 7. B. — [*Gnaphalium gallicum* Baumg.* En. III. 100 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 857. — *Filago germanica* L. spec. (ed. 1763) 1311 ex sensu Auct. plurimorum. — *F. apiculata* G. E. Smith (1846)]. — Ritkább az előbbinél, s biztosabb lelőhelyei eddig a következők: Torda [Baumg. l. c.], Apahida, Szamosfalva [Schur En. 318 sub *F. gallica*], Gáncs [Czetz! Erd. Muz. VI. 15], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 29].

989. **F. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 856 sub *Gnaphalio*. — [*Gnaphalium arvense* L.; Baumg.* En. III. 99]. — Sovány mezőkön s legelőkön, köves parlag hegyoldalakon az egész terület mezei táján.

990. **F. montana** L. spec. (ed. 1753) 857 sub *Gnaphalio*. — [*Filago montana* L. spec. (ed. 1753) add. post indicem n. 4. — *Gnaphalium montanum* L.; Baumg.* En. III. 99. — *F. minima* Fries Nov. (ed. 1814) 99]. — Napos szikár hegyoldalak parlagain. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 91], Tibor a Kecskekő felé [!], Gyulaféhérvár [Schur En. 318], Zám [!], Maros-Sólymos, Alkenyér [! Baumg. l. c.], Várhely, Váralja [! Feicht. Közlem. X. 80], s a Sztrigy egész melléke Kőalja-Ohábatól Kovrágyig [!], Medgyes, Segesvár, Berethalom [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 318], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 29], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

272. *Gnaphalium* L. gen. n. 946.

991. **G. silvaticum** L. spec. (ed. 1753) 856. — [*G. rectum* Smith E. B. tab. 124; Baumg.* En. III. 97]. — Hegyvidékek erdeiben a mezei tájtól a havasalji tájig közönséges.

992. **G. Norvegicum** Gunner Fl. Norv. I. (1766) 105. [*G. silvaticum* Smith Fl. Brit. II. (1800—4) 869; Baumg.* En. III. 96, — non L.]. — Havasok sziklás füves lejtőin s törmelékein. — Magyar-Valkó felett [Baumg. ap. Fuss Trans. 322], a Muntyle-mare Szegádsi völgye [Freyn Közlem. XIII. 89], Bihar, Cucurbeta [! Kern. ÖBZ. XXI. 100], Ruszka havas [Feicht. Közlem. X. 80], Retyezát, Pareng, Szurul, [! Baumg. l. c.], Negoj, Domnavölgye [Fuss Trans. 322], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Királykő [Schur En. 319], Buceacs, Keresztényhegység, Kőhavas, Teszla, Rodna havasai, Arszul, Cziblesz, Hudina, Guttin [Baumg. l. c.].

993. **G. supinum** L. syst. Nat. Ed. XII. 3 (1768) 324. — [*G. supinum* Baumg.* En. III. 97. — *G. fuscum* Scop. Carn. II. (1772) tab 57. — *G. pusillum* Hænke Riesengeb. (1791) 93; Baumg. l. c. — *G. Hoppeanum* Schur Sertum n. 1532; Schur En. 319; Fuss Bericht 18, et Auct. Trans., — non Koch Syn. ed. II. (1843—5) 399]. — Havasok legelőin s törmelékes helyein. — Kukurbeta és Csepilör-völgy a Bihar-hegységben [!], Retyezát havasok [! Hazsl. Közlem. X. 24], Pareng havasok [!], Stirpu a Cibinhegységben, Fuss Trans. 323], Frumósza [Fuss Bericht 18 sub *G. Hoppeano*!] így a Cibinjézeren [Csató Cibinj. 310], Szurul [Baumg. l. c.], Csorte, Domna völgye, Bulla völgye [Fuss Trans. 323]. Mirie [Fro. VSV. VII. 125], Árpás havasai [! Schur VSV. III.

87), Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Keresztényhegység [!], Bucsecs, Rodna havasai [Baumg. l. c.].

994. *G. uliginosum* L. spec. (ed. 1753) 856. — [*G. uliginosum* Baumg.* En. III. 98. — *G. pilulare* Schur Sertum n. 1535; En. 318, — non Wahlb. Fl. Lapp. 205. tab. 13]. — Folyók, tavak, mocsarak árterein a mezei tájon. — Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 91], Kolozsvár [! Landoz I. 9], Bányabükk. Ajton, Röd [Freyn Közlem. XIII. 89], Bucsum a Vulkánhegy alatt [!], Déva, Várhely [Feicht. Közlem. X. 80], Magyarbrette a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 21], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 322], Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Kisdisznód, Giresau [! Fuss Trans. 322], Vestény, Árpás pataka, Zernyest pataka [!], Kiskapus, Asszonyfalva, Kisselyk, Mikeszásza, Kiskeméz [Barth VSV. XVIII. 80], Beszterce [Herzog Bistr. 28], Rodna-Naszód vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 15; Porc. En. 29].

994/b. *G. nudum* Hoffm. Deutsch Fl. II. (1791) 158. — [*G. nudum* Schur* Sertum n. 1536. — *G. lævissimum* Schur! En. 319]. — Homokos szántókon a Fogarasi síkon. — Árpásfalunál [Kladni ap. Fuss Trans. 323], Bráza, Fogaras [Schur! En. 319].

995. *G. luteoalbum* L. spec. (ed. 1753) 851. — [*G. luteoalbum* Baumg.* En. III. 96]. — Nyirkos agyagos réteken, fővényes szántókon. — Lázárfalva, Tusnád [Baumg. l. c.].

996. *G. Leontopodium* L. spec. (ed. 1753) 855. — [*G. Leontopodium* Baumg.* En. III. 98. — *Leontopodium alpinum* Cass. in Diet. Sciens. Nat. XXV. 474]. — Mészkö havasok havasalji és havasi tájainak sziklás szakadékos helyein. — Felső-Gáld kőszirte [Baumg. En. I. p. XIII; En. III. 98], Piatra-Strucu Vidránál a Biharhegységben [! Filtsch VSV. VIII. 150], Szurul [Baumg. En. III. 98], Stiavu-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Domna völgye [Fuss Trans. 323], Kepreriacze, Vurtop [Schur En. 320], Királykö [Kotschy ZBG. III. 65], homnan leszáll a Propásta hasadéig [!], Bucsecs, Keresztényhegység, Kőhavas, Teszla, Csukás [Baumg. En. III. 98], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai [Baumg. ! En. III. 98].

997. *G. dioicum* L. spec. (ed. 1753) 850. — [*Antennaria dioica* Gärtn. de Fruct. II. (1791) 410; Baumg.* En. III. 100. — *Gnaphalium margaritaceum* Cserni Gyulaf. 19, — non L. spec. (1753) 850. — *Antennaria alpina* Czetz! Erd. Muz. VI. 11, — non (L.)]. — Az egész terület hegyvidékein a mezei tájtól a havasi tájjig bőven!

† *G. alpinum* L. spec. (ed. 1753) 856. — [*Antennaria alpina* Gärtn.; Baumg.* En. III. 101, sed in herbario Baumg. specimina desunt, nec descriptio Baumg. in *G. alpinum* L. quadrat]. — Bucsecs [Baumg. l. c.].

† *G. margaritaceum* L. spec. (ed. 1753) 850, est stirps Americæ septemtrionalis et Kamtschatkæ indigena, quæ in Transsilvania solum colitur. — Éjszak-Amerikában és Kamtschatkában otthonos növény, mely Erdélyben csupán tenyésztve jön elő; ezért az «Istenszéke» hegyen is [Nagy ap. Ercei Tord. 67], legfeljebb tenyésztve, vagy elvadulva jöhetett egykor elő.

998. *G. arenarium* L. spec. (ed. 1753) 854. — [*G. arenarium*

Baumg.*! En. III. 95]. — Homokos helyeken a mezei tájon. — Torda, Dobra, Déva, Szászsebes, Bolgács, Sitve puszta Küküllő megyében [Baumg. l. c.].

† *Elichrysum fulgidum* (L.) Willd. spec. III. 1904; *Elichrysum bracteatum* Willd., etc. coluntur in hortis. — Kerti virágaink hervadhatlan fészkekkel.

273. *Artemisia* L. gen. n. 945.

999. *A. Absinthium* L. spec. (ed. 1753) 848. — [*Absinthium vulgare* Lam.; Baumg.* En. III. 89]. — Utak mentén, parlagokon, temetőekben, szőlők közt, falvak szélein, az egész terület mezei táján.

1000. *A. eriantha* Ten. viagg. in Abruzz. (1830) 91. — [*A. Baumgartenii* Bess. Abr. (1832) n. 59. — *A. Villarsii* Gren. et Godr. Fl. Fr. II. (1850) 130. — *A. tanacetifolia* Baumg.* En. III. 88, — non L. spec. (ed. 1753) 848. — *Absinthium glaciale* Baumg. En. III. 89 et Auct. Trans., — non L. spec. (1763) 1187 sub *Artemisia*. — *Absinthium petrosum* et *A. spicatum* Baumg. En. III. 90, et Auct. Trans., — nec aliorum. — *A. nana* Salzer Reiseb. 323, — non Gaud. — *A. Mutellina* Schur Sertum n. 1545; Schur En. 321, non Vill]. — Havasok sziklás szakadékos lejtőin. — Pareng, Szurul [Baumg. l. c. sub *A. tanacetifolia*]. Stiaju-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Domnavölgye [Fuss Trans. 325], Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 386 sub *A. spicata*]. Propásta hasadék a Királykő alatt [!], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c. sub *A. tanacetifolia* etc.], Ünökő [! Baumg. l. c. sub *A. glaciale*], Gemenea, Galatz, Stol [Baumg. l. c. sub *A. tanacetifolia*], Gergelen [Herbich Buc. p. V. sub *A. glacialis*], Korongyis [? Schur VSV. X. 147].

1001. *A. camphorata* Vill. Dauph. III. (1789) 242. — [*A. camphorata* Schur*! Öst. bot. Zeit. VIII. 22; Verh. sieb. Ver. X. 171]. — Mézősziklákön. — Öcsém [Schur! l. c.].

† *A. Abrotanum* L. spec. (ed. 1753) 845; *A. Dracunculus* L. spec. (ed. 1753) 849; *A. annua* L. spec. (1753) 847; *A. laciniata* Willd. spec. III. 1843, — coluntur solum. — Kerti növényeink.

1002. *A. Pontica* L. spec. (ed. 1753) 847. — [*A. pontica* Baumg.* En. III. 87]. — Szikár dombokon szikes területeken, s utak szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Ajton, Boós, Berkenyes, Kara, Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 88], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 11], Szamosujvár és Szék közt [Janka ÖBZ. VI. 363], Szamosfalva, Czikud [!], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Örményes, Felvincz [!], Nagyenyed [Schur En. 323], Bilak, Sárd, Dévavárhelye [!], Koneza [Csató Székács 264], Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth! VSV. XVIII. 80], Segesvár, Nagybun, Morgonda [Baumg. l. c.], Vizakna, Nagyszeben, Szt-Erzsébet [! Fuss Trans. 326], Brassó [Schur En. 323], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Öcsém [Schur VSV. X. 171].

1003. *A. Austriaca* Jacq. Aust. I. (ed. 1773) tab. 100. — [*A. austriaca* Baumg.* En. III. 87. — *A. nivea* Redow. ap. Willd; Schur Sertum n. 1551. — *A. Pseudopontica* (Austriaco-pontica Schur Sertum n.

1551) Schur! En. 323], — Napos köves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 32], Zám, Dobra és Déva közt, Szászsebes és Szerdahely közt [Schur En. 323], Homoród [Baumg. l. c.].

1004. **A. campestris** L. spec. (ed. 1753) 846. — [*A. campestris** J. Kl. in Siebenb. Quartalschrift. III. (1793) 104; Baumg. En. III. 86. — *A. collina* Schur! Sertum n. 1553. — *A. insipida* Schur! En. 322]. — Napos dombokon szikár mezőkön, utak mentén, a mezei tájon, de éjszakeleti Erdélyben hiányzik. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Mésző az Aranyos mellékén, Sárd szőlői az Ompoly mellékén [!], Déva [! Fuss Trans. 327], Kőalja-Ohába [!], Piski [Csató Erd. Muz. VI. 21], Szászsebes [Csató Székács 264], Vizakna, Nagyesűr, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Talmács, Giresau [! Fuss Trans. 327], Túr, Szászcsanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva [Barth VSV. XVIII. 80], Segesvár [Fro. Schüssb. 41], Brassó [! Schur En. 322], Keresztényhegység [J. Kl. l. c.], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Ócsém [Schur VSV. X. 171], Besztercze [Herzog Bistr. 28], Törpehegy Alsó-Rákosnál [!].

var.) **A. sericea** Fries. Nov. (ed. 1828) 266. — Aranyi hegy Piskinél [!], Vizakna [Schur En. 322], Brassó hegyei [!].

var.) **A. alpina** Koch Syn. (ed. 1857) 316. — [*A. lednicensis* Schur Sertum n. 1553. — *A. campestris* var. *subalpina* Schur En. 322]. Árpás havasai [Schur En. 322].

1005. **A. scoparia** W. et K. Icones tab. 65 (1801). — [*A. scoparia* Baumg.* En. III. 85]. — Kőfalakon, sziklás dombokon, homokos területeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 32], Apahida [Schur En. 323], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 11], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Borszék [? Salzer VSV. VII. 54].

1006. **A. vulgaris** L. spec. (ed. 1753) 848. — [*A. vulgaris* Baumg. En. III. 88]. — Megmunkált talajon, parlagokon, utak mentén az egész terület mezei táján.

1007. **A. salina** Willd. spec. III. (1800) 1834. — [*A. monogyna* Baumg.* En. III. 86, et Auct. Trans., — non W. et K. Icones tab. 75 (1801), — quæ anthodiis ovalirotundatis solum ab *A. salina* nostra, anthodiis cylindrico oblongis prædita discrepat. — *A. Valesiaca* Schur! Sertum n. 1557; ÖBZ. X. 228; En. 324, — non All. — *A. maritima* Schur! Sertum n. 1557. Öst. bot. Zeit. X. 228—229; En. 324, — non L. spec. 846. — *A. fragrans* Schur! En. 324, — non Willd. spec. III. 1835]. — Szikes területeken a mezei tájon. — Szamosfalva Kolozsvár mellett [! Landoz I. 10], Apahida [Schur En. sub *A. monogyna*], Kolos, Torda [! Schur En. 324 sub *A. fragrans*], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 11], Gerend, Egerbegy [!], Maros-Ujvár [Schur! ÖBZ. X. 229 sub *A. maritima*], Vizakna [Grisb. Iter. n. 225 sub *A. monogyna*], Homoród-Szt-Pál és Szt-Péter [Baumg. l. c.], Parajd [Baumg. ap. Schur En. 324 sub *A. maritima*].

var.) **A. pendula** Schur Sertum (1853) 39 n. 1557. — [*A. salina* Baumg.* En. III. 87. — *A. nutans* Grisb. Iter n. 225, et Auct. Trans., non Willd. spec. III. 1831, cujus stirps genuina est: «albido canescens, squamis (anthodii) exterioribus incanis», quum stirps nostra squa-

mis anthodii «lucidis prædita est. — A. maritima var.) *deserticola* Janka in Linn. XXX. (1859) 578. — A. gallica Landoz II. 32; Schur Sertum n. 1557, — non Willd. spec. III. 1834. — Az előbbi társaságában. — Szamosfalva Kolozsvár mellett [! Wolff ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 307 sub A. nutante], Deésakna, Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Szamosujvár és Szék közt [Janka Linn. XXX. 578 sub A. deserticola], Apahida, Kara, Boós, Botoromvölgy. Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 89 sub A. nutante], Marosujvár [Schur En. 323], Koneza [Csató Székács 264 sub A. nutante], Vizakna [! Baumg. l. c.], Tür [Barth VSV. XVIII. 80 sub A. nutante].

274. *Tanacetum* L. gen. n. 944 emend. — [Pyrethrum Gärtn. Fruct. 430].

1008. **T. vulgare** L. spec. (ed. 1753) 844. — [T. vulgare Baumg.* En. III. 91]. — Patakok, csatornák, árkok, tavak, mocsarak, nedves erdőszelek mentén, mesgyéken, az egész terület mezei táján.

+ *T. vulgare* β) *crispum* L. spec. (ed. 1753) 845; *T. Balsamita* L. spec. 845 [Balsamita vulgaris Willd. Spec. III. 1802]; *Matricaria Parthenium* L. spec. (1753) 890; *Chrysanthemum segetum* L. spec. (1753) 889; Baumg. En. III. 107; *Ch. coronarium* L. spec. 890. [Pinardia coronaria Less.]; *Ch. indicum* L. spec. 889; *Santolina Chamaecyparissus* L. spec. (1753) 842; *Anacyclus officinalis* Hayn: omnes coluntur solum. — Csupán kertekben tenyésztve.

1009. **T. macrophyllum** W. et K. Icones tab. 94 (1802) sub Chrysanthemo. — [Pyrethrum macrophyllum Baumg.* En. III. 109. — Gymnoclyne macrophylla Bluff. et Fingerh. Comp. (ed. II. 1836—8) 333]. — Magasabb hegyvidékek erdeinek szélein. — Felső-Gáld, Topánfalva, Abrudbánya, Zalatna, Vajda-Hunyad, Malomviz, Klopótiva, Várhely [Baumg. l. c.], Porkiczken Riuszadulujnál [Fuss Trans. 340], Götzenberg, Kerczesora, Árpás és Fogaras hegysége [Schur En. 331].

1010. **T. corymbosum** L. spec. (ed. 1753) 890. sub Chrysanthemo. — [Pyrethrum corymbosum Baumg.* En. III. 110. — P. Clusii Fisch. in Reichb. Germ. Exs. (1830) 231, tam ex descriptione quam ex citatione! — P. heterophyllum Baumg. l. Mant. 74]. — Erdős cserjés helyeken, hegyi kaszálókon az egész terület mezei táján közönséges.

var.) **T. subcorymbosum** Schur in Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 22 solum nomen; Verh. sieb. Ver. X. (1859) 146 sub Chrysanthemo. — [Pyrethrum corymbosum var. alpestre Schur Verh. sieb. Ver. III. 87. — Chrysanthemum Halleri Schur Verh. sieb. Ver. III. 93. — T. Clusii Kerner! Öst. bot. Zeit. XXI. 159; Borbás Öst. bot. Zeit. XXVIII. 311, non Fisch. — Pyrethrum Achilleæ Cetzl! Erd. Muz. VI. 19, — non L. syst. 642 sub Chrysanthemo]. — Magasabb hegyvidékek hegyi és havasalji tájain. — Torda hasadéka [Schur VSV. X. 75 ex Schur ÖBZ. X. 226], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. III. 93 sub Ch. Halleri], Királykő, Bucsecs, Keresztény-hegység, Kőhavas [! Schur En. 337], Büdös [Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Korongyis [Schur VSV. X. 146] s Rodna egyéb havasai [Porc. Nasend. 126].

1011. **T. alpinum** L. spec. (ed. 1753) 889 sub Chrysanthemo. — [Pyrethrum Halleri Baumg.*! En. III. 103, — non Sut. Helv. II. 193 sub Chrysanthemo. — P. minimum Baumg.*! En. III. 104, — et Auct. Trans., vix etiam Vill. Delph. III. 202 sub Chrysanthemo. — P. coronopifolium Fuss Trans. 339! Schur En. 339; Csató! Erd. Muz. IV. 82]. — Havasok kövecses lejtőin. — Retyezát havasok, Pareng havasok [! Baumg. En. sub P. Halleri], Piatra albe [Baumg. l. c.], Szurul [Baumg. En. sub P. minimo], Rakoviczán [Fuss! Trans. 339], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171]. Piszku-szomnulu [Baumg. ap. Fuss VSV. XV. 107], Bucsecs, Kőhavas [Baumg. En. sub P. minimo].

+ 1012. **T. serotinum** L. spec. (ed. 1753) 888 sub Chrysanthemo. — [Pyrethrum uliginosum W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 2152; Schur* En. 337]. — Sásos nádas berkekben a mezei tájon. — Zám [Schur l. c.].

1013. **T. Leucanthemum** L. spec. (ed. 1753) 888 sub Chrysanthemo. — [Chrysanthemum Leucanthemum L.; Baumg.* En. III. 106. — Leucanthemum vulgare Lam. Fl. Fr. II. 137. — Ch. leucanthemum β) carpaticum Roch. ap. Bess. En. (1822) 34. — Ch. heterophyllum Baumg. En. III. 106; et Auct. Trans., — vix Willd. spec. III. 2142]. — Kaszálókon, legelőkön, erdők, csepőték szélén, erdei vágásokban az egész terület mezei táján s innen a havasalji tájig.

var.) **T. auriculatum, affine, et coronulatum** Peterm. Deutsch. Fl. (1849) 301. — [Ch. montanum Baumg.* En. III. 107, — et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 888. — Ch. saxicola Czetz! Erd. Muz. VI. 13]. — A. tőalakkal vegyest a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen.

var.) **T. subalpinum** Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 137. — Squamis anthodii nigro cinctis; acheniis coronulatis. — [Ch. atratum Baumg.* En. III. 105, et Auct. Trans.; — non L. — Ch. montanum α) adustum Porc. Naseud. (1881) 137]. — Havasok legelőin. — Tordai havasok [Ercsei Tord. 16], Biharhavasok [!], Árpás, Bulla, Kőhavas [Schur En. 338 sub L. atrato], Rodna havasai [! Baumg. En. sub Ch. atrato].

1014. **T. rotundifolium** W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 2144 sub Chrysanthemo. — [Chrysanthemum rotundifolium Baumg.* En. III. 107. — T. Waldsteinii Schultz Bip. Tanacet. (1844) 35. — Tanacetum rotundifolium DC. Prodr. VI. (1837) 133, est stirps a nostra longe diversa, qua de re alio nomine salutanda. — Chrys. montanum Csató Erd. Muz. IV. 82, ex ipso in: Erd. Muz. VI. 39]. — Havasok csermelyeinél s nedves kövecses helyein. — Szegásdi völgy a Muntyele-mare hegységben [Freyn. Közlem. XIII. 88], La-patrucest Nyegránál, Valyecsepilor, Cucurbeta, Piatra-Biheri, a Biharhavasokon [!], Retyezáthavasok [! Csató Erd. Muz. IV. 82 sub Ch. montano], Pareng havasok [Simk. Közlem. XV. 561], Cibinjézer, Ivan, Besinou [Fuss VSV. XIV. 197], Présbe, Duduruk [Fuss Alt. Arch. II. 387], Szurul [Baumg. l. c.], Picsoru-Burkuluj, Negoj, Kerczesora üvegghutája [Fuss. VSV. XIV. 197], Csorte, Avrisel [Fuss Trans. 338], Domna völgye [Fro. VSV. VII, 125], Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 387], Bráza havasai

[Schur VSV. II. 171], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Keresztényhegység [!], Tömös [Schur VSV. X. 209], Kőhavas! [Baumg. l. c.], Csukás! [Kotschy ZBG. III. 140], Kéruly [Fuss Trans. 338], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Ünökő [Fuss VSV. V. 98] s Rodna egyéb havasain [Porc. En. 31], Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.].

275. *Matricaria* L. gen. n. 967.

1015. *M. inodora* L. Fl. Suec. (ed. 1755) 297. — [Pyrethrum inodorum Baumg.* En. III. 111. — *Anthemis nobilis* Baumg. herb.!, En. III. 145, — non L. — *Tripleurospermum bienne* Knaf; Janka in Öst. bot. Zeit. VI. 363. — *Tripleurospermum inodorum* Schultz tanaecet. 32]. — Megmunkált talajon s parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

† *M. tenuifolia* Kitaibel in Schultes Öst. II. (1814) 498 sub *Chrysanthemo*. — [*Chrysanthemum tenuifolium* Kit.; Janka*! ap. A. Kerner Schedæ I. (1881) 89]. — «Inter segetes et in pomariis prope pagum Szt-Gothard» [Janka l. c.], sed ex verbis Auctoris ibidem solum e seminibus ab eo insitis propagatur. — Janka szavai szerint e növény Szt-Gothard mellett csak az általa elszórt magvakból vadult el.

1016. *M. Chamomilla* L. spec. (ed. 1753) 891. — [*M. Chamomilla* Baumg.* En. III. 105. — *M. suaveolens* L. Fl. Suec. (ed. 1755) 297 est teste Wahlb. Fl. Suec. 279, nil nisi forma gracilescens *M. Chamomillæ*; contra *M. suaveolens* Koch Syn. ed. II. 416 est ex ipso Kochio: *Anthemis Lithuanica* Besser (Conf. Vis. Fl. Dalm. II. 84], quæ verisimiliter ad *Anthemidem Cotulam* L. pertinet. *M. salina* Schur! En. 336]. — Városok falvak szélein, parlagokon, szántókon az egész terület mezei táján.

276. *Anthemis* L. gen. n. 790.

1017. *A. Cotula* L. spec. (ed. 1753) 894. — [*Chamæmelum foetidum* Baumg.* En. III. 144. — *Maruta Cotula* DC. Prodr. VI. 13. — *Maruta foetida* Cassini Dict. 29 p. 174]. — Városok falvak szélein, parlagokon, szántókon az egész terület mezei táján.

1018. *A. arvensis* L. spec. (ed. 1753) 894. — [*A. arvensis* Baumg.* En. III. 146]. — Szántókon, parlagokon utak mentén az egész terület mezei táján; úgy látszik azonban hogy az egész Maros mellékén s a Mezőségen csupán a következő varietás terem:

var.) albidó lanato-pubescens: *A. Haynaldi* Janka! in Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 1. — [*A. auriculata* Griseb. Iter 339; Schur VSV. X. 78, En. 332, — non Boiss Diagn. Ser. I. 4 p. 5. — *A. multicaulis* Janka Öst. bot. Zeit. VI. 363 solum nomen. — *A. agrestis* Czetz! Erd. Muz. VI. 11, — an etiam Wallr. Sched. 484]. — Szántókon, parlagokon, utak mentén. — Gáncs [Czetz l. c.], Szt-Gothard [Janka! ÖBZ. VI. 1], Pujon [Janka! Linn. XXX. 578 sub *A. arvensis*], Mező-Bóó [!], Hosszúaszó [Barth exs. !], Torda [Schur VSV. X. 78], Vajasd,

Gyulafehérvár, Maros-Némethi, Maros-Sólymos [!], Zám, Dobra, Déva, Szászváros [! Schur En. 332], Székelyföld, Háromszék [? Schur En. 332].

1019. **A. Ruthenica** MB. Taur. Cauc. II. (1808) 330. — [A. Austriaca Baumg.* En. III. 146, et Auct. Trans., — non Jacq. Aust. V. tab. 444. — A. Neilreichii Ortm. in Zool. bot. Ges. II. (1852) II. 55]. — Szikár homokos mezőkön és szántókon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur ap. Ortm. ÖBZ. VI. 154], Torda, Mezőség, Gyulafehérvár, Zám, Déva, Szászváros, Nagyszeben [Schur En. 332], Segesvár [Baumg. ap. Fuss Trans. 336], Brassó [Schur ap. Ortm. ÖBZ. VI. 154].

1020. **A. tinctoria** L. spec. (ed. 1753) 896. — [A. tinctoria Baumg.* En. III. 147 excepta varietate α]. — Napos dombokon, hegyi kaszálókon, szőlők közt az egész terület mezei táján.

var.) **A. Fussii** Grisb. Iter (1852) 338 n. 216. — [A. aurantiaca Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22, solum nomen. — A. chrysantha Schur En. (1866) 331]. — Magasabb hegyvidékeken. — Kecskető [? Schur En. 331], Lotrion völgy [Fuss Trans. 334], Királykő [! Fuss ap. Grisb. I. c.], Bucsecs, Kőhavas [Schur En. 331], Tömös [Schur VSV. X. 209], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Hargitta [Fuss Trans. 334], Rodna havasai [Porc. En. 30].

1021. **A. Triumfetti** All. Ped. I. (ed. 1785) 187 sub Chamæmelo. — [A. Triumfetti DC* Fl. Fr. V. (1815) 483; Barth Arch. XV. 112]. — Vasuti töltéseken, szikár kövecses helyeken a mezei tájon, — ritka. — Csucs és Nagysebes közt [! Barth I. c., Simk. Term. Füz. V. 50], Tranyis és Sebesváralja közt [!], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145].

1022. **A. macrantha** Heuff. in Flora XVI. (1833) I. 362. — [A. tinctoria var.) α Baumg.* En. III. 147. — A. Triumfetti Schur En. 331; Fuss Trans. 334, — non (All.) — A. rigescens Kern. ÖBZ. XXI. 160. — non Willd. — A. hemisphaerica Herb. Rar. Buc. (1853) 59]. — Magasabb hegyvidékek erdeinek s patakainak mentén főkép a hegyi és havas alji tájon. — Plesu hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 92], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [Simk. Term. Füz. V. 50], Torda hasádeka és Váralji erdő [! Baumg. I. c.], Székelykő Toróczkónál [Simk. Album 177], Lunka és Padság völgyei s a Szkerica alhavas a Muntyelemare hegységben [! Freyn Közlem. XIII. 88], Ordenkusa völgye Szkerisoránál és Vidra környéke [! Kern. I. c.] s egyáltalán a két Aranyos hegymelléke egész Topánfalvág és Verespatakiig bőven [!], Vulkánhegy [! Baumg. I. c.], Zám [!]. Nagyg [Unver. ap. Fuss Trans. 334], Rettyezát hegység [! Heuff. ZBG. VIII. 135], Porcesd [Schur ap. Grisb. Iter 338], Piesoru-Burkuluj [Fuss Trans. 334], Szurul [Fuss Bericht. 18], Bulla [Schur En. 331—2], Királykő [Kotschy ZBG. III. 64], Alukács Tihuczánál [Fuss Bericht 18], Ünőkő [Fuss VSV. V. 100], s általán Rodna hegységén [Porc. En. 30].

† **A. nobilis** Baumg. En. III. 145, (non L.) = *Matricaria inodora*. — A. nobilis L. spec. (1753) 894 «ad oppidum Torda» solum culta indicatur [Ercsei Tord. 106]. Torda mellett Ercsei csupán «kertekben» írja az A. nobilis-t.

1023. **A. montana** L. spec. (ed 1763) 1261. — [A. saxatilis Willd.

En. 910; Baumg.* En. III. 145. — *A. graveolens* Schur Sertum n. 1585 (solum nomen) ex Schur En. 334. *A. Baumgarteniana* Schur En. (1866) 334. — Szikár, napos kövecses dombokon a Sztrigy völgyében. — Csopea és Kőalja-Ohába közt [! Stur ap. Fuss Trans. 335], Oháa-Ponor [Baumg. l. c.].

1024. **A. Carpatica** W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 2179. — [*Pyrethrum alpinum* Baumg.*! En. III. 103, — non Willd. spec. III. 2153. — *A. montana* Bielz ap. Schur Verh. sieb. Ver. I. 104, non L. — *A. Kitaibelii* DC.; Schur Sertum n. 1585, — non Sprengel. — *A. pyrethroides* Schur En. 335, quoad plantam ex alpinis «Retyezát» et «Árpás». — *A. Carpatica* β) *sericea* Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 136]. — Havasok sziklás tetőin. Hunyadi havasok [Baumg. En. l. c.]: így a Szkerisora a hármás határon [Heuff. l. c.], s Retyezát [Schur En. sub *A. pyrethroides*]: Pareng havasok [Simk. Közlem. XV. 563], Szurul, Csorste [Fuss! Trans. 335], Negoj [Fuss ap. Grisb. Iter n. 220], Domna völgye [! Fro. VSV. VII. 126], Albote, Fundu-Bulli [Fuss Trans. 335], Bullató [!], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Ucsa-mare [Baumg. ap. Fuss Trans. 335], Bucsecs [Baumg. ap. Grisb. l. c.], Rodna havasai [Baumg. En. III. 103], így az Ünőkőn [Fuss VSV. V. 99], Szolnoki havasok [Baumg. En. l. c.].

1024/b. **A. pyrethroides** Schur! En. (1866) 335. — [*A. Carpatica* var. abbreviata Schott ap. Kotschy exs! nro 154]. — *A. Bucsecs* «Ómu» nevű főkupján [! Schur l. c.].

Termetében az *A. Carpatica*tól különbözik igen megrövidült és erősen borzas levélszállagjai által.

Planta laciniis foliorum valde abbreviatis et eminenter villosis habitum proprium ab A. Carpatica diversum exhibet.

277. *Achillea* L. gen. n. 971.

1025. **A. Schurii** Schultz-Bip. in Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 300. — [*Anthemis alpina* Baumg.*! En. III. 145 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1763) 1261. — *Achillea atrata* Baumg. En. III. 141, et Auct. Trans., non L. spec. (1753) 899. — *Anthemis tenuifolia* Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 171 solum nomen; seu *Ptarmica tenuifolia* Schur En. (1866) 327, — non *Achillea tenuifolia* Lam. — *Ptarmica Thomasiana* Salzer Reiseb. 323, — non DC. Prodr. VI. 21. — *A. caespitosa* Herbieh! in Haynald herb.; Herbieh in Flora 1857 p. 509]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Retyezát [? Schur En. 327], Tomnatul Resinár felett, Csorste [Fuss Trans. 335], Avrisel [Fuss exs!], Szurul, Sztrunga Drakuluj [Baumg.! En. sub *A. alpina*], Negoj [Fuss Trans. 335], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Lajta völgye [Barth exs.!), Bulla völgye, Butyán [Schur En. 327], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Ucsa-mare [Baumg. herb.!), Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Királykő [! Fuss ap. Grisb. Iter n. 222], Bucsecs, Keresztényhegység Kőhavas [! Baumg. En. sub *A. alpina*], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Egyeskő [Haynald herb.!), Tihu megett a Kelemenhegység-

ben [Ercsei Tord. 106], Rodna havasai [! Baumg. En. sub A. atrata; Porc. En. 30], Arszul, Ciblesz [Baumg. En. sub A. alpina], Csukás, Piroska, Teszla [bőven!].

1026. **A. Dacica** Simk. Term. Füz. X. (1886) 181. — [A. alpina Simk. Közlem. XV. 563 Simk. ap. Heimerl Ptarmica p. 121; 137]. — Havasok sziklás füves lejtőin. — Retyezát hegységben a Picsoru-kolculuj hegygerinczen a Valeriaszka felett [Simk. Közlem. XV. 563], Pareng [Simk. ap. Heimerl Ptarmica 137].

Legközelebb áll az *A. mucronulata* (Bert.) A. Schurii Schultz Bip. és *A. oxyloba* DC. növényekhez, a melyek mindnyájától azonban eltérleveleinek szabása által; mert levelei egyszerűen szárnyaltak aprón s fésűsen fűrészelt lándzsás cimpákkal. Közép alak ezért az *A. oxyloba* és A. Schurii között, Ábrázatára nézve az *Anthemis* genushoz tartoznék, de összenyomott acheniumai az *Achillea* genushoz sorozzák.

Proxima *A. mucronulata* (Bert.), A. Schurii Schultz-Bip. et A. oxylobae DC. sed ab omnibus his differt foliorum incisura; folia nam sunt *A. Dacicae simpliciter pinnata, pinnis lanceolatis, minute pectinato-serratis*. — Media itaque inter *A. oxylobam* et A. Schurii. Facie ad genus *Anthemidis* accedit, tamen ob acheniis compressis ad genus *Achilleae* pertinet.

† *A. moschata* Wulfen in Jacq. Fl. Austr. App. V. (1778) tab. 33. — [A. moschata Baumg.* En. III. 141, — sed in herbario ejus specimina transilvanica desunt]. — Pareng havasok [Baumg. l. c.].

† 1027. **A. Clusiana** Tausch in Flora IV. (1821) 551. — [A. Clusiana Herbieh* Buc. p. V.; Heimerl Ptarmica 121]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Bucsecs [Schur En. 326], Ünőkő [Herbieh l. c.].

1028. **A. Clavennae** L. spec. (ed. 1753) 898. — [A. Clavennae Baumg.*! En. III. 140]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Bucsecs [Baumg. l. c.], Korongyis, Gemenea [Baumg. l. c.; sed recentior ibidem non inventa].

1029. **A. lingulata** W. et K. Icones tab. 2 (1799); Willd. spec. III. (1800) 2190. — [A. lingulata Baumg.* En. III. 139. — A. alpina L. erchenf. Icones fig. 1. et ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 94; Schur Sertum n. 1563; En. 326, non L. spec. (1753) 899. — De *Achillea alpina* Linnæi conferendum est in Heimerl Ptarmica 179, 187, ubi stirps Linnæi dubia, illa Auctorum verum partim A. macrophylla × Ptarmica, partim A. Ptarmica × impatiens esse declaratur]. — Havasok sziklás füves helyein. — Skerisora a hármás határon [Heuff. ! ZBG. VIII. 133], Retyezát havasok a Zenugánál [! Hazsl. Közlem. X. 24], Strázsa, Szurul [Baumg. l. c.], Árpás havasai [Schur En. 326], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs, Piroska, Rodna havasai, Arszul, Ciblesz [! Baumg. l. c.].

1030. **A. Ptarmica** L. spec. (ed. 1753) 898. — [A. Ptarmica Baumg.* En. III. 140. — A. ircuitiana Janka in Öst. bot. Zeit. V. 229. — A. cartilaginea Schur En. 325, — non Ledeb.]. — Vizenyós cserjés réteken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Malomvölgyben [Janka l. c.], Zám [? Schur En. sub A. cartilaginea], Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy jobb oldalán levő süppedékes fennsíkron csoportosan [!], Vestyén és Talmács [Baumg. l. c.], Poplaka [Sigerus ap. Fuss Alt. Arch.

II. 388], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XIII. 307], Zood, Kistorony. Szt-Erzsébet, Szkoré [Fuss! VSV. XIV. 196], Magyar-Hermány [Fuss Alt. Arch II. 388], Brassó [Schur En. 326], Udvarhely [Szabó ap. Fuss VSV. XIV. 196], Oláhfalú [Fro. ap. Fuss VSV. XIV. 196], Hargitta [Fuss VSV. XIV. 196], Besztercze [Reckert ap. Fuss VSV. XIV. 196], Rodna [Czetz. ! Erd Muz. VI. 10].

† 1031. *A. impatiens* L. spec. (ed. 1753) 898. — [A. Claudiopolitana Janka Öst. bot. Zeit. IV. (1854) 403, — solum nomen. — A. Wolffii Schur ap. Janka Öst. bot. Zeit. V. 230. — A. spinosa Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 103]. — Kolozsvárt a Malomvölgy cserjés kaszálóin [! Landoz, Joó et Wolff in Verh. sieb. Ver. VIII. 21].

E sziberiai növényt a nevezett helyen 1853-ban fedezték fel Landoz, Joó és Wolff; de véleményem szerint az ott csak meghonosodott, és pedig vagy mint kerti szökevény, vagy mint szándékos elvetés eredménye.

Stirps hæc loco laudato a cl. Landoz, Joó et Wolff, anno 1853 inventa est; sed me iudice ibidem solum inquilina facta, primo aut ex hortis refuga, aut e seminibus allatis insita.

1032. *A. sericea* Janka Linn. XXX. (1859) 579. — [A. compacta Sigerus* ap. Fuss Bericht 18; Andræ Bot. Zeit. XIII. 307 et Auct. Hung., — non Willd. spec. III. (1800) 2206]. — Napos köves dombokon a Bánság határán [Sigerus l. c.], így Ruszkabányánál [Andræ l. c.].

1033. *A. Millefolium* L. spec. (ed. 1753) 899. — [A. Millefolium Baumg.* En. III. 143. — A. magna Landoz ! I. 9]. — Folyók melléke rétein, gypűkön, gyümölcsösekben, hegyi kaszálókon és hegyi erdőkben a mezei tájtól a hegyi tájig az egész területen; de tipikus alakjában csak a magasabb hegyvidékeken gyakori.

var.) *A. collina* Becker in Reichb. Germ. Exs. III. (1832) 850. — [A. setacea Baumg.* En. III. 143 et Auct. Trans. plurimorum, non W. et K.]. — Napos dombokon, szikár kaszálókon, szikes helyeken az egész terület mezei táján közönséges. — E növényt Erdély botanikusai eddig részint az *A. setacea*, részint a tipikus *A. Millefolium* L. neve alatt közölték. — [A. collina Becker in regione campestri Transsilvanie vulgaris est, sed ab Auctoribus Transsilvanicis adhuc partim sub nomine *A. setacæ* W. K., partim sub illo *A. Millefolii* L. publicata].

var.) *A. maxima* Heuff. Zool. b. Ges. VIII. (1858) 134. — [Varietas hæc insignis Transsilvanie Banatusque propria videtur]. — Vidra mellett az Aranyos mentén [!].

var.) *A. Sudetica* Opiz in Andræ Hesperus [1812]. — [A. Hænkeana Tausch in Flora IV. (1821) 567]. Havasokon. — Bulla, Árpás havasai [Schur! En. 328], Bucsecs [Freyn Közlem. XIII. 88].

var.) *A. tenuis* Schur! En. (1866) 329. — [A. scabra Schur* Sertum n. 1567 g — non Host. — A. crustata Schur herb. lemb.!, Schur En. 329, — non Roch. — Achilleæ setacæ var.) rubriflora Schur Verh. sieb. Ver. X. 60]. — Patakok és tavak körül elterülő kaszálókon a mezei tájon. Kolozsvár [!], Szerdahely és Szászsebes közt [Schur! VSV. X, 60; En. 329], Nagyszeben, Brassó [! Schur En. 329 sub *A. crustata*], Árpás havasai [Schur herb. lemb.!).

Leveleit tekintve mintegy középalak az *A. Millefolium* és *A. crustata* Roch. (= *A. asplenifolia* Ventenat) közt. Virágai rendszerint pirosak, néha azonban fehérek.

Quoad folia, media quasi inter *A. Millefolium* L. et *A. crustata* Roch. (idest *A. asplenifolia* Ventenat). Flores pro more rubri, sed non nunquam etiam albi inveniuntur.

1034. **A. setacea** W. et K. Icones tab. 80 p. 82 (anno 1801 ?), sed in Willd. spec. III. (1800) 2212 citata jam tabula et pagina W. et K. Icones, invenitur. — [*A. setacea* var. *salina* Schur! En. 328. — *A. tomentosa* Landoz*! I. 9]. — Homokos és laza talajú szikes helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz! I. 9; II. 32], Botoromvölgy, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 88], Kolos, Torda, Maros-Ujvár [Schur En. 328], Vizakna [! Schur En. 328]. — Többi lelőhelyei kétesek. [Loca cetera ab Auctoribus indicata valde dubia et verisimiliter ad Achilleam collinam Becker pertinent. — W. et K. loco citato *A. setaceam* «ramis pedunculisque corymbi dense villosis et incanis» dignoscunt, quibus notis illa ab *A. collina* Becker facile distinguenda est].

† 1035. **A. Pannonica** Scheele in Linn. XVIII. (1844) 471. — [*A. lanata* Koch Syn. ed. II. (1843) 410, — non Spreng. Ind. Plant. Hort. Hal. (1807) 10. — *A. Millefolium* var. *villosa* Schur! En. 328. — Quid sit *A. lanata* Auct. Trans. plur. ignoro, sic: *A. lanata* Landoz II. 32 (Kolozsvár), et Freyn Közl. XIII. 88 (Kolos, Boós, Torda, Ajton, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy)]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Brassó hegyein [Schur! l. c.], Rodna vidékén [Pore. MNL. IX. 128].

1036. **A. stricta** Schleicher Catal. Pl. Helv. IV. (1821) 5, — solum nomen; in Koch Syn. (ed. 1837) 374 descript. — [*A. magna* Baumg.*! En. III. 142, et Auct. Trans. pro parte. — *A. magna* β) alpina Roch. Ban. (1828) f. 69 p. 73. — *A. nivalis* Pore. MNL. IX., 128 est forma floribus purpureis]. — Magasabb hegyvidékeken, de főképp havasaljakon és havasokon. — Torda [Freyn ap. Kerner Schedæ III. 120], Fogaras havasai [Baumg. herb. !], Rodna havasai [Baumg. l. c.; Czetz herb. !].

1036/b. **A. tanacetifolia** All. Ped. I. (1785) 183. — [*A. magna* Baumg.*! En. III. 142 pro parte. — *A. Jankæ* Schultz Bip. in Öst. bot. Zeit. VI. 300, — ex Janka in Linn. XXX. 580; sed ex verbis cl. Janka stirps illa solum ex specimine unico, recenter in herbario Cosson asservato extricari potest. — *A. lanata*, *A. magna*, *A. distans* Schur! VSV. II. 171; III. 87. — *A. dentifera* Schur herb. ! En. 329. — *A. lanuginosa* et *A. purpurea* Czetz! Erd. Muz. VI. 10. — *A. Hænkeana* Simk. Közlem. XV. 562, — non Tausch]. — Havasok és havasaljak legelőin sziklás füves helyein. — Vidrától a Cucurbetáig a Biharhegységben [!], Kukurbeta, Bihar [! Kerner ÖBZ. XXI. 156], Ruszka havas [Hazsl. Közlem. X. 24], Retyezát havasok [Simk. l. c.], Szurul [Schur En. sub *A. dentifera*], Avrisel, Kerczesori üveghuta, Domna völgye, Butyán [Fuss Trans. 332], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Bráza köszirte [Schur En. sub *A. dentifera*], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22, 24 sub *A. dentifera*], Rodna havasai [Baumg. ! l. c.; Czetz ! l. c.], Arszul [Baumg. herb. !], Csukás [!].

1036/c. **A. distans** W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 2207. —

[*A. distans* Baumg.* En. III. 142. — *A. dentifera* DC. Fl. Fr. V. (1815) 485. — *A. tanacetifolia* Schur! Verh. sieb. Ver. II. 171; III. 87; Schur! En. 330; Landoz I. 9; Csató! Erd. Muz. IV. 82, — non All. — *A. magna* Schur! En. 329, — non Willd. — *A. sordida* Czetz! Erd. Muz. VI. 10. — *A. lanata* Schur Verh. sieb. Ver. X. 171]. — Magasabb hegyvidékek sziklás völgyeiben s erdeinek szélén, honnan felszál a havasi tájig. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Belles [Baumg. herb. !], Kolozsvár [Landoz I. c.], Székelykő, Padság hegyei, így a Szkericza [!], Szkerisora és Nyegra hegyvidéke a Biharhegységben [! Kerner ÖBZ. XXI. 156], Vidra hegyvidéke a Piatra-Strucutól a Plaju-Bihériig, Verespatak, Detunata, Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mellékén [!], Lepusnik völgye a Retyezát-hegységben [! Csató I. c.], Ruszka-bánya [Andræ Bot. Zeit. XIII. 307], Nagyszeben [Schur! En. 329 sub *A. magna*], Verestoronny szorosa [Andræ I. c.], O-Sebeshely, Frumósza, Guraró, Kisdísnód, Zood, Falkenstein, Talmács, Reussen, Nagyesűr, Szászfalu [Fuss Trans. 332], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 125], Bulla [Schur En. sub *A. tanacetifolia*], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Brázahavasai [Schur VSV. II. 171], Királykő [! Fuss Bericht 18], Bucsecs [! Schur En. sub *A. tanacetifolia*], Brassó [! Schur VSV. X. 204 sub *A. magna*], Keresztényhegység [!], Tömös [Schur VSV. X. 209 sub *A. magna*], Persány [Schur VSV. X. 211 sub *A. magna*], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283], Büdös [Schur! ÖBZ. VIII. 287], Öcsém és Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 283], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Ünökő [Fuss VSV. V. 98], s egyáltalán Rodna havasai [Baumg. herb. !, Czetz! I. c.], Arszul, Cziblesz [Baumg. En. III. 142], Gáncs [Czetz. Erd. Muz. VI. 10]. Bolnokhegy és Garcsinvölgy Hétfalunál, Teszla [!].

1037. **A. Neilreichii** Kerner Öst. bot. Zeit. XXI. [1871] 141. — [*A. punctata* Ten. Fl. Nap. II. (1820) 253, non Mönch. Meth. (1794) 603. — *A. nobilis* Baumg.*! En. III. 142 pro parte, nam in herbario ejus sub hoc nomine etiam *A. crithmifolia* invenitur. — *A. odorata* Landoz I. 9; II. 32; Schur Sertum n. 1568, non L. — *A. crithmifolia* Barth! Arch. XV. 112]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. c. sub *A. odorata*], Mezőség [Baumg. I. c.], Záh, Tohát [Ercsei Tord. 32 sub *A. nobili*], Morgonda [Baumg. I. c.], Brassó hegyei [! Barth Arch. XV. 112 sub *A. crithmifolia*].

1038. **A. crithmifolia** W. et K. Icones tab. 66. p. 68 [anno? 1801, sed in Willd. spec. III. (1800) 2207, citata jam tabula 66 et pagina 68 iconum W. et K. invenitur]. — [*A. nobilis* Baumg.* herb. ! et Baumg. En. III. 142 quoad plantam e monte Kozolya. — *A. crithmifolia* var. pseudonobilis Schur En. 330; Fuss! VSV. XXII. 48. — *A. pectinata* Téglass Tudóstv. I. 20, — non Willd.]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Zám [! Schur En. 330] s innen a Maros melléke hegyeiné Dévág [!], Déva [! Fuss Bericht 18], Kozolya hegy [! Baumg. I. c.], Boicza hegyei, Nagyg, Kőalja-Ohába [!], Váralja-Hátság [! Feicht. Közlem. X. 79], Szászváros, Nagypold [Schur En. 330], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

+ **A. pectinata** Willd. spec. III. (1800) 2197; Baumg.* En. III. 141. — Mezőség [Baumg. I. c.], Záh. Tohát [Ercsei Tord. 33].

278. *Doronicum* L. gen. n. 959.

1039. **D. Pardalianches** L. α spec. (ed. 1753) 885. — [D. pardalianches Baumg.* En. III. 136 et Auct. Trans. — D. scorpioides Baumg.! En. III. 137, et Auct. Trans., non Willd. spec. III. 2114. — D. Austriacum Jacq. Fl. Aust. II. (1774) tab. 130]. — Hegyi és havasalji erdőkben, havasok sziklás füves helyein. — Csucsá [Freyh Közlem. XIII. 89], Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Gyurkucza felett a Beles patakánál [Baumg. herb.! et Baumg. En. sub D. scorpioide], Melegszamos [Landoz I. 9], Tordahasadéka [Ercsei Tord. 152], Lupsai hegyek [Ercsei Tord. 152], Csákyai [Barth VSV. XIX. 143], Bihar-hegység tetőitől Szkerisoráig és Vidráig [! Kern. ÖBZ. XXI. 211], Vulkán-hegy, Abrudbánya. Verespatak, Bucsum-Cserbul [!], Runk [Fuss Trans. 341], Ruzska [! Hazsl. Közlem. X. 23], Ruzskabánya [Andræ Bot. Zeit. XIII. 309], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Ponorics a Strigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 21], Pareng, Cibinjézer Kriszttest, Porkitzken, Götzenberg [Fuss Trans. 341], Rin-Folte a Cibinhegységben [Ormay exs.], Kisdisznód [Andræ Bot. Zeit. XIII. 309], Avrisel, Kerzesora üvegútja, Mirie [Fuss Trans. 341], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Brassó hegyei [! Schur VSV. X. 206], Pojana-Meruluj [Kotschy Zool. bot. Ges. III. 273], Segesvár, Lövete, Oláhfalva, Hargitta [Baumg. I. c.], Bunyásza, Felső-Fancsal [Walz MNL. III. 68], Rodna hegysége [! Baumg. I. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Gárcsinvölgy, Teszla, Csukás [!].

1040. **D. Hungaricum** Reichb. f. Icones XVI. (1853—4) 34. — [D. plantagineum Baumg.* En. III. 137; Ercsei Tord. 152; Schur En. 340, — non L. spec. (1753) 855. — *Dorycnium plantagineum* Czetz Erd. Muz. VI. 14, — ex sphalmate calami. — D. longifolium Janka in Linn. XXX. 577, — non Reichb.]. — Erdők tisztásain, cserjés sziklás dombokon a mezei tájon. — Deés [Czetz I. c.], Feketelak [Janka I. c.], Záh [Wolff ap. Schur En. 340], Hallerhavasok [Ercsei Tord. 152], Bilak [Schur I. c.], Balázsfalva [Barth Arch. XV. 112], Kozolya hegy felé [Baumg. I. c.], Nagy-Tóti a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 21], Szászváros [Unver. ap. Schur En. 340], Szerdahely [Csató Székács 264], Bonyha, Szt-László [Baumg. I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 342].

1041. **D. cordatum** Wulf. in Röm. Arch. III. (1803—5) 408 sub Arnica. — [D. Columnæ Ten. Prodr. (1811) 49. — D. cordifolium Sternb. Denkschr. (1818) 147. — D. scorpioides Ercsei* Tord. 152, ex loco indicato, — non Willd. — D. caucasicum Schur En. 340 pro p., non MB.]. — Sziklás völgyzorosokban s magasabb hegyvidékek sziklás hegyein a mezei tájtól a havasalji tájig; de lelőhelyei csak Erdély nyugati hegyvidékein bizonyosak. — Kolozsvár [Kovács ap. Sternh. Sieb. 19], Torda hasadéka [! Freyh Közlem. XIII. 89], Toroczko hegyei, Felső-Gáld [! Barth Arch. XV. 112], Kecsekő, Csákyai, Pad-ság hegyei [!], Haller havasok [Ercsei I. c.], Ordenkusa völgye és Szke-

risora jégbarlangja [! Kern. ÖBZ. XXI. 201], Csepilör-völgy és Vidra hegyei a Piatra-Struicától a Cucurbetáig, Vulkán, Detnata, Boicza az Érezhegységben [!], Limpert [Unver. ap. Fuss Trans. 341], Ruszka havas [!], Ponoris a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 21], Rettyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Cibinjézer (Csató Cibinj. 310), Vurfu-Tataru [Fuss ap. Grisb. Iter. n. 229], Prehodistye a Verestoronyszorosnál, Picsoru-Burkuluj, Felső-Sebes, Bulla völgye [? Fuss Trans. 341], Domnavölgye [? Fro. VSV. VII. 126], Nagy-Árpás havas [? Fuss Trans. 341], Bráza havasai [! Schur VSV. II. 171].

1041/b. **D. pilosum** Simk. Közlem. XV. (1878) 563 pro var. D. cordati. — Rettyezát havasok sziklás havasi tájain [Simk. l. c.], Szurul[!].

E növény természetben az Aronicum Carpaticum-mal, termései alkotásában pedig a Doronicum cordatum-mal egyez, és így e kettő között közepes.

Szélső virágainak maghonaí bőbitálanok s meztelenek; az azokból fejlődő acheniumok is teljesen meztelenek és bőbitálanok, csúcsukon porezos gyűrűvel beszegvék, barázdások, 10 kiváló bordával; szára a fészek alatt mirigy szőrös; fészekpikkelyei röviden sertés mezűek; végül minden levele kétoldalt sertés mezű.

Eddig csupán a Szarkó, Szurul és Rettyezát havasokról láttam, a hol a keletibb hegységek Aronicum Carpaticumját helyettesíti. D. pilosum-omtól az Aronicum Carpaticum bőbitás és szőrös szélső magrejtői által könnyen megkülönböztethető.

Stirps hæc habitu cum Aronico Carpatico; structura acheniorum autem cum Doronico cordato congrua, itaque amborum fere intermedia.

Germina flosculorum radiantium glabra, epapposa; achenia ex illis orta etiam penitus glabra et epapposa, apice annulo cartilagineo instructa, sulcata, costis 10 elevatis; caulis sub anthodio glandulifer; phylla anthodii breviter setuloso pilosa; denique folia omnia utrinque setuloso pilosa.

Adhuc solum ex alpebus Szarko, Szurul et Rettyezát vidi, ubi Aronici Carpatici, magis Orientem versus nascenti, vicarium. Aronicum Carpaticum Grisb. a D. piloso meo, acheniis marginalibus etiam pilosis et papposis facile dignoscendum.

279. Aronicum Necker Flein. I. 27.

1042. **A. Barcense** Simk. — Habitu Doronici pilosi Simk., a quo differt acheniis marginalibus pilosis et pappo brevissimo incompleto coronatis. Inter A. Carpaticum Grisb. et D. pilosum Simk. fere medium pappo brevissimo ab omnibus Aronici speciebus distinguendum. — Középalak az A. Carpaticum és a D. pilosum között. Terem bőven a Kőhavason az úgynevezett Csűrűkő területén [!].

1042 b. **A. Carpaticum** Grisb. Iter (1852) 342 pro var. A. scorpioidis. — [A. scorpioides Baumg.*! En. III. 133 et Auct. Trans. — A. latifolium Schur Verh. sieb. Ver. II. 171. — non Reichb. — Doronicum Orientale Kotschy Zool. bot. Ges. 65, 140; Fro. Verh. sieb. Ver. VII. 126. — non Hoffm. in Willd. En. II. 892. — D. cordifolium Fuss! Trans. quoad plantas e: Korongyis, Predeal, Keresztényhavas, Királykő; item et Römer Karpát Ver. III. 142. — D. Columnæ Fuss! Verh. sieb. Ver. XIX. 193; Fuss Bericht. 18 ex parte. — D. cordatum var. asperum Borb. Öst. bot. Zeit. XXVIII. 311]. — Havasi és havasalji vidékeken Dél és Kelet-Erdélyben bőven, hol úgy látszik a Doronicum cordatum (Wulf.)-t helyettesíti. — Pareng. [Fuss Trans. 342], Szurul, Sztrunga-Draculuj [Baumg. l. c.], Csorte [Fuss! Trans. 342], Negoj, Bulla, Bu-

tyán [!Schur En. 341], Árpás havasai [!Schur VSV. III. 87 sub D. scorpioide], Tericza [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171 sub D. latifolio et D. scorpioide], Királykő [!Kotschy ZBG. III. 65 sub D. orientali], Bucsecs, Kőhavas [!Baumg. l. c.], Brassó hegyei [Schur En. 341], Keresztényhegység, Predeal [!Fuss Trans. sub D. cordifolio], Csukás [!Kotschy ZBG. III. 140], Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 104; Andrae Bot. Zeit. XIII. 309], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19 sub D. scorpioide], Gergeleu [Herbich Buc. p. V. sub D. scorpioide], Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.], Teszla, Piroska [!].

1043. **A. Clusii** All. Misc. Taur. V. (1759) 70 sub Arnica. — [Arnica Doronicum Jacq. Aust. I. (1773) tab. 92; Baumg.* En. III. 135]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Retyezáthavason [Feicht. Közlem. X. 80], Domna-tava [Fro. VSV. VII. 127], Ünőkő [!Bielz ap. Schur VSV. I. 104; Andrae Bot. Zeit. XIII. 309], Korongyis, Omu, Gemenea, Arszul [Baumg. l. c.].

1044. **A. glaciale** Wulf. in Jacq. Coll. I. (1786) 232 sub Arnica. — [Arnica glacialis Baumg.* En. III. 135]. — Havasok sziklás helyein. — Retyezát [Bielz ap. Schur En. 341], Bucsecs, Gemenea [Baumg. l. c.], Ünőkő [Fuss VSV. V. 99].

280. Arnica L. gen. n. 958.

1045. **A. montana** L. spec. (ed. 1753) 884. — [A. montana Baumg.* En. III. 134 cum varietate α) *alpina* Baumg. — A. alpina Schur! En. 342; Czetz. Erd. Muz. VI. 11, et Auct. Trans. — non L. spec. (1753) 884 pro var. β) A. montanae. — A. petiolata Schur! En. 342. — Arnica Doronicum Ersesei Tord. 79]. — Magasabb vidékek hegyi kaszálóin főképp Orchis globosa társaságában a havasalji tájig. — A. Vlegvása Valkói járásában [Baumg. l. c.], így Retyeczelnél [Bielz VSV. III. 175], Hidegszamos, Malomvölgy Kolozsvárnál [!Landoz I. 9], Kisbánya felett a Jereze (manap: Jára)-pataknál [Ersesei Tord. 78, 79], Szkericza Padságnál [!Freyen Közlem. XIII. 89], Padság pataka mentén [!], Felső-Gáld felett, Dregueza völgye mentén Vidra felett [!Baumg. l. c.], La-pojen és Plaju-Biheri Vidra felett bőven [!], a Kukurbeta és a Bihar alatt fekvő hegyeken Nyegra és Szkerisora felé bőven [Kern. ÖBZ. XXI. 201], Götzenberg, Szurul [!Baumg. l. c.], Porcsed havasalja, Butyán [Fuss Trans. 343], Árpás havasa [Schur En. 342]. Öcsém [Schur VSV. X. 164], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Bükkhavas [Salzer Reiseb. 214], Belbor [Salzer Reiseb. 217]; Rodna havasai, így: Ünőkő [!Fuss VSV. V. 98], Korongyis, Omu, Galacz, Gemenea [Baumg. l. c.]; Szolnok havasai: így Hudina, Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.], Garesinvölgy a Kőhavas alatt [!].

281. Senecio Less. in Linn. 1831 p. 239.

1046. **S. crispus** Jacq. Aust. II. (1774. tab. 178 sub Cineraria. — [Cineraria crispa Jacq.; Baumg.* En. III. 125]. — Havasok nedves

füves helyein. — Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Bucsecs, Geme-
nea [Baumg. I. c.], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19].

var.) **S. rivularis** W. et K. Icones tab. 239 (1812). — Ruszkabánya
[Andræ* Bot. Zeit. XIII. 309], Stirpu [Schur En. 347].

1047. **S. papposus** Reichb. Iconogr. II. (1824) 13 fig. 238! sub
Cineraria. — [Senecio papposus Less. in Linn. 1831 p. 244. — Teph-
roseris Fussii Grisb.* Iter (1852) 342. — Cineraria Clusiana Heuff.!
Zool. bot. Ges. 137, — non Host. Aust. II. (1831) 482, ejus stirps ex
icone citato «Jacobæa panonica secunda Clus. Hist. p. XXII» vel ad
C. campestrum Retz., vel ad C. pratensem Hoppe pertinet. — Senecio
alpester A. Kerner Öst. bot. Zeit. XXI. 202, — non Cineraria al-
pestris Hoppe, ejus stirps genuina a nostra differt: ovariis pu-
bescentibus et pappo ovario evidenter brevior. — Tephroseris
transsilvanica Schur! Sertum n. 1611; Öst. bot. Zeit. VIII. 394; En.
345. — Cineraria crispa Csató Erd. Muz. IV. 82, — ex ipso in Erd.
Muz. VI. 39]. — Erdős hegyvidékek erdei tisztásain a mezei tájtól a
havasáji tájig. — Csáklyaikó völgye Benedek felett, Tibor, Kecsekő.
Zán, Maros-Némethi szőlői, Szárhegy Dévánál [!], Ruszka bánya [An-
dræ Bot. Zeit. XIII. 310], Lepusnik völgye Malomviz felett [Csató
Erd. Muz. IV. 82 sub Cineraria crispa], Ponorics a Sztrigy mellékén
[Csató Erd. Muz. VI. 21], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XIV.
197], Nagyapold [Haynald herb. !], Kisdísznód [Fuss Trans. 343], Göt-
zenberg [Fuss! ap. Grisb. Iter n. 235], Prehodistye hegyláncz
[Reckert! ap. Fuss VSV. XIV. 197], Lotriora szakadék a Verestorony-
nál [Schur En. 345], Besztercze [Herzog Bistr. 28].

Különbözik valamennyi rokonától:
hosszú bóbítája által, mely a meztelen
maghonnál és acheniumnál jóval hosz-
szabb; továbbá nagyocsa és hosszú
kocsánu fészkei által; végül számos és
hosszú félszerei által.

A típusos növény félszerei sárgák,
levelei szélesen hosszukások esorbásan
fogasok, s többéke véssbé gyapjasok
vagy meztelenedők.

Pappo longo, germina acheniaque
glabra longe superante; porro anthodiis
majusculis longe pedunculatis; denique
ligulis numerosis elongatis, — ab omni-
bus affinibus diversum.

Stirps genuina habet ligulas flavas,
et folia lato-oblonga repando dentata
plus-minus lanata vel glabrescentia.

var.) **S. rupicolus** Schur En. (1866) 345 sub Cineraria. [Teph-
roseris transsilvanica Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 394, — non
Schur En. 345. — T. Baumgarteniana Schur! Öst. bot. Zeit. XI. 293,
— solum nomen. — T. spathulæfolia β) leiocarpa Andræ* Bot. Zeit.
XIII. 310].

Csupán narancs-veres félszerei és
havasi termőhelye által különbözik a
típustól.

Ligulis aurantiacis solum et statione
alpina a stirpe typica differt.

A Fogarasi hegyláncz havasainak sziklás helyein. — Bullavölgye
[Schur ÖBZ. VIII. 394 sub T. transsilvanica], Negoj, Butyán [Schur!
En. 345], Árpás havasai [! Kayser ap. Andræ I. c.].

var.) **S. angustatus** Schur Sertum n. 1610 sub Cineraria; Öst. bot.
Zeit. XI. (1861) 293 sub Tephroseride. — [Cineraria integrifolia
Baumg.* En. III. 124, — non Jacq. — C. sulphurea Czetz! Erd. Muz.

VI. 13. — *Tephroseris pratensis* Grisb. Iter n. 231; Andræ Bot. Zeit. XIII. 309; Fuss Trans. 344; Schur En. 345, ex ipso in Öst. bot. Zeit. XI. 293, — non *Cineraria pratensis* Hoppe].

A típus-tól csupán keskenyebb szár-
levelei és havasi termőhelye által tér el.

Differt a typo, solum foliis caulinis
angustioribus et statione semper alpina.

Havasok sziklás füves helyein. — Retyezát kúpja alatt [!], Frumósza [Grisb. l. c.], Götzenberg [Fuss ap. Grisb. l. c.], Stirpu [Schur En. sub T. pratensi], Szurul [Baumg. l. c.], Kerczesora havasai [Fuss Trans. 344], Árpás havasai [Andræ l. c.; Schur En. sub T. Clusiana], Ucsa-mare [Baumg. l. c. ap. Fuss Trans. sub T. pratensi], Királykő, Bucsecs [! Schur En. sub T. Clusiana], Kis- és Nagy-Hangenstein [Barth Arch. 112 sub T. Clusiana], Keresztényhegység [!], Omu Rodnai havason [Baumg. l. c.; Czetz! l. c.], Korongyis [Fuss Trans. 344 sub T. pratensi].

var.) **S. stenophyllus** Schur Öst. bot. Zeit. X. (1860) sub *Tephroseride*. — *Cineraria pratensis* Landoz* I. 9; II. 31, — non Hoppe. — T. angustifolia Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 102, — non *Cineraria angustifolia* Kunth. — T. longifolia Barth Arch. XV. 112, — nec alior].

A típus-tól csupán vékonyabb és kes-
kenyebb leveleivel különbözik. Terem
a hegyi táj nedves vagy árnyas helyein.

Differt a typo solum foliis tenuiori-
bus angustioribusque. Statio in umbro-
sis vel humidis montanis.

Magasabb hegyek erdeinek szélein, tisztásain. — Kolozsvárt a Feleki hegyen [! Wolff ap. Schur VSV. X. 162], Tilalmas Toroczkónál [! Wolff ap. Schur En. 346], Székelykő [Simk. Album 177], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

1047/b. **S. Wolffii** Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 102 sub *Tephroseride*. — [*Tephroseris angustanea* Schur l. c. — T. Fussii Csató! Magy. Növ. Lap. I. 38, — non Grisb.].

Csupán borzas magrejtői által külön-
bőzik a *Cineraria papposa* Reichb.-tól.

Ovariis hispidis! tantum a *Cineraria*
papposa Reichb. differt.

Kaszárlókon és gyömölcsösökben a mezei tájon. — Kolozsvárt a Feleki hegyen [! Wolff ap. Schur VSV. X. 102], s a Malomvölgyben [!], Tilalmas Toroczkónál [!], Nagyenyed [Csató! l. c.].

1048. **S. sulphureus** Baumg.*! En. III. (1816) 125 pro var. *Cinerariae longifoliae*. — [*Cineraria longifolia* Baumg. En. III. 125, — non Jacq. est forma ligulis aurantiacis. — *Tephroseris pratensis* Schur Verh. sieb. Ver. X. 147. — T. microrrhiza Schur! En. (1866) 346. — T. alpestris et T. longifolia Schur! En. 344; Fuss Trans. 344. — *Cineraria longifolia* et C. pratensis Czetz! Erd. Muz. VI. 13. — T. longifolia Reckert VSV. VI. 19].

Csupán rövid, a maghon hosszával
egyenlő pappus-a által különbözik a *S.*
papposus-tól. A magrejtő ennél is mez-
telen (s nem szőrös mint a C. longifolia
Jacq.-nál); félszerei hosszúk fészkei na-
gyocskák.

Pappo brevi, longitudine ovarii a
S. papposo (Reichb.) solum dignoscitur.
Ovarium hujus etiam glabrum (nec pu-
bescens ut in C. longifolia Jacq.); ligulae
elongatae; anthodia majuscula.

Havasok sziklás helyein. — Frumósza, Szurul, Királykő [Schur En. sub *T. alpestri*], Bucsecs [! Schur En. sub *T. alpestri*], Keresztényhegység, Piroska, Csukás [! Baumg. l. c.], Korongvis, Omu, Gemeinea [Baumg. l. c., Porcius exs.!] s Rodna többi havasain [Porc. En. 31; Nasend. 121].

1049. ***S. integrifolius*** L. spec. (ed. 1753) 925 sub *Othonna*. — [*Cineraria campestris* Retz Obs. I. (1779) 30; Baumg.* En. III. 123. — *Cineraria spathulæfolia* [Fuss! Bericht 18. — *Tephroseris spathulæfolia* Schur En. 344; Fuss Trans. 344; Wolff! Magy. Növ. Lap. I. 61]. — Hegyvidékek kaszálóin a mezei tájon. — Zsombok, Sztána, Egeres, Magyar-Nádas, Kolos, Kara, Boós, Berkenyes, Egerbegy, Ajton, Virágosvölgy, Botoromvölgy [Freyh Közlem. XIII. 89], Kolozsvár [! Schur VSV. X. 102], Torda [Ercsei Tord. 44], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], a Bilakon Borbánd, Vajasd és Boros-Bocsárd felett bőven [!], Szászsebes, Nagyszeben, Rothberg [Fuss! Trans. 345], Nagycsűr, Kisdísznód [Fuss Bericht sub *C. spathulæfolia*], Resinár [Schur En. 343], Piatralbe a keresztényszigeti hegységben [Schur En. sub *T. spathulæfolia*], Morgonda, Nagybun, Lövete [Baumg. l. c.], Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth! VSV. XVIII. 81], Szászrégen [Emmerich ap. Fuss Trans. 345], Királykő [? Fuss Trans. 345 sub *T. spathulæfolia*], Beszterce [Herzog Bistr. 28].

1050. ***S. capitatus*** Wahlenb. Carp. (1814) 271 sub *Cineraria*. — Havasok sziklás helyein. Bucsecs [Schur En. 343], Ünökő [Nagy ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 310], Korongvis [Schur! VSV. X. 147].

var.) ***S. radiata*** Reichb. Inconogr. II. (1824) fig. 243! — [*Cineraria lanata* Koch Syn. (ed. 1837) 385. — *Cineraria aurantiaca* Baumg.* En. III. 124 et Auct. Trans., — non Hoppe]. — Havasok sziklás, füves helyein. — Tordai havasok [Ercsei Tord. 44], Stiavu-Verosz [Fro. VSV. VII. 128], Domna völgye, Podriesel, Kurtie-Olzelui [Fuss Trans. 345], Bucsecs, Piroska [! Baumg. l. c.], Stol, Galacz [? Fuss Trans. 345].

1051. ***S. paluster*** L. spec. (ed. 1753) 924 sub *Othonna*. — [*Cineraria palustris* L. spec. (1763) 1243; Baumg.* En. III. 123; Schur! En. 347. — *Tephroseris palustris* Reichb.]. Árteres erdőkben és árnyas mocsaras helyeken a mezei tájon. — Zernyest, Töröcsvár, Botfalva [Baumg. l. c.], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Büdös [Schur En. 347], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25].

1052. ***S. vulgaris*** L. spec. (ed. 1753) 867. — [*S. vulgaris* Baumg.* En. III. 111]. — Szántókon, parlagokon, kőfalakon az egész terület mezei táján közönséges.

var.) ***S. scabra*** Schleich. — Rettyezát havasokon a Zenuga tónál [Borb. Közlem. XII. 87].

1053. ***S. viscosus*** L. spec. (ed. 1753) 868. — [*S. viscosus* Baumg.* En. III. 112]. — Patakok kövecses mellékén, falvak kerítésénél, kövecses napos erdőkben a mezei tájon. — Plesuhegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 93], Nagysebes kerítéseinél [Simk. Term. Fü. V. 51], Kolozsvár [! Landoz I. 9], Tordahasadéka [Wolff MNL. I. 61], Várfalva, Borrév, Padság pataka, Gyertyános és Felenyed közt, Szkerisora a Biharhegységben. Szárhegy Dévánál [!], Medgyes, Ba-

romlaka, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 81], Segesvár, Kóhalom, Brassó [Baumg. I. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 32].

var.) fructibus glaberrimis: **S. glutinosus** Schur En. (1866) 347. — Falkenstein [Schur I. c.].

1054. **S. subnebrodensis** (nebrodensi \times viscosus) Simk. Term. Füz. V. (1881) 51. — Nagysebes kerítéseinél S. Nebrodensis és S. viscosus társaságában [Simk. I. c.].

1055. **S. silvaticus** L. spec. (ed. 1753) 868. — [S. silvaticus Baumg.* En. III. 112. — S. lividus Schur Verh. sieb. Ver. III. 87, — non L., ex Schur En. 348]. — Erdők szélein és vágásain a mezei tájon. — Dragánvölgye Nagysebes felett [!], Plesuhegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 93], Tordai alhavasok [Ercsei Tord. 163], Nyegra a Biharhegységben [Kern. ÖBZ. XXI. 268], Déva Szárhegyén, Szurduk Petrozsénynél [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 347], Szászcsőr felett a Szászsebesi víznél [Téglás Tudósítv. II. 10], Falkenstein, Fedeläse [Fuss Trans. 347], Kerczesora havasai [Schur En. 348], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87 sub S. livido], Medgyes, Hosszúnaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 81], Segesvár, Nagybun, Bonyha [Baumg. I. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 32].

1056. **S. vernalis** W. et K. Icones tab. 24 (1800). — [S. vernalis Baumg.* En. III. 113. — S. squalidus Schur Sertum En. 1624; En. 348, — non L. spec. (1753) 869]. — Szántókon, parlag dombokon, a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 31], Zántól Maros-Sólymosig és Déváig a Maros mellékén bőven. Haró, Nagyág, Vajda-Hunyad [!], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XIII. 310], Segesvár, Marosvásárhely [Baumg. I. c.], Rotunda Rodnai-havason egyszer lelte [Porc. En. 32].

1057. **S. Nebrodensis** L. spec. (ed. 1763) 1217. — [S. rupestris W. et K. Icones tab. 128 (1802); Baumg.* En. III. 113. — S. squalidus Landoz! I. 9; II. 31. — S. lyratifolius Landoz II. 31, — non Reichb. — S. nebrodensis var. alpestris Andræ Bot. Zeit. XIII. 310, — an etiam Vis. — S. saxatilis Salzer Reiseb. 165]. — Szakadékos sziklás hegyoldalakon a mezei tájtól a havasalj tájig. — Csucs [! Barth Arch. XV. 112], Nagysebes [Simk. Term. Füz. V. 51], Retyiczél [Bielz VSV. III. 175], Kolozsvár [! Landoz I. c.], Tordahasadéka [! Schur VSV. X. 75], Várfalva, Borrév [!], Lunka, Padság hegyei a Skericzától az Aranyosig [! Freyn Közlem. XIII. 89], Runk és Toroczko hegyei [! Ercsei Tord. 164], Enyedi hasadék [! Schur VSV. X. 70], Nagyenyed, Felső-Gáld [! Barth Arch. XV. 112], Mindszent, Csáklya, Csáklyaikő [!], Kecskekő [! Schur VSV. X. 68], Sskerisora hegyei, Pietra-Strucu Vidránál, Geinahavas, Zám [!], Nagyág! [Unver. ap. Fuss Trans. 348], Ruszka havas [! Hazsl. Közlem. X. 23], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Szurul [Fuss Trans. 348], Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 387], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 63], Zernyest pataka, Keresztényhegység [!], Bucsecs [! Salzer Reiseb. 165 sub S. saxatili], Brassó hegyei [! Schur VSV. X. 204], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 209],

Öcsém [Schur VSV. X. 172], Dítő [Fuss Trans. 348], Borszék [Schur VSV. X. 172], Közréshavas [Salzer Reiseb. 64], Felső-Fancsal Görvény mellett [Walz MNL. III. 68], Ilva [Barth exs.!] Korongyis [Schur VSV. X. 146], s Rodna vidékének egyéb hegvein [Porc. En. 32], Rettég, Deés [Schur En. 349], Csomád és Büdös hegyek [!].

1058. **S. Carpathicus** Herlich Addit. ad Fl. Gal. (1831) 44. — [S. abrotanifolius Baumg.* En. III. 114; Schur En. 349, — non L. spec. (1753) 869. S. monocephalus Schur Verh. sieb. Ver. I. (1850) 107; II. 171; III. 87; X. 137 (solum nomina); Schur En. (1866) 349 descriptio]. — Havasok sziklás törmelékes tetőin. — Retyezát [! Baumg. l. c.], Pareng [Fuss Trans. 348], Frumósza [Grisb. Iter n. 240], Cibinjér [Fro. VSV. VI. 192], Szurul [Baumg. l. c.], Burkács, Csorte, Negoj, Albote, Bulla völgye [Fuss Trans. 348], Domna tava [Fro. VSV. VII. 127], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Ünökő [Bielz ap. Schur VSV. I. 104].

1059. **S. tenuifolius** Jacq. Aust. III. (1775) tab. 278! — [S. tenuifolius Baumg.* En. III. 114. — S. erucifolius Auct. Trans., non L. spec. (1753) 869]. — Szántók mesgyéin, utak szélein, szőlők közt, eserjés dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Deésakna [Czetz Erd. Muz. VI. 21], Felvincz, Felső-Gáld, Gyulaféhevár, Boicza az Érczhegységben [!], Zám, Szászváros [! Schur En. 349], Piski, Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresau [! Fuss Trans. 348], Szászujfalu [Andræ Bot. Zeit. XIII. 30], Szelindek, Kiscsűr [Schur En. 349], Medgyes, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Monora, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 81], Segesvár [Fro. Schässb. 42], Brassó [Baumg. l. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 349].

1060. **S. Jacobaea** L. spec. (ed. 1753) 870. — [S. Jacobaea Baumg.* En. III. 115. — S. pratensis Schur! Verh. sieb. Ver. X. (1859) 61. — S. auronitens Schur Sertum n. 1633]. — Legelőkön, szántók mesgyéin, kaszálókon, erdők vágásain az egész terület mezsi táján.

1060 b. **S. barbareaefolius** Krockner Fl. Silez. II. (1790) 421. — [S. barbareaefolius Baumg.* En. III. 115. — S. erraticus Bertoloni Amœn. (1819). 92, 214. — S. aquaticus Auct. Trans., — non Huds. Angl. 317. — S. Jacobaea var.) lyratus Grisb. Iter n. 236]. — Nedves árnyas helyeken főképp erdőkben az egész terület mezei táján.

1061. **S. subalpinus** Koch in Flora XVII. (1834) 613. — [Cineraria cordifolia Baumg.*! En. III. 125, Czetz! Erd. Muz. VI. 13, — non Jacq. — C. alpina Willd. spec. III. 2084, — non L. var. α). — S. cordatus Auct. Trans., non Koch. — S. lyratifolius Schur Sertum n. 1635; En. 351. — Cineraria alpina Willd. spec. III. (1800) 2084; Landoz I. 9, — non L. spec. α]. — Ügylátszik az egész terület havasi és havasalji tájain. — Kolozsvár [Landoz I. 9; II. 31], Kukurbeta, Csepilör-völgy a Biharhegységben [!], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 82; Hazsl. Közlem. X. 23], Pareng-havasai [!], Cibin-havasok [! Fuss Trans. 350], Szurul [Baumg. l. c. sub C. cordifolia], Porcesd és Freck havasai [Fuss Trans. 350], Kerczesora havasai

[Schur En. 351], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Buceacs, Keresztényhegység, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Csukás! [Fuss Trans. 350], Tihu az Ilvai-hegységben [Ercsei Tord. 44], Rodna és Szolnok havasai egész a Guttinig [Baumg. l. c.].

1062. **S. Carniolicus** Willd. spec. III. (1800) 1993. — [S. incanus Baumg.* En. III. 113; et Auct. Trans., — non L. spec. (1753) 869]. — Havasok sziklás tetőin. — Retyezát és Pareng havasok [! Baumg. l. c.], Brassó havasai [Schur En. 351], Pietroszul Besztercei-havas; Korongyis, Stol és Galacz Rodnai havasok; Arszul Szolnoki havas [Baumg. l. c.].

1063. **S. glaberrimus** Roch. Ban. (1828) tab. 24 pro var. S. Doronici. — [S. Doronicum Baumg.* En. III. 117; et Auct. Trans., non L. spec. (1753) 880 sub Solidagine. — S. Transsilvanicus Boiss. Diagn. Series. II. 3. (1856) p. 34, non Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 171; III. 87 (solum nomina); X. (1859) 208 descript. — S. Pseudodoricum Schur En. (1866) 351. — S. Rochelianus Fuss Trans. (1866) 353]. — Havasok sziklás törmelékes tetőin. — Retyezát és Pareng-havasok, Szurul [! Baumg. l. c.], Csorte, Negoj, Fundu-Lajti [Fuss Trans. 353], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Dregus havasai [Baumg. ap. Fuss Trans. 353], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Kelemen havas hegyesoportja [Ercsei Tord. 165], Ünőkö [Fuss VSV. V. 100], Korongyis [Schur VSV. X. 146], Arszul, Cziblesz [Baumg. En. III. 117].

1064. **S. Biebersteinii** Lindemann! Prodr. Fl. Chers. (1872) 113 pro var. S. Doriae. — [S. Doria Baumg.* En. III. 117, et Auct. Trans., non L. Syst. Nat. (ed. X. 1759) 1215. — S. macrophyllus Auct. Trans., non MB. Taur. Cauc. II. (1808) 308. — S. umbrosus Auct. plur., — non W. et K.]. — Kaszálókon, szántók mesgyéin, vizerek, nedves rétek töltésein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 9], Kolos, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn! Közlem. XIII. 90 sub S. umbroso], Tordai Erdőhát [Ercsei Tord. 164], Torda szénamezői [Wolff MNL. I. 61], Gerendi függő, Záh szénamezői [!], Bilak [! Schur En. 352], Maros-Sólymos [!], Zdraholcz [Téglás Tudósítv. II. 8], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 352 sub S. umbroso], Konezá [Csató Székács 264], Szt-Erzsébet, Szászujfalu [Fuss! Alt. Arch. III. 258 sub S. umbroso], Nagycsűr [Fuss! Bericht 18 sub S. umbroso], Nagyselyk, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth! VSV. XVIII. 82 sub S. umbroso], Segesvár, Fehéregyháza, Morgonda [Baumg. l. c.], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Besztercze [Andræ Bot. Zeit. XIII. 311 sub S. umbroso], Korongyis [? Schur VSV. X. 146], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 24], Radnót [Fuss Trans. 353 sub S. umbroso].

Meztelen szára és levelei a *S. Doria* L.-hez teszik leghasonlóbbá, a melytől erősebb termete, nagyobb levelei és fészkei valamint 6–8 félszerű fészkei által különbözik. A *S. umbrosus*-sal sem azonosítható, mert a *S. umbrosus* fészkei kocsnai és fészkei vaskosabbak, szára és levelei pedig többé-kevésbé szőrös és érdesek.

Foliis cauleque glabris cum *S. Doria* L. congruit, sed habitu robustiori, foliis et præcipue anthodiiis majoribus, ligulis plerumque 6–8 ab eo discrepat. Nec cum *S. umbroso* W. et K. jungendus nam peduculi anthodiaque *S. umbrosi* sunt crassiora, caulibus autem et folia plus-minus villosa a peraque.

1065. **S. umbrosus** W. et K. Icones III. tab. 210 (1812). — [S. umbrosus Schur*! Verh. sieb. Ver. X. 208]. — Magasabb hegyvidékek erdeinek szélein. — Szt-Gothard és Feketelak közt [? Janka Közlem. XIII. 177], Tömös-szorosnál a Száraz-Tömös völgyében [Schur! l. c.], Zajzon völgye [Barth. herb. !], Békás szorosnál [Janka l. c.].

1066. **S. nemorensis** L. spec. (ed. 1753) 870. — [S. nemorensis Baumg.* En. III. 116. — S. ovatus Baumg. En. III. 116 et Auct. Trans. ! excepto Schur En. 352. — S. Jacquinianus et S. octoglossus Auct. Trans.]. — Az egész terület erdős hegyvidékein a mezei tájtól a havasi tájig.

1067. **S. sarracenicus** L. spec. (ed. 1753) 871. — [S. sarracenicus Baumg.*! En. III. 117; et Auct. Trans. plurim. — S. Fuchsii Gmel. Bad. III. (1808), 444. — S. transsilvanicus Schur olim; Fro. Arch. 156. — S. alpestris Czetz! Erd. Muz. VI. 21]. — Havasalji vidékeken az egész területen. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Padság patakánál [! Freyn Közlem. XIII. 90], Biharhavasok [! Kern. ÖBZ. XXI. 265], Vulkánhegy Abrudbányánál, Nagyág, Kecsekő [!], Retvezát-havasok [! Feicht. Közlem. X. 81], Parenghavasok [!], Cibinhavasok [Fuss Trans. sub S. sarracenicus], Szurul [Baumg. l. c.], Kérczesora havasai [Schur En. 353 sub S. ovatus], Arpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171 sub S. transsilv.] Királykő [!], Bucecs [! Baumg. l. c.], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 209], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23] Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Borszék [Schur VSV. X. 155], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], Görgény vidékén a Magurán, Üvegesűr szikláin és Fancsalon [Walz! MNL. III. 68], Rodnahegységén [Schur VSV. X. 125; Czetz! l. c.].

1068. **S. fluviatilis** Wallr. in Linn. XIV. (1840) 646. — [S. salicetorum Godr. Fl. Lor. II. (1843) 11. — S. sarracenicus Koch Syn. ! Landoz* I. 9; Schur En. 353; Czetz! Erd. Muz. VI. 21; Freyn Közlem. XIII. 90. — S. transsilvanicus Schur! Öst. bot. Zeit. XI. 364! En. 353, — non Schur Verh. sieb. Ver. II. 171; III. 87; X. 162. — S. saracenoides Schur ÖBZ. XI. 364, solum nomen. — S. grandissimus Schur En. (1866) 354]. — Folyók mellékein, berkekben a mezei tájon. — Deésakna [Czetz! l. c.], Kolozsvárt a Felek alatti völgyben [Landoz I. 9; II. 31], Tordánál az Aranyos folyó berkeiben [Freyn Közlem. XIII. 90], Kisfalud [Haynald herb. !], Zám [Schur En. 353], Nagyszében, Freck, Giresau [Schur! VSV. X. 209], Medgyes, Kisselyk, Balázsfalva, Hosszúaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 82], Földvár és Bottfalu közt [Freyn Közlem. XIII. 90], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Bärca rétje Brassónál, Tömösszorosa [Schur VSV. X. 208—9], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24 sub S. sarracenicus; Schur En. 353.].

1069. **S. tomentosus** Host. Aust. II. (1831) 476. — [S. auratus DC. Prodr. VI. (1837) 348. — S. Sadleri Lang in Sadler Fl. Com. Pest. (ed. 1840) 403; Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 281; Verh. sieb. Ver. X. 208. — S. aureus Georgi Besch. des russ. Reichs III. 4 p. 1243, — non L. spec. (1753) 870]. — Folyók árterein s berkeiben a mezei tá-

jon. — Barca rétje Brassónál [Schur VSV. X. 208], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281].

1070. **S. paludosus** L. α spec. (ed. 1753) 870. — [S. paludosus Baumg.* En. III. 116. — S. bohemicus Tausch Syll. II. 253. — S. palustris Landoz II. 31 sphalmate typographico]. — Mocsaras helyeken a mezei tájon; Baumgarten szerint közönséges volt, manap azonban ritka. — Kolozsvár [Landoz I. c.], Záh [Eresei Tord. 164], Nagyszében [Fuss Trans. 353], Freck [Schur En. 354], Bessenbák a Fogarasi sikon [Fuss! Trans. 353], Bárca rétje Brassónál [Schur VSV. X. 208; En. 354], Prazsmár [Schur VSV. X. 182], Oláhfalu [Fuss Trans. 353], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24].

282. *Senecillis* Gärtn. de Fruct. II. (1791) 453. — [Ligularia Cass. in Bull. Phil. (anno 1816) 198].

1071. **S. Sibirica** L. spec. (ed. 1753) 924 sub Othonna. — [Cineraria Sibirica L. spec. (1763) 1242; Baumg.* En. III. 122. — Ligularia Sibirica Cass. in Dict. sciens. Nat. XXVI. 401]. — Ingoványos réteken a hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 9], Prazsmár, [Fuss Trans. 346], Tusnád [Schur VSV. X. 180], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 284], Lövete, Oláhfalu [Baumg. I. c.], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Borszék [! Fuss C. Arch. 396], Feketepatak Belbor felett a Dragojászáznál [Fuss C. Arch. 395], Gödrös [Fuss Trans. 346], Rodna vidéke [Schur VSV. X. 125, Czetz! Erd. Muz. VI. 17].

1072. **S. glauca** L. spec. (ed. 1763) 1242 sub Cineraria. — [S. glauca Baumg.* Mant. 75. — S. Carpathica Schott Analect. (1854) 5]. — Havasalji vidékek sziklás füves helyein. — Hidasy-Geszteg Torockzó felett [Wolff VSV. XVI. 37, — sed recentius ibidem non lecta]. Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Korongvis [Baumg.! I. c.].

† *Calendula arvensis* L.; *Calendula officinalis* L.; *Calendula stellata* Cav.: eoluntur solum. Csupán kerti növények a honnan el is vadulhatnak.

283. *Echinops* L. gen. n. 999.

1073. **E. paniculatus** Jacq. Fil. Eclog. I. (1811) 72 tab. 49! — [E. paniculatus Baumg.* En. III. 80. — E. viscosus Wierzb. exs! in Grisb. Iter (1852) 345, non — DC. Prodr. VI. (1837) 525. — E. sphaerocephalus Auct. Trans. excepto Baumg., non L. spec. (1753) 814, quis stirpem suam «foliis spinosis *supra nudis*» dignoscit]. — Szőlők, erdők, csepőték szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos, Boós, Ajton, Berkenyes [Freyen Közlem. XIII. 90], Torda [! Wolff MNL. I. 61], Koppánd hasadéka, Záh [Eresei Tord. 92], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 582], Maros-Décse, Gyertyános és Felenyed közt, Tótfalu az Ompoly mellékén [!], Kecskő [Hinterröcker ZBG. VIII. 336], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 19], Déva [! Fuss Trans. 354],

Szántóhalma és Keresztur közt a Cserna mellékén [!], Piski [Csató Erd. Muz. VI. 21], Szászsebes [! Schur VSV. X. 61], Kisdisznód [Grisb. Iter n. 242], Nagydisznód, Zoód. Nagyszeben, Szt-Erzsébet [! Schur En. 246], Medgyes, Nagyselyk, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszása, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 82], Segesvár, Nagybn [Baumg. ! l. c.], Apáca, Urmös, Mogyorós [Freyn Közlem. XIII. 90], Száraz-Tömös [Schur VSV. X. 208], Remetehegy [Haynald herb. !], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 354],

1074. **E. commutatus** Juratzka Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 17. — [E. sphaerocephalus Baumg.* ! En. III. 80. — E. exaltatus Auct. Trans., non Schrader Hort. Gött. Fasc. II. (1811) tab. IX. — E. globifer Janka ! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 341 ; Linn. XXX. (1859) 581. — E. mollis Schur ! Sertum n. 1376 (solum nomen) ; Schur En. (1866) 426]. — Erdők, csejések szélein, patakok mentén főkép magasabb hegyvidékeken. — Csúcsa és Sebesváralja közt [!], Kolozsvár, Szt-Gothard [! Janka Linn. XXX. 582], Torda Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Várfalva. Borrév [Freyn Közlem XIII. 90], Nagyenyed [!], Gyulafehérvárt a Pappatakánál [! Janka ÖBZ. VI. 315], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXI. 269], Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [! Feicht. Közlem. X. 91], Koneza [Csató Székács 264], Szt-Erzsébet [Grisb. Iter n. 241], Nagyszeben [! Bielz Landk. 81], Szászujfalú [Fuss Trans. 354], Vizakna, Kereszténysziget, Kisdisznód, Talmács [Schur En. sub E. exaltato et E. molli], Giresau, Morgonda, Segesvár, Kisbun [Baumg. ! l. c.], Mihálczfalva az Egyesült-Küküllőnél [Barth VSV. XIX. 140], Medgyes, Nagyselyk, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth ! VSV. XVIII. 82], Felső-Bajom [Fuss Trans. 354], Brassó [Schur En. 426], Száraz-Tömös [Schur VSV. X. 208], Beszterce [Herzog Bistr. 29], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Zajzonvölgye, Garesinvölgye [!].

1075. **E. setaceofimbriatus** Andræ* Bot. Zeit. XIII. (1855) 311 pro var. E. exaltati. — Napos dombokon s erdők szélein a mezei tájon. — Manuthegy Gyulafehérvárt [!], Bélbor és Dragojasze közt Borszék közelében [Andræ l. c.].

Legközelebb áll az *E. commutatus*-hoz, a melytől kitűnően eltér fészkepikkelyei által. Legelső fészkepikkelyei ugyanis hosszú pelyhes rőjtokra vannak hasadva ; a feljebb következők hátukon a csúcsuk felé bibiresósan szőrösödnek, és függelékük hosszabb mint széles ; a középsők csúcsukon legalább részben mirigyesen pillásak. Az *E. commutatus* Jur. legelső fészkepikkelyeinek függeléke rhombo-, és szélesebb mint hosszú ; továbbá hátukon valamennyien meztelenek, csúcsukon pedig mirigytelenül pillásak.

Proximus *E. commutato* Juraczko, a quo egregie differt phyllis involucri. Phylla nempe involucri infima in fimbrias longas plumosas fissa ; horum sequentia dorso, versus cuspidem, papilloso pubescent, appendiceque longiori quam lato prædita sunt ; phylla media apice pro parte saltem glanduloso-ciliata. In *E. commutato* Jur. phylla infima appendice rhomboideo, latiorique quam longo prædita sunt ; porro omnia dorso glabra et apice eglanduloso-ciliata apparent.

† 1076. **E. Banaticus** Roch. in Schrad. Blumenb. (1827) 48. — [E. humilis Herzog* Bistr. 29 (ex Fuss Trans. 355), non MB.]. — Dombok, szőlőhegyek napos szikár helyein. — Vereshegy Szászsebes-

nél, Szelindek [? Schur En. 427], Nagyapold [Schur ÖBZ. X. 180] Felső-Bajom [Kayser ap. Schur ÖBZ. X. 180], Besztercze [Herzog l. c.]

1077. **E. Ruthenicus** MB. Taur. Cauc. III. (1819) 597. — [E. Ritro Ersei* Tord. 92. et Auct. Trans., non L. spec. (1753) 815. — E. Roche-
lianus Schur VSV. X. 61, non Grisb. Rum. II. 229. — E. tenuifolius Schur VSV. 61, — ex ipso]. — Napos dombokon, szőlők közt a mezei tájon. — Torda [Ersei l. c.], Kecskekő [Schur ÖBZ. X. 180], Déva Várhegyén [! Lerchenf. ap. Schur En. 427], Szászváros [Unver. ap. Schur En. 427], Vereshegy Szászsebesnél [Schur VSV. X. 61 sub E. tenuifolio], Szászváros és Szerdahely közt, Reussen [Schur En. 427], Nagyselyk [Kayser ap. Baumg. Mant. 72].

284. *Xeranthemum* L. gen. n. 947.

1078. **X. annuum** L. *) spec. (ed. 1753) 857. — [X. annuum Baumg.* En. III. 103. — X. radiatum Lam.]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Sárd az Ompoly mellékén [!], Gyulafehérvár [! Fuss Alt. Arch. II. 387], Dobra, Marosnémeti, Déva [! Baumg. l. c.], Szt-György-Válya a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros, Szászcsór [Fuss! Alt. Arch. II. 387], Gergelyfája [Fuss Trans. 378], Berve, Szászsebes [Baumg. l. c.], Székácsvölgye [Csató Székács 265], Resinár [Fuss Trans. 378], Saárd a Nagy-Küküllő mellékén [Baumg. l. c.], Brassó [Andræ Bot. Zeit. XIII. 324], Bethlen-Szt-Miklós [Fuss Trans. 378], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 378].

1079. **X. cylindraceum** Smith Prodr. II. (1813) 172. — [X. cylindraceum Baumg.* Mant. 73. — X. inapertum W. et K. Icones I. p. XXX; Schur En. 425, — non L. spec. (1753) 858 pro var. X. annui]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Wolff. ap. Schur VSV. X. 104], Boros-Bocsárd, Benedek, Csáklya [!], Feredőgyógy [Fuss Trans. 378], Zám a Magurán [! Baumg. l. c.], Hátszeg völgye [Baumg. l. c.], Szászujfalu [Fuss ap. Baumg. l. c.], Sellemberk, Szt-Erzsébet, Szelindek és Nagyesűr közt [Schur En. 425].

285. *Cirsium* Tournf. Inst. tab. 255.

1080. **C. lanceolatum** L. spec. (ed. 1753) 821 sub Carduo. — [Cincus lanceolatus Roth; Baumg.* En. III. 60]. — Legelőkön, parlagokon, utak mentén az egész terület mezei táján közönséges.

var.) **C. nemorale** Reichb. Germ. Exs. (1830) 286. — C. nemorale Landoz* I. 10, — C. leucophanum Schur! En. 418 et herb. lemb. [!]. — Árnyas erdős helyeken. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Nagybun [Baumg. ap. Schur En. 418], Brassó [Schur En. 418], Rodna-vidéke [Porc. En. 32].

† 1081. **C. eriophorum** L. spec. (ed. 1753) 823 sub Carduo. — [Cnicus eriophorus Baumg.* En. III. 61 pro p.]. — Hegyvidékek erdeinek szélén. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Poplaka, Mítettás [Fuss Trans.

355], Szurul, Brassó mellett a Keresztényhegység felé [Baumg. l. c.], Ocsém [Fuss ap. Schur VSV. X. 163].

1082. **C. decussatum** Janka Linn. XXX. (1859) 582. — [C. erio-phorum Baumg.* En. III, 61 quoad plantam Rodnensem]. — Erdők szélein és tisztásain a hegyi és havasalji tájon. — Rodna havasain, így: a Rotundán [Baumg. l. c.], a Korongyison [Janka l. c.], a Bene-sián [Porc. En. 32], és az Ünökövön [Schur VSV. X. 134 sub C. erio-phoro].

1083. **C. furiens** Grisb. Iter (1852) 348. — [C. ferox Baumg.* En. III, 61; Landoz I. 10, — non DC. Fl. Franc. IV. (1805) 120. — C. desertorum Janka! Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 204. — C. Boujarti Neilr. Diagn. 73; A. Kern. Schedæ III. 108 et Auct. Trans., — non Piller et Mitterp. Iter (1783) 143 tab. 13! quorum stirpis typica, ad Quinqueecclesias indicata ibidemque etiam a me lecta, habet *authodia lanata* etiam ab Auctoribus in descriptione sic laudata. Ad Quinqueecclesias C. furiens Grisb. non nascitur, est nam stirps apud nos solum in ditione Transtibiscali et Transsilvanico proveniens. — C. transsilvanicum Schur! Sertum n. 1433; En. 419, — ex ipso Schurio etiam in Öst. bot. Zeit. VI. 291. — C. ciliatum Kovács in Maly En. 128; Schur En. 419; Simk. Közlem. XV. 564, — non MB. — C. fimbriatum Schur herb. lemb.! En. 419, — non DC. — C. spinosissimum Landoz II. 32, non Scop. — Carduus transsilvanicus Schur VSV. X. 59 sphalmate typ.]. — Legelőkön, mezőkön, utak mentén a mezei tájon. — Csucsá, Nagysebes [!], Valkó [Baumg. l. c.], Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy és Botoromvölgy [! Freyn. Közlem. XIII. 91], Mészkö, Szind, Koppánd [! Wolff MNL. I. 61], Torda [Wolff ap. Salzer VSV. XV. 50], Szt-Gothard [Janka ÖBZ. VI. 204], Záh [!], Nyulas [Kovács l. c.], Maros-Décse, Gyertyános és Felenyed közt, Pad-ság hegyei [!], Borrév, Gyulafehérvár [Haynald herb. !], Boicza az Ércz-hegységben [!], Déva, Várhely [! Fuss Trans. 356], Paucsinesd [Simk. Közlem. XV. 564], Váralja [Feicht. Közlem. X. 83], és Oláli-Brettye a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 21], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 356], Szászsebes és Nagyapold közt [Schur VSV. X. 59—60], Drassó [Csató exs. !], Nagyapold, Kereszténysziget [Grisb. Iter. 348], Duschii szoros [Fuss Alt. Arch. II. 384], Nagyszeben, Hermány [Andræ Bot. Zeit. XIII. 312], Nagyesűr Szászujfalu, Dolmány, Szt-Erzsébet, Fogaras [Fuss Trans. 356], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Vizakna, Kisbun, Saárd [Baumg. l. c.], Medgyes [Fuss exs. !], Monora, Hosszúasztó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 82], Ladámos, Bene [Freyn Közlem. XIII. 91], Tömös, Zaizon [Schur VSV. X. 210].

1084. **C. palustre** L. spec. (ed. 1753) 822 sub Carduo. — [Cnicus palustris Willd.; Baumg.* En. III. 59. — C. brachycephalum Barth! Arch. XV. 113, non Juratzka]. — Hegyvidékek patakai mentén s nedves ingoványos rétein a havasalji tájig. — Csucsá, Nagysebes [! Barth l. c.], Kolozsvár [Landoz II. 32], Felek, Bányabükk, Röd [Freyn Közlem. XIII. 91], Torda megyében [Ercsei Tord 20], La patrucezt a Bihar havas alatt, Szkerisora [!] és Nyegra a Biharhegységben [Kern. ÖBZ. XXI. 271], Zajkányi havas [Csató Erd. Muz. IV. 82], Váralja és

Kovrágy közt, a Sztrigy mellékén [!], Porkitzken Riuszadulujnál [Fuss Trans. 357], Árpáspatakinál [!], Büdös [Schur VSV. X. 197], Kukojszás [Fuss Trans. 357], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 13], Kirlibaba [Porc. En. 32].

1085. **C. brachycephalum** Juratzka in Zool. bot. Ges. VII. (1857) 91, tab. 1. — [C. pseudopalustre Schur! En. 420 et herb. lemb. — C. arvensi \times palustre Porc. Naseud. 113]. — Nedves réteken. — Resinár [Schur En. 420, — sed ex hoc loco deest in herbario ejus], Rodna [Porc. l. c.].

1086. **C. Pannonicum** L. Fil. Suppl. (1781) 348 sub Carduo. — [Carduus pannonicus Baumg.* En. III. 58; Serratula nudicaulis Landoz! I. 10 non DC.]. — Szénamezőkön, hegyi kaszálókön a mezei tájon. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben, Kalinyásza a Biharhegységben [Baumg. En. 58], Kolozsvár [! Landoz l. c.; Schur VSV. X. 99], Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 91], Torda és hasadéka [! Schur VSV. X. 75], Torda megye [Ercsei Tord. 20], Toroczkonál [! Schur En. 421], így a Tilalmason [!], Nagyenyed, Kecsekő, Mamuthegy Gyulafelhérvárnál [!], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Vajda-Hunyad szénamezői [!], Koncza [Csátó Székács 264], Ó-Sebeshely, Nagycsűr [Fuss Trans. 357], Nagyszeben [Andræ Bot. Zeit. XIII. 312], Szt-Erzsébet [Schur En. 421], Medgyes, Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 82], Segesvár [Fro. Schässb. 42], Kőhalom, Tópehegy, Besztercze [Fuss Trans. 357], Brassó [Schur En. 421], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 357].

1087. **C. canum** L. Mant. I. (1767) 108 sub Carduo. — [Cnicus canus Roth; Baumg.* En. III. 60. — Cnicus serratuloides Baumg.! En. III. 63, tam ex herbario et locis natalibus, quam ex descriptione. — C. cano-pannonicum et C. pannonico \times canum Schur Sertum n. 1438, et 1436. — C. pseudopannonicum Schur En. 420 et herb. lemb.! — C. pseudocanum Schur En. 421 et herb. lemb.! — C. bulbosum Fuss! Trans. 358; Verh. sieb. Ver. XX. 181; Schur Verh. sieb. Ver. X. 197, et Schur En. 422; Landoz II. 32]. — Patakok mentén, nedves réteken az egész terület mezei táján, honnan felhat helyenkint a havasalji tájig.

+ **Cnicus tuberosus** Baumg. En. III. 65. — In herbario Baumgarteniano deest, ego autem dubito ut ad Cirsium bulbosum DC. pertineat. — Lövete, Oláhfalu, Csikszereda [Baumg. l. c.].

1088. **C. pungens** (cano \times ciliatum) Schur! En. (1866) 420. — [Cirsium cano \times furiens Mihi]. — Réteken a mezei tájon. — N-Szeben és Bongárd közt az Ujgyházára vezető uton a Sichbügl tővéen; a Barcza rétvén Brassónál [Schur! l. c.].

1089. **C. rivulare** Jacq. Aust. I. (1773) tab. 91. — [Cnicus rivularis Willd; Baumg.*! En. III. 63. — Cnicus montanus Baumg.! En. III. 64, — non W. et K. — Cnicus salisburgensis Willd; Schur Sertum n. 1443. — C. heterophyllum Landoz I. 10]. — Hegyvidékek vizerei mentén a mezei tájtól a havasalji tájig. — Tranyis a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt a Malomvölgyben s annak környékén [! Landoz I. 10], Bánffy-Hunyad, Malomszeg, Egeres, Magyar-Nádas,

Ród, Muntyele-mare völgye [Freyn Közlem. XIII. 91], Torda megyében [Ercsei Tord. 20], Várhely a Hátszeg völgyében [!], Nagyszében, Zoód [Fuss Trans. 358], Orlath, Resinár, Présbe, Butyán [Schur En. 422], Darócz [Baumg. En. sub C. montano], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 358]. Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 13], Kirlibaba [Porc. En. 32], Garcsinvölgy és Zajzonvölgye Hétfalunál [!].

1090. **C. palustri-rivulare** Schiede Pl. Hybr. (1825) 54. — [C. palustri-rivulare Porc.* En. 32. — C. subalpinum Gaud. Fl. Helv. V. (1829) 182]. — Nedves hegyi réteken. — Székelyó falunál a Vlegyásza hegységben [Borb. Érték. IX/XV. 4], Kirlibaba a Rodnai hegységben [Porc. l. c.].

1091. **C. heterophyllum** L. spec. (ed. 1753) 824 sub Carduo. — [Cnicus heterophyllus Willd.; Baumg.*! En. III. 62]. — Erdők széléin és tisztásain a hegyi és havasalji tájon ritka. — Beles és Fulszurate a Meleg-Szamos forrás vidékein [Baumg.! l. c.], Ruzska havas [! Hazsl. Közlem. X. 23], Lövete [Baumg. l. c.], Borszék [Baumg. ap. Fuss Trans. 358]; Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 13] így Cosna mellett [Porc. Naseud. 113].

1092. **C. pauciflorum** W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 1677 sub Cnico; W. et K. Icones tab. 161 (1803) sub Cnico. — Cnicus heleenoides Baumg.* En. III. 62, — non L. spec. (1753) 825 sub Carduo. — Cirsium pauciflorum Spreng. Syst. III. (1826) 375]. — Havasalji tájak sziklás nedves helyein és patakainál. — Zsijecz és Mizsa völgye a Páreng hegységben [Sink. Közlem. XV. 564], Cibinjézer [Grisb. Iter n. 258], Avrisel, Keresori üveghuta [Fuss Trans. 360], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Fogaras havasai [Kladni ap. Fuss Alt. Arch. III. 258], a Királykő szakadékaiban [!], Bucsecs [! Freyn. Közlem. XIII. 91], Borszék [Baumg. ap. Fuss Trans. 359], Szt-Domokos hegységén [Bielz Landk. 81], így az Öcsém hegyen [Schur ÖBZ. VIII. 23], Rodna havasain [Schur En. 422; Czetz! Erd. Muz. VI. 13].

1093. **C. acaule** L. spec. (ed. 1763) 1156 sub Carduo. — [Cnicus acaulis Hoffm.; Baumg.* En. III. 66. — Cnicus dubius Schur Sertum n. 1447; En. 424. — non Willd]. — Hegyi és havasalji tájak legelőin. — Hunyadi havasok [Baumg. ap. Schur En. 424], Segesvár, Kőhalom [Baumg. En. III. 66].

1094. **C. Erisithales** Jacq. En. (1762) 146; 279 sub Carduo. — [Cnicus Erisithales L. spec. (ed. 1763) 1157; Baumg.* En. III. 64. — Cnicus ochroleucus Czetz! Erd. Muz. VI. 13, — non DC.]. — Magasabb hegyvidékek patakainál és nedves rétein az alhavasi tájig az egész területen.

1095. **C. oleraceum** L. spec. (ed. 1753) 826 sub Cnico. — [Cnicus oleraceus L.; Baumg.* En. III. 64]. — Hegyvidékek patakainál s nedves rétein az egész terület mezei és hegyi táján.

1096. **C. Tataricum** L. spec. (ed. 1753) 825 sub Cnico. — [C. tataricum Schur* Verh. sieb. Ver. X. 162, 173 etc. — C. cano-oleraceum Reichb. Germ. Exc. (1830) 287. — C. pseudo-oleraceum Schur! En. (1866) 423]. — Nedves réteken patakok mentén a C. oleraceum

társaságában. — Nagyszeben mellett a Narcisrét felé, Giresau [! Nagycsűr és Szelindek közt [Schur! En. 423], Persány [Schur VSV. X. 212], Brassó [C. pseudooleraceum Schur En. 423 et herb. lemb.!), Büdös, Borszék [Schur En. sub. C. pseudooleraceo], Szt-Domokos és Balán közt [Schur VSV. X. 173], Öcsém [Schur VSV. X. 173], Maros-forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25].

1097. **C. erucagineum** DC. Fl. Franc. IV. (1805) 115. — [C. pramorsum Michl in Flora III. (1820) 317. — Cnicus oleraceo-rivularis Schiede Pl. Hybr. (1825) 58. — Cirsium oleraceo-rivulare DC. VI. (1837) 647]. — Nedves réteken a C. oleraceum társaságában. — Resinár felett, Árpás havasa alatt, Maros forrásánál Szt-Domokos felé [Schur! En. 423].

1098. **C. hybridum** Koch in DC. Fl. Fr. V. (1815) 463. — [Cnicus palustri-oleraceus Schiede Pl. Hybr. (1825) 53; Porc.* En. 32]. — Nedves réteken a C. oleraceum és C. palustre társaságában. — Kirlibaba [Porc. l. c.].

1099. **C. Candolleianum** Nägeli Cirs. der Schweiz (1841) p. 98. — [C. Erisithali-oleraceum Nägeli in Koch Syn. (1845) 1012]. — Hegyvidékek mocsaras helyein. — Szt-Domokos és Balán közt [Schur. VSV. X. 173].

† *C. spinosissimum* Scop. Carn. II. 129. — Rettyezát [Lerchenf. ap. Schur En. 424].

1100. *C. arvense* L. spec. (ed. 1753) 820 sub Serratula. — [Cnicus arvensis Hoffm.; Baumg.* En. III. 65. — Cirsium setosum MB. Taur. Cauc. III. 561. — C. incanum Fisch., seu C. argenteum Vest.]. — Vetések közt, parlagokon, elhagyott szőlőkben az egész terület mezei táján közönséges.

† *Cynara Scolymus* L. spec. (1753) 827; *Silybum marianum* L. spec. (1753) 823 sub Carduo: coluntur solum in hortis. — Csupán kerti növények.

286. Carduus L. gen. n. 925.

1101. **C. acanthoides** L. spec. (ed. 1753) 821. — [C. acanthoides Baumg.* En. III. 55]. — Legelőkön, utak és szántók szélén az egész terület mezei táján közönséges.

var.) **C. albiflorus** Schur En. (1866) 415. Helyenként bőven, pl. Árpás falunál [!], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 415], Giresau [Fuss VSV. XX. 166].

1102. **C. Kernerii** Simk. Term. Füzt. X. (1886) 181. — [C. nigrascens Baumg.* En. III. 56 et Auct. Trans., — non Vill. Prosp. (1779) 30. — C. arctioides Baumg.* Mant. 71; Sternh. Sieb. 19, et Auct. Trans., — non Willd. spec. III. (1800) 1656. — C. alpestris Schur! Sertum n. 1460 et Auct. Trans., non W. et K. in Willd. spec. III. 1656. — C. hamulosus Czetv Erd. Muz. VI. 12. — C. Fussii Kerner in herb. ! — C. monocephalus Schur Verh. sieb. Ver. III. 87 solum nomen]. — Havasok sziklás legelőin és szikla hasadékein. — Dragozán-Commando a Rettyezát-hegységben [Baumg. Mant.

71; Sternh. Sieb. 19], Csorte, Domna völgye, Bulla völgye [Fuss Trans. 364], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Fogaras havasai [Schur En. 415]; Bárczaság havasai [Baumg. En. III. 56], így a Királykövön [! Fuss ap. Griseb. Iter n. 255], a Bucsecsen [! Fuss Trans. 364 sub *C. alpestri*] és a Keresztényhegységen a Kőhavason s a Teszlán [!]; Csukás! [Andræ Bot. Zeit. XIII. 312 sub *C. alpestri*]; Rodna havasain [! Baumg. En. III. 56], így a Vinuluj-völgyben [Schur VSV. X. 126], az Ünökövön [Fuss VSV. V. 98], a Korongyison [Fuss Trans. 364] s Rodna többi havasán [Porc. En. 33]; Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101 sub *C. alpestri*], — Diagnózisa a következő: *Proximus C. hamuloso* Ehrh. quocum foliis decurrentibus, pinnatifidis, *pinnis oatis, ramis in pedunculum subnudum abeuntibus* congruit; valde affinis etiam *C. arctioidi* Willd. et *C. alpestri* W. et K., quibus statione alpina habituque convenit. Distinctus tamen ab omnibus, etquidem: 1. a *C. hamuloso*, regiones campestres incolente, phyllis anthodii infimis elongatis, a basi linearibus, apice citius contractis, non sensim in spinam attenuatis nec recurvatis, totis ut plurimum herbaceis, — porro caule contigue latiusque alato alis foliisque minus spinosis glabrescentibus nitide viridibus, — denique statione alpina; 2. a *C. arctioidi* Willd. (idest *Arctio Cardueli* L.), foliis latoribus et pinnis lato-ovatis utrinque grosse dentatis, — nec lanceolatis; 3. a *C. alpestri* W. et K. phyllis anthodii linearibus, foliorum incisura, nec non pedunculis brevioribus, subalatis virentibusque.

1103. **C. hamulosus** Ehrh. Beitr. VII. (1792) 166. — [*C. hamulosus* Baumg.* En. III. 56. — *C. pseudohamulosus* (hamuloso \times acanthoides) Schur! Öst. bot. Zeit. XIII. 83. — *C. nigricans* Schur! En. 416, — nec alior. — *C. nigrescens* Janka Közlem. XII. 180, — non Vill.]. — Napos dombokon és kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 10]. Kolos [Schur En. 415], Apahida, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy, Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 91], Torda [Baumg. l. c.], Szt-Gothard [Janka l. c.], Gerendi függő [! Wolff MNL. I. 61], Bilak [! Schur VSV. X. 56], Vulkánhegy Abrudbányánál [Baumg. l. c.]. Vajda-Hunyad szénamezői [!], Vereshegy Szászsebesnél [Schur VSV. X. 61], Tür [Barth VSV. XVIII. 82], Szelindek [Fuss Trans. 363], Szt-Erzsébet!, Morgonda, Segesvár, Daróc [Baumg. l. c.].

1104. **C. viridis** A. Kerner Schedæ I. (1881) 74. — [*C. carlinæfolius* Schur*! Verh. sieb. Ver. III. 87; En. 416. — non Lam. — *C. defloratus* et *C. transalpinus* Czetz! Erd. Muz. VI. 12, — nec aliorum]. — Havasok sziklás helyein. — Árpás havasai [Schur! VSV. III. 87, sub *C. carlinæfolio*], Szurul, Bucsecs [Schur! En. 416], Rodna havasai [Czetz! l. c.].

† *C. defloratus* L. Syst. Nat. (ed. 1759) 1200. — Királykő [Kotschy ZBG. III. 63], Borszék [Salzer Reiseb. 81].

1105. **C. glaucus** Baumg.* En. III. (1816) 58. — [*C. defloratus* Schur! Sertum n. 1457; Schur En. 416, — non L.]. — Hegyvidékek sziklás mészkő hegyein a hegyi tájtól a havasalji tájig. — Torockó Szt-Györgynél a Bedellő hegyen [Baumg. l. c.], Skericza Padságnál, Ordenkusahegy Szerisoránál [!], Piatra-Strucu Vidránál a Biharhegy-

ségben [! Kern. ÖBZ. XXI. 303], Hunyadi hegység [Schur En. sub C. deflorato], Szurul [! Baumg. l. c.], Fogarasi havasok [? Primies Kárpát VII. 375], Háromszék. Csikszék, Lövete [Baumg. l. c.], Öcsém [Fuss in Grisb. Iter n. 256], Mihajasa, Korongyis és Craciunel Rodnai havasokon [Porc. En. 33].

1106. **C. candicans** W. et K. Icones I. tab. 83 (1801). — [C. candicans Baumg.* En. III. 56. — C. collinus Auct. Trans., non W. et K. Icones III. tab. 232. — C. cinereus Janka Linn. XXX. 583, — non MB., cujus stirps genuina ad Carduum pycnocephalum (L.) pertinet]. — Napos köves dombokon a mezei tájon, helyenként bőven. — Kolozsvár [Schur En. 416], Torda városerdeje [Ercsei Torá. 23], Tordahasadéka és Várfalvi erdő [Baumg. l. c.], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Toroczkától Enyedig [Schur VSV. X. 71], Kecskekő [! Schur VSV. X. 68]. Csáklyaikő, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Boicza az Ércz-hegységben. Nagyág, Maros-Sólymos [!], Maros Némethi [! Baumg. l. c.], Déva! [Fuss Bericht 19], Kozolya hegy, Govasdia felett a Kece-nyás hegyen [!], Ponorics [Čsató Erd. Muz. VI. 21], Brassó [! Schur VSV. X. 204], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Szt-Iván, Daróc [Baumg. l. c.].

1107. **C. umbrosus** Simk. Magy. Növ. Lap. III. (1879) 52 pro var. C. collini W. K. — [C. candicans \times crispus Mihi; crescit nam in societate stirpium illarum, et medium inter eas tenet.]. — Tordahasadéka árnyas sziklás keleti homlokzatán [Simk. l. c.].

1108. **C. crispus** L. spec. (ed. 1753) 821. — [C. crispus Baumg.* En. III. 57. — C. polyanthemos Schur! Sertum n. 1452, — non Schleich. — C. brachycephalus (crispo-candicans) Schur! Verh. sieb. Ver. X. 68; Schur En. 417, est mera variatio Cardui crispus, sed nullo modo hybriditas C. crispus cum C. candicante. — ? C. tenuiflorus Landoz I. 10, — non Curt.]. — Burjános nedves helyeken, erdők szélén, kerítések mentén, folyók partjain, az egész terület mezei táján.

1109. **C. Personata** L. spec. (ed. 1753) sub Arctio. — [C. Personata Jacq.; Baumg.* En. III. 57. — C. personato-collinus Schur Sertum n. 1456]. — Patakok mentén és sziklás árnyas helyeken a havas- alji és havasi tájon, honnan leszáll a hegyi tájra is. — Dragánvölgye a Vlegvásza hegységben [!]. Csucsá [Freyn Közlem. XIII. 91], Tordán a Nagyberékben [Wolff MNL. I. 61]; a Biharhegységben: Nyegra mellett [! Kern. ÖBZ. XXI. 302], valamint Vidránál Szkerisoránál, az Ordenkusán és a Szkerisorai jégbarlangnál, a Kukurbetán, s a Vulkan hegyen [!]; a Retyezát hegységben: Stina de riň [Čsató Erd. Muz. IV. 82], s a Dobruna patakánál és a Zenogánál [!]; Ó-Sebeshely, Cibin-jézer, Dersán, Falkenstein, Picsoru-Burkuluj Porcsesdnél [Fuss Trans. 363], Kerczesora havasai [Schur En. 417], Arpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Simonvölgy Törösvár felett [Freyn Közlem. XIII. 91], Bucsecs [Schur En. 417], Tömös völgye [Schur VSV. X. 208], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Rodna hegysége [Schur VSV. X. 126; Porc. En. 33], Zajzonvölgy [!].

var.) **C. pseudocrispus** Schur En. (1866) 417. — Dignoscitur: «Peri-

anthodii foliis erecto-patulis» minoribusque, porro «capitulis dimidio minoribus» quam in stirpe typica. — Hegyvidékek alantabb eső völgyeiben mint a typusos növény. — Riu-mare völgy a Retyezáthegeységben [!], Kőhavas, Kerestényhavas [Schur En. 417].

1110. **C. nutans** L. spec. (ed. 1753) 821. — [C. nutans Baumg.* III. 55, — C. orthocephalus Schur herb. lemb. I, et Schur En. 416, — non Wallr. in Linn. XIV. 86]. — Napos szikár legelőkön a mezei tájtól a havasalji tájig igen szórványosan. — Kolozsvár [Schur En. sub C. orthocephalo], Torda [Ercsei Tord. 24], Gyulafehérvár [Cserni Gyula. 20], a Biharhavasokon a Kalineászán [Baumg. En. III. 55] és Szkerisora jégbarlangjánál [!], Déva [! Téglás Tudósitv. I. 20], Hátszeg [Feicht. Közlem. X. 82], Nagyszeben, Boicza, Remete [Schur En. 416].

† *C. litoralis* (candicans × nutans) Borb. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 59. — Székelykő [Borb. l. c.].

287. *Onopordon* L. gen. n. 927.

1111. **O. Acanthium** L. spec. (ed. 1753) 827. — [O. Acanthium Baumg.* En. III. 49. — O. Schultesii Britting. ap. Schur Sertum n. 1428; Schur En. 414], — Parlagokon, utak szélén, legelőkön az egész terület mezei táján.

288. *Lappa* Tournef. Inst. tab. 256.

1112. **L. officinalis** All. Fl. Pedem. I. (1785) 145. — [L. major Gärtner. De Fruct. II. (1791) 379; Baumg.* En. III. 50. — *Arctium majus* Schkuhr Handb. III. (1808) 49. — L. communis Coss. et Germ. Fl. Par. II. 389 pro parte]. — Parlagokon, utak mentén az egész terület mezei táján.

1113. **L. subracemosa** Simk. — [L. major × minor Nitschke. — L. intermedia Schur* Sertum n. 1426; Schur En. 414. — non Reichb. Fil. Icones XV. (1852—3) tab. 81, cujus stirps cum *L. macrosperma* Wallr. identica]. — Parlagokon, utak szélén, a L. major és L. minor társaságában. — Déva [!], Nagyszeben, s innen Bongárd felé [Schur En. 414].

Eltér a *L. officinalis*-től tömöttebben, s részben fürtösen álló kisebb fészkei által; a *L. minor*-tól az által, hogy fészkei nemcsak nagyobbak hanem a végállók hosszúkoosának is: végül a *L. macrosperma* Wallr. vagyis *L. intermedia* Reichb.-tól nemcsak kisebb fészkei, de jóval kisebb magvai által is.

Differt a *L. officinali* anthodiis minoribus, densius et partim racemose sitis; a *L. minori* anthodiis non solum majoribus, sed terminalibus etiam longe pedunculatis; denique a *L. macrosperma* Wallr. idest *L. intermedia* Reichb. fil., non solum anthodiis, sed etiam seminibus evidenter minoribus.

1114. **L. minor** Schkuhr Handb. III. (1808) 49 sub *Arctio*. — [L. minor Landoz.* I. 10. — L. conglomerata Schur Verh. sieb. Ver. X. 79 est status juvenilis vix florere incipiens]. — Parlagokon, utak mentén, a mezei tájon, de csak szórványosan. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos [Schur En. 414], Torda [Schur VSV. X. 79], Torockó

[Schur En. 415 sub *L. conglomerata*], Czikud, Szkericza a Biharhegységben, Bucsum-Cserbul, Haró [!], Déva [! Téglás Tudósitv. I. 20], Hát-szeg [Feicht. Közlem. X. 83], Nagyszeben [Schur VSV. X. 79], Szt-Erzsébet [Schur En. 415 sub *L. conglomerata*], Nagyesűr [!], Brassó [Schur En. 414], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 33].

1115. *L. ambigua* (major \times tomentosa) Čel. Prodr. Boh. (1872) 249. — *L. intermedia* Porc.* En. 33, ex ipso in Porc. Nasend. 113]. — Szórványosan a szülő növények közt. — Szkerisora a Biharhegységben [!], Rodna vidéken [Porc. I. c.].

1115. *b. L. mixta* Simk. Term. Füz. II. (1878) 145. — [*L. minor* \times tomentosa Porc.* Nasend. 112]. — Szórványosan a szülő növények közt. — Czikud a Mezőségen [!], Ó-Rodna [Porc. I. c.].

1116. *L. tomentosa* Lam Fl. Franc. II. (1778) 37. — [*L. tomentosa* Baumg.* En. III. 51. — *Aretium* Bardana Willd. spec. III. (1800) 1632]. — Parlagokon utak mentén az egész terület mezei táján.

289. *Carlina* L. gen. n. 929.

1117. *C. acaulis* L. spec. (ed. 1753) 828. — [*C. acaulis* Baumg.* En. III 67. — *C. grandiflora* Feicht. Közlem. X. 81. — non Möneh]. — Hegyvidékek kaszálóin a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!]. Kolozsvár [Landoz I. 10], Kolos, Boós, Berkenyes, Ajton [Freyn Közlem. XIII. 90], Tordahasadéka tetőin [Wolff MNL. I. 61], Runk [Ercsei Tord. 87], Padság hegyei, Székelykő, Mohács, Csáklyaikő völgyei [!], Kecskekő [! Cserni Gyulaf. 20], Vidra [! Kern. ÖBZ. XXI. 304], Nyegra és Szkerisora hegyei, így az Ordenkusa [!], Ruzska havas [! Feicht. I. c.], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 21], Dusi szoros, Götzenberg, Présbe, Porcesd, [Fuss Trans. 366], Morgonda, Csikendál, Szász-Keresztúr, Segesvár [Baumg. I. c.], Csicsóholdvilág [Salzer Reiseb. 205], Medgyes, Szászivánfalva [Barth VSV. XVIII. 83], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Bráza kőszirte [Andræ Bot. Zeit. XIII. 312], Brassó hegyei [! Schur En. 412], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseb. 233], Görgény [Emerich ap. Fuss Trans. 366], Besztercze [Fuss Trans. 366], Rodna hegyvidéke [Četzy! Erd. Muz. VI. 12; Porc. En. 33], Bolnokhegy, Kőhavas, Garcsinvölgy, Zajzonvölgy, Teszla, Csukás [!].

var.) *C. alpina* Jacq. Enum. (1762) 274. — [*C. caulescens* Lam. Fl. Franc. II. (1778) 7. — *C. grandiflora* Möneh Method. (1794) 559. — *C. aggregata* Schur En. 413; Fuss Trans. 366, — non W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 1694. — *C. simplex* Auct. Trans. et W. K. Icones II. p. 164 pro parte. — *C. acaulis* var. *caulifera* Baumg.* En. III. 67]. — Havasalji vidékek völgyeiben, de néha alantabb vidékeken is. — Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 90], Rákos, Székelykő, Vidra, Nyegra [!], Retyezát hegység völgyei Malomviz felett [!], Godján, Domnavölgye, Kerczesori hava-

sok [Fuss Trans. 366], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Bráza köszirte [Schur En. 413], Brassó hegyei [! Schur VSV. X. 204], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Rodna hegysége [Czetz! Erd. Muz. VI. 12; Porc. En. 33].

+ *C. acanthifolia* All. Ped. I. (1785) 156. — Bráza köszirte [Kotschy* Zool. bot. Ges. III. 272, — sed in herbario Haynald specimina Kotschyana desiderantur], Árpás havasai [Schur En. 412].

1118. *C. vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 828. — [*C. vulgaris* Baumg.* III. 68. — *C. vulgaris* var.) subcorymbosa Schur En. 413]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon, — de csak szórványosan. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Torda [Ercsei Tord. 88], Kecskő, Tibor, Gyulafehérvár, Albák, Detunata, Bucsum, Déva, Kőalja-Ohába [!], Borbátfiz [Csató Erd. Muz. IV. 82; VI. 39], Váralja Hátszegnél [Feicht. Közlem. X. 82], Aranyhegy [Barth herb. !], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 367], Drassó [Csató Székács 265], Hermány [Andræ Bot. Zeit. XIII. 313], Rothberg, Szászujfalu, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 367], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Segesvár [Fro. Schässb. 43], Tonnyes legelői Zernyest felett [!], Brassó [Schur En. 413], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 367], Besztercze [Herzog Bistr. 29], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 33], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

1119. *C. brevibracteata* Andræ Bot. Zeit. XIII. (1855) 313, pro var. *C. longifolia*. — [*C. longifolia* Fuss* in Baumg. Mant. 72, — non Reichb. Icones VIII. (1830) 25 fig. 1008. — *C. nebrodensis* Auct. Trans., — non Guss in DC. Prodr. VI. (1837) 546. — *C. intermedia* Schur! En. (1866) 413. — *C. vulgaris* Barth! Verh. sieb. Ver. XVIII. 83]. — Erdők és csepőték szélein a mezei és hegyi tájon elég bőven. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 99], Deés [Schur VSV. X. 115], Nagyenyed [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Tibor, Csáklyaikő, Bilak, Gyulafehérvár, Szkerisora és Albák közt bőven, Bucsesd és Mihályen közt, Boicza az Érczhegységben. Zám, Déva, Vajda-Hunyad és Govasdia közt, Kőalja-Ohába, Petrozsény, Nagyesűr [!], Nagyszeben [Fuss et Kladni in Baumg. Mant. 72], Zood, Giresau [Fuss Trans. 367], Szt-Erzsébet, Árpáshegysége, Brassó [! Schur En. 413], Túr, Szászcsanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő területen [Barth! J. s. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Ünökő [Czetz in Salzer Reiseb. 323], Ilva [Barth herb. !].

290. *Saussurea* DC. in An. du Mus. XVI. 197.

1120. *S. alpina* L. α spec. (ed. 1753) 816 sub *Serratulá*. — *S. alpina* DC.; Baumg.* En. III. 53]. — Havasok sziklás tetőin. Bucsecs [!], Kelemen havasok [Ercsei Tord. 170], Korongyis, Stol, Gemeinea Rodnai havasok [Baumg. l. c.; sed recentius solum in alpe Korongyis inventa].

1121. *S. lapatifolia* L. spec. (ed. 1753) 817 pro var. γ *Serratulæ alpinae*. — [*S. discolor* DC. Ann. Mus. XVI. 199; Baumg.* En. III. 54]. — Dragozán Commando [Baumg. ap. Fuss Trans. 367], Bucsecs [Baumg. En. III. 54].

1122. ? **S. serrata** DC. Ann. Mus. XVI. 199; DC. Prodr. VI. (1837) 534. — [S. parviflora Janka Linn. XXX. 585, — non DC. — S. alata Porcius et Czetz in Porc. Naseud. 118]. — A Korongyis erdő-övéen felül a «Porta» alatt egy keskeny területen. Czetz herbáriumának vignetteje szerint e növényt a nevezett helyen egy «Murray» nevű angol szedte először 1815-ben; újonnan aztán ugyanazon helyen csak 1856-ban szedték Czetz és Porcius. Hogy a marhák e növényt tönkre ne tegyék, termő helyének Haynald érsek meghagyásából be kellett volna keríttetnie. Irodalmilag először Janka Viktor tette közze *S. serrata* név alatt 1858-ban [Janka in Öst. bot. Zeit. VIII. 200]. — *Saussurea serrata*-nk nagyban megegyez azon növényvel, melyet Ledebour Ic. Alt. I. p. 18, tab. 72-ön tárgyalva lerajzol, és *S. serrata* β *corymbo coarctato* névvel illet; azonban a Ledebour eme idézett rajzán a kocsánok vékonyabbak mint a mi növényünkön, a fészekpikkelyek pedig pillaszörösek és zöldek, — holott a mi *S. serrata*-nk fészekpikkelyei egész lapjukon szösözösek és vereses barnák.

291. *Serratula* L. gen. n. 924.

1123. **S. tinctoria** L. spec. (ed. 1753) 816. — [S. tinctoria Baumg.* En. III. 51. — S. tinctoria α) *integrifolia* Wallr. — S. *integrifolia* Krock; Czetz! Erd. Muz. VI. 21. — S. tinctoria α) *simplicifolia* Schur En. 411]. — Erdők szélein s nyílt helyein, cserjés füves helyeken az egész terület mezei táján.

1124. **S. Wolffii** Andræ Bot. Zeit. XIII. (1855) 321. — [Centaurea ruthenica Baumg.*! En. III. 70; Ercsei Tord. 42, — non Lamarck En. cycl. I. 663. — Centaurea Centaurium Host. Aust. II. 514; Schur Verh. sieb. Ver. X. 100, — non Willd. spec. III. 2281. — *Serratula coronata* L. spec. (ed. 1763) 1144 pro parte]. — Szénamezőkön a mezei tájon s Kolozsvárt és Segesváron a festők nagyban használják festésre. — Kolozsvár szénamezőin [! Baumg. l. c.], Torda, Záh [Ercsei Tord. 42], Kalyán és Palátka közt [Janka OBZ. VI. 195], Boós [Wolff MNL. I. 61], Kolos, Agostonfalva, Apácza [Freyh Közlem. XIII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 43].

1125. **S. radiata** W. et K. Icones I. tab. 11 (1800) sub Carduo. — [S. centauroides Baumg.! En. III. 52, — non L. spec. (ed. 1753) 820. — S. radiata MB. Taur. Cauc. III. (1819) 545]. — Napos cserjés dombocon, szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár, Tordahasadéka [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós [Freyh! Közlem. XIII. 92], Gerendifüggő [Wolff MNL. I. 62], Bilak [Schur VSV. X. 64], Magyar-Bagó, Nagyselyk [Barth Arch. XV. 113], Medgyes, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 83], Székácsvölgy [Csató Székács 265], Vereshegy Szászsebesnél [Schur VSV. X. 61], Maros-Némethi és Maros-Sólymos közt [! Baumg. l. c.], Szászujfalu [Fuss Trans. 368], Vizakna, Szelindek [Schur En. 411], Segesvár [Fro. Schässb. 43], Töpehegy Alsó-Rákosnál! [Baumg. l. c.], Korongyis [Janka Linn. XXX. 585, — sed recens ibidem non lecta].

1126. *S. nitida* W. et K. Icones I. tab. 52 (1800) sub *Carduo*. — [*S. heterophylla* Landoz* I. 10; Baumg. Mant. 70; et Auct. Trans. — non Desfont tabl. (1804) 93, cujus stirps genuina est cum *Carduo lycopifolio* Vill. Delph. III. (1789) 23 identica, habetque folia «subtus incana». — *Serratula nitida* Fisch in Spreng. Syst. Veg. III. (1826) 390, aliam sistit stirpem, quare nomen illæ mutandum]. — Szénamező-kön. — Kolozsvár szénamezején [! Landoz l. c.], Gerendi függőoldalak [!], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 92], Toroczkó, Bilak [Schur En. 411].

† *S. glauca* Led. (non L. spec. ed. 1753 p. 818). — Kolozsvár mellett a Hideg-Szamos völgyében [Janka* Linn. XXX. 585, — sed stirps *S. glaucae* Led. apud nos certe non nascitur].

292. *Jurinea* Cass. in Bull. Philom. 1821 p. 140.

1127. *J. Transsilvanica* Spreng. Syst. Veg. III. (1826) 388 sub *Serratula*. — [*Serratula simplex* Baumg.* En. III. 52. non DC. — *Jurinea mollis* Auct. Trans. — non (L.). — *J. Ledebourii* Janka Linn. XXX. 585, — non Bunge. — *J. cyanoides* Schur Sertum n. 1417; Schur Verh. sieb. Ver. X. 64. — *J. Pollichii* Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. 47. — non Koch Syn. 349]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda és hasadéka [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közl. XIII. 92], Gerendi függő, Sárd az Ompoly mellékén, Boicza az Érczhegységben [!], Bilak [! Schur VSV. X. 64 sub *J. cyanoides*], Felső-Váradja Gyulafehérvárnál [Janka l. c.], Maros-Sólymos és Maros-Némethi közt, Déva mellett a Szárhegyen, Govasdiánál a Keczenyás hegyen, Vajda-Hunyadnál a Valye-Száka szénamezőin [!], Vajda-Hunyadnál a Muncsel felé [Andræ Bot. Zeit. XIII. 322], Russ, Nagykölos [Csató Erd. Muz. VI. 21], Algyógy [Unver. ap. Fuss Trans. 368], Szászsebes, Szerdahely [Fuss Trans. 368], Koncza [Csató Székács 265], Szászujfalu, Nagyeszter [Andræ Bot. Zeit. XIII. 322], Szt-Erzsébet, Morgonda [Baumg. l. c.], Szelindek, Vizakna [Schur En. 411], Talmács [Unver. ap. Bielz VSV. VIII. 82 sub *J. Ledebourii*], Rothberg, Riomfalva [Fuss Trans. 368], Medgyes, Nagyselyk, Kisselyk, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Túr, Hosszúasztó, Mike-szásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 83], Segesvár, Nagybun, Ujlak [Baumg. l. c.], Árpás hegysége, Brassó [Schur En. 411], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 368].

Ez erdélyi növény nyugatibb rokonától a *Jurinea mollis* (L.)-től csupán keskenyebb, aránylag megnyúltabb és meztelenebb fészkepikkelyeivel különbözik. A Maros-Sólymosnál szedett példányok pókhálósabb fészkek mint a többi erdélyi példányok, s ezért mintegy átmenetet képeznek a *J. mollis* (L.)-hez.

Stirps hæc transsilvanica a typo occidentali *Jurinea mollis* (L.) solum phyllis anthodii angustioribus ideoque magis elongatis, et glabrescentibus differt. Exemplaria ad Maros-Sólymos lecta anthodiis magis arachnoideis gaudent quam cetera transsilvanica, quare transitum quasi præbent ad *J. mollem* (L.).

293. *Carthamus* L. gen. n. 931.

1128. *C. lanatus* L. spec. (ed. 1753) 830. — [*C. lanatus* Baumg.* En. III. 68. — *Kentrophyllum lanatum* Duby Bot. Gall. I. 293]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda [! Baumg. l. c.], Kara, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy, Botoromvölgy [Freyh Közlem. XIII. 91], Kolos [Schur VSV. X. 111], Mezőcsán, Maros-Déce, Felenyed, Bilak [!]. Nagyenyed, Gyulafehérvár, Déva [! Baumg. l. c.], Dévától Vajda-Hunyadig és Govasdiáig [!], Alsó-Orbó [Fuss Trans. 369], Szászsebes [Schur VSV. X. 61], Székácsvölgye [Csató Székács 265], Szerdahely, Kisludas, Nagycsűr, Szt-Erzsébet [Fuss! Trans. 369], Szelindek, Vizakna, Múndra [Schur En. 401], Medgyes, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 83], Segesvár [Freyh Közlem. XIII. 91], Kisbun, Sárd [Baumg. l. c.], Vassas-Szt-Iván, Nagyfalu a Sajó völgyében [Pore. En. 33], Györgyfalva [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

† *Carthamus tinctorius* L. spec. (ed. 1753) 830. *Cnicus benedictus* L. l. c. 826; et *Centaurea moschata* L. l. c. 909, — coluntur solum. Csupán kerti vagy tenyésztett növényeink.

294. *Centaurea* L. gen. n. 984.

1129. *C. Ruthenica* Lam. Diet. (1783) 663. — *C. Schwarzenbergiana* Schur* Verh. sieb. Ver. VI. (1855) 4. — *C. ruthenica* Baumg. En. III. 70; Janka Öst. bot. Zeit. VI. 15; Wolff. Verh. sieb. Ver. II. 175, VIII. 21, — non ad stirpem Lamareckianam, sed ad *Serratulam Wolffii* Andræ pertinent]. — Napos füves lösz dombokon Kolos, Korpád, Apahida és Kara közt [! Schur l. c.].

† 1130. *C. amara* L. spec. (ed. 1763) 1292. — [*C. Jacea* var. *cuculigera* Schur* Verh. sieb. Ver. X. 115]. Homokkő hegyeken Deés mellett [Schur l. c.; et Schur! En. 401], Brassó [Schur! En. 402].

1131. *C. vulgaris* Koch Syn. (ed 1843) 468 pro var. *C. Jaceæ*. — [*Cyanus Jaceus* Baumg.*! En. III. 71. — *Centaurea Jacea* Czetz! Erd. Muz. VI. 12, — non L. spec. (ed. 1753) 914, *cujus stirps genuina in Transsilvania non nascitur!*]. — Szórványosan a mezei tájon. — Alkenyér [Baumg.! l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 33], Gáncs [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

1131/b. *C. lacera* Koch. l. c. pro var. *C. Jaceæ*. — [*C. Jacea* Auct. Trans. plur., non L. — *C. decipiens* Auct. Trans. et Hung., non Thuill. par. ed II. p. 445, nec Reichb. Iconogr. X. f. 1312]. — Kaszálókon, erdős cserjés helyek szélein az egész terület mezei táján a hegyi tájig közönséges.

1132. *C. indurata* Janka in Flora 1858 p. 444; in Linn. XXX. (1859) 584. — [*C. nigra* Baumg.*! En. III. 70; Landoz II. 32, Andræ Bot. Zeit. XIII. 323; Salzer Reiseb. 214, — non L. spec. (1753) 911, *cujus stirps genuina in Transsilvania non nascitur.* — *C. nigrescens* Czetz! Erd. Muz. VI. 12; Landoz! I. 10, —

non Willd. — *C. pratensis* Auct. Trans., — non Thuill. par. ed. II. p. 441. — *C. microptilon* Grisb. Iter 347 et Auct. Trans., — non Gr. et Godr. Fl. Fr. II. (1850) 242. — *C. commutata*, *C. dubia*, *C. austriaca*, *C. cirrhata* Porc.! En. 33—4, Porc. Naseud. 116—7. — *C. decipiens* var. *sublacera*, et *C. nigrescens* var. *vochinensis* Schur! En. 402, nec alior. — *C. spuria* A. Kerner! ÖBZ. XXII. (1872) 51. — *C. macroptilon* Borb. exs.! — Átmenetet képez a *C. lacera* Koch-tól a *C. Austriaca* Willd.-hoz s úgy látszik az egész terület mezei és hegyi táján el van terjedve. — Szt-Gothard [Janka l. c.], Kolozsvár [!Landoz l. c.], Csucs, Malomvölgy a Felek alatt, Nagyenyed, Magyarigen [!], Bilak [!Schur En. 402 sub *C. sublacera*], Zám, Déva, Vestény és Giresau közt [!], Kisdísznód, Vizakna [Grisb. l. c.], Nagyszeben [!Schur En. sub *C. pratensi*], Árpás falunál [Schur En. 403 sub *C. microptilon*], Brassó, Hosszúaszó [!], Segesvár, Ujegyháza [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 29 sub *C. microptilon*], Rodna hegyvidéke [Porc.! l. c.], Gáncs [Czetz! l. c.], Borszék és Bélbor közt [Andrae l. c.], Bükk-havas [Salzer l. c.].

† *C. austriaco-nigrescens* Porc.* En. 33; Porc. Naseud. (1881) 116. — [*C. nigrescens-austriaca* Porc. Naseud. 116]. Cserjés helyeken Rodna vidékén [Porc. En. 33; Naseud. 116].

† *C. nigrescens* var.) *megalolepis* Borb. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 59. — Nagyenyed [Borb. l. c.].

1133. *C. nigrescens* Willd. spec. III. (1800) 2288. — [*C. nigrescens* Host.* Aust. II. 516. — *C. transalpina* Schur Sertum n. 1396, — non Schleich. — *C. transalpina* et *C. vochinensis* Porc. En. 33; Porc. Naseud. 116, — nec aliorum]. — Hegyvidékek kaszálóin, erdős cserjés helyein. — Nagyesűr [Fuss exs.], Vizakna, Resinár, Kereszténysziget hegysége, Kerczesora és Árpás hegysége [Schur! En. 402], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Rodna vidéke [Porc. En. 33].

1134. *C. salicifolia* MB. in Willd. spec. III. (1800) 2283. — [*C. salicifolia* MB. Taur. Cauc. II. (1808) 343; Janka* in Öst. bot. Zeit. VIII. 200; in Linn. XXX. 584. — *C. fuscicula* Czetz! Erd. Muz. VI. 12, — non Baumg.]. — Hegyvidékek kaszálóin. — Kolozsvár [Janka l. c.], Kolos, Boós, Ajton, Segesvár [Freyen Közlem. XIII. 90], Vidra [Kern. ÖBZ. XXII. 44]. Vojszlova és Alsó-Bauczár közt, Gurény felett a Lepusnik völgyében [Simk. Közlem. XV. 567], Bukova, Nagyesűr [!], Rodna hegyvidéke [Czetz! l. c.; Porc. En. 34].

1135. *C. Austriaca* Willd. spec. III. (1800) 2283. — *C. phrygia* L. spec. (1753) 910 ex parte: et Auct. Trans. — *Cyanus phrygius* Baumg.* En. III. 72 cum var.) α *pumila*. — *C. nigra* et *C. rhætica* Schur! En. 403. — *C. nigra* Feicht. Közlem. X. 82; Schur Verh. sieb. Ver. X. 126. — *C. pseudophrygia* et *C. conglomerata* Porc. En. 34, — nec. aliorum. — *C. nervosa* Landoz II. 32]. — Hegyvidékek kaszálóin a mezei és hegyi táján. — A Dragánvölgye mentén a Vlegyása hegységben [!], Kolozsvárt főképp a Bükkön [!Landoz I. 10], Skericza Padságnál, Felvincz, Mohács, Nagyenyed, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Zalatna Verespatak, Vidra a Biharhegységben [!], Nyegra és Szkerisora [!Kern. ÖBZ. XXII. 41], Hátszeg, Váralja [!Feicht. l. c.], Bauczár [!], Retye-

zát hegység völgyei Klopotivánál és Borbátviznél [Csató Erd. Muz. IV. 82], Retyezát, Pareng [Baumg. l. c.], Oláhbrettye [Csató Erd. Muz. VI. 21], Székácsvölgy [Csató Székács 265], Dersán Resinár mellett, Nagyszeben, Szászujfalu, Nagyesűr, Kisdísznód, Götzenberg, Porcesed, Fedelése, Giresau [Fuss Trans. 371 sub C. austriaca et C. phrygia], Verestoronyszorosa [Andrae Bot. Zejt. XIII. 323], Nagydisznód, Kereszténysziget hegyei, Kerczesora és Árpás hegysége [Schur En. 403], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 171], Tericza [Fuss Trans. 371], Zernyest felett a Királykő felé, Pojána a Keresztényhavason [!], Bucsecs, Brassó [Schur En. 403], Predeal [Schur VSV. X. 208], Beresztelke [Fuss Trans. 372], Bottfalva, Földvár [Freyn Közlem. XIII. 90], Segesvár [Fro. Schässb. 43], Csicsóholdvilág, Túr, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 83], Ócsém [Fuss Trans. 371], Vasláb Gyergyóban [Haynald herb. !], Rodna [Schur VSV. X. 126] és hegysége [Porc. l. c.], Cziblesz [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 12], Előpatak [Barth ap. Borb. MNL. X. 117].

1136. *C. stenolepis* A. Kern. in Öst. bot. Zeit. XXII. (1872) 45. — [C. phrygia Landoz*! I. 10; Czetz! Erd. Muz. VI. 12, — non L. — C. cirrhata Reichb. Fil. Icones XV. (1852—3) tab. 31, et Auct. Trans., — non Reichb. Iconogr. X. (1832) fig. 1295, nec Reichb. Germ. Exs. (1831) 214]. — Erdők, cserjések, szőlők nyílt helyein és szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz l. c.], Nagyenyed [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Körösbánya [Kern. l. c. 48], Boicza az Erezhegységben, Déva hegyei, Kozolya, Vajda-Hunyad szénamezői [!], Szuszény falunál a Retyezát-hegységben [Simk. Közlem. XV. 566], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 371], Vizakna, Nagyszeben, Cibinhegység [Grisb. Iter n. 249], Frumósza, Kisdísznód, Nagyesűr, Szászujfalu, Giresau [! Fuss Trans. 371], Vestény [!], Segesvár [Fro. Schässb. 43], Brassó [Schur En. 403], Persány [Schur VSV. X. 211], Tömös [Schur VSV. X. 208], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Borszék [Schur VSV. X. 155], Görgény-Sóakna [Fuss Trans. 371], Görgényi völgy [Schur VSV. X. 157], Besztercze [Herzog Bistr. 29], Rodna hegysége [Schur VSV. X. 126; Czetz Erd. Muz. 12], Gáncsvidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 12 sub C. phrygia].

1137. *C. flosculosa* Balbis in Willd. spec. III. (1800) 2285. — [C. flosculosa Baumg.*! En. III. 73], — Havasalji vidékeken. — Strázsa és Vulkány hegyek Hunyad megyében [Baumg.! l. c.], Székelykő [? ? Fuss Trans. 372].

1138. *C. plumosa* Lam. Fl. Fr. II. (1793) 51. — [Cyanus austriacus Baumg.*! En. III. 72. — Centaurea nervosa Willd. En. (1809) 925. — C. pseudo-uniflora Schur! Sertum n. 1400; Schur En. (1866) 404. — C. uniflora Schur Sertum n. 1401; Schur En. 404 quoad loca natalia. — C. ambigua et C. Ferdinandi Schur Sertum n. 1400; Schur En. 404]. — Havasok sziklás füves helyein. — Retyezát és Pareng havasok [! Baumg. l. c.], Frumósza [Grisb. Iter n. 250], Gilan, Tomnatik, Dirsan, Picsoru-Burkuluj, Avrisel, Negoj, Domna-völgye, Bullavölgye [Fuss Trans. 372], Stiavu-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur

VSV. II. 171], Bucsecs, Csukás [Schur En. 404], Bükkhavas Borszékenél [Salzer Reiseb. 214], Rodna havasai [? Schur En. 404. — nam ex Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 128, in alpinis Rodnensibus stirps C. plumosæ genuina non crescit, ibidemque vice ea C. carpatica Porc. substituitur].

var.) caule ramoso 1—6 cephalo: **C. carpatica** Porc. En. (1878) 34 et Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 128. — Rodna havasai [Porc. l. c.].

1139. **C. Cyanus** L. spec. (ed. 1753) 911. — [Cyanus segetum Fl. Wett.; Baumg.* En. III. 75. — C. Cyanus var. atropurpurea Schur! En. 405]. — Vetések közt az egész terület mezei táján s a hegyi tájon is a meddig csak a gabonák tenyésztése tart.

1140. **C. trinervia** Steph. in Willd. spec. III. (1800) 2301. — [Cyanus roseus Baumg.*! En. III. (1816) 75. — Cyanus Chrysocola Ercsei Tord. 31. — Odontolophus Janka! Öst. bot. Zeit. XXXII. 280., nam filamenta sterilia! (Borsten: Janka l. c.) in tubo corollarum radiantium provenientia, et pro more 5, in polymorpho genere Centaureæ summum ad sectionem separandam sufficient]. — Szénamezőkön a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezején bőven [! Baumg. l. c.], Strázsamare hegy Kolosnál [Freyn! Közlem. XIII. 90], Egerbegy [Wolff MNL. I. 62], Gerendi függő, Mikes mező [Ercsei Tord. 31], Záh szénamezői [!], Kalyán [Janka Linn. XXX. 584], Katona [Janka! ap. Fuss VSV. XX. 181], Kisczég [Janka Közlem. XII. 180], Balázsfalva és Marosujvár közt [Fuss Alt. Arch. 385], Morgonda [Baumg. l. c.].

1141. **C. axillaris** Willd. spec. III. (1800) 2290 exclusis synonymis. — [Cyanus variegatus Baumg.* En. III. 74 cum var) α) et β), — non (Lam). — Centaurea pinnatifida Schur! Sertum n. 1406; Schur En. 405. C. carnioica Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22; Verh. sieb. Ver. X. 174. — C. seuseana Schur! Sertum n. 1405; Schur Verh. sieb. Ver. X. 174; Schur En. 405, et Auct. Trans., non Vill. Delph. III. 52. — C. rupestris (Baumg.) Czetz! Erd. Muz. VI. 12, non L. — C. Fischeri Schur Sertum n. 1404]. — Hegyi réteken és sziklás hegyeken a mezei tájtól az alhavasi tájig. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kara, Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy, Virágosvölgy, Torda [Freyn Közlem. XIII. 90], Tordai erdőhát [Ercsei Tord. 30], Skericza Padságnál [!], Székelykő [! Wolff VSV. XVI. 37], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 62], Felső-Gáld felett Gáld kőszirtén [Baumg. l. c.], Csákllyaikő [! Barth VSV. XIX. 144], Kecsekő [Schur En. 405] Govasdia, Kőalja-Ohába [!], Túr [Barth VSV. XVIII. 83], Segesvár [Fro. Schässb. 44], Vestény, Fedeliise [Fuss Trans. 373], Szurul Porcesed mellett, Királykő [! Schur En. 405], Bucsecs [Kotschy ZBG. III. 132], Czenkhegy Brassónál, Teszla! [Baumg. l. c.], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna hegysége [! Baumg. l. c., Porc. En. 34], Kőhavas, Csukás [!].

var.) **C. stricta** W. et K. Icones II. tab. 178 (1804). — [Cyanus variegatus γ) mollis Baumg.*! En. III. 74; Fuss Trans. 373; Schur En. 405]. — Szénamezőkön. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 99], Kolos, Torda [Barth Arch. XV. 113], Bilak [! Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 406].

1142. **C. mollis** W. et K. Icones III. tab. 219 (1812). — [Cyanus montanus Baumg.* En. III. 73. — Centaurea montana Auct. Trans., —

non L. spec. (ed. 1753) 911]. — Magasabb hegyvidékek sziklás füves helyein. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Gyalu felett a Meleg-Szamos mellékén, így a Szirbi hegyen¹⁾ [! Baumg. l. c.], Kolozsvár [Landoz I. 10], Torda hasadéka, Runk, Lunka [Freyn Közlem. XIII. 90], Székelykő, Tilalmas [Wolff MNL. I. 62], Dumbráva Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 20], Limpert [Unver. ap. Fuss Trans. 372], Szurul [Baumg. l. c.] Stiavu-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Töpe és Ürmös-töpe Alsó-Rákosnál, Bucsecs, Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. l. c.], Öcsém [Fro. Arch. III. 156], Rodna hegységén így a Galaczhegyen [Baumg. l. c.], a Korongyis hegyen [! Schur VSV. X. 148] s egyáltalán az egész Rodnai hegységen [Porc. En. 34].

1143. **C. spinulosa** Rochel Ban. (1828) 76 fig. 76. — [Cyanus coriaceus, C. scabiosus, C. badensis Baumg.*! En. III. 76—77 et Auct. Trans. nec alior. — Centaurea Scabiosa Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 913. — C. stereophylla Grisb. Iter n. 246 et Auct. Trans.!, non Bess. En. 35]. — Szántók, szőlők szélein, burjános helyeken az egész terület mezei táján.

1144. **C. Csatói** (atropurpurea \times spinulosa) Borb. Értekez. IX/XVI. (1879) 26 descript; Borb. Öst. bot. Zeit. XXVIII. (1878) 311 solum nomen. — Napos szikár hegyeken a *Centaurea spinulosa* Roch. és *C. atropurpurea* W. et K. társaságában. — Toroczko-Szt-György felől a Székelykövön [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Déva mellett a Roci hegyen [!].

† *C. stereophylla* Bess. En. (1822) 35. — A cl. Janka apud pagum Szt-Gothard subsponsanea facta. — Janka elvetette magvait Szt-Gothard mellett, s most ott el van vadulva [Janka Közlem. XII. 179].

1145. **C. atropurpurea** W. et K. Icones II. tab. 116 (? anno 1802); W. et K. in Willd. spec. III. (? 1800) citata jam tabula et pagina Iconum W. et K. — [Cyanus atropurpureus Baumg.* En. III. 77 pro p. — C. calocephala Willd. En. (1809) 928, et Auct. Trans.]. — Napos szikár dombokon a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár, Tordahasadéka és Torda-Várfalvi erdő [! Baumg. l. c.], Koppánd hasadéka [Ercsei Tord. 30], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Tilalmas Torockónál [!], Vulturésze és Skericza Padságnál [Simk. Album 182, 184], Csákyaiakő [! Barth VSV. XIX. 145], Bilak [Baumg. l. c.], Boicza az Érezhegységben, Haró, Déva, Govasdia, Kőalja-Ohába [!], Aranyhegy Piskinél [! Barth ap. Borb. Értekez. IX/XVI. 3], Kis-Muncsel, Vajda-Hunyad [Andræ Bot. Zeit. XIII. 323], Algyógy [Unver. ap. Fuss Trans. 375], Szászsebes, Szerdahely, Nagycsűr [Fuss! Trans. 375], Szászujfalu [Fuss Alt. Arch. II. 386], Szent-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIII. 323], Vizakna, Bráza közsírte [Schur En. 407], Tűr [Barth exs.!).

1146. **C. Kotschyana** Heuff. in Flora 1835. I. p. 245, — non Koch Syn. (ed. 1843) 473. — [Cyanus atropurpureus Baumg.* En. III. 77, quoad plantam alpestrem. — C. Heuffeliana Reichb. Icones XV. (1852) 27. tab. 70. — C. Kotschyana α) ochrocephala Schur Sertum n. 1410; Schur! En. 407 sistit specimen frigore ustum]. — Havasok sziklás he-

¹⁾ Szirbi hegy valószínűleg «Silha» hegy, Felső-Gyurkuczától délre.

lyein. — Retyezát [Kotschy ap. Heuff. in Flora 1835 p. 247], Stiavurosz [Fro. VSV. VII. 128], Domnavölgye, Butyán [Fuss Trans. 374], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Királykő [! Schur En. 407], Kőhavas, Píroska, Teszla [! Baumg. l. c.], Őcsém [Bielz Landk. 81; Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodnahavasain; így: Korongyis, Galacz [! Baumg. l. c.], Rodna többi havasán [Pore. En. 34].

1147. **C. Orientalis** L. spec. (ed. 1753) 913. — [Cyanus orientalis Baumg.*! En. III. 78]. — Szántók szélén és fővényes hegyi kaszálókon Kőhalom mellett [Baumg. l. c.].

† *C. collina* Schur! Sertum n. 1415 (non L.) = *C. pseudocollina* Schur! En. (1866) 408 = *Centaurea Salonitana* Vis. in Flora XII. (1829) Erg. Bl. I. 23: stirps floræ Transsilvanicæ aliena. — Erdélyben nem honos.

1148. **C. Biebersteinii** DC. Prodr. VI. (1837) 583. — [Cyanus paniculatus Baumg.* En. III. 76. — non (L.). — *Centaurea paniculata* Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 912. — *C. maculosa* Auct. Trans., — non Lam. Dict. I. 669. — *C. rhenana* Freyn. Közlem. XIII. 91, — non Boreau Fl. Centr. 355]. — Utak szántók mentén, legelőkön, napos dombokon parlagokon, az egész terület mezei táján.

var.) **C. epapposa** [C. Reichenbachii Schur! En. 408, — non DC. — C. Reichenbachiioides Schur En. 409]. — Sziklás napos mészkő hegyeken. — Székelykő [!], Nyirmezőnél a hasadéokban, Kecskekő [Csató! MNL. I. 38], Tordahasadéka, Brassó [Schur En. 409].

1149. **C. tenuiflora** DC. Prodr. VI. (1837) 584. — [C. Besseriana Janka in Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 363, — non DC., ex ipso Janka Közlem. XII. 179]. — Napos dombokon Szék és Szt-Gothard közt [Janka ÖBZ. VI. 363], Szék és Szamosujvár közt [Janka Közlem. XII. 179].

1150. **C. triniaefolia** var.) *umbrosa* Simk.* Magy. Növ. Lap. III. (1879) 52. — Mészkőhegyek szikláin a mezei tájon. — Tordahasadéka keleti homlokzatán [Simk. l. c.], Gyulafehérvár [Haynald herb.!).

† 1151. **C. Herbichii** Janka in Flora 1858. II. 441. — [C. maculoso × Scabiosa Neir. Maly-Nachtr. 122]. — A Mezősegen [Janka l. c.].

1152. **C. solstitialis** L. spec. (ed. 1753) 917. — [Cyanus solstitialis Baumg.* En. III. 79. — *Calcitrapa solstitialis* Schur Sertum n. 1389. — *Calcitrapa Adami* Schur! En. 409]. — Parlag dombokon, utak, árkok és szántók szélein a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Kara, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy, Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 91], Egerbegy. Záh [! Ercsei Tord. 32], Borbánd [!], Nagyenyed, Gyulafehérvár, Szászsebes, Déva, Dobra [! Baumg. l. c.], Oláhberttye [Csató Erd. Muz. VI. 22], Székácsvölgy [Csató Székács 265], Nagyszeben, Vizakna [Andræ Bot. Zeit. XIII. 323], Szerdahely, Kisludas, Nagypold, Nagycsűr. Szelindek [Fuss Trans. 376], Kiscsűr, Reussdörfel [Schur En. 409], Felső-Bajom [Kayser ap. Fuss Trans. 376], Balászfalva Hosszúaszó, Mikeszásza [Barth VSV. XVIII. 83], Segesvár [Freyn Közlem. XIII. 91].

1153. **C. Calcitrapa** L. spec. (ed. 1753) 917. — [*Calcitrapa Hippophæstum* Gärtn.; Baumg.* En. III. 69]. — Legelőkön, szikár dom-

bokon a mezei tájon. — Kolozsvár, Gyalu, Gyulafehérvár, Déva [Baumg. I. c.].

1154. **C. iberica** Trev. in Spreng. Syst. III. (1826) 406. — [C. iberica Janka* Öst. bot. Zeit. VI. 363]. — Legelőkön Szék és Szamosujvár közt [Janka I. c.], Szt Gothard [Walz. exs. !].

295. *Crupina* Cass. in Diet. Scienc. Nat. XLIV. 39.

1155. **C. vulgaris** Cass. I. c. — [C. vulgaris Janka* Linn. XXX. 585]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Szt-Gothard [Janka ! I. c.], Szászsebes, Szászváros, Dobra, Zám [Schur En. 410].

296. *Lapsana* L. gen. n. 919.

1156. **L. communis** L. spec. (ed. 1753) 811. — [L. communis Baumg.* En. III. 46]. — Erdei vágásokon, gyümölcsösekben, utak, kerítések mentén az egész terület mezei táján közönséges.

var.) **L. glanduloso-pilosa** Schur En. (1866) 355. — [L. communis ?] glandulosa Simk. Közlem. XV. (1878) 569]. — Napos szőlődombokon Szt-Erzsébet mellett [Schur I. c.].

297. *Aposeris* Neck. elem. I. 57.

1157. **A. foetida** L. spec. (ed. 1753) 808 sub Hyoseride. — [Lapsana foetida Scop.; Baumg.* En. III. 45]. — Hegyvidékek árnyas nedves erdeiben a mezei tájtól a havasaltji tájig, főkép a bükkösekben. — Csucsá [Freyn Közlem. XIII. 92], Kolozsvár [Landoz I. 10], Bányabükk, Ajton, Rőd [Freyn Közlem. XIII. 92], Torda hasadéka és erdeje [Wolff MNL. I. 62], Tilalmas Torockónál, Krakkóivölgy a Kecskekő felé, Mamuthegy Gyulafehérvárnál, Csepilor-völgy a Biharhegységben [!], Vidra, Kőrösbánya [Kern. ÖBZ. XXII. 150], Nagyág, Déva, Haró, Vajda-Hunyad [!], Retvezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Hátszeg, Kitid, Petrénny [Csató Erd. Muz. VI. 22], Feredőgyógy, Nagypold [Fuss Trans. 378], Nagydisznód, Szt-Erzsébet [Baumg. ! I. c.], Nagyeszúr, Szászuifalu, Talmács, Giresau [Fuss I. c.], Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 84], Segesvár, Nagybun, Kőhalom, Alsó-Rákos, Brassó, Rozsnyó [Baumg. I. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 30], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 34], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 11], Roskány, Hétfalu hegyvidéke [!].

298. *Arnoseris* Gärtn. de Fruct. II. 355 tab. 157 f. 3

1158. **A. minima** L. spec. (ed. 1753) 809 sub Hyoseride. — [A. pusilla Gärtn.; Baumg.* ! En. III. 45]. — Napos fővenyes szántókon. — Fogaras, Garad, Brassó, Kezdi-Vásárhely, Almás, Osdola [Baumg. I. c.].

299. *Cichorium* L. gen. n. 921.

1159. **C. Intybus** L. spec. (ed. 1753) 813. — [*C. Intybus* Baumg.* En. III. 48. — *C. divaricatum* Janka Linn. XXX. 586. ex verbis ipsius Jankæ. — non Schousb.]. — Szántókon, mezőkön, legelőkön, parlag helyeken az egész terület mezei táján.

† *C. Endivia* L. l. c. colitur in hortis. Helyenként termesztik.

† *Thrinicia hirta* Baumg.! En. III. 15, et Auct. Trans.; *Th. hispida* Schur En. 356, — non Roth: ad *Leontodon hispidum* L. pertinent.

300. *Leontodon* L. gen. n. 912.

1160. **L. autumnalis** L. spec. (ed. 1753) 798. — [*Apargia autumnalis* Hoffm.; Baumg.* En. III. 19. — *Oporina autumnalis* Dou.]. — Legelőkön, mezőkön, kaszálókön az egész területen közönséges a mezei tájtól a havasalji tájig.

var. **L. Taraxaci** L. spec. (ed. 1763) 1125 sub *Hieracio*. — [*Apargia Taraxaci* Willd. spec. III. 1550; Baumg.*! En. III. 19; et Auct. Trans., — non *Leontodon Taraxaci* Loisel.; nec Koch Syn. 480. — *L. autumnalis* a) *alpigenus*, b) *nigrohirsutus*, g) *pratensis* Schur! En. 356. — *L. pratensis* Reichb. Germ. Exc. 253. — *L. oligocephalus* Schur! En. 357. — *L. autumnalis* var. *hirsuta* Schur Verh. sieb. Ver. X. 126]. — Összes havasi legelőinken, honnan az előhegységekre is leszáll. — Biharhavasok [! Kerner ÖBZ. XXII. 150] Retyezáthavasok [!], Kerczesora, Árpás és Bráza havasai [! Schur En. 356—7], Keresztényhegység [!], Bucsecs, Csukás [Baumg.! l. c.], Vizakna, Kolos, Deés [Schur En. 356], Rodna [Schur VSV. X. 126] és havasai [!]. Büdös, Csomád [!].

1161. **L. croceus** Hænke in Jacq. coll. II. (1788) 16. — [*Apargia aurantiaca* W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 1547; Baumg.* En. III. 16. — *Leontodon pyrenaicus* Auct. Trans., — non Gouan Illust. 55, quis stirpem suam floribus præditam «foliis-ovata lanceolatis» dignoscit. — *Leontodon alpinum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 164; Schur En. 357, — non *Apargia alpina* Host. Syn. 423, nec Willd. spec. III. 1547. — *L. squamosum* Schur En. 357, — non Lam. — *Apargia Gouani* Schur Sertum n. 1661; Schur En. 358, — non Schleich. — *Picris saxatilis* Auct. Trans., — non All.]. — Havasok köves legelőin. — Kolozsvár [? Landoz II. 33], Muntyle-mare [Freyn Közlem. XIII. 92], Bihar, Kukurbeta, Gejna [Kern. ÖBZ. XXII. 151], Retyezát, Strázsa [Baumg. l. c.], Cibinjézer [Csató Cibinjézer 310], Szurul, Csorte, Negoj, Domnavölgye [Fuss! Trans. 380], Árpáshavasai [bőven! Schur VSV. III. 87], Tericza [!], Ucsa-mare [Fuss l. c.], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Bucsecs Kőhavas [Baumg. l. c.], Ócsém [Schur VSV. X. 164 sub *L. alpino*], Rodna havasai [! Baumg. l. c.], Arszul és Cibiblesz Szolnoki havasok [Baumg. l. c.].

1161/b. **L. medius** Host. Fl. Aust. II. (1831) 404 sub *Apargia*. — [*Apargia aurea* Baumg.* En. III. 16, — non *Leontodon aureum* L.

Syst. ed. X. 1193. — *Geracium aureum* Schur En. 377; Fuss Trans. 394, Czetz Erd. Muz. VI. 15, — non Reichb. — *Apargia crocea* Willd. spec. III. 1548, — non *L. croceum* Hænke. — *L. pyrenaicus* γ) *pinnatifidus* Koch Syn. ed. II. 481. — *L. Pseudotaraxaci* Schur! En. 357]. — Havasok sziklás legelőin igen szórványosan. — Csorte, Podriescel [Fuss Trans. 380], Ciganest völgye felett a Bucsacs tetőin [! Schur En. sub *L. Pseudotaraxaci*], Szimbaslafa, Szeicsen, Preláz Besztercei havasok és Korongyis, Ünökő Rodnai havasok [Baumg. l. c.], Mihajassa [Porc. En. 34], Gergelen [Porc. Nasend. 112].

1162. ***L. hispidus*** L. spec. (ed. 1753) 799. — [*Apargia hispida* Baumg.* En. III. 18. — *Apargia incana* Baumg. En. III. 17, non Scop. — *L. incanus* Auct. Trans., non Schrank. — In herbario Schuriano lemburgiensi «e lapidosis Kronstadt» sub nomine *Leontodonis incani* stirps *Leontodonis Berinii* Bartling invenitur, sed stirps illa certe non in Transsilvania lecta est. — *L. asperimus* Schur! En. 358, — non Willd. spec. III. 1507 sub *Scorzonera*. — *L. hyoserioides* c.) scaber Schur! En. 359. — *Thrinica hirta* Baumg.! En. III. 15, et Auct. Trans., — non Roth. — *Th. hispida* Schur En. 356, non Roth]. — Kaszálókon, legelőkön, erdők tisztásain az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

1162/b. ***L. Caucasicus*** MB. Taur. Cauc. II. (1808) 247 sub *Apargia*. — [*Apargia alpina* Baumg.* En. III. 17, — an etiam Host. — *L. hastilis* γ) *banaticus* Henff. Zool. bot. Ges. VIII. 145. — *L. Villarsii* Schur Sertum n. 1661. — *L. repens* Schur Verh. sieb. Ver. X. 148]. — Havasok sziklás füves lejtőin. — Retyezát havasok [!], Szurul [Baumg. l. c.], Kerczesora havasai [Schur En. 359], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV II. 171], Bucsacs [Baumg. l. c.], Keresztényhegység [!], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai [Baumg. l. c.; Porc. En. 34], Preláz, Cziblesz, Arszul [Baumg. l. c.].

1162/c. ***L. danubialis*** Jacq. En. (1762) p. 139 et 270. — [*L. hastile* L. spec. (ed. 1763) 1123. — *Apargia hastilis* Baumg.* En. III. 18. — *L. longifolius* Schur! En. 358. — *L. hyoserioides* Schur! Sertum n. 1664; Schur En. 359]. — Hegyvidékek kaszálóin. — Csucs [!], Kolozsvár [Landoz II. 33], Vidra és Szkerisora a Biharhegységben, Zám [!], Valeriaszka [!], és Plostyna a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 82], Székácsvölgy [Csató Székács 265], Nagyszeben [!], Kisdisznód, Götzenberg, Porcesud [Fuss Trans. 380], Árpás és Fogaras havasai [Schur En. 358 sub *L. longifolius*], Brassó [!], Kereszthegey [Janka Linn. XXX. 587], Beszterce [Herzog Bistr. 30], Görgény vidékén a Különczkővön [Walz. MNL. III. 68], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 11; Porc. En. 34], Gánes [Czetz l. c.].

1163. ***L. asper*** W. et K. Icones II. 114 tab. 110 [? 1802]; W. et K. in Willd. spec. III. (? 1800) 1553 citata jam pagina et tabula iconum W. et K., — sub *Apargia*. — [*Apargia aspera* Baumg.* En. III. 18. — *L. crispus* Janka Linn. XXX. 586; Landoz II. 33; Schur En. 360, — Freyn Közlem. XIII. 92, — non Vill. — *L. tenuiflorus* Landoz II. 33, non DC. — *Apargia tergestina* Janka Öst. bot. Zeit. VIII. 366, —

non Hoppe]. — Köves vagy agyagos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 92], Tordahasadéka [! Schur VSV. X. 75], Szt-Gothard [Janka ÖBZ. VIII. 366], Dombró. Záh, Aranyos melléke Borrév és Padság közt [!], Szkerica Padságnál, Székelykő Toroczkónál [Simk. Album 184. 176], Nagynyed, Gyulaféhevár [! Baumg. l. c.], Benedek, Csáklya, Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Déva [Baumg. l. c.], Kaprucza hegy Vajda-Hunyadnál, Keczenyás hegy Govasdiánál [!], Szászsebes, Rothberg, Szt-Erzsébet, Talmács [Fuss! Trans. 381], Nagyesűr [Andræ Bot. Zeit. XIII. 324], Medgyes, Szászivánfalva, Nagyselyk, Szászesanád, Balázsfalva, Mike-szásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 84], Kőhalom [Baumg. l. c.], Brassó [! Schur En. 360], Őcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Szt-Domokos [Fuss Trans. 381], Besztercze [Herzog Bistr. 30], Rodna, Gánes [Czetz Erd. Muz. VI. 11], Töpelhegy Alsó-Rákosnál [!].

301. *Picris* L. gen. n. 907.

1164. *P. hieracioides* L. spec. (ed. 1753) 792. — [P. hieracioides Baumg.* En. III. 13. — P. ruderalis Schmidt. et P. paleacea Vest, apud Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 129]. — Kertek, erdők cserjések szélein, parlagonok, az egész terület mezei táján.

1164/b. *P. crepoides* Sauter in Flora XIII. b) (1830) 409. — [P. pyrenaica Landoz* l. 10. — non L. — P. hispidissima Landoz II. 33. — non Bartl. P. prenanthoides Schur! En. 360. — P. oligocephala Schur! En. 361. — Erdők cserjések szélein a hegyi és havasalji tájon, hol a *P. hieracioides*t helyettesíti. — Kolozsvárt a Bükkön és a Malomvölgyben [! Landoz l. c.; Simk. MNL. II. 148], Albák és Szkerisora közt a Nagy-Aranyos völgyében, Szkerisoránál a jégbarlang felé, Vulkánhegy [!], Lepusnik völgye a Retvezáthyegységben [! Borb. Közlem. XII. 76], Szelindek [Schur En. 360], Giresau és Vestény közt a Kuhlbergen, Árpáspatakánál [!], Czenkhegy Brassónál, Kőhavas, Tömöszörorsa [Schur! En. 361], Predeál [!], Rodna hegysége [Porc. Nasend. 111], Garesinvölgy és Zajzonvölgy Hétfalunál [!].

302. *Helminthia* Juss. gen. 170.

1165. *H. echioides* L. spec. (ed. 1753) 792 sub Picride. — [H. echioides Landoz* l. 10; II. 33]. — Kolozsvár mellett a Koporsóknál [Landoz l. c.].

† *Tolpis barbata* (L.) ad oppidum Nagyszeben indicata [Schur En. 373], et *Hedypnois cretica* (L.) ad oppidum Kolozsvár indicata, — in flora nostra locum non habent. — Nálunk egyikök sem honos.

303. *Tragopogon* L. gen. n. 905.

1166. *T. orientalis* L. spec. (ed. 1753) 789. — [T. pratensis Baumg.* En. III. 7 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 789. —

T. undulatus Baumg. En. III. 8. et Auct. Trans., — non Jacq. — *T. porrifolius* Schur! Sertum n. 1674; Schur En. 361; Schur Verh. sieb. Ver. VI. 96, — non L. spec. 789. — *T. transsilvanicus* Schur! En. 361]. — Kaszálókon, mesgyéken, utak mentén az egész terület mezei táján közönséges.

1167. *T. campestris* Bess. En. [1822] 84. — [*T. major* Baumg.* En. III. 8. et Auct. Trans., — non Jacq.]. — Szikár napos dombokon, kaszálókon, szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos [Janka ÖBZ. XVIII. 266], Boós, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 92], Torda [Ercsei Tord. 80], Szt-Gotthard [Janka! ap. Fuss VSV. XIX. 207], Csombord [Csató MNL. I. 38], Dombró, Borbánd, Gyulafehérvár, Szt-Mikályköve Tótfalunál, Déva, Vajda-Hunyad [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 22], Verespatak [Janka ÖBZ. XVIII. 266], Magyar-Bagó [Barth Arch. XV. 113], Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 84], Medgyes [Salzer VSV. VI. 96], Segesvár [Fro. Schässb. 44], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Szerdahely [Fuss Trans. 383], Koneza [Csató Székács 265], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 383].

† *T. floccosus* W. et K. — Kolozsvár [Landoz II. 33].

304. *Scorzonera* L. gen. n. 906.

1168. *S. Austriaca* Willd. spec. III. (1800) 1498. — [*S. austriaca* Baumg.* En. III. 8. — *S. angustifolia* Reichb. Germ. Exc. 275, — non L.]. — Napos sziklás dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Tordahasadéka [Wolff MNL. I. 62], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 265], Szerdahely, Talmács [Fuss Trans 383], Szelindek, Szt-Erzsébet [Schur En. 362], Nagycsűr [Andræ Bot. Zeit. XIII. 324], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Brassó [Schur En. 362], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 383].

1169. *S. humilis* L. spec. (ed. 1753) 790. — [*S. humilis* Baumg.* En. III. 9. — *S. lanata* Schrank, et Auct. Trans.]. — Kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [! Landoz I. 10], Bánffy-Hunyad, Szt-László, Torda [Fuss Trans. 384], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 20], Nagyszeben, Árpásfalu [Schur En. 362], Lövete, Oláh-falu [Baumg. l. c.], Homoródfürdő és Ujfalu közt [Fro VSV. VIII. 102].

1170. *S. parviflora* Jacq. Fl. Aust. IV. (1776) t. 305. — [*S. parviflora* Baumg.* En. III. 10]. — Szikes réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Szamosfalva [!], Kara, Boós, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 92], Kolos, Torda, Deésakna [! Baumg. l. c.], Záh [!], Koneza [Csató Székács 265], Tűr [Barth VSV. XVIII. 84], Felső-Bajom [Salzer Reiseb. 386], Parajd [Baumg. l. c.].

1171. *S. Hispanica* L. spec. (ed. 1753) 791. — [*S. hispanica* Baumg.* En. III. 10. — *S. lanuginosa* Baumg.*! En. III. 9]. — Napos dombok kaszálóin és szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy

[Freyn Közlem. XIII. 92], Torda [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 197], Gerendi függő [! Wolff MNL. I. 62], Székelykő, Bilak [! Baumg. l. c.], Nagyenyed, Sárd szőlői, Vajda-Hunyad szénamezői [bőven !], Kecskő [Schur En. 363], Szászsebes, Kisludas [Fuss VSV. XIV. 197], Nagycsűr [! Andræ Bot. Zeit. XIII. 324], Szászivánfalva, Nagyselyk, Szászcsanád, Balázsfalva, Hosszúasszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 84], Keresztényhavas, Öcsém [Schur En. 363], Bonyha, Lövete, Oláhfalú, Elekes, Mezőség [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XIV. 197].

1172. **S. stricta** Horn. H. Havn. II. (1815) 750. — [S. taurica Janka* Linn. XXX. 587, — non MB., ex ipso Janka Közlem. XII. 180]. — Napos szikár kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [! Wolff* ap. Janka Linn. XXX. 587], Szt-Gotthard, Katona és Kis-Czég közt, Záh [Janka Közlem. XII. 180].

1173. **S. purpurea** L. spec. (ed. 1753) 791. — [S. purpurea Baumg.* En. III. 11]. — Napos dombok kaszálói a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 92], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 62], Torda, Nagycsűr, Rothberg [Fuss Trans. 384], Szt-Erzsébet [Fuss! Alt. Arch. II. 382], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Hosszúasszó [Barth VSV. XVIII. 84], Segesvár, Keresd, Prodt [Baumg. l. c.], Bolnokhegy, Garcsinvölgy Hétfalunál [!], Brassó, Szászrégen [Fuss Trans. 384], Rodna hegyvidéke [Porc. En. 35].

1173. b. **S. rosea** W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 1502. — [S. rosea Baumg.* En. III. 10]. — Hegyvidékek kaszálói a mezei tájtól a havasi tájig. — Torda, Gerend [Ercsei Tord. 123], Bilak, Verespaták, Vidra hegyei [!], Biharhavasok [! Kern. ÖBZ. XXII. 192], Retyezáthavasok [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Pareng havasok [!], Götzenberg [Ormay exs. !], Csindrel, Dersán, Negovánmare, Présbe, Vurfu-negru, Czibinnavasok [Fuss Alt. Arch. II. 382], Szurul, Burkács, Avrisel, Csorte, Butyán [Fuss Trans. 384], Mirie [Fro. VSV. VII. 125], Negoj, Arpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 382], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Vurfu-Laci, Pojána Moruluj [Baumg. l. c.], Királykő [! Schur En. 363], Bucsecs, Kőhavas, Keresztényhegység, Szászesávás, Bonyha [! Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Kelemenhavas, Pietrille-Askuzite [Fuss Alt. Arch. II. 382], Hegyes a Tölgyesszorosnál [Salzer Reiseb. 233], Rodna havasai, Arszul, Cziblesz, Guttin [Baumg. l. c.].

305. *Podospermum* DC. Fl. Franc. IV. 61.

1174. **P. canum** C. A. Meyer Verz. Cauc. (1831) 62. — [Scorzonera octangularis Baumg.*! En. III. 12, — non Willd. spec. III. (1800) 1506. — *Podospermum* Jacquinianum Koch Syn. (ed. 1837) 426, — nam uno eodemque loco specimina tam fasciculis sterilibus praedita, quam fasciculis talibus destituta commiscue nascuntur. — *P. heterophyllum* Schur! Verh. sieb. Ver. X, (1859) 61; Schur En. 364, non C. Koch in Linn. XXII. (1849) 275. — *P. calcitrapifolium*

Schur En. 364. — non DC.]. — Napos füves helyeken, szikes réteken a mezei tájon, — de Éjszak-Erdélyben hiányzik. — Kolozsvár [! Landoz II. 33], Szamosfalva [!], Apáhida, Kara, Boós, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 93], Kolos [Schur VSV. X. 111], Torda [Schur VSV. X. 78], Szék [Janka Linn. XXX. 587], Záh, Czikud, Mezőcsán, Maros-Déce, Boros-Bocskárd, Borbánd és Vajasd felett a Bilakon [!], Gyulafehérvár [Janka l. c.], Déva, Vajda-Hunyad széna-mezői [!], Alsó-Nádasd [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászsebes [Schur VSV. X. 61], Kutfalva [Csató Székács 265], Kiscsűr, Nagyszében [Fuss Trans. 385], Reussen, Kakasfalva [Schur En. 364], Segesvár [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 363].

var.) foliis omnibus integris linearibusque : **P. integrifolium** Schur En. (1866) 364. — [Scorzonera angustifolia Baumg.* En. III. 11, — non L. — Galasia villosa Auct. Trans., — non Cass. — Scorzonera macrorrhiza Landoz! I. 10, — non Schleich]. — Napos füves dombokon. — Kolozsvárt a Hója hegyen [Landoz herb.! sub Scorzonera macrorrhiza], Bilak [! Schur En. 364], Déva! Marosnémethi, Töpe-hegy [Baumg. l. c.].

1175. **P. laciniatum** L. spec. (ed. 1753) 791 sub Scorzonera. — [Scorzonera laciniata L.; Baumg.* En. III. 12. — Podospermum angustissimum Schur Sertum n. 1683. — Scorzonera muricata Balbis Miscell. Bot. II. (1806) 25]. — Szántók közt s azok közelében napos füves helyeken. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Torda [Fuss Trans. 385], Kolos, Marosújvár [Schur En. 364], Gyulafehérvár és Borbánd közt gyéren [!], Koncza [Csató Székács 265], Bokoly, Szerdahely. Vizakna, Reussen, Szelindek, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 385], Balászfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 84], Segesvár [Fro. Schässb. 44], Parajd [Salzer Reiseb. 55].

var.) **P. integrifolium** Döll. Rhein. Fl. (1843) 539. — Kolozsvárt a Melegvölgyben [!].

306. Hypochaeris L. gen. n. 918.

1176. **H. radicata** L. spec. (ed. 1753) 811. — [H. radicata Baumg.* En. III. 48. — H. glabra Baumg.! En. III. 47, et Auct. Trans., est forma minor, foliis integrioribus = H. subalpina Schur En. 365. — H. Balbisii Schur Sertum n. 1686, — non Lois]. — Mezőkön, legelőkön a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 92], Kolozsvár [Landoz I. 10], Beles patakánál [Baumg. herb.! sub H. glabra], Torda [Wolff MNL. I. 62], Tibor a Csáklyaikő vidékén, Buesum, Verespatak, Vidra, Nyegra és Szkerisora hegyein a Biharhegységben, Nagyg. Váralja és Kovrágy közt [!], Kovrágy, Jó-Valscel [Csató Erd. Muz. VI. 22], Váralja, Lepusnik völgye [Feicht. Közlem. X. 83]. Nagyszében, Kisdisznód, Zood, Présbe, Verestoronny szorosa, Giresau [Fuss Trans. 386], Árpás hegysége [Schur En. 365], Segesvár [Fro. Schässb. 45], Medgyes, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 84], Rodna hegységén [Czetz! Erd. Muz. VI. 16], Bolnokhegy, Kőhavas [!].

1177. **H. maculata** L. spec. (ed. 1753) 810. — [H. maculata Baumg.* En. III. 47. — Achyrophorus maculatus Scop.]. — Hegyi kaszálókon a mezei tájtól a havasalji tájig. — Dragánvölgye a Vlegyássa hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos, Boós, Felek, Bányabükk, Torda [Freyh Közlem. XIII. 92], Bilak, Tótfalu, Verespatak, Bucsum, Vidra a Biharhegységben. Nagvág, Vajda-Hunyad szénamezői [!], Ruszka [! Hazsl. Közlem. X. 23], Rettyezáthegység [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros, Vizakna, Nagyeszter, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 386], Árpás hegysége, Brassó hegyei [! Schur En. 365], Segesvár [Fro. Schässb. 44], Medgyes, Baromlaka, Monora, Tűr, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 85], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 386], Ünőkö [Schur VSV. X. 138], Rodna hegysége, Gáncs [Csetz! Erd. Muz. VI. 16], a Bolnokhegyen bőven s egyáltalán Hétfalu hegyvidékén a havasokig [!].

var.) gracilis, minor. foliis immaculatis: *Achyrophorus apargioides* Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 148. — [Ach. microcephalus Schur ap. Csetz Erd. Muz. VI. 10]. — Magasabb hegyvidékek szikár hegyein. — Pádság hegyein [!], Korongyis [Schur l. c.].

1178. **H. Helvetica** Jacq. Fl. Aust. II. (1774) tab. 165. — [H. uniflora Vill. Prosp. (1779) 37; Baumg.* En. III. 46. — Achyrophorus helveticus Schur En. 365]. — Havasok sziklás mezőin. — Rettyezáthavasok, Czibinlavasok [! Baumg. l. c.], az egész Fogarasi hegylánczolat havasain [! Baumg. l. c.], Királykő [!], Bárczaság havasai így a Buseses [! Baumg. l. c.], Csukás [Fuss Trans. 386], Hargitta, Széphavas [Baumg. l. c.], Henyul Borgónál [Fuss Trans. 386], Rodna havasai, Szolnok havasai [Baumg. l. c.] így a Czibleszen [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

307. *Taraxacum* Hall. Hist. Stirp. Helv. I. 23..

1179. **T. serotinum** W. et K. Icones II. tab. 119 (? 1802) sub Leontodonte; W. et K. in Willd spec. III. (? 1800) 1545 citata jam tabula et pagina iconum W. et K. — [Leontodon serotinus W. et K.; Baumg.* En. III. 14]. — Szikár napos dombokon főképp mészkövön. — Déva [Baumg. l. c.], Nagyszeben [? Schur En. 366]. — In alpe Korongyis ubi apud Fuss Trans. 387 indicatur, non nascitur.

1180. **T. officinale** Wigg. Primit. Fl. Holsat. (1780) 56. — [T. officinale Baumg.* En. III. 14. — Leontodon Taraxacum L. spec. (ed. 1753) 798 excl. var. ♀]. — T. purpurascens Schur En. 366]. — Kaszálókon legelőkön s egyéb füves helyeken az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

1180. **b. T. nigricans** Kit. in Schult. Östr. Fl. II. (1814) 405 sub Leontod. — [Leontodon alpinum Hoppe in Sturm Heft. 41 (1816?). — T. alpinum Schur* VSV. I. 105. — T. laevigatum Auct. Trans., — non Leontodon laevigatus Willd. spec. III. 1546. — T. Hoppeanum Griseb. Iter. 349. — T. caucasicum Schur Sertum n. 1694; En. 367, — non Leontodon caucasicus Stev. in Mem. Soc. Mosc. IV. 60. — T. Ste-

veni Fuss Trans. 388, an etiam DC. Prodr. VII. 149. — *Leontodon glaucescens* Salzer Reiseb. 318, — non MB.]. — Összes havasaink legelőin közönséges [!].

1180 *c.* **T. corniculatum** Kitaibel in Schultes Öst. Fl. (ed. 1814) II. 406 sub *Leontod.* — [*Leontodon glaucescens* MB. Taur. Cauc. III. (1819) 530; Schur Sertum n. 1693. — *T. erythrospermum* Andræ.]. — Napos füves helyeken a mezei tájon; az Űnőkö havason csak az előbbi terem. — Csucsá [Freyh Közlem. XIII. 93], Kolozsvár, Déva, Vajda-Hunyad várhegye, Keczenyás hegy Govasdiánál [!]. Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 265], Nagyszeben, Brassó [Schur! En. 367], Monora, Hosszúaszó [Barth! Arch. XV. 114], Rodnavidéke [Porc. En. 35], Szt-Gothard [Janka Közlem. XII. 180].

1180 *d.* **T. paludosum** Scop. Carn. (ed. 1772) II. 100 sub *Hedypnoide.* — [*Apargia livida* Baumg.* En. III. 15 ex citationibus. — *Leontodon palustre* Huds. Fl. Ang. (ed. 1778) 339; Smith Fl. Brit. II. (1799) 823. — *Leontodon lividus* W. et K. in Willd. spec. III. (? 1800) 1545 citata jam tabula et pagina iconum W. et K.]. — Nedves mocsaras réteken a mezei tájon. — Kolozsvár, Valkó [Baumg. I. c.], Nagyszeben [Schur En. 367], Szászcsanak [Fuss Trans. 388], Medgyes, Baromlaka, Asszonyfalva, Csicsóholdvilág, Monora, Balászfalva [Barth VSV. XVIII. 85], Segesvár, Nagybun, Brassó, Lövete, Besztercze [Baumg. I. c.], Rodna vidéke [Porc. En. 35], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

1180 *e.* **T. leptcephalum** Reichb. Germ. Exc. (1831) 270. — [*T. microcephalum* Schur! En. (1866) 367]. — Szikes nedves réteken. — Szászsebes és Szerdahely közt a Székács mentén [Schur I. c.].

308. *Chondrilla* L. gen. n. 910.

1181. **Ch. juncea** L. spec. (ed. 1753) 796. — [*Ch. juncea* Baumg.* En. III. 42]. — Homokos vagy kövecses szikár helyeken, így különösen szőlők közt; de Éjszakkéleti-Erdélyben hiányzik. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Mohács, Várfalva, Borrév, Padság [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 20], Tótfalu, Déva, Piskitől Pujig az egész Sztrigy völgye mentén [!]. Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 388], Székácsvölgy [Csató Székács 265], Vizakna, Reussen, Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 388], Medgyes, Nagyselyk, Kisselyk, Monora, Tűr, Balászfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 85].

var.) foliis latioribus et setaceo ciliatis: **Ch. acanthophylla** Borkh. ap. Becker Fl. Frankf. (1828) 311; item ap. Reichb. Germ. Exc. (1831) 271. — [*Ch. latifolia* Koch. Syn. (ed. 1843) 493; Schur* Sertum n. 1696; Schur En. 366, — non MB.]. — A tőalak társaságában szórványosan. — Déva szőlői közt [!], Szászváros [Unver. VSV. VII. 33], Szt-Erzsébet, Mezőség [Schur En. 366].

† *Ch. prenanthoides* Scop. Carn. (1772) II. 100 t. 49 sub *Lactuca.* — [*Ch. prenanthoides* Vill. Voy. Bot. (1812) 16; Schur* Sertum n. 1697]. — Mészköhavasok törmelékein. — Bucsecs [Schur En. 366].

309. *Prenanthes* L. gen. n. 911.

1182. *P. purpurea* L. spec. (ed. 1753) 797. — [*P. purpurea* Baumg.* En. III. 43. — *P. Wolffiana* Schur En. 369]. — A hegyi és havasalji táj árnyas sziklás erdeiben. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 10], Bányabükk, Muntyle-mare [Freyh Közlem. XIII. 93], Torda város-erdeje [Wolff MNL. I. 62], Mamuthegy Gyulafelhérvárnál [Cserni Gyulaf. 20], Vidra a Biharhegységben [!], s innen a Bihar felé [Baumg. I. c.], Ruszka [! Feicht. Közlem. X. 84], Retyezát-hegységben a Nyegrün [Csató Erd. Muz. IV. 82], és a Dobruna patakánál [!], Vulkány [Baumg. I. c.], Felső-Sebeshely, Guraró, Götzenberg [Fuss Trans. 389], Szurul [Baumg. I. c.], Árpás hegysége [!], Brassó hegyei [Schur En. 368], Keresztényhegység, Kőhavas, Predeal, Bucsecs, Rodna hegysége [! Baumg. I. c.], Garcsinvölgy, Zajzonvölgy [!].

310. *Lactuca* Tournf. Inst. t. 267.

1183. *L. muralis* L. spec. (ed. 1753) 797 sub *Prenanthe*. — [*Chondrilla muralis* Baumg.* En. 43. — *Mycelis muralis* Reichb. Germ. Exc. (1831) 272. — *Cicerbita muralis* Wallr. Sched. 436. — *Phoenixopus muralis* Koch Syn. (1837) 430]. — Parlagokon s erdőkben az egész terület mezei és hegyi táján.

1184. *L. viminea* L. spec. (ed. 1753) 797 sub *Prenanthe*. — [*Prenanthes viminea* L.; Baumg.* En. III. 44. — *Phoenixopus vimineus* Reichb. Germ. Exc. 273]. — Szikár napos dombokon, szőlők közt, utak mentén a mezei tájon. — Torda [! Freyh Közlem. XIII. 93], Várfalva, Vidaj [!], Borrév, Runk és Padság völgyei [! Freyh. I. c.], Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 20], Vidra a Biharhegységben, Déva, Govasdia, Aranyhegy Piskinél [!], Lövete, Hargitta [Baumg. I. c.].

1185. *L. saligna* L. spec. (ed. 1753) 796. — *L. saligna* Baumg.* En. III. 42]. — Szántók, utak, szőlők szélein az egész terület mezei táján közönséges.

1186. *L. Scariola* L. spec. (ed. 1763) 1119. — [*L. silvestris* Lam.; Baumg.* En. III. 40. — *L. virosa* Baumg.† En. III. 41, et Auct. Trans., non *L. spec.* (ed. 1753) 795. — *L. angustana* All. Pedem. I. 224, est solum forma in umbrosis enata et foliis integris praedita]. — Utak mentén parlagokon, mesgyéken az egész terület mezei táján közönséges.

† *L. sativa* L. spec. (ed. 1753) 795. — Colitur ubique. Széltében termesztik.

1187. *L. Chaixii* Vill. Prosp. (1779) 33. — [*L. sagittata* W. et K. Icones tab. 1. (1799); Baumg.* En. III. 41. — *L. angustata* Lerchenf. Icones f. 54! et ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 95]. — Szálás nyílt erdőkben és cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos [Freyh Közlem. XIII. 93], Tordahasadéka s a Tordai-Nagyberek [! Wolff MNL. I. 62], Koók erdejében, Herzsahegy Nagyenyed-

nél, Vulkán hegy Abrudbányánál [!], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIII. 324], Nagycsúr, Szászfalu [Fuss! VSV. XV. 117], Szelindek, Nagyszeben, Kistorony, Kereszténysziget [Schur En. 370], Medgyes, Hosszúasás, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 85], Segesvár, Nagybun, Brassó [Baumg. l. c.].

1188. **L. quercina** L. spec. (ed. 1753) 795. — [L. quercina Baumg.* En. III. 40. — L. stricta W. et K. Icones tab. 48 (1800)]. — Nyílt erőkben és cserjés burjános helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 390], Kisekemező [Barth. VSV. XVIII. 85], Felső-Bajom, Nagycsúr [Fuss ap. Baumg. Mant. 69], Szászfalu [Fuss Alt. Arch. III. 256], Szt-Erzsébet [Fuss Bericht 19], Talmács, Brassó [Schur En. 370], Morgonda, Segesvár [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 390].

† 1189. **L. perennis** L. spec. (ed. 1753) 796. — [L. perennis Ercei* Tord. 131. — Cyanoseris perennis Schur Sertum n. 1706; Schur En. 369]. — Napos sziklás hegyeken a mezei tájon. — Kisbányai hegység [Ercei Tord. 131], Nagydisznód [? Schur En. 369], Brassó [Schur VSV. X. 205], Gyulafehérvár [? Cserni Gyulaf. 20].

311. *Sonchus* L. gen. n. 908.

1190. **S. laevis** L. spec. (ed. 1753) 794 pro var. *S. oleracei*. — [*S. oleraceus* α) *laevis* L.: Baumg.* En. III. 38. — *S. tenerimus* Schur Sertum n. 1710, — non L. spec. 794. — *S. oleraceus* Auct. Trans. — *S. integrifolius* Wallr. Sched. 432. — *S. lacerus* Willd. spec. III. 1513]. — Megmunkált talajon, így szántókon mesgyéken kertekben az egész terület mezei táján.

1191. **S. asper** L. spec. (ed. 1753) 794 pro var. *S. oleracei*. — [*S. oleraceus* β) *rigidus* Baumg.* En. III. 39]. — Megmunkált talajon s parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

1192. **S. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 793. — [*S. arvensis* Baumg.* En. III. 38]. — Szántókon mesgyéken, árkok s folyók mentén a mezei tájon szórványosan. — Kolozsvár [! Landoz I. 10], Tranyis a Vlegyása hegységben, Felvincz, Maros-Décse, Déva [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 20], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 22], Székácsvölgy [Csató Székács 265], Nagyszeben [Schur En. 371], Szt-Erzsébet, Nagycsúr, Szászfalu, Giresan [Fuss Trans. 391], Segesvár [Fro. Schässb. 45], Besztercze [Herzog Bistr. 30], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

var.) **S. uliginosus** MB. Taur. Canc. II. (1808) 238. — [*S. uliginosus* Grisb.* Iter n. 262. — *S. intermedius* Trevir. in Rep. Soc. Nat. Cur. Ber. (1813)]. — Szántók mesgyéin, vizárkok s folyók mentén az egész terület mezei táján közönséges.

1193. **S. palustris** L. spec. (ed. 1753) 793. — [*S. palustris* Baumg.* En. III. 38]. — Vizárkoknál s berkekben. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Tordánál az Aranyos füzeseiben [Wolff MNL. I. 62], Nagycsúr és Szelindek közt [Fuss VSV. I. 135], Segesvár [Fro. Schässb. 45], Maros-forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 392].

312. *Mulgedium* Cass. in Diet. Sciens. Nat. XXXIII. 296.

1194. **M. alpinum** L. spec. (ed. 1753) 794 sub Soncho. — [Sonchus alpinus L.; Baumg.* En. III. 39]. — Havasok és előhegyeik erdeiben a hegyi és havasalji tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt a Bukkón [Landoz I. 10], Meregyő [Bielz VSV. III. 174], Skerica Padságnál [Freyn Közlem. XIII. 95], Biharhavasok le egész Vidráig és Szkerisoráig [! Kerner ÖBZ. XXII. 217], Ruzska havas [! Hazsl. Közlem. X. 22], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 82; Hazsl. Közlem. X. 22]. Czibinhavasok s előhegyeik [! Fuss Trans. 392], Freck és Kerczesora havasai [Fuss I. c.], Arpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Kere-zthegy [Schur VSV. X. 158], Bunyásza, Felső-Fancsal Görgény vidékén [Walz. MNL. III. 68], Tihucza [Fuss Trans. 392], Rodna havasai [Schur VSV. X. 138; Porc. En. 35], Garesinvölgy és Zajzonvölgy, a Kőhavas és a Csukás alján [!].

313. *Crepis* Gärtn. de Fruct. II. 364.

† *C. alpina* L. spec. (ed. 1753) 806. — [C. alpina Baumg.* En. III. 33, — sed specimenina in herbario desunt, nec stirps C. alpinae genuina ab ullo scrutatori in Transsilvania inventa]. — Retyezát, Parang, Bucsecs, Kőhavas, Rotunda, Lapadna, Szolnok havasai [Baumg. I. c.].

1195. **C. rheadifolia** MB. Taur. Canc. II. (1808) 259. — [C. foetida Baumg.* En. III. 34, et Auct. Trans., — non L. spec. (1753) 807]. — Szántókon, parlagokon utak mentén az egész terület mezei táján.

1196. **C. setosa** Hall. Fil. in Roem. Arch. (1797) I. pars. 2. p. 1. — [C. hispida W. et. K. Icones I. tab. 43 (1800); Baumg.* En. III. 35]. — Utakon vetések közt az egész terület mezei táján közönséges.

var.) **C. glabrata** Porc. En. (1878) 35; pedunculis glabris. — [Barkhausia taraxacifolia Landoz* I. 10; Schur En. 372, — non DC.]. — Szórványosan a szántókon. — Kolozsvár [Landoz I. c.], Nagyszében [Schur I. c.], Rodna vidéke [Porc. I. c.].

1197. **C. pulchra** L. spec. (ed. 1753) 806. — [Prenanthes viscosa Baumg.* En. III. 44. — Phacadium pulchrum Reichb. — Phacadium lapsanoides Cass. — Sclerophyllum pulchrum Gand.]. — Szőlők parlagain, napos füves dombokon. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 62], Bilak [Schur VSV. X. 64], Gyulafehérvár [! Baumg. I. c.], Sárd [Schur En. 373].

1198. **C. praemorsa** L. spec. (ed. 1753) 801 sub Hieracio. — [Hieracium praemorsum L.; Baumg.* En. III. 24. — Geracium glabrum Czetz! Erd. Muz. VI. 15, est varietas glabrescens in locis umbrosis enata. — Geracium praemorsum Reichb. Germ. Exc. 259]. — Hegyi kaszálókon és cserjés füves helyeken a mezei tájon. — Ples-hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 94], Zsobók, Sztána [Freyn Közlem. XIII. 93], Kolozsvár [! Landoz I. 10], Kolos, Torda [Freyn. I. c.], Mészkö

[Wolff MNL. I. 62], Csáklyaikő völgye Csáklya felett, Bilak [!], Branyicska [Feicht. Közlem. X. 85], Maros-Némethi, Déva [! Baumg. l. c.], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 198], Albai erdő Szerdahelyt [Csató Székács 265], Nagyszében [Reissenb. VSV. V. 114], Talmács, Kisdisznód, Nagydisznód [Schur En. 377], Nagyesűr, Szászfalu, Rothberg, Szt Erzsébet, Erzsébetváros [Fuss! VSV. XIV. 198], Szelindek, Morgonda, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Nagyselyk, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 85], Brassó [Schur En. 377], Szászfőregén [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 31], Naszód [Porc. Naseud. 108], Gáncs [Czetz! ap. Fuss l. c.], Bolnokhegy Hétfalunál [!].

1199. **C. chondrilloides** L. spec. (ed. 1753) 801 sub Hieracio. — [Hieracium chondrilloides Baumg.* En. III. 25. — Geracium chondrilloides Reichb. Germ. Exc. 259. — Crepis Jacquini Tausch in Flora 1828 I. Erg. Bl. p. 79. — Mészköhavasok sziklás szakadékos helyein. — Bucsecs [Baumg. l. c.], Királykő [Schur En. 376], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Istenszéke [Ersei Tord. 74], Mihajásza, Korongyis [Porc. En. 35; Naseud. 108], Galacz, Arszul, Cizblesz [Baumg. l. c.].

† *C. Terglouensis* Haquet Alp. Carn. (1782) 11. tab. 2. fig. 5 sub Leontodontae. — [Soveria hyoseridifolia Koch; Schur* Sertum n. 1735; Schur En. 377]. — Piseu-Zirna Romániában [Schur En. 377. — sed in herbario Schuriano lebergiensi solum specimen loco natali carens, et e herbario Lerchenfeld ortum invenitur cum adnotatione sequente: «In summis alpiibus Lerchenfeld. Ohne Namen vorgefunden»].

1200. **C. paludosa** L. spec. (ed. 1753) 803 sub Hieracio. — [C. paludosa Moench: Baumg.* En. III. 35. — Geracium paludosum Reichb. Germ. Exc. 260. — Hieracium amplexicaule Fro. Verh. sieb. Ver. VII. 124. — non L.]. — Havasalji s magas hegyvidékek patakainál s nedves vizenyős rétein. — Dragúnvölgye a Vlegvása hegységben [!], Kolozsvárt a Bükkön bőven [! Landoz I. 10], Skericza Padság felett és Muntyle-mare [! Freyn Közlem. XIII. 94], Vidra, Nyegra és Szkerisora-falvaktól a havasokig az egész Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XXII. 256], Rettyezáthegység [! Csató Erd. Muz. IV. 82], Fenes patakánál Zalatna közelében [Csató exs. !], Poplaka [Andræ Bot. Zeit. XIII. 325], Mamma, Götzenberg [Schur! En. 377], Kisdisznód, Porckitzken, Avrisel, Kerczesora üveghutája, Domnavölgye [Fuss, Trans. 394], Mirie [Fro. l. c.], Negoj, Bulla [Schur En. 377], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Bucsecs [Schur En. 377], Keresztényhegység [!], Öcsém [Schur VSV. X. 173], Rodna hegység [Czetz! Erd. Muz. VI. 16], Csomád és Büdös hegyek [!].

1201. **C. viscidula** Fröl. in DC. Prodr. VII. (1838) 166. — [Hieracium foliosum Baumg.* En. III. 32. — et Auct. Trans., — non W. et K. — Hieracium amplexicaule Baumg.! En. III. 347; Kotschy Zool. Bot. Ges. III. 140; Schur En. 396. — Hieracium pulmonarioides Schur En. 396 ex citatione Baumg. herb.]. — Havasok sziklás füves lejtőin. — Biharhegységben a Csepilor völgyben s a Bohodjen havason bőven [!], Rettyezát havasokon a Zenoga tónál [! Hazsl. Közlem. X. 22;

Simk. Közlem. XV. 572], Árpáshavasai, Keresztényhegység [!], Bucsecs, Kőhavas [Schur l. c.], Teszla [Baumg. ! En. sub H. amplexicauli], Csukás [Kotschy l. c.], Besztercze havasai, Tölgyes havasai és Rodna havasai [Baumg. En. sub H. folioso].

1202. **C. sibirica** L. spec. (ed. 1753) 807. — [C. sibirica Schur* Sertum n. 1722]. — Havasajlak és magasabb hegyvidékek kaszálóin. — Kolozsvárt a Malomvölgyben [! Bogdani ap. Schur En. 374], Teszla [Baumg. ap. Fuss Trans. 396], Bráza-kőszirte, Bucsecs, Ünökő, Korongyis [Schur En. 374], Craciunel rodnai havason [Joó ap. Janka Linn. XXX. 587; Porc. En. 35].

1203. **C. conyzaefolia** Gouan Ill. (1773) 59 sub Hieracio. — Hieracium grandiflorum All. Ped. (1785) 217; Baumg.* En. III. 32. — Crepis grandiflora Tausch. — Hieracium montanum Baumg. ! En. III. 27, idest Soyera montana Schur En. 377; Fuss Trans. 397. — nec aliorum. — Hieracium blattarioides Baumg. ! En. III. 29, idest Crepis blattarioides Schur En. 374; Fuss Trans. 396. — nec aliorum. — C. Jacquini Csató Erd. Muz. IV. 82, — ex Csató in Erd. Muz. VI. 39). — Retyezát havasok [! Csató l. c.], Vurfu-serpulus [Baumg. ap. Fuss Trans. 396], Strázsa, Pareng [Baumg. En. sub H. blattarioides], Resinár hegyein [Fro. VSV. VI. 190] így a Dersán hegyen [Fuss Trans. 396], Kercze sora havasai [Schur En. 374], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Királykő, Ócsém [Schur En. 374], Keresztényhegység [!], Bucsecs, Kőhavas [Baumg. ! En. sub H. montano], Piroška, Rodna havasai, Arsul, Cziblesz [Baumg. En. III. 29, 32].

1204. **C. pannonica** Jacq. Collect. V. (1796) 148 sub Hieracio. — C. rigida W. et K. Icones I. tab. 19 (1800); Baumg.* ! En. III. 34. — Brachydera rigida Bess. Schur En. 373]. — Szikár naps dombokon, szőlők közt a mezei tájon. — Boós [Freyh Közlem. XIII. 93], Botorom tető [Wolff MNL. I. 62], Katona és Kisczeg közt [Janka ÖBZ. XVIII. 233], Szt-Gothard és Feketelak közt, Korpád, Kolos, Torda [Janka Közlem. XII. 180], Dobra, Déva, Szászváros [? Schur En. 373], Segesvár [Fro. Schässb. 45].

1205. **C. biennis** L. spec. (ed. 1753) 807. — [C. biennis Baumg.* En. III. 36. — C. lodomeriensis Bess. Fl. Galic. II. 150. — C. transsilvanica Schur ! En. 375. — C. biennis var. banatica Rochel Ban. fig. 61]. — Kaszálókon, szántók közt, gyümölcsösökben az egész terület mezei táján közönséges.

1206. **C. nicaeensis** Balb. in Pers. Syn. II. (1807), 376. — [C. nicaeensis Schur* Sertum n. 1727]. — Hegyi kaszálókon és szántók közt szórványosan. — Kolos, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 93], Nagyseben [Schur En. 375], Vízakna, Giresau [Fuss Trans. 395].

1207. **C. tectorum** L. spec. (ed. 1753) 807. — [C. tectorum Baumg.* En. III. 36 cum var. α). — C. Dioscoridis Baumg. En. III. 37 ex descriptione et locis indicatis, — nam specimina in herbario ejus desunt. — Gatyona Dioscoridis Auct. Trans., — non Reichb. — C. Lachenalii Gochn., non Gmel. — C. campestris Schur ! En. 376]. — Parlagokon, kerítéseknel, szántókon, legelőkön az egész terület mezei táján.

† 1208. **C. virens** L. spec. (ed. 1763) 1134. — [C. virens Baumg.* En. III. 37. — C. agrestis Baumg. En. III. 36; Schur! En. 376]. — Köhalom [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 376].

314. Hieracium L. gen. n. 913.

1209. **H. Pilosella** L. spec. (ed. 1753) 800. — [H. Pilosella Baumg.* En. III. 21. — H. Peleterianum Schur! En. 379; Porc. En. 35; Peter Monogr. Pilosell. 128, — non Merat. — H. leucophyllum Schur En. 379. — H. subvirescens l. pilosum Peter l. c. 160. — H. inalpestre l. latisquamum et balticum Peter l. c. 164. — H. pachylodes l. obtusifolium Peter l. c. 180. — H. Albukē β) polioides Peter l. c. 152. — H. angustius 3, epilosum; H. stenophyllum; H. tomentisquamum Peter l. c. 158—159. — H. pilosella-bifurcum Porc.! Naseud. 102; Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 129, — est forma H. pilosellae stolonibus florigeris praedita, jam a Kochio in synopsi sua laudata. — H. pilosellaeforme Neilr. Hierac. 13 quoad plantam transsilvanicam = forma major H. Pilosellae = H. Pilosella γ) grandiflorum DC. Fl. Fr. IV. (1805) 23. Ad hanc formam grandiflorum pertinent: H. Hoppeanum grex «Macranthum subsp. osmanicum Peter Monogr. Pilosell. 125» atque «subsp. atrichum, et subsp. multisetum Peter l. c. 126», nam nec H. Hoppeanum Schultes, nec H. macranthum Ten. ! typicum in Transsilvania nascitur]. — Legelőkön, kaszálókon, erdők nyílt helyein az egész területen közönséges, a mezei tájtól a havasalji tájig.

1210. **H. auriculaeforme** (Auricula × Pilosella) Fries Nov. (1819): ed. II. (1828) 248. — [H. Schultesii F. Schultz Arch. I. (1842) 35; Schur* En. 381. — H. furcatum Schur l. c.; Neilr. Hierac. 24 quoad pl. trans., — non Hoppe. — H. sphaerocephalum Schur Serturn n. 1745, — non Fröhl.]. — Legelőkön a mezei tájtól a havasalji tájig. — Butván, Árpás [Schur En. 381].

1211. **H. Hungaricum** (Bauhini × Pilosella) Simk. — H. collinum Baumg.* En. III. 22; Bess. Prim. Fl. Gal. II. (1809) 148 ex descriptione, — non Gochn. Cichor. (1808) 17 tab I. — H. brachiatum Auct. Trans., — non Bert. in DC. Fl. Fr. V. 442, ejus stirps est teste Peter Jalrb. V. 279 ex H. florentino et H. Pilosella hybridum. — H. bifurcum Auct. Trans. excepto Schur En. 381, — non MB. — H. furcatum, angustifolium, et stoloniferum Landoz! II. 33, — nec aliorum. — H. Villarsii var.) calvescens Peter Monogr. Pilosell. 616, quoad stirpem transsilvanicam; H. pieniakense var.) calvescens, et H. flagelliflorum Peter l. c. 627, 630. — H. stoloniflorum Fro. Schässb. 46; Feicht. Közlem. X. 85; Barth Verh. sieb. Ver. XVIII. 86; Fuss Trans. 398, — non W. et K. — H. floribundum Csató! Erd. Muz. VI. 22. — H. Racskei Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 129, — non Vukotinovic, ejus stirps genuina ex H. florentino apud nos carente, et ex H. pilosella est hybrida. — Stirps haec apud nos vulgaris et certe ex H. Bauhini et H. Pilosella hybrida. Besser eam bene sub H. collino suo descripsit, et «foliis obovato-lanceolatis subtus subtomentosus, stolo-

nibusque repentibus» dignovit. Color totae plantae, praecipue paginae foliorum superioris glaucus; qua nota, nec non foliis obovato-lanceolatis, subtus non hispidis, longe abest a Hieracio bifurco MB. Taur. Cauc. II. 251. — Legelőkön, kaszálókon, erdők nyílt helyein az egész területen, főképp a mezei tájon.

1211. *b. H. polycladum* Schur*! En. (1866) 381. — [*H. subpilosella* \times *praecaltum* — Bauhini Rehnman Öst. bot. Zeit. XXIII. (1873). — *H. Bauhini* \times *subpilosella* mihi. — *H. leptophyton* (magyaricum $>$ *pilosella*) Peter Monogr. Pilosell. (1885) 643—48. — *H. euchaeticum* (magyaricum-setigerum) Peter Monogr. Pilosell. 766 quoad stirpem Transsilvanicam, — nam *H. setigerum* in Transsilvania caret. — Facie ad *H. Bauhini* proximum, a quo anthodiis majoribus, paucioribusque et vestimento omnium partium leviter floccoso dignoscitur]. — Hieracium Bauhini társaságában a mezei tájon. — Nagyszében [Schur! l. c.].

1 *H. pseudobifurcum* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 129 sine descriptione et sine loco natali publicatum quare negligendum. — Lelőhely és leírás nélkül van csak közölve s ezért mit se számít.

1212. *H. bifurcum* MB. Taur. Cauc. II. (1808) 251. — [*H. echinoides* \times *Pilosella* Peter Jahrb. V. 1884) 274. — Napos dombokon a mezei tájon. Hosszúaszó [Barth exs.].

1213. *H. Moritzianum* Hegetschw. et Heer Fl. d. Schweiz (1840) 781. — [*H. stoloniflorum* Baumg.*! En. III. 21; Schur! En. 379; Porc. En. 36; Hazsl. Közlem. X. 22; Grisb. Hierac. 6 et Peter Monogr. Pilosell., quoad plantam transsilv., — non W. et K. — *H. versicolor* Fries in Vet. Ac. Förh. XIII. (1856) 149; Epicr. 15. — *H. Sauteri* Schultz Bip. Augsb. Verh. (1857) 49. — *H. Hausmanni* Reichb. Icones XIX. (1860) tab. 128. — *H. aurantiacum* \times *pilosella*! Kern. ÖBZ. XXII. (1872) 280. — *H. Hornungianum* Schur exs.! — *H. aurantiaco* \times *pratense* Schur Sertum n. 1750. — *H. oligocephalum* Peter l. c. 325; *H. lividisquammum* et *H. Schurianum* Peter l. c. 326; *H. euryphyllum* et *H. stenophyllum* Peter l. c. 327; *H. meringophorum* Peter l. c. 328. — Hegyvidékek füves erdős helyein a hegyi és havasalji tájon. — Csepilör-völgy [Kern. l. c.] továbbá Válye-Skrofi és Aries a Biharhegységben [!], Ruzskahavas [! Hazsl. l. c.; Simk. Közlem. XV. 572], Retzezyát havasok a Zenuga tónál [Feicht. Közlem. X. 85], Bucssecs [!], Keresztényhavas, Kőhavas [! Schur ap. Fries Epicr. 15], Picson-Burkuluj Porcsesd felett [Fuss exs.! in herb. Kerner], Zajzon hegyvidékén a Dobromiron, a Sipot völgyben a Teszlán, a Csukáson [! bőven], Piroška [! Baumg.! l. c.], Rodna hegysége [Porc. l. c.].

1214. *H. Auricula* L. spec. (ed. 1753) 800. — [*H. dubium* Baumg.*! En. III. 23 et Auct. Trans., — non L. spec. 800. — *H. Auricula* (var.) a. alpina Schur Sertum n. 1746. — *H. breviscapum* Schur En. 381. — non Gaud. — *H. radiocaula* Schur Sertum n. 1746. — non Tausch]. — Hegyvidékek erdeinek szélein s legelőin a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen.

1215. *H. Naszodense* (*Auricula* \times *pratense*) Simk. — [*H. Auricula* \times *pratense* Schultz Arch. 1854 p. 9; Porc.*! En. 36. — *H. pra-*

tense \times Auricula Porc. Naseud. 104]. — Hegyvidékek legelőin szórványosan. — Naszód [Porc. exs.! et l. c.].

1216. **H. Czetzianum** (Auricula \times Bauhini) Simk. — [H. acutifolium Grisb.* Hierac. 6, quoad plantam transsilvanicam, — non Vill. — H. sulphureum (Auricula \times praealtum) Neilr. Maly Nachtr. 137; Neilr. Hierac. 27! Schur En. 385; Porc. Naseud. 103, — non Döll. Rhein. Fl. (1843) 521. — H. glaucescens Schur Öst. bot. Zeit. XIII. 84; En. 383. — non Bess. — A *H. sulphureo* Döll. l. c. stirps nostra differt: stolonibus brevibus, quæ in *H. sulphureo* desunt; foliis dorso pilis stellulatis penitus carentibus, scapoque lævigato pilis longis carente. — *H. praealto-Auricula* et *H. Auricula* \times *praealtum* Lasch in Linn. V. (1830) 449 mihi ignota]. — Legelőkön s kaszálókon a mezei tájon. — Brassó [H. glaucescens Schur ÖBZ. XIII. 85], Faragó és Nagynyulas közt [Janka exs.!), Rodna hegysége [Czetz! ap. Neilr. Maly Nachtr. 137].

+ *H. Auricula* \times *piloselloides* Porc.* Naseud. 103. — Uj-Rodna [Porc. l. c.].

+ *H. Auricula* \times *fallax* Porc.* Naseud. 104. — Rodna vidéke [Porc. l. c.].

1217. **H. praealto-pratense**. F. Schultz Arch. 1854 p. 11. — [H. pratense \times praealtum Porc. En. 36]. — Hegyvidékek erdeinek tisztásain és kaszálóin. — Rodna vidéke [Porc. l. c.].

1218. **H. pratense** Tausch. in Flora XI. (1828) Erg. Bl. 56. — [H. cymosum Baumg.*! En. III. 23, tam ex herbario ejus quam ex descriptione, — non L.]. — Erdők nyílt, füves helyein a mezei és hegyi tájon szórványosan. — Kolozsvár [Landoz I. 10], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros, Szelindek, N.-Szeben, Kisdísznód [Fuss Trans. 399], Medgyes, Szászivánfalva, Csicsóholdvilág, Husszúaszó, Mikeszása, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 86], Segesvár [Fro. Schässb. 46], Keresztesora havasai, Brassó havasai és Brassó környéke [Schur En. 384], Kőhalom, Lövete [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Borszék [Schur VSV. X. 155], Besztercze [Herzog Bistr. 31], Kereszt-hegy [Walz MNL. III. 68], Rodna [Schur VSV. X. 126], Gáncs [Czetz herb.!).

1219. **H. subfuscum** Schur! En. (1866) 386. — [H. aurantiacum var. α) Baumg.* En. III. 25. — H. aurantiacum var. fuscum Schur Verh. sieb. Ver. II. 171; III. 84 = H. fuscum Fuss Trans. 399, — non Vill. cujus stirps genuina est ex Peter Jahrb. V. 265 H. aurantiacum \times Auricula \times glaciale. — *H. Auricula* \times *Aurantiacum*! Nägeli Zeitsch. f. w. Bot. (1845) 117. — H. Hinterhuberi Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 23, — vix Schultz. — H. pyrrhanthoides Peter Bot. Jahr. V. (1884) 264. — H. detonaticum et H. lævisquamum Peter Monogr. Pilosell. 334]. — Havasok s előhegyeik legelőin s erdei tisztásain a hegyi tájtól a havasi tájig. — Vidrától az Ariesig, a Kukurbetáig s Biliarhavasig több helyen [!], Detonata [Peter Monogr. Pilosell. 334], Ruzska havas [Feicht. Közlem. X. 85], Strázsa, Vulkány, Pareng [Baumg. l. c.], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Búcssecs [Baumg. l. c.], Szt-Annató, Kukojszás,

Kőhavas, Teszla, Csukás [!], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Kereszthegy [Walz. MNL. III. 68], Rodna havasai [Schur En. 386].

var.) floribus luteis: **H. subauratum** Schur En. (1866) 386. — [H. aurantiacum ?] flavum Schur* Verh. sieb. Ver. X. 172; seu H. aurantiacum ?] luteum Porc. Naseud. 104, — non Koch Syn. (ed. II.) 516, Kochius nam stirpem suam capitulis magnis dignovit. — H. pratense \times aurantiacum Schur Sertum n. 1750]. — Az előbbi társaságában. — Csepilör völgy, Bihar havas[!], Götzenberg. Kerczesora havasai. Pojana, a Keresztényhavason [Schur En. 386], Öcsém [Schur VSV. X. 172], Rodna hegysége [Porc. l. c.].

1220. **H. aurantiacum** L. spec. (ed. 1753) 801. — [H. aurantiacum Baumg.* En. III. 24. — H. austriacum Landoz II. 33. — sphalmate typographico]. — Havasvidékeinken s azok előhegyein az egész területen a hegyi tájtól a havasi tájig, így a Vlegyásza hegységben is [!], továbbá alantabb fekvésű vidékeink közül a következő helyeken: Kolozsvár [! Landoz I. 10], Bányabükk [!], Ajton, Rőd [Freyn Közlem. XIII. 94], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Csákyaikő [Barth VSV. XIX. 143], Benedek felett a Csákyaikő felé, Verespatak, Detonata [!], Ponories [Csató Erd. Muz. VI. 22], Nagyszeben, Nagycsűr [Fuss Trans. 400], Kereszténysziget hegyei [Schur En. 386], Sibirg [Baumg. l. c.], a Szt-Annató környékén s a Kukojszáznál [!], Borszék [Salzer VSV. VII. 54], Kereszthegy, Fancsal [Walz MNL. III. 68], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 400], Brassó, Hétfalu [!].

1221. **H. Pavichii** Heuff. ! in Flora 1853. II. 618. — [H. piloselloides Griseb.* Hierac. 12: Schur Sertum n. 1752, et Auct. Trans., — non Vill. — H. florentinum Auct. Trans. (excepto Baumg.), — non All. — H. Fussianum [Schur! Sertum (1853) 45 solum nomen; Schur En. (1866) descriptio]. — Hegyvidékek sziklás szorosaiban és erdeiben a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [Barth Arch. XV. 114], Kolozsvár [Landoz II. 33], Runk és Lunka közt [Freyn Közlem. XIII. 94], Vulturésze és Skericza Padságnál [Simk. Album 182, 184], Nagyapold [Haynald herb. !], Götzenberg [Andrae Bot. Zeit. XIII. 325], Resinár [Griseb. l. c.], Nagyszeben, Kistorony, Rakovicza, Talmács, Zoód [Schur En. 384], Talmácsel [Schust. VSV. XXX. 26], Verestoronyszoros, Szászeszór [Fuss! VSV. XV. 117], Guraró, Kisdisznód [! Fuss Bericht. 19], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Rodna vidéke [Porc. En. 36].

+ *H. piloselloidi* \times *praealtum* Porc. Naseud. [1881] 103. — [An. *H. Pavichii* \times *praealtum*?]. — Rodna vidékének szikár köves helyein [Porc. l. c.].

1222. **H. praealtum** Vill. in Gochn. Cich. (1808) 17; Vill. Voy. [1812] 62, tab. 2. f. 1. — [Stirps apud nos perrara, et plerumque cum *H. Bauhini* Schult. confusa, quare synonyma incerta]. — Szikár füves dombokon igen szórványosan. Többnyire a *H. Bauhini* Schultes lett a Villars növényének neve alatt közölve; ezért synonymjai bizonytalanok. Magam a következő helyeken szedtem: Maros-Sólymos szőlődombjain, Maros-Némethi, Déva, Csákyaikő völgye Benedek felett [!].

1222. b. **H. Bauhini** Schult. Obs. Bot. (1809) 164. — [H. Auricula Baumg.* En. III. 23, — non L. — H. praealtum Auct. Trans. plurimo-

rum, — non Vill. — *H. Pseudo-auricula* Schur! En. 382, seu *H. floribundum* Schur Sertum n. 1747, et Auct. Trans., \times non Wimm. et Grab. — *H. magyaricum* Peter! Bot. Jahr. V. (1884) 285, — ex herbario societatis Zool. bot. Vindob. — *H. megalomastix* Peter Monogr. Pilosell. 573; *H. decolor* Peter l. c. 574; *H. heothlinum* Peter l. c. 575; *H. filiferum* Peter l. c. 576. — *H. præaltum* var. *umbelliferum* Schur En. 383. — *H. fallax* Schur Verh. sieb. Ver. X. 196, — non Willd.]. — Kaszálókon, legelőkön, szőlők és gyümölcsösek közt, az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

var.) *H. stellulatum* Simk. : a *H. Bauhini* solum pube stellulosa stolonum, paginæ foliorum inferioris et caulis differt. — *H. fallax* Fuss Trans. 401. — non Willd. En. Hort. Ber. (1809) 822, cuius stirps est ex Peter Bot. Jahrb. V. 275 = *H. cymosum* \times *echioides*]. — A tóalakkal együtt helyenként az egész területen.

+ *H. rodense* et *H. hunyadinum* Peter Monogr. Pilosell. 585, Peter l. c. szerint a *H. Bauhini* egyik subspeciesét képezik; ellenben Porcius, a ki a *H. rodens*-ét Peternek küldé, a Magy. Növ. Lap. IX. 129. lapján a *H. poliotrichum*-hoz állítja a *H. rodens*-ét és a *H. poliotrichum*-tól csupán «inflorescentia valde glandulosa» különbözteti. — Ily ellentmondásban csak az eredeti példányok dönthetnek.

1223. *H. banaticum* Heuff. ! Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 151 pro var. *H. præalti*. — [*H. asperifolium* Schur* En. (1866) 383, — non Fries Symb. (1848) 122. — *H. Bauhini* \times *cymosum* mihi. — *H. umbelliferum* (*magyaricum-cymosum*) Peter Monogr. Pilosell. 730]. — Sziklás napos hegyoldalakon a mezei tájon. — Boicza felett a Veres-torony szorosnál [Schur l. c.].

+ *H. spathophyllum* subsp. *Csatói* Peter Monogr. Pilosell. 393, — verisimiliter ad *H. banaticum* Heuff. pertinet. — Szerdahely [Peter l. c.].

1224. *H. cymosum* L. spec. (ed. 1763) 1126. — [*H. florentinum* Baumg.*! En. III. 24 tam ex descriptione quam ex herbario. — *H. Nestleri* Vill. Voy. (1812) 62 tab. 4, seu *H. Nestleri* b) brevisetum Koch Syn. ed. II. 514, est stirps nostra vulgaris. — *H. poliotrichum* Wimm. Fl. Schles. (1841) 443 est forma hirsutior, sed in priorem multoties transiens. — *H. sabinum* Grisb. Hierac. 17 quoad stirpem transsilvanicam; Fuss Bericht 19; Schur En. 385. — *H. collinum* subsp. *brevipilum* Peter l. c. 312, et subsp. *Porcii* Peter l. c. 313, — nam *H. collinum* in Transsilvania caret. — *H. glomeratum* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 129, — non Fröl. — *H. cymosum*, grex *cymigerum*, subspecies *cymigerum* β) reptans Peter Monogr. Pilosell. 415. — *H. cymigerum* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 129]. — Cserjés füves helyeken, erdők szélén a mezei tájon, helyenként a hegyi tájig. — Kolozsvár [! Landoz II. 33], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 94], Tílahas Toroczkónál [!], Nagyenyed [! Csató MNL. I. 38], Csáklyaikő, Kecskekő, Benedek, Bilak, Detunata, Maros-Sólymos, Déva [!], Verestoronyszorosa Talmácsnál [Fuss! Bericht 19 sub *H. sabino*], Kakasfalva, Kisdísznád [Fuss Bericht 19], Szerdahely, Nagycsűr, Nagyszeben, Götzenberg [Fuss! Trans. 401], Hosszúászó [Barth exs. !], Brassó [Schur En. 385],

Csomád és Büdöshegyek Tusnádnál [!], Rodna hegysége, Gáncs [Czetz! Erd. Muz. VI. 16], Kőhalom, Töpehegy! Arszul [Baumg. l. c.].

var.) **H. Vaillantii** Tausch. in Flora XI. (1828) Erg. Bl. 57. — [H. Vaillantii Schur* Sertum n. 1749]. — Napos szikár dombokon. — Maros-Sólymos, Kecskekő, Nagyszeben [!], Resinár, Talmács, Giresan [Fuss Trans. 401], Rodna vidéke [Porc. Naseud. 104], Borszék [Schur VSV. X. 155].

† *H. cruentum* (cymosum-aurantiacum) subsp. *rubrisabinum* Naeg. in Peter Monogr. Pilosell. 460, — absque loco natali e Transilvania publicatur. — Erdélyi lelőhely nélkül van közölve.

1225. **H. echioides** Lamn. Fl Poson. (1791) 348. — [H. echioides W. et K. Icones tab. 85 (1801); Baumg.* En. III. 31. — H. setigerum Schur En. 385, — non Tausch. — H. albocinereum 1, minoriceps et 2, majoriceps Peter Monogr. Pilosell. 486]. — Szőlők szikár parlagain, folyók kavicsos árterein, napos dombokon a mezei tájon. — Vlegyásza hegység alján [Baumg. l. c.], Kolozsvár [Landoz I. 10], Torda, Kolos [Schur En. 385], Sárd szőlőhegyein [!], Dobra [Baumg. l. c.], az egész Sztrigy mellékén Pujtól Kovrágyig [!], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Szászujfalu [Fuss Trans. 401], Nagyszeben, Szelindek, Vizakna, Mundra, Szászsebes [Schur En. 385].

† *H. pannonicum* (magyaricum-echioides) subsp. *asperinum* Peter l. c. 752. — Nagyszeben, Verestony [Peter l. c.].

† *H. pannonicum* subsp. *umbellatum* Peter l. c. 755. — Alsó-Fehérmege [Peter l. c.].

1226. **H. alpinum** L. spec. (ed. 1753) 800. — [H. alpinum Baumg.* En. III. 21. — H. Schraderi Schur Sertum n. 1759; En. 388; Fuss Bericht 19, — non Schleich. — H. piliferum Fuss Trans. 402, — non Hoppe. — H. pumilum Auct. Trans. excepto Czetz! Erd. Muz. VI. 16]. — Havasok sziklás füves helyein. — Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Cibinl havasok s az egész Fogarasi hegylánczolat [! Fuss Trans. 407], Királykő [!], Bucsecs [! Fuss Trans. 407], Kőhavas [!], Csupkás [! Kotschy ZBG. III. 140], Kelemenl havas [Fuss Trans. 407], Unőkő, Ciblesz [Bielz ap. Schur VSV. 101], Székelykő [? Wolff VSV. XVI. 36].

1226. b. **H. Csereianum** Baumg.* En. III. (1816) 20. — [H. decipiens Tausch in Flora XI. (1828) Erg. Bl. 66. — H. alpestre Baumg. En. III. 20; Ercsei Tord. 73 tam ex descriptione quam ex loco natali, — non Jacq. — Crepis alpestris Schur En. 375; Fuss Trans. 394, — non Tausch. — H. carpaticum Schur En. 397, vix Besser, cujus stirps penitus dubia et sine speciminibus originalibus — quae desunt — nunquam extricanda. — H. cydoniaefolium Fuss Trans. 407; Schur En. 397, — non Vill. — H. sudeticum Auct. Trans. omnium, — non Sternb., nec Wimm. — H. subnigrescens Simk. Term. Füz. V. (1881) 52, — non Fries]. — Havasok sziklás legelőin. — Szegásd völgye felett [Ercsei l. c.], Pietra-Grejtore körül a Bihar havason [Simk. Term. Füz. V. 52], Csepilör völgy a Kukurbeta alatt, Pareng havasok [!], Vurfu-nyegru Zoód mellett, Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 383], Keresztényl havas [!], Piroška [! Baumg. l. c.], Korongyis [Schur VSV. X. 148 sub

H. sudetico], Ünökő [Haynald herb. !], Cziblesz, Arszul [Baumg. l. c.; Czetz herb. !].

1227. **H. nigrescens** Willd. spec. III. (1800) 1574. — [*H. nigrescens* Baumg.* En. III. 26. — *H. eriophyllum* Schur En. 388. — non Schur En. 394, nec Willd. in Reichb. Germ. Exc. (1831) 266. — *H. alatum*, et *H. Lachenalii* Czetz! Erd. Muz. VI. 16, — nec aliorum. — *H. murorum* *b*) simplex Rochel Ban. (1828) fig. 58! — *H. pumilum* Czetz! Erd. Muz. VI. 16]. — Havasok sziklás köves legelőin. Piatra-arsze a Vlegyásza hegységben [Baumg. l. c.], Kukurbeta, La-jocu nyereg [! Kern. ÖBZ. XXII. 352], Bihar havas, Csepilor völgy [!], Dragozán-Commando [Baumg. ap. Fuss Trans. 407] és Zenogató a Retyezáthegységben [Simk. Közlem. XV, 574], Pareng havasok [!], Árpás havasai és Fogaras havasai [Schur En. 397], Kőhavas [Schur En. 388 sub *H. eriophyllo*], Rodna havasai [Czetz! l. c.].

1227. *b. H. peliophyllum* Schur! En. (1866) 387. — [Pedunculis floccosis et anthodiis paucis, cum *H. nigrescente* W. convenit, sed distinguitur ab eo, anthodiis aliquantum minoribus pedunculis anthodiisque eglandulosis, solum hirsutis, magisque canescentibus. — *H. Halleri* Baumg.* En. III. 26 et Auct. Trans., — non Vill. — *H. pseudobifidum* Schur! En. 392. — *H. petrosum* Schur ap. Fries Epicr. (1862) 96, — non Hoppe in Flora 1831. I. 184. — *H. lasiophyllum* et *H. eriophyllum* Czetz! Erd. Muz. VI. 16, — nec aliorum. — *H. senile* Kerner exs.! — *H. Trachselianum* Freyn? Közl. XIII. 94, non Christener]. — Havasaink sziklás legelőin gyakran a *H. nigrescens* W. társaságában, melybe, valamint a *H. atratiformé*be átmegy. — Bihar havas, Retyezáthavasokon a Zenuga tónál [!]. Dragozán-Commando [Baumg. ap. Fuss Trans. 407], Árpás havasai [! Schur En. 387], Fogaras havasai [Schur En. 396 sub *H. Halleri*], Czenkhegy Brassónál [Schur l. c. sub *H. pseudobifido*], Keresztényhavas, Kőhavas [!], Bucsecs [Freyn Közlem. XIII. 94], Piroska, Csukás [! Baumg. l. c.], Rodna havasai [Czetz! l. c.].

1227. *c. H. atratiforme* Simk. — [Transitum quasi præbet a *H. nigrescenti* ad *H. silvaticum* (L.). A *H. nigrescenti* W. differt pedunculis solum pilis glandulosis brevibus vestitis nec hirsutis, porro anthodiis ut plurimum minoribus; a *H. atrato* Fries cui etiam proximum, caule pedunculisque floccosis facile distinguitur. — An. *H. murorum* *?*) alpestre Grisb. Hierac. (1852) 37. — nonem cæterum ob *H. alpestre* Jacq. rejiciendum]. — Havasok sziklás legelőin közvetlenül az erdők öve felett, feljebb eső helyeken az előbbiekre megy át. — Csepilor völgy a Kukurbeta alatt, és V. Dimbutyisi a Bihar alatt; Retyezát havasokon a Zenuga tónál. — [Szedtem a *H. peliophyllum*-mal együtt a Bánságban is a Szarkó havason s nevezetesen a Gropa-Brisztriben].

1228. **H. Bihariense** A. Kern. in Öst. bot. Zeitsch. XIII. (1863) 246. — [*H. aurantiacum* \times *nigrescens* Kern. Öst. bot. Zeit. XXII. 352]. — Bihar havasokon a Kukurbeta havasnak a Csepilor völgy felé hajló lejtőin [Kern. l. c.]. Magam a nevezett helyen hasztalan kerestem; Kerner herbariumából pedig elveszett s így ott sem láthattam.

1229. *H. porphyriticum* A. Kern.! Öst. bot. Zeit. XIII. (1863) 247. — [*H. saxatile* Baumg.*! En. III. 27 et Auct. Trans., — non Jacq. — *H. Tatrae* Griseb. Hierac. 73, ex specimine Baumg. citato, in herbario Fuss! asservato. — *H. bupleuroides* Schur ap. Griseb. Hierac. 69, — non Gmel. — *H. glaucum* Auct. Trans., — non All. — *H. porrifolium* Schur ap. Griseb. Hierac. 75; Schur En. 387, — non L. — *H. Willdenowii* Schur ap. Griseb. Hierac. 74, non Moun. Ess. 15]. — Sziklás füves helyeken a havasi és havasalji tájon. — Kolozsvár [? *H. glaucum* Landoz II. 33], Zenuga tó környékén a Retvezáthegységben [Simk. Közlem. XV. 573], Vulkány, Strázsa [Baumg.! l. c.], Fogaras havasai, Bucsecs, Kőhavas, Brassó [Schur En. 387], Csukás [Kotschy ZBG. III. 140 sub *H. saxatile*], Teszla, Pietroszul [Baumg. l. c.], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22 sub *H. glauco*].

+ *H. staticifolium* Vill. Prosp. (1779) 35. — [*H. staticifolium* Schur* ap. Griseb. Hier. 75]. — Árpás, Brassó [Schur l. c.; sed in Schur En. 387 de his locis mentio non facitur, qua de re provenientia illa solum ficta videtur], Jalomnicza völgyben a Bucsecs alatt tehát már Romániában [? Schur En. 387].

+ *H. Baumgartenianum* Schur En. (1866) 387. — [*H. leiocephalum* Schur Sertum n. 1757, — non Bartl.]. — Lelőhelye nem ösmertetes, és Baumgarten gyűjteményében sincs meg.

1230. *H. villosum* Jacq. En. (1762) 142, 271. — [*H. villosum* Baumg.* En. III. 30. — *H. simplex* Schur VSV. II. 176; III. 86. — *H. floccosum* Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. 22, solum nomen. — *H. plumosum* et *H. flexuosum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 172, et Auct. Trans. — *H. longifolium* Schur En. 389. — *H. Baumgartenianum* Schur Sertum n. 1760; Czetz! Erd. Muz. VI. 16. — *H. valdepilosum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 172; Schur En. 389, — non Vill. — *H. lanatum* Bielz. Landk. 82, — non Vill, nec W. et K. — *H. villosum* b) involucreatum Rochel Ban. f. 60. — Huc pertinet etiam *H. lanatum* Schur Verh. sieb. Ver. III. 87, nam in Schur En. 396 *H. lanatum* ex alpibus Árpasensibus non enumeratur]. — Havasok és havasaljak sziklás, árnyas helyein. — Vlegyásza hegység [Bielz l. c.], Székelykő, Ordenkusa Szerisoránál a Biharhegységben, Vulkány [!], Csáklyaikő [Bartl VSV. XIX. 145], Drecksán-Commandó a Retvezáthegységben [Baumg. herb.]. Stjavn-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Domnavölgye [Fuss Trans. 402], Árpás havasai [Schur VSV. III. 86], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 137], Keresztényhavas [!], Csukás [Kotschy ZBG. III. 140], Ócsém [! Fro. Arch. III. 156], Korongvis [Schur VSV. X. 148], Milujasa, Gemenea, Gergeleu [Porc. En. 36], Kőhavas [!].

+ *H. lanatum* Baumg.* En. III. 30 «in alpinis Hunyadensibus et Rodnensibus frequentissime» indicatum aut ad *H. villosum* Jacq.; aut ad *H. dentatum* Hoppe pertinet.

1231. *H. dentatum* Hoppe in Sturm. Heft. 39 (1815). — [*H. villosum* a) simplex Baumg.*! En. III. (1816) 30. — ? *H. glabratum* Kotschy Zool. bot. Ges. III. 140]. — Havasaljak és előhegyeik szikár sziklás tetőin. — Pietra-arsza a Vlegyásza hegységben [Baumg.! l. c.],

Skerica Padságnál [Freyn Közlem. XIII. 94; Simk. Album 184], Szarkó hegy Nagyágnál [!], Királykő, Bucsecs [Schur En. 388], Csukás [Kotschy l. c.], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Kolozsvár [? Landoz II. 33].

† *H. Schmidtii* Tausch in Flora XI. (1828) Erg. Bl. 65. — In Transsilvania vix nascitur. Auctores nostri sub hoc nomine partim formam villosam *H. silvatici* (L.), partim *H. subcaesium* Fries, partim *H. transsilvaucum* Heuff. intellexere. — Resinár [Schur* ap. Griseb. Hierac. 57, — sed Schurius ipse in enun. jam tacet de hoc loco natali].

1232. *H. silvaticum* L. spec. (ed. 1753) 803, pro var. β) Hieracii murori. — [H. murorum Baumg.* En. III. 28 et Auct. Trans. — H. rotundatum Kitaibel herbar. ! XXVI. 335 est forma obtusifolia, in horto enata ad H. leptcephalum Vuk. vergens. — H. Schmidtii Freyn ! Közlem. XIII. 94. — non Tausch. — H. pallidum Kayser ap. Andrae Bot. Zeit. XIII. 326, non Fries, nec Biv.]. — Hegyvidékek erdeiben az egész területen; a Mezőségen ritka s Janka csak Mohaj mellett látta [Janka Linn. XXX. 588].

† *H. pustulatum* Schur En. (1866) 393. — Árpás havasai, Bucsecs [Schur l. c.].

1233. *H. pseudoschmidtii* Schur* En. (1866) 393. — [H. incisum murorum Porc. ! En. 36 ! Porc. Naseud. 105. — H. subcaesio × silvaticum Mihl. — Medium tenet inter H. subcaesium Fries, et H. silvaticum (L.), quibuscum consocie nascitur. Dignoscitur a H. silvatico foliis radicalibus glaucescentibus, iis H. subcaesii similibus; contra a H. subcaesio pedunculis, phyllisque anthodii sparse glandulosis. — Hegyvidékek sziklás erdős helyein biztonnyal mindenütt, hol a H. silvaticum (L.) és a H. subcaesium Fries előfordulnak. — Tordahasadékában, Vidra hegyein a Biharhegységben [!], Kereszténysziget [Schur l. c.], Királykő, Bucsecs, Keresztényhavas [!], Rodna hegysége [Porc. l. c.].

1234. *H. subcaesium* Fries Epicr. (1862) 92. — [H. incisum Koch Syn. 523 ! Schur* ! Sertum n. 1773, et Auct. Trans., non Hoppe. — H. caesium Schur En. 393; Kern. ! Öst. bot. Zeit. XXII. 353, et Auct. Trans., — non Fries. — H. Schmidtii Schur En. 393, — non Tausch. — H. subdolum Jord. ex Fries l. c.; Freyn ! Közlem. XIII. 94]. — Hegyvidékek sziklás erdős helyein az egész területen. — Tordahasadéka [!], Kecskekő [Schur En. sub H. Schmidtii], Vidra hegyei [! Kern. l. c.], Szkerisoránál az Ordenkusa völgyben, Vulkánhegy [!], Rettyezát-hegység [Simk. Közlem. XV. 574], Parenghegység [!], Kerczesora hegysége [Schur En. sub H. incisum], Árpás havasai [Schur VSV. III. 87], Bráza havasai [Schur VSV. II. 87 sub H. Schmidtii], Királykő, Brassó hegyei [! Schur En. sub H. caesio], Bucsecs [!], Kőhavas [Schur En. sub H. incisum], Borszék [Schur VSV. X. 155 sub H. Schmidtii], Rodnahegysége [Porc. ! En. 36 sub H. incisum].

1235. *H. bifidum* Kit ! in Hornem Hort. Hafn. II. (1815) 761. — [H. humile Baumg.* ! En. III. 25, — non Jacq. — H. Jacquini Auct. Trans., — non Vill. — H. umbrosum Schur Sertum n. 1776. — H. rupicolum Simk. Magy. Növ. Lap. III. 52, — non Fries]. — Magasabb

mészköhegyek szakadékos sziklás oldalain a havasalji tájig. — Torda hasadéka [Simk. l. c.], Székelykő [!], Kecsekő [Schur En. 392], Vidránál a Piatra-Struncu bőven [!], Butyán [Schur VSV. X. 172], Arpás havasai [Schur VSV. III. 92], Brassó hegyei, Keresztényhavas, Kőhavas [Schur En. 392], Teszla [Baumg. l. c.], Ocsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22], Kereszthegy [Schur En. 392], Stol, Galatz, Arszul [Baumg. l. c.], Rodna egész hegységén [Porc. Nasend. 105].

1236. **H. Tömösense** (silvaticum L. \times Transsilvanicum) Simk. — Terem a *H. murorum* δ) silvaticum L. és a *H. Transsilvanicum* Heuff. társaságában bükkös erdők szélein és tisztásain. Brassó mellett az Obunuj patak felsőbb sziklás részein. Havasutján a Kőhavas alatt 800—900 mét. magasságban bőven [!]. Bizonyíthat még sok más helyen is.

Különbözik a *H. Transsilvanicum*-tól: alján kidomborodó ezért tojásdad fészkei; csillagszórós s ezért szürkés fészkek pikkelyei; valamint ritka s hosszú szőrökkel ellátott, de nem gyapjas tölevelei által. Viszont a *H. silvaticum* L.-től különbözik: töleveleinek tetemesebb szőrözete által; továbbá főképp fészkek kocsánainak és fészkepikkelyeinek egészen gyér csillagszórözete által; végül kevésbé kidomborodó fészkeivel.

Differt a *H. Transsilvanico* Heuff.; anthodiis basi ventricosis ideoque ovalibus; phyllis anthodii stelato-pilosis ideoque canescentibus; denique indumento foliorum basium non lanato, solum e pilis raris elongatis constructo. Invicem a *H. silvatico* L. differt: indumento copiosiori foliorum basium; porro præcipue anthodiis pedunculisque stellato r. ripilis; denique anthodiis minus ventricosis.

1237. **H. Transsilvanicum** Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 151; Schur ap. Fries Epicr. (1862) 97. — [*H. molle* Baumg.?! En. III. 27, et *Geracium croaticum* Auct. Trans. a *Hieracio molli* Jacq. derivatum. — non Jacq., nec Reichb. — *H. rotundatum* A. Kern. Öst. bot. Zeit. XXII. 352, — non Kit. herb.! nec Schult. Öst. Flora II. 439. — *Crepis Fussii* Kovács exs.! ap. Janka in Linn. XXX. (1859) 587. — *H. arcticum* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22 (nomen) Verh. sieb. Ver. X. (1859) 126; 172. — *H. lasiophyllum* Fro. Arch. III. 156; Schur! Verh. sieb. Ver. X. 148; Schur En. 393, — non Koch. — *H. pseudomurorum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 209. — *H. pseudolasiophyllum* Schur Sertum n. 1771. — *H. murorum* var. *ovalifolium* André Bot. Zeit. XIII. 326, — non Gr. et Godr. Fl. Fr. II. 373. — *H. pallidum* var. *crinigerum* Thümen Öst. bot. Zeit. VIII. 152, — non Fries. Symb. 94. — *H. oblongifolium* Schur Öst. bot. Zeit. XI. 22. — *H. pleiophyllum* Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 171; III. 87 (solum nomina); En. 394. — *H. eriocaule* Schur Sertum n. 1777 (solum nomen); En. 395]. — Magas hegyvidékek sziklás árnyas erdeiben főképp a hegyi és havasalji tájon bőven. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Vidra, Csepilör völgy [! Kern. ÖBZ. XXII. 352] s az egész Biharhegységben [!], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 22], a Retyezáthegységtől a Tömösszorosig és a Kőhavasig az egész hegyvidéken [! Schur l. c.; Fuss Trans. 397], Ocsém [! Fro. Arch. III. 156 sub *H. croatico* et *H. lasiophyllo*], Borszék [Schur VSV. X. 155], Kereszthegy [Janka Linn. XXX. 588], Rodna és havasai [! Schur VSV. X. 126 sub *H. arctico*; 148 sub *H. lasiophyllo*], Kerpenyesnél Verespatak felé [Csató exs.!), Donghavas, Csomád, Búdös [!].

1238. **H. pallescens** W. et K. Icones tab. 217 (1812). — [H. Trachselianum Christener! in Fries Hier. Eur. 83. — H. oxydon Fries Epier. (1862) 90 pro parte, teste A. Kerner in herb. ejus! — H. pallescens Schur* Sertum n. 1769, si determinatio ejus recta est.]. Mézők havasok árnyas sziklás helyein a havasalji tájon: de magam csak a Biharhegység nyugati oldalán a Piatra Bogin (!) szedtem, hol bőven terem. — Kolozsvár [? Landoz II. 33], Királykő [? Schur En. 393]. Éheskő Brassónál, Törösvár [? Freyn Közlem. XIII. 94].

1239. **H. Kotschyanum** Heuff.*! in Flora 1853 p. 618; Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 152. — Havasalji bérceken a Reteyzát havas felé a Valerenaszka felett (! Heuff. in Flora l. c.). — [H. Kotschyanum Heuff. si-tit speciem propriam a H. Dacico toto caelo diversam, nec cum H. Gothico conferendam, sed H. Silesiaci Krause, et H. porphyritici affinem. Pertinet ad sectionem *H. Silesiaci*. a quo verum distinguitur: phyllis anthodii solum atro viridibus, nec nigricantibus, flores juniores evidenter superantibus, porro phyllis angustioribus, ideoque apice non obtusis, sed acutiuscule angustatis; dentibus lignulae dimidio quam in H. Silesiaco angustioribus; pedunculis stellato-pubescentibus non nigricantibus; caule foliisque levibus non asperulis; caule pedunculisque pilis nigris destitutis; caule in parte inferiori foliisque inferioribus (basilaribus) margine costaue pilis albidis elongatis, diametro caulis longioribus vestitis; foliis caulinis in parte tertia supra basin non angustatis, sed rotundato abrupteque in basin constrictis. — A *H. porphyritico* Kern. cui etiam valde accedit, differt: colore totae plantae pallido, foliis inferioribus anguste elongato lanceolatis, superioribus pluribus rigidioribusque, dorso stellato denseque pubescentibus; phyllis anthodii majoribus; inflorescentia ob pedunculos breves contracta racemiformi].

1240. **H. vulgatum** Fries Nov. (ed. 1819) 76. — [H. silvaticum Baumg.*! En. III. 28, — non L. — H. ramosum Baumg. l. c., et Auct. Trans., — non W. et K. — H. Lachenalii et H. angustifolium Gmel. Fl. Bad. III. 322 et 323, — ex Neilr. Hierac. 49. — H. Kladnianum et H. pseudoramosum Schur! En. 390, et 391. — H. gothicum Porc.! En. 36; Nasend. 105. — non Fries. — H. silvestre Fuss in Baumg. Mant. 69; Fuss Alt. Arch. III. 257, — non Tausch]. — Erdős hegyvidékeken az egész terület mezei és hegyi táján.

+ *H. intybaceum* Wulf. in Jacq. Fl. Aust. V. (1778) app. tab. 43. — [H. albidum Vill. Prosp. (1779) 36]. — Gaure de Lotri havason Rumániában [? Baumg. l. c.].

1241. **H. prenanthoides** Vill. Fl. Delph. (1785) 85; dauph. III. (1789) 108. — [H. prenanthoides Baumg.* En. III. 31. — H. juranum var. stenanthum, et H. elatum var. Hunyadense Borb. Természet. 1878 p. 26]. — Hegyvidékek erdeinek szélén a hegyi és havasalji tájon szórványosan. — Reteyzát hegységben a Gurazlatye közelében [Simk. Közlem. XV. 574], Brassónál a Czenkhegyen [Schur En. 397], Pojána a Keresztényhavas alján (!), Rodna havasai [Czetz! Erd. Muz. VI. 16], Stol, Galacz, Rotunda, Lapadna, Arszul, Cziplesz, Hudina [Baumg. l. c.].

1241. *b. H. strictissimum* Fröel. in DC. Prodr. VII. (1838) 211. — [*H. rhiphaeum* Üchtr.! Öst. bot. Zeit. XXII. (1872) 41; Simk.* Közlem. XV. 574. — *H. spicatum* Porc.! Nasend. 106, — vix All.]. — Sziklás füves helyeken az alhavasi és havasi tájon. — Picsoru-Koleczuluj a Retyezát hegységben [Simk. l. c., Keresztényhavas (!), Rodna havasai [Porc. l. c.].

1241. *c. H. perfoliatum* Fröel. in DC. Prodr. VII. 211. — [*H. perfoliatum* Porc.* Nasend. 106]. — Sziklás füves helyeken a havasalji és magasabb hegyi tájon szórványosan és szálonként. — Picsoru-Koleczuluj bércezen a Retyezát hegységben (!), Rodna havasai [Porc. l. c.].

1242. *H. Dacicum* Üchtr.! Öst. bot. Zeit. XXV. (1875) 214. — [*H. Dacicum* Borb.* ap. Üchtr. l. c.]. — Sziklás füves helyeken a havasalji és havasi tájon. — Zánoga tó körül a Retyezát-hegységben [Borb.! l. c., Picsoru-Koleczuluj bérce a Retyezát alatt (!)].

1243. *H. tridentatum* Fries Nov. Mant. II. (1839) 48; Epicr. 116. — [*H. rigidum* Schur.* Sertum n. 1782, ex Schur En. 398. — *H. rigidum* Porc. En. 37, ex Porc. Nasend. 107. — *H. Seridis* Fries! ap. Fuss Verh. sieb. Ver. XIX. (1868) 207 ex speciminibus herbarii Fuss]. — Hegyi erdőkben és cserjés helyeken. — Resinár [Fuss l. c.], Talmács. Kerczesora hegysége, Arpás és Fogaras hegysége [Schur En. 398], Rodna hegysége [Porc. En. 37].

var.) *H. glanduliferum* Schur En. 398. — [Schurius l. c. et Porc. Nasend. 107, *H. lanceolatum* Vill. ad hanc varietatem citant; sed genuina stirps Vill. idest *H. strictum* Fries, apud nos non nascitur]. — Pojána a Keresztényhavas alatt [Schur l. c.], Rodna hegysége [Porc. l. c.; et MNL. IX. 130].

1244. *H. racemosum* W. et K. in Willd. spec. III. (1800) 1588; Icones tab. 193 (1804). — [*H. racemosum* Schur.* ap. Griseb. Hierac. 53]. — Cserjés erdős dombokon a mezei tájon. — Bilak. Brázia kőszirt [Schur En. 398], a Frumósza felé [Schur ap. Griseb. l. c.].

1245. *H. tenuifolium* Host. Fl. Aust. II. (1831) 411. — [*H. sabaudum* Czetz! Erd. Muz. VI. 16, — non L.]. — Erdők szélén a mezei tájon. — Gáncs mellett a malom kőbányánál [Czetz l. c., et herb. !].

1246. *H. boreale* Fries Nov. (ed. 1814—23) 77; Epicr. 130. — [*H. sabaudum* Balogh.* spec. 15; Baumg.! En. III. 31 et Auct. Trans. (excepto Czetz), — non L. — *H. brevifolium* et *H. nemorosum* Czetz! Erd. Muz. VI. 16. — *H. stenophyllum*, *lucorum*, et *hirsutum* Schur! En. 399]. — Az egész terület erdős hegyvidékein és cserjés dombjain.

var.) *H. chlorocephalum* Üchtr. in Fieck. Schles. 283. — [*H. boreale* β) *lactucaceum* Griseb. Hierac. (1852) 54, — vix *H. lactucaceum* Fröel. in DC. Prodr. VII. (1838) 222. — *H. virescens* et *H. lactucaceum* Schur! En. 398, 399]. — Az előbbivel az egész területen.

1247. *H. umbellatum* L. spec. (ed. 1753) 804. — [*H. umbellatum* Baumg.* En. III. 33. — *H. subumbellatum* Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 176. — solum nomen. — *H. silvestri-umbellatum* Schur Sertum n. 1784, et Schur En. 401. — *H. coronopifolium* Czetz Erd. Muz. VI. 16]. — Szőlők közt, cserjés dombokon, erdők szélén az egész terület mezei és hegyi táján.

XLIX. *Ambrosiaceae* Link. Handb. I. 816.315. *Xanthium* L. gen. n. 1056.

1248. *X. strumarium* L. spec. (ed. 1753) 987. — [*X. strumarium* Landoz* I. (1844) 9; Fuss in Baumg. Mant. (1846) 32]. — Parlagokon, utak s kerítések mentén az egész terület mezei táján közönséges.

1249. *X. spinosum* L. spec. (ed. 1753) 987. — [*X. spinosum* Landoz* I. 9; Fuss in Baumg. Mant. 32]. — Manap utak mentén, sovány mezőkön, parlagokon az egész terület mezei táján el van terjedve, holott Baumgarten idejében még nem létezett Erdélyben. Fuss Mihály meg volt lepette, midőn 1841-ben Tihuczánál a Borgó szoros mentén véletlenségből reáakadt; azóta azonban rohamosan elterjedt egész Erdélyben, Segesvárott 1848-ban találták először [Fro. Schässb. 46].

L. *Campanulaceae* Juss. gen. n. 163.316. *Jasione* L. gen. n. 1005.

1250. *J. montana* L. spec. (ed. 1753) 928. — [*J. montana* Baumg.* En. I. 187]. — Szikár dombokon, fővényes szántókon a mezei tájon. — Bongárd [Fuss Trans. 412], Brassó [Schur En. 428], Tusnád, Lázárfalva [Baumg. l. c.].

317. *Phyteuma* L. gen. n. 220.

1251. *Ph. confusum* A. Kern. Nov. Pl. spec. I. (1870) 1. — [*Ph. pauciflora* et *Ph. hemisphaerica* Baumg.* En. I. 156, 157 et Auct. Trans.!. — non L. — *Ph. nanum* Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 171; III. 88; IV. 95 solum nomina; Schur En. (1866) descript; sed quum Schurius etiam in enumeratione sub nominibus 8 hanc stirpem enumeret «*Ph. nanum*» nec ei clara fuit. — *Ph. globulariaefolium* Fuss! Alt. Arch. III. 258, et Auct. Trans., — non Hoppe. — *Ph. transsilvanicum* Schur! Sertum n. 1790; En. 429. — *Ph. graminifolium* Schur Sertum n. 1790; En. 429]. — Havasok sziklás füves helyein bőven. — Retyezáthavasok [! Schur En. 429 sub *Ph. hemisphaerica*], Parenghavasok [!], Czibinhavasok [Fuss! Trans. 412 sub *Ph. hemisphaerica*], az egész Fogarasi heglánczolaton a Szurultól kezdve [Baumg. l. c.] a Királykőig [! Kotschy ZBG. III. 66], Keresztényhegység [Fuss Alt. Arch. II. 357], Bucsecs, Teszla, Csukás [Baumg. l. c.], Kelemenhavas, Pietrille-Rosie és Pietrille-Askuczite [Fuss Alt. Arch. III. 258 sub *Ph. globulariaefolium*], Ünökő [? Schur VSV. X. 139 sub *Ph. hemisphaericum*].

1252. **Ph. orbiculare** L. spec. (ed. 1753) 170. — [Ph. orbicularis Baumg.! En. I. 157. — Ph. Schencheri Baumg.! En. I. 156, et Auct. Trans., — non All. — Ph. fistulosum Schur! Verh. sieb. Ver. III. 88, et Auct. Trans., — non Reichb.]. — Sziklás hegyeken a mezei tájtól a havasulji tájig. — Piatra-Arşa a Vlegváza hegységben [Bielz VSV. III. 188], Torda hasadéka [!Ercsei Tord. 24], Runk és Lunka közt, Szericza Padságnál [!Freyh Közlem. XIII. 95], Székelykő [!Winkler ÖBZ. XVI. 48], Csáklyakő [!Barth VSV. XIX. 144], Kecsekő [!Schur En. 429], Vulkánhegy [!], Vidra hegyei és Ordenkusa völgye Szerisoránál [!Kern. ÖBZ. XXII. 384], Kuszurák a Retyezáthavasokon [!Csató Erd. Muz. IV. 83], Szurul [!Fro. Arch. 145], Stiaun-Verosz [!Fro. VSV. VII. 128], Domna völgye [!Fuss Trans. 413], Árpáshavasai [!Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [!Schur VSV. II. 171], Királykő [!Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs [!Kotschy ZBG. III. 137], Keresztényhegység [!Fuss Trans. 413], Keresd, Segesvár, Al-ó Gezés, Ujegyháza, Vurpod [!Baumg. I. c.], Udvarhely [!Szabó ap. Fuss Trans. 413], Ócsém [!Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai [!Baumg. I. c.], Cziblesz [!Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

var.) caule robustiore, evidenter fistuloso: **Ph. fistulosum** Reichb. Germ. Exc. (1831) 297. — Termékeny kaszálókön Kolozsvár mellett a Malomvölgyben [!].

var.) alpina, pygmæa, foliis basilaribus breve petiolatis: **Ph. Austriacum** Beck in Zool. bot. Ges. XXXII. (1882) 179. — [Ph. humile et Ph. Sieberi Schur! Sertum 47; Schur* En. 429, — nec aliorum]. — Havasok sziklás helyein. — Árpás havasai, Fogaras havasai [!Schur En. 429 sub Ph. humile], Királykő, Bucsecs, Keresztényhegység [!].

1253. **Ph. Vágneri** A. Kern. in Vágner Máramarosmegye Növ. Ism. (1875) 192. — [Ph. nigra et Ph. ovata Baumg.*! En. I. 157, 158 et Auct. Trans., — non Schmidt. — Ph. Halleri Auct. Trans., — non All. — Ph. betonica-folium Baumg.! Mant. 16 et Auct. Trans., — non Vill. — Ph. Michellii Sternh. Sieb. 20; Schur Verh. sieb. Ver. X. 139; Salzer Reiseb. 314. — Ph. atropurpureum Schur! Verh. sieb. Ver. III. (1852) 88 solum nomen; Schur En. (1866) 439, — non Hoppe Bot. Taschenb. (1802) 27. — Ph. comosum Sigerus in Baumg. Mant. 16; Schur En. 431, — non L.]. — Havasok és havasuljak sziklás füves helyein. — Retyezát havasok [!Csató Erd. Muz. IV. 83 sub Ph. nigro], Álbote, Domna völgye [!Fuss Trans. 414 sub Ph. nigro], Árpás-havasai [!Schur VSV. III. 88 sub Ph. atropurpureo], Ucsa-mare [!Baumg. herb. !], Hargitta tetején [!Sigerus I. c.], Pietrosz, Rodna havasai [!Baumg. I. c.], Cziblesz [!Kotschy! ap. Reichb. Icones XIX. 107 sub Ph. nigro].

var.) **Ph. pallida** Porc. En. (1878) 37. — Korongyis [!Porc. I. c.; sed in Porc. Nasend. 101 loco Korongyis ex alpe Cziblesz publicatur].

+ **Ph. Michellii** All. Fl. Ped. I. 115. — [Ph. scorzonifolium Schur*! Öst. bot. Zeit. VIII. 22]. — Dealu negru [!Schur En. 430], Ócsém [!Schur herb. lemb. ! et Schur ÖBZ. VIII. 22].

1254. **Ph. tetramerum** Schur Verh. sieb. Ver. III. (1852) 88 so-

lum nomen; Verh. sieb. Ver. X. (1859) 105 descript. — [Ph. spicata Baumg.* En. I. 158; Czetz! Erd. Muz. VI. 18, — non L. — Ph. spicata et Ph. Michellii Landoz I. 11]. — Erdők nyílt helyein, kaszálókon a mezei tájtól a havasalji tájig. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [Simk. Term. Füv. V. 44], Tranyis a Székelyó völgye felé [!], Kolozsvár, Hidegszamos [! Landoz I. c.], Szék [Janka Linn. XXX. 588 sub Ph. spicato], Sztána [Barth exs. !], Verespatak [!] a Biharhegységben csak a nyugati oldalon a Bohodjeu alatt [!], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Nagyszeben. Nagydisznód, Kisdisdznód, Talmács, Giresau [Fuss! Trans. 414], Götzenberg [Ormay exs. !], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 88], Pojána a Keresztényhavas alatt [Schur En. 430], Segesvár, Lövete, Oláhfalva, Lázárfalva, Tusnád, Szt-Anna-tó [Baumg. I. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23]. Besztercze [Herzog Bistr. 31], Ünökő [Schur VSV. X. 139] s egyáltalán Rodna hegységén (Porc. En. 37), Oláh-Láposbánya [Haynald herb. !].

1255. **Ph. spicatum** L. spec. (ed. 1753) 171. — Úgy látszik csak éjszaknyugati Erdélyben jön elő. Sztrimbuly mellett Oláh-Láposbánya közelében [Haynald herb. !].

318. *Podanthum* Don. Gen. Syst. III. 748.

1256. **P. canescens** W. et K. Icones tab. 14 (1800) sub Phyteuma. — [Ph. canescens W. et K.; Baumg.* En. I. 158. — Ph. foliosum Kit. Add. 122. — Asyneuma canescens Grisb. Iter (1852) 335. — Trachanthelium canescens Schur Sertum n. 1802; En. 431. — Trachanthelium canescens α) transsilvanicum Schur En. 431]. — Napos szikár dombokon, kaszálókon s legelőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. I. c.], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 95], Torda, Maros-Ludas, Záli [Ercsei Tord. 124], Szt-Gotthard. Szt-Egged [Janka Linn. XXX. 589], Gerendi függő [! Wolff MNL. I. 62], Felvincz. Tilalmas Toroczknál [!], Székelykő [! Borb. ÖBZ. XXVIII. 311], Déva [Baumg. I. c.], Drassó [Csató Székács 266], Szászujfalu [Fuss Alt. Arch. II. 357], Nagyszeben [Schur En. 431], Nagycsűr [Fuss! VSV. XIV. 198], Hosszúaszó [! Sigerus ap. Fuss VSV. XIV. 198], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 86], Szelindek, Újegyháza, Marpod, Morgonda, Segesvár, Nagybun, Kőhalom [Baumg. I. c.].

319. *Edraianthus* A. DC. in DC. Prodr. VII. 448.

1257. **E. Kitaibelii** A. DC. in DC. Prodr. VII. (1839) 449. — [Campanula graminifolia W. et K. Icones II. tab. 154; Baumg.* En. I. 155, — non L. spec. (ed. 1753) 166. — Edraianthus tenuifolius Schur Sertum n. 1839; En. 431, — non DC. I. c.]. — Mészke havasok sziklás szakadékos előhegyein a hegyi tájon. — Piatra-Arsza a Vlegyásza hegységben [! Baumg. I. c.], Piatra-Strucu Vidránál a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XXII. 389], Ordenkusavölgy Szkerisorá-

nál [!], Dragozán-Commando [Baumg. ap. Fuss Trans. 424] és Jorgovánkőve a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 83].

320. *Symphyandra* DC. Fil. Mon. Camp. 365.

1258. **S. Wanneri** Roch. Ban. (1828) f. 12 p. 41 sub *Campanula*. — [*Campanula heterophylla* Baumg.* En. III. 342, — non L. spec. (ed. 1762) 240]. Sziklarésekben a havasalji és havasi tájon szórványosan. — Vurfu-Kreminyisu a Bihar havastól éjszagnak [Simk. Term. Füv. V, 50]. Valye-Renaszkánál a Retyezát alatt [!Heuff, ZBG. VIII. 156] és Burlea, Galbin a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 83], Dragozán-Commando [Baumg. ap. Fuss Trans. 424], Pareng [!Csató OBZ. XXIV. 253], Szurul [Baumg. En. III. 342], Falkenstein Árpáshavasai [!Fuss Alt. Arch. II. 356], Butyán [Fuss Trans. 424], Bráza kőszirte [Kotschy ZBG. III. 272].

+ *Specularia Speculum* L. spec. (1753) 168 sub *Campanula*, et *Sp. hybrida* L. l. c. sub *Campanula*: coluntur solum. Csupán kertiek.

321. *Adenophora* Fisch. in Mem. Mosq. VI. 165.

1259. **A. infundibuliformis** DC. Monogr. Camp. (1830) 359 pro var. *A. liliæfoliae*. — [*Campanula liliifolia* Baumg.* En. I. 148 et Auct. Trans. — non L. spec. (1753) 165: stirps nam Linnaeana ex DC. l. c. tab. I. habet corollam exacte campanulatam, quum nostra semper infundibuliformem. — *Adenophora stylosa* Schur En. 432, — non Lam., cujus stirps genuina habet folia caulina cordato-ovata petiolo tereti longo instructa — *A. suaveolens* Auct. Trans.]. — Erdők szélén, cserjés füves helyeken, kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos. Torda [!Baumg. l. c.], Boós. Ajton [Freyh Közlem. XIII. 96], Poplaka [Fuss Alt. Arch. II. 356], Kisdisznód, Nagyszeben. Nagycsűr [!Fuss Trans. 424], Morgonda [Baumg. l. c.], Magyar-Nemegye [Porc. En. 38].

var.) **A. edentula** Simk.: laciniis calycinis integerrimis, edentulis. — [*A. Lamarckii* Janka Linn. XXX. 590, — non Fisch., cujus stirps genuina ex DC. Monogr. Camp. 357 «stilo longitudine corollæ» prædita est, quum nostra habet stylum exsertum. — *A. stylosa* Simk. Magy. Növ. Lap. III. 52, — non Lam.]. — Ugyanazon helyeken mint az előbbi, különösen: Malomvölgy Kolozsvárnál [!Janka l. c.], s a Bükkön ugyanott [!], Homoródfürdő [Barth exs. !].

+ *Campanula verticillata* Pall. apud Brassó indicata [Lurtz Verh. sieb. Ver. V. 147] colitur solum; non admittenda. — Kerti növény.

322. *Campanula* L. gen. n. 218.

1260. **C. alpina** Jacq. En. (1762) 36; 210. — [*C. alpina* L. spec. (ed. 1763) 1669; Baumg.* En. I. 153. — *C. barbata* Baumg.! En. I.

153 et Auct. Trans., — non L.]. — Havasok sziklás füves helyein. — Rettyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Dialu-Stirpu [Fuss VSV. XV. 117], a Szurultól kezdve az egész Fogarasi hegylánczat havasain [! Baumg. l. c.], Bucsecs, Keresztényhegység, Kőhavas, Teszla, Piroksa, Rodna havasai [! Baumg. l. c.], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

1261. **C. Sibirica** L. spec. (ed. 1753) 167. — [C. sibirica Baumg.* En. I. 154. — C. spathulata Fuss Alt. Arch. II. 356, — non W. et K. — C. divergens Simk. Magy. Növ. Lap. II. 148, — non Willd.]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon egész Közép- és Dél-Erdélyben. Hiányzik a Biharhegységben, de meg van az Aranyos völgyében és Padság hegyein [!]. — Éjszak-Erdélyből nem ismeretes és éjszak felé a következő helyek teszik terjedésének határát: Kolozsvár [! Landoz I. 11], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 95], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 22], Székelykő [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 22]. — Déván fehér virággal is láttam.

1261. b. **C. divergens** Willd. Enum. (1809) 212. — [C. spathulata W. et K. Icones III. (1812) tab. 258; Baumg.* En. I. 154]. — Magasabb hegyvidékek, főképp havasadjak sziklás hegyein. — Kecskekő [Schur VSV. X. 76], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XIII. 329] így Zernyest felett a Propasta felé [!], Piroksa, Tejköhavas [Baumg. l. c.], Ócsém [Schur! ÖBZ. VIII. 23].

† *C. Medium* L. spec. (1753) 167: colitur. — Kerti.

† *C. lingulata* W. et K. — E flora Transilvaniae tollenda, nam in herbario Schuriano lemburgiensi mystificatione modo «ad Marosnjvár lecta» asservatur.

1262. **C. Grossekii** Heuff. in Flora XVI. (1833) 353. — [C. Grossekii Schur* En. 434]. — Szikár napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Gynlafelérvár, Szászsebes, Zám [Schur l. c.], Kozolya hegy [! Janka Közlem. XII. 180], bőven Déva hegyein, így a Várhegyen, Szárhegyen és Deczebalon; Haró hegyei; Vajda-Hunyad Várhegyén [!].

1263. **C. Transsilvanica** Schur! Sertum (1853) n. 1824 (solum nomen); Schur ap. Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 155 (descriptio). — [C. thyrsoides Baumg.* En. I. 152, — non L. spec. (1753) 167. — C. capitata Schur! Verh. sieb. Ver. III. 88, — non Sims.]. — Havasok sziklás füves helyein. — Szkerisora a hármashatáron, a Rettyezát alatt a To-zlatói tónál [Heuff.! ZBG. VIII. 155], Albote [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Bucsecs, Csnákás [Baumg. l. c.].

1264. **C. macrostachya** Kit. in Willd. Enum. (1809) I. 213. — [C. multiflora W. et K. Icones III. (1812) tab. 263; Schur* Sertum n. 1821]. — Szikár parlag helyeken, főképp szőlők közt. — Kolos, Boós, Virágosvölgy [? Freyh Közlem. XIII. 95], Boicza felett a Verestoronyszorosnál [Schur En. 436, — sed in herbario ejus deest].

1265. **C. Cervicaria** L. spec. (ed. 1753) 167. — [C. Cervicaria Baumg.* En. I. 152. — C. longifolia Schloss. et Vuk. Öst. bot. Zeit.

IV. (1854) 146]. — Hegyek kaszálóin s cserjés füves helyein az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

1266. *C. glomerata* L. spec. (ed. 1753) 166. — [*C. glomerata* Baumg.* En. I. 151. — *C. desertorum* Janka! Linn. XXX. 589. — *C. aggregata*, *C. congesta*, *C. elliptica*, et *C. speciosa* Cetz! Erd. Muz. VI. 12, et Auct. Trans.]. — Hegyek kaszálóin s cserjés füves helyein az egész terület mezei táján a havasalji tájig.

1267. *C. latifolia* L. spec. (ed. 1753) 165. — [*C. latifolia* Baumg.* En. I. 149. — Magasabb hegyvidékek erdeinek szélein a hegyi tájon. — Hidegszamos [Landoz II. 33, Torda városerdeje [Wolff MNL. I. 62], Gyulafehérvárt a Sajgó hegy nyílásában [Cserni Gyulaf. 20], Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [! Hazsl. Közlem. X. 22], Szászváros, Falkenstein, Lotrioná völgy, Kisdisznód [Fuss Trans. 419], Keresztesi üveghüta, Pojána a Keresztényhavas alatt [Schur En. 436], Czenkhegy Brassónál [Winkler ÖBZ. XV. 47], Rozsnyó, Bálványos, Büdös, Lövete, Rodna hegysége [Baumg. I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 419], Gárcsinvölgy és Zajzonvölgy Hétfalunál [!].

1268. *C. Trachelium* L. spec. (ed. 1753) 166. — [*C. Trachelium* Baumg.* En. I. 151. — *C. urticaefolia* Schmidt Böem. II. 75; Baumg. En. I. 149. — *C. oligantha* Schur! En. 436]. — Hegyvidékek erdeinek és cserjéseinek nyílt helyein és szélein a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 93], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 11], Kolos, Berkenyes, Szericza Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 95], Torda [! Ersei Tord. 37], Tilalmas Toroczknál, Szerkisora jégbarlangjánál, Vidránál az Aranyos mentén, Verespaták, Abrudbánya, Csernyicza, Déva [!], Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [Simk. Közlem. XV. 580], Szt-György-Válva [Csató Erd. Muz. VI. 22], Székácsvölgy [Csató Székács 266], Nagycsűr, Szászujfal, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Götzenberg, Giresau [Fuss Trans. 418], Bulla, Árpás [Schur En. 437], Brassó [! Schur VSV X. 205], Medgyes, Baromlaka, Nagyselyk, Szászcsanád, Hosszúaszó [Barth! VSV. XVIII. 86], Segesvár [Baumg. I. c.], Udvarhely, Ditro [Fuss Trans. 418], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Besztercze [Herzog Bistr. 31], Rodna hegysége [! Baumg. I. c.], Gáncs [Cetz Erd. Muz. VI. 12].

1269. *C. rapunculoides* L. spec. (ed. 1753) 165. — [*C. rapunculoides* Baumg.* En. I. 150. — *C. trachelioides* Schur Sertum n. 1828; En. 437]. — Erdők cserjések nyílt füves helyein a mezei és hegyi tájon az egész területen.

1270. *C. bononiensis* L. spec. (ed. 1753) 165. — [*C. bononiensis* Baumg.* En. I. 150. — *C. tenuiflora* Schur! En. (1866) 438. — *nam folia in stirpibus Schurianis "subtus scabra" qualia Linnæus stirpis suæ indicat, — nec tomentoso-cana. — C. Tauscheri* A. Kern. ÖBZ. XXI. (1871) 47. — *C. ruthenica* Schur Sertum n. 1829. — non MB. Taur. Cauc. I. 151]. — Szikár dombokon, parlagokon, szőlők közt, erdők és cserjések szélein a mezei tájon. — Csucsá [!], Kolozsvár, Mezőség [! Baumg. I. c.], Kolos, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy és Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 95], Torda [Ersei Tord. 37], Gerendi függő [!],

Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 20], Kozolya hegy Déva vidékén [!], Déva, Feredőgyógy, Szászcser [Fuss Trans. 418], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 22], Koneza [Csató Székács 266], Nagycsűr, Kakasfalva, Dolmány, Szászujfalu [Fuss Trans. 418], Kistorony, Szelindek, Szt-Erzsébet, Porcesd felett a Szurul alján [Schur En. 437—8], Medgyes, Tűr [Barth VSV. XVIII. 86], Hosszúaszó [Barth ap. Fuss VSV. XIX. 208], Segesvár [Baumg. l. c.], Brassó [! Schur En. 437], Borszék [Salzer Reiseb. 81].

var.) **C. cana** Simk.: foliis subtus velutino molliter pubescentibus canescentibusque. — [C. bononiensis Koch Syn. p. 538]. — Erdélyből nincs gyűjteményemben, de meg van a Maros mellékéről Rodna hegyeiről.

1271. **C. persicifolia** L. spec. (ed. 1753) 164. — [C. persicifolia Baumg.* En. I. 148, cum var. β) *grandiflora* Baumg.! — C. dasycarpa Kit. ap. Schultes Ost. Fl. I. (1814) 404. — C. persifolia β) *hispida* Fuss Trans. 420]. — Erdős cserjés helyeken az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

1272. **C. Rapunculus** L. spec. (ed. 1753) 164. — [C. Rapunculus Baumg.* I. 148]. — Erdők és cserjések napos nyílt helyein a mezei tájon szórványosan. — Borrév [Wolff MNL. I. 62], Kolozsvár, Szászváros, Nagyszeben, Brassó [Schur En. 439], Poplaka [Fuss Trans. 420], Medgyes, Tűr, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 87], Segesvár [Fro. Schässb. 46].

1273. **C. patula** L. spec. (ed. 1753) 163. — [C. patula Baumg.* En. I. 147. — C. neglecta Schur Sertum n. 1815. — C. Welandi Schur! En. 439; Feicht. Közlem. IX. 92, — non Heuff. — C. carpatica Téglás Tudósítv. I. 20; II. 10, — non Jacq.]. — Hegyvidékek kasszálóin, erdők és cserjések nyílt füves helyein az egész terület mezei és hegyi táján.

1273. **b. C. abietina** Grisb. Iter (1852) 333. — [C. Steveni Fuss* in Baumg. Mant. 14, et Auct. Trans., non MB. — C. patula b) *pauciflora* Roch. Ban. (1828) 42 tab. 6, — non C. pauciflora Desf. Choix de pl. Cor. (1808). — C. Rochelii Schur! Sertum n. 1817 (1853) solum nomen. — C. Raineri Salzer Reiseb. 323, nec alior]. — Összes havasaink havasaljai tájain. — Vlegyásza [!], Biharhavasok [! Kern. ÖBZ. XXII. 387], a Retyezát havasoktól a Bucecsig bőven [!], Keresztényhavasok [!], Fancsal-tető, Kereszthegy [Walz MNL. III. 68]. Rodna havasai [! Schur VSV. X. 138], Kőhavas, Gárcsinvölgy, Tatrangvölgy, Zajzonvölgy, Teszla, Csnák [!].

1274. **C. Carpatica** Jacq. Hort. Vind. I. (1770) tab. 57. — [C. carpatica Baumg.* En. I. 147. — C. reniformis Schur! En. 441. — Edrajanthus Kitaibelii et Wahlenbergia hederacea Salzer Reiseb. 323. — nec aliorum]. — Magas hegyvidékek sziklás helyein a mezei tájtól a havasaljai tájig. — Fogarasi havasok [? Primies Kárpát VII. 375], Zernyest [! Fuss Trans. 420], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 63], Brassó [! Andræ Bot. Zeit. XIII. 328], Keresztényhavas [! Fuss Alt. Arch. II. 356], Törösvár, Kőhavas [! Schur En. 440], Tömös [! Schur VSV. X. 209], Rozsnyó, Bucecs, Tejkőhavas, Piroksa, Teszla [! Baumg. l. c.],

Csukás [!], Büdös, Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 287 ; 22], Belbor [Fuss Alt. Arch. II. 356], Borszék, Rodna hegysége [! Baumg. I. c.]. — Indicatur etiam ad: Torda, Enyed, Kecskekő [Schur En. 440] sed locis his non nascitur. — Ez utóbbi helyekről tévesen van közölve.

1274/b. *C. turbinata* Schott Analact. (1854) 14. — [C. carpatica var. tomentosa Kotschy* Zool. bot. Ges. III. 140]. — Mészkőhavasok sziklás havasalji lejtőin. — Királykő a Vleduska felett [!], Keresztény-hegység [! Sigerus ap. Fuss VSV. VIII. 171], Csukás! [Kotschy I. c.], Büdös, Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 287, 293], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Piroska, Kőhavas [!].

1275. *C. pusilla* Haënke in Jacq. Collect. II. (1788) 79. — [C. pusilla Baumg.*! En. I. 146, — non Koch syn. ejus stirps ex diagnosi ad C. tyrolensem Schott! analact. 12 pertinet. — C. redux Schott! analact. 9; et C. modesta Schott! analact. 13. — C. Zoysii Schur En. 441, — non Wulf., ejus stirps genuina apud nos non nascitur. — C. caespitosa Schur En. 443, — nam stirps C. caespitosae genuina, in herbario Schuriano lembergiensi mystificatione modo solum ex alpinis Bucsecs et Királykő asservatur. — C. reflexa Schur! Verh. sieb. Ver. II. (1851) 171; Schur En. 441. — C. minutissima Schur Sertum n. 1808, — seu C. venusta Schur! En. 442]. — Havasok sziklás vagy törmelékes tetőin. — Ordenkusa völgye és Vidra hegyei a Biharhegységben [? Kern. ÖBZ. XXII. 385], Retyezát hegységben a Kuszturákon [Csató Erd. Muz. IV. 83], s a Zanogánál [Hazsl. Közlem. X. 22], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171 sub C. reflexa], Királykő [! Fuss Trans. 416], Bucsecs [! Fro. VSV. VI. 199], Keresztényhavas [!], Teszla, Sztruniora, Haita, Pietroszul [Baumg. I. c.], Rodna havasai [Czetz Erd. Muz. VI. 12], így a Korongyison [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 170 sub C. redux]. — Baumg. En. I. 146. lapján Talmács mellett is jelzi, ott azonban nem terem [Fuss Trans. 416].

1276. *C. lanceolata* Lap. Hist. Abr. (1813) 105. — [C. pulla Baumg.*! En. I. 146, et Auct. Trans., — non L. — C. pseudopulla Schur En. 441, ex loco natali, non ex herbario ejus lembergiensi, ubi sub hoc nomine vera C. pulla L. asservatur, quae verum apud nos non nascitur. — C. linifolia Baumg.*! En. I. 147 quoad plantam subalpinam. — C. Baumgartenii Schur! Verh. sieb. Ver. III. 88; En. 444, Fuss Trans. 416. — C. Hostii Czetz! Erd. Muz. VI. 12; Schur! En. 445; Porc.*! En. 37, — non Baumg. — C. rotundifolia γ) multiflora Porc.*! En. 37. — C. hirta et C. multiflora Czetz! Erd. Muz. VI. 12, — nec aliorum. — C. lanceifolia Schur Verh. sieb. Ver. II. 171; Grisb. Iter n. 197; André Bot. Zeit. VIII. 327, — non Koch. — C. napuligera Schur! En. 444]. — Havasalji vidékek erdeinek nyílt helyein s kaszálón helyenként a havasi tájig bőven. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [Simk. Term. Fü. V. 50], Tranýis Sebesvár-alja [!], a Biharhavas csúcsa alatt [! Kern. ÖBZ. XXII. 385] és Vidra felett a Kukurbeta felé [!], Retyezát havasok [Simk. Közlem. XV. 579], Pareng [Barth herb.], Dusi szoros [Ormay exs. !], Resinár [Fuss! Trans. 417 sub C. Hostii], Götzemberg [Baumg. En. sub C. linifolia], Préshe [Schur En. sub C. Hostii], Fedeläse [Sigerus ap. Fuss Trans. 415 sub

C. pulla], Szurul [Baumg. l. c.], Kerezesora havasai [! Schur En. sub *C. Hostii*], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88 sub *C. Baumgartenii*], Ucsa-mare [Baumg. herb. !], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171 sub *C. Hostii*], Királykő, [! Schur En. sub *C. napuligera*], Keresztényhegység, Kőhavas, Rodna havasai [! Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23 sub *C. Baumgartenii*], Bucsecs, Bolnokhegy Hétfalunál, Zajzon-völgy[!].

1276/b. **C. Hornungiana** Schur*! En. (1866) 442. — *Dignoscitur a praecedente foliis caulinis «ovato ellipticis petiolatis».* = Szálonként az előbbi társaságában. — La patruczest a Bihar alatt [!], Királykő [! Schur l. c.], Obunujvölgy Brassónál és a Pojána a Keresztényhavas alatt [!].

1276/c. **C. arcuata** Schur*! Verh. sieb. Ver. X. (1859) 138; En. 445. — [*C. rhomboidalis* seu *C. Bielzii* Schur Sertum n. 1812, — *solum nomen.* — *C. lanceolata* var.) *pubescens* Simk. Term. Füz. V. 50, — non *C. pubescens* Schmidt Bohem. n. 167]. — Árnyas sziklás helyeken a hegyi tájon. — Árpás havasai [Schur En. 445], Obunuj völgy Brassónál szálonként [Simk. l. c.], Öcsém [Fuss Trans. 418], Ünőkő [Schur VSV. X. 138], Cziblesz [Schur En. 445].

1277. **C. Scheuchzeri** Vill. Prosp. (1779) 22. — [*C. Scheuchzeri* Fuss* ap. Baumg. Mant. 12. — *C. valdensis*, *C. uniflora* et *C. monantha* Schur Sertum n. 1810; En. 443; Fuss Trans. 417]. — Havasok sziklás füves helyein. — Biharhavas [Kern. ÖBZ. XXII. 385], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Frumósza, Szurul [Fuss Bericht 20], Vurfu-Moasi, Csorte, Avrisel, Negoj [Fuss Trans. 417], Árpás havasai [Fuss in Baumg. Mant. 12], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Bucsecs [! Fuss Trans. 417], Pietrille rosie és Pietrille askuczite [Fuss in Baumg. Mant. 12], Rodna havasai [! Schur VSV. X. 138, 148], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

1278. **C. consanguinea** Schott! Analect. (1854) 8. — [*C. carnica* Schur* VSV. II. 171, et ap. Grisb. Iter n. 199, et Auct. Trans. — non Schiede. — *C. linifolia* Baumg. En. I. 147 pro p.; et Auct. Trans. — non Wild. spec. I. 893. — *C. Baumgartenii* Czetz! Erd. Muz. VI. 12. — *C. Scheuchzeri* β) *dacica* Porc.! En. (1878) 37. — *C. excisa* Salzer Reiseb. 323; Schur En. 441, — *ex locis natalibus*, nam *stirps typica Schleicheriana* apud nos non nascitur. — *C. Scheuchzeri* *d*) *stenophylla*, et *e*) *Kladniana* Schur! En. 443. — *C. rotundifolia* *a*) *alpina*, et *b*) *angustissima* Schur! En. 444]. — Havasok és előhegyeik szikla résein, főkép a havasalji tájon. — Biharhegységben az Ordenkusa völgyben, a Csepilor völgyben, Subt-pietra-biheri, Piatra-Struczu Vidránál. Vulkán hegy, Retyezát havasok [!], Csorte [Fuss Trans. sub *C. carnica*], Kerezesora havasai így a Bulla vizesésénél [Schur En. 442 sub *C. Carnica*], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171] így Bráza kőszirtén [Andræ Bot. Zeit. XIII. 327 sub *C. linifolia*], Bucsecs [! Schur En. 442], Persány [Schur VSV. X. 211 sub *C. tenuifolia*], Morgonda [? Baumg. l. c. sub *C. linifolia*], Homorod-Almás barlangja [Fuss Trans. 417 sub *C. carnica*], Rodna hegysége [Czetz! l. c.; Porc.! l. c.].

1279. **C. rotundifolia** L. α) spec. (ed. 1753) 163. — [C. rotundifolia Baumg.* En. I. 146. — C. pseudo-valdensis Schur Sertum n. 1811; En. 444. — C. tenuifolia Fuss! Verh. sieb. Ver. XIX. 193; Schur En. 444], — Kaszálókon és sziklákon a mezei tájon. — Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 93], Bánffy-Hunyad [Bielz ap. Schur En. 444 sub C. pseudovaldensis], Kolozsvár [? Landoz I. 11], Bányabükki völgy [! Wolff MNL. I. 62], Kolos, Boós, Berkenyes, Torda. Virágosvölgy, Botoromvölgy, Muntyle-mare hegység völgyei [Freyn Közl. XIII. 95], Székelykő [! Wolff MNL. I. 62], Tilalmas Toroczkonál, Padság hegyei [!], Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 20]. Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 22], Reteyzát hegység [? Csató Erd. Muz. IV. 83], Szászváros, Czibinjézer, Tomnatik, Dirsán Resinár felett, Szelindek, Nagycsűr. Rothberg, Vestény [Fuss Trans. 416], Giresau mellett a Kulbergen [!], Nagyszeben [! Schur En. 444], Medgyes, Kiskapus, Kisselyk, Hosszúaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 86], Segesvár, Bene, Törösvár, [Freyn Közlem. XIII. 95], Brassó [Schur En. 444], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Rodna hegyvidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 12; Pore. En. 37]. — Indicatur porro in locis sequentibus alpinis: Negoj, Csorte, Domna völgye [Fuss Trans. 416], Mirie [Fro. VSV. VII. 125], Teszla, Csukás [Kotschy ZBG. III. 139, 140], Pietrille aszkuezite [Fuss Trans. 416]; sed in alpinis nostris pro C. rotundifolia L. α), C. consanguinea Schott substituitur. — Havasainkon a C. consanguinea helyettesíti a C. rotundifoliat, ezért havasi lelőhelyei nem valószínűek.

var.) **C. dentata** Schur En. (1866) 444. — [C. Hostii Baumg. En. III. (1816) 342 ex locis natalibus. — non ex herbario ejus. — C. rotundifolia var. lancifolia Koch Syn. pro p. — C. Hostii Freyn! Közlem. XIII. 95]. — Kaszálókon cserjés füves helyeken a mezei tájon. Kolozsvárt a Malomvölgyben [!]. Csölthegy Ajtonnál [Freyn Közlem. XIII. 95], Maros-Némethi, Déva [Baumg. l. c.], Vizakna [Schur l. c.], Nagyszeben [!].

var.) **C. velutina** DC. Fl. Fr. V. 432; Koch Syn. ed. III. 406. — Kolozsvárt a Malomvölgyben [!].

† **C. crassipes** Heuff. Öst. bot. Zeit. VIII. 27. — Plesuhegy Csucsánál [? Feicht. Közlem. IX. 93], Magyar-Nemegye [? Pore. En. 38].

LI. *Vacciniaceae* DC. Theor. Elem. I. 216.

323. *Vaccinium* L. gen. n. 483.

1280. **V. Myrtillus** L. spec. (ed. 1753) 349. — [V. Myrtillus Lichenf.* ap. Ziegler de Re Sylv. 30; Baumg. En. I. 329]. — Hegyi és havasalji erdőkben. — Kolozsvár [Landoz I. 11], Tordahasadéka [Wolff MNL. I. 62], Padság hegyei, Muntyle-mare [! Freyn Közlem. XIII. 106], Hallerhavasok [Ercsei Tord. 14], Bihar, Kukurbeta, Gejna, Szerisora jégbarlangja, Vidra [! Kern. ÖBZ. XXIII. 16], Kalinyeasza [!], Detunata [! Filtsch. VSV. VIII. 151], Mluba-tó [Csató MNL. IX. 6],

Tibor felett a Kecskekő felé [!], Ruszka havas [! Hazsl. Közlem. X. 18], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászcserő felett a Szászsebesi víznél [Téglás Tudósítv. II. 10], Szászváros, Besinon, Kisdisznód, Götzenberg, Présbe, Tunszu Skoré felett [Fuss Trans. 425], Szurul [Baumg. I. c.], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Királykő [Schur En. 446], Éheskő Brassónál [Freyn. Közlem. XIII. 106], Bucsecs, Keresztényhegység, Teszla, Büdös, Bálványos, Szt-Anna-tó [Baumg. I. c.], Hargitta [Fro. VSV. VIII. 103], Görgényi üveghuta [Fuss Trans. 426]. Bükkhavas Borszéknél [Walz. MNL. III. 69], Haita, Sztruniora Pietroszul, [Baumg. I. c.], Rodna havasai [Schur ÖBZ. XI. 45], Kőhavas, Csukás [!], bőségesen a Kukojszáson [!].

1281. **V. uliginosum** L. spec. (ed. 1753) 350. — [V. uliginosum Baumg.* En. I. 330]. — Havasok és előhegyeik legelőin. — Csepilor völgy a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XXIII. 16], Biharhavas, Kukurbeta: Retyezát havasokon így a Zennánál s a Bukurán bőven [!], Stráza, Vulkány [Baumg. I. c.], Frumósza, Besinon, Présbe, Dialu-Stirpa [Fuss Trans. 426]. Folte Vurfu-Moasi, Szurul [Baumg. I. c.], Csorte [Fuss I. c.], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Bucsecs [! Schur En. 446], Büdös, Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 287; 21], Hargitta, Rodna havasai [Baumg. I. c.], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Kőhavas, Csukás [!].

1282. **V. Vitisidaea** L. spec. (ed. 1753) 351. — [V. Vitis-Idaea Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 30; Baumg. En. I. 330]. — Magasabb hegyeken előhavasokon és havasokon. — Kolozsvár [Landoz II. 33], Hallerhavasok [Ercsei Tord. 13], Padság hegyei [!], Mluha tó [Csató MNL. IX. 6], az egész Biharhegységben a havastetőkig s innen az előhegyekig [! Kern. ÖBZ. XXIII. 17], Detunata [!], Ruszka havas [! Hazsl. Közlem. X. 18], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Rood [Fuss Trans. 426], Czibinhavasok [Baumg. I. c.], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Barcaság havasai [! Baumg. I. c.], így a Bucseesen [! Kotschy ZBG. III. 136] s a Királykövön [! Andrae Bot. Zeit. XIII. 701], Csukás! [Kotschy ZBG. III. 140], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Szt-Anna-tó, Hargitta, Lövete [Baumg. I. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 21], Görgényi üveghuta [Fuss Trans. 426], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Rodna havasai [! Baumg. I. c.], Kőhavas [!], bőven a Kukojszáson [!].

1283. **V. Oxycoccus** L. spec. (ed. 1753) 351. — [Schollera paludosa Baumg.* En. I. 330]. — Oxycoccus palustris Pers. Syn. I. 419]. — Havasok s magasabb hegyek lábain. — Mluha tó [Csató MNL. IX. 6], Valye-ibucu [Kern. ÖBZ. XXIII. 17], tovább La-grope és Kalinye-ásza a Biharhegységben [!], Magyar-Valkó [Fuss Trans. 426], Lövete, Oláhfalv, Kukojszás! [Baumg. I. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287, 291], Borszék [Fuss C. Arch. 396], Veres Borszék [Andrae Bot. Zeit. XIII. 701], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 18], így Cosna mellett [Porc. En. 39].

LII. *Ericaceae* Desv. Journ. Bot. 1813 p. 28.324. *Andromeda* L. gen. n. 549.

1284. **A. polifolia** L. spec. (ed. 1753) 393. — [A polifolia Baumg.* En. I. 367]. — Magas hegyek lábain. — Valye-ibucu [Kern. ÖBZ. XXIII. 17] valamint La grope és Kalinyeásza a Biharhegységben [!], Lövete, Oláhfalu, Kukojszás! [Baumg. l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 29], Rodna hegységén [Czetz Erd. Muz. VI. 10] így Cosnánál [Pore. En. 39].

† *Ledum palustre* L. Keresztényhegység [J. Kl. in Sieb. Quartalschrift III. (1793) 104]. — Talán *Andromeda* polifoliát látott az illető «J. Kl.», mely a *Ledum*-ra sokban emlékeztet és a Keresztényhegységtől nem nagy távra eső Büdös hegységen előfordul.

† *Arctostaphylos alpina* (L.). — Bucsecs, Csukás [Baumg.* En. I. 368, — sed in herbario ejus e locis transsilvanicis desideratur, nec recentius ab ullo scrutatori in Transsilvania lecta].

† *Arctostaphylos Ura-Ursi* (L.). — Czibinhavasok [Bock ap. Fuss Trans. 427], Bucsecs, Teszla, Csukás [Baumg.* En. I. 368, — sed in herbario ejus e locis transsilvanicis desideratur].

325. *Calluna* Salisb. in Transact. Linn. VI. 317.

1285. **C. vulgaris** L. spec. (ed. 1753) 352 sub *Erica*. — [*Erica vulgaris* L.; Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 30; Baumg. En. I. 331. — *Erica cinerea* Schur En. 447, — nec alior]. — Hegylaposokon és csorvás szikár helyeken a mezei tájtól a havasalji tájig. — Tranvis és Sebesvárálja közt a Vlegyásza hegységben [!], Valkó [Baumg. l. c.], Meregyo [Bielz VSV. III. 174], Piatra-arsza [Fuss Trans. 428], Kolozsvár [Landoz I. 11], Gergelő, Bulujasza és Timpane Asszonyfalvi havasok [Ercsei Tord. 69], Padság pataka, Kalinyeásza és La-grope a Biharhegységben [!], Verespatak [Lerchenf. l. c.], Abrudbánya, Zalathna [Fuss Trans. 428], Déva [Téglás Tudósítv. I. 20], Verestoronyszorosa mentén [! Lerchenf. l. c.], Bucsecs, Büdös [Schur En. 447], Nagy-Rakottyá, Szöcs-Pál, Csernika-patak [Baumg. l. c.], Borszék [Fuss Trans. 428].

† *E. Tetralix* L. spec. (ed. 1753) 353. — Tusnád mellett a Kukojszáson [Baumg.* En. I. 332, — sed in herbario ejus deest].

† *E. carnea* L. spec. (ed. 1753) 355. — Bráza kőszirte [Baumg.* En. I. 332 sub *E. herbacea* L., — sed in herbario ejus deest].

326. *Bruckenthalia* Reichb. Germ. Exc. (1831) 413.

1286. **B. spiculifolia** Salisb. in Transact. Linn. soc. (1802) 324 sub *Erica*. — [*Menziesia Bruckenthalii* Baumg.* En. I. 333. — Men-

ziesia spicata Eresei Tord. 105. — Gombos-Hanga Eresei Tord. 69. — *Erica carnea* Landoz! I. 11, seu *Erica herbacea* Landoz II. 33]. — Magasabb hegyek füves vagy cserjés oldalain s tetőin a hegyi tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvár [Landoz I. c.], Gergelő, Buhujasze és Timpanye havasokon Asszonyfalva felett [Eresei I. c.], Muntyle-mare, Szerica Padságnál [Freyn Közlem. XIII. 106], Ruzska havas [! Heuff. ZBG. VIII. 157], Retyezát havasok s az egész Czibinhegységben bőven [! Baumg. I. c.; Fuss Trans. 428], Poltinei a Szászsebesi völgyben [Fuss Trans. 428], Porcesd [Andræ Bot. Zeit. XIII. 702], Freck [Fro. Arch. 142], a Szurultól [Baumg. I. c.], a Mirie havasig [Fro. VSV. VII. 125], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88] az Ucsa-mareig [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Vurfu-Luci, Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. I. c.], Királykő Keresztényhegység [! Fuss Trans. 428], Brassó hegyei [Schur En. 447], Volkány [Andræ Bot. Zeit. XIII. 702], Öcsém [Schur En. 447], Ünökő [Schur VSV. X. 139, — sed ibidem recentius non inventa].

327. *Azalea* L. gen. n. 212.

1287. **A. procumbens** L. spec. (ed 1753) 151. — [A. procumbens Baumg.* En. I. 143]. — Havasok tetőin és gerinczein. — Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV, 83], Besinou [Fuss! VSV. XIV. 201], Folte, Vurfu-Moasi, Szurul [Baumg. I. c.], Csorle [Fuss Trans. 429], Árpás havasain bőven [! Schur VSV. III. 88], Dregus havasain a Szombati völgy felett [Kotschy ZBG. III. 274], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Cordon de la Schmidt, Vurfu-Luci, Bucsecs! Kőhavas [Baumg. I. c.], Keresztényhegység [Fuss Trans. 429], Szerecsentető az Ilvai hegységben [Nagy ap. Eresei Tord. 17], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 21], Rodna havasai [! Baumg. I. c.].

328. *Rhododendron* L. gen. n. 548.

1288. **Rh. Kotschyi** Simk. — [Rh. alpinum Lerchenf.* ap. Ziegler de Re Sylv. 30, solum nomen, et certe ex *Ledo alpino* Bauh. derivatum. — Rh. ferrugineum Baumg. En. 366 et Auct. Trans., — non L. — Rh. myrtifolium Schott et Kotschy in Bot. Zeit. IX. (1851) 17, — non Lodd. Bot. Cab. tab. 908 (1818—24), cujus stirps Hispaniam incolit, et suadente Lodd. hybridum inter Rh. hirsutum et Rh. punctatum]. — Havasaink sziklás lejtőin és tetőin bőven. — Retyezát havasok [! Fuss Arch. I. 102] Pareng havasok [!], Frumósza, Dialu-Stirpu [Fuss Arch. I. 102], Besinou, Présbe [Fuss Trans. 429], Szurul, Sztrunga-Draculuj [Baumg. I. c.], Vurfu-Moasi, Negoj [Fuss Arch. I. 102], Csorle, Plaju-Czeri, Puha, Albote, Lajta forrás vidéke, Domna völgye, Bulla völgye, Butyán [Fuss Trans. 429], Árpás havasai [bőven! Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 171], Vurfu-Luci, Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. I. c.], Szombati völgy Dregus havasain, Királykő [! Kotschy ZBG. III. 274; 65], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 429], Hargitta, Rodna havasai [Baumg. I. c.], Csukás [!].

† *Rh. hirsutum* L. spec. (ed. 1753) 392. — Bucsecs [Baumg.* En. I. 366, — sed in herbario ejus deest].

† *Rh. Chamaecistus* L. l. c. — Dregus és Alsó-Vist havasain [Baumg.* En. I. 366, sed in herbario ejus deest].

LIII. *Hypopityaeae* Klotzsch.

329. *Pyrola* L. gen. n. 554.

1289. *P. chlorantha* Swartz in Vet. Acad. Handl.; 1810 p. 190. t. 5. — Hegyvidékek sziklás erdeiben, így a Csomád hegyen Tusnád felett 1000 met. magasságban [!].

1290. *P. rotundifolia* L. spec. (ed. 1753) 396. — [P. media Baumg.*! En. I. 363, — tam ex locis natalibus quam ex herbario ejus et descriptione; etiam aliorum Auct. Trans., non Sw., — *P. chlorantha* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 291, — non Sw.]. — Árnyas hegyi erdőkben főképp bükkösekben. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 11], Rosia a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 83], Szt-Erzsébet, Kisdisznód, Götzenberg, Giresau, Kornetzel [Fuss Trans. 430], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 87], Segesvár, Udvarhely, Lövete, Szépviz, Hargitta, Brassó [Baumg. l. c.], Teszla [Fuss Trans. 430], Szt-Anna-tó a Büdös alján [Schur ÖBZ. 291; 293], Balán és Szt-Domokos közt, Maros forrása [Schur En. 449], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Laposnya (Nagy ap. Ercei Tord. 90), Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 430], Beszterce [Herzog Bistr. 31], Korongyis [Schur VSV. X. 148] s egyáltalán Rodna hegysége [Porc. En. 39], Sátor hegy [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Garcsinvölgy, Zajzonvölgy [böven!].

1291. *P. minor* L. spec. (ed. 1753) 396. — [P. minor Baumg.*! En. I. 364. — *P. rosea* E. B.; et Auct. Trans.]. — Árnyas erdőkben a hegyi és havasalji tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 11], Piatra-Strucu Vidránál [! Kern. ÖBZ. XXIII. 18], Götzenberg [Ormay exs. !], Mumma, Nagyszeben [Schur En. 450], Medgyes, Baromlaka, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező, [Barth VSV. XVIII. 87], Segesvár, Keresd [Baumg. l. c.], Hortobágyfalva [Fuss Trans. 431], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Keresztényhegység [!], Kukojszás [Schur VSV. X. 197], Szt-Anna-tó [Schur ÖBZ. VIII. 293], Görgényvidéken Üvegesúrnél s a Magurán [Walz MNL. III. 69], Laposnya [Nagy ap. Ercei Tord. 90], Rodna hegysége, Gáncs [Czetz! Erd. Muz. VI. 19], Csomádhegy Tusnádnál [!].

1292. *P. secunda* L. spec. (ed. 1753) 396. — [P. secunda Baumg.*! En. I. 364]. — Árnyas erdőkben a hegyi tájon. — Skericza Padságnál, Vulkán hegy, Ordenkusa hegy, Szkerisoránál [!], Szkerisora jégbarlangja, Vidra hegyei [! Kern. ÖBZ. XXIII. 18], Retyezát hegység [Hazsl. Közlem. X. 18], Medgyes, Barom-

laka, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 87], Götzenberg [Schur En. 450], Czibinijézer, Kisdísznód, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 431], Szurul [Baumg. I. c], Árpás havasai [Schur VSV. III 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Bucsecs [Kotschy ZBG. III. 138], Keresztényhegység [!], Lövete [Baumg. I. c.], Büdös [Schur VSV. X. 197], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Görgény vidékén a Magurán [Walz MNL. III. 69], Rodna hegységen [Porc. En. 39], Kőhavas, Donghavas, Csomádhegy [!].

1293. **P. uniflora** L. spec. (ed. 1753) 397. — [P. uniflora Baumg.* En. I. 365. — *Moneses grandiflora* Salisb. — *Pyrola verticillata* Schur Verh. sieb. Ver. III. 88]. — *Moneses brevicaulis* Schur Sertum n. 1865]. — Hegyi erdőkben a hegyi és havasalji tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 11], Skericzta Padságnál, Piatra-Biheri a Biharhegységben [!], La-zsok nyereg a Kukurbetán [Kern. ÖBZ. XXIII. 18], Retyezáthegység [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Parenghavasok, Poltinei, Guraró, Dirsan, Présbe Plaju-Iván, Priszlop, Szurul, Plaju-Czeri [Fuss Trans. 431], Mirie [Fro. VSV. VII. 125], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 88], Bráza kőszirte [Andræ Bot. Zeit. XIII. 702], Bucsecs, Brassó [Schur En. 450], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Görgény vidékén a Fancesal tetőn [Walz MNL. III. 69], Ünökő [Schur VSV. X. 139] s egyáltalán Rodna hegysége [Porc. En. 39], Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

+ *P. umbellata* L. spec. 396. — (*Chimaphila umbellata* Nutt). — Büdös hegyen a Szt-Anna-tó felé [Baumg.* En. I. 365].

330. *Monotropa* L. gen. n. 536.

1294. **M. Hypopitys** L. spec. (ed 1753) 387. — [M. Hypopitys Baumg.*! En. I. 369. — *Hypopitys multiflora* Scop. Carn. I. 285. — M. Hypopitys β) *hirsuta* Roth. Tent. II. 462]. — Árnyas erdőkben főképp a hegyi tájon, hol *Carpinus*, *Quercus pedunculata*, *Fagus silvatica* és *Abies*-ek gyökerein élősködik. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 11], Plesu hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 94], Tilalmas Toróczkónál [!]. Szászváros, Hermány, Götzenberg, Spatje-Tataruluj Frecknél [Fuss Trans. 431], Mirie [Fro. VSV. VII. 124], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 87], Segesvár, Lövete, Oláhfaln [Baumg. I. c.], Brassó Predeal [Fuss Trans. 431], Simonvölgy Töresvárnál [Freyh Közlem. XII. 107], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 431], Besztercze [Herzog Bistr. 31], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

1294/b. **M. Hypophegea** Wallr. Sched. (1822) 191. — [M. Hypophegea Schur* Sertum n. 1868. — M. glabra Bernh. in Reichb. Germ. Exc. (1831) 411; DC. Prodr. VII. (1839) 780]. — Hegyi erdőkben. — Munma Zood felett [Schur En. 451].

LIV. *Oleaceae* Lindl. Key to Syst. Bot. 67.331. *Ligustrum* L. gen. n. 18.

1295. **L. vulgare** L. spec. (ed. 1753) 7. — [L. vulgare Lerchenf.* ap. Ziegler de Re Sylv. 28; Baumg. En. I. 15]. — Erdőkben, cserjésekben, gyepűkön az egész terület mezei táján közönséges.

332. *Syringa* L. gen. n. 22.

1296. **S. vulgaris** L. spec. (ed. 1753) 9. — [S. vulgaris Lerchenf.* ap. Ziegler. de re sylv. 28; Baumg. En. I. 16]. — Széltében tenyész-
tik, de vadon is terem a következő helyeken: Csáklyaikő [Pávai ap. Fuss Trans. 432], Alsó- és Felső-Grohót közt Körösbányától éjszakra [Bielz ap. Fuss VSV. XIV. 202], Vajda-Hunyadtól Runkig az egész hegyvidéken bőven [! Lerchenfeld l. c.], mészsziklákon Ponorics-nál [Bielz ap. Fuss Trans. 432; Csató Erd. Muz. VI. 22], Csetatye-boli és Thaja szakadék Petroszény mellett [Fro. Karp. 135], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95, et ex verbis incollarum Medgyesiensium], Csikszék [Schur ÖBZ. VIII. 19], így Öcsém [Schur VSV. X. 178].

1297. **S. Josikaea** Jacq. Fil. in Reichb. Iconogr. VIII. (1830) 32 tab. 780 f. 1049! — [S. Josikaea Jacq. Fil. in Versamml. deutscher Naturf. und Aerzte den 20. Sept. 1830 zu Hamburg; in flora XIV. (1831) I. 67, 399; in Reichb. Germ. Exc. II. (1831) 432. S. prunifolia Kit. Msc. in Borb. Term. Fü. VIII. (1884) 75]. — Csáky Rozalia grófnő férjezett Jósika* báróné küldte e növényt Nagysebes vidékén levő birtokairól BÁRÓ JACQUIN-nak, ki azt Jósika báróné tiszteletére nevezte el. — Terem magas hegyvidékek folyói s patakai mentén sziklás nedves helyeken. — Csucsá [Simk. Term. Fü. V. 44], Nagysebes [Comes Josika* ap. Jacq. Fil. l. c.], Nagysebes és Székelyó közt [Baumg. Mant. 2], Melegsámos [Landoz I. 11], bőven a Bihar-hegységben az Aranyos mentén Albáktól Felső-Szkerisoráig, vagyis Felső-Girdáig [!], Bujsfalu [Janka Term. Fü. VIII. 313].

333. *Fraxinus* L. gen. n. 1160.

1298. **F. Ornus** L. spec. (ed. 1753) 1057. [F. Ornus Baumg.* En. I. 42. — Ornus europea Pers. Syn. I. 9]. — Sziklás meleg hegyeken a mezei tájon, helyenként egész erdő részleteket alkot, így Déva, Vajda-Hunyad és Govasdia környékén. — Turi hasadék [Landoz I. 11; II. 33], Koppánd hasadéka [Ercsei Tord. 89], Torda hasadéka [! Baumg. ap. Fuss VSV. XV. 120], Gvulafelhérvárt a Mamuton [! Rekert ap. Fuss VSV. XV. 120], Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Tyéj Zalattól délre [Filtsch. VSV. VIII. 153], Boicza és Nagyg az Érczhegységben bőven, Haró felett a Pankotai hegyeken szintén bőven [!], Maros-Sólymos, Maros-Némethi és Déva összes hegyei a Kozolyáig

[! Baumg. l. c.], Vajda-Hunyad [!], Govasdia [! Bielz VSV. XX. 41], Límpert [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 120], Hátszeg, Russ [Csató Erd. Muz. VI. 22], Lepusnik völgyenyílása a Retyezát hegységben [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Verestoronyszorosa mentén Boiczától a Lotiora völgy mellékeig [Fuss VSV. XV. 120], Czenkhegy Brassónál [! Freyn Közlem. XIII. 97], Töpehegy Alsó-Rákosnál [!]

1299. **F. excelsior** L. spec. (ed. 1753) 1057. — [F. excelsior Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 41]. — Hegyi erdőkben, és kultiválva, — az egész területen.

var.) **F. aurea** Willd. En. (1809) 1059; et **F. simplicifolia** Willd. spec. IV. (1805) 1098: sistunt varietates hortenses F. excelsioris L. [Confer.: Wenzig Bot. Jahr. IV. 178]. — Mindkettő kerti fajta.

1299. b. **F. oxycarpa** Willd. spec. IV. (1805) 1105. — [F. oxyphylla MB. Taur. Canc. II. (1808) 450; III. 645; Schur* Sertum n. 1871. — F. excelsior β) montana Porc. En. 39]. — Ültetvényekben és elvadulva az egész területen.

LV. *Asclepiaceae* R. Brown. in Wern. Soc. I. 12.

334. *Vincetoxicum* Mönch. Method. 317.

1300. **V. laxum** Bartling in Koch. Taschenb. (1844) 350 sub Cynancho. — [Asclepias Vincetoxicum Baumg.* En. I. 369 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 216, cujus stirps. genuina l. c. «foliis ovatis basi barbatis . . . racemis conglomeratis» dignota, in Transilvania non nascitur. — Vincetoxicum officinale et Cynanchum Vincetoxicum Auct. Trans.]. — Erdők szélén, cserjés helyeken, kaszálókon, sziklákon az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

+ *Asclepias Syriaca* L. spec. (ed. 1753) 214. — Hinc inde colitur. — Helyenként tenyésztik

LVI. *Apocynaceae* R. Brown. in Wern. Soc. I. 59.

335. *Vinca* L. gen. n. 295.

1301. **V. herbacea** W. et K. Icones tab. 9 (1799). — [V. herbacea Baumg.*! En. I. 172]. — Szikár napos füves dombokon, és szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Magyar-Nádas, Kara, Kolos, Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közl. XIII. 97], Torda [! Ersei Tord. 104], Szt-Gotthard [Janka Linn. XXX. 590], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 17], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 434], Székács-völgy [Csató Székács 266], Szerdahely, Szt-Erzsébet. Szászuifalu, Rothberg [Fuss! Alt. Arch. II. 357], Nagycsűr, Szelindek, Dolmány, Szászvevessződ, Erzsébetváros [Fuss Trans. 434], Tűr, Szászcsanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balázsfalva mellett s a köztük fekvő

vidéken [Barth VSV. XVIII. 87], Segesvár [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 32].

1302. **V. minor** L. spec. (ed. 1753) 209. — [V. minor Baumg.* En. I. 171. — V. major Baumg.! En. I. 172 et Auct. Trans. quoad stirpem spontaneam, — non L.]. — Árnyas erdőkben főképp a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 11], Szt-László [Ercsei Tord. 104], a Bilakon, Vajasd és Sárd közt egész erdő részeket von be tömöttén [!], Ordenkusa hegy a Biharhegységben [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXIII. 20], Déva [Téglás Tudósítv. I. 17], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 434], Székács-völgy [Csató Székács 266], Szerdahely, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 434], Kisdísznód völgye [Schur En. 453], Szt-Erzsébet, Dolmány, Vurpod, Berethalom, Medgyes, Segesvár [Baumg. l. c.], Tűr, Szászesanád, Nagyselyk, Medgyes, Hosszúaszó, Balászfalva mellett s a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 87], Brassó [Lurtz VSV. VII. 6], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 434], Besztercze [Herzog Bistr. 32], Rodna hegysége [Porc. En. 39].

LVII. *Gentianaceae* Juss. gen. 144.

336. *Menyanthes* L. gen. n. 202.

1303. **M. trifoliata** L. spec. (ed. 1753) 145. — [M. trifoliata Baumg.* En. I. 139]. — Vizenyős lápos laposokon s hegyoldalokon a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár mellett a Feketefalvi tavakban [Landoz! I. 11; II. 33], Torda [Baumg. l. c.], Egerbegy és Mezőcsán közt [Ercsei Tord. 44], Arany-polyáni réten [Wolff MNL. I. 62], Mluha tó [Csató MNL. IX. 6], Felső- és Alsó-Vidra közt, Nyegránál a Zmigyil völgyben, Szkerisoránál a Nagy-Aranfösvölgyében [!], Zalathna [Baumg. l. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 435], Talmács, Giresau, Freck [Fuss Trans. 435], Vestény [Fuss VSV. XVIII. 258], Nagyszeben, Ujgyháza, Segesd [Baumg. l. c.], Csicsóholdvilág [Salzer Reiseb. 205], Zernyest [Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Besztercze [Herzog Bistr. 32], Maros-Oroszfalu, Sztrimbu hegy, Ó- és Uj-Rodna, Cosna [Porc. En. 39], Kukojszás [!].

+ *Limnanthemum nymphoides* L. spec. (ed. 1753) 145 sub *Menyanthe*. — [Villarsia nymphoides Vent.; Sigerus ap. Baumg. Mant. 12]. — Állandó tavakban és úrtéri vizerekben. — Nagyszeben [Sigerus* l. c.; sed teste Fuss Trans. 435 recenter ibidem non nascitur], Mezőség, Kőhalom [? Schur En. 453].

+ *Chlora perfoliata* L. spec. (ed. 1753) 232 sub *Gentiana*. — Uj-Rodna, Kirlibaba [Baumg.* En. I. 328, — sed in herbario ejus deest, nec ab ullo scrutatori recentius inventa].

+ *Chlora serotina* Koch ap. Reichenb. Iconogr. III. f. 351. — Szászváros [? Schur* En. 454, — sed Schurius nunquam ad Szászváros ipse plantae collegit].

337. *Swertia* L. gen. n. 321.

1304. **S. perennis** L. spec. (ed. 1753) 226. — [S. perennis Baumg.* Mant. 19, — non Baumg. En. I. 190]. — Lápos kaszálókon a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Malomvölgyben [! Schur VSV, X. 105], Borszék [! Baumg. Mant. 19], Dragoiasze [? Fuss Trans. 435, sed ibidem Porcius frustra quæsivit: Porc. En. 40], Büdös, Tusnád [? Schur En. 455].

1304/b. **S. alpestris** Baumg. Mant. (1846) 19. — [S. perennis Baumg.* En. I. 190. — S. intermedia Schur Verh. sieb. Ver. X. 149. — S. obtusa Janka Öst. bot. Zeit. XIX. 74; Közlem. XII. 149, — non Ledeb.]. — Havasok lápos füves helyein. — Bucsecs [? Schur En. 456]; Rodna havasai, így Stol, Galatz, Gemenea [Baumg. ! En. I. 190], Görgelő [Baumg. Mant. 19], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19; Schur VSV. X. 149], Mihajasa [Porc. En. 40].

1305. **S. punctata** Baumg.* En. I. (1816) 190. — Havasok sziklás füves helyein. — Kukurbeta és Csepilor völgy [! Kern. ÖBZ. XXIII. 54], Retyezát [Schur En. 456], Szleveju-mare a Pareng hegységben [Simk. Közlem. XV. 581], Frumósza [Grisb. Iter n. 191], Lajta és Bulla forrás vidéke [Fuss Trans. 436], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 456], Dregus havasai [Baumg. l. c.], Bráza havasai [Schur VSV. II, 170], Pojana-meruluj [Kotschy ZBG. III. 273], Rodna havasain a Gemenea felé [? Baumg. l. c., — sed Porcius illam nullibi in alpebus Rodnensibus observare potuit], Görgelő [? Herbiech Buc. p. V.], Korongyis [? Schur VSV. X. 149].

338. *Pleurogyne* Eschsch. ap. Cham. Schlecht. in Linn. I. (1826) 600. — [Lomatogonium A. Br. in Flora 1830 p. 221].

1306. **P. Carinthiaca** Wulf. in Jacq. Misc. II. (1781) 53 sub *Swertia*. — [Lomatogonium carinthiacum A. Br.; Baumg.* Mant. 20]. — Havasok köves törmelékes legelőin. — Podriesel árpási-havas [Schur En. 455], Bucsecs [! Baumg. l. c.], még pedig a következő helyeken; La-Sztrunga, Grohotis, Plaju-Capuluj, Gaura völgye, Malajest völgye és Klinesa völgye felső részein [!].

339. *Gentiana* L. gen. n. 322.

1307. **G. lutea** L. spec. (ed. 1753) 227. — [G. lutea J. Kl.* Sieb. Quartalschrift. III. 104; Baumg. En. I. 191]. — Havasok szikláin, szakadékaiban. — Hátszeg havasai, Lotriona völgy [Fuss Trans. 436], Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XIII. 702], Keresztényhavas [! J. Kl. l. c.], Bucsecs, Kőhavas, Piroksa, Teszla! [Baumg. l. c.], Ócsém [Schur! ÖBZ. VIII. 22], Nagybagmás [Janka Közlem. XII. 187], Rodna havasai, így: Omu, Korongyis, Gemenea [Baumg. l. c.], Ünőkő, Cisia, Putredul, Galatz, Mihajasa, Obersia-Rebri [Porc. En. 40]. — [A Götzenberger (Bock Diss. p. 16) nem terem: lásd Fuss Trans. 436].

+ *G. purpurea* L. spec. 227. — Fruinosza [? Fro. VSV. VI. 193 «verblüht»].

+ *G. pannonica* Scop. Carn. I. 182. — Czibinjézer [Sigerus ap. Fuss Alt. Arch. II. 359], Fedeläse, Folte, Vurfu-Moasi, Szurul [Baumg.* En. I. 191].

1308. *G. punctata* L. spec. (ed. 1753) 227. — [*G. punctata* Baumg.* En. I. 192. — *G. purpurea* Baumg. En. I. 191, — ex loco natali. — *G. Gaudiniana* Salzer Reiseb. 323, — non Thom.]. — Havasok sziklás helyein. — Kukurbeta havason a Csepilor völgy felől [!], Rettyezát havasok [! Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 202], Pareng havasok [! Reissenberger ap. Fuss VSV. XIV. 202], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 127], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Kelemenhavas csoportja [Ercsei Tord. 153], Haita, Struniora, Galacz, Korongyis, Gemenea [Baumg. l. c.], Görgelő [Herbich Buc. p. V.] s egyáltalán Rodna havasai [Pore. En. 40], Csukás [! Baumg. l. c. sub *G. purpurea*].

1309. *G. cruciata* L. spec. (ed. 1753) 231. — [*G. cruciata* Baumg.* En. I. 193]. — Hegyvidékek kaszálóin és cserjés füves helyein az egész terület mezei és hegyi táján, de rendszeren csak szálonként; a Csukáson a havasi tájig.

1310. *G. phlogifolia* Schott et Ky.* Bot. Zeit. IX. (1851) 151. — [*G. depressa* Schur! Sertum n. 1886; En. 457, — non *G. Pneumonanthe* var. *depressa* Boiss. Voy. Bot. [1845] 415 t. 121 A !]. — Havasok sziklás helyein főképp a havasalji tájon. — Kerczesora havasain a Bulla tó felett [Schur! ÖBZ. XI. 361; En. 457], Árpás havasai [Schur ap. Fuss Bericht 22], a Királykő több helyén [! Kotschy ZBG. III. 64], Keresztényhegység [!], Öcsém [Fuss Bericht 22], Egyeskő. Nagyhagymás [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Bucsoju gerincez a Bucsecsen [Römer in Litt.].

1311. *G. asclepiadea* L. spec. (ed. 1753) 227. — [*G. asclepiadea* Baumg.* En. I. 192]. — Hegyi erdők szélein és kaszálóin a hegyi és havasalji tájon. — Vlegvássa hegység így különösen a Draganvölgye [!], Kolozsvárt a Bükkön s a Malomvölgyben [! Landoz I. 11]. Torda erdeje s a Székelykő [Wolff MNL. I. 63], Tilalmas Toroczknál, Padság hegyvidéke [!], Tordai havasaljon [Ercsei Tord. 153]. Csáklyaikő völgye, Vulkánhegy, Kukurbeta, Csepilor völgy s innen le Albáig [!], Vidra, Ordenkusa völgye [! Kern. ÖBZ. XXIII. 55], Rettyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 438], az egész Czibinhegység le egész Nagyesűrűig [! Fuss Trans 438], az egész Fogarasi hegység Giresautól [! Fuss l. c.], Bráza havasaiig [! Schur VSV. II. 170], Keresztényhegység [!], Brassó és a Székelyföld [Andræ Bot. Zeit. XIII. 703], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283], Segesvár [Fro. Schässb. 47], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Görgényi üveghuta [Fuss Trans. 438], Besztercze [Herzog Bistr. 32], Ünökő [Schur VSV. X. 139], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 15], Garcsinvölgy, Zajzonvölgy, Büdös, Csomád [!].

1312. *G. Pneumonanthe* L. spec. (ed. 1753) 228. — [*G. pneumo-*

nanthe Baumg.* En. I. 193. — *G. serotina* Schur Verh. sieb. Ver. III. 96. — *G. pneumonantheoides* Schur! En. 457 est forma latifolia, apud nos frequentior, idest *G. Pneumonanthe* var.) elliptica Kl. et Richt; Andræ Bot. Zeit. XIII. 703]. — Erdők tisztásain, cserjés füves helyeken, kissé nedves kaszálókon az egész terület mezei és hegyi táján.

1313. **G. frigida** Hænke in Jacq. Collect. II. (1788) 13. — [*G. frigida* Baumg.* Mant. 21]. — Havasok köves tetőin. — Negoj [Reissenberger ap. Fuss Bericht. 22], Bulla [Fuss Trans. 438], Árpás havasai [Schur VSV. III. 80], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Ucsa-mare, Tericza [Baumg.! Mant. 21], Bucsecs [! Kotschy ap. Fuss Bericht 22], Ünökö [Kovács in Sternh. Sieb. 21].

1314. **G. acaulis** L. spec. (ed. 1753) 228 var. α). — [*G. acaulis* Baumg.*! En. I. 194. — *G. excisa* Presl. in Flora XI (1828) 268. — *G. alpina* Schur Sertum n. 1894; En. 458, — non Vill.]. — Havasok köves tetőin. — Rettyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 83], Pareng-havasok [Fuss Trans. 439], Czibin-havasok [Baumg.! l. c.; Fuss Trans. 439], Szurul [Baumg. l. c.], Plaju-czeri, Burkács [Fuss Trans. 439], Domna-tava [Fro. VSV. VII. 128], Bulla, Butyán [Fuss Trans. 439], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő [Kotschy ZBG. III. 65], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 439], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Rodna összes havasai, Arszul, Cziblesz [Baumg.! l. c.].

1314/b. **G. Clussii** Perr. et Song. Indicat de quelque. pl. (1855) 33. — [*G. acaulis* α] firma Neilr. Nied.-Östr. (1859) 476; Simk.* Album 184. — ? *G. acaulis* Freyn Közlem. XIII. 97, ex loco natali]. — Szakadékos mészkő hegyeken a hegyi és havasalji tájon. Skericza Padságnál [Simk. l. c.], Ordenkusa völgye Szkerisoránál a Biharhegységben [!].

1315. **G. orbicularis** Schur! En. (1866) 458 descript; in Verh. sieb. Ver. III. (1852) 88, et in Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 394 solum nomina. — [*G. bavarica* Baumg.*! En. I. 195, et Auct. Trans. — *G. rotundifolia* β) calcarea Porta et Rigo! exs. n. 3 itineris italicici II. (1785). — *G. brachyphylla* et *G. imbricata* Schur En. 458, 459, — nec aliorum]. — Havasok köves tetőin a déli határ-hegylánczolatón. — Bulla völgy [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Királykő [Fuss Trans. 439], Bucsecs, Keresztényhegység [! Baumg. l. c.], Ucsa-mare [Baumg.! herb.].

1316. **G. aestivalis** Schmidt. Boh. (1793) n. 119, et apud Rœm. Arch. I. (1796) tab. 3 f. 8 sub Hippione. — [*G. angulosa* MB. Taur. Cauc. I. 1808) 197. — *G. aestivalis* Rœm. et Schult. Syst. VI. (1820) 156. — *G. verna* Baumg.*! En. I. 194 cum var. γ) elongata Baumg., et Auct. Trans., — non L., nec *G. elongata* Hænke. — *G. verna* β) alata Grisb. Gent. 263. — *G. gelida* Reissenb. Verh. sieb. Ver. XV. 201, — non MB. — *G. bavarica* Fuss Trans. 439, quoad plantam alpis Koron. — ex Porc. En. 40]. — Havasok sziklás törmelékes helyein főképp mészkövön. — Rettyezát havasok mészköves részein [Csató Erd. Muz. IV. 83], Pareng havasok, Czibinjézer [Fuss Trans. 440], Kokerics [Fuss Bericht 22], Szurul [Baumg. l. c.], Csorte, Domna völgye, Bulla völgye [Fuss Trans. 440], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Foga-

ras havasai, Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XIII. 703], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 21], Zajzonvölgy [Schur En. 459], Ünökő [Schur VSV. X. 139], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18], Görgelő [Herbich Buc. p. V.], s egyáltalán Rodna havasai [Porc. En. 40], Teszla, Csukás, Piroška [!].

+ *G. pumila* Jacq. En. (1762) 41, et 215. — [G. pumila Baumg.* herb. ! sine loco natali; En. I. 195]. — Mésző havasok köves törmelék helyein Baumg. herbariuma szerint mindenütt előfordul; de újabban sehol sem lették Erdélyben. — Szurul [Sigerus ap. Fuss Trans. 440], Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. l. c.].

1317. *G. utriculosa* L. spec. (ed. 1753) 229. — [G. utriculosa Baumg.* ! En. I. 195]. — Magasabb hegyvidékek kaszálói a hegyi és havasalji tájon. — Szurul [Baumg. l. c.], Podriesel [Kladni exs. ! in herbario Schuriano Vindob.], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XIII. 703], Pojána a Keresztényhavas alatt [Schur ! En. 460], Bucsecs, Teszla [Baumg. l. c.], Öcsém. [Schur VSV. X. 175; Haynald herb. !], Gáresinvölgy, Zajzonvölgy [!].

1318. *G. nivalis* L. spec. (ed. 1753) 229. — [G. nivalis Baumg.* ! En. I. 195. — G. prostrata Schur En. 459, ex locis natalibus, — non Hænke]. — Havasok köves szakadékos ormain. — Szurul [Baumg. l. c.], Bulla völgy [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Mogura Zernyestnél [Baumg. herb. ! ap. Fuss Trans. 440], Bucsecs, Teszla [! Baumg. En. I. 195], Ünökő [Schur En. 459] valamint Cisia, Galacz, Putredul és Gemenea Rodnai havasok [Porc. En. 40].

1319. *G. tenella* Rottb. in. Act. Hafn. X. (1770) 436. — [G. Koenigii Gumm. Norw. (1772) 102. — G. glacialis A. Thomas ap. Vill. Dauph. II. (1787) 532. — G. nana Schur Sertum n. 1908; En. 460 ex locis natalibus, — non Wulf. — G. tenella Schur* Sertum n. 1909.]. — Havasok sziklás törmelékes ormóin. — Árpás havasai [Schur En. 460], Bucsecs, Teszla [! Baumg. ap. Fuss Trans. 441], Korongyis [Schur VSV. X. 149], Ünökő [Porc. Nasend. 94], Galacz [Nagy ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 704].

1320. *G. campestris* L. spec. (ed. 1753) 231. — [G. campestris Baumg.* En. I. 196]. — Magasabb hegyvidékek s havasaljak kaszálói. — Kolozsvár szénamezőin [Janka Linn. XXX. 591, nam el. Auctor recentior etiam confirmat provenientiam hanc indicatam], Vurfu-Grujul és Hajta Besztercezi havasok [Baumg. l. c.].

1321. *G. caucasica* MB. Taur. Cauc. I. (1808) 198. — [G. germanica et G. Amarella Baumg.* En. I. 196, et Auct. Trans. — non Willd. nec L. — G. obtusifolia Auct. Trans., — non Schmidt Fl. Boëm. II. (1793) 27 sub Hippione. — G. chloræfolia Schur ! Öst. bot. Zeit. VIII. 293; Verh. sieb. Ver. X. 175; En. 461, non N. ab. E. — G. uliginosa et G. flava Schur ! Sertum n. 1905 et 1906; Schur En. 461, et Auct. Trans.]. — A hegyi és havasalji táj kaszálói s legelőin az egész területen [!].

1322. *G. ciliata* L. spec. (ed. 1753) 231. — [G. ciliata Baumg.* En. I. 197]. — Hegyvidékek kaszálói s erdei tisztásain. — Kolozsvár [! Landoz I. 11], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 97], Tordahasadéka

[Wolff MNL. I. 63], Vidra [Kern. ÖBZ. XXIII. 58], Déva szőlőhegyei-
nek parlag ormói szálónként [!], Csaka a Retyezát hegységben [Csató
Erd. Muz. IV. 83], Magyar-Brettye [Csató Erd. Muz. VI. 22], Szász-
ivánfalva [Barth. VSV. XVIII. 88], Szászujfalu, Dolmány, Szt-Erzsébet,
Kiscsűr, Poplaka, Sellemberk, Talmács, Picsoru-Burkuluj, Szász-dálya
[Fuss Trans. 442], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 9], Segesvár, Nagybut,
Brassónál a Czenkhegyen és Keresztényhavason [Baung. l. c.], Zajzon,
Besztercze [Andræ Bot. Zeit. XIII. 704], Gáncs [Czetz Erd. Muz.
VI. 15].

[†] *Eracum filiforme* L. spec. (ed. 1753) 231 sub *Gentiana*. —
Exacum filiforme Willd. spec. I. 638; Baumg.* En. I. 88, — sed in
herbario ejus deest]. — Haller havasok [Ercsei Tord. 29], lápos he-
lyeken s tavaknál Kukojszás, Telek és Kézdi-Szt-Iván mellett [Baung.
l. c.].

340. *Erythraea* Renealmi Specimen 77, tab. 76.

1323. **E. Centaurium** L. α) spec. (ed. 1753) 229 sub *Gentiana*. —
Centaurium minus Benkő* Trans. 120. — *Erythraea Centaurium* Baumg.
En. I. 170. — *E. capitata* Roem. et Schult. Syst. Veg. IV. 163]. — Ka-
szálókon, erdők tisztásain az egész terület mezei és hegyi táján.

1324. **E. linariaefolia** Lam. Encycl. II. (1786) 641 sub *Gentiana*.
— [*E. linariaefolia* Schur* Sertum n. 1913]. — Árteres nedves réteken
a mezei tájon. — Kolozsvárt Szamosfalva felé [Landoz II. 34], Torda
sóshelyein [Winkler ÖBZ. XVI. 49], Marosujvár, Vizakna, Nagyszeben,
Prazsmár [Schur! En. 454].

1325. **E. pulchella** Sw. in Act. Holm. 1783 p. 84 sub *Gentiana*.
— [*Gentiana ramosissima* Vill. Delph. 1785) 23, seu *Erythraea ramo-*
sissima Pers. Syn. I. 283. — *Chironia Gerardi* Schmidt Boëm I. (1793)
n. 131. seu *E. Gerardi* Baumg.* En. I. 171. — *Chironia inaperta* Willd.
spec. I. (1797) 1069: Baumg. l. c. sub *Erythraea*. — *E. emarginata*, W. et
K. Icones III. (1812) 275. — *E. variabilis* et *E. sparsiflora* Schur!
Sertum n. 1914; En. 454, 455]. — Folyók, tavak, vízerek, patakok ár-
terein s nedves kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz II.
34], Kolos [Schur VSV. X. 112], Boós, Botorom és Virágosvölgy
[Freyh Közlem. XIII. 98], Torda [! Baumg. l. c.], Szt-Mihályfalva
[Wolff MNL. I. 63], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 590], Czikud,
Keresed, Toroczko, Sárd, Ompolyicza, Bucesd és Vulkán hegy [!], Kö-
rösbánya [Kern. ÖBZ. XXIII. 58], Déva [!], Koncza [Csató Székács
266], Kistorony, Szt-Erzsébet, Vizakna [Schur En. 455], Szerdahely,
Nagycsűr, Nagyszeben, Bongárd, Felső-Bajom [Fuss Trans. 443], Mor-
gonda, [Baung. l. c.], a Nagy-Küküllő partmelléke Medgyestől Balázs-
falváig [Baung. l. c.; Barth VSV. XVIII. 88], Kerczesora [Fuss Trans.
443], Árpáspataka [!], Persány, Udvarhely [Fuss Trans. 443], Beszter-
cze [Herzog Bistr. 33], Sztrimbu hegy [Fuss VSV. V. 95], Rodna vidéke
[Czetz Erd. Muz. VI. 14].

LVIII. *Polemoniaceae* Vent. tabl. II. 398.341. *Polemonium* L. gen. n. 217.

1326. **P. coeruleum** L. spec. (ed. 1753) 162. — [*P. coeruleum* Baumg.* En. I. 145]. — Tavak, patakok s folyók mellékeinek nedves kaszálóin s erdők tisztásain a mezei tájon a havasalji tájig. — Nagyszében [Fuss Trans. 443], Lövete, Büdöshegyen a Szt-Anna tó felé, Tusnád, Borszék [! Baumg. l. c.], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], Toplicza a felső Marosnál [Ercsei Tord. 73], Besztercze [Fuss Trans. 443], Rodnahegységén a mezei tájtól a havasalji tájig [Baumg. l. c.; Porc. En. 40].

Jegyz.: Tordahasadékában, honnan Borbás (Öst. bot. Zeit. XXXV. 76) közli, nem terem, és Borbás e téves adata helyett határozottan a Büdöshegy *Polemonium*-ját kell értenünk, mert erdélyi útja alkalmával Borbás csupán a Büdösről közli e növényt. Lásd: Öst. bot. Zeit. XXVIII. 311. — A Büdös főbérczén s a Csomádon magam is szedtem [!].

LIX. *Convolvulaceae* Vent. tabl. II. 394.342. *Convolvulus* L. gen. n. 215.

1327. **C. sepium** L. spec. (ed. 1753) 153. — [*C. sepium* Baumg.* En. I. 144. — *Calystegia sepium* R. Br.]. — Gyepükön, ligetekben, berkekben, erdők szélén az egész terület mezei táján közönséges.

+ *C. silvaticus* W. et K. Icones III. (1812) tab. 261. — Hunyad-megye ligeteiben s erdeiben [Baumg.* En. I. 145, sed in herbario ejus deest].

1328. **C. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 153. — [*C. arvensis* Baumg.* En. I. 144. — *C. villosus* Fuss Trans. 444 an etiam Lej.]. — Szántókon, parlagokon az egész terület mezei táján.

+ *C. Cantabrica* L. spec. (ed. 1753) 158. — Zám, Déva [? Schur En. 462, — sed ibidem frustra quæsi].

343. *Cuscuta* L. gen. n. 170.

1329. **C. Europaea** L. spec. (ed. 1753) 124 var. x). — [*C. europæa* Baumg.* En. I. 99. *C. Schkuhriana* Pfeiff.]. — Az egész terület mezei táján. — Élősködik főkép Csalánon és Komlón, azonkívül *Lycium*on, *Onobrychis arenarián*, *Parietarián* stb.

1330. **C. Epithymum** L. spec. (ed. 1753) 124 pro var. — [*C. Epithymum* Baumg.* En. I. 99. — *G. planiflora* Schur! Verh. sieb. Ver. X. 112. — non Ten. *C. epilinum* Cserni! Gyulaf. 23, — non Weihe]. — Az egész terület mezei táján. Élősködik főkép az Ajakosakon (*Labiatae*).

1330. b. **C. Trifolii** Bab. in The Phytol. XXI. 467; Neilr. Nied.-Östr. 532. — [*C. Trifolii* Simk.* Magy. Növ. Lap. II. 148]. — Bozótos helyeken Tordahasadékának előfalán *Ballota nigra*-n élősködve [Sink. l. c.].

1331. **C. Epilinum** Weihe in Arch. d. Apothek. Ver. VIII. 51. — [C. Epilinum Schur* Sertum n. 1930]. — Len vetéseken és Camelinán. — Mezőcsán, Örményes, Szkerisora a Biharhegységben [!], Alsó-Nádasd [Csató Erd. Muz. VI. 23], Drassó [Csató Székács 266], Holzmány, Giresau [Fuss Trans. 445], Brassó [Schur En. 463], Rodna vidéke [Porc. En. 41].

1332. **C. lupuliformis** Krock. Fl. Sil. I. (1787) 261. — [C. monogyna Fuss* Trans. 445; Schur En. 463]. — Élősködik fűzfa és nyárfa cserjéken, s különösen folyók berkes mellékein jön elő. — Kereszténysziget, Nagyszeben [Schur l. c.], Szt-Erzsébet, Kerczesori üveghuta [Fuss l. c.].

LX. *Boraginaceae* Desv. Juss. gen. n. 128.

344. *Heliotropium* L. gen. n. 179.

1333. **H. Europæum** L. spec. (ed. 1753) 130. — [H. europæum Jacq. Aust. III. t. 207; Baumg.* En. I. 115. — H. europæum var. gymnocarpum Borb. Közlem. XIV. (1876) 405, — sed species Linnæana est ex citationibus et locis natalibus indicatis, quam ex Auctorum sensu planta nostra gymnocarpa]. — Utak mentén, parlagokon, szántók és szőlők közt a mezei tájon. — Apahida, Mezőség [Landoz II. 34], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 591], Aranyos-Lóna [Wolff MNL. I. 63], Gyulafeliérvár [! Barth ap. Fuss VSV. XVIII. 258], Déva, Dobra [Baumg. l. c.], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 23], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 447], Székácsvölgy [Csató Székács 266], Szászsebes [Baumg. l. c.], Tűr, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth. VSV. XVIII. 88], Segesvár, Fejéregyháza, Héjasfalva, Szederjes, Nagysólymos, Magyaros, Andrásfalva, Bonyha, Kund, Gogányvárálja [Baumg. l. c.], Balavására [Salzer Reiseb. 48], Maros-Vásárhely [Fuss VSV. V. 94]. Fületelke, ? Besinou-falu [Fuss Trans. 447], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 41], Deés, Györgyfalva [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Nagyenyed [Borb. ÖBZ. XXXVI. 175].

345. *Asperugo* L. gen. n. 189.

1334. **A. procumbens** L. spec. (ed. 1753) 138. — [A. procumbens Baumg.* En. I. 128]. — Kővér parlagokon, falvak s kertek kerítéseinél a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 11], Torda, Gerend, Záh. Vécs, Vasas-Szt-Ivány [Ercsei Tord. 101], Borbánd, Déva [!], Székácsvölgy [Csató Székács 266], Bokoly. Szerdahely, N.-Szeben [Fuss Trans. 447], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 88], Daróc, Alsó-Rákos [Baumg. l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 41].

346. *Echinosperrum* Sw. in Lehm asperif. 113.

1335. **E. Lappula** L. spec. (ed. 1753) 131 sub Myosotide. — [Myosotis Lappula L.; Baumg.* En. I. 118. — Myosotis squarrosa Retz;

Fuss in Baumg. Mant. 10 et Auct. Trans. — *Echinosperrum deflexum* Czetz! Erd. Muz. VI. 14, et ap. Salzer Reiseb. 323, — non Lehm. — *Lappula heteracantha* Borbás Magy. Növ. Lap. IX. 38, — non *Echinosperrum heteracanthum* Led. Ross. III. 157]. — Szántók közt s parlagokon az egész terület mezei táján közönséges, sőt ragadós s könnyen elszállítható magvainál fogva a havasalji tájon levő karámokhoz is feljut.

1336. **E. deflexum** Wahlenb. Fl. Lapp. (1812) 55 sub *Myosotide*. — [*Myosotis deflexa* Wahlenb.; Baumg.* En. III. 341, — sed in herbario ejus deest. — *Echinosperrum deflexum* Lehm. asperif. (1818) 120]. Sziklás törmelékes mészkő hegyeken a havasalji tájon a Reteyzát és Pareng felé [Baumg. l. c.], Kirlibaba az Aranyos-Besztercze völgyében [Pore. En. 41]; Kolozsvár [Landoz II. 34].

347. *Cynoglossum* L. gen. n. 183.

1337. **C. officinale** L. spec. (ed. 1753) 134. — [*C. officinale* Baumg.* En. I. 122]. — Utak mentén, töltéseken, legelőkön, parlagokon az egész terület mezei táján.

1338. **C. Germanicum** Jacq. Obs. II. (1767) 31. — [*C. montanum* Lam. Fl. Fr. II. (1778) 277; Diet. II. (1786) 237. — *C. silvaticum* Hänke in Jacq. collect. II. (1788) 77; Baumg.* En. I. 122]. — Hegyi erdőkben főképp a hegyi tájon. — Tordai erdőhát [Ercsei Tord. 16], Morgonda, Darócz [Baumg. l. c.], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

348. *Omphalodes* Tournf. Instit. tab. 58.

1339. **O. scorpioides** Hänke in Jacq. Collect. II. (1788) 3 sub *Cynoglossum*. — [*O. scorpioides* Schur* Sertum n. 1938]. — Árnyas erdős helyeken. — Balázsfalva [Barth*! VSV. XIII. 89].

† *O. verna* Mönch; Baumg.* En. I. 123. — Erdélyben nem otthonos, és Resinár megett Baumg. csupán elvadulva láthatta.

† *O. linifolia* (L.); Schur* En. 464, — colitur solum. Csupán kerti virág.

† *Borago officinalis* L. — Szintén csak kerti virág.

349. *Anchusa* L. gen. n. 182.

1340. **A. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 133. — [*A. officinalis* Baumg.* En. I. 120. — *A. angustifolia* Baumg.! En. I. 121, et Auct. Trans. — *A. arvalis* Schur; En. 465. — *A. leptophylla* Auct. Trans.! *A. ochroleuca* [Schur! En. 466; Fro. Schässb. 48; Barth VSV. XVIII. 89]. — Utak mentén, mesgyéken, parlagokon, folyók mentén az egész terület mezei táján közönséges.

1340/b. **A. pustulata** Schur! En. (1866) 465. — [*A. Baumgartenii* Nym. Consp. (1881) 510. — *A. ochroleuca* Baumg.* En. I. 120, — non MB.]. — Napos szikár helyeken az *A. officinalis* társaságában, melytől

kerekített és meztelenedő csészesallangjaival különbözik főkép. Déva Várhegyén [!], Szerdahely [Schur! l. c.], Ojtoz szorososa [Baumg. l. c.].

+ *A. Italica* Retz Observ. I. 12. — Torda mellett az Aranyos mentén [Schur* En. 466, sed a nullo alio scrutatori nec antea nec posterius ibidem inventa].

1341. **A. Barrelieri** All. Fl. Pedem. (1785) n. 184 sub Buglosso. — [A. Barrelieri DC. Fl. Fr. III. (1805) 632; Baumg.* En. I. 121]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 11], Egeres, Magyar-Nádas, Kolos, Boós, Botoronvölgy, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 101], Torda hasadéka, Gerendi függő! [Wolff MNL. I. 63], Toroczko hegyein, így a Székelykövön! [Wolff l. c.] s a Tihalmáson [!], Padság hegyein az Aranyos mellékén, Kecskető [!], Enyed [Schur En. 466], Csákyaiakó [! Barth. VSV. XIX. 145], Gyulafehérvár, Maros-Sólymos Maros-Némethi [!], Déva [! Baumg. l. c.], Tűr [Barth VSV. XVIII. 89], Bogács, Gálfalva [Fuss Trans. 449], Nagybun, Keresd, Daróc, Tőpehegy! Brassó! [Baumg. l. c.], Udvarhely, Szászrégen [Fuss Trans. 449]. Öcsém [Schur En. 466].

1342. **A. arvensis** L. spec. (ed. 1753), 139 sub *Lycopsis* [*Lycopsis arvensis* L.; Baumg.* En. I. 130]. — Szántókon vetések közt a mezei tájon. — Kolozsvár [? Landoz I. 11], Gyulafehérvár [Cserni Gyula. 23], Segesvár mellett Segesd, Dános, Nagyszőlős és Fehéregyháza felé [Fro. Schässb. 48], Háromszék és Csíkszék szántóin [Baumg. l. c.].

350. *Nonea* Medic. Phil. Bot. I. 31.

1343. **N. pulla** L. Syst. ed. X. (1750) 916 sub *Lycopsida*. — [*Lycopsis pulla* L.; Baumg.* En. I. 129. — *Lycopsis vesicaria* Baumg. En. I. 129. — non L. — *Nonea nigriscans* Auct. Trans., — non DC.]. — Szántókon, vetések közt az egész terület mezei táján.

351. *Symphytum* L. gen. n. 185.

1344. **S. officinale** L. spec. (ed. 1753) 136. — [*S. officinale* Baumg.* En. I. 125. — *S. bohemicum* Baumg. l. c.; et Auct. Trans. — *S. patens* Fuss! Bericht 21; Trans. 450; Schur En. 467]. — Nedves réteken, folyók, árkok, tavak mentén az egész terület mezei táján.

1345. **S. tuberosum** L. spec. (ed. 1753) 136. — [*S. tuberosum* Baumg.* En. I. 126. — *S. nodosum* Schur! En. (1866) 468. — *S. bulbosum* Schur Sertum n. 1951, — non Schimp.]. — Hegyi erdőkben s ligetekben az egész terület mezei és hegyi táján bőven; a Csukáson 1650 met. magasságig!

1346. **S. cordatum** W. et K. Icones tab. 7. (1799); et ap. Willd. Neue Schrift. d. berl. Naturf. II. (1799) 121. — [*S. cordifolium* Baumg.* En. I. 126]. — Patakok mentén nedves erdős hegylejtőkön a hegyi tájtól a havasligeti tájig. — Csúcsa [! Freyh Közlem. XIII. 102], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [? Landoz I. 11], Torda [! Wolff ap. Janka Linn. XXX. 592], Székelykő [Fuss Trans. 450], Or-

kusa völgy és Szkerisora jégbarlangja [! Kern. OBZ. XXIII. 119], valamint Vidra hegyei, Csepilor völgy és Valye skrofi a Biharhegységben, bőven Zám patakánál [!], Zalathna [Fuss Alt. Arch. II. 354], Uriki havas a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 83], Muncsel havasai [Fuss Trans. 450], Új-Gredistye [Unver. VSV. IX. 165], Resinár hegyein [Baumg. l. c.], Götzenberg [Fuss Alt. Arch. II. 354], Kisdísznód, Présbe, Plaju-dregegyászi, Felső-Sebes, Freck, Burkács, Plaju-czeri [Fuss Trans. 450], Keresd, Ujsinka, Vurfu-Luci felé [Baumg. l. c.], Árpás patakánál [!], Bucsecs [Kotschy ZBG. III. 136], Keresztényhegység [! Fuss Trans. 450], Zajzonvölgy [Schur En. 468], Lövete, Hargitta [Baumg. l. c.], Nagyhagymás Balánbánya felett [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Fancsal tető Görgény vidékén [Walz. MNL. III. 69], Rodna hegysége [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21], Bolnokhegy Hét-falunál, Teszla [!].

352. *Onosma* L. gen. n. 187.

1347. *O. arenarium* W. et K. Icones III. (1812) tab. 279. — [Stirps Kitaibeliana habet tam ex icone citato, quam ex herbario ejus calyces patulo setosos et indumentum ceterum partium etiam patulo et horrido setosum. — *O. echiioides* Baumg.* En. I. 127 et Auct. Trans., non L. — *O. pseudoarenarium* Schur! Verh. sieb. Ver. X. 76, 105, 118; En. 469. — *O. transsilvanicum* et *O. intermedium* Schur En. 469. — *O. stellulatum* Sternh. Sieb. 21; Landoz II. 34; Andræ Bot. Zeit. XIII. 704]. — Napos szikár dombokon, szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 11 sub *O. echiioides*], Apahida, Kolos [Schur En. 469], Boós [Freyn Közlem. XIII. 101], Torda hasadéka [Schur VSV. X. 76], Torda szénamezői [Wolff MNL. I. 63], Gerendi függő [Ersei Tord. 176], Keresd szőlőhegyei [!], Déva [Baumg. l. c.], Maros-Sólymos és Maros-Némethi, Govasdia [!], Koneza [Csató Székács 266], Szerdahely, Nagyesűr, Kakasfalva, Szászujfaln, Rothberg [Fuss Trans. 452], Nagyszeben [Fuss in Grisb. Iter n. 168], Talmács, Szt-Erzsébet, Szelindek, Olczina, Morgonda, Segesvár [Baumg. l. c.], Nagyselyk, Balászfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 89], Ujegyháza [Bielz Landk. 83], Szászrégen [Emeric ap. Fuss Trans. 451].

var.) setis calycinis minibus adpressis, totoque plantæ indumento sparsiori breviori minus patulo et minus horrido *O. pustulatum* Schur! Öst. bot. Zeit. X. (1860) 226. — [*O. tuberculata* Kit. ! in Roch. Ban. 26 solum nomen; in Linn. XXXII. (1863) 436 etiam non descripta. — *O. montanum* Schur En. 468; Borbás Közlem. XIII. 27, — non S. et Sm. — *O. arenarium* var. *parviflora* Janka Linn. XXX. 592 solum nomen. — *O. angustifolium* Schur Sertum n. 1954, — non Lehm.]. — Hasonló szikár agragos dombokon mint az előbbi. — Kolozsvárt a Hóján [! Wolff ap. Schur ÖBZ. X. 226], Felső-Gáld, Nagyenyed [! Janka l. c.], Tordahasadéka, Toroczko, Kecsekő, Öcsém [Schur En. 469], Koneza [Csató exs. !].

1348. *O. Tauricum* Pall. in Nov. Act. Acad. Petrop. X. (1797)

306. — [*O. stellulatum* Baumg.* Mant. 10; Fuss! Trans. 452; Schur En. 468, — non W. et K. Icones tab. 173 (1804), cujus stirps genuina pedunculis calycem æquantibus aut eo longioribus, et corolla glabra a nostra stirpe distinguitur. Planta nostra canescens aut virescens [*O. Tauricum* var. viride Borb. Közlem. XIV. (1876) 409], habetque pedunculos calyce duplo triplove breviores et corollam pubescentem]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon szórványosan. — Tordahasadéka! [Schur VSV. X. 76], Várfalva [Freyn Közlem. XIII. 101], Székelykő [!], Kecskekő [Schur VSV. X. 69], Enyedi hasadék [Schur VSV. X. 71], Gyulafehérvár [Fuss Trans. 452], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 142], Déva hegyein [! Fuss Trans. 452], Kozolyahegy, Maros-Sólymos és Maros-Némethi közt [!], Vereshegy Szászsebesnél [! Schur VSV. X. 61], Olába [Baumg. l. c.], Talmács [Fuss in Baumg. Mant. 10], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 452].

353. *Cerinth* L. gen. n. 186.

1349. **C. minor** L. spec. (ed. 1753) 137; ed. II. 196. — [*C. minor* Baumg.* En. I. 127. — *C. minor* ♂ *aspera* [Baumg. ! herb., et Baumg. En. I. 127. — *C. aspera* Auct. Trans., — non Roth. — *C. maculata* L. spec. 137]. — Szántókon, utak szélén, cserjés helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

1350. **C. alpina** Kit. ap. Schultes Öst. Fl. (ed. 1814) I. 353. — [*C. quinque maculata* Wahlenb. Carp. (1814) 50 exceptis synonymis. — *C. glabra* Gand. Helv. 29; DC. Fl. Fr. III. (1805) 619, — non Mill. Diet. n. 3. — *C. alpina* Schur* Sertum n. 1955]. — Havasok szakadékos törmelékes helyein. — Árpás havasai, Bucecs [Schur En. 470], Fogarasi havasok [? Schur ap. Fuss Bericht 20], Királykő a Vleduska felett [!], Teszla, Korongyis [Fuss Trans. 453] s egyáltalán Rodna mézskőhavasai [Porc. En. 41].

354. *Echium* L. gen. n. 191.

1351. **E. vulgare** L. spec. (ed. 1753) 139. — [*E. vulgare*, et *E. violaceum* Baumg.* En. I. 131 et Auct. Trans. — *E. Wierzbickii* Schur Sertum n. 1958; En. 470, — non Haberle. — *E. pustulatum* Landoz II. 34, — non Sibth. et Sm.]. — Utak mentén, mezőkön, szántókon az egész terület mezei táján közönséges.

+ *E. Schifferi* Lang. Syll. II. (1828) 218 tab. I. ! — [*E. Wierzbickii* Haberle in Reichb. Germ. Exc. (1830) 336]. — Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14 cum ?].

1352. **E. altissimum** Jacq. Fl. Aust. V. (1778) App. t. 16. — [*E. italicum* Baumg.* En. I. 131 et Auct. Trans., — non L.]. — Szántók szélén, szikár füves helyeken a mezei tájon. — Dobra, Maros-Némethi, Szászsebes [Baumg. l. c.], Várhely [Hazsl. Közlem. X. 20], Remete [? Schur VSV. X. 159].

1353. **E. rubrum** Jacq. Fl. Aust. V. (1778) App. t. 3. — [E. rubrum Baumg.* En. I. 130]. — Napos dombokon, szikár kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 11], Kolos, Apahida [Schur En. 471], Boós. Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 101], Kérő Szamosújvár mellett [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Torda [! Ercei Tord. 82], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 63], Alsó-Szt-Mihályfalva [!], bőven a Bilakon [! Schur En. 471], bőven Dévánál a Bezsán erdőnél és Vajda-Hunyad szénamezőin [!], Nagy-Oklos [Csató Erd. Muz. VI. 23], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 199], Székácsvölgy [Csató Székács 266], Szászsebes [Schur VSV. X. 61], Szerdahely, Kisludas, Szászujfalu [Fuss Alt. Arch. II. 355], Vizakna, Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIII. 704], Nagyeszter, Dolmány [Fuss VSV. XIV. 199], Segesvár [Fro. Schässb. 49], Medgyes, Monora, Túr [Barth VSV. XVIII. 89], Nagybun, Kőhalom [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XIV. 199].

355. *Pulmonaria* L. gen. n. 184.

1354. **P. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 135. — [P. officinalis Baumg.* En. I. 124. — P. angustifolia Baumg.! et Auct. Trans. plurimorum. — P. saccharata Fuss! Trans. 454; Schur En. 471. — P. obscura Du Mort. in Bull. Bot. Belg. IV. 341]. — Erdőkben és ligetekben az egész terület mezei táján.

1355. **P. rubra** Schott. et Ky.* in Bot. Zeit. IX. (1851) 395. — [P. transsilvanica Schur! Verh. sieb. Ver. III. (1852) 88; En. 471]. — Nedves árnyas erdőkben a hegyi és havasalji tájon. — Plesuhegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 93], Kecskekő. Piatra-Strucu Vidránál. Ordenkusa völgye és a Jégbarlang Szkerisoránál, Vulkán hegy [!], Retezathegység [! Csató Erd. Muz. IV. 83; VI. 39], Muncsel havasai [Unver. ap. Fuss VSV. VIII. 173], Götzenberg, Présbe, Riuszaduluj, Felső-Sebes [Fuss! Alt. Arch. III. 117], Kisdisznód, Zood [Fuss Bericht 20], Schanta [Ormay exs.!), Plaju-Iván [Fuss Trans. 454], Mumma [Schur En. 472], Piesorn-Burkuluj Frecknél [Fuss Trans. 454], Avrişel [Winkler ÖBZ. XVI. 45], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 88], Kerczesora és Fogaras hegysége [? Schur En. 472], Krepatura Zernyest felett [! Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Bucsecs [Kotschy ZBG. III. 136], Salamonkő Brassónál [Schur En. 472], Keresztényhegység [Fuss Trans. 454], Piroška [Baumg. herb.!), Hargitta [Fro. VSV. VIII. 103], Búdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Felső-Torja, Ócsém, Ünőkő [Schur ap. Fuss VSV. VIII. 173], Borszék [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Korongyis [Reekert VSV. VI. 18] s Rodna egész hegyvidékén [Pore. En. 41], Bisztra völgye Bukova felett a Vurvu-Petri felé bőven [!].

1356. **P. Dacica** Simk. Közlem. XV. (1878) 583 pro var. *P. rubra*. — [P. media Czetz*! Erd. Muz. VI. 19, — non Host. — Habitu characteribusque inter *P. mollissimam* et *P. rubram* quasi media. Calyces inflorescentiaque pilis articulatis mollibus subglandulosus vestiti, qua nota facile distinguitur a *P. media* Host. idest *P. oblongata* Schrad., ut etiam a *P. styriaca* Kern, et *P. tuberosa* Schrank, in qui-

bus omnibus calyx inflorescentiaque pilis rigidis non articulatis vestiuntur. Caule foliisque pilis sparsis teneribus setulosis a *P. mollissima* Kern.; indumento totae plantae autem e pilis brevibus formato a *P. rubra* Schott et Ky. est aliena]. — Havasok sziklás füves helyein. — Reteyzát havasokon a Zenoga tónál [Simk. l. c.], Rodna havasain a Korongyison [Czetz l. c., et ap. Simk. Közlem. XV. 583].

1357. *P. mollissima* A. Kern.! Monogr. Pulm. (1878) 47. — [*P. mollis* Baumg.* En. I. 125 et Auct Trans., — non Wolff. [*P. angustifolia* Czetz Erd. Muz. VI. 19; Porc. En. 41; Porc. Naseud. 91 cum var.) oblongata; Téglás Tudósítv. I. 19. — *P. azurea* Barth Verh. sieb. Ver. XVIII. 89, — non Bess. — *P. parviflora* Schur En. 472. — *P. azurea* Fuss! Trans. 455 quoad plantam e Giresau. — *P. dacica* Porc. exs. []. — Erdős cserjés helyeken az egész terület mezei táján.

† *P. angustifolia* L. spec. (ed. 1753) 135; Fl. Suec. (ed. 1755) 58. — [*P. azurea* Bess. Prim. Fl. Gal. I. (1809) 150. — *P. Clusii* Baumg.* En. I. 123]. — Erdők nyílt füves helyein. — Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.].

356. *Lithospermum* L. gen. n. 181.

1358. *L. officinale* L. spec. (ed. 1753) 132. — [*L. officinale* Baumg. En. I. 118]. — Szántók szélein, cserjés füves helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 11], Boós, Virágosvölgy, Ördöngös-völgy [Freyn Közlem. XIII. 101], Torda [!Ercsei Tord. 85], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 23], Nagyenyed, Tilalmas Toroczkonál, Lunkai hegyek Padságnál, Abrudbánya, Bucsum-Cserbul, Boicza az Érczhegységben [!], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXIII. 181], Nagyg. Marossólymos, Vajda-Hunyad, Govasdia [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 455], Székácsvölgy [Csató Székács 267], Nagyesűr, Szászujfalu, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 455], Nagyselyk, Monora, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 89], Medgyes [Salzer VSV. IX. 96], Segesvár [Fro. Schässb. 49], Sajóvölgye [Porc. En. 41]; Gáncs. Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

1359. *L. arvense* L. spec. (ed. 1753) 132. — [*L. arvense* Baumg.* En. I. 119. — *Rhytispernum arvense* Link. Handb. zur Erk. d. Gew. I. 579]. — Szántókon, parlagokon, az egész terület mezei táján közönséges.

1360. *L. purpureo-coeruleum* L. spec. (ed. 1753) 132. — [*L. purpureo-coeruleum* Baumg.* I. 119. — *Margarospermum purpureo-coeruleum* Reichb. Germ. Exc. II. 337]. — Erdők szélein, cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [!Landoz I. 11], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 101], Torda [Ercsei Tord. 86], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 63], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 23], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXIII. 182], Boicza az Érczhegységben, Déva [!], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 23], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 119], Szerdahely [Fuss VSV. XV. 119], Nagyszeben [Reissenb. VSV. XVII. 136], Nagyesűr [Fuss! VSV. XV. 119], Szt-Erzsébet, Nagydizsnód, Olezina, Morgonda, Lesses, Berethalom, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes

[Salzer VSV. VI. 95], Tűr, Szászesanád, Nagyselyk, Nagyekemező, Balázsfalva, Hosszúaszó mellett és a köztük fekvő vidéken [Barth VSV. XVIII. 89], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XV. 119], Besztercze [Herzog Bistr. 34], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 17], Szamos-ujvár [Fuss VSV. XV. 119].

357. *Eritrichium* Schrad Asperif. Gött. (1820) 16.

1361. **E. Terglouense** Hacq. Plant. Alp. Carn. (1782) 21 tab. 2 sub Myosotide. — [Myosotis nana All. Fl. Pedem. I. (1785) 54; Vill. Dauph. II. (1787) 459; Baumg.* En. I. 116. — *Eritrichium* Haquetii Koch Syn. (ed. 1837) 507, — nam nunc læves et aculeolatae ab eodem caespite producuntur. — *E. villosum* Brandza Prodr. Rom. 379, quoad stirpem ex alpe Bucsecs! *E. villosum* Porc.? MNL. IX. 130, non Bunge]. — Mészköhavasok szakadékos sziklás helyein. — Burkács [? Fuss Alt. Arch. II. 353, — sed in Fuss Trans. 458 de hoc loco natali mentio non facitur], Cordon de la — Schmidt, Bucsecs, Keresztényhegység, Kőhavas [! Baumg. I. c.], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65], Csikás [! Kotschy ZBG. III. 139], Ünök [? Nagy ap. Andr. Bot. Zeit. XIII. 705], Mihajlasza, Korongyis [Porc. En. 42], Piroška [!].

1361/b. **E. Jankae** Simk. — [*E. nanum* Janka*! Öst. Bot. Zeit. XVIII. 199, — non (All.). — *E. villosum* Janka ap. Nym. Consp. 523, — non Bunge. Stirps Bungeana habet secundum specimina Songorica a Dr. Schenk lecta et in herbario Haynald asservata, — calycem sericeum et duplo quam in nostra minorem. — *E. Jankae* Simk. habet calycem lanatum et proxime ad *E. Terglouense* (Hacq.) accedit, distinguitur tamen ab eo: calyce majori inflorescentia et praecipue foliis dense albo-lanatis]. — Mészkö havasok sziklás tetőin. — Nagy-hagymás [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Öcsém [Janka exs.!).

358. *Myosotis* L. gen. n. 180.

1362. **M. palustris** L. spec. (ed. 1753) 131 pro var. *M. scorpioides*; Roth Tent. I. (1788) 87.

var.) **M. scabra** Simk.: foliis scrabis vel evidenter strigulosis. — Stirps Linnaeana glabra apud nos non nascitur. [*M. palustris* Baumg.* En. I. 117, et Anct. Trans. — *M. scorpioides* Landoz I. 11. — *M. repens*, *M. strigulosa* et *M. laxiflora* Act. Trans. *M. nemorosa* Schur En. 474 vix Bess.]. — Berkekben, nedves réteken, vizereknél az egész terület mezei táján a havasaltj tájig.

1362 b. **M. caespitosa** K. F. Schultz Fl. Starg. Supp. (1819) 11. — [M. lingulata K. F. Schultz ap. Lehm. Asperif (1818) 110 solum nomen; Schur* Sertum n. 1978]. — Árnyas nedves helyeken a mezei tájon. — Csicsa [!], Kolozsvár [Landoz II. 34], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 23], Padság patakánál [!], Nagyszeben [Schur ap. Fuss Bericht 20], Kisdísznód, Vizakna, Kistorony, Reussen [Schur En. 474], Rodna vidéke [Porc. En. 42].

1363. **M. alpestris** Schmidt Boh. III. (1793) 26. — [*M. suaveo-*

lens Kit. ! in Enum. Hort. Ber. (1809) 176 ; Schur* Sertum n. 1980. — *M. pygmæa* Fuss exs. !. — Havasok sziklás törmelékes lejtőin. — Retyezát havasok [Schur En. 475 ; Csató Erd. Muz. IV. 83]. Czibinjézer, Csorte, Albote, Fundubulli [Fuss VSV. XIV. 199], Szurul [Fro. Arch. 146], Negoj [Reissenb. ap. Fuss l. c.], Domna tavának völgye [Fro. VSV. VII. 127], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő, Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 64 et 137], Kőhavas ! Keresztényhavas, Őcsém [Schur En. 475], Űnökő [Schur En. 475], Űnökő [Schur VSV. X. 139], Korongyis [Schur VSV. X. 149], Csukás [!].

1363. *b. M. montana* Bess. Prim. Fl. Gal. I. (1809) 142. — [*M. silvatica* Baumg.* En. I. 117 et Auct. Trans., — non Hoffm. Deutschl. Fl. I. 61, — cuius stirps genuina in Transsilvania non nascitur et floribus calyceque fructifero minoribus, pedunculis porrectis rigidioribusque, nec non calyce magis piloso a *M. montana* nostra statim discrepat. Calyces nostræ stirpis fructiferi majusculi et virentes ; inflorescentia laxa, elongata pedunculis patulis sat longis. — *M. variabilis* Schur En. 475 ; Porc. En. 42, Kerner Schedæ IV. (1886) 60, — vix Angelis ! — cuius stirps cæterum nostræ proxima. — *M. lactea* Schur En. 475 ; Porc. Nasend. 91. *M. transsilvanica* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 130]. — Magasabb hegyvidékek nyílt füves helyein s erdeinek szélein főképp a hegyi és havasalji tájon. Virágai majd tiszta kékek, majd egészen fehérek, majd csövikön fehérek s ereszüikön kékek. — Kolozsvár [Landoz II. 34], Kolos, Boós, Botoromvölgy, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 102], Csáklyaikő, Szászcsanád, Monora, Balázsfalva [Barth VSV. XVIII. 89], Szkerisora jégbarlangja [! Kern. ÖBZ. XXIII. 206], Csepilör völgy a Kukurbeta alatt, Zám, Nagyg hegyei [!], Déva [Téglás Tudósítv. I. 17], Szászváros, Götzenberg, Présbe, Dregenyasze Riuszaduluj felett, Talmács, Nagyszeben, Nagycsúr, Rothberg, Spatie-Tataruluj Frecknél [Fuss Trans. 456], Ujgyháza, Segesvár, Lövete [Baumg. l. c.], Kerczesora havasai [Schur En. 475], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Bucsecs, Bisztra völgye Bukovánál [!], Keresztényhegység [! Schur En. 475 sub *M. variabilis*], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 456], Besztercze [Herzog Bistr. 34], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. XI. 17].

1363. *c. M. adpressa* Simk. — Száraz dombok kaszálóin Nagycsúr mellett [Fuss exs. !], s a Kőhavasán [!]. — Proxima *M. silvatica* Hoffm. Deutsch. Fl. I. 61, — a qua calycinis setis rectis discrepat. Media inter *M. alpestris* et *M. montanam* ; ab illa pedunculis calyceum fere triplo superantibus ; a posteriore indumento pedunculorum et calyceum denso adpresso, cano diversa.

1364. *M. arvensis* L. spec. (ed. 1753) 131. pro var. — [*M. scorpioides* L. pr. p. ; Benkő* Trans. 120. — *M. arvensis* Baumg. En. I. 116. — *M. intermedia* Link. En. Hort. Ber. I. 164. — *M. aspera* Schur ! Sertum n. 1983 ; En. 476. — *M. pseudosilvatica* Schur ! En. 475]. — Szántókon, parlagokon, erdős cserjés helyek szélein az egész terület mezei táján közönséges.

1365. **M. collina** Hoffm. Deutschl. Fl. (ed. 1791) 61. — [*M. collina* Fuss* in Baumg. Mant. 9. — *M. hispida* Schlecht. Pat. in Berl. Mag. VIII. (1817) 230]. — Napos füves dombokon s parlagokon az egész terület mezei táján.

1366. **M. stricta** Link. Enum. I. (1821) 164. — [*M. stricta* Schur* Sertum n. 1985]. — Napos füves dombokon s parlagokon az egész terület mezei táján.

1367. **M. versicolor** Pers. Syn. I. (1805) 156 pro var. *M. arvensis*. — [*M. versicolor* Schlecht. Pat. in Berl. Mag. VIII. (1817) 230; Landoz* I. 11. — *M. variabilis* Fuss! Trans. 456, — nec alior]. — Erdők szélén, napos füves dombokon szórványosan. — Nagyszeben [Fuss! Trans. 457; Schur En. 476], Talmács [Fuss! l. c. sub *M. variabilis*], Kolozsvár [Landoz l. c.], Giresau [Fuss exs. !], Bucsium és Kovrágy közt bőven [!].

1368. **M. sparsiflora** Mikan in Hoppe Taschenb. 1807 p. 74. — [*M. sparsiflora* Baumg.* En. I. 117]. — Erdők szélén, árnyas cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 34], Csucs, Kis-Sebes [Freyh Közlem. XIII. 102], Albai erdő Szerdahelyt [Csató Székács 267]. Szászváros, Kisdísznód, Nagydísznód, Nagyszeben, Nagyeszter, Szt-Erzsébet, Giresau, Freck [Fuss! Trans. 357], Szászujfalu [Fuss Alt. Arch. II. 353], Medgyes, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 90], Segesvár, Kóhalom [Baumg. l. c.], Czenkhegy Brassónál [Winkler ÖBZ. 47], Beszterce [Herzog Bist. 34], Rodna vidéke [Porc. En. 42].

LXI. *Solanaceae* Juss. gen. 124.

359. *Solanum* L. gen. n. 251.

1369. **S. vulgare** L. spec. (ed. 1753) 186 pro var. *S. nigri*. [*S. vulgatum* Willd. spec. I. 1035; Baumg.* En. I. 169. — *S. nigrum* L. l. c. pro parte; Auct. Trans. — *S. pterocaulon* Auct. Trans., non Dunal. — *S. humile* Schur! En. 477; Fuss Trans. 459; et Auct. Trans. — *S. chlorocarpum* Schur! En. 478; Fuss Trans. 459. — Kerítések mentén, parlagokon, az egész terület mezei táján közönséges.

1369. *b.* **S. miniatum** Bernh. in Willd. En. (1809) I. 236. — [*S. miniatum* Schur* Sertum n. 1991. — *S. pseudovillosum* Schur! et *S. flavum* Schur! En. 477]. — Hasonló helyeken mint az előbbi sőt többnyire annak társaságában. — Nagyszeben, Brassó [Schur! En. 477], Gyulafehérvár [Cserna Gyulaf. 24]. — Adn: Dignoscitur a praecedente non solum baccis miniatis sed etiam caule magis alato muricatoque, et petiolis, inflorescentia cauleque crispulo pubescentibus. Pubescentiam in *S. vulgari* L. evanidam adpressamque invenies.

1369. *c.* **S. flavum** Kit. in Schult. Östr. Fl. (ed 1814) I. 394. — [*S. villosum* Baumg.* En. (1816) 170 et Auct. Trans. — non L. spec. l. c. pro var.]. — Szőlők közt, napos parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 105], Torda, Déva, Segesvár [Baumg. l. c.], Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 90], Zám [Schur En. 477], Nagy-

szeben [Grisb. Iter. n. 166], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 459], Kisfalud és Borbánd közt [Cserni Gyulaf. 24]. — Adn : Caulis inflorescentia et petioli pilis rectis pubescunt, lamina foliorum asperula : quibus notis tam a præcedentibus, quam a *S. villosa* (L.) recedit.

1370. *S. Dulcamara* L. spec. (ed. 1753) 185. — [*S. Dulcamara* Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 29; Baumg. En. I. 169]. — Folyók s patakok mentén, berkekben, gyepűkön, ligetekben, az egész terület mezei táján közönséges.

† *Solanum tuberosum* L.; et *S. Lycopersicum* L. spec. (ed. 1753) 185 (*Lycopersicum esculentum* Mill.), coluntur solum. Csupán tenyész-tett növényeink.

† *Lycium vulgare* Dun in DC. Prodr. XIII. (1852) 509. — [*L. barbarum* et *L. europæum*, Auct. Trans., — non L.]. — Colitur ubique in regione campestri. — Az egész terület mezei táján tenyésztik, fő-kép gyepűnek.

360. *Physalis* L. gen. n. 250.

1371. *Ph. Alkekengi* L. spec. (ed. 1853) 183. — [*Ph. Alkekengi* Baumg.* En. I. 168]. — Szőlők közt, erdők szélén, cserjés helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 12], Torda [Ercsei Tord. 120], Alsó-Szt-Mihályfalva, Maros-Déce [!], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 24], Vidra a Biharhegységben, Boicza az Érczhegységben, Zám, Maros-Sólymos szőlő hegyei [!], Mácsó a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 23], Drassó [Csató Székács 267], Szászváros, Nagyesűr, Szászuja-falu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben [! Fuss Trans. 460], Giresau, Morgonda, Lesses, Segesvár, Nagybum [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Baromlaka, Kisselyk, Monora, Balászfalva, Hosszúaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 90], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 469], Besztercze [Herzog ap. Fuss Trans. 460], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

361. *Atropa* L. gen. n. 249.

1372. *A. Belladonna* L. spec. (ed. 1753) 181. — [*A. Belladonna* Baumg.* En. I. 168]. — Hegyvidékek erdeiben s azok vágásain a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [Landoz I. 12; II. 34], Kisbánya [Ercsei Tord. 109], Hátszeg völgye, Kakasfalva, Götzenberg, Porumbach [Fuss! Trans. 460], Kerczesora havasai [Schnur En. 479], Medgyes, Baromlaka, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Hosszúaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 90], Berethalom, Segesvár. Töpe és Urmös-Töpe Alsó-Rákosnál, Thurzon puszta Kóhalom vidékén, Brassó, Baróth, Homoród, Lövete, Hargitta [Baumg. l. c.], Parajd [Salzer Reiseb. 60], Kásna, Görgény [Fuss Trans. 460], Felső-Fancsal [Walz. MNL. III. 69], Besztercze [Herzog Bistr. 34], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 11], Kóhavas [!].

† *Mandragora officinarum* L. spec. (ed. 1753) 181. — Olim culta. — Egykor tenyésztették, manap tenyésztetni se láttam.

362. *Scopolia* Jacq. Obs. I. (1764) 32.

1373. **S. Carniolica** Jacq. Obs. I. (1764) 32. — [*Hyoscyamus Scopolia* L. Mant. (1767) 46; Baumg.* En. I. 166. — *Scopolina atropioides* Schult. Öst. Fl. (ed. 1814) 383]. — Árnyas erdőkben a hegyi és havasalji tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 34], Gyulafehérvárt a Mamuton, Déva mellett a Deczebal hegyen bőven [!]. Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 460], Újgredistye [Unver. VSV. IX. 165], Nagyszeben [! Fuss Trans. 460], Kereszténysziget [Schur En. 479], Segesvár [Baumg. l. c.], Rákóczy-vár Görgény vidékén [Walz MNL. III. 69], Rodna vidéke [Porc. En. 42], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

363. *Hyoscyamus* L. gen. n. 247.

1374. **H. niger** L. spec. (ed. 1753) 179. — [*H. niger* Baumg.* En. I. 166. — *H. agrestis* Kit. ap. Schult. Östr. Fl. (ed. 1814) I. 383.]. — Parlagokon, utakon, mesgyéken az egész terület mezei táján közönséges.

1374b. **H. pallidus** Kit. in Willd. En. (1809) I. 227. [*H. albus* Baumg.* En. I. 166, et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 180]. — Szántók, kertek szélein, parlagokon a mezei tájon. — Felvincz [Sigerus ap. Fuss Trans. 461], Szt-Erzsébet, Szászujfalu [Fuss Bericht. 21], Nagyszeben [Schur En. 480], Tuszád [Baumg. l. c.], Szepsi-Szt-György, Szemerja [!].

364. *Datura* L. gen. n. 246.

1375. **D. Stramonium** L. spec. (ed. 1753) 179. — [*D. Stramonium* Baumg.* En. I. 165]. — Parlagokon emberi lakások környékén az egész terület mezei táján. Amerikából ered, de már több mint 200 éve nálunk is egész otthonosan viselkedik.

† *Nicotiana rustica* L.: *N. Tabacum* L.; és *N. latissima* Mill. — *Capsicum annuum* L. — *Nicandra physaloides* Gaertn. — Coluntur, vel hinc-índe ex hortis refugiunt. — Tenyésztett növények, néha az omokban mint szökevények is találhatók.

LXII. *Personatae* L.365. *Verbascum* L. gen. n. 245.

1376. **V. Thapsus** L. succ. (1755) 69; (spec. ed. 1753 p. 177 solum pro parte). — [*V. Thapsus* Baumg.* En. I. 161, et Auct. Trans.; certe solum pro parte. — *V. Schraderi* Mey. Chlor. Hannov. (1836) 326. — *V. subalpinum* Schur! En. 481 etiam ex descript. et loco natali]. — Magasabb hegyvidékek völgyeiben, erdeinek szélén, patakai

mentén. — Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Csucsá, Bánffy-Hunyad, Egeres, Kolozsvár, Torda [? Freyn Közlem. XIII. 103], Kolos [? Schur En. 481], Bilak, Mamuthegy Gyulafehérvárnál [? Cserni Gyulaf. 24], Retyezát-hegység patakainál [Sink. Közlem. XV. 583], Tája szakadék Petrozsénynél [Barth herb. !], Nagyszeben, Kistorony [Schur En. 481], Árpás patakánál [! Schur En. 481 sub V. subalpino], Berethalom [? Salzer Reiseb. 33], Medgyes [? Salzer VSV. VIII. 9], Asszonyfalva, Kisselyk, Csicsóholdvilág, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [? Barth VSV. XVIII. 90], Segesvár [? Fro. Schässb. 50], Ágostonfalva és Földvár közt [? Freyn Közlem. XIII. 103], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Borszék [Wolff. MNL. I. 63], Szászrégen [? Emerich ap. Fuss Trans. 462], Beszterce [? Herzog Bistr. 34], Brassó [Schur ap. Borb. Term. Füz. IV. 273], Büdös, Tohán [Borb. I. c.].

1377. **V. thapsiforme** Schrad. Monogr. Verb. I. (1813) 21. — [V. cuspidatum Schrad I. c. 23; Baumg.* En. I. 162]. — Alantabb vidékek erdeinek szélén s patakai mentén. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 105], Torda [Wolff MNL. I. 63], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 24], Padság pataka, Déva hegyein, Szántóhátna és Keresztur közt a Cserna mellékén [!], Talmács [Schur En. 481], Rozsnyó [Baumg. I. c.], Ó-Rodna, Új-Rodna, Aranyos-Beszterce [Pore. En. 42], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

1378. **V. phlomoides** L. spec. (ed. 1753) 1194. — [V. phlomoides Baumg.* En. I. 162. — V. callescens Schur En. 481. — V. Bohemicum Borb. Term. Füz. IX. (1885) 276.]. — Utak mentén, megyékben, legelőkön, parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

var.) foliis breviter seu semidecurrentibus: **V. australe** Schrad. I. c. 28. — [V. nemorosum, et V. montanum Baumg.* I. 162, 163, — et Auct. Trans.]. — A tőlakkal vegvest, de csak szórványosan. — Padság patakánál [!], Alsófélér-megyében és Hunyad-megyében, Roskány [Baumg. I. c.], Árpás hegyvidéke [Schur VSV. III. 88], Berethalom, [Salzer Reiseb. 33].

1379. **V. Danubiale** (austriaco \times phlomoides) Sink. Term. Füz. II. (1878) 36. — [V. crenatum var.) macrocalycinum Borb. Értekez. XI. (1881) 80]. — Hátszeg dombjain (Borb. Term. Füz. IX. 278).

1380. **V. Reissekii** (Lychnitis \times phlomoides) Kerner Öst. bot. Zeit. XXIII. (1873) 247. — Napos dombok parlagain s legelőin. — Kolozsvár [Borb.* ÖBZ. XXVIII. 279], Aranyhegy Piskinél [!].

+ *V. spurium* Koch. Syn. (ed. 1837) 511; (ed. 1857) 444. — Kolozsvár [Landoz* II. 34, — sed V. Thapsus L. ex quo V. spurium hybriditatis modo oritur, ad Claudiopolin vix nascitur].

+ *V. collinum* Schrad. Monogr. Verb. I. (1813) 35. — [V. thapso-nigrum Schiede plant. hybr. 32, — sed stirps apud nos indicata potius ad V. thapsiforme-nigrum Schiede I. c. 36, idest ad *V. adulterinum* Koch Syn. (ed. 1837) 512 pertinet]. — Kolozsvár [Landoz* II. 34], Büdös [Borb. ÖBZ. XXVIII. 311].

1381. **V. speciosum** Schrad. Hort. Gött. II. (1811) 22. tab. 16. — [V. speciosum Schur* Sertum n. 2022]. — Napos szikár dombokon és

legelőkön. — Boicza az Érczhegységben [!], bőven Déva hegyein: így a Várhegyen, Szárhegyen és Deczebalon [! Schur En. 482], Koneza [Csató Székács 267], Szászsebes [Schur ap. Borb. Term. Fü. IX. 274], Szerdahely és Nagvapold közt, továbbá Hermánynál és a Hortobágy patakánál [Schur VSV. X. 59], Szászváros, Freck [Schur En. 482], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24].

1382. **V. Schottianum** Schrad. Monogr. Verh. II. (1823) 158 tab. 3. fig. 2. — [V. orientale-speciosum Neilr. Niedr. Öst. (1859) 541, vel rectius V. austriaco \times speciosum Mihi. — V. Neilreichii Schur*! En. (1866) 484]. — Szálanként a V. speciosum és V. austriacum Schrad. társaságában, szikár napos dombokon s legelőkön. — Déva mellett a Szárhegyen [!]. Vereshegy Szászsebesnél [Schur En. 484].

1383. **V. Kanitzianum** Simk.* et Walz. Magy. Növ. Lap. II. (1878) 148. — [V. pulverulentum Porc. En. 42: Nasend. 80, — non Vill.]. — Hegyvidékek erdeinek szélein, és sziklás völgyeiben. — Kolozsvárt a Gorbó patak mentén a Szt-János kút körül [Simk. l. c.], Oláh-Topli [Walz. l. c.], Ilva [Barth exs. !], Rodna vidéke [Porc. l. c.].

1384. **V. Lychnitis** L. spec. (ed. 1753) 177. — [V. Lychnitis et V. album Baumg.*! En. I. 163, 164, et Auct Trans. — V. pulverulentum Czetz.*! Erd. Muz. VI. 22]. — V. Lychnitis var.) oliganthum Borb. Term. Fü. IX. 279]. Napos szikár dombokon, legelőkön s parlagokon az egész terület mezei táján.

1385. **V. pseudolychnitis** Schur* En. (1866) 483. — [V. Hausmanni Cel. Prodr. (1872) 317. — V. austriaco \times Lychnitis Mihi]. — Szikár dombokon és szőlők közt a mezei tájon. — Váralja dombjain a Hátszegi völgyben [!], Nagyszeben, Szt-Erzsébet [Schur l. c.], Kolozsvárt a szénamezőkön [Borb. Term. Fü. IX. 276], Zernyest [Borb. l. c. 279].

†. **V. banaticum** Schrad. Monogr. Verb. II. (1823) 28. — Gynlafelhérvár és Szászsebes közt, Déva [Schur En. 482].

1386. **V. Austriacum** Schott. in Röm. et Schult. Syst. IV. (1819) 341; Schrad. Monogr. Verh. II. (1823) 22. — [V. pulverulentum Baumg.*! En. I. 163, idest V. floccosum Fuss Trans. 463; Schur En. 483. — V. orientale Auct. Trans., — non MB. — V. sinuatum Schur Sertum n. 2020 ex Schur En. 482. — V. nigro-Lychnitis Czetz.*! Erd. Muz. VI. 22; Landoz II. 34. — non Schiede.]. — Napos füves helyeken, utak mentén, erdők szélén az egész terület mezei táján közönséges.

1387. **V. nigrum** L. spec. (ed. 1753) 178. — [V. nigrum Baumg.* En. I. 164.]. — Folyók s patakok mentén erdők szélein, különösen magasabb hegyvidékek mezei táján. — Csucs, Nagysebes [!], Kolozsvár [Landoz I. 12], Boós Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 103], Bilak, Zalatnától Abrudbányáig az egész hegyvidéken, Verespatak, Vidra és Szkerisora a Biharhegységben, Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mentén [!], Magyar-Brette [Csató Erd. Muz. VI. 23], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 463], Szászsebes [Schur VSV. X. 61], Székácsvölgy [Csató Székács 267], Lepusnikvölgye a Retyezát-hegységben [! Borb. Verh. Ver. Brandenb. a. 1875], Petrozsény [!], Nagyszeben

[Schur ap. Borb. Term. Füz. IX. 275], Vizakna, Nagyesőr, Szászuifalu, Dolmány, Vestény, Freck, Kerczesora üveglutája [Fuss Trans. 463]. Giresau [Fro. VSV. VII. 120], Medgyes, Monora, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 90], Segesvár [Fro. Schässb. 50], Brassó, Tóhán [Schur ap. Borb. Term. Füz. IX. 275], Bükkszád [Borb. ÖBZ. XXIX. 399], Borszék [Salzer Reiseb. 81], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 463], Besztercze [Herzog Bistr. 35], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 22; Porc. En. 42], Csomád és Büdös hegyek [!].

1387/b. **V. comosum** Sink. Term. Füz. II. (1878) 36. — Erdők szélén cserjés helyeken a mezei tájon. Bucsesd mellett a Vulkán hegy alatt [!].

1387/c. **V. thyrsioideum** Host. Fl. Aust. I. (1827) 289. — [V. thyrsioideum Schur* Sertum n. 2024. — V. abietinum Borb. ! Verh. Ver. Brandenb. Anno 1875. — V. Barthii Schur! ap. Barth Arch. XV. (1879). 114 seu. V. sublyratum Borb. Term. Füz. IX. (1885) 278. — V. nigro \times phlomoides Schur!; Porc. En. 42; Porc. Naseud. 80; Borb. Term. Füz. I. c.]. — Erdők szélén, cserjés füves helyeken a mezei tájtól a havasalji tájig szóróványosan. — Égerszeg, Marosvásárhely [Barth! I. c.], Padság patakánál [!], Retyezát hegység [! Borb. I. c.], Szászsebes [Schur VSV. X. 61], Nagyszeben, Zernyest, Czenkhegy, Tusnád [Borb. Term. Füz. IX. 278], Felső-Tömös, Zaizon [Barth exs. !], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Öcsém [Schur VSV. X. 175], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Szt-György fürdő [Porc. I. c.].

1388. **V. Hinkei** Friv. in Magy. Tud. Társaság Évkönyvei III. (1834—36) tab. 11!, etiam in Flora XIX. (1836) 440. — [V. lanatum Schur* Sertum n. 2025. — et Auct. Trans., non Schrad. — V. Wierzbikii Heuff. ! in Rochel reise (1838) 86]. — Erdők nyílt helyein a hegyi és havasalji tájon, hol a V. nigrumot helyettesíti. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Csucsá, Nagysebes [Barth Arch. XV. 114], Báuffy-Hunyad és Sztána közt [Frey. Közlem. XIII. 103], Vidra, Nyegra és Szkerisora hegyei, Abrudbánya és Zalatna közt, Detunata, Vulkán hegy, Zám, Nagyág, Pareng hegység [!], Seréli havas a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 83], Nagyszeben, Brassó, Öcsém [Schur En. 482], Bükkhavas Borszéknél [Walz MNL. III. 69], Besztercze [? Herzog Bistr. 35]; Szurul, Negoj, Kerczesora havasai, Rogozsely [Schur ap. Borb. Term. Füz. IX. 274].

1389. **V. glabratum** Friv. ! in Flora XIX. (1836) 44. — [V. leiostachyon Grisb. Rum II. (1844) 43; Schur* Sertum n. 2026. — V. leiocaulon Heuff. Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 28. — V. erythrocaule Schur! En. (1866) 483 seu V. decalvus (nigrum \times glabratum Borb. Term. Füz. IX. (1855) 278.]. — Erdők szélén és nyílt helyein a mezei és hegyi tájon. — Csákyai-kő, Krakkó völgy a Kecskekő alatt, Vulkán hegy, Detunata, Abrudbánya, Bucsum, Verespatak [!], Csetatyeboli és Tája völgye Petrozsény-nél [Barth exs. !], Götzenberg [Ormay exs. !], Présbe, Kerczesora hegysége [Schur En. 483].

1390. **V. rubiginosum** W. et K. Icones tab. 197 (1804), [V. rubiginosum Schur* Sertum n. 2033. — V. austriaco \times phoeniceum Mihi. —

V. orientale-phœniceum Winkler ÖBZ. XVI. 44]. — Napos dombokon és mezőkön a mezei tájon. — Tordai sósfürdők [Wolff MNL. I. 63], Torda hasadéka [Haynald herb. !], Szt-Erzsébet, Pojana-nyameczuluj [Fuss Trans. 465], Kérczesori üveghuta [Fro. VSV. VII. 123], Avrisel [Winkler l. c.].

1391. *V. Schmidlii* (Lychnitidi \times phœniceum) A. Kern. ! Öst. bot. Zeit. XIII. (1863) 196. — [V. rubiginosum Landoz* I. 34. — V. Claudiopolitanum Simk. Magy. Növ. Lap. II. (1878) 150]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvártt főkép a szénamezőkön és Szamosfalva határain [! Landoz l. c.], Kolos, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 103].

1392. *V. phœniceum* L. spec. (ed. 1753) 178. — [V. phœniceum Baumg.* En. I. 164. — V. nigrum Cserni! Gyulaf. 24. — non L.]. — Mezőkön, kaszálókon, utak mentén az egész terület mezei táján.

1393. *V. Blattaria* L. spec. (ed. 1753) 178. — [V. Blattaria Baumg.* En. I. 165. — V. blattariforme Grisb. Iter (1852) 321]. — Szántókon, utak szélén az egész terület mezei táján közönséges.

+ *V. Gaudini* Döll. [V. Lychnitidi-Blattaria Koch Syn. ed. II. p. 592. — V. Pseudoblattaria Schur* En. 484. — non Schleich.]. Brassó [Schur. l. c.].

1394. *V. ramosissimum* DC. Fl. Fr. V. (1815) 416. — [V. Bastardi R. et Sch. Syst. IV. (1819) 335. — V. pilosum (thapsiforme \times Blattaria) Döll in Flora 1849 II. 465]. — Patakok csorvás mellékén. — Szántóhalma és Keresztur közt a Cserna völgyében a *V. thapsiforme* Schrad. társaságában [!].

366. *Scrofularia* L. gen. n. 576.

1395. *S. nodosa* L. spec. (ed. 1753) 619. — [S. nodosa Baumg.* En. II. 209. — S. ternata Schur! En. 484. — S. peregrina Schur! En. 486; Fuss Trans. 467. — non L.]. — Erdők szélén, cserjés bozótos helyeken, patakok mentén, szántókon, parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

1396. *S. alata* Gilib. Fl. Lithuan (1781) 127. — [S. aquatica Baumg.*! En. II. 210 et Auct. Trans., — non L. — S. Ehrharti Stevens in Ann. Nat. Hist. V. (1840) 3 t. 1. — S. Balbisii et S. Neesii Auct. Trans.!, nec aliorum]. — Vizerek, folyók s tavak mentén egész Közép- és Dél-Erdélyben, a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz II. 34], Torda [Wolff MNL. I. 63], Tilalmas Torockkónál, Torockzótól Torockzó-Szt-Györgyig, Nagyg, Vajda-Hunyad, Govasdia, Kőalja-Olába [!], Malomviz [! Baumg. l. c.], Oláh-Brettye [Csató Erd. Muz. VI. 23], Nagyeszúr, Szászujfalu, Giresau [Fuss! Trans. 466], Szelindek, Resinár [Schur En. 485], Medgyes, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 91], Agostonfalva, Földvár [Freyn. Közlem. XIII. 103], Brassó [! Schur VSV. X. 205], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Tusnád [Schur VSV. X. 181], Büdös alján [Schur En. 485], Marosforrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Ojtoz szorosa [Baumg. l. c.].

1397. *S. Scopoli* Hoppe in Pers. Syn. II. (1807) 160. — [S. glan-

dulosa W. et K. Icones tab. 214 (1812); Baumg.* En. II. 210]. — Utak s kerítések mentén, parlagokon, erdők s ligetek szélein az egész terület mezei táján, s innen a havasalji tájig.

1398. **S. lasiocaulis** Schur En. (1866) 486. — [S. pulverulenta Janka! Term. Füz. IV. (1880) 310, — non Boiss. et Noë in Boiss. Diagn. ser. II. 3 (1856) p. 155 et Boiss. Fl. Orient. IV. (1879) 407. — S. laciniata Baumg.* En. II. 211 et Auct. Trans. — S. laciniata var. hirsuta Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22 solum nomen. — S. olympica Janka Linn. — XXX. 592 et Auct. Trans., — non Boiss. — S. rupestris Schur! En. 486, — non MB. — S. canina Nymán Syll. 117 quoad plantam transsilvanicam. — S. Jankæ Borb.! ÖBZ. (1886) 104]. — Mészkö hegységek szakadékein és szorosaiban a mezei és hegyi tájon. — Szindi völgy [Ercsei Tord. 151], Torda hasadéka, Tilalmas és Székelykő Toroczkónál, Felső-Gald bércezei, Kecskekő! [Baumg. l. c.], Csáklyaikő, Enyedi hasadék [!], Runk és Lunka közt [Freyn Közlem. XIII. 103], Skericza Padságnál s egyáltalán Padság hegyvidéke [! Simk. Album 184], Vulkán hegy [! Janka in Neir. Ung. Nacht. 54], Boicza az Érez-hegységben [!], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 23], Retvezát és Pareng hegység [Baumg. l. c.], Stiauvverosz a Domna völgyében [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [Schur VSV. III. 88], Bucsees, Kőhavas [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

var.) ♀ **S. alpina** Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 167. — Magasabb hegyvidékeken, így Padság hegyein s a Vulkánhegyen Abrudbányánál [!].

1399. **S. vernalis** L. spec. (ed. 1753) 620. — [S. vernalis Baumg.* En. II. 211]. — Árnyas erdőkben. — Brassó, Csikszereda [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 35].

367. *Gratiola* L. gen. n. 29.

1400. **G. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 17. — [G. officinalis Baumg.* En. I. 31]. — Folyók patakok s vizerek árteresei területein. — Torda [Ercsei Tord. 40], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXIII. 301], a Marosvölgye Zántól Nagyenyedig [! Baumg. l. c.], a Hátszegi völgy Várhelytől Piskiig [! Baumg. l. c.], Székácsvölgy [Csató Székács 267], Talmács, Talmácsel [Baumg. l. c.], Szakadát [Schur En. 486], Nagyszeben Reissenb. VSV. XIX. 121], Nagydisznód, Kiscsűr, Bongárd, Vestény [Fuss Trans. 468], Besztercze [Herzog Bistr. 35], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

368. *Digitalis* L. gen. n. 758.

1401. **D. ambigua** Murr. Prodr. Gotting. (1770) 62. — [D. lutea Benkő* Trans. 116; Baumg. En. II. 212 et Auct. Trans. — D. ambigua Baumg. En. II. 212. — D. ochroleuca Jacq. Fl. Austr. I. (1773) 36. — D. grandiflora Lam. Fl. Fr. II. (1778) 332. — D. laevigata Schur Sertum n. 2048; En. 488, — non W. et K. — D. purpurascens Czetz Erd. Muz. VI. 14]. — Hegyvidékek erdeinek nyílt helyein és bozótjain az egész területen a mezei tájtól a havasalji tájig.

1402. **D. ferruginea** L. spec. (ed. 1753) 622. — [*D. ferruginea* Baumg.* En. II. 212, — sed in herbario ejus deest.]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Mikes, Felső-Függed, Koppánd hasadéka [Ercsei Tord. 68], Mezőség, Dobra, Illye [Baumg. l. c.].

1403. **D. lanata** Ehrh. Beitr. VII. (1792) 153. — [*D. lanata* Baumg.* En. II. 213]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Maros-Némethi, Déva, Csóra, Felső-Rákos, Barót, Száldobos [Baumg. l. c.], sed in herbario ejus deest.].

† *D. purpurea* L. spec. (ed. 1753) 621; et *Antirrhinum majus* L. l. c. 617, coluntur. — Kerti virágaink.

369. *Antirrhinum* L. gen. n. 750.

1404. **A. Orontium** L. spec. (ed. 1753) 617. — [*A. Orontium* Baumg.* En. II. 207]. — Szántókon s parlagokon a mezei tájon ritka. — Várhely a Hátszeg völgyében [! Hazsl. Közlem. X. 19].

370. *Linaria* Tournf. Inst. tab. 76.

1405. **L. Elatine** L. spec. (ed. 1753) 612 sub *Antirrhino*. — [*Cymbalaria* *Elatine* Baumg.* En. II. 208. — *C. commutata* Schur (non Brnh.) seu *C. pseudo-elatine* Schur! En. 488]. — Ugarokon, tarlókon az egész terület mezei táján közönséges.

1406. **L. spuria** L. spec. (ed. 1753) 613 sub *Antirrhino*. — [*Cymbalaria* *spuria* Baumg.* En. II. 209. — *C. dentata* Schur! En. 488]. — Tarlókon, ugarakon az egész terület mezei táján.

1407. **L. Cymbalaria** L. spec. (ed. 1753) 612 sub *Antirrhino*. — [*Cymbalaria* *muralis* F. Wett; Baumg.* En. II. 208]. — Kőfalakon, sziklákon a mezei tájon. — Brassónál a Czenkhegyen [Baumg. l. c.], Sajó völgye [Porc. En. 43]. — Porcius l. c. szerint Rodnánál, hol Baumgarten jelzi, nem terem.

1408. **L. minor** L. spec. (ed. 1753) 617 sub *Antirrhino*. — [*L. minor* Baumg.* En. II. 205]. — Szántókon s parlagokon. — Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 24].

† *L. arvensis* L. l. 614 sub *Antirrhino*. — Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 24], Medgyes, Segesvár, Brassó, Udvarhely [Baumg.* En. II. 204], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 470], Kolozsvár [Landoz II. 35].

† *L. alpina* L. l. c. 615 sub *Antirrhino*. — Bücssecs Keresztény-hegység, Teszla, Korongyis, Gemenea [Baumg.* En. II. 205, — sed in herbario ejus deest, nec recentius ab ullo scrutatori inventa].

† *L. speciosa* Jacq. Fil. *L. striata* DC.; coluntur solum, sponte apud nos non nascuntur. — Legfeljebb kerti virágok, mert vadon nálunk nem teremnek.

1409. **L. Dalmatica** L. spec. (ed. 1753) 616 sub *Antirrhino*. — [*L. dalmatica* Baumg.* En. II. 205. — *L. chlorifolia* Andræ Bot. Zeit. XIII. 739, — non Reichb. *L. lancifolia* Schur ap. Fuss C. Verh. sieb.

Ver. II. 197. — *L. transsilvanica* Schur! Sertum n. 2056; En. 490]. Délkeleti Erdély sziklás napos hegyein a mezei tájon. — Feketehalom [Fuss Trans. 471], Zernyest felett a Királykő hegységén [! Andrae ap. Schur VSV. II. 197], Rosnyó, Brassónál a Czenkhegyen [! Baumg. I. c.] s az Obonuj völgyben a Pojána felé [!], Tömös szorosa a Predeal alatt [Schur En. 490], Töpehegy Alsó-Rákosnál [!].

1410. *L. genistifolia* L. spec. (ed. 1753) 616 sub Antirrhino. — [*L. genistifolia* Baumg.* En. II. 206]. — Napos dombokon, folyók csorvás fővenyes mellékein a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 12], Kolos, Boós, Muntele-mare hegység [Freyn Közlem XIII. 103], Torda, Gyulafehérvár [! Baumg. I. c.], Nagyenyed, Szászvárostól Dévágig a Maros mellékein [!], Szászsebes [Csató Székács 267], Oláh-brettye [Csató Erd. Muz. VI. 23], Szt-Erzsébet, Rothberg [Fuss Alt. Arch. II. 374], Nagyszeben [Fuss ap. Grisb. Iter n. 154], Nagyesűr, Szászfalu, Dolmány, Hermány [Fuss Trans. 471], Freck [Fuss exs. ! sub *L. italica*], Talmács, Segesvár [Baumg. I. c.], Predeal [Schur En. 490].

var.) *L. chloraefolia* Reichb. Iconogr. V. (1827) f. 627. — [*L. nervosa* Baumg.* Mant. 62. — *L. pyramidata* Schur Sertum n. 2055, — non Sprg.]. — Napos dombokon, folyók csorvás mellékein a mezei tájon. — Torda [! Winkler ÖBZ. XVI. 48], Nagyenyed, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Sárd szőlői, Déva [!], Gyulafehérvár, Branyicska [! Baumg. I. c.], Szászváros, Resinár [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 200], Veres-hegy Szászsebesnél [Csató Székács 267], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 23], Szászesőr, Talmács Poresesd [Fuss VSV. XIV. 20], Giresau [Fuss Trans. 471], Nagyesűr, Szt-Erzsébet [Fuss Bericht. 21], Szelindek, Brassó [Schur En. 490], Nagyselyk, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 91].

var.) *angustifolia*, *gracilis*, *calycis laciniis capsula brevioribus*: ***L. concolor*** Grisb. Spic. II. (1844) 21. — [*L. genistifolia* α) *angustifolia* Schur*! En. (1866) 490. — *L. salsa* (*italica* \times *genistifolia*) Borb. Érték. IX/XV. (1879) 4. 64 ex specimine incompleto solum descripta. — *L. genistifolia* β) *angustata* Wierzb. ap. Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 168. — *L. linifolia* Grisb. Iter n. 153 p. 322, et Auct. plur., non *Antirrhinum linifolium* L. spec. (1763) 858. quae est, suadente Boiss. Fl. Orient. IV. 378, *Linaria vulgaris*. — *L. Syspirensis* C. Koch Linn. XXIII. (1850) 717, — ex Boiss. I. c.]. — Napos szikár dombokon, és fővenyes helyeken a mezei tájon. — Torda [Borb. I. c.], Talmács, Kakasfalva, Bongárd [Schur! En. 490].

1411. ***L. Italica*** Trev. in Act. Acad. Leop. Car. XIII. 188. — [*L. italica* Schur* Sertum n. 2058. — *L. angustifolia* Rehb.]. — Napos dombokon, szántókon, parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 105], Tordahasadéka [Schur VSV. X. 76], Székelykő Torocz-kónál [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Szászváros [! Unver. ap. Fuss Trans. 471], Gyulafehérvártól Zámig a Maros mellékein s főképp Déva környékén, Piskitől Váraljáig a Sztrigy mellékén, Vajda-Hunyad szénamezőin [!]. Nagyapold [Fuss Trans. 471].

1412. ***L. Kösensis*** Simk. Term. Fü. II. (1878) 143. — [*L. Bie-*

bersteinii Janka* exs.! Simk. Magy. Növ. Lap. II. 150. — *L. rudis* Janka! Term. Füv. IV. (1880) 305. — *Stirps intermedia* quasi inter *L. vulgarem* et *L. Italicam*, — sed ob foliis suis firmis et sat latis vix illarum hybrida progenies. A *L. vulgari* dignoscitur: foliis latioribus et durioribus, caule totaque planta glaberrima, floribus flavicantibus (nec albicantibus) et labio inferiore angustiore. A *L. Biebersteini* Bess. En. 25, quæ est *stirps littoralis* caule hirto prædita, jam glabritie recedit]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [Simk. MNL. II. 150], Szt-Gothard, Czege, Feketelak [Janka l. c.].

1413. *L. hybrida* Schur*! En. (1866) 491. — [*Stirps* inter *L. genistifoliam* et *L. intermediam* Schur media quarum verisimiliter hybrida progenies. Proxima etiam *L. Kösenensis* Simk., sed ab hac inflorescentia elongata et præcipue seminum structura discrepat. Habet nam semina nigra, quam in *L. Kösenensis* crassiora radiatim reticulatoque elevato rugosa vix alata. Folia firma, sat lata, illorum *L. Kösenensis* breviora]. — Folyók s patakok csorvás mellékein a mezei tájon. — Talmács, Tömöspataka Brassónál, Maros forráspatakánál [Schur! En. 491].

1414. *L. intermedia* Schur in Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 278 solum nomen; Verh. sieb. Ver. X. (1859) 175 descripta. — [*Linaria vulgaris* Baumg.*! En. II. 206, et Auct. Trans., non Mill. — *Antirrhinum Linaria* Czetz! Erd. Mus. VI. 11. — non L. — *Cymbalaria Linaria* Eresei Tord. 36. — *L. glauca* Schur ÖBZ. XI. (1861) 362, ex ipso Schur in l. c., etiam ex descriptione]. — Ugarokon, szántókon, parlagokon, utak s folyók mentén az egész terület mezei táján közönséges.

† Utrum *Linaria vulgaris* Mill. typica [*L. glaucophylla* Schur! En. 491 non (Brot.)] inflorescentia glandulosa prædita in Transsilvania et quibus in locis nascitur, denuo investigandum. Ego tam in herbariis quam in natura, solum stirpem pedunculis rachique glabris præditam inveni. — Hogy Erdélyben terem-e és hol az igazi *L. vulgaris* Mill.; újabb kutatások által derítendő ki. Részemről Erdélyben mindenütt csak a *L. intermediát* láttam, s a gyűjteményekben is *L. vulgaris* alatt Erdélyből csak a *L. intermedia* található. Janka V. arról értesít levelében, hogy a Mezőségen a *L. vulgaris* Mill. tőalakja is terem.

371. *Veronica* L. gen. n. 25.

1415. *V. scutellata* L. spec. (ed. 1753) 12. — [*V. scutellata* Baumg.* En I. 23]. — Mocsaras nedves réteken. vízárkokban a mezei tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 91]. Nagysebes, Dragán völgye [!], Kolozsvár [Landoz I. 12], Torda-Keresztési mocsarak [Wolff MNL. I. 63], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 24], Nyegra a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XXIII. 304], Vidra és Szkerisora völgyei mentén, Kovrágytól a Sztrigy mentén Pujig [!], Székácsvölgy [Csató Székács 267], Medgyes, Balázsfalva, Kiskapus, Asszonyfalva [Barth VSV.

XVIII. 91], Segesvár, Szászseged, Alsó-Gezés, Ujegyháza, Talmács [Baumg. I. c.], Vizakna [Barth ! ap. Fuss VSV. XX. 167], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 472], Árpás patakánál [!], Besztercze [Herzog Bistr. 35], Rodna vidéke [Czetz ! Erd. Muz. VI. 22].

1416. **V. anagalloides** Guss. Pl. Rar. (1826) 5, tab. 3. — [V. anagalloides Schur* Sertum n. 2070. — V. Anagallis c) glandulosa Schur En. 492; et V. salina Schur ! En. 492]. — Folyók tavak s mocsarak árterein. — Záli tó; Nagyenyednél, Dévánál és Zámánál a Maros mellékein [!], Nagyszeben, Kerczesora és Árpás patakánál [! Schur En. 492].

1417. **V. Anagallis** L. spec. (ed. 1753) 12. — [V. Anagallis Baumg.* En. I. 23. — Ammannia caspia Janka Öst. bot. Zeit. VI. 315 ex ipso in Öst. bot. Zeit. XIX. 160, — non MB.]. — Források, patakok vizerek mentén az egész terület mezei táján.

1418. **V. Beccabunga** L. spec. (ed. 1753) 12. — [V. Beccabunga Baumg.* En. I. 22 cum var. β) minor. — V. limosa Schur Sertum n. 2069; Fuss Trans. 473]. — Források, patakok, vizerek mentén a mezei tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 91], Nagysebes, Dragánvölgye [!], Kolozsvár [Landoz I. 12], Torda [Wolff MNL. I. 63], Csáklyaikő völgye, Vidra a Biharhegységben, Haró, Déva [!], Olálbretteye [Csató Erd. Muz. VI. 23], Szászváros [Unver ap. Fuss Trans. 473], Székácsvölgy [Csató Székács 267], Nagycsűr, Szászuifalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresau, Freck [! Fuss Trans. 473], Baromlaka, Kisselyk, Szácesanád, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 91], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Segesvár [Fro. Schässb. 51], Szászseged [Baumg. I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 473], Besztercze [Herzog Bistr. 35], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Gárcsinvölgy Hétfalunál.

1419. **V. latifolia** L. spec. (ed. 1753) 13. — [V. urticifolia Jacq. Fl. Austr. I. (1773) 37, tab. 59; Baumg.* En. I. 26]. — Magasabb hegyvidékek sziklás árnyas helyein. — Plesu hegy Csucsánál [Feicht. Közlem. IX. 92], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 12], Tordahasádeka [Wolff MNL. I. 63], Skericza Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 104] s egyáltalán Padság hegyvidéke, Székelykő, Tibor, Csáklyai völgy [!], Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 145], Vidra, Nyegra és Szkerisora hegyei [! Kern. ÖBZ. XXIII. 367], Detunata, Vajda-Hunyad [!], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Hátszeg, Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 23], Ó-Sebeshely, Kisdísznód, Götzenberg, Présbe, Prehodistye, Talmács, Vestorony-szorosa, Giresau, Plaju-Tataru, Avrisel [Fuss Trans. 473], Szurul [Baumg. I. c.], Kerczesora üvegputája [Fro. VSV. VII. 123], Árpás patakánál [! Schur VSV. III. 89], Fogaras hegysége [Schur En. 495], Segesvár, Brassó hegyei, Keresztényhegység, Bucsecs, Kóhavas!, Zalán [Baumg. I. c.], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Ditró, Borszék, Rodna hegysége [Baumg. I. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

1420. **V. Chamædrys** L. spec. (ed. 1753) 13. — [V. Chamædrys et V. pilosa Baumg.* ! En. I. 25, et Auct. Trans. — V. lamiifolia Schur En. 494]. — Kaszálókon, erdős cserjés helyek szélein, ligetek

ben és gyümölcsösökben az egész terület mezei táján, s innen a fenyvesekig.

1421. **V. montana** L. Amoen. IV. (1759) 263. — [V. montana Baumg.* En. I. 25]. — Hegyvidékek erdeiben a hegyi és havasalji tájon. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 24], Gejna és Valye-Dregicz a Biharhegységben [!], Szurul, Rakoviezán, Buttyán [Fuss Trans. 474], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 89], Medgyes, Segesvár, Brassó [Baumg. l. c.], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 24], Besztercze [Baumg. l. c.], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Donghavas Zajzon felett [!].

1422. **V. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 11. — [V. officinalis Baumg.* En. I. 19. — V. dryadis Schur Sertum n. 2074 seu V. peduncularis Schur! En. 495. — non MB. — V. aphylla Landoz II. 34. — non L.] — Hegyvidékek legelőin, erdeinek, cserjéseinek szélein, s patakai mentén a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen.

1423. **V. aphylla** L. spec. (ed. 1753) 11. — [V. aphylla Baumg.* En. I. 21. — V. depauperata W. et K. Icones III. (1812) tab. 245; Baumg. En. I. 22. — Mészköhavasok sziklás törmelékes ormóin. — Podriesel [Schur En. 496], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs!, Piroska, Arszul, Cziblesz [Baumg. l. c.].

1424. **V. Baumgartenii** R. et S. Syst. I. (1817) 100. — [V. petraea Baumg.* En. (1816) I. 21. — non Stev. in Mem. Soc. de Mosc. III. (1812) 250]. — Havasok szikláin. — Retyezát havasok [! Schur En. 499], Pareng, Frumósza [Fuss Trans. 475], Folte, Szurul, Vurfu-Moasi [Baumg. l. c.], Budislav, Csorte, Albote [Fuss Trans. 475], Negoj [Fuss ap. Grish. Iter n. 160], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [! Fuss Alt. Arch. II. 350], Brúza havasai [Schur VSV. II. 170], Bucsecs, Teszla, Pietroszul [Baumg. l. c.], Ünőkő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Laalató [Salzer Reiseb. 318], Kis-Ünőkő, Obersia-Rebri [Porc. En. 43], Galacz [Porc. exs.!), Korongyis [Schur VSV. X. 149], Piatra-arsze [Fuss Trans. 475].

1425. **V. prostrata** L. spec. (ed. 1762) 17. — [V. prostrata Baumg.* En. I. 24]. — V. macrodonta Borb. Öst. bot. Zeit. XXXIV. 73. ob fructu glabro]. — Legelőkön napos füves dombokon az egész terület mezei táján.

1425. b. **V. pubicarpa** Simk. — Inflorescentia gracili, magnitudine calycum, fructuum et pedicellorum cum V. prostrata congruit; sed fructibus. oblongis, evidentiter longioribus quam latis acute emarginatis tenuiterque puberulis ab ea diversa: fructus nam in V. prostrata obovati, ferre truncati aequae lati ac longi et glaberrimi inveniuntur. — Napos füves helyeken a mezei tájon. — Szászcsanád [Barth exs.!), Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mellékén [!]. Töpehegy, Czenkhegy, Hétfalu hegyei [!].

1426. **V. Austriaca** L. spec. (ed. 1762) 18. — [V. dentata Schmidt Boëm. I. (1793) 20; Baumg.*! En. I. 23. — V. orientalis et V. hysopifolia Schur! En. 493]. — Napos füves helyeken a mezei és hegyi tájon; de lelőhelyei nagyrészt bizonytalanok. — Kolozsvár [Andræ Bot. Zeit. XIII. 740], Csákyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Hosszúaszó,

Szászcesanád [Barth Arch. XV. 114], Bilak, Királykő, Brassó [Schur En. 493], Öcsém [Schur VSV. X. 175], Rodna vidéke [Baumg. l. c.; Porc. En. 43].

1427. **V. Jacquini** Baumg.* En. I. (1816) 26. — [V. Jacquini Schott in R. et S. I. (1817) 108. Icon a Baumg. citata in Jacq. Austr. IV. tab. 329! optima. — V. multifida Kern. et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 13. cujus stirps genuina ex citato «Buxb. Cent. I. p. 24 tab. 38! est stirps alia tam ob «foliis partim lato laciniatis partim angustis» quam ob «capsulis depressis». — V. Austriaca Jacq. l. c.; et Auct. Trans., — non L. — V. pinnatida Andræ Bot. Zeit. XIII. 740]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 34], Kolos [Schur En. 494], Zalatna [Baumg. l. c.], Maros-Némethi, Maros-Sólymos, Haró, Déva, Vajda-Hunyad [!], Nagyoklos [Csató Erd. Muz. VI. 23], Hátszeg [! Barth ap. Kern. Schedæ III. 92], Szászsebes [Csató Székács 267], Szászváros, Szerdahely, Nagycsűr, Szászfalu, Dolmány, Rothberg, Szt-Erzsébet, Talmács, Giresau [Fuss Trans., 475], Nagyszeben [Fuss in Grisb. Iter n. 159], Kiscsűr [Barth Arch. XV. 114], Götzenberg. [Schur En. 493], Moh, Ujgyháza, Segesvár [Baumg. l. c.], Hosszúaszó [Barth exs. !], Morgonda, Berethalom [Baumg. herb.], Száskézsd, Kőhalom. Brassó [Baumg. En. 26], Királykő [Schur En. 493].

var.) foliis latius sectis: **V. Bihariensis** A Kern. Öst. bot. Zeit. XXIII. (1873) 371. — Cum forma typica iisdem in locis. — A tőalak-
kal vegyest ugyanazon lelőhelyeken.

1428. **V. Teucurium** L. spec. (ed. 1762) 16; Syst. Veget. 57. — [V. Teucurium Baumg.* En. I. 23; an etiam aliorum Auct. Trans.? — V. Austriaca Auct. Trans! pro parte. — V. latifolia minor Schrad. Germ. I. 35; Koch Syn. ed. III. 456]. — Napos füves dombokon, erdők és cserjések szélein a mezei tájon, — de eddig Erdély botanikusai többnyire más Veronikákkal tévesztették össze. Kolozsvár, Csákykő, Borosbocsárd, Vajasd, Bilak, Hosszúaszó [!], Torda, Szászváros, Kisdísznód, Götzenberg, Medgyes [? Fuss Trans. 476], Segesvár [Fro. Schässb. 51], Beszterce [Herzog Bistr. 35], Czenkhegy Brassónál [!].

1428 b. **V. Pseudo-Chamaedrys** Jacq. Fl. Aust. I. (1773) 38 tab. 60. — [V. latifolia Baumg.*! En. I. 24 et Auct. Trans. plur.; non L. — V. latifolia major Schrad. Germ. I. 35; Koch Syn. ed. III. 456. — V. Teucurium A Kern. exs. ! et Schedæ III. 91, — non L.]. — Termékeny kaszálókon, gyümölcsösökben, erdők s cserjések szélein a mezei tájon s innen a havasalji tájig, — de termőhelyei újra megállapítandók. — Kolozsvár [! Landoz II. 34], Kolos Boós [Freyn. Közlem. XIII. 104], Torda [Wolff MNL. I. 63], Székelykő, Kecskekő, Krakkói völgy, Kisfalud, Gyulafehérvár, Csákyai völgy [!], Csákykő [Barth VSV. XIX. 143], Felső-Gáld [Barth ap. Fuss VSV. XIX. 209], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXIII. 371], Haró [!], Déva [Téglás Tudósítv. I. 16], Oláhbertye, Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 23], Koneza [Csató Székács 267], Szászváros, Szerdahely, Kisdísznód, Nagydísznód, Talmács, Nagycsűr, Szászfalu, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 475], Nagyszeben [Reissenb. VSV. XVII. 136], Asszonyfalva, Monora, Mikeszásza, Kisekemező, Nagy-

ekemező [Barth VSV. XVIII. 92]. Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Erzsébetváros [Fuss Trans. 475], Ségessvár [Fro. Schässb. 51], Brassónál a Czenkhegyen! [Andræ Bot. Zeit. XIII. 740], Árpás havasán a Mughus-regióban [? Schur En. 494], Szurul, Zalány, Lövete, Hargitta [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 35], Sajó völgye [Porc. En. 43], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22], Bolnokhegy Hétfalunál [!].

1429. **V. crinita** Kitaibel in Schult. Östr. Fl. I. (1794) 27; ed. II. (1814) 26. — [V. crinita Schur* En. 494; Simk. ap. Kerner Schedæ III. 91]. — Napos dombok cserjés köves helyein, erdeinek szélén a mezei tájon. — Déva hegyein [Simk. l. c.], így a Szárlhegyen, Várhegyen, Deczebalon és Kozolyán, Boicza és Nagygág az Erczhegységben, Maros-Sólymos Vajda-Hunyadtól a Cserna mentén Telekig s innen Govasdiáig [!]. Resinár felett [Schur l. c.]. Tája szakadék Petrosénynál [Barth ap. Borb. ÖBZ. XXXVI. 214].

1430. **V. Bachofeni** Heuff. in Flora XVIII. (1835) 253. — [V. media Baumg.*! En. I. 17. — non Schrad.]. — Magasabb hegyvidékek sziklás patakai és folyói mentén a mezei és hegyi tájon. — Ruszkabánya [Wierzb. ap. Grisb. Iter n. 158], Szuszény és Klopótva felett a Retvezáthegységben [! Heuff. l. c.; et ZBG. XIII. 170], Guraró, Falkenstein Riuszadulujnál, Verestoronyszorosa [Fuss Alt. Arch. III. 260], Lazaréth-rét Nagyszebennél, Árpás hegysége [? Schur En. 497], Kőhalom. [Baumg. l. c.], Feketehalom. [Fuss Trans. 476]. Adn: Stirps hæc etiam in Oriente nascitur, vidi nempe specimina cum Transilvanicis ex acte congrua in herbario Haynald a cl. Kotschy in itinire ejus cili-cio-kurdico «in province. Musch. in districtu Warto ad lacum Geste-mert 5200'» lecta.

1431. **V. elatior** Willd. En. h. Berol I. (1809) 17. — [V. longifolia Baumg.*! En. I. 17 et Auct. Trans., — non L. spec. (1753) 10. — V. spuria Baumg.! En. I. 16; Schur! En. 498; Fuss Trans. 476; Herzog Bistr. 35. — V. maritima Auct. Trans., — non L. — V. arguta Schur Verh. sieb. Ver. X. 113. — non Schrad. — V. glabra Schur! En. 498. — V. transilvanica Schur! En. 498 est forma angustifolia. — V. media Herzog Bistr. 35]. — Folyók patakok, s mocsarak mentén a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Andræ bot. Zeit. XIII. 740], Szamosújvár [Schur VSV. X. 113], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXIV. 21], Déva [!], Nagyszeben [Schur En. 498], Apácza, Földvár, Bene [Freyh Közlem. XIII. 104], Feketehalom. Brassó, Tömös [Baumg. l. c.], Marosvásárhely [Barth Arch. XV. 114], Öcsém [? Fuss Trans. 476], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 35], Nagyalu és Monok a Sajó völgyében, Magyar-Nemegye [! Porc. En. 43].

1432. **V. foliosa** W. et K. Icones tab. 102 (1802). — [V. foliosa Baumg.*! En. I. 17. — V. brevifolia Schur Verh. sieb. Ver. X. 64, — an etiam MB.]. — Szénamezőkön, kaszálókon a mezei tájon, Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 104], Torda szénamezői [Wolff MNL. I. 63], Tövis [Barth Arch. XV. 114], Magyarigen [Csató herb. !], Bilak [! Baumg. l. c.], Zdraholec [? Téglás Tudósítv. II. 8], Vajda-Hunyad szénamezői [!], Nagypold [Fuss Trans.

476], PojánaBrassónál [Schur En. 498], Rodna mellett a Lapadna felé [? Baumg. l. c.; vide etiam Porc. En. 43], Magyar-Nemegye [Porc. l. c.].

1433. **V. spicata** L. spec. (ed. 1753) 10. — [V. spicata Baumg.* En. I. 18]. — V. Clusii Schur Verh. sieb. Ver. X. 76, — ex Schur En. 496]. — Kaszálókon s legelőkön a mezei tájon szórványosan. — Kolozsvár [Landoz I. 12], Koppánd, Mészkö, Maros-Décse, Kecsekő, Vajasd, Nagyenyed [!], Bilak [! Schur VSV. X. 64], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Gynlafehérvár [! Cserni Gynlaf. 24] Déva, Vajda-Hunyad, Kőalja-Ohába [!], Szászsebes [Csató Székács 267], Szászváros, Szászujfalu [Fuss Trans. 477], Freck [Fuss VSV. XIX. 208], Nagyesűr, Kisesűr, Szelindek, Vizakna [Schur En. 496], Szt-Erzsébet, Kőhalom, Segesvár [Baumg. l. c.], Balázsfalva és Medgyes közt az egész vidéken [Barth VSV. XVIII. 92], Brassó! Udvarhely, Szászrégen [Fuss Trans. 477], Beszterce [Herzog Bistr. 35] Gáncs, [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

var.) **V. subcanescens** Schur En. (1866) 496. — [V. neglecta Baumg.*! En. I. 18 et Auct. Trans., — non Vahl. — V. incana Schur! En. 497 et Auct. Trans. — non L.]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Kecsekő [Schur En. 497]. Bilak [! Baumg. l. c.], Aranyhegy, Czakelsberg Nagyesűrnél [!], Czenkhegy Brassónál [Schur VSV. X. 204], Törcsvár, Kőhavas [Schur En. 497], Öcsém [Schur VSV. X. 175].

var.) **V. lancifolia** Koeh Syn. 457. — [V. stachyoides Schur herb. lemb.! et Schur En. 497]. — Szikár dombokon. — Gerendi függő [!], Nagyszeben, Szt-Erzsébet [Schur! l. c.].

1434. **V. orchidea** Crantz stirp. IV. (1769) 333. — [V. orchidea Baumg.* En. I. 18. V. hybrida Baumg.! En. I. 19, — et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 11. — V. crassifolia Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. 287; En. 496, — non Wierzb.]. — Fűves dombokon, kaszálókon, erdők szélén az egész terület mezei táján s innen a hegyi tájig. —

1435. **V. bellidioides** L. spec. (ed. 1753) 11. — [V. bellidioides Baumg.* En. I. 22]. — Havasok sziklás legelőin. — Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Pareng havasok [Simk. Közlem. XV. 587], Czibinjézer [Fuss Trans. 478], Szurul, Vurfu-Moasi [Baumg. l. c.], Budislav, Burkács, Csorte, Negoj, Fundu-Bulli [Fuss Trans. 478], Arpás havasai [Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170] így Bráza kőszirtén [Andræ Bot. Zeit. XIII. 741], Buceacs, Kőhavas! Hargitta [Baumg. l. c.], Rodna havasai [Baumg. l. c.; Porc. En. 43].

1436. **V. alpina** L. spec. (ed. 1753) 11. — [V. alpina Baumg.* En. I. 21. — V. integrifolia Schrank Salisb. n. 10. — V. pumila All. Pedem. tab. 22. f. 5.]. — Havasok sziklás legelőin. — Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Pareng havasok [! Fuss Trans. 479], Czibinjézer, Szurul, Burkács, Csorte, Negoj, Butyán [Fuss Trans. 479], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Arpás havasai [! Schur VSV. III. 88], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő [Schur En. 499], Buceacs, Keresztényhegység [! Baumg. l. c.], Rodnahavasai [Baumg.! l. c.].

1437. **V. fruticans** Jacq. En. (1762) 2 et 200. — [V. saxatilis Scop. Carn. I. (1772) 11; Baumg.* En. I. 20. — V. fruticulosa Baumg.!

l. c. et Auct. Trans., — non Wulf.]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Szurul, Bucsecs [Baumg. l. c.], Hargitta, Henyul Borgónál [Fuss Trans. 478], Kelemen-Cserbuk [Fuss C. Arch. 394], Pietroszul, Korongyis [Baumg. l. c.], Cziblesz [Pore. En. 43].

1438. **V. serpyllifolia** L. spec. (ed. 1753) 12. — [V. serpyllifolia Baumg.* En. I. 19. — V. neglecta Fuss Trans. 479 et Auct. Trans. — V. Wolffiana Schur Sertum n. 2094; En. 500]. — Nedves kaszálókon, legelőkön és nedves erdőkben az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

var.) **V. major** Baumg. En. I. 20. — [V. lucida Schur Verh. sieb. Ver. III. 88; et V. alpestris Schur Verh. sieb. Ver. II. 170, — solum nomina. — V. nivalis Schur! Verh. sieb. Ver. X. (1859) 139, descript. — V. Bungabecca Janka, — et verbis ipsius Auctoris.]. — Összes havasaink nedves törmeléken lejtőin.

1439. **V. acinifolia** L. spec. (1762) 19. — [V. acinifolia Baumg.* En. I. 29]. — Szántókon s parlagokon a mezei tájon. — Zám szántóin bőven [!], Sellemberk [Schur En. 500], Segesvár [Baumg. l. c.], Ragla [Pore. En. 44].

1440. **V. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 13. — [V. arvensis Baumg.* En. I. 27. — V. romana Baumg. ! En. I. 29. et Auct. Trans., — non L. — V. peregrina Baumg. En. I. 30; Fuss! Trans. 480, — non L. — V. micrantha Schur! En. 501]. — Szántókon, legelőkön, kaszálókon, utak töltő-ein s árkaik, erdők szélein az egész terület mezei táján közönséges.

1441. **V. verna** L. spec. (ed. 1753) 14. — [V. verna Baumg.* En. I. 29. — V. succulenta Auct. Trans., — an etiam All.]. — Mezőkön, parlagokon, napos dombokon a mezei tájon szórványosan. — Kolozsvár [Landoz I. 12], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 104], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 24., Haró !], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 16], Kistorony [Schur En. 501], Poplaka, Kisdisznód, Vizakna, Nagyszeben, Nagycsűr, Giresau, [Fuss Trans. 480], Segesvár [Fro. Schässb. 51], Brassó [Barth! Arch. XV. 114].

1442. **V. triphyllus** L. spec. (ed. 1753) 14. — [V. triphyllus Baumg.* En. I. 28]. — Szántókon, kertekben, napos parlagokon a mezei tájon szórványosan. — Kolozsvárt a tó felé [Landoz II. 34], Torda szőlőkerái közt [Wolff MNL. I. 63], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 24., Déva hegyein igen szórványosan !], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 24], Székácsvölgy [Csató Székács 267], Nagyszeben [Reissenb. VSV. V. 113], Nagycsűr [!], Szászváros, Kisdisznód, Szt-Erzsébet, Holzmány [Fuss Trans. 480], Hosszúaszó [Barth ap. Fuss VSV. XX. 182], Kiskapus, Asszonyfalva, Arbegen, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 92], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár [Fro. Schässb. 51], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 480].

1443. **V. praecox** All. Auct. (1789) 5. tab. 1. f. 1. — [V. praecox Baumg.* En. I. 27]. — Napos dombokon és szántók parlagain szórványosan. — Kolozsvár [Landoz II. 34], Borbánd mellett az Ompoly mentén, Vajda-Hunyad Várhegyén s a Kapruczán [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 481], Szerdahely, Kisdisznód, Szelindek [Fuss Trans. 481], Nagyszeben [Reissenb. VSV. V. 113], Csicsóholdvilág,

Monora, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 92], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Segesvár [Fro. Schässb. 51].

1444. **V. polita** Fries Nov. (ed. 1814) 63. — [V. agrestis Baumg.*! En. 27, et Auct. Trans. — non L. — V. opaca Schur! En. 502, non Fries]. — Szántókon, parlagokon, kertekben, az egész terület mezei táján közönséges.

1445. **V. Persica** Poir. Enc. VIII. (1808) 542. [V. filiformis Baumg.* En. I. 28; Czetz Erd. Muz. VI. 22, — non Smith. — V. Tournefortii Gmel. Fl. Bad. I. (1806) 33, — non Vill. — V. Buxbaumii Ten. Fl. Neap. I. (1811) 7 tab. 1. — V. opaca Landoz! II. 35]. — Szántókon, kertek közt, parlagokon az egész terület mezei táján.

1446. **V. hederaefolia** L. spec. (ed. 1753) 13. — [V. hederaefolia Baumg.* En. I. 23 cum var.) cymbalariaefolia. — V. Cymbalaria Baumg. Mant. 3 et Auct. Trans., — non Bodard. — V. triloba Opiz hesper. (1815), — est forma foliis trilobis apud nos vulgaris]. — Megmunkált talajon Erdély északi részét kivéve az egész területen közönséges. Erdély északi részében csak a Sajó völgyéig terjed [Porc. Naseud. 77], és Gáncs vidékein is hiányzik már [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

† **Paederota Bonarota** L. spec. (ed. 1753) 11 sub Veronica. — [Paederota coerulea Baumg.* En. I. 30, — sed in herbario ejus specimina desunt. — P. Ageria Nym. Syll. 126, — quoad stirpem transsilvanicam]. — A Bucsecs füves ormain [Baumg. l. c.].

372. **Lindernia** All. Misc. Taur. III. (1759) 178: — L. Mant. II. (1771) 252. [Vandellia L. Mant. (1767) 89].

1447. **L. pyxidaria** All. l. c. — [L. pyxidaria Baumg.* En. II. 213. — Anagalloides procumbens Krock. Sil. II. (1790) n. 1001 tab. 26]. — Árteres iszapos helyeken a mezei tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!]. Bongárd felé Nagyszebennél [Schur En. 486], Sellemberk [Fuss Trans. 482], Freck, Alsó-Porumbák, Szkoré, Kerz [Baumg. l. c.], Kézdivásárhely [Schur ÖBZ. VIII. 282].

373. **Limosella** L. gen. n. 776.

1448. **L. aquatica** L. spec. (ed. 1753) 631. [L. aquatica Baumg.* En. II. 214. — Gymnandra altaica Lessing in Linn. IX. quoad stirpem transsilvanicam, — non W. Litorella lacustris Nym. Syll. 141 quoad stirpem transsilvanicam]. — Folyók s tavak mentén, árteres helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 35], Torda mellett a Keresztesi mezőn [Ercsei Tord. 77] s a Nagy-berekben [Wolff NNL. I. 64], Malomvíz felett a Lepusnik mentén [Simk. Közlem. XV. 588], Bongárd [Schur En. 487], Guraró, Vizakna, Nagyszeben, Kerz [Fuss Trans. 483], Kőhalom, Telek, Szt-Iván [Baumg. l. c.], Rodna vidéke [Porc. En. 44].

374. *Tozzia* L. gen. n. 745.

1449. **T. alpina** L. spec. (ed. 1753) 607. — [T. alpina Baumg.* En. II. 200]. — Havasok nedves sziklás helyein. — Retyezát havasokon a Zenoga tó környékén [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Frumósza [Fro. VSV. VI. 193], Rakoviczán, Kerczesora havasai [Fuss Trans. 487], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Keresztényhegység [Fuss l. c.], Bucescs, Kőhavas, Ebtető, Tarhavas, Rodna havasai [Baumg. l. c.].

375. *Melampyrum* L. gen. n. 742.

1450. **M. cristatum** L. spec. (ed. 1753) 605. — [M. cristatum Baumg.* En. II. 196]. — Erdők szélén s tisztásain, dombok kaszáloin a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 34], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 64], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Csáklyaikő völgye Csáklya felett, az egész Bilakon Vajasd, Boros-Bocsárd és Borbánd felett, Déva, Vajda-Hunyad. Telek, Váralja és Kovrágy közt [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 24], Mamuthegy Gyulafelhérvárnál [Cserni Gyulaf. 24], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 488], Szászsebes [Csató Székács 268], Szelindek [Baumg. l. c.], Vizakna, Nagycsűr, Nagyszeben [Fuss! Trans. 488], Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 52], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 488], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz VI. 17].

1451. **M. arvense** L. spec. (ed. 1753) 605. — [M. arvense Baumg.* En. II. 197. — M. pseudobarbatum Schur! Öst. bot. Zeit. X. 180 solum nomen; Schur En. 506. M. albicans Porc.! Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 130. — M. barbatum Schur Verh. sieb. Ver. X. 61, — ex ipso]. — Szántókon, parlagokon, az egész terület mezei táján közönséges.

1452. **M. barbatum** W. et K. Icones tab. 86 (1801). — [M. barbatum Baumg.* En. II. 197]. — Szántókon, kaszálókon, a mezei tájon. — Valkó, Kolozsvár, Segesvár, Brassó, Löve, Oláhfaln [Baumg. l. c.], Talmács, Szászrégen [Fuss Trans. 488].

1453. **M. Bihariense** A. Kern. Schedæ I. (1881) 35. — [M. nemorosum Baumg.*! En. II. 198 et Auct. Trans. non L. — M. subalpinum A. Kern. Öst. bot. Zeit. XIII. 363, — non Juratzka Zool. bot. Ges. VII. (1857) 507. — M. nemorosum β) montanum Porc.! En. (1878) 44. — non M. montanum Johnst.]. — Hegyvidékek erdeiben a mezei és hegyi tájon az egész területen közönséges. Erdélyben ez helyettesíti a *M. nemorosum* L.-t.

1454. **M. commutatum** Tausch; Ott Cat. Pl. Böhm. (1851) 37. — [M. pratense Baumg.* En. II. 198 et Auct. Trans., — non L.]. — Hegyvidékek cserjés erdős helyein a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükkön s a Malomvölgyben [! Landoz I. 12], Bányabükk, Ajton [Freyn Közlem. XIII. 105], Csáklyaikő völgye Benedek felett, Krak-

kői völgy a Kecskekő felé [!], Nagyenyed [Barth ap. Fuss VSV. XX. 181], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 24], Kereszténysziget [Schur En. 506], Götzenberg [! Fuss VSV. XIX. 194], Kisdísznód, Nagydísznód, Nagyszeben, Vestény, Giresau [Fuss! Trans. 489], Kisselyk, Nagyselyk, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 93], Segesvár [Fro. Schüssb. 52], Keresztényhegység Brassónál [! Schur En. 506], Besztercze [Herzog Bistr. 36].

1455. **M. silvaticum** L. spec. (ed. 1753) 605. — [M. silvaticum Baumg.*! En. II. 198. — M. saxosum Baumg.! En. II. 199. — M. alpestre Schur Sertum n. 2129; Czetz! Erd. Muz. VI. 17]. — Sziklás füves helyeken a havasli és havasi tájon az egész területen. — [Gyulafehérvártt, hol Cserni Gyulaf. 25 szerint teremne, bizonynyal nem nő]. Előfordul a Kukojszáson is [! Schur ÖBZ. VIII. 287].

376. *Pedicularis* L. gen. n. 746.

1456. **P. Spectrum-Carolinum** L. spec. (ed. 1753) 608. — [P. Sceptum Baumg.* Mant. 60]. — Hegyvidékek ingoványos lápjain szórványosan. — Keresztényhegység [Sigerus ap. Baumg. I. c.], Borszék [! Baumg. I. c.], Oláhfalú, Homoród, Kéruly [Fuss Trans. 495].

1457. **P. verticillata** L. spec. (ed. 1753) 608. — [P. verticillata Baumg.* En. II. 204. — P. silvatica et P. recutita Baumg.! En. II. 201, 203 et Auct. Trans., — nec aliorum. — P. Barrelieri Salzer Reiseb. 323, — non Reichb.]. — Havasok és előhegyeik sziklás füves helyein a havasi és havasli tájon. — Ordenkusa, Szkerisóránál a Biharhegységben [!], Retyezáthavasok [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Frumósza, Gihan, Présbe, Stirpu, Galbina, Panté, Duduruk, Bucsäese, Piatra-albe, Picsoru-Burkuluj, Priszlop, Csorte, Negoj [Fuss Trans. 495], Szurul [Fro. Arch. 145], Domnavölgye [Fro. VSV. VII. 126], Bullavölgye [!], Butyán [Fuss Trans. 495], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő [! Fuss Trans. 495], Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 138], Keresztényhegység, ! Alsó-Rákos, Osdola, Lázárfalva, Tusnád [Baumg. En. sub P. silvatica], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287 sub P. silvatica], Borszék [Schur VSV. X. 155 sub P. silvatica], Rodna havasai [! Baumg.! En. sub P. recutita].

1458. **P. limnogenä** A. Kern.* Öst. bot. Zeitschr. XIII. (1863) 362. — Havasok és havasaljak csermelyei mentén s lápos rétein. — Muntele-mare hegység éjszaki lejtője [Freyn Közlem. XIII. 105], Lagrope völgye a Biharhegységben [! Kern. I. c.].

1459. **P. versicolor** Wahlb. Helv. (1813) 118. — [P. asplenifolia Baumg.* En. II. 202 et Auct. Trans. non Flörke. — P. rosea Schur En. 509, — non Wulf. — P. acaulis Salzer Reiseb. 323, — non Scop. — P. atrorubens Salzer Reiseb. 323, — non Schleich.]. — Havasok sziklás füves helyein. — Domna völgye [Fuss Trans. 494], Bulla völgye [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Tericza, Ucsa-mare [Baumg.! Mant. 61], Bucsecs, Kőhavas,

Stol, Galacz [! Baumg. En. II. 202], Ünökő [Baumg. Mant. 61], Korongyis [Schur VSV. X. 149], Pietrosz [Fuss Trans. 494].

1460. **P. exaltata** Bess. in Flora XV. (1832) II. Beibl. p. 19. — [P. foliosa Landoz I. 12, Czetz Erd. Muz. VI. 18, — non L. — P. exaltata Janka Linn. XXX. 593]. — Erdők szélén s füves helyein a mezei tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [Landoz I. c.; Janka I. c.], Felső-Gáld felett a Csáklyaikövön [Haynald! ap. Janka I. c.], Gánes [Czetz ap. Janka I. c.], Vasas-Szt-Iván [Janka Közlem. XII. 182], Tordahasadéka, Enyed és Toroczkó közt [? Schur En. 509].

var.) **P. Carpatica** Andræ Bot. Zeit. XIII. (1855) 806, sub Pediculari foliosa. — Differt a typo foliis inflorescentiaque pubescentibus. — [P. foliosa Baumg.* En. II. 202, et Auct. Trans. plur., — non L. — P. exaltata Schur En. 509 pro p. — P. Hacquetii Auct. Trans., — non Graf in Flora XVII. (1832) I. p. 42. — P. transsilvanica Schur Öst. bot. Zeit. XI. 361. — P. exaltata ?) carpatica Pore! Naseud. 74. — P. comosa Schur Verh. sieb. Ver. X. 149, — non L.]. — Havasok és havasalljak sziklás füves helyein. — Retyezát havasok (! Heuff. ZBG. VIII. 173), Stina intrerin az Avrisel völgyében [Sigerus ap. Fuss Alt. Arch. II. 373], Domna völgye [Fuss Trans. 492], Árpás havasai [! Andræ I. c.], Stiavu-Verosz [Fuss VSV. XVIII. 184], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Pojána-Meruluj [Kotschy ZBG. III. 273], Bárcezaság havasai [Baumg. I. c.], így a Királykövön [! Kotschy ZBG. III. 64], s a Bucsecsen [Schur En. 509], Brassó [Fuss Trans. 492], Lövete, Oláhfalu [Baumg. I. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Borszék [Salzer VSV. VII. 54], Bükkhavas [Salzer Reiseb. 81; 214], Szolnok és Rodna havasai [Baumg. I. c.]

1461. **P. campestris** Grisb. Iter (1852) 324. — [P. comosa Baumg.* En. II. 202, et Auct. Trans. plur., — non L. — P. pseudo-comosa Schur Verh. sieb. Ver. X. 68. — P. pratensis Schur! En. 508. — P. diochorrhiza Reichb. Icones XX. (1862) 71]. — Hegyi kaszálókon, erdők szélén a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 12], Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 105], Torda, Gerendi függő [Ercei Tord. 80], Skericza Padságnál [! Freyn I. c. sub P. comosa] s egyáltalán Padság hegyei [!], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Tilalmas Toroczkónál, Felső-Gáld [! Barth Arch. XV. 114], Csáklyaikő [!], Kecskekő [! Schur VSV. X. 68], Zalathna és Verespatak [! Fuss Alt. Arch. II. 374], Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Nagyszeben [! Fuss ap. Grisb. Iter 324], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 492], Morgonda, Szászhalom, Héviz, Lövete [Baumg. I. c.], Homoród fürdő és Ujfalu közt [Fro. VSV. VIII. 102], Gyimeslak [Haynald! ap. Janka Linn. XXX. 592], Görgény vidékén Úvegcsűr felett [Walz MNL. III. 69], Zajzon felett a Donghavas körül [!].

var.) minor, caule inflorescentiaque villosulis: **P. coronensis** Schur! Öst. bot. Zeit. X. (1860) 183. — P. comosa Fuss* ap. Grisb. Iter n. 161 et Auct. Trans. plur., — non L.]. — Magasabb hegyvidékek sziklás füves helyein a havasi tájig. — Pareng [Fuss Trans. 491], Prislop, Kokerics [Fuss Bericht. 21], Szurul [Fuss ap. Grisb. I. c.], Árpás havasai [Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II.

170], Királykő [!], Bucsecs [Fuss Trans. 491], Czenkhegy! és Keresztényhegység Brassónál [! Schur ÖBZ. X. 183], Hangenstein Brassónál [Barth exs. !], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

+ *P. sudetica* Willd. spec. III. (1800) 209. — Kereszténysziget havasainak rétein [Schur En. 507].

1462. *P. palustris* L. spec. (ed. 1753) 607. — [*P. palustris* Baumg.* En. II. 204]. — Lápos réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 12], Bányabükk, Röd, Ajton [! Freyn Közlem. XIII. 105], Torda mellett a Keresztesmezőn [Ercsei Tord. 79] s az Aranyospolyáni réten [Wolff MNL. I. 64], Toroczkó és Toroczkó-Szt-György közt [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 25], Szászváros. Vizakna, Nagyeszter [Fuss! Trans. 491], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 93], Kereszt, Jakabfalva, Brassó mellett Hosszúfalunál [Baumg. I. c.], Prazsmár [Schur ÖBZ. XIII. 281], Büdös [Schur VSV. X. 129], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Csik-Szt-Domokos [Schur VSV. X. 176], Borszék [Salzer VSV. VII. 53].

+ 1463. *P. rostrata* L. spec. (ed. 1753) 607. — [*P. rostrata* Baumg.* En. II. 204. — *P. incarnata* Baumg. En. II. 203 teste Janka Közlem. XII. 183. — *P. Jacquini* Koch, teste A. Kerner Schæde I. 37]. — Havasok sziklás füves helyein. — Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Bucsecs, Keresztényhegység [Baumg. En. sub *P. incarnata*], Galacz [Baumg. En. II. 204] és Görgelő rodnai havasok [Herbieh Buc. p. V].

1464. *P. Baumgarteni* Simk. Tern. Füz. X. (1886) 182. — E sectione flaviflorarum et longirostrium ideoque *P. tuberosæ* L. et *P. adscendentis* Gand. proxima: differt verum ab utrisque, dentibus calycinis latis brevibus integerrimis non foliaceis, porro calyce longe villosa et bractearum laciniis denticulatis. Habitu magis ad *P. adscendentem* Gand. accedit. — [*P. tuberosa* Baumg.*! Mant. 61. — non L.]. — Havasok sziklás füves helyein. — Dragozán-Commando a Retyezát-hegységben, Ucsa-mare, Keresztényhegység [Baumg. I. c.].

+ *P. tuberosa* L. spec. (ed. 1753) 610. — Torda [? Sternh. Sieb. 22], Bucsecs [Fuss Trans. 490; Schur En. 507].

377. *Rhinanthus* L. gen. n. 740.

1465. *Rh. minor* Ehrh. Beitr. VI. (1791) 144. — [*Rh. minor* Baumg.* En. II. 193. — *Alectrolophus parviflorus* Wallr. Sched. (1822) 318. — *Rh. fallax* Schur Sertum n. 2146; Schur En. 511. — *Rh. Cristagalli* L. spec. 603 pro p.]. — Hegyvidékek kaszálóin az egész terület mezei és hegyi táján.

1466. *Rh. alpinus* Baumg.*! En. (1816) II. 169. — [*Rh. angustifolius* Schur Verh. sieb. Ver. X. 176 et Auct. Trans. plur. — non Gmel. — *Rh. gracilis* Schur I. c. et Öst. bot. Zeit. VIII. 22]. — Havasok és havasaljak sziklás füves helyein, — Csáklyaikó [Barth VSV. XIX. 144], Muntele-mare [Freyn Közlem. XIII. 105], Skericza és Vulturésze Padságnál, Csepilor völgy a Biharhegységben [!], Bihar csúcsa [Kern. ÖBZ. XXIV. 90], Retyezát havasok, Pareng havasok [!],

Czibinjézer, Picsoru-Burkuluj, Szurul [Fuss Trans. 496], Kereszténysziget havasai [Schur En. 512], Guraró felett [Ormay exs. !], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő [!], Bucsecs [! Freyn Közlem. XIII. 105], Brassó [Fuss Trans. 496], Tömösszorosa [Schur VSV. X. 209], Bűdös [Schur ÖBZ. VIII. 287], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Muntyle-Gropilor Moldova határán [Fuss Trans. 496], Rodna havasai, Arszul, Cziblesz, Gutin [Baumg. I. c.].

1467. **Rh. major** Ehrh. Beitr. VI. (1791) 144. var.) *glandulosus* Simk.: calyce glanduloso piloso. — [Rh. glaber Baumg.* En. II. 193. — Rh. hirsutus Baumg. I. c. et Auct. Trans., — non All. Fl. Ped. I. (1785) 58 sub Alectrolopho. — Rh. Alectrolophus Auct. Trans., — non Poll. cujus stirps genuina apud nos non nascitur, et a nostra stirpe calyce pilis longis articulatis eglandulosus viloso facile distinguitur]. — Kaszálókon, erdők szélén, füves mesgyéken az egész terület mezei és hegyi táján.

var.) *eglandulosus* Simk.: calyce eglanduloso glabrescente. — Hétfalu kaszálóin s egyéb füves helyein, így különösen Türkösnél és Zajzonnál [!].

378. *Bartsia* L. gen. n. 739.

1468. **B. alpina** L. spec. (ed. 1753) 602. — [B. alpina Baumg.* En. II. 192]. — Havasok sziklás törmelékes hegyhátain. — Muntylemare [Freyn Közlem. XIII. 105], Reteyzáthavasok [Simk. Közlem. XV. 590], Pareng havasok [! Baumg. I. c.], Czibinjézer, Rakoviczán, Budislav. Csorte [Fuss Trans. 496], Szurul [Baumg. I. c.], Stiavu-verosz [Fuss VSV. XIX. 194], Domna völgye [Fuss Trans. 496], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs, Kőhavas, Piroška, Rodna havasai, Arszul, Cziblesz [Baumg. I. c.], Csukás [!].

379. *Euphrasia* L. gen. n. 741.

1469. **E. Rostkoviana** Hayne Arzneig. IX. (1823) tab. 7. — [E. officinalis et E. rubra Baumg.*! En. II. 195, et Auct. Trans. — E. pratensis Fries Nov. (1828) 198. — E. speciosa et E. montana Simk. Magy. Növ. Lap. III. 53 et Auct. Trans. — E. campestris Jord. — E. latifolia Schur En. 510]. — Hegyvidékek kaszálóin s erdős cserjés helyein a mezei és hegyi tájon az egész területen.

1470. **E. stricta** Host. Fl. Austr. II. (1831) 185. — [E. rubra Baumg.* En. II. 195 pro p. — E. nemorosa Auct. Trans. — E. micrantha Schur! En. 510. — E. cuprea Czetz Erd. Muz. VI. 14]. — Kaszálókon, mezőkön az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

1470. *b.* **E. pubibunda** Simk. — Proxima En. strictae Host et E. pectinata Ten., a quibus differt: calyce, fructu, foliis bracteisque pube rigidula vestitis. Calyx fructifer capsulam superat et evidenter minor quam in E. pectinata Ten. — Napos szikár helyeken a mezei

tájéltól a havasalji tájig. — Reteyzáthegységben a Valeriaszka felett *E. salisburgensis* társaságában; Nagyszeben és Nagyeszúr közt az Alterbergen [!]. — Szedtem a Bánságban is Ulma és Mramorak között.

1471. **E. minima** Jacq. in Schleich. Catal. 1800 p. 22. — [E. minima Schur* Sertum n. 2157. — *E. micrantha* Fuss Trans. 497 et Auct. Trans. quoad plantam alpinam. — *E. coerulea* Porc. Naseud. 76, — non Tausch]. — Havasok és havasalji vidékek mezőin s kaszálóin. — Csepilör völgy a Biharhegységben, Reteyzát és Pareng havasok [!], Avrisel, Csorte, Domnavölgye [Fuss VSV. XV. 119], Butyán [Schur En. 509], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő, Bucsecs [! Schur En. 509], Keresztény havasok [!], Búdös [Schur VSV. X. 197], Borszék [Salzer VSV. VII. 54], Rodna havasai [Porc. En. 45], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

1472. **E. Salisburgensis** Funk in Hoppe Taschenb. (1794) 184; 190. — [E. alpina Baumg.* En. II. 195 et Auct. Trans.]. — Sziklás hegyeken főképp a havasalji és havasi tájon. — Toroczko hegyei, Vulturésze és Skericza Padságnál [Simk. Album 178, 182, 184], Felső-Gáld szirtje [Baumg. l. c.], Piatra-Strucu Vidránál [! Kern. ÖBZ. XXIV. 115], Vulkánhegy [!], Reteyzáthavasok [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Pareng-havasok [!], Czibinhavasok [Schur En. 509], az egész Fogarasi heglánczolat, Királykő [! Fuss Trans. 497], Bucsecs, Kőhavas, Czenkhegy Brassónál [! Baumg. l. c.], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 210], Kelemen hegycsoportja [Ercsei Tord. 140], Rodna havasai [Schur VSV. X. 149, En. 509], Gutin, Piatra-arsze a Vlegyásza hegységben [Baumg. l. c.], Bolnokhegy Hétfalunál már 700 met. magasban [!].

380. *Odontites* Hall. Helv. 304.

1473. **O. serotina** Lam. Fl. Fr. (ed. 1793) III. 350 sub *Euphrasia*, — non Koch. Syn. — [O. rubra Baumg.* En. III. 194 et Auct. Trans., — non Pers. — O. verna Auct. Trans., — non Pers. — *Euphrasia Odontites* L. spec. 604 pro p.; et Auct. Trans.], — Kaszálókon, szőlők közt, napos füves helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

1474. **O. lutea** L. spec. (ed. 1753) 604 sub *Euphrasia*. — [*Euphrasia lutea* L.; Baumg.* En. II. 196]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon; de néhol felszáll a havasalji táj parlagaira is. — Kolozsvár [! Landoz I. 12], Kolos, Boós, Berkenyes, Torda [Freyh Közlem. XIII. 105], Záh, Ludas, Mezőszengyel, Mezőkapus [Ercsei Tord. 140], Padság hegyei a Vulturészeig [!], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [! Cserni Gyulaf. 25], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 24], Szerdahely [Csató Székács 268], Szászváros, Vizakna, Nagyeszúr, Szászujfalu, Rothberg [! Fuss Trans. 498], Szt-Erzsébet, Nagyszeben [Schur En. 511], Glimboka, Csikendál, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Szászivánfalva, Nagyselyk, Hosszúaszó, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 93], Bucsecs [Schur En. 511], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 498], Sajóvölgye, Beszterce [Porc. En. 45], Hagymás [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

381. *Orobancha* L. gen. n. 779.

1475. *O. purpurea* Jacq. En. (1762) 108. — [*O. coerulea* Vill. Dauph. II. (1787) 406; Landoz* I. 12. — *Phelipea coerulea* C. A. Mey. En. Pl. Cauc. 104]. — Napos dombok s hegyek legelőin, szőlők parlagain a mezei tájon. Élősködik: *Achillea Millefolium*on s annak rokon fajain; *Artemisia vulgaris*on és *A. Absinthium*on; Schur szerint az Öcsémén *Adenostyles*-en. — Kolozsvár [Landoz I. c.], Aranyos-Gyéres [Ercsei Tord. 175], Kolos [Freyn exs. !], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Kecskekő, Sárd szőlőhegyei, Déva hegyei, Várhegy Vajda-Hunyadnál [!], Nagycsűr, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 486], Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 92], Brassó hegyein [! Fuss Trans. 486], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23; En. 503], Besztercze [Herzog Bistr. 36], Rodna vidéke [Porc. En. 44].

1476. *O. arenaria* Borkh. Beitr. in Röm. Neu. Magaz. Bot. I. (1797) 6. — [*O. coerulea* Baumg.*! En. II. 216; Fro. Schässb. 52, — non Vill. — *Phelipea arenaria* Walp. Repert. III. 459]. — Szikár napos dombokon, főkép *Artemisia campestris* gyökerein. — Gyéres [Kovács in Sternh. Sieb. 22], Szt-Erzsébet, Szelindek, Brassó [Schur En. 503], Segesvár, Kőhalm [Baumg. I. c.].

1477. *O. ramosa* L. spec. (ed. 1753) 633. — [*O. ramosa* Baumg.* En. II. 217. — *Phelipea ramosa* C. A. Mey. En. Pl. Cauc. 104]. — *Cannabis sativá*n (Kenderen), *Nicotiáná*n (Dohányon) és Schur szerint *Zea Mavson* (Kukoriczán). — Kolozsvár [Landoz I. 12], Torda [! Wolff MNL. I. 64], Örményes Felvincz mellett [!], Bilak, Gyulafehérvár [Csermi Gyulaf. 25], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 24], Székácsvölgy [Csató Székács 268], Nagycsűr, Szászfalu, Rothberg Szt-Erzsébet, Giresau, Talmács [Fuss Trans. 487], Balázsfalu és Medgyes közt az egész vidéken [Barth VSV. XVIII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 52], Gács [Erd. Muz. VI. 18].

† *O. coerulescens* Steph. in Willd. spec. III. (1800) 349. — *Artemisián* Szt-Erzsébet mellett [Schur En. 504; Reissenb. VSV. XX. 112].

1478. *O. lutea* Baumg.* En. II. (1816) 215. — [*O. rubens* Wallr. Sched. I. (1822) 307. — *O. Medicaginis* Duby Bot. Gall. I. (1828) 349. — *O. Buekiana* Koch Syn. 619]. — *Medicagón* és *Trifolium*on főkép Közép-Erdélyben. — Kolos [Freyn. Közlem. XIII. 105], Kolozsvár [Schur En. 504], Bilak, Vajasd, Borbánd, Gyulafehérvár, Déva hegyei [!], Szászváros, Nagycsűr, Szent-Erzsébet [Fuss! Trans. 485], Nagyszeben [Schur En. 505], Medgyes és Balázsfalu közt az egész vidéken [Barth VSV. XVIII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 52], Brassó [Schur I. c.], Szászfalu [Emerich ap. Fuss Trans. 485], Besztercze [Herzog Bistr. 36], Topehegy Alsó-Rákosnál [!].

1479. *O. caryophyllacea* Smith. in Transact of Linn. Soc. IV. (1797) 169. — [*O. caryophyllacea* Baumg.* En. II. 216. — *O. vulgaris* Lam. Diet. IV. (1797) 621. — *O. Galii* Duby Bot. Gall. I. (1828) 349. — *O. laxiflora* Reichb. Iconogr. VII. 39. fig. 908—910. — *O. lucorum* Landoz I. 12. — nec alior. — *O. sparsiflora* Czetz Erd. Muz.

VI. 18, — non Wallr. — O. Rapum Fuss Trans. 483, — non Thuill.]. — Élősködik Galium fajokon főképp Galium Mollugón, az egész terület mezei táján.

1480. **O. Teucris** Holandre Exsicc. 1824, et Flore de la Moselle (1829) 322. — [O. Teucris Landoz* I. 12]. — Élősködik Teucriumon és Thymusokon. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Kolos [Freyh Közlem. XIII. 105], Déva [!].

1481. **O. major** L. Fl. Suec. (ed. 1755) 219. — [O. eliator Sutt. in Transact of Linn. Soc. IV. (1797) 178 t. 17. fig. 4: Baumg.* En. II. 215. — O. stigmatodes Wimm. Fl. Siles. (1840) 280. — O. Echinopsis Pančič Öst. bot. Zeitsch. XVIII. (1868) 80. — O. Kochii F. Schultz in Flora 1847, I. p. 66 t. II. f. 1]. — Élősködik Centaureákon. — Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Kolos [Freyh Közlem. XIII. 105]. Gyulafehérvár [!], Konceza [Csató Székács 268], Szt-Erzsébet, Vizakna [Schur En. 505].

1482. **O. flava** Martius in F. W. Schultz Deutsch. Orob. (1829) 9 f. 5. — [O. flava Schur* Verh. sieb. Ver. X. 127. — O. Tussilaginis Mutel Fl. Fr. II. 349. — O. Petasitis Borb. Öst. bot. Zeit. XXXV. 76, — solum nomen]. — Hegyvidékek árnyas nedves helyein Petasitesek gyökerein. — Kolozsvárt a Bükkön. Ordenkusa völgye Szerisóránál, Ruszkabánya felett a Ruszkán [!], Királykő [Schur En. 505]. Büdös [Borb. l. c.], Vinuluj völgy Rodnánál [Schur VSV. X. 127], Malajest völgye [Csató exs. !], Garesin és Zajzon völgyek [!].

1483. **O. gracilis** Smith in Transact. Linn Soc. IV. (1797) 172. — [O. cruenta Bert. Rar. Pl. Ital. dec. III. (1810) 56; Herzog* Bistr. 36]. — Élősködik hüvelyes növények gyökerein így Lotuson Trifoliumon, Genistán. — Déva [! Téglás Tudósítv. I. 18], Oláh-Bretteye [Csató Erd. Muz. VI. 24], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 504], Beszterce [Herzog l. c.], Kolos, Boós [Freyh Közlem. XIII. 105].

1484. **O. Epithymum** DC. Fl. Fr. III. (1815) 490. — [O. Epithymum et O. pruinosa Landoz* I. 12. — O. laevis Czetz Erd. Muz. VI. 18. — non L. spec. (1753) 632. — O. epithymoides Heuff! Zool. bot. Ges. VIII. 172. — O. transsilvanica Porc! Naseud. (1881) 73. — O. alba Beck ap. Halácsy et Braun Nachträge 133, — non Stephan in Willd. spec. III. (1800) 350: loco nam citato *O. albae* Steph. «corolla cylindracea ... alba; calyx bifidus laciniis oblongis acutis indivisis; filamenta glabra ... inferne ad marginem pilis aliquot raris glanduliferis obsita» adscribuntur; quum *O. Epithymum* DC. inter alia, *calycis laciniis lanceolatis subulato acuminatis, et filamentis apice abunde glanduloso-pilosis* dignoscitur]. — Élősködik főképp Thymus fajokon, de más ajakos viráguakon is. Az egész terület mezei és hegyi tájain a havasalfi tájjig ez a legközönségesebb Orobanchénk.

1485. **O. alba** Steph. in Willd. spec. III. (1800) 350. — [O. pallidiflora Wimm. et Grab. Fl. Sil. II. (1829) 233; descriptio nam *O. albæ* penitus cum ea quadrat. — O. pallidiflora Landoz* I. 12. — O. procera Koch Deutsch. Fl. IV. (1833) 438. — O. Cirsii Fries Mant. III. (1842) 58. — O. sambucina Janka Term. Füzt. VIII. (1884) 29 ex descriptione; ceterum ulterius observandum an in Sambuco Ebulo

parasitica]. — Élősködik különböző Cirsiumokon és Carduusokon a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Szénamezőn s a Bükkön [! Landoz l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Kalyán mellett a Kalyán tó felé [Janka l. c.], Dédács [Unver. ap. Fuss Trans. 484], Nagyszeben [Schur En. 504].

1485. *b. O. Scabiosae* Koch Deutsch. Fl. IV. (1833) 440. — [O. Scabiosæ Landoz* I. 12.]. — Élősködik Scabiosán és Carduusokon. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Vidra a Biharhegységben [!], Galbin a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 84], Nagyszeben, Resinár [Schur En. 504], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XIII. 806], Bucsecs! [Fuss Trans. 484].

1486. *O. loricata* Reichb. Iconogr. VII. (1829) 41 f. 917. — [O. minor Landoz* I. 12 et Auct. Trans., — non Smith. — O. Picridis Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. 50; me judice etiam F. W. Schultz]. — Élősködik Artemisia campestrisen és Picrisen. — Kolozsvár szénamezőin [! Landoz l. c.], Nagyszeben [? Schur En. 504], Uj-Rodna [? Porc. Nasend. 73 sub O. minore].

382. *Lathraea* L. gen. n. 743.

1487. *L. Squamaria* L. spec. (ed. 1753) 606. — [L. Squamaria Baumg.* En. II. 199]. — Hegyvidékek bükkös erdeiben. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 12], Torda [Ercsei Tord. 180], Zám [!], Déva! [Téglás Tudósítv. I. 18], Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Götzenberg, Felső-Sebes, Giresau, Martinsberg [Fuss Trans. 487], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Nagyselyk, Kisselyk, Csicsóholdvilág, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 92], Segesvár [Fro. Schässb. 52], Görvény [Fuss Trans. 487], Besztercze [Herzog Bistr. 36], Rodna vidéke, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 16], Kőhavas [!]. — [Flores heterostyli idest gynodynamici et androdynamici; hæc forma posterior androdynamica est: L. staminea Janka Magy. Növ. Lap. X. 148].

LXIII. *Labiatae* Juss. gen. n. 110.

383. *Mentha* L. gen. n. 713.

1488. *M. silvestris* L. spec. (ed. 1763) 804. — [M. canescens Roth Cat. III. 46; Koch Syn. 476]. — Typusos alakjában Erdélyből nem láttam. — (Typicam e Transsilvania non vidi).

var.) *pubescens* Koch Syn. 476. — Hosszúaszó [Barth exs. !]; Segesvár, Szászdálya, Nagybun, Kőhalom, Alsó-Rákos, Brassó, Rozsnyó [Baumg.* En. II. 159 sub M. nemorosa], Torda [Schur VSV. X. 79].

1488. *b. M. candicans* Crantz Stirp. Aust. IV. (1769) 330. — [M. gratissima Baumg.*! En. II. 160 et Auct. Trans., non Lej. — M. sylvestris var.) tomentosa Grisb. Iter n. 174. — M. pratensis Landoz I. 12]. — Árkok, patakok mocsaras helyek mentén a mezei tájon. — Kolos és Hunyad megyében [Baumg. l. c.], Gyulafehérvár, Bukova

Hunyadmegyében [Haynald herb. !], Talmács [Baumg. l. c., Kisdísznód [Grisb. l. c.], Vestény, Sellemberk [Schur En. 515], Szkoré és Freck közt az ország ut mentén, Zernyest patakánál [!], Zaizon [Andræ Bot. Zeit. XIII. 820 sub *M. gratissima*].

1488/c. *M. Marisensis* Simk. Term. Füz. IX. (1885). 24. — Folyók s patakok mentén bőven. — Zántól Szászvárosig és Gyulafehérvárig a Maros mentén; Árpás patakánál [!].

1488/d. *M. Wierzbickiana* Opiz ap. Heuffel Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 173 pro var. — Árkok s patakok mentén helyenként bőven, így Dévánál, Harónál, Zámánál. Gyulafehérvárnál, Vajda-Hunyadnál, Váralja-Hátszegnél [!]. — *M. silvestris* Auct. Trans. jó részben elliez és a *M. Marisensis*hez tartozik.

† *M. parvifolia* Schur En. 514. — Kolos, Marosujvár [Schur l. c.].

† *M. rotundifolia* L.; *M. undulata* Willd.; *M. balsamea* Willd.; *M. laciniosa* Schur En. 515; *M. crispata* Schrad.; *M. piperita* L.; *M. crispa* L.; *M. Langii* Steud.; *M. viridis* L.; sponte apud nos non nascuntur. — Vadon nem jönnek elő.

1489. *M. aquatica* L. spec. (ed. 1753) 576. — [*M. rotundifolia* Baumg. ! En. II. 161.; Barth VSV. XVIII. 93. — *M. aquatica* Baumg.* En. II. 162. — *M. brachystachya* Borb. ! in Magy. Orv. Évk. XX. (1880) 313. — *M. Hungarica* Borb. exs. ! an etiam Borb. in Magy. Orv. Évk. XX. 313. — *M. odorata* Herzog Bistr. 36, — non Sole. — *M. citrata* Czetz Erd. Muz. VI. 17 vix Ehrh.]. — Vizárkok mentén, tavaknál, mocsaras vidékeken eléggé el van terjedve, de Rodna-Naszód vidékén hiányzik [Porc. En. 45; Nasend. 82]. — Kolozsvár [Landoz I. 12], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 17], Szt-Gothard [Janka ÖBZ. VIII. 366], Záh, Felvincz, Mohács, Gyulafehérvár, Déva [!], Krisény [Csató Erd. Muz. VI. 24], Székácsvölgy [Csató Székács 268], Nagyszében [Schur En. 517], Vizakna, Nagyesűr, Szászujfalú, Giresau [Fuss Trans. 502], Balászfalva és Medgyes közt az egész vidéken [Barth ! l. c.], Segesvár, Szászdálya, Segesd, Nagybun, Kóhalom, Rákos, Brassó, Osdola [Baumg. ! En. sub *M. rotundifolia*], Görgény [Fuss Trans. 502], Besztercze [Herzog Bistr. 36].

1489/b. *M. hirsuta* L. Mant. (1767) 81. — [*M. hirsuta* Baumg.* En. II. 161. — *M. nepetoides* Schur En. 516. — *M. Pannonica* Borb. !]. — Mocsaras helyeken gyéren. — Gyulafehérvár [Haynald herb. !], Nagyszében [Schur En. sub *M. nepetoides*], Vizakna [Fuss Trans. 503], Szt-Ágotha, Szászsegesd [Baumg. l. c.].

† *M. atrata* Schur En. 516. — Brassó [Schur l. c.].

1490. *M. reversa* Roch. Linn. XII. (1838) 588 tab. XIX—XXII. [*M. sativa* et *M. gentilis* Baumg.* En. 162, et Auct. Trans., — non L. — *M. verticillata* Baumg. En. II. 163 et Auct. Trans., — non Hoffm. — *M. palustris* Schur Sertum n. 2184; Borb. exs. !, — non Mill. Dict. 81. — *M. rubra* et *M. acutifolia* Schur En. 517, 518, — non Smith. — *M. dentata* Fuss Trans. 503. — *M. Bihariensis*, *M. frondosa* et *M. Haynaldiana* Borb. exs. !]. — Mocsaras helyeken, folyók s vizárkok mentén a mezei tájon. — Csucs, Trányis a Vlegyásza hegységben [!],

Valkó, Nagymás Kolozsvár, Déva [!Baumg. l. c.], Tordahasadéka, Nagyenyed, Haró, Marossólymos, Váralja-Hátság [!], Oláhivrettye [Csató Erd. Muz. VI. 24 sub *M. sativa*], Szászváros [Fuss Trans. 503 sub *M. gentili*], Székácsvölgy [Csató Székács 268 sub *M. sativa*], Nagyszében, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 503], Présbe, Árpás hegyvidéke [Schnr En. 518 sub *M. acutifolia*], Szkoré és Freck közt az országot mentén [!], Ujgyháza, Segesvár, Valldhid, Bonyha, Kúnd, Nagybun, Kóhalom, Brassó, Beszterce, Marosvásárhely [Baumg. l. c.], Rodna [Porc. Nased. 83 sub *M. sativa* et Porc. MNL. IX. 130 sub *M. rubra*], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 17 sub *M. gentili*].

var.) ***M. nitida*** Host ex Roch. l. c. — [*M. abruptiflora* Borb. exs.!), — Minus pilosa et magis nitens quam stirps genuina. — Petrozsény mellett a Zsijecz mentén [!].

1491. ***M. arvensi-reversa*** Simk. — Occurrit sparse in societate *M. arvensis*, aut *M. reversae* quarum intermedia. Leviter dignoscitur ab utrisque et aliis confinibus calycis configuratione et indumento; habet nam in pedicellis leviusculis rubellis *calyces turbinatos*, idest e basi cylindrico superne ampliatis, breves semissim fere longiores quam ad aperturam latos, porro tota superficie dense setulosos, et *dentibus late triangularibus* acutis vel abrupte breviter acuminatis *instructos*. Calyx *M. reversae* cylindricus est, angustus bis terque longior quam latus hirsutus, dentibus lanceolatis sensim acuminatis instructus, et pedicelli reverse hispidi: invicem calyx *M. arvensis* breviter campanulatus fere aequae longus ac latus, dentibus, depressis latioribus ac longis praeditus. Characteribus supra datis affinis ***M. sativae*** Smith Engl. Bot. VII. fig 448! (*M. arvensi-aquatica* Wirtg.), sed ab ea non solum statura sed etiam calycibus corollisque fere duplo minoribus primo intuitu distinguenda. — Duæ sunt formæ distinguendæ:

a) ***M. subarvensis*** (*M. reversa* \times super *arvensis*) Simk. — [*M. arvensis* \times multiflora Simk. Magy. Növ. Lap. III. (1879) 53]. Habitu magis ad *M. arvensem* accedit ob foliis ovatis, hand acute serratis; sed tota strictior, pilosior et foliis versus apicem ramorum vel caulis magis decreascentibus. Crescit in agris paludosis atque in humidis secus vias. — Kolozsvárt a Bükk alján [Simk. MNL. III. 53]. — Szedtem Budapest mellett is Pilis-Szánthó forrásos hegyoldalain.

b) ***M. subreversa*** (*arvensis* \times super *reversa*) Simk. — Habitu *M. reversae* Rochel, sed ab illa differt foliis verticillatastra fulcrantibus majoribus. A *M. subarvensi* distinguitur foliis in petiolum attenuatis et longioribus, oblongo ovatis, nec non serraturis argutis et dentibus acutis sub patulis. — Eddig csak Nagyváradon a Fácázanos ligeteiben szedtem [!].

1492. ***M. arvensis*** L. spec. (ed. 1753) 577. — [*M. arvensis* Baumg.* En. II. 163. — *M. agrestis* Sole Menth. 33 tab. 14. — *M. subinodora* Schnr En. 518. — *M. carniolica* Schnr Sertum n. 2188 ex Schur en. 519]. — Szántókon az egész terület mezei tuján.

1493. ***M. Austriaca*** Jacq. Aust. V. (1778) 14 tab. 430. — [*M. austriaca* Baumg.* En. II. 164. — *M. approximata* Borbás exs.!). — Folyók árterein, morotvák mentén nedves erdőkben. — Nagyszében, Talmács [Schur En. 518], Segesvár [Fro. Schässb. 53].

1494. **M. Pulegium** L. spec. (ed. 1753) 577. — [M. Pulegium Baumg.* En. II. 164. — Pulegium vulgare Mill. Dict. n. 1]. — Tócsás nedves legelőkön, árkok, tavak, patakok mentén az egész terület mezei táján.

384. *Lycopus* L. gen. n. 33.

1495. **L. europaeus** L. spec. (1753) 21. — [L. europaeus Baumg.* En. I. 32]. — Mocsaras helyeken, folyók s vizárkok mentén, berkekben az egész terület mezei táján.

1496. **L. exaltatus** L. Fil. Suppl. (1781) 87. — [L. exaltatus Baumg.* En. I. 33. — L. pinnatifidus Landoz I. 12]. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Kolozsvár [Landoz I. 12; II. 35], Torda [Wolff MNL. I. 64], Zám, Szászváros [Schur En. 519], Piski, Szászujfalu [Fuss Trans. 504], Nagyszeben [Schur l. c.], Monora [Barth VSV. XVIII. 94], Segesvár [Baumg. l. c.], Brassó, Prazsmár, Büdös [Schur l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 36], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 45].

385. *Salvia* L. gen. n. 39.

1497. **S. glutinosa** L. spec. (ed. 1753) 26. — [S. glutinosa Baumg.* En. I. 37]. — Hegyvidékek árnyas nyirkos erdeiben az egész területen.

† *S. officinalis* L.; *S. Aethiopis* L.; *S. Sclarea* L. coluntur solum. — Csupán kerti növények.

1498. **S. Austriaca** Jacq. Aust. II. (1774) tab. 112. — [S. austriaca Baumg.* En. I. 35]. — Napos füves dombokon és mezőkön. — Kolozsvár [! Landoz I. 13], Apahida, Boós, Kolos, Torda, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 98], Mezőség [Baumg. l. c.], Mezőcsán, Koppánd, Borbánd, Gyulafehérvár, Haró, Déva [!], Zdraholz [Téglás Tudósítv. II. 8], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 24], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 505], Szászsebes [Schur VSV. X. 62], Székácsvölgy [Csató Székács 268], Nagyszeben, Szászujfalu, Rothberg, Kirchberg, Szerdahely, Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. II. 350], Szelindek, Nagycsűr [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Baromlaka, Nagyselyk, Kisselyk, Szászcsanád, Hosszúaszó, Kiskemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 94], Körped, Kőhalom, Homoród, Alsó-Rákos [Baumg. l. c.].

1499. **S. pratensis** L. spec. (ed. 1753) 25. — [S. pratensis Baumg.* En. I. 34. — S. verbenaca Baumg. ! En. I. 36, seu S. clandestina Auct. Trans., — non L. — S. variegata W. et K. in Willd. En. I. 36. — S. dumetorum Auct. Trans. an etiam Andr. — S. Sibthorpii Schur En. 521, — non Smith]. — Kaszálókon s legelőkön az egész terület mezei táján. Előfordul kék, fehér, pirosló és tarka virágokkal.

1500. **S. Transsilvanica** Schur in Grisb. Iter (1852) 328 pro var.; Schur Sertum (1853) n. 2197. — [S. nemorosa Baumg.* ! En. 34, — non L. — S. Baumgartenii Heuff. ap. Grisb. l. c. — S. betonicaefolia

Janka Öst. bot. Zeit. V. 230; Landoz II. 35. Fuss Alt. Arch. II. 351, — non Etling]. — Napos agyagos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Janka ÖBZ. VI. 362], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Szt-Gothard [Janka ÖBZ. VIII. 366], Mezőség [Janka ÖBZ. VI. 363; Linn. XXX. 594], Kolos, Boós, Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 98], Egerbegy, Gerend, Mohács, Keresed, Felvincz, Kocsárd, Herzsahegy Nagyenyednél, Marossólymos és Marosnémeti közt [!], Várhely (? Borb. Közlem. XII. 87], Vereshegy Szászsebesnél [! Fuss ap. Grisb. I. c.], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 506], Vizakna [Andræ Bot. Zeit. XIII. 820], Szt-Erzsébet [Grisb. I. c.], Nagycsűr, Szászujfalu [Fuss Trans. 506], Medgyes. Nagyselyk, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 94], Olczina, Segesvár, Szt-Bernát [Baumg. I. c.], Kőhalom [Fuss Trans. 506].

1501. **S. silvestris** L. spec. (ed. 1753) 24; ed. II. 34. — [S. nemorosa \times pratensis A. Kerner! Schedæ n. 949]. — Kővér kaszálókön a mezei tájon. Eddig csak Hosszúaszó mellett [Barth exs. !].

1502. **S. nemorosa** L. spec. (ed. 1762) 35, — ex citationibus. — [S. nemorosa A. Kerner! Schedæ n. 948; Czetz Erd. Muz. VI. 20; Schur En. 522. — S. silvestris Baumg.* En. I. 33 et Auct. Trans., — non L. — S. laprica Schur En. 522]. — Utak szántók szélein, kaszálókön, legelőkön az egész terület mezei táján.

+ *S. hybrida* (transsilvanica \times silvestris) Schur En. (1866) 522. — Szt-Erzsébet [Schur I. c.].

1503. **S. betonicaefolia** Etling. Comm. de Salvia (1777) n. 49. — [S. betonicaefolia Baumg.* En. I. 38. — S. pendula Auct. Trans., — non Vahl. En. I. (1805) 281, quis stirpem suam «*racemo nutante ... brevis, solitario*» et «*foliis ... subtus villosis*» dignoscit, ergo plantam a S. betonicaefolia diversam, mihiq. penitus ignotam in sua S. pendula nominavit. — S. silvestri-nutans Janka Öst. bot. Zeit. VI. 363; Linn. XXX. 596]. — Salvia nutans tarsaságában napos füves dombokon. — Kolozsvárt s az egész Mezőségen [Janka ÖBZ. VI. 363], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 98], Torda [Janka ÖBZ. VI. 194], Hosszúaszó [Barth exs. !], Segesvár [Baumg. I. c.].

1503. b. **S. Kanitziana** (nutanti \times supersilvestris) Simk.* Magy. Növ. Lap. II. (1878) 151. — [S. nutanti-supernemorosa Simk. — S. betonicaefolia A. Kerner Schedæ n. 947, saltem exsiccata a me visa, — non Etling. — S. Kanitziana dignoscitur a S. betonicaefolia Etling. habitu ad Salviam nemorosam accedentem, racemis elongatis, apice tantum leviter cernuis; Etlinger nam I. c. S. betonicaefoliam suam sic definit: «racemis cernuis ... folia ut videtur S. nutantis, cum ea convenit habitu caule ad radicem et inferne tantum folioso, superne aphylo»]. — S. nemorosa és S. nutans társaságában. — Kolozsvár szénamezőin a Koporsóknál s a Melegvölgyben [Simk. I. c.], Torda [Wolff exs. ! ap. Kerner Flora Aust.-Hung. n. 947].

1504. **S. nutans** L. spec. (ed. 1753) 27. — [S. nutans Baumg.* En. I. 38]. — Napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda [! Baumg. I. c.], Kolos [Schur En. 523], Boós, Botoromvölgy, Egeres [Freyn Közlem. XIII. 98]. Szt-Gothard [Janka ÖBZ. VIII. 366], Záh,

Gerendi függő [! Ercsei Tord. 169]. Szászsebes [Csató Székács 268], Nagysúr. Szászujfalu, Rothberg, Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. II. 350], Szelindek, Olczina, Segesvár, Alsó-Gezés, Bonyha, Morgonda, Kőhalom [Baumg. l. c.], Medgyes, Szászivánfalva, Nagyselyk, Balázs-falva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 94].

1505. **S. verticillata** L. spec. (ed. 1753) 26. — [S. verticillata Baumg.* En. I. 36]. — Szőlők, gyümölcsösök cserjés helyek s utak és kaszálók szélein az egész terület mezei táján.

† *S. verticilla* × *Baumgarteni* Janka Öst. bot. Zeit. XXIX. 170 solum nomen. — Szt-Gothard [Janka l. c.].

† *Rozmarinus officinalis* L.; *Lavendula Spica* L.; *Ocimum Basilicum* L.; *Origanum Majorana* L. (Majorana hortensis Mönch); *Satureja hortensis* L.; *Hyssopus officinalis* L.: coluntur. Csupán kerti növények.

386. *Origanum* L. gen. n. 726.

1506. **O. vulgare** L. spec. (ed. 1753) 590. — [O. vulgare Baumg.* En. II. 180. — O. megastachyum, heracleoticum et thymiflorum Schur Sertum n. 2206 et Schur En. 524]. — Erdők nyílt helyein. cserjés helyeken az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

var.) **O. virens** Hoffmsg. et Link. Fl. Portug. t. 9. — [O. vulgare α) albiflorum Schur! Öst. bot. Zeit. VIII. 287; En. 524]. — Hegyvidékek patakainál árnyás helyeken. — Zám [!], Keresztényhavas, Kőhavas [Schur En. 524], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 287].

1507. **O. Barcense** Simk. Term. Füz. X. (1886) 182. — [O. hirtum Schur* En. 524, — non Link.]. — Proximum *O. vulgari* L. a quo transitum quasi præbet ad *Origanum hirtum* Link. Flores purpurascens magnitudine O. vulgaris, sed ab eo dignoscitur bracteis minoribus calyceque evidenter pubescentibus glandulosisque. — Mészkö hegyek sziklás szakadékos helyein a mezei tájtól a havasalji tájig. — Zernyest felett a Királykö és Magnra lábánál [!], Brassó, Öcsém [Schur l. c.], Czenkhegy, Teszla [!].

387. *Thymus* L. gen. n. 727.

I. sect. Foliis non marginatis; caule circumpubescente tereti.

† *Th. vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 591. — Colitur — Kerti növény.

1508. **Th. collinus** MB. Taur. Cauc. III. (1819) 401. — [Th. Serpyllum L. spec. (ed. 1753) 590 pro p.; Baumg.* En. II. 181, et Auct. Trans. — Th. pannonicus Reichb. Germ. Exc. II. 312 exclusa var. β) et Auct. Trans., — non All. Fl. Ped. I. (1785) 20. — Th. humifusus Bernh. ap. Reichb. Germ. Exc. II. (1831) 312 pro majori p.; et Auct. Trans. — Th. Marschallianus A. Kerner Veget. Verh. n. 1308, et Auct. Hung., non Willd. spec. III. (1800) 141. — Th. angustifolius Auct. Trans.; me iudice etiam Pers. Syn. II. 130. — Th. aci-

cularis Schur! En. 527, — non W. et K. Icones II. tab. 147 (1803). — Th. arvensis Landoz II. 35]. — Legelőkön, napos füves dombokon erdők nyílt helyein az egész terület mezei és hegyi táján.

1509. **Th. Austriacus** Bernh. ap. Reichb. Germ. Exc. II. (1831) 312. — [Th. lanuginosus Baumg.* En. II. 181, et Auct. Trans. non Mill. Dict. n. 8, nec. Schkuhr Handb. II. 164 tab. 164. — Th. hirsutus Schur Sertum n. 2215. — non MB. Taur. Cauc. II. (1808) 59. — Th. pannonicus var. elegans Kotschy Zool. bot. Ges. III. 65. — Th. pannonicus All. ?]. — Napos szikár dombokon, sziklás hegyoldalakon főképp a mezei tájon. — Kolozsvár [Simk. MNL. II. 150], Torda hasadéka [Simk. MNL. III. 53], Bilak hegy Vajasd és Borbánd felett, Nagyág, Haró, Kozolyahegy Dévánál [!], Déva hegyei [! Fuss Trans. 510], Kaprucza hegy Vajdahunyadnál [! Baumg. l. c.], Nagycsűr, Zood, Keresd [Fuss Trans. 510], Nagyszeben, Vizakna, Mundra [Schur En. 527], Medgyes, Nagyselyk [Barth VSV. XVIII. 94], Királykő [Kotschy l. c.], Brassó [! Baumg. l. c.], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 22; Porc. Naseud. 84].

2. sect. Foliis non marginatis, caule bifarium pubescente.

1510. **Th. Dalmaticus** Freyn! Zool. bot. Ges. XXVIII. (1878) 400. — [Th. acicularis Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 176, — non W. et K.]. — Szikár agyagos vagy köves dombokon a mezei tájon. — Kőalja-Ohába, Brassónál az Obunuj völgy mentén [!].

1511. **Th. Chamaedrys** Fries Nov. (ed. 1814) 35. — [Th. Serpyllum 2) citriodorus Baumg.* En. II. 181. — Th. alpestris Tausch. ex Cel. in Flora 1883 p. 120. — Th. alpicolus Schur! En. 525. — Th. Serpyllum 2) rigidus et 3) pinifolius Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 175]. — Hegyvidékek füves vagy köves lejtőin a mezei tájtól a havasi tájig. — Vidra, Nyegra és Szkerisora mellett az egész Biharhegységben a havasokig, Zám, Marossólymos, Déva [!], Retyezát hegység [! Hazsl. Közlem. X. 21], Nagyszeben [!], Kisdisznód, Nagydisznód, Resinár, Zood völgye [Schur En. 527], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 89], Fogaras hegysége, Királykő [! Andrae bot. Zeit. XIII. 821], Bucsecs [!], Brassó [Baumg. l. c.], Kereszthegy, Rodna [Schur En. 527], Bolnokhegy Hétfalunál, Teszla, Csukás [!].

1511. b. **T. pulcherrimus** Schur! Verh. sieb. Ver. II. (1851) 170. et III. 89 solum nomina; Verh. sieb. Ver. X. (1859) 140 descript. — [T. rotundifolius Schur Verh. sieb. Ver. I. (1850) 108 descript. — non Poir. Dict. VII. (1806) 654, ejus stirps genuina ex DC. Prodr. XII. 200 ad Th. Piperellam L. pertinet. — Th. Serpyllum 3) humifusus Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 175; et Th. montanus 3) Chamaedon Heuff.! l. c. 176. — Th. Carpaticus Cel. in Flora 1882 n. 36, ex ipso in Flora 1883 p. 123. — Th. Serpyllum Grisb. Iter n. 182. — Th. Serpyllum var. alpinus Fuss ap. Fro. Arch. 145; Salzer Reiseb. 312. — Th. pulegioides Porc. Naseud. 84, — non L. spec. (1753) 592]. — A havasalji és a havasi táj patakai mentén s sziklás füves helyein. — Podille-Mike a Szászsebesi völgyben, Frumósza [Fuss Trans. 509], Besinou [Fro. VSV. VI. 195], Szurul [Fro. Arch. 145], Csorte [Fuss Trans. 509], Domna tava [Fro. VSV. VII. 127], Bulla völgye [Fuss

[Trans. 509]. Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Bucsecs! [Fuss Trans. 509], Ünökö, Korongyis [Schur VSV. X. 140, 149].

1511/c. **Th. montanus** W. et K. Icones I. tab. 71 (1801). — [Th. montanus Baumg.* En. II. 183. — Th. clandestinus Schur! Verh. sieb. Ver. X. (1859) 127 = Th. montanus β) micranthus Wierzb.! ap. Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 176 = sexus polygamo-femineus Th. montani W. et K. — Th. inodorus et Th. vulgaris Czetz! Erd. Muz. VI. 22. — Hegyvidékek erdős cserjés nyílt helyein s patakainál a mezei tájon; magasabb vidékeken nem láttam. — Kecskék [Schur VSV. X. 69], Zám hegyein bőven Petrozsénynél és Felső-Árpás patakainál [!], Szelindek, Szt-Erzsébet [Schur En. 526 sub Th. clandestino], Kerczesora, Árpás és Fogaras hegysége, Királykő, Brassó [Schur En. 528], Tömös szorosa (Schur VSV. X. 210), Bucsecs, Keresztényhegység, Keresd, Rodna hegysége [Baumg. l. c.], Kereszt-hegy [Schur VSV. X. 158], Nyégerfalva, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 22].

3. *sect.* *Foliis nervo marginatis; caule angulato bifariam pubescente.*

1512. **Th. marginatus** A. Kern.! Öst. bot. Zeit. XXIV. (1874) p. 184. — [Th. marginatus Simk.* Tern. Füz. V. 48]. — Sziklás mészkő hegyeken a hegyi tájtól a havasi tájig. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [Simk. l. c.], Piatra-Strucu Vidránál, Girda és Ordenkusa völgyek Szerkesoránál s innen Albakig bőven, Királykő, Bucsecs [!], Keresztényhegység [Simk. l. c.], Kőhavas, Csukás [!].

4. *sect.* *Foliis nervo marginatis; caule circumpubescente tereti.*

1513. **Th. nummularius** MB. Taur. Canc. II. (1808) 58, — ex descript. et ex icone in Botanical Magaz. n. 2666! — [Th. transsilvanicus Schur! ap. C. Fuss Verh. sieb. Ver. II. 197: III. 89 solum nomina; X. (1859) 106 descript; Schur En. 528. — Th. comosus Heuff. in Grisb. Iter (1852) 328 quoad stirpem transilvanicam, et Auct. Trans., — non Th. comosus Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858), 176, quem clariss. Cel. in Flora 1883 p. 147 nomine *Th. Jankae* salutavit. — Th. pulchellus Janka Öst. bot. Zeit. VII. 198; VIII. 200, vix C. A. M. — Th. pulegioides Lang; Simk. Közlem. XIV. 77. — non L. spec. 592]. — Hegyvidékek szikár agyagos lejtőin és mészköves szakadékein a mezei tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvár [! Janka l. c.; Linn. XXX. 593], Koppánd hasadéka [Wolff MNL I. 64], Tordalhasadéka [! Salzer VSV. XV. 50], Székelykő [! Wolff VSV. XVI. 37], Vulturésze és Skericza Padságnál [Simk Album 182, 184], Csáklyaikő, Kecskék, Detunata [!], Biharhegység tetői [Kern. ÖBZ. XXIV. 183], Vulkán-hegy, Boicza az Érczhegységben, Maros-Sólymos, Maros-Németli. Haró és Vornága közt, Déva hegyei, Vajda-Hunyad Várhegyén, Govasdia felett a Kazányoson, Váralja és Kovrágy közt [!], Szokoku-Dréksanuluj a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 84], Ponorics a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 24], Pareng [Barth herb. !], Feredőgyógy [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 118], Szászcser, Orlat, Guraró, Resinár, Zood, Talmács. Verestorony szorosa, Porcesd [Fuss l. c.], Kisdisznód [Grisb. l. c.], Reusiora völgy Talmacselnél [Schuster VSV.

XXX. 26], Giresau [Fro. ap. Fuss l. c.], Freck, Vestény [! Fuss Trans. 510], Nagyszeben [! Schur En. 528], Segesvár [Freyn Közlem. XIII. 99], Árpás havasai [Schur VSV. III. 89], Zernyest, Kurmatura és Vleduska a Királykövön [!], Töresvár, Kőhavas [! Schur En. 528], Keresztényhavas [!], Brassó hegyein bőven [! Schur VSV. X. 205], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 210], Öcsém teteje [Schur En. 528], Ünökő [Schur VSV. X. 140], Töpehegy [!], Petrozsény [Feicht. Közlem. IX. 112].

388. *Melissa* Tournf. Instit. t. 91.

1514. **M. Acinos** L. spec. (ed. 1753) 591 sub Thymo. — [Thymus Acinos L.; Baumg.* En. II. 182. — Acinos thymoides Mönch. Meth. 407. — Acinos vulgaris Pers. Syn. II. 131. — Acinos villosus Schur En. 529, — non Pers. — Acinos purpurascens Czetz Erd. Muz. VI. 10]. — Szántók szélein, ugarokon, napos köves dombok legelőin és csalitjaiban, szőlők közt az egész terület mezei táján közönséges.

1515. **M. Patavina** Jacq. Obs. IV. 7 (1771) tab. 87 sub Thymo. — [Thymus graveolens Baumg.* En. II. 182 ex citatione Th. patavini Jacq. — Acinos patavinus Pers. Syn. II. (1807) 131]. — Napos sziklás dombokon a mezei tájon gyéren. — Tordahasadéka [! Wolff MNL. I. 64], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Kecskékő [Schur ap. Fuss Trans. 512], Töpehegy Alsó-Rákosnál [Bielz ap. Schur En. 529], Kőhavas, Öcsém [? Schur En. 529], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

1515. **b. M. Hungarica** Simk. Term. Füz. X. (1886) 182. — [Calamintha rotundifolia Benth. ap. DC. Prodr. XII. 232, et Auct. Trans., — non Thymus rotundifolius Pers. Syn. II. (1807) 131, cujus stirpis genuina ex Willkomm Prodr. Hosp. II. 415 corollis parvis et foliis mucronato dentatis gaudet. — Thymus graveolens Baumg.*! En. II. 182 ex descript. et locis indicatis; et Auct. Trans., — non MB. Taur. Cauc. II. 60. — Calamintha patavina β) rotundifolia Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. 177. — Acinos alpinus Schur VSV. X. 69; Barth VSV. XIX. 141, 144]. — Stirps hæc jam a Cl. Heuffel l. c. a C. patavina jure distincta, et ab ea non solum foliis rotundioribus et evidentius serratis diversa, sed etiam tota foliorum structura molliori, nervis foliorum minus crassis, et indumento totæ plantæ validiori. Corolla calyce duplo major, qua nota a Thymo graveolente MB. evidenter recedit. Caulis dense pubescens villosusve]. — Napos köves dombokon a mezei tájon helyenként bőven. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Tordahasadéka, Székelykő [! Wolff MNL. I. 64], Skericza, Vulturésze és az Aranyos mellicsi hegyek Padságnál [!], Csákyaikő, Felsőgárd [! Barth l. c.], Kecskékő [! Schur VSV. X. 69], Vulkánhegy, Maros-Némethi, Maros-Sólymos [! Baumg. l. c.], Boicza az Érczhegységben, bőven Déva hegyein a Kozolyáig, Vajdahunyad hegyei [!], Porcesed havasai [? Fuss Trans. 512], Árpás, Kerczesora és Brassó havasai [? Schur En. 529], Töpe és Ünnös-Töpe Alsó-Rákosnál [! Baumg. l. c.], Öcsém Schur En. 529].

† *M. Jahmiana* (Acinos-Hungarica) Simk. Term. Füz. IX. (1885)

25. — Eddig csak Aradmegyéből ismeretes de bizonynyal Erdélyben is föltalálható. — [Adhuc solum in vicino comitatu Aradensi lecta, sed certe etiam in Transsilvania invenitur].

1516. **M. Bolnokensis** (Acinos \times Baumgarteni) Simk. — Terem Hétfalunál a Tömösszoros mellékén, napos mészkő talajon, 680—700 méter t. f. magasságban, a Bolnokhegyen, jelzett szülői társaságában. — A *Melissa Baumgarteni*-nál a pártá szabad részé másfélszer akkora mint a csésze, a szárlevelek kerekdedek vagy kerekded tojásdadok elmosódott gyenge s tompán fűrészes éllel; a szár finom s pulha szőröktől elállóan borzas: ellenben a *M. Bolnokensis*-nél a pártá szabad része csészéjénél valamivel rövidebb vagy legfeljebb annak hosszával felérő; a szárlevelek nyújtottabbak, hegyesebbek és élükön élesen fűrészesek, a szár és csésze merev hajlott sértéktől borzas. A *Melissa Acinos* (L.)-tól már nagy pártája és széles levelei által feltűnően elüt e korcsfaj. Rokon a *Calamintha mixta* (Acinos \times alpina) *Ausserd.* növényvel is, de attól erősen borzas szára és széles tojásdad levélzete által, szinte egész természetében elüt. — [Legi ad Hétfalu juxta passum Tömösiensem in monte Bolnok, solo calcario 680—700 met. s. m., in societate parentum indicatorum. Differt a *M. Baumgarteni* corolla calyce æquante vel eo brevior, foliis proportionē longioribus acutioribus et argute serratis, caule calyceque pilis rigidis reversis vestito. A *M. Acinos* jam corolla magna et foliis latis evidenter abest. Affinis etiam *Calaminthae mixtæ* (Acinos \times alpina) *Ausserd.*, sed ab ea jam habitu — ob caule valde hirsuto et foliis late-ovatis — diversa].

1517. **M. Baumgarteni** Simk. Term. Füv. X. (1886) 182. — [Thymus alpinus Baumg.* En. II. 183, et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 591. — Acinos alpinus Auct. Trans., — non Mönch. — Thymus patavinus Baumg.! Mant. 58, — non Jacq. — Acinos rotundifolius Csató Erd. Muz. IV. 84, — ex Csató Erd. Muz. VI. 39. — Thymus grandiflora Salzer Reiseb. 323; Calamintha grandiflora Schur En. 530, — nec aliorum]. — Stirps Thymi alpini L. l. c. proxima, quocum habitu et florum magnitudine, ut plurimum etiam foliorum forma congruit; sed distinguitur a *Th. alpino* [Calamintha alpina Lam.]: caulibus petiolis et pagina foliorum inferiore, patule hirsutis, porro calycis dentibus fere æqualibus, omnibus porrectis. superioribus tribus lanceolato-subulatis, idest basi evidenter angustioribus quam in *Th. alpino* L.]. — Havasok sziklás füves helyein rendszeren csak 1400—1900 méter magasságban; de a Bolnokhegy éjszaki lejtőjén 720—700 méterig száll alá s ott a *M. Acinos*-sal érintkezik. — Szkorota-Száka a Retyezáthegységben [Csató l. c.]. Dragozán-Commandó [Baumg.! Mant. 58 sub *Th. patavino*], Piesoru-Burkuluj, Fedelése, Szurul, Csorte [Fuss Trans. 512], Domna völgye [Fro. VSV. VII. 126], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Bolnok hegy Hétfalunál. Keresztényhavas, Kőhavas, Teszla, Csukás, Piroška [bőven!], Királykő, Bucsecs, Korongyis [! Baumg. Mant. 58], Ünökő [Fuss VSV. V. 98] s egyáltalán Rodna havasai [Pore. En. 46].

† *Acinos acutifolius* Schur En. 530, — ex descriptione ad *M.*

Patarina (Jacq.) pertinet, et ex loco natali extricanda. — Bucsecs [Schur l. c.].

1518. **M. intermedia** Baumg.*! En. II. (1816) 184. — [*Calamintha officinalis* et *C. Nepeta* Auct. Trans., — nec aliorum. — *C. silvatica* Bromf. in Engl. Bot. Suppl. IV. (1849) t. 2897. — *C. umbrosa* Schur En. 530. — non MB. — *Melissa Calamintha* L. spec. (ed. 1753) 593 pro p.]. — Napos cserjés helyeken, ritkás erdőkben a mezei tájon bőven. — Kolozsvár [Landoz I. 12], Batinásza és Galinásza hegyek a Valkói kerületben [Baumg. En. II. 185 sub *C. Nepeta*]. Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXIV. 211], Bucsesd, Mihályen és Boicza az Érczhegységben, Zántól Dévágig a Maros melléki hegyeken bőven, Kozolya hegy [!], Déva, Vajda-Hunyad [Baumg. En. 184], Ganczága [Csató Erd. Muz. VI. 24], Szászváros, Nagypöld [Schur En. 530], Verestoronyszorosa, Riuszadulnj [Fuss Trans. 513], Segesvár, Nagybun, Bonyha, Keresd, Bese, Morgonda [Baumg. l. c.], Kisselyk, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 94], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

1519. **M. Pulegium** Roch. Ban. (1828) 62, f. 48. — [*Satureja rupestris* Baumg.* En. II. 155 ex loco natali, — non Wulf. — *Micromeria Pulegium* Benth. Lab. 382. — *Cuspidocarpus rupestris* Fuss Trans. 513, — non N. a. E.]. — A Pareng hegység sziklás szakadékos helyein [Baumg. l. c.] így a Tája-szakadéokban Petrozsény felett [Barth exs. !].

1520. **M. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 592. — [*M. officinalis* Baumg.* En. II. 184]. — Sok helyen termesztik, s a méhkasok belsejét dörzsölik be vele, mert szagát a rajzó méhek annyira kedvelik, hogy a vele bedörzsölt kasba azonnal belerajzanak. Azonban vadon is terem, így különösen várromokon és sziklás cserjés dombokon. — Kolozsvár, Torda, Medgyes, Segesvár [Baumg. l. c.], Gyulafelhérvár [Cserni Gyulaf. 22], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 513], Brassó [Schur En. 532], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 17].

389. *Clinopodium* L. gen. n. 725.

1521. **C. vulgare** L. spec. (ed. 1753) 587. — [*C. vulgare* Baumg.* En. II. 179]. — Szőlők közt cserjés napos dombokon, ritkás erdőkben, gyepűkön az egész terület mezei táján.

390. *Nepeta* L. gen. n. 710.

1522. **N. Cataria** L. spec. (ed. 1753) 570. — [*N. Cataria* Baumg.* En. II. 156]. — Parlagokon, házaknál, gyepűkön az egész hegyvidéken.

1523. **N. Pannonica** L. spec. (ed. 1753) 570; Jacq. Aust. II. t. 129. — [*N. pannonica* Baumg.* En. II. 156. — *N. nuda* Auct. Trans., — non L. spec. 570 n. 5. — *N. violacea* Auct. Trans., — non Vill.]. — Utak mentén, gyepűkön, erdők szélén, kaszálókon az egész terület mezei táján. — Változik kisebb és nagyobb virágokkal.

1524. **N. Ucranica** L. spec. (ed. 1753) 570. — [N. sibirica Landoz*! I. 13, et Auct. Trans., — non MB. — N. parviflora Andræ Bot. Zeit. XIII. 822, — non MB.]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvárt a Tekintő dombon [!Landoz l. c.], Egerbegy, Tohárt [Janka Linn. XXX. 597].

391. *Glechoma* L. gen. n. 714.

1525. **G. hederacea** L. spec. (ed. 1753) 578. — [G. hederacea Baumg.* En. II. 165.]. — Mezőkön, kaszálókön, gyümölcsösekben erdős cserjés helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

1526. **G. hirsuta** W. et K. Icones II. tab. 119 (1802). — [G. hederacea var. rigida Roch exs. nr. 93 (1803) teste A. Kerner in Öst. bot. Zeit. XXIV. 215. — G. hederacea var. ?) hirsuta Baumg.* En. II. 165. — G. heterophylla Schur Sertum n. 2236; Schur En. 533 [seu G. intermedia Schur l. c.]; Fuss Trans. 515, — non Opitz in Reichb. Germ. Exc. (1831) 316: pro stirpe nam Opitzii genuina «calycum dentibus tubo plus duplo brevioribus, lanceolato-cuspidatis» prædita apud nos G. hirsuta substituitur, in qua calycum «laciniæ seu dentes subulati» a basi angusta sensim in setam terminalem angustati sunt. — G. lamiiifolia Schur! Sertum n. 2237; En. 533 est forma silvarum umbrosarum major]. — Erdős cserjés helyeken az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

392. *Dracocephalum* L. gen. n. 729.

1527. **D. Austriacum** L. spec. (ed. 1753) 595. — [D. austriacum Baumg.* En. II. 186.]. — Mészkö hegyek sziklás napos helyein. — Tordahasadéka jobboldali ormain [Wolff! MNL. I. 64.], Torda város erdeje [Ersei Tord. 122], Székelykő és Tilalmas Toroczkonál [Baumg.! l. c.], Kis-Hangestein Brassónál [Römer exs.!).

† *D. Moldavica* et *D. Ruyschiana* L. spec. l. c. sponte non occurrunt, sed hinc inde coluntur. — Nálunk nem honosak legfeljebb kerti virágok.

393. *Melittis* L. gen. n. 731.

1528. **M. melissophyllum** L. spec. (ed. 1753) 597. — [M. melissophyllum Baumg.* En. II. 187. — M. grandiflora Auct. Trans., et sendente Auctorum etiam Smith]. — Hegyvidékek erdeiben az egész területen.

394. *Lamium* L. gen. n. 716.

1529. **L. amplexicaule** L. spec. (ed. 1753) 579. — [L. amplexicaule Baumg.* En. II. 167. — L. incisum Landoz II. 35; Schur En. 535; Fuss Trans. 516, — non Willd. — L. intermedium Schur En.

535. — non Fries. — *L. clandestinum* Porc. Naseud. 87]. Legelőkön, parlagokon, szántókon az egész terület mezei táján, de a havas vidékek völgyeiben hiányzik.

1530. ***L. purpureum*** L. spec. (ed. 1753) 579. — [*L. purpureum* Baumg.* En. II. 167. — *L. rubrum* Landoz I. 12; II. 35. — *Stirps apud nos saepe variat floribus albis*]. — Legelőkön parlagokon, szántókon az egész terület mezei táján közönséges.

1531. ***L. maculatum*** L. spec. (ed. 1763) 809. — [*L. maculatum* Baumg.* II. En. 166. — *G. laevigatum* Baumg. l. c., et Auct. Trans., — non L. — *L. Orvala* Baumg.*! En. II. 166, — non L., est varietas pilosior]. — Gyümölcsösek, erdős, cserjék helyek szélein az egész terület mezei táján.

var.) alpina, hirta, floribus cupreis: ***L. cupreum* Schott!** Analect. (1854) 14. — [*L. maculatum* var.) *hirtum* Schur* Verh. sieb. Ver. II. (1851) 170 solum nomen. — *L. maculatum* var.) alpina immaculata Schur Verh. sieb. Ver. III. 89. — *L. hirsutum* Schur En. 535. — *L. dilatatum* Schur En. 535]. — Havas vidékek sziklás árnyas helyein a havasi és havasalji tájon. — Skericza Padságnál [Simk. Album 184], Retyezát havasok [Simk. Közlem. XV. 591], Rakoviczán [Kotschy ap. Fuss VSV. VIII. 171], Csorte, Porumbach havasai [Fuss Trans. 517], Kerezesora havasai [Schur En. 535], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő [Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs, Rodna havasai [Schur. En. 535], Kőhavas, Donghavas, Teszla, Csukás [!].

1532. ***L. album*** L. spec. (ed. 1753) 579. — [*L. album* Baumg.* En. II. 167]. — Gyepükön, gyümölcsösek és erdős cserjés helyek szélén az egész terület mezei táján.

1533. ***L. Galeobdolon*** L. spec. (ed. 1753) 580 sub Galeopside. — [*Galeobdolon luteum* Huds. Fl. Angl. ed. II. l. p. 258; Baumg.* En. II. 171]. — Hegyvidékek erdeiben és cserjés helyein a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen.

395. *Galeopsis* L. gen. n. 717.

1534. ***G. canescens*** Schult. Observ. (1809) 108. — [*G. angustifolia* Baumg.* En. II. 168, et Auct. Trans., — non Ehrh. herb. 137. — *G. cannabina* Landoz II. 35]. — Napos szikár helyeken, így szántókon, köves hegyek legelőin, folyók s patakok csorvás mellekén az egész terület mezei táján.

1535. ***G. Ladanum*** L. spec. (ed. 1753) 579 excl. syn. — [*G. Ladanum* Baumg.* En. II. 168. — *G. latifolia* Schur Sertum n. 2248 pro var.]. — Szántókon, erdők parlagain. a mezei és hegyi tájon az egész területen.

1536. ***G. Tetrahit*** L. spec. (ed. 1753) 579. — [*G. Tetrahit* Baumg.* En. II. 169. — *G. parviflora* Baumg.! En. II. 168, et *G. grandiflora* Baumg.! l. c. 169. — *G. bifida* et *G. acuminata* Auct. Trans.]. — Patakok mentén, gyepükön, erdők szélén, szántókon falvak körül az egész terület hegyvidékein a havasalji tájig.

1537. **G. speciosa** Mill. Dict. (1768) n. 3. — [G. versicolor Curt. Fl. Lond. VI. (1777) tab. 38; Baumg.* En. II. 170. — G. ochroleuca Auct. Trans., — non Lam.]. — Mocsaras helyeken, nyirkos erdőkben, s a magasabb hegyvidékek patakainál az egész területen

var.) corolla unicolori: **G. sulphurea** Jord. (1848). — [G. versicolor var. subalpina Schur En. 537. — G. versicolor β) unicolor Porc. Naseud. 88]. — A tóalak közt az egész területen szálonként.

1538. **G. pubescens** Bess. Prim. Fl. Gallic. II. (1809), 27. — [G. pubescens Landoz* I. 13. — G. cannabina Czetz! Erd. Muz. VI. 15, — non Roth. — G. Walteriana Schlecht.]. — Erdők szélén s hegyvidékek patakainál a mezei tájon. — Csucsá [Freyh Közlem. XIII. 100], Dragán völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kólozsvár [Landoz I. c.], Vidra a Biharhegységben, Bucsesd a Vulkán hegy alatt [!], Oláhbertye [Csató Erd. Muz. VI. 24], Székácsvölgy [Csató Székács 268], Kisdísznód, Nagycsúr, Szászujfalu. Szt-Erzsébet, Nagyszében [! Fuss Trans. 519], Reussen, Szászsebes, Brassó, Törcsvár [Schur En. 537], Segesvár [Fuss Trans. 519], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 210], Görgény [Schur VSV. X. 157], Besztercze [Herzog Bistr. 38], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 47 cum var.) albiflora], Gáncs [Czetz! I. c.], Székelyudvarhely [Gönczi exs.!).

396. *Stachys* L. gen. n. 719.

1539. **S. germanica** L. spec. (ed. 1753) 581. — [S. germanica Baumg.* En. II. 173. — S. lanata Czetz Erd. Muz. VI. 21, — non Jacq. — S. pseudolanata Schur En. 538. — S. italica Landoz II. 35. — Marrubium creticum Czetz! Erd. Muz. VI. 17]. — Utak mentén, szikár parlag helyeken az egész terület mezei táján.

1540. **S. alpina** L. spec. (ed. 1753) 581. — [S. alpina Baumg.* En. 173]. — Hegyi erdőkben a havasalji tájig. — Retyiczél [Bielz VSV. III. 175], Kólozsvár [? Landoz II. 35], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 143], Kecskő [Schur VSV. X. 69], Ordenkusa völgye Szkerisoránál [! Kern. ÖBZ. XXIV. 307], Szkerisora hegyei a jégbarlang felé, Piatra-Strucu Vidránál, Vulkán hegy Abrudbányánál [!], Retyezáthegység [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 24], Muncsel havasai, Porkitzken, Zood előhavasai, Götzenberg, Fedeläse, Lajta völgye [Fuss Trans. 519], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bucsecs! [Freyh Közlem. XIII. 100], Segesvár, Kőhalom, Lövete, Oláhfalu [Baumg. I. c.], Búdös [Fuss Trans. 519], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Bükkhavas Borszéknél [Salzer Reiseb. 214], Ünökő [Fuss VSV. V. 94], s egy általán Rodna havasai [Porc. En. 47], Gáncs [? Czetz Erd. Muz. VI. 21], Donghavas, Zajzonvölgy [!].

1541. **S. silvatica** L. spec. (ed. 1753) 580. — [S. silvatica Baumg.* En. II. 172. — S. setifera Schur En. 538]. — Hegyvidékek erdeiben főképp bükkösekben az egész területen.

1542. **S. palustris** L. spec. (ed. 1753) 580. — [S. palustris Baumg.* En. II. 172. — S. segetum Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 283, — S. ambigua Landoz! II. 35, — non Sm.]. — Nedves szántókon, vizárkok,

folyók és mocsaras helyek mentén az egész terület mezei táján közönséges.

1543. **S. annua** L. spec. (ed. 1753) 537 sub Betonica. — [S. annua Baumg.* En. II. 174. — S. arvensis Baumg. l. c. 175 et Auct. Trans., — non L.] — Szántókon, tarlókon, szőlők közt az egész terület mezei táján közönséges.

1544. **S. recta** L. Mant. (1767) 82. — [S. recta Baumg.* II. 174. — S. transsilvanica Schur En. 539 ex dignosi. — S. decumbens Schur En. 538, — non Willd. in Reichb. Germ. Exc. (1831) 318. — S. recta var.) angustata Borb. MNL. X. 117 solum nomen]. — Napos füves dombokon, csalitokban, erdők szélén gyepekön az egész terület mezei táján.

var.) **S. glabrata** Simk. — Præcedenti habitu et foliorum structura formaque similis, sed distinguitur ab ea inflorescentia graciliori glabriuscula, verticillastris remotiusculis, et præcipue calycibus subpilosis (glabratis) nitentibusque. — [S. ramosissima Schur En. 539, — non Roch! ap. Griseb. Iter 330. et Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. 180]. — Zám [! Schur l. c.], Maros-Sólymos, Maros-Némethi, Déva, Boicza az Érczhegységben, Csákyai-kő, Tőpehegy [!]. — Terem szikár vagy sziklás dombokon és völgysszorosokban a mezei tájon.

397. Betonica L. gen. n. 718.

1545. **B. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 573. — [B. officinalis Baumg.* En. II. 171. — B. hirta et B. stricta Reichb. Iconogr. VIII. f. 953—4, et Auct. Trans. — B. hirsuta Salzer Reiseb. 214, — non L. — B. Alopecurus Salzer Reiseb. 323, — non L. — B. serotina et B. alpigena Schur En. 540. — B. Danica Borb. l. c. 117]. — Hegyi kaszálókon, szőlők közt, erdők és csalitok nyílt helyein az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

1546. **B. hirsuta** L. Mant. 248 (1771). — [B. Alopecurus Baumg.*! En. II. 172; Schur En. 540, — non L.]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Fogaras havasai [? Schur l. c.], Bucsees, Kőhavas, Piroksa [Baumg.! l. c.].

398. Sideritis L. gen. n. 712.

1547. **S. montana** L. spec. (ed. 1753). 575. — [S. montana Baumg.* En. II. 158. — Hesiodia montana Dumort. Flor. Belg. 44]. — Szántókon s napos dombok parlagain a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy, Gyéres [Freyh Közlem. XIII. 100], Tordahasadékán és a Martalji-oldalakon [! Wolff MNL. I. 64], Mezőség, Nagyenyed, Gyulafehérvár, Szászsebes [Baumg. l. c.], Vajda-Hunyad Várhegyén s a Kapruczán [!], Kisludas [Fuss Trans. 521], Koneza [Csató Székács 269], Szelindek és Nagycsűr közt [Schur En. 540], Balázsfalva, Monora, Mikeszása [Barth VSV. XVIII. 96].

399. *Marrubium* L. gen. n. 721.

1548. *M. vulgare* L. spec. (ed. 1753) 583. — [*M. vulgare* Baumg.* En. II. 176]. — Parlagokon városok és falvak körül, legelőkön a mezei tájon. Észak-Erdélyben hiányzik. — Kolozsvár [Landoz I. 13], Kolos, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy, Gyéres [Freyn Közlem. XIII. 100], Torda [Ercsei Tord. 121], Koppánd [Wolff MNL. I. 64], Várfalva, Dombó, Borbánd [!], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 22], Haró, Déva [!], Szt-György-Válva [Csató Erd. Muz. VI. 25], Székácsvölgy [Csató Székács 269], Szászváros, Nagyeszter, Szászfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszében, Giresau [Fuss Trans. 522], Medgyes és Balászfalu közt az egész vidéken [Barth VSV. XVIII. 96], Segesvár [Fro. Schässb. 55].

1549. *M. remotum* Kit. in Schult. Öst. Fl. (1814) II. 161. — [*M. creticum* Baumg.* En. II. 176 ex descriptione. et partim ex locis natalibus. — *M. pannonicum* Reichb. Germ. Exc. (1831) 325; Fuss Trans. 522: Verh. sieb. Ver. XX. 166. — *M. peregrino-vulgare* Reichardt Zool. bot. Ges. XI. (1861) 342]. — Parlagokon, *M. vulgare* és *M. peregrinum* L. társaságában. — Kolos, Mezőség, Gyulafehérvár, Szászsebes [Baumg. l. c.], Borbándnál bőven [!], Vajasd [Barth ap. Fuss VSV. XX. 166], Zám, Dobra, Déva [Schur En. 541].

1550. *M. peregrinum* L. spec. (ed. 1753) 582. — [*M. peregrinum* Landoz* I. 13]. — Parlagokon, legelőkön, utak mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Kolos [Schur VSV. X. 112], Apahida [Schur En. 541], Berkenyes, Torda [Freyn Közlem. XIII. 100], Gyéres [Wolff MNL. I. 64], Mészkö és Borbándnál bőven [!], Nagypöld és Szerdahely közt [Schur VSV. X. 59].

1551. *M. praecox* Janka Öst. bot. Zeit. XXV. (1875) 63. — [? *M. candidissimum* Landoz* I. 13; II. 35]. — Napos füves dombokon s mezőkön. — Kajántói út Kolozsvárnál [Landoz l. c.], Kolos, Berkenyes, Mezőcsán [! Freyn Közlem. XIII. 100], Csehtelke, Fráta, Záh [Janka! Közlem. XII. 181], Tohát [Barth Arch. XV. 115], Gerend mellett az Egerbegyi függő végén [Wolff MNL. I. 64].

400. *Ballota* L. gen. n. 720.

1552. *B. nigra* L. spec. (ed. 1753) 582. — [*B. nigra* Baumg.* En. II. 175. — *B. foetida* Schur En. 541 et Auct. Trans., — non Lam. — *B. ruderalis* Fries. Fl. Hal. 101. — *Teurcium Scorodonia* Baumg. En. II. 153, et Auct. Trans., — non L.]. — Gyepűkön, parlagokon, városok és falvak mentén az egész terület mezei táján közönséges.

401. *Leonurus* L. gen. n. 722.

1553. *L. Cardiaca* L. spec. (ed. 1753) 584. — [*L. Cardiaca* Baumg.* En. II. 177. — *L. Cardiaca* var.) villosus Schur En. 541]. — Parlagokon, gyepűkön, utak mentén az egész terület mezei táján közönséges.

402. Chaiturus Ehrh. Hannov. Magaz. 1781 p. 421.

1554. **Ch. Marrubiastrum** L. spec. (ed. 1753) 584 sub Leonuro. — [Ch. Leonuroides Ehrh. l. c.; Baumg.* En. I. 178]. — Parlagokon, utak mentén, szántók közt az egész terület mezei táján.

403. Phlomis L. gen. n. 723.

1555. **Ph. tuberosa** L. spec. (ed. 1753) 586. — [Ph. tuberosa Baumg.* En. II. 178]. — Hegyi réteken, erdők szélén a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda, Mezőség [! Baumg. l. c.]. Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 100], Gerendi függő, Ludas, Tohát, Záli [! Ercei Tord. 28], Bilak [Schur VSV. X. 64], Gyulafehérvár [Fuss Trans. 523], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 269], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Vizakna [Andræ Bot. Zeit. XIII. 822], Morgonda, Segesvár, Bonyha, Kóhalom [Baumg. l. c.], Tűr, Mikeszása, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 96], Rodna [? Schur VSV. X. 127], Czenkhegy Brassónál [!].

404. Scutellaria L. gen. n. 734.

1556. **S. supina** L. spec. (ed. 1753) 598. — [S. alpina Landoz* II. (1862) 35, — non L. l. c. 599. — S. lupulina Pávai Öst. bot. Zeitsch. XII. 216, et Auct. Trans., nam Auctores omnes loco *S. supina* errore *S. lupulinam* L. scribunt]. — Szikár füves dombokon, erdők és cserjések szélén a mezei tájon. — Turi hasadék [Landoz l. c.], Magyarbagó szőlőinél Csombord felől a Haplophyllum Biebersteinii társaságában [Csató ÖBZ. XXVI. 280; MNL. I. 23]. — Jegyz.: Schur En. 542, Lerchenfeld nyomán Balázsfalva mellől közli, de Barth ismételtlen hiába kereste e növényt Balázsfalvánál [Barth VSV. XVIII. 96]; a Schurtól idézett másik két lelőhely t. i. Marosujvár és Marosvásárhely is csak a Magyarbagói lelethelyre látszik vonatkozni. Hasonlón a Fuss Trans. 523-ban említett Nagyenyedi lelőhely a Pávaira való hivatkozással a Nagyenyed közelében levő Magyarbagói lelőhelyet jelenti.

1557. **S. altissima** L. spec. (ed. 1753) 600. — [S. lateriflora Benkő* Trans. 120, — non L. spec. 598. — S. peregrina Baumg. ! En. II. 189 et Auct. Trans., — non L. spec. 599. — S. commutata Auct. Trans.] — Sziklás, cserjés, napos hegyoldalakon a mezei tájon Kolozsvár [Landoz I. 13], Koppánd hasadéka [Ercei Tord. 41], Gerend-Kereszturi erdő [Wolff MNL. I. 64], Tordahasadék, Székelykő, Bedellő [! Baumg. l. c.], Tilalmas Toroczkonál [!], Enyedi hasadék [Schur VSV. X. 70], Csákyaikő, Gyulafehérvár, Boicza az Érczhegységben, Déva hegyein főképp a Szárhegyen, Govasdiánál a Kazányoson [!], Monora, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth. VSV. XVIII. 96], Balázsfalva [Barth ap. Fuss VSV. XX. 167].

1558. **S. galericulata** L. spec. (ed. 1753) 599. — [S. galericulata

Benkő* Trans. 120; Baumg. En. II. 188]. — Nedves árkok, folyók s patakok mentén, tavak és mocsarak szélein az egész terület mezei táján.

1559. **S. hastifolia** L. spec. (ed. 1753) 599. — [S. hastifolia et S. minor Baumg.* En. II. 188, et Auct. Trans.]. — Nedves szántókon, erdőkben, réteken, vízárkoknál az egész terület mezei táján.

405. *Prunella* L. gen. n. 735.

1560. **P. vulgaris** L. α) spec. (ed. 1753) 600. — [P. vulgaris Baumg.* En. II. 189. — P. pratensis Schur En. 543. — P. parviflora Schur Sertum n. 2278. — P. vulgaris var.) pinnatifida Herzog Bistr. 38; Czetz Erd. Muz. VI. 19. — P. purpurea Czetz l. c. — P. alpina Schur Verh. sieb. Ver. II. 170; Schur En. 543]. Kaszálókon, gyeptűkön, erdőkben az egész terület mezei táján a havasalji tájig.

1561. **P. laciniata** L. spec. (ed. 1753) 600 pro var. P. vulgaris. — [P. laciniata var. γ), δ), ε) Baumg.* En. II. 191. — P. intermedia Brotero. ex Čel. Őst. bot. Zeitschr. XX. 13. — P. laciniata ζ) cœrulea Čel. l. c.], — Cserjés füves helyeken a mezei tájon. — Kazányos hegy Govasdiánál [!], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIII. 822], Szászujfalu [Fuss Trans. 525], Nagyszeben [Schur En. 543], Segesvár, Fogaras, Kolos, [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 19]. Rodna vidéke [Porc. En. 47], Csáklyaikő-völgye [!].

1561/b. **P. alba** Pall. ap. MB. Taur. Cauc. II. (1808) 67. — [P. laciniata var.) α) et β) Baumg.* En. II. 191]. — Cserjés füves helyeken, legelőkön az egész terület mezei táján.

1562. **P. grandiflora** L. spec. (ed. 1753) 600 pro var. P. vulgaris. — [P. grandiflora Baumg.* En. II. 190]. — Cserjés füves helyeken az egész terület hegyvidékein, de többnyire csak szálonként.

406. *Ajuga* L. gen. n. 705.

1563. **A. reptans** L. spec. (ed. 1753) 561. — [A. reptans Baumg.* En. II. 150. — A. repens Host. Fl. Austr. II. 119. — A. astolonosa; A. pseudopyramidalis et A. pumila Schur En. 545. — A. alpina Vill. et Koch Syn. 497. — A. latifolia Schur Sertum n. 2282]. — Kaszálókon, gyümölcsösökben, gyeptűkön, erdők szélén az egész területen közönséges a havasalji tájig.

1564. **A. genevensis** L. spec. (ed. 1753) 561. — [A. genevensis Baumg.* En. II. 150. — A. pyramidalis Baumg.* ! En. II. 149 et Auct. Trans., — non L. — A. foliosa Schur Sertum n. 2284. — A. montana Landoz I. 13; Czetz Erd. Muz. VI. 10]. — Erdők szélein, gyümölcsösökben, gyeptűkön, kaszálókon az egész terület mezei táján.

+ 1565. **A. salicifolia** L. Mant. 90 (1767) sub Tenerio. — [Ajuga salicifolia Schreb; Janka* Linn, XXX. 598]. — Mezőkön Faragó felé [Janka l. c.].

1566. **A. Laxmanni** L. Syst. Veg. (ed. XIII. 1794) 439 sub Teucrio. — [Teucrium Laxmanni L.; Baumg.* En. II. 152. — Phleboanthe Laxmanni Tausch in Flora 1828 I, p. 323]. — Cserjés füves dombokon, szőlők felett a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 13], Kolos és Torda közt, Torda hasadéka, Mezőség [Baumg. l. c.], Boós, Berkenyes, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 101], Mezőkoók [!], Gerend. Záh, Tohát, Pogácsa [! Ersei Tord. 154], Felső-Szt-Mihályfalva, Bilak hegy Vajasd és Borbánd felett [!], Kecskekő [Schur VSV. X. 69], Gyulafehérvár [Baumg. l. c.], Déva mellett a Szárhegyen [!], Kis-Muncsel, Vajdahunyad [Andræ Bot. Zeit. XIII. 823], Szászváros. Bokoj, [Fuss Trans. 526], Szászsebes [Schur VSV. X. 62], Konceza [Csató Székács 269], Szerdahely, Berve, Kóhalom [Fuss Alt. Arch. II. 371], Tür [Barth VSV. XVIII. 97], Daróc [Baumg. l. c.].

1567. **A. Chamaepitys** L. spec. (ed. 1753) 562 sub Teucrio. — [Ajuga Chamæpitys Schreb; Baumg.* En. II. 151. — Chamæpitys arvensis Link. Handb. I. 453]. — Szántókon Közép- és Dél-Erdélyben közönséges; ellenben Éjszak-Erdélyből nincs közölve.

407. Teucrium L. gen. n. 706.

1568. **T. Botrys** L. spec. (ed. 1753) 562. — [T. Botrys Baumg.* En. II. 152]. — Napos kövecses dombokon és mezőkön a mezei tájon. — Szt-László [Ersei Tord. 154], Mamuthegy, Bilak, Dambbráva és Kerékdomb Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 23], Jánosfalva [Baumg. l. c.].

1569. **T. Scordium** L. spec. (ed. 1753) 565. — [T. Scordium Baumg.* En. II. 153]. — Mocsaras lápos helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 13], Apahida [Barth Arch. XV. 115], Szászdálya, Bottfalva [Baumg. ! l. c.].

1570. **T. Chamaedrys** L. spec. (ed. 1753) 565. — [T. Chamædrys Baumg.* En. II. 154. — Phleboanthe Laxmanni Fuss Trans. 526 quoad plantam e monte «Kuhhorn»]. — Napos szikár dombokon, gyeptőkön, cserjés füves helyeken az egész terület mezei táján a hegyi tájig. var.) **sublucidum** Sink. Magy. Növ. Lap. III. (1879) 53. — Tordahasadéka keleti homlokzatán [Sink. l. c.].

1571. **T. montanum** L. spec. (ed. 1753) 565. — [T. pumillum Benkő* Trans. 118. — T. supinum L. spec. 566; Auct. Trans. pro p. — T. montanum Baumg. l. c. pro parte]. — Szikár vagy köves dombok s hegyeken a mezei tájtól a hegyi tájig. — Kolozsvár, Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Boós, Berkenyes, Sinfalva és Vidaj közt, Nagyoklos, Runk, Lunka, Padság [Freyn Közlem. XIII. 100], Mezőcsán [Ersei Tord. 154], Székelykő és Tilalmas Toroczkonál, Piatra-Strucu Vidránál, Vulkányhegy Abrudbányánál [!], Segesvár [Fro. Schässb. 55], Bene [Freyn Közlem. XIII. 100], Zernyest völgyben [!], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 210].

1571/b. **T. prostratum** Schur Sertum (1853) 60. — [T. supinum

Baumg.* En. II. 154 ex locis natalibus, — non L. — T. montanum Auct. Trans. pro p. — T. montanum var.) villosum Auerswald ap. Andrae Bot. Zeit. XIII. (1855) 823, — non T. villosum Willd. spec. III. (1800) 23. — T. montanum a) incanum Schur En. (1866) 547 ex locis natalibus. — T. pannonicum A. Kern.! Öst. bot. Zeit. XIII. (1863) 384]. — Napos szikár vagy köves dombokon a mezei tájon. — Kecskékő, Vulturésze Padságnál [!], Gyulafehérvárt a Mamuthegyen [! Reckert ap. Fuss VSV. XV. 118], Haró, Maros-Sólymos, Maros-Némethi, Kaprucza Vajda-Hunyadnál, Telek, Kazányos Govasdiánál [!], Kis-Muncsel [Andrae l. c.], Dobra, Déva, Talmács [! Baumg. l. c.], Szászváros [! Unver. ap. Fuss VSV. XV. 118], Vereshegy Szászsebesnél [Schur VSV. 62 sub T. supino], Szászcser, Nagyselyk, Rothberg, Nagycsűr [Fuss VSV. XV. 118], Medgves, Szászivánfalva, Kisselyk Szászcsanád, Balászfalva, Hosszúhaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 97], Töpehegy, Brassó hegyei [! Baumg. l. c.], Székelyudvarhely [Gönczi exs. !].

LXIV. *Verbenaceae* Juss. in Ann. du Mus. VII. 63.

408. *Verbena* L. gen. n. 32.

1572. **V. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 20. — [V. officinalis Baumg.* En. II. 157]. — Parlagokon, gyepükön, utak mentén az egész terület mezei táján.

LXV. *Acanthaceae* Juss. gen. 102.

409. *Acanthus* L. gen. n. 793.

+ 1573. **A. longifolius** Host. Aust. II. (1831) 217. — [A. mollis Ercei* Tord. 14 et Auct. Trans., — non L. — A. spinosus Schur Sertum n. 2294 ex ipso in Schur En. 512, et Auct. Trans.]. — Mezőség [Ercei l. c.], Poklos Gyulafehérvárnál [Boeck in Fuss Alt. Arch. III. 259], Kisfalud Gyulafehérvárnál [Platz in Schur En. 512].

LXVI. *Lentibulariaceae* Rich. Fl. Par. I. 23.

410. *Pinguicula* L. gen. n. 30.

1574. **P. alpina** L. spec. (ed. 1753) 17. — [P. flavescens Flörke in Schrad. Fl. Germ. 53; Baumg.* En. I. 31. — P. gelida Schur En. 548]. — Havasok nyirkos törmelékes helyein. — Skericza Padságnál [Simk. Album 184], Avrisel völgy, Bulla zuhataga [Fuss Trans. 529],

Árpás havasai [! Schur VSV. III. 92], Fogaras havasai [Schur En. 548], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XIII. 861], Csukás [Kotschy ZBG. III. 140], Bucsees, Keresztényhegység, Kőhavas, Teszla, Rodna havasai [Baumg. l. c.]. *Stirps nostra* in alpibus Barcensibus nascentis floribus constanter minoribus a typo Linæano differt, quare ?) *Barcensis* nominanda.

1575. *P. vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 17. — [*P. vulgaris* et *P. alpina* Baumg.* En. I. 31. — *P. leptoceras* Auct. Trans. — *P. gypsophila* Wallroth Linn. XIV. 533; Andræ Bot. Zeit. XIII. 861]. — Magas hegyvidékek lápos helyein sziklás pataki mentén a havasalji tájig. — Vurfu-Moasi, Priszlop, Lajtavölgye, Bullavölgye, Butyán [Fuss Trans. 529], Szurul [Baumg. l. c.], Domnavölgye [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 93], Árpás falu felett [Schur En. 548], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XIII. 861], Bucsees, Kőhavas, Teszla, Rodna havasai [! Baumg. l. c.], Szalárd völgye [Nagy ap. Eresei Tord. 73], Csukás [!].

411. *Utricularia* L. gen. n. 31.

1576. *U. vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 18. — [*U. vulgaris* Baumg.*! En. I. 32. — *U. intermedia* Schur En. 548 et Auct. Trans., — non Hayne]. — Morotvákban, mocsarakban, tavakban a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 35], Szamosfalva [Andræ Bot. Zeit. XIII. 861], Hidegszamos [Bielz VSV. III. 190], Székelykocsárd [Csató herb. !], Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 97], Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 529], Reussen, Vizakna [Schur En. 548], Ujegyháza, Szent-Ágota, Szászsegesd [Baumg. l. c.], Földvár [Freyh Közlem. XIII. 106], Kukojszás [Schur VSV. X. 198], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Vasas-Szt-Ivány [Nagy ap. Eresei Tord. 125], Maros-Oroszfalu [Pore. En. 48].

1577. *U. Bremii* Heer Flora der Schweiz (1840) 984. — [*U. minor* Schur* Verh. sieb. Ver. X. 198; En. 548, Landoz II. 35. — non L.]. — Állandó mocsarakban és lápok kátyuin. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Felső-Árpás falu lapján [! Schur En. 548], Kukojszás [Schur VSV. X. 198].

LXVII. *Primulaceae* Vent. tabl. II. 285.

† *Trientalis europaea* L. spec. (ed. 1753) 344. — *Stirps floræ nostræ dubia*. — Erdélyből bizonytalan alapokon van felvéve: Nagydisznód [Ettinger in Baumg. Mant. 35], Bűdös, Borszék [Schur En. 549].

412. *Lysimachia* L. gen. n. 205.

1578. *L. thyrsoiflora* L. spec. (ed. 1753) 147. — [*L. thyrsoiflora* Benkő Trans. 121?, Baumg.* En. I. 141]. — Állandó lápos mocsarak-

ban a mezei és hegyi tájon. — Kukojszás lápjának nyugati szélein elég bőven, s július 15-én (1866) még virítva [!], Szt-Annató [? nur Blätter: Schur ÖBZ. VIII. 293], Csik-Szereda [Baumg. l. c.].

1579. **L. vulgaris** L. spec. (ed. 1753) 146. — [L. thyrsoflora Benkő* Trans. 121; Baumg. En. I. 141, et Auct. Trans., — non L. — L. paludosa Baumg. l. c.]. — Nedves réteken, árkoknál, mocsaraknál az egész terület mezei táján közönséges.

1580. **L. punctata** L. spec. (ed. 1753) 147. — [L. quadrifolia Benkő* Trans. 121, — non L. spec. l. c. — L. punctata Baumg. En. I. 141. — L. verticillata Auct. Trans. — L. punctata b) villosa Roch. Ban. 4. — L. maculata Landoz II. 35]. — Nedves berkekben, árnyas erdők szélein, mocsarak s árkok mentén az egész terület mezei táján.

1581. **L. Nummularia** L. spec. (ed. 1753) 148. — [L. Nummularia Baumg.* En. I. 142. — L. rotundifolia Salzer Verh. sieb. Ver. VI. 96. — L. nemorum Cserni! Gyulaf. 25]. — Berkekben, ligetekben, gyümölcsösökben. árnyas nedves réteken és erdőkben az egész terület mezei táján közönséges.

1582. **L. nemorum** L. spec. (ed. 1753) 148. — [L. nemorum Baumg.*! En. I. 142. — Ephemerum nemorosum Schur En. 549]. — Bükkös erdőkben, s innen a fenyvesekig. — Muntyle-mare fenyveseiben [Freyh Közlem. XIII. 106], Árpás havasai, Rodna havasai [? Schur En. 549], Brassó, Beszterce [Baumg. l. c.].

413. Anagallis L. gen. n. 206.

1583. **A. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 148. — [A. phoenicea Scop. Carn. I. 139; Baumg.* En. I. 143. — A. carnea Schrank Bayer. Fl. I. 461]. — Szántókon, megmunkált talajon, az egész területen közönséges.

1584. **A. coerulea** Schreb. Spicil. Lips. (1771) 5. — A. coerulea Baumg.* En. I. 143. — A Monelli Auct. an etiam L.]. — Szántókon, megmunkált talajon az egész terület mezei táján.

414. Cetunculus L. gen. n. 145.

1585. **C. minimus** L. spec. (ed. 1753) 116. [C. minimus Baumg.* En. I. 92]. — Hegyvidékek erdeinek füves útszélein, kaszálóin és mezőkön a mezei és hegyi tájon. — Nagy-Sebes felett a Dragánvölgye mentén [!], Kolozsvárt a Bükkön [Simk. MNL. II. 152], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 25], Alsó-Vidrától a Plaju-Bihertiig bőven és Szkerisorra hegyein a Biharhegységben, Pádság hegyein, Zám, Váralja és Kovrágy közt, Petrozsény [!], Nuksorai patak a Retvezáthegység alján [Simk. Közlem. XV. 593], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXV. 13], Kerczesora [Schur En. 128. 159], Árpásfalu és üvegutája közt [! Schur En. 550], Telek [Baumg. l. c.]. Szt-Keresztbánya [Bartli ap. Fuss VSV. XXII. 50].

415. *Androsace* L. gen. n. 196.

1586. *A. arachnoidea* Schott Analect. (1854) 17. — [*A. villosa* Baumg.* En. I. 133 et Auct. Trans., non L. spec. ed. I. 142: stirps nam nostra pedunculis involuero evidenter longioribus statim ab *A. villosa* L. dignoscitur. — *A. articulata* Schur! En. 551]. — Mészkö havasok sziklás gerincein. — Jogorván köve a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 84]. Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65; VSV. VIII. 171], Szombatfalva havasai, Bucsecs! Kőhavas [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Nagy-Hagymás [Janka ÖBZ. 18].

1587. *A. Chamaejasme* Host. Syn. (1797) 95. — [*A. Chamæjasme* Baumg.* En. I. 133]. — Havasok sziklás gerincein. — Vurtop, Bucsecs!, Öcsém [Schur En. 550], Királykő [Fuss Trans. 533], Rodna havasai [? Baumg. l. c.; Nagy ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 861].

1588. *A. obtusifolia* All. Fl. Ped. I. (1785) 90 t. 46. f. 1. — [*A. obtusifolia* Baumg.* En. I. 133]. — Havasok sziklás gerincein. — Vurfu-Moasi, Szurul, Bucsecs, Kőhavas [Baumg. l. c.], Ünőkő [? Nagy ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 861]. — [Hunyad, Árpás és Fogaras havasairól Schur En. 551, csak találomra közli, de ott soha sem látta].

1589. *A. lactea* L. spec. (ed. 1753) 142. — [*A. lactea* Baumg.* En. I. 133. — *A. longiseta* Schur Sertum n. 2313]. — Havasok sziklás törmelékes gerincein. — Szurul [Fuss Trans. 533], Bárczáság havasai [Baumg. l. c.], így Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XIII. 861], Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 137], Keresztényhegység [!], Kőhavas! [Fuss Trans. 533], Kerczesora-Árpás és Fogaras havasai, Öcsém, Rodna havasai [? Schur En. 551], Szolnok havasai [Baumg. l. c.], Teszla, Csukás [!].

1590. *A. elongata* L. spec. (ed. 1763) 1668. — [*A. elongata* Baumg.* En. I. 132. — *A. maxima* Landoz! I. 13. — non L.]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz l. c.], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Záh [Ercsei Tord. 108], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 201].

+ *A. septemtrionalis* L. spec. 142; Baumg.* En. I. 132. — Ujabban senki sem lelte Erdélyben, és a Baumgarten növénye is tévedésen alapul. — [Sponte in Transsilvania non nascitur].

+ *A. marina* L. spec. (ed. 1753) 141. — Déva, Szászsebes [Baumg.* En. I. 132], Brassó [? Schur En. 551].

416. *Primula* L. gen. n. 197.

1591. *P. farinosa* L. spec. (ed. 1753) 143. — [*P. farinosa* Baumg.! En. I. 135]. — Magasabb hegyvidékek nyirkos rétein. — Resinár [? Schur En. 552], Szurul [Baumg. l. c.], Honigberg [Römer exs.!).

1592. *P. longiflora* All. Fl. Ped. I. (1785) 92. t. 39. — [*P. longiflora* Baumg.* En. I. 135]. — Havasok sziklás füves helyein. — Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Kerczesora havasai [Schur En. 552], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Királykő [! Kotschy ZBG. III.

64], Bucsecs, Keresztényhegység [!], Predeal [Fuss Trans. 534], Őcsém [Schur En. 552], Korongyis [Baumg. l. c.], Gergelen [Herbich Buc. p. V.], Mihajasa, Obersia-Rebri [Porc. En. 48].

1593. **P. acaulis** L. spec. (ed. 1753) 143 pro var. — [P. acaulis Baumg.* En. I. 134. — P. vulgaris Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 70. — P. grandiflora Lam. Fl. Franc. II. (1778) 248. — P. auricula Téglsás Tudósítv. I. 16; Staub Phaenol. II. 21]. — Hegyvidékek erdeiben a mezei és hegyi tájon Nyugat-Erdélyben bőven. — Csnesa [! Freyn Közlem. XIII. 106], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXV. 14], Zalatna, Székelykő, Szászváros [Fuss Trans. 534], Válya-Doszuluj Zalatna és Abrudbánya közt, Boicza az Érczhegységben, Zámától Dévágig az egész Marosmelléki hegységen, Nagyág hegyei [!], Maros-Némethi, Déva [! Baumg. l. c.], Vaskapu Zajkány felett [Csató Erd. Muz. IV. 84], Brassó [Schur En. 552], Besztercze [Herzog Bistr. 39], Gáncs, Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 19]:

† *P. digenea* (acaulis \times elatior) Kern. Öst. bot. Zeit. XXV. (1875) 79. — (? P. acaulis α) caulescens, seu P. pseudo-acaulis Schur En. 552]. — Czenkhegy Brassónál [Schur l. c.].

1594. **P. Carpatica** Grisb. Iter (1852) 89. — [P. elatior Jacq. Misc. I. (1778) 158 ex icone! citato; Baumg.* En. I. 134 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 143 pro var. — P. subarctica Schur Sertum (1853) n. 2321 solum nomen; Schur Öst. bot. Zeit. XI. 359 descript. — P. montana Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 293 solum nomen; Schur En. 553. — P. alpestris Schur Verh. sieb. Ver. III. 89 solum nomen. — P. crenata Salzer Reiseb. 323, — non Lam. — P. intricata Janka Linn. XXX. 590, — non Gr. et Godr. — P. Pallasii Nym. Syll. 137 quoad stirpem transsilvanicam. — P. elatior β) transsilvanica Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. 46]. — Hegyvidékek erdeiben és sziklás füves helyein a hegyi és havasalji tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [! Andræ bot. Zeit. XIII. 861], Székelykő [!], Abrudbánya [Fuss Trans. 534], Verespatak, Vidra hegyein s innen a Csepilor völgyig, Kalinyeásza [!], Retyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Parang hegység [Fuss Trans. 534], az egész Fogarasi hegylánczolatán [! Fuss Trans. 534; Schur VSV. II. 170, III. 89], Királykő [! Andræ l. c.], Bucsecs, Keresztényhegység [! Fuss Trans. 534], Búdös [Schur VSV. X. 199], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Brassó hegyei [! Schur En. 553, Segesvár [Baumg. l. c.], Korongyis [Reckert VSV. VI. 18] s egyáltalán Rodna havasai [Porc. En. 48], Kőhavas, Csukás, Teszla [!].

1595. **P. officinalis** L. spec. (ed. 1753) 142 pro var. — [P. officinalis Baumg.* En. I. 134. — P. veris L. spec. 142 var. α) Landoz I. 13 et Auct. Trans. — P. macrocalyx Schur En. 554 et Auct. Trans., — non Bunge. — P. inflata Auct. Trans., — non Lehm. — P. elatior Téglsás! Tudósítv. I. 17, — nec aliorum. — P. Pannonica A. Kern.! Sched. IV. 46]. — Hegyvidékek kaszálóin, gyümölcsöseiben, cserjés helyein az egész terület mezei táján.

1596. **P. suaveolens** Bert. in Desv. Journ. Bot. IV. (1813) 76. — [P. suaveolens Janka* Linn. XXX. 590. — P. Columnæ Ten. Syll.

(1831), — non Ten. Fl. Neap. I. (1811) 54, tab. 13. — P. Columnæ Auct. Trans.]. — Magasabb mészkőhegyek sziklás füves helyein a havasalji tájig. — Torda hasadéka [! Janka l. c.], Padság hegyei és a Lunkai bérez Padságnál, Székelykő és Tilalmas Toroczkónál, Kecskekő [!], Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 144], Igenpataka [Csató exs. !], Piatra-Struczu Vidránál [! Kern. ÖBZ. XXV. 14], Ordenkusa hegy és völgye Szerkisóránál, Vulkánhegy Abrudbányánál, Boicza az Érczhegységben [!], Árpás havasa, Királykő, Buceacs, Kőhavas, Ősém [Schur En. 551], Czenkhegy Brassónál [! Winkler ÖBZ. XVI. 47], Boluokhegy, Donghavas, Teszla, Csukás [!].

1597. **P. oblongifolia** (longiflora \times suaveolens) Schur! En. (1866) 555. — Mészkőhavasok sziklás havasalji tájain. — Királykő [Schur! l. c.].

† **P. Auricula** L. spec. (ed. 1753) 143. — Gaure de Lotri a Fogarasi hegység Romániai oldalán, Pietroszul Besztérczei havas, Nyegrulilassa Rodnai havas [? Baumg.* En. I. 135], Borszék [? Schur VSV. X. 153].

1598. **P. Clusiana** Tausch in Flora IV. (1821) I. 364. — [P. integrifolia Jacq.; Baumg.! En. I. 136, — non L. — P. spectabilis Schur Sertum n. 2324, non Tratt.]. — Havasok sziklás törmelékes lejtőin. — Dregus és Alsó-Vist havasain [Baumg.! l. c.], Királykő [Sigerus ap. Fuss Trans. 536], Buceacs [Schur En. 555].

1599. **P. minima** L. spec. (ed. 1753) 143. — [P. minima Baumg.* En. I. 135. — P. Sauteri Schultz; Schur Verh. sieb. Ver. I. 101. — P. truncata Lemh.; Schur Verh. sieb. Ver. I. 101]. — Havasok köves gyepek helyein, s Kárpátjainknak már Grisb. Iter n. 144 szerint jellemző növénye. — Retzezáthavasok [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Pá-reng havasok [! Fuss Trans. 536], Frumósza [Grisb. Iter n. 144], Besinon [Fro. VSV. VI. 191], Lotriora völgy [Fuss Trans. 536], az egész Fogarasi hegylánczolat havasain [! Baumg. l. c.; Fuss Trans. 536], Királykő [! Schur En. 555], Buceacs, Kőhavas, Rodna havasai [! Baumg. l. c.].

417. *Hottonia* L. gen. n. 203.

1600. **H. palustris** L. spec. (ed. 1753) 145. — [H. palustris Baumg.* En. I. 140]. — Mocsarakban, álló vizekben a mezei tájon. — Szászváros, Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Szászrégen [Fuss Trans. 537].

418. *Cortusa* L. gen. n. 198.

1601. **C. Matthioli** L. spec. (ed. 1753) 144. — [C. Matthioli Baumg.* En. I. 136 pr. p. — C. Matthioli b) villosa-hirsuta et d) grandissima Schur En. 556]. — Dél-Erdély havasainak szakadékos hegyoldalain s gerincein csupán ez terem: míg a Biharhegységben csupán a *C. pubens* Schott található. — Budislaw, Rakoviczán, Csorte, Domna és Bulla völgye [Fuss VSV. VIII. 171], Ayrisel [Fuss Trans. 537], Vurfu-Foti, Szurul [Baumg. l. c.], Stiaiu-Verosz [Fro. VSV.

VII. 128], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 170], Vist havasai [Fuss Trans. 537], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. I. c.], Keresztényhavas [! Schur En. 556], Öcsém [? Fro. Arch. III. 156], Új-Rodna [Porc. MNL. IX. (1885) 131], Teszla, Csnkás [!].

1601/b. **C. pubens** Schott! Analect (1854) 17. — [C. Matthioli Baumg.* En. I. 136 pro p. — C. Matthioli c) glabrescens Schur En. 556]. — Havasvidékek szakadékos hegyein a hegyi és havasalji tájon. — Dombu hegy Zalathnánál [? Baumg. I. c.], Detunata [Fuss Trans. 537], Ordenkusa völgye és Girda völgye Szkerisoránál a Biharhegységben [!], Lupsai havasok [Ercsei Tord. 112], Rodna havasai [Baumg. I. c.; Porc. En. 48].

419. Soldanella L. gen. n. 199.

1602. **S. montana** Willd. En. Berol. I. (1809) 192. — [S. montana Baumg.* En. I. 137]. — Gyepes sziklás helyeken a havasalji és havasi tájon. — La-Zsok nyereg alatt a Biharhavasokon [Kern. ÖBZ. XXV. 18], Rettyezáthegység [! Csátó Erd. Muz. IV. 84], Muncsel előhavasai, Présbe [Fuss Trans. 537], Götzenberg, Szurul [! Baumg. I. c.], Plaju-Czeri, Burkács, Avrisel, Kerezesora előhavasai, Domnavölgye, Bulla, Butyán [Fuss Trans. 537], Mirie [Fro. VSV. VII. 125], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Új-Sinka havasai [Baumg. I. c.], Királykő, Bucsecs [Andræ Bot. Zeit. XIII. 863], Kőhavas [!], a Bodzai vesztegzár felett [Gutenbrunner VSV. XVI. 18], Szalárd völgye [Nagy ap. Ercsei Tord. 70], Fancsal tető Görgénynél [Walz MNL. III. 70], Korongvis [Reckert VSV. VI. 18].

1603. **S. Hungarica** Simk. Dignoscitur a *S. montana*, pedicellis glandulis stipitatis rigidulis scabriusculis; item a *S. alpina* floribus semissim fere minoribus. — [S. alpina* J. Kl. Sieb. Quartalschrift III. 104. — S. Clusii Baumg. En. I. 137]. — Összes havasaink nedves köves gyepmezőin [! Baumg. I. c.].

1604. **S. pusilla** Baumg.* En. I. (1816) 138. — Havasok kövecses hófekvő lejtőin és medenczéiben. — Hallerhavasok [Ercsei Tord. 70], Rettyezát havasok [! Csátó Erd. Muz. IV. 84], Frumósza [Fro. VSV. VI. 193], Dialu-Stirpu [Fuss Alt. Arch. II. 355], az egész Fogarasi hegylánczat havasain bőven [! Baumg. I. c.; Fuss Trans. 538], Bucsecs, Piroška [! Baumg. I. c.], Ünökő [? Andræ Bot. Zeit. XIII. 863], Laalatő [? Salzer Reiseb. 319], Arszul [? Baumg. I. c.].

420. Cyclamen L. gen. n. 201.

1605. **C. Europaeum** L. spec. (ed. 1753) 145. — [C. europæum Baumg.* En. I. 138. — C. coum Schur Sertum n. 2332; Schur En. 557, — non Mill.]. — Hegyvidékek árnyas erdeiben. — Torda város-erdeje [? Ercsei Tord. 161], Lázárfalva, Ójtozszorosa [Baumg. I. c.].

421. *Glaux* L. gen. n. 291.

1606. **G. maritima** L. spec. (ed. 1753) 207. — [*G. maritima* Baumg.* En. I. 188, — sed in herbario ejus specimina desunt.]. — Nedves szikes talajon. — Homoród-Szt-Pál, Szt-Péter és Szt-Márton [Baumg. l. c.].

† *Samolus Valerandi* L. spec. (ed. 1753) 171. — Marosujvár [? Lerchenf. ap. Schur En. 557].

LXVIII. *Globulariaceae* DC. Fl. Franc. III. 427.422. *Globularia* L. gen. n. 112.

1607. **G. Willkommii** Nym. Syll. (1854) 140. — [*G. vulgaris* et *G. cordifolia* Schur* Sertum n. 2334—5, et Auct. Trans. — *G. rotundifolia* Barth! Arch. XV. 115, — non L.]. — Napos köves dombok pázsitos helyein a mezei tájon. — Magyar-Bagó [Csató! ÖBZ. XXVI. 280], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 23], Retyezát, Brassó [?? Schur En. 557].

LXIX. *Plumbaginaceae* Vent. Tabl. II. 276.423. *Armeria* Willd. En. Ber. I. (1809) 333.

1608. **A. alpina** Willd. En. Berol. I. (1809) 333, var.) **pumila** Fuss! Verh. sieb. Ver. XIV. (1863) p. 201. — [*A. alpina* Baumg.* En. I. 269]. — A Bucsecs hegytömegének összes kövecses csúcsain és gerinczein bőven [! Baumg. l. c.]; egyebütt sehonnán sem ösmeretes a Kárpátokból.

† *A. vulgaris* Willd. l. c. — [*A. vulgaris* Baumg.* En. I. 268. — *A. purpurea* Koch. Bot. Zeit. VI. 2. p. 710]. Brassó [Andræ Bot. Zeit. XIII. 897], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Lázárfalva, Tusnád [Baumg. l. c.]. Borszék [Salzer VSV. VII. 53]. — Mind e helyeken bizonytalannal csak tenyésztve és elvadulva. — [Apud nos certe non spontanea].

424. *Statice* L. gen. n. 388.

1609. **S. Gmelini** Willd. spec. I. (1797) 1524. — [*S. speciosa* Benkő* Trans. 124. — *S. Limonium* Baumg. En. I. 269 et Auct. Trans. — *S. scoparia* Pallas ap. Willd. spec. l. c. — *S. pseudolimonium* Schur Sertum n. 2338. — *Goniolium speciosum* Janka Öst. bot. Zeit. VI. 202, — non Boiss.]. — Vakszikes mezőkön, nedves sós helyek kö-

zelében a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 13], Szamosfalva [! Schur VSV. X. 112], Apahida, Kara. Boós, Botoromvölgy, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 85], Kolos, Deésakna. Torda, Vizakna [Baumg. l. c.], Marosujvár [Schur En. 559], Dobra és Déva közt, Szászváros, Gyulafehérvár és Szerdahely közt [? Schur En. 558], Szászsebes és Szerdahely közt [Schur VSV. X. 60], Koneza [Csató! Székács 269], Nyárádtő [Fuss Trans. 540], Tűr [Barth VSV. XVIII. 97], Homoród-Szt-Pál, Homoród-Szt-Péter és Szt-Márton [Baumg. l. c.], Vécs, Alsóidecs, Görgényvölgy [Ercsei Tord. 94].

1610. **S. Tatarica** L. spec. (ed. 1753) 275. — [S. tatarica Gyarmathi* ap. Baumg. En. I. 269. — Goniolimon serbicum Janka in Nym. Consp. 613, — vix Vis. et Panc.]. — Szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvárt a Melegvölgyben [! Landoz I. 13], Torda [! Schur VSV. X. 79], Zálh szénamezői [!], Tohát [Gyarmathi l. c.], Szt-Gothard, Pujon [Janka Közlem. XII. 176], Gyulafehérvár, Vizakna [Fuss Alt. Arch. II. 362], Vereshegy Szászsebesnél [! Schur VSV. X. 62], Szerdahely [Fuss! Trans. 540].

LXX. *Plantaginaceae* Vent. tabl. II. 269.

425. *Plantago* L. gen. n. 142.

1611. **P. tenuiflora** W. et. K. Icones tab. 39 (1800). — Szikes pocsolyás mezőkön s legelőkön. — Hargitta [Nagy* ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 899], Mezőség [? Janka ap. Schur En. 562].

1612. **P. major** L. spec. (ed. 1753) 112. — [P. bulbosa et P. aquatica Benkő* Trans. 116, 124. — P. major Baumg. En. I. 88. — P. arctica Schur! Öst. bot. Zeit. X. 249 solum nomen; Schur En. 560. — P. limosa Feicht! Közlem. IX. 91. — P. paludosa Barth Öst. bot. Zeit. XXII. 270]. — Utak szélén, szántókon legelőkön a mezei tájtól a havasligi tájig az egész területen közönséges.

1613. **P. Cornuti** Gouan Ill. (1773) 6. — [P. Tabernemontani Baumg.*! En. I. (1816) 89. — P. asiatica Schur Öst. bot. Zeit. X. 248]. — P. Cornuti Jacq. Misc. II. (1781) 351; Ic. Rar. I. tab. 27, nec prioritate gaudet, nec a P. Coronopo L. spec. (1753) 115 diversa]. — Szikes nedves lapályokon. — Kolozsvár [! Landoz I. 13], Kolos, Szamosujvár [Janka Linn. XXX. 598], Szamosfalva, Boós, Virágosvölgy, Berkenyes, [! Freyn Közlem. XIII. 85], Torda [! Baumg. l. c.], Tűr [Barth! VSV. XVIII. 98], Koneza [Csató! Székács 269], Vizakna [Schur En. 560].

1614. **P. Schwarzenbergiana** Schur* Verh. sieb. Ver. VI. (1855) 3. — [P. sibirica Janka Öst. bot. Zeit. X. 185 ex Auct. Trans., — non Poir. Enc. Suppl. IV. (1816) 433, cujus stirps et icone «Gmel. Sibir. IV. tab. 37»! aliam sistit speciem]. — Vakszikés és sósszikés laposokon. — Torda [! Schur l. c.], Kolozsvár [! Brassai ap. Janka ÖBZ. VI. 195], Deésakna, Szamosujvár és Deés közt [Janka ÖBZ. VI. 194].

1615. **P. gentianoides** Smith in Rees Cycl. V. 27; Sibth et Sm.

Fl. Gr. I. (1806) 101. — [P. uliginosa Baumg.* En. I. (1816) 89. — P. brutia Janka Linn. XXX. 598, — non Ten.]. — Havasok legelőin s patakai mentén. — Rettyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 84], Pá-reng havasok [!], Cibinjézer [Grisb. Iter n. 277], Stirpu [Fuss Alt. Arch. II. 353], Besinou, Galbina [Fuss Trans. 542], az egész Fogarasi hegy-lánczolatán [! Baumg. l. c.]; Schur VSV. II. 170; III. 89], Buceacs [! Fro. VSV. VI. 200], Ünőkő [? Schur VSV. X. 140], Gemenea [? Baumg. l. c.].

1616. **P. maxima** Juss. Hort. Paris. in Jacq. Collect. I. (1786) 82. — [P. cucullata Lam.; Schur* Sertum n. 2341]. — Mocsaras réteken. — Kisesűr [Schur! ap. Andrae Bot. Zeit. XIII. 899].

1617. **P. media** L. spec. (ed. 1753) 113. — [P. media Baumg.* En. I. 89. — P. plicata Schott Analect. 4. — P. transsilvanica Schur Öst. bot. Zeit. X. 249 solun nomen; Schur En. 562. — P. oblongifolia Schur Öst. bot. Zeit. X. 249. — P. gentianoides Reissenb. Verh. sieb. Ver. XXVIII. 154]. — Mezőkön, utak mentén, gyümölcsösekben az egész területen közönséges a havasalji tájig.

1618. **P. lanceolata** L. spec. (ed. 1753) 113. — [P. lanceolata Baumg.* En. I. 89. — P. elata Schur! Sertum n. 2347; Schur En. 563. — P. crassipes Borb. Öst. bot. Zeit. XXVIII. (1878) 392]. — Mezőkön, legelőkön, kaszálókon, utak mentén az egész terület mezei táján közönséges.

var.) **P. eriophora** Hoffmg. et Link. Fl. Port. I. (1809) 423. — [P. Hungarica W. et K. Icones tab. 203 (1812), — Schur* Öst. bot. Zeit. X. 249. — P. montana Landoz II. 36]. — Napos szikár dombokon, fővényes helyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Tekintődombon s a Malomvölgyben [! Landoz l. c.], Torda [Schur ÖBZ. X. 249], Záh, Székelykő, Déva [!], Kolos, Marosujvár, Mundra, Vizakna, Nagyesűr, Szelindek, Szt-Erzsébet, Kerezesora üveghutája, Királykő [Schur En. 564].

1618. *b.* **P. altissima** L. spec. (ed. 1762) 164. — non Jacq. — [P. altissima Schur* Sertum n. 2346]. — Árkoknál nedves kaszálókon a mezei tájon gyéren. — Hosszúaszó [Barth exs. !], Nagyszeben [Schur En. 563].

1619. **P. argentea** Chaix in Vill. Dauph. I. (1786) 376. — [P. sericea W. et K. Icones tab. 151 (1803); Baumg.* En. I. 90]. — Agyagos vagy köves szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [bőven !, Andrae Bot. Zeit. XIII. 899], Kolos [Schur En. 564], Apahida, Korpad, Boós, Botoromvölgy, Virágosvölgy, Torda [! Freyn Közlem. XIII. 85], Gerend [!], Vereshegy Szászsebesnél [Schur VSV. X. 62], Kozolyahegy Baumg. l. c.], Reussen, Rothberg, Brassó, Idecspataka [Fuss Trans. 543].

1620. **P. montana** Lam. Ill. I. (1791) 341. — [P. alpina Baumg.* En. I. 91. — non L.] — Havasok köves legelőin. — Rettyezát havasok [! Schur En. 564; Símk. Közlem. XV. 594], Pietroszul besztercei havas, Korongyis és Gemenea rodnai havasok [Baumg. l. c.].

1620. *b.* **P. saxatilis** MB. Taur. Can. I. (1808) 109. — P. montana Kotschy! ap. Reichb. Icones XVII. (1855) 58. — P. fuscescens

Janka Öst. bot. Zeit. X. 185, — non Jord. — *P. montana* et *P. alpina* Schur En. 564, quoad stirpem ex alpinis Barcensibus]. — Délkeleti havasaink főenyves szikár gerincein. — Buesecs [! Kotschy l. c.], Királykő [Schur En. 564].

1621. *P. recurvata* L. Mant. 198 (1771). — [P. Wulfeni Baumg.* En. I. 90; Schur En. 564 — non Willd. En. Berol. I. 161]. — *P. carinata* Schrad. Cat. Sem. H. Gött. — *P. subulata* et *P. serpentina* Schur Sertum 62, — nec aliorum]. — A Sztrigy völgyének szikár kövecses dombjain elég bőven. — Csopeja és Kóalja-Ohába [!], Ohába-Ponor és Petrosz [! Baumg. l. c.].

1622. *P. maritima* L. spec. (ed. 1753) 114. — [P. maritima Baumg.* En. I. 90. — P. Wulfeni Willd. En. Berol. I. 161]. — Szikes réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 13], Szamosfalva [! Schur VSV. X. 112 = Szamosújvár: Schur En. 565]. Pusztá-Szt-Miklós [Freyn Közlem. XIII. 85], Apahida [Haynald herb. !], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Tűr [Barth VSV. XVIII. 98], Koneza [Csató Székács 269], Vizakna és Nagyszeben közt [Schur En. 565], Reussen [Fuss! VSV. XX. 167], Persány, Nyáradtő, Udvarhely [Fuss Trans. 544], Homoród-Szt-Pál, Szt-Péter és Szt-Márton, Parajd, Sósmező a Büdös alatt [Baumg. l. c.], Görgényvölgy [Ercsei Tord. 162].

1623. *P. arenaria* W. et K. Icones tab. 51 (1801). — [P. Psyllium; *P. arenaria*, et *P. pumila* Baumg.*! En. I. 91 et Auct. Trans.]. — Homokos mezőkön és szántókon. — Kolos, Torda, Szt-Iván [Baumg. l. c.], Asszonyfalva [Barth! VSV. XVIII. 98], Vestény, Talmács [Fuss Trans. 545], Nagyszeben, Szt-Erzsébet [? Schur En. 565].

† *P. Cynops* L. spec. (ed. 1753) 116. in Transsilvania non nascitur. — Erdélyben, noha Schur En. 565 lapján Marosportóról van jelezve, nem honos.

c) *Apetalae* Endl.

LXXI. *Atriplicaceae* Juss.

426. *Amarantus* L. gen. n. 1060.

1624. *A. retroflexus* L. spec. (ed. 1753) 991. — [A. viridis Baumg.* En. I. 267 et Auct. Trans., — non L. — A. silvestris Landoz I. 13 et Auct. Trans., — non Desf.]. — Szántókon, szőlők közt, kertekben utak mentén az egész területen közönséges.

1625. *A. commutatus* A. Kern. Öst. bot. Zeit. XXV. (1875) 194. — [A. Blitum Baumg.* En. I. 267 et Auct. Trans., — non L. — *Albersia prostrata* Fuss Trans. 547, — non *Amarantus prostratus* Balb.]. — Parlagokon, munkált talajon, házak körül az egész terület mezei táján közönséges.

† *A. oleraceus* L. spec. (1763) 1403, colitur ad usum culinarem e. g. ad pagum Gyertyános comitatus Albæ; et ad Vidra. — A Románok tenyésztik és lepénybe sütik pl. Gyertyánoson és Vidrán.

+ *A. paniculatus* L. spec. 1406; *A. caudatus* L. spec. 990; *A. hypochondriacus* L. spec. 991. — coluntur. Kerteink disznóvényei.

427. *Polycnemum* L. gen. n. 53.

1626. **P. arvense** L. spec. (ed. 1753) 35. — [*P. arvense* Baumg.* En. I. 59. — *P. majus* et *P. verrucosum* Schur En. 567; Öst. bot. Zeit. XIX. 147, 148 et Auct. Trans.]. — Szikár füves dombokon, mezőkön és szántók szélein a mezei tájon. — Torda [Freyn Közlem. XIII. 83], Balázsfalva Barth VSV. XVIII. 98], Zám, Kozolya hegy [!], Déva, Talmács, Boicza [Schur ÖBZ. XIX. 147, 148], Koneza [Csató Székács 270], Vizakna [Fuss! Trans. 550], Bráza Fogaras, Lázárfalva, Tusnád [Baumg. l. c.], Torja [Schur En. 567].

428. *Suaeda* Forsk. Fl. Aegypt. Arab. 69.

1627. **S. salinaria** Schur Sertum (1853) 62; En. 568. — [*Chenopodium maritimum* Baumg.*! En. I. 202 et Auct. Trans., — non L. — *Schoberia salsa* Schur Sertum n. 2367, seu *Suaeda salsa* Janka Linn. XXX. 599, et Auct. Trans., — non *Chenopodium salsum* L. spec. (1753) 211. — *Suaeda maritima* var. *angustifolia* Andræ Bot. Zeit. XIII. 899]. — Szikes tavaknál s vizereknél. Kolozsvárt a Szamosfalvi határon [! Landoz I. 13], Kolos, Torda, Deésakna [! Baumg. l. c.], Szamosujvár [Janka l. c.], Apahida, Pusztaszt-Miklós, Kara, Boós, Botorom- és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 83], Záh [!], Marosujvár [Schur En. 568], Szerdahely, Fuss Trans. 548], Vizakna [! Baumg. l. c.], Drassó [Csató Székács 269], Felső-Bajom [Salzer Reiseb. 386].

429. *Salsola* L. gen. n. 311.

1628. **S. Kali** L. spec. (ed. 1753) 222. — [*S. Kali* Baumg.* En. I. 203. — *S. Tragus*, et *S. Soda* Schur Sertum n. 2371, 2372; Schur En. 568, — nec aliorum]. — Homokos szántókon és szikes helyeken a mezei tájon. — Torda [Ercsei Tord. 133], Kolos [Baumg. l. c.], Asszonyfalva, Csicsóholdvilág, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 98], Nagyselyk, Nagycsűr, Szelinek, Nagyszében [Fuss Trans. 548], Munda [Schur En. 568].

430. *Petrosimonia* Bge. Anab. 52.

1629. **P. triandra** Pall. It. I. (1771) app. 483 tab. D. fig. 2; tab. E. fig. 1. sub *Polycnemo*. — [*Salsola lanata* Baumg.* En. I. 203 et Auct. Trans., — non Pall. — *Salicornia lanata* Wolff ap. Fuss C. VSV. II. 175. — *Halimocnemis Volvox* C. A. Meyer in Ledeb. Fl. Alt. I. (1829)

383. — *Polycnemum Volvox* Pall. Ill. 60. tab. 50 (1803) — *Polycnemum sibiricum* Landoz I. 13; II. 36. — non Pall.]. — Nedves szikes tereken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Melegvölgyben [! Landoz I. c.], Kolos, Torda [! Baumg. I. c.], Szék és Szamosujvár közt [Janka ÖBZ. VI. 363], Véc, Alsó-Idecs, Görgényvölgy [Ercsei Tord. 133].

431. *Salicornia* L. gen. n. 10.

1630. **S. herbacea** L. spec. (ed. 1753) 3 pro var. — [S. herbacea Baumg.* En. I. 5. — *Salsola rosacea* Téglás Tudósítv. I. 20]. — Nedves szikes tereken. — Kolozsvárt Szamosfalvánál [! Landoz I. 13], Apahida, Kara, Boós, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 83], Szamosujvár [Janka Linn. XXX. 599]. Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 20], Kolos, Torda [Baumg. I. c.], Maros-Ujvár [Schur En. 569], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 20], Drassó [Csató Székács 269]. Tűr [Barth VSV. XVIII. 98], Felső-Bajom [Salzer Reiseb. 386], Vízakna, Kóhalom, Homoród-Szt-Pál, Szt-Péter és Szt-Márton, Parajd [Baumg. I. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 549], Persány [Fuss I. c.], Véc, Magyaró, Alsó-Idecs, Görgényvölgye [Ercsei Tord. 138], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 49].

432. *Corispermum* L. gen. n. 12.

+ *C. Marschallii* Stev. Mem. Moscon V. (1817) 336. — [C. hyssopifolium Janka* Linn. XXX. 599 et Fuss Trans. 549, me ex ea solun causa consentiente, quod C. hyssopifolium L. spec. (1753) 4 in Hungaria non nascitur; stirps nam Hungarica pro C. hyssopifolio ab Auctoribus sumpta ad C. Marschallii pertinet. — C. canescens Auct. Trans.; Nym. Consp. 626 quoad stirpem transsilvanicam]. — Kertek kerítéseinél Szt-Gothard mellett 1854-ben látta Janka [Janka I. c.].

+ *C. nitidum* Kit. — Zám, Szászváros [? Schur En. 569].

433. *Kochia* Roth in Schrad. Journ. (1800) 307.

1631. **K. prostrata** L. spec. (ed. 1753) 222 sub *Salsola*. — [Salsola prostrata L.; Baumg.* En. I. 202.]. — Szikes napos dombok lejtőin. — Kolozsvárt a Melegvölgyben [Janka Közlem. XII. 176], Maros-Ludas [! Wolff MNL. I. 65], Deésakna, Torda, Vízakna [Baumg. I. c.], Vereshegy Szászsebesnél [! Schur VSV. X. 62].

+ 1632. **K. arenaria** Flora der Wetterau I. (1799) 356 sub *Chenopodio*. — [Salsola arenaria W. K.; Sigerus* ap. Baumg. Mant. 22]. — Homokos helyeken. — Zám, Dobra, Déva, Szászváros [? Schur En. 570], Vízakna [Sigerus I. c.].

+ *K. Scoparia* L. spec. (1753) 221 sub *Chenopodio*. — [Camphorosma ovata Schur En. 570, — nec alior. — *Suaeda cinerea* Schur

Sertum n. 2378, seu Echinoptilon sedoides Schur En. 570, — ne aliorum]. — Colitur solum et hinc inde efferatur. — Konyha-kertekben s azok környékén.

+ *Beta vulgaris* L.; *B. Cicla* L.; *B. trigyna* W. et K.; *Blitum capitatum* L., et *Bl. virgatum* L.; *Spinacia inermis* Mönch, et *S. spinosa* Mönch: coluntur solum. Kultivált növényeink.

434. *Chenopodium* L. gen. n. 309.

1633. *Ch. hybridum* L. spec. (ed. 1753) 219. — [*Ch. hybridum* Baumg.* En. I. 200]. — Parlagokon, kertek közt, szántókon egyáltalán megmunkált talajon az egész területen közönséges.

1634. *Ch. urbicum* L. spec. (ed. 1753) 218. — [*Ch. urbicum* Baumg.* En. I. 199. — *Ch. intermedium* M. et K. — *Ch. melanospermum* Wallr. — *Ch. rombifolium* Mühlenb. ap. Willd. En. Berol. I. 288]. — Városok és falvak parlagain, utak kerítések mentén az egész területen.

1635. *Ch. murale* L. spec. (ed. 1753) 219. — [*Ch. murale* Baumg.* En. I. 199]. — Házak mellett, kerítéseknél. — Kolozsvár [! Landoz I. 13], Nagyszeben [Fuss Trans. 551], Besztercze [Herzog Bistr. 40], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 49].

1636. *Ch. album* L. spec. (ed. 1753) 219. — [*Ch. album* et *Ch. viride* Baumg.* En. I. 199, 200. — *Ch. viride* L. spec. 1753) 219, ex diagnosi, non ex citationibus. — *Ch. glomerulosum* Reichb.; Schur En. 573]. — Parlagokon, kertek közt, szántókon s mindenféle megmunkált talajon az egész területen közönséges.

1637. *Ch. opulifolium* Schrad. in Koch et Ziz. Cat. Pl. Palat. (1814) 6. — [*Ch. viride* L. spec. (1753) 219 ex parte, nempe ex citatione «*Chenopodium sylvestre opuli folio* Vaill. Paris. 36 t. 7. f. 1.» — *Ch. opulifolium* Landoz* I. 13. — *Ch. ficifolium* Schur! En. 573; Fuss! Trans. 551, et Auct. Trans., — non Sm.]. — Parlagokon, kerítések mentén, s egyéb megmunkált talajon. — Kolozsvár [! Landoz I. c.], Déva [!]. Giresau [Fuss! Trans. 551], Nagyszeben, Brassó [! Schur En. 573], Besztercze [Herzog Bistr. 40], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 49].

+ *Ch. ambrosioides* L. spec. 219. — In plateis pagorum. Falvak kereteiben és utczáin helyenként, s ezért legfeljebb elvadultnak tekinthető nálunk ez Amerikából eredő növény. — Zalatna, Asszonyfalva [Sigerus* ap. Baumg. Mant. 22], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 551], Freck [Andræ Bot. Zeit. XIII. 899], Árpás, Besimbák, Szombat, Fogaras [Fuss Trans. 551], Aranyos porondja Tordától Vajdaszegig [? Ersei Tord. 95].

1638. *Ch. polyspermum* L. spec. (ed. 1753) 220. — [*Ch. polyspermum* Baumg.* En. I. 201. — *Ch. acutifolium* Kit. ap. Schult. Oestr. I. 458. — *Ch. oleraceum* Schur! En. 573. — *Ch. polyspermo-Botrys* Schur Sertum n. 2389]. — Konyhakertekben, szántókon az egész területen.

1639. *Ch. Vulvaria* L. spec. (ed. 1753) 220. — [*Ch. olidum* Curt;

Baumg.* En. I. 201]. — Parlagokon, városok és falvak utezáin, kerítései mentén az egész területen közönséges.

1640. **Ch. Botrys** L. spec. (ed. 1753) 219. — [Ch. Botrys Baumg.* En. I. 200. — Roubieva Botrys Fuss Trans. 552]. — Folyók, patakok, vizárkok csorvás helyein, parlagokon, szőlők közt. — Várfalva [! Freyn Közlem. XIII. 83] s innen Padságig az Aranyos és patakai mentén. Mindszent, Déva [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 552], Koneza [Csató Székács 270], Nagyszeben, Szombath [Fuss Alt. Arch. II. 359], Nagyeszter, Szt-Erzsébet, Giresan [Fuss Trans. 552], Medgyes, Asszonyfalva, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 99], Segesvár, Osáhfalu [Fuss Trans. 552]. Beszterce [Herzog Bistr. 40], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 17].

1641. **Ch. Bonus-Henricus** L. spec. (ed. 1753) 218. — [Ch. Bonus-Henricus Baumg.* En. I. 198. — Agathophyton Bonus-Henricus Moqu. Tand. Ann. Soc. Nat. 2. ser. I. 291. — Orthospermum Bonus-Henricus Schur Sertum 2392; Schur En. 571, 876]. — Parlagokon, utak, házak mellett az egész terület hegyvidékein, így bőven a Dragán-völgyétől Nagyágig, s az egész Fogarasi síkságon [!].

1642. **Ch. botryoides** Smith Comp. Fl. Brit. (ed. 1816) 41. — [Ch. crassifolium Röm. et Schult. Syst. VI. (1820) 262. — Ch. rubrum Baumg.* En. I. 199 et Auct. Trans., — non L. — Orthospermum acuminatum Schur En. 571]. — Árteres szikes kiszikkadó helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 36], Kolos, Torda, Vizakna [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Bongárd, Brassó [Schur En. 571].

1643. **Ch. glaucum** L. spec. (ed. 1753) 220. — [Ch. glaucum Baumg.* En. I. 201]. — Falvak s városok mentén, parlagokon, szántókon az egész terület mezei táján.

1644. **Ch. Wolffii** Simk. Term. Füz. III. (1879) 164. — Torda mellett a posta rétjén és kertekben [Wolff* ap. Simk. l. c.].

435. *Atriplex* L. gen. n. 1153.

1645. **A. nitens** Schk. Handb. III. (1803) 541 tab. 348. — [A. nitens Baumg.* En. I. 205. — A. acuminata W. et K. Icones tab. 103 (1802? vel 1804?). — A. pseudonitens Schur En. 574]. — Nedves árkoknál, mocsaraknál, szőlők gyepűin parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 14], Torda [Schur VSV. X. 80], Harasztos, Keresed, Kocsárd, Déva [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 25], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 553], Székácsvölgy [Csató Székács 270], Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresan [Fuss Trans. 553]. Talmács, Brassó [Schur En. 574], Szászivánfalva, Nagyselyk, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 99], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 9], Segesvár [Baumg. l. c.], Ó-Rodna semel lecta: [Porc. En. 49].

+ *A. hortensis* L. spec. (ed. 1753) 1053. — Colitur hinc inde. Angol-paréj név alatt helyenként veteményezik.

1646. **A. oblongifolia** W. et K. Icones III. (1812) 278, tab. 221. —

[*A. tartarica* Baumg.* En. I. 206 et Auct. Trans., — non L.]. — Parlagokon, mezőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 14], Székácsvölgy [Csató Székács 270], Szelindek, Nagyszeben [Fuss Trans. 554], Brassó [Schur En. 575], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 49].

1647. **A. patula** L. spec. (ed. 1753) 1053. — [*A. patula* Baumg.* En. I. 204. — *A. erecta* Huds. Fl. Angl. ed. I. 376. — *A. angustifolia* Sm. Fl. Brit. III. 1092. — *A. nemorensis* et *A. agrestis* Schur En. 575. — *A. limosa* Schur En. 576. — *A. subopposita* Schur Sertum n. 2408, ex ipso in Öst. bot. Zeit. XI. 90. — *Halimus portulacoides* Schur Sertum n. 2404, seu *H. pedunculatus* Schur En. 578, — nec alior]. — Parlagokon, szántók szélein, mezőkön az egész terület mezei táján közönséges.

1648. **A. microsperma** W. et K. ap. Willd. spec. IV. (1805) 964; W. et K. Icones III. (1812) tab. 250. — [*A. hastata* Baumg.* En. I. 204 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 1053; Linnæus nam stirpem suam l. c. «*valculis* femineis *magnis* deltoidibus *sinuatis*» definit. — *A. mucronata* Baumg. l. c. 205. — *A. latifolia* Wahlenb.? Fl. Suec. II. (1833) 660. — *A. triangularis* Act. Trans., — non Willd. spec. IV. 963. — *A. calotheca* Auct. Trans., — non Fries. — *A. latifolia* γ) *salina* Koch Syn. ed. II. 702. — *A. transsilvanica* Schur Sertum n. 2412]. — Szíkes parlagokon, árkok, tócsák, tavak mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 14], Szamosfalva [!], Deésakna, Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Kercsed [!], Marosujvár, Déva [! Schur En. 577], Gyulaféhevár [Cserni Gyulaf. 17], Koneza, Drassó [Csató Székács 554], Nagyszeben, Nagycsűr, Giresau, Freck [Fuss Trans. 554], Reussen, Brassó [Schur En. 576], Vizakna, Segesvár, Marosvásárhely [! Baumg. l. c.], Medgyes, Baromlaka, Szászesanád, Tör, Hosszúaszó [Barthi VSV. XVIII. 99], Parajd [Fro. Arch. 157], Rodna-Naszód vidéke [Pore. En. 49].

1649. **A. littoralis** L. spec. (ed. 1753) 1054. — [*A. littoralis* Baumg.* En. I. 206. — *A. marina* Schur! En. 576]. — Szíkes helyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Melegvölgyben [! Andræ Bot. Zeit. XIII. 899], Szamosfalva [! Schur VSV. X. 112], Deésakna, Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Szamosujvár és Szék közt [Janka ÖBZ. VI. 363], Vizakna [Schur En. 576], Görgényvölgy [Ercsei Tord. 101], Sófalva Beszterczénél [Fuss Trans. 555].

1650. **A. Tatarica** L. spec. (ed. 1753) 1053. — [*A. laciniata* Baumg.* En. I. 205 et Auct. Trans., — non L.]. — Városok és falvak parlagain, kerítéseknél, utak mentén, mocsaraknál, vizárvoknál az egész területen közönséges.

1651. **A. rosea** L. spec. (ed. 1763) 1493. — [*A. rosea* Baumg.* En. I. 204. — *A. albicans* Schur Sertum n. 2414]. — Hasonló helyeken mint az előbbi, az egész területen, s hol bővebben hol gyérebben mint az. Bőven pl. Nagyenyeden és vidékén.

† *Phytolacca decandra* L. spec. [1762] 631. — Colitur hinc-inde. Helyenként veteményezik.

LXXII. *Polygonaceae* Juss. gen. 82.436. *Rumex* L. gen. n. 451.

1652. *R. maritimus* L. spec. (ed. 1753) 335. — [*R. maritimus* Baumg.* En. I. 310]. — Állóvizeknél, tavaknál, szikes helyeken. — Záhító [!], Kolos [Schur VSV. X. 112], Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 84], Torda [Schur En. 578], Haró, Déva [!], Vizakna [Fuss Trans. 556], Kiskapus, Asszonyfalva, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 99], Homoród-Szt-Pál és Szt-Péter [Baumg. l. c.].

1653. *R. limosus* Thuill. Par. (1799) 182. — [*R. palustris* Smith Fl. Britt. I. (1800) 394; Schur* Sertum n. 2417. — *R. Steinii* Herzog Bistr. 40, — non Beck]. — Nedves mocsaras helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 36], Kolos [Schur VSV. X. 112], Tordahasadéka, Nagyenyed, Vajasad [!], Gyulafehérvár és Kisfalud közt [Cserni Gyulaf. 17], Haró, Déva [!], Reussen [Fuss Bericht 24], Giresau [Fuss Trans. 556], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 578], Beszterce [Herzog Bistr. 40], Görgény rétei [Walz MNL. III. 70].

1654. *R. conglomeratus* Murr. Prod. Stirp. Gott. (1770) 52. — [*R. Nemolapathum* Ehrh. Beitr. I. (1787) 181; Baumg.* En. I. 310]. — Nedves helyeken, állóvizeknél, árkok, folyók és patakok mentén az egész területen közönséges.

1655. *R. inundatus* (*conglomeratus* \times *lingulatus*) Simk.* Term. Füv. X. (1886) 183. — *R. e sectione* «*Lapathum Tournf.*», *radice perenni, caule herbaceo sulcato elato, valvis perigonii coriaceo membranaceis, omnibus callosis, margine integris aut subrepandis. Caulis ramosus in paniculam erectam longam angustam abit; folia caulina a basi attenuata anguste oblongolanceolata sunt, repanda subundulata acutiuscula; verticillastra inferiora sunt remotiuscula folio fulta, superiora approximata nuda: pedicelli tenues infra medium articulati perigonio circiter duplo longiores; perigonia fructifera sat parva coriaceo-membranacea reticulata, valvis anterioribus majoribus grossius calliferis, 3—4 mill.-met. longis, 2—2.5 mm, latis, duobus posticis plerumque minoribus, omnibus calliferis ovatis, apicem obtusam versus plus-minus protractis; achenia trigona, stylis deflexis liberis coronata. — Habitat in valle Hát-szegiensi ad pagum Váralja locis udis inundatis, ubi a. 1884 juli 27 in veni et collegi. Crescit in societate *R. lingulati* Schur et *R. conglomerati* Murr. inter quos quasi medius. Habitu proximus *R. lingulati* a quo verticillastris et perigonis fructiferis duplo minoribus, valvis proportionem angustioribus et apicem versus protractis, nec non omnibus calliferis, callo valvæ anterioris grosso, facile distinguitur. A. *R. conglomerato* longius abest ramificatione non divaricato, valvis ovalis majoribus, et pedicellis tenuioribus perigonium suum longe superantibus. — A Sztrigy melléke árterein Váraljánál bőven [!].*

1656. *R. crispus* L. spec. (ed. 1753) 335. — [*R. crispus* Baumg.* En. I. 309. — *R. domesticus* Schur En. 580 et Auct. Trans., — non Hartm.] — Utak, árkok, szántók szélén az egész területen.

1656. *b. R. linguatus* Schur* En. (1866) 580. — Recedit a *R. crispus* L. typico valvis minoribus, angustioribus et unica solum callifera: proximus igitur *R. elongati* Guss. vel *R. Turciei* Boiss, quæ stirpes mihi solum ex descriptione notæ. — Árteres vagy nedves parlag helyeken. — Váralja Hátszegnél [!], Nagyszeben [Schur l. c.].

1656. *c. R. biformis* Menyh. Kalocsa Növ. (1877) 161. — [*R. crispus* var. *dentatus* Schur* En. (1866) 580, — non *R. dentatus* L., nec Murr., nec Campd. Vide DC. Prodr. XIV. a. 56]. — Folyók árterein s állóvizeknél. — Gerendnél az Aranyos mentén, Déva mellett a Maros árterein [!], Nagyszeben [Schur l. c.].

1657. *R. stenophylloides* (*R. maritimo* \times *biformis*) Simk.* Term. Füz. I. (1877) 238. — Ártereken *Rumex biformis*, *R. maritimus* és *R. limosus* társaságában. Dévánál a Maros felé [!].

1658. *R. acutus* L. spec. (ed. 1753) 335. — [*R. acutus* [Baumg.* En. I. 310. — *R. pratensis* M. et Koch Deutsch. Flor. II. 609]. — Szántók s rétek szélein, árkoknál a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz II. 36], Szamosfalva. Vajasd [!], Prazsnár [Schur VSV. X. 182], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], Segesd [Fro. Schässb. 58], Reussen [Fuss Bericht 24].

1658. *b. R. Bihariensis* (*crispus* \times *silvester*) Simk.* Term. Füz. I. (1877) 240. — Szántók s utak szélén, ártereken, mezőkön. — Vajasd, Váralja, Hátszeg, Zernyest, Brassó [!].

1659. *R. confusus* (*R. crispus* \times *Patientia*) Simk. Term. Füz. I. (1877) 238. — [*R. confusus* Simk.* Magy. Növ. Lap. II. 152]. — Utak árkok pocsolyák szélein. — Kolozsvár, Felek [Simk. l. c.], Vajasd, Maros-Némethi [!].

1660. *R. Patientia* L. spec. (ed. 1753) 333. — [*R. aquaticus* Baumg.*! En. I. 311 et Auct. Trans., excepto Czetz., — non L.]. — Utak, szántók, kerítések szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 14], Felek [Simk. MNL. II. 152], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Koppánd, Szind, Koók, Keresed, Felvincz, Nagyenyed, Vajasd, Borbánd [!], Gynlafelhérvár [! Sigerus ap. Baumg. Mant. 35], Déva [!], Nagyszeben. Giresau [Fuss Trans. 558], Vizakna, Brassó [Schur En. 581], Segesvár [Fro. Schässb. 58], Bucsumi Nagyhegy [Csató exs.!).

1661. *R. erubescens* (*Patientia* \times *silvester*) Simk.* Term. Füz. I. (1877) 239. — [*R. erubescens* Simk.* Magy. Növ. Lap. II. 152]. — Utak szélein árkoknál, kerítéseknél. — Kolozsvár mellett a Feleki lágón [Simk. l. c.].

1662. *R. silvester* Wallr. Sched. (1822) 161. — [*R. obtusifolius* Baumg.* En. I. 311 et Auct. Trans., — non L. — *R. aquaticus* Czetz! Erd. Muz. VI. 20. — *R. gracilis* Schur En. 579]. — Ártereken, utak árkok szélein az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

1662. *b. R. suba pinus* Schur* En. (1866) 579 pro var. — Distinquitur a *R. silvestri* Wallr.: valvis angustioribus et proportione longioribus, unica solum callifera, callis obsoletis, ramis floriferis brevibus in apice caulis crebre sitis. — Bükkös vagy fenyves erdőkben, hegyvidékek patakainál. — Bulla, Árpás. Kereszthegy [Schur En. 579], Árpás pataka [!].

1663. **R. viridis** Smith Fl. Brit. I. (1800) 390 pro var. *R. sanguinei*. — [*R. sanguineus* Baumg.* En. I. 309 et Auct. Trans., — non *L. spec.* (1753) 334. — *R. condylodes* MB. Taur. Cauc. I. (1808) 288. — *R. nemorosus* Schrad. ap. Willd. En. (1809) 397. — *R. alpinus* Landoz? I. 36]. — Árkoknál, nedves árnyas erdőkben a mezei tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 92], Kolozsvárt a Feleken és Bükkön, Nagyenyed, Felső-Gáld erdei, Haró, Déva, Hosszúaszó, Árpáspataka [!], Nagyszeben, Kistorony, Kereszténysziget [Schur En. 579], Büdös, Szt-Annató [Schur VSV. X. 131], Kereszthegy [Schur VSV. X. 158], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

1664. **R. pulcher** L. spec. (ed. 1753) 336. — [*R. pulcher* Baumg.* En. I. 311. — *R. divaricatus* L. spec. (ed. 1762) 478]. — Legelőkön, parlagos mezőkön. — Déva, Vajda-Hunyad [!], Reussen, [Barth ap. Fuss. VSV. XX. 183], Nagyszeben, Vizakna, [Fuss Bericht 24], Szelindek, Szamosfalva [Schur En. 579], Segesvár, Besztercze [Baumg. I. c.].

1665. **R. Hydrolapathum** Huds. Fl. Angl. (ed. 1778) I. 154. — [*R. Hydrolapathum* Baumg.* En. I. 309. — *R. maximus* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 281; Schur En. 581 et Auct. Trans., — non Schreb.]. — Folyók mellékein, állóvizekben. — Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 18], Apahida Szakadát, Fogaras, Brassó [Schur En. 581], Felső-Bajom [Kayser ap. Fuss Bericht 24], Kőhalom, Alsó-Rákos [Baumg. I. c.], Prásmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Szászrégen Emerich ap. Fuss Trans. 558], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

1666. **R. alpinus** L. spec. (ed. 1753) 334. — [*R. alpinus* Baumg.* En. I. 312. — *R. pratensis* Schur En. 580; Verh. sieb. Ver. II. 170, III. 89 quoad stirpem alpinum]. — Havasalji és havasi tájak parlagain, karamai mentén az egész területen közönséges. Schur VSV. X. 158 a Kereszthegyről is közli, azonban ezen termőhelye kérdéses.

1667. **R. scutatus** L. spec. (ed. 1753) 337. — Havasok törmelékes szakadékein. — Királykő szakadécai a Vleduska felett [!].

1668. **R. arifolius** All. Misc. V. II. (1759) 94. — [*R. arifolius* Schur* Sertum n. 2436. — *R. montanus* Desf. tabl. (ed. (1815) 48. — Quid sit *R. arifolius* L. Fil. Suppl. (1781) 212 dubium est, nec patria ejus nota; quare nomen illud dubium et frustraneum, negligendum]. — Az egész terület havasalji és havasi tájain.

1669. **R. Acetosa** L. spec. (ed. 1753) 337 var. α). — [*R. Acetosa* Baumg.* En. I. 312]. — Kaszálókon, füves cserjés helyeken, gyümölcsösekben az egész terület mezei táján közönséges.

1670. **R. Acetosella** L. spec. (ed. 1753) 338. — [*R. Acetosella* Baumg.* En. I. 313. — *R. scutatus* Sigerus ap. Baumg. Mant. 35; Fuss Alt. Arch. III. 256, — ex Fuss Trans. 559]. — Kaszálókon legelőkön füves cserjés helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

437. *Oxyria* Hill. Veg. Syst. X. (1765) 24.

1671. **O. digyna** L. spec. (ed. 1753) 337 sub *Rumice*. — [*Oxyria reniformis* Hook Scot. (1821) 111. — *Rumex digynus* L.; Baumg.* En. I.

312]. — Havasok sziklás törmelékes helyein. — Csorte [Fuss Trans. 559] s innen az egész Fogarasi hegylánczolaton, a Királykövön és Bucsecsen, s Rodna havasain [! Baumg. l. c.].

438. *Polygonum* L. gen. n. 495.

1672. *P. Bistorta* L. spec. (ed. 1753) 360. — [P. Bistorta Baumg.* En. I. 339. — P. laxiflorum Schur! VSV. III. 89, 93, — non Weihe. — P. alpestre Schur! Öst. bot. Zeit. XI. 290; Schur En. 583, — non Wallich. — P. Schurii Fuss Trans. 560]. — Nedves füves helyeken, lápokou a mezei tájtól a havasi tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 14], Tordánál a Keresztes-Aranyos-Polyáni réteken [Ercsei Tord. 35, Wolff MNL. I. 65]. Ajton, Röd [Freyn Közlem. XIII. 83], La-grope a Bihar-hegységben [!], Retyezát havasok a Zenog tó körül [Hazsl. Közlem. X. 25], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 560], Nagykapus [Haynald herb. !], Kisekemező [Barth VSV XVIII. 99], Muncsel havasai, Besinon, Stirpu, Duduruk, Présbe, Talmács, Giresan [Fuss Trans. 260], Czi-binjézer [Csató Czibinj. 310], Nagyszeben, Keresd, Segesvár, Kőhalom, Udvarhely [Baumg. l. c.], Fogaras [Andræ Bot. Zeit. XIII. 899], az egész Fogarasi hegylánczolat [! Fuss Trans. 560], Királykő, Bucsecs, Keresztényhavas [!]. Csukás! [Kotschy ZBG. III. 140], Csikszereda [Haynald herb. !], Hegyes a Tölgyes szorosnál [Salzer Reiseber. 234], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 560], Beszterce [Herzog Bistr. 40], Ünökő [Schur! VSV. X. 140], s egyáltalán Rodna hegysége [Porc. En. 50], Hargitta [Gönczi exs. !], Bedellő [Csató exs. !], Kőhavas, Teszla, Piroska [!].

1673. *P. viviparum* L. spec. (ed. 1753) 360. — [P. viviparum Baumg.* En. I. 340]. — Havasok köves füves helyein. — Muntyelemare [Freyn Közlem. XIII. 84], Retyezáthavasok [! Hazsl. Közlem. X. 25], Parenghavasok [!], az egész Fogarasi hegylánczolat [! Baumg. l. c.; Fuss Trans. 560], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs, Keresztényhavas, Kőhavas, Csukás, Teszla, Hargitta, Sztrionora, Pietroszul, Rodna havasai [Baumg. ! l. c.], Öcsém [Fro. Arch. III. 156].

1674. *P. amphibium* L. spec. (ed. 1753) 361. — [P. amphibium Baumg.* En. I. 340. — P. Bistorta Cserni! Gyulaf. 18]. — Állóvizekben, mocsarakban az egész terület mezei táján.

1675. *P. lapathifolium* L. spec. (ed. 1753) 360. — [P. incanum Schmidt; Baumg.* En. I. 342. — P. nodosum Pers.; Auct. Trans. — P. pseudolapathium et P. Baumgartenianum Schur En. 584]. — Utak, árkok mentén, szántók közt, kertekben, kerítéseknél az egész területen közönséges.

1676. *P. Persicaria* L. spec. (ed. 1753) 361. — [P. Persicaria Baumg.* En. I. 341. — P. Persicaria-Hydropiper Schur Sertum n. 2443]. — Hasonló helyeken mint az előbbi az egész területen.

1677. *P. mite* Schrank Baier. Fl. I. (1787) 668. — [P. laxiflorum Weihe in Flora 1826 II. p. 746; Schur Sertum n. 2445. — P. mite Landoz* I. 14]. — Városok parlagain, árkok mentén szórványosan. —

Kolozsvár [Landoz l. c.], Petrozsény, Szurduk, Nagyszeben szélein [!], Reissbach Nagyszebennél, Reussen [Schur En. 585], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 50].

1678. **P. Hydropiper** L. spec. (ed. 1753) 361. — [P. Hydropiper Baumg.* En. I. 341. — P. oleraceum, et P. obtusifolium Schur En. 585. — P. laxifloro-Hydropiper Schur Sertum n. 2444]. — Árkoknál, patakoknál, nedves helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

1679. **P. minus** Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 148. — [P. angustifolium Roth Tent. I. 453; Baumg.* En. I. 342. — P. Persicaria β) angustifolium L. spec. (ed. 1762) 518]. — Erdők utain, árnyas nedves helyein a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 36], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 18]. Magyar-Brette [Csató Erd. Muz. VI. 25], Szászsebes [Csató Székács 270]. Nagyszeben, Árpás üveghutája, Fogaras, Udvarhely [Fuss Trans. 561], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 171], Telek, Kézdi-Szt-Iván, Marosvásárhely. Beszterce [Baumg. l. c.], Szt-Annató [Fuss Trans. 561], Segesvár, Földvár [Freyn Közlem. XIII. 84], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 50].

+ **P. Orientale** L. spec. (1753) 362; *Fagopyrum esculentum* Mönch. [P. Fagopyrum L. spec. 364; *Fagopyrum Tataricum* L. spec. 364 sub Polygono. — Coluntur solum. — A Pulyka-taréjt (P. Orientale) virágos kerteinkben kedvelik; a Pohánkát és Tatárkát helyenként termesztik s ott el is vadulnak. Termesztik a Pohánkát magasabb hegyvidékeken pl. a Fogarasi alsikon, a Székácsvölgyben, Rodna vidékén stb.

1680. **P. alpinum** All. Fl. Ped. II. (1785) 206. — [P. alpinum Baumg.* En. I. 343]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Ske-risóra a hármás határon [Henff, ZBG. VIII. 190], Czibinjézer [Schur ÖBZ. VIII. 399]. Bulsu-Kelderi Árpási havason [!]. — A Korongyison, honnan Schur En. 586. lapján közli, nem terem [Vide Porc. En. 50].

1681. **P. patulum** MB. Taur. Cauc. I. (1808) 304. — [P. arenarium Baumg.* En. I. 343 et Auct. Trans., — non W. et K. — P. Kitabelianum Salzer Pest. I. (ed. 1825) 287. — P. Bellardi Auct. Trans., — non All. — P. ramiflorum Janka Linn. XXX. 599, ex ipso in Janka Közlem. XII. 176. — P. maritimum Wolff ap. C. Fuss Verh. sieb. Ver. II. 175, — non L. — P. virgatum [Schur! Öst. bot. Zeit. X. 353]. — Szénamezőkön, szikes vagy homokos mezőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Wolff l. c.; Landoz II. 36], Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 84], Kolos, Torda [! Baumg. l. c.], Mezőcsán, Záh, Pogácsa [! Ercei Tord. 35], Feketelak [Janka Közlem. XII. 176], Szt-Gothárd [Janka ap. Fuss VSV. XX. 168], Gyulafehérvár [Janka Linn. XXX. 599, 600], Reussen, Szt-Erzsébet, Nagyszeben [Schur En. 587], Székely-Udvarhely [Gönczi exs. !].

1682. **P. aviculare** L. spec. (ed. 1753) 362. — [P. aviculare Baumg.* En. I. 342. — P. erectum Roth. — P. graminifolium Schur Sertum n. 2448. — P. arenarium Schur En. 587 quoad loca natalia]. — Utakon, utczákon, mezőkön, legelőkön az egész területen igen közönséges.

1683. **P. Convolvulus** L. spec. (ed. 1753) 364. — [P. Convolvulus

Baumg.* En. I. 344]. — Szántókon, vasutak töltéseinek, megmunkált parlag helyeken az egész terület mezei táján.

1684. **P. dumetorum** L. spec. (ed. 1762) 522. — [P. dumetorum Baumg.* En. I. 344]. — Gyepűkön, cserjés helyeken, erdők szélein az egész terület mezei táján.

LXXIII. *Thymelaeaceae* Juss. gen. 76.

439. *Lygia* Fasan in Act. Ac. Neap. 1787 p. 235.

1685. **L. Passerina** L. spec. (ed. 1753) 559 sub *Stellera*. — [Stellera *Passerina* L.; Baumg.* En. I. 335. — *Passerina annua* Wickstr. in Vet. Acad. Handl. 1820 p. 320]. — Soyány vagy homokos szántókon a mezei tájon. — Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXV. 356], Kolozsvár [! Landoz I. 14], Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 84], Kolos, Torda Baumg. l. c.], Mészkö [Wolff MNL. I. 65], Felső-Szt-Mihályfalva, Tílalmas Toroczkónál, Czikud [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 18], Felső-Váradja [Janka Linn. XXX. 622], Benedek, Csákiya, Haró, Déva [!], Tompa [Csató Erd. Muz. VI. 25 Dédács, [Fuss Trans. 565], Székácsvölgy [Csató Székács 270], Szelindek [Fuss VSV. XIII. 144], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Segesvár [! Baumg. l. c.], Medgyes, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVIII. 100], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 50].

440. *Daphne* L. gen. n. 485.

1686. **D. Mezereum** L. spec. (ed. 1753) 356. — [D. *Mezereum* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30; Baumg. En. I. 333. — D. *alpina* Baumg. En. I. 334 et Auct. Trans., — non L. — D. *Lerchenfeldiana* Schur En. 588 ex loco et citatione Lerdenfeld]. — Hegyvidékek erdeiben főképp bükkösekben az egész területen.

1687. **D. Laureola** L. spec. (ed. 1753) 357. — [D. *Laureola* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30; Baumg. En. I. 334]. — Hegyi erdőkben a havasalji tájig. — Brassó havasai [Lerchenf. l. c.], így Czenk-hegy Brassónál, Keresztényhegység, Kőhavas [Baumg. l. c.].

1688. **D. Cneorum** L. spec. (ed. 1753). 357. — [Daphne *Cneorum* Lerchenf.* ap. Ziegler De Re Sylv. 30. — *Thymelaea Cneorum* Baumg. En. I. 335. — Hegyi erdők nyílt pázsitos helyein. — Kolozsvárt a Monostori erdőben [Andræ Bot. Zeit. XIII. 900], Tordahasadéka baloldali tetőn [Wolff MNL. I. 65], Rothberg [Fuss VSV. XIII. 144], Sibirg [Lerchenf. l. c.], Bene [! Fro. Karp. 133], Medgyes [Barth VSV. XVIII. 100], Morgonda, Erked, Lebnek, Ders, Musna [Baumg. l. c.], Szt-Domokos [Fuss Trans. 564], Honigberg [Römer in Litt.].

1689. **D. Blagayana** Frey. in Koch Syn. (ed. 1844) 715. — [D. *alpina* Baumg.* En. I. 334 ex parte. — D. *Lerchenfeldiana*

Schur En. (1866) 588, — ex loco natali et ex descriptione caeterum mala]. — Havas vidékek magasabb erdeiben és havasalji tájain 1500—1600 méter magasságig a tenger színe felett. — Vidra felett a Bihar felé gyéren [!], Kőhavason Brassó vidékén elég bőven 1600 méter magasságig [! Baumg. l. c.], Keresztényhavas! Bucsecs [Baumg. l. c.].

LXXIV. *Santalaceae* R. Br. Prodr. Nov. Holland. 350.

441. *Thesium* L. gen. n. 292.

1690. **Th. montanum** Ehrh. Beitr. V. (1790) 175. — [Th. montanum Herzog* Bistr. 41]. — Köves gyepes hegyoldalakon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 36], Székelykő és Tilalmas Torockzónál, Padság hegyei, Kecskekő [!], Poresesd, Talmács, Brassó [Schur En. 588], Besztercze [Herzog l. c.].

1691. **Th. Linophyllum** L. spec. (ed. 1753) 207. — [Th. Linophyllum Baumg.* En. I. 185. — Th. intermedium Schrad. Spicil. Fl. Germ. 27. — Th. ebracteatum Salzer Verh. sieb. Ver. IV. 96, — non Hayne. — Th. transilvanicum, Th. humifusum et Th. humile Schur En. 589]. — Kaszálókon, füves hegyoldalakon Közép- és Dél-Erdélyben; ellenben Gáncs, Rodna és Naszód vidékén Czetz és Porcius szerint hiányzik. — Kolozsvár [! Landoz I. 14], Sztána, Egeres, Boós, Ajton, Berkenyes, Virágosvölgy, Torda [Freyn Közlem. XIII. 84], Koppánd szénamezeje, Szindivölgy [Ercsei Tord. 29], Kolos [Schur En. 589], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Gyulafehérvár [! Cserni Gyulaf. 18], Felvincz, Csáklya, Bilak, Verespatak, Kozolyahegy Dévánál, Vajda-Hunyad szénamezeői, Kőalja-Ohába [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 25], Szászváros, Talmács [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 106], Szászsebes, Poplaka, Nagyszeben, Nagycsűr, Szászujfalu, Dolmány, Szt-Erzsébet, Nagyselyk [Fuss VSV. XV. 106], Medgyes [Salzer l. c.], Medgyestől Balászfalváig az egész vidéken [Barth VSV. XVIII. 100], Segesvár, Morgonda [Baumg. l. c.], Bene [Freyn Közlem. XIII. 84], Szelindek, Brassó [Schur En. 589], Szászáregén [Emerich. ap. Fuss VSV. XV. 106], Besztercze [Herzog Bistr. 41].

1692. **Th. ramosum** Hayne in Schrad. Journ. 1800. I. 30 tab. 7. — [Th. ramosum Baumg.* En. I. 189]. — Füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 36], Kolos, Boós, Berkenyes, Botorom és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 84], Szt-Erzsébet [Reckert ap. Fuss VSV. XIV. 194], Köhalom, Oláhfaln [Baumg. l. c.], Sajóvölgye [Pore. En. 50], Brassó [Schur En. 589], Hosszúaszó [Barth exs. !].

1693. **Th. diffusum** Andrzej in DC. Prodr. XIV. (1857) 644. — [Th. diffusum Janka* in Linn. XXX. 600. — Th. humile Auct. Trans. ! excepto Schur En. 589, — non Vahl. — Th. rostratum Reckert exs. ! ap. Fuss Trans. 567. — Th. alpinum Barth ! Verh. sieb. Ver. XVIII. 100 : Schur X. 107 ; Landoz II. 36]. — Füves napos dombokon. — Kolozsvárt a Békásnál, Feketelak [Janka ! l. c.], Kolozsvárt a széna-

mezőközön [Andræ Bot. Zeit. XIII. 900], Felek [Schur VSV. X. 107], Torda [Wolff. exs. ! Fuss Trans. 566], Gyulafehérvárt a Mamuton [Haynald herb. !, Reckert l. c.], Hosszúaszó [Barth ! l. c.], Szárhegy Dévánál [!], Rakovicza [Fuss Trans. 566, Nagycsúr [Fuss Bericht. 16], Rodna [Czetz. Erd. Muz. VI. 22].

† *Th. pratense* Ehrh. — Kolozsvár [Landoz II. 36, — verosimiliter ad præcedenten pertinet], Kőhavas [Schur En. 589].

† *Th. ebracteatum* Hayne. — Fogaras Baumg.* En. I. 189, — sed in herbario ejus sub hoc nomine *Th. alpinum* et *Th. Linophyllum* asservantur, Ragla [Porc. En. 50].

1694. *Th. Kernerianum* Simk. Term. Füv. (1886) 183. — *Enthesium* A. DC., perigonio campanulato, usque ad ovarium quinquefidio, laciniis lanceolatis, acutis 1 mm. aliquid longioribus; floribus fructuque tribracteatis bracteis lateralibus flore bis fructu fere ter brevioribus, intermedia lateralibus multoties longiore florem fructumque circiter bis superante. Fructus magni ellipsoidei sessiles, 4—5 mm. longi aut longiores, 3 mm. lati, et non solum limbo perigonii incurvo, — sed etiam gibbis 5 cornuformibus, circa limbum sitis eoque bis terque brevioribus sed eleganter prominentibus, coronati. Nux solum simpliciter longitudinaliter nervosa nequaquam reticulata. — Characteribus his, radiceque perenni descendente pluricauli ad gregem *Th. Linophylli* L. pertinet a cujus conspeciebus habitu peculiari et fructuum magnorum structura memorabili primo intuitu discrepat. — Caudiculi quam in *Th. alpino* simplices, primum stoloniforme repentes, dein erecti, foliosi 5—13 dm. alti. Folia illis *Th. alpini* similia, erecto-patula, uninervia, lanceolata, acuta et tota cum planta penitus glabra læviaque, infima minora, media usque 16 mm longa et 1.5—2 mm. lata. Caulis teres apice floribus racemosus; racemus simplex dimidium caulis aut tertiam ejus partem occupans; pedunculi erecto-patuli teretes non incrassati fructum evolutum æquant aut eo breviores; bracteæ margine læves. — Proximum mihi videtur *Th. Parnassi* DC., a quo omnibus in partibus duplo triploque robustius et durius, præcipue verum fructu divergit. — Nomina in honorem viri doctissimi Professoris Dr. Anton Kerner Equitis de Marilaun, quis ad extricandam et cognoscendam floræ Hungaricæ quoad plurimum contulit. Habitat in saxosis præruptis alpium Bucsecs et Királykő. — Terem a Királykő csúcsa felé a Királykövön és a Gaura völgy szakadékain a Bucsecsen, szakadékos sziklás helyeken, elég bőven.

1695. *Th. alpinum* L. spec. (ed. 1753) 207. — [*Th. alpinum* Baumg.* En. I. 189. — *Th. tenuifolium* Schur ! Sertum n. 2462: Schur En. 589 et Auct. Trans. — *Th. rostratum* Schur En. 590, — nec alior]. — Havasok és előhegyeik sziklás füves helyein a havasi tájtól a hegyi tájig. — A Biharhegységben Vidra felett több helyen [! Kern. ÖBZ. XXV. 393], Rettyezát havasokon a Zennaga körül [! Hazsl. Közlem. X. 25], Vurfu-Serpuluj, Resinár havasai, Picsoru-Burkuluj, Csorte [Fuss Trans. 567], Szurul [Baumg. l. c.], Árpás havasai [! Schur En. 589], Bráza kőszirte [Andræ Bot. Zeit. XIII. 900], Királykő, így különösen a Kurmaturánál, Keresztényhavas, Csukás [!], Bucsecs, Kőhavas

[Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Henyul Borgónál [Fuss Trans. 566], Korongyis [Baumg. l. c.], Ünökő [Schur VSV. X. 141].

1696. **Th. elegans** Roch. in Reichb. Ic. Bot. Exot. I. (1827) 14. — Napos füves helyeken a mezei tájon. — Hagymás [Czetz.* Erd. Muz. VI. 22].

† *Elaeagnus angustifolia* L. — [Olea europaea Cserni! Gyulaf. 21]. — Frequenter coltur. Kerteink disz eszerjefája.

† *Hippophaë rhamnoides* L. Raro culta. Ritka helyt tenyésztik.

LXXV. *Aristolochiaceae* Juss. gen. 72.

442. *Aristolochia* L. gen. n. 1022.

1697. **A. pallida** Willd. spec. IV. (1805) 162. — [A. rotunda Benkő* Trans. 121; Baumg. En. III. 180, et Auct. Trans., — non L. α) spec. (1753) 962]. — Napos sziklás vagy eszerjés hegyoldalakon. — Kólos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 85], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Hidasi-Geszteg [Wolff MNL. I. 65], Csáklyaikő [!], Felső-Gáld, Bilak [Baumg. l. c.], Körösbánya [Kern. ÖBZ. XXV. 394], Szarkóhegy Nagyánál [!], Ruszkabánya [Pancic ap. Heuff. ZBG. VIII. 191], Szt-Erzsébet, Szászujfalu [Fuss Trans. 568], Nagyesztr, Szeliudek, Brassó [Schur En. 590], Hosszúaszó [Barth! Arch. XV. 115], Medgyes, Berethalom, Rádós, Kóhalom [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 568].

1698. **A. Clematitis** L. spec. (ed. 1753) 962. — [A. longa Benkő* Trans. 121 et Auct. Trans., — non L. — A Clematitis Baumg. En. III. 180]. — Szántók és szőlők közt, folyók partjain és árterein, gyümölcsösekben, az egész terület mezei táján közönséges.

443. *Asarum* L. gen. n. 589.

1699. **A. Europaeum** L. spec. (ed. 1753) 442. — [A. officinale Mönch; Baumg.* En. II. 5]. — Hegyvidékek árnyas nyirkos erdeiben, főkép bükkösekben az egész területen a havasalji tájig.

LXXVI. *Empetraceae* Lindl. Nat. Syst. 117.

444. *Empetrum* L. gen. n. 1106.

1700. **E. nigrum** L. spec. (ed. 1753) 1022. — [E. nigrum [Baumg.* En. I. 66]. — Havasi és havasalji lápokon. Mluható [Csató! MNL. IX. 6], Kalinyeasza a Biharhegységben [!], Szombat völgy [Kotschy ZBG. III. 274], Cordon de la Schmidt, Buceacs, Csnkás, Kukojszás, Pietroszul, Arsul, Cibblesz, Hudina, Guttin [! Baumg. l. c.], Ünökő [Salzer Reiseb. 323], s egyáltalán Rodna havasai [Porc. En. 50].

LXXVII. *Euphorbiaceae* Juss. gen. 384.445. *Euphorbia* L. gen. n. 609.

+ *E. Chamaesyce* L. spec. (ed. 1753) 455. — Fogaras és Bráza közt szántókon [Baumg.* En. I. 11], Szelindek [Schur En. 591].

1701. *E. helioscopia* L. spec. (ed. 1753) 459. — [*E. helioscopia* Baumg.* En. II. 16. — *E. Peplus* Baumg. En. II. 11 et Auct. Trans., — non L. — *E. Peplis* Fro. Schässb. 59, — non L.]. — Utak szélein, ngarokon, parlagokon, szőlők közt az egész terület mezei táján.

1702. *E. platyphyllos* L. spec. (ed. 1753) 460. — [*E. platyphyllos* Baumg.* En. II. 16. — *E. literata* Jacq.]. — Parlagokon, tarlókon az egész terület mezei táján közönséges.

1702/b. *E. stricta* L. Syst. (ed. 1759) 1049. — [*E. serrulata* Schur Verh. sieb. Ver. III. 121 et Auct. Trans. — *E. stricta* Grisb.* Iter n. 37. — *E. striata* Schur ÖBZ. VIII. 23. — *E. micrantha* Schur En. 592, — non Steph.]. — Utak szélein, városok és falvak parlagain, kiszikkadt pocsolyáknál az egész terület mezei táján.

1703. *E. angulata* Jacq. Coll. II. (1788) 309. — [*E. angulata* Baumg.* En. II. 14. — *E. dulcis* Baumg.! En. II. 14 et Auct. Trans., — non L.]. Kaszálókon, eserjés helyek s erdők szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 14], Bányabükki völgy [!], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 123], bőven a Bilakon Vajasdtól Boros-Bocsárdig [!], Matuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyula. 29], Maros-Némethi, Déva, Vajda-Hunyad [Baumg. l. c.], Szászváros, Nagypold, Nagyesűr, Rothberg, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 570], Szt-Erzsébet [Schur ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 913], Szerdahely [Csató Székács 270], Medgyes, Kisekemező, Nagyekemező, Hosszúaszó, Nagyselyk [Barth VSV. XVIII. 101], Segesvár [Fro. Schässb. 59], Berethalom. Erzsébetváros [Fuss Trans. 570], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 570], Beszterce [Herzog Bistr. 41], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

1704. *E. Carniolica* Jacq. Fl. Aust. App. 34 (1778) t. 14. — [*E. Carniolica* Baumg.* En. II. 14. — *E. ambigua* W. et K. Icones tab. 135 (1803). — *E. expansa* Janka Linn. XXX. 600. — *E. carinthiaca* Schur ap. Czetz Erd. Muz. VI. 14. — Patakok mentén, árnyas televény talajban a hegyi és havasalji táj erdeinek szélein. — Csucs Freyn Közlem. XIII. 123], Dragánvölgye, Trányis, a Vlegyásza hegységben, Nyegra a Biharhegységben [!], Szkerisora hegyein a jégbarlang felé [! Kern. ÖBZ. XXV. 395], Detunata, Zám hegyei, Lepusnik völgye a Retyezát hegységben [!], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 26], Resinár havasai, Götzenberg [Baumg. l. c.], Mumma. Présbe, Szt-Erzsébet [Schur En. 592], Porkitzken Riuszadulujnál, Talmács, Giresau, Kerezesori üveghuta [Fuss Trans. 571], Királykő [!], Keresztényhavas, Brassó, Öcsém [Schur En. 592], Hargitta [Baumg. l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 41], Rodna és Gáncs hegvidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Garesinvölgy, Kőhavas, Csukás [!].

1705. **E. polychroma** Kern. Öst. bot. Zeit. XXV. (1875) 395. — [E. epithymoides Baumg.* En. II. 13 et Auct. Trans., — non L. — E. verrucosa Baumg. En. II. 17 et Auct. Trans., — non Jacq. — E. fragifera Schur En. 593, — non Jan. — E. lingulata Auct. Trans., — non Heuff. !]. — Cserjés füves dombokon, erdők szélein az egész terület mezei táján.

1706. **E. palustris** L. spec. (ed. 1753) 462. — [E. palustris Baumg.* En. II. 19.]. — Folyók s mocsarak szélein a mezei tájon. — Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 29], Kiscsűr, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 572], Kisekemező, Hosszúaszó [Barth. VSV. XVIII. 101], Segesvár [Fro. Schässb. 59].

1707. **E. villosa** W. et K. Icones tab. 93 (1802). — [E. villosa Baumg.* En. II. 13. — E. procera MB. Taur. Cauc. I. (1808) 378. — E. multiformis Schur Sertum n. 2487. — E. distiquenda Schur Verh. sieb. Ver. III. 122. — E. pilosa Auct. Trans., — non L.]. — Nedves kaszálókon, cserjés füves helyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a szénamezőkön és a Malomvölgyben [! Landoz I. 14], Borbánd és Vajasd felett a Bilakon, Guraszáda, Vajda-Hunyad szénamezői [!], Magyar-Brette [Csató Erd. Muz. VI. 26], Nagyszeben [Schur ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 914], Kisdisznód, Nagycsűr, Szászfalu, Szt-Erzsébet, Vestyén, Giresau [Fuss Trans. 572], Kiscsűr, Vizakna, Szelindek, Segesvár, Brassó [Schur En. 594], Beszterce [Herzog Bistr. 41], Rodna vidéke [Pore. En. 51], Honigberg [Römer exs. !].

1708. **E. Gerardiana** Jacq. Fl. Aust. V. (1778) t. 436. — [E. Gerardiana Baumg.* En. II. 18.]. — Napos szikár dombokon a mezei tájon. — Torda, Gerendi függő [Wolff MNL. I. 65], Bilak hegy Borbánd és Vajasd között, Mamuthegy, Gyulafehérvárnál [!], Küküllővár, Balázsfalva [Baumg. l. c.], Kisselyk, Monora Túr, Hosszúaszó, Mikeszássa, Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 101], Bolkács, Nagyselyk, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 573], Borbátviz [Csató Erd. Muz. IV. 84], Bácsi [Csató Erd. Muz. VI. 26].

1709. **E. glareosa** MB. Taur. Cauc. I. (1808) 373. — [E. Pannonica Host. Fl. Aust. II. (1831) 566; Andræ* Bot. Zeit. XIII. 914. — E. nicænsis Barth Arch. XV. 115, — nec alior. — E. myrsinitis Nym. Syll. 320 quoad stirpem transsilvanicam, — non L.]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Felvincz és Dombró között [! Barth l. c.], Talmács [Andræ l. c.], Kolozsvárt a Felek alatt [Landoz II. 36].

1710. **E. agraria** MB. Taur. Cauc. I. (1808) 375. — [E. niceensis Baumg.* ! En. II. 20. — E. thyrsiflora Grisb. Spicil. Rum. I. 143; Grisb. Iter n. 43. — E. transsilvanica Schur! Verh. sieb. Ver. III. (1852) 124.]. — Napos szikár dombokon, szőlők szélein. — Koneza [Csató exs. !], Alcina és Alsó-Gezés közt [Baumg. l. c.], Szt-Erzsébet [Schur! in Fuss Alt. Arch. III. 264], Nagyselyk [Fuss! Bericht. 28], Kisekemező [Barth VSV. XVIII. 101], Kisselyk, Hosszúaszó, Balázsfalva [Barth. ! Arch. XV. 115], Mezőség [? Janka ÖBZ. V. 230], Kolozsvár, Segesvár [? Schur En. 598].

var.) Csatói Simk. Dignoscitur a stirpe typica habitu graciliori, et

foliis evidenter minoribus, in pagina inferiore plerumque pubescentibus. — Koneza mellett szikár dombok legelőin [Csató exs. !].

† *E. saxatilis* Jacq. Austr. IV. (1776) tab. 345. — Bráza kőszirte, Gaure de Lotri [Baumg.* En. II. 15].

1711. *E. amygdaloides* L. spec. (ed. 1753) 463. — [E. amygdaloides Baumg.* En. II. 20. — E. silvatica Jacq.; Baumg. II. 17 et Anct. Trans.]. — Erdőkben cserjés helyeken az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

1712. *E. cyparissias* L. spec. (ed. 1753) 461. — [E. cyparissias Baumg.* En. II. 18. — E. pinifolia Schur En. 595, — non L. — E. pseudoesula Schur Sertum n. 2500; Schur En. 595]. — Szikár mezőkön, legelőin az egész terület mezei táján közönséges.

1713. *E. esula* L. spec. (ed. 1753) 461. — [E. esula Baumg.* En. II. 17. — E. racemosa et E. tristis Schur Sertum n. 2497]. — Szántók közt, árkok mentén, utak szélein a mezei tájon. — Kolozsvár, Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 123], Torda [Wolff MNL. I. 65], Magyar-Bretttye [Csató Erd. Muz. VI. 26], Szászváros, Nagyszében, Bongárd, Szászujfalu, Talmács [Fuss Trans. 574], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Hosszúaszó, Mikeszásza, [Barth VSV. XVIII. 101], Segesvár [Fro. Schässb. 59], Brassó Schur En. 596], Csik-Szt-Domokos [Schur ÖBZ. VIII. 24], Sajó völgye [Porc. En. 51].

var.) *E. riparia* Schur* En. (1866) 596. — [E. esula ?) latifolia Led. ross. III. 576, — non E. latifolia C. A. M.]. — Szántókon, utak s folyók szélein. — Brád és Boicza közt az Érczhegységben. Déva és Haró közt [!], Talmács [Schur! l. c.].

1713 b. *E. paradoxa* Schur*! En. (1866) 596. — [E. esula b) villosa Roch. Ban. 2, 27. — E. esula var. hirsuta Schur* Verh. sieb. Ver. X. 60 solum nomen. — E. esula var. pubescens Grisb. Iter. 297, — non E. pubescens Vahl. Symb. II. (1791) 55]. — Vetések közt, folyók mentének kaszáloin s legelőin a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur En. 596], Gyulafehérvártól Zámig az egész Maros mellékén [Simk. ap. Kern. Schedæ II. 49], Szerdahely és Szászsebes közt [Schur En. 596].

1714. *E. salicifolia* Host. Syn. (1797) 267. — [E. salicifolia Baumg.* En. II. 20. — E. incana Schur Verh. sieb. Ver. III. (1852) 127. — E. collina Schur Verh. sieb. Ver. IV. 95; Lerchenfeld Icones f. 38—39! — E. Segneri Lerchf. l. c. sen E. Sigeri Schur l. c.]. — Szántók szélén, töltéseken, árkoknál napos dombokon az egész terület mezei táján.

1715. *E. Schurii* (salicifolia \times riparia, vel salicifolia \times esula) Simk. — [E. obtusifolia Schur* En. (1866) 599, — non E. platyphylla b) obtusifolia Roch. Ban. (1828) fig. 17]. — Proxima E. salicifoliae Host., a qua differt foliis minus pubescentibus, nonnullis ramorum lateralium glabris, nec non foliorum forma elongata, ut plurimum ovato vel oblongo lanceolata apice rotundato-obtusum — Stirps hæc mihi in Hungarica centrali etiam pluribus in locis obvia fuit, sic: in monte Nagy-Kopasz ad Tokaj; porro ad pagos Orás, Csepelujfalu et Adony. —

Napos köves hegyoldalakon, folyók árterein a mezei tájon. — Nagyszeben, Kistorony [Schur En. 597].

1716. **E. pseudolucida** Schur* Verh. sieb. Ver. III. (1852) 124. — [E. virgato-lucida Schur! En. 598. — E. Esulo-lucida Andræ Bot. Zeit. XIII. 914. — nec aliorum]. — Folyók főenyves, árteres partján. — Talmács mellett az Olt folyónál [Schur VSV. III. 124].

1717. **E. lucida** W. et K. Icones tab. 54 (1801). — [E. lucida Baumg.* En. II. 19]. — Folyók árterein s mocsarakban. — Dévánál a Maros árterein [!], Kőhalom mellet az Olt folyónál, Magura Besztercezenél [Baumg. I. c.], Bilak [? Schur En. 599].

1718. **E. virgata** W. et K. Icones tab. 162 (1803). — [E. virgata Baumg.* En. II. 15. — E. segetalis [Baumg. ! I. c. et Auct. Trans., — non L. — E. Tommasiana Schur Sertum n. 2496, — non Bert]. — Szántókon, szőlők közt, utak mentén napos parlag helyeken Közép- és Dél-Erdélyben bőven. — Deés [Fuss Trans. 574], Kolozsvár [! Landoz II. 36], Kolos, Boós Berkenyes, Ajton, Botorom és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 123], Torda, Magyarigen, Vajasd, Bilak, Borbánd, Kisfalud, Felső-Váralja, Gyulafehérvár, Haró, Marosnémeti, Vajda-Hunyad és Felek közt [!], Déva [! Téglás Tudósítv. I. 17], Nagyoklos [Csató Erd. Muz. VI. 26], Székácsvölgy [Csató Székács 271], Szászváros, Szerdahely, Szelindek, Nagycsűr, Szásznyifalu, Dolmány, Szt-Erzsébet, Bongárd, Giresau [Fuss Trans. 574], Nagyszeben [Schur ap. Andræ Bot. Zeit. XIII. 915], Talmács [Schur En. 598], Vizakna [!], Kisludas [Fuss Trans. 576 sub E. segetali], Morgonda [Baumg. I. c.], Monora, Túr, Hosszúaszó, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVIII. 101], Segesvár [Fro. Schässb. 59], Brassó [Schur En. 598].

1719. **E. falcata** L. spec. (ed. 1753) 456. — [E. falcata Baumg.* En. II. 11]. — Szántók tarlóin, sugarain, szőlők közt az egész terület mezei táján közönséges.

1719. *b.* **E. acuminata** Lam. Dict. II. (1786) 426. [E. obscura Lois. Fl. Gall. (ed. 1828) I. 339; Schur* Sertum n. 2491. — E. erythrosperma Borb. Öst. bot. Zeit. XXXV. 76, — an etiam A. Kerner]. — Szántók tarlóin az E. falcata L. és E. exigua L. társaságában. — Kolozsvár, Mészóság, Nagyszeben [! Schur En. 599], Torda [Simk. MNL. II. 152], Benedek, Hosszúaszó [!], Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIII. 915], Nagycsűr [! Fuss Bericht. 28], Felvincz-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283].

1720. **E. exigua** L. spec. (ed. 1753) 456. — [E. exigua, et E. dif-fusa Baumg.* En. II. 12, 13. — E. retusa L. spec. I. c.; Baumg. En. II. 12]. — Szántók tarlóin az egész terület mezei táján.

+ **E. Lathyris** L. spec. 457. — Colitur solum, apud nos non spontanea. — Vadon nem terem nálunk.

+ **Burus sempervirens** L. et **B. arborescens** Lam.; **Ricinus communis** L. similiter coluntur. — Hasonlóképp csak tenyésztett növényeink.

446. *Mercurialis* L. gen. n. 1125.

1721. *M. perennis* L. spec. (ed. 1753) 1035. — *M. perennis* Baumg.* En. 353. — *M. silvatica* Hoppe exs. — *M. alpina* Schur En. 600]. — Hegyvidékek sziklás árnyas erdeiben főképp a hegyi táj kezdetén az egész területen közönséges.

1722. *M. ovata* Sternb. et Hoppe in Denkschr. Regensb. bot. Ges. I. (1815) 170 tab. 4. — [*M. livida* Portenschl. ap. Baumg.* En. III. (1816) 344]. — Dombos szénamezőkön, napos füves dombok cserjés helyein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Botoromvölgy és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 123], Mészkö [Wolff MNL. I. 65], Torda hasadéka, Székelykő, Kecskekő, Bilak, Vajda-Hunyad szénamezői [!], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 271], Tűr [Barth VSV. XVIII. 102], Szelindeknél a Czakelsbergen [Schur En. 600], Bonyha, Keresd [Baumg. l. c.], Brassó [Andrae Bot. Zeit. XIII. 915].

1723. *M. annua* L. spec. (ed. 1753) 1035. — [*M. annua* Baumg.* En. I. 353]. — Parlagokon, utak szélein. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 107], Nagyszeben [Schur En. 600], Segesvár [Freyn Közlem. XIII. 123].

LXXVIII. *Cannabaceae* Endl. gen. 286.447. *Cannabis* L. gen. n. 1115.

1724. *C. sativa* L. spec. (ed. 1753) 1027. — [*C. sativa* Baumg.* En. I. 207]. — Termesztve s elvadulva az egész terület mezei táján.

448. *Humulus* L. gen. n. 1116.

1725. *H. Lupulus* L. spec. (ed. 1753) 1028. — [*H. Lupulus* Baumg.* En. I. 208]. — Gyepfűkön sövényeken, erdők szélein, berkekben, cserjés helyeken az egész terület mezei táján.

LXXIX. *Urticaceae* Endl. gen. 282.449. *Urtica* L. gen. n. 1054.

1726. *U. urens* L. spec. (ed. 1753) 984. [*U. urens* Baumg.* En. I. 97]. — Megmunkált talajon, parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

† *U. pilulifera* L. spec. 983; et *U. Dodartii* Reichb. Germ. Exc. I. 181 (non L.), — apud nos sponte non nascuntur. Vadon nálunk nem teremnek, legfeljebb egyes virágos kertekben fordulhatnak elő.

1727. *U. dioica* L. spec. (ed. 1753) 984. — [*U. dioica* Baumg.* En. I. 98]. — Utak szélein, parlagokon, erdőkben a havasalji tájig közönséges az egész területen.

† *U. Kioriensis* Rogov in Bull. Soc. Mosc. XVI. (1843) 324. — [*U. radicans* Bolla in Verh. Vereins zu Pressburg I. (1856) 6, — non *U. radicans* Sw. in Act. Holm. 1785 p. 29, cujus stirps caeterum ad genus *Pilea* pertinet. — *U. Bollae* Kanitz in Flora 1872 p. 16]. Árnyas mocsarakban. — Zood, völgyében a Mumma alján, Bullavölgye, Büdös [? Schur En. 601].

450. *Parietaria* L. gen. n. 1152.

1728. *P. erecta* M. et K. Deutschl. Fl. I. (1823) 825. — [*P. officinalis* L. spec. (ed. 1753) 1052 pro p.; Baumg.* En. I. 95. — *P. lusitanica* Janka Öst. bot. Zeit. VIII. 200.; Linn. XXX. 601, — non L. — *P. diffusa* Schur Sertum n. 2516; Schur En. 602, — non M. et K.]. — Várromoknál, szakadékokban, völgyazorosokban erdők árnyas szélein a mezei tájon. — Thuri hasadék [Landoz I. 14; II. 36], Koppándi hasadék, Torda [Ercsei Tord. 48], Tordahasadék [! Janka l. c.], Padság pataka, Székelykő és Tálmalas Torockónál, Csaklyaikő, Sárd, Vulkánhegy és Boicza az Érczhegységben, Déva várhegye [!], Malomviz [Baumg. l. c.], Pásteritze [Fuss Trans. 579], Kereszténysziget [Schur En. 602 sub *P. diffusa*], Brassó, Rozsnyó [Baumg. l. c.].

† *Morus alba* L. spec. (ed. 1753) 986. — [*M. rubra* Baumg. En. I. 102 et Auct. Trans., — non L.] frequenter colitur. — *Morus nigra* L. l. c.; *M. mauritiana* Jacq.; *M. tatarica* L. l. c.; *Ficus Carica* L.; *Celtis australis* L.: hinc inde coluntur. — Tenyésztett növényeink.

LXXX. *Ulmaceae* Mirbel Elém II. 905.

451. *Ulmus* L. gen. n. 316.

1729. *U. campestris* L. spec. (ed. 1753) 225 ex herb. ejus. — [*U. campestris* Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 27. — *U. nuda* Ehrh.; Baumg. En. I. 206. — *U. montana* With. Arr. II. (1776) 275; Smith Engl. bot. tab. 1887 (1808). — *U. major* Auct. Trans. — *U. leucosperma* Schur Sertum n. 2530, seu *U. leucocarpa* Schur En. 603. — *U. minor* Schur Verh. sieb. Ver. II. 170. — *U. suberosa* Ehrh. pro p.; Auct. Trans. — *U. tetrandra* Auct. Trans. — *U. silvestris* Landoz II. 36]. — Erdők, ligetekben vadon, s utak és házak mentén ültetve az egész területen.

1730. *U. glabra* Mill. Dict. (1768) nr. 4. — [*U. campestris* ♂ *glabra* Porc.* En. 51]. — Erdőkben és utak s házak mentén ültetve. — Kolozsvár [Simk. MNL. III. 53], Keók erdeje, Gyulafelhérvárt ültetve s a Mamuton, Bucesd, Déva, Nagycsúr [!], Rodna vidéke [Porc. En. 51], Előpatak és Szemerja közt [!].

1731. **U. pedunculata** Fong. Mem. Acad. de Paris (1782) tab. 2. — [U. effusa Willd. Flor. Berol. Prodr. (1787) 94; Baumg.* En. I. 207]. — Folyók mellékén fekvő erdőkben s berkekben. — Kolozsvárt a Szamos mentén [Freyn Közlem. XIII. 82], Torda [! Ercsei Tord. 147], Malomviz felett a Lepusnik mentén [Csató Erd. Muz. IV. 84], Segesvár [Baumg. l. c.].

† *Platanus occidentalis* L. et *P. acerifolia* W.; *Juglans regia* L. spec. (ed. 1753) 997: coluntur; posterior hinc inde subspontanea. — Tenyésztett növényeink; a *Juglans regia* L. (Diófa) azonban helyenként felvadon is előfordul. így pl. Tótfalunál a Szt-Mihálykövön, valamint Roskány hegyein.

LXXXI. *Cupuliferae* Rich. Analys. du Fruit (1808) p. 32 et 92.

452. *Fagus* L. gen. n. 1072.

1732. **F. silvatica** L. spec. (ed.* 1753) 998. — [F. silvatica Lichenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. II. 141]. — Az egész terület magasabb hegyeinek erdeiben, főkép azonban havashegységek lánczolatain, hol szakadatlan bükkös övet képez. A bükkösek általában véve 630 métertől, 1270 méter magasságig terjednek, helyenként azonban mint pl. a Parengen 1400 méter magasságig is emelkednek.

453. *Castanea* Tournef. Instit. t. 352.

1733. **C. sativa** Mill. Gard. Dict. (1768) n. 1. — [C. vesca Gärtner. de Fruct. I. (1788); Baumg.* En. II. 141. — C. vulgaris Lam. Dict. I. (1783) 708]. — Vadon vagy legalább elvadulva csak a következő helyeken: Malomviz [Csató Erd. Muz. IV. 84], Szuszény felett a Kolozsvárnál [! Heuff. ZBG. VIII. 195], Enyed mellett egész erdők [Stern. Sieb. 10], Keresd [Baumg. l. c.].

454. *Quercus* L. gen. n. 1070.

1734. **Qu. sessiliflora** Salisb. Prodr. (1796) 392. — [Qu. sessiliflora Smith Fl. Brit. III. (1804) 1026. — Qu. Robur Baumg.* II. 138, et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 996. — Qu. aurea Wierzb. in Reichb Icones XII. (1850) 8 tab. 645. — Qu. Robur β) nitens Baumg. Mant. (1846) 57, — non Qu. nitens Martens et Gal. in Bul. de Belg. X. (1843) n. 19. — Qu. sessilis Ehrh. Arb. n. 87. — Qu. decipiens Bechst. in Sylvan Jahrbuch (1814) p. 65. — Qu. sublobata Kit. in Schult. I. (1814) 619. — Qu. Tomasii et Qu. apennina Schur Verh. sieb. Ver. II. 170. — Qu. axillaris, Qu. petiolata et Qu. iberica Schur Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 18, 20. — Qu. subvelutina, Qu. polycarpa, Qu. longipetiolata et Qu. Coronensis Schur! En. 606—607. — Qu. sessiliflora d) bullata Borb. MNL. X. 135, — an etiam DC. Prodr. XVI. b. p. 8]. — Erdőket képez részint magában, részint a Qu. Roburral vegyesen, az egész terület mezei tájának dombos hegyes vidékein.

var.) **Qu. Welandii** Heuff. in Wachtel Zeitschr. I. (1850) 97. — [Qu. spicata Kit. herb. pro p. — Qu. conglomerata Schur* Verh. sieb. Ver. II. 170; Schur Sertum n. 2539, — non Pers. — Qu. condensata Schur Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 18; Schur En. 606]. — A tóalak társaságában helyenként. — Benedek és Csáklya felett a Csáklyaikő felé, Boros-Bocsárd felett a Kecskekő felé [!], Bilak [!Schur En. 606]. Nagyszeben, Bongárd, Hermány [Schur ÖBZ. VII. 18], Nagycsűr [Fuss Trans. 584], Kakasfalva, Poplaka [Schur En. 606], Fogaras vidéke [Schur VSV. II. 170].

† **Qu. Feketei** (Robur \times sessiliflora) Simk. Erd. Lap. XXVI. (1887) 31. — Eddig csak a Herkules fürdők környékéről ismeretes; de hihetőleg Erdélyben is terem. — [Adhuc solum in Thermas Herculis, in Banatu lecta sed verisimiliter etiam in Transsilvania occurrit].

1735. **Qu. Robur** L. spec. (ed. 1753) 996. — [Qu. pedunculata Ehrh. Arb. n. 77; Baumg.* En. II. 139. Qu. pedunculata var.) tricuspidata Janka Linn. XXX. 600. — Qu. pedunculata var.) microbalana, megabalana, macrobalana, brachibalana, sphærobalana, opaca, glaberrima, multilobata, globulata, densiflora, et viminalis Schur Öst. bot. Zeit. VII. p. 3. 4. — Qu. malacophylla Schur! Öst. bot. Zeit. VII. 4: X. 181. — Qu. Robur *b*) obconicifera, *c*) patellulata, *d*) pubipes, *e*) longiloba Borb. et Csató! in MNL. X. 130]. — Tölgyesekben az egész terület mezei táján.

var.) **Qu. brevipes** Heuff. in Wachtel Zeitschr. I. (1850) 99 pro var. — [Qu. pedunculata var.) pseudosessilis Schur* Öst. bot. Zeit. VII. 9. — Qu. brevipes Simk. Magy. Növ. Lap. VII. 71. — Qu. brevipes *b*) trichopoda Borb. et Csató! in MNL. X. 131]. — Tölgyesekben, hol a Qu. conferta társaságát szereti, és hatalmas terebélyes fákat alkot. — Nagy-Enyed [!Borb. et Csató! l. c.], Déva mellett a Bezsán erdőben számos fa [!], Nagyszeben [Schur En. 608], Szt-Erzsébet, Hermány, Fogaras [Schur ÖBZ. VII. 9], Töppegy Alsó-Rákosnál, Előpatak és Sepsi-Szt-György között [!].

var.) **Qu. australis** Heuff. in Wachtel Zeitschr. I. (1850) 99 pro var. — [Qu. extensa Schur* Verh. sieb. Ver. II. 1851) 174; Öst. bot. Zeit. VII. 3; Schur En. 609. — Qu. pedunculata var. longifolia Schur Öst. bot. Zeit. VII. 3, — ex ipso. — Qu. hiemalis Borb. et Csató! MNL. X. 131, — non Stev. in Bull. soc. Mosc. 1857 p. 385]. — Tölgyesekben szálontként. — Nagyszeben [Schur ÖBZ. VII. 3], Nagy-Enyed [Csató! l. c.].

1736. **Qu. pilosa** Schur* Öst. bot. Zeitsch. VII. (1857) 4; En. (1866) 610. pro var. — [Qu. Robur \times sublanuginosa Simk. — Qu. dilatata A. Kern! Öst. bot. Zeitsch. XXVI. (1876) 188, — non Lindl.; confer. etiam Simk. in MNL. VII. 69, 71. — Qu. arenaria Borb. Természet 1878 p. 322. — Qu. hiemalis *b*) microtricha Borb. et Csató! MNL. X. (1886) 131. — Qu. malacophylla var. astrotricha Borb. et Csató! l. c. 132.]. — Szálontként a Qu. Robur és Qu. lanuginosa társaságában. — Nagy-Enyed Bükkös nevű erdejében [Csató! l. c.], Bilak, Nagyszeben [Schur ÖBZ. VII. 4], Götzenberg, Nagydísnód [? Schur En. 610].

var.) ramulis et fructuum pedunculis pubescentibus: **Qu. Monorensis** (Robur \times lanuginosa) Simk. — Eddig csak Pestmegyéből Monor erdeiből ismerem, de hihetőleg Erdélyben is otthonos.

1736 *b.* **Qu. Csatói** Borb.* Magy. Növ. Lap. X. (1886) 133. — [Qu. Streimii \times subsessiliflora Simk.], Nagy-Enyeden a Bükkös nevű erdőben [Csató! ap. Borb. l. c.].

1737. **Qu. Haynaldiana** Simk.* Magy. Növ. Lap. VII. (1883) 63 cum icone. — [Qu. conferta \times sub brevipes Mili. — Qu. apennina Borb. Term. Közöny XVIII. (1886) p. 353; Borb. Erd. Lap. XXV. (1886) nr. X, — non Lamarck Encycl. I. (1783) 725, — nec DC. Fl. Fr. VI. 352, — nec Grenier et Godron Fl. France III. 117, — nec Auctorum aliorum]. — Szálonként a Qu. conferta Kit. és a Qu. brevipes (Heuff.) társaságában, melyek között a közép-fajt, mégpedig a Confertához közelebb állót mutatja be. — Eddig csak Déva mellett a Bezsán nevű erdőben figyelték meg [Simk. l. c.; Fekete exs. !], hol több alakját gyűjtöttem. nevezetesen egy olyat, mely a tipustól meztelenebb levelei és szélesebb kupacspikkelyei által különbözik. — [Stirps haec, — adhuc Transsilvaniae endemica — et certe inter Qu. confertam et Qu. brevipedem hybrida cum Qu. apennina Lam confunderi nequit, nam Qu. apennina Lam., ex speciminibus gallicis, descriptionum Auctorum optime respondentibus, ad varietatem Qu. lanuginosae Lam. pedunculatam pertinet. Tales varietates etiam apud nos occurrunt, et nostram Qu. pendulinam Kit. demonstrant].

† *Qu. Heuffelii* (Robur \times subconferta) Simk. l. c.; porro *Qu. Tabajdiana* (conferta \times supersessiliflora) Simk. Erd. Lap. XXV. (1886) 568; nec non *Qu. Tufae* (conferta \times subsessiliflora) Simk. l. c. pag. — certe etiam in Transsilvania nascuntur, ibidemque inquirendae. — E három korecsfaj kétségtelenül Erdélyben is terem s ezért kutatni kell ott utánok. *Qu. Tabajdianát* ép most kaptam Déváról Fekete úrtól.

1738. **Qu. conferta** Kit. in Schult Östr. Fl. I. (1814) 619. — [Qu. Farnetto Tenore Cat. Hort. Neapol. (anno 1819). — Qu. Esculus Lerchenf.* ap. Schur Öst. bot. Zeit. VII. 20, et Auct. Trans., — non L. — Qu. hungarica Hubeny apud Wierzbicki in Flora XXV. (1842) 268. solum nomen, — ex ipso. — (Qu. Esculus var.) velutina Griseb. Iter. (1852) p. 353.]. — Délnyugati Erdély meleg égálju hegyein, így a Maros legdélibb szakasza s az abból kiágazó Hátszegi völgy mentén részint tiszta állandékú részint kevert erdőket alkot. — Branyicska, Maros-Sólymos [! Janka Közlem. XII. 176], Maros-Némethi, Háró, Arany, Déva, Kozlyahegy, s innen Vajda-Hunyadig [!], Hátszeg [Lerchenf. l. c.].

1739. **Qu. lanuginosa** Lam. Encycl. I. (1783) 709 pro var. Qu. Roburis: Thuill. Par. I. (1798) 502. — Qu. pubescens. Willd. spec. IV. (1805) 450; Baumg.* En. II. 139. — Qu. Tommasinii Borb. MNL. X. 135, — non Kotschy ined. ap. Visiani Fl. Dalm. suppl. (1872) 45. — Qu. crispata Stev., — vel saltem Auct. Trans. — Qu. erythrolepis Borb. MNL. X. 135. — Qu. lanuginosa var.) acutiloba Borb. et var.) undabunda Borb. et Csató in MNL. X. 135.]. — Főképp Déli-Erdély meleg hegyvidékein a mezei tájon. — Körösbánya (Kern. ÖBZ. XXVI. 230),

Kolozsvár [Landoz I. 14], Bilak [! Schur ÖBZ. VII. 19], Borberek, Kecskő, Csombord [Csató ! l. c.], Gyulafehérvár hegyei [! Cserni Gyulaf. 16], Dobra, Roskány, Haró [!], Déva és Vajda-Hunyad hegyei [bőven! Baumg. l. c.], Vajda-Hunyadtól Govasdiáig bőven [!], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 26], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 271], Nagyszeben [Schur ÖBZ. VII. 19], Riomfalva [Fuss Trans. 583], Segesvár [Fro. Schässb. 60], Brassó [Schur En. 607], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283], Öcsém [Schur VSV. X. 178].

var.) **Qu. Budensis** Borb. Természet 1878 p. 322; Simk. Magy. Növ. Lap. VII. 71. — A tőalaktól csupán meztelenedő hajtásaival különbözik. — Mészköhegyek tölgyeseiben, így Dévánál, s innen a Vajda-Hunyadig és Govasdiáig húzódó hegyhátakon [!].

var.), fructibus in pedunculo 2—3 pollicari spicatis: **Qu. apennina** Lam. Encycl. I. (1783) 725. — [Qu. pendulina Kit. ! in Schult. Fl. Aust. I. (1814) 620. — Qu. Budayana Haberle in Hueff. ! ap. Wacht. Zeitschr. (1850) I. 98. — Qu. Tommasinii Kotschy Ined. ap. Visiani Fl. Dalm. Suppl. (1872) 45, — ex diagnosi.]. — Déva mellett a Bezsán erdőben; a hol ugyanazon jól megjegyzett fán, 1882 szeptember havában oly terméseket gyűjtöttem, melyek 6—7 centim. hosszú csumán ültek; ellenben 1883 okt. havában már csak csupa csumátlan terméseket találtam rajta

1740. **Qu. Streimii** (pubescens \times sessiliflora) Heuff. ! in Wachtel Zeitschr. I. (1850) 97; Simk. Magy. Növ. Lap. VII. 71. — [Qu. lanuginosa \times sub sessiliflora Mihi]. — A hol a Qu. lanuginosa és Qu. sessiliflora elegyesen fordul elő, ott majd mindig e korcsfajuk is föllelhető. — Dévánál a Bezsán erdőben; Vajda-Hunyadnál a Kaprucza hegyen elég bőven; Govasdiánál a Kazányos hegyen [!].

var.) ramulis et petiolis glabrescentibus: **Qu. Tiszae** Simk. et Fekete in Erd. Lap. XXVI. (1887) 39. — Dévánál a Bezsánerdőben; Govasdiánál a Kazányos hegy verőfényes lejtőin [!].

1740. b. **Qu. Bedői** Simk. et Fekete in Erd. Lap. XXVI. (1887) 38. — A praecedente differt: foliorum margine leviter sinuato, obtusissime lobulato, nec non fructuum pedunculo 4—42 millim. longo. — Az előbbtitől aprón öblözött és apró karélyu levelei, valamint csumás terméseivel különbözik, melyek csumája néha 42 millim. hosszú. Hajtásai majd meztelenedők, majd sűrűn pelyhesek. Terem Dévánál a Bezsánhegy csúcsán [Fekete exs. !] és Vajda-Hunyadnál a Kaprucza hegyen [!].

1741. **Qu. Kernerii** Simk. Magy. Növ. Lap. VII. (1883) 69, 70. — [Qu. sessiliflora \times sublanuginosa Mihi. — Qu. glabrescens A. Kerner Öst. bot. Zeitschr. XXVI. (1876) 230, — non Benth. pl. Hartw. (1839—57) p. 55 et 348. — Conferendum etiam Simk. l. c.]. — A Qu. sessiliflorák és Qu. lanuginosa társaságában, napos hegyoldalakon. Dévánál a Bezsán erdőben, valamint Vajda-Hunyad mellett a Kaprucza hegyen zárlonként [!].

var.) ramulis hornotinis glabriusculis: Qu. Streimii ξ) *pseudoconferta* Freyn! [Qu. tridactyla Borb. Term. Közöny XVIII. (1886) p. 353. — Qu. pubescens ξ) *glabrata* Heuff. ! in Wacht. Zeitschr. I.

(1850) 98, — non Qu. Ilex c) *glabrata* Guss. Fl. Sic. Syn. II. (1844) 603. — Qu. pallida Heuff. Öst. bot. Zeitschr. VIII. (1858) 28, — non Blume Bijdragen (1825—6) p. 524. — Qu. pallida Neilr.* Nachtr. zu Maly 77; Schur En. 608]. — Napos dombok tölgyes erdeiben. — Dobra, Déva [! Schur En. 608]: így különösen a Rócsi hegyen Dévánál és a Kapruczán Vajda-Hunyadnál.

1742. **Qu. Austriaca** Willd. spec. IV. (1805) 454. — [Qu. Cerris Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. II. 140, et Auct. Trans., — non L. spec. (1753) 997, quis stirpem suam genuinam in Hispania solum indicat]. — Hegyvidékek erdeiben, főképp délnyugati Erdélyben bőven. — Mohaj a Mezőségen [Janka Linn. XXX. 601], Kolozsvár [Schur ÖBZ. VII. 22], Kis-Fenes, Szt-László, Oláh-Rákos, Oláh- és Magyar-Léta, Toroczkó [Ercsei Tord. 160], Kecsekő [Schur VSV. X. 66], Csáklyaikő [Fuss Trans. 584], Bilak [Schur ÖBZ. VII. 22], Nagy-Enyed, Szabaderdő, Borberek [Csató MNL. X. 135], Körösbánya, Karacs és Vácza trahitjain [Kern. OBZ. XXVI. 187], a Maros hegymellékein mindkét felől Zámától Piskiig, s e vonaltól északra Nagyág és Boiczágig, délnek pedig Dévától Dobráig, Roskányig, Vajda-Hunyad és Govasdiág s Hátszegig [!], Batiz, Bujtos [Fro. Karp. 130], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 584], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 271], Kisludas [Lerchenf. l. c.], Segesvár [rara: Fro. Schässb. 60], Brassó [Schur ÖBZ. VII. 22].

455. *Corylus* L. gen. n. 1074.

1743. **C. Avellana** L. spec. (ed. 1753) 998. — [C. avellana Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 28; Baumg. En. II. 143. — C. Avellana (?) glandulosa Schuttlw.]. — Erdőkben, cserjésekben, gyepűkön az egész terület mezei táján közönséges.

†. *C. tubulosa* Willd. spec. IV. 470: et *C. Colurna* L. spec. 999, — coluntur solum. — Csupán tenyésztve fordulnak elő Erdélyben.

456. *Carpinus* L. gen. n. 1073.

1744. **C. Betulus** L. spec. (ed. 1753) 998. — [C. Betulus Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 27; Baumg. En. II. 142. — C. subcordifolia Schur En. 611. — C. duinensis Schur Sertum n. 2554; Schur En. 611. — nec alior]. — Lombos erdőkben az egész területen a mezei tájtól a hegyi tájig.

var.) **C. edentulus** Kit. in Roch. Ban. (1828) 26. — [C. Carpinizza Host. Aust. II. (1831) 626; Schur* Verh. sieb. Ver. II. 170. — C. intermedia Wierzb. ap. Reichb. Icones XII. (1850) f. 1297]. — A tőalak-
kal vegyest az egész területen. sőt helyenként pl. a Kozolya hegyen Dévánál bővebben mint a tőalak. [Cum typo in tota ditione].

+ *Ostrya carpinifolia* Scop. colitur solum raro. — Csupán nagyobb díszkertekben.

LXXXII. *Betulaceae* Barthl. Ord. Nat. 99.457. *Betula* L. gen. n. 1052.

1745. **B. verrucosa** Ehrh. Beitr. VI. (1791) 98. — [*B. alba* L. spec. (ed. 1753) 982 pro p.; Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 100 et Auct. Trans. — *Betula pendula* Roth Germ. I. 405; II. 476; Schkuhr Hand. III. tab. 288. — *B. aurea* Borkh. Forstb. I. 498. — *B. oycowiensis* Bess. Prim. Fl. Galic. II. 289, — non Reichb. Icones XII. f. 1281, teste Regel *Betul.* 19. — *B. transsilvanica* Schur ap. C. Fuss Verh. sieb. Ver. II. 174; Schur En. 613. — *B. turfosa* Schur Sertum n. 2556; Schur En. 613]. — Minden magasabb hegyvidéken főképp havasaink szikár agyagos előhegyein közönséges.

1746. **B. pubescens** Ehrh. Beitr. VI. (1791) 98. — [*B. odorata* Bechst.; Eresei Tord.* 117. — *Alnus carpatica* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 282]. — Hegyvidékek erdeiben és lápjai körül. — Kolozsvárt a Bükkön Szelistye felé [Landoz II. 37], Tordai Erdőhat és Déda [Eresei Tard. 117], Nagyszében [Schur ap. Fuss Alt. Arch. III. 256], Poplaka [Fuss Bericht 17], Árpásfalu lápján [Schur ap. C. Fuss VSV. II. 174], Kisdísznád völgyében a Götzenberg alján [Schur En. 614], Kézdi-Vásárhely [Schur ÖBZ. VIII. 282], a Büdös lápjain! [Schur ÖBZ. VIII. 290; VSV. X. 193, 199], Borszék [Salzer VSV. VII. 52], Hajta, Ilva-mare, Cosna [Pore. En. 52].

1746. **b. B. Carpatica** Willd. spec. IV. (1805) 464. — [*B. verrucosa* \times *subpubescens* M.]. — Telivér szülői közt a Kukojszáson [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169].

1746. **c. B. Pseudocarpatica** (*pubescens* \times *subverrucosa*) Simk. — Differt a *B. Carpatica*, cui habitu similis. — ramulis hornotinis puberulis, nec non amentorum squamis pilosioribus. — A Büdös barlangjánál [!].

1747. **B. humilis** Schrank Bair. Flora I. (1789) 421. — [*B. intermedia* Schur* Sertum n. 2558. — non Koch Syn. — *B. fruticosa* Auct. Europ., — non Pallas Reise III. (1776) 758. — *B. nana* Salzer Verh. sieb. Ver. VII. 53]. — Hegyvidékek lápjain. — Árpásfalu lápján [Schur ap. C. Fuss VSV. II. 174], Büdös lápjai, Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 291, 293], Borszék lápján [! Andrae Bot. Zeit. XI. 414; Salzer l. c.].

458. *Alnus* Tournef. Inst. t. 359.

1748. **A. glutinosa** L. spec. (ed. 1753) 983 pro var. α) *Betulae* Alni. — [*Alnus glutinosa* Baumg.* En. I. 101]. — Hegyvidékek patakainál, folyók mentén, ligetekben, nedves erdőkben, az egész terület mezei táján.

1749. **A. incana** L. spec. (ed. 1753) 983 pro var. β) *Betulae* Alni. — [*A. incana* Baumg.* En. I. 101]. — Magasabb hegyvidékek patakainál az egész területen, s a folyókkal lejön alantabb vidékekre is. —

Vlegyásza hegység már Csucsától kezdve [!], Kolozsvár [Landoz II. 37], Torda [Ercsei Tord. 44], Szt-Mihályfalva, Mészkö, s innen az Aranyos és mellék patakai mentén a Muntyle-mareig s a Biharhavasokig, Verespatak, Zám, Déva [!], Retyezát-hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 85], Pareng hegység [! Fuss Trans. 599], Czibinhegység, [Fuss Trans. 599], Kerczesora üveghutája [Fro. VSV. VII. 123], Árpás pataka [! Schur VSV. III. 89], Fogaras hegysége, a Bárczaság patakai és folyóinál, Háromszék és Csikszék, Alsó-Rákos, Udvarhelyszék [! Baumg. l. c.], Rodna hegyvidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

— var.) **glabrescens** Simk.* Term. Füz. V. (1881) 48. — [A. hybrida Schur* Verh. sieb. Ver. II. 169. — non A. Br. — A. pubescens Auct. Trans., — non Tausch]. — Magasabb hegyvidékek patakainál az *Alnus incana* társaságában. — Vidra mellett a Biharhegységben [Simk. Term. Füz. V. 48], Verespatak [!], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 89], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 169].

1750. **A. viridis** Chaix ap. Vill. Dauph. III. (1789) 789 sub *Betula*. — [Betula ovata Schrank Baier. Fl. I. (1789) 419. — *Alnus incana* ?] Baumg.* En. I. 101 ex locis natalibus. — *Alnobetula viridis* Schur Sertum n. 2563. — *Alnobetula viridis* var. *acutifolia* Schur ap. C. Fuss Verh. sieb. Ver. II. 173]. — Összes havasainkon, főképp a déli havas hegylánczolatán, hol a *Pinus Pumilió*-t helyettesíti helyenként és törpe csepőtöket alkot: így Árpás havasain és a Keresztényhavasán [!]. — Kolozsvár [? Landoz II. 37].

LXXXIII. *Salicaceae* Rich. Elém. de Bot. IV. 560.

459. *Salix* L. gen. n. 1098.

+ 1751. **S. pentandra** L. spec. (ed. 1753) 1016. — [*S. pentandra* Baumg.* En. I. 44 ex descriptione]. — Hegyvidékek folyóinak partján. — Kolozsvár [Landoz I. 37], Segesvár [Fro. Schässb. 60], Felső-Torja, Kokojszás [Schur ÖBZ. VIII. 284, 290], Tusnád [Schur VSV. X. 181], Borszék [Schur VSV. 155], Szászrégen, Dragojásze [Fuss Trans. 586], Cosna [Pore. En. 51], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

1752. **S. fragilis** L. spec. (ed. 1753) 1017. — [*S. fragilis* Lichenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 44. — *S. decipiens* Hoffm. Hist. Salic. II. tab. 31; Baumg. En. I. 45. — *S. Meyeriana* Schur Sertum n. 2599. — non Rostkov apud Willd. — *S. cuspidata* Andræ Bot. Zeit. XIV. 15 et Auct. Trans., — non Schultz. — *S. Russeliana* Sm. Brit. III. 1045. — ex Koch Dendr. II. a. 514]. — Folyók partján, gyepekön, utakon az egész terület mezei táján közönséges.

1753. **S. rubens** Schrank Bayer. Fl. I. (1789) 226. — [*S. fragilis* alba Wimm. Denkschr. schles. Ges. f. vaterl. Kultur 1853 p. 156; Schur* En. 616. — *S. chlorocarpa* Schur En. 616. — *S. fragilis* Russeliana, et *S. alba* Russeliana Pore. En. 52. — *S. excelsior* et *S. palustris* Host.]. — Városok és falvaknál, füzésekben. — Kolozsvár,

Déva [!], Nagyszeben, Talmács [Schur En. 616], Naszód [Porc. En. 52], Udvarhely, [Gönczi exs. !].

1754. *S. alba* L. spec. (ed. 1753) 1021. — [S. alba Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 50. — S. vitellina L. spec. (1753) 1016; Lerchenf. l. c.; Baumg. I. 43. — S. cœrulea Sm. Engl. bot. tab. 2431]. — Városoknál, falvaknál, folyók mentén fűzesekben az egész terület mezei táján közönséges.

1755. *S. alopecuroides* Tausch. Ind. Pl. Hort. Canal. (1821). — [S. speciosa Host. Sal. (1828) tab. 17. — S. subtriandra (amygdalina \times fragilis) Kern. Öst. bot. Zeit. XIV. (1864) 10. — S. triandra \times fragilis Wimm. Flora I. (1848) 333; Schur* En. 617. — S. fragili-amygdalina Porc. Naseud. 61]. — Folyók partján fűzesekben. — Nagyszeben, Kereszténysziget. Kistorony, Giresau, Talmács [Schur En. 617], Naszód [Porc. En. 52].

1756. *S. undulata* Ehrh. Beitr. VI. (1791) 101. — [S. triandra alba Wimm. Fl. v. Schles. 208; Schur* En. 617]. — Folyók mentén s ártereiken a berkekben. — A Maros mentén Zámától Piskitig bőven, és a Sztrigy mentén Piskitől Váraljáig [!], Talmács [Schur En. 617].

1757. *S. triandra* L. spec. (ed. 1753) 1016 n. 2. — [Salix foliis elliptico-lanceolatis . . . Gmelin Sib. I. tab. 34, fig. 31. — icon hæc a Linnæo l. c. citata, omnino nostram exhibet stirpem. — S. triandra Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 43. — S. amygdalis L. spec. 1016 n. 6; Baumg. En. I. 44. — S. Hoppeana Willd. spec. IV. 654. — S. semperflorens Host. Sal. tab. 5. — S. radicans Schur Sertum n. 2594. — S. serotina Schur En. 617]. — Folyók mentén s azok árterein a berkek fő alkotó része az egész terület mezei táján.

† *S. mollissima* Ehrh. Beitr. VI. (1791) 101. — [S. hippophaëfolia Schur En. 617. — non Thuill. Fl. Par. (1799) 514]. — Zám [Schur En. 617], Büdös lájpa [Schur* ÖBZ. VIII. 290], Naszód [Porc. En. 52].

† *S. daphnoides* Vill. Prosp. 51; Nym.* Syll. 343. — Verestoronyszorosánál [Schur En. 618].

1758. *S. purpurea* L. spec. (ed. 1753) 1017 n. 10. — [S. purpurea Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26. — S. monandra Hoffm.: Baumg. En. I. 43. — S. Helix L. spec. 1017 n. 11; Baumg. En. I. 45. — S. Lambertiana Sm. Fl. Brit. III. 1039, 1041. — S. mirabilis Host. Salic. tab. 46]. — Folyók s patakok mentén és azok árterein az egész terület mezei táján bőven, sőt a hegyvidékekbe is benyomúl, így pl. a Bihar-hegység völgyeibe!

1759. *S. rubra* Huds. Fl. Angl. (1762) 423. — [S. rubra Herzog* Bistr. 42. — S. purpureo \times viminalis Wimm. Grab. Silez. III. 367. — S. mollissima Wahlenb. Carp. (1814) 317 ex C. Koch Dendr. II. 531]. — Folyók partján. — Talmács, Vestény [Schur En. 618], Besztercze [Herzog l. c.], Mititei és Makód közt a Szamos mentén [Porc. En. 52].

1760. *S. viminalis* L. spec. (ed. 1753) 1021. — [S. viminalis Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 49]. — Folyók mentén vadon és ültetve a vasutak töltései mentén. — Kolozsvár [! Landoz II. 37], az Aranyos mentén Tordánál és Gyéresnél [! Freyn Közlem. XIII. 82], továbbá Mészkö, Szt.-Mihályfalva, Egerbegy és

Aranyos-Lónánál, a Mezőségen Mező-Csán mellett [!]. Gyulafehérvár, Borbánd [! Cserni Gyulaf. 17], Oláh-Bretteye [Csató Erd. Muz. VI. 26], Székácsvölgy [Csató Székács 271], Nagyszeben [Reissenb. VSV. V. 114], Talmács, Porcesed, Alsó-Sebes, Giresau, Volkány, Tohán [Fuss Trans. 589], Balázsfalva és Mikeszásza közt a Kis-Küküllő mellékén [Barth VSV. XVIII. 102], Segesvár [Fro. Schässb. 60], Alsó-Rákostól Földvárig az Olt folyónál [Freyn Közlem. XIII. 82], Büdös [Schur VSV. X. 199], Besztercze [Herzog Bistr. 42], Ó-Rodna, Naszód, Makód [Porc. En. 52], Mititei [Porc. Naseud. 60].

+ *S. stipularis* Smith Engl. Bot. XVII. (1803) tab. 1214. — Zood völgyében, és Árpás falu felett [Schur* En. 619].

+ *S. Elaeagnos* Scop. Fl. Carn. II. (ed. 1772) 257. — [S. incana Schrank Bayer. Fl. I. (1789) 230; Kotschy* Zool. bot. Ges. III. 139. — *S. affinis* Schur Öst. bot. Zeit. XIII. 80 ex ipso in Schur En. 619. — *S. riparia* Willd. spec. IV. (1805) 698]. Kolozsvár [Landoz II. 37], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20], Talmács, Szt-Domokos [Schur En. 619], Zajzon forráspataka [Kotschy. l. c.].

+ *S. Seringeana* Gaud. Helv. (1830) 251. — [S. incana \times caprea Wimm. Schles. Ges. (1853) 159. — *S. holosericea* Schur* Sertum n. 2584, — non Willd. ex Schur En. 619. — *S. salviaefolia* Landoz ? II. 37, — non Link.]. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Fogaras hegysége alatt [? Schur En. 619].

1761. *S. cinerea* L. spec. (ed. 1753) 1021. — [S. cinerea Lichenf.* ap. Ziegler de re Sylv. 26; Baumg. En. I. 47. — *S. limosa* et *S. acuminata* Baumg.! En. I. 47, 48 et Auct. Trans. — *S. aquatica* Smith Brit. 1065]. — Nedves réteken folyók s patakok mentén az egész terület mezei táján a hegyi tájig közönséges.

1762. *S. Reichardtii* A. Kern. Zool. bot. Ges. X. (1860) 249. — [S. Caprea \times cinerea Wimm. Flora 1849. I. 43; Porc.* En. 52]. — Patakok mentén hegyvidékeken. — Ó-Rodna, Feldra [Porc. l. c.].

1763. *S. Silesiaca* Willd. spec. IV. (1805) 660. — [S. depressa Baumg.* En. I. 49 et Auct. Trans., — non L. — *S. nigricans* Herzog Bistr. 42; Landoz II. 37; Schur En. 621; Porc. En. 52. — non Sm. — *S. livida*, cinerascens et villosissima Schur Sertum n. 2574]. — Hegyvidékek völgyei mentén, erdős kaszálói szélén. — Dragánvölgye, Gyiság a Vlegyásza hegységben, Padság hegyei a Skericáig [!], Kolozsvár [Landoz l. c.], Fenesnél a Zergekövön [Csató exs. !], Vidra és Szerkiora hegyvidéke [! Kern. ÖBZ. XXVI. 333], Götzenberg, Keresztesora hegysége [Schur En. 621], Árpáshegyvidéke [! Schur VSV. III. 89, 92], Keresztényhavas [!], Tömösszorosa [Schur VSV. X. 210], Pojána-Meruluj, Zajzonvölgy [! Schur En. 620], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 284], Kukojszás [! Baumg. l. c.], Borszék [Schur VSV. X. 155], Ünökő [Schur VSV. X. 141], s egyáltalán Rodna hegysége [! Porc. En. 52], Besztercze [Herzog l. c.], Kőhavas, Teszla, Csukás [!].

1764. *S. fagifolia* W. et K. in Willd. spec. IV. (1805) 704. — [S. fagifolia Porc.* En. 52. — *S. Caprea \times *silesiaca* Wimm.; Porc. Naseud. 60]. — Magasabb hegyvidékek bükkös és fenyves erdeinek szélén a hegyi és havasalji tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben, a*

Kukurbeta oldalsó ágain a Biharhegységben [!], Rodna havasaljain [Pore. En. 52], Teles [Pore. Naseud. 60].

1765. **S. Siegerti** Anders. in DC. Prodr. XVI. b. (1868) 313. — [S. Pontederana Schleich. ? Cat. An. 1809; Schur* En. 619; Auct. plur. — S. silesiaca-purpurea Wimm. Sal. Europ. 167]. — Hegyvidékek völgyeiben. — Kisdisznód völgye a Götzenberg felé, Árpás patakának völgye [Schur l. c.].

1766. **S. appendiculata** Vill. Dauph. III. (1789) 175. — [S. grandifolia Ser. Saul. de la Suisse (1815) 20; Schur* Sertum n. 2579]. — Erdők szélein a havasalji tájon. — Lepusnik völgye a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 85], Csorste, Picsoru-Popi a Lajta-völgyben [Fuss Trans. 591], Árpás havasai [Schur VSV. III. 89], Fogaras havasai [Schur En. 621], Királykő [!], Ünökő [Schur VSV. X. 141].

1767. **S. Caprea** L. z) spec. (ed. 1753) 1020. — [S. Caprea Lichenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 49]. — Hegyvidékek patakainál s erdeinek szélén az egész terület mezei táján.

1768. **S. aurita** L. spec. (ed. 1753) 1019. — [S. aurita Landoz* I. 14]. — Hegyvidékek nedves erdős helyein. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Bilak, Nagyszeben, Brassó [Schur En. 620], Porkitzken Rinsadulujnál [Fuss Trans. 591], Kukojszás a Büdösön [Schur ÖBZ. VIII. 290], Rodna vidéke [Pore. Naseud. 60].

1769. **S. multinervis** Döll. Fl. Bad. II. (1859) 516. — [S. Intescens Kerner Zool. bot. Ges. X. (1860) 253. — S. aurito-cinerea Wimm. Schles. Ges. 1847 p. 125; Pore.* Naseud. 60]. — Nedves helyeken Feldra mellett [Pore. l. c.].

1770. **S. hastata** L. spec. (ed. 1753) 1017. — [S. arbuscula Baumg.* En. I. 45 et Auct. Trans. ! — non L. spec. 1018. — S. arbuscula ?) dubia Pore. ! En. 52. — S. phylicifolia Schur Sertum n. 2573; Schur En. 620. — S. glabra Schur Sertum n. 2575; Schur En. 621, — non Scop. — S. Lapponum Schur Verh. sieb. Ver. III. 89. et Auct. Trans. non L. — S. heterophylla Schur Verh. sieb. Ver. X. 141, — non Host. — S. denudata Schur Verh. sieb. Ver. II. 169, — non Tausch. — S. ovata Nym. Syll. 345 quoad stirpem transsilvanicam]. — Havasok sziklás füves gerincein. — Kolozsvár [? Landoz I. 14], Retyezát [? Schur En. sub S. phylicifolia], Szurul [Baumg. l. c.], Csorste [Fuss Trans. 593 sub S. arbusc.], Árpás havasai [! Schur. VSV. III. 89 sub S. Lapponum], Tunszu a Lajta völgyben [Fro. VSV. VII. 130 sub S. Lapponum], Fogaras havasai [Schur En. 621 sub S. arbuscula], Keresztényhegység [Fuss l. c.], Bucsees!, Kólhavas, Rodna havasai [! Baumg. l. c.].

1771. **S. incubacea** L. spec. (ed. 1753) 1020 n. 22. — [S. incubacea Baumg.* En. I. 48. — S. angustifolia Wulff. in Jacq. Collect. III. (1789) 48. — S. repens Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 290; Verh. sieb. Ver. X. 162, 192; Schur En. 621. — S. ambigua Fuss Trans. 592, — non Ehrh.]. — Kissé nedves hegyi kaszálókon s réteken. — Tranyis felett a Vlegyásza hegységben bőven [!], Malomszeg és Bánffy-Hunyád közt [Freyn Közlem. XIII. 82], Nagyszeben, Resinár, Poplaka, Orlath, Brassó [Schur En. 621], Nagydisznód [Fuss. Trans. sub

S. ambigua, Ujegyház, Segesvár, Fejéregyháza [Baumg. l. c.], Marosforrás pataka [Schur VSV. X. 162], Büdös lápja [Schur ÖBZ. VIII. 290], Borszék [Andræ Bot. Zeit. XIV. 51], Rodna [Schur VSV. X. 127].

1771/b. ***S. rosmarinifolia*** L. spec. (ed. 1753) 1020 n. 25. — [*S. rosmarinifolia* Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 48.]. — Lápos réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [Janka ÖBZ. IV. 189], Nagycsűr. Nagyszeben, Zood, Vestény [Fuss Trans. 593], Veres-torony szorosa felé az Olt folyónál [Baumg. l. c. Árpás hegysége [Schur VSV. III. 89], Alsó-Rákos, Oláhfaln [Baumg. l. c.], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 290], Marosforrás pataka [Schur VSV. X. 162], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Belbor [Salzer Reiseb. 217], Cosna [Porc. En. 52].

1772. ***S. arenaria*** L. spec. (ed. 1753) 1019. — [*S. limosa* Baumg.* En. I. 47 ex citatione *S. arenariae* L. et ex descript.]. — Folyók mentén főnyes réteken. — Talmács, Giresau, [Schur En. 621], a Maros és Hortobágy mentén [Baumg. l. c.].

1773. ***S. Jacquini*** Host. Syn. (1797) 529. — [*S. Jacquini* Willd. spec. IV. (1805) 692. — *S. Myrsinites* Baumg.* En. I. 45 et Auct. Trans., — non L. — *S. fusca* Jacq.; Baumg. En. I. 47, non L.]. — Nedves árnyas réteken a havasi és havasli tájon. — Bullató, Árpás havasainak tavaival [Schur En. 622], Bucsecs, Rodna havasai [! Baumg. l. c.].

1774. ***S. reticulata*** L. spec. (ed. 1753) 1018. — [*S. reticulata* Baumg.* En. I. 46]. — Havasok sziklás füves helyein. — Szurul, Folte [Baumg. l. c.], Csorste, Fundu-bulli [Fuss VSV. XV. 106], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Ucsa-mare [Baumg. ap. Fuss VSV. XV. 106, Fogaras havasain a Gaure-de-Lotri felé, Commando la Schmidt, Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. En. I. 46], Királykő [Schur En. 622], Keresztényhavas [!], Ünőkő [Andræ Bot. Zeit. XIV. 51], Koronyis [Schur VSV. X. 149], Csukás [!].

1775. ***S. retusa*** L. syst. (ed. X. 1759) 1287. — [*S. retusa* Baumg.* En. I. 45. — *S. Kitaibeliana* Willd. spec. IV. (1805) 683. — *S. serpyllifolia* Scop. Carn. II. (1772) 255, tab. 61. — *S. retusa* β) serrulata Roch. Ban. f. 80. — *S. ovata* Czetz Erd. Muz. VI. 20, — non Sev.]. — Havasok köves törmelékes tetőin és lejtőin. — Fundu-Bulli [Fuss Trans. 595], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Cordon la Smidt, Fogaras havasai, Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 65], Keresztényhavas [!], Rodna havasai [! Schur En. 623], Csukás [!].

1776. ***S. herbacea*** L. spec. (ed. 1753) 1018. — *S. herbacea* Baumg.* En. I. 46. — *S. nivalis* Schur Sertum n. 2566]. — Havasok köves füves gerincein. — Reteyzát havasok [! Hazsl. Közlem. X. 26], Parengavasok [Simk. Közlem. XV. 599], Negoj [Schur En. 623], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 89], Dregus havasai [Fuss Trans. 595], Fogaras havasai így Bráza kőszirtén és V. Mosiulacze, Bucsecs!, Kőhavas, Piroška [Baumg. l. c.], Ünőkő [Schur VSV. X. 150, ubi fal-e ex alpe Koron enumeratur: vide Porc. Naseud. 59].

+ *S. Babylonica* L. spec. 1017 frequenter; *S. acutifolia* Willd. spec. IV. (1805) 668 raro plantatur. — Az első gyakran, a másodikat ritka helyt tenyésztik.

460. *Populus* L. gen. n. 1123.

1777. *P. alba* L. spec. (ed. 1753) 1034. — [*P. alba* Lerchenf.* ap. Ziegler de re Sylv. 26; Baumg. En. I. 348]. — Folyók mentén, berkekben, nedves erdőkben; ültetik is városok és falvak mentén. — Kolozsvár [Landoz I. 14], Szamosfalva, Apabida, Torda, Gyéres [Freyn Közlem. XIII. 82], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 17], az egész Maros és Kükküllő mellékein [! Lerchenf. l. c.], Dédács, Szelindek, Giresau, Héviz [Fuss Trans. 596], Brassó [Lurtz VSV. V. 146], Besztercze [Herzog Bistr. 42], Mititei [Pore. En. 52], Kőfarka [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

1778. *P. canescens* Ait. Hort. Kew. III. (1789) 405 pro var. *P. albæ*. — [*P. canescens* Smith. Fl. Brit. III. (1804) 1080; Baumg.* En. I. 348. — *P. hybrida* Reichb.; Schur En. 623]. — Nedves erdőkben, folyók mentén; gyakran ültetik is. — Kolozsvár [! Landoz I. 14], Nagyszeben [Schur En. 624], Giresau [! Fuss Trans. 596], Segesvár Baumg. l. c.], Naszód [Pore. En. 52].

1779. *P. tremula* L. spec. (ed. 1753) 1034. — [*P. tremula* Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 348. — *P. pseudotremula* Schur En. 624]. — Hegyvidékek erdeiben és cserjés helyein az egész terület mezei és hegyi táján; gyakran ültetik is.

1780. *P. nigra* L. spec. (ed. 1753) 1034. — [*P. nigra* Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. I. 349. — *P. repanda* Baumg. l. c.]. — Ligetekben, erdők szélein és ültetvényekben az egész terület mezei táján.

† *P. italica* Mönch. Weissenst. 79 (1785). — [*P. pyramidalis* Rozier (1790). — *P. pannonica* Kit. in Bess. En. 38, solum nomen; seu *P. croatica* W. et K. ap. Bess. Flora 1832 Beibl. 2 p. 14] frequenter; *P. monilifera* Ait.; *P. candicans* Ait. [*P. canadensis* Mönch]; et *P. balsamifera* L. raro plantantur. — Ültetvényekben. .

*B) Monocotylodoneæ. — Egyszikűek.*LXXXIV. *Orchidaceæ* L. Philos. Bot. 1751 p. 27.461. *Orchis* L. gen. n. 1009.

1781. *O. purpurea* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 334. — [*O. fusca* Jacq. Fl. Austr. IV. (1776) tab. 307; Baumg.* En. III. 162. — *O. moravica* Jacq. et *O. hybrida* Schur En. 638]. — Erdős, cserjés dombok tisztásain. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Gyulafehérvár [Haynald herb.], Szt-Erzsébet, Szászujfalu, Rothberg [Fuss Trans. 618], Nagycsűr, Szelindek [Schur En. 638], Kisekemező [Barth VSV. XVII. 45], Segesvár, Kóhalom [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Deés, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 37].

1782. **O. militaris** L. \propto spec. (ed. 1753) 941. — [O. militaris Baumg.* En. III. 162]. — Hegyvidékek erdeinek tisztásain, kaszálóin hegyi tájig. — Malomszeg, Kolos [Freyn Közlem. XIII. 79], Kolozsvár [! Baumg. I. c.], Várfalva az Aranyosnál [Haynald herb. !], Nagyenyed, Csákyaiókó, Kecskékó, Mészókó [Wolff MNL. I. 65]. Bilak, Déva [!]. Mamuthegy Gyulafehérvárnál [Cserni Gyulaf. 16], Klopotivai és Malomvizi völgyek a Retezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 85], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 26], Szászváros, Szerdahely, Nagycsűr, Szászfalu, Rothberg, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 618], Szelindek [Schur En. 638], Baromlaka, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 44], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 7], Berethalom [Fuss Trans. 618], Ujgyháza, Segesvár, Nagybun, Köhalom, Brassó, Lövete [Baumg. I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Bodza szorosa [Haynald herb. !], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 54].

1783. **O. tridentata** Scop. Fl. Carn. II. (1772) 190. — O. variegata All. Fl. Ped. II. (1785) 147; Baumg.* En. III. 161]. — Hegyvidékek kaszálóin. — Kolozsvár [Baumg. I. c.], Gyulafehérvár [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 27], Szerdahely [Fuss Alt. Arch. II. 389], Szászváros, Feredőgyógy, Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Rimfalva [Fuss Trans. 618], Baromlaka, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 44], Segesvár, Zoltán, Köhalom [Baumg. I. c.], Királykő [!], Brassó [Schur En. 639], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 23].

1784. **O. ustulata** L. spec. (ed. 1753) 941. — [O. ustulata Baumg.* En. III. 161]. — Hegyvidékek kaszálóin. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Bánvabükki völgy [!], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 79], Szt-Mihályfalva [Wolff MNL. I. 65], Csákyaiókó, Tótfalu [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 16], Vidra a Biharhegységben, Boicza az Érczhegységben, Zám [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 27], Koneza [Csató Székács 272], Szászváros, Feredőgyógy, Nagycsűr, Nagyszeben, Kisdisznód, Zoód, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 618], Kisekemező [Barth VSV. XVII. 45], Ujgyháza, Segesvár, Köhalom, Brassó, Lövete, Oláhfalva, Besztercze [Baumg. I. c.], Szászrégen, Zäpling [Fuss I. c.], Rodna vidéke [Porc. En. 54], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

1785. **O. coriophora** L. spec. (ed. 1753) 940. — [O. coriophora Baumg.* En. III. 159]. — Kissé nedves kaszálókon. — Kolozsvár [Baumg. I. c.], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 79], Szt-Mihályfalva [Wolff MNL. I. 66], Piatra-Strucu Vidránál, Zám, Vajda-Hunyad, Telek [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 27], Koneza [Csató Székács 272], Feredőgyógy, Nagycsűr, Nagyszeben, Kisdisznód, Prehodistye a Verestoronyszorosnál, Giresau, Szakadát [Fuss Trans. 619], Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Marpod, Ujgyháza, Morgonda, Segesvár, Nagybun, Radót, Köhalom, Alsó-Rákos, Brassó [Baumg. I. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 619], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Garesinvölgy [!].

1786. **O. globosa** L. syst. ed. X. (1759) 1242. — [O. globosa Baumg.* En. III. 158. — Nigritella globosa Reichb. Germ. Exc. 121. — O. sphaerica MB. Taur. Cauc. III. (1819) 579]. — Hegyvidékek ka-

szálóin a havasalji tájig. — Retyitzel [Bielz VSV. III. 175], Kolozsvár [! Landoz I. 15], Trányis a Vlegyásza hegységben bőven [!]. Rogozsely [Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Csáklyaikő [bőven! Barth VSV. XIX. 144], Vidra hegvein a Piatra-Strucu felett *Arnica montanával* és a Bihar felé bőven [!], Ordenkusa völgye [! Kern. ÖBZ. XXVII. 163], Vulkán hegy [!], Abrudbánya. Verespatak [! Fuss Trans. 619], Zajkányi és Seréli havasok a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 85], Pareng hegység [!]. Valye-Dobri, Resinár, Pliä-e, Nagyszeben Fuss Trans. 619], Szt-Erzsébet, Talmács, Kerzesora és Árpáshegysége [Schur En. 639], Butyán [Fuss Trans. 619], Kisekemező, Nagyekemező Barth VSV. XVII. 45], Segesvár. Lövete [Baumg. l. c.], Keresztényhegység Brassónál [! Fuss Trans. 619], Oláhfalú, Vasláb [Haynald herb. !], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Gárcsinvölgy, Zajzonvölgy [!].

1787. **O. Morio** L. spec. (ed. 1753) 940. — [O. Morio Baumg.* En. III. 159]. — Hegyvidékek kaszálóin. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Csucsá, Malomszeg, Kolos [Freyh Közlem. XIII. 79], Mészkö [Wolff MNL. I. 66], Mezőség [Janka Linn. XXX. 608], Bilak, Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 16], Haró, Vajda-Hunyad szénamezői [!], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 27], Szászváros, Szerdahely, Kereszténysziget, Nagycsűr, Szásznifalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 619], Resinár. Árpás havasai. Brassó [Schur En. 640], Kisekemező, Nagyekemező. Baromlaka, Szászivánfalva [bőven: Barth VSV. XVII. 45], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 62], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 619], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna vidéke [Porc. En. 54], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Udvarhely [Gönczi exs. !].

1788. **O. pallens** L. Mant. II. (1771) 292. — [O. pallens Baumg.* En. III. 162]. — Hegyvidékek kaszálóin. — Kolozsvár [Landoz II. 37], Brassó [Schur En. 640], Lövete, Hargitta [Baumg. l. c.].

1789. **O. speciosa** Host. Fl. Aust. II. (1831) 527. — [O. mascula Baumg.* En. III. 160 et Auct. Trans., — non L.]. — Hegyvidékek erdeinek szélén és tisztásain a havasalji tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Gyulafehérvár. Bilak [Cserni Gyulaf. 16], Csáklyaikő, Zám, Déva [!], Retyezát hegység völgyei Malomv. felett [Csató Erd. Muz. IV. 85], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 27], Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Götzenberg Nagydisznód, Prehodistve a Verestornyszorosnál [Fuss Trans. 620], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Királykö [Kotschy ZBG. III. 64], Brassó [Schur En. 640], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna hegysége [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Bedellő [Csató exs. !], Udvarhely [Gönczi exs. !], Gárcsinvölgy, Zajzonvölgy [!].

1790. **O. elegans** Henff. in Flora 1835 I. p. 250. — [O. palustris Baumg.* En. III. 160 et Auct. Trans., — non Jacq. — O. laxiflora, et O. Tabernæmontani Auct. Trans., — nec aliorum. — O. rubra Lichenf, Icones f. 58! et ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 95]. — Nedves réteken folyók s patakok mellékein. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 79], Keresztesi mocsarak Tordánál [Wolff MNL. I. 66], Nagyenyed [Fuss Trans. 621], Zám,

Alsó-Vidránál a Kis-Aranyos völgyében [!], Kalán [Csató Erd. Muz. VI. 27], Koneza, Szászsebes [Csató Székács 272], Drassó [Csató ap. Borbás in Centralblatt 1882 n. 50], Váralja és Kovrágy közt [!], Vajda-Hunyad, Szilvás, Vizakna, Vestény [Fuss Trans. 621], Nagyszeben, Nagycsűr, Szászuifalu. Giresau [Fuss Bericht 16], Nagyselyk, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Monora [Barth! Arch. 116], Segesvár [Fro. Schässb. 62], Agyagfalva [Fro. VSV. VIII. 102], Oláhfalú, Szászrégen [! Fuss Trans. 621], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 55], Gáncs Czetz Erd. Muz. VI. 18].

1791. **O. sambucina** L. Fl. Suec. (1755) 312. — [O. sambucina Baumg.* En. III. 164. — O. incarnata Willd. spec. IV. (1805) 30; Baumg. En. III. 165; Fuss Trans. 621; Barth Arch. XV. 116, — non L. — O. salina Fro. Verh. sieb. Ver. VIII. 102. — non Turcz. — O. purpurea (Koch. var.), non Huds.]. — Hegyvidékek rétein s erdeinek tisztásain, kaszálóin. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Felek [!], Bányabükki nyiresek [Wolff MNL. I. 66], Csákyaiokó, Déva [!], Uriki havas a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 85], Hátszeg, Lunkány [Csató Erd. Muz. VI. 27], Runk [Fuss Trans. 621], Szerdahelyt az Albai erdőben [Csató Székács 272], Présbe, Mumba [Schur En. 641], Götzenberg [! Baumg. I. c.], Nagycsűr, Nagyszeben, Nagydísznód, Giresau, Felső-Sebes, Pojána-nyamczuluj, Plaju-czeri, Kerczesorai üveg-huta, Keresztényhegység [Fuss! Trans. 621], Rozsnyó [Baumg. I. c.], Brassó [Schur En. 641], Agyagfalva [Fro. I. c.], Oláhfalú [Barth! herb.], Medgyes Hosszúaszó [Barth! Arch. XV. 116], Rodna vidéke [Porc. En. 55], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

+ *O. papilionacea* L. — Brassó [Schur En. 640].

1792. **O. maculata** L. spec. (ed. 1753) 942. — [O. maculata Baumg.* En. III. 165. — O. transsilvanica Schur! Sertum n. 2699; Schur En. 643]. — Magasabb hegyvidékek kaszálóin és rétein az egész területen közönséges.

1792 b. **O. saccifera** Brogn. in Bory Exped. de Morée (1832) 259; icon in Atlas zu Bory Morée tab. XXX. f. 1. — [O. lancibracteata C. Koch Linn. XXII. (1849) 284. — O. tetragona Heuff. in Flora 1833 I. p. 363. — O. comosa et O. obtusifolia Schur* Sertum n. 2699]. — Főképp Dél-Erdély magasabb hegyvidékeinek erdei tisztásain s patakai mentén a havasalji tájig. — Vlegyásza [? Borb. Bot. Monatschr. I. 67], Retyezát hegység völgyei Malomvíz felett [! Borb. I. c.], Nagyszeben, Kisdísznód [! Fuss Trans. 622], Götzenberg, Guraró hegyei [Ormay exs. !], Szt-Erzsébet, Nagycsűr, Kerczesora és Árpás hegysége [Schur En. 643], Királykő [! Borb. I. c.], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 18; Porc. En. 55], Keresztényhavas, Garcsinvölgy, Büdös [!].

1793. **O. ambigua** (incarnata \times maculata) A. Kern. Zool. bot. Ges. XV. (1865) 205 tab. II.

var.) **Claudiopolitana** Simk. — Plura hujus specimina vidi inter O. incarnatam, et O. maculatæ varietatem *alpinam* Schur nascentia, sexque illorum exemplaria in herbario asservo. — Omnia foliis anguste lanceolatis sunt instructa, et folium supremum lineare basin spicæ attingit; quibus notis nostra ab Orchide ambigua A. Kern. divergit. Certe

media inter *O. incarnatam* et *O. maculatam* nostram, distinguiturque ab *O. maculata*: bracteis latis sanguineis, flores superantibus, iis *O. incarnatæ* similibus, porro caule subfistuloso, et foliis erectis anguste lanceolatis linearibusve; invicem ab *O. incarnata*: caule, solidiore, spica laxa et floribus evidenter majoribus, illis *O. maculatæ* similibus. — Habitat in pratis fertilibus vallis «Malomvölgy» ad Claudiopolin. — Kolozsvár mellett a Malomvölgyben [!].

1794. ***O. cordigera*** Fries Nov. Mant. II. (1843) 103. — [*O. angustifolia* Fuss* in Baumg. Mant. 78; Fuss Alt. Arch. III. 255. — non Reichb. — *O. latifolia* Schur Verh. sieb. Ver. X. 141; Kerner ÖBZ. XXVII. 199, et Auct. Trans., — quoad stirpem alpinam et subalpinam. — *O. rivularis* Heuff.; sen *O. latifolia* var, Rocheli Griseb. Iter (1852) n. 286. — *O. cruenta* Rech. Ban. (1828) 34 tab. 1, — non O. F. Müll. et Retz. — *O. majalis* Hazsl. Közlem. X. 27, — non Reichb. — *O. foliosa* Schur En. 642]. — Havas hegységek forrásos nedves rétein a havasi és havasalji tájon — honnan leszáll a hegyi tájra is. — Dragánvölgye és Tranyis a Vlegyásza hegységben, Padság patakának felsőbb részein, Alsó-Vidrától a Csepilör völgyig [!], La-zsok nyereg s innen Nyegráig [Kern. 1. c.], Aries, és a Bihar havas alatt [!], Retyezát havasok a Zenoga tó körül [! Csató Erd. Muz. IV. 85], Pareng [Fuss Trans. 623], Tomnatik [Fuss in Baumg. Mant. 78], Resinár havasai [Griseb. 1. c.], Frumósza [Schur En. 642], Guraró havasai, Avrisel, Domna-völgye [Fuss Trans. 623], Árpás havasai [Schur VSV. III. 92], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő [Kotschy ZBG. III. 63], Bucsecs [Fuss Trans. 623], Ünökő [Schur VSV. X. 141], s egyáltalán Rodna havasain [Porc. En. 55], Töröcsvár [!], Keresztényhegység [Römer exs. !].

1795. ***O. incarnata*** L. Fl. suec. (1755) 312. — [*O. latifolia* Baumg.* En. III. 163; et Auct. Trans. quoad stirpem regionum inferiorum. — *O. Traunsteineri* Schur En. 641, ex descriptione et Auct. Trans. — non Saut. — *O. angustifolia* Landoz II. 37, — vix Reichb. — *O. hamatodes* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 131. — *O. ochroleuca* Schur En. 641]. — Hegyvidékek patakainál, forrásos nedves kaszálón. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Bányabükki völgy [!], Keresztes és Szt-Mihályfalva [Wolff MNL. I. 66], Déva, Váralja és Kovrágy közt a Strigy mellékén [!], Drassó [Csató Székács 272], Nagyszeben, Nagycsűr, Vestény [Fuss Trans. 622 sub *O. latifolia*], Frumósza, Götzenberg, Présbe, Fogaras, Brassó [Schur En. 641], Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Ujegyháza, Segesvár, Fejéregyháza, Kőhalom, Büdös a Szt-Annató felé [Baumg. 1. c.], Udvarhely, Szászrégen [Fuss Trans. 622], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna hegyvidéke [Porc. En. 55], Gánes [Czetzy Erd. Muz. VI. 18], Honigberg vizenyős rétein [Römer exs. !].

462. *Anacamptis* Rich. Orch. Adn. 19, 25.

1796. ***A. pyramidalis*** L. spec. (ed. 1753) 940 sub Orchide. — [*O. pyramidalis* L. Baumg.* En. III. 158]. — Napos füves dombokon és kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Egerbegyi és

Gerendi függő [Wolff MNL. I. 66], Bilak, Mamuthegy Gyulafehérvárt [Cserni Gyulaf. 16], Feredőgyógy [! Unver. ap. Fuss VSV. XIII. 144], Kisludas, Nagydisznód [Fuss Alt. Arch. II. 389], Nagyesűr [Fuss Trans. 624], Szelindek, Talmács [Schur En. 644], Baromlaka, Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Segesvár, Nagybun, Kőhálom, Brassó, Lövete, Hargitta [Baumg. I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 624].

463. *Gymnadenia* R. Br. Hort. Kew. V. 191.

1797. **G. conopsea** L. spec. (ed. 1753) 942 sub Orchide. — [Orchis conopsea L. Baumg.* En. III. 166. — Orchis Ornithis Jacq. Fl. Austr. II. tab. 138. — G. comigera Reichb. Germ. Exc. 121. — G. ornithia Schur Verh. sieb. Ver. II. 644. — G. transilvanica Schur En. 644. — Serapias rubra Cserni Gyulaf 16. — nec alior]. — Hegyvidékek kaszálóin, erdei tisztásain a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen.

1798. **G. odoratissima** L. var.) *Carpatica* Simk. — A typo L. omnibus in partibus major, spicaque ampliore et densiore differt. — [Orchis odoratissima Baumg.* En. III. 166]. — Hegyvidékek dombos kaszálóin gyéren. — Hidegszamos [Landoz I. 15], Kolozsvár, Marpod, Ujgyháza, Kőhálom [Baumg. I. c.], Nagyesűr, Rothberg, Szt-Erzsébet [! Fuss Trans. 624], Talmács [Schur En. 644], Baromlaka, Kisekemező, Nagyekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Segesvár [Fro. Schässb. 62], Szászrégen [Fuss Trans. 624], Nagyenyed [Csató exs. !].

1792. **G. albida** L. spec. (ed. 1753) 944 sub Satyrio. — [Orchis albida Scop.; Baumg.* En. III. 168. — Habenaria albida R. Br. — Leucorchis albida E. Meyer. — Peristylus albidus Lindl. — Gymnadenia Frivaldszkiana Schur Sertum n. 2703; Heuff. ! Zool. bot. Ges. VIII. 203; Borb. Közlem. XV. 362; Simk. Közlem. XV. 601, — non Hampe in Griseb. Rum. II. 363. — G. densiflora Schur En. 645. — G. lucida Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22; Verh. sieb. Ver. X. 177]. — Havasaink köves legelőin. — Piatra-arsza a Vlegvászsa hegységben [Baumg. I. c.], Muntyle-mare [Freyh Közlem. XIII. 79], Biharhavasok gerincei s lejtői [! Kern. ÖBZ. XXVII. 201], Retyezát havasok [! Hazsl. Közlem. X. 27], Pareng-havasok [!], Czibinhavasok, Szurul, Domnavölgye [Fuss! Trans. 624], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő [! Fuss Trans. 624], Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 138], Keresztényhavas, Kőhavas [! Schur En. 644], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Lövete, Hargitta, Rodna havasai [Baumg. I. c.], Csukás [!].

464. *Himantoglossum* Spreng, Syst. III 694.

1799. **H. hircinum** L. spec. (ed. 1753) 944 sub Satyrio. — [Orchis hircina Baumg.* En. III. 163. — H. cuprinum Schur ap. C. Fuss Verh. sieb. Ver. II. 197, — etiam Spr.]. — Hegyvidékek napos füves lejtőin. — Hermány [Pfarrer Roth ap. Fuss VSV. II. 197], Segesvár, Keresd [Baumg. I. c.].

† *Aceras anthropophora* R. Br. — Toroczko sziklatakai [? Pávai Öst. bot. Zeit. XII. 213].

465. *Coeloglossum* Hartm. Handb. (ed. 1820) 329.

1800. **C. viride** L. spec. (ed. 1753) 944 sub Satyrio. — [*Orchis viridis* Schwartz; Baumg.* En. III. 167. — *Habenaria viridis* R. Br. Hort. Kew. V. 192. — *Peristylus viridis* Lindl. Orch. Gen. 299. — *C. alpinum* Schur Verh. sieb. Ver. II. 169; Schur Sertum n. 2706. *C. purpureum* Schur Sertum n. 2706; Schur En. 646 — *Gymnadenia viridis* var. *bracteata* Reichb.]. — Összes havasaink hegyi és havasalji kaszálóin, továbbá: Kolozsvár [Jandoz I. 15], Kolos, Boós [Freyh Közlem. XIII. 80]. Bilak [!], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 27], Segesvár, Nagybun, Kóhalom. Brassó, Lövete, Hargitta [Baumg. I. c.].

466. *Platanthera* Rich. Orch. Adn. p. 20; 26.

1801. **P. bifolia** L. spec. (ed. 1753) 939 sub. Orchide. — [*Orchis bifolia* L.; Baumg.* En. III. 157. — *O. bifolia* (♀) *brachyglossa* Wallr. Sched. 486 — *P. chlorantha* et *P. montana* Auct. Trans., — non Cusator, nec Reichb. — *P. Schuriana* Fuss! Verh. sieb. Ver. XIX. 206. — seu *P. bifolia a*) *obtusifolia* Schur En. 646, est forma minor montana, perigonii phyllis virentibus, latioribus obtusioribusque, sed in forma vulgare transiens]. — Erdőkben s hegyi kaszálókon az egész terület mezei és hegyi táján.

467. *Nigritella* Rich. Orch. Adn. p. 19; 26.

1802. **N. nigra** L. spec. (ed. 1753) 944 sub Satyrio. — [*Orchis nigra* Scop.; Baumg.* En. III. 167. — *Nigritella angustifolia* Rich. I. c. 34. — *N. suaveolens* Schur En. 647, — non Koch]. — Havasok és havasalak nedves rétein. — Bucsecs, Keresztény hegység [Baumg. I. c.], Királykő, Kőhavas! [Fuss Trans. 626], Gárcsinvölgy [!].

468. *Ophrys* L. gen. n. 1011.

1803. **O. myodes** L. spec. (ed. 1753) 948 pro var. *O. insectifera*. — [*Arachnites musciflora* Hoffm.; Baumg.* En. III. 169]. — Napos dombok kaszálóin. — Nagyenyed, Bilak [Baumg. I. c.].

1804. **O. aranifera** Huds. Fl. Angl. (ed. 1778) II. 392. — [*Arachnites fuciflora* Baumg.* En. III. 170, — ex citatione E. B. t. 65. — [*O. Arachnites* Auct. Trans., — non Murr.]. — Szikár kaszálókon. — Kolozsvár, Nagyenyed, Gyulafehérvár, Abrudbánya, Dobra, Déva [Baumg. I. c.], Orath és Guraró közt, Brassó [Schur En. 647]. Magyaró [Nagy ap. Ercei Tord. 25].

† *O. apifera* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 340. — Poplaka [Schur En. 647].

469. *Chamorchis* Rich. Orch. Adn. p. 20 ; 27.

1804. **Ch. alpina** L. spec. (ed. 1753) 948 sub *Ophryde*. — [*Arachnites alpina* Hoffm. ; Baumg.* En. III. 627]. — Havasok füves szakadékos lejtőin. — Királykö [!], Bucesecs, Teszla [! Baumg. l. c.].

470. *Herminium* R. Br. Hort. Kew. V. 191.

1805. **H. Monorchis** L. spec. (ed. 1753) 947 sub *Ophryde*. — [*Arachnites Monorchis* Hoffm. ; Baumg.* En. III. 168]. — Hegyvidékek kaszálóin a havasalji tájig. — Trányis a Vlegvászsa hegyesoportban [!], Kolozsvárt a Feleken s a Malomvölgyben [! Landoz I. 15], Padság felett a Skericzán [Freyn Közlem. XIII. 80], Aranyos völgye Vidránál [!], Verespatak [Janka Közlem. XII. 175], Bussoraluj völgye a Retyezát hegységben [Simk. Közlem. XV. 601], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Talmács, Brassó [Schur En. 647], Guraró és Resinár havasaljai, Götzenberg, Présbe, Nagyesűr, Szászujfalu, Szt-Erzsébet [! Fuss Trans. 627], Keresd, Lövete, Oláhfalva, Hargitta [Baumg. l. c.], Rodna vidéke [Reckert ap. Schur VSV. X. 128 ; Czetz Erd. Muz. VI. 16].

471. *Epipogium* Gmel. Fl. Sib. I. 11.

1807. **E. aphyllum** Sw. Summa Veg. Scand. (1814) 32. — [*Limodorum aphyllum* Baumg.* En. III. (1816) 178. — *E. Gmelini* Rich. Orch. Adn. (1817) 36]. — Arnyas nedves sűrű erdőkben. — Hévíz mellett a Nagy-Barabos tetején [Baumg. l. c.], Lövete [Baumg. herb. ! et ap. Fuss Trans. 627], Kőhavas [Schur En. 048], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 24], Kolozsvárt a Felsőbükkön [Landoz II. 37].

472. *Limodorum* Tourn. Inst. t. 250.

1808. **L. abortivum** L. spec. (ed. 1753) 943 sub *Orchide*. — [*L. abortivum* Fro.* Schässb. 63]. — Erdők szélein a mezei tájon. — Ségsvár [Fro. l. c.], Brassó, Borszék [? Schur En. 648].

473. *Cephalanthera* Rich. Orch. Adn. p. 21 ; 29.

1809. **C. alba** Crantz Stirp. (ed. 1769) 460 sub *Epipactide*. — [*Serapias grandiflora* Scop. Fl. Carn. II. (1772) 203. — non L. Syst. ed. XII. (1767) 594. — *Epipactis pallida* Swartz in Vet. Acad. Holm. 1800 p. 232. — *E. pallens* Willd. spec. IV. (1805) 85 ; Baumg.* En. III. 173. — *E. ochroleuca* Baumg. En. III. (1816) 174. — *Cephalan-*

thera pallens Rich. Orch. Adn. (1817) 38]. — Hegyi erdőkben s azok tisztásain. — Valkó [Baumg. l. c.], Kolozsvár [Landoz I. 15]. Decze-
bal hegy Dévánál [!], Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 45],
Nagyszeben [Schur En. 648], Szászujfalu, Talmács, Giresau, Brassó
[Fuss Alt. Arch. II. 389, Trans. 628], Kőhavas, Teszla, Segesvár
[Baumg. l. c.], Ócsém [Schur ÖBZ. VIII. 24], Besztercze [Herzog
Bistr. 44], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 628], Gáncs [Czetz
Erd. Muz. VI. 14], Udvarhely [Gönczi exs. !].

1810. **C. angustifolia** Crantz Stirp. (1769) 460 pro var. *Epipactis*
dis albae. — [*Epipactis ensifolia* Schmidt in Meyer Physik Anfs. 1791
p. 251; Baumg.* En. III. 174. — *Serapias Xiphophyllum* Ehrh. in
L. Fil. Suppl. (1781) 404. — *C. ensifolia* Rich. Orch. Adn. (1817) 38].
— Hegyi erdőkben s azok tisztásain. — Kolozsvár [Landoz I. 15],
Zám [!], Runk [Unver. ap. Funss VSV. XIV. 194], Nagysűr, Szász-
ujfalu, Götzenberg, Giresau [Fuss VSV. XIV. 194], Nagyszeben [Fuss
Trans. 628], Segesvár [Fro. Schässb. 63]. [Persány [Sigerus ap. Fuss
VSV. XIV. 194], Brassó [Schur En. 648], Borszék [Salzer Reiseb. 81],
Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna vidéke [Porc. En. 55], Gáncs
[Czetz Erd. Muz. VI. 12].

1811. **C. rubra** L. Syst. (ed. XII. 1767) 594 sub *Serapiade*. —
[*Epipactis rubra* All. Pedem. II. 153; Baumg.* En. III. 175. — *Dory-
cheile rubra* Reichb.]. — Hegyvidékek erdeiben s azok tisztásain. —
Kolozsvár [! Landoz I. 15], Csegez, Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI.
48], Vidra hegyein a Biharhegységben [!]. Ponorics [Csató Erd. Muz.
VI. 27], Segesvár [Fro. Schässb. 63], Buceacs [Kotschy ZBG. III. 138],
Porumbák előhavasai, Brassó, Kőhavas, Magyar-Hermány, Udvarhely,
Ócsém [Fuss Trans. 628], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Vasas Szt.
Iván [Nagy ap. Eresei Tord. 26], Görgény vidékén a Magurán, Borszék
[Walz MNL. III. 70], Rodna [Schur VSV. X. 128, — sed. Porc. ibi-
dem non vidis], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 12], Zajzonvölgy [!].

474. **Epipactes** Rich. Orch. Adn. p. 21; 29.

1812. **E. latifolia** L. spec. (ed. 1753) 949 pro var. α) sub *Serapias*
Helleborine. — [*Serapias Helleborine* L. l. c. pro p.; Benkő* Trans.
116. — *Epipactis latifolia* All.; Baumg. En. III. 172. — *E. viridiflora*
et *E. purpurata* Schur Sertum n. 2724; 2725; Schur En. 649; Henff.!
Zool. bot. Ges. VIII. 205. — *E. violacea* Bor.; Porc. Magy. Növ. Lap.
IX. 131]. — Szálas erdőkben, szőlők és gyümölcsösök közt. — Kolozs-
vár [Landoz I. 15], Tilalmas Torockónál [!], Igenpataka [Haynald
herb. !], Szerkisora hegyein [! Kerner ÖBZ. XXVII. 202] Vidra hegyei
és Vulkán a Biharhegységben, Zám [!], Sebesel, Kakasfalva, Szászujfalu,
Nagydisznód, Talmács [Fuss Trans. 628], Nagyszeben, Bráza kőszirte
alatt [Schur En. 649], Giresau, Segesvár [Baumg. l. c.], Kisekemező,
Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Királykő [!], Brassó [Schur VSV. X.
205], Büdös! [Schur En. 649], Lövete, Oláhfalva, Hargitta [Baumg.
l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna vidéke [Schur VSV. X. 127;
Porc. En. 55], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Kőhavas, Csomád [!].

1813. **E. rubiginosa** Crantz Stirp. (ed. 1769) pro var. α) *Epipactis Helleborine*. — [E. *atrorubens* Schult. Öst. Fl. (ed. 1814) 58 : Baumg.* En. III. 172]. — Meszes hegyek sziklás füves helyein a mezei tájtól a hegyi tájig. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben [Baumg. l. c.], Kolozsvár [Landoz I. 17], Torda [Schur En. 649], Székelykő és Tilalmas Torockónál [!], Keeskekő [Baumg. l. c.], Skericza Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 80], Vidra és Szkerisora hegyei a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XXVII. 202], Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Runk, Mittács [Fuss Trans. 629], Brassó [! Schur En. 649], Bárczaság előnavasai, Lövete, Hargitta [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna hegyvidéke [Baumg. l. c.], Borszék [Walz MNL. III. 70].

1814. **E. microphylla** Ehrh. Beitr. VI. (1791) 42 sub *Serapiade*. — [E. *microphylla* Kovács* in Sternh. Sieb. 16. — E. *intermedia* Schur Sertum n. 2726]. — Köves hegyi erdőkben. — Kolozsvár [Kovács l. c.], Tibor Gyulafehérvárnál, Goyasdia Vajda-Hunyadnál [!], Kerczesora havasai [Schur En. 649], Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

1815. **E. palustris** L. spec. (ed. 1753) 950 pro var. *Serapiadis Helleborine*. — [E. *palustris* Crantz ; Baumg.* En. III. 173]. — Vizeses lápos réteken. — Trányis a Vlegyásza hegységben [!], Székelyó [Borb. ÖBZ. XXXV. 76], Kolozsvár [Baumg. l. c.], Bányabükki völgy, Zah [Ercsei Tord. 26], Vidra és Szkerisora völgyeiben a Biharhegységben, Váralja és Kovrágy közt [!], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 27], Szászváros, Nagycsűr, Nagyszeben, Vestény, Giresau [Fuss Trans. 629], Vizakna [Schur En. 650], Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Árpásfalu felett [! Andrae Bot. Zeit. XIII. 66], Morgonda, Segesvár, Köhalom, Brassó, Lövete [Baumg. l. c.], Borszék [Andrae l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 44], Rodna vidéke [Schur VSV. X. 128], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

475. *Listera* R. Br. Hort. Kew. V. 201.

1816. **L. ovata** L. spec. (ed. 1753) 946 sub *Ophryde*. — [*Epipactis ovata* Crantz ; Baumg.* En. III. 176]. — Árnyas hegyi erdőkben, erdei kaszálók, cserjés nedves helyeken. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységbe [!], Kolozsvár [Landoz I. 15], Bányabükki völgy [!], Torda és Keresztes [Wolff MNL. I. 66], Padság hegyei, Bilakhegy Borbánd és Vajasd felett, Piatra-Strucu Vidránál és Ordenkusa Skerisoránál bőven [!], Szkerisóra jégbarlangja táján [! Kern. ÖBZ. XXVII. 204], Szászváros, Szerdahely, Nagycsűr, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Götzenberg, Talmács, Giresau, Freck [Fuss Trans. 629], Medgyes [Salzer VSV. VII. 92], Nagyselyk, Baromlaka, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 45], Segesvár [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 650], Vasas-Szt-Iván [Nagy ap. Ercsei Tord. 25], Rodna vidéke [Pore. En. 55], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 17], Hétfalu hegyvidéke [!].

1817. **L. cordata** L. spec. (ed. 1753) 946 sub *Ophryde*. — [*Epi-*

pactis cordata All.; Baumg.* En. III. 176]. — Hegyvidékek s havas-aljak nedves mohos erdeiben. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Présbe, Bucsecs [Fuss Trans. 630], Szt-Annató a Büdösön, Hargitta Baumg. l. c.].

476. *Neottia* Rich. Orch. Adn. p. 20; 29.

1818. **N. Nidus-avis** L. spec. (ed. 1753) 945 sub *Ophryde*. — [Epipactis *Nidus-avis* Crantz; Baumg.* En. III. 175]. — Lombos erdőkben s ligetekben az egész területen.

477. *Goodyera* R. Br. Hort. Kew. V. 197.

1819. **G. repens** L. spec. (ed. 1753) 945 sub *Satyrio*. — [*Neottia repens* Sw.; Baumg.* En. III. 171]. — Hegyi és havasalji erdők árnyas, mohos helyein. — Vidra felett a Piatra-Strucu hegyen [! Kern. ÖBZ. XXVII. 204], Szkerisóránál az Ordenkusa völgye mentén bőven [!], Talmács [Fuss Trans. 630], Szt-Annató felé a Büdösön, Lapadna és Rotunda havasok Rodnánál [Baumg. l. c.], Borszék [Wolff exs. !].

478. *Spiranthes* Rich. Orch. Adn. p. 20; 27.

1820. **S. spiralis** L., ♀ spec. (ed. 1753) 945 sub *Ophryde*. — [*Neottia spiralis* Sw.; Baumg.* En. III. 170. — *Spiranthes autumnalis* Rich. l. c. (1817) 37]. — Hegyi erdők szélein és kaszálóin. — Losád, Mogura, Présbe [Fuss Trans. 630], Árpáshegysége [Schur En. 650]. Pojána-Nyamezlj [Fuss VSV. XX. 165], Keresztényhegység, Bucsecs, Almás [Baumg. l. c.].

479. *Corallorrhiza* Hall. Hist. Stirp. Helv. II. 159.

1821. **C. innata** R. Br. Hort. Kew. V. (1813) 509. — [*Cymbidium Corallorrhiza* Sw.; Baumg.* En. III. 178]. — Hegyi és havasalji erdőkben mohok közt, vén fák töveinél. — Fenyvesekben a Bihar havas alatt [!], Présbe, Tomnatik, Bucsecs [Fuss Trans. 631], Fogaras és Brassó havasaljai [Baumg. l. c.], Büdös [Schur En. 650], Borszék [Walz MNL. III. 71], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

480. *Sturmia* Reichb. Iconogr. IV. 39.

1822. **S. Loeselii** L. spec. (ed. 1753) 947 sub *Ophryde*. — [*Malaxis Loeselii* Sw.; Baumg. En. III. 177. — *Ophrys paludosa* Fl. Dan. t. 877, — *sen Malaxis paludosa* Kovács in Sternh. Sieb. 16; Schur ÖBZ. VIII. 291, — *non* Sw.]. — Lápos patakos réteken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Malomvölgyben [! Wolff ap. Schur VSV. X. 107],

Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mellékén [!], Vizakna, Nagycsűr [Fuss! Trans. 631], Árpás falu lápján [Schur En. 651], Büdös a Szt-Annató felé [Baumg. l. c.], Ó-Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 21].

481. *Malaxis* Sw. in. Vet. Acad. Holm. 1800 p. 233.

1823. **M. monophyllos** L. spec. (ed. 1753) 947 sub *Ophryde*. — [M. monophyllos Sw.: Baumg.* En. III. 177]. — Árnyas, mohos he-
lyeken a hegyi és havasalji tájon. — Bedellő hegy Toroczkonál [Baumg. l. c.]. Vidra felett a Piatra-Strucunál [! Kern. ÖBZ. XXVII. 204], Götzenberg, Resinár előhavasai [Fuss Trans. 631], Kukojszás a Büdösön [Schur ÖBZ. VIII. 291].

482. *Cypripedium* L. gen. n. 1015.

1824. **C. Calceolus** L. spec. (ed. 1753) 951. — [C. Calceolus Baumg.* En. III. 179]. — Sziklás hegyek árnyas erdős vagy cserjés helyein. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Mésző [Wolff MNL. I. 66], Csákyaikő [Pávai ap. Fuss Trans. 683], Piatra-Strucu Vidránál [! Kern. ÖBZ. XXVII. 204]. Ordenkusa Szkerisoránál a Biharhegységben [!], Nagyszeben, Kisdísznód [Schur En. 651]. Nagycsűr, Szász-njfalu, Holczmány [Fuss Trans. 631]. Berethalom [Salzer Reiseb. 19], Árbegen, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 45], Segesvár, Nagybun, Szt-Erzsébet, Vurpod, Kóhalom, Alsó-Rákos, Hévíz [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 651], Szászrégen [Ercsei Tord. 36], Beszterce [Herzog Bistr. 44], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

LXXXV. *Hydrocharitaceae* DC. Fl. Franc. III. 265.

483. *Stratiotes* L. gen; n. 687.

1825. **S. aloides** L. spec. (ed. 1753) 535. — [S. aloides Baumg.* En. II. 144]. — Állandó mocsarakban. — Deés, Giresau [Fuss Trans. 607], Dobrá, Szászváros [Baumg. l. c.], Bongárd, Skoré [Schur En. 629], Kóhalom [Baumg. herb. ! ap. Fuss Trans. 607]. Telek, Kézdi-Szt-Iván [Baumg. En. II. 144].

484. *Hydrocharis* L. gen. n. 1126.

1826. **H. Morsus-ranae** L. spec. (ed. 1753) 1036. — [H. Morsus-ranae Baumg.* En. I. 355]. — Állandó mocsarakban és vízárkokban. — Tövis, Szászváros, Nagyszeben, Giresau, Freck, Ujegyháza [Fuss Trans. 607], Kóhalom [Baumg. ! l. c.], Brassó [Schur En. 629], Maros-Oroszfalu [Porc. En. 54].

LXXXVI. *Alismaceae* Endl. gen. 128.485. *Alisma* L. gen. n. 460.

1827. **A. Plantago** L. spec. (ed. 1753) 342. — [A. *Plantago* Baumg.* En. I. 317. — A. *Plantago* var. *graminifolium* Wahlenb. Fl. Suec. I. 228. — *Valisneria spiralis* Schur En. 629, — non L. — *Alisma parnassifolium* Schur En. 630. — A. *lanceolatum* With. Ar. 362]. — Vizárkok mentén, mocsaras helyeken az egész terület mezei táján közönséges.

† *A. natans* L. spec. (ed. 1753) 343. — Halastavakban Vasas-Szt-Iván mellett [Baumg.* En. I. 317].

486. *Sagittaria* L. gen. n. 1067.

1828. **S. sagittaeifolia** L. spec. (ed. 1753) 993. — [S. *sagittaeifolia* Baumg.* En. II. 138. — S. *heterophylla* Schreb. in Schweigg. et Körte Fl. Erlang. II. 119]. — Állandó mocsarakban. — Torda [Ercsei Tord. 115], Szászváros, Nagyszeben, Giresau, Freck [Fuss Trans. 608], Segesd [Fro. Schässb. 61], Bongárd, Brassó [Schur En. 630].

LXXXVII. *Butomaceae* Lindl. Key to Syst. 72.487. *Butomus* L. gen. n. 507.

1829. **B. umbellatus** L. spec. (ed. 1753) 372. — [B. *umbellatus* Baumg.* En. I. 354]. — Mocsaras helyeken, vizerek és vizárkok mentén az egész terület mezei táján.

LXXXVIII. *Juncaginaceae* Rich. in Mém. du Mus. I. 365.488. *Scheuchzeria* L. gen. n. 452.

1830. **Sch. palustris** L. spec. (ed. 1753) 338. — [Sch. *palustris* Baumg.*! ap. Fuss Alt. Arch. III. 254]. — Hegyvidékek lápos mocsarainál. — Szászsegesd [Baumg. herb.! ap. Fuss l. c.], a Kukojszáson! [Schur! VSV. X. 200], Borszék [Fuss Trans. 609], Cosna [Porc. En. 54].

489 *Triglochin* L. gen. n. 453.

1831. **T. maritimum** L. spec. (ed. 1753) 339. — [T. *maritimum* Baumg.* En. I. 314]. — Szikes mocsaras helyeken a mezei tájon. —

Kolozsvár [! Landoz I. 15], Apahida, Kara, Boós, Botoromvölgy, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 76], Kolos, Torda [! Baumg. I. c.], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 608], Záh [!], Déva [! Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 190], Ohába, Ponor [Heuff. ZBG. VIII. 200], Koneza [Csató Székács 271], Felső-Bajom [Salzer Reiseb. 386], Vizakna Kőhalom, Homoród-Szt-Pál és Szt-Péter, a Büdös alatt, Parajd [Baumg. I. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss VSV. XIV. 190], Görgény-Sóakna [Schur VSV. X. 157], Ó-Rodna [Porc. En. 54], Sósmező a Büdösön [!], Honigberg [Römer in Litt.].

1832. **T. palustre** L. spec. (ed. 1753) 338. — [T. palustre Baumg.* En. I. 313. — T. Barrelieri Schur Verh. sieb. Ver. X. 132; Schur En. 631, — non Lois.]. — Mocsaras helyeken. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Felek, Bányabükk [! Freyn Közlem. XIII. 76], Szt-Gothard és Pnjon közt [Janka Linn. XXX. 608], Torda [Ercsei Tord. 76], Záh, Czikud, Toroczkó, Mindszent, Benedek, Borbánd, Gyulafehérvár [!], Szt-György [Csató Erd. Muz. VI. 24], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 609], Nagyszeben [! Schur En. 631], Vizakna, Reussen, Felső-Bajom [Fuss Trans. 609], Balázsfalva, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 44], Segesvár, Szászsegesd, Kőhalom, Brassó [Baumg. I. c.], Kukojszás [Schur VSV. X. 200], Borszék, [Salzer Reiseb. 81], Görgény-Sóakna [Schur VSV. X. 157], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. 22].

LXXXIX. *Najadaceae* Rich. Élém. Bot. 416.

490. *Potamogeton* L. gen. n. 179.

1833. **P. natans** L. spec. (ed. 1753) 126. — [P. natans Baumg.* En. I. 104. — P. polygonifolius Auct. Trans., — non Pourr.]. — Tavakban, állóvizekben. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Torda, Szt-Iván [Baumg. I. c.], Hidegszamos [Bielz VSV. III. 190], Boicza az Érczhegységben [!], Tövis [Fuss VSV. XIV. 190], Sztrigy-Plop, Russ [Csató Erd. Muz. VI. 26], Hosszúaszó, Medgyes [Barth VSV. XVII. 44], Nagyszeben [Schur En. 631], Vizakna Giresau [Fuss VSV. XIV. 190], Segesvár [Fro. Schässb. 61], Kőhalom [Baumg. I. c.], Brassó, Prazsmár [Schur En. 631 sub P. oblongo], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XIV. 190], Naszód [Porc. En. 54].

1834. **P. fluitans** Roth Tent. I. (1788) 72. — [P. fluitans Baumg.* En. I. 104]. — Tavakban Kolos és Torda közt [Baumg. I. c.], Resinár, Talmács, Brassó [Schur En. 631].

+ **P. coloratus** Hornem. in Fl. Dan. XXV. (1813) tab. 1449. — [P. Hornemanni Mayer Chlor. Hanov. (1836) 521]. — Kolozsvár, Nagyszeben, Szt-Domokos [Schur En. 632].

1835. **P. graminens** L. spec. (ed. 1753) 127. — [P. heterophyllus Schreb.: Baumg. En. I. 105. — P. graminifolium Benkő* Trans. 123]. — Állóvizekben. — Nagyszeben, Brassó [Schur En. 632], Kőhalom [Baumg. I. c.], Segesvár [Fro. Schässb. 61], Szombath [Lerchenf. ap. Fuss Trans. 610].

1836. **P. lucens** L. spec. (ed. 1753) 126. — [P. lucens Baumg.*! En. I. 105. — P. acuminatus Schum! Schur En. 632. — P. praelongus Schur En. 632, — non Wulf. — P. corniculatus Schur Sertum n. 2646]. — Állóvizekben. — Kóhalom [Baumg.! l. c.], Segesvár, Brassó [! Schur l. c.], Kolozsvár és Szamosfalva közt [Simk. MNL. II. 152].

1837. **P. perfoliatus** L. spec. (ed. 1753) 126. — [P. perfoliatus Baumg.* En. I. 105]. — Állóvizekben. — Ujegyháza [Baumg. l. c.], Nagyszeben [? Schur En. 632], Segesvár [Fro. Schässb. 61], Kézdi-Vásárhely [Schur ÖBZ. VIII. 282], Brassó [? Schur En. 632].

1838. **P. crispus** L. spec. (ed. 1753) 126. — [P. crispus Baumg.* En. I. 106]. — Állóvizekben. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Sztrigy-Plop, Oláh-Bretteye [Csató Erd. Muz. VI. 26], Székács völgy [Csató Székács 272], Szászsebes, Nagyszeben, Giresau, Fejéregyháza [Fuss Trans. 611], Hosszúaszó, Medgyes [Barth VSV. XVII. 44], Segesvár [Fro. Schässb. 61], Szakadát [Fuss herb. !], Kóhalom, Marosvásárhely [Baumg. l. c.], Kézdi-Vásárhely [Schur ÖBZ. VIII. 282], Maros-Oroszfalu [Porc. En. 54].

1839. **P. densus** L. spec. (ed. 1753) 126. — [P. densus Baumg.* En. I. 105. — P. setaceus Baumg. l. c. 106, et Auct. Trans. — P. lancifolius Reichb. Icones VII. t. 28 fig. 46 !], — Lassan folyó és álló vizekben. — Torda, Kóhalom [Baumg. l. c.], Resinár, Nagyszeben [Schur En. 634], Kézdi-Vásárhely [Schur ÖBZ. VIII. 282].

1840. **P. acutifolius** Link. in Röm. et Schult. Syst. II. (1817) 513. — [P. compressus Benkő* Trans. 123; Baumg.! En. I. 106, — et Auct. Trans., — non L. — P. zosteræfolius Schur Sertum n. 2651; Schur En. 632]. — Állóvizekben, vagy lassan folyókban. — Nagyszeben, Bongárd, Brassó [? Schur En. 632, 633], Vízakna [Fuss Trans. 611], Segesvár [Fro. Schässb. 61].

+ 1841. **P. obtusifolius** M. et K. Deutsch. Fl. I. (1823) 855. — [P. obtusifolius Schur* Sertum n. 2652]. — Álló és lassú folyású vizekben. — Nagyszeben, Brassó [Schur En. 633].

1842. **P. pusillus** L. spec. (ed. 1753) 127. — [P. pusillus Baumg.* En. I. 107. — P. mucronatus Nym. Syll. 387 quoad stirpem transilvanicam. — P. Grisebachii Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 200, est status P. pusilli algis variis incrustatus]. — Álló vizekben. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Torda Kóhalom [Baumg. l. c.], Zeykfalva [Csató Erd. Muz. VI. 26], Szászváros, Vízakna, Giresau [Fuss Trans. 611], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 633], Segesvár [Fro. Schässb. 61], Naszód, Szt-György, Ó-Rodna, Uj-Rodna [Porc. En. 54], Maros-Oroszfalu [Porc. Nasud. 27].

var.) **P. tenuissimus** M. et K. Deutsch. Fl. I. (1823) 856. — [P. tenuissimus Schur* Sertum n. 2655, — sen P. gracilis Schur l. c. et Auct. Trans., — non Fries. — P. trichoides Schur Öst. bot. Zeit. XX. 281. — non Cham et Schlechtend.]. — Állóvizekben. — Nagyszeben [Schur En. 633], Freck [Kladni ap. Fuss Trans. 611], Vízakna [!].

1843. **P. interruptus** Kit. ap. Schult. Öst. Fl. (1814) 328. — [P. pectinatus Baumg.* En. I. 106 et Auct. Trans., — non L. spec. 127, cujus stirps a nostra fructibus evidenter minoribus et «foliis sateaceis»

divergit. — *P. marinus* Fuss! Alt. Arch. III. 256; Schur Sertum n. 2657, et Auct. Trans., — non L: cujus stirps genuina ex Reichb. Icones VII. p. 11: «caule brevi articulato, geniculis foliisque fasciculato approximatis agnoscenda unde *P. fasciculatus* Wolfgang dicitur.» — *P. fasciculatus* et *P. filiformis* Schur Sertum n. 2657; En. 633, nec aliorum]. — Lassú folyó vagy álló szikes vizekben. — Tordán a sós fürdő körül [Wolff MNL. I. 65], Szeráta patak Konczánál [Csató Székács 272], Vizakna [! Fuss Alt. Arch. III. 256], Giresau [Fuss! Trans. 611], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 633].

491. *Ruppia* L. gen. n. 175.

1844. **R. rostellata** Koch ap. Reichb. Icones II. (1824) f. 306. — [*R. obliqua* Schur* ap. Griseb. Iter (1852) 355, — nam antheræ globosæ describuntur, et fructus maturi speciminum meorum apud Szamosfalva et Torda lectorum nec forma nec magnitudine a *R. rostellata* germanica italicaque recedunt. — *R. transsilvanica* Schur Öst. bot. Zeit. X. (1860) 356. — *R. maritima* Bielz Verh. sieb. Ver. III. 190. — *Zanichellia pedunculata* Fuss Bericht 13, — non Reichb.]. — Szikes álló vizekben. — Hidegszamos [Bielz VSV. III 190], Szamosfalva, Torda [! Bielz Landk. 84], Vizakna [Griseb. l. c.], Sósfalva [Fuss Trans. 612].

492. *Zanichellia* L. gen. n. 10034.

1845. **Z. aculeata** Schur Öst. bot. Zeit. XX. (1870) 203. — [*Z. pedicellata* Schur* Sertum n. 2661; Schur En. 634. — *Z. palustris* Fuss! Trans. 612, verisimiliter etiam Baumg. En. I. 10, saltem pro parte: an etiam Landoz I. 15]. — Állóvizekben. — Szamosfalva [? Landoz l. c.], Torda [Barth ap. Schur ÖBZ. XX. 203], Szent-Erzsébet [! Fuss! Trans. 612], Talmács, Freck [Schur En. 634], Szászrégen [Emerich. ap. Fuss Trans. 612], Mező-Bőő [!].

A *Z. pedicellata* (Wahlenb. var.)-tól, mellyel különben megegyeznék, majdnem felénnyel keskenyebb és rövidebb termései által tér el.

Dignoscitur a *Z. pedicellata* (Wahlenb. var.), quæcum cæterum congruit, fructibus dimidio fere tennioribus et brevioribus.

1846. **Z. major** Bönningh. in Reichb. Germ. Exc. I. (1830) 7; et in Reichb. Iconogr. VIII. (1830) f. 1005. — [*Z. major* Schur* Sertum n. 2660; Schur Öst. bot. Zeit. XX. 203]. — Tócsákban folyók mentén. Asszonyfalvánál a Vizakna mentén [Barth VSV. XVII. 44].

+ *Z. dentata* Willd. spec. IV. (1805) 181. — [*Z. repens* Bönningh. Prodr. Fl. Monast. (1824) 272]. — Lelőhely nélkül közli Erdélyből Schur ÖBZ. XX. 203. — Absque loco speciali.

493. *Najas* L. gen. n. 1096.

1847. **N. marina** L. α) spec. (ed. 1753) 1015. — [N. marina Baumg.* Mant. 1. — N. major All. Fl. Ped. — II. (1785) 221]. — Mocsaras tavakban. — Czege mellett a Czegei tóban [Baumg. l. c.].

1848. **N. minor** All. Fl. Ped. II. (1785) 221. — [Caulinia fragilis in Act. Berol. (1798) 88; Unver.* ap. Fuss Bericht. 13]. — Tócsákban, vizárkokban. — Szászváros [Unver. l. c.], Zám [Schur En. 635].

XC. *Lemnaceae* Duby Bot. Gall. I. 532.494. *Lemna* L. gen. n. 1038.

1849. **L. trisulca** L. spec. (ed. 1753) 970. — [L. trisulca Baumg.* En. I. 40. — Staurogeton trisulcus Schur En. 636]. — Mocsarakban. — Kolozsvár [! Landoz I. 16], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn. Közlem. XIII. 80], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 49], Záhí tó [!], Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 44], Nagyszeben, Vizakna, Nagyesztúr [Fuss Trans. 613].

1850. **L. polyrrhiza** L. spec. (ed. 1753) 970. — [L. polyrrhiza Baumg.* En. I. 41. — L. orbicularis Kit. in Schult. Ost. Fl. I. 64. — Spirodela polyrrhiza Schleid. Linn. XIII. 392]. — Mocsarakban. — Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 44], Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 613], Szt.-Ágotha, Szászseged [Baumg. l. c.].

1851. **L. minor** L. spec. (ed. 1753) 970. — [L. minor Baumg.* En. I. 40]. — Vizárkokban, tócsákban, mocsarakban az egész terület mezei táján közönséges.

1852. **L. gibba** L. spec. (ed. 1753) 970. — [L. gibba Baumg.* En. I. 41. — Telmatophace arrhiza Schur Sertum n. 2669; Schur En. 635, — non Schleid, nec (L)]. — Tócsákban, mocsarakban. — Kolozsvár [Landoz II. 38], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 80], Csicsóholdvilág [Barth VSV. XVII. 44], Nagyszeben [Schur En. 635], Reussen, Giresau [Fuss Trans. 613], Segesvár [Fro. Schässb. 62], Rodna, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

XCI. *Araceae* Juss. gen. p. 23.495. *Arum* L. gen. n. 1028.

1853. **A. maculatum** L. spec. (ed. 1753) 966. — [A. maculatum Unver.* ap. Bielz Verh. sieb. Ver. V. 173]. — Nedves ligetekben. — Zám [Barth herb. !], Déva mellett a Maros «Zsep» nevű ligetében [Unver. l. c.].

var.) *A. alpinum* Schott. et Ky. Bot. Zeit. IX. (1851), 285. — [*A. sagittæfolium* Benkö* Trans. 119. — non L. — *A. intermedium* Schur Sertum (1853) n. 2672. — solum nomen. — *A. gracile* Unver. ap. Bielz Verh. sieb. Ver. V. (1854) 173. — *A. italicum* Nym. Syll. 384 quoad stirpem transsilvanicam. — *A. maculatum* Baumg. En. I. 8 et Auct. Trans. plur. — *A. transsilvanicum* Czetz Erd. Muz. VI. 11]. — Árnyas erdőkben az egész terület mezei táján; a déli határlánczolatón a havasalji tájig. Feltűnő, hogy Rodna vidékén hiányzik [Pore. En. 54].

493. *Calla* L. gen. n. 1030.

1854. *C. palustris* L. spec. (ed. 1753) 968. — [*C. palustris* Baumg.* En. I. 8]. — Folyók s patakok árterein, tőzeges mocsaras helyeken. — Freck [Fuss Trans. 615], Brassó, Csikszereda [Baumg. l. c.], Oláh-Toplicza és Mesterháza közt [Walz! MNL. III. 70]. Cosna [Pore. En. 54].

† *Acorus vulgaris* L. spec. (ed. 1753) 324 pro var. — [*A. Calamus* Baumg.* En. III. 327]. — Halas tavaknál s az ezekből eredő lefolyásoknál; de csak ültetve vagy elvadulva. Indiából került hozzánk. — Szászdálya, Darócz, Fogaras [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Giresau, Fejéregyháza [Fuss! Trans. 616], Brassó [Schur En. 636], Kolozsvár [Landoz II. 38].

XCII. *Typhaceae* DC. Fl. Franc. III. 147.

497. *Typha* L. gen. n. 1040.

1855. *T. latifolia* L. spec. (ed. 1753) 971. — [*T. latifolia* Baumg.* En. III. 282. — *T. Schuttletworthii* Janka in Rohrb. Europ. Typha p. 80; Borb. Term. Közlöny 1882 p. 217, et Auct. Trans., — non Koch et Sonder. — *T. latifolia* β) involuerata Simk. Magy. Növ. Lap. II. 152. — *T. transsilvanica* Schur En. (1866) 637]. — Folyók árterein, állandó mocsarakban az egész terület mezei táján, még a magas hegyvidékek alsó völgyeiben is. — Termő füzérének csúcsán és tövén a szőrök rendesen hosszabbak a bibéknél, de ez a jellemvonás még nem teszi *T. Schuttletworthii*-vá.

var.) *T. remotiuscula* Schur! En. (1866) 637. — Dignoscitur: spica feminea a spica mascula non solum remota sed etiam ab ea brevior. In *T. latifolia* L. spica mascula brevis; in *T. remotiuscula* longa, feminea circiter sessqui longior. Spicae porro graciliores quam in *T. latifolia*, ita ut omnibus his notis media quasi videtur inter *T. latifoliam* et *T. angustifoliam*: sed stigmata illis *T. latifoliae* congruunt. — A tóalak társaságában helyenként. — A Nagy-Aranyos völgyében Szkerisóránál Lapus és Felső-Girda közt [!], Brassó [Schur l. c.].

1856. *T. angustifolia* L. spec. (ed. 1753) 971. — [*T. angustifolia*

Baumg.* En. III. 283. — T. elatior Boëningh. — T. gracilis Schur! in Reichb. Icones IX. (1847) f. 744]. — Állandó mocsarakban. — Kolozsvár [! Landoz I. 16], Szt-Gotthard [Janka ÖBZ. VIII. 369], Mezőség [Ercsei Tord. 66], Tóhát, Mező-Bőő [!], Torda [! Wolff MNL. I. 65], Kerpenyes Topánfalvánál, Boicza tavában az Érczhegységben [!], Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 614], Segesvár [Fro. Schässb. 62], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281], Brassó [Schur En. 637], Büdöshegy lápjái [Schur ÖBZ. VIII. 291], Marosvásárhely, Szászrégen [Fuss Trans. 614], Beszterce [Herzog Bistr. 44].

498. *Sparganium* L. gen. n. 1041.

1857. **S. erectum** L. α spec. (ed. 1753) 971. — [S. ramosum Huds. Fl. Angl. (ed. 1778) II. 402; Baumg.* En. III. 283]. — Vizereknél, vízárkoknál az egész terület mezei táján közönséges.

1858. **S. simplex** Huds. Fl. Angl. (ed. 1778) II. 401. — [S. simplex Baumg.* En. III. 284]. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Torda [Wolff MNL. I. 65], Nagyszeben, Giresau, Szászrégen [Fuss Trans. 614], Beszterce [Herzog Bistr. 44], Rodna-Naszód vidéke [Porc. En. 54], Vidra Szkerisora [Kern. ÖBZ. XVIII. 162].

1859. **S. natans** L. spec. (ed. 1753) 971. — [S. natans Baumg.* En. III. 284. — S. fluitans Landoz! ap. Janka Öst. bot. Zeit. VI. 315; Schur En. 638. — non Fries. — S. minimum Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 291, — ex ipso in Schur En. 638, — non Fries]. — Tavaknál, mocsaraknál a mezei tájon. — Kolozsvárt a Szelistyei tavakban [Landoz II. 38], Kukojszás a Büdösön [Schur ÖBZ. VIII. 291], Naszód [Porc. En. 54], Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 21].

XIII. *Iridaceae* R. Br. Prod. Fl. nov. Holl. 302.

499. *Crocus* L. gen. n. 55.

1860. **C. Banaticus** Gay in Bull. Fer. XXV. (1831) 220. — [C. speciosa Baumg.* En. I. 60, — non MB. — C. iridiflorus Heuff. ! in Reich. Icones IX. (1847) f. 802—3; Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 222. — *Crociris iridiflora* Schur Sertum (1853) n. 2743]. — Hegyvidékek esernyőseiben és nyílt erdeiben a mezei és hegyi tájon, hol a Colchicummal egyidejűleg ősszel virít. — Torda hasadéka [! Janka ÖBZ. VI. 363], Deés, Toroczkó¹ [Andræ Bot. Zeit. XIV. 68], Csegez [Wolff MNL. I. 66], Verespatak [Andræ l. c.], Zám, Déva, Kozolya [!], Borbátvíz felett a plostvinai nyiresben [Csató Erd. Muz. IV. 85], Hátszeg, Pokol-Valesel [Csató Erd. Muz. VI. 27], Szerdahely [Fuss Alt. Arch.

¹ Andræ Bericht 82. lapján is Toroczkóról, s nem Offenbányáról van közölve.

II. 351], Nagyszeben [! Andræ l. c.], Rothberg, Kistorony, Omlás, Porcesed [Fuss A. Arch. II. 351], Giresau, Freck [Fuss Trans. 633], Kisdísznód, Nagydísznód, Berethalom, Riomfalva, Hévíz [Baumg. l. c.], Beszterce [Andræ l. c.], Rodna [Schur VSV. X. 127, — sed ibidem ex Porc. Nasend. 54, non provenit], Naszód, Borgóvölgy, Sajóvölgy [Porc. En. 55].

1861. **C. Heuffelianus** Herbert in Journ. Hortie. Soc. II. (1847) 273. — [C. vernus Baumg.* En. I. 60, et Auct. Trans., — non Wulf. — C. banaticus Heuff. in Fl. XVIII. (1835) I. 132, — non Gay. — C. veluchensis Kotschy Zool. bot. Ges. III. 64 et Auct. Trans., — non Herbert, ejus stirps genuina, «tunica radicali fibroso-reticulata» est prædita. — C. nivalis Klatt Linn. XXXIV. 682, quoad stirpem transsilvanicam. — C. aureus Janka Öst. bot. Zeit. IV. 403, — nomen lapsu calami, aut sphalmate typographico ortum. — C. exiguus Schur En. 652]. — Minden magasabb hegyvidékek nedves, erdős hegylejtőin és erdei tisztásain a havasi tájig, többnyire bőven.

500. *Gladiolus* L. gen. n. 57.

1862. **G. imbricatus** L. spec. (ed. 1753) 37. — [G. communis Baumg.*! En. I. 61 et Auct. Trans. — G. galiciensis Bess. Fl. Galic. I. 51). — Hegyi kissé nedves kaszálókön. — Dragánvölgye, Trányis a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 15], Bányabükki völgy [!], Ajton, Ród, Kolos [Freyn Közlem. XIII. 79], Tordánál a Szt-Mihályfalvi réten [Wolff MNL. I. 66], Mikes [Ercsei Tord. 43], Gáncs, Palatka, Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 608], Maros-Déce, Csáklyaivölgy, Csáklyaikő, Tótfalu [!], Bilak [Cserni Gyulaf. 16], Szekrisora a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVII. 335], Vidra felett a Kis-Aranyos mellékein, Vajda-Hunyad szénamezői, Várhely [!], Retyezát hegység völgyei Malomvíz felett [! Csató Erd. Muz. IV. 85], Vár-alja és Kovrágy közt a Sztrigy mellékén [!], Szászsebes [Csató Székács 272], Lomán, Vestény [Fuss Trans. 633], Nagyszeben, Kisdísznód, Zoód [Fuss Alt. Arch. III. 255], Guraró [Ormay exs. !], Nagvesűr, Szelindek, Tahnács, Talmacsél, Boicza, Giresau, Olczina, Kirpod, Morgonda, Lesses, Segesvár [Baumg. l. c.], Medgyes, Kisekemező, Monora [Barth VSV. XVII. 45], Köhalom, Brassó, Marosvásárhely, Beszterce [Baumg. l. c.], Oláhfalva, Szászrégen [Fuss Trans. 633], Úvegesűr, Görényvidéken [Walz MNL. III. 71], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Zajzonvölgy, Garesinvölgy [!].

† *G. palustris* Gaud. Helv. I. 97. — Brassó [Schur En. 654].

501. *Iris* L. gen. n. 59.

1863. **I. arenaria** W. et K. Icones I. tab. 57 (1800). — [I. arenaria Baumg.* Mant. 5]. — Tordahasadéka sziklás mállott tetején [! Baumg. l. c.].

† *I. pallida* Lam.; *I. florentina* L.; *I. germanica* L.; *I. cucullata*

Schur En. 654; *I. lurida* Soland: coluntur solum. Ültetett kerti növények.

1864. ***I. furcata*** MB. Centr. Plant. Rar. II. (1810) tab. 51! — [*I. furcata* Janka* Öst. bot. Zeit. VI. 194; item in Linn. XXX. 607]. — Dombos napos szénamezőkön. — Kolozsvárt a Tekintővölgyben, Gerendi függő [!], Záh [Janka l. c.], Hodgya falu Csieser erdejében [Gönczi exs. !].

1865. ***I. Hungarica*** W. et K. Icones tab. 226 (1812). — [*I. sambucina* Baumg.*! En. I. 62. — *I. bohemica* Landoz I. 15, et Auct. Trans., — non Schmidt. — *I. nudicaulis* Schur Verh. sieb. Ver. II. 167, — non Lam. — *I. Fieberi* Auct. Trans., — non Seidl. — *I. biflora* Fuss ap. Kanitz Bot. Zeit. XXI. (1863) p. 45]. — Napos szikár kaszálókon és sziklás hegylejtőkön. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Kolos, Boós [Freyh Közlem. XIII. 78], Tordahasadék [! Schur VSV. X. 76], Enyedi hasadék [Schur VSV. X. 71], Csákyaiakő, Bilak [!], Gyulafelhévár [Apel ap. Fuss VSV. XV. 103], Nagygág [!], Rothberg, Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. III. 255], Talmács [Andræ bot. Zeit. XIV. 68], Nagycsűr [Fuss VSV. XV. 103], Szelindek [Schur En. 655], Medgyes [Salzer ap. Fuss XV. VSV. 103], Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 46], Erzsébetváros [Barth Arch. XV. 116], Segesvár, Nagybun [Baumg. Mant. 5], Töpehegy [! Baumg. En. I. 62], Szentelke [Baumg. herb.! sub *I. sambucina*], Brassó [! Schur En. 654], Almásibarlang [Bielz ap. Schur En. 654], Oroszfalu [Emerich. ap. Fuss VSV. XV. 103].

1866. ***I. variegata*** L. spec. (ed. 1753) 38. — [*I. variegata*, et *I. squalens* Baumg.! En. I. 62. — *I. squalens* Barth! Verh. sieb. Ver. XVII. 46]. — Napos füves dombokon, erdők szélén, szőlők közt. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 79], Torda, Gerend [Wolff MNL. I. 66], Kecsekő, Gáld-Kőszirte [Baumg. l. c.], Bilak [! Schur En. 655], Gyulafelhévár, Szászváros, Kislúdas [Fuss Trans. 635], Boicza az Érczhegységben Dévánál a Szárhegyen, Vajda-Hunyad, Govasdia [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 27], Kelnek [Csató Székács 272], Szt-Erzsébet, Brassó [Schur En. 655], Monora [Barth! VSV. XVII. 46], Segesvár, Nagybun, Kőhalom [Baumg. l. c.], Magyaró [Ercsei Tord. 111].

1867. ***I. pumila*** L. spec. (ed. 1753) 38. — [*I. verna* Benkő* Trans. 118, — non L. spec. (ed. 1753) 39. — *I. pumila* Baumg. En. I. 61. — *I. pumila* var. *uniflora* Grisb. Iter n. 293. — *I. transsilvanica* Schur Öst. bot. Zeit. X. (1860) 353; Fuss Trans. 635. — *I. pumila* var.) *lutea* Reich. Icones IX. (1847) fig. 753, — non *I. lutea* Lam. Fl. Fr., quae est synonymon *I. pseudoacori* L. — *I. tristis* Reichb. Icones IX. fig. 754 quoad iconem. — *I. lutescens* Ercsei Tord. 111; Landoz I. 15 et Auct. Trans., — non Lam. — *I. clusiana* Schur! VSV. II. 167; En. 655, — non Tausch. — *I. transsilvanica* var.) *flaviflora* Fuss Verh. sieb. Ver. XVIII. 181. — *I. Reichenbachii* Fuss Trans. 636, — non Heuff.] — Napos szikár dombokon és kaszálókon. — Kolozsvár [! Landoz l. c.], Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Boós, Virágosvölgy, Ördögösvölgy [Freyh Közlem. XIII. 79], Mezőség [Ercsei Tord. 110], Szt-Gothard [Janka

Linn. XXX. 550], Háró mészkőhegyei Déva mellett [!], Babolna, Szászsebes [Fuss Trans. 635], Nagycsűr, Rothberg. Szászujfalu, Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. III. 255], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 46], Brassó [Schur En. 655], Szászrégen. [Emerich. ap. Fuss Trans. 635], Magyaró [Nagy ap. Eresei Tord. 111].

+ 1867/b. **I. binata** Schur ÖBZ. X. (1860) 354. — Napos dombokon a szőlők felett Rothberg-nél [Fuss* ap. Schur I. c.; Fuss Trans. 636].

1868. **I. Pseudacorus** L. spec. (ed. 1753) 38. — [I. Pseudacorus Baumg.* En. I. 63. — Limniris Pseudacorus Fuss Trans. 636]. — Vízerek mentén mocsaraknál, tavaknál az egész terület mezei táján, kivéve Rodna-Naszód vidékét, honnan Porcius [Porc. En. 56] nem említi.

1869. **I. Sibirica** L. spec. (ed. 1753) 39. — [I. sibirica Baumg.* En. I. 64]. — Nedves, vizes kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvárt a Tekintővölgyben [! Andrá Bot. Zeit. XIV. 69], Torda mellett az Aranyospolyáni réteken [Wolff MNL. I. 66], Nagycsűr, Nagyszeben, Giresau [! Fuss Trans. 637], Kiscsűr [Barth Arch. XV. 116], Vizakna [Schur En. 657], Almás, Száldobos, Lövete, Oláhfalud Bodok [Baumg. I. c], Homoródfürdő és Ujfalu közt [Fro. VSV. VIII. 102]. Sajó völgye [Porc. Naseud. 53], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 16], Hangyavár, Vasas-Szt-Iván és Ördögös-Füzes közt [Janka Közlem. XII. 175], Oláh-Lapád [Csató exs. !].

1870. **I. subbarbata** Joó Verh. sieb. Ver. II. (1851) 98. — [I. spuria Baumg.* En. I. 64, et Auct. Trans., — non L. spec. 39. — I. Guldentiedtiana Janka Közlem. XII. 175, — non Lep. — I. lilacina Borb. Közlem. XIII. (1876) 49.]. — Nedves kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvár szénmezőin [! Landoz I. 15], Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 79], Torda [Baumg. Mant. 6], Bilak [Schur VSV. X. 64], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Nagyszeben [Sigerus ap. Baumg. Mant. 6], Kiscsűr [Schur ap. Andrá Bot. Zeit. XIV. 69], Kőhalom, Lövete [Baumg. En. I. 64].

1871. **I. graminea** L. spec. (ed. 1753) 39. — [I. graminea Baumg.* En. I. 64. — I. pseudo-cyperus Schur En. 657]. — Cserjés füves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 79], Torda [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 105], Katona, Kisczég, Nagyczég [Janka Közlem. XII. 173], Gerend-Kereszturi erdő [Wolff MNL. I. 66], Csáklyaikő [Haynald ap. Borb. in Bot. Zeit. 1877 p. 473], Bilak [Schur En. 657], Gyulafehérvárt a Mamuton [!], Szelindek [Schur ÖBZ. X. 351], Nagyszeben [Haynald ap. Borb. I. c.], Talmács [Fuss! VSV. XXII. 47], Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 46], Medgyes [Salzer VSV. VI. 34], Nagy-Szőlős [Fro. ap. Fuss VSV. XV. 104], Szt-Erzsébet, Kirpod, Segesvár, Nagybun, Kőhalom [Baumg. I. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Bericht. 15], Szászrégen [Emerich ap. Fuss VSV. XV. 104], Szalárd-völgye [Nagy ap. Eresei Tord. 111], Besztercze [Herzog Bistr. 45], Záporecz [Czetz Erd. Muz. VI. 16], Rodna [Reckert ap. Schur VSV. X. 127; sed Porcius ibidem non invenit], Teles [Porc. En. 56], Oláh-Rákos Csató exs. !].

1872. **I. humilis** MB. Taur. Cauc. I. (1808) 33; Icon in MB. Cent.

Pl. Rar. Ross. (1810) tab. XXXI. — [I. humilis Janka* Öst. bot. Zeit. V. 230]. — Szikár füves dombokon a Mezőségen. — Szt-Gothard, Kationa, Kiscség [Janka! ÖBZ. XVIII. 232], Pujon, Noszoly, Gyeke és Mócs közt, Záh [Janka! Közlem. XII. 174], Kolos és Torda közt [Janka ÖBZ. XVIII. 267], Boós [Freyn Közlem. XIII. 79], Gerendi függő [Wolff MNL. I. 66], Gerend-Keresztur [Wolff ap. Kerner Schedæ III. 134], Magyarbénye [Barth! Arch. XV. 116], Oláh-Rákos [Csató exs. !].

1873. **I. caespitosa**. Pall. in Link Jahrb. I. 3 (1820) p. 71. — [I. ruthenica Landoz* I. 15 et Auct. Trans., — non Aiton. — I. humilis Schur Sertum n. 2765. — I. uniflora Janka Közlem. XII. 175. — non Pall.]. — Cserjés dombokon, erdők szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz l. c.], Tordahasadéka [Janka Linn. XXX. 607], Turi hasadék [Wolff ap. Kerner Schedæ II. 136], Torda nagyerdeje [Wolff MNL. I. 66], Balázsfalva [Barth Arch. XV. 116]. Hosszúaszó, Medgyes [Barth VSV. XVII. 46], Poplaka, Szt-Erzsébet [Andræ Bot. Zeit. XIV. 69], Nagyszeben [Fuss ap. Griseb. Iter n. 294], Nagycsűr [Fuss Trans. 637], Szászujfalu, Talmács, Giresau, Erzsébetváros [! Fuss VSV. XIV. 191], Segesvár [Fro. Schässb. 63]. Rodna [? Reckert ap. Schur VSV. X. 127; — sed Porcius ibidem non invenit], Szabaderdő [Csató exs. !], Hodgya-falu Csicsér erdejében [Gönczi exs. !], Kőhavason és Csukáson 1700—1850 met. magasan, hol még július elején virágozva található [!].

XCIV. *Amaryllidaceae* R. Br. Prodr. Fl. nov. Holland. 296.

502. *Sternbergia* W. et K. Icones II. p. 172.

1874. **S. colchiciflora** W. et K. Icones. II. tab. 159 (1803). — Mészkö hegyek napos füves tisztásain a mezei tájon. — Moldva határán [Janka Linn. XXX. 608].

503. *Narcissus* L. gen. n. 403.

+ 1875. **N. poeticus** L. spec. (ed. 1753) 289. — [N. poeticus Baumg.* En. I. 283]. — Nedves réteken, hihetőleg csak elvadulva. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Romosel és Szászváros közt [Unver. ap. Bielz VSV. V. 173], Talmács [Fuss Trans. 638], Nagyszeben. Morgonda, Lesses, Zoltán, Rados, Kőhalom, Alsó-Rákos, Lövete, Oláhfalu [Baumg. l. c.], Medgyes [Salzer VSV. IX. 95], Szt-Keresztbánya [Fro. VSV. VIII. 102], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 17], Szabaderdő [Csató exs. !], Hodgya falu Csicsér erdejében [Gönczi exs. !], Kőhavas és Csukáson 1700—1850 m. magasan, hol még július elején virágozva található [!].

1875. **N. radiiflorus** Salisb. Prodr. (1769) 225. — [N. radiiflorus Wolff* ap. Fuss Bericht. 15. — N. seriorflorus Schur En. 657. — N. recurvus Czetz Erd. Muz. VI. 17. — N. poeticus Fuss quoad stirpem Rodnensem]. — Hegyi kaszálókon. — Kolozsvárt a Tekintő dombon [! Wolff l. c.], Csákyaiók alatt [Csató], Drekásza a Retyezátihegységben [Csató Erd. Muz. IV. 85], Szászváros, Resinár, Nagyszeben [Schur En.

658], Rodnahegységén bőven [Czetz ap. Janka Linn. XXX. 608; Porc.! Naseud. 53], Keresztényhegység [Römer exs.!).

† *N. Pseudo-Narcissus* L.; *N. incomparabilis* Curt.; *N. Tacetta* L.: coluntur. — Kerteink virágai.

504. *Leucoium* L. gen. n. 402.

1876. **L. vernum** L. spec. (ed. 1753) 289. — [L. vernum Baumg.* En. I. 285]. — Hegyvidékek árnyas völgyeiben patakok mentén. — Vidra, Nyegra a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVII. 339], Verespatak [Csató exs. !], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 27], Ujgredistye [Unver. VSV. IX. 165], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 639], Alsó-Rákos, Lövete, Oláhfalv [Baumg. l. c.], Görgény [Fuss Trans. 639], Besztercze [Herzog! Bist. 45], Rodna vidéke [Czetz! ap. Janka Linn. XXX. 608].

var.) **biflorum** Simk. Közlem. XIV. (1879) 135. — [L. aestivum Schur En. 658; Czetz Erd. Muz. VI. 16, — non L. Erinosma carpaticum Herbert ap. Czetz Erd. Muz. VI. 14, — solum nomen]. — Diagnoscitur a stirpe typica uniflora, *spathis bifloris*. Varietas haec apud nos stirpe typica omnibus in locis supra laudatis frequentius. — E két virágú fajta a tőalakkal vegyest, sőt annál bővebben valamennyi előbb említett lelőhelyen előfordúl.

505. *Galanthus* L. gen. n. 401.

1877. **G. nivalis** L. spec. (ed. 1753) 288. — [G. nivalis Baumg.* En. I. 284. — G. montana Schur! En. 658. — G. plicatus Czetz! Erd. Muz. VI. 15, — non MB.]. — Hegyvidékek erdeiben főkép magasabban fekvőkben az egész területen közönséges, s a mezei tájtól a havasalji tájig terjed.

XCV. *Dioscoreaceae* R. Br. Prodr. Fl. nov. Holland. 294.

506. *Tamus* L. gen. n. 1119.

1878. **T. communis** L. spec. (ed. 1753) 1028. — [T. communis Baumg.* En. I. 308]. — Hegyvidékek erdeiben a mezei tájon. — Zám [Baumg. Mant. 34], Feredő-gyógy [! Fuss Trans. 642], Marosnémeti [Baumg. l. c.], Déva [!], Talmács, Szászujfalu [Fuss! Alt. Arch. II. 363].
var.) **triloba** : foliis sinuato trilobis. — Dévánál a Decebal hegyen [!].

XCVI. *Liliaceae* DC. Théor. Élem. ed. I. 219.

507. *Asparagus* L. gen. n. 424.

1879. **A. officinalis** L. Fl. Suec. (1755) 108. — [A. officinalis Baumg.* En. I. 307. — A. silvaticus Fuss! in Baumg. Mant. 33; Fuss

Alt. Arch. III. 255, — non W. et K. — *A. tenuifolius* Schur Verh. sieb. Ver. X. 108; Schur En. 659; Unver. ! ap. Fuss Trans. 640, et Unver. ap. Fuss Verh. sieb. XVIII. 181, — non Lam. — *A. collinus* Schur ! Verh. sieb. Ver. I. 108; Schur Öst. bot. Zeit. X. 355; Schur En. 659]. — Parlag helyeken, napos cserjés dombokon, szőlők közt, kaszálókon, szántók szélein az egész terület mezei táján.

508. *Streptopus* Rich. in Michaux Fl. Amer. Bor. I. 200.

1880. *S. amplexifolius* L. spec. (ed. 1753) 304 sub *Uvularia*. — [*Uvularia amplexifolia* L.; Baumg.* En. I. 304]. — Havasalji erdők szélein. — Nyegra és Disditul közt a Biharhegységben [Kern. ÖBZ. XVII. 375], Válya-szkrofi Szkerisoránál az Aranyos felső hegymellékén [!], Retvezáthegység völgyei Malomviz felett [! Baumg. I. c.], Zsijecz völgye a Parenghegységben [Simk. Közlem. XV. 602], Latrion-völgy, Magyar-Hermány [Fuss Trans. 640], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Tihucza [Fuss C. Arch. 390], Rodna hegysége [Baumg. I. c.].

509. *Paris* L. gen. n. 500.

1881. *P. quadrifolia* L. spec. (ed. 1753) 367. — [*P. quadrifolia* Baumg.* En. I. 345]. — Magasabb hegyvidékek árnyas erdeiben, főképp bükkösekben. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 15], Torda városerdeje [Ercsei Tord. 35], Skericza Padságnál, Ordenkusa Szkerisoránál [!], Vidra hegyei a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVII. 375], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 15], Ponorics a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 27], Retvezát hegységben a klopotivai víz mentén [! Csató Erd. Muz. IV. 85], O-Sebeshely Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 192], Szt-Erzsébet [Sigerus ap. Fuss I. c.], Götzenberg, Présbe, Rinszaduluj előhavasai, Kerczesora üvegútja [Fuss I. c.], Arbegen, Szász-Ivánfalva, Baromlaka, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 46], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Segesvár [Fro. Schässb. 64], Keresztényhavas [!], Görgény [Emerich. ap. Fuss VSV. XIV. 192], Besztercze [Herzog Bistr. 45], Rodna hegysége [! Schur VSV. 127], Gáncs, Deés [Csetz Erd. Muz. VI. 18], Gárcsinvölgy Hétfalunál [!].

510. *Polygonatum* Tournf. Inst. t. 14.

1882. *P. verticillatum* L. spec. (ed. 1753) 315 sub *Convallaria*. — [*Convallaria verticillata* L.; Baumg.* En. I. 305]. — Hegyvidékek erdeiben a hegyi és havasalji tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 15], Borrév [Ercsei Tord. 68], Felső-Gáld felett a Csáklyaikó felé [Baumg. I. c.], Vidra felett a Piatra-Strucun, Szkerisoránál a jégbarlang alatt [! Kern. ÖBZ. XVII. 375], Ordenkusa Szkerisoránál, Nyegra, s innen és Vidrától a Bihar felé, Ve-

respatak, Detunata, Vulkánhegy, Ruzska havas. Retyezáthegység völgyei Malomviz felett [!]. Parenghegység, Valye-Dobri, Götzenberg [Fuss Trans. 640], Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Présbe, Kercesora hegysége, Brassó [Schur En. 660], Morgonda, Segesvár, Lövete, Oláhfalú, Hargitta [Baumg. I. c.], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Besztercze [Herzog Bistr. 45], Rodna hegysége [Schur VSV. X. 127], Sátorhegy [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Zajzonvölgy, Donghavas [!].

1883. **P. officinale** All. Ped. I. (1785) 131. — [Convallaria Polygonatum L. spec. (ed. 1753) 315; Baumg.* En. I. 306. — *P. vulgare* Desf. in Annal. mus IX. (1807) 49. — *P. anceps* Mönch]. — Cserjés erdős helyeken, szőlők közt dombok szénamezőin a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 15], Torda és hasadéka [! Freyn Közlem. XIII. 78], Csákyaiúró, Bilák [!], Gyulafelhérvár hegyei [! Cserni Gyulaf. 15], Boicza hasadéka az Érczhegységben [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 27], Szászváros, Szerdahely, Nagyszeben, Nagyesztr, Szászujfalú, Giresau [Fuss Trans. 640], Szászcsanád, Baromlaka [Barth VSV. XVII. 46], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Berethalom [Fuss I. c.], Szt-Erzsébet, Ujgyháza, Segesvár, Kőhalom, Brassó [Baumg. I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 45], Rodna vidéke [Pore. En. 56], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Tőpehegy [!], Székely-Udvarhely [Gönczi !].

1884. **P. latifolium** Jacq. Fl. Aust. III. (1775) tab. 232 sub Convallaria. — [Convallaria latifolia Jacq.; Baumg.* En. I. 307]. — Lombos erdőkben és cserjésekben az egész terület mezei táján közönséges.

1885. **P. multiflorum** L. spec. (ed. 1753) 315 sub Convallaria. — [Convallaria multiflora L.; Baumg.* En. I. 306]. — Szőlők közt, cserjés szakadékos dombokon, sziklás nyílt erdőkben a mezei tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 94], Kolozsvár [! Landoz II. 37], Zám, Nagvág és Déva hegyei [!], Mamuthegy, Gyulafelhérvárt [Cserni Gyulaf. 15], Szászváros, Nagyszeben, Nagyesztr, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 641], Hosszúaszó, Baromlaka [Barth VSV. XVII. 46], Medgyes [Salzer VSV. VII. 91], Morgonda, Segesvár [Baumg. I. c.], Brassó [Schur En. 660], Udvarhely [Szabó ap. Fuss I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss I. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 45], Rodna vidéke [Pore. En. 56], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

511. Convallaria L. gen. n. 425 pro p.

1886. **C. majalis** L. spec. (ed. 1753) 314. — [C. majalis Baumg.* En. I. 305]. — A mezei táj erdeiben az egész területen közönséges. Egyszersmind kedvelt illatos kerti virágunk.

512. Majanthemum Web. ap. Wiggers Prim. Fl. Hols (1780) 15.

1887. **M. bifolium** L. spec. (ed. 1753) 316 sub Convallaria. — [M. bifolium Baumg.* En. I. 96]. — Hegyvidékek erdeiben és cserjéseiben a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Felek [!], Bányá-

bükk, Mikes, Torda [Ercsei Tord. 103], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 607], Székelykő [Wolff MNL. I. 67], Disditul Szerkisóránál [Kern. ÖBZ. XVII. 377], Piatra-Strucen Vidránál [!], Nagyszeben, Freck, Pojáná-Nyameczuhj [Fuss Trans. 641], Talmács [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 105], Nagycsúr, Szászujfalu, Rothberg, Szt-Erzsébet, Götzenberg, Giresau, Zied, Berethalom, Kis-Szőllős [Fuss VSV. XV. 104], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Nagyselyk, Baromlaka, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 46], Segesvár [Fro. Schässb. 64], Brassó hegyei [!], Udvarhely! [Szabó ap. Fuss VSV. XV. 104], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.], Beszterce [Herzog Bistr. 46], Rodna vidéke [Porc. En. 56], Gáncs, Deés [Czetz Erdélyi Muz. VI. 17], Zajzonvölgy és Gárcsinvölgy Hétfalunál [!].

513. *Ruscus* L. gen. n. 1139.

1888. *R. aculeatus* L. spec. (ed. 1753) 1041. — [*R. aculeatus* Baumg.* Mant. 34 et Baumg. herb. !]. — Hegyvidékek erdeiben. — Hunyadmegye bánsági határán [Baumg. l. c.].

+ *Tulipa silvestris* L., et *T. Gessneriana*; *Asphodeline lutea* Reichb.; *Hemerocallis flava* et *H. fulva* L.; *Agraphis cernua* Link.; *Endymion nutans* Dumort: apud nos coluntur solum. — Nálunk mindezek csak kerti plántált virágok.

514. *Fritillaria* L. gen. n. 411.

1889. *F. tenella* MB. Taur. Cauc. I. (1808) 269. [*F. involuerata* Landoz* I. 38, — non All. — *F. Meleagris* Ercsei Tord. 71, — non L. — *F. montana* Hoppe in Flora XV. (1832) 477]. — Napos hegyek füves cserjés lejtőin. — Kolozsvárt a szénamezőkön [! Landoz l. c.], Tordahasadéka és Záh erdeje [Ercsei l. c.], Feketalak [Janka Linn. XXX. 602], Mészkö [Wolff ap. Janka Közlem. XII. 170], Tilalmas Toroczkonál [Sink. Album 178], Csáklyaikő [!], Vereshegy Szászsebesnél [Csató Székács 272], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Berethalom [Salzer Reiseb. 18], Szelindek [Fuss Bericht 15], Nagyszöllős [Fuss Trans. 643], Szt-Erzsébet, Brassó [Schur En. 662], Segesvár [Fro. Schässb. 64].

1890. *F. Meleagris* L. spec. (ed. 1753) 304. — [*F. Meleagris* Baumg.* En. I. 302]. — Nedves réteken a mezei tájon. — Nagyszeben mellett a Mészáros-réten és a Narczis-réten; Alsó-Rákosnál az Ürmös-Töpe felé [! Baumg. l. c.].

F. imperialis L. frequenter in hortis colitur. Kedvelt kerti virágunk, az úgynevezett «Császárkorona».

515. *Lilium* L. gen. n. 410.

1891. *L. bulbiferum* L. spec. (ed. 1753) 302. — [*L. bulbiferum* Baumg.* En. I. 301]. — Hegyi kaszálókön s azok cserjés helyein. —

Kolozsvár [Landoz I. 15], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Verespatak [!], Medgyes [Salzer VSV. VIII. 8], Segesvár [Fro. Schässb. 64], Felső-Rákos, Tusnád [Baumg. I. c.], Brassó [Schur En. 662], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 643], Besztercze [Herzog Bistr. 46].

† *L. croceum* Chaix; *L. candidum* L.: coluntur. — Kedvelt kerti virágaink.

1892. **L. Jankae** A. Kern. Öst. bot. Zeit. XXVII. (1877) 402. — [L. Pyrenaicum Baumg.* En. I. 301. — non Gouan Illustr. (1773) 25. — L. albanicum Auct. Trans., — non Griseb. Spicil. Fl. Rum. et Bithyn. II. (1844) 385]. — A hegyi és havasalji táj cserjés kaszálóin és sziklás televényes szakadékaiban. — Csepilör völgy a Bihar havas alatt, hol a *Pinus Pumilio* csepőtéi között mintegy 1600 meter magasságban díszlik [!], a «Gaure» nevű kaszálón Verespatak és Abrudbánya felett [Baumg. I. c.], Zalatna [Fuss Trans. 644]. — Terem továbbá még Erdély határaihoz közel: a Bohodjen csúcsa alatt levő szakadékokon a Biharhegységben [! Kern. ÖBZ. XVII. 404] és a Branu havason [Vuchetich ap. Heuff. ZBG. VIII. 209]. — Ezek összes ismeretes termőhelyei. — Szászváros mellől [Schur En. 662] vagy tévedésből vagy szándékos szédelgésből van csak közölve.

1893. **L. Martagon** L. spec. (ed. 1753) 303. — [L. Martagon Baumg.* En. I. 302]. — Hegyvidékek erdeiben és cserjés füves helyein a mezei tájtól a havasi tájig az egész területen el van terjedve.

var.) **vestitum** Smuk. Term. Fü. IX. (1885) 12. — [L. Martagon var. β] L. spec. (ed. 1753) 303]. — Hasonló helyeken mint az előbbi s nálunk a tőlaknál gyakoribb. — [Stirps hæc «caule, nonnuncquam etiam pedunculis dense pubescentibus» apud nos frequentior].

516. *Lloydia* Salisb. ap. Reichb. Germ. Exc. 102.

1894. **L. serotina** L. spec. (ed. 1762) 444 sub Antherico. — [Ornithogalum striatum MB. Taur. Cauc. I. 272; Baumg.* En. I. 293. — Nectarobotryum striatum Lindl.]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Budislav Csoré [Fuss VSV. 105], Szurul [Fro. Arch. 146], Strunga-Drakuluj [Baumg. I. c.], Fundu-Bulli [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 137], Piroksa [Baumg. I. c.], Ünőkő [Nagy ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 112], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], Gergelen [Herbich Buc. p. V.].

517. *Erythronium* L. gen. n. 414.

1895. **E. Dens-Canis** L. spec. (ed. 1753) 305. — [E. Dens-Canis Baumg.* En. I. 299 cum varietatibus: β) niveus; γ) roseus; δ) purpureus Baumg. — Tulipa silvestris Cserni! Gyulaf. 15. — nec alior]. — Hegyvidékek erdeiben sziklás cserjés helyein az egész terület mezei és hegyi táján közönséges; a Kőhavason és a Csukáson 1600 met. magasságig.

518. *Anthericum* L. gen. n. 422.

1896. **A. Liliago** L. spec. (ed. 1753) 310. — [A. Liliago Baumg.* En. I. 298]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon, honnan a hegyi tájra is átszáll. — Skericza Padságnál [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 15], Kőhalom [Fuss Trans. 645], Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál [Baumg. l. c.], Alsó-Idecs [Nagy ap. Ercsei Tord. 74].

1897. **A. ramosum** L. spec. (ed. 1753) 310. — [A. ramosum Baumg.* En. I. 297]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon szórva nyosan. — Csucsá [!], Kolozsvár [! Landoz I. 15], Apahida, Kolos, Boós, Berkenyes, Torda [Freyh Közlem. XIII. 78]. Gerend, Tilalmas Torockkónál, Csáklya, Borosbocsárd völgye [!], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [! Cserni Gyulaf. 15], Feredő-Gyógy [Unver. ap. Fuss VSV. XX. 165], Kozolyahegy Dévánál, Govasdia mészkőhegyei, Vajda-Hunyad szénamezői, Váralja és Kovrágy közt [!], Székács völgy [Csató Székács 272], Kisekemező, Nagyekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 46], Nagyeszter. Szászujfalu [Fuss VSV. XIV. 194], Vestény, Giresau [! Fuss Trans. 645], Szt-Erzsébet, Talmács, Rakovicza, Segesvár, Nagybun, Kőhalom [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 663], Alsó-Idecs [Nagy ap. Ercsei Tord. 74], Felső-Idecs [Emerich ap. Fuss VSV. XIV. 194], Besztercze [Herzog Bistr. 46], Sajóvölgye, Naszód [Porc. Nasend. 52], Hagymás [Czetz Erd. Muz. VI. 11], Korond fürdő [Gönczi exs. !].

519. *Ornithogalum* L. gen. n. 418.

1898. **O. Pyrenaicum** L. spec. (ed. 1753) 306. — [Anthericum sulfureum W. et K. Icones I. tab. 95 (1802). — O. sulfureum Röm. et Schult. Syst. Veget. VII, (1830) 519. — Magasabb hegyvidékek kaszáloin. — Brassó [Schur En. 664]; bőven a Gárcsinvölgyben és Zajzon völgyében [!].

1899. **O. pyramidale** L. spec. (ed. 1753) 307; A. Kerner Öst. bot. Zeit. XXVIII. 9. — [O. pyrenaicum et O. narbonense Baumg.* I. 295 et Auct. Trans. omnium, — non L. — O. stachyoides Schur En. 664; Fuss Trans. 646 et Auct. Trans., — non Ait. — O. brevistylum Wolfner Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 230]. — Szántókon, szőlők közt, árkok mentén, parlag cserjés helyeken. — az egész terület mezei táján, a magasabb hegyvidékek kivételével. Éjszakra Naszódig terjed [Schur En. 664].

1900. **O. umbellatum** L. spec. (ed. 1753) 307. — [O. umbellatum Baumg.* En. I. 295. — O. comosum Baumg. l. c., et Auct. Trans., — non L. — O. refractum Schur En. 664, — non W. et Kit. — O. tenuifolium Schur Sertum n. 2803, seu O. collinum Schur Verh. sieb. Ver. X. 107; Schur En. 664. — non Guss. — O. acuminatum Schur En. 664. — O. millegranum Janka! in Term. Füv. VIII. (1884) 29 seu O. praetextum Janka in Öst. bot. Zeit. XIII. 113—114; Neilreich Ungarn 52]. — Legelőkon, kaszálókon, szántókon, kertekben Közép- és Dél-Erdélyben az egész terület mezei és hegyi táján; ellenben

éjszakra úgy látszik nem terjed, mert éjszak felől eddig ismert határai a következők: Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 18], Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 603], Görgény, Sóakna [Emerich ap. Fuss Trans. 646].

1901. **O. Boucheanum** Kunth En. IV. (1843) 348 sub Myogalo. — [O. nutans Baumg.* En. I. 296 et Auct. Trans., — non L. spec. 308. — Albusca nutans Auct. Trans., — non Reichb. — O. chloranthum Sauter in Koch Taschenb. (1844) 508]. — Termékeny kaszálókon, szántók közt, gyümölcsösökben, szőlők közt a mezei tájon. — Deés [Czetz! Erd. Muz. VI. 10], Kolozsvár [! Landoz I. 15], Kara [Freyn Közlem. XIII. 77], Torda [Baumg. l. c.], Nagy-Eyed és Felvincz közt [Csató! MNL. I. 23; ÖBZ. XXIV. 224], Benczencz [Unver. ap. Fuss Trans. 647], Omlás, Segesvár [Fuss l. c.], Nagyszeben [Schur En. 565], Brassó [Baumg. l. c.].

520. *Gagea Salisb.* in Ann. of Bot. II. 555.

1902. **G. pratensis** Pers. in Usteri Neue Annalen V. (1794) 8, tab. 2, fig. 1 sub Ornithogalo. — [Ornithogalum Haynii Baumg.* En. I. 294, — non Roth in Röm. Arch. III. 42. — O. stenopetalum Fries Fl. Hall. (1817—18) 58. — *Gagea stenopetala* et *G. Schreberi* Reichb. Germ. Exc. (1830) 107. — Ornithogalum stenopetalum ϵ) nudiscapum Schultz Bot. Zeit. 1827 p. 664, — seu *Gagea simplex* Becker in Reichb. Icones X. (1848) 17 est forma fortuita. — *G. succedanea* Griseb.! Iter (1852) 358, — in herbario Haynald, est forma e locis sterilibus enata macra. — *G. lutea* Cserni Gyulaf. 15, — nec alior]. — Mezőkön, legelőkön, erdők és cserjés helyek szélein, ugarokon, szántókon, gyümölcsösökben a mezei tájon. — Feketelak [Janka Linn. XXX. 603], Kolozsvár [! Landoz I. 15; II. 38], Torda Wolff MNL. I. 67], Gyulafehérvár [! Cserni l. c.], Dévánál a Szárhegyen és Deczebal hegyen [!], Batiz [Csató Erd. Muz. VI. 27], Koneza [Csató Székács 272], Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. III. 254], Nagycsűr [Fuss Trans. 647], Dolmány, Nagyszeben, Kisdisznód [Fuss Bericht 15], Nagydisznód, Szelindek, Brassó [Schur En. 665], Kőhalom, Segesvár [Baumg. l. c.], Sajóvölgye [Pore. En. 57].

1903. **G. arvensis** Pers. in Usteri Neue Annalen V. (1794) 8, tab. 1, fig. 2 sub Ornithogalo. — [Ornithogalum villosum MB. Taur. Cauc. I. (1808) 274; Baumg.* En. I. 294]. — Szántókon, legelőkön, szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur En. 666], Torda Wolff MNL. I. 67], Gyulafehérvár [! Reckert ap. Fuss VSV. XV. 104], Dévánál a Szárhegy alatt [!], Bácsi [Csató Erd. Muz. VI. 27], Székácsvölgy [Csató Székács 272], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XV. 104], Nagycsűr, Szt-Erzsébet [Fuss l. c.], Nagyszeben, Fogaras, Brassó [Schur En. 666], Balászfalva, Kiskapus, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 47], Segesvár, Fejéregyháza, Szászkezd, Kőhalom [Baumg. l. c.].*

† *G. hybrida* Schur Sertum n. 2812 (1853); Schur En. 666. — [*G. pusillo-arvensis* Reichb. Icon. X. p. 19, fig. 1051, ex Schur En. 666. — sed *Gagea* pusillum ex Transsilvania non videt]. — Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Brassó [Schur En. 666].

† *G. saratilis* (Koch). — Sziklarésekben Zoód felett a gyáron felül [Schur En. 666].

† *G. Bohemica* (Zauschner). — Árpás havasainak sziklás helyein [Kladni ap. Fuss Trans. 648].

1904. **G. minima** L. spec. (ed. 1753) 306 sub Ornithogalo. — [*G. minima*. *G. spathacea* et *G. Liottardi* Schur* Sertum n. 2808, 2809, 2810; Schur En. 666. — Ornithogalum callosum Kit. in Schult. I. 557. — *G. Baumgarteniana* Schur En. (1866) 667]. — Televény talajon erdők sziklás nyílt helyein, ligetekben, csalikokban a mezei és hegyi tájon, néhol a havasalji tájig. — Szt-Gothard [Janka Közlem. XII. 170], Torda mellett a Nagyberekben [Wolff! ap. Freyn Közlem. XIII. 77], Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Götzenberg, Felső-Sebes [Fuss! Trans. 648], Kereszténysziget hegysége, Kisdísznód, Nagydisznód, Brassó [Schur En. 666]. Malajesti szakadék a Bucsecsen [Römer Karpát-Ver. III. 143], Nagy-Hagymas [Janka ÖBZ. XVIII. 199], Besztercze [Fuss Trans. 648], Rodna hegyvidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 15].

1905. **G. silvatica** Pers. in. Usteri Neue Annalen V. (1794) 7. tab. 1 fig. 1 sub Ornithogalo. — [Ornithogalum luteum L. spec. (1753) 306 pro parte; Baumg.* En. I. 293. — *G. lutea* Schult. Syst. VII. 538. — *G. transsilvanica* Schur! Sertum n. 2813; Schur En. 667]. — Hegyvidékek nyílt erdeiben, csalikjaiban, gyümölcsöseiben, ligeteiben a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Bányabükk, Kolos, Berkenyes, Torda [Freyn Közlem. XIII. 77], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 27], Székácsvölgy [Csató Székács 272], Szt-Erzsébet [! Schur En. 667], Nagycsűr, Szászujfalu, Nagyszeben, Kisdísznód, Götzenberg, Marpod [Fuss Trans. 649], Medgyes [Salzer VSV. VI. 94], Balázsfalva, Monora, Nagyselyk, Baromlaka, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 47], Segesvár [Fro. Schässb. 65], Besztercze [Herzog Bistr. 46], Rodna vidéke [Pore. En. 57], Deés [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Udvarhely [Gönczi exs. !].

† 1906. **G. pusilla** Schmidt Fl. Boëm. IV. (1794) 41 sub Ornithogalo. — [*O. pusillum* Baumg.* En. I. 294]. — Gyümölcsöseken, napos cserjés dombok füves helyein a mezei tájon. — Torda hasadéka [Freyn Közlem. XIII. 77], Balázsfalva [Barth VSV. XVII. 47], Segesvár, Fejéregyháza [Baumg. l. c.], Besztercze [Herzog Bistr. 46].

521. Scilla L. gen. n. 419.

1907. **S. bifolia** L. spec. (ed. 1753) 309. — [*S. bifolia* Baumg.* En. I. 296. — *S. praecox*, *S. cernua* et *S. Hohenackeri* Janka Öst. bot. Zeit. V. 230. — *S. secunda* Janka Öst. bot. Zeit. VI. 194. — *S. bifolia* var. *taurica* Janka Linn. XXX. 602. — *S. amena* Schur Sertum n. 2817 et Auct. Trans., e. g. Römer Karpát-Ver. III. 143. — *S. subtriphylla* et *S. laxa* Schur En. (1866) 668, 669. — *S. silvatica* Czetz! Erd. Muz. VI. 20]. — Erdőkben, csalikokban, ligetekben az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

var.) alpina: **S. nivalis** Boiss. Diagn. Pl. Orient. V. (1844) p. 63 ex descript, et speciminibus alpium Græciæ a Pichler et Heldreich

electis! — [S. *præcox* Schott Bot. Zeit. IX. (1851) 283; Kotschy Zool. Bot. Ges. III. 64; 275, — non Willd. spec. II. 128. — S. *Kladnii* Schur Verh. sieb. Ver. I. (1850) 39. — S. *alpina* Schur Verh. sieb. Ver. III. (1852) 90; Schur En. 668]. — Havasalji és havasi hegyhátakon. — Csoré [Fuss Trans. 650], Szurul [copiose exs. Kotschy exs. !]. Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Kerczesora havasai, Fogaras havasai [Schur En. 668], Királykő [Kotschy ZBG. III. 64], Rodna havasai [Czetz! Erd. Muz. VI. 20].

522. *Hyacinthella* Schur Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 227.

1908. *H. leucophaea* Stev. in Kunth En. IV. (1843) 312 sub *Hyacintho*. — [*Hyacinthella leucophaea* Schur* in Öst. bot. Zeitsch. VI. (1856) 228. — *Czekelia transsilvanica* Schur in Öst. bot. Zeitsch. VI. 237. — *Muscari pallens* Besser En. (1822) 14, — non MB. Taur. Cauc. I. (1808) 283 sub *Hyacintho*. — *Botryanthus stereophyllus* Herb. stirp. Rar. Bukov. (1853) 30]. — Szikár köves mészkőhegyek lejtőin. — Vajda-Hunyad mellett a Govasdia felé eső Kazányos hegyen 1884 ápr. 3-án már fele részben virágzott májusban pedig már termésben állott; Brassó mellett is 1877 ápr. 14-én javában virított; miért is virítása nem májusra, hanem apr. első felére vagy legfeljebb közepére teendő. — Böven a Kazányos hegyen Govasdia felett [! Bielz Landk. 84; VSV. XX. 41], Brassónál a Czenkhegyen [! Schur ÖBZ. VI. 228], a Kis-Hangesteinon [Barth Arch. XV. 117], Szt.-Péter és Honigberg közt a Lindenbusch hegyeken [Fro. Karp.-Ver. I. 134].

523. *Muscari* Tournef. Inst. t. 180.

1909. *M. tenuiflorum* Tausch in Flora 1841 I. p. 233. — [*Hyacinthus comosus* Baumg.* En. I. 298, — non L. spec. (1753) 318. — *Muscari comosum* Auct. Trans., — non Mill. Dict. n. 2. — *M. tubiflorum* Stev. Verzeichniss Taur. Halbinsel 1857 n. 1416]. — Szántók és szőlők közt, megmunkált parlag talajon az egész terület mezei táján: de éjszakra csak a Sajó völgyeig [Porc. En. 57].

1010. *M. racemosum* L. spec. (ed. 1753) 318 sub *Hyacintho*. — [*M. racemosum* Csató* Székács 273, — non Baumg.]. — Dombok mezőin a mezei tájon. — Koneza szőlőtől a Kútfalvi határnak húzódó domb legelőin [Csató! l. c.], Maros-Ujvár [Pávai? ap. Fuss Trans. 656], Sajó völgye [Porc. En. 57].

1911. *M. Transsilvanicum* Schur Öst. bot. Zeit. VI. (1856) 237. — [*Hyacinthus racemosus* Baumg.* En. I. 298, — non L. — *Muscari botryoides* Auct. Trans., — non *Hyacinthus botryoides* L. spec. (1753) 318, quis stirpem suam «foliis canaliculato-cylindricis» dignovit]. — Nyílt erdőkben, csalikokban a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 15], Torda, Nagyenyed [! Fuss Trans. 656], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 15], Hosszúasztó [Barth! Arch. XV. 117], Nagyesűr [Fuss! VSV. XIV. 193], Szt-Erzsébet, Dálya, Segesvár [Baumg. l. c.], Brassó

[Schur ÖBZ. VI. 238], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 656], Korongyis [Reckert VSV. VI. 19], s egyáltalán Rodna hegyvidékén [Porc. En. 57], Székelykő [Csató exs.!).

+ *Muscari moschatum* Willd.; *Hyacinthus orientalis* L.; *Polygonum tuberosa* L.: coluntur. — Tenyésztett virágaink.

524. *Allium* L. gen. n. 409.

1912. *A. Victorialis* L. spec. (ed. 1753) 295. — [A. Victorialis Baumg.* En. I. 286]. — Havasok sziklaréseiben és hasadékaiban. — Bolodjeu a Biharhegység biharmegyei részén [!], Arágyes a Retyezát hegységben [Borb. Közlem. XV. 356], Bulla völgy [Schur ÖBZ. VIII. 394], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bucsecs [Baumg. l. c.], Kőhavas [Schur En. 674], Korongyis [Fuss Trans. 650], s egyáltalán Rodna havasain [Porc. En. 57].

1913. *A. ursinum* L. spec. (ed. 1753) 300. — [A. ursinum Baumg.* En. I. 291]. — Hegyvidékek árnyas nedves erdeiben főképp a hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 38], Tordai alhavasok [Ercsei Tord. 69], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 15], Zalathna, Abrudbánya, Verespatak [Fuss Trans. 650], Maros-Némethi felett a Kozolya felé [! Baumg. l. c.], Decebal hegy alatt Dévánál [!], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 27], Uj-Gredistye [Unver. VSV. IX. 165], Kisekemező Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 47], Medgyes [Salzer VSV. VI. 95], Kis-Szőlős [Fuss Trans. 650], Beszterce [Herzog Bistr. 46], Rodna [Schur VSV. X. 128], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 10], Udvarhely [Gönczi exs.!).

1914. *A. atropurpureum* W. et K. Icones tab. 17 (1800). — [A. atropurpureum Baumg.* En. I. 290. — A. Ampeloprasum Landoz I. 15, — non L. — A. nigrum Nyman Syll 373, — quoad stirpem transsilvanicam]. — Szántókon, szőlők közt parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz l. c.; Landoz II. 38], Kolos [Baumg. l. c.], Apahida, Pusztaszt-Miklós, Botoromvölgy [Freyn Közlem. XIII. 78], Torda [! Schur En. 674], Keresed, Nagyenyed [!]. Piski és Szászváros közt bőven [! Fuss Trans. 651], Reusén, Szelindek [Schur En. 674], Szászrégen [Emerich ap. Fuss l. c.].

1915. *A. montanum* Schmidt Fl. Boëm. IV. (1794) 28. — [A. angulosum Baumg.! En. I. 290 et Auct. Trans., — non L. — A. fallax Röm. et Schult Syst. VII. (1830) 1072. — A. transsilvanicum Lerchenf. Icones fig. 7! et ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 94. — A. leptophyllum Schur Öst. bot. Zeit. XI. 362; Schur En. 674. — A. serotinum Schleich. (1821); Schur Öst. bot. Zeit. XIX. 149. — A. acutangulum Schur Verh. sieb. Ver. X. 128, et Auct. Trans. quoad stirpem Rodnensem, — non Schrad.]. — Sziklás napos mészkőhegyeken a mezei tájtól a havasi tájig; a Kozolya hegyen trahiton. — Csucs és Sebesváralja [!], Kolozsvár [Landoz II. 38], Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 76], az Aranyos mellékén Várfalva és Borrév hegyen, Pádságnál és hegyein, Tilalmas Torockónál, Kecsekő Haró, mészkőhegyei és Kozolyahegy Dévánál [!], Talmács [! Schur ap. Fuss Bericht 15 sub A. acutangulo], Bulla, Butyán [Schur En. 674], Árpás havasai [! Schur

VSV. III. 90], Fogaras havasai, Brassó, Udvarhely [! Baumg. l. c.], Királykő [!], Csukás [Fuss Trans. 651], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna [Schur l. c. in Verh. Ver. sieb. X. 128], Korongyis [Schur VSV. X. 150], Töpehegy Alsó-Rákosnál, Kőhavas [!].

1916. **A. angulosum** L. spec. (ed. 1753) 300. — [A. acutangulum Schrad. Catal. Hort. Gotting. (1808); Schur* Sertum n. 2825. — A. danubiale Spreng. Mant. I. (1807) 38. — A. tortuosum Schur Sertum n. 2825]. — Nedves laposokon, réteken a mezei tájon. — Gerendi rét [Wolff MNL. I. 67], Kisfalud [Cserni Gyulaf. 15], Oláh-Brettye [Csató Erd. Muz. VI. 27], Kistorony [Schur En. 675], Nagyszében [! Fuss Trans. 651], Egerszeg, Ágostonfalva, Kisesűr [Barth Arch. XV. 116], Apácza, Diós, Földvár, Bottfalu [Freyh Közlem. XIII. 78], Köpecz [!].

1917. **A. flavescens** Besser En. (1822) 56. — [A. senescens Baumg.* En. I. 290, — non L. — A. aminophilum Heuffel in Flora XVIII. (1835) I. 241. — A. ochroleucum Fuss Alt. Arch. II. 363; Landoz I. 15, — non W. et K. — A. stramineum Schur Sertum (1853) n. 2822]. — Szikár napos dombokon, homokos lejtőkön, mészkő és trahit sziklákon a mezei tájon. — Kolozsvár [bőven! Landoz l. c.], Kolos [Schur En. 674], Boós. Virágosvölgy [Freyh Közlem. XIII. 78], Torda szénamezői [Wolff MNL. I. 67], Torda hasadéka. Gerend, Mohács, Záh [!], Szt-Gothard [Janka! ÖBZ. XVIII. 298], Kalyán [Janka ÖBZ. VI. 195], Elekes [Baumg. ap. Fuss VSV. XIV. 192], Balászfalva, Szászsebes [Fuss! Alt. Arch. II. 363], Szárhegy Dévánál [!], Pásteritze [Unver. ap. Fuss VSV. XIV. 192], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 47], Kakasfalva [Bielz Landk. 84], Nagycsűr mellett a Zakkelsbergen [! Grisb. Iter. n. 296], Szt-Erzsébet, Szelindek [Schur En. 674], Nagyselyk [Barth Arch. XV. 116], Morgonda [Baumg. En. I. 290], Homoród-Almás barlangja [Fuss Trans. 651].

+ *A. moschatum* L. spec. (1753) 298. — Brassó napos hegyein [Lerchenf. ap. Schur En. 672].

+ *A. strictum* Schrad. — Kolozsvár [Landoz II. 38].

+ *A. saxatile* MB. Casp. Meer. (1800) 167; A. Kerner Exsicc. Aust. Hung. n. 269! — Ad hoc pertinet *A. Szurulense* Lerchenf. Icones tab. 8! et ap. Schur Verh. sieb. Ver. IV. 94, — stirps verisimiliter ex alpe Szurul orta, sed denuo ibidem non inventa. — Lerchenfeld *Allium Szurulense*jét, mely az *A. saxatile* MB. vöröses pártájú varietásához tartozik, újabban a Szurulon nem találták.

+ 1918. **A. xanthicum** Grisb. Iter (1852) 358. — [A. Moly Baumg.* En. I. 291, — non L. — A. tenuifolium Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 169 solum nomen, — non Jord.]. — Havasalji tájak sziklás füves helyein. — Bráza kőszirte [Baumg. l. c.; Schur ap. Grisb. l. c.; Schur En. 672], Szurul [? Fuss Alt. Arch. II. 363]. — Stirpem hanc, ab Auctoribus Transsilvanicis cum *A. ochroleuco* W. et K. confusam, ego non vidi nec inveni, sed ex descriptionibus illam ab *Allio saxatile* MB. haud diversam censeo. — Erdély botanikusai az *A. xanthicum*-ot összetévesztik sőt össze is foglalják a W. et K. *Allium ochroleucum*-al, holott az Grisebach, valamint Schur diagnosisos leírásai nyomán

inkább az *Allium saratile* MB. növénynyel egyezik. Az *A. xanthicum* levelei fonálformák és kihegyezettek: «*foliis . . . linearifiliformibus longissime acuminatis*» [Schur En. 674]; továbbá szára tövön szegletes («*scapo basi . . . angulato*»), mely jellemvonások által az *A. ochroleucum*-tól könnyen megkülönböztethető.

1919. **A. ochroleucum** W. et Kit. Icones tab. 186 (1804). — [*A. ochroleucum* Baumg.* En. I. 291. — *A. pseudoochroleucum* Schur En. 673. — *A. xanthicum* Auct. plur. exceptis Grisb. et Schur]. — Havasok sziklás füves lejtőin. — Bihar havas déli lejtői [Kern. ÖBZ. XXVIII. 150], Pareng havas [Barth exs. !], Podriesel [? Fuss Trans. 652 sub *A. xanthico*], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs, Keresztényhegység, Czenkhegy Brassónál, Piroska [Baumg. l. c.], Oláh-falu [Janka Közlem. XII. 171]. Lövete [Fuss Trans. 652], Öcsém [Schur En. 673], Stol. Galacz rodnai havasok [Baumg. l. c.], s egyáltalán Rodna havasain [Porc. En. 57].

1920. **A. obliquum** L. spec. (ed. 1753) 296. — Torda hasadékanak mészkőfalain [!], hol a pásztorok régóta ősmérték s az egész fiatal növényt hagymástól együtt ették. E pásztorok hozták le 1858-ban virágosan Wolff Gábornak [Wolff* VSV. XVI. 36], — Torda város érdemes gyógyszerészének; s így lett e Sibiriai növény Erdélyben felfedezve.

1921. **A. Sibiricum** L. Mant. II. (1771) 562. — [*A. sibiricum* Willd. spec. II. (1799) 82; Baumg.* En. I. 292]. — Havasok sziklás szakadékos helyein. — Hunyadi havasok [? Schur En. 670], Czibinjézer [Fuss Trans. 653], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Kerezesora és Fogaras havasai [Schur En. 670], Rodna havasai [! Baumg. l. c.], Cziblesz [Fuss Trans. 653].

† *A. Schoenoprasum* L.; *A. ascalonicum* L.; *A. fistulosum* L.; *A. Cēpa* L.; *A. Porrum* L.; *A. Ophioscorodon* Don.; *A. sativum* L.; *A. Ampeloprasum* L.: coluntur solum. Konyhakerteinkben diszló ültetett hagymáink.

1922. **A. rotundum** L. spec. (ed. 1762) 423. — [*A. rotundum* Baumg.* Mant. 32]. — Napos köves dombokon a mezzei tájon. Kolozsvár [Landoz I. 15], Botorom völgy [Freyn Közlem. XIII. 78], Torda, Kakova, Szelindek, Nagyesűr, Szt-Erzsébet [Schur En. 670], Hosszúaszó [Barth! Arch. XV. 116], Nagyselyk [Sigerus ap. Baumg. Mant. 32], Szászsebes [Csató Székács 273], Töppehegy Alsó-Rákosnál [Baumg. l. c.], Rodna [Reckert ap. Schur VSV. X. 128], Sajóvölgye [Porc. En. 57].

1923. **A. sphaerocephalon** L. spec. (ed. 1753) 297. — [*A. sphaerocephalon* Baumg.* En. I. 287. — *A. descendens* Schur En. 671, — non L.]. — Napos dombokon a mezzei tájon. Mit nézett Baumgarten a Rodnai havasok alhavasi tájain *A. sphaerocephalon*-nak, mai napig eldöntetlen. — Mezőség [Baumg. l. c.], Kolozsvár, Kolos, Boós, Torda [Freyn Közlem. XIII. 78], Nagyselyk, Medgyes [Barth VSV. XVII. 47], Szt-Erzsébet [Unver. ap. Fuss VSV. XIII. 143], Szelindek [Schur En. 671], Szász-újfalú [Fuss ap. Baumg. Mant. 32 sub *A. rotundo*], Nagyesűr, Kakasfalva [Fuss Trans. 653].

1924. **A. vineale** L. spec. (ed. 1753) 299. — [A. vineale Baumg. En. I. 289. — Porrum vineale Schur]. — Parlagokon, szántók és szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [Wolff ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 114], Bilak hegy Borbánd és Vajasd felett [!]. Oláh-Brettye, Russ [Csató Erd. Muz. VI. 27], Székácsvölgy [Csató Székács 273], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 653], Segesvár, Kóhalom [Baumg. l. c.], Beszterce [Fuss l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

1925. **A. Scorodoprasum** L. α spec. (ed. 1753) 297. — [A. Scorodoprasum Baumg.* En. I. 286. — A. arenarium Smith: Baumg.* En. I. 287]. — Kaszálók, erdők, csaltok szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Wolff ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 114], Csucs, Kolos, Boós, Torda [Freyn Közlem. XIII. 78], Mamuthegy Gyulafehérvárnál [! Rekkert VSV. XV. 105], Bilak, Tótfalu, Maros-Némethi [!], Szerdahely, Nagyesűr, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss VSV. XV. 105], Nagyselyk [Fuss Trans. 654], Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 47], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 669], Lebnek Vsz-Ágotha, Alsó-Rákos [Baumg. l. c.], Udvarhely [Szabó ap. Fuss VSV. XV. 105], Beszterce [Herzog Bistr. 46], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

1926. **A. oleraceum** L. spec. (ed. 1753) 299. — A. oleraceum Baumg.* En. I. 289. — Codonoprasum oleraceum Reichb.]. — Erdők, csaltok, szőlők és gyümölcsösök szélein. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 107], Aranykút, Berkenyes [Freyn Közlem. XIII. 78], Kolos, Torda [Schur En. 671], Tordahasadéka, Lunkai bércz Padságnál, Székelykő Toroczknál, Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Kecskő [Schur VSV. X. 69], Sárd [Cserni Gyulaf. 15], Déva, Szelindek, Nagyesűr, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 654], Nagyselyk, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 47], Segesvár [Baumg. l. c.], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 671], Beszterce [Herzog Bistr. 46], Sajóvölgye [Porc. En. 57], Rodna [? Schur VSV. X. 128], Gáncs [Czetz Erd. Muz. V. 13].

1927. **A. carinatum** L. spec. (ed. 1753) 297. — [A. carinatum Baumg.* En. I. 287. — A. pulchellum Don Monogr. 46; hæc forma capsulifera apud nos frequentior. — A. setaceum Hazsl. Közlem. X. 27. — A. flexum W. et K.]. — Dél-Erdély sziklás napos hegyein, a mezei tájon. — Kecskő [Schur En. 671], Kaprucza hegy Vajda-Hunyadnál s innen a Cserna mentén Telekig [!], Kazányos hegy Góvasdia felett [Bielz ap. Fuss Alt. Arch. III. 255], Rettyezáthegység sziklai a Klopotiva és Szuszény felett eső völgyek kezdetén [! Heuff. ZBG. VIII. 211], Nagyesűr, Kakasfalva, Szászujfalu, Giresau [Fuss Trans. 654], Tőpehegy Alsó-Rákosnál [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur En. 671], Máda [C. Fuss ap. Fuss Trans. 655].

1928. **A. flavum** L. spec. (ed. 1753) 298. — [A. flavum Baumg.* En. I. 288]. — Napos köves dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 108], Mezőség [Baumg. l. c.], Kolos, Boós, Berkenyes, Botorom és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 78], Tordahasadéka [! Wolff MNL. I. 67], Géczi vár Asszonyfalvánál [Ercsei Tord. 69], Mészkö, Várfalva, Borrév, Padság hegyei, Nyirmező, Kecskő, Boicza az Erczhegységben, Haró, Kozolya hegy, Vajda-Hunyad [!], Déva, Gyógy, Szászujfalu, Rothberg, Talmács, Nagyselyk [! Fuss Trans. 654].

Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 47], Szt-Erzsébet, Brassó, Ocsém [Schur En. 672], Töpehegy és Ürmös-Töpe Alsó-Rákosnál [! Baumg. l. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 654].

1929. **A. pallens** L. spec. (ed. 1763) 427. — [A. fuscum W. et K. Icones III. tab. 241 (1812). — A. pallens, et A. paniculatum Baumg.*! En. I. 288 et Auct. Trans., quoad stirpem campestrum et montanum. — A. pallescens Landoz II. 38. — A. longispalum Redouté Lil. VI. (1816) tab. 316]. — A. marginatum Janka! Tern. Füz. VIII. (1884) p. 29. — Sziklás erdős hegyek nyílt helyein, napos szikár dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Apahida [Schur En. 672], Gerend, Záh szénamezőin [!]. Torda hasadéka [Schur VSV. X. 76], Nagyenyed [! Pávai ap. Schur En. 672], Kazányos Vajda-Hunyadnál [Bielz ap. Schur l. c.], Aranyhegy Piskinél [!], Szt-Erzsébet [Fuss Alt. Arch. II. 362], Nagyesűr, Verestoronyszorosa, Töpehegy [Fuss Trans. 655]. Predeal [Schur VSV. X. 210], Töresvár, Brassó [Schur En. 672], Morgonda, Segesvár, Szászkézd [Baumg. l. c.], Besztercze [? Fuss Trans. 655! apud Herzog Bistr. 46 solum cultum enumeratur], Szt-Gotthard [Janka! l. c. sub A. marginato].

1929. **b. A. Fussii** A. Kerner! Ost. bot. Zeit. XXVIII. (1878) 155. — [Codonoprasum fuscum Fuss* Bericht 15, seu A. fuscum Fuss Trans. 655 ex alpe Ocsém]. — Mésző havasok sziklás helyein. — A. Vleduska felett a Királykövön [!], Ocsém [Fuss! Bericht l. c.].

XCVII. *Colchicaceae* DC. Fl. Fr. III. 192.

525. *Bulbocodium* L. gen. n. 407.

1930. **B. Ruthenicum** Bunge Delect. Sem. Horti Dorpat. (1837) 12. — [B. vernum Brassai* ap. Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 165, et ap. Wolff Verh. sieb. Ver. VIII. 19. — B. edentatum Schur Verh. sieb. Ver. II. 165; Schur En. 678. — B. triginum Janka Öst. bot. Zeit. V. 230; Schur! En. 678. — Merendera caucasica Schur Verh. sieb. Ver. V. 84; Schur En. 678; vide etiam Wolff Verh. sieb. Ver. VIII. 20]. — A Mezőség szénamezőin, mindenütt az éjszakra vagy éjszakkeltre néző lejtőkön. — Kolozsvár szénamezőin bőven, hol 1845-ben fedezte fel Brassai Sámuel [! Brassai l. c.], Kolos, Boós, Virágos-völgy [Freyn! Közlem. XIII. 77], Tordán a Virágos völgy felé [Wolff MNL. I. 67].

526. *Colchicum* L. gen. n. 457.

1931. **C. autumnale** L. spec. (ed. 1753) 341. — [C. autumnale Baumg.* En. I. 315. — C. pannonicum Griseb. Iter (1852) 359. — C. multiflorum Schur Sertum n. 2859. — C. latifolium Schur Verh. sieb. Ver. X. 205, — seu C. transsilvanicum Schur En. 679. — C. alpinum

Fuss Trans. 658, — seu *C. autumnale* β) *montanum* Porc. Naseud. 47. — *C. arenarium* Schur En. 679, non W. et Kit. — *C. vernale* Hoffm. Deutsch. Fl. ed. 2. I. 174]. — Termékeny és nedves kaszálón az egész terület mezei és hegyi táján a havasalji tájakig, A *C. vernale* alakot szedték Nagyszebennél [Schur En. 678] és Brassónál [Römer exs.!).

527. *Veratrum* L. gen. n. 1144.

1932. *V. nigrum* L. spec. (ed. 1753) 1044. — [*V. nigrum* Baumg.* En. I. 316]. — Hegyvidékek erdeiben és csaliútjaiban a mezei és hegy tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 38], Kolos, Aranykút, Berkenyes [Freyh Közlem. XIII. 76], Torda [Wolff MNL. I. 64], Túr [Ercsei Tord. 167], Bilak [Schur VSV. X. 65], Nagyszeben [Schur En. 679], Poplaka, Resinár [Fuss Trans. 658], Morgonda, Kőhalom, Besztercze [Baumg. I. c.], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 658]. Szt-Péter [Römer in Litt.].

1933. *V. album* L. spec. (ed. 1753) 1044. — [*V. album* Baumg.* En. I. 315. — *V. Lobelianum* Bernh. in Schrad. Neuem Journal II. (1807) 356]. — Hegyvidékek erdeiben és kaszálóin a mezei tájtól a havasi tájig az egész területen.

528. *Tofieldia* Huds. Fl. Angl. (ed. II.) I. 157.

1934. *T. calyculata* L. α) Fl. Suec. (1755) 107 sub *Antherico*. — [*Tofieldia palustris* Sternb. et Hoppe; Baumg.* En. I. 314]. — Hegyvidékek nedves mocsaras völgyeiben és lejtőin. — Kolozsvárt a Malomvölgyben [! Wolff ap. Schur VSV. X. 108], Talmács, Boicza [Baumg. I. c.], Vurtop és Podriesel Arpási havasok [Schur En. 680].

XCVIII. *Juncaceae* Agardh. Aphor. Bot. p. 156.

529. *Juncus* L. gen. n. 437.

1935. *J. Jacquini* L. Mant. I. (1767) 63. — [*J. Jacquini* Baumg.* En. III. 336]. — Havasok sziklás helyein. — Domna-Tava [Fuss Trans. 659], Bucsecs, Piroška [Baumg. I. c.].

1936. *J. castaneus* Smith Fl. Brit. I. (1800) 383. — [*J. Czetzii* Schur! Öst. bot. Zeit. XIII. (1863) 111, legít Czetz.*]. — Havasok nedves törmelékes helyein. — Rodna havasain, hol Czetz Antal és Porcius Florián 1859-ben találták először az «Isvorul-mare» havason s nem a Gemeneán [Czetz ap. Schur I. c.], Cisia [Porc. I En. 58; Porc. Naseud. 46].

1937. *J. triglumis* L. spec. (ed. 1753) 328. — [*J. triglumis* Baumg.* En. III. 336. — *J. triglumis* var.) *macrospathus* Fuss! Verh. sieb. Ver. XIX. (1868) 192]. — Havasok csermelyei mentén nedves szivacsos helyeken. — Pareng havas [Baumg. I. c.], Domna tava [Fro.!

VSV. VII. 127], Negoj [Fuss Trans. 660], Árpás havasain a Nagy-Árpáson az Árpás pataka mentén bőven [!], Brassó felett Töresvár felé [Baumg. l. c.], Pietroszul [Fuss Trans. 660], Ünökő [Herbich Buc. p. V.], Gemenea [Czetz herb. !], Isvorul-mare [Porc. En. 58], Cizia [Porc. Naseud. 46].

1938. *J. trifidus* L. spec. (ed. 1753) 326. — [J. trifidus Baumg.* En. III. 335. — J. Hostii Baumg. herb. ! et Auct. Trans. (non Tausch) si-tit varietatem macram flosculis solitariis praeditam]. — Havasok sziklás helyein. — Retyezát és Pareng havasok [! Baumg. l. c.], Frumósza [Sigerus ap. Fuss Bericht 15], az egész Fogarasi havaslánczolat a Szurultól kezdve [! Fuss Trans. 660; Baumg. l. c.], Barcaság havasai [Heuff. Junc. 196 sub J. Hostii] így a Bucsecsen [!], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Ciblesz, Ünökő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], s egyáltalán Rodna havasai [Porc. ! En. 58].

† *J. capitatus* Weigl. Obs. Bot. IV. (1772) 28. — Kerczesora legelőin [Schur En. 159], Árpás legelőin [Schur En. 684].

1939. *J. conglomeratus* L. spec. (ed. 1753) 326. — [J. conglomeratus Baumg.* En. III. 333]. — Vizenyős legelőkön s láposokon, vízárkoknál, mocsaras helyeken az egész terület mezei táján csoportosan, helyenként egész szittyós térségeket alkotva.

1940. *J. effusus* L. spec. (ed. 1753) 326. — [J. effusus Baumg.* En. III. 333]. — Az előbbi társaságában az egész terület mezei táján bőven.

1941. *J. diffusus* Hoppe in Flora 1819 I. p. 186. — [J. diffusus Schur* Sertum n. 2881. — J. glauco \times effusus Schnitzlein und Frickhinger Veget. der Jura (1848). — J. effuso \times glaucus Fr. W. Schultz in Pollichia 1863 p. 153]. — Vizenyős laposokon, mocsarak mentén, a J. glaucus és J. effusus társaságában. — Talmács és Zoód közt [Schur En. 683]. — Erdély határához közel Kristyór mellett Bihar megyében [!].

1942. *J. glaucus* Ehrh. Beitr. VI. (1791) 83. — [J. glaucus Baumg.* En. III. 334]. — Vizenyős laposokon, vízárkoknál, mocsaraknál az egész terület mezei táján.

† *J. paniculatus* Hoppe. — Sós iszapos talajon. — Kolos, Vizakna [Schur En. 683].

1943. *J. Transsilvanicus* Schur Verh. sieb. Ver. II. (1851) 169 solum nomen; Schur ! En. 684. — [J. filiformis Baumg.* ? En. III. 334, et Auct. Trans. ! non L. — Stirps nostra in turfosis alpinis crescens omnibus in partibus minor J. filiformi L. a quo praeterea differt etiam capsula subrotunda, nec non anthela basi bractea herbacea, vel in acumen herbaceum subulatum abeunte fulva]. — Havasok szivacsos tűzeges helyein: a mezei tájon napjainkban senki sem lelte. — Muntyele-mare [Freyh Közlem. XIII. 76], Bihar havasokon: a Kukurbetán, a Csepilor völgyben, az Ariesen s a Paltineten [!], Déva [? Baumg. l. c.], Zenoga és Zenoguca tavak a Retyezát hegységben [Simk. Közlem. XV. 605], Porumbach havasai [Sigerus ap. Fuss Trans. 660], Bulla tó [Schur En. 684], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Bucsecs [!], Szt-Anna-tó [Baumg. l. c.].

† 1944. **J. obtusiflorus** Ehrh. Beitr. VI. (1791) 82. — Mocsaras helyeken. — Guraró [Fuss Trans. 661], Zám, Talmács, Nagyszeben, Brassó [? Schur En. 685].

1945. **J. lampocarpus** Ehrh. Calam. n. 126. — [J. obtusiflorus Baumg.* En. III. 338, — non Ehrh. — J. acutiflorus Czetz! Erd. Muz. VI. 16. — Rhynchospora alba Wolff! Magy Növ. Lap. I. 67. — J. Olympicus Schott! Analect. p. 3. seu J. subalpinus Borb.! Öst. bot. Zeit. XXV. 208; Borb. Közlem. XV. 348, seu J. alpinus Borb. Közlem. XI. 254: sistit formam minorem in alpes adscendentem. — J. acutus Cserni Gyulaf. 15, — nec alior]. — Vizenyős kaszálókon, árkoknál, mocsaraknál folyók mentén s azok árterein az egész területen a mezei tájtól a havasi tájig közönséges.

1946. **J. atratus** Krock. Fl. Silez. I. (1787) 562. — [J. acutiflorus Baumg.* En. III. 339; Schur En. 686, — non Ehrh. — J. silvaticus Landoz! II. 38; Freyn! Közlem. XIII. 76; Fuss Trans. 661, — non Reichard, ejus stirps caeterum teste Duval-Jouve (in Revue des sciences naturelles 1872 I. p. 131) dubia. — J. melananthos Reichb. Germ. Exs. 96. — J. silvaticus ?) divaricatus Heuff. ! Zool. b. Ges. VIII. 213]. — Vizenyős laposokon s mocsaraknál a mezei tájon különösen erdős eserdés helyeken. — Kolozsvárt a Bükk alatt [! Landoz I. c.], Bányabükk, Röd, Ajton [Freyn! I. c.], Nagyszeben [Fuss! Trans. 661], Vestény [!], Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss! Trans. 661], Segesvár [Baumg. I. c.], Tusnád felett a Büdösön [Schur En. 686], Csikszerecs [Janka Közlem. XII. 170], Beszterce [Fuss Trans. 661], Rodna vidéke [Porc. En. 58].

1947. **J. Rochelianus** R. et Sch. Syst. Veget. VII. b. (1830) 1658. — [J. lampocarpus Baumg.* En. III. 339, — non Ehrh. — J. silvaticus ?) multiflorus Roch. Ban. (1828) tab. I. fig. 2; Schur Sertum n. 2877, — non J. multiflorus Retz Fl. Scand. Prodr. (1779), nec J. multiflorus Desf. Fl. Atl. I. (1798) 313. — J. melanocephalus Friv. ! in Flora 1836. II. 437. — J. brevirostris Bluff Comp. Ed. II. (1836) a 565; Schur Verh. sieb. Ver. X. 108; Schur En. 686, et Auct. Trans., — non Nees ab Es. ejus stirps genuina ad J. acutiflorum pertinet. — J. atratus ?) Zichyi Porc. ! En. (1878) 58. — J. digeneus (effusus \times Rochelianus) Borb. Értekez. IX XV. (1879) 4 solum nomen, — ex ipso Auctore in Magy. Növ. Lap. IX. 59]. — Hegyvidékek nedves vizes kaszálóin, szivacsos eserdés helyein. — Gyurkúca [Baumg. I. c.], Dragánvölgye és Trányis a Vlegyásza hegységben [!], Székelyó [Borb. I. c. sub J. digeneo], Kolozsvárt a Hójan a Bükkön és a Malomvölgyben [Schur VSV. X. 108; Simk. MNL. II. 153], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 27 sub J. silvatico], Váralja és Kovrágy közt bőven [!], Rettyezát hegység völgyei Malomviz felett [Simk. Közlem. XV. 605], Albai erdő Szerdahely [Csató Székács 273], Hosszúászó [Barth ap. Borb. Közlem. XV. 348], Vestény, Giresau [!], Nagyszeben, Árpás, Brassó [Schur En. 686], Mundra, Uj-Sinka, Vád Fogaras megyében [Baumg. I. c.], Rodna vidéke [Porc. ! I. c. sub J. Zichyi], Bükszád [!].

1948. **J. fuscoater** Schweiger et Körte Fl. Erlang (1811) p. 149. — [J. fuscoater Schur* Verh. sieb. Ver. X. 200; Schur En. 685,

quoad stirpem campestram et montanam]. — Nedves kaszálókon a mezei és hegyi tájon. — Nagyszeben, Brassó [Schur En. 685], Felső-Árpás lábán [!], Büdöshegy lábjai a Sz-Annatonál [Schur VSV. X. 200, Öst. bot. Zeit. VIII. 293].

1949. *J. carpaticus* Sink. Term. Füv. X. (1886) 183. — Habitus humilis *J. alpini* Vill a quo differt: capitulis anthelæ paucifloræ sparsis; porro capsula apice truncata aut subcordata perigonium æquante, vel vix superante; denique perigonii phyllis interioribus cuspidatis. — [*J. alpinus* Schur* Verh. sieb. Ver. III. 90; Porc. En. 58, — non Vill. — *J. rariflorus* Czetz! Erd. Muz. VI. 16, — non Hartm.]. — Havasi legelők nyirkos helyein és patakainál. Biharhavasok: így Paltinet, Pietra-Arsa, LaGrope, Csepilor-völgy [!]. Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Kerczesora havasai, Bucsecs [! Schur En. 685 sub *J. fuscoatro*], Királykő [!], Rodna havasai [Czetz! l. c.], Kőhavas [!].

+ *J. bulbosus* L. spec. (ed. 1753) 327. — [*J. uliginosus* et *J. supinus* Baumg.* En. III. 337, — sed in herbario ejus specimina desiderantur]. — Kukojszás [Baumg. l. c.], Kolozsvár, Nagyszeben, Kistorony, Brassó, Kereszthegy Remeténél [Schur En. 686].

1950. *J. compressus* Jacq. En. (1762) p. 60 et 235. — [*J. squarrosus* Baumg.* En. III. 335; Schur En. 687, — non L. — *J. bulbosus* Baumg. En. III. 336; Schur En. 687, — non L. spec. (ed. 1753) 327]. — Nyirkos kaszálókon, vizenyős réteken az egész terület mezei táján közönséges.

1950. b. *J. Gerardi* Lois. Not. a la Flore France in Journal de Botanique 1809 II. p. 284. — [*J. Gerardi* Schur* Sertum n. 2871]. — Vizenyős szikes helyeken a mezei tájon. — Felek és Bányabükk közt a Malomvölgy elején [Sink. MNL. II. 153], Kolozsvár, Szamosfalva, Puszta-Szt-Miklós, Apahida, Kara, Boós, Botorom és Virágosvölgy, Kőhalom [Freyh Közlem. XIII. 76], Torda [Schur VSV. X. 80], Kolos [Schur VSV. X. 112], Vizakna, Nagyszeben [Schur En. 687], Koncza [Csató Székács 273].

1951. *J. bufonius* L. spec. (ed. 1753) 328. — [*J. bufonius* Baumg.* En. III. 337. — *J. Tenageia* Baumg. En. III. 338 et Auct. Trans., — non Ehrh. — *J. tenuis* Schur Verh. sieb. Ver. II. 69, — non Willd. spec. II. (1799) 214]. — Utak s árkok mentén, vizenyős laposokon az egész terület mezei s hegyi táján közönséges.

+ *J. sphaerocarpus* Nees, in Flora I. (1818) 521. — Vizenyős helyeken. — Nagyszeben [Schur En. 687].

530. *Luzula* DC. Fl. Franc. III 158.

1952. *L. pilosa* L. spec. (ed. 1753) 329 sub *Junco*. — [*L. pilosa* Baumg.* En. III. 331. — *L. vernalis* DC. Fl. Franc. III. 160, — non Baumg. En.]. — Hegyvidékek lombos erdeiben és cserjés helyein az egész területen el van terjedve.

1953. *L. Forsteri* Smith Fl. Brit. III. (1804) 1395 sub *Junco*. — [*L. vernalis* Baumg.* En. III. 331 ex descriptione, et sec. Henff. *Junco*.

198. — non DC. — *L. Forsteri* Desv. Journ. de Bot. I. (1813) 141]. — Hegyvidékek erdeinek és csalitjainak utain s füves tisztásain a mezei és hegyi tájon. — Segesvár, Kőhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Keresztényhavas, Kőhavas [Schur En. 680].

1954. *L. flavescens* Host. Gram. III. (1805) 62 sub Junco. — [*L. flavescens* Gaud.; Schur* En. 680]. — Havasalji vidékek vizenyős rétein. — Bucsecs [Schur l. c.], Padis a Biharhegység petroszi oldalán [Simk. Term. Fü. V. 47].

1955. *L. silvatica* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 132 sub Junco. — [*Juncus nemorosus* Pollich Hist. Palat. (1776) I. 352 var. 2). — *Juncus maximus* Reichard Fl. Moen. Franc. II. (1778) 182. — *L. maxima* DC. Fl. Franc. III. (1805) 160; Baumg.* En. III. 330. — *J. montanus* Lam.; Czetz! Erd. Muz. VI. 16]. — Árnyas erdők szélein a hegyi és havasalji tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Skericza Padságnál, Vidra, Nyegra és Szkerisora hegyein a Biharhegységben uz Aries-ig s a Jégbarlangig; Ruszka alhavas [!], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 85], Présbe, Szurul, Picsoru-Burkácsuluj [Fuss Trans. 664], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 17], Gáncs [Czetz ap. Janka Linn. XXX. 609], Csukás [!].

1956. *L. spadicea* All. Fl. Ped. II. (1785) 216 sub Junco. — [*L. spadicea* Baumg.* En. III. 329. — *L. parviflora* Schur Verh. sieb. Ver. II. 169; Schur En. 682, — non Desv.]. — Havasok füves törmelekes helyein. — Retyezát és Pareng havasok [! Baumg. l. c.], Szurul, Csorte, Negoj, Domna-völgye, Bulla-völgye, Butyán, Tericza [Fuss Trans. 664], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai Schur VSV. II. 169], Bucsecs, Rodna havasai [! Baumg. l. c.].

1957. *L. angustifolia* Wulf. in Jacq. Coll. III. (1789) p. 56 sub Junco. — [*Juncus nemorosus* Pollich l. c. (1776) var. 3). — *Juncus niveus* Host.; Baumg.* En. III. 328; Schur En. 681, — non *L. — Juncus albidus* Hoffm. Germ. I. (1791) 126. — *L. albida* DC.: Baumg. En. III. 328]. — Hegyvidékek erdeiben és cserjés lejtőin az egész területen, a mezei és hegyi tájon.

var.) *L. cuprina* Roch. in Schultes Öst. Fl. (1814) I. 572. — solum nomen; in Reichb. Germ. Exc. (1830) 92 cum diagnosi. — [*L. rubella* Hoppe decades Gram. Exs. n. 68 (anno 1820—24); in Reichb. l. c. cum diagnosi. — *L. intermedia* Baumg.* En. III. (1816) 330; Schur En. 681, — non *Juncus intermedius* Host. — *L. alpigena* Schur En. 681. — *L. albida fuscata* Schur Öst. Bot. Zeit. VIII. 288 solum nomen; seu *L. fuscata* Schur Verh. sieb. Ver. X. (1859) 200. — *L. glabrata* Fuss Trans. 664, — non Hoppe]. — Hegyvidékek erdeiben és füves térségein a hegyi tájtól a havasi tájig az egész területen, de főképp havasalji és havasi hegységeken közönséges.

1958. *L. campestris* L. spec. (ed. 1753) 329 sub Junco. — [*L. campestris* Baumg.* En. III. 332]. — Sovány legelőkön, erdők és csalitok szélein és nyílt helyein az egész területen a mezei tájtól a havasalji tájig közönséges.

1958. b. *L. erecta* Pers. Syn. I. (1805) 386 sub Junco. — [*Juncus*

nemorosus Host. Gram. III. (1805) 64; Baumg.* En. III. 329; Czetz Erd. Muz. VI. 16, — non Pollich l. c. (1776). — *Luzula multiflora* Lej. Fl. de Spa. (1811) 169. — *L. erecta* Desv. Journ. de Bot. I. (1808) 156. — *L. pallescens* Bess. En. (1822) 15. — *L. Althii* Herbieh Select. pl. Rar. (1836) n. 22, ex descriptione. — *L. congesta* Schur Sertum n. 2894; Schur En. 682]. — Hegyvidékek erdeinek és csallit-jainak nyílt helyein a mezei tájtól a havasalji tájig. — Sertésvölgy Szkerisoránál a Biharhegységben [!], Zsugyelye pataknál a Rettyezát-hegységben [Sink. Közlem. XV. 606], Nagyszeben, Frumósza [Schur En. 682], Kisdísznód, Götzenberg, Kerezesora havasai [Fuss Trans. 665], Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Rodna vidéke [Czetz l. c.], Segesvár, Kőhalom Brassó [Baumg. l. c.], Bucsecs, Bükszád, Kukoj-szás [!].

1958. c. **L. Sudetica** Willd. spec. II. (1799) 221 sub Junco. — [*L. nigricans* Desv. Journ. Bot. I. (1808) 158; Schur* Verh. sieb. Ver. II. 69. — *L. congesta* Hazsl. Közlem. X. 28]. — Havasaink sovány törmelékes mezőin bőven. — Muntylele-mare [Freyh Közlem. XIII. 76], a Biharhavasok gerinczein és völgyeiben úgy a biharmegyei oldalon [pl. Cornul-Muntvelui, Bohodjen, Piatra-Arsa, Pagyis] mint az erdélyi oldalon, pl. La-Grope, Balacsána, Batrina, Csepilörvölgy [!], Rettyezát havasok [! Hazsl. l. c.], Pareng havasok [!], Frumósza [Schur En. 683], Présbe, Tomnatik, Szurul [Fuss Bericht 15], Galbina, Bucsaese, Negoj [Fuss Trans. 666], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Bucsecs [!], Ünőkő [Schur VSV. X. 141] s egyáltalán Rodna havasain [Czetz! Erd. Muz. VI. 17].

1959. **L. spicata** L. spec. (ed. 1753) 330 sub Junco. — [*L. spicata* Baumg.* En. III. 332. — *L. conglomerata* Mielichhof]. — Havasok köves nyirkos legelőin. — Rettyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 85], Pareng havasok [Borb. Közlem. XV. 347], Frumósza és Stirpu a Czibinhegységben, Negoj, Bulla forrás vidéke [Fuss VSV. XV. 104], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő [Schur En. 683], Bucsecs [! Fuss VSV. XV. 104], Ojtoz szorosánál a Csernika-patak hegyein, továbbá Galacz Rodna havason [Baumg. l. c.], egyáltalán Rodna havasain [Porc. En. 58].

XCIX. *Cyperaceae* DC. Fl. Franc. III. p. 99.

531. *Cyperus* L. gen. n. 66.

1960. **C. fuscus** L. spec. (ed. 1753) 46. — [*C. fuscus* Baumg.* En. III. 317]. — Folyók s patakok partjain és árterein, mocsarak s tavak szélein, ingoványokon az egész terület mezei táján.

var.) **C. virescens** Hoffm. Deutsch. Fl. (ed. 1791) I. p. 16. — [*C. virescens* Schur* Sertum n. 2897]. — Folyók, tavak, források, nedves iszapos helyein a tóalakkal vegyesen. — Marosujvár, Kolos [Schur En. 688], Koncza [Csató Székács 273], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 667], Nagyszeben, Vizakna (Fuss Alt. Arch. III. 254), Persány [Schur

VSV. X. 212], Felső-Torja [Schur ÖBZ. VIII. 283], Besztercze [Herzog Bistr. 47], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 13].

1961. **C. glomeratus** L. Amœn. Acad. IV. (1759) 301. — [C. glomeratus Schur* Sertum n. 2898. — C. australis Schrad. Germ. I. 116]. — Folyók árterein és morotváinál; nevezetesen a Maros mellékén. — Zám [Schur En. 688], Balázsfalva [Freyn Közlem. XIII. 75].

† *C. esculentus* L. spec. (ed. 1753) 45. — Teste Schur En. 689 colitur; sed in Transsilvania nec cultum vidī. — Schur szerint tenyésztik, de Erdélyben tenyésztve sem láttam, valamint Fuss is [Trans. 668] tagadja, hogy Erdélyben tenyészténék.

1962. **C. flavescens** L. spec. (ed. 1753) 46. — [C. flavescens Baumg.* En. III. 316. — C. Monti Schur Verh. sieb. Ver. II. 67, — non L. fil.]. — Ártereken, morotváknál, vizenyős legelőkön az egész terület mezei táján.

1963. **C. Pannonicus** Jacq. Fl. Austr. V. (1778) app. tab. 6. — [C. pannonicus Baumg.* En. III. 317]. — Szikes tavaknál és vizereknél a mezei tájon. — Torda [Ercsei Tord. 120], Zám, Szászváros [? Schur En. 688]. Dobra, Déva, Homoród Szt-Pál, Szt-Péter és Szt-Márton [Baumg. l. c.].

532. *Schœnus* L. gen. n. 65.

1964. **Sch. nigricans** L. spec. (ed. 1753) 43. — [Sch. nigricans Baumg.* En. III. 316. — Sch. ferrugineus Baumg.! l. c. et Auct. Trans., — non L.]. — Mocsaras helyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Malomvölgyben [böven! Wolff ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 203], Segesvár [Fro. Schässb. 66], Büdös, Lázárfalva [Baumg. l. c. sub Sch. ferrugineo], Nagyszeben, Brassó, Borszék [? Schur En. 680].

533. *Cladium* Browne Nat. Hist. of Jamaica p. 114.

1965. **C. Mariscus** L. spec. (ed. 1753) 42 sub Schœno. — [C. Mariscus Landoz* I. (1844) 16; Kovács in Sternh. Sieb. (1846) 41]. — Állandó tavakban és mocsarakban a mezei tájon. — Felek és Bányabükk közt a Malomvölgyben [!], Kolozsvárt a város taván [Landoz l. c.], Borszék [Salzer VSV. VII. 53; Schur VSV. X. 156]. Szt-György a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 27].

534. *Rhynchospora* Vahl. En. II. 229.

1966. **Rh. alba** L. spec. (ed. 1753) 44 sub Schœno. — [Schœnus albus L.; Baumg.* En. III. 315. — Rhynchospora fusca Schur Sertum n. 2904; Schur En. 689, — ex locis natalibus]. — Erdők és eszerjés helyek mocsaras ingoványos helyein a mezei tájon. — Felső-Árpás falu ingoványán [! Schur En. 689 sub Rh. fusca], Lövete, Oláhfalva [Baumg.! l. c.], Büdös, Borszék [? Schur l. c.], Besztercze [Herzog ap. Fuss Trans. 669].

535. *Scirpus* L. gen. n. 67.

1967. **S. palustris** L. spec. (ed. 1753) 47. — [*S. palustris* Baumg.* En. III. 319 cum var. β) minor. — *Heleocharis palustris* R. Br. Prodr. Fl. Nov. Holl. 224. — *Heleocharis multicaulis* Fuss Trans. 669; Schur En. 690; Landoz II. 38; Heuff. ! Zool. bot. Ges. VIII. 215, — non Smith. — *Eleocharis filiculmis* Schur En. 690]. — Vizárvölgyben, vizereknél, tavaknál, mocsaraknál, ingoványokon az egész terület mezei táján közönséges.

1968. **S. uniglumis** Link. Jahr. d. Gewächsk. I. (1818) 3, p. 77. — [*Heleocharis uniglumis* Schult. Mant. II. (1824) 88; Schur* Sertum n. 2908]. — Vizenyős ingoványos kaszálókon, mocsaraknál a mezei tájon. — Bányabük [Haynald herb. !], Kistorony. Nagyszeben, Vizákna, Brassó [? Schur En. 690].

1969. **S. ovatus** Roth Tent. II. 2 (1793) 562. — [*S. ovatus* Baumg.* En. III. 319. — *Heleocharis ovata* R. Br. — *Heleocharis ovata* var.) *atropurpurea* Schur Verh. sieb. Ver. II. 67, seu *Heleocharis atropurpurea* Schur ! Verh. sieb. Ver. III. 90; Schur En. 691, — non Kunth]. — Folyók partján, vizereknél, kaszálók vizes laposain a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 31], Nagyszeben, Giresau, Freck [Fuss Trans. 670], Kerezesora üveghutájánál [Schur En. 691], Árpás hutája felé [! Schur VSV. III. 90 sub *H. atropurpurea*], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281]. Háromszék mocsaras helyein [Baumg.* l. c.]. Rodna és Gáncs vidékén [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

1970. **S. Carniolicus** Koch Syn. (ed. 1845) 853 sub *Heleocharide*. — [*Heleocharis carniolica* Koch; Schur* Sertum n. 2911. — *Scirpus gracilis* Salzm. in Reichb. Icones VIII. (1846) fig. 698; Schur* Verh. sieb. Ver. II. 67]. — Vizenyős laposokon, vizereknél a mezei tájon, de hegyvidékeken. — Trányis mellett a Vlegyásza hegységben, Alsó- és Felső-Visdránál az Aranyos mellékein [!]. Várhely [Házl. Közlem. X. 28]. Nagyszeben [Fuss Bericht 14], Vestény [!]. Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281].

1971. **S. acicularis** L. spec. (ed. 1753) 48. — [*S. caespitosus* Baumg. ! En. III. 318 et Auct. Trans., — non L. — *S. acicularis* Baumg.* l. c. 322. — *S. fluitans* Baumg. ! En. III. 323. et Auct. Trans., non L. — *Scirpidium aciculare* N. a. E. — *Limnochloa parvula* Schur ! Verh. sieb. Ver. III. 90. — *Limnochloa caespitosa* Fuss Trans. 670; Schur En. 694, — non Reichb. — *Dichostylis fluitans* Fuss Trans. 671; Schur En. 692, — non Reichb.]. — Artereken, mocsaraknál, tavaknál vizereknél, — a Gáncs és Naszódától északra fekvő vidék kivételével, — az egész terület mezei táján.

1972. **S. pauciflorus** Lightf. Fl. Scot. II. (1777) 1078. — [*S. Baethryon* Ehrh. in L. Fil. Suppl. (1781) 103; Baumg.* En. III. 318. — *Limnochloa Baethryon* Reichb. Germ. Exc. I. (1830) 78]. — Kaszálók vizenyős laposain, tavaknál, ingoványokon a mezei tájon. — Kolozsvár mellett a Feleki hegylejtőn [! Landoz II. 38], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 691].

+ *S. setaceus* L. spec. (ed. 1753) 49. — [*S. setaceus* Baumg.* En. III. 323, sed tam in Enumeratione quam in herbario ejus, absque loco natali. — *Isolepis setacea* R. Br.]. — Homokos ártereken. — Kükküllő partja Segesvár mellett [Fro. Schässb. 67], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281].

+ *S. supinus* L. spec. (ed. 1753) 49. — [*S. supinus* Baumg.* En. III. 324, — sed tam in Enumeratione quam in herbario ejus, absque loco natali. — *Isolepis supina* R. Br.]. — Loco speciali caret. — Lelőhelye nem ismeretes Erdélyből.

1973. *S. mucronatus* L. spec. (ed. 1753) 50. — In spongiosis ad Felső-Árpás sat frequens, ubi anno 1883, aug. 6. inveni. — Felső-Árpás ingoványán elég bőven, hol 1883 aug. 6-án fedeztem fel [!].

1974. *S. triquetus* L. Mant. I. (1767) 29. — [*S. triquetus* Baumg.* En. III. 320. — *Heleogiton triquetrum* Reichb.]. — Folyók, tavak, mocsarak árterein. — Kolozsvár [Landoz II. 38], Torda [Ercsei Tord. 77], Balázsfalva, Hosszúaszó, Nagy-Selyk, Kis-Kapus, Medgyes [Barth VSV. XVII. 48], Segesvár [Fro. Schässb. 67].

+ *S. pungens* Vahl. En. II. (1806) 255. — [*S. Rothii* Hoppe in Sturm Heft 36 (1814); Schur* VSV. II. 67; Schur Sertum n. 2918]. — Zám mellett a Marosnál ? Schur En. 693].

1975. *S. Tabernaemontani* Gmel. Fl. Bad. I. (1805) 101. — [*Heleogiton glaucum* Reichb.; Schur Sertum n. 2917]. — Vízerekben, mocsarakban, folyók kiöntéseiben a mezei tájon. — Kolozsvárt a szénamezőkön s a Malomvölgyben [! Landoz II. 38], Boós, Berkenyes, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 75], Záhi-tó, Déva [!], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 27], Székácsvölgy [Csató Székács 273], Vizakna, Reussen, Nagycsúr [Fuss Bericht 14], Vestény [!], Nagy-Szeben, Kistorony, Büdös Tusnádnál [Schur En. 692], Alsó-Rákos, Diós, Földvár [Freyn Közlem. XIII. 75], Görgény-Sóakna [Schur VSV. X. 157], Ó-Rodnánál az Antonia fürdő mellett [Pore. En. 58], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

1975/b. *S. lacustris* L. spec. (ed. 1753) 48. — [*S. lacustris* Baumg.* En. III. 320]. — Vízerekben, mocsarakban, folyók kiöntéseiben a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Torda [Ercsei Tord. 77], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 14], Boicza az Érczhegységben [!], Szászváros [Unver. ap. Fuss VSV. XIX. 191], Feredő-Gyógy, Nagyszeben, Vizakna, Giresau, Freck [Fuss Trans. 672], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Balázsfalva, Hosszúaszó, Kis-Kapus, Nagy-Selyk, Medgyes [Barth VSV. XVII. 48], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 20].

1976. *S. dignus* Godr. Fl. Lorraine III. (1844) 91 pro var. *Scirpi maritimi*. — [*S. maritimus* Baumg.* En. III. 321, — ob «stigmatibus duobus», — et Auct. Trans.; non *L. cujus stirps geunina* «panicula globata» et *stigmatibus tribus gaudet*. — *S. compactus*, et *S. macrostachys* Auct. Trans., — nec aliorum]. — Mocsarakban, vízereknél, vizárkokban, folyók mentén az egész terület mezei táján közönséges.

1977. *S. silvaticus* L. spec. (ed. 1753) 51. — [*S. silvaticus* Baumg.* En. III. 322. — *Cyperus longus* Cserni! Gyulaf. 14, — non

L.]. — Erdők nyílt laposain és vizárkaiban, patakok s mocsarak mentén az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

1978. **S. radicans** Schkuhr in Üsteri Annal. IV. (1794—98) 48, tab. 1. — [S. radicans Baumg.* En. III. 322, — sed specimina in herbario ejus desiderantur]. — Folyók mentén, mocsarakban a mezei tájon. — A Marosnál és Szamosnál [Baumg. l. c.], Kakasfalva [Schur En. 694], Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 672], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Prazsmár [Schur ÖBZ. VIII. 281].

† *S. Michelianus* L. spec. (ed. 1753) 52. — A Maros árterein [Lerchenf. ap. Schur En. 694]; — de úgylátszik csak valószínűség szerint, — találomra közli Schur.

1979. **S. compressus** L. spec. (ed. 1753) 43 sub Schoeno. — [Scirpus caricis Retz Prodr. Fl. Scand. (ed. 1795) 16; Baumg.* En. III. 321. — Schoenus compressus L. l. c. — Blysmus compressus Panzer]. — Kaszálók s legelők vizenyős laposain s tavak körül a mezei tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvárt a Feleken [! Landoz I. 16], Felek és Bányabükk közt a Malomvölgyben, Vidra a Biharhegységben [!], Drassó [Csató Székács 273], Nagyszeben [Schur En. 694], Kerczesora üveghutája [Fuss Trans. 673], Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Vloduska laposai a Királykövön [!], Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 20], Brassónál a Czenkhegy alatt, Garcsinvölgy, Bükszád [!].

† *S. australis* L. Syst. Veg. (ed. 1794) 85. — [S. Holoschoenus Baumg.* En. III. 324. — absque loco natali. — Holoschoenus filiformis Reichb. Germ. Exc. I. (1830) 76; Icones VIII. f. 736 !]. — Kolos, Maros-Ujvár [? Schur En. 694].

536. *Eriophorum* L. gen. n. 68.

1980. **E. Scheuchzeri** Hoppe Taschenb. (ed. 1800) 104. — [E. alpinum Baumg.* En. III. 324; Schur En. 694; Salzer Reiseb. 317, — ex locis indicatis (non L.). — E. vaginatum Simk. Közlem. XV. 606, — non L. — E. capitatum Host. Gram. tab. 38 (1801)]. — Havasok lápjain és ingoványain. — Mluha-tó [Csató MNL. IX. 6], Biharhavasain a Kalinyeásza, La-Grope és Petrosz felett a Piatra-Arsza ingoványain [!], Retyezát havasok [bőven! Schur En. sub. E. alpino], Dobravölgye, Vurfu-Petru, Negován mare [Fuss Trans. 673], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Bucsecs [Schur En. sub E. alpino], Őcsém [Schur ÖBZ. VIII. 21], Gemenea és Korongyis [Baumg. l. c.], Laala-tó [Salzer l. c.].

1981. **E. vaginatum** L. spec. (ed. 1753) 52. — [E. vaginatum Baumg.* En. III. 325]. — A hegyi és havasalji táj lápos ingoványos helyein. — Kolozsvár [Landoz II. 38], Muntyle mare [Freyh. Közlem. XIII. 75], Magyar-Valkó [Fuss Trans. 673], Mezőség [Schur VSV. X. 119], Zood [Fuss Trans. 673], Lövete, Oláhfalu [Baumg. l. c.], Kukocszász a Budösön [Schur ÖBZ. VIII. 291], Borszék [Schur En. 695], Rodna hegyvidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

1982. **E. latifolium** Hoppe Taschenb. (ed. 1800) 108. — [E. latifolium Baumg.* En. III. 326. — Schoenus albus Cserni! Gyulaf. 14, —

non L.]. — Tőzeges, ingoványos laposokon a mezei tájtól a havasalji tájig. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [! Landoz I. 16], Muntyle-Mare, Skericza Radságnál [Freyn Közlem. XIII. 75], Padság pataka mentén, Benedek felett a Csáklyai völgyben [!], Gyalafehérvár [Cserni! l. c.], Vidra, Nyegra és Szkerisora ingoványain az Ariesig, Csepilor-völgyig és Kalinyeászáig [!], a Sztrigylvölgyében Kalánnál [Csató Erd. Muz. VI. 27] valamint Kovrágytól Csopeáig [!], Zajkányi havas [Csató Erd. Muz. IV. 85], Dobra-völgye, Cibinjézer, Présbe, Vestény [Fuss Trans. 673], Nagycsűr [Fuss exs. l.], Hosszúaszó, Kisekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 48], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Erzsébetváros, Vledény [Fuss Trans. 673], Büdös lápjai [Schur VSV. X. 201], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Zajzonvölgy [!], Szejkefürdő [Gönczi exs. !].

1983. **E. angustifolium** Roth Tent. I. (1788) 24. — [E. angustifolium Baumg.* En. III. 325. — E. alpicolum Schur Sertum n. 2928]. — Tőzeges, ingoványos laposokon a mezei tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Bányabükk, Rőd, Ajton [Freyn Közlem. XIII. 75], Kalinyeásza, Csepilor-völgy a Biharhegységben [!], Frumósza [Schur En. 695], Árpás havasai [Schur VSV. III. 92], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Büdös lápjai [Schur ÖBZ. VIII. 291], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Cosna [Porc. En. 59].

1984. **E. gracile** Koch ap. Roth Catalecta II. (1800) 259. — [E. gracile Baumg.* En. III. 326. — E. triquetrum Hoppe Taschenb. (ed. 1800) 102; 106]. — Hegyvidékek ingoványos tőzeges laposain, rendszeren E. latifolium vagy E. angustifolium társaságában. — Dragánvölgyében a Vlegyásza hegységben bőven [Simk. Term. Füz. V. 44: 56], Tordán a sósfürdő körül [Wolff! MNL. I. 67], Aranyos völgye Albáknál [!], Resinár felett [Fro. VSV. VI. 190], Vizakna [Fuss Trans. 674], Nagyszeben [Schur En. 696], Kovrágy és Váralja közt a süppedékes hegylapon, Felső-Árpás falu ingoványán [!], Büdös lápjai [Schur ÖBZ. VIII. 291], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Cosna [Porc. En. 59].

537. **Elyna** Schrad. Germ. I. (1806) 155.

1985. **E. Bellardi** All. Ped. II. (1785) 264 tab. 92 fig. 2 sub Carice. — [Kobresia caricina Schur En. 696 ex loco natali, — non Willd. spec. IV. (1805) 206. — Elyna spicata Schrad. Germ. I. (1806) 155]. — Havasok köves gerincein. — Az Omu tetőtől keletnek húzódó gerinczen a Busecesen elég bőven [!], Negoj. Rettyézát [? Schur En. 696]. — *Jegyzet*: A hármas határon levő «Skarisora» havason, honnan Heuffel Zool. bot. Ges. VII. 216 közli nem találtatott eddig, mert *Elyna spicata Heuffel herb.*! ex alpe Skarisora = *Carex rupestris* All.

538. **Carex** L. gen. n. 1046.

+ *C. cyperoides* L. Syst. (ed. 1794) 703. — [C. cyperoides Baumg. En. III. 292, — sed in herbario ejus specimina desiderantur, nec alius

eam recentius in Transsilvania legit]. — Alsó-Rákos [Baumg. l. c.], Nagyszeben [Schur En. 696 sub Schelhammeria cyperoides Reichb.].

1986. **C. dioica** L. spec. (ed. 1753) 972. — [C. dioica Baumg.* En. III. 285, sed in herbario ejus deest. — Vigna dioica Reichb. — Psyllophora dioica Schur Sertum n. 2935]. — Mocsaras ingoványos réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [? Landoz I. 16], Kőhalom, Brassó, Oláhfalu [Baumg. l. c.], Bűdös lápja [Schur VSV. X. 201], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 19], Cosna [Porc. En. 59].

1987. **C. Davalliana** Smith. Brit. III. (1804) 964. — [C. Davalliana Baumg.* En. III. 285, sed in herbario ejus desideratur. — Vigna Davalliana Reichb.]. — Mocsaras ingoványos réteken a mezei tájon. — Kőhalom, Brassó, Oláhfalu [Baumg. l. c.], Maros forrása [Schur ÖBZ. VIII. 25], Nagyszeben, Resinár [Schur En. 697].

+ **C. pulicaris** L. spec. (ed. 1753) 972. — Árteres ingoványos réteken. — Ujegyház, Kőhalom, Brassó, Lövete [Baumg.* En. III. 286, sed in herbario ejus desideratur], Bűdös, Borszék [Schur En. 697].

1988. **C. pauciflora** Lightf. Fl. Scot. I. (1777) 543. — [C. pauciflora Baumg.* En. III. 236. — C. leucoglochin Ehrh. in L. Fil. Suppl. (1781) 413]. — Havasok lápjain tözezes helyein, honnan lezár a hegyi tájig. — Kalinyeásza, La-Grope és Csepilor völgy a Biharhegységben [!], Rettyezáthavasok [Simk. Közlem. XV. 606], Parenghavasok, Morgonda, Keresztényhavasok [Baumg. l. c.], Árpás havasai [Fuss Trans. 682], Bűdös lápjai [Schur VSV. X. 201], Gergeleu rodna havas [Herbich Buk. p. V].

1989. **C. Pyrenaica** Wahlenb. Vet. Ak. Handl. (1803) 139. — [C. pyrenaica Grisb.* Iter n. 302. — Psyllophora capitata Schur En. 697 ex loco natali, — non Carex capitata L. — Psyllophora pyrenaica Czetz Erd. Muz. VI. 19]. — Havasok nyirkos ingoványos helyein. — Rettyezát havasok [! Heuff. ZBG. VIII. 217; Simk. Közlem. XV. 606], Czibinjézer [! Grisb. l. c.], Domna tava, Bulla forrás vidéke [Fuss Trans. 682], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Rodna [? Czetz l. c.].

1990. **C. rupestris** All. Ped. II. (1785) 264 tab. 92. f. I. — [Elyna spicata Heuff.*! Zool. bot. Ges. VIII. 216]. — Sziklás füves havasgerinceken. — Skarisora havas a Hármashatáron [Heuff. l. c.].

1991. **C. curvula** All. Ped. II. (1785) 294 tab. 92 f. 3. — [C. curvula Baumg.* Mant. 81. — C. incurva Schur Sertum n. 2941; Schur En. 698, ex loco natali. — C. curvula β rodnaensis Porc. En. 59 est forma etiam aliis in terris obvia, mihi ex alpebus Tiroliae nota! — C. foetida Schur En. 699, — non All.]. — Havasok sziklás füves gerincein. — Rettyezát havasok [! Schur En. 698; Simk. Közlem. XV. 606]; Szurul [Fuss Trans. 682], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Tericza [! Baumg. l. c.], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő, Bucsecs [! Schur En. 698], Ünőkö [Kovács in Sternh. Sieb. 41], Gemenea [Porc. En. 59].

+ **C. chordorrhiza** Ehrh. in L. Fil. Suppl. (1781) 414. — A Bűdös lápján [Schur VSV. X. 200].

1992. **C. stenophylla** Wahlenb. Auct. Holm. (1803) 142. — [C. spi-

cata Baumg.*! En. III. 286, — non Schkuhr. — *C. obtusata* Fuss Trans. 682; Schur En. 697, — non Lilj. — *C. juncifolia* Host.; Baumg. En. III. 290]. — Napos porondos legelőkön a mezei tájon. — Déva, Marosnémeti [Baumg. l. c. 290], Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 675], Nagyszeben, Szeliindek, Reussen, Brassó [Schur En. 698], Büdös [Schur En. 697 sub *C. obtusata*], Lázárfalva [Baumg. l. c. 286].

1993. ***C. divisa*** Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 348. — [*C. schcenoides* Host.; Baumg.* En. III. 288. — *C. rivularis* Schkuhr Caric. 30; Baumg. l. c. 288]. — Vizenyős kaszálókön, patakok mentén a mezei tájon. — Kolozsvár, Gyulafehérvár, Abrudbánya, Déva [Baumg. l. c.], Apahida, Szászváros [Schur En. 699], Segesvár [Fro. Schässb. 67].

1994. ***C. disticha*** Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 347. — [*C. intermedia* Good. Transact. Linn. Soc. II. 154; Baumg.* En. III. 287. — *C. repens* Schur Sertum n. 2957. — non Bell. — *C. acroandra* Schur! En. 699]. — Mocsaras ingoványos helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár, Nagyszeben [Schur En. 699], Segesvár, Fogaras, Brassó [Baumg. l. c.], — sed in herbario ejus deest], Balázsfalva [Barth! Arch. XV. 117 sub *C. acroandra*].

1995. ***C. vulpina*** L. spec. (ed. 1753) 973. — [*C. vulpina* Baumg.* En. III. 289. — *C. nemorosa* Rehbent. Prodr. Fl. Neomarch. (1804) 21, — non Lumn. (1791)]. — Vizenyős laposokon, mocsarak s folyók mentén az egész terület mezei táján közönséges.

1996. ***C. nemorosa*** Lumn. Fl. Pos. (1791) 418. — [*C. muricata* Baumg.* En. III. 289 et Auct. Trans., — etiam L. spec. (ed. 1753) 974 p. o parte: sed Linnæus alias etiam Carices, sic *C. contiguum* Hoppe, apud nos non nascentem, sub nomine *C. muricata* comprehensit. — *C. divulsa* Baumg. En. III. 290, et Auct. Trans., — non Good., nec Koch Syn. 651. — *C. virens* Auct. Trans., — non Lam. ejus stirpem ad *C. divulsam* ducit Nym. Consp. 781. — *C. guestphalica* Schur En. 704; Fuss Trans. 677, non Bönningh. — *Vigneia altissima* Schur Sertum n. 2960]. — Erdőkben, nedves cserjés kaszálókön az egész terület mezei táján közönséges.

+ 1997. ***C. teretiuscula*** Good. Transact. of. Linn. Soc. II. (1794) 163 tab. 19 f. 3. — *C. teretiuscula* Landoz I. 16. — *C. diandra* Schrank Bav. (1781) 281; Roth Tent. I. (1788) 396, — nomen antiquius sed erroneum]. Mocsarak mentén vizenyős kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Vizakna [Fuss Bericht 14], Büdös lápjai [Schur ÖBZ. VIII. 291, 293], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 12], Cosna [Pore! En. 59].

1998. ***C. paniculata*** L. Amœn. IV. (1759) 294. — [*C. paniculata* Baumg.* En. III. 291]. — Folyók mentén mocsaraknál, tavaknál a mezei és hegyi tájon. — Magyar-Nádas [Freyh Közlem. XIII. 74], Kolozsvár [Landoz I. 16], Vizakna, Reussen [Schur En. 705], Segesvár, Fehéregyháza [Fuss Trans. 677], Gárcsin völgye s innen fel a Kőhavas oldalának láposain 1500 méterig [!], Büdös lápjai [Schur ÖBZ. VIII. 291], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

var.) ***C. simplicior*** Anderson. — Fekle vizenyős laposain Kolozsvár mellett [!].

1999. **C. paradoxa** Willd. In Ac. Acad. Berol. (1794) 39. — [C. paradoxa Baumg.* En. III. 291]. — Folyók mentén, mocsaras réteken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Fejéregyháza [Baumg. I. c.], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 705], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

2000. **C. praecox** Schreb. Spicil. Lips. (1771) 63. — [C. Schreberi Schrank Baier. Fl. I. (1789) 278: Baumg.* En. III. 292. — *Vignea pseudoarenaria* Schur Sertum n. 2594; Schur En. 701, — non Reichb. — C. arenaria Cserni! Gyulaf. 14]. — Kaszálókon, legelőkön erdők és csallitok szélein a magasabb hegyvidékek kivételével az egész terület mezei táján.

2001. **C. brizoides** L. Amœn. IV. (1759) 293. — [C. brizoides Baumg.* En. III. 295. — *Vignea pseudobrizoides*, et V. pseudo. — Schreberi Schur En. 700. — C. curvata Knaf.]. — Hegyvidékek patakainál, nedves árnyas völgyeiben az egész területen; e magasabb vidékeken mint a *C. praecox* Schreb. helyettesítője tűnik fel.

2002. **C. leporina** L. spec. (ed. 1753) 973. — [C. ovalis Good.; Baumg.* En. III. 292. — C. arenaria Baumg.*! En. III. 287 et Auct. Trans. plurim., non L. — C. argyroglochin Horn.]. — Kaszálókon, erdők és csallitok nyílt helyein, nyirkos réteken, utak mentén a mezei tájtól a havasligi tájig, az egész területen.

2003. **C. echinata** Murr. Prodr. Stirp. Gotting. (1770) 76. — [C. stellulata Good. in Transact. of the Linn. Soc. II. (1794) 144; Baumg.* En. III. 294. — C. grypus Schikuhr Caric. (1801) f. 193, est forma alpes incolens. — C. lagopina Baumg. Mant. 80; Schur! En. 701; Porc. En. 56. — non Wahlenb.]. — Lápos, ingoványos laposokon a mezei tájtól a havasi tájig: helyenként így például az Aranyos völgyeiben Alsó- és Felső-Vidra közt egész zsombék-réteket alkot. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Muntylele mare [Freyh Közlem. XIII. 74], Kolozsvár [Wolff ap. Andrae Bot. Zeit. XIV. 203], Felső-Gáld [Baumg. En. I. c.], Csákyai völgy Benedek felett, Biharhegységben Vidra, Nyegra és Szkerisoránál s innen fel az Ariesig, Biharig, Valye Csepilorig, Kalinyeászág [!], Ruszkatető, Várhely [! Hazsl. Közlem. X. 28], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. VI. 85], Ponorics [C ató Erd. Muz. VI. 27], Váralja és Kovrágy közt [!], Surian a Szászsebesi völgyben, Guraró, Nagyszeben, Giresau [Fuss! Trans. 678], Présbe. Bulla, Árpás havas, Brassó [Schur En. 702], Vleduska a Királvkövön [!], Büdös lápjai, Szt-Annató [! Schur ÖBZ. VIII. 293; VSV. X. 201], Lövete, Oláhfalu, Hargitta [Baumg. En. I. c.], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 23].

2004. **C. remota** L. Amœn. IV. (1759) 293. — [C. remota Baumg.* En. III. 294.]. — Hegyvidékek erdeinek laposain, forrásainál és patakainál főképp a hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Muntylele-mare [Freyh Közlem. XIII. 74], Kolozsvárt a Bükön [! Landoz I. 16], Valye-Dregici Vidránál a Biharhegységben [!], Resinár, Nagyszeben [Schur En. 703], Poplaka, Götzenberg, Giresau [Fuss Trans. 678], Medgyes, Kiskapus, Balázsfalva, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 49], Segesvár, Fogaras, Brassó [Baumg.

l. c.], Felső-Fancsal Görgényvidéken [Walz MNL. III. 71], Rodna és Gáncs vidéke [Uetz Erd. Muz. VI. 23], Zajzonvölgy a Donghavas felé [!].

2005. **C. elongata** L. spec. (ed. 1753) 974. — [C. elongata Baumg.* En. III. 295]. — Mocsaras helyeken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16]. Nagyszeben [Fuss Trans. 679], Vestény [!], Munma. Butyán, Árpáshegysége [Schur En. 702]. Segesvár, Kőhalom, Alsó-Rákos. Héviz, Brassó [Baumg. l. c.], Szent-Anna-tó a Büdösön [Schur ÖBZ. VIII. 293]. Kukojszás [bőven !], Cosna [Porc. En. 59].

2006. **C. Fussii** (elongata \times paniculata) Simk. — [Carex paniculata Fuss exs.! — C. elongata Fuss exs! emend., Intermedia inter C. elongatam et C. paniculatam. Differt a C. elongata L.: caule basi firmo, squamis basalibus vaginisque rufescentibus, spicis rufis, glumis latis obtusiusculis rufis. nec non fructu rufescente, porrecto, leviter convexo, minus nervoso breviorique; invicem a C. paniculata L.: fructibus lanceolatis, gluma evidenter longioribus, in rostrum subintegrum attenuatis glumis minoribus. — Legit in paludosis ad pagum Vestény, beatus Michael Fuss, mecumque anno 1882 communicavit. — Közepes alak a C. elongata L. és a C. paniculata L. között. A C. elongata-tól első tekintetre megkülönbözteti tövön erős szára, rótszinű és széles polyvá, valamint rótszinű egyenesállós rövidobb termései; viszont a C. paniculata-tól rövidobb polyvá és lándzsás termései által, melyeknek csőre majdnem ép, szint oly könnyen és világosan megkülönböztethető. Néhai Fuss Mihálytól kaptam 1882-ben, ki azt Vestény falunál szedte.

2007. **C. Biharica** (canescens \times echinata) Simk. — Media inter C. canescentem L. et C. echinatum Murr., quorum consocie nascitur in turfosis uliginosisque alpium Biharensium, ibidem locis «La-Grope» ad fontes Meleg-Szamos, et «Piatra-Arsa» sub alpe Cornul-Munteluj. Habitu, caule scabro spicisque virentibus aut pallescentibus cum C. canescente congruit, sed ab ea differt, fructibus rostro planiusculo, fisso, punctulis minimis sparsis scabro, præditis. A C. echinata Murr. facile distinguitur rostro semissim brevior, exiliore et subglabro. Fructuum forma maxime ad C. lagopinum Wahlb. et C. Heleonastes Ehrh. accedit, sed ambæ illæ a C. Biharica jam fructuum rostro teretiusculo integroque divergunt. — Terem a Bihar havasok lápos vizenyős helyein a C. canescens és C. echinata társaságban: így a «La-Grope»-nél a Meleg-Szamos forrás vidékén és a Cornul-Munteluj alatt a Piatra-Arszanál. — Termetre a C. canescens-hez hasonlóbb, de attól terméseinek lapos hasadt és itt-ott apró pontoktól érdes csőre által tér el; viszont a C. echinata-tól vékonyabb, félakkora hosszú és meztelennek látszó termés-csőre által üt el. Terméseinek alakja hasonlít a C. lagopina Wahlb. és C. Heleonastes Ehrh. terméseiéhez; ezek mindkettejénél azonban a termés csőre hengeres és nem hasadt.

2008. **C. canescens** L. spec. (ed. 1753) 974. — [C. curta Good. in Transact. of the Linn. Soc. II. (1794); Baumg.* En. III. 293. — Vigne Personii Schur Sertum n. 2951; Verh. sieb. Ver. III. 169, — non Carex Personii Sieb. cujus stirps apud nos non nascitur. — C.

Gebhardi Auct. Trans., — non Hoppe Caric (1826) 30. — Hegyvidékek tűzeges ingoványos helyein; magam főképp havasi és havasalji tájakon szedtem. — Muntyele-mare [Freyh Közlem. XIII. 74], Bihar havasokon a Csepilör völgyben, a Kalinyeászán, a La-Grope ingoványain, és Petrosz felől a Piatra-arszén a Cornul-Muntyeluj tövében, valamint Albáknál az Aranyosvölgyben [!], Retyezát havasok [! Hazsl. Közlem. X. 28; Simk. Közlem. XV. 607], Frumósászán a Cibinjézernél, Negoj [Fuss Bericht 14], Mumma, Présbe, Götzenberg, Stirpu (Dealonegro) [Schur En. 702], Besinon. Tomnatik Czibinhavasok [Fuss Trans. 679], Bulla, Butyán, Bucsecs [Schur En. 702], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90 sub C. Personii], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Vleduska a Királykövön [!], Segesvár [Baumg. l. c.], Garesinvölgye a Kőhavas tövében [!], Kukojszás [! Schur ÖBZ. VIII. 291; VSV. X. 132], Rodna havasai [! Schur En. 702].

var.) *C. longibracteata* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 131. — [C. Kanitzii Porc. Nasend. (1881) 31, et Porc. MNL. IX. 131 — solum nomina]. — Rodna havasai [Porc. l. c.].

† 2009. *C. mucronata* All. Ped. II. (1785) 268. — [C. mucronata Baumg.* Mant. 81]. — Havasok napos sziklás gerincein. — Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Fogaras havasai [Schur En. 705], Piroška [Baumg. l. c.].

† *C. stricta* Good. in Transact. of the Linn. Soc. II. (1794) 196. — [? *C. stricta* Baumg.* En. III. 297]. — Erzsébetváros [Fuss Trans. 680], Segesd [Fro. Schässb. 67], Borszék [Schur VSV. X. 86], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Asszonyfalva, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászcсанád, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 49], Besztercze [Herzog Bistr. 47].

2010. *C. Buekii* Wimm. Schles. Ges. (1851) 83. — [C. proluxa Schur* Sertum n. 2972, — non Fries. — C. stricta Fuss herb. ! et Fuss Trans. 680; Schur! En. 707. — C. Buekii Simk. Magy. Növ. Lap. II. 153]. — Patakok s vizerek mentén mocsaras helyeken a mezei tájon. Kolozsvárt a Kajántó patakánál a Tekintővölgyben és a Malomvölgyben [Simk. l. c.], Nagyszeben, Giresau [! Fuss l. c.], Nagyesűr [Fuss exs. !], Naszód [Porc. En. 59], Nagy-Enyed [Csató exs. !], Udvarhely [Gönczi exs. !].

2011. *C. caespitosa* L. spec. (ed. 1773) 978. — [C. caespitosa Baumg.* En. III. 296 pro. p. — Vinea Drejeri et V. vulgaris Fuss! Trans. 680 pro. p. — V. Dreyeri Schur En. 706 pro. p. — C. dacica Borb. MNL. X. 117. — non Heuff. — C. turfosa et C. chlorocarpa Schur Verh. sieb. Ver. X. 193]. — Tűzeges ingoványos helyeken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt [Landoz I. 16] így a Malomvölgyben [!], Torockó-Szt-György [!], Medgyes, Szászivánfalva, Kiskapus, Baromlaka, Asszonyfalva, Arbegén, Nagyselyk, Kisselyk, Csicsóholdvilág, Szászcсанád, Tűr, Balázsfalva, Monora, Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 49], Nagyszeben [! Fuss l. c. sub C. vulgari], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Besztercze [Herzog Bistr. 48].

2012. *C. Dacica* Heuff. in Flora XVIII. (1835) I. p. 247; Icon.

in Heuff. Fragm. tab. IV. fig. 1. [*C. saxatilis* Baumg. En. III. 296 ex locis indicatis, — non L. — *C. rigida* Schur Verh. sieb. Ver. II. 169 et Auct. Trans., — non Good. — *C. vulgaris* Hazsl. ! Közlem. X. 28 ; Freyn Közlem. XIII. 74 ; Porc. En. 59 pro p., — non Fries. — *C. pacifica* Grisb. Iter n. 306. — non Drej. — *C. hyperborea* Drej. ex sen-u Auct. nonnulorum]. — Havasok és havasajlak tűzezes ingoványos helyein. — Muntyle-mare [Freyn l. c.], Retyezát havasok [! Baumg. l. c. ; Kotschy ap. Heuff. l. c. 247]. Bulla [Schur En. 705], Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Rodna havasai [Baumg. l. c.], így a Laala-tónál [Porc. l. c. ; et MNL. IX. 131].

2013. **C. Goodenowii** Gay in Ann. des Scienc. Nat. Ser. II. tom. XI. (1839) 191. — [*C. vulgaris* Fries Nov. Mant. III. (1842) 153. — *C. caespitosa* Baumg.* En. III. 296 pro. p. — *Vignea chlorocarpa* Schur Verh. sieb. Ver. X. 193 ; — En. 706. — *C. dacica* Porc. En. 59]. — Erdély keletének nedves lápos helyein. — A Büdös fortyogó forrásainál [! elég], Kukojszás [bőven !, Schur l. c.], Rodna-Naszód vidéke [Porc. l. c. ; et Nasend. 31].

2013. **C. turfosa** Fries Bot. Not. (1843) 104. — [*C. turfosa* Schur* Sertum 79 ; Verh. sieb. Ver. X. 193]. — Erdély keletének nedves lápos helyein. — Tusnád fürdő és Bükszád közt [!], Kukojszás [Schur VSV. X. 193].

2014. **C. rufa** L. spec. (ed. 1753) 978 pro var. *C. acuta*. — [*C. acuta* Auct. ; Baumg.* En. III. 297. — *C. Mönchiana* Wender Bot. Zeit. 1823 p. 718, et Auct. Trans.]. — Folyók árterein, mocsarakban vizerekben a mezei tájon. — Hosszúaszó [Barth ! ap. Fuss VSV. XXII. 47], Déva és Haró közt [!], Nagycsűr, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresan, Freck [Fuss ! Trans. 681], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Brassó [Schur En. 706], Büdös lápja [Schur VSV. X. 193], Besztercze [Fuss Trans. 681], Rodna vidéke [Porc. En. 59], Székelyudvarhely [Barth ap. Borb. MNL. X. 117].

2015. **C. Buxbaumii** Wahlenb. in Vet. Acad. Handl. (1803) 163. — [*C. Buxbaumii* Schur* Sertum n. 2974 ; Schur Verh. sieb. Ver. X. 156]. — Vizenyős tűzezes réteken a mezei tájon. — Nagyszeben, Brassó [Schur En. 707], Tusnád fürdő és Bükszád közt [!], Borszék [Schur ! VSV. X. 156].

2016. **C. atrata** L. spec. (ed. 1753) 976. — [*C. atrata* Baumg.* En. III. 295. — *C. atrata* ?) minor Heuff. ! Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 219 : varietas haec «spicis ovato-subrotundis, breviter pedunculatis erectis» apud nos frequentior, sed iisdem in locis in typum transit. — *C. aterrima* Auct. Trans. ; etiam Hoppe ex sensu plurium Auctorum. — *C. atrata c)* rhizogyna Schur En. 708. — *C. ustulata* Schur En. 708 ; Herbach Buc. p. V., — non Wahlenb.]. — Havasok kövecses legelőin. — Csepilör völgy, Bihar és Kukurbeta havasok a Biharhegységben [!], Retyezáthavasok [! Heuff. ZBG. VIII. 218 sub *C. aterrima* ; Hazsl. Közlem. X. 28], Frumósza, Stirpu, Szurul, Domna forrásvidéke [Fuss Trans. 683], Negoj, Bulla, Bucsecs [! Schur En. 707 ; 708], Árpáslavasai [! Schur VSV. III. 90], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Csu-

kás [!], Kelemenhavas, Cziblesz [Fuss Trans. 683], Ünökő [Fuss VSV. V. 98], s Rodna összes havasain [Porc. ! En. 59].

2016. *b. C. parviflora* Host. Gram. I. (1801) tab. 87. — [C. nigra All. Pedem. II. (1785), — non C. acuta α) nigra L. spec. (ed. 1753) 978. — C. nigra Fuss* Trans. 683]. — Havasok füves kövecses gerincein. — Szurul [Fuss l. c.], Bucsecs [!].

2017. *C. bicolor* All. Pedem. II. (1785) 267. — [C. bicolor Czetz* ! Erd. Muz. VI. 12]. — Isvoru-mare a Rodnai havasokon [Czetz* ! l. c. ; Porc. En. 59].

2018. *C. limosa* L. spec. (ed. 1753) 977. — [C. limosa Baumg.* En. III. 309]. — Vizenyős iszapos réteken és mocsaras helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 38], Talmács, Givessau [Fuss Trans. 683], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 12].

2019. *C. irrigua* Smith in Hoppe Caric. (1826) 72. — [C. irrigua Herbieh* Buc. p. V.]. — Havasok és havasaljak tözeges ingoványos rétein. — Biharhavasok petroszi oldalán a Cornul-Muntyeluj alatt levő Piatra-Arszánál [Simk. Term. Füv. V. 47], Dealu-Negro Czibinhavas, Árpás és Keprereaszte Árpási havasok [Schur En. 708], Ünökő [Herbieh l. c.].

2020. *C. supina* Wahlenb. in Vet. Acad. Handl. (1803) p. 158. — [C. supina Baumg.* En. III. 301]. — Napos füves dombokon a mezei tájon. — Reussen [Schur En. 710], Talmács [Fuss Trans. 683], Szt-Erzsébet, Szelinek, Berethalom, Szászkézsd [Baumg. l. c.], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Csicsóholdvilág, Szászesanád, Hosszúaszó [Barth VSV. XVIII. 103].

2021. *C. pilulifera* L. spec. (ed. 1753) 976. — [C. pilulifera Baumg.* En. III. 301. — C. pilulifera β) pallida Pet.]. — Hegyvidékek erdeiben: magam csak a havasalji erdőkben és a havasi tájon találtam. — Biharhavasokon, az Aranyos forrásaitól (Aries) a Kukurbetán és Biharon át a Petroszi Bohodjeu havasig [!], Segesvár [Baumg. l. c.], Kolozsvár [Landoz II. 38].

2022. *C. tomentosa* L. Mant. I. (1767) 123. — [C. tomentosa Baumg.* En. III. 299. — C. thuringiaca Schur Sertum n. 3011. — non Schk.]. — Erdők és csalikok nyílt füves helyein az egész terület mezei táján.

2023. *C. montana* L. Fl. Suec. (ed. 1755) 328. — [C. collina Willd. spec. IV. (1805) 260 ; Baumg.* En. III. 300. — C. Czetzii Janka Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 93. — ex ipso Czetz in herbario ejus ! — C. emarginata Willd. spec. IV. 262]. — Hegyvidékek erdeinek és csalikjainak nyílt helyein az egész terület mezei és hegyi táján.

+ *C. ericetorum* Poll. Palat. Elect. II. (1777) 580. — [C. ciliata Willd. Act. Acad. Berol. (1794) 47 ; Baumg.* En. III. 300. — C. membranacea Hoppe ap. Sturm Heft. 61 ; Schur En. 716]. — Napos homokos erdőkben a mezei tájtól a havasok törmelékes kavicsos tetejéig. — Lázárfalva [Baumg. l. c.], Árpáshavasa, Bucsecs, Büdös [Schur l. c.].

2024. *C. verna* Chaix in Vill. Delph. (1785). — [C. præcox Jacq. Fl. Aust. V. (1778) 23, — non Schreber Spicil. Lips. (1771) 63. —

C. præcox Baumg.* En. III. 299. — *C. umbrosa* Host. Gram. I. (1801) tab. 69. — *C. mollis* Host. Gram. IV. tab. 82. — *C. reflexa* Hoppe Caric. 65. — *C. anomala* Janka! in Linn. XXX. (1859) 609. — *C. trachyantha* Dorner! in Heuff. Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 219. — *C. mollis* γ *rhizogyna* Schur! En. 717. seu *C. præcox* γ *ambigua* Porc. En. 60. — non *C. ambigua* Link. in Schrad. Journ. für Bot. (1799) I. 308]. — Napos füves dombokon, erdők és csaltitok szélein az egész terület mezei táján.

2025. ***C. polyrrhiza*** Wallr. Sched. (1822) 492. — [*C. mucronata* Landoz*! I. 16. — non All. — *C. longifolia* Host. Gram. IV. (1809) tab. 85. — non R. Br.]. — Erdőkben és azok kaszáloin a hegyi és havasalji tájon. — Kolozsvár [Landoz! I. c.], Nagyszeben, Szt-Erzsébet [Schur En. 716], Giresau [!], Rodna hegyvidéke [Czetz! Erd. M. VI. 12].

2026. ***C. Transsilvanica*** Schur* Verh. sieb. Ver. II. (1851) 67, solum nomen; Schur En. (1866) 717. — [*C. diversiflora* Baumg.* En. III. 301. — non Host. — *C. gynobasis* Auct. Trans., — non Vill. — *C. Halleriana* Grisb. Iter n. 305; Andre Bot. Zeit. XIV. 203. — non Asso. — *C. basilaris* Janka Linn. XXX. 610. — non Jord. !]. — Hegyvidékek füves csaltitos domblejttöin. — Csucs [Freyn! Közlem. XIII. 74], Zám, Déva [!], Ruszkabánya [Vuchetich in Haynald herb. ! sub *C. gynobasis*], Kisdísznód [Fuss ap. Grisb. I. c.], Nagydisznód, Szelindek [Fuss Bericht 14], Poplaka, Zood, Giresau [Fuss Trans. 686], a Szurul felé [Baumg. I. c.], Nagyszeben [Schur ap. Janka I. c.], Götzenberg, Talmács, Brassó! [Schur En. 717], Bolkács [Barth Arch. XV. 117], Hosszúaszó, Mikeszásza, Kisekemező [Barth! VSV. XVIII. 103], Besztercze [Herzog Bistr. 48], Rodna hegyvidéke [Porc. ! ap. Janka I. c.], Gáncs [Czetz! ap. Janka I. c.].

2027. ***C. humilis*** Leys. Fl. Hal. (ed. 1761) 175. — [*C. clandestina* Good. in Transact of the Linn. Soc. II. (1794) 167; Baumg.* En. III. 302]. — Napos cserjés dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 16], Fenes [Freyn Közlem. XIII. 74], Maros-Sólymos, Kazányshegy Vajda-Hunyadnál [!], Nagycsűr, Dolmány, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss! Trans. 686], Nagyszeben [Reissenb. VSV. V. 114], Szelindek, Talmács [Schur En. 718], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 49], Medgyes [Barth! ap. Fuss VSV. XIX. 206], Segesvár [Baumg. I. c.], Mezőség [Janka Linn. XXX. 612].

2028. ***C. digitata*** L. spec. (ed. 1753) 975. — [*C. digitata* Baumg.* En. III. 303. — *C. pediformis* Janka Linn. XXX. 612; Schur En. 718. — non C. A. Meyer. — *C. ornithopodioides* Schur En. 718 ex locis indicatis, — non Hausm.]. — Hegyvidékek erdeiben a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen közönséges.

2029. ***C. ornithopoda*** Willd. spec. IV. (1805) 255. — [*C. ornithopoda* Baumg.* En. III. 302]. — Havasalji tájak erdeiben. — Árpás havasai [Schur VSV. III. 92], Rodna havasai [Porc. ! En. 60], Kolozsvár [?Landoz I. 16].

2030. ***C. alba*** Scop. Carn. II. (1772) 216. — [*C. alba* Baumg.* En. III. 304]. — Hegyvidékek erdeinek utain és nyílt helyein. — Rettyezát, Vulkány, Verespatak [Baumg. I. c.], Brassó [Schur En. 714].

! *C. nitida* Host. Gram. I. (1801) tab. 71. — Homokos szikár mezőkön. — Mezőség, Szelindek, Szt-Erzsébet [Schur En. 713], Fogaras mellett [Baumg. Mant. 81], Segesd [Fro. Schässb. 67].

2031. *C. pilosa* Scrp. Carn. II. (1772) 226. — [*C. pilosa* Baumg.* En. III. 307]. — Hegyvidékek erdeiben főképp bükkösökben a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen.

2032. *C. panicea* L. spec. (ed. 1753) 977. — [*C. panicea* Baumg.* En. III. 311]. — Hegyvidékek vízenyős rétein a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Alsó- és Felső-Vidra közt az Aranyos mellékén [!], Nagyszeben [Schur En. 712], Gárcsinvölgye Hétfalunál [!], Volkány [Römer exs. !].

2033. *C. glauca* Murr. Prodr. Goett. (1770) 76. — [*C. flacca* Schreb. Spicil. Fl. Lips. (1771), app. n. 669; Baumg.* En. III. 312]. — Vízenyős réteken, erdők tisztásain a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 38], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Götzenberg [Schur En. 712], Segesvár és Segesd közt [Fro. Schässb. 67], Besztercze [Herzog ap. Fuss Trans. 688], Naszód [Pore. En. 60], Uj-Rodna [? Schur En. 713 sub *C. clareformi*].

2033. *b. C. dinarica* Heuff. Fragm. (1863) 63 pro var. *C. flaccæ*. — [*C. claviformis* Schur En. (1866) 713 ex descriptione; ex locis indicatis etiam pro parte]. — Havasalji és havasi tájak szikla falai alatt, és magasabb fekvésű bükkösök tisztásain. — Biharhavasokon Petrosz felett a Tataroán [!], „in alpestribus Transsilvaniæ” [Baumg.* ap. Heuff. Fragm. 64], Tömös szorosa [Schur VSV. X. 210], Zajzon felett a Dong-havas körül [!]. — Stirps hæc spiculis femineis longe pedunculatis, pendulis, cylindricis prædita, fructuum perigyniis atris glabriusculis vel glaberrimis excellit et a Henffelio l. c. sic dignoscitur: „perigyniis patenti-recurvis, glaberrimis, atroviolaceis.”

2034. *C. pendula* Huds. Angl. (ed. 1762) 352. — [*C. pendula* Baumg.* En. III. 307. — *C. maxima* Scop. Carn. (ed. 1772) 229. — *C. Drymeia* Czetz! Erd. Muz. VI. 12, — non Ehrh.]. — Hegyvidékek árnyas patakainál és forrásainál. — Kolozsvárt a Bükkön [! Landoz I. 16], Árpásvölgye, Brassó [Schur En. 715], Lövete, Mezőség [Baumg. l. c.], Gáncs [Czetz! Erd. Muz. VI. 12], Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 12 sub *C. Drymeia*].

2035. *C. pallescens* L. spec. (ed. 1753) 977. — [*C. pallescens* Baumg.* En. III. 310. — *C. undulata* Schur Verh. sieb. Ver. III. 92, — seu *C. leucantha* Schur En. 714]. — Hegyvidékek erdeinek és csatlójainak szélein s nyílt helyein az egész területen közönséges, a mezei tájtól a havasalji tájig.

2036. *C. capillaris* L. spec. (ed. 1753) 977. — [*C. capillaris* Baumg.* En. III. 304]. — Havasok sziklás legelőin. — Czibinjézer [Fuss! Trans. 689, Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Bárczaság havasai és Rodna havasai [! Baumg. l. c.].

2037. *C. fuliginosa* Schkuhr Carië. I. (1801) 91. — [*C. fuliginosa* Baumg.* En. III. 309]. — Havasok sziklás füves gerincein. — Jorgovánkőve a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 86], Pareng [? Borb. Közlem. XV. 345], Árpáshavasai [! Schur VSV. III. 90],

Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő, Bucsecs [!], Rodna havasai, valamint Arszul és Cziblesz szolnoki havasok [! Baumg. l. c.].

2038. **C. tristis** MB. Taur. Canc. III. (1819) 615. — [C. ferruginea et C. spadicea Baumg.* En. III. 308. et Auct. Trans.!, — non Schkh. — C. frigida Schur En. 709; Fuss Trans. 689. — non All. — C. erecta Schur Verh. sieb. Ver. II. 169 etc., — non DC. — C. sempervirens Auct. Trans.!, — non Vill. — C. Mielchoferi Schur VSV. X. 177. — non Schk.] — Havasok sziklás szakadékos helyein, honnan leszáll az előhegyek szakadékain a hegyi tájig. — Kolozsvár [? Landoz I. 16 sub C. ferruginea], Biharhavasokon Szkerisoránál az Ordenkusa völgyben, továbbá a Batrinán, a Balacsánán és Petrosz felett a Piatra-Bozlin [!], Pareng havasok [! Baumg. l. c.; Sink. Közlem. XV. 607], Csorte, Butyán [Fuss Trans. 689], Pietra-resunetoare a Kerczesorai havasokon [Fuss! VSV. XIX. 191], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 90], Tericza [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Băreza-ág havasai [! Baumg. l. c.] így: Keresztényhavas [!], Bucsecs [! Fuss Trans. 689], Királykő [! Andrá Bot. Zeit. XIV. 203], Kőhavas, Csukás, Píroska [!], Őcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai [! Baumg. l. c.].

+ 2039. **C. firma** Host. Syn. (1797) 509. — [C. firma Baumg.* En. III. 303. — sed in herbario ejus desideratur; similimodo deest etiam in herbario Kotschyano]. — Havasok sziklás helyein. — Szurul, Csorte [Fuss Trans. 689], Pareng, Kőhavas, Bucsecs [Baumg. l. c.], Királykő [Kotschy ZBG. III. 65].

2040. **C. brachystachys** Sehrank Naturh. Briefe II. (1785) 285; Bair. Flora I. (1789) 294. — [C. tennis Host. Gram. IV. (1809) 51, tab. 92; Schur* Verh. sieb. Ver. III. 90]. — Mész-kőhavasok sziklás szakadékain a hegyi és havasalji tájon. — Girda-Száka völgye Szkerisoránál a Biharhegységben [! Janka Közlem. XII. 170]. Ordenkusa völgye Szkerisoránál, Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Árpás havasai [Schur l. c.].

2041. **C. ventricosa** Curtis Fl. Lond. Fasc. VI. (1777—1787) tab. 68. — [C. depauperata Good. in Transact. of the Linn. Soc. II. (1794) 181; Janka* Linn. XXX. 612]. — Erdőkben Kis-Czég mellett a Mezősége [Janka l. c.].

2042. **C. brevicollis** DC. Fl. Fr. V. (1815) 295. — [C. brevicollis Kovács* in Sternb. Sieb. 41. — C. rhynchocarpa Heuff. in Flora 1833. I. p. 364; Icon.! in Heuff. Fragn. V. 6]. — Sziklás árnyas völgyzorosokban a mezei tájon. — Tordahasadéka [! Kovács l. c.], Koppándhasadéka [Barth Arch. XV. 117], Sacahegyen Rodnánál [Porc. MNL. IX. 132].

2043. **C. Michellii** Host. Syn. (1797) 507. — [C. Michellii Baumg.* En. III. 305]. — Erdők s csalikok nyílt helyein, erdők vágásain, gyümölcsösökben, szőlőskertek szélein a mezei tájon az egész területen.

2044. **C. hordeistichos** Vill. Delph. (1785) 107. — [C. hordeiformis Wahlenb. in Act. Holm. (1803) 152; Landoz* I. 16. — C. scabellina Landoz II. 39. — non Wahlenb.] — Vizenyős laposokon, forrásos helyeken, mocsaraknál a mezei tájon. — Kolozsvárt a Tekintő-domb felé [! Landoz l. c.], Felek és Bányabükk közt a Malomvölgy-

ben [!], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 75], Csáklyaikő völgye Benedek és Csáklya felett, az Ompoly mentén Borbándnál [!], Koneza [Csató Székács 273], Kisesűr [Fuss Trans. 691], Nagyszeben [Schur En. 710].

2044. *b. C. secalina* Wahlenb. in Act. Holm. (1803) 151. — [*C. secalina* Baumg.* En. III. 315]. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Monora, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 48].

2045. *C. flava* L. spec. (ed. 1753) 975. — [*C. flava* α] patula Baumg.* En. III. 298. — *C. lepidocarpa* Tansch, in Bot. Zeit. (1834) p. 179. — *C. polystachya* Czetz Erd. Muz. VI. 12]. — Hegyvidékek vizenyős laposain és forrásos helyein a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen többnyire bőven s a *Carex echinata* Murr. társaságában. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben, Padság pataka a Muntyle-mare hegységben [!], Kolozsvár és környéke [! Landoz I. 16], Felső-Gáld [! Barth VSV. XIX. 145], Csáklyaikő völgye Benedek felett, az egész Biharhegységben Vidra, Nyegra és Szerisora körül fel az Ariesig, Biharig, Csepilor völgyig és a Kalinyeászúig [!], Ruszka havas [!], Szt-György a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 27], Váralja és Kovrágy közt [!], Várhely, Petrosény [Sink. Közlem. XV. 607], Baromlaka [Barth VSV. XVII. 50], Nagycsűr [!], Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 691], Resinár, Árpásfalu, Brassó [! Schur En. 711], Garesinvölgy, Sipotvölgy a Csukás alatt [!], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Hargitta [Baumg. l. c.], Borszék [Schur VSV. X. 156], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz! l. c.].

2045. *b. C. Oederi* Ehrh. Beitr. VI. (1791) 33. — [*C. flava* β] Oederi Baumg.* En. III. 299]. — Vizenyős laposokon, mocsaraknál, a mezei tájon. — Giresau [Fuss Trans. 691], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 711], Garesinvölgy Hétfalunál [!], Rodna [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

2046. *C. distans* L. Syst. (ed. X. 1759) 1263. — [*C. distans* Baumg.* En. III. 306. — *C. diluta* Janka Linn. XXX. 613, et Czetz Erd. Muz. VI. 12 ex specimine authentico in herb. Czetz!, — non MB.! — *C. Hornschuchiana* Schur En. 712; Czetz! Erd. Muz. VI. 12, — non Hoppe. — *C. fulva* Baumg. En. III. 305; Schur En. 712, — non Good. — *C. Hosteana* Nym. Syll. 394, — non DC. — *C. pseudoflava* Schur En. 712. — *C. flavescens* Baumg. Mant. 81]. — Vizenyős laposokon nedves kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 16], Kolos, Boós, Botoromvölgy, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 75], Torda [Winkler ÖBZ. XVI. 49], Benedek felett a Csáklyaikő völgyében, Borbándnál az Ompoly mentén, Déva körül több helyen, Vajda-Hunyad [!], Székácsvölgy [Csató Székács 273], Kalán a Sztrigy völgyében [Csató Erd. Muz. VI. 28], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Giresau, Morgonda, Erzsébetváros [Fuss Trans. 692], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Brassó [! Schur En. 712 sub *C. Hornschuchiana*], Sósmező a Büdösön [!], Lövete [Baumg. Mant. 81], Borszék [Schur VSV. X. 156], Beszterce [Herzog Bistr. 48], Rodna vidéke [Porc. En. 60], Gáncs [Czetz l. c.].

2047. *C. silvatica* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 353. — [*C. Drymeia* Ehrh. in L. Fil. Suppl. (1781) 414; Baumg.* En. III. 311. — *C. stri-*

gosa Schur Sertum n. 2991; Schur En. 714, — non Huds. — *C. binervis* Landoz II. 39, — non Sm.]. — Lombos erdőkben, csalikokban a mezei tájtól a havasalji tájig az egész területen közönséges.

2048. *C. Pseudo-Cyperus* L. spec. (ed. 1753) 978. — [*C. pseudo-asperus* Baumg.* En. III. 311]. — Tavaknál s mocsaras ingoványos helyeken. — Kolozsvár [! Landoz I. 16], így a Bökkön [!], Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mellékén [!], Szelindek, Vizakna, Giresau [Fuss! Trans. 693], Hosszúaszó [Barth! ap. Fuss VSV. XX. 164], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

2049. *C. rostrata* With. Arr. II. (1787) 1059! — [*C. obtusangula* Ehrh. Calam. n. 50 (1786) sed non de scripta; Ehrh. Beitr. VI. (1791) 82. — *C. ampullacea* Good. in Transact. of the Linn. Soc. II. (1794) 207; Baumg.* En. III. 314.]. — Ingoványos tőzeges réteken a mezei tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Biharhavasokon a Nagy-Aranyos völgyében Felső-Szkerisoránál, a Csepilor völgyben, a Kalinyeászá, a La-gropén, és Petrosz felett a Piatra-arszá [!], Zenogató a Retyezát havasokon [Simk. Közlem. XV. 607], Kútfalva [Csató Székács 273], Berethalom [Barth! ap. Fuss VSV. XX. 179], Nagyszeben [Schur En. 719], Szászsebes völgye, Zood-forrása [Fuss Trans. 693], Segesvár [Fro. Schässb. 68], Gáresin völgye a Kőhavas alatt [!], Kukojszás és Szt-Annató [! Schur ÖBZ. VIII. 291; 293], Oláhfalva, Borszék, Dragojásze [Fuss Trans. 693], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

2049. b. *C. robusta* Weinm. Enum. Stirp. Petrop. (1837) p. 92 pro var. *C. ampullaceæ*. — [*C. rhynchophysa* C. A. Meyer Ind. h. Petrop. IX. Suppl. (1844) 10; Janka* Linn. XXX. 614]. — Ingoványos réteken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükk ingoványain [!], Szt-Gothard [Janka l. c.], Árpás, Búdös [Schur En. 719].

2050. *C. vesicaria* L. α) spec. (ed. 1753) 979. — [*C. vesicaria* Baumg.* En. III. 313]. — Ingoványos mocsaras helyeken a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16, Aranyosvölgye Szkerisoránál, Zámi völgy [!], Asszonyfalva [Barth VSV. XVII. 50], Malomvíz [Simk. Közlem. XV. 607], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 693], Kukojszás, Szt-Annató [! Schur VSV. X. 193; 200]. — Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

+ *C. orthostachys* C. A. Mey. Indicatur a cl. Janka in ditione «Mezőség» [Janka Linn. XXX. 613], — sed ex verbis ejus recenter ibidem non nascitur.

2051. *C. Csomádensis* (riparia \times vesicaria) Simk. — Exacte media inter *C. ripariam* Curt. et *C. vesicariam* L., quorum in societate nascitur in prato spongioso Kukojszás 1000 met. s. m. — A *C. riparia* differt: utriculorum structura tennore, idest membranacea, illis *C. ventricosæ* simili, utriculis magis ventricosus et rostro graciliore nec quam in *C. ventricosa* crassiore præditis; porro glumis ovatis, acutiusculis vel brevissime cuspidatis fructu evidenter brevioribus; denique foliis mollioribus. Contra a *C. ventricosa* distinguitur: utriculis minus ventricosus, rostro breviter vix profundius quam in *C. riparia* fisso, glumis latis et acutioribus, spicis femineis gracilioribus. — Habebam pro

Carice gracilescence Hartmann, sed stirps illius teste Fieck Fl. Schles. 492. ut et *C. riparia* \times *vesicaria* Siebert in Jahresb. schles. Ges. 1857. — ad Caricem ripariam pertinent, nec hybridam progeniem significant. — Közép alak a *C. riparia* Curt. és *C. vesicaria* L. közt, melyek társaságában terem a Kukojszáson. — A *C. ripariától* hártvás és duzzadtabb álszütyői különböztetik, melyek csőre nem vastagabb mint a *C. ventricosú-é*; továbbá tojásdad s hegyes vagy alig szálkavégű polyvai, melyek csúcsa a termés végét sem éri el; végül puhább levelei. Viszont a *C. ventricosa*-tól elüt kevésbé duzzadt álszütyői által, melyek csőre alig van mélyebben behasadva mint a *C. ripariák-é*; továbbá széles és csúcsosabb polyvai, valamint karcsúbb termés-kalászaik által.

2052. *C. acutaeformis* Ehrh. Calam. n. 30 (1786); Ehrh. Beitr. II. (1788). — [*C. paludosa* Good. in Trans. of the Linn. Soc. II. (1794), 202; Baumg.* En. III. 312. — *C. Kochiana* DC. Hort. Monsp. 89 (1813)]. — Folyók partjain, mocsarak s tavak szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [Freyn Közlem. XIII. 75], Borbánd mellett az Ompolynál [!], Drassó [Csató Székács 273], Kalán a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 28], Nagyszeben [! Reissenb. VSV. V. 114], Benczenéz, Giresau, Szakadát [Fuss Trans. 694], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Asszonyfalva, Balázsfalva, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 49], Segesvár [Fro. Schässb. 67], Kukojszás [Schur VSV. X. 193], Besztercze [Herzog Bistr. 48], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

2053. *C. riparia* Curtis Fl. Lond. Fasc. IV. (1778—80) tab. 60. — [*C. riparia* Baumg.* En. III. 313. — *C. ripario-paludosa* Schur Sertum n. 3020. — *C. riparia* β) Naszódensis et γ) androgyna Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 132]. — Mocsarakban, folyók árterein, vizárkokban a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 16], Déva és Maros-Sólymos közt [!], Nagyszeben, Rakovicza, Giresau, Szakadát [Fuss Trans. 694], Medgyes, Kiskapus, Asszonyfalva, Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 49], Segesvár [Fro. Schässb. 68], Kőhalom [Baumg. l. c.], Brassó [Schur En. 720], Kukojszás a Büdösön [! Schur OBZ. VIII. 291; VSV. X. 200], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 12].

2054. *C. nutans* Host. Gram. I. (1801) tab. 83. — [*C. nutans* Baumg.* En. III. 306. — *C. sulcata* Schur Sertum n. 3016; Schur En. 719. — *C. stricta* Landoz! I. 16, — non Good.]. — Folyók és vizerek mentén vizenyős árteres kaszálókön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz l. c.], Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 75], Déva, Haró [!], Nagyszeben [Schur En. 719], Benczenéz, Alsó-Gáld, Kiscsűr Nagycsűr, Retteg [Fuss Trans. 694].

2055. *C. evoluta* Hartman in Vet. Ak. Handl. (1818) 157. — [*C. riparia* \times *filiformis* Wimm. pro p.; Aschers. Fl. Brandenb.]. — A Kukojszász lápján itt-ott szálonként [!]. — [In prato spongioso «Kukojszás» rara].

2056. *C. filiformis* L. spec. (ed. 1753) 976. — [*C. filiformis* Baumg.* Mant. 82 Kovács in Sternh. sieb, 41]. — Mocsaraknál, ingoványos helyeken a mezei tájon. — Szász-Segesd [Baumg. l. c.; Ko-

vács l. c.), Kukojszás, Szt-Anna tó [böven! Schur ÖBZ. VIII. 291, 293], Árpás hegysége [? Schur VSV. III. 90], Borszék [Schur ÖBZ. XI. 360].

2057. **C. hirta** L. spec. (ed. 1753) 975. — [C. hirta Baumg.* En. III. 314. — C. hirtæformis Pers. Syn. II. (1807) 547]. — Vizárokknál, vizenyős kaszálókon és legelőkön az egész terület mezei táján közönséges, — többé-kevésbbé szőrös vagy majdnem meztelen szárú és levélhüvelyű alakokban.

C. Gramineae Juss. gen. 28.

† *Zea Mays* L. spec. (ed. 1753) 971. — [Mays americana Baumg.* En. III. (1816) 281]. — Colitur ubique magna in copia. — Nagyban termesztik mindenfelé.

539. *Andropogon* L. gen. n. 1145.

2058. **A. Ischaemum** L. spec. (ed. 1753) 1047. — [A. Ischæmum Baumg.* En. III. 274]. — Szikár dombokon s legelőkön, szántók és szőlők szélein és parlagain az egész terület mezei táján.

540. *Chrysopogon* Trin. Fund. Agrost. 187.

2059. **Ch. Gryllus** L. Amœn. IV. (1759) 332 sub Andropogone. — [Pollinia Gryllus Sprengel Pugill. II. 10; Baumg.* En. III. 273]. — Szikár dombok fővenyes, agyagos vagy meszes talaján a mezei tájon, helyenként bőven. — Kolozsvár [Schur En. 721], Bilak Borbándnál [! Schur VSV. X. 65], Vajasd és Boros-Bocsárd [!], Gynlafehérvárt bőven, [! Fuss Trans. 700], Haró mészköhegyein bőven], Déva, Maros-Sólymos és Maros-Németli bőven, Branyicska, Kazányos hegy Govasdiánál [!], Székácsvölgy [Csató Székács 273], Kisekemező, Nagyekemező, Baromlaka, Szászcsanád, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 50], Balázsfalva [Barth Arch. XV. 117], Szászsebes [Fuss Trans. 700], Olczina, Kund [Baumg. l. c.].

† *Sorghum saccharatum* (L.), et *S. vulgare* Pers. (*S. halepense* Schur En. 721, — non Pers.) ubique coluntur. — Széltében termesztik, főképp kukorica vetések szélein.

541. *Tragus* Hall. Hist. St. Helv. II. (1768) 203. — [Lappago Schreb. Gen. pl. I. (1790) 55].

2060. **T. racemosus** L. spec. (ed. 1753) 1049 sub Cenchrø. — [Lappago racemosa Willd. spec. (1797) 484; Baumg.* En. III. 216]. — Homokos, szikár legelőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [Baumg. l. c.], Déva [Fuss Trans. 701].

542. *Digitaria* Scop. Fl. Carn. I. 52.

2061. **D. sanguinalis** L. spec. (ed. 1753) 57 sub *Panico*. — [*Syntherisma vulgare* Schrad. Germ. (1806) 161; Baumg. En. III. 201. — *Panicum filiforme* Benkő* Trans. 122]. — Megmunkált talajon, így szántókon, szőlők közt, veteményes kertekben s parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

2061/b. **D. ciliaris** Retz Obs. IV. (1790) 16 sub *Panico*. — [*D. ciliaris* Koel. Gram. (1802) 27; Schur* Sertum n. 3043]. — Szikár fővényes dombokon és napos szőlők közt a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 39], Szt-Erzsébet [Fuss! Trans. 701], Nagysíúr szőlői közt [!], Kiskapus, Asszonyfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 50], Rodna vidékén [Pore. En. 61].

2062. **D. humifusa** Rich. ap. Pers. Syn. I. (1805) 85. — [*Syntherisma glabrum* Schrad. Germ. (1806) 163; Baumg.* En. III. 202. — *Panicum glabrum* Gaud. Agrost. I. (1811) 22. — *Digitaria filiformis* Koel. Gram. (1802) 26, — non *Panicum filiforme* L. spec. (1753) 57. — *Panicum lineare* Kroker Siles. (1787) n. 98, — non Burman Fl. Ind. (1768) p. 25. tab. 10. fig. 1 3]. — Fővényes szikár hegyoldalakon s utakon, szántók és szőlők közt a mezei tájon. — Csucsá [!], Kolozsvár [Landoz I. 16], Déva mellett a Kozolya hegyen [!], Vizakna, Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 701], Nagyszeben, Boicza, Giresau [Schur En. 722], Száskézsd, Zoltán [Baumg. l. c.], Kiskapus, Asszonyfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 50], Rodna vidéke [Pore. En. 61].

543. *Panicum* L. gen. n. 76. (ex parte).

2063. **P. Crusgalli** L. spec. (ed. 1753) 56. — [*P. Crus-corvi* Benkő* Trans. 122. — *Pennisetum Crus-Galli* Baumg. En. III. 277. — *Echinochloa Crus-galli* PB. Agrost. 53]. — Szántók közt, veteményes kertekben, szőlők közt parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

† *P. miliaceum* L. spec. (ed. 1753) 58. — [*P. miliaceum* Baumg.* En. III. 278]. — Colitur ubique. — Széltében termesztik, s magvait «Köles-kásának» használják.

544. *Setaria* PB. Agrost. 51.

2064. **S. verticillata** L. spec. (ed. 1762) 82 sub *Panico*. — [*Pennisetum verticillatum* Baumg.* En. III. 275]. — Szántók közt, így különösen kukoricza vetések közt, veteményes kertekben, szőlőkben az egész terület mezei táján. — Feltűnő hogy [Porcius En. 61], Rodna-Naszód vidékéről nem említi.

2065. **S. viridis** L. Syst. (ed. X. 1759) 870 sub *Panico*. — [*Pennisetum viride* Baumg.* En. III. 276. — *P. Weinmanni* R. et S. Syst.

II. 490. — *S. chlorantha* Schur En. 723]. — Szántókon, kertekben, szőlők közt, parlagokon az egész terület mezei táján közönséges.

2066. *S. glauca* L. spec. (ed. 1753) 56 sub *Panico*. — [*Pennisetum glaucum* Baumg.* En. III. 276]. — Hasonló helyeken mint az előbbi az egész területen közönséges.

† *S. Italica* L. spec. (ed. 1753) 56 sub *Panico*. — [*Panicum germanicum* Roth Tent. I. 27. — *Pennisetum germanicum* Baumg.* En. III. 277]. — Colitur fere ubique. — Széltében termesztik zöld takarmánynak, s ily helyeken szálanként el is vadul.

† *Phalaris Canariensis* L. spec. (ed. 1753) 54. — Colitur hinc inde. Termesztik helyenként madarak eleségeül, s ily helyeken el is vadul szálanként, — pl. Petrozsénynél [Feicht. Közlem. IX. 112].

545. *Baldingera* Fl. Wett. I. (1799) 96.

2067. *B. arundinacea* L. spec. (ed. 1753) 55 sub *Phalaride*. — [*Phalaris arundinacea* L.; Baumg.* En. III. 197]. — Folyók mentén s azok mocsaras árterein a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 16], Borbándnál és Gyulafelhérvárnál az Ompoly és Maros-mentén, Verespatak, Abrudbánya, Giresau [!], Nagyszeben, Brassó [Schur En. 724], Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 50], Segesvár [Fro. Schässb. 68], Beszterce [Fuss Trans. 702], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 11].

var.) *picta* L. spec. l. c. — Colitur in hortis ubique. — Virágos kertekben mint «Pántlikafüvet» széltében tenyésztik.

546. *Hierochloa* Gmel. Sibir. I. 100.

2068. *H. repens* Host. Gram. III. (1805) 3. tab. 3. sub *Holco*. — [*Holcus borealis* Schrad.* Germ. (1806) 252; Landoz* I. 16. — *Hierochloa borealis* Roem. et Schult. Syst. II. (1817) 513. — *Holcus odoratus* L. spec. (ed. 1753) 1048 pro parte. — *Hierochloa vinealis* Schur Öst. bot. Zeit. IX. (1859) 12; X. 355. — *H. orientalis* Fries et Heuff. OBZ. VIII. 28]. — Napos cserjés kaszálókon, folyók homokos árterein a mezei tájon. — Kolozsvárt a Szénamezőkön [! Landoz l. c.], Apahida és Kolos közt [Schur VSV. X. 108], Kara [Freyn Közlem. XIII. 71], Torda [Ercsei Tord. 34; Freyn l. c.], Talmács [Schur En. 725, Zaporez [Czetz Erd. Muz. VI. 16].

2069. *H. australis* Schrad. Germ. (1806) 253 sub *Holco*. — [*Holcus australis* Schrad.; Baumg.* En. III. 280. — *Hierochloa australis* Roem. et Schult. Syst. Veg. II. (1817) 514]. — Erdők és csalikok széléin és árnyas helyein a mezei tájon. — Kolozsvár bőven [! Landoz I. 16], Torda [! Fuss Trans. 703], Magyarigen Dévánál a Szárhegyen és Rócsi hegyen [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székásvölgy [Csató Székács 274], Szászváros, Nagyeszter, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Kisdisznód, Giresau [Fuss! Trans. 703], Segesvár [Fro. Schässb. 68 sub *H. odorata*], Beszterce [Herzog Bistr. 48], Katona és Kis-Czég közt, Szt-Gothard és Gyeke közt [Janka Közlem. XII. 169].

547. *Anthoxanthum* L. gen. n. 42.

2070. *A. odoratum* L. spec. (ed. 1753) 28. — [*A. odoratum* Baumg.* En. III. 189. — *A. odoratum* ? villosum Loisl.; Schur En. 725]. — Legelőkön, kaszálókon, erdők s esalitok nyílt helyein a mezei tájtól a havasi tájig az egész területen közönséges.

548. *Alopecurus* L. gen. n. 78.

2071. *A. pratensis* L. spec. (ed. 1753) 60. — [*A. pratensis* Baumg.* En. III. 194. — *A. altissimus* Schur! Öst. bot. Zeit. IX. 13; Schur En. 726. — *A. obscurus* Schur! Öst. bot. Zeit. IX. 13, et Auct. Trans. — *A. nigricans* Schur Sertum n. 3049 et Auct. Trans. — *A. ruthenicus* Schur! Öst. bot. Zeit. IX. 14; Schur En. 726, — non Weinm.]. — Kaszálókon, legelőkön az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

† *A. myosuroides* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 23. — [*A. agrestis* L. spec. (ed. 1762) 89; Baumg.* En. III. 195, — sed in herbario ejus desideratur]. — Szántókon, vasutak töltésein. — Magyar-Nádas [Freyh Közlem. XIII. 71], Segesvár, Köhalom, Brassó [Baumg. l. c.], Szászrégen [Emeric ap. Fuss Trans. 704].

2072. *A. geniculatus* L. α spec. (ed. 1753) 60. — [*A. geniculatus* Baumg.* En. III. 195.]. — Vizenyős réteken, folyók árterein, mocsarak körül az egész terület mezei táján.

2072. *b. A. fulvus* Smith. Engl. Bot. XXI. tab. 1467. — [*A. bulbosus* Baumg.* En. III. 195 et Auct. Trans., — non Smith]. — Vizenyős réteken, folyók árterein, mocsaras helyeken az egész terület mezei táján, s az előbbinél közönségesebb.

2073. *A. laguriformis* Schur* Verh. sieb. Ver. I. (1850) 182 (nomen); ap. Griseb. Iter (1852) 362 (descript.). — [*Colobachne* Gerardi Schur Sertum n. 3056; Schur En. 728, — non Link. — *A. Wlassowii* Janka Öst. bot. Zeit. VIII. 200 (non Trin), seu *A. brachystachys* Janka Linn. XXX. 615 et Auct. Trans., — non MB. — *Stirps nostra* quoad formam glumarum cum *Alopecuro pratensi* congruit; invicem *A. brachystachys* MB. ex verbis clar. Hackel habet glumas oblique truncatas, iis *A. ruthenici* Weinm. similes]. — Havasok vizenyős legelőin és törmelékein. — Avrigel [Winkler ÖBZ. XVI. 44], Csörte, Domna és Bulla forrás vidéke [Fuss Trans. 704], Stiavu-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [bőven! Fuss ap. Griseb. Iter 362], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Korongvis [Schur VSV. X. 150], s egyáltalán Rodna havasain [Pore. En. 61].

549. *Crypsis* Ait. Hort. Kew. I. 48.

2074. *C. aculeata* L. spec. (ed. 1753) 42 sub Schæno. — [*C. aculeata* Baumg.* En. III. 201. — *Antitragus aculeatus* Schur Sertum n.

3067]. — Szikes vagy homokos tavak és laposok körül a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [Landoz II. 39], Deés, Szamos-Ujvár Szt-Gothard [Janka Linn. XXX. 614], Záh [!], Kolos, Szerdahely [Schur En. 730], Virágos völgy [Wolff MNL. I. 68], Felső-Bajom [Kayser ap. Fuss Trans. 705], Csicsóholdvilág [Barth VSV. XVII. 51], Vasas-Szt-Iván [Baumg. l. c.], Sajó völgye [Pore. En. 61].

2075. **C. schoenoides** L. spec. (ed. 1753) 60 sub Phleo. — [C. schoenoides Lam.; Baumg.* En. III. 200. — Heleochloa schoenoides Host Gram. I. tab. 30]. — Tavak vizerek árterein, vizenyős laposokon és árkokban a mezei tájon. — Szamosfalva Landoz II. 39], Kolos [Baumg. l. c.], Virágosvölgy [Wolff MNL. I. 68], Szamosujvár és Szék közt [Janka Linn. XXX. 614], Szt-Gothard [Janka! Közlem. XII. 168], Mező-Bőő, Czikud, Záh [!], Kisekemező, Csicsóholdvilág [Barth VSV. XVII. 51; XVIII. 103], Felső-Bajom [Kayser ap. Fuss Trans. 705].

2076. **C. alopecuroides** Pill. et Mitterp. Iter (1783) tab. XVI. sub Phleo. — [Heleochloa alopecuroides Host. Gram. I. (1801) tab. 29. — C. alopecuroides Schrad. (1806); Janka* Linn. XXX. 614]. — Vizenyős réteken és ártereken a mezei tájon. — Szt-Gothard, Pujon [Janka l. c.], Zám, Szászváros, Szerdahely [Schur En. 730], Sajóvölgye [Pore. En. 61], Rodna vidéke [Pore. Nasend. 36].

550. Phleum L. gen. n. 77.

2077. **Ph. pratense** L. spec. (ed. 1753) 59. — [Ph. pratense Baumg.* En. III. 198. — Ph. nodosum L. syst. (ed. 1759) 871. — Ph. bulbosum Host. Gram. IV. tab. 21; Baumg.* En. III. 198. — Ph. stoloniferum Borb. Közlem. XV. 44]. — Kaszálókon legelőkön az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

var.) glumis longius cuspidatis: **Ph. fallax** Janka Közlem. XII. (1876) 168. — Hegyvidékek kaszálóin. — Detunata [! Janka l. c.], Verespatak, Bucsum, Abrudbánya, Vulkánhegy, Kis-Aranyos völgye Felső-Viszánál, Kecskekő, Tótfalu fellett az Ompoly hegyvidékén [!]. — Bizonyára számos más helyen is.

2078. **Ph. commutatum** Gand. Agrost. I. (1811) 40. — [Ph. alpinum Baumg.* En. III. 199, et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 59. — Ph. capitatum Fuss! ap. Baumg. Mant. 79; Alt. Arch. III. 254; Schur ÖBZ. IX. 16, — non Scop]. — Havasalji és havasi kaszálókon s legelőkon összes havas vidékeinken. — Közölve van Kolozsvár mellől is [Landoz I. 16].

2079. **Ph. Michellii** All. Ped. II. (1785) 233. — [Ph. Michellii Baumg.* En. III. 199]. — Havasalji és havasi tájak rétein s legelőin. — Királykő [Kotschy ZBG. III. 64], Rodna havasai [Baumg. l. c.; Pore. En. 61].

2080. **Ph. ciliatum** Griseb. in Ledeb. Ross. IV. (1843) 457 pro var. Ph. Böhmeri. — [Chilochloa cuspidata Schur*! Sertum n. 3063, et Auct. Trans., — non Reichb. — Ph. Michellii Winkler ÖBZ. XVI. 47, — non All. — Ph. ambiguum Auct. Trans., — non Ten. Fl. Neap.

III. 64; stirps nam Tenoreana, — glumis toto in latere glabris, late albo marginatis et in cuspidem sensim angustatis, — a nostro Ph. ciliato egregie differt. — Ph. serrulatum Boiss Diagn. Ser. II. 4 (1859) p. 125. — Chilochloa collina Schur! En. (1866) 729. — Ph. montanum C. Koch. Linn. XXI. (1848) 383 est stirps dubia «sec. diagnosin non satis distincta». — Napos dombokon, szőlők és ritkás erdők szélein, csaltok nyílt helyein Közép- és Dél-Erdélyben bőven. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 109 sub Ch. Michellii], Szt-Gothard [Janka exs. !], Tordahasadéka [Simk. Közlem. XVI. 76], az Aranyos mentén Mészkö és Várfalvától kezdve Szolcsváig bőven [!], Padság hegyei, Székelykő Toroczkónál [Simk. Album 184, 177], Kecsekő, Tótfalu Gyulafehérvárnál, Boicza az Érczhegységben, Zán, Branyicska, Maros-Némethi, Maros-Sólymos, Haró, Déva, Kozolya, Vajda-Hunyad vára [!], Hosszúaszó [Barth exs. !], Talmács [Schur! ÖBZ. IX. 15 sub Ch. cuspidata], Szt-Erzsébet [! Schur En. 729], Nagycsűr, Obunujvölgy Brassónál [!], Czenkhegy! [Winkler l. c.], bőven a Töpehegyen A-Rákosnál [!].

2081. **Ph. phleoides** L. spec. (ed. 1753) 55 sub Phalaride. — [Ph. Boelmeri Baumg.* En. III. 199 et Auct. Trans., — non Wibel Prim. Fl. Werth. (1799) 125. — Ph. phalaroides Kœl. Gram. (1802) 52. — Ph. laeve MB. Taur. Canc. I. (1808) 46. — Ph. asperum Hazsl. ! Közlem. X. 29; Porc. En. 61, — non Vill. — Ph. glabrum Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 132]. — Szikár dombokon legelőkön és kaszálókon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 109], Apahida, Kolos, Boós, Berkenyes, Botorom és Virágos-völgy, Torda, Segesvár, Erked, Bene [Freyn Közlem. XIII. 71], Szt-Gothard [Janka exs. !], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Koppánd, Nagy-Ényed, Krakkó, Bilakhegy Borbánd és Vajasd felett, Vajda-Hunyad [!], Nagy-Oklos [Csató Erd. Muz. VI. 28], Várhely [! Hazsl. l. c.], Szászsebes [Csató Székács 274], Szászcsanád [Barth exs. !], Szt-Erzsébet [Schur ÖBZ. IX. 15], Szászváros, Nagycsűr, Szászujfalu, Sellemberk [! Fuss Trans. 706], Vestény, Giresau [!], Beszterecz [Herzog Bistr. 48], Naszód [Porc. ! Nasend. 213], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

2082. **Ph. viride** All. Ped. II. (1785) 232. — [Phalaris arenaria Baumg.* En. III. 197, — non Willd. — Phleum asperum Jacq. Coll. I. (1786) 110; Vill. Dauph. II. (1787) 61]. — Szikár homokos dombokon s legelőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz. I. 16], Gyulafehérvár [Lerchenf. ap. Schur En. 729], Morgonda [Baumg. l. c.].

+ *Chamagrostis minima* Borkh; Baumg.* En. III. 191. — Bráza, Ujszékely. Alsó-Boldogasszonyfalva, Karácsonyfalva, Oklánd, Városfalva [Baumg. l. c.; sed in herbario ejus deest, nec recenter in Transilvania lecta. An cum Agrostide pumila L. confusa?].

551. *Cynodon* Rich. in. Pers. Syn. I. 85.

2083. **C. Dactylon** L. spec. (ed. 1753) 58 sub Panico. — [Cynodon Dactylon Pers.; Baumg.* En. III. 203]. — Legelőkön, árkok mentén megmunkált talajon, parlagokon az egész területen igen közönséges.

552. *Leersia* Sw. nova gen. 21.

2084. **L. oryzoides** L. spec. (ed. 1753) 55 sub *Phalaride*. — [*L. oryzoides* Sw.; Baumg.* En. III. 190. — *Oryza clandestina* A. Br. — *Elrhartia clandestina* Wigg. Hols. 64]. — Tavak, mocsarak, vizek mentén a mezei tájon. — Kolozsvárt a Szamos mentén [Landoz II. 39], Aranyos-Lóna mellett az Aranyos mentén bőven, Brád és Boicza közt az Erczhegységben. Vidra mellett az Aranyos mentén *Menyanthes trifoliata*, *Alopecurus fulvus*, *Festuca distans* és *Glyceria fluitans* társaságában [!], Dobra, Maros-Némethi, Ujegyháza [Baumg. l. c.], Nagyszeben [Schur En. 730], Porumbák, Szkoré [!], Medgyes, Kisekmező, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 51], Rodna vidéke [Czetz! Erd. Muz. VI. 16].

553. *Agrostis* L. gen. n. 80.

2085. **A. alba** L. spec. (ed. 1753) 63. — [*A. stolonifera* L. spec. (1753) 62 pro parte; Baumg.* En. III. 207. — *A. varia* Host. Gram. IV. tab. 57. — *A. silvatica* Host. Gram. IV. tab. 58. — *A. stolonifera* γ) *prorepens* Koch. Syn. ed. II. 902; Schur ÖBZ. IX. 48. — *A. coarctata* Hoffm. Deutschl. Fl. ed. II. 1 p. 37. — *A. signata* Schur! Öst. bot. Zeit. IX. 47. — *A. limosa* et *A. flavida* Schur! Öst. bot. Zeit. IX. 48. — *A. maritima* Landoz II. 39]. — Vizenyős réteken, laposokon, árkokban és erdőkben az egész terület mezei táján közönséges.

var.) *spiculis «brevisissime aristatis»* Willd. spec. I. (1797) p. 368: **A. dubia** Leers fl. herb. (1775) tab. IV. f. 4. — [*A. compressa* Willd. in Ust. et Röm. Bot. Mag. XI. (1790) 39; Willd. spec. l. c.; Baumg.* En. III. 207. — *A. decumbens* Host. Gram. IV. tab. 54]. — Folyókák patakok főnyes nedves árterein a mezei tájon. — Mindszent mellett a patak mentén [!], Nagyszeben [Schur ÖBZ. IX. 48], Kőhalom [Baumg. l. c.], Rodna vidéke [Porc. En. 61].

var.) «*arista dorsali longitudine fere calycis*» Willd. spec. I. (1797) 369: **A. vinealis** Schreb. Spicil. (1771) 47; Willd. spec. l. c.; Baumg.* En. III. 206. — [*A. gigantea* Roth Tent. I. (1788) 31 ex Willd. l. c. — *A. stolonifera* var.) *longearistata* Janka Linn. XXX. (1859) 618]. — Hegyvidékek patakainál. — Gáncs [Czetz ap. Janka l. c.], Rodna vidéke [Porc. En. 61], Nagyszeben [Schur ÖBZ. IX. 48].

2086. **A. vulgaris** With. Arrang. (ed. III. 1796) 132. — [*A. hispida* Willd. spec. I. (1797) 370; Baumg.* En. III. 208. — *A. vulgaris* var.) *alpina* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 45; Landoz II. 39. — *A. verticillata* Schur En. 735. — *A. Hornungiana*, *A. umbrosa* et *A. parviflora* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 46, 47. — *A. pumila* L. Mant. I. 31 est solum status hujus morbosus floribus a «*Tilletia caries*» destructis]. — Szikár kaszálókön, legelőkön és szénamezőkön seregesen, így pl. Tótfalu hegyi kaszálóin, Vajda-Hunyad szénamezőin s az egész Fogarasi síkságon a sovány kaszálók uralkodó fűve. Felhatol egész a havasokig s az egész területen közönséges.

2087. **A. canina** L. spec. (ed. 1753) 62. — [*Trichodium caninum* Schrad.; Baumg.* En. III. 192. — *Trichodium subalpinum* Schur En. 735. — *A. arenosa*, *A. transsilvanica*, *A. tenuifolia*, *A. tenerina* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 50, 51; Schur En. 736, 737]. — Vizenyős réteken s erdei laposokon csoportosan jelenik meg s finom tömött tölevelei kellemes pázsitot képeznek. — Kolozsvár [Landoz II. 39], Csáklya, Benedek, Váralja, Hátszeg, Vajda-Hunyad szénamezői [!], Szelindek, Kiscsűr, Vestény, Giresau [Fuss Trans. 710], Szt-Erzsébet. Nagyszeben, Vizakna, Mundra, Talmács, Szurul, Büdös [Schur ÖBZ. IX. 50—52], Árpás hegysége [Bielz Landk. 84], Brassó, Tusnád [Schur En. 737], Rodna vidéke [Pore. En. 61].

2088. **A. rupestris** All. Ped. II. (1785) 237. — [*Trichodium alpinum* Schrad.; Baumg.* En. III. 193; Schur En. 735. — *Trichodium rupestre* Baumg. l. c., — non Schrad. — *Deschampsia alpina* Csató Erd. Muz. IV. 86, — ex ipso in Erd. Muz. VI. 39. — *Trichodium rupestre* 2) *stramineum* Schur En. 735]. — Havasok sziklás füves gerincein bőven. — Muntele-mare [Freyn Közlem. XIII. 72], a Retyezattól a Kőhavasig az egész havas vonalon [! Baumg. l. c.], Csukás [Baumg. herb. !], Rodna havasai [! Baumg. En. l. c.].

2089. **A. spica-venti** L. spec. (ed. 1753) 61. — [*A. Spica-Venti* Baumg.* En. III. 205. — *Apera Spica-Venti* P. B. Agrost. 151]. — Utak szélén szikár szántókon és hegyoldakon a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 17], Vidaj és Padság pataka az Aranyos mellékén. Tótfalu és Gyulafehérvár hegyei, Váralja és Kovrágy közt [!], Székács-völgy [Csató Székács 274], Szt-Erzsébet, Talmács [! Schur En. 737], Szászváros, Nagycsűr, Kiscsűr Szászuifalu, Nagyszeben, Zoodfalva, Giresau Szombatfalva [Fuss Trans. 712], Segesvár [Fro. Schässb. 69], Medgyes, Kiskapus, Asszonyfalva, Kisekemező, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 51], Bükkszád [!].

var.) **A. interrupta** L. Syst. (ed. X. 1759) 872. — Hasonló helyeken mint az előbbi. — Lázárfalva [Baumg.* En. III. 205].

554. *Calamagrostis* Adans. Fam. II. 31.

2090. **C. lanceolata** Roth Tent. I. (1788) 34. — [*C. lanceolata* Baumg.* En. III. 211. — *C. ramosa* Host. Gram. IV. (1809) tab. 44. — *C. Gaudiniana* Reichb. Germ. Exc. I. (1830) 27]. — Mocsarak és patakok vizenyős szélein a mezei tájon. — Szamosújvár, Szt-Iván, Segesvár [Baumg. l. c.], Kolozsvár [Landoz II. 39], Nagyszeben, Nagydisznód [Schur En. 738], Götzenberg, Bulla völgye [Schur ÖBZ. IX. 154], Kerczesori üveghuta [Fuss Trans. 712], Kukojszás [! Schur ÖBZ. VIII. 291].

2091. **C. Pseudophragmites** Hall. Fil. in Róm. Arch. II. p. 11 (1799) sub *Arundine*. — [*C. pseudo-phragmites* Baumg.* En. III. 211. — *Arundo litorea* Schrad. Germ. I. (1806) 212. — *Calamagrostis laxa* Host. Gram. IV. (1809) tab. 43, p. 25. — *C. litorea* DC. Fl. Fr. V. (1815) 255. — *C. laxa* var.) *transsilvanica* Schur Öst. bot. Zeit. IX.

(1859) 154. — *C. lanceolata* Barth! VSV. XVII. 51]. — Folyók s patakok mentén és ártereiken az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

2092. **C. Epigeios** L. spec. (ed. 1753) 81 sub *Arundine*. — [*C. Epigeios* Roth; Baumg.* En. III. 210. — *C. glauca* et *C. Hübneriana* Reichb. Germ. Exc. 27]. — Folyók mentén és ártereiken, hegyi árkokban, szőlők parlagain, szikár dombokon az egész terület mezei táján közönséges.

2093. **C. Bihariensis** (*Epigeios* \times *varia*?) Simk. Legi in societate *C. Epigeios* et *C. varia* in monte Ordenkusa ad pagum Szkerisora montium Bihariensium. — Habitu maxime ad *C. phragmitoides* Htn. accedit sed ab ea facile distinguitur arista e basi glumellæ egrediente leviterque geniculata, nam arista in *C. phragmitoide* sub apice glumellæ est inserta. — Ad sectionem *Epigeios* pertinet, nam rudimentum secundi floris deest; sed arista florum e basi glumellæ egrediente et leviter geniculata ab omnibus hujus sectionis speciebus discrepat. Panicula sat laxa rufescens, nec lobata quam illa *C. Epigeios*. — Glumæ læves, anguste lanceolatae longæ, acuminataeque; quibus notis a *C. arundinacea* (L.), *C. varia* (Schrad.) et *C. Epigeios* (L.) divergit et *C. phragmitoidis* accedit. Pili flosculorum glumellas superant; arista glumellæ, pilos flosculorum æquat sed e paleis non egredit. — Has propter notas mediam eam habeo inter *C. Epigeios* et *C. variam*. — Terem Szkerisora mellett az Ordenkusa hegy parlagos siskás térein a *C. Epigeios* (L.) és *C. varia* (Schrad.) társaságában.

2094. **C. villosa** Chaix in Vill. Dauph. I. (1786) 378 sub *Agrostide*. — [*C. alpina* Baumg.* En. III. 213 et Auct. Trans., — non Host. Gram. IV. tab. 51. — *Arundo Halleriana* Gaud. Agrost. I. (1811) 97. — *Calamagrostis Halleriana* DC. Fl. Fr. V. (1815) 256. — *C. pulchella* et *C. nutans* Sauter in Reichb. Germ. Exc. I. (1830) 26. — *C. dubia* Czetz ap. Janka Linn. XXX. 618. ex loco indicato; nam Czetz posterius in Enumeratione sua (Erd. Muz. VI. 12) ex alpihus Rodnensibus loco *C. dubiæ*, *C. Hallerianam* enumerat. — *C. tenella* Sadler Füneműek 154 quoad stirpem transsilvanicam]. — Havasok és havasalji tájak sziklás füves helyein. — Kolozsvár [? Landoz I. 17; II. 39], Retyezát havasok [! Schur En. 739; Simk. Közlem. XV. 610], Vulkány, Parenghavasok, Vurfu Luci [! Baumg. I. c.], Nagyszeben mellett a Czibinfolyónál, Jalomnicza völgy a Bucsecsen [? Schur ÖBZ. IX. 155], Keresztényhegység, Köhavas [Baumg. I. c.], Besztercze [? Fuss Trans. 713], Rodna havasai [Czetz! I. c.; et Erd. Muz. VI. 12].

2095. **C. neglecta** Ehrh. Beitr. VI. (1791) 137 sub *Arundine*. — [*C. neglecta* Fl. Wett. (1799). — *Arundo stricta* Schrad. Germ. I. (1806) 215. — *C. spicata* PB. (1812); Baumg.* En. III. 212; Sprengel Syst. Veg. I. (1825) 253. — *Deyeuxia neglecta* Kunth En. I. 242]. — Hegyvidékek erdeinek vágásaiban és nedves rétein. — Brassó [Schur En. 739], Kukojszás [Schur ÖBZ. VIII. 291], Lövete [Baumg. I. c.], Rodna vidékén a Mihajászán egyetlen egy alkalommal véletlenül más fűekkel lelve és hazavive [Czetz Erd. Muz. VI. 12; Porc. En. 61, et Porc. in Litt.].

2096. **C. varia** Schrad. Germ. I. (1806) 216 sub Arundine. — [Calamagrostis varia Baumg.* En. III. (1816) 210; Link. Hortus Ber. I. (1827) 101. — Deyeuxia varia Kunth En. 242. — Deyeuxia montana Schur En. 740]. — Magasabb hegyvidékek sziklás füves nyílt erdeiben a hegyi és havasalji tájon. — Biharhegységben Vidra felett a Piatra-Strucun és Szerisoránál az Ordenkusa hegyén és völgyében bőven [!], Vulkány, Strázsa [Baumg. l. c.], Plaju-Czeri, Mirie [Fuss Trans. 713], Árpás havasai [Schur VSV. III. 90], Fogaras havasai [Kayser ap. Schur ÖBZ. IX. 155], Brassó [Schur En. 740].

+ *C. acutiflora* Schrad. Germ. I. (1806) 217 sub Arundine. — Keresztényhegység [Schur ÖBZ. IX. 155], Fogaras hegysége, Árpáshegysége, Mumba [Schur En. 740].

2097. **C. arundinacea** L. spec. (ed. 1753) 61 sub Agrostide. — [Calamagrostis silvatica DC. Fl. Fr. V. (1815) 253; Baumg.* En. III. 212. — C. pyramidalis Host. Gram. IV. (1809) tab. 49. — C. abietina et C. rariflora Schur Öst. bot. Zeit. IX. 155, 156. — C. montana Landoz I. 17; Fuss! Verh. sieb. Ver. XX. 178, — non DC. Fl. Fr. V. 254]. — Hegyvidékek nyílt erdeiben, erdők vágásain sziklás füves erdei részletein a hegyi és havasalji tájon az egész területen közönséges.

+ *Isamma arenaria* Röm. et Schult. — [Calamagrostis arenaria Baumg.* En. III. 214 et Auct. Trans.]; *Lagurus oratus* L. [Schur* En. 738]; et *Gastridium lundigerum* Gaud. [Schur* En. 738] in Transsilvania sponte non nascuntur, igitur e flora nostra tollendæ.

555. *Milium* L. gen. n. 79 ex parte.

2098. **M. effusum** L. spec. (ed. 1753) 61. — [M. effusum Baumg.* En. III. 203. — M. confertum Schur Sertum n. 3089. — M. transsilvanicum et Piptatherum holciforme Schur En. 741 ex locis natalibus]. — Hegyvidékek árnyas erdeiben, főképp a hegyi táj felé, s innen a havasalji tájig az egész területen.

556. *Piptatherum* PB. Agrost. 17.

2099. **P. virescens** Trin. Fund. Agrost. (1820) 110 sub Urachne. — [Piptatherum coerulescens Janka* Öst. Bot. Zeit. V. 230; VI. 204. — non PB. — Piptatherum paradoxum Auct. Trans., non L., ex Boiss. Fl. Orient. V. 507]. — Köves száraz erdőkben és csailtokban; mészkő-hegyek szakadékaival a mezei tájon. — Torda-hasadéka [! Janka l. c.], Boicza hasadéka az Érczhegységben [!].

557. *Lasiagrostis* Link. Hort. I. 91.

+ 2100. **L. Calamagrostis** L. spec. (ed. 1762) 92 sub Agrostide. — [Calamagrostis speciosa Host. Gram. IV. (1809) tab. 45; Baumg.* En.

III. 212]. — Magasabb hegyvidékek sziklái szikadékein, főképp mészkővön. — Strázsa, Bucsecs, Kőhavas. Arszul szolnoki havas [Baumg. l. c.], Szirbi hegy a Meleg-Szamos forrás vidékén [Baumg. herb. !].

558. *Stipa* L. gen. n. 90.

2101. *St. Lessingiana* Trin. et Rupr. in Memoir. Acad. St-Petersbourg VI. ser. 7 (1842) p. 79. — [St. *Lessingiana* Janka* Öst. bot. Zeit. XVIII. 232]. — Napos, szikár agyagos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvárt a Tekintő dombon és a Koporsóknál bőven [! Freyn Közlem. XIII. 71], Apahida, Kolostól Tordáig, Katona és Kis-Czég közt, Palatka, Szt-Gothard [Janka l. c. 232. 267, 340], Gyeke és Novály közt [Janka exs. !], Egerbegyi és Gerendi függő [! Wolff MNL. I. 68], Nagy-Enyed [!], Balázsfalva, Egerbegy [Barth Arch. XV. 117].

2102. *St. Tirsia* Steven in Bull. Mosc. XXX. (1857) n. 3 p. 367. — [St. *Tirsia* Janka* Közlem. XII. 169. — *St. aperta* Janka ap. Cel. Öst. bot. Zeit. XXXIII. (1883) 318]. — Szénamezők napos szikár helyein a mezei tájon. — Mócs, Szombattelke és Novály közt [Janka exs. !], Gyeke és Csehtelke közt, Kolos, Torda [Janka Közlem. XII. 169], Kolozsvár [Simk. MNL. III. 91], Vajasd, Borbánd és Boros-Bocsárd felett a Bilakon. Vajda-Hunyad szénamezőin [!], Hosszúaszó [Barth exs. !], Szászsebes [? Borb. Közlem. XV. 311].

2103. *St. Grafiana* Stev. in Bull. Mosc. XXX. (1857) p. 368. — [St. *pennata* L. et Auct. Trans. pro parte. — *St. Grafiana* Janka* Öst. bot. Zeit. XVIII. 232]. — Napos szikár hegyoldalakon a mezei tájon. Katona és Kis-Czég közt a Mezőségen [Janka l. c.], Gerendi függő, Maros-Sólymos és Maros-Némethi közt a szőlődombokon, Szárhegy Dévánál [!], Hosszúaszó, Balázsfalva [Barth Arch. XV. 117], Toroczko [Barth ap. Borb. MNL. X. 118].

2103. *b. St. Gallica* Cel. in Öst. bot. Zeit. XXXIII. (1883) 317. — [Stipa *pennata* L. et Auct. Trans. pro parte. — *St. Tirsia* Borb. Közlem. XIII. 47 quoad plantam transsilvanicam]. — Napos szikár dombokon. — Nagyeszter mellett a Zakelsbergen [Fuss exs. !].

Nota: *Stipa pennata* L. spec. (ed. 1753) 78 et præcipue Auct. Trans. est species collectiva, quare loca illæ cætera in Transsilvania indicata demo investiganda. — *Stipa pennata* alatt Erdély botanikusai többféle Stipát értettek; ezért többi itt nem említett lelőhelyein csak későbbi kutatások mutathatják meg a helyes eredményt.

2104. *St. capillata* L. spec. (ed. 1762) 116. — [St. *junceæ* Baumg.* En. III. 215, — non L. spec. ed. 1753. p. 78]. — Szikár napos dombokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Kolos [Schur En. 742], Apahida, Boós, Berkenyes, Virágosvölgy, Botoromvölgy, Torda [! Freyn Közlem. XIII. 71], Szt-Gothard [Janka exs. !], Fekete-lak [Janka ap. Fuss Trans. 715], Záh szénamezőin, Koók, Vidaj, Pad-ság, Sárd szőlői az Ompoly mellékén, Alvincz, Maros-Sólymos és Maros-Némethi közt, Vajda-Hunyud várhegyén [!], Gerendi és Egerbegyi függő [! Wolff MNL. I. 68], Nagy-Enyed, Gyulafelhérvár, Segesvár [! Baumg. l. c.], Déva, Szelindek, Nagyeszter, Szászujfalu, Szt-

Erzsébet, Talmács [Fuss Trans. 715], Batiz a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 28], Koneza [Csató Székács 274], Asszonyfalva, Nagyselyk, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 51].
 † *St. longifolia* Borb. Magy. Növ. Lap. X. (1886) p. 117. — Kolozsvár szénamezőin. — Elöttem ismeretlen. [Mihi ignota].

559. *Phragmites* Trin. Fund. Agrost. 134.

2105. *Ph. communis* Trin. Fund. Agrost. (1820) 134. — [Arundo *Phragmites* L. spec. (ed. 1753) 81; Baumg.* En. III. 265]. — Mocsarak, vizerek folyók mentén az egész terület mezei táján.

var.) *Ph. flavescens* Custor in Gand. Helv. VI. (1830) 341. — [Arundo *isiaca* Sieber; Koch Syn. 683]. — Hasonló helyeken mint a tóalak, s annál gyakoribb.

560. *Sesleria* Scop. Carn. (ed. 1760) 189.

2106. *S. Heufleriana* Schur! Sertum (1853) 84 n. 3101. — [S. *coerulea* Baumg.* En. III. 228 et Auct. Trans. plurimorum. — S. *elongata* Landoz! I. 17, — non Host. — S. *robusta* Pávai Öst. bot. Zeit. XII. 214, — non Schott Analect. 1. — S. *Transsilvanica* Schur! Zool. bot. Ges. VI. (1856) 205]. — Mészköhegyek hasadékeinál, sziklás füves hegyoldalain a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. c.], Boós [Freyn Közlem. XIII. 72], Torda [Landoz!], Tilalmas Toroczkonál [Barth Arch. XV. 117], Katona és Kis-Czég közt [Janka ÖBZ. XVIII. 232], Nagy-Enyednél [Pávai ap. Schur En. 744], Gyulafehérvár [? Cserni Gyulaf. 14], Kecskekő [Schur ZBG. VI. 199], Vereshegy Szászsebesnél [Csató! Székács 274], Talmács [Fuss! ap. Grisb. Iter n. 312], Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 52], Segesvár, Nagybun [Baumg. I. c.], Törösvár, Brassó hegyei, Borszék [Schur ZBG. VI. 199], Görgény-Szt-Imre [Fuss exs.!).

2107. *S. coerulans* Friv. in Flora XIX. (1836) 2. p. 438. — [S. *marginata* Grisb. Spicil. Rum. II. (1844) 442. — S. *Bielzii* Schur* Verh. sieb. Ver. I. (1850) 109; II. 169; etc. — S. *rigida* Schur Zool. bot. Ges. VI. 202 et Auct. plurium, — non Henff. — S. *coerulea* Janka Linn. XXX. 615, — non Ard. — S. *Haynaldiana* Fuss Trans. 717 pro parte, — non Schur. — S. *flexuosa* Schur Verh. sieb. Ver. III. 91. — S. *permixta* Schur Öst. bot. Zeit. XI. 291 solum nomen]. — Havasok sziklás füves szakadékein és gerincein. — Retyezáthavasok [Csató Erd. Muz. IV. 86; Simk. Közlem. XV. 610], Parenglavasok [Simk. I. c.], a Szurultól kezdve az egész Fogaras hegylánczaton, a Királykövön és Bucsecsen [! Schur ZBG. VI. 202; Fuss Trans. 716], Rodna összes havasai [Schur ZBG. VI. 202; Porc. En. 62].

2108. *S. rigida* Henff.! in Reichb. Germ. Exc. I. (1830) p. 140³. — [S. *sphaerocephala* Landoz*! I. 17; II. 39. — S. *Heufleriana* Bielz Landk. 84; Csató Erd. Muz. IV. 86. ex ipso in Erd. Muz. VI. 39; Primics Kárpát VII. 376. — S. *filifolia* et S. *tenuifolia*

Auct. Trans., — non Heuff., nec. Schrad. — *S. Haynaldiana* Schur! Zool. bot. Ges. VI. (1856) 207. — *S. pseudorigida* Schur Zool. bot. Ges. VI. 209; Schur En. 745. — *S. tenella* et *S. gracilis* Schur Ser-tum p. 84]. — Mészköhegyek sziklás szakadékos helyein a mezei tájtól a havasáigi tájig. — Torda hasadéka [! Landoz l. c.], Piatra-Arsza a Vlegyásza hegységben [Bielz VSV. III. 188], Székelykő [Simk. Album 177], Tilalmas Torockkónál [! Barth Arch. XV. 117], s innen a Vidaji kövön át a Lunkai bérczekig és Szolcsváig [!], Padság és Runk hegyei [! Freyn Közlem. XIII. 72], Csáklyaikő, Keeskekő, a Nagy-Aranyos sziklás part mellékén Albáktól Szerisoráig, Ordenkusa völgye és hegye Szerisoránál, Piatra-Strucu Vidránál, Vulkán hegy és Boicza hasadéka az Érczhegységben [!], Kuszturák a Retyezát havasokon [Csató l. c.], Szurul. Priszlop [Fuss! Bericht 14], Butyán, Bulla [Schur ZBG. VI. 238—40], Árpáshavasai [! Schur VSV. III. 91], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő, Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 63; 137], Keresztényhegység, Brassó hegyei, Öcsém [! Schur ZBG. VI. 238—40], Kőhavas! [Schur En. 746], Teszla, Csukás [!].

2109. *S. disticha* Wulf. in Jacq. Collect. II. (1788) 74 sub Poa. — [*Sesleria disticha* Pers.; Baumg.* En. III. 228. — *Oreochloa disticha* Link. Hort. I. 44]. — Havasok sziklás füves hátain és szakadékein. — Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 86], Pareng havasok [!], Czinjézer, Negován-mare, Szurul, Csorte, Negoj, Domna forrásvidéke [Fuss Trans. 718], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 91], Tericza [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Ünökő [! Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

561. *Koeleria* Pers. Syn. I. 97.

2110. *K. cristata* L. spec. (ed. 1753) 63 sub Aira. — [*Koeleria cristata* Pers. Syn. I. (1805) 97; Baumg.* En. III. 220; sed apud nos varietas foliorum culmeorum vaginis glabris frequentior. Varietatis hujus *subglabrae* synonyma sunt: *K. cristata* δ), *colorata* Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 228; *K. flexilis* Janka Öst. bot. Zeit. VIII. 93; *K. interrupta*, Linkii, gigantea Schur Öst. bot. Zeit. VII. 305, 306, Schur En. 749; *K. ambigua* Schur En. 750; *K. bivestita* Schur Öst. bot. Zeit. IX. (1859) 159, Schur En. 751. — *Hierochloa odorata* Barth VSV. XVII. 50; XVIII. 103. — *Koeleria phleoides* Cserni! Gyulaf. 14. — nec alior]. — Szikár kaszálókön és legelőkön, napos cserjés dombokon s erdők szélein az egész terület mezei táján.

2110. *b. K. rigidula* Simk. — Dignoscitur a *K. cristata* foliis basilari-bus et culmeis rigidis nervo albo cartilagineo duro marginatis, omnibus cum vaginis glaucis glabrisque. Folia perhiemantia emar-cida pubescunt. — [*K. cristata* var.) *pseudorigida* et var.) *pseudoglanca* Schur* Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 305. — *K. Fenzliana* Schur! Öst. bot. Zeit. VII. 314. — *K. albecens* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 159, Barth VSV. XIX. 144. — non DC. Hort. Monsp. 117 et Fl. Fr. V. 269. — *K. transsilvanica* Barth! Arch. XV. 117]. — Napos köves hegyek gerincein, legelőin a mezei tájtól a felsőbb hegyi tájig. — Székelykő és Tilalmas Torockkónál, Padság hegyei a Szericzáig [!],

Felső-Gáld, Csákyaiakó [! Barth l. c.], Kecskekő [! Schur ÖBZ. IX. 159 sub *K. albescente*], Gyulafehérvár [Schur ÖBZ. VII. 305 sub *K. pseudoglauca*], Boicza az Érc-hegységben., Szárhegy Dévánál, Vajda-Hunyad és Govasdia hegyei [!], Talmács, Porcsesd felett a Szurul alján [Schur! ÖBZ. VII. 314 sub *K. Fenzliana*], Szakadát, Fogaras [Schur ÖBZ. VII. 305 sub *K. pseudoglauca*], Tömös [Schur En. 749 sub *K. albescentis*].

2110/c. **K. Transsilvanica** Schur*! Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 313. — *Vaginæ et folia glabra quam in K. rigidula* Simk.; sed folia sunt viridia, longiora et molliora, et habitatio subalpina alpinaque. — Havasok füves helyein a havasalji és havasi tájon. — Bucsecs, Királykő, Keresztény havasok, Kőhavas [! Schur ÖBZ. VII. 313; 314]. — A Bihar-havasokon Rézbánya felett a Piatra-Muncelulujon is szedtem [!].

2111. **K. glauca** Schrad. Germ. I. (1806) 256 sub *Aira*. — [*K. glauca* Landoz* I. 17. — *K. dactyloides* Reichb. Germ. Exc. I. (1830) 140⁵, seu *Aira dactyloides* Roch. Ban. (1828) 32 tab. I. fig. 3. — *K. Rochelii* Schur Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 321; IX. 159]. — Homokos vagy agyagos szikár dombokon és mezőkön. — Kolozsvár [! Landoz l. c.], Kolos és Torda közt [Janka Közlem. XII. 169], Gerendi függő [!], Gyulafehérvár, Zám [Schur ÖBZ. VII. 321].

562. *Deschampsia* PB. Agrost. 91. — [*Aira* L. gen. n. 81 ex minore parte].

2112. **D. caespitosa** L. spec. (ed. 1753) 64 sub *Aira*. — [*Aira caespitosa* L.; Baumg.* En. III. 217. — *Aira altissima* Lam.; et Auct. Trans.! — *A. caespitosa* β) *pallida* Koch Syn. ed. II. 914. — *A. Wiebeliana* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 326; Schur En. 752, — non Sonder. — *Aira paludosa* Landoz I. 17, — non Wieb.]. — Vizenyős laposokon, ingoványos mocsaras helyeken, az egész területen a mezei tájtól a havasalji tájig.

var.) **D. Andraei** Auerswald ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. (1856) 205. — [*Aira alpina* Baumg.* En. III. 218 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 65. — *Deschampsia alpigena* Schur Öst. bot. Zeit. IX. (1859) 326. — *Aira speciosa* Janka et Czetz Erd. Muz. VI. 10 solum nomen]. — Összes havasaink, havasalji és havasi tájain. A tőalaktól nagyobb füzérkéi s tömöttebb bugája és termete különböztetik meg.

2113. **D. flexuosa** L. spec. (ed. 1753) 65 sub *Aira*. — [*Aira flexuosa* L.; Baumg.* En. III. 218. — *Lerchenfeldia flexuosa*, *curpina* et *uliginosa* Schur En. 753, 754. — *Avenella flavescens* var.) *curpina* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 327. — *Avenella uliginosa* Schur l. c. 328, — non *Aira uliginosa* Weihe. — *Aira agrostoides* Landoz I. 17, — non DC.]. — Heggyvidékek szikár kövecses hegyoldalain a mezei tájtól a havasalji tájig. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz l. c.], Bányabükk, Ajton, Muntyle-mare [Freyn Közlem. XIII. 72]. Tibor felett a Kecskekő felé [!], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX.

145], Padság patakánál, a Biharhegységben, Verespatak, Albák, Szekisora és Vidratól kezdve fel a Bihar havasig s a Glavojáig számos helyen s bőven [!], Déva [Téglás Tudósítv. I. 19]. Ruzska havas [! Hazsl. Közlem. X. 29], a Retvezát hegységtől az egész déli határ hegylánczolatán a Bucsecsig [!], Kisdisznód, Giresau [Fuss Trans. 721]. Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Szelindek, Bongárd, Mooh. Segesvár, Szászkezd, Kóhalom, Brassó [Baumg. I. c.]. Büdös, Tusnád [Schur ÖBZ. IX. 328 sub *A. uliginosa*], Ünőkő. Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Rodna hegyvidéke, Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 10], Petrozsény [Feicht. Közlem. IX. 112].

563. *Weingärtneria* Bernh. Syst. Verz. Erfurt (1800) 51. —
[*Corynephorus* PB. Agrost. (1812) 90].

2114. ***W. canescens*** L. spec. (ed. 1753) 65 sub *Aira*. — [*Aira canescens* L.; Baumg.* En. III. 219. — *Corynephorus canescens* PB. l. c. 90]. — Hegyvidékek szikár kövecses dombjain a mezei tájon. — Vajda-Hunyad, Talmács [Baumg. I. c].

564. *Holcus* L. gen. n. 1146.

2115. ***H. lanatus*** L. spec. (ed. 1753) 1048. — [*H. lanatus* Baumg.* En. III. 280. — *H. mollis* Baumg. l. c. 279 et Auct. Trans.!, — non L. syst. (ed. 1759) 1305]. — Utak és folyók mentén sovány kaszálókön az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

565. *Arrhenatherum* PB. Agrost. 55.

2116. ***A. elatius*** L. spec. (ed. 1753) 79 sub *Avena*. — [*Holcus avenaceus* Scop.; Baumg.* En. III. 279. — *Arrhenatherum avenaceum* PB. Agrost. 152. — *Avena bulbosa* Willd. Nova Act. Berol. II. (1799) 116]. — Kaszálókön, gyümölcsös kertekben, erdők szélein és tisztásain az egész terület mezei táján. — Egyike a legjobb széna-füveknek.

566. *Avena* Tournf. Inst. tab. 297.

2117. ***A. capillaris*** Host. Gram. IV. (1809) tab. 35 sub *Aira*. — [*Aira caryophyllea* Baumg.* En. III. 219 et Auct. Trans., — non L. spec. (ed. 1753) 66. — *Aira præcox* Baumg. l. c. 220 et Auct. Trans., — non L. spec. 65. — *Aiopsis capillaris* var.) *divaricata elegantissima* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 328, seu *Aira elegantissima* Schur Sertum (1853) 85 descript]. — Szikár napos dombokon és csalitos helyeken a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 17], Nagy-Enyed, Déva [Baumg. l. c.], Zám dombjain a határ patak felé [!], Szászváros, Nagyszeben mellett Poplaka felé, Boicza, Fogaras [Schur ÖBZ. IX. 328], Segesvár [Fro. Schässb. 69 sub *Aira præcox*].

+ *A. sativa* L. 2) spec. (1753) 79. — [*A. sativa* var.) seminibus nigrescentibus Baumg.* En. III. 259. — *A. fusciflora* Schur! Öst. bot. Zeit. X. 71. — *A. fusca* Schur! En. 756. — *A. nigra* Bauh. Pin. 23]. — Termesztik a magasabb hegyvidékeken, s a medvéknek ez képezi egyik kedves eleségüket, melyet ezért gyakran letarolnak.

+ *A. vulgaris* Lam. Encycl. I. (1783) 331 pro var. *Avenæ sativæ*. — [*A. sativa* L. 3) spec. l. c. — *A. sativa* Baumg.* En. III. 258 et Auct. Trans. — *A. trisperma* Schur En. 756]. — Termesztik az egész területen.

+ *A. fatua* L. spec. (ed. 1753) 80; porro *A. intermedia* Lindgr. in Bot. Not. (1841) 151. — [*A. hybrida* Peterm. (1842). — *A. pseudofatua* Schur En. 757] inter segetes sporadice. — Vetések közt elszórtan az egész területen.

+ *A. strigosa* Schreber Spicil. Fl. Lips. (1771) 52. — [*A. strigosa* Baumg.* En. III. 258]. — Vetések közt gyéren. — Törcsvár [!], Csikszék [Schur ÖBZ. VIII. 18], Brassó, Nagyszeben [Schur En. 757].

+ *A. orientalis* Schreb.; et *A. nuda* L. in Transsilvania inter segetes jam a Baumgartenio [En. III. 258; 259] indicatæ, a me non sunt ibidem observatæ. — Erdélyből egyiket sem láttam.

+ *A. brevis* Roth. [Szászváros, Nagyszeben, Csikszék: Schur ÖBZ. X. 70; VIII. 18]; *A. sterilis* L. [Szerdahely: Schur En. 757]; et *A. hirsuta* Roth [Nagyszeben: Schur ÖBZ. X. 70], — ex Transsilvania non sunt mihi notæ, ibique vix occurrunt. — Erdélyből nem ismerem őket s ott nem is igen fordulnak elő.

2118. ***A. planiculmis*** Schrad. Germ. I. (1806) 381. tab. 6, fig. 2. — [*A. planiculmis* Baumg.* En. III. 261]. — Havasalji erdők nyílt füves helyein. — Retyezát [Haynald herb. !], Plaju-Czeri [Fuss Trans. 724], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai [Porc. En. 62], Cziblesz, Arszul [Baumg. l. c.].

2119. ***A. sesquitertia*** L. Mant. 34 (1767). — [*Trisetaria sesquitertia* Baumg.* En. III. 260 ex loco natali, nam in herbario ejus specimina desunt. — *A. lucida* Bert. Fl. Ital. I. (1833) 701. — *A. pseudolucida* et *A. lævigata* Schur! Öst. bot. Zeit. X. (1860) 72. — *A. glabrescens* Schur Verh. sieb. Ver. X. 150]. — Havasvidékek erdeinek füves helyein a hegyi és havasalji tájon. — Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Keresztényhegység. Piroška [! Baumg. l. c.], Brassó hegyei, Királykő, Bucsecs [! Schur ÖBZ. X. 72], Öcsém. Korongyis [Schur l. c.]; Fogarasi hegység [Bielz Landk. 84].

2119. ***b. A. pubescens*** Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 42: L. spec. (ed. 1763) 1665. — [*Avena pubescens* Baumg.* En. III. 259. — *Heuffelia pubescens* Schur En. 760]. — Hegyvidékek kaszálóin s füves csallitos helyein. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Kolos, Boós, Torda [Freyh Közlem. XIII. 72], Bilak, Borbánd és Vajasad felett [!], Monora, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 52], Szászváros, Vizakna, Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Nagyeszter, Szelindek, Nagyselyk [Fuss Trans. 724], Segesvár [Fro. Schässb. 69], Kerczesora és Árpás hegysége [Schur En. 760], Bűdös, Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 288; 23], Rodna vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 11].

2120. **A. adsurgens** Schur! En. (1866) 762. — [A. prausta Auct., — non Reichb. — [Trisetaria pratensis Baumg.* En. III. 264. — Avena pratensis Auct. Trans., — non L. — A. alpina Auct. Trans., — an etiam Smith. — A. bromoides Schur Öst. bot. Zeit. X. 71; Schur En. 762, — non L. — A. compressa Janka Öst. bot. Zeit. VI. 204; Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 288; X. 71, et Auct. Trans., — non Henff.! — A. longifolia Landoz II. 39. — Trisetum compressum Fuss Trans. 727]. — Hegyvidékek kaszálóin és legelőin a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 72], Torda hasadéka [Janka ÖBZ. VI. 204], Székelykő [Winkler ÖBZ. XVI. 48], Nagy-Enyed, Kecskekő [Csató MNL. II. 22], Csákyaiakő, Bilak Borbánd felett [!], Felső-Gáld [Barth ap. Borb. Közlem. XII. 87], Verespatak [Janka ÖBZ. XVIII. 266], Nagy-Oklos a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 28], Seréli havas a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 86], Székács völgy [Csató Székács 274], Monoru Barth! VSV. XVII. 52], Szászsebes, Vizakna [Fuss Trans. 725], Nagyszeben, Ki-disznód, Nagydísznód, Czenkhegy Brassónál [Schur ÖBZ. X. 71], Talmács [Schur En. 762 sub A. bromoide], Kerczesora hegysége [Schur En. 762], Árpás hegysége [Schur ÖBZ. X. 71], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 169], Keresztényhegység [!], Segesvár [Fro. Schässb. 69], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288 sub A. compressa], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Oláhfalu [Barth ap. Borb. Közlem. XV. 313].

2121. **A. versicolor** Vill. prosp. (1779) 16. — [A. versicolor Baumg.* En. III. 261. — A. Scheuchzeri All. Fl. Ped. II. (1785) 255. — Heuffelia Scheuchzeri Schur En. 763]. — Havasok sziklás legelőin. — Retyezát havasok [! Hazsl. Közlem. X. 29], Pareng havasok [!], Negován-mare, Bucsiäce, Stirpu, Csorte, Donna, forrás vidéke [Fuss Trans. 726], Stiavu-verosz [Fro. VSV. VII. 128], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 91], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Bucsees [Fuss Trans. 726], Ünökő [Bielz ap. Schur VSV. I. 101], Korongvis [Schur VSV. X. 150], s egyáltalán Rodna havasain [Pore. En. 62].

2122. **A. decora** Janka in Term. Füz. VIII. (1884) 28. — [A. sempervirens et A. setacea Baumg.* En. III. 260 et Auct. Trans., non Vill. — A. Besseri Janka Linn. XXX. 618 et Auct. Trans., — non Ledebour Ross. IV. (1853) 415; Grisebach nam in Ledeb. l. c. Avenam sempervirentem Besser En. (1822) 6, nomine A. Besseri salutavit, quae a stirpe nostra differt «palea inferiore scabriuscula, viridi, apice membranaceo lacero albo», — notis jam a Bessero l. c. praedicatis. — A. striata Schur! Öst. bot. Zeit. X. 73, — non Lam. — A. convoluta Schur! En. 763 et Auct. Trans., — non Presl. — A. Parlatorii Fuss Trans. 726; Barth. Verh. sieb. Ver. XIX. 143, — non Woods. — A. Hostii Auct. Trans., — non Bois et Rent]. — Mészköhegyek szakadékein és sziklás völgyoszorosain a mezei és hegyi tájon. — A Bihar-hegység rézbányai oldalán a Piatra-munceluluj-on [!], Tordahasadéka [! Landoz I. 17; II. 39], Tilalmas Toroczkónál, Skericza Padságnál [Simk. Album 178, 184], Nyirmező, Csákyaiakő [! Csató MNL. I. 22], Kecskekő [!], Strázsa, Vulkány, Pareng [Baumg. l. c.], Brassó hegyein [! Schur ÖBZ. X. 73; Schur En. 763].

2123. **A. dubia** Leers. Fl. Herborn. (1775) 41 t. 9. f. 3. — [A. tenuis Moench. Meth. (1794) 195; Baumg.* En. III. 262. — Ventenata avenacea Koel. Gram. 274]. — Szikár hegylejtők füves cserjés helyein a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 17, — sed in Landoz II. 39 mentio eae non facitur], Tótfalu hegyein Gyulafehérvár mellett [!].

2124. **A. flavescens** L. spec. (ed. 1753) 80. — [A. flavescens Baumg.* En. III. 263. — Trisetum argentoideum Schur! Öst. bot. Zeit. X. 71; Schur En. 759. — A. flavescens γ) *variegata* Gaud. Helv. I. (1828) 337; hæc varietas præcipue in albis frequens, synonymaque sequentia habet: *A. alpestris* Baumg.* En. III. 264 et Auct. Trans., — non Host; *A. Baumgartenii* Steudel Synops. I. (1855) 233; *Trisetum carium* Schur Öst. bot. Zeit. X. 75; *Tr. flavescens* var.) *subtriflorum transilvanicum* Schur Öst. bot. Zeit. X. 76, seu *Tr. transilvanicum* Schur En. 758, — non Steud. Synops. I. 226; *Avena Carpathica* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 22; VSV. X. 177, — non Host.; *A. versicolor* Landoz II. 39. — non Vill.]. — Kaszálókon, sziklás füves helyeken a mezei tájtól a havasi tájig; a havasalji s havasi tájon mint var.) *variegata* Gaud. otthonos. — Bányabükki völgy [!], Kolozsvár, Kolos Gyulafehérvár, Déva [Baumg. l. c.], Skericza Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 72], a Biharhegységben bőven Szkerisora mész-kő hegyein az Ordenkusatól fel a Batrináig és Balacsánáig, s azontúl a Piatra-Bogiig [!], a Retyezáthegységtől az egész déli hegyvonalon a Bucsecsig, Brassóig és a Piroskáig [! Baumg. l. c.], Csicsóholdvilág [Barth VSV. XVII. 52], Nagyszeben [Schur En. 757], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22; X. 74], Rodna hegysége [! Baumg. l. c.], Udvarhely Gönczi exs.!]

2125. **A. Carpatica** Host. Gram. IV. (1809) tab. 31. — [A. Carpatica Baumg.* En. III. 263. — Trisetum Transilvanicum Steud. Syn. I. (1855) 226 ex descriptione, ob radice repente. — Stirps hæc nostra pulcherrima diu jam cum A. flavescente confusa fuit, a qua manifeste differt habitu omnibus in partibus robustiore, foliis latis prolium sterilius distichis, et præcipue rhizomate tereti longe lateque repente !]. — Havasalji vidékek sziklás füves helyein s nyílt erdei ben. — Vidra felett a Biharhegységben a Piatra-Strucu tetejének füves cserjés gerinczén bőven [!]. Butyán, Podricsele a Fogarasi hegylánczolat on [Schur ÖBZ. X. 74], Tömösszorosa [Barth exs. !], Rodna havasain így az Omu Rotunda és Lopadna felé [Baumg. l. c.], de Porcius csak az Unókövön lel te [Porc. En. 62].

+ 2126. **A. distichophylla** Vill. Prosp. (1779) 16. — [Trisetaria brevifolia Baumg.* Mant. 80, — sed spicimina in herbario ejus desunt. — Trisetum argenteum Schur! Öst. bot. Zeit. X. 77]. — Havasok törmelékes szakadékos helyein. — Piatra-arsza a Vlegyásza hegységben [Baumg. l. c.], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91], Keresztényhavas [Schur ÖBZ. X. 77], Bucsecs [Schur En. 760].

† *Trisetaria airoides* Baumg.* En. III. 265 [Trisetum subspicatum Sadler Fünem 155], est stirps dubia. — Retyezát, Pareng [Baumg. l. c.].

567. *Danthonia* DC. Fl. Fr. III. (1805) 32. — [*Triodia* PB. Agrost. (1812) 179].

2127. *D. calycina* Vill. Fl. Delph. (1785) 10 sub *Avena*. — [*Danthonia provincialis* DC. Fl. Fr. III. (1805) 33; Landoz* I. 17]. — Erdők füves napos szélein és tisztásain a mezei tájon. — Kolozsvárt bőven [! Landoz I. c.], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 72], Torda szénamezői [Wolff MNL. I. 68], Magvar-Igen [Csató exs. !], Bilak Borbánd felett [! Schur VSV. X. 65], Déva mellett a Bezsán erdőnél, Vajda-Hunyad szénamezőin [!]. Nagyoklos a Sztrigy mentén [Csató Erd. Muz. VI. 28], Álbai erdő Szerdahelyt [Csató Székács 274], Monora [Barth! ap. Fuss VSV. XXII. 46], Brassó [Schur En. 764], Hosszúaszó [Barth!].

2128. *D. decumbens* L. spec. (ed. 1753) 75 sub *Festuca*. — [*Triodon decumbens* Baumg.* En. III. 238. — *Triodia decumbens* P. B. Agrost. (1812) 179]. — Hegyvidékek szikár füves dombjain erdők és csallitok szélein a mezei tájtól a havasalji tájig. — Csucsá, Sebesvárálja, Trányis a Vlegyásza hegységben, Kolozsvárt a Malomvölgy felé [!], Bányabükki erdők [Wolff MNL. I. 68], Vidra, Nyegra és Szkerisora legelőin a Biharhegységben [!], Várhely a Hátszegvölgyében [! Hazsl. Közlem. X. 29], Váralja és Kovrágy közt [!], Götzenberg [Schur En. 764], Kerczesora üveghutája [Fuss Trans. 729], Árpás üveghutája [! Schur VSV. III. 91], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 169], Brassó hegyei [! Schur En. 764], Lázárfalva Tusnád [Baumg. I. c.], Rodna vidéke [Pore. En. 62], Hétfalu egész hegyvidéke, különösen Zajzonvölgye [!].

568. *Melica* L. gen. n. 82.

2129. *M. altissima* L. spec. (ed. 1753) 66. — [*M. altissima* Baumg.* En. III. 223. — *M. altissima* var.) *transsilvanica* Schur Öst. bot. Zeit. IX. 328]. — Csallitok s gyepűk szélén a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Torda-hasadéka, Roskány, Déva mellett a Kozolya hegy felé [! Baumg. I. c.], Mihálczfalva az egyesült Küküllőnél [Barth! VSV. XIX. 140].

2130. *M. ciliata* L. spec. (ed. 1753) 66. — [*M. ciliata* Baumg.* En. III. 221. — *M. caespitosa* Schur! Öst. bot. Zeit. IX. 329. — *M. transsilvanica* Schur! En. 764. — *M. ciliata* var.) *varia* Ledeb. Ross. IV. (1853) 397. — Variat vaginis hirsutis glabrisque, et dignoscitur a proxima *M. flavescente* (Schur): caryopside rugulosa glumisque plus-minus coloratis]. — Hegyvidékek szikár vagy köves dombjain a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 17], Kolos, Boós [Freyn Közlem. XIII. 73], Tordahasadéka [! Ercsei Tord. 93], Padság hegyei, Szkerisora és Albák közt a Biharhegységben, Boicza az Erczhegységben, Hátszeg [!], Nagyoklos [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székácsvölgy [Csató Székács 274], Hosszúaszó [Barth exs. !], Déva, Alsógyógy [? Fuss Trans. 729], Nagyszében, Szászfalu, Giresau [! Fuss I. c.], Talmács [Fuss! VSV. XIX. 191], Medgyes, Baromlaka, Nagyselyk, Hosszúaszó Kisekemező [Barth

VSV. XVII. 52], Segesvár [Fro. Schässb. 69], Brassó, Udvarhely [Fuss Trans. 729], Tőpehegy Alsó-Rákosnál [!].

2130/b. **M. flavescens** Schur! En. (1866) 764 pro var. *M. ciliatæ*. — [M. Bauhini Landoz* I. 17, — non All. — *M. Magnolii* Janka Linn. XXX. 621, — non Gr. et Gdr. — *M. lobata* Schur En. 765 ex loco natali et ex descriptione. — A pluribus Auctoribus Transsilvanicis etiam pro *M. ciliata* L. sumpta, a qua vero differt caryopside lævisimo nitidoque, et panicula semper flavescente unicolore]. — Szikár vagy köves dombokon a mezei tájon bőven, s nagy területen ez helyettesíti a *M. ciliatá*t. — Kolozsvárt a szénamezőkön s a Hóján [! Landoz l. c.], Toróczkónál a Székelykövön [!], Mezőség [Janka l. c.], Kecsekő, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Gyulafehérvár, Dévától Zámig az egész Marosmentén, valamint Dévától Vajda-Hunyadig s Telekig [!], Talmács [Fuss exs. !], Brassó hegyein bőven [! Schur En. 764, 765], Töresvár [!].

2131. **M. nutans** L. spec. (ed. 1753) 66. — [M. nutans Baumg.* En. III. 222]. — Erdőkben, csallitokban az egész terület mezei táján.

2131/b. **M. picta** C. Koch. in Linn. XXI. (1848) 395. — [M. picta Janka* Közlem. XII. 169]. — Csallitok és erdők nyílt füves helyein a mezei tájon. — Szt-Gothard és Gyeke közt [Janka l. c.], Déva [!].

2132. **M. uniflora** Retz Observ. I. (1779) 10. — [M. uniflora Baumg.* En. III. 222]. — Hegyvidékek erdeiben és csallitjaiban az egész terület mezei és hegyi táján.

569. Briza L. gen. n. 84.

2133. **B. media** L. spec. (ed. 1753) 70. — [Briza media Baumg.* En. III. 240. — *B. pauciflora* Schur Sertum n. 3144. — *B. pilosa* Schur En. 766. — *B. minor*. Cserni! Gyulaf. 14, — non L.]. — Hegyvidékek kaszálóin, erdei tisztásain, gyümölcsös kerteiben az egész területen a mezei és hegyi tájon közönséges.

570. Eragrostis P. B. Agrost. 70.

2134. **E. megastachya** Koel. Gram. (1802) 181 sub Poa. — [Poa oblonga Baumg.* En. III. 238]. — Utak, mezők és szántók szélein a mezei tájon. — Kolozsvár, Torda, Déva, Kóhalom [Baumg. l. c.], Szamosfalva [Landoz II. 39], Zám, Szászváros [Schur En. 766].

2135. **E. minor** Host. Gram. IV. (1809) 15. — [Poa Eragrostis L. spec. 68; Baumg.* En. III. 237. — Eragrostis poaeoides P. B. Agrost. (1812) 71. — *E. poaeiformis* Link. Hort. Ber. I. (1827) 188]. — Utak szélén parlagokon mezőkön Közép- és Dél-Erdélyben közönséges, s ezért feltűnő hogy Éjszak-Erdélyből sem Czetz sem Porcius nem említi.

2136. **E. pilosa** L. spec. (ed. 1753) 68 sub Poa. — [Poa pilosa L.; Baumg.* En. III. 237. — Eragrostis pilosa var.) minor Griseb. Iter. n.

309]. — Ártereken, szikes vizereknél, pocsolyáknál a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Gyulafehérvár, Déva [! Baumg. I. c.], Kozolyahegy [!], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székácsvölgy [Csató Székács 274], Kiskapus Asszonyfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 52], Guraró, Kistorony, Nagyszeben, Szászuifalu, Talmács, Giresau [Fuss Trans. 731], Vizakna [Grisb. I. c.], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

571. *Poa* L. gen. n. 83.

2137. *P. dura* L. spec. (ed. 1753) 72 sub *Cynosuro*. — [*Poa dura* Scop.; Baumg.* En. III. 230. — *Sclerochloa dura* P. B. Agrost. 98]. — Utak mentén, letaposott legelőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Kolos, Boós, Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 72], Háró, Déva [bőven!], Kisekemező, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 53], Vizakna és Mundra közt [Schur En. 783], Tordas, Szerdahely, Nagyeső, Kakasfalva, Szászuifalu, Nagyszeben, Giresau [Fuss! Trans. 731], Sajóvölgye [Porc. En. 62].

2138. *P. annua* L. spec. (ed. 1753) 68. — [*Poa annua* Baumg.* En. III. 235. — *P. annua* ?) *pseudosupina* Porc. Magy. Növ. Lap. IX. (1885) 132]. — Utak szélén, legelőkön, kaszálókon az egész terület mezei és hegyi táján, helyenként a havasalji tájig.

2139. *P. laxa* Hänke Riesengeb. (1791) 118. — [*P. laxa* Baumg.* En. III. 236. — *P. supina* Baumg. Mant. 79 et Auct. Trans. — *P. tremula* et *P. pseudolaxa* Schur! En. 777. — *P. dolosa* Janka Öst. bot. Zeit. XIV. 384. — quoad stirpem transsilvanicam. — *P. flavescens* Thom.]. — Havasok sziklás füves mezőin, legelőin bőven. — Muntele-mare [Freyn Közlem. XIII. 72], Retyezáthavasok [! Hazsl. Közlem. X. 28]. Parenghavasok [Simk. Közlem. XV. 611 pro var.], Présbe [Schur En. 777 sub *P. tremula*], Csorte, Domna és Bulla forrás vidéke [Fuss Trans. 731], Tericza [! Baumg. Mant. I. c.], Árpáshavasai [! Schur VSV. III. 91], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Buceacs, Ünőkő [! Schur En. 777 sub *P. tremula* et *P. supina*] s egy általán Rodna havasain [Porc. En. 63].

var.) *P. conferta* Parlat. Fl. Ital. I. (1848) 347. — *Dignoscitur a stirpe typica: panicula conferta, densiori et rigidula*. — [*P. supina* b) *rigidula* Schur! En. 778]. — A tőalakkal együtt az egész területen [!].

2140. *P. minor* Gaud. Agrost. (1811) 204. — [*P. minor* Schur* Sertum n. 3150]. — Havasok köves törmelékes legelőin. — Csorte [Fuss Trans. 732], Bulla-zuhataga [Schur En. 777], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91], a Klincea-völgy felett a Buceacs-en bőven [!], Rodna havasai [? Czetz Erd. Muz. VI. 19].

2141. *P. pumila* Host. Fl. Austr. I. (1827) 146. — [*P. pumila* Schur* Sertum n. 3154. — *P. pumila* ?) *flavida* (*P. dacica*) Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 132]. — Főképp mészke havasok törmelékes mezőin. — Csorte [Fuss Trans. 732], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91: Kayser ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 206], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Kerezesora havasai, Kőhavas [Schur En. 774], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai [Porc. En. 63].

2142. **P. bulbosa** L. spec. (ed. 1753) 70. — [*P. bulbosa* Baumg.* En. III. 233. — *P. psammophila* Schur En. 773. — *P. bulbosa* β) *prolifera* Baumg. l. c.; seu *P. bulbosa* β) *vivipara* Koch syn., — non *P. vivipara* L.]. — Szikár mezőkön, legelőkön s kaszálókon a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [Freyr Közlem. XV. 72], Kolozsvár [! Landoz I. 17], Torda, Toroczkó, Enyed [Schur En. 772], Deczebal hegy Dévánál [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székácsvölgy [Csató Székács 274], Medgyes, Kiskapus, Asszonyfalva, Kisekemező. Nagyekemező, Kisselyk, Csicsóholdvilág, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 53], Segesvár [Fro. Schässb. 70], Szászváros. Kisdisznód Nagydisznód, Talmács [Fuss Trans. 732], Szt-Erzsébet. Nagyeszter. Nagyszében és Resinár közt, Árpás és Fogaras hegysége, Brassó, Öcsém [Schur En. 772, 773], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 18].

2143. **P. alpina** L. spec. (ed. 1753) 67. — [*P. alpina* Baumg.* En. III. 232. — *P. collina* Baumg. En. III. 236 et Auct. Trans. — *P. badensis* Auct. Trans., — non Hänke, *cujus stirps genuina in Transsilvania non nascitur*. — *P. alpina* β) *vivipara* L. spec. 67. — *P. concinna* Schur Sertum n. 3160; Schur! En. 774, — non Gaud. — *P. frigida* Gaud. — *P. Coronensis* seu *oreophila*, et *P. pseudoconcinna* Schur! En. 773; *P. brevifolia* Schur! En. 774; *P. gelida* Schur! En. 775; *P. subtilis* et *P. media* Schur! En. 776, seu *P. stenantha* et *P. cenisia* Janka Öst. bot. Zeit. XIV. 383 quoad plantas Selurianas. — *P. attenuata* Czetz Erd. Muz. VI. 18, — non Trin.] — Havasok füves köves legelőin, honnan leszáll a mezei tájig. — Összes havasainkon [!], továbbá: Kolozsvárt a Monostori Kőbányánál [Schur VSV. X. 110], Turihasadék, Gyulavár [Landoz I. 17], Tordahasadék [! Schur VSV. X. 77], Enyedi hasadék Toroczkónál [Schur VSV. X. 71 sub *P. concinna*], Mészkö [!], Vulkány és Sztrázsa [Baumg. l. c. 236], Brassó hegyein bőven [! Schur En. sub *P. pseudoconcinna*], Törcsvár [!], Tömös [Schur VSV. X. 210 sub *P. collina*], Borszék [Schur VSV. X. 153 sub *P. concinna*].

2143/b. **P. subalpina** Schur*! Sertum n. 3156 solum nomen; Schur En. (1866) 775. — [Dignoscitur a *P. alpina* L.: *panícula ampla, spiculis majoribus et rhizomate repente!*]. Havasok sziklás televényes hegyhátain. — Retyezát havasok [! Schur En. 775], Kerczesora havasai, Árpás havasai, Keresztény havasok [!], Bucsecs, Kőhavas [! Schur l. c.].

2144. **P. sterilis** MB. Taur.* Cauc. I. (1808) 62; III. (1819) 66. — [*P. aspera* Schur* Sertum n. 3162 (non Gaud.) ex ipso Schur En. 771]. — Szikár vagy sziklás hegyoldalakon a mezei és hegyi tájon. — Gáncs [Czetz ap. Janka Linn. XXX. 620], Porcesed felett a Szurul alján [Schur En. 771].

2145. **P. nemoralis** L. spec. (ed. 1753) 69. — [*P. nemoralis* Baumg.* En. III. 235. — *P. firma* Gaud. Helv. I. 239 est forma locorum apricorum]. — Erdőkben s azok sziklás füves tisztásain, csallitokban, — az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

var.) **P. montana** Gaud. Helv. I. 241. — Sziklás füves helyeken a

havasalji és havasi tájon. — Kerezesora és Árpás havasai [! Fuss Trans. 734], Rodna havasai [Czetz Erd. Muz. VI. 19].

2146. **P. caesia** Smith. Fl. Brit. (1800) 103. — Rodna havasainak havasalji tájain így a Craciunel hegyen [Porc.* En. 63].

2147. **P. serotina** Ehrh. Beitr. VI. (1791) 83. — [P. serotina Baumg.* En. III. 235. — P. fertilis Host. Gram. III. (1805) tab. 14; Baumg. En. III. 236. — P. effusa Kit. in. Schult. Östr. Fl. (1814) I. 227. — P. pseudonemoralis Schur En. 771]. — Vizárkoknál, nyirkos kaszálókon, mocsaras lápos helyeken s azok közelében sziklákon falakon, folyók mentén az egész terület mezei és hegyi táján.

2148. **P. trivialis** L. spec. (ed. 1753) 67. — [P. trivialis Baumg.* En. III. 234]. — Árkoknál, nedves laposokon, vizereknél az egész terület mezei és hegyi táján.

2149. **P. angustifolia** L. spec. (ed. 1753) 67. n. 4. — [P. pratensis var.) angustifolia Baumg.* En. III. 234]. — Mezőkön, kaszálókon, erdők s csaltok tisztásain az egész terület mezei táján s innen a havasi tájig.

var.) **P. pratensis** L. spec. (1753) 67, n. 5. — [P. pratensis Baumg.* En. III. 234. — P. Eragrostiformis Schur Sertum n. 3168]. — Hasonló helyeken mint a tóalak az egész területen.

+ 2150. **P. cenisia** All. Auct. Fl. Ped. (1789) 40. — [P. cenisia Schur* Sertum n. 3158. — P. distichophylla Gaud. Helv. I. 250]. — Havasok törmelékein, vizereinél és patakainál. — Szurul [Fuss Bericht 13], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Retyezát, Bucsecs, Rodna havasai [Schur En. 770].

2151. **P. compressa** L. spec. (ed. 1753) 69. — [P. compressa Baumg.* En. III. 232. — P. complanata Schur En. 770]. — Szikár dombokon s mezőkön, falakon, sziklás helyeken a mezei és hegyi tájon az egész területen.

var.) **P. Langeana** Reichb. Germ. Exc. (1830) 140^t. — A tóalak társaságában gyéren de az egész területen.

2152. **P. hybrida** Gaud. Agrost. I. (1811) 215. — [P. sudetica Baumg.*! En. III. 233, — non Hænke. — P. Chaixii var. remota Borb. Közlem. XV. 64. — non Fries]. — Havasalji erdők és csaltok sziklás árnyas helyein, — ritkábban a hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükk forrásánál a 3 águ fa körül [Landoz I. 17; II. 39], Valeriaszka a Retyezát hegységben [! Borb. I. c.], Padis és Bohodjeu a Biharhegység petroszi oldalán [!], Árpáshavasai [Schur VSV. III. 91], Bulla [Schur En. 769], Királykő [! Kotschy ZBG. III. 64], Bucsecs [! Kotschy ZBG. III. 137], Töröcsvár, Keresztényhegység [! Baumg.*! I. c.], Czenk-hegy és Éheskő Brassónál [Freyn Közlem. XIII. 73], Ócsém [Schur VSV. X. 164], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 18; Porc. En. 63].

2153. **P. Chaixii** Vill. Fl. Delph. (1785) 7. — [P. sudetica Hænke Sudet. (1791) 120; Schur* Verh. sieb. Ver. III. 91. — P. silvatica Chaix in Vill. Dauph. II. 128]. — Havas vidékek hegyi és havasalji erdeiben. — Székér a Retyezát-hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 86], Avrisel [Winkler ÖBZ. XVI. 44], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91],

Kerczesora és Fogaras havasai [Schur En. 769], Rodna havasai [! Czetz Erd. Muz. VI. 19].

var.) **remota** Fries. — Hegyi erdőkben Rodna vidékén [Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 132].

2154. **violacea** Bell. Append. ad Fl. Ped. (1792) 8, tab. 1. — [Festuca pilosa Hall. Fil. in Sut. Fl. Helv. I. (1802) 56. — F. poæformis Host. Gram. II. tab. 81; Schur* Verh. sieb. Ver. II. 169]. — Havasok sziklás füves hegyoldalain. — Pareng havas [Barth exs. !], Bulla zuhatag [Schur En. 795], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], bőven a Királykövön a Vleduska felett és a Bucsecsen a Klínca völgy felett [!].

572. *Glyceria* R. Br. Prodr. Nov. Holl. 179.

2155. **G. aquatica** L. spec. (ed. 1753) 67 sub Poa. — [Poa aquatica L.; Baumg.* En. III. 231. — *Glyceria spectabilis* M. et K. Deutsch. I. 586. — *Hydrochloa aquatica* Hartm. Gram. 8]. — Folyók árterein, patakok mentén, tavak és mocsarak körül az egész terület mezei táján bőven.

2156. **G. fluitans** L. spec. (ed. 1753) 75 sub Festuca. — [G. fluitans Baumg.* En. III. 239. — Poa fluitans Scop. Carn. I. 73; Landoz I. 17. — Gl. fluitans var. festucacea et var.) poæformis Borb. Közlem. XV. 329, — an etiam Sonder Fl. Hamburg. 57]. — Folyók s patakok árterein, vizárvoknál, vizes laposokon és tavak s mocsarak mentén az egész terület mezei táján.

var.) **G. loliacea** Huds. Angl. (ed. 1762) 38 sub Festuca. — [Festuca fluitans β) loliacea Huds. Angl. (ed. II. 1778) 46. — *Glyceria acuminata* Schur En. 781, — ex descriptione]. — Árkok s patakok mentén a mezei tájon. — Az előbbtől eltér nem csak fűrtforma bugája, hanem hegyesebb virágpolyvái által is. — Brassó mellett a Barcza rétjén [Schur l. c.].

2157. **G. plicata** Fries Mant. II. (1839) 6. — [G. plicata Nyman* Syll. 422]. — Patakok, források, tavak mentén a mezei tájon. — Déva mellett a Kőbányai pataknál [!], Nagyszeben, Reussen [Schur En. 781].

2157/b. **G. nemoralis** Uechtr. et Kørn. in Bot. Zeit. (a. 1866) 121. — [G. nemoralis Simk.* Magy. Növ. Lap. III. (1879) 91]. — Források s patakok vizenyős környékén erdős völgyekben a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Bükkön [Simk. l. c.], a Csáklyaikő alatt fakadó pataknál [!], a Zámi határ völgyben [Simk. Term. Fü. IX. 9], Büdös [Borb. ÖBZ. XXXII. 105], Brassó, Kőhavas, Gárcsinvölgy, Zajzonvölgy [!].

† *G. Baumgarteniana* Schur En. (1866) 781, ex frustulo manco incomplete descripta, et quum etiam loco natali careat, — quam incerta negligenda est.

573. *Catabrosa* PB. Agrost. 97.

2158. *C. aquatica* L. spec. (ed. 1753) 64 sub Aira. — [Aira aquatica L.; Baumg.* En. III. 217. — *Glyceria airoides* Reichb. Germ. Exc. (1830) 45. — *G. aquatica* Presl. Fl. Cech. 25]. — Vizárkoknál, patakok s folyók árterein, vizenyős laposokon, forrásoknál a mezei tájon. — Kolozsvár [! Schur VSV. X. 110], Kolos [Schur VSV. X. 112], Szamosfalva és Apahida közt [Schur VSV. X. 113], Torda [Schur VSV. X. 81], Haró, Déva [!], Krisény [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székácsvölgy [Csató Székács 274], Vizakna, Szt-Erzsébet [Schur En. 778], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Asszonyfalva, Nagyselyk, Nagyekemező, Csicsóholdvilág, Monora, Balázsfalva, Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 52], Erzsébetváros [Fuss Trans. 737], Büdös [Schur VSV. X. 201], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

var.) *uniflora* Kern. exs.! — A tőalakkkal vegyesen. — Kolozsvár [Simk. MNL. III. 91], Déva [!], Udvarhely [Gönczi exs. !].

574. *Molinia* Schrank Baier. Fl. I. 334.

2159. *M. coerulea* L. spec. (ed. 1753) 63 sub Aira. — [*Molinia coerulea* Mönh: Baumg.* En. III. 224. — *M. arundinacea* Schrank Baier. Fl. I. (1789) 336. — *M. altissima* Link. Hort. Ber. I. (1827) 197. — *M. littoralis* Host. Fl. Aust. I. (1827) 118. — *Melica coerulea* L. Mant. II. 325]. — Hegyvidékek vizenyős lápos kaszálóin és erdei tisztásain az egész terület mezei és hegyi táján.

575. *Diplachne* PB. Agrost. 80.

2160. *D. serotina* L. spec. (ed. 1762) 111 sub Festuca. — [Festuca serotina L.; Baumg.* En. III. 250. — *Molinia serotina* M. et K. Deutschl. Fl. I. 585]. — Szikár vagy köves és napos dombok lejtőin s hátain a mezei tájon. — Kolozsvár [! Janka Linn. XXX. 621], Kolos, Boós [Freyh Közlem. XIII. 73], Szt-Gothard [Janka ap. Fuss VSV. XX. 179], Záh, Gerendi függő, Mészkö, Herzsa hegy Nagyenyednél, Boicza hasadéka az Érczhegységben, Maros-Sólymos és Maros-Némethi közt, Déva mellett a Várhegyen és a Szárhegyen, Aranyi hegy Piskinnél [!], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 53], Segesvár, Nagybun [Baumg. l. c.].

576. *Dactylis* L. gen. n. 86.

2161. *D. glomerata* L. spec. (ed. 1753) 71. — [*D. glomerata* Baumg.* En. III. 241. — *D. abbreviata* et *D. hispanica* Schur En. 782]. — Kaszálókon, gyümölcsösökben, erdők, ligetek és csallitok szélein s tisztásain az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

577. *Cynosurus* L. gen. n. 87.

2162. **C. cristatus** L. spec. (ed. 1753) 72. — [*Cynosurus cristatus* Baumg.* En. III. 229]. — Hegyvidékek kaszálóin legelőin, erdei tisztásain a mezei és hegyi tájon. — Csucsá [Feicht. Közlem. IX. 93], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 17], Ród, Ajton [Freyn Közlem. XIII. 73], Csáklyaikő és völgyei, Kecsekő, Szt-Mihályköve Tótfalunál [!], Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 14], Vidra, Nyegra és Szkerisora hegyei a Biharhegységben, Bucsum Verespataknál, Zám, Kazányos hegy Govasdiánál, Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mellékén [!], Ruszka lágója és Várhely [! Hazsl. Közlem. X. 28], Russ [Csató Erd. Muz. VI. 28], Szászváros [Unver. ap. Fuss Trans. 738], Székácsvölgye [Csató Székács 274], Nagyszeben, Nagycsűr Szászuifalu, Giresan [Fuss Trans. 738], Árpáspataknál [!], Segesvár [Fro. Schässb. 70], Nagyselyk, Szászcसानád, Monora, Hosszúaszó, Kiskapus, Asszonyfalva, Baromlaka, Nagyekemező, Medgyes [Barth VSV. XVII. 53], Udvarhely [Szabó ap. Fuss Trans. 738], Rodna és Gáncs vidékén mindenütt [Czetz Erd. Muz. VI. 13], Garcsinvölgy, Zajzonvölgy [!].

578. *Bromus* L. gen. n. 89.

2163. **B. secalinus** L. spec. (ed. 1753) 76. — [*B. secalinus* Baumg.* En. III. 252. — *B. grossus* Auct. Trans. — *B. scoparius* Cserni! Gyulaf. 14. — *B. hybridus* Schur En. 801]. — Vetések közt, tarlókon, utak szélein az egész terület mezei táján.

var.) **velutinus**. — Rodna vidéke [Porc. En. 64].

2164. **B. commutatus** Schrad. Germ. I. (1806) 353. — [*B. racemosus* Baumg.* En. III. 353. et Auct. Trans. ! — non L.]. — Vetések közt, szántók és utak szélein, parlagokon a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Mindszent, Vajasd, Borbánd, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Kisfalud [!], Gyulafehérvár [! Schur En. 802], Maros-Sólymos, Déva, Vajda-Hunyad [!]. Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székácsvölgy [Csató Székács 274], Szászváros, Nagyszeben, Nagycsűr, [! Fuss Trans. 745], Segesvár [Fro. Schässb. 70], Brassó, Kézdi-Vásárhely [Schur En. 802], Beszterce [Herzog ap. Fuss Trans. 745], Rodna vidéke [Porc. En. 64], Nyirmező [Borb. MNL. X. 118], Nagyenyed, Székelyő [Borb. l. c. pro *f*] *steno stachys* Borb.].

var.) **apricorum** Simk.: inflorescentia et spicalis velutino hirtulis. — Szikár napos dombok parlagain Tótfalu felett a Szt-Mihálykövénél [!].

2165. **B. mollis** L. spec. (ed. 1762) 112. — [*B. mollis* Baumg.* En. III. 253. — *B. Baumgartenii* Stend. Syn. I. 320 ex descriptione]. — Napos parlagokon sovány kaszálókon az egész terület mezei táján közönséges, helyenként a hegyi tájig. — Némely sovány kaszálón ő az uralkodó fű. így például Borbánd kaszálóin, melyeknek szénája rosszaságáról híres s potom áron is alig kél el.

var.) **leiostachys** Pers. Syn. I. 95. — Eddig csak Rodna vidékén [Porc. Naseud. 39].

2166. **B. arvensis** L. spec. (ed. 1753) 77. — [B. arvensis Baumg.* En. III. 254. — B. versicolor Pollich; Czetz Erd. Muz. VI. 11. — B. fragilis et B. hyalinus Schur Sertum n. 3213; Schur En. 803]. — Utak és szántók szélein valamint sovány kaszálókon az egész terület mezei táján. Helyenként ez is uralkodó fű a silány kaszálókon, így pl. Tótfalu hegyi kaszálóin, valamint Szántóhalma és Vajda-Hunyad közt, mely utóbbi helyen az Agrostis vulgarissal osztja meg a tért.

2167. **B. patulus** M. et K. Deutsch. Fl. I. (1823) 685. — [B. multiflorus Host.; Baumg.* En. III. 254, — non Weigel. — B. patulus var.) transsilvanica Awd. in Andræ Bot. Zeit. XIII. 207. — B. unilateralis et B. pendulus Schur! Sertum n. 3212; Schur En. 802]. — Napos parlag dombokon s legelőkön, utak szélein szántókon az egész terület mezei táján elég bőven.

2168. **B. squarrosus** L. spec. (ed. 1753) 76. — [B. squarrosus Baumg.* En. III. 252 cum varietate α) coloratus Baumg.]. — Szikár napos dombok parlag lejtőin és szőlők közt a mezei tájon. — Gyulafehérvár, Segesvár [Baumg. l. c.], Kisludas [Fuss Trans. 747], Déva Várhegyén, Brassó hegyein [!], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 54].

var.) **B. villosus** Gmel. Bad. I. (1805) 229. — Napos szikár dombokon az előbbivel. — Déva Várhegyén [!], Szt-Erzsébet [Schur En. 801].

2169. **B. asper** Murr. Prodr. Stirp. Goett. (1770) 42. — [B. asper Baumg.* En. III. 255. — B. pseudoasper Schur En. 804 ex loco natali et descript.]. — Hegyvidékek árnyas erdeiben az egész terület mezei és hegyi táján.

2170. **B. Transsilvanicus** Steud. Syn. I. (1855) 320. — [B. erectus Baumg.* En. III. 254 et Auct. Trans., — non Huds. — B. Transsilvanicus Schur Öst. bot. Zeit. X. (1860) 227; Schur En. 804. — B. variegatus et B. laxus Schur En. 805 nec aliorum. — B. erectus β) glaber Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. (1866) 48. — B. fibrosus Hackel! Öst. bot. Zeit. XXIX. (1879) 207]. — Mészkö hegyek szakadékeinak televény talaján a mezei és hegyi tájon. — Torda hasadéka [Schur VSV. X. 77; ÖBZ. X. 227], Székelykő Toroczkonál [! Winkler l. c.], Csáklyaikő [Barth! VSV. XIX. 144, 205], Enyedi hasadék. Szt-Erzsébet, Talmács, Brassó Királykő [Schur En. 804—805].

2171. **B. Bărcensis** Simk. — E. grege *Bromi erecti* Huds. vaginis emarcidis in fibras intertextas solutis; foliis ciliatis et sparsim pilosis. Proximus igitur *B. variegati* MB. et *B. Transsilvanici* Steud.; sed a Bromo variegato toto habitu abest, habet nam culmos 60—90 cm. altos paniculam 10—15 cm. longam, radios inferiores quaternos sexternosque spica longiores, folia 20—30 cm. et ultra longa. A *B. Transsilvanico* cui habitu similior et quocum etiam rhizomate stolonifero congruit, foliis pilosis et præcipue flosculorum indole differt. Flosculi nam in Bromo Transsilvanico rachide glabriuscula vel pubescente insident, habentque valvulas inferiores glaberrimas 15—18 mm. longas, stramineas et a medio angustatas; contra flosculi *B. Bărcensis* in rachide villosa insident habentque valvulas inferiores sericeo-pubescentes.

tes, 8—10 mm. solum longas, gramineas et sub apice solum oblique angustatas. Flosculi *B. Barcensis* ideo duplo quam in *B. Transsilvanico* [idest *B. fibroso* Hackel ÖBZ. 1879 p. 209], breviores, nec non obtusiores, sericei et magis virides apparent; spiculæ etiam minores; panicula magis contracta et brevior. — Legi in apricis calcario-saxosis montis Czenk ad Brasoviam, julio ineunte florentem. — Terem Brassó mellett a Czenkhegy napos mész-sziklás helyein, hol julius első felében virít. — Legrokonabb a *Bromus Transsilvanicus*-sal, a melytől szőrös levelei által, valamint félenyivel kisebb és selymesszőrű virágpolyvái által feltűnően elüt.

2172. *B. inermis* Leyss. Fl. Hal. (ed. 1761) 16. — [*B. inermis* Baumg.* En. III. 255. — *B. pseudo-inermis* Schur Sertum n. 3217]. — Szikár dombokon, gyeűkőn, szőlők szélein és parlagain, csalitokban a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Nagy-Enyed. Csáklya, Borbánd, Gyulafehérvár, Déva [!], Szt-György-Válya [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székácsvölgy [Csató Székács 275]. Szászváros, Szelindek, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 748], Nagycsűr [Schur En. 805], Hosszúaszó, Kisekemező [Barth VSV. XVII. 54], Segesvár [Fro. Schässb. 70], Rodna vidéke [Porc. En. 64].

2173. *B. sterilis* L. spec. (ed. 1753) 77. — [*B. sterilis* Baumg.* En. III. 256. — *B. erectus* Teglás Tudósítv. II. 7. — nec alior.]. — Parlag helyeken, utak és szántók szélein, kőfalakon, házfedeleken az egész terület mezei táján.

2174. *B. tectorum* L. spec. (ed. 1753) 77. — [*B. tectorum* Baumg.* En. III. 257. — *B. longipilus* Kumm. et Sendtn. in Flora 1849 II. 757]. — Parlagokon, kőfalakon, háztetőkön, utak mentén, szikár dombokon az egész terület mezei táján.

579. *Festuca* L. gen. n. 88.

2175. *F. distans* L. Mant. I. (1767) 32 sub Poa. — [*Poa distans* L.; Baumg.* En. III. 231 pro p. — *Glyceria distans* Wahlenb. Fl. Ups. 36. — *Atropis distans* Grisb. in Ledeb. Ross. IV. 388]. — Vizenyős szikes laposokon a mezei tájon. — Alsó-Vidránál a Kis-Aranyos völgyének lápos helyein [!], Koneza [Csató Székács 274], Szerdahely, Nagycsűr, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 736], Nagyszében, Brassó [Schur En. 779], Tűr, Nagyselyk [Barth VSV. XVII. 53], Kőhalom, Homoród-Szt-Pál, Homoród-Szt-Péter [Baumg. l. c.], Rodna, Szt-György [Porc. En. 63].

2175/b. *F. limosa* Schur En. (1866) 779 pro var. *Atropis distans*. — [*Poa distans* Baumg.* En. III. 231 pro p. ex locis natalibus. — *Glyceria capillaris* Schur Sertum n. 3171, — non Wahlenb. — *G. festucaeformis* Schur Verh. sieb. Ver. I. 185; Öst. bot. Zeit. X. 249; Janka Közlem. XII. 170, — non Heynhold. — *G. distans* Schur Verh. sieb. Ver. X. 110; Landoz II. 39; Winkler Öst. bot. Zeit. XVI. 48; Fuss Trans. 736 p. p.]. — Vizenyős szikes helyeken a mezei tájon. — Kolozsvárt a Tekintővölgyben [! Schur VSV. X. 110], Szt-Gothard

[Janka l. c.], Torda [Schur ÖBZ. X. 249], Czikud, Brád és Boicza közt a Gyula-marén [!], Déva [! Baumg. l. c.], Dédács [Fuss l. c.], Vizakna [Schur ÖBZ. X. 249], Vestény [!], Parajd [Baumg. l. c.].

2176. **F. salinaria** Simk. — Habitu *F. distantis* (L.) et *F. limosæ* (Schur) *similis*, a quibus differt: flosculis evidenter longioribus linearibus vel lineari-oblongis, nec non spiculis elongatis, multifloris, idest 7—9 floris. — [*Poa maritima* Baumg.* En. III. 232; Schur Öst. bot. Zeit. X. 249, — non L. — *Festuca thalassica* Sadler Fünem. 155. quoad stirpem transsilvanicam, — non Kunth. — *Glyceria distans* d) salina maxima flaccida Schur Sertum n. 3171; Schur Verh. sieb. Ver. X. 80 sine descript. — *G. distans* γ) salina et *G. festucæformis* Fuss Trans. 737. — *Atropis intermedia* Schur En. (1866) 779, — non *Festuca intermedia* R. et Schult. Syst. II. (1817) 715, nec *Glyceria intermedia* Klinggräf. F. Pr. (1848) 491. — *G. transsilvanica* Schur herb. ex Schur En. 780, — non *Festuca transsilvanica* Schur herb. ex Schur En. 795]. — Vizenyős szikes laposokon a mezei tájon. — A *F. distans* (L.) és *F. limosa* (Schur) növényektől eltér: feltűnően hosszabb és szálas, illetőleg szálas hosszúkás virágai, valamint megnyúlt s 7—9 virágu kalászkái által. — Kolozsvár [! *G. maritima* Land. I. 17], Szamosfalva és Apahida közt [Schur VSV. X. 113], Kara, Boós, Botorom és Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 73], Záh szénamezőin [!]. Maros-Ujvár [Schur ÖBZ. X. 249], Kolos, Torda, Vizakna [Baumg. l. c.], Sellemberk, Udvarhely [Schur En. 780], Szt-Erzsébet [Kladni ap. Fuss Trans. 737], Sombor [Baumg. l. c.], Parajd [Fro. Arch. 157].

2177. **F. myuros** L. spec. (ed. 1753) 74. — [*Festuca myurus* L.; Baumg.* En. III. 246. — *F. pseudomyurus* Soy-Will. Obs. (1828) 130; suadente Cel. in A. Kern. Schedæ III. 146. — *Vulpia myurus* Gmel.; et Auct. Trans. — *F. ciliata* Cserni Gyulaf. 14]. — Száraz hegyoldalakon, főnyes legelőkön, omladékokon, falakon a mezei tájon. — Gyulafehérvár [Cserni l. c.], Tótfalu, Tibor a Kecskeő vidékén, Zám, Váralja és Kovrágy közt [!], Dédács [Unver.! in Fuss Trans. 738], Nagydisznód [Sigerus in Fuss Bericht. 14], Fogaras, Kóhalom [Baumg. l. c.].

2178. **F. ovina** L. spec. (ed. 1753) 73, — [*F. ovina* Baumg.* En. III. 243 pro p. — *F. sciaphila* Schur En. (1866) 787. — *F. ovina* β) hispidula et forma firmula Hackel Fest. 87]. — Ritkás erdőkben s csalikokban aránylag ritkán; a havasokon a *F. supina* Schur helyettesíti. — Nagyszében, Keresztényhavas, Kőhavas [Schur l. c.], Ünökő [Fuss VSV. V. 98], Rodna [Porc. Nasend. 40, var. α), β)]. — Többi lelőhelyei kétesek; ilyenek: Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 143], Székácsvölgy [Csató Székács 274], Medgyes, Kiskapus, Baromlaka, Asszonyfalva, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászesanád, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 54], Szt-Erzsébet, Vizakna, Munda, Orláth [Schur En. 786], Nagyesűr, Szászujfaln, Giresau [Fuss Trans. 739], Árpás hegysége [? Schur VSV. III. 91], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 169], Segesvár [Fro. Schässb. 70], Besztercze [Herzog Bistr. 49].

2179. **F. supina** Schur! En. (1866) 784. — [*F. dura* Baumg.* En.

III. 245; Schur En. 788; Borb. MNL. X. 118, non Host. — *F. alpina* Auct. Trans. ! Heuff. ! ZBG. VIII. 232, — non Sut. — *F. duriuscula* α) *alpigena* Schur En. 787. — *F. alpestris* Simk. Közlem. XV. 612. — *F. filifolia* et *F. scabra* Schur Sertum p. 88. — *F. Halleri* Schur ! En. 783. — non All. ; et *F. oligosantha* Schur En. 784. — *F. ovina* β) *vivipara* Kotschy ! ZBG. III. 64]. — Elterjedt növény havasaink sziklás és törmelékes helyein, granitos kőzeteken és mészkövön egyaránt, a havasalji és havasi tájon. — Muntyele-mare [Freyn Közlem. XIII. 73], Biharhavasokon a két Aranyos forrás vidékein a Kukurbetán és a Biharalji sziklálkon, valamint a Kornel-munteluj-on [!], Retyezát havasok [! Schur En. 784; Simk. Közlem. I. c.], Pareng havasok [! Baumg. I. c.], Czibinhavasok [Fuss ! Bericht 14; Trans. 739], Negoj [Barth exs. II], Árpás-havasai [! Schur VSV. III. 91], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő [! Kotschy I. c.], Bucsecs [! Schur En. 784], Keresztényhavas [Schur En. 785 sub *F. alpina*], Kőhavas [Schur En. 784 sub *F. oligosantha*], Korongyis [Schur VSV. X. 151], Unőkö [Fuss VSV. V. 98], és Rodna valamennyi havasain [Porc. ! En. 63; Nasend. 40], Cziblesz [Bielz ap. Schur VSV. I. 101].

var.) *mutica* Simk.: *flocculis non aristatis*. — Árpás havasain a Karámok felett levő sziklálkon bőven [!].

2180. *F. duriuscula* L. spec. (ed. 1753) 74; sec. Hackel Fest. 216. — [*F. duriuscula* Baumg.* En. III. 246 pro p., — non Porc. En. 63, nec Porc. Nasend. 40. — *F. curvula* Gaud. Fl. Helv. I. 282, — non Schur Sertum 89, nec Schur En. 790, nec Porc. En. 63. — *F. duriuscula* γ) *crassifolia* Hackel Fest. 91, 93]. — Napos füves helyeken a mezei tájon, ritka. Biztos lelőhelyei: Torda, Brassó [Hackel Fest. 93 anonym]. — Bizonytalan lelőhelyei: Kolozsvár [Landoz I. 17], Kolos [Freyn Közlem. XIII. 73], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 144], Medgyes. Kiskapus, Baromlaka, Asszonyfalva, Nagyselyk, Csicsóholdvilág, Szászcsanád, Monora, Hosszúaszó, Kisekemező, Nagyekemező [Barth VSV. XVII. 54], Segesvár [Fro. Schässb. 70], Nagyszeben, Nagyesúr, Szt-Erzsébet [*F. duriuscula* var. *c*). *e*), *f*) Schur En. 787].

2181. *F. pallens* Host. Gram. II. (1802) tab. 88. — [*F. glauca* Baumg.* En. III. 244 et Auct. Trans. ! — non Lam. Dict. II. (1789) 459. — *F. glauca* *f*) *pungens* Borb. Közlem. XV. 331, — sen *F. pungens* Landoz I. 17 non R. et Sch. — *F. pallens* *f*) *stenostachya* Hackel Fest. 95, 96, quæ: «*spiculis fere lineari-oblongis, 7—8 mm. longis, glumis fertilibus lineari-lanceolatis brevissime aristulatis*» dignoscitur. — *F. curvula* Schur Verh. sieb. Ver. III. 91; En. 790, — non Gaud. — *F. rigurosa* Schur ! En. 790]. — Hegyvidékek mészkő sziklái és törmelékein a mezei tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Torda, Runk völgye és Padság völgye [! Freyn Közlem. XIII. 73], Szericz a albavas Padság felett, Borrév, Várfalva, Tilalmas Toroczknál, Nyirmezőhasadéka, Felső-Gáld, Kecskekő [!], Csáklyaikő [! Barth VSV. XIX. 144], Ordenkusa völgye Szerisóránál, a Nagvaranyos mentének sziklái Szerisóra és Albák közt, Vulkánhegy [!], Talmácsnál a Zood mentén, Porcesd felett a Szurul felé, Brassó hegyei [! Schur En. 790 sub *F. rigurosa*], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91], Bráza kő-

szírte [Baumg. l. c.], Királykő [!], Bucsecs [Schur En. 790], Töpehegy Alsó-Rákosnál [!].

2182. **F. vaginata** W. et K. in Willd. En. (1809) 116. — [F. amethystina Host. Syn. (1797) 52; Host. Gram. II. (1802) 63. tab. 89; Baumg.* En. III. 244, — non L.]. — Sovány fővenyes napos mezőkön s legelőkön a mezei tájon. — Kólos [! Schur En. 790], Gyulafehérvár, Déva [Baumg. En. III. 244], Szászsebes, Szerdahely, Boicza Talmács [Schur En. 789, 790].

Jegyzet. Fuss Bericht 14 szerint az Árpási havasokon is lelte volna Schur; a mi határozottan téves.

2183. **F. Valesiaca** Schleich. ap. Gaud. Agrost. Helv. I. (1811) 242. — [F. valesiaca Schur* En. 788]. — Mezőkön, legelőkön, füves hegyoldalakon a mezei tájon. — Kisfalud [Haynald herb. !], Gyulafehérvár és Borbánd közt, Maros-Sólymos [!], Szászsebes [Csató exs. !], Talmács, Reussen [!], Boicza, Porcesd felett a Szurul felé, Árpás, Királykő, Kőhavas, Keresztényhavas, Brassó hegyei [Schur En. 788], Rodna [Porc. En. 63].

2183. **b. F. pseudoovina** Hackel Fest. (1882) 102. — [F. tenuifolia Baumg.* En. III. 242; Schur! En. 785, — non Sibth. — F. ovina Schur! En. 786 pro majore parte et Auct. Trans. plur. — F. pulchra Schur En. (1866) 785 ex descriptione. — F. duriuscula Fuss exs. ! — F. duriuscula et F. curvula Porc. En. 63, — ex Porc. Magyar. Növ. Lap. IX. 132. — F. duriuscula α) parviflora Hackel Term. Füv. II. (1878) 288. — F. capillata Porc. En. 63; Naseud. 40, ex ipso in litt.]. — Elterjedt növény a mezei táj napos hegyoldalain és kaszálóin. — Kolozsvárt a Tekintővölgyben [! Landoz I. 17 sub F. ovina], Torda [Ercsei Tord. 37], Bilak Borbánd és Vajasd felett, Harró és Vormága közt [!], Déva, Vajda-Hunyad [! Baumg. l. c.], Hátszeg [Csató Erd. Muz. VI. 28 sub F. ovina], Szt-Erzsébet, Vizakna [!], Nagyszeben [Schur En. 785 sub F. pulchra], Brassótól a Keresztény tövéig [! F. ovina f. erubescens Schur En. 786], Besztercze [P. duriuscula Herzog in Fuss Trans. 740], Rodna [Porc. l. c.].

2183. **c. F. hirsuta** Host. Gram. II. (1802) tab. 85. — [F. hirsuta Baumg.* En. III. 243. — F. Halleri Fuss Trans. 738. et Auct. Trans.]. — Napos füves helyeken a hegyi és havasalji tájon, de közlött lelőhelyei közül kevés vehető biztosnak. — Csáklyaikő [Barth Arch. XV. 118], Vulkán és Strázsa a Vulkán szorosnál [Baumg. l. c.], Mumma Zoodnál [Schur En. 788], Szt-Erzsébet [!], Csörte [Fuss Trans. 739], Árpás és Fogaras havasai [Schur En. 787], Ünökő [Schur VSV. 141 sub F. Halleri].

2183. **d. F. rupicola** Heuff. ! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 29; Zool. bot. Ges. VIII. (1858) 233. — [F. sulcata Hackel Fest. (1882) 100, 104. — F. sulcata β) barbulata Hackel Fest. 105]. — Sziklás vagy napos sovány legelőkon s erdei tisztásokon a mezei és hegyi tájon. — Gyulafehérvár, Borbánd, Szt-Mihályköve Tótfalunál, Nagyág hegyei, Boicza az Érczhegységben, Déva hegyei, Kozolya hegy, V.-Hunyadnál a Várhegyen, Hátszeg, Brassó napos hegyein a Pojánáig, Töpehegy [!].

2183. **e. F. colorata** Schur* En. (1866) 788. — [F. megaphylla

Schur En. 789. — *F. saxatilis* Schur! En. 791. — *F. glaberrima* Schur En. 791. — *F. pseudodura* Schur! En. 789. — non Steud. — Stirps hæc dignoscitur a *F. rupicola* Heuff. foliis glabris (non scabris) et statione alpina]. — Havasok legelőin és szikláin, vagy a havasok magasabb előhegyein. — Székelykő Toroczkonál [!], Bulla, Árpáshavasai, Királykő [! Schur l. c.], Bucsecs, Keresztényhavasok [!], Rodna havasain az Ünökővön [Schur l. c. 789].

2183. *F. stricta* Host. Gram. II. (1802) tab. 82. — [*F. stricta* Host.; Baumg.* En. III. 243, — non Gaud. Agrost. Helv. (1811). — *F. pannonica* Schur! En. 789; Fuss Trans. 741, — non Wulf.]. — Hegyvidékek napos füves lejtőin a mezei tájon. — Kolos, Torda [Baumg. l. c.], Mezőség, Szt-Erzsébet, Reussen, Mundra [Schur En. 789 sub *F. pannonica*], Nagyszeben [Schur! in Hackel Fest. 107], Szászujfalu [Fuss Trans. 741].

2184. *F. amethystina* L. spec. (ed. 1753) 74. — [*F. inarmata* Schur* Verh. sieb. Ver. X. 177; En. 702. — *F. coerulans* Schur En. 789. — *F. Austriaca* Hackel Öst. bot. Zeit. XXVIII. (1878) 349. — *F. glauca* Porc. En. 63, — ex Porc. Magy. Növ. Lap. IX. 132]. — Magasabb hegyvidékek sziklás lejtőin és árnyas erdei tisztásain a hegyi és havasalji tájon. — Mezőség [? Lerchenf. ap. Schur En. 790], Keresztesora hegysége [Schur ap. Hackel Fest. 123], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 91], Fogaras hegysége [Winkler ap. Hackel Fest. 123], Keresztényhavas [Schur En. 792], Öcsém [Schur VSV. X. 177], Rodna [Porcius ap. Hackel Fest. 123].

2185. *F. heterophylla* Lam. Fl. Fr. (1778) 600. — [*F. nemorum* Leyss. Abh. Hall. Naturf. Gesellsch. I. 368; Baumg.* En. III. 247. — *F. rubro-heterophylla* Schur En. 792. — *F. vulpioides* Schur in Hackel Fest. 131, non Schur Sertum n. 3198 b.]. — Csalitokban s erdőkben és azok tisztásain aránylag ritkán, a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Landoz I. 17], Ajton, Aranykút, Berbenyes [Freyh Közlem. XIII. 73], Tibor, Gyulafehérvár, Vidra és Szkerisora hegyein a Biharhegységben, Zám [!], Stina de-riu a Retyezáthegységben [Csató Erd. Muz. IV. 86], Álba erdő Szerdahelyt [Csató Székács 274], Monora [Barth VSV. XVII. 54], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Présbe, Götzenberg [Schur En. 791], Nagyesűr, Giresau [Fuss Trans. 741], Butyán [Schur En. 792], Árpáshavasai [Schur VSV. III. 91], Barca-retje Brassónál [Schur En. 795 sub *F. vulpioide*], Rodnahegysége [Porc. En. 63], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 23].

2186. *F. picta* Kit. in Schult Östr. Fl. (ed. 1814) I. 236. — [*F. pumila* Baumg.*! En. III. 245 ex descript, et pro p. ex herbario ejus; Nagy ap. Andrá Bot. Zeit. XIV. 207; Fuss Trans. 742. — *F. violacea* Schur Verh. sieb. Ver. X. 141; Czetz Erd. Muz. VI. 15; Porc. En. 63; Borb. Közlem. XV. 331; Simk. Közlem. XV. 612. — *F. nigrescens* Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 233; Neilr. Ungarn. 25, — non Lam. — *F. flaccida* Schur! En. 792 cum var. α) aureoflava, idest *F. iniopoda* Schur! En. 793, — tam ex speciminibus authenticis in Museo Bot. Vindobonensi asservatis, quam ex descriptione. Cl. Hackel Fest. 133, *F. flaccidam* et *F. iniopodam* Schur ad *F. violaceam* Schleich trahit, sed

injuste; nam in *F. violacea* «laminæ foliorum mollissimæ læves, culmi superne glaberrimi» ab eo l. c. describuntur; quum in nostra *F. flaccida* et *F. inipoda* Schur jam ex diagnosi Schuriano «culmi superne scabri» rectius puberuli, et «folia margine retrorsum scabri» inveniantur]. — Havasok legelőin s köves füves gerincein bőven. — Retvezát havasok [Simk. l. c.], Strázsa [Baumg. ap. Fuss Trans. 742], Butyán, Árpás havasai [! Schur En. 792], Krepatura és Királykő Zernyest felett, Keresztény havasok [!], Bucsecs [! Baumg. En. l. c.], Ünökő [! Schur VSV. X. 141], Gemenea Baumg. En. l. c.].

2186 *b. F. nigricans* Schleich Cat. Pl. Helv. (1800) 13. — [*F. nigricans* Schur* En. 792. — *F. nigrescens* Fuss Trans. 741. — non Lam.]. — Magasabb hegyvidékek erdeinek szélén és kaszálóin a hegyi tájtól a havasalji tájig. — Szt-Erzsébet [Fuss Trans. 741], Nagyszeben [!], Butyán, Bulla, Nagy-Árpás havas, Kis-Árpás havas, Bucsecs [Schur En. 792], Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 22].

2187. *F. rubra* L. spec. (ed. 1753) 71. — [*F. rubra* Baumg.* En. III. 247. — *F. dumetorum* Schur Sertum n. 89; En. 793. — non L. spec. (1762) 109. — *F. eurubra* subvar. ?] juncea Hackel Fest. 139—140]. — Szikár vagy fővényes mezőkön, legelőkön s erdei tisztásokon a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvár [Landoz I. 17], Gyulafelérvár, Benedek Csákllya és Tótfalu hegyei, Bucsum-Cserbul Abrudbányánál, Bucsum, Verespatak s innen a Detunatáig egész kaszálókat ellep. Vidra és Szkerisora hegyei, Zám, Haró, Vajda-Hunyad és Govasdia hegyei [!]. Szuszény, Zsiezec völgye Petrozsénynél [Borb. Közlem. XV. 332], Nagyszeben, Talmács, Boicza, Freck, Kerczesora Árpás és Fogaras hegysége, Bucsecs, Brassó hegyei [Schur En. 793—4], Ünökő [Schur VSV. X. 141], s egyáltalán Rodna hegysége [Porc. En. 63].

var.) *Baicalensis* Griseb. in Ledeb. Ross. IV. (1852) 342. — [*F. rubra* var.) *planifolia* Hack. subv.) *baicalensis* Hackel Fest. 141. — Dignoscitur a *F. rubra* L.: «laminæ omnes planæ; spicæ variegatæ elliptico lanceolatæ; glumæ fertiles late lanceolatæ glabræ» Hackel Fest. 129, 141]. — Rodna mellett [Porcius ap. Hackel Fest. 141].

? var.) *F. turfosa* Schur En. (1866) 793. — [*F. rubra* ?] *uliginosa* Schur En. 793. — *F. trichophylla* Ducros ap. Gaud. Helv. I. (1828) 288, ex Hackel Fest. 142; sed Schurius stirpis transsilvanicæ «folia glaberrima» adscripsit, quum *F. trichophylla* Gaud. foliis angulis (antice solum) scabris, panicula densiuscula» dignoscitur]. — Árpás havasainak lábánál és a Büdös lápos rétein [Schur l. c.].

2187 *b. F. pseudorubra* Schur En. (1866) 794. — [*F. Bartherei* Timb. Lagr. in Bull. Soc. Hist. Nat. Toulouse VI. (1871) 180 ex Hackel Fest. 143]. — Folyók fővényes rétein, csalitokban, a mezei és hegyi tájon. — Nagyszebennél a Czibin folyó mentén [Schur exs. !], Nagydísznódnál a Götzenberg tövéen [Schur En. 794].

2187 *c. F. nigrescens* Lam. Dict. II. (1786) 460. — [*F. nigricans* Auct. Trans. pl. — *F. eurubra* var.) *fallax* Hackel Fest. 142. — *F. pseudorubra* Hackel l. c., — non Schur En. 794. — *F. duriuscula* Simk. Közlem. XV. 612]. — Hegyvidékek agyagos hegyi kaszálóin s

erdei tisztásain a mezei tájtól a havasi tájig. — Pilishegy Nagyenyednél [Csató exs. !], Bucsum, Alsó és Felső-Vidra, Nyegra és Szkerisora kaszálóin a havasi tájig bőven sőt többnyire a kaszálók uralkodó pázsitfűvét alkotja, Déva [!], Retyezát havasok [Simk. Közlem. XV. 612; Term. Füv. V. 46], Árpás havasai [!], Bucsecs [! Hackel Fest. 143], Rodna hegysége [Porc. ! En. 63].

2188. **F. Porcii** Hackel! Fest. (1882) 147. — [F. Carpatica \times elatior mihi]. — Havasalji tájak kaszálóin mésztalajon. — Rodna havasain a Korongyison, Craciunel és Galacson [Porcius* ap. Hackel l. c.].

2189. **F. elatior** L. spec. (ed. 1753) 75. — [F. pratensis Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 37; Baumg.* En. III. 248. — F. pseudololiacea Fr. Summ. Scand. (1846) 75. — est me judice solum forma F. elatioris in locis umbrosis enata]. — Kaszálókön legelőkön, erdők szélein és tisztásain az egész terület mezei táján; helyenként mint var.) *aristata* Schur En. 798.

2190. **F. Apennina** De Not. Repert. Fl. Lig. II. (1843) 502. — [F. australis Schur*! En. 798. — F. arctica Schur En. (1866) 799. — ? F. oryzetorum Pollin Fl. Veron. I. f. 2]. — Hegyvidékek füves kaszálóin s legelőin a hegyi és havasalji tájon. — Biharhegység nyugati oldalán a Pietra-Galbinán [!], Árpás havasai [! Schur En. 799], Krepatura a Királykövön [!], Rodna havasain, így a «Saca» hegyen [Porc. exs. ! et Magy. Növ. Lap. IX. 133].

2191. **F. arundinacea** Schreb. Spicil. Fl. Lips. (1771) 57. — [F. elatior Baumg.* En. III. 248 et Auct. plur., non L.]. — Vízereknél s árkoknál, vízenyős kaszálókön s mezőkön a mezei tájon. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Koók, Mohács, Felvincz, Déva, Vajda-Hunyad [!], Kalán [Csató Erd. Muz. VI. 28], Székácsvölgy [Csató Székács 274], Monora [Barth exs. !], Hosszúaszó [Barth VSV. XVII. 54], Nagyszeben, Kistorony [Schur En. 798], Besztercze [Herzog ap. Fuss Trans. 744], Rodna [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

2192. **F. loliacea** Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 38. — [F. loliacea Landoz* I. 17. — F. elatior \times Lolium perenne A. Br. — Lolium festucaceum Link. Hort. Ber. I. (1827) 273]. — Kaszálókön árkok és tócsák mentén a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz l. c.], Nagyszeben [Schur En. 813].

2193. **F. gigantea** L. spec. (ed. 1753) 77 sub Bromo. — [Bromus giganteus L.; Baumg.* En. III. 256. — Bromus triflorus L. spec. (ed. 1762) 115. — Festuca bromoides Baumg.*! En. III. 246 ex herbario ejus]. — Szálas erdőkben, főképp hegyvidékek erdeiben az egész terület mezei és hegyi táján.

† *F. spadicea* L. syst. ed. XII. Add. II. (1767) 732. — Fogaras havasai [Schur En. 796], Korongyis és Omu rodnai havasok [Baumg. En. III. 249, sed recentius ibidem non inventa].

2194. **F. varia** Hænke in Jacq. Collect. II. (1788) 94. — [F. varia Baumg.* En. III. 245. — F. Eския Schur Sertum n. 3193, — non Ramond. — F. alpestris et F. minor Schur En. 795, — nec alior]. — Havasok köves sziklás gyeptérsegein. — Freck havasai [Winkler ÖBZ. XVI. 46], Domna forrás vidéke [Fuss Trans. 742], Árpás havasai

[! Schur VSV. III. 91], Királykő [bőven! Schur En. 795 sub *F. alpestri*], Töresvár [Hackel Fest. 174 anonym], Bucsecs, Kőhavas [! Baumg. l. c.], Keresztény havasok [!], Rodna havasai [Czetz Erd. Muz. VI. 15].

2194/b. ***F. xanthina*** R. et Sch. Syst. II. (1817) 721. — [*F. flavescens* Baumg.* Mant. 79 et Auct. Trans.; Heuff.! Zool. bot. Ges. VIII. 233, — non Bellardi App. ad. Fl. Ped. (1792) 11. — *F. scoparia* var. *lutea* Hackel Fest. 181]. — Havasok és havasalji tájak sziklás füves helyein. — Fogaras hegysége, Bucsecs [Schur En. 795], Teszla [Baumg. l. c.], Öcsém [Schur ap. Hackel l. c.], Ünőkö [Pore. En. 63].

+ *F. dimorpha* Guss Pl. Rar. (1826) 36 tab. VI. — [*F. spectabilis* Schur Verh. sieb. Ver. II. 169, En. 796; et *F. laxa* Schur Verh. sieb. Ver. III. 91, En. 796; Fuss Trans. 742; ex Hackel Fest. 186]. — Havasok sziklás lejtőin. — Stirpu, Csorte [Fuss Trans. 742], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91].

2195. ***F. Carpatica*** Dietr. Nachtr. z. Gärtn. Lexic. III. (1817) 333. — [*F. nutans* Wahlb. Carp. (1814) 28, — non Host. Gram. IV. (1809) 35 tab. 61. — *F. pseudolaxa* Schur* Öst. bot. Zeit. VIII. 22; En. 796. — *F. laxa* Schur Verh. sieb. Ver. X. 177, — non Host. — *Amphigenes Carpatica* Janka Linn. XXX. (1859) 619. — *F. dimorpha* Janka Öst. bot. Zeit. XVI. 101, — non Guss. ex Hackel Fest. 186]. — Havasok és havasalji tájak sziklás füves helyein. — Öcsém [*F. pseudolaxa* Schur ÖBZ. VIII. 22], Rodna havasai, így: Mihájásza [Pore. VSV. XVI. 41], Korongyis, Craciunel, Galacz, Piesoru Talharuluj [Pore. ap. Kern. Schedæ II. 145].

+ 2196. ***F. scheuchzeriformis*** Schur* En. (1866) 796. — [*F. pulchella* ♂) *plicata* Huter ap. Hackel Fest. 192]. — Mészsziklákon a havasalji s havasi tájon. — A Bucsecs Jalomnicza völgyében [Schur En. 797].

2197. ***F. montana*** MB. Taur. Cauc. III. (1819) 75. — [*F. Drymeia* M. et K. Deutschl. Fl. I. (1823) 670. — *F. silvatica* Baumg.* En. III. 249 et Auct. Trans., — non Vill. (nec Pollich sub *Poa*). — *F. lucorum* Schur En. 797]. — Hegyvidékek erdeiben főképp a bükkösekben. — Kolozsvár [! Landoz I. 17]. Szkerisora hegyein a jégbarlang körül, Zám, Dévanál a Deczebalhegyen, Vajda-Hunyadnál a Kaprucza hegyen [!], Nagycsűr [Fuss Trans. 743 sub *F. silvatica*], Kerczesora üveg-hútája [Fuss Trans 743], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 91], Oláh-falu, Udvarhely, Kőhalom, Brassó [! Baumg. l. c.], Keresztényhegység, Kőhavas [! Schur En. 797], Tömös [Schur VSV. X. 210], Büdös! [Schur ÖBZ. VIII. 288], Öcsém [Schur VSV. X. 164], Kereszthegey [Schur VSV. X. 159], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 15], Csomádhegy Tusnádnál [!].

580. *Brachypodium* PB. Agrost. 100.

2198. ***B. silvaticum*** Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 38 sub *Festuca*. — [*Bromus gracilis* Weigel Observ. (1772) 15; seu *Festuca gracilis* Mönch; Baumg.* En. III. 251. — *Brachypodium gracile* PB. l. c.]. — Szálas árnyas erdőkben az egész terület mezei táján a hegyi tájig.

2199. **B. pinnatum** L. spec. (ed. 1753) 78 sub Bromo. — [*Festuca pinnata* Mönch.; Baumg.* En. III. 251. — *B. rupestris* et *B. caespitosus* Host. Gram. IV. tab. 17—8 ex Neilr. Niederöst. 83. — *Brachypodium intermedium* et *Br. setifolium* Schur En. 800]. — Napos szikár dombokon, erdők csalitok és gyepek szélein, kertek és szőlők parlagain az egész terület mezei táján.

581. *Triticum* L. gen. n. 99.

2200. **T. villosum** L. spec. (ed. 1753) 84 sub Secale. — [*Secale villosum* L.; Baumg.* En. III. 225. — *Agropyron villosum* Baumg.* En. III. 270 ex Fuss Trans. 748. — *Haynaldia villosa* Schur En. 807]. — Utak mentén vetések szélein a mezei tájon. — Kolozsvár [Landoz II. 40], Torda és Kolos közt [Baumg. En. III. 270], Dobra [Baumg. En. III. 225], Nagyszeben és Nagydisznód közt, Riuszaduluj [Schur En. 807].

† *T. vulgare* Vill. Hist. Dauph. II. 153. — [*T. cereale* Baumg.* En. III. 266. — *T. aestivum* L. spec. (1753) 85, et *T. hybernum* L. spec. 86] frequenter colitur. Széltében s nagyban termesztik.

† *T. monococcum* L. spec. 86; et *T. dicoccum* Schrank. Baier. Fl. I. 389: etiam pluribus in locis coluntur; *T. turgidum* L. spec. 86 [*T. arundinaceum* Schur En. 806] solum sporadice colitur. — A *T. monococcum*ot és *T. dicoccum*ot a hegyvidékeken sok helyt termesztik s magvait megőrölve a sertések etetésére használják mint az árpát szokás. *T. dicoccum*ot csak tavasszal vetik. A *T. turgidum*ot a 70-es években több helyen termesztették, most már alig látni, mert termesztését abbahagyták.

† *T. Spelta* L. spec. 86; *T. durum* Dsf. Atl. 114, [*T. hordeiforme* Host.]; *T. polonicum* L. spec. 127: hodie apud nos vix coluntur. Manap Erdélyben tudtommal sehol sem termesztik őket.

2201. **T. cristatum** L. spec. (ed. 1753) 78 sub Bromo. — [*Agropyron cristatum* PB.; Fuss* Alt. Arch. III. 254; Schur Sertum n. 3233. — *Cremopyrum pectinatum* Schur En. 807, — *rectius Eremopyrum pectinatum*]. — Napos dombokon, utak mentén a mezei tájon. — Kisczég [Janka Közlem. XII. 170], Egerbegy [Wolff MNL. I. 68], Virágosvölgy [Freyn Közlem. XIII. 74], Kolozsvár, Kolos, Riuszaduluj [Schur En. 807], Szerdahely [Fuss Alt. Arch. III. 254], Koneza [Csató Székács 275], Bokoly, Nagyselyk, Keménytelke [Fuss Trans. 748].

2202. **T. repens** L. spec. (ed. 1753) 86. — [*Agropyron repens* PB.; Baumg.* En. III. 268 cum var.) α) muticum et β) aristatum Baumg. — A. firmum Schur Sertum n. 3231]. — Utak, árkok, gyepek szélein, szántókon, parlag dombokon, kertekben, gyümölcsösökben az egész terület mezei táján.

2202/b. **T. intermedium** Host. Gram. III. (1805) 23. — [*Agropyron glaucum* Baumg.* En III. 270 et Auct. Trans., — an etiam *Triticum glaucum* Desf. Tabl. [1804] 16, cujus stirps dubia, nam ab Auctore

non describitur. — *A. junceum* et *A. rigidum* Schur Sertum p. 91 et Auct. Trans., — non L. nec. Schrad. — *T. rigidum* var.) *ruthenicum* Andræ Bot. Zeit. XIV. 207. — *T. truncatum* Wallr. Linn. XIV. (1840) 544, est varietas spiculis minoribus et glumis obtusioribus truncatisve. — *T. Savignonei* Auct. Trans. an etiam De Notar. Prosp. Lig. 57]. — Utak s árkok mentén, szántókon, parlag dombokon, kertekben, gyümölcsösökben az egész terület mezei táján.

var.) ***Agropyrum barbulatum*** Schur Sertum (1853) n. 3230; Schur En. (1866) 809. — [*Agropyron intermedium* Baumg.* En. III. 269 ex descriptione. — *A. pilosum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 109. — *A. salinum* Schur Verh. sieb. Ver. X. 112]. — *A. T. intermedium* Host., és a kisebb kalászkájú *T. truncatum* Wallr. társaságában az egész terület mezei táján. Kalászkái szőrösök.

2203. ***T. caninum*** L. spec. (ed. 1753) 86. — [*Agropyron caninum* Baumg.* En. III. 268]. — Árnyas erdőkben s csalikokban, barlangok és gyepek szélén a mezei tájtól a havasalji tájig. — Kolozsvár [! Landoz I. 17], Enyedi hasadék Nyirmezőnél [Schur VSV. X. 71], Nagycsűr, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Giresau [Fuss Trans. 750], Kistorony [Schur En. 810], Monora [Barth VSV. XVII. 55], Segesvár, Nagybun, Brassó [Baumg. I. c.], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 10].

var.) spiculis 2—3 floris. ***Agropyrum pseudocaninum*** Schur* Sertum (1853) p. 91. n. 3232. — [*A. pauciflorum* Schur VSV. X. 77. — *A. alpinum* Schur En. 810. — *T. biflorum* Czetz Erd. Muz. VI. 22, — non Brign.]. — Hegyvidékek erdeiben a havasalji tájig. — Torda hasadéka [! Schur VSV. X. 77], Tilalmas Toroczkónál [!], Enyedi hasadék Nyirmezőnél [Schur VSV. X. 71], Alsó- és Felső-Vidra hegyein, Petrosény, Parengheység, Keresztényhavas [!], Brassó hegyei, Bucecs [! Schur En. 810], Büdös, Szt-Annató [Schur VSV. X. 201], Rodna vidéke [! Czetz I. c.].

2204. ***T. biflorum*** Brign. Forojul. (1810) 18. — Havasvidékek sziklás szakadékos helyein. — Krepatura hasadék a Királykövön [!].

† *Aegilops ovata* L. spec. (ed. 1753) 1050. — [*Ae. cylindrica* Schur Sertum n. 3251 ex Schur En. 813]. — Fogaras mellett [Kladni ex Schur En. 813].

† *Secale cereale* L. spec. (ed. 1753) 84. — [*S. fragile* Schur Sertum n. 3235: Schur En. 810, — non MB.]. Colitur. — Termesztik helyenként az egész területen.

582. *Elymus* L. gen. n. 96.

2205. ***E. europaeus*** L. Mant. I. (1767) 35. — [*E. europæus* Baumg.* En. III. 242. — *E. transsylvanicus* Steud. synops glumac.]. — Hegyvidékek erdeiben különösen bükkökben. — Enyedi hasadék Nyirmezőnél [Schur VSV. X. 71], Csákláikó [Barth VSV. XIX. 144], Vidra hegyei a Geina s a Kukurbeta felé, Szerisor a jégbarlangjánál, Vulkán hegy Abrudbányánál [!], Götzenberg, Nagycsűr, Nagyselyk

[Fuss Trans. 750], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Rodna és Gáncs vidéke [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

† *E. arenarius* L. — Zám [Schur En. 811, — sed ibidem non nascitur, cæterum etiam e flora nostra tollendus]. Erdély flórájából törlendő, mert ott vadon nem terem.

583. *Hordeum* L. gen. n. 98.

2206. *H. bulbosum* L. spec. (ed. 1762) 125. — [*H. bulbosum* Janka* Linn. XXX. 622. — *H. pratense* Landoz II. 40. — *H. strictum* Desf. Atl. I. 113]. — Hegyvidékek kaszálóin s utainak szélein a mezei tájon. — Kolozsvárt a Feleken [Janka l. c.], Apahida, Bilak, Nagyszeben [Schur En. 812].

† *H. vulgare* L. spec. (1753) 84, et *H. distichon* L. spec. 85 frequenter coluntur. Széltében termesztik mindkettőt.

† *H. hexastichon* et *H. zeocriton* L. spec. 85 hodie rarissime aut vix coluntur. — Manap igen ritka helyt termesztik, vagy már nem is termesztik őket nálunk.

2207. *H. murinum* L. spec. (ed. 1753) 85. — [*H. murinum* Baumg.* En. III. 272. — *H. pseudomurinum* Schur Sertum n. 3243; Schur En. 812. — non Tapeiner]. — Városok és falvak utczáin s parlagain, utak mentén az egész terület mezei táján közönséges.

2208. *H. Gussoneanum* Parlat. Fl. Palerm. I. (1845) 256. — [*H. secalinum* Baumg.* En. III. 273 et Auct. Trans., — non Schreb. — *H. maritimum* Auct. Trans., — non With. — *H. Winkleri* Hack. Öst. bot. Zeit. XXVII. (1877) 49]. — Szikár mezőkön, tócsák s árkok körül a mezei tájon. — Kolozsvár szénamezőin [Winkler ÖBZ. XVI. 50], Kolos, Torda, Nagyszeben [Schur En. 812], Vizakna [Fuss Bericht 13].

584. *Lolium* L. gen. n. 95.

2209. *L. perenne* L. spec. (ed. 1753) 83. — [*L. perenne* et *L. tenue* Baumg.* En. III. 226 et Auct. Trans.]. — Mezőkön, legelőkön kaszálókon, utak mentén az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

2210. *L. multiflorum* Lam Fl. Fr. III. (1778) 621. — [*L. complanatum* Fuss* Alt. Arch. III. 254, — non Schrad. — *L. Italicum* A. Br. in Flora 1834 I. 259]. — Városok szélein s azok közelében kaszálókon. — Nagyszeben [Fuss l. c.] Brassó [Schur En. 813].

2211. *L. remotum* Schrank Baier. Fl. I. (1789) 382. — [*L. linicola* A. Br. in Flora 1834 I. 258; Schur* Öst. bot. Zeit. VIII. 282. — *L. complanatum* Schur Sertum n. 3249]. — Lenvetések közt a mezei tájon. — Nagyszeben, Brassó [Schur En. 813], Kézdi-Vásárhely [Schur ÖBZ. VIII. 282].

2212. *L. temulentum* L. spec. (ed. 1753) 83. — [*L. temulentum* Baumg.* En. III. 227]. — Búza, árpa és zab vetések közt a hegyi tá-

jig. — Gyulafehérvár [Cserni Gyulaf. 14], Szt-Mihályfalva [Wolff MNL. I. 68], Várhely a Hátszegi völgyben [Hazsl. Közlem. X. 28], Kőalja-Ohába [!], Szerdahely [Csató Székács 275], Szt-Erzsébet, Holzmány [Fuss Trans. 752], Zernyest felett Tontyesnél [!], Rodna vidéke [Porc. En. 64], Gáncs [Čzetz Erd. Muz. VI. 17].

var.) **L. speciosum** Stev. in MB. Taur. Cauc. I. (1808) 80. — [L. triticoides Janka* Linn. XXX. 622]. Hasonló helyeken mint az előbbi. — Felső-Váradja [Janka l. c.], Kőalja-Ohába, Zernyest [!], Brassó [Schur En. 813].

† *Lepturus pannonicus* Kunth. — Erdélyből említi, de termőhely nélkül: Sadler Fünem. 158.

585. *Nardus* L. gen. n. 69.

2213. **N. stricta** L. spec. (ed. 1753) 53. — [*Nardus stricta* Baumg.* En. III. 189]. Összes havasaink havasi és havasalji legelőin s többnyire bőven, úgy hogy helyenként egész területeket borít be; továbbá a Csomádon és Büdösön [!]. — Gyulafehérvár mellett hol Cserni Gyulaf. 14 említi, bizonynyal más füvel cserélték fel, mert ott a mezei táj kaszálóin nem nőhet.

C) *Gymnospermae* Endl. — Magrejtőtelenek.

CI. *Gnetaceae* Blum Expos. 23.

586. *Ephedra* L. gen. n. 1136.

2214. **E. monostachya** L. spec. (ed. 1753) 1040. — [*Ephedra monostachya* Barth* Magy. Növ. Lap. I. 50]. — Sziklás szikár mészkő-hegyeken a mezei tájon. — Tordahasadékának nyugati előfalain bőven [! Barth l. c.].

CII. *Coniferae* Juss. gen. 411.

587. *Taxus* L. gen. n. 1135.

2215. **T. baccata** L. spec. (ed. 1753) 1040. — [*T. baccata* Lichenf.* ap Ziegler de re sylv. 27; Baumg. En. II. 307]. — Hegyvidékek sziklás árnyas erdeiben és szakadékaiban, a hegyi tájtól a havasalji tájig. — Torda hasadéka [Walz exs.!), Székelykő éjszakai homlokzata [!], Keresztesora havasai [Schur En. 625]. Árpás havasai [Schur VSV. III. 89], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Kőhavas [Fuss Trans. 600], Ojtoz szorosa [Baumg. l. c.], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Görgény-Kelemen hegycsoport [Ercsei Tord. 155], Besztercezi hegység [Baumg. l. c.], Rodna vidéke [Fuss Trans. 600, Porc. En. 53].

588. *Juniperus* L. gen. n. 1134.

2216. **J. Sabina** L. spec. (ed. 1753) 1039. — [J. Sabina Ercsei* Tord. 27; Baumg. En. II. 308. — J. Kanitzii Csató! Magy. Növ. Lap. X. (1886) 145, — sistit frustula «foliis lanceolatis acuminatis patulis» (Koch syn. 575) prædita]. — Magasabb mészkőhegyek sziklás szakadékos helyein a hegyi és havasalji tájon, s a hol előfordúl, földre terülő szétterjedt bokrokat alkot. — Egész hegyoldalakat borít Padság felett a Skericza és Vulturése alhavasokon [Simk. Album 183, 184], Toroczkó-Szt-György barlangjánál [Pálfi ap. Simk. Album 184], Csáklyaikő szakadékos ormain [! Csató ap. Simk. I. c.], Pilishegy, Remete, Bredest a Csáklyaikőtől éjszakknak [Csató MNL. IX. 97—99], Csetatye-Boli [!], valamint Tájaszakadék és Pietra-rosia Petrosénynél [Fro. Karp. 135], Stina-corda Petrillánál [Lojka! ÖBZ. XXIII. 323], Laposnya a Görgény hegységben [Nagy ap. Ercsei I. c.].

2217. **J. communis** L. spec. (ed. 1753) 1040. — [J. communis Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 28; Baumg. En. II. 307]. — Hegyvidékek erdeinek szélein s tisztásain az egész terület mezei táján közönséges. — Rodna vidékéről Porcius nem említi, azonban Czetz Erd. Muz. VI. 16 közli onnan.

2217/b. **J. intermedia** Schur* Verh. sieb. Ver. II. (1851) 169; Schur En. 625. — [Comprehendit formas inter J. communem et J. nanam medias. — Középalak a J. nana és J. communis közt]. — Havasalji és havasi vidékeken az egész területen. Egész területeket borít a Kukurbetán a Biharhegységben, valamint Árpás havasain, mely utóbbi helyen az Alnus viridissal karöltve a Pinus Pumiliot helyettesíti. Brassónál a Czenkhegyen 650—700 met. magasságban [!].

2217/c. **J. nana** Willd. spec. IV. (1805) 854. [Juniperus communis α) nana Baumg.* En. II. 308]. — Havasok mezőin az egész terület havasi táján.

589. *Pinus* L. gen. n. 1077.

1218. **P. silvestris** L. spec. (ed. 1753) 1000. — [P. silvestris Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 25; Baumg. En. II. 304. — P. uliginosa Schur ÖBZ. VIII. 290, — non Neum. — P. Mughus Jacq. Icones Pl. Rar. I. (1786) tab. 193, Baumg. En. II. 304 (non Scop.) est stirps nostra humilis fruticosa, in subalpinis proveniens]. — Magasabb hegyvidékek hegyi és havasalji tájain. — Muntyle-mare Skericza alhavas Padságnál [Freyn Közlem. XIII. 81], Hallerhavasok [Ercsei Tord. 52], Kovrágy! [Csató Erd. Muz. VI. 26], s innen Pujig nagy erdőfoltokat képez a Sztrigy mellékein [!], Hátszegi völgy, Talmacsél [Lerchenf. I. c.], Talmács, Resinár [Fuss Trans. 601], Boicza, Brassó [Schur En. 626], Bucsees [Freyn I. c.], Szt-Annató, Ojtoz szorosa [Baumg. I. c.], Kukocszás, [Schur ÖBZ. VIII. 290], Rodna [? Czetz Erd. Muz. VI. 18]. — Kultiválják is sok helyen így például Zám hegyein.

2219. *P. Pumilio* Hänke Riesengb. (1791) 68. — [P. Mughus Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 25; Schur Verh. sieb. Ver. II. 169. III. 90, — non Scop. — P. obliqua Sauter; Schur Verh. sieb. Ver. III. 90; Porc. Nasend. 57. — P. Pumilio Baumg. En. II. 304. — P. uncinata Schur Sertum n. 2624; Schur En. 627. — P. Pumiloni-uliginosa Porc. En. 53. — P. uliginosa Schur En. 626 quoad stirpem alpinam. — Havasalji tájak nedves lejtőin és sziklás völgykatlanaiiban 1600—1900 meter (5000—6500') magasságban többnyire csak kisebb csepőtéket alkot. — A Biharhegység erdélyi oldalán csupán egy helyen, névszerint a Csepilor völgy felsőbb részében a Kukurbeta alján [! Kerner ÖBZ. XXVII. 58], Retyezát havasok [! Csató Erd. Muz. IV. 85], összefüggő csepőtéket alkot a Czibinhegységben így a Frumószán mintegy 330 méter függőleges kiterjedésben [Grisb. Iter n. 283], Csorte, Butván [Fuss Trans. 602], Árpás havasai közül csupán a Tericván [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 169], Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XIII. 52], Buceacs [! Kotschy ZBG. III. 132, 135], Csnkás [Kotschy ZBG. III. 139], Teszla [Fuss Trans. 602], Toplicza, Ilva és Ratosnya felett az Ilvai hegységben [Ercsei Tord. 53], Kelemen-Cserbuk [Fuss C. Arch. 394], Ünőkő [Schur VSV. X. 141], Korongyis [Schur VSV. X. 150].

+ *P. uliginosa* Neum. Schles. Gesell. 1837 p. 95. 98. — Cosna [Porc. En. 53], Nagy-I-va [Porc. Nasend. 57].

+ *P. Laricio* Poir. — Seréli havas a Retyezát hegységben [Csató Erd. Muz. IV. 85].

2220. *P. Cembra* L. spec. (ed. 1753) 1000. — [P. Cembra Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 26; Baumg. En. II. 305. — P. Laricio Pávai ap. Fuss Trans. 602. — nec alior. — Havasaink havasalji tájain gyérein. — Retyezát havasok s a Czibinforrás vidéke [! Lerchenf. l. c.], Buceacs [Fuss Trans. 602], Besztercze és Rodna havasai [Baumg. l. c.], utóbbiakon azonban csak a Lala völgyében az Ünőkő alatt [Porc. En. 53].

+ *P. nigra* Arnold Reise nach Mariazell (1785) 8 cum tab. — [P. nigricans Host. in Sauter Versuch (1826) 23, 25. — P. austriaca Höss Naturl. (1826) 337. — P. Laricio Schur En. 627. — non Poir.]. Sat frequens colitur. — Sok helyt tenyésztik.

+ *P. Strobis* L. spec. (1753) 1001; *Juniperus Virginiana* L.; *Cupressus sempervirens* L.; *Thuja occidentalis* et *Th. orientalis* L.: coluntur in hortis. — Disz kertekben tenyésztik.

590. *Larix* Tournf. Inst. tab. 357.

2221. *L. decidua* Mill. Gard. Diet. (1768) n. 1. — [Larix europæa DC. Fl. Fr. III. (1805) 277; Baumg. En. — 305. — Pinus Larix L. spec. (ed. 1753) 1001; Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 25]. — Magas hegyvidékeken a havasalji és hegyi tájon. — Székelykő [! Lerchenf. l. c.], Tilalmas Toroczkonál [Simk. Album 178], Vidaj hegyei és Haller havasok [Ercsei Tord. 54], utóbbiakon pl. a Skericván Padság felett [! Freyn Közlem. XIII. 81], Csáklyaikő [Barth VSV. XIX. 145], Re-

tyezát hegység [! Csató Erd. Muz. IV. 85]. Lotriona völgye [Fuss Trans. 602]. Bucsecs [Lerchenf. l. c.], Besztercze havasai [Baumg. l. c.]. — Brassó mellett [Schur En. 627] bizonynal csak kultiválva.

+ *L. Sibirica* Led. Fl. Alt. IV. (1833) 204. — [Abies Ledebourii Ruprecht Fl. Samojed. (1845) 269. — Pinus Ledebourii Endlicher Syn. Conif. (1847) 131 : Janka* Öst. bot. Zeit. XVIII. (1868) 360]. — Havasalji tájakon a Czachlou hegyen [Janka l. c.], — de már Moldvában. — Erdélyben keresendő.

591. Abies Tournf. Inst. tab. 353.

2222. **A. excelsa** Poir. Encycl. VI. (1804) 518. — [Pinus Abies L. spec. (ed. 1753) 1002; Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 25. — Abies excelsa Baumg. En. II. 306. — Picea excelsa Link. in Linn. XV. (1841) 517. — Picea montana Schur! Verh. sieb. Ver. II. (1851) 159; Schur En. 627. — Picea subarctica Schur! Sertum (1853), p. 69, n. 2630. — Picea erythrocarpa Purkyne in Allg. Forst- und Jagdzeitung (1877)]. — Magas hegyvidékeinken ez képezi a havasalji táj rengeteg fenyveseit. E havasi és havasalji tájak éjszaki zord völgyeiben széles erdőövet képező Jegenye-fenyő: így a Nagy-Aranyos völgyében Szkerisóránál már 700 méter t. f. magasságban kezdődnek a fenyvesek, s innen felszállnak a Kukurbeta délnyugati oldalán 1763 méterig, a Kis-Aranyos völgye felett pedig az Ariesen 1765 méter magasságig. Ily széles fenyőövet találunk a Fogarasi hegylánczolat éjszaki völgyeiben is sok helyütt: ellenben havasvidékeink déli oldalain nagyon összeszűkül a fenyűk öve, mert eme déli oldalakon a bükkösök csak 1300, sőt 1400 méter magasságban engednek tért a fenyveseknek.

2223. **A. Picea** L. spec. (ed. 1753) 1001 sub Pino. — [Pinus Picea Lerchenf.* ap. Ziegler de re sylv. 25. — Abies alba Mill. Gard. Dict. (1768) n. 1; Baumg. En. II. 306. — A. pectinata DC. Fl. Fr. III. (1805) 276]. — A hegyi és a havasalji tájon. Többnyire csak szálanként a fenyvesekbe vegyülő fánk: de el van terjedve az egész terület fenyveseiben. Egész erdőket Erdélyben kevés helyen alkot; ily Luczfenyű erdők díszítik a Detunatát s egész környékét a Dzsamena hegyig.

II.

CRYPTOGAMÆ. — VIRÁGTALANOK.

D) Cryptogamæ vasculares.

Brongn. Hist. Végét. Fossil. I. (1828) 97. — [Acotyledoneæ vasculares Meissn. Plant. Vascul. Gen. (1836—43) 429. — Pteridophyta Cohn in Hedwigia XI. (1871) 18. — Prothallophyta Simk. Növénytan (1881) 6, 162. — Prothalliumosak, vagyis Edényes-virágtalanok].

a) **Dichotomeae** Sachs Lehrb. (1874) 388.

CIII. *Isoetaceae* Bartl. Ord. 16.

592. *Isoetes* L. gen. n. 1184.

+ 2224. **I. echinospora** Durieu in Bull. Soc. Bot. France VIII. (1861) 164. — [*Isoëtes lacustris* Baumg.* En. IV. 8, — ex Braun ap. Leonardi in Lotos 1863 p. 32; et Öst. bot. Zeit. XIII. 95]. — Álló vizek tavak fenekén a mezei tájon; de ujabban senki sem találta Erdélyben, s Janka csak kereste, de nem találta meg Szt-Gothardnál. — Vasas-Szt-Iván tavában [Baumg. l. c.].

CIV. *Selaginellaceae* Mettenius.

593. *Selaginella* Spring in Flora. XXI. (1838) I. 148; Doell. Rhein. Flor. (1843) 38.

2225. **S. Helvetica** L. spec. (ed. 1753) 1104 sub *Lycopodio*. — [*Lycopodium helveticum* L.; Baumg.* En. IV. 14. — *Lycopodium denticulatum* Baumg. En. IV. 15 et Auct. Trans., — ex loco natali, non L. — *Selaginella helvetica* Spring. in Doell. Rhein. Fl. (1843)

39]. — Sziklás mohos hegylejtőkön a mezei és hegyi tájon. — Tordahasadéka [! Unver. ap. Fuss Trans. 761], Székelykő, Béla-vára és Lunikai bércz Padságnál [!], Csáklyaikő, Gáld-szirtje [Baumg. l. c.], Belső-Gáld [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 457], Nagyág hegyei, Várhegy Dévánál, Ruzska alhavas, Kőalja-Ohába [!], Retyezát-hegység Malomviz felett, Krivadia [! Borb. ZBG. XXV. 795], Strázsa, Vulkány, Pareng [Baumg. l. c.], Boicza a Verestoronny szorosnál [Fuss! VSV. XV. 106], Verestoronyszorosa [Andræ Bot. Zeit. XIV. 243], Talmács, Giresau, Szurul [Fuss Trans. 761], Pojana-nyamczuluj, Plaju-czeri [Fuss Crypt. 135], Kerczesora havasai [Schur En. 827], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 92], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Vurfu-Luci [Fuss Trans. 761], Zernyest [!], Királykő, Keresztényhavas [Schur En. 827], Brassó [Schur ÖBZ. VIII. 65], Bucsecs, Rodna hegysége [Baumg. l. c.].

2226. **S. Selaginoides** L. spec. (ed. 1753) 1101 sub Lycopodio. — [Lycopodium Selaginoides L.; Baumg.* En. IV. 16. — Selaginella spinulosa A. Br. in Doell. Rhein. Fl. (1843) 38]. — Havasaljak és havasok sziklás mohos lejtőin. — Retyezát [? Schur En. 826], Szurul [Schur ÖBZ. VIII. 65], Butyán Kerczesori havas [Fuss Trans. 761], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 92], Tericza, Ucsa-mare. Dregus havasai, Vurfu-Luci, Bráza kőszirtje [Baumg. l. c.], Királykő [! Andræ Bot. Zeit. XIV. 243], Zernyest patakánál [!], Bucsecs [Schur ÖBZ. VIII. 65], Keresztényhavas, Kőhavas. Hargitta [! Schur En. 826], Csukás! [Baumg. ap. Fuss. Trans. 761], Korongyis [Schur ÖBZ. VIII. 65].

CV. *Lycopodiaceae* Mettenius.

594. *Lycopodium* Spring. in Flora XXI. (1838) I. 148; L. pro p.

2227. **L. Selago** L. spec. (ed. 1753) 1102. — [L. Selago Baumg.* En. IV. 17. — L. recurvum Kit. in Willd. spec. V. 50. — Selago vulgaris Schur En. 825]. — Hegyvidékek árnyas mohos szikláin a hegyi és havasalji tájon. — Csucsá, Dragán völgye a Vlegyásza hegységben, az Ariesen és a Biharalji sziklákon a Kis-Aranyos forrásvidékén [!], Retyezát és Pareng hegység [! Baumg. l. c.], Götzenberg [Lerchenf. ap. Fuss Crypt. 133], Czibinjézer [Sigerus ap. Fuss Trans. 759], Kurmatura-Oancsi Felső-Sebes felett, Stirpu, Tomnatib, Présbe, Picsoru-Burkuluj [Fuss Trans. 759], Plaju-czeri [Fuss! VSV. XVIII. 182], Avrisel [Fuss Crypt. 133], Mirie, Domna forrás vidéke, Butyán [Fuss Trans. 759], Negoj [Schur ÖBZ. VIII. 64], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 92], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Keresztényhegység, Kőhavas, Hargitta, Pietroszul Besztercezi havas, Rodna havasai [! Baumg. l. c.], Bükkhavas Borszéknél [Salzer Reiseb. 214], Fancsal tető, Kereszthegey Görgény vidékén [Walz MNL, III. 71], Malajest völgye a Bucsecsen [Csató exs. !].

2228. **L. inundatum** L. spec. (ed. 1753) 1102. — [L. inundatum

Baumg.* En. IV. 16]. — Hegyvidékek vizenyős tőzeges mezőin a hegyi tájon. — Büdös lápjai, Borszék [Baumg. l. c.].

2229. **L. annotinum** L. spec. (ed. 1753) 1103. — [L. annotinum Baumg.* En. IV. 15]. — Sziklás erdőkben s azok patakai mentén a havasalji tájon. — Vidra, Nyegra és Szkerisora felett a Kukurbeta felé, s a Kalinyeaszán a Biharhegységben [!], Zsijecz völgye a Parenghegységben [! Borb. ZBG. XXV. 795], Kerczesora havasai [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 456], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 92], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 64], Lövete, Borszék [Baumg. l. c.], Hargitta, Tihuceza [Fuss Trans. 760], Pietroszul, Besztercezi havas. Ünőkö [Baumg. l. c.], Tölgyes és Bodza szorosok [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 456], Gáncs [Csetz Erd. Muz. VI. 17], Görgényvidéke [Walz MNL. III. 71].

2230. **L. clavatum** L. spec. (ed. 1753) 1101. — [L. clavatum Baumg.* En. IV. 13]. — Hegyvidékek erdeinek szélein a hegyi és havasalji tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 92], Bányabükki völgy [! Freyn Közlem. XIII. 70], Biharhegységben több helyen, így: Valye-Girdi Szkerisoránál, Vidra hegyei, Geina, Biharalji sziklák. Aries [!], Ponories a Sztrigy vidékén [Csató Erd. Muz. VI. 29], Apold és Szeccsel közt [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 456], Freck [Fro. Arch. III. 142], Orlath, Guraró! Kisdisznód. Zoód, Présbe, Picsoru-Burkuluj, Giresau [Fuss Trans. 761], Pojana-Nyamezuluj [Fuss Crypt. 134], Mirie [Fro. VSV. VII. 125], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 92], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Királykő [!], Brassó vidéke [Baumg. l. c.], Keresztényhavas [Schur ÖBZ. VIII. 64], Kőhavas! [Schur En. 826], Szt-Annató, Büdös! [Schur ÖBZ. VIII. 64, 288], Tusnád [Schur VSV. X. 181], Lövete, Alsó-Rákos, Héviz, Kőhalom, Segesvár [Baumg. l. c.], Hosszúaszó [Barth ap. Fuss VSV. XVIII. 257], Rodna vidéke [Schur VSV. X. 128; Csetz Erd. Muz. VI. 17], Strimba hegy [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 456], Magura és Kereszthegy Görgényvidékén [Walz MNL. III. 71], Zajzonvölgy. Udvarhely [!].

2231. **L. alpinum** L. spec. (ed. 1753) 1104. — [L. alpinum Baumg.* En. IV. 15]. — Havasok kövecses mezőin, a havasi tájon. — Bihar havas tetején a Piatra-Grejtora felől [Simk. Term. Fü. V. 56], Csepilor völgye a Kukurbeta alján [!], Árpás havasai [Fuss Trans. 760], Ucsa-mare, Bucsecs [! Baumg. l. c.], Korongyis [Herzog ap. Fuss Trans. 760], Djalu-Popi rodnai havas [Herzog ap. Fuss Crypt. 134].

2232. **L. complanatum** L. spec. (ed. 1753) 1104. — [L. complanatum Baumg. En. IV. 14]. — Hegyvidékek árnyas erdeinek szélein a hegyi és havasalji tájon. — Strázsa [Baumg. l. c.], a Czibin vizesésénél [Schur ÖBZ. VIII. 64].

2233. **L. chamaecyparissus** A Br. in Doell. Rhein. Fl. (1843) 36. — [L. Chamaecyparissus Schur* Sertum n. 3280. — L. Chamaecyparissus var. transsilvanica Schur! Verh. sieb. Ver. X. 202]. — Hegyi és havasalji erdőkben. — Stiavu-verosz Kerczesori havason [Fuss Trans. 760; Crypt. 134], Ucsa-mare [Baumg. ap. Fuss Trans. 760], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 64, 288].

b) **Rhizocarpeae** Batsch.CVI. *Salviniaceae* Bartl. Ord. 15.595. *Salvinia* Michel. Gen. 107. tab. 58.

2234. **S. natans** L. spec. (ed. 1753.) 1099 sub *Marsilea*. — [*Salvinia natans* Baumg.* En. IV. 7]. — Folyók holtágaiban s azok mocsaras környékén. — Szászváros [Unver.! ap. Fuss VSV. XIII. 141], Kőhalom [Baumg. l. c.].

CVII. *Marsileaceae* Bartl. Ord. 15.596. *Pilularia* L. gen. n. 1183.

2235. **P. globulifera** L. spec. (ed. 1753) 1100. — [*Pilularia globulifera* Baumg.* En. IV. 8, — sed in herbario ejus solum frustula sterilia vix determinanda inveniuntur]. — Tavak mocsaras árteres szélein. — Kőhalom [Baumg. ap. Fuss Trans. 758], Telek Háromszék megyében [Baumg. En. IV. 8].

597. *Marsilea* L. gen. n. 1182 (ex parte).

2236. **M. quadrifolia** L. spec. (ed. 1753) 1099. — [*Marsilea quadrifolia* Baumg.* En. IV. 8]. — Mocsaras vízeres síkságokon. — Vásas-Szt-Iván [Baumg. l. c.].

c) **Filicineae** Juss. gen. 14.CVIII. *Ophioglossaceae* R. Br. Prodr. 163.598. *Ophioglossum* L. gen. n. 1171.

2237. **O. vulgatum** L. spec. (ed. 1753) 1062. — [*O. vulgatum* Baumg.* En. IV. 18. — *O. vulgatum* z) *alpinum* Schur En. 827]. — Hegyvidékek erdei tisztásain, cserjés füves helyein a mezei tájtól a havasalji tájig. — Csucsá és Kissebes közt [Freyn Közlem. XIII. 70], Kolozsvárt a Bükkön [!], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Szt-Erzsébet [Schur ÖBZ. VIII. 134], Talmács [Schur En. 827], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 92], Longodár, Kőhalom, Héviz [Baumg. l. c.], Brassó [Baumg. ap. Fuss Trans. 763], Gáncs [Czetzi Erd. Muz. VI. 18], Gárcsinvölgy Hétfalunál [!].

599. *Botrychium* Sw. in Schrad Journ. 1800. p. 8, 110; Sw. syn. (1806) 171.

2238. **B. Lunaria** L. spec. (ed. 1753) 1064 sub *Osmunda* — [*Osmunda Lunaria* L.; Benkő* Trans. 115. — *Botrychium Lunaria* Sw. l. c. 110, Baumg. En. IV. 18. — *B. Lunaria* Schur En. 827 cum varietatibus]. — Hegyvidékek füves vagy sziklás mezőin és szakadékaiban a hegyi tájtól a havasi tájig. — Kolozsvárt a Feleken [! Schur ÖBZ. VIII. 133], Toroczkó [Andræ Bot. Zeit. XIV. 243], Skericza Padságnál [! Freyn Közlem. XIII. 70], Felső-Gáld felett a Csáklyaikő felé [! Baumg. l. c.], Kecskekő [Schur VSV. X. 69], Biharhegységben a Piatra-Strucun és a felette fekvő hegyi kaszálókon [!], Retyezát havasok [! Borb. ZBG. XXV. 793], Szt-Erzsébet [Schur ÖBZ. VIII. 133], Nagycsűr, Talmács, Frumósza [Schur En. 828], Présbe, Porcesd felett a Piesoru-BurkuluJ havas [Fuss Trans. 763; Crypt. 130], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 92], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Királykő, Czenkhegy [! Schur ÖBZ. VIII. 133], Keresztényhegység [! J. Kl. in Sieb. Quartalschrift. III. 104], Bucsees, Kőhavas, Teszla! [Baumg. En. IV. 18], Csukás! [Baumg. ap. Fuss Trans. 763], Málnapataka Csikszékben [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 452], Héviz, Korongyis [Baumg. En. 18], Ünökő [Schur En. 827], Bolnokhegy, Gárcsinvölgy Hétfalunál [!].

2239. **B. matricariaefolium** A. Br. in Döell. Rhein. Fl. (1843) 24. — [*B. rutaceum* Sw. pro p.; Baumg.* En. IV. 19 ex descriptione. — *B. rutae-folium* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 133 et Fuss Trans. 763 pro p.]. — Hegyvidékek napos füves hegylejtőin a hegyi és havasalji tájon. — Resinár felett a Frumósza felé [Schur! ÖBZ. VIII. 134], Árpás havasai [Schur VSV. III. 92], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Predeal [Fuss Trans. 763], Keresztényhegység, Lövete, Oláhfalú [Baumg. l. c.].

2240. **B. Matricariae** Schrank. Bayer. Fl. (1789) 419 sub *Osmunda*. [*B. rutae-folium* A. Br. Döell. Rhein. Fl. (1843) 24; Schur* Öst. bot. Zeit. VIII. 133 pro p.]. — Hegyi erdők napos tisztásain a hegyi és havasalji tájon. — Ruszskabánya felett a Kálvária hegyen [Andræ Bot. Zeit. XIV. 243], Tomnatik Resinári havas [Fuss Crypt. 131], Butyán, [Schur ÖBZ. VIII. 133], Frumósza, Árpás havasai [? Schur En. 828].

+ *Osmunda regalis* L. spec. (1753) 1065. — [*O. regalis* Baumg.* En. IV. 20, sed in herbario ejus desideratur, nec post eum in Transsylvania inventa]. — Lövete, Oláhfalú, Hargitta [Baumg. l. c.], Büdös [? Schur ÖBZ. VIII. 134].

CIX. *Polypodiaceae* R. Br. Prodr. Fl. Nov. Holl. 145.

600. *Ceterach* Willd. spec. V. 135.

2241. **C. officinarum** Willd. spec. V. (1810) 136. — [*Gymnogramme Ceterach* Spreng. Syst. IV. (1827) 38; Baumg.* En. IV. 21. —

Grammitis Ceterach Sw. Syn. (1806) 23. — Asplenium Ceterach L. spec. (ed. 1753) 1080]. — Hegyvidékek árnyas mészkő szirtjein a mezei és hegyi tájon. — Verespatak [Baumg. l. c.], Retyezát [? Schur ÖBZ. VIII. 193].

601. *Polypodium* L. gen. n. 1179 ex parte.

2242. **P. vulgare** L. spec. (ed. 1753) 1085. — [P. vulgare Baumg.* En. IV. 21 cum varietate]. — Árnyas sziklákon és völgyoszorosokban, erdők köves árnyas helyein az egész területen a mezei tájtól a havasalji tájig.

602. *Phegopteris* Feè Gen. Fil. (1850) 242.

2243. **Ph. polypodioides** Feè l. c. 243. — [*Polypodium Phegopteris* L. spec. (ed. 1753) 1089. — *Aspidium Phegopteris* Baumg.* En. IV. 28]. — Hegyvidékek sziklás árnyas erdeiben a hegyi tájon. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 93], Dragánvölgye a Vlegyásza hegységben [!], Runk és Padság völgyei a Muntele-mare hegységben [! Freyn Közlem. XIII. 69], Vidra, Nyegra és Szkerisora hegyein a Kukurbetái és Csepilor völgyig [!], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Ruzska havas [!], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 29], Retyezát hegység völgyei Malomviz felett, Petrozsény [! Borb. ZBG. XXV. 788], Götzenberg [Schur ÖBZ. VIII. 193], Giresau, Piatra-ră Porcesedi előhavas, Kerczesora üveghutája [Fuss! Trans. 764], Árpás hegysége! [Schur VSV. III. 91], Ucsai havasok [Baumg. ap. Fuss Trans. 764], Dregus és Alsó-Szombatfalva havasai [Baumg. En. IV. 28], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Brassó [Schur ap. Fuss Trans. 764], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Hargitta, Rodna vidéke [Baumg. En. IV. 28], Strimba hegy, Oláh-Lápos-bánya [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 443].

2244. **Ph. Dryopteris** L. spec. (ed. 1753) sub *Polypodio*. — [*Polypodium Dryopteris* L. l. c. — *Aspidium Dryopteris* Baumg.* En. IV. 29]. — Erdők és csalikok árnyas utai mentén a mezei tájtól a havasalji tájig. — Csucsá [! Feicht. Közlem. IX. 93], Kolozsvárt a Bükkön [Wolff ap. Andræ Bot. Zeit. XIV. 243], Padság völgye [! Freyn l. c.], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Tibor, Krakkó, Kecskekő völgyei, Vidra és Nyegra hegyei a Biharhegységben, Nagvág [!], Retyezát havasok [! Borb. ZBG. XXV. 788], Nagydisznód [Fuss Trans. 764], Götzenberg [Lerchenf. ap. Fuss Crypt. 126], Giresau [Fuss VSV. XIX. 191], Kerczesora üveghutája [Fro. VSV. VII. 123], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 91], Fogaras hegysége, Brassó, Segesvár, Lövete, Oláhfalu [Baumg. l. c.], Büdös [Schur VSV. X. 202], Borszék [Fuss Trans. 764], Rodna hegysége [Baumg. l. c.].

2245. **Ph. Robertiana** Hoffm. Crypt. (1795) Add. p. 10 sub *Polypodio*. — [*Polypodium calcareum* Sm. Fl. Brit. III. (1804) 1117. — *Aspidium calcareum* Baumg.* En. IV. 29. — *Polypodium disjunctum* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 139; Schur En. 831, — non Rupr. ejus stirps genuina eglandulosa est Asiamque septentrionalem incolit. —

P. conjunctum Schur En. 831]. — Mészköhegységek árnyas sziklás helyein a mezei és hegyi tájon, helyenként a havasaljakig. — Torda hasadéka [Schur VSV. X. 77], Enyedi hasadék Nyirmezőnél [! Schur VSV. X. 71], Székelykő, Skericza alhavas és a Lunkai bércz Padságánál [!], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 141], Vulkánhegy Abrudbányánál [!], Kolczvár völgye a Retyezáthegységben [Borb. ZBG. XXV. 788], Götzenberg [Schur En. 831], Porcesd [Schur ÖBZ. VIII. 193] Kerezesora üvegútja Fuss Trans. 764], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 91], Töpehegy Alsó-Rákosnál, Teszla [Baumg. l. c.], Keresztényhegység [Schur En. 831], Brassóhegyei, Öcsém [Schur ÖBZ. VIII. 193], Borszék [Schur VSV. X. 153].

603. *Woodsia* R. Br. Transact. Linn. Soc. XI. (1816) 170.

2246. *W. ilvensis* L. spec. (ed. 1753) 1071 sub *Acrosticho*. — [*Cheilanthes odora* Baumg. ! En. IV. 42, et Auct. Trans., — non Sw. — (Vide etiam Ruprecht Beitr. III. 48). — *Polypodium hyperboreum* Baumg.* ap. Sadler Epiphyll. (1820) 12; et ap. Sadler Filic. (1830) 45]. — Mészkö hegyek sziklás szakadékos helyein a mezei és hegyi tájon. — Székelykő [Baumg. ! l. c.], Ilva a Felső-Marosnál [Walz ! MNL. III. 71]. — Borszék mellől is közli Schur Verh. sieb. Ver. X. 156 a *Cheilanthes odorat*, de Schur En. 842 mint kifejeletlen növényt kérdésesnek állítja azt oda; ezért Schur ez adata egyszerűen törlendő.

604. *Aspidium* Sw. Gen. Filic. in Schrad. Journ. (1800) II. 29.

2247. *A. Lonchitis* L. spec. (ed. 1753) 1088 sub *Polypodio*. — [*Aspidium Lonchitis* Baumg.* En. IV. 22]. — Árnyas füves sziklákon és sziklás erdőkben a havasalji tájon. — Valeriaszka és Zenoga tó a Retyezáthegységen [! Borb. ZBG. XXV. 788], Szurul Rakoviczán [Fuss Trans. 765], Fedeläse [Sigerus ap. Fuss Crypt. 128], Kerezesora havasai [Schur ÖBZ. VIII. 195], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 91], Galischesk Dregusi havas [Ungar ap. Fuss Crypt. 128], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Királykő [Andræ Bot. Zeit. XIV. 244], Bucsecs, Keresztényhavas [! Schur ÖBZ. VIII. 195], Öcsém [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 444], Ünökő [Schur ap. Fuss Trans. 765], Nyegrulilasze Rodnai havas felé [Baumg. l. c.], Teszla [!].

2248. *A. hastulatum* Ten. Fl. Nap. tab. 250 (1836). — [*A. aculeatum* Baumg.* En. IV. 25 et Auct. Trans. — *Polypodium aculeatum* L. spec. (1753) 1090 pro p. — *A. aculeatum* ♂ Swartzianum Koch Syn. (ed. II. 1845) 976. — *A. angulare* Auct. Trans. — Etiam *Aspidium angulare* Kit. in Willd. spec. V. (1810) 257 ex descriptione et locis natalibus huc pertinet, et solum varietatem *A. hastulati* sistit «pinnula pinnarum superiorum infima profunde pinnatifida»: hac nam nota Kitaibel in Linn. XXXII. (1863) 270 *A. angulare* suum ab *A. aculeato* Kit., idest *A. hastulato* Ten. distinguit.]. — Hegyvidékek er-

deiben különösen bükkösekben. — Vidra hegyein a Piatra-Struczu és a Gejna felé [!], Zalatna, Roskány [Baumg. l. c.], Zám, Déva, Vajda-Hunyad [!], Zsijecz völgye a Pareng hegységben [Sink. Közlem. XV. 618], Czibin vizesése, Falkenstein a Zood mentén [Schur ÖBZ. VIII. 195], Talmács [Fuss Crypt. 128], Présbe, Rakoviczán, Butyán [Fuss Trans. 765], Szurul [Schur En. 832], Kerczesora üveghutája [Fro. VSV. VII. 123], Árpás hegysége [! Schur VSV. II. 91], Fogaras hegysége [Baumg. l. c.], Keresztényhegység [!], Lövete, Borszék [Baumg. l. c.], Fancsal-tető Görgény vidékén [Walz. MNL. III. 71], Rodna [Schur VSV. X. 128], Csukás, Zajzonvölgy [!].

2248. **b. A. lobatum** Sw. Synops. Filic. (1806) 53. — [A. lobatum Schur* Verh. sieb. Ver. III. 91. — Polypodium aculeatum L. spec. (1753) 1090 pro p.]. Hegyvidékek árnyas erdeiben, főkép bükkösekben. — Klopotivai völgy a Retyezát hegységben [Borb. ZBG. XXV. 789], Zsijecz völgye a Pareng hegységben [!], Árpás havasai [Schur VSV. III. 91], Czenkhegy Brassónál [Schur ÖBZ. VIII. 195], Rodna [Schur VSV. X. 128], Ünökő [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 444], a Bucsecs Malajesti völgye [Csató exs. !].

2248. **c. A. Braunii** Spenn. Fl. Frib. I. (1825) p. 9 tab. 2. — [Aspidium pilosum Schur*! Verh. sieb. Ver. II. 168; Schur En. (1866) 833; Schur Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 195]. — Magasabb hegyvidékek árnyas bükkös erdeiben. — Koleczári völgy a Retyezát hegységben, Zsijecz völgye a Pareng hegységben [Borb. ZBG. XXV. 791], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 29], Kerczesora üveghutája [Fro. VSV. VII. 123], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 91], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168] Száraztőmös a Predeálnál, Jalomnicza völgye a Bucsecsen [tehát már Rumániában], Valye-Vinuluj Rodnánál [Schur ÖBZ. VIII. 196], Hargitta [Fuss Crypt. 129].

2249. **A. Thelypteris** L. spec. (ed. 1753) 1071 sub Acrosticho. — [Aspidium Thelypteris Sw.; Baumg.* En. IV. 23]. — Mocsaras sűppedékes helyeken a mezei és hegyi tájon. — Trányis a Vlegyásza hegységben, Kolozsvárt a Város-tavánál, a Bükkön és a Malomvölgyben, Aranyosvölgye Szkerisóránál, Váralja és Kovrágy közt a Sztrigy mentén [!], Giresau [Fuss Crypt. 128], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Árpás falunál [! Schur ÖBZ. VIII. 322], Brassó, Szászsegesd, Segesvár [Baumg. l. c.], Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 293], Bűdös, Tusnád [Schur ÖBZ. VIII. 322].

2250. **A. montanum** Vogler Dissert. de Polypodio Montano (1781). — [Polypodium Oreopteris Ehrh. Beitr. IV. (1789) 44. — Aspidium Oreopteris Swartz Gen. Fil. in Schrad. Journ. (1800) 35; Baumg.* En. IV. 24. — Asplenium montanum Czetz Erd. Muz. VI. 11]. — Hegyvidékek patakainál és nedves erdeiben a hegyi és havasali tájon. — Vidra hegyvidékén a Biharhegységben a Csepilor völgyig és a Biharalji sziklákig [!], Ponorics a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 29], Reusioravölgy Talmacselnél [Schust. VSV. XXX. 26], Kereszténysziget hegysége [Schur En. 833], Mirie [Fuss Trans. 766], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 91], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Uj-Sinka, Alsó-Rákosnál az Ürmös-Tőpe hegyen [Baumg. l. c.].

Brassó mellett a Keresztényhegységen [! Schur ÖBZ. VIII. 322], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Rodna hegysége [Czetz l. c.].

2251. **A. Filix-mas** L. spec. (ed. 1753) 1090 sub Polypodio. — [Aspidium Filix-mas Baumg.* En. IV. 25. — A. Heleopteris Borkh. — Polystichum induratum Schur En. 834. — Athyrium molliseculum Baumg.! En. IV. 31; Fuss Trans. 769. — Athyrium molle Fuss Crypt. 124]. — Hegyvidékek erdeiben az egész terület mezei és hegyi táján.

2252. **A. spinulosum** Müll. in Fl. Dan. XII. (1777) p. 7, tab. 707 sub Polypodio. — [Polypodium cristatum Baumg. Fl. Lipsiens (1790), tab. III.! — Aspidium cristatum Baumg.* En. IV. 23 et Auct. Trans., — non Sw. — A. remotum b) subalpinum Borb. Zool. bot. Ges. XXV. 791; Borb. Közlem. XII. 76; Borb. Közlem. XIV. 448, ex descriptione et loco natali. — Polystichum pseudocristatum Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 323; Schur En. 836, — ex Heubl. Öst. bot. Zeit. XVI. 289, et ex Milde Filices 132. — P. spinulosum c) muticum Schur En. 835, — non A. Br., cujus stirps genuina ex Milde Filices 137 ad Asp. dilatatum Sw. pertinet. — A. spinulosum var.) exaltatum Laseh., seu var.) elatum Borb.! Közlem. XIV. 449]. — Hegyvidékek erdeiben a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvárt a Malomvölgy felett bőven, Felső-Vidránál a Kis-Aranyos csorvás mellékein [!], Vajda-Hunyad, Götzenberg [Fuss Trans. 767 sub P. cristato], Oláhberttye, Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 29], Zsijecz völgye a Pareng hegységben [Borb. l. c. sub A. remoto], Szurduk Petroszénynél [Barth exs.!), Dolmány [Fuss Trans. 767], Giresau [Fuss VSV. XIX. 191], Kereszténysziget és Kerezesora hegysége [Schur En. 835], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 91], Bráza hegysége, Törcsvár [Baumg. En. IV. 26], Keresztényhavas [Schur En. 835], Brassó, Tushád, Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 323], Borszék [Szatmáry ap. Schur En. 836], Görgény-Szt-Imre és Strimba hágó [Haynald! ap. Borb. Közlem. XIV. 449], Rodna hegysége [Schur En. 835].

2252 b. **A. dilatatum** Hoffm. Deutsch. Fl. (ed. 1791) II. 7 sub Polypodio. — [Polystichum multiflorum Roth Tent. III. (1800) 87. — Aspidium dilatatum Sw. Syn. Filic. (1806) 420; Willd. spec. V. (1810) 263; Baumg.* En. IV. 27]. — Magas hegyvidékek sziklás erdeiben a hegyi és havasalji tájon, helyenként bőven. — Kolozsvárt a Bükkön [!], bőven a Biharhavasok havasalja tájain a két Aranyos forrásvidékén [! Baumg. l. c.], így az Ariesen, a Biharalji sziklákon, a Csepilörvölgyben és Szkerisora felett a Koblyison [!], Retvezát és Pareng havasok [! Borb. ZBG. XXV. 792], Kereszténysziget, Porcesed, Kerezesora havasai [Schur En. 835], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 91], Ucsamare [Baumg. ap. Fuss Trans. 767], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Uj-Sinka [Baumg. En. l. c.], Brassó hegysége [Schur En. 835], Keresztényhavas, Bucsecs [!], Büdös, Szt-Annató [Schur ÖBZ. VIII. 288, 323], Rodna hegysége [! Schur VSV. X. 128].

+ **A. rigidum** Hoffm. Deutsch. Fl. (1791) II. 6 sub Polypodio. — [A. rigidum Sw.; Baumg.* En. IV. 28, — sed in herbario Baumgarteniano deest]. — Strázsahegy felé a Vulkány szorosnál, Fogaras és Brassó hegysége [Baumg. l. c.], Árpás hegysége [? Schur VSV. III. 91].

605. *Cystopteris* Bernh. in Schrad. Neu Journ. 1806 I. 2 p. 26.

2253. *C. fragilis* L. spec. (ed. 1753) 1091 sub Polypodio. — [*Cyathea fragilis* Sm.; Baumg.* En. IV. 33. — *Cystopteris fragilis* α) lobulatodentata Koch Syn. 735. — *C. regia* Schur VSV. X. 156, — ex Schur ÖBZ. XI. 360]. — Hegyvidékek árnyas sziklás erdeiben az egész terület mezei és hegyi táján!

2253. b. *C. regia* L. spec. (ed. 1753) 1091 sub Polypodio. — [*Athyrium fontanum* Baumg.* En. IV. 30 et Auct. Trans. — *Athyrium Halleri* Baumg. En. IV. 32, — seu *Asplenium Halleri* Fuss Trans. 769 et Auct. Trans., — non R. Br. — *Cystopteris alpina* Link; seu *Cyathea alpina* Baumg. En. IV. 34. — *Athyrium trifidum* Baumg. ! En. IV. 31, et Auct. Trans. pro p. — *Cystopteris anthriscifolia* et *C. angustata* Auct. Trans.. — an etiam Hoffm.]. — Magasabb hegyvidékek árnyas sziklás helyein és forrásainál a hegyi tájtól a havasi tájig. — Összes havas hegységeinken!, továbbá: Tordahasadéka, Tilalmas Toroczkónál, Padság hegyei, Zám, az egész Biharhegység [!], Borszék [Schur ÖBZ. VIII. 327].

2254. *C. Sudetica* A. Br. et Milde in Jahresb. schles. Gesellsch. (1853) 92. — [*Cyathea regia* Baumg.* ! En. IV. 33. — non Roth. — *Cystopteris leucosoria* Schur ! Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 328. — *C. cynapifolia* Simk. Közlem. XV. 618, — non (Hoffm.). — *C. montana* Schur Verh. sieb. Ver. X. 156 ex Schur Öst. bot. Zeit. XI. 360]. — Mészkö hegységek árnyas odvas szikláin a hegyi és havasalji tájon. — Zsijecz völgye a Pareng hegységben [Simk. l. c.], Keresztényhavas, Rozsnyó hasadéka [Schur En. 840], Szt-Annató [Barth ap. Borb. ZBG. XXV. 792]. Borszék [Baumg. ! l. c.].

2255. *C. montana* Lam. Fl. Fr. I. (1778) 23 sub Polypodio. — [*Cyathea montana* Baumg.* En. IV. 34]. — Havasok szakadékein és sziklás cserjés helyein a havasi és havasalji tájon. — Árpás havasai [!], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Királykö és a Krepatura szakadék, Keresztényhavas [!], Öcsém [Schur VSV. X. 164], Rodna havasain, így a Korongyison és Nyegruliaszén [Baumg. l. c.].

606. *Athyrium* Roth Tent. III. (1800) 58.

2256. *A. Filix-femina* L. spec. (ed. 1753) 1090 sub Polypodio. — [*Aspidium Filix-femina* Sw. in Schrad. Journ. (1800) II. 41. — *Asplenium Filix-femina* Bernh. in Schrad. Journ. (1806) II. 27. — *Athyrium Filix-femina* Roth. Tent. III. 65; Baumg.* En. IV. 32. — *A. ovatum* Schur Verh. sieb. Ver. II. 168; Schur En. 837. — *A. rupicolum* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. 324; Schur En. 837. — *A. alpestre* Borb. ZBG. XXV. 785; Borb. Közlem. XIV. 441, nec alior.]. — Hegyvidékek árnyas erdeiben az egész terület mezei és hegyi táján.

† *A. alpestre* Hoppe ap. Koch Syn. (ed. 1845) 974 sub Polypodio. — [*Polypodium rheticum* L. spec. (1753) 1091 pro p. — *Aspi-*

dium rhæticum Baumg.* En. IV. 27, sed specimina in herbario ejus desunt. — *Athyrium polypodioides* Schur Öst. bot. Zeit. VIII. (1858) 194; Schur En. 837]. — Magas hegyvidékek erdeiben. — Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Árpás havasai, Keresztényhavas [Schur En. 837], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 194; 288]. Ojtoz szorosa és Rodna hegysége [Baumg. l. c.], Ünőkő [Schur En. 837].

607. *Asplenium* L. gen. n. 1178, — ex parte.

2257. *A. Trichomanes* L. spec. (ed. 1753) 1080. — [*A. Trichomanes* Baumg.* En. IV. 39]. — Hegyvidékek sziklás szakadékos helyein, régi kőfalakon az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

2258. *A. viride* Huds. Fl. Angl. (ed. 1762) 385. — [*Asplenium viride* Baumg.* En. IV. 40]. — Hegyvidékek árnyas szikláin a hegyi tájtól a havasi tájig. — Kolozsvár [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 441], Torda hasadéka [Wolff MNL. I. 68], Belső-Gáld [Haynald l. c.], Skericza Padságnál, a Biharhavasokon, Vidra, Nyegra és Szkerisora hegyein a Csepilor völgyig s a Biharalji sziklákig; Vulkánhegy Abrudbányánál, Pojána-Ruszká [!], Retvezát havasok és Zsijecz völgye a Parang hegységben [! Borb. ZBG. XXV. 785], Guraró [Heufler ZBG. VI. 296], Felső-Sebes havasai, Butyán [Fuss Trans. 770], Kerczesora havasai [Schur En. 838], Árpás havasai [! Schur VSV. III. 91], Bráza havasai [Schur VSV. II. 168], Bucsecs, Töresvár, Czenkhegy Brassónál [Schur ÖBZ. VIII. 324], Keresztényhegység [Fuss Trans. 770], Borszék [! Salzer VSV. VII. 53], Öcsém [Haynald l. c.], Rodna hegysége [Schur En. 838], Kőhavas [!].

2259. *A. Ruta-muraria* L. spec. (ed. 1753) 1081. — [*A. ruta-muraria* Baumg.* En. IV. 41. — *A. elatum* Lang. (1824). — *A. ruta-muraria* var.) Brunfelsii et var.) pseudogermanicum Heufl. Zool. bot. Ges. VI. (1856): ambo hæc varietates apud nos frequentes. — *A. Matthioli* Gaspar]. — Mészkö hegyek szikláin a mezei tájtól a havasalji tájig. — Hideg-Szamos [Bielz VSV. III. 190], Torda hasadéka [! Wolff MNL. I. 68], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 141], Székelykő, Csáklyaikő [! Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 442], Csáklya hegyei, Skericza és Lunkai bércz Padságnál, Vidra hegyei, Ordenkusa-hegy Szkerisoránál, Vulkánhegy. Boicza az Érczhegységben, Haró és Déva hegyei, Vajda-Hunyad Várhegye [!], Ponorics [Csató Erd. Muz. VI. 29], Retvezát [Schur En. 838], Csetatye-boli Petrozsénynél [Haynald ap. Borb. l. c.], Szelindek. Nagycsűr, Szászujfalu, Szt-Erzsébet, Nagyszeben, Talmács, Porcesd, Giresau, Freck felett a Pojána Nyamezslujon [Fuss! Trans. 770], Kerczesora üveghutája [Fro. VSV. VII. 123], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 91], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Brassó hegyei, Kőhavas, Töpehegy [!], Szt-Annató [Haynald ap. Borb. l. c.], Borszék [Walz MNL. III. 71], Rodna hegysége [Czetz Erd. Muz. VI. 11].

2260. *A. Germanicum* Weis Pl. Crypt. (1770) 299. — [*A. Breynii* Retz Observ. (1774) 27. — *A. alternifolium* Wulf.; Baumg.* En. IV.

40]. — Mohos sziklás hegyoldalakon a *Asplenium septentrionale* társaságában a mezei és hegyi tájon. Ritka. — Torda-hasadéka [? Freyn Közlem. XIII. 70], Kőalja-Ohába granit hegyein a Sztrigy mellékén [!], Orlat, Szurul [Fuss Trans. 770], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 91], Töresvár, Ojtoz-szorosa, Borszék [Baumg. l. c.], Csetatye-Boli Petroszénynál [Feicht. Közlem. IX. 112].

2261. *A. Adiantum-nigrum* L. spec. (ed. 1753) 1081. — [A. *Adiantum-nigrum* Baumg.* En. IV. 41. — *Adiantum Capillus-Veneris* Baumg. En. IV. 42, et Auct. Trans.. — non L.]. — Hegyvidékek sziklás erdeiben és csalítjaiban a mezei és hegyi tájon. — Torda-hasadéka [Wolff MNL. I. 68], Aranyhegy Piskinél [!], Hunyad megyében a Vaskapu felé [Baumg. l. c. sub A. *Capillus-Veneris*], Kisdísnód, Árpás hegysége [Schur OBZ. VIII. 325], Szurul, Kerczesora hegysége [Fuss Trans. 771], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Borszék [Salzer VSV. VII. 53], Rodna hegysége [Baumg. En. IV. 41; Czetz Erd. Muz. VI. 11], Szászrégen [Emerich ap. Fuss Trans. 772 sub A. *Capillus-Veneris*].

+ *A. Serpentina* Tausch. in Flora II. (1839) 477. — [A. *fissum* Wimm.; Schur* Verh. sieb. Ver. III. 91 ex Schur 838. — A. *cuneatum* Fuss Crypt. 125, — non Schkuhr]. — Zsijecz völgye kezdetén Petroszénynél [Borb. ZBG. XXV. 787; Borb. Közlem. XIV. 443], Resinár [Schur En. 838], Árpás hegysége [Schur l. c. sub A. *fisso*]

2262. *A. septentrionale* L. spec. (ed. 1753) 1068 sub *Acrosticho*. — [*Acrostichum crinitum* Benkő* Trans. 119, — non L. spec. 1068. — *Asplenium septentrionale* Sw.; Baumg. En. IV. 39. — *Acropteris septentrionalis* Link. Hort. Ber. II. 56]. — Hegyvidékek sziklás lejtőin a mezei és hegyi tájon. — Kolozsvár [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 442], Csucs és Nagysebes közt a Körös mentén [!], Torda hasadéka, Runk völgye a Tordai hegységben [! Freyn Közlem. XIII. 70], Várfalva és Borrév közt az Aranyos mentén, Detunata, Boicza az Érczhegységben, Nagyg, Aranyhegy Piskinél, Déva mellett a Szár-hegyen és a Kozolya-hegyen, Kőalja-Ohába [!]. Szuszény felett a Retezát-hegység *Valeriaszka* völgyében [Borb. ZBG. XXV. 786], Nagyszeben [Schur OBZ. VIII. 326], Zood és völgye, Segesvár [Fuss Trans. 771], Árpás hegysége [Schur VSV. III. 91], Bráza községe [Kotschy ZBG. III. 272], Brassó [Schur En. 839], Fancsal tető Görgény vidékén, Borszék [Walz! MNL. III. 71].

608. *Scolopendrium* Sm. in Mém. l'Acad. des Scienc. de Turin V. (1790) 410.

2263. *S. vulgare* Sm. l. c. (1790). — [*Scolopendrium officinarum* Swartz Filic. (1806) 89; Baumg.* En. IV. 36]. — Hegyvidékek árnyas sziklás völgyeiben főkép a hegyi tájon. — Torda hasadéka [Wolff MNL. I. 68], Szolcsva [Ersei Tord. 27], Tilalmas Toroczkónál [!], Felő-Gáld felett a Csáklyaikövön [! Baumg. l. c.], Kecskető [! Schur VSV. X. 69], Piatra-Struczu Vidránál és Ordenkusa völgye s hegye

Szkerisoránál a Biharhegységben, Dévánál a Deczebal hegyen és a Kozolyán, Vajda-Hunyadnál a Zalasd vize mentén a Kaprucza hegy szikláin bőven [!]. Lunkány a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 29], Csetatye-boli Petrozsénynél [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 443], Hátszegi havasok [Kladni ap. Fuss Crypt. 124], Talmács, Giresau és Freck hegyei, Kerczesora üveghutája [Fuss Trans. 771], Árpás hegysége [! Schur VSV. III. 91], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Királykő [!], Brassó [Fuss Crypt. 124], Brassó havasai [Schur En. 841], Héviz, Töpehegy Alsó-Rákosnál, Lövete, Oláhlalu, Zalathna [Baumg. l. c.], Görgényvidéken a Bunyásán [Walz MNL. III. 72], Rodna hegysége [Schur En. 841].

609. *Blechnum* L. gen. n. 1175.

2264. **B. Spicant** L. spec. (ed. 1753) 1066 sub *Osmunda*. — [Struthiopteris germanica Baumg.* En. IV. 35, — ex descriptione. — *Blechnum Spicant* Roth Tent. III. (1800) 44. — *Blechnum boreale* Swartz Filic. (1806) 115]. — Hegyvidékek sziklás erdeiben a havasalji és hegyi tájon. — Biharhegységben a Biharalji sziklákon, bővebben túl a határon Rézbánya felé [!], Zsiezcz völgye Petrozsénynél [! Borb. ZBG. XXV. 784], Piesoru-Burkuluj Porcesdi havas [Fuss! VSV. XIII. 141], Vurfu-Tatarilor, Avrisel, Piesoru-Popi [Fuss Crypt. 123], Pojananyameczuluj, Negoj [Baumg. l. c.], Szurul, Plaju-czeri, Mirie [Fuss Trans. 771], Kerczesora üveghutája [Fro. VSV. VII. 123], Tericza [!], Árpás pataka mentén a Kepreriasze felé, Ucsa-mare és Ujsinka hegysége [! Baumg. l. c.], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Hargitta, Borszék, Rodna havasai [Baumg. l. c.], Görgény mellett a Fancsal tetőn [Walz. MNL. III. 72].

610. *Pteris* L. gen. n. 1174.

2265. **P. aquilina** L. spec. (ed. 1753) 1075. — [P. aquilina Baumg.* En. IV. 37. — P. aquilina var. transsilvanica Schur En. 841]. — Hegyvidékek erdeinek szélein irtványain, tisztásain főképp a hegyi tájon alkalmatlan és közönséges burján.

611. *Allosurus* Bernh. in Schrad. N. Journ. I. (1806) II. p. 36.

2266. **A. crispus** L. spec. (ed. 1753) 1067 sub *Osmunda*. — [Allosurus crispus Baumg.* ap. Sadler Epiphyll. 32; ap. Sadler Filic. 22; et Baumg.! En. IV. 38]. — Szikla résekben a havasalji és havasi tájon. — Strázsa, Pareng [Baumg. En. l. c.], Rodna havasai [Baumg. herb.! et ap. Fuss Trans. 772].

612. *Onoclea* Hoffm. Deutsch. Fl. (ed. 1795) 11.

2267. **O. Struthiopteris** L. spec. (ed. 1753) 1066 sub *Osmunda*. — [Struthiopteris germania Willd. spec. V. (1810) 288; Fuss* in Öst. Bl.

f. Liter. etc. IV. 870; item Fuss in Haidinger Bericht III. 246. — Onoclea Struthiopteris var.) falcata Borb.! Közlem. XIV. 451; Linn. XXXII. 209 sistit specimina juvenilia inevoluta!). — Hegyvidékek patakai vízei mentén a mezei és hegyi tájon. — Csucsá és Nagy-Sebes közt [! Freyn Közlem. XIII. 70], Dragán-völgye a Vlegyásza hegységben [!], Kolozsvárt a Sodorréten [Knapp exs. !], Aranyos ligetei Tordánál [Wolff ap. Freyn Közlem. XIII. 70], Muntyele-mare hegység subalpesi völgyei [Freyn l. c.], Padság pataka, a Nagy-Aranyos mentén Szerisoránál s innen Albakig, a Kis-Aranyos mentén Vidránál s innen a Nagy-Aranyosig, Topánfalva, Kerpenyes, Csernyicza, Abrudbánya s innen Cserbulon át Zalathnáig bőven [!], Kecskékő [Schur ÖBZ. VIII. 329], Ruszabánya [!], Bisztra mentén Alsó-Banczárnál bőven [Simk. Közlem. XV. 616], Retyezáthegység völgye Malomvíz felett, Zsil völgye Petrozsénynél [! Borb. ZBG. XXV. 793], Csetatyeboli barlangnál és Petrozsény s Banicza közt [Haynald ap. Borb. Köz. XIV. 451], Kisdísznód [Fuss in Öster. Blätter l. c.], Giresau [Fuss Trans. 772], Pojána-nyameczuluj, Porumbachi és Kerczesorai üveghuta [Fuss Crypt. 130], Árpás pataka mentén [! Schur VSV. III. 92], Bráza hegysége [Schur VSV. II. 168], Szederjes mellett a Szászkezdí patak mentén [Freyn l. c.], Torjai völgy [Schur VSV. X. 202], Büdös, Rodna [Schur ÖBZ. VIII. 329], Korongyis [Schur VSV. X. 151], Ó-Rodna, Strimba hegy, Borszék [Haynald ap. Borb. l. c.], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 21].

d) Equisetineae.

CX. *Equisetaceae* DC. Fl. Fr. II. 580.

613. *Equisetum* L. gen. n. 1169.

2268. **E. arvense** L. spec. (ed. 1753) 1061. — [E. arvense Baumg.* En. IV. 11. — E. pratense Roth Tent. III. 6; Baumg. En. IV. 12; Borb.! Közlem. XIV. 453, Linn. 42 p. 211 ex herbario Haynald; et Auct. Trans., — non Ehrh. — E. umbrosum Fuss Trans. 756, — non Mayer. — E. arvense var. nemorosum A. Br. est forma sterilis nemorum, — ex Milde Filices 216. — E. arvense Schur En. 818 cum varietatibus]. — Szántókon, árkok mentén, kaszálókon, erdők szélén az egész terület mezei és hegyi táján közönséges.

2269. **E. Telmateia** Ehrh. Krypt. n. 31; Hannöv. Magaz. (1783) 287; Beitr. II. (1788) 159. — [E. maximum Lam. ? Fl. Fr. III. (1778). — nomen antiquissimum sed dubium. — E. eburneum Roth Catal. I. (1797) 128; Baumg.* En. IV. 11]. — Hegyvidékek forrásos nedves helyein, szakadékos árnyas patakainál és nedves erdeiben az egész terület mezei és hegyi táján.

2270. **E. silvaticum** L. spec. (ed. 1753) 1061. — [E. silvaticum Baumg.* En. IV. 9.]. — Hegyvidékek árnyas vízenyős erdeiben és

árnyas patakainál a mezei és hegyi tájon. — Dragánvölgye és Trányis a Vlegyása hegységben. Bányabükki völgy Kolozsvárnál [!], Kolozsvár [Baumg. l. c.], Felső-Gáld felett a Gáldi szirtnél [Barth VSV. XIX. 145], a Kis- és Nagy-Aranyos völgye Albáknál Vidránál és Szkerisoránál a Biharhegységben, Brád és Boicza közt az Érczhegységben [!], Djalu-Porkuluj Zoodi havas [Fuss Crypt. 132], Nagydisznód [Lerchenfeld. ap. Fuss l. c.], Nagyszeben, Szt-Erzsébet, Giresau [Fuss Trans. 756], Segesvár, Kőhalom, Alsó-Rákos, Héviz, Brassó [Baumg. l. c.], Bodza szorosa, Tusnád fürdője; a Hargitta hegységben a Tolvajos pataknál, a Nagy-erdőben és Máréfalvánál; Balánbánya [Haynald! ap. Borb. Közlem. XIV. 453], Görgényvidéken a Fancsalon, Borszék [Walz! MNL. III. 71], Zajzonvölgy [!].

2271. **E. palustre** L. spec. (ed. 1753) 1061. — [E. palustre Baumg.* En. IV. 12 cum varietatibus. — E. prostratum Hoppe]. — Vizenyős réteken az egész terület mezei és hegyi táján.

2272. **E. littorale** Kuhlwein ap. Rupr. Beitr. IV. (1845) 91. — [E. inundatum Lasch. in Rabenh. Bot. Centr. Bl. 1846 p. 28. — E. arvense var.) inundatum Rabenh. Crypt. II. (1848) 333; Schur* Öst. bot. Zeit. VII. 410. — E. arvensi-limosum Lasch. Bot. Zeit. 1857 p. 505]. — Folyók árterein a mezei tájon. — Talmács [Schur ÖBZ. VII. 410], Nagyszeben mellett a Czibin mentén, Brassó mellett a Bareza mentén [Schur! En. 819], Gyulafehérvárt a téglavetőnél [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 455].

2273. **E. fluviatile** L. spec. (ed. 1753) 1062 n. 4. — [E. limosum L. spec. (ed. 1753) 1062 n. 5. — E. aphyllum Roth Tent. III. 9; Baumg.* En. IV. 10. — E. fluviatile Baumg. l. c. 11]. — Folyók mentén s azok tócsás mocsaras árterein, vizárkokban, tavaknál a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur VSV. X. 110], Gyulafehérvár [Haynald ap. Borb. Közlem. XIV. 454], Két-Aranyos mentén Vidránál és Felső-Szkerisoránál [!], Mácsó. Kitid a Sztrigy mellékén [Csató Erd. Muz. VI. 29], Nagyszeben, Szakadát [Schur ÖBZ. VII. 416], Szt-Erzsébet [Lerchenf. ap. Fuss Crypt. 133], Giresau [Fuss Trans. 757], Segesvár, Kőhalom, Héviz, Brassó [Baumg. l. c.], Tusnád [Schur VSV. X. 181], Bodza patak mentén a Bodza fordulónál, Csikszereda [Haynald! ap. Borb. Közlem. XIV. 454], Borszék [Walz MNL. III. 71], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14], Kukojszás [!].

2274. **E. hiemale** L. spec. (ed. 1753) 1062. — [E. hiemale Baumg.* En. IV. 10. — E. alpinum seu E. fuscozonatum Schur! Öst. bot. Zeit. VII. (1857) 417]. — Erdők és csalítok szélein a mezei tájtól a havas-alji tájig. — Kolozsvárt a Bükk alján [! Schur ex Milde Equiset. 528] Bányabük [Freyh Közlem. XIII. 69], Tordahasadéka és Nagyerdeje [Wolff MNL. I. 68], Felső-Gáld [Barth VSV. XIX. 145], Ordenkusa-völgye és Girda-völgye Szkerisoránál a Biharhegységben, Boicza hasadékanál az Érczhegységben [!], Szt-Erzsébet, Dolmány [Fuss Trans. 757], Nagyszeben mellett a Czibinfolyónál [Schur ÖBZ. VII. 417], Resinár, Zood-völgye [Schur En. 821], Sellemberk [Lerchenf. ap. Fuss Crypt. 133], Giresau [Fuss Crypt. 133], Segesvár, Kőhalom [Baumg. l. c.], Árpás hegysége [! Schur ÖBZ. VII. 416 sub E. alpino], Kerezesora hegysége

[Schur En. 822], Buceees, Tusnád [Schur ÖBZ. VII. 416, 417], Büdös [Schur ÖBZ. VIII. 288], Görgény vidékén a Magurán [Walz MNL. III. 71], Rodna [Schur VSV. X. 128], Ünőkő [Schur ÖBZ. VII. 416], Tihucza [Fuss Trans. 758], Gáncs [Czetz Erd. Muz. VI. 14].

var.) **E. Schleicheri** Milde Nova Acta XXVI. (1858) p. 465. — [E. trachyodon Schur* Sertum n. 3270 ex Schur En. 822. — E. intermedium Schur En. (1866) 822, — ex Milde Filices (1867) 244]. — Törmelékes mezőkön Kercesora és Árpás patakainál [Schur En. 822], Zajzonvölgyei [!].

2275. **E. variegatum** Schleich. Catal. Pl. Helv. (1800) 21. — [E. variegatum Schur* En. 822. — E. caespitosum Fuss Trans. 758, — non Schur]. — Hegyvidékek árnyas köves lejtőin. — Nagyszeben, Boicza [Schur ex Milde Equiset. 588], Szurul [Schur En. 822].

var.) **E. serotinum** Schur! En. (1866) 822. — [E. variegatum Schur! Öst. bot. Zeit. VII. 417, — ex Schur En. 823. — E. variegatum var. laeve Milde Filices 248; Equiset. 580 citato jam Schur En. 822]. — Homokos réteken folyók mentén. — Talmács [Schur En. 822], Büdös [Schur! ÖBZ. VII. 417 sub E. variegato].

2276. **E. ramosissimum** Desf. Atl. II. (1800) 398, tab. II. — [E. hiemale β) ramosum, et E. pannonicum Baumg.* En. IV. 10. — E. pannonicum Kit. in Willd. spec. V. (1810) 6. — E. elongatum Willd. l. c. 8. — E. ramosum Schleich. Catal. Pl. Helv. (1800) 21]. — Folyók s patakok partjain és árterein, homokos mezőkön, árkok mentén a a mezei tájon. — Kolozsvár [Schur ÖBZ. VII. 416], Örményes, Felvincz, Gyulafehérvár, Borbánd, Mindszent, Krakkó és völgye [!], Topánfalva s innen az Aranyos völgyén fölfelé, Alsó- és Felső-Lapugy, Batrina, Roskány [Baumg. l. c.], Déva, Piski s innen a Cserna mentén Vajda-Hunyadig, a Sztrigy mentén pedig Kőalja-Ohábáig [!], Nagyszeben, Kisdísznód [Schur ÖBZ. VII. 416], Talmács [Fuss Trans. 757], Szt-Erzsébet, Segesvár [Schur En. 823], Hévíz, Brassó [Schur ex Milde Equiset. 458], Tusnád, Lázárfalva [Baumg. l. c. sub E. hiemale β) ramoso].

Pótlendő fajok. — Species addendae.

2277. **Astragalus Jacquini** Janka Magy. Növ. Lap. X. (1886) p. 147. — [*A. sulcatus* Auct. Europ., — non L.]. — Brassó mellett a Tömös szorosban szedte Römer! 1866-ban.

2278. **Rubus Dacicus** Borb. Magy. Növ. Lap. X. p. 115. — Előpatak mellett szedte Richter [Borb. l. c.].

2279. **Rubus Orlesensis** (discolor \times subhirtus) Simk. — Certe parentum indicatorum hybrida progenies. A *Rubo hirtus* magis abest ob foliorum superiorum dorso, inflorescentiæ ramificationibus, nec non calyce, albide adpresseque tomentosis, item ramulis pedunculisque sparse glandulosis; invicem a *Rubo discolor* jam aculeis tenuibus subulatis, necnon vestimento glandulifero satis facillime dignoscitur. Proximum eum habeo ad *Rubum debilem* (thyrsoideus \times hirtus) Halácsy, a quo præcipue indumento albicante copiosioreque foliorum partiumque inflorescentiæ discrepat. — Szedtem Hunyadmegyében Roskány hegyein, valamint Aradmegyében Aranyág és Draucz között az Orles hegyen!

| *Anthriscus Cerefolium* L. spec. (1753) 257 sub Scandice. — Székely-Udvarhely kerteiben manap is termesztik [Gönczi exs.!).

2280. **Prunella spuria** (grandiflora \times vulgaris) Stapf ap. Kerner Schedæ IV. (1886) p. 69. — Székely-Udvarhely gyepes dombjain szedte Gönczi Lajos tanár!

2281. **Quercus Heuffelii** (Robur \times subconferta) Simk. Magy. Növ. Lap. VII. (1883) p. 68, 70. — Rövid csomájú alakját szedtem Déván a Bezsánerdőben!

2282. **Quercus Tabajdiana** Simk. Erd. Lap. XXV. (1886) 568. — Déva Bezsán erdejében gyűjté Fekete Lajos erdőtanácsos.

2283. **Quercus Tufae** (conferta \times subsessiflora) Simk. — Szedtem Déva Bezsán nevű erdejében. A *Qu. Tabajdiánat*ól igen jól megkülönböztetik tojásdad kúpforma, erősen szőrös és világos fahéjszínű rügyei.

E pótlékokkal együtt tehát 2230 virágos és 53 edényes virágatlan növényfajt, vagyis összesen 2283 növényfajt mutat ki Erdély növényzetéből ezen enumerationom.

Egyéb pótlándók és javítandók. — Alia addenda et corrigenda.

13. lapon 376-nál olv: *Litorella lacustris* L.
14. " 395 jobbra, azaz *Quercus pubescens*, — törlendő.
19. " 9, azaz, *Cardamine gelida*, — törlendő.
20. " az Alföld növényeinél pótlendő: 16. *Cerathophyllum pentacanthum* Haynald.
29. " a 14-ik sorban f. a *Quercus Streimii* és *Qu. pubescens* tör-
lendő.
36. " *Th. Bauhini*-hez: Déva [Barth ap. Borb. MNL. X. 113].
38. " *H. Transsilvanica*-hoz: Udvarhely [Gönczi exs.!).
44. " *R. Rionii*-hez. Udvarhely [Gönczi exs.!).
45. " *R. glacialis*-hoz: Bucsecs, Korongyis [Schur En. 13].
48. " *R. allariaefolius*-hoz: Keresztényhavas, Kőhavas, Zajzon-
völgy [!].
52. " *R. aureus*-hoz: Bucsecs [Csató exs.!).
56. " *H. purpurascens*-hez: Csetatye-Boli Petrozsénynél [Feicht Köz-
lem. IX. 112], Sz.-Udvarhely [Gönczi exs.!).
61. " *A. lasianthum*-hoz: Rozsnyó felett Malajest völgyében [Csató-
exs.!).
67. " *N. luteum*-hoz: Apácza és Ágostonfalva közt a vasút mentén
[Boros Jenő ex verb.].
67. " *P. dubium*-hoz: synonymja *P. dubium* β) *albiflorum* Fuss
Trans p. 40.
70. " 117-ik számot olv. *F. prchensilis*.
70. " 118-ik számhoz: synonymja *F. tenuiflora* Fuss. Trans. 42. s
terem Udvarhelynél is [Gönczi exs.!).
79. " *C. silvatica*-hoz: Zajzonvölgye [!].
81. " *D. glandulosa*-hoz: Teszla, Bucsúm [!].
82. " *H. runcinata*-hoz: Várhegy Dévánál [Feicht Közlem. IX. 74].
84. " *S. strictissimum*-hoz: Szepsi-Szt-György, Előpatak [!].
92. " *L. annua*-hoz: synonymúl *L. biennis* Mönch; másrészt «Schur
En. 6» helyett «Schur En. 64» olvasandó.
94. " *D. Kotschyi* Sturhoz: synonymúl *D. transsilvanica* Schur
En. 64.
94. " *D. lutea*-hoz: synonymúl *D. pseudomuralis* Schur ap. Fuss
Trans. 69
95. " *E. verna*-hoz: synonymúl *E. verna* β) *parviflora* Fuss Trans 70.

98. lapon. a † így olvasandó. *Th. rotundifolium* Baumg. En. II. 24. sub *Lepidio*.
104. " *B. Orientalis*-hoz: Zajzonvölgye, Székely-Udvarhely [!].
105. " *H. rupifragum*-hoz: synonymúl *H. medium* Schur verh. Sieb. Ver. III. 85.
107. " *H. obscurum*-hoz: Töpehegy, Székely-Udvarhely, Hétfalu hegyvidéke [!]
108. " *Viola Jodi*-hoz: Feketehalom hegyén [Römer in litt].
108. " *V. hirta*-hoz: synonymúl, *V. parvula* Opiz; *V. umbrosa* Fuss Trans. 81.
115. " *P. Chamachurus*-hoz: synonymúl *Ch. polygaloides* Schur Sertum n. 390.
117. " *D. tenuifolius*-hoz: synonymúl *D. graminifolius* Schur, ex Fuss Trans. 98.
118. " *D. subneglectus*-hoz: Keresztényhavas [Csató exs.!).
120. " *D. trifasciculatus*-hoz: Udvarhely [Gönczi exs.!] Variatio flore albo].
121. " *D. integrifolius*-hoz: Remete [Csató exs.!).
121. " *D. spiculifolius*-hoz: synonymúl, *D. acicularis* Schur En. 98, non Fisch., valamint termőhelyül: Felgyógy [Csató exs.!).
122. " *D. superbus*-hoz: Zetelaka [Gönczi exs.!).
125. " *S. Armeria*-hoz: Korond fürdő [Gönczi exs.!).
129. " az 1. és 2. sorban javításúl: *S. subspathulata* Schur! En. 102; *S. spathulata* Schur Sertum n. 441.
130. " *M. dubium*-hoz: synonymúl *L. diurno-dioica* Schur Sertum n. 471; javításúl: *M. intermedium* Schur En. 106.
134. " *C. arvensis*-hez: synonymúl, *C. incanum* Schur Sertum n. 540, — vix Ledeb.
138. " *M. muscosa*-hoz: Csetatye-Boli [Feicht. Közlem. IX. 112].
144. " *S. arvensis*-hez: synonymúl, *S. arvensis* var.) *refracta* Schur En. 125, — vix Dethard.
149. " *M. Germanica*-hoz: Zsil völgye Petrozsénynél [Feicht. Közlem. IX. 112].
156. " *T. tomentosa*-nál javítandó: *Lindnera alba* Fuss Trans. 131, — Reichb. helyett.
157. " *H. alpinum*-hoz: Kőhavas, Zajzonvölgy, Csukás [!].
163. " *I. nolitangere*-hez: Csetatye-Boli Petrozsénynél [Feicht. Közlem. IX. 112], Hargitta [Gönczi exs.!).
165. " *D. gymnostylis* synonymúl teendő *D. caucasicus* Fisch., et Mey. ind. hort. petrop. VI. [1840] p. 7. pro var. név alá; továbbá termőhelyeihez irandó: Czenkhegy Brassónál [!], Székely Udvarhely [Gönczi exs.!).
169. " *G. procumbens* a *Cytisus*sokhoz számitandó, vagyis *Cytisus procumbens* W. K.-nak veendő,
169. " *G. spathulata*-hoz synonymúl: *G. triquetra* Schur Sertum n. 636, — non. Rech. ban. 27.
172. " *C. leucotrichus*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!), Remete [Csató exs.!).
178. " *M. macrorrhizus* olvasandó a 494. szám alatt.
183. " *T. aureum*-hoz synonymúl *Lotophyllum agrarium* Reichb.; lelőhelyül: Brassónál a Czenkhegyen, Tusnádnál a Csomádon és Bődösön [!].
188. " *A. Cicer*-hez: synonymúl *A. Heldariensis* Lerchenf. ap. Schur Sertum n. 741.

192. lapon. *V. pisiformis*-hoz: Csomádhegy Tusnádnál [!].
 192. „ *V. silvatica*-hoz: Csomádhegy, Zajzonvölgye, Donghavas [! elég bőven].
 193. „ *V. Pannonica*-hoz: Brassó vidéke, Sz.-Udvarhely [!]
 198. „ *O. variegatus*-hoz: synonymúl *Ervillea Orobus* Schur Sertum n. 765.
 199. „ *O. Transsylvanicus*-hoz: Csere-erdő Székely - Udvarhelynél [Gönczi exs.].
 199. „ *Amygdalus communis* mellett *Amygdalus amara* Hayne Arnz. Gew. IV. 39. f. 1; Schur En. 178, — vagyis az úgynevezett Keserű-Mandula is említendő.
 204. „ *R. sulcatus*-hoz: synonymúl, *R. fastigiatus* Weihe et Nees pro p.; Nym. syll. 268.
 205. „ *R. hirtus*-hoz: Malajest völgye [Csató exs.], Donghavas a Teszla alatt [!]; továbbá varietásúl: *R. ricularis* Wirtg. et. P. J. Müller, — melyet Csató a Malajesti-völgyben szedett.
 207. „ *R. spinosissima*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.].
 207. „ *R. Austriaca*-hoz: synonymúl *R. cordifolia* Schur Sertum n. 953.
 209. „ *R. canina*-hoz: synonymúl *R. admissa* Crep.
 209. „ *R. Marisensis*-hez: synonymúl *R. spuria* Borb. Magy. Növ. Lap. X. [1886] non Pug.; lelőhelyül: Remeténél Ponor felé [Csató ap. Borb. l. c.].
 209. „ *R. dumalis*-hoz: Remeténél Ponor felé [Csató MNL. X. 116].
 210. „ *R. tortuosa*-hoz: synonymúl *R. ambigua* Schur Sertum n. 948.
 211. „ *R. Zalana*-hoz: Vajnafalu [Richter ap. Borb. MNL. X. 116].
 211. „ *R. micrantha*-hoz: synonymúl *R. micrantha* var.) *pleiotricha* Borb. deutsch. Bot. Monatsch. 1886 p. 50; termőhelyül: Nagy-Enyed [Csató MNL. X. 116].
 212. „ *R. subglobosa*-hoz: Büdöshegy [!], Vajnafalu [Richter ap. Borb. MNL. X. 116].
 214. „ *S. ulmaria*-hoz: Csetatye-Boli Petrozsénynél [Feicht. Közlem. IX. 112], Udvarhely [Gönczi exs.].
 214. „ *S. denudata*-hoz: Bükszád, Tusnád [!].
 215. „ *G. urbanum*-hoz: synonymúl *G. urbanum* var. australe Borb. MNL. X. 115.
 215. „ *G. Aleppicum*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.].
 216. „ *W. geoides*-hez: Szejké Székely-Udvarhelynél [Gönczi exs.].
 220. „ *P. rubens*-hez: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.].
 222. „ *P. alba*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.].
 223. „ *A. glandulosa*-hoz: Petrozsény [Feicht. Közlem. IX. 112].
 237. „ *S. annuum*-hoz: Hargitta [Gönczi exs.].
 241. „ *R. Grossularia*-hoz: Büdös hegycsoportja [!].
 246. „ *S. adscendens*-hez: synonymúl *S. Baumgarteniana* Schur Sertum n. 1118 solum nomen, — ex Schur En. 239.
 246. „ *S. tridactylites*-hez: synonymúl *S. minuta* Poll.
 252. „ *P. magna*-hoz: Czenkhegy alatt Dereste felé [!].
 253. „ *P. alpestris*-hez: Keresztényhavas [Csató exs.].
 263. „ *F. silvatica*-hoz: Verespatak [Csató exs.], Székely-Udvarhely [Gönczi exs.].
 266. „ *H. Sibiricum*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.].
 268. „ *L. alpinum*-hoz: Hargitta [Gönczi exs.].
 274. „ *V. album*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.].

278. lapon. *A. tinctoria* var.) intermedia-hoz: Nagy-Enyed [Csató exs.!).
297. " *A. Kernerii*-hez: Hargitta [Gönczi exs.!).
299. " *A. tinctorius*-hoz: Déva [! Feicht. Közlem. IX. 74] Udvarhely [Gönczi exs.!), Feketehalom [Römer exs.!).
302. " *S. alpestris*-hez: Hargitta, Szombatfalva [Gönczi exs.!).
318. " *A. tenuis*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
319. " *A. Pannonica* Scheele elől a keresztfőrlendő, s a következő termőhelyek csatolandók hozzá: Nagy-Enyed [Csató exs.!), Székely-Udvarhely (Gönczi exs.!).
326. " *S. integrifolius*-hoz: Hangstein Brassónál [Römer exs.!), Patakfalva Sz.-Udvarhelynél [Gönczi exs.!).
329. " *S. Biebersteinii*-hez: Bethlenfalva [Gönczi exs.!).
335. " *C. Pannonicum*-hoz: Boldogasszonyfalva [Gönczi exs.!).
346. " *C. salicifolia*-hoz: Sz.-Udvarhely [Gönczi exs.!).
348. " *Centaurea carpatica* Porc., — non Genersich = *C. Rodnensis* Simk.
349. " *C. Kotschyana*-hoz: Keresztényhavas [Csató exs.!), a Bucsecs Buncsoju része [Römer in litt.].
362. " *M. alpinum*-hoz: Hargitta [Gönczi exs.!).
362. " *C. praemorsa*-hoz: Fenyéd [Gönczi exs.!).
368. " *H. aurantiacum*-hoz: Hargitta [Gönczi exs.!).
368. " *H. Parichii*-hez: Kis-Hangstein Brassónál [Römer exs.!).
373. " *H. subcaesium*-hoz: Remete [Csató exs.!).
378. " *Ph. tetramerum*-hoz: Csere-erdő Székely-Udvarhelyt [Gönczi exs.!).
392. " *S. Josikaea*-hoz: Csetatye-Boli Petrozsénynél [? Feicht. Közlem. IX. 112].
398. " *G. ciliata*-hoz: Zetelaka, Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
407. " *L. officinale*-hez: Szejke-fürdő [Gönczi exs.!).
407. " *L. purpureocoeruleum*-hoz: Szejke-fürdő [Gönczi exs.!).
419. " *L. genistifolia*-hoz: Szombatfalva [Gönczi exs.!).
429. " *M. silvaticum*-hoz: Zetelaka [Gönczi exs.!).
430. " *P. campestris*-hez: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
431. " *P. palustris*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
434. " *O. lutea*-hoz: Szombatfalva [Gönczi exs.!).
436. " *Mentha canescens*-hez: Zernyest [!] Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
437. " *M. reversa*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
438. " *M. subarvensis*-hez: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
439. " *S. Austriaca*-hoz: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
441. " *O. Barcense*-hez: Székely-Udvarhely [Gönczi exs.!).
474. " *P. amphibium*-hoz synonymúl: *P. salicifolium* Schur Sertum n. 2441.
475. " *P. minus*-hoz: Nagy-Enyed [Csató exs.!).
- 520 " *Leucojum vernum* var.) *biflorum* azonos az *Erinosma vernum* var.) *Carpaticum* Herbert Amayllid. (1837) p. 331. nővénnel, s ezért var.) *Carpaticum* Herbertnek veendő.

NÉVMUTATÓ. — INDEX NOMINUM.

Az érvényes fajok, fajták és fajváltozatok nevei dült betűkkel vannak nyomtatva; a számok a lapok számainak jelentik.
(*Speciesum, prolium et variationum nomina juxta literis oblique dispositis (cursive) sunt impressa; numeri paginam libri indicant.*)

A.	<i>Achillea compacta</i> Auct. 318	<i>Achillea Sudetica</i> Opiz 318
<i>Abies</i> Tournf. ... 599	— <i>crithmifolia</i> W. et K. 320	— <i>tanacetifolia</i> All. 319—320
— <i>alba</i> Mill. ... 599	— <i>crustata</i> Auct. ... 318	— <i>tenuis</i> Schur ... 318
— <i>excelsa</i> Poir. ... 599	— <i>Dacica</i> Simk. ... 317	— <i>tomentosa</i> Landoz 319
— <i>Ledebourii</i> Rupr. 599	— <i>dentifera</i> DC. 319; 320	— <i>villosa</i> Schur ... 319
— <i>pectinata</i> DC. ... 599	— <i>distans</i> Willd. ... 319	— <i>Wolffi</i> Schur ... 318
— <i>Picea</i> L. ... 599	— <i>Hænkeana</i> Tausch 318—319	<i>Achyrophorus</i> Scop =
<i>Absinthium</i> = <i>Artemisia</i> .	— <i>impatiens</i> L. ... 318	<i>Hypochaëris</i>
— <i>glaciale</i> Baumg. ... 310	— <i>ircutiana</i> Janka ... 317	— <i>apargioides</i> Schur 358
— <i>petrosum</i> Baumg. 310	— <i>Jankæ</i> Schultz ... 319	— <i>helveticus</i> Schur 358
— <i>spicatum</i> Baumg. 310	— <i>lanata</i> Koch ... 319	— <i>maculatus</i> Scop 358
— <i>vulgare</i> Gärtn. ... 310	— <i>lanuginosa</i> Czetz 319	— <i>microcephalus</i>
<i>Abutilon</i> Gärtn. ... 155	— <i>lingulata</i> W. et K. 317	Schur ... 358
— <i>Aricennæ</i> Gärtn. 155	— <i>magna</i> Auct. 318—9; 320	<i>Acinos</i> = <i>Melissa</i> .
— <i>striata</i> Czetz ... 155	— <i>maxima</i> Heuff. 318	— <i>acutifolius</i> Schur 445
<i>Acanthus</i> L. ... 455	— <i>Millefolium</i> L. ... 318	— <i>alpinus</i> Auct. 444—5
— <i>longifolius</i> Host. 455	— <i>moschata</i> Wulf. 317	— <i>patavinus</i> Pers. ... 444
— <i>mollis</i> Auct. ... 455	— <i>mucronulata</i> Bert. 317	— <i>purpurascens</i> Czetz 444
— <i>spinosus</i> Schur ... 455	— <i>Neilreichii</i> A. Kern. 320	— <i>rotundifolius</i> Auct. 445
<i>Acer</i> L. ... 165	— <i>nivalis</i> Porc. ... 319	— <i>thymoides</i> Mönch. 444
— <i>Austriacum</i> Tratt. 166	— <i>nobilis</i> Auct. ... 320	— <i>villosus</i> Schur ... 444
— <i>campestre</i> L. ... 166	— <i>odorata</i> Auct. ... 320	— <i>vulgaris</i> Pers. ... 444
— <i>cordifolium</i> Baumg. 166	— <i>Pannonica</i> Scheele 319	<i>Aconitum</i> L. ... 60
— <i>molle</i> Opiz. ... 166	— <i>pectinata</i> Willd. 320	— <i>acuminatum</i> ... 63
— <i>Negundo</i> L. ... 166	— <i>pseudonobilis</i> Schur 320	— <i>acutum</i> Schur ... 63
— <i>platanoides</i> L. ... 165	— <i>Ptarmica</i> L. ... 317	— <i>altissimum</i> Schur 62
— <i>Pseudoplatanus</i> L. 165	— <i>punctata</i> Ten. ... 320	— <i>angustifolium</i>
— <i>Tataricum</i> L. ... 166	— <i>purpurea</i> Czetz ... 319	Schur ... 64
<i>Aceras anthropophora</i>	— <i>rubriflora</i> Schur ... 318	— <i>Anthora</i> L. ... 60
R. Br. ... 503	— <i>salina</i> Schur ... 319	var. <i>collinum</i> Schur 60
<i>Acetosa</i> = <i>Rumex</i> .	— <i>scabra</i> Auct. ... 318	— <i>pubescens</i> Schur 60
<i>Achillea</i> L. ... 316	— <i>sericea</i> Janka ... 318	— <i>velutinum</i> Reichb. 60
— <i>alpina</i> Auct. 317; 319	— <i>setacea</i> W. et K. 318—319	— <i>australe</i> Reichb. 62
— <i>atrata</i> Auct. ... 316	— <i>sordida</i> Czetz ... 320	— <i>Baumgartenianum</i>
— <i>cartilaginea</i> Schur 317	— <i>spinosa</i> Schur ... 318	Simk. ... 61
— <i>Claudiopolitana</i>	— <i>stricta</i> Schleicher 319	— <i>Baumgartenii</i> Schur 64
Janka ... 318		— <i>callibotryon</i> Auct. 64
— <i>Clavennæ</i> L. ... 317		— <i>Cammarum</i> Jacq. 63
— <i>Clusiana</i> Tausch. 317		var. <i>floribus</i> albis 63
— <i>collina</i> Bess. ... 318		

<i>Aconitum cernuum</i> Wulf. 63	<i>Acropteris septentrio-</i>	<i>Aethusa agrestis</i> Wallr. 257
— <i>Cynoctonum</i> Fuss 62	— <i>nalis</i> Link. ... 611	— <i>cynapioides</i> MB. ... 257
— <i>flexicaule</i> Schur 63	<i>Acrostichum crinitum</i>	— <i>Cynapium</i> L. ... 257
— <i>Flörkeanum</i> Salzer 64	— <i>Benkő</i> ... 611	— <i>elata</i> Fried. ... 257
— <i>formosum</i> Reichb. 65	<i>Actaea</i> L. ... 65	— <i>segetalis</i> Bönningh. 257
— <i>gracile</i> Schur ... 63	— <i>spicata</i> L. ... 65	<i>Agathophyton</i> Moq.
— <i>hians</i> Reichb. ... 64	<i>Adenolium</i> Reichb. =	— <i>Tand.</i> = <i>Chenopodium</i>
— <i>Hostianum</i> Schur	— <i>Linum</i> L.	— <i>Bonus-Henricus</i>
61; 62	<i>Adenophora</i> Fisch. ... 380	— <i>Moq. Tand.</i> ... 469
— <i>intermedium</i> Baumg. 62	— <i>edentula</i> Simk. ... 380	<i>Agraphis cernua</i> Link. 523
— <i>Jacquini</i> Schur ... 60	— <i>infundibuliformis</i>	<i>Agrimonia</i> L. ... 223
— <i>Judenbergense</i>	— <i>DC.</i> ... 380	— <i>agrimonoides</i> L. ... 223
— <i>Schur</i> ... 63	— <i>Lamarckii</i> Janka ... 380	— <i>Eupatoria</i> L. ... 223
— <i>Koelleanum</i> Reichb. 64	— <i>liliifolia</i> Auct. ... 380	— <i>glandulosa</i> Simk. ... 223
— <i>lasianthum</i> Reichb. 61	— <i>stylosa</i> Schur ... 380	— <i>macrocarpa</i> Borb. ... 223
— <i>lasiostomum</i> Schur 61	— <i>staveolens</i> Auct. ... 380	— <i>odorata</i> Auct. ... 223
— <i>laxum</i> Auct. ... 64	<i>Adenostyles</i> Cass. ... 297	— <i>pilosa</i> Ledeb. ... 223
— <i>Lerchenfeldianum</i>	— <i>albifrons</i> Auct. ... 297	— <i>repens</i> Baumg. ... 223
— <i>Schur</i> = <i>A. Moldavi-</i>	— <i>alpina</i> Auct. ... 297	<i>Agropyrum</i> PB. = <i>Tri-</i>
— <i>Lycocotonum</i> Auct.	— <i>hybrida</i> Auct. ... 297	— <i>ticum</i> L.
61—62	— <i>Kernerii</i> Simk. ... 297	— <i>alpinum</i> Schur ... 594
— <i>macranthum</i> Schur 64	— <i>Orientalis</i> Boiss ... 297	— <i>aristatum</i> Baumg. ... 593
— <i>minus</i> Baumg. ... 64	<i>Adianthum Capillus-</i>	— <i>bulbulatum</i> Schur ... 594
— <i>Moldavicum</i> Haecq. 62	— <i>Veneris</i> Baumg. ... 611	— <i>caninum</i> PB. ... 594
— <i>molle</i> Auct. ... 63	<i>Adonis</i> L. ... 42	— <i>cristatum</i> PB. ... 593
— <i>multifidum</i> Koch 64	— <i>aestivalis</i> L. ... 42	— <i>firmum</i> Schur ... 593
— <i>Myocotonum</i> Schur 62	— <i>autumnalis</i> L. ... 42	— <i>glaucum</i> Auct. ... 593
— <i>nanum</i> Baumg. ... 64	— <i>caudata</i> Janka ... 42	— <i>intermedium</i> Host. ... 593
— <i>Napellus</i> Auct.	— <i>flammeus</i> Jacq. ... 42	— <i>juncum</i> Schur ... 594
59, 62, 64	— <i>hybridus</i> Wolff. ... 42	— <i>muticum</i> Baumg. ... 593
— <i>nasutum</i> Griseb. ... 63	— <i>miniata</i> Jacq. ... 42	— <i>pauciflorum</i> Schur ... 594
— <i>nemosum</i> Schur 60	— <i>parviflora</i> Janka ... 42	— <i>pilosum</i> Schur ... 594
— <i>neomontanum</i>	— <i>perramosa</i> Schur ... 42	— <i>pseudocaninum</i>
— <i>Baumg.</i> ... 63	— <i>Soproniensis</i> Mygind ... 42	— <i>Schur</i> ... 594
— <i>Neubergense</i> Auct. 64	— <i>squarrosa</i> Janka ... 42	— <i>repens</i> PB. ... 593
— <i>ochroleucum</i> Baumg.	— <i>supervernalis</i> ×	— <i>rigidum</i> Schur ... 594
61, 62	— <i>Wolgensis</i> Simk. ... 42	— <i>salinum</i> Schur ... 594
— <i>orientale</i> Auct. ... 61	— <i>uralensis</i> Landoz ... 42	— <i>villosum</i> Baumg. ... 593
— <i>paniculatum</i> Auct. 63	— <i>vernalis</i> L. ... 42	<i>Agrostemma</i> L. ... 131
— <i>Phthora</i> Schur ... 62	— <i>vernali</i> × <i>superwol-</i>	— <i>anomala</i> Pore. ... 131
— <i>Pyrenaicum</i> Auct. 61, 62	— <i>gensis</i> Simk. ... 42	— <i>cornaria</i> L. ... 130
— <i>refractum</i> Schur 63	— <i>villosa</i> Janka ... 42	— <i>Githago</i> L. ... 131
— <i>rostratum</i> Auct. ... 63	— <i>Wallzianus</i> Simk. ... 42	— <i>nicæensis</i> Schur ... 131
— <i>septemtrionale</i>	— <i>Wolgensis</i> Stev. ... 42	<i>Agrostis</i> L. ... 564
— <i>Koelle</i> ... 62	<i>Adora</i> L. ... 275	— <i>alba</i> L. ... 564
— <i>Störkianum</i> Auct. 63, 64	— <i>Moschatellina</i> L. ... 275	— <i>alpina</i> Schur ... 564
— <i>strictum</i> Auct. 63, 64	<i>Adyseton</i> = <i>Alyssum</i> L.	— <i>arenosa</i> Schur ... 565
— <i>Tauricum</i> Baumg. 64	— <i>calycinum</i> Scop. ... 91	— <i>caespitosa</i> Schur =
— <i>Teliphonum</i> Schur 62	— <i>campestre</i> Baumg. 91	— <i>A. alba</i> L.
— <i>Toyicum</i> Reichb. 63, 64	<i>Aegilops cylindrica</i>	— <i>canina</i> L. ... 565
— <i>Transsilvanicum</i>	— <i>Schur</i> ... 594	— <i>coarctata</i> Hoffm. ... 564
— <i>Lerchenf.</i> ... 62	— <i>ovata</i> L. ... 594	— <i>compressa</i> Baumg. ... 564
— <i>triste</i> Fisch. ... 62	<i>Aegopodium</i> L. ... 251	— <i>decumbens</i> Host. ... 564
— <i>umbraticolum</i> Schur 62	— <i>Podagraria</i> L. ... 251	— <i>dubia</i> Leers ... 564
— <i>variegatum</i> Auct. 63	<i>Aesculus Hippocasta-</i>	— <i>flavida</i> Schur ... 564
— <i>velutinum</i> Reichb. 60	— <i>num</i> L. ... 166	— <i>flaviflora</i> Schur =
— <i>Vulparia</i> Reichb. 61	— <i>rubicunda</i> DC. ... 166	— <i>canina</i> L.
<i>Acorus Calamus</i> Baumg.	<i>Aethionema</i> Br. ... 99	— <i>gigantea</i> Roth ... 564
514	— <i>gracile</i> DC. ... 99	— <i>hispida</i> Willd. ... 564
— <i>vulgaris</i> L. ... 514	— <i>saxatile</i> L. ... 99	— <i>Hornungiana</i>
	<i>Aethusa</i> L. ... 257	— <i>Schur</i> ... 564

<i>Agrostis hybrida</i>	<i>Ajuga latifolia</i> Schur	453	<i>Allium flavum</i> L.	532
— <i>Gaud</i> = <i>canina</i> L.	— <i>Lacmanni</i> L.	454	— <i>flexum</i> W. et K.	532
— <i>interrupta</i> L.	— <i>montana</i> Landoz	453	— <i>fusum</i> W. et K.	533
— <i>limosa</i> Schur	— <i>pseudopyramidalis</i>		— <i>Fussii</i> Kern.	533
— <i>longearistata</i> Janka	Schur	453	— <i>leptophyllum</i>	
— <i>maritima</i> Landoz	— <i>pumila</i> Schur	453	Schur	529
— <i>pallescentis</i> <i>turfosa</i> Schur	— <i>pyramidalis</i> Auct.	453	— <i>longispathum</i> Red.	533
= <i>canina</i> L.	— <i>repens</i> Host.	453	— <i>marginatum</i> Janka	533
— <i>parviflora</i> Schur	— <i>reptans</i> L.	453	— <i>Moly</i> Auct.	530
— <i>prorepens</i> Koch	— <i>salicifolia</i> L.	453	— <i>montanum</i> Schmidt	529
— <i>pumila</i> L.	<i>Albersia prostrata</i>		— <i>moschatum</i> L.	530
— <i>rupestris</i> All.	Fuss	465	— <i>nigrum</i> Nym.	529
— <i>signata</i> Schur	<i>Albucea nutans</i> Auct.	526	— <i>obliquum</i> L.	531
— <i>silvatica</i> Host.	<i>Alcea ficifolia</i> L.	154	— <i>ochroleucum</i> W. et	
— <i>Spica-venti</i> L.	— <i>rosea</i> L.	154	K.	530—1
— <i>stolonifera</i> L.	<i>Alchemilla</i> L.	224	— <i>oleraceum</i> L.	532
— <i>tenerima</i> Schur	— <i>alpina</i> L.	224	— <i>Ophioscorodon</i> Don.	
— <i>tenuifolia</i> Schur	— <i>Aphanes</i> Leers	224		531
— <i>transsilvanica</i>	— <i>arvensis</i> L.	224	— <i>pallens</i> L.	533
Schur	— <i>fissa</i> Auct.	224	— <i>pallescentis</i> Landoz	533
— <i>umbrosa</i> Schur	— <i>glabra</i> DC.	224	— <i>paniculatum</i> Baumg.	
— <i>varia</i> Host.	— <i>hybrida</i> L.	224		533
— <i>verticillata</i> Schur	— <i>montana</i> Willd.	224	— <i>Porrum</i> L.	531
— <i>vinealis</i> Schreb.	— <i>pilosa</i> Neilr.	224	— <i>pseudoochroleucum</i>	
— <i>vulgaris</i> With.	— <i>villosissima</i> Schur	224	Schur	531
<i>Ailanthus glandulosa</i>	— <i>pubescens</i> Auct.	224	— <i>pulehellum</i> Don.	532
Desf.	— <i>truncata</i> Auct.	224	— <i>rotundum</i> L.	531
<i>Aira</i> L. = <i>Deschampsia</i>	— <i>vulgaris</i> L.	224	— <i>sativum</i> L.	531
et <i>Avena</i> .	<i>Alectrolophus parvi-</i>		— <i>saxatile</i> MB.	530
— <i>agrostoides</i> Landoz	<i>florus</i> Wallr.	431	— <i>Schönoprasum</i> L.	531
— <i>alpina</i> Baumg.	<i>Alisma</i> L.	509	— <i>Scorodoprasum</i> L.	532
— <i>altissima</i> Lam.	— <i>graminifolium</i>		— <i>senescens</i> Baumg.	530
— <i>aquatica</i> L.	Wahlenb.	509	— <i>serotinum</i> Schleich.	529
— <i>caespitosa</i> L.	— <i>lanceolatum</i> With.		— <i>setaceum</i> Hazsl.	532
— <i>canescens</i> L.		509	— <i>Sibiricum</i> L.	531
— <i>capillaris</i> Host.	— <i>natans</i> L.	509	— <i>sphaerocephalum</i> L.	531
— <i>caryophyllea</i>	— <i>parnassifolium</i>		— <i>stramineum</i> Schur	530
Baumg.	Schur	509	— <i>strictum</i> Schrad.	530
— <i>cuprina</i> Fuss =	— <i>Plantago</i> L.	509	— <i>Szurulense</i> Lerchenf.	
<i>Avenella cuprina</i>	<i>Alliaria</i> Adans.	85		530
Schur	— <i>officinalis</i> Andr.	85	— <i>tenuifolium</i> Schur	530
— <i>dactyloides</i> Roch.	<i>Allium</i> L.	529	— <i>tortuosum</i> Schur	530
— <i>elegantissima</i>	— <i>acutangulum</i>		— <i>transsilvanicum</i> Ler-	
Schur	Schrad.	529—30	chenf.	529
— <i>flexuosa</i> L.	— <i>ammophilum</i>		— <i>ursinum</i> L.	529
— <i>pallida</i> Koch	Heuff.	530	— <i>Victoralis</i> L.	529
— <i>paludosa</i> Landoz	— <i>Ampeloprasum</i>		— <i>vineale</i> L.	532
— <i>præcox</i> Baumg.	Land.	529	— <i>xanthicum</i> Grisb.	530
— <i>setifolia</i> Fuss =	— <i>Ampeloprasum</i> L.	531	<i>Allosurus</i> Bernh.	612
<i>cæspitosa</i> L.	— <i>angulosum</i> L.	530, 529	— <i>crispus</i> L.	612
— <i>speciosa</i> Janka	— <i>arenarium</i> Sm.	532	<i>Alnobetula viridis</i>	
— <i>uliginosa</i> Schur	— <i>ascalonicum</i> L.	531	Schur	492
— <i>Wiebeliana</i> Schur	— <i>atropurpureum</i> W.		<i>Alnus</i> L.	491
<i>Airopsis elegantissima</i>	et K.	529	— <i>carpatica</i> Schur	491
Schur	— <i>carinatum</i> L.	532	— <i>glabrescens</i> Sink.	492
<i>Ajuga</i> L.	<i>Cepa</i> L.	531	— <i>glutinosa</i> Gärt.	491
— <i>alpina</i> Vill.	— <i>danubiale</i> Spreng	530	— <i>hybrida</i> Schur	492
— <i>astolonosa</i> Schur	— <i>descendens</i> Schur	531	— <i>incana</i> L.	491—2
— <i>Chamaepitys</i> L.	— <i>fallax</i> R. et Sch.	529	— <i>pubescens</i> Auct.	492
— <i>foliosa</i> Schur	— <i>fistulosum</i> L.	531	— <i>viridis</i> Chaix	492
— <i>Genevensis</i> L.	— <i>flavescens</i> Bess.	530	<i>Alopecurus</i> L.	561

<i>Alopecurus agrestis</i> L.	561	<i>Alyssum incanum</i> L.	92	<i>Anchusa arvensis</i> L.	403
— <i>altissimus</i> Schur	561	— <i>minimum</i> Willd.	92	— <i>arvalis</i> Schur	402
— <i>brachystachys</i> Janka	561	— <i>montanum</i> Auct.	90	— <i>Barbieri</i> All.	403
— <i>bulbosus</i> Baumg.	561	— <i>murale</i> W. et K.	90	— <i>Baumgarteni</i> Nym.	402
— <i>fulvus</i> Smith	561	— <i>repens</i> Baumg.	91	— <i>Italica</i> Retz.	403
— <i>geniculatus</i> L.	561	— <i>Rochelii</i> Schur	90; 91	— <i>leptophylla</i> Auct.	402
— <i>laguriformis</i> Schur	561	— <i>rostratum</i> Auct.	90	— <i>ochroleuca</i> Auct.	402
— <i>myosuroides</i> Huds.	561	— <i>saratile</i> L.	90	— <i>officinalis</i> L.	402
— <i>nigricans</i> Schur	561	— <i>subsinuatum</i> Borb.	90	— <i>pustulata</i> Schur	402
— <i>obseurus</i> Schur	561	— <i>tortuosum</i> W. et K.	90	<i>Andromeda</i> L.	388
— <i>pratensis</i> L.	561	— <i>Transilvanicum</i>		— <i>polifolia</i> L.	388
— <i>ruthenicus</i> Schur	561	Schur	90	— <i>Andropogon</i> L.	558
— <i>Wlassowii</i> Janka	561	— <i>Wierzbickii</i> Auct.	91	— <i>Gryllus</i> L.	558
<i>Alsinaceae</i> DC.	131	— <i>Wulfenianum</i> Auct.		— <i>Ischaemum</i> L.	558
<i>Alsinanthe biflora</i> Schur	140		90; 91	<i>Androsace</i> L.	458
<i>Alsinastrum Galii-folio</i>		<i>Amarantus</i> L.	465	— <i>archinoidea</i> Schott	458
Vail.	149	— <i>Blitum</i> Baumg.	465	— <i>articulata</i> Schur	458
<i>Alsine</i> Wahlenb.	141	— <i>caudatus</i> L.	466	— <i>Chamaejasme</i> Host.	458
— <i>alpina</i> Andræ	142	— <i>commutatus</i> A. Kern.	465	— <i>elongata</i> L.	458
— <i>Banatica</i> Heuff.	143	— <i>hypochondriacus</i> L.	466	— <i>lactea</i> L.	458
— <i>Carpatia</i> Porc.	142	— <i>oleraceus</i> L.	465	— <i>longiseta</i> Schur	458
— <i>Cherleri</i> Fenzl	141	— <i>paniculatus</i> L.	466	— <i>maxima</i> L.	458
— <i>falcata</i> Grisb.	141	— <i>prostratus</i> Balb.	465	— <i>obtusifolia</i> All.	458
— <i>fasciculata</i> L.	141	— <i>retroflexus</i> L.	465	— <i>septentrionalis</i> L.	458
— <i>frutescens</i> Kit.	141	— <i>silvestris</i> Auct.	465	— <i>villosa</i> Auct.	458
— <i>Gerardi</i> Willd.	142	— <i>viridis</i> Baumg.	465	<i>Anemone</i> L.	40
— <i>Jacquini</i> Koch	141	<i>Amarylhidaceae</i> R. Br.	519	— <i>alba</i> Reichb.	40
— <i>Kitabelii</i> Nym.	141	<i>Ambrosiaceae</i> Link.	377	— <i>alpina</i> Auct.	40
— <i>laricifolia</i> Crantz	141; 142	<i>Amelanchier</i> Medic.	203	— <i>Baldensis</i> L.	41
— <i>liniflora</i> Jacq.	142	— <i>Cretica</i> Pers.	203	— <i>Bursleriana</i> Scop.	41
— <i>media</i> L.	137	— <i>rotundifolia</i> Lam.	203	— <i>Hackelii</i> Pohl	40
— <i>nivalis</i> Fenzl	142	<i>Ammania caspia</i> Janka	421	— <i>Janke</i> Schultz	39
— <i>pallida</i> Schur	137	— <i>Ammi majus</i> L.	252	— <i>minor</i> Andræ	41
— <i>ramosissima</i> Kern.	142	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	186	— <i>montana</i> Hoppe	39
— <i>recurva</i> All.	142	<i>Ampelopsis quinque-</i>		— <i>narcissiflora</i> L.	41
— <i>sedoides</i> L.	141	— <i>folia</i> (L.)	166	— <i>nerosa</i> L.	41
— <i>setacea</i> Auct.	143	<i>Amphigenes Carpatia</i>		— <i>ochotensis</i> Schur	41
— <i>striata</i> L.	141	Janka	592	— <i>patens</i> L.	40
— <i>tenuifolia</i> Auct.	142	<i>Amygdalus</i> L.	199	— <i>patula</i> Andræ	39
— <i>verna</i> L.	141	— <i>communis</i> L.	199	— <i>paucisecta</i> Schur	39
— <i>Villarsi</i> Salzer	142	— <i>nana</i> L.	199	— <i>pratensis</i> Auct.	39
— <i>viscosa</i> Czetz	142	— <i>Pallasiana</i> Janka	199	— <i>Pulsatilla</i> L.	39—40
<i>Althaea</i> L.	153	<i>Anacampteros vulga-</i>		— <i>ranunculoides</i> L.	41
— <i>cannabina</i> L.	154	— <i>ris</i> Czetz	235	— <i>silvestris</i> L.	41
— <i>hirsuta</i> L.	154	<i>Anacamptis</i> Rich.	501	— <i>sordida</i> Schur	41
— <i>officinalis</i> L.	153	— <i>pyramidalis</i> L.	501	— <i>Transilvanica</i> Heuff.	38
— <i>pallida</i> W. et K.	154	<i>Anacardiaceae</i> Lindl.	167	— <i>trifolia</i> L.	41
— <i>rosea</i> Baumg.	154	<i>Anacyclus officinalis</i>		— <i>uralensis</i> Landoz	40
<i>Alyssum</i> L.	89	Hayn.	312	— <i>Zichyi</i> Schur	39
— <i>alpestre</i> Auct.	90—91	<i>Anagallis</i> L.	457	<i>Anethum graveolens</i>	
— <i>arenarium</i> Gmel.	90	— <i>arvensis</i> L.	457	L.	266
— <i>argenteum</i> Vitm.	90	— <i>carnea</i> Schrank	457	<i>Angelica</i> L.	262
— <i>calycinum</i> L.	91	— <i>coerulea</i> Schreb.	457	— <i>alpina</i> Schur	263
— <i>campestre</i> L.	91	— <i>Monelli</i> Auct.	457	— <i>appendiculata</i> Heuff.	262
— <i>dentatum</i> Willd.	96	— <i>phoenicea</i> Scop.	457	— <i>Archangelica</i> Baumg.	262
— <i>edentulum</i> W. et K.	89	<i>Anagalloides procum-</i>		— <i>macrophylla</i> Schur	262
— <i>Gemonense</i> L.	89	— <i>bens</i> Krock.	427	— <i>montana</i> Schleich.	263
— <i>hirsutum</i> MB.	91	<i>Anastatica Syriaca</i> L.	101	— <i>pachyptera</i> Simk.	263
		<i>Anchusa</i> L.	402	— <i>pratensis</i> Baumg.	262
		— <i>angustifolia</i> Baurug.	402		

<i>Angelica Razoulii</i> Baumg.	<i>Anthriscus vulgaris</i> Pers.	<i>Aquilegia sibirica</i> Schur
263	271	58
— <i>silvestris</i> L. 262	<i>Anthoxanthum</i> L. 561	— <i>silvestris</i> Schur ... 57
— <i>stipularis</i> Schur ... 262	— <i>odoratum</i> L. 561	— <i>Sternbergii</i> Reichb. 57
<i>Antennaria alpina</i> Auct. 309	— <i>villosum</i> Loisl. 561	— <i>subbrachyceros</i> Borb. 58
— <i>dioica</i> Gärtn. 309	<i>Anthyllis</i> L. 175	— <i>subscaposa</i> Borb. 58
<i>Anthemis</i> L. 314	— <i>alpestris</i> Schur 176	— <i>Transsylvanica</i> Schur 58
— <i>abbreviata</i> Kotschy 316	— <i>calcicola</i> Schur 176	— <i>vulgaris</i> L. 57
— <i>agrestis</i> Czetz. 314	— <i>Dillenii</i> Auct. 175	<i>Arabidopsis</i> DC. 84
— <i>alpina</i> Baumg. 316	— <i>montana</i> L. 176	— <i>Thaliana</i> L. 84
— <i>arvensis</i> L. 314	— <i>polyphylla</i> Kit. 175—6	<i>Arabis</i> L. 74
— <i>atrata</i> Ky = Ach.	— <i>rubriflora</i> Salzer 176	— <i>alpina</i> L. 74—75
— <i>Schurii</i>	— <i>sanguinea</i> Schur 175	— <i>arenosa</i> Scop. 77
— <i>aurantiaca</i> Schur 315	— <i>supina</i> Baumg. 175—6	— — var.) <i>dependens</i>
— <i>auriculata</i> Griseb. 314	— <i>Vulneraria</i> L. 175	— Borb. 77
— <i>anstriaca</i> Baumg. 315	<i>Antirrhinum</i> L. 418	— <i>auriculata</i> Lam. 75
— <i>Baumgarteniana</i>	— <i>Linaria</i> Auct. 420	— — var.) <i>dasycarpa</i>
— <i>Schur</i> 316	— <i>majus</i> L. 418	— Andr. 75
— <i>caespitosa</i> Herb. 316	— <i>Orontium</i> L. 418	— — — <i>puberula</i> Koch 76
— <i>Carpatica</i> Willd. 316	<i>Antitragus aculeatus</i>	— <i>bellidifolia</i> Baumg.
— <i>chrysanthia</i> Schur 315	— <i>Gärtn.</i> 561	— Jacq. 77—8
— <i>Cotula</i> L. 314	<i>Apargia alpina</i> Host.	— <i>brassicæformis</i> Wallr.
— <i>Fusii</i> Griseb. 315	352—3	74
— <i>graveolens</i> Schur 316	— <i>aspera</i> W. et K. 353	— <i>ciliata</i> Schur 76
— <i>Haynaldi</i> Janka 314	— <i>aurantiaca</i> Kit. 352	— <i>coriulea</i> All. 78
— <i>hemisphærica</i> Herb.	— <i>aurea</i> Baumg. 352	— <i>comosa</i> Borb. 76
315	— <i>autumnalis</i> Hoffm. 352	— <i>Crantziana</i> Ehrh. 77
— <i>Kitabelii</i> DC. 316	— <i>Caucasica</i> MB. 353	— <i>crispata</i> Willd. 75
— <i>macrantha</i> Heuff. 315	— <i>crocea</i> Willd. 353	— <i>dacica</i> Heuff. 77
— <i>monocephala</i> Janka =	— <i>Gonani</i> Auct. 352	— <i>diffusa</i> Baumg. 75
— <i>tinctoria</i> .	— <i>hastilis</i> Baumg. 353	— <i>eriocarpa</i> Schur 74
— <i>montana</i> L. 315—6	— <i>hispida</i> Baumg. 353	— <i>floribunda</i> Schur 78
— <i>multicaulis</i> Janka 314	— <i>hyoserioides</i> Auct. 353	— <i>Gerardi</i> Schur 76
— <i>Neilreichii</i> Ortm. 315	— <i>incana</i> Baumg. 353	— <i>glauca</i> Schur 78
— <i>nobilis</i> Auct. 314—5	— <i>livida</i> Baumg. 359	— <i>Halleri</i> L. 77
— <i>pyrethroides</i> Schur	— <i>media</i> Host. 352	— <i>heterophylla</i> Schur 77
316	— <i>Taraxaci</i> Willd. 352	— <i>hirsuta</i> L. 76
— <i>rigescens</i> Kern. 315	— <i>tergestina</i> Janka 353	— <i>hispida</i> Mygind 77
— <i>Ruthenica</i> M. B. 315	<i>Apera interrupta</i> PB. 565	— <i>Hornungiana</i> Shkur 76
— <i>saxatilis</i> Willd. 315	— <i>Spica-Venti</i> L. 565	— <i>Lerchenfeldiana</i>
— <i>sericea</i> Heuff. 316	<i>Aphanes arvensis</i> L. 224	— <i>Schur</i> 75
— <i>tenuifolia</i> Schur 316	<i>Apium graveolens</i> L. 250	— <i>multijuga</i> Borb. 77
— <i>tinctoria</i> L. 315	<i>Apocynaceae</i> R. Br. 393	— <i>muralis</i> Bert. 76
— <i>Triumfetti</i> All. 315	<i>Aposotis</i> Neck. 351	— <i>nana</i> Baumg. 75
<i>Anthericum</i> L. 525	— <i>foetida</i> L. 351	— <i>neglecta</i> Schult. 78
— <i>Liliagó</i> L. 525	<i>Aquilegia</i> L. 57	— <i>obtusifolia</i> Schur 75
— <i>ramosum</i> L. 525	— <i>alpina</i> Baumg. 58	— <i>Oivensis</i> Wulf. 77
— <i>sulphureum</i> W. et K. 225	— <i>atrata</i> Schur 57	— <i>paniciflora</i> Grimm. 74
<i>Anthriscus</i> Hoffm. 271	— <i>Bauhini</i> Schott 58	— <i>petraea</i> Auct. 77
— <i>alpestris</i> W. et G. 271	— <i>Baumgartenii</i> Schur 58	— <i>petrogena</i> A. Kern. 77
— <i>Cærefolium</i> L. 271; 616	— <i>Einseleana</i> Schultz 59	— <i>procurrens</i> V. et K. 78
— <i>heterosantha</i> Schur 271	— <i>Fussii</i> Zimm. 58	— <i>pumila</i> Jacq. 78
— <i>intermedia</i> Schur =	— <i>glabra</i> Heuff. 57	— <i>recta</i> Baumg. 78
— <i>silvestris</i> L.	— <i>glandulosa</i> Auct. 57—8	— <i>sagittata</i> Bert. 76
— <i>nemorosa</i> MB. 271	— <i>Hænkeana</i> Koch 57	— <i>scabra</i> Baumg. 77
— <i>nitida</i> Wahlb. 271	— <i>Kitabelii</i> Auct. 58	— <i>segetalis</i> Schur 77
— <i>Scandix</i> Scop. 271	— <i>nigricans</i> Baumg. 57	— <i>serpillifolia</i> Schur 78
— <i>silvestris</i> L. 271	— <i>nivea</i> Baumg. 57	— <i>stolonifera</i> Auct. 77
— <i>torquata</i> Schur 271	— <i>ochrolenca</i> Schur 57	— <i>stricta</i> Huds. 76—7
— <i>trichosperma</i> Schult.	— <i>orthoceras</i> Borb. 58	— <i>tenella</i> Auct. 77
271	— <i>paraplesia</i> Schur 58	— <i>Thaliana</i> L. 84

<i>Arabis transsilvanica</i>	<i>Aristolochia</i> L.	479	<i>Artemisia laciniata</i>		
— Schur	— <i>Clematitis</i> L.	479	Willd.	310	
— <i>Turritia</i> L.	— <i>longa</i> Benkő	479	— <i>lednicensis</i> Schur	311	
<i>Araceae</i> Juss.	— <i>pallida</i> Willd.	479	— <i>maritima</i> Schur	311	
<i>Arachnites alpina</i> Hoffm.	— <i>rotunda</i> Baumg.	479	— <i>monogyna</i> Auct.	311	
504	<i>Armeniacae</i> Amarella		— <i>Mutellina</i> Schur	310	
— <i>fuciflora</i> Baumg.	Reichb.	200	— <i>nana</i> Salzer	310	
— <i>Monorchis</i> Hoffm.	— <i>dasycarpa</i> Schur	200	— <i>nivea</i> Redowsk.	310	
— <i>musciflora</i> Baumg.	— <i>epirotica</i> Baumg.	199	— <i>nutans</i> Auct.	311	
<i>Araliaceae</i> Juss.	— <i>vulgaris</i> Lam.	199	— <i>pendula</i> Schur	311	
273	<i>Armeria</i> Willd.	462	— <i>Pontica</i> L.	310	
<i>Arbutus</i> Auct. = <i>Ar-</i>	— <i>alpina</i> Willd.	462	— <i>pseudopontica</i>		
<i>etostaphylos</i>	— <i>pumila</i> Fuss	462	Schur	310	
<i>Archangelica</i> Hoffm.	— <i>purpurea</i> Koch	462	— <i>salina</i> Willd.	311	
263	— <i>vulgaris</i> Willd.	462	— <i>scoparia</i> W. et K.	311	
— <i>alpina</i> Wahlenb.	<i>Armoracia</i> macro-		— <i>sericea</i> Fries	311	
— <i>officinalis</i> Hoffm.	<i>carpa</i> Baumg.	95	— <i>subalpina</i> Schur	311	
<i>Aretium</i> Bardana	— <i>rusticana</i> Fl. Wett.	95	— <i>tanacetifolia</i>		
Willd.	<i>Arnica</i> L.	323	Baumg.	310	
— <i>majus</i> Schkuhr	— <i>alpina</i> Schur	323	— <i>valesiaca</i> Auct.	311	
340	— <i>Bellidiastrum</i> Vill.	300	Villars Gren. et		
<i>Aretostaphylos alpina</i>	— <i>Doronicum</i> Jacq.	323	— <i>glacialis</i> L.	310	
L.	— <i>glacialis</i> Wulf.	323	— <i>vulgaris</i> L.	311	
— <i>Uva-Ursi</i> L.	— <i>montana</i> L.	323	<i>Arum</i> L.	513	
388	— <i>petiolata</i> Schur	323	— <i>alpinum</i> Schott.	514	
<i>Arenonia</i> Neck.	— <i>scorpioides</i> Baumg.	322	— <i>gracile</i> Unver.	514	
223	<i>Arnoseris</i> Gärtn.	351	— <i>intermedium</i>		
— <i>agrimonoides</i> L.	— <i>minima</i> L.	351	Schur	514	
223	— <i>pusilla</i> Gärtn.	351	— <i>italicum</i> Nym.	514	
<i>Arenaria</i> L.	<i>Aronia</i> Pers.	203	— <i>maculatum</i> L.	513	
139	— <i>eretica</i> Pers.	203	— <i>sagittifolium</i>		
— <i>austriaca</i> Auct.	— <i>rotundifolia</i> Pers.	203	Benkő	514	
142	<i>Aronicum</i> Neck.	322	— <i>transsilvanicum</i>		
— <i>biflora</i> L.	— <i>Boreense</i> Simk.	322	Czetz	514	
140	— <i>Carpathicum</i> Grisb.	322	<i>Arundo</i> Halleriana		
— <i>caespitosa</i> Ehrh.	— <i>Clusii</i> All.	323	Gaud.	566	
141	— <i>glaciale</i> Wulf.	323	— <i>isiaca</i> Sieber	569	
— <i>ciliata</i> Auct.	— <i>latifolium</i> Schur	322	— <i>littorea</i> Schrad.	565	
140	— <i>scorpioides</i> Auct.	322	— <i>Phragmites</i> L.	569	
— <i>fasciculata</i> L.	<i>Arrhenatherum</i> PB.	572	<i>Asarum</i> L.	479	
— <i>frutescens</i> Kit.	— <i>avenaceum</i> PB.	572	— <i>Europaeum</i> L.	479	
142	— <i>elatius</i> L.	572	— <i>officinale</i> Mönch.	479	
— <i>Gerardi</i> Willd.	<i>Artemisia</i> L.	310	<i>Asclepiadeae</i> R. Br.	393	
— <i>graminifolia</i> Schrad.	— <i>Abrotanum</i> L.	310	<i>Asclepias syriaca</i> L.	393	
140	— <i>Absinthium</i> L.	310	— <i>Vincetoxicum</i>		
— <i>grandiflora</i> All.	— <i>alpina</i> Koch	311	Baumg.	393	
145	— <i>annua</i> L.	310	<i>Asparagus</i> L.	520	
— <i>laricifolia</i> Jacq.	— <i>Austriaca</i> Jacq.	310	— <i>collinus</i> Schur	521	
141	— <i>Austriaco-pontica</i>		— <i>officinalis</i> L.	520	
— <i>leptoclados</i> Auct.	Schur	310	— <i>silvaticus</i> Auct.	520	
139	— <i>Baumgartenii</i> Bess.	310	— <i>tenuifolius</i> Schur	521	
— <i>marginata</i> DC.	— <i>campestris</i> L.	311	<i>Asperugo</i> L.	401	
145	— <i>camphorata</i> Vill.	310	— <i>procumbens</i> L.	401	
— <i>marina</i> Auct.	— <i>collina</i> Schur	311	<i>Asperula</i> L.	277	
— <i>Marschlinii</i> Schur	— <i>deserticola</i> Janka	312	— <i>Allionii</i> Baumg.	278	
139	<i>Dracunculus</i> L.	310	— <i>Aparine</i> MB.	279	
— <i>multicaulis</i> L.	— <i>eriantha</i> Ten.	310	— <i>arvensis</i> L.	277	
140	— <i>fragrans</i> Schur	311	— <i>capitata</i> Kit.	278	
— <i>pendula</i> W. et K.	— <i>gallica</i> Auct.	312	— <i>cynanchica</i> L.	278	
139	— <i>glacialis</i> L.	310	— <i>galioides</i> MB.	279	
— <i>polygonoides</i> Wulf.	— <i>insipida</i> Schur	311	— <i>glauca</i> L.	279	
— <i>ramosissima</i> Willd.					
142					
— <i>recurva</i> All.					
142					
— <i>rotundifolia</i> Borb.					
140					
— <i>rubra</i> (L.)					
145					
— <i>saxatilis</i> Baumg.					
141—2					
— <i>serpyllifolia</i> L.					
139					
— <i>sphaerocarpa</i> Czetz					
139					
— <i>striata</i> L.					
141					
— <i>subulata</i> Baumg.					
143					
— <i>tenuifolia</i> Auct.					
142					
— <i>Transsilvanica</i>					
Sink.					
140					
— <i>trinervia</i> L.					
139					
— <i>verna</i> L.					
141					
— <i>viscida</i> Schur					
139					
— <i>Argemone pyre-</i>					
<i>naica</i> L.					
67					
<i>Aria intermedia</i>					
Schur					
204					

<i>Asperula hexaphylla</i>	<i>Asplenium Ruta-mura-</i>	<i>Astragalus Jacquini</i>
Schur = capitata	ria L. 610	Janka 616
Kit.	— <i>septentrionale</i> L. 611	— <i>linearifolius</i> Pers. 187
— <i>hirsuta</i> Wallr. 279	— <i>Serpentini</i> Tausch 611	— <i>Marusiensis</i>
— <i>intermedia</i> Simk. 278	— <i>Trichomanes</i> L. 610	Lerchenf. 187
— <i>longiflora</i> W et. K. 278	— <i>viride</i> Huds. 610	— <i>Monspessulanus</i> L. 188
— <i>montana</i> Kit. 278	<i>Aster</i> L. 299	— <i>Onobrychis</i> L. 187
— <i>odorata</i> L. 278	— <i>acris</i> Auct. 300	— <i>pilosus</i> L. 186
— <i>pyrenaica</i> Schur 278	— <i>alpinus</i> L. 299	— <i>præcox</i> Baumg. 188
— <i>rivalis</i> Sibth. 278	— <i>amelloides</i> Schur 299	— <i>pubiflorus</i> Janka 189
— <i>rubroides</i> Schur 286	— <i>Amellus</i> L. 299	— <i>purpureus</i> Salzer 188
— <i>strictissima</i> Schur 279	— <i>angustus</i> Schur 300	— <i>Stolzenburgensis</i>
— <i>subciliata</i> Borb. 278	— <i>Bessarabiensis</i> Schur 299	Lerchenf. 189
— <i>taurina</i> L. 278	— <i>brumalis</i> Nees 300	— <i>sulcatus</i> Schur 188; 616
— <i>tinctoria</i> L. 278	— <i>canescens</i> Simk. 300	— <i>Transsilvanicus</i>
<i>Asphodeline lutea</i>	— <i>canus</i> Auct. 300	Barth 189
Reichb. 523	— <i>chinensis</i> L. 300	— <i>vesicarius</i> L. 188
<i>Aspidium Swartz</i> 606	— <i>exaltatus</i> Barth. 300	— <i>Wulfeni</i> Grisb. 188
— <i>aculeatum</i> Baumg. 606	— <i>hirsutus</i> Schur 299	<i>Astrantia</i> L. 249
— <i>angulare</i> Kit. 606	— <i>lævigatus</i> Willd. 300	— <i>alpestris</i> Kotschy 249
— <i>Braunii</i> Spenn. 607	— <i>lævis</i> Porc. 300	— <i>carniolica</i> Baumg. 249
— <i>calcareum</i> Baumg. 605	— <i>Lerchenfeldianus</i>	— <i>Epipactis</i> L. fil. 249
— <i>cristatum</i> Baumg. 608	Schur 300	— <i>gracilis</i> Schur 249
— <i>dilatatum</i> Hoffm. 608	— <i>Novi-Belgii</i> L. 300	— <i>intermedia</i> MB. 249
— <i>Dryopteris</i> Baumg. 605	— <i>pannonicus</i> Jacq. 500	— <i>involverata</i> Auct. 249
— <i>elatum</i> Borb. 608	— <i>pseudoamellus</i> Fuss 299	— <i>major</i> L. 249
— <i>exaltatum</i> Lasch. 608	— <i>punctatus</i> W. et K. 300	— <i>minor</i> Schur 249
— <i>Filix-femina</i> Sw. 609	— <i>salicifolius</i> Scholler 300	— <i>montana</i> Stur 249
— <i>Filix-Mas</i> L. 608	— <i>salignus</i> Willd. 300	— <i>tridentata</i> Stur 249
— <i>haslutanum</i> Ten. 606	— <i>tinctorius</i> Wallr. 299	— <i>vulgaris</i> Stur 249
— <i>Heleopectis</i> Borkh. 608	— <i>Tripolium</i> L. 300	<i>Asyneuma canescens</i>
— <i>lobatum</i> Swartz 607	<i>Asterocephalus exal-</i>	Grisb. 379
— <i>Lonchitis</i> L. 606	tatus Barth. 295	<i>Athamanta cretensis</i>
— <i>montanum</i> Vogler 607	— <i>montanus</i> Schur 295	Baumg. 259; 260
— <i>Oreopteris</i> Sw. 607	— <i>pseudobanatensis</i>	— <i>daucifolia</i> Schur 259
— <i>Phegopteris</i>	Schur 296	— <i>Matthioli</i> Nym. 259
Baumg. 605	— <i>ucranicus</i> Schur 296	— <i>multicaulis</i> Schur 259
— <i>pilosus</i> Schur 607	<i>Asteroctytis radiatus</i>	— <i>mutellinoides</i>
— <i>rhaeticum</i> Baumg. 610	Schur 170	Schur 259
— <i>rigidum</i> Hoffm. 608	<i>Astragalus</i> L. 187	<i>Athyrium</i> Roth 609
— <i>spinulosum</i> Müll. 608	— <i>aduncus</i> Janka 187	— <i>alpestre</i> Hoppe 609
— <i>Swartzianum</i> Koch 606	— <i>albiflorus</i> Schur 187	— <i>Filix-Femina</i> L. 609
— <i>subalpinum</i> Borb. 608	— <i>albidus</i> W. et K. 188	— <i>fontanum</i> Baumg. 609
— <i>Thelypteris</i> L. 607	— <i>alpinus</i> L. 187	— <i>Halleri</i> Baumg. 609
<i>Asplenium</i> L. 600	— <i>arenarius</i> Auct. 187	— <i>molle</i> Fuss 608
— <i>Adiantum-nigrum</i>	— <i>argenteus</i> Salzer 188	— <i>molliusculum</i>
L. 611	— <i>asper</i> Wulf. 188	Baumg. 608
— <i>alternifolium</i> Wulf. 610	— <i>australis</i> L. 187	— <i>ovatum</i> Schur 609
— <i>Breynii</i> Retz. 610	— <i>Austriacus</i> Jacq. 188	— <i>polypodioides</i>
— <i>Brumfelsii</i> Heuff. 610	— <i>campestris</i> L. 186	Schur 610
— <i>Ceterach</i> L. 605	— <i>Cicer</i> L. 188	— <i>rupicolum</i> Schur 609
— <i>cuneatum</i> Fuss 611	— <i>daciensis</i> Heuff. 187	— <i>trifidum</i> Baumg. 609
— <i>elatum</i> Lang. 610	— <i>dasyanthus</i> Pall. 189	<i>Atragene alpina</i> L. 31
— <i>Filix-femina</i> Bernh. 609	— <i>eriocephalus</i> W.	— <i>montana</i> Schur 31
— <i>fissum</i> Wimm. 611	et K. 189	<i>Atriplicaceae</i> Juss. 465
— <i>Germanicum</i> Weis 610	— <i>excapus</i> Auct. 189	<i>Atriplex</i> L. 469
— <i>Halleri</i> Fuss 609	— <i>galegiformis</i> L. 188	— <i>acuminata</i> W. et K. 469
— <i>Matthioli</i> Gaspar 610	— <i>glycyphyllos</i> L. 188	— <i>agrestis</i> Schur 470
— <i>montanum</i> Czetz 607	— <i>Heldaviensis</i>	— <i>albicans</i> Schur 470
— <i>pseudogermanicum</i>	Lerchf. 618	— <i>angustifolia</i> Smith 470
Heuff. 610	— <i>Hypoglottis</i> Auct. 187	— <i>calothea</i> Auct. 470

<i>Atriplex erecta</i> Huds. 470	<i>Avena Orientalis</i>	<i>Batrachium hetero-</i>
— <i>hastata</i> Auct. 470	Schreb. 573	phyllum Fries 43
— <i>hortensis</i> L. 469	— <i>Parlatorii</i> Fuss 574	— <i>peltatum</i> Fries 43
— <i>laciniata</i> Auct. 470	— <i>paniculmis</i> Schrad. 573	— <i>rigidum</i> Schur 43
— <i>latifolia</i> Wahlb. 470	— <i>præusta</i> Auct. 574	— <i>tripartitum</i> Schur 43
— <i>limosa</i> Schur 470	— <i>pratensis</i> Auct. 574	<i>Behenanthë inflata</i> ... 124
— <i>littoralis</i> L. 470	— <i>pseudofatua</i> Schur 573	— <i>subalpina</i> Schur 124
— <i>marina</i> Schur 470	— <i>pseudolucida</i> Schur 573	— <i>subtriflora</i> Schur 124
— <i>microsperma</i> W.	— <i>pubescens</i> Huds. 573	<i>Bellidiastrum Micheli</i>
et K. 470	— <i>sativa</i> L. 573	Cass. 300
— <i>mucronata</i> Baumg. 470	— <i>Scheuchzeri</i> All. 574	<i>Bellis</i> L. 301
— <i>nemorensis</i> Schur 470	— <i>sempervirens</i>	— <i>perennis</i> L. 301
— <i>nitens</i> Schkuhr 469	Baumg. 574	— <i>silvestris</i> Cyr. 301
— <i>oblongifolia</i> W.	— <i>sesquiteria</i> L. 573	<i>Berberidaceæ</i> Vent. 66
et K. 469	— <i>setacea</i> Baumg. 573	<i>Berberis</i> L. 66
— <i>patula</i> L. 470	— <i>sterilis</i> L. 573	— <i>asperma</i> Schur 66
— <i>pseudonitens</i> Schur 469	— <i>striata</i> Schur 574	— <i>inermis</i> Schur 66
— <i>rosea</i> L. 470	— <i>strigosa</i> Schreb. 573	— <i>vulgaris</i> L. 66
— <i>salina</i> Koch 470	— <i>tenuis</i> Mönch. 575	<i>Berteroa</i> DC. 92
— <i>subopposita</i> Schur 470	— <i>trisperma</i> Schur 573	— <i>incana</i> L. 92
— <i>Tatarica</i> L. 470	— <i>variegata</i> Gaud. 575	<i>Bernia</i> Koch 253
— <i>transsylvanica</i>	— <i>versicolor</i> Vill. 574-5	— <i>angustifolia</i> L. 253
— <i>Schur</i> 470	— <i>vulgaris</i> Lam. 573	<i>Beta Cici</i> L. 468
— <i>triangularis</i> Auct. 470	<i>Avenella caprina</i>	— <i>hortensis</i> Mill. 468
<i>Atropa</i> L. 411	Schur 571	— <i>trigyna</i> W. et K. 468
— <i>Belladonna</i> L. 411	— <i>uliginosa</i> Schur 571	— <i>vulgaris</i> L. 468
<i>Atropis distans</i> Grisb. 585	<i>Azalea</i> L. 389	<i>Betonica</i> L. 450
— <i>intermedia</i> Schur 586	— <i>procumbens</i> L. 389	— <i>Alpecurus</i> Auct. 450
<i>Aurinia media</i> Schur 90		— <i>alpigena</i> Schur 450
<i>Avena</i> L. 572		— <i>annua</i> L. 450
— <i>adsurgens</i> Schur 574		— <i>Danica</i> Borb. 450
— <i>alpestris</i> Auct. 575		— <i>hirsuta</i> L. 450
— <i>alpina</i> Auct. 574	<i>Baldingera</i> F. Wett. 560	— <i>hirta</i> Reichb. 450
— <i>Baumgarteni</i> Stend 575	— <i>arundinacea</i> L. 560	— <i>officinalis</i> L. 450
— <i>Besseri</i> Auct. 574	— <i>picta</i> L. 560	— <i>serotina</i> Schur 450
— <i>brevi</i> Roth 573	<i>Ballota</i> L. 451	— <i>stricta</i> Reichb. 450
— <i>bromoides</i> Schur 574	— <i>fœtida</i> Auct. 451	<i>Betula</i> L. 491
— <i>bulbosa</i> Willd. 572	— <i>nigra</i> L. 451	— <i>alba</i> L. 491
— <i>capillaris</i> Host. 572	— <i>ruderalis</i> Fries. 451	— <i>aurea</i> Borkh. 491
— <i>Carpatica</i> Host. 575	<i>Balsaminaceæ</i> A. Rich. 163	— <i>Carpatica</i> W. et K. 491
— <i>compressa</i> Auct. 574	<i>Balsamita vulgaris</i>	— <i>fruticosa</i> Auct. 491
— <i>convoluta</i> Schur 574	Willd. 312	— <i>glutinosa</i> L. 491
— <i>decora</i> Janka 574	<i>Bánffy petraea</i> Baumg. 115	— <i>humilis</i> Schrank. 491
— <i>diantha</i> Heuff. =	<i>Barbarea</i> RBr. 74	— <i>intermedia</i> Schur 491
— <i>pubescens</i> Huds.	— <i>arcuata</i> Opiz 74	— <i>nana</i> Salzer 491
— <i>distichophylla</i> Vill. 575	— <i>Kayseri</i> Schur 74	— <i>odorata</i> Bechst. 491
— <i>dubia</i> Leers 575	— <i>præcox</i> Schur 74	— <i>ovata</i> Schrank. 492
— <i>fatua</i> L. 573	— <i>stricta</i> Andr. 74	— <i>ovcowiensis</i> Bess. 491
— <i>flavescens</i> L. 575	— <i>vulgaris</i> RBr. 74	— <i>pendula</i> Roth 491
— <i>fusca</i> Schur 573	<i>Barkhausia</i> Mönch =	— <i>Pseudocarpatica</i>
— <i>fusciflora</i> Schur 573	<i>Crepis</i>	Simk. 491
— <i>glabrescens</i> Schur 573	— <i>taraxacifolia</i>	— <i>pubescens</i> Ehrh. 291
— <i>hirsuta</i> Roth 573	Landoz 362	— <i>transsylvanica</i>
— <i>Hostii</i> Auct. 574	<i>Bartsia</i> L. 432	Schur 491
— <i>hybrida</i> Peterm. 573	— <i>alpina</i> L. 432	— <i>turfosa</i> Schur 491
— <i>intermedia</i> Lindgr. 573	<i>Batrachium aquatile</i>	— <i>verruco</i> a Ehrh. 491
— <i>lævigata</i> Schur 573	Schur 43, 44	<i>Bidens</i> L. 306
— <i>longifolia</i> Landoz 574	— <i>Baudotii</i> Schur 44	— <i>cernua</i> L. 307
— <i>lucida</i> Bert. 573	— <i>carinatum</i> Schur 43	— <i>minima</i> L. 307
— <i>nigra</i> Bauh. 573	— <i>circinnatum</i> Auct. 44	— <i>tripartita</i> L. 306
— <i>nuda</i> L. 573	— <i>fluitans</i> Auct. 44	<i>Bifora</i> Hoffm. 273

<i>Calamagrostis</i>	<i>Biha-</i>	<i>Callitriche</i>	<i>fontana</i>	<i>Schur</i>	<i>Campanula</i>	<i>crassipes</i>
— <i>riensis</i> Simk.	566	—	—	231	Heuff.	386
— <i>dubia</i> Czetz	566	—	—	232	— <i>dacica</i> Porc.	385
— <i>Epigeios</i> L.	566	—	—	231	— <i>dasycarpa</i> Kit.	383
— <i>Gaudiniana</i> Rehb.	565	—	—	231	— <i>dentata</i> Schur	386
— <i>glauca</i> Reichb.	566	—	—	232	— <i>desertorum</i> Janka	382
— <i>Halleriana</i> DC.	566	—	—	231	— <i>divergens</i> Willd.	381
— <i>Hübneriana</i> Reichb.	566	—	—	231	— <i>elliptica</i> Auct.	382
— <i>lanceolata</i> Roth	565	—	—	232	— <i>excisa</i> Salzer	385
— <i>laxa</i> Host.	565	—	—	231	— <i>glomerata</i> L.	382
— <i>littorea</i> DC.	565	—	—	231	— <i>graminifolia</i> W. et K.	379
— <i>montana</i> Landoz	567	—	—	231	— <i>grandiflora</i> Baumg.	383
— <i>neglecta</i> Ehrh.	566	—	—	231	— <i>Grosseckii</i> Heuff.	381
— <i>nutans</i> Sant.	566	—	—	388	— <i>heterophylla</i> Baumg.	380
— <i>Pseudophragmites</i>		—	—	388	— <i>hirta</i> Czetz	384
— <i>Hall.</i>	565	—	—	54	— <i>hispida</i> Fuss	383
— <i>pulchella</i> Sant.	566	—	—	54	— <i>Hornungiana</i> Schur	385
— <i>pyramidalis</i> Host.	567	—	—	54	— <i>Hostii</i> Auct.	384—6
— <i>ramosa</i> Host.	565	—	—	54	— <i>hybrida</i> L.	380
— <i>rariflora</i> Schur	567	—	—	54	— <i>Kladniana</i> Schur	385
— <i>silvatica</i> DC.	567	—	—	54	— <i>lanceolata</i> Lap.	384
— <i>speciosa</i> Host.	567	—	—	54	— <i>lanceifolia</i> Schur	384—6
— <i>stricta</i> PB.	566	—	—	54	— <i>latifolia</i> L.	382
— <i>tenella</i> Sadler	566	—	—	54	— <i>liliifolia</i> Baumg.	380
— <i>transsilvanica</i> Schur		—	—	54	— <i>lingulata</i> Schur =	
— <i>varia</i> Schrad.	567	—	—	400	— <i>Transsilvanica</i> .	
— <i>villosa</i> Chaix.	566	—	—	400	— <i>lingulata</i> W. et K.	381
<i>Calamintha</i> Mönch. =		—	—	400	— <i>linifolia</i> Baumg.	384—5
— <i>Melissa</i> .		<i>Camelina</i>	<i>Ciantz</i>	96	— <i>longifolia</i> Schloss.	381
— <i>grandiflora</i> Schur	445	—	—	71	— <i>macrostachya</i> Kit.	381
— <i>Nepeta</i> Auct.	446	—	—	96	— <i>Medium</i> L.	381
— <i>officinalis</i> Auct.	446	—	—	96	— <i>minutissima</i> Schur	384
— <i>rotundifolia</i> Auct.	444	—	—	96	— <i>modesta</i> Schott	384
— <i>silvatica</i> Bromf.	446	—	—	96	— <i>monantha</i> Schur	385
— <i>umbrosa</i> Schur	446	—	—	96	— <i>multiflora</i> W. et K.	381—4
<i>Calcitrapa</i> Adami Schur		—	—	96	— <i>napuligera</i> Schur	384
—	350	—	—	96	— <i>neglecta</i> Schur	383
— <i>Hippophæstum</i>		—	—	96	— <i>oligosantha</i> Schur	382
— <i>Gärtn.</i>	350	—	—	96	— <i>patula</i> L.	383
— <i>solstitialis</i> Schur	350	—	—	96	— <i>pauciflora</i> Roeh.	383
<i>Calendula</i> <i>arvensis</i> L.	331	—	—	377	— <i>persicifolia</i> L.	383
— <i>officinalis</i> L.	331	<i>Campanula</i> L.	380	—	— <i>pseudopulla</i> Schur	384
— <i>stellata</i> Cav.	331	—	—	383	— <i>pseudovaldensis</i>	
<i>Calepina</i> Adans.	102	—	—	382	—	386
— <i>Corvini</i> All.	102	—	—	380	—	385
<i>Calla</i> L.	514	—	—	385	— <i>pubescens</i> Simk.	385
— <i>palustris</i> L.	514	—	—	380	— <i>pulla</i> Baumg.	384
<i>Callianthemum</i> <i>corian-</i>		—	—	380	— <i>pusilla</i> Hänke	384
— <i>drifolium</i> Rehb.	45	—	—	384—5	— <i>Raineri</i> Salzer	383
<i>Calliopsis</i> <i>bicolor</i>		—	—	385	— <i>rapunculoides</i> L.	382
— <i>Reichb.</i>	307	—	—	382	— <i>Rapunculus</i> L.	383
<i>Callitriche</i> L.	231	—	—	384	— <i>redux</i> Schott	384
— <i>æstivalis</i> Schur	232	—	—	383	— <i>reflexa</i> Schur	384
— <i>alpina</i> Schur	231	—	—	381	— <i>reniformis</i> Schur	383
— <i>autumnalis</i> Auct.	231	—	—	385	— <i>rhomboidalis</i> Schur	
— <i>caespitosa</i> Schultz.	231	—	—	383	—	385
— <i>decnssata</i> Schur	232	—	—	381	— <i>Rochelii</i> Schur	383
— <i>dioica</i> Schur	232	—	—	382	— <i>rotundifolia</i> L.	386
— <i>fluitans</i> Schur	231	—	—	385	— <i>ruthenica</i> Schur	382
		—	—	385		

<i>Campanula Scheuchzeri</i>	<i>Cardamine parviflora</i> L.	79	<i>Carex acroandra</i> Schur	
— Vill.	— <i>petraea</i> Baumg.	77	— 546	
— <i>Sibirica</i>	— <i>pratensis</i> L.	79	— <i>alba</i> Scop.	552
— <i>spathulata</i> W. et K.	— <i>pusilla</i> Schur	79	— <i>ambigua</i> Porc.	552
— 381	— <i>resedifolia</i> Auct.	78	— <i>ampullacea</i> Good.	556
— <i>Speculum</i> L.	— <i>ricularis</i> Schur	80	— <i>androgyna</i> Porc.	557
— <i>speciosa</i> Auct.	— <i>silvatica</i> Link.	79	— <i>anomala</i> Janka	552
— <i>Steveni</i> MB.	— <i>strictissima</i> Schur	80	— <i>arenaria</i> Auct.	547
— <i>stenophylla</i> Schur	— <i>trifolia</i> L.	81	— <i>argyroglochis</i> Horn.	
— <i>Tauscheri</i> A. Kern.	— <i>trifoliata</i> Baumg.	81	— 547	
— <i>tenuiflora</i> Schur	— <i>umbrosa</i> Schur	79	— <i>aterrima</i> Hoppe	550
— <i>tenuifolia</i> Fuss	<i>Cardaria Draba</i> Desv.	99	— <i>atrata</i> L.	550
— <i>thyrsoides</i> Baumg.	<i>Carduus</i> L.	337	— <i>basilaris</i> Janka	552
— <i>tomentosa</i> Koteschy	— <i>acanthoides</i> L.	357	— <i>bicolor</i> All.	551
— <i>trachelioides</i> Schur	— <i>albiflorus</i> Schur	337	— <i>Biharia</i> Sim.	548
— <i>Trachelium</i> L.	— <i>alpestris</i> Auct.	337	— <i>binervis</i> Land.	556
— <i>Transsilvanica</i> Schur	— <i>arctioides</i> Baumg.	337	— <i>brachystachys</i> Schrank	554
— 381	— <i>brachycephalus</i> Schur	339	— <i>brevicollis</i> DC.	554
— <i>turbinata</i> Schott	— 339		— <i>brizoides</i> L.	547
— <i>uniflora</i> Auct.	— <i>candicans</i> W. et K.	339	— <i>Buekii</i> Wimm.	549
— <i>uticæfolia</i> Schmidt	— <i>candicans</i> × <i>crispus</i> Simk.	339	— <i>Buzbaumii</i> Wahlenb.	550
— <i>valdensis</i> Auct.	— <i>candicans</i> × <i>nutans</i> Borb.	340	— <i>caespitosa</i> L.	549—550
— <i>Wanneri</i> Roch.	— <i>carlinæfolius</i> Schur	338	— <i>canescens</i> L.	548
— <i>Welandi</i> Schur	— <i>cinereus</i> Janka	339	— <i>capillaris</i> L.	553
— <i>velutina</i> DC.	— <i>collinus</i> Auct.	339	— <i>capitata</i> L.	545
— <i>venusta</i> Schur	— <i>crispus</i> L.	339	— <i>chlorocarpa</i> Schur	550
— <i>verticillata</i> Pall.	— <i>deffloratus</i> Auct.	338	— <i>chordorrhiza</i> Ehrh.	545
— <i>Zoysii</i> Schur	— <i>Fussii</i> Kern.	337	— <i>ciliata</i> Willd.	551
<i>Camphorosma ovata</i>	— <i>glaucus</i> Baumg.	338	— <i>clandestina</i> Good.	552
— Schur	— <i>hamulosus</i> Ehrh.	337—8	— <i>clavæformis</i> Schur	553
<i>Cannabis</i> L.	— <i>heterophyllus</i> Willd.	336	— <i>collina</i> Willd.	551
— <i>sativa</i> L.	— <i>Kerneri</i> Simk.	337	— <i>contigua</i> Hoppe	546
<i>Caprifoliaceae</i> Juss.	— <i>litoralis</i> Borb.	340	— <i>Csomadensis</i> Simk.	556
<i>Caprifolium pallidum</i>	— <i>lycopifolius</i> Vill.	344	— <i>curvata</i> Kraf.	547
— Schur	— <i>monocephalus</i> Schur	337	— <i>curcula</i> All.	545
<i>Capsella</i> Vent.	— 337		— <i>cyperoides</i> L.	544
— <i>Bursapastoris</i> L.	— <i>nigrescens</i> Baumg.	337	— <i>Czeczi</i> Janka	551
<i>Capsicum annum</i> L.	— <i>nigricans</i> Schur	338	— <i>Dacica</i> Heuff.	549—550
<i>Caragana arborescens</i>	— <i>nutans</i> L.	340	— <i>Davalliana</i> L.	545
— Lam.	— <i>orthocephalus</i> Schur	340	— <i>depauperata</i> Good.	554
<i>Cardamine</i> L.	— 335		— <i>diandra</i> Schrank	546
— <i>alpicola</i> Andræ	— <i>Pannonicus</i> L.	335	— <i>digitata</i> L.	552
— <i>alpina</i> Auct.	— <i>Personata</i> L.	339	— <i>diluta</i> Janka	555
— <i>amara</i> L.	— <i>personato-collinus</i> Schur	339	— <i>dinamica</i> Heuff.	553
— <i>Bielzii</i> Schur	— 339		— <i>dioica</i> L.	545
— <i>brachycarpa</i> Schur	— <i>polyanthus</i> Schur	339	— <i>distans</i> L.	555
— <i>dacica</i> Heuff.	— <i>pseudocrispus</i> Schur	339	— <i>disticha</i> Huds.	546
— <i>dentata</i> Schult.	— <i>pseudohamulosus</i> Schur	338	— <i>diversifolia</i> Baumg.	552
— <i>Drymeia</i> Schur	— 338		— <i>divisa</i> Huds.	546
— <i>gelida</i> Schott	— <i>tenuiflorus</i> Landoz	339	— <i>divulsa</i> Auct.	546
— <i>granulosa</i> Schur	— <i>transalpinus</i> Czetz	338	— <i>Drymeia</i> Ehrh.	553—5
— <i>Hayneana</i> Welw.	— <i>transsilvanicus</i> Schur	334	— <i>echinata</i> Murr.	547
— <i>heterophylla</i> Baumg.	— 334		— <i>elongata</i> L.	548
— <i>hirsuta</i> L.	— <i>umbrosus</i> Simk.	339	— <i>emarginata</i> Willd.	551
— <i>impatiens</i> L.	— <i>viridis</i> Kern.	338	— <i>erecta</i> Auct.	554
— <i>Liebertiana</i> Porc.	<i>Carex</i> L.	544	— <i>ericetorum</i> Poll.	551
— <i>Matthioli</i> Morett.	— <i>acuta</i> Auct.	550	— <i>erythrostachys</i> Schur	
— <i>nasturtiformis</i> Schur	— <i>acutæformis</i> Ehrh.	557	— <i>dinamica</i> .	
— 80				
— <i>nivalis</i> Schur				
— <i>Opizii</i> Presl.				

<i>Carex evoluta</i> Hartm.	557	<i>Carex ornithopoda</i> Willd.	552	<i>Carex sulcata</i> Schur	557
— <i>ferruginea</i> Auct.	554	— <i>ornithopodioides</i> Schur	552	— <i>supina</i> Wahlenb.	551
— <i>filiformis</i> L.	557	— <i>orthostachys</i> Mey.	556	— <i>tenuis</i> Host.	554
— <i>firma</i> Host.	554	— <i>ovalis</i> Good.	547	— <i>teretiuscula</i> Good.	546
— <i>flacca</i> Schreb.	553	— <i>pacifica</i> Auct.	550	— <i>thuringiaca</i> Schur	551
— <i>flava</i> L.	555	— <i>pallescent</i> L.	553	— <i>tomentosa</i> L.	551
— <i>flavescens</i> Baumg.	555	— <i>pallida</i> Baumg.	551	— <i>trachyantha</i> Dorn.	552
— <i>foetida</i> Schur	545	— <i>paludosa</i> Good.	557	— <i>Transsilvanica</i> Schur	552
— <i>frigida</i> Schur	554	— <i>panicea</i> L.	553	— <i>tristis</i> MB.	554
— <i>fuliginosa</i> Schkuhr.	553	— <i>paniculata</i> L.	546	— <i>turfosa</i> Fries	550
— <i>fulva</i> Baumg.	555	— <i>paradoxa</i> Willd.	547	— <i>umbrosa</i> Host.	552
— <i>Fussii</i> Simk.	548	— <i>parviflora</i> Host.	551	— <i>undulata</i> Schur	553
— Gebhardi Auct.	549	— <i>patula</i> Baumg.	555	— <i>ustulata</i> Schur	550
— <i>glauca</i> Murr.	553	— <i>pauciflora</i> Lightf.	545	— <i>ventricosa</i> Curt.	554
— <i>Goodenowii</i> Gay.	550	— <i>pediformis</i> Auct.	552	— <i>verna</i> Chaix	551
— <i>gracilescens</i> Hartm.	557	— <i>pendula</i> Huds.	553	— <i>vesicaria</i> L.	556
— <i>grypus</i> Schkuhr	547	— <i>pilosa</i> Scop.	553	— <i>virens</i> Auct.	546
— <i>guestphalica</i> Schur	548	— <i>pilulifera</i> L.	551	— <i>vulgaris</i> Fries.	550
— <i>gynobasis</i> Auct.	552	— <i>polyrrhiza</i> Walr.	552	— <i>vulpina</i> L.	546
— <i>Halleriana</i> Auct.	552	— <i>polystachya</i> Czetz.	555	<i>Carlina</i> L.	341
— <i>hirta</i> L.	558	— <i>præcox</i> Schreb.	547—551	— <i>acanthifolia</i> All.	342
— <i>hirtiformis</i> Pers.	558	— <i>prolixa</i> Schur	549	— <i>acaulis</i> L.	341
— <i>hordeistichos</i> Vill.	554	— <i>Pseudocyperus</i> L.	556	— <i>aggregata</i> Auct.	341
— <i>Hornschuchiana</i> Hoppe	555	— <i>psendoflava</i> Schur	555	— <i>alpina</i> Jacq.	341
— <i>Hosteana</i> Nym.	555	— <i>pulicaris</i> L.	545	— <i>brevibracteata</i> André	342
— <i>humilis</i> Leyes.	552	— <i>Pyrenaica</i> Wahlenb.	545	— <i>caulescens</i> Lam.	342
— <i>hyperborea</i> Drej.	550	— <i>reflexa</i> Hoppe	552	— <i>caulifera</i> Baumg.	341
— <i>incurva</i> Schur	545	— <i>remota</i> L.	547	— <i>grandiflora</i> Auct.	342
— <i>intermedia</i> Good	546	— <i>repens</i> Schur	546	— <i>intermedia</i> Schur	342
— <i>irrigua</i> Smith	551	— <i>rhizogyna</i> Schur	550—2	— <i>longifolia</i> Auct.	341
— <i>juncifolia</i> Host.	546	— <i>rhynchoearpa</i> Henff.	554	— <i>nebrodensis</i>	342
— <i>Kanitzii</i> Porc.	549	— <i>rhynchophysa</i> Mey.	556	— <i>simplex</i> Auct.	341
— <i>Kochiana</i> DC.	557	— <i>rigida</i> Schur	550	— <i>subcorymbosa</i> Schur	342
— <i>lagopina</i> Auct.	547	— <i>riparia</i> Curt.	557	— <i>transsilvanica</i> Schur =	
— <i>lepidocarpa</i> Tausch.	555	— <i>ripario-paludosa</i> Schur	557	— <i>alpina</i>	
— <i>leporina</i> L.	547	— <i>rivularis</i> Schkuhr	546	— <i>vulgaris</i> L.	342
— <i>leucantha</i> Schur	553	— <i>robusta</i> Weinm.	556	<i>Carpesium</i> L.	307
— <i>leucoglochis</i> Ehrh.	545	— <i>rodnensis</i> Porc.	545	— <i>cernuum</i> L.	307
— <i>limosa</i> L.	551	— <i>rostrata</i> With.	556	<i>Carpinus</i> L.	490
— <i>longibracteata</i> Porc.	549	— <i>rufa</i> L.	550	— <i>Betulus</i> L.	490
— <i>longifolia</i> Host.	552	— <i>rupestris</i> All.	544—5	— <i>Carj. inizza</i> Host.	490
— <i>maxima</i> Scop.	553	— <i>saxatilis</i> Baumg.	550	— <i>edentula</i> Kit.	490
— <i>membranacea</i> Hoppe	551	— <i>schœnoides</i> Host.	546	— <i>intermedia</i> Wierzb.	490
— <i>Michellii</i> Host.	554	— <i>Schreberi</i> Schrank	547	— <i>duinensis</i> Schur	490
— <i>Mieliehoferi</i> Schur	554	— <i>secalina</i> Wahlenb.	554—5	— <i>subcordifolia</i> Schkuhr	490
— <i>minor</i> Henff.	550	— <i>sempervirens</i> Auct.	554	<i>Carthamus</i> L.	345
— <i>Mœnchiana</i> Wender.	550	— <i>silvatica</i> Huds.	555	— <i>lanatus</i> L.	345
— <i>mollis</i> Host.	552	— <i>simplicior</i> Anderson	546	— <i>tinctorius</i> L.	345
— <i>montana</i> L.	551	— <i>spadicea</i> Baumg.	554	<i>Carum</i> L.	251
— <i>mucronata</i> All.	549—552	— <i>spicata</i> Baumg.	546	— <i>Bulbocastanum</i> L.	252
— <i>muricata</i> Auct.	546	— <i>stellulata</i> Good.	547	— <i>Carri</i> L.	251
— <i>Naszodensis</i> Porc.	557	— <i>stenophylla</i> Wahlenb.	545	<i>Castanea</i> Tournf.	486
— <i>nemorosa</i> Lumn.	546	— <i>stricta</i> Good	549; 557	— <i>sativa</i> Mill.	486
— <i>nigra</i> All.	551	— <i>strigosa</i> Schur	555—6	— <i>vesca</i> Gärtn.	486
— <i>nitida</i> Host.	553			— <i>vulgaris</i> Lam.	486
— <i>nutans</i> Host.	557			<i>Catabrosa</i> PB.	582
— <i>obtusangula</i> Ehrh.	556			— <i>aquatica</i> L.	582
— <i>obtusata</i> Fuss	546			— <i>uniflora</i> Kern.	582
— <i>Oederi</i> Ehrh.	555				

Cathartolinum pratense	<i>Centaurea maculosa</i> ×	<i>Cephalanthera pallens</i>
Reichb. 152	Scabiosa Neir. 350	Rich. 505
— tenuifolium Reichb. 152	— macroptilon Borb. 346	— rubra L. 505
<i>Caucalis</i> L. 270	— megalolepis Borb. 346	<i>Cephalaria</i> Schrad. 292
— Anthriscus Crantz 270	— microptilon Auct. 346	— appendiculata Schrad. 291
— arvensis Huds. 270	— mollis W. et K. 348	— centauroides Auct. 292
— daucoides L. 270	— montana Auct. 348	— cretacea Schur 292
— echinophora Benkö 270	— moschata L. 345	— laevigata Auct. 292
— grandiflora L. 269	— nervosa Willd. 346—7	— radiata Griesb. 292
— helvetica Jacq. 270	— nigra Baumg. 345—6	— Transsilvanica L. 292
— latifolia L. 270	— nigrescens Willd. 345—6	— Uralensis Murr. 292
— maxima Baumg. 267	— ochrocephala Schur 349	Ceramanthe vernalis Fuss
— muricata Bisch. 270	— Orientalis L. 350	— Scerofularia vernalis
— nodosa Auct. 270—1	— paniculata Auct. 350	<i>Cerastium</i> L. 132
Caulinia fragilis Willd. 513	— phrygia L. 346—7	— acutifolium Schur 134
<i>Celastraceae</i> R. Br. 167	— pinnatifida Schur 348	— acherontia Téglaś 133
<i>Celtis australis</i> L. 485	— plumosa Lam. 347	— alpicolum Fenzl 135
<i>Centaurea</i> L. 345	— pratensis Auct. 346	— alpigenum Schur 134
— amara L. 345	— pseudophrygia Porc. 346	— alpinum L. 133—4
— ambigua Schur 347	— pseudouniflora Schur 347	— angustifolium Baumg. 136
— atropurpurea W. et K. 349	— rhenana Auct. 350	— anomalum W. et K. 136
— Austriaca Willd. 346	— rhetica Schur 346	— aquaticum L. 131
— Austriaco-nigrescens Porc. 346	— Rodnensis Simk. 620	— arvense L. 134—5
— axillaris Willd. 348	— rupestris Auct. 348	— brachypetalum Dsp. 132
— Badensis Baumg. 349	— Ruthenica Lam. 345	— caespitosum Schur 135
— Besseriana Janka 350	— ruthenica Auct. 343	— calcicolum Schur 134
— Biebersteinii DC. 350	— salicifolia MB. 346	— ciliatum W. et K. 135
— Calcitrapa L. 350	— Salonitana Vis. 350	— Coronense Schur 135
— calocephala Willd. 349	— Scabiosa Auct. 349	— fontanum Baumg. 133
— carniolica Auct. 348	— Schwarzenbergiana Schur 345	— glabratum Wahlb. 134
— Carpatia Porc. = Rodnensis Simk. 348; 620	— seusana Auct. 348	— glabrum Willd. 134
— Centaurium Host 343	— solstitialis L. 350	— glanduliferum Schur 133
— chrysocola Eresei 348	— spinulosa Roch. 349	— glandulosum Koch. 132
— cirrhata Reichb. 346—7	— spuria A. Kern. 346	— glomeratum Thuill. 132
— commutata Porc. 346	— stereophylla Bess. 349	— gramineum Benkö 137
— conglomerata Auct. 346	— stricta W. et K. 348	— holosteiforme Schur 132
— coriacea Auct. 349	— sublacera Schur 346	— hybridum Schur 132
— Csatói Borb. 349	— tenuiflora DC. 350	— incanum Schur 618
— cuculligera Schur 345	— transalpina Schur 346	— lanatum Lam. 134
— Cyanus L. 348	— trinervia Steph. 348	— laniferum Schur 134
— decipiens Auct. 345	— triniaefolia Heuff. 350	— laricifolium Auct. 135
— dubia Porc. 346	— uniflora Auct. 347	— latifolium L. 133
— epapposa Simk. 350	— umbrosa Simk. 350	— Lerchenfeldianum Schur 135
— Ferdinandi Schur 347	— vochinensis Schur 346	— longirostre Wichura 133
— Fischeri Schur 348	— vulgaris Koch. 345	— lucorum Schur 133
— flosculosa Balb. 346—7	Centaurium minus Benkö 399	— macranthum Schur 133
— Herbichii Janka 350	Centranthus angustifolius DC. 291	— macrocarpum Schur 133
— Heuffeliana Reichb. fil. 349	— ruber DC. 291	— manticum Baumg. 136
— Jacea Auct. 345	Centunculus L. 457	— microphyllum Schur 134
— Iberica Trevir 351	— minimus L. 457	— murale Schur 133
— indurata Janka 345	Cephalanthera Rich. 504	— ovatum Auct. 136—5
— Kotschyana Heuff. 349	— alba Crantz 504	
— lacera Koch. 345	— angustifolia Crantz 505	
— maculosa Auct. 350	— ensifolia Rich. 505	

<i>Cerastium pallens</i> Koch	133	<i>Cerinth</i> maculata L.	405	<i>Chenopodium Bonus-</i>	
— <i>pallidum</i> Schur	132	— <i>minor</i> L.	405	<i>Henricus</i> L.	469
— <i>pedunculatum</i> Schur	133	— <i>quinquemaculata</i>		— <i>botryoides</i> Smith	469
		Wahlb.	405	— <i>Botrys</i> L.	469
— <i>petrosnm</i> Schur	134—5	<i>Cervaria alsatica</i> Gaud.		— <i>crassifolium</i> D. et Sch.	469
— <i>pumilum</i> Auct.	133	— <i>nigra</i> Baumg.	264	— <i>ficifolium</i> Schur	468
— <i>repens</i> Auct.	135	— <i>Rivini</i> Gärt.	264	— <i>glaucum</i> L.	469
— <i>saxigenum</i> Schur	133	<i>Ceterach</i> Willd.	604	— <i>glomerulosum</i> Reichb.	468
— <i>scmidecandrum</i> L.	132	— <i>officinarium</i> Willd.	604		468
— <i>silvaticum</i> W. et K.	133	<i>Chaerophyllum</i> L.	272	— <i>hybridum</i> L.	468
— <i>Soleirolii</i> Ser.	134	— <i>aromaticum</i> L.	273	— <i>intermedium</i> MetK.	468
— <i>squalidum</i> Ramond	134	— <i>aureum</i> Auct.	272	— <i>maritimum</i> Auct.	446
— <i>strictum</i> Auct.	135	— <i>bulbosum</i> L.	272	— <i>melanospermum</i> Walr.	468
— <i>subalpinum</i> Schur	133	— <i>Cicutaria</i> Vill.	272		468
— <i>suffruticosum</i> Auct.	135	— <i>elegans</i> Auct.	272	— <i>murale</i> L.	468
— <i>Tauricum</i> Sprengel	132	— <i>hirsutum</i> Auct.	272	— <i>oleraceum</i> Schur	468
— <i>tetragonum</i> Baumg.	137	— <i>maculatum</i> Willd.	272	— <i>olidum</i> Curt.	468
— <i>tomentosum</i> Nyman	135	— <i>nemosum</i> MB.	271	— <i>opulifolium</i> Schrad.	468
		— <i>nitidum</i> Wahlb.	271	— <i>polyspermi-Botrys</i>	
— <i>transsilvanicum</i> Schur	134	— <i>sativum</i> Auct.	271	Schur	468
		— <i>silvestre</i> L.	271	— <i>polyspermum</i> L.	468
— <i>trichotomum</i> Schur	133	— <i>temulum</i> L.	272	— <i>rhombifolium</i>	
— <i>trigynum</i> Vill.	136	— <i>Villarsi</i> Auct.	272	Mühlb.	468
— <i>triviale</i> Link.	133	<i>Chaiturus</i> Ehrh.	452	— <i>rubrum</i> Auct.	469
— <i>viscidum</i> Schur	133	— <i>leonuroides</i> Ehrh.	452	— <i>scoparium</i> L.	467
— <i>viscosum</i> L.	132	— <i>Marrubiastrum</i> L.	452	— <i>uricum</i> L.	468
— <i>villosum</i> Baumg.	134	<i>Chamaebuxus</i> polyga-		— <i>viride</i> L.	468
— <i>vulgatum</i> L.	133	<i>loides</i> Schur	618	— <i>Wolffii</i> Simk.	469
<i>Cerasus</i> Juss.	200	— <i>vulgaris</i> Schur	115	— <i>vulcaria</i> L.	468
— <i>avium</i> L.	200	<i>Chamaemelum foetidum</i>		<i>Cherleria sedoides</i> L.	141
— <i>austera</i> L.	200	Baumg.	314	<i>Chilochloa</i> PB. =	
— <i>Caproniana</i> L.	200	<i>Chamaemespilus humi-</i>		<i>Phileum</i> .	
— <i>Chamaecerasus</i> Jacq.	200	<i>lis</i> Fuss = <i>Sorbus</i>		— <i>collina</i> Schur	563
		<i>Chamaemespilus</i> L.	204	— <i>cuspidata</i> Schur	562
— <i>dnlcis</i> Fl. Wett.	200	<i>Chamaenerion angusti-</i>		<i>Chimaphila umbellata</i>	
— <i>Duracina</i> L.	200	<i>folium</i> Scop.	225	Nutt.	391
— <i>humilis</i> Host.	200	— <i>palustre</i> Scop.	225	<i>Chironia Gerardi</i> Schmidt	399
— <i>Juliana</i> L.	200	<i>Chamaeorchis</i> Rich.	504	— <i>inaperta</i> Willd.	399
— <i>Mahaleb</i> L.	200	— <i>alpina</i> Rich.	504	<i>Chlora perfoliata</i> L.	394
— <i>Marasca</i> Host.	200	<i>Chamaepitys arvensis</i>		— <i>serotina</i> Koch	394
— <i>Padus</i> L.	201	Link.	454	<i>Chondrilla</i> L.	359
— <i>pumila</i> Baumg.	200	<i>Chamagrostis minima</i>		— <i>acanthophylla</i> Borkh.	359
— <i>sempreflorens</i> Borkh.	200	Borkh.	563	— <i>juncea</i> L.	359
<i>Ceratocephalus</i> Mönch.	43	<i>Cheilanthes odora</i> Baumg.	606	— <i>latifolia</i> Koch	359
— <i>falcatus</i> Auct.	43	<i>Cheiranthus annuus</i> L.	71	— <i> muralis</i> Baumg.	360
— <i>orthocephalus</i> DC.	43	— <i>alpinus</i> Borb.	85	— <i>prenanthoides</i> Scop.	359
<i>Ceratophyllaceae</i> Gay.	232	— <i>Cheiri</i> L.	71		
<i>Ceratophyllum</i> L.	232	— <i>chius</i> L.	71	<i>Chrysanthemum Achil-</i>	
— <i>apiculatum</i> Schur	232	— <i>erysimoides</i> Jacq.	86	<i>leae</i> Czetz	312
— <i>demersum</i> L.	233	— <i>incanus</i> L.	71	— <i>adustum</i> Porc.	313
— <i>granulosum</i> Schur	233	— <i>juncens</i> W. et K.	84	— <i>alpinum</i> L.	313
— <i>platyacanthum</i> Schur	233	— <i>maritimus</i> L.	71	— <i>atratum</i> Baumg.	313
		<i>Chelidonium</i> L.	68	— <i>carpatium</i> Roch.	313
— <i>polyacanthum</i> Schur	233	— <i>majus</i> L.	68	— <i>coronarium</i> L.	312
— <i>submersum</i> L.	232	<i>Chenopodium</i> L.	468	— <i>corymbosum</i> L.	312
<i>Cerinth</i> L.	405	— <i>acutifolium</i> Kit.	468	— <i>Halleri</i> Schur	312
— <i>alpina</i> Kit.	405	— <i>album</i> L.	468	— <i>heterophyllum</i> Baumg.	313
— <i>aspera</i> Baumg.	405	— <i>ambrosioides</i> L.	468		
— <i>glabra</i> Gaud.	405	— <i>arenarium</i> Fl. Wett.	467		

- Chrysanthemum* indi-
 cum L. 312
 — *Leucanthemum* L. 313
 — *macrophyllum* W.
 et K. 312
 — *montanum* Baumg. 313
 — *rotundifolium* W.
 et K. 313
 — *saxicola* Czetz. 313
 — *segetum* L. 312
 — *serotinum* L. 313
 — *subcorymbosum* Schur
 312
 — *tenuifolium* Kit. 313
Chrysocoma *Linosyris* L.
 299
 — *villosa* L. 299
Chrysopogon Trin. 558
 — *Gryllus* L. 558
Chrysosplenium L. 248
 — *alpinum* Schur 248
 — *alternifolium* L. 248
 — *glaciale* Fuss 248
 — *glaucom* Salzer 248
 — *Kamtschaticum* Janka
 248
 — *nivale* Schur 248
 — *oppositifolium* Baumg.
 248
Cicendia *filiformis* =
Examum 399
Cicer *arietinum* L. 195
Cicerbita *muralis* Wallr.
 360
Cichorium L. 352
 — *divaricatum* Janka 352
 — *Endivia* L. 352
 — *Intybus* L. 352
Cicuta L. 250
 — *angustifolia* Kit. 250
 — *virosa* L. 250
Cimicifuga L. 65
 — *foetida* L. 65
Cineraria = *Senecio*.
 — *alpestris* Auct. 324
 — *alpina* Willd. 328
 — *aurantiaca* Baumg. 326
 — *campestris* Retz. 326
 — *capitata* Wahlb. 326
 — *Clusiana* Auct. 324
 — *cordifolia* Baumg. 328
 — *crispa* Jacq. 323—4
 — *glauca* L. 331
 — *integrifolia* Baumg. 324
 — *lanata* Koch 326
 — *longifolia* Baumg. 325
 — *palustris* L. 326
 — *pratensis* Auct. 325
 — *rivularis* W. et K. 324
 — *Sibirica* L. 331
 — *spathulæfolia* Fuss 326
Cineraria *sulphurea* Czetz.
 324
Circæa L. 230
 — *alpina* L. 230
 — *intermedia* Ehrh. 230
 — *lutetiana* L. 230
Cirsium Tournf. 333
 — *acaule* L. 336
 — *argenteum* Vest. 337
 — *arvense* L. 337
 — *arvensis-palustre* Porc.
 335
 — Boujarti Auct. 334
 — *brachycephalum* Juratz.
 334—5
 — *bulbosum* Auct. 335
 — *Candolleianum* Nägeli
 337
 — *cano* × *furiens* Simk.
 335
 — *cano* × *oleraceum*
 Reichb. 336
 — *canno-pannonicum*
 Schur 335
 — *canum* L. 335
 — *ciliatum* Auct. 334
 — *decussatum* Janka 334
 — *desertorum* Janka 334
 — *eriphorum* L. 333—4
 — *Erisithales* Jacq. 336
 — *Erisithali* × *olera-*
ceum 337
 — *erucagineum* DC. 337
 — *fimbriatum* Schur 334
 — *furiens* Grisb. 334
 — *heterophyllum* L.
 335—6
 — *hybridum* Koch 337
 — *incanum* Fisch. 337
 — *lanceolatum* Scop. 333
 — *leucophanum* Schur
 333
 — *montanum* = *Cnicus*
montanus.
 — *nemorale* Reichb. 333
 — *oleraceum* L. 336
 — *palustre* L. 334
 — *palustri-rivulare*
 Schiede 336
 — *pannonico* × *canum*
 Schur 335
 — *Pannonicum* L. 335
 — *pauciflorum* W. et K. 336
 — *præmorsum* Michl. 337
 — *pseudocanum* Schur 335
 — *pseudooleraceum*
 Schur 336
 — *pseudopalustre* Schur
 335
 — *pseudopannonicum*
 Schur 335
Cirsium *pungens* Schur
 335
 — *rivulare* Jacq. 335
 — *setosum* MB. 337
 — *subalpinum* Gaud. 336
 — *Tataricum* L. 336
 — *transsilvanicum* Schur
 334
Cistaceæ Juss. 105
Cistus *alpestris* Jacq. 105
 — *canus* L. 106
 — *Fumana* L. 105
 — *Helianthemum* L. 106
 — *serpyllifolius* Kramer
 107
 — *tomentosus* Smith. 106
Citrullus *vulgaris* Schrad.
 234
Cladium Browne 540
 — *Mariscus* L. 540
Clematis L. 31
 — *alpina* (L.) 31
 — *banatica* Wierzb. 32
 — *dentata* Bauh. 32
 — *Flammula* L. 31—2
 — *integra* Bauh. 32
 — *integrifolia* L. 31
 — *odontophylla* Gaud. 32
 — *recta* L. 32
 — *saxatilis* Wierzb. 32
 — *Vitalba* L. 32
Clinopodium L. 446
 — *vulgare* L. 446
Cnicus = *Cirsium*
 — *acaulis* Hoffm. 336
 — *arvensis* Hoffm. 337
 — *benedictus* L. 345
 — *cauus* Roth. 335
 — *dubius* Schur 336
 — *eriphorus* Baumg. 333
 — *Erisithales* L. 336
 — *ferox* Baumg. 334
 — *helenioides* Baumg. 336
 — *lanceolatus* Roth. 333
 — *montanus* Baumg. 335
 — *ochroleucus* Czetz. 336
 — *oleraceus* L. 336
 — *oleraceo-rivularis*
 Schiede 337
 — *pauciflorus* W. et K. 336
 — *palustris* Willd. 334
 — *palustri-oleraceus*
 Schiede 337
 — *rivularis* Willd. 335
 — *salisburgensis* Willd.
 335
 — *serratuloides* Baumg.
 335
 — *Tataricus* L. 336
 — *tuberosus* Baumg. 339
Cnidium Cusson 255

<i>Cnidium apioides</i> Spreng.	260	<i>Convolvulus</i> L.	400	<i>Corydalis solida</i> L.	69
— <i>Monnieri</i> Schur	260	— <i>arvensis</i> L.	400	<i>Corylus</i> L.	490
— <i>Orientalis</i> Boiss.	260	— <i>Contabrica</i> L.	400	— <i>Avellana</i> L.	490
— <i>silaifolium</i> Jacq.	259	— <i>sepium</i> L.	400	— <i>Columna</i> L.	490
— <i>venosum</i> Hoffm.	260	— <i>silvaticus</i> W. et K.	400	— <i>tubulosa</i> Willd.	490
<i>Coccyganthe Flos-Cuculi</i>		— <i>villosus</i> Fuss	400	<i>Corynephorus canescens</i>	
Reichb.	130	<i>Conyza alata</i> Baumg.	306	PB.	572
— <i>pratensis</i> Schur	130	— <i>ambigua</i> DC.	361	<i>Cotinus</i> Scop.	167
<i>Cochlearia</i> L.	95	— <i>asteroides</i> Benkö	305	— <i>arenaria</i> Wierzb.	167
— <i>Armoracia</i> L.	95	— <i>squarrosa</i> L.	305	— <i>coccyygyra</i> Scop.	167
— <i>macrocarpa</i> W. et K.	95	— <i>vulgaris</i> Lam.	305	<i>Cotoneaster</i> Medic.	202
— <i>officinalis</i> L.	95	<i>Corallorrhiza</i> Hall.	507	— <i>integerrima</i> Medic.	202
<i>Codonoprasum fuscum</i>		— <i>innata</i> R. Br.	507	— <i>melanocarpa</i> Ledeb.	202
Fuss	533	<i>Coreopsis Bidens</i> L.	307	— <i>nigra</i> Wahlberg	202
— <i>oleraceum</i> Reichb.	532	<i>Coriandrum sativum</i> L.	273	— <i>Orientalis</i> Kerner	202
<i>Coeologlossum</i> Hartm.	503	— <i>testiculatum</i> Baumg.	273	— <i>tomentosa</i> Auct.	202
— <i>alpinum</i> Schur	503	<i>Corispermum</i> L.	467	— <i>vulgaia</i> Lindl.	202
— <i>purpureum</i> Schur	503	— <i>canescens</i> Auct.	467	<i>Crambe</i> L.	103
— <i>viride</i> L.	503	— <i>hyssopifolium</i> Janka	467	— <i>aspera</i> MB.	103
<i>Colchicum</i> L.	533	— <i>Marschallii</i> Stev.	467	— <i>Biebersteinii</i> Janka	103
— <i>alpinum</i> Fuss	533	— <i>nitidum</i> Kit.	467	— <i>orientalis</i> Benkö	103
— <i>autumale</i> L.	533	<i>Cornaceae</i> DC.	274	— <i>Tataria</i> Sebeök	103
— <i>arenarium</i> Schur	534	<i>Cornus</i> L.	274	<i>Crassulaceae</i> DC.	234
— <i>latifolium</i> Schur	533	— <i>alba</i> L.	274	<i>Crassula caespitosa</i> Janka	236
— <i>montanum</i> Pore.	534	— <i>herbacea</i> Lerchenf.	274	— <i>rubens</i> Sturm.	236
— <i>multiflorum</i> Schur	533	— <i>mas</i> L.	274	<i>Crataegus</i> L.	201
— <i>pannonicum</i> Grisb.	533	— <i>sanguinea</i> L.	274	— <i>Azarolus</i> Schur	201
— <i>transsilvanicum</i> Schur	533	<i>Coronilla</i> L.	189	— <i>hirsuta</i> Schur	201
— <i>vernale</i> Hoffm.	534	— <i>coronata</i> L.	190	— <i>intermedia</i> Fuss	201
<i>Colobachne Gerardi</i> Schur	561	— <i>cretica</i> Schur	190	— <i>kyrtostyla</i> Fingerh.	201
<i>Colutea</i> L.	186	— <i>Emerus</i> L.	189	— <i>monogyna</i> Jacq.	201
— <i>arborescens</i> L.	186	— <i>minima</i> Jacq.	189	— <i>nigra</i> W. et K.	201
— <i>erecta</i> Ait.	186	— <i>montana</i> Jacq.	190	— <i>Oxyacantha</i> Auct.	201
<i>Comaropsis Sibirica</i> Auct.	217	— <i>vaginalis</i> Lam.	189	— <i>rosaeformis</i> Janka	201
<i>Comarum</i> L.	218	— <i>varia</i> L.	190	— <i>rotundifolia</i> Lam.	203
— <i>palustre</i> L.	218	<i>Coronopus</i> Haller	100	— <i>tanacetifolia</i> Poir.	201
<i>Compositae</i> Adans.	297	— <i>depressus</i> Mönch.	100	— <i>terminalis</i> L.	203
<i>Coniferae</i> Juss.	596	— <i>squammatu</i> Forsk.	100	<i>Crepis</i> Gärtn.	362
<i>Conioselinum</i> Fisch.	261	<i>Corrigiola littoralis</i> L.	145	— <i>agrestis</i> W. et K.	365
— <i>Fischeri</i> W. et G.	261	<i>Cortusa</i> L.	460	— <i>alpestris</i> Auct.	370
<i>Conium</i> L.	273	— <i>Matthioli</i> L.	460	— <i>alpina</i> L.	362
— <i>croaticum</i> Schur	273	— <i>pubens</i> Schott.	461	— <i>banatica</i> Roch.	364
— <i>maculatum</i> L.	273	<i>Corvisartia Helenium</i>	303	— <i>biennis</i> L.	364
<i>Conringia</i> Link.	87	Merat	303	— <i>blattarioides</i> Auct.	364
— <i>Orientalis</i> L.	87	<i>Corydalis</i> DC.	68	— <i>campestris</i> Schur	364
— <i>Thaliana</i> Reichb.	84	— <i>albiflora</i> Kit.	68	— <i>chondrilloides</i> L.	363
<i>Consolida divaricata</i> Schur	59	— <i>capnoides</i> L.	69	— <i>conyzaeifolia</i> Gouan	364
— <i>paniculata</i> Schur	59	— <i>cava</i> L.	68	— <i>Dioscoridis</i> Baumg.	364
<i>Concallaria</i> L.	522	— <i>claviculata</i> Téglaś	70	— <i>foetida</i> Auct.	362
— <i>latifolia</i> Jacq.	522	— <i>decipiens</i> Schott.	69	— <i>Fussii</i> Kovács	374
— <i>majalis</i> L.	522	— <i>densiflora</i> Presl	69	— <i>glabrata</i> Pore.	362
— <i>multiflora</i> L.	522	— <i>depauperata</i> Schur	69	— <i>grandiflora</i> Tausch.	364
— <i>Polygonatum</i> L.	522	— <i>digitata</i> Pers.	69	— <i>hispida</i> W. et K.	362
— <i>verticillata</i> L.	521	— <i>fabacea</i> Pers.	69	— <i>Jacquini</i> Tausch.	363—4
<i>Convolvulaceae</i> Vent.	460	— <i>intermedia</i> L.	69	— <i>Lachenalii</i> Gochn.	364
		— <i>Marschalliana</i> Janka	68	— <i>lodomirensis</i> Bess.	364
		— <i>ochroleuca</i> Auct.	69—70	— <i>Niclaensis</i> Balb.	364
		— <i>pumila</i> Host.	69		

- Crepis paludosa* L. ... 363
 — *Pannonica* Jacq. ... 364
 — *praemorsa* L. ... 362
 — *pulchra* L. ... 362
 — *rigida* W. et K. ... 364
 — *rhoeadifolia* MB. ... 362
 — *setosa* Hall. ... 362
 — *Sibirica* L. ... 364
 — *tectorum* L. ... 364
 — *Terglouensis* Haecq. ... 363
 — *transsilvanica* Schur ... 364
 — *virens* L. ... 365
 — *viscidula* Fröhl. ... 363
Critamus Bess. ... 251
Crociris iridiflora Schur ... 515
Crocus L. ... 515
 — *aureus* Janka ... 516
 — *Banaticus* Gay; Heuff. ... 515—6
 — *exiguus* Schur ... 516
 — *Heuffelianus* Herb. ... 516
 — *iridiflorus* Heuff. ... 515
 — *nivalis* Klatt. ... 516
 — *speciosus* Baumg. ... 515
 — *uniflorus* Schur =
 Heuffelianus. ... 516
 — *velutichensis* Kotschy ... 516
 — *vernus* Baumg. ... 516
Cruciferae Juss. ... 71
Crupina Cass. ... 351
 — *vulgaris* Cass. ... 351
Crypsis Ait. ... 561
 — *aculeata* L. ... 561
 — *alopecuroides* Pill. ... 562
 — *schoenoides* L. ... 562
Cucubalus Tournef. ... 122
 — *acaulis* L. ... 123
 — *alpinus* Lam. ... 124
 — *Antilopum* Vest. ... 124
 — *baccifer* L. ... 122
 — *Behen* L. ... 124
 — *multiflorus* Ehrh. ... 126
 — *Otites* L. ... 126
 — *parviflorus* Ehrh. ... 126
 — *Pumilio* L. ... 123
 — *quadrifidus* L. ... 123
 — *venosus* Gilib. ... 124
 — *viscosus* L. ... 126
Cucumis Melo L. ... 234
 — *sativus* L. ... 234
Cucurbitaceae Juss. ... 234
Cucurbita aurantia Willd. ... 234
 — *Citrullus* L. ... 234
 — *maxima* Duch. ... 234
 — *Melopepo* L. ... 234
 — *Pepo* L. ... 234
 — *subverrucosa* Willd. ... 234
 — *verrucosa* L. ... 234
Cucurbita verrucosa ×
Pepo Porc. ... 234
Cupressus sempervirens L. ... 598
Cupuliferae Rich. ... 486
Cuscuta L. ... 400
 — *Epilinum* Weihe ... 400—1
 — *Epithymum* L. ... 400
 — *Europaea* K. ... 400
 — *lupuliformis* Krock. ... 401
 — *monogyna* Fuss ... 401
 — *planiflora* Schur ... 400
 — *Schkuhriana* Pfeiff. ... 400
 — *Trifolii* Bab. ... 400
Cuspidocarpus rupestris
 Fuss ... 446
Cyanoseris perennis
 Schur ... 361
Cyanus atropurpureus
 Baumg. ... 349
 — *austriacus* Baumg. ... 347
 — *badensis* Baumg. ... 349
 — *coriaceus* Baumg. ... 349
 — *Chrysocola* Erseii ... 348
 — *Jaceus* Baumg. ... 345
 — *molliis* Baumg. ... 348
 — *montanus* Baumg. ... 348
 — *orientalis* Baumg. ... 350
 — *paniculatus* Baumg. ... 350
 — *phygius* Baumg. ... 346
 — *rosens* Baumg. ... 348
 — *scabiosus* Baumg. ... 349
 — *segetum* Fl. Wett. ... 348
 — *solstitialis* Baumg. ... 350
 — *variegatus* Baumg. ... 348
Cyathea alpina Baumg. ... 609
 — *fragilis* Smith ... 609
 — *montana* Roth ... 609
 — *regia* Baumg. ... 609
Cyclamen L. ... 461
 — *coum* Schur ... 461
 — *Europaeum* L. ... 461
Cydonia vulgaris Pers. ... 202
Cymbalaria commutata
 Schur ... 418
 — *dentata* Schur ... 418
 — *Elatine* Baumg. ... 418
 — *Linaria* Auct. ... 420
 — *muralis* Fl. Wett. ... 418
 — *pseudo-elatine* Schur ... 418
 — *spuria* Baumg. ... 418
Cymbidium Corallorhiza
 Sw. ... 507
Cynanchum Vincetoxicum
 Auct. ... 593
Cynara Scolymus L. ... 337
Cynodon Rich. ... 563
 — *Dactylon* L. ... 563
Cynoglossum L. ... 402
Cynoglossum Germanicum
 Jacq. ... 402
 — *montanum* Lam. ... 402
 — *officinale* L. ... 402
 — *silvaticum* Hänke ... 402
Cynosurus L. ... 583
 — *cristatus* L. ... 583
Cyperaceae DC. ... 539
Cyperus L. ... 539
 — *australis* Schrad. ... 540
 — *esculentus* L. ... 540
 — *flavescens* L. ... 540
 — *fuscus* L. ... 549
 — *glomeratus* L. ... 539
 — *longus* Cserni ... 542
 — *Monti* Schur ... 540
 — *Pannonicus* Jacq. ... 540
 — *virescens* Hoffm. ... 539
Cypripedium L. ... 508
 — *Calceolus* L. ... 508
Cystopteris Bernh. ... 609
 — *alpina* Link. ... 609
 — *angustata* Auct. ... 609
 — *anthriscifolia* Auct. ... 609
 — *cynapifolia* Simk. ... 609
 — *fragilis* L. ... 609
 — *fumariformis* (Koch)
 = *regia*
 — *leucosoria* Schur ... 609
 — *lobulato-dentata* Koch ... 609
 — *montana* Lam. ... 609
 — *regia* L. ... 609
 — *Sudetica* A. Br. ... 609
Cytisus L. ... 171
 — *aggregatus* Schur ... 172
 — *albus* Haecq. ... 171
 — *alpestris* Schur ... 173
 — *alpinus* Mill. ... 171
 — *ambiguus* Schur ... 172
 — *angustifolius* Mönch. ... 171
 — *atratus* Schur ... 171
 — *australis* Kern. ... 171
 — *Austriacus* Auct. ... 171
 — *banaticus* Griseb. ... 171
 — *biflorus* W. et K. ... 174
 — *capitatus* Auct. ... 172
 — *ciliatus* Auct. ... 173—4
 — *elongatus* Auct. ... 172—4
 — *falcatus* W. et K. ... 174
 — *Haynaldi* Simk. ... 173
 — *Heuffelii* Wierzb. ... 171—2
 — *hirsutus* Auct. ... 172
 — *Laburnum* L.; Baumg. ... 171
 — *leiocarpus* Kern. ... 173—4
 — *leucanthus* W. et K. ... 171
 — *leucotrichus* Schur ... 172
 — *microphyllus* Janka ... 171

- Cytisus nigricans* L. 171
 — *obscurus* Schur 172
 — *obvallatus* Schur 171
 — *pallidus* Schrad. 171
 — *parvifolius* Schur 171
 — *perhirsutus* Simk. 174
 — *polytrichus* MB. 173
 — *prostratus* Schur 172
 — *Ratisbonensis* Schæff. 174
 — *Rochelii* Wierzb. 172
 — *sagittalis* Koch. 170
 — *sericeus* Roch. 171
 — *subleiocarpus* Simk. 174
 — *supinus* L. Auct. 172—3
Czekelia transsilvanica
 Schur 528
- D.**
- Dactylis* L. 582
 — *abbreviata* Schur 582
 — *glomerata* L. 582
 — *hispanica* Schur 582
Dahlia variabilis Desf. 303
Dalibarda ternata Ste-
 phan 217
Danthonia DC. 576
 — *calycina* Vill. 576
 — *decumbens* L. 576
 — *provincialis* DC. 576
Daphne L. 476
 — *alpina* Baumg. 476
 — *Blagayana* Frey. 476
 — *Cneorum* L. 476
 — *Laureola* L. 476
 — *Lerchenfeldiana*
 Schur 476
 — *Mezereum* L. 476
Datura L. 412
 — *Stramonium* L. 412
Daucus L. 269
 — *Carota* L. 269
Deilosma matronale
 Fuss 82
Delphinium L. 59
 — *alpinum* W. et K. 60
 — *Consolida* L. 59
 — f.) *macrocentra*
 Borb. 59
 — *elatum* L. 60
 — *fissum* W. et K. 59—62
 — *intermedium* Auct. 60
 — *montanum* DC. 60
 — *paniculatum* Auct. 59
 — *palmatifidum* DC. 60
 — *pilosum* Schur 59
 — *pubescens* Heuff. 59
 — *speciosissimum* Janka
 60
- Delphinium velutinum*
 Schur 59
Dentaria L. 81
 — *bulbifera* L. 81
 — *enneaphylos* Auct. 81
 — *glandulosa* W. et K. 81
 — *pinnata* Salzer 81
Deschampsia PB. 571
 — *alpigena* Schur 571
 — *alpina* Auct. 565
 — *Andraei* Auers. 571
 — *caespitosa* L. 571
 — *flexuosa* L. 571
 — *setifolia* Schur =
caespitosa L.
 — *Wibeliana* Schur 571
Deyeuxia montana Schur
 567
 — *neglecta* Knuth 566
 — *varia* Knuth 567
Dianthus L. 116
 — *acicularis* Schur 617
 — *alpestris* Baumg. 120
 — *alpinus* Auct. 120
 — *Armeria* L. 116
 — *Armeriastrum* Wolfn.
 116
 — *asper* Auct. 120
 — *atrorubens* Auct. 117—8
 — *Balbisii* Auct. 119
 — *banaticus* Auct. 119
 — *barbatus* Auct. 116—7
 — *bitematus* Schur 117—9
 — *brachyanthus* 120
 — *caesius* Auct. 118
 — *callizonus* Schott. 120
 — *campestris* Heuff. 118
 — *capitatus* Auct.
 116—119
 — *Carthusianorum* L. 117
 — *Caryophyllus* L. 121
 — *chloaephyllus* Schur 117
 — *collinus* W. et K. 120
 — *compactus* Kit. 116; 122
 — *consanguineus* Schur
 119
 — *corymbosus* Borb. 116
 — *Courtoisii* Schur 120
 — *deltoides* L. 120
 — *diminutus* Baumg. 116
 — *diutinus* Auct. 118
 — *erythrocalyx* Schott.
 121
 — *gelidus* Schott 120
 — *giganteus* D'Urv. 119
 — *glabruisculus* Kit. 120
 — *glacialis* Hünke 120
 — *glaucophyllus* Reichb.
 119
 — *gramineus* Schur
 117—8
- Dianthus graminifolius*
 Schur 617
 — *Henteri* Heuff. 121
 — *heptaneurus* Grisb. 120
 — *humilior* Borb. 119
 — *hungaricus* Pers. 121
 — *integripetalus* Schur 121
 — *Kayserianus* Schur 121
 — *latifolius* Auct. 116—7
 — *laevigatus* Simk. 118
 — *Marisensis* Simk. 118
 — *monspeulanus* Fuss
 120—1
 — *neglectus* Schur 118
 — *nitidus* Auct. 118
 — *Obabensis* Simk. 118
 — *parviflorus* Schur 117
 — *petraeus* W. et K. 121
 — *plumarius* Auct. 121
 — *prolifer* L. 116
 — *pseudo-armeria* Auct.
 116
 — *puberulus* Simk. 118
 — *roridus* Schur 117
 — *sabuletorum* Simk. 118
 — *saxifragus* L. 116
 — *saxigenus* Schur 117—8
 — *Segnieri* Auct. 120
 — *serotinus* W. et K. 121
 — *silvestris* Baumg. 120
 — *speciosus* Reichb. 122
 — *spiculifolius* Schur 121
 — *subbarbatus* Schur 116
 — *subfastigiatus* Schur
 117
 — *subneglectus* Schur 118
 — *superbus* L. 121
 — *tenuifolius* Schur 117
 — *tenuis* Schur 117
 — *ternatus* Heuff. 117
 — *transsilvanicus* Schur
 117—120
 — *trifasciculatus* Kit. 120
 — *vaginatus* Auct. 117—8
 — *virginicus* Auct.
 119—121
 — *Wimmeri* Wichura 122
Dicentra spectabilis
 Borkh. 70
Dichodon cerastoides
 Reichb. 136
Dichostylis fluitans Fuss
 541
Dictamnus L. 164
 — *albus* L. 164
 — *Caucasicus* Fisch. 617
 — *Fraxinella* Pers. 164
 — *gymnostylis* Stev. 165
 — *microphyllus* Schur 164
 — *obtusiflorus* Schur 164
Digitalis L. 417

<i>Digitalis ambigua</i> Murr.	417	<i>Draba affinis</i> Schur ...	93	<i>Drosera</i> L.	240
— <i>ferruginea</i> L.	418	— <i>aizoides</i> Auct.	93	— <i>anglica</i> Huds.	240
— <i>grandiflora</i> Lam.	417	— <i>Aizoon</i> Wahlenb.	93	— <i>intermedia</i> Schur ...	240
— <i>lævigata</i> Schur	417	— <i>alpina</i> Baumg.	93	— <i>obovata</i> M. et K.	240
— <i>lanata</i> Ehrh.	418	— <i>androsacea</i> Auct.	93—4	— <i>rotundifolia</i> L.	240
— <i>lutea</i> Auct.	417	— <i>Baumgarteni</i> Schur ...	93	— <i>rotundifolia</i> × <i>anglica</i>	
— <i>ochrolencha</i> Jacq.	417	— <i>Carinthiaca</i> Hoppe ...	93	— <i>Schiede</i>	240
— <i>purpurascens</i> Czetz ...	417	— <i>ciliaris</i> Baumg.	94	<i>Dryas</i> L.	215
— <i>purpurea</i> L.	418	— <i>ciliata</i> Schur; ...	93—94	— <i>octopetala</i> L.	215
<i>Digitaria</i> Scop.	559	— <i>compacta</i> Schott ...	93		
— <i>ciliaris</i> Retz.	559	— <i>contorta</i> Schur	94		
— <i>filiformis</i> Kœl.	559	— <i>cuspidata</i> Schur	93		
— <i>humifusa</i> Rich.	559	— <i>decalvans</i> Simk.	93		
— <i>sanguinalis</i> L.	559	— <i>Dorneri</i> Heuff.	93—4		
<i>Dioscoreaceae</i> R. Br.	520	— <i>elongata</i> Schur	93		
<i>Diplachne</i> PB.	582	— <i>Fladnicensis</i> Wulf.	94		
— <i>serotina</i> L.	582	— <i>frigida</i> Schur	93		
<i>Diplotaxis</i> DC.	89	— <i>glabrata</i> Schott; Koch	93—4		
— <i>Barthiana</i> Schur	89	— <i>Haynaldi</i> Stur	93		
— <i>intermedia</i> Schur	89	— <i>hirta</i> Baumg.	94		
— <i>muralis</i> L.	89	— <i>homotricha</i> Andræ	94		
— <i>tenuifolia</i> L.	89	— <i>Hoppeana</i> Auct.	93—4		
— <i>viminea</i> L.	89	— <i>Johannis</i> Host.	93		
<i>Dipsacaceae</i> DC.	291	— <i>Kotschy</i> Stur	94		
<i>Dipsacus</i> L.	291	— <i>lactea</i> Griseb.	94		
— <i>fallax</i> Simk.	291	— <i>lapponica</i> Salzer.	93		
— <i>fullonum</i> L.	291	— <i>lasiocarpa</i> Roch.	93		
— <i>lacinatus</i> L.	291	— <i>leiocarpa</i> Janka	94		
— <i>pilosus</i> L.	291	— <i>lutea</i> Gilib.	94		
— <i>pseudosilvestris</i> Schur	291	— <i>muralis</i> L.	94		
— <i>sativus</i> L.	291	— <i>muricella</i> Salzer.	93		
— <i>silvestris</i> Huds.	291	— <i>nemoralis</i> Ehrh.	94		
<i>Discurea</i> Sophia Schur ...	84	— <i>nemorosa</i> L.	94		
<i>Dolichos</i> Lablab L.	199	— <i>nivalis</i> Schur	93		
<i>Doronicum</i> L.	321	— <i>orbata</i> Stur	93		
— <i>Anstriacum</i> Jacq.	321	— <i>petraea</i> Baumg.	98		
— <i>Caucasicum</i> Schur	321	— <i>Porcusi</i> Stur	94		
— <i>Columnæ</i> Ten.	321—2	— <i>pseudoairoides</i> Stur ...	93		
— <i>cordatum</i> Wulf.	321—2	— <i>pseudomuralis</i> Schur			
— <i>cordifolium</i> Sternb.	321—2	— <i>lutea</i> Gilib.	92		
— <i>Hungaricum</i> Reichb. f.	321	— <i>Pyrenaica</i> L.	92		
— <i>longifolium</i> Janka	321	— <i>Rocheliana</i> Stur	93		
— <i>orientale</i> Kotschy	322	— <i>rotundifolia</i> Czetz ...	240		
— <i>Pardalianches</i> L.	321	— <i>ruderalis</i> Baumg.	99		
— <i>pilosum</i> Simk.	322	— <i>Schottii</i> Stur	93		
— <i>plantagineum</i> Baumg.	321	— <i>stellata</i> Baumg.	93—4		
— <i>scorpioides</i> Auct.	321	— <i>stylosa</i> Griseb.	94		
<i>Dorycheile</i> rubra Reichb.	505	— <i>tomentosa</i> Schur	94		
<i>Dorycnium</i> Tournef.	184	— <i>transilvanica</i> Schur =			
— <i>diffusum</i> Janka	184	— <i>Kotschy</i>			
— <i>herbaceum</i> Vill.	184	— <i>vena</i> L.	95		
— <i>pentaphyllum</i> Auct.	184	— <i>Wahlenbergii</i> Schur ...	94		
— <i>plantagineum</i> Czetz ...	184	<i>Dracocephalum</i> L.	447		
— <i>suffruticosum</i> Auct.	184	— <i>Austriacum</i> L.	447		
<i>Draba</i> L.	93	— <i>Moldavica</i> L.	447		
		— <i>Ruyschiana</i> L.	447		
		<i>Drepanophyllum</i> Wib.	251		
		— <i>Falcaria</i> L.	251		
		— <i>sioides</i> Wib.	251		
		<i>Droseraceae</i> DC.	240		

E.

Ecballion Elaterium Rich. 234

Echinochloa Crus-Galli PB. 559

Echinops L. 331

— *Banaticus* Roch. 332

— *commutatus* Juratzka 332

— *exaltatus* Auct. 332

— *globifer* Janka 332

— *humilis* Herzog 332

— *mollis* Schur 332

— *paniculatus* Jacq. 331

— *Ritro* Auct. 333

— *Rochelianus* Schur 333

— *Ruthenicus* M. B. 333

— *setaceo-fimbriatus* Andræ 332

— *sphaerocephalus* Auct. 331—2

— *tenuifolius* Schur 333

— *viscosus* Wierzb. 331

Echinops sedoides Auct. 468

Echinopspermum Sw. 401

— *deflexum* Auct. 402

— *Lappula* L. 401

Echinum L. 405

— *altissimum* Jacq. 405

— *italicum* Baumg. 405

— *pustulatum* Landoz 405

— *rubrum* Jacq. 406

— *Schifferi* Lang. 405

— *violaceum* Baumg. 405

— *vulgare* L. 405

Edraianthus DC. f. 579

— *Kitaibelii* DC. f. 379—383

— *tenuifolius* Schur 379

Ehrhartia clandestina Wigg. 564

Elæagnus angustifolia L. 479

Elatinacea Cambess. 149

Elatine L. 149

— *Alsinastrum* L. 149

— *campyloperma* Senb. 153

- Elatine hexandra* DC. 150
 — *Hydropiper* L. ... 150
 — *triandra* Baumg. 150
Eleocharis = *Heleocharis*
Elichrysium bracteatum
 Willd. ... 310
 — *fulgidum* L. ... 310
Elisanthe noctiflora Fuss 129
Elymus L. ... 594
 — *arenarius* L. ... 595
 — *Europaeus* L. ... 594
 — *transsylvanicus* Steud. 594
Elyna Schrad. ... 544
 — *Bellardi* All. ... 544
 — *spicata* Schrad. 544—5
Empetrum L. ... 479
 — *nigrum* L. ... 479
Endymion nutans Dum. 523
Ephedra L. ... 596
 — *monostachya* L. ... 596
Ephemerum nemorosum
 Schur ... 457
Epilobium L. ... 225
 — *acidulum* Borb. ... 228
 — *adnatum* Griseb. ... 228
 — *adnato* × *palustre*
 Simk. ... 227
 — *alpestre* Jacq. 226—8—9
 — *alpinum* Borb. ... 226
 — *alpinum* L. ... 229
 — *alsinefolium* Vill. ... 229
 — *alsinefolium* × *palustre*
 Üchtr. ... 229
 — *alsinefolium* × *scaturigi-*
 num Simk. ... 228
 — *anagallidifolium* Lam. 229
 — *angustifolium* L. ... 225
 — *angustissimum* Ait. 225
 — *attenuatum* Schur 226
 — *Biharicum* Simk. ... 228
 — *brachyphyllum* Borb. 228
 — *Brandzai* Porc. ... 229
 — *canescens* Simk. ... 227
 — *Carpaticum* Porc. 229
 — *chordorrhizon* Fries. 228
 — *collinum* Gmel. ... 226
 — *Dacicum* Borb. ... 226
 — *Dodonaei* Vill. ... 225
 — *eriocarpum* Borb. 226
 — *esarmetosum* Borb. 228
 — *fontanum* Schur ... 228
 — *Fleischeri* Hochst. 225
 — *grandiflorum* All. 226
Epilobium Haynaldianum
 Hauk. ... 229
 — *heterocaulum* Borb. 227
 — *hirsutum* L. ... 226
 — *Hornemanni* Schur 229
 — *hybridum* Schur ... 226
 — *hyssopifolium* Schur 227
 — *intermedium* Schur 226
 — *Keeneri* Borb. ... 227
 — *Knati* Cel. ... 226
 — *Krausei* Üchtr. ... 227
 — *Lamyi* Borb. ... 228
 — *lanceolatum* Seb. et M. 226
 — *limosum* Schur ... 226
 — *montanum* L. ... 226
 — *montano* × *parviflorum*
 Neilr. ... 226
 — *montano* × *roseum*
 Porc. ... 228
 — *montano* × *tetragonum*
 Borb. ... 227
 — *nigrescens* (Simk.) 227
 — *nitidum* Baumg. ... 227
 — *nutans* Auct.; Schmidt 227—9
 — *obscureum* Schreb. 227
 — *opacum* Peterm. 226
 — *organifolium* Lam. 229
 — *palustre* L. ... 227
 — *parviflorum* Schreb. 226
 — *perramosum* Schur 226
 — *persicinum* Schur 228
 — *phyllonema* Borb. 228
 — *picnotricha* Borb. 226
 — *pseudoscaturinginum*
 Porc. ... 227
 — *pubescens* Roth. ... 226
 — *radicans* Schur ... 228
 — *rivulare* Schur ... 226
 — *roseum* Schreb. ... 228
 — *roseo* × *parviflorum*
 Neilr. ... 226
 — *roseo* × *pubescens* Lasch. 226
 — *Sándorii* Borb. ... 229
 — *scaturiginum* Wimm. 227
 — *Schmidtianum* Rostk. 227
 — *simplex* Schur ... 227
 — *spicatum* Lam. ... 225
 — *Stefanucii* Porc. 229
 — *stenophyllum* Borb. 226
 — *subobscureum* × *parvi-*
 florum Borb. ... 226
 — *subobscureum* × *tetra-*
 gonum Borb. ... 228
 — *subvillosum* Schur 227
 — *supermontanum* × *tet-*
 ragonum Borb. ... 227
Epilobium ternatum Schur 226
 — *tetragonum* Auct. 228
 — *tetragoniforme* Simk. 226
 — *trichocarpum* Kern. 229
 — *trigonum* Schrank. 228
 — *villosum* Roch. ... 226
 — *virgatum* Fries ... 228
Epipactis Rich. ... 505
 — *atrorubens* Schult. 506
 — *cordata* All. ... 506
 — *ensifolia* Schmidt. 505
 — *intermedia* Schur 506
 — *latifolia* L. ... 505
 — *microphylla* Ehrh. 506
 — *Nidus-avis* Crantz. 507
 — *ochroleuca* Baumg. 504
 — *ovata* Crantz ... 506
 — *pallens* Willd. ... 504
 — *pallida* Swartz ... 504
 — *palustris* L. ... 506
 — *purpurata* Schur 505
 — *rubiginosa* Crantz. 506
 — *rubra* All. ... 505
 — *violacea* Bor. ... 505
 — *viridiflora* Schur 506
Epipogon Gmel. ... 504
 — *aphyllum* Swartz 504
 — *Gmelini* Rich. ... 504
Equisetum L. ... 613
 — *alpinum* Schur ... 614
 — *aphyllum* Roth ... 614
 — *arvense* L. ... 613
 — *arvensi-limosum* Lasch. 614
 — *caespitosum* Fuss 615
 — *eburneum* Roth. 613
 — *elongatum* Willd. 615
 — *fluviatile* L. ... 614
 — *fuscozonatum* Schur 614
 — *hiemale* L. ... 614
 — *intermedium* Schur 615
 — *inundatum* Lasch. 614
 — *laeve* Milde ... 615
 — *limosum* L. ... 614
 — *littorale* Kuhlwein 614
 — *maximum* Lam. ... 613
 — *nemorosum* A. Br. 613
 — *palustre* L. ... 614
 — *pannonicum* Baumg. 615
 — *pratense* Roth ... 613
 — *prostratum* Hoppe 614
 — *ramosissimum* Desf. 615
 — *ramosum* Schleich. 615
 — *Schleicheri* Milde 615
 — *serotinum* Schur 615
 — *sylvaticum* L. ... 613
 — *Telmateja* Ehrh. ... 613
 — *trachyodon* Schur 615

<i>Equisetum umbrosum</i>	<i>Erodium cicutarium</i> L.	<i>Erysimum pallens</i> Wallr.
Fuss 613	— <i>moschatum</i> L'Herit.	86
— <i>variegatum</i> Schlecht.	162	— <i>Perowskianum</i> F. et. M.
615	— <i>pimpinellifolium</i>	87
<i>Eragrostis</i> P. B. 577	Baumg. 162	— <i>perfoliatum</i> Crantz 87
— <i>megastachya</i> Kœl. 577	— <i>serotinum</i> Stev. 163	— <i>planisiliquum</i> Janka 87
— <i>minor</i> Host. 577	— <i>triviale</i> Czetz 162	— <i>pumilum</i> Schur 85
— <i>pilosa</i> L. 577	<i>Erophila</i> DC. 95	— <i>repandum</i> L. 86
— <i>poaeformis</i> Link. 577	— <i>Krockei</i> Andr. 95	— <i>rhæticum</i> Schur 86
— <i>poaeoides</i> PB. 577	— <i>parviflora</i> Fuss 617	— <i>silvaticum</i> M. B. 86
<i>Eranthis hiemalis</i> L. 55	— <i>præcox</i> Schur 95	— <i>silvestre</i> Crantz 86
<i>Eremogene procera</i>	— <i>verna</i> L. 95	— <i>strictum</i> Fl. Wett. 85
Reichb. 140	— <i>vulgaris</i> DC. 95	— <i>Transsilvanicum</i> Schur
<i>Eremopyrum pectinatum</i>	<i>Eruca elongata</i> Baumg.	85
Schur 593	— <i>Erucastrum</i> Gärtner.	87
<i>Ericaceae</i> Desv. 388	— <i>sativa</i> Lam. 87	— <i>virgatum</i> Schur 85
<i>Erica carnea</i> L. 388—9	<i>Erucastrum</i> Presl. 89	— <i>Wahlenbergii</i> Aschers.
— <i>cinerea</i> Schur 388	— <i>elongatum</i> Reichb. 88	85
— <i>herbacea</i> L. 388—9	— <i>obtusangulum</i> Baumg.	88—9
— <i>Tetralix</i> L. 388	— <i>Pollichii</i> Schimp. 89	— <i>Wittmanni</i> Auct. 85
— <i>vulgaris</i> L. 388	<i>Ervum</i> Ervilia L. 195	<i>Erythraea Renalmi</i> 399
<i>Eriogonon</i> L. 301	— <i>hirsutum</i> L. 195	— <i>capitata</i> R. et S. 399
— <i>acre</i> L. 301	— <i>Lens</i> L. 195	— <i>Centaureum</i> L. 399
— <i>alpinum</i> Auct. 302	— <i>monanthos</i> Schur 195	— <i>emarginata</i> W. et K. 399
— <i>angulosus</i> Schur 301	— <i>tetraspermum</i> L. 195	— <i>Gerardi</i> Baumg. 399
— <i>Canadense</i> L. 301	<i>Eryngium</i> L. 249	— <i>inaperta</i> Willd. 399
— <i>Carpaticum</i> Griseb. 302	— <i>amethystinum</i> Schur	— <i>linariaefolia</i> Lam. 399
— <i>corymbosum</i> Schur 301	249	— <i>pulchella</i> Sw. 399
— <i>crispum</i> Pour. 301	— <i>armatum</i> Csató 249	— <i>ramosissima</i> Vill. 399
— <i>dröbachense</i> Auct. 301	— <i>campestre</i> L. 250	— <i>sparsiflora</i> Schur 399
— <i>glabratum</i> Auct. 302	— <i>planum</i> L. 249	— <i>variabilis</i> Schur 399
— <i>macrophyllus</i> Herb. 301	<i>Erysimum</i> L. 85	<i>Erythronium</i> L. 524
— <i>nanus</i> Schur 302	— <i>Alliaria</i> L. 85	— <i>Dens-Canis</i> L. 524
— <i>neglectum</i> Kern. 302	— <i>alpinum</i> Baumg. 74	<i>Eschscholtzia</i> Califor-
— <i>podolicus</i> Bess. 301	— <i>angustifolium</i> Baumg.	nica L. 68
— <i>pseudocaris</i> Schur 301	85	— <i>crocea</i> L. 68
— <i>racemosus</i> Baumg. 301	— <i>arcuatum</i> Opiz. 74	— <i>Euclidium</i> Br. 101
— <i>serotinus</i> Weihe 301	— <i>austriacum</i> Baumg. 87	— <i>Syracum</i> L. 101
— <i>transsilvanicus</i> Schur	— <i>Barbarea</i> L. 74	<i>Eupatorium</i> L. 297
301	— <i>Baumgartenianum</i>	— <i>cannabinum</i> L. 297
— <i>uniflorum</i> L. 302	Schur 85	<i>Euphorbia</i> L. 480
— <i>Villarsii</i> Auct. 302	— <i>canescens</i> Roth 86	— <i>acuminata</i> Lam. 483
<i>Erinosma carpathicum</i>	— <i>Carnolicum</i> Schur 85	— <i>agraria</i> MB. 481
Herbert 520	— <i>cheiranthoides</i> L. 85	— <i>ambigua</i> W. et K. 480
<i>Eriophorum</i> L. 543	— <i>Cheiranthus</i> Baumg. 85	— <i>amygdaloides</i> L. 482
— <i>alpicolum</i> Schur 544	— <i>crepidifolium</i> Reichb.	— <i>angulata</i> Jacq. 480
— <i>alpinum</i> Baumg. 543	86	— <i>carinthiaca</i> Schur 480
— <i>angustifolium</i> Roth 544	— <i>cuspidatum</i> M. B. 87	— <i>Carniolica</i> Jacq. 480
— <i>capitatum</i> Host. 543	— <i>Czetzianum</i> Schur 85	— <i>Chamaesyce</i> L. 480
— <i>gracile</i> Koch 544	— <i>diffusum</i> Ehrh. 86	— <i>collina</i> Schur 482
— <i>latifolium</i> Hoppe 543	— <i>elatum</i> Schur 85	— <i>Csató</i> Simk. 481
— <i>Scheuchzeri</i> Hoppe 543	— <i>Fussianum</i> Schur 85	— <i>diffusa</i> Baumg. 483
— <i>triquetrum</i> Hoppe 544	— <i>Helveticum</i> DC. 86	— <i>distinquenda</i> Schur 481
— <i>vaginatum</i> L. 543	— <i>hieracifolium</i> L. 85	— <i>dulcis</i> Auct. 480
<i>Eritrichum</i> Schrad. 408	— <i>juncum</i> Willd. 84	— <i>epithymoides</i> Auct. 481
— <i>Haquetii</i> Koch 408	— <i>lanceolatum</i> Schur 86	— <i>Esula</i> L. 482
— <i>Jankae</i> Simk. 408	— <i>ochroleucum</i> DC. 87	— <i>Esnolo-lucida</i> Andræ 483
— <i>Terglouense</i> Haecq. 408	— <i>odoratum</i> Auct. 85	— <i>exigua</i> L. 483
— <i>villosum</i> Auct. 408	— <i>officinale</i> L. 83	— <i>expansa</i> Janka 480
<i>Erodium</i> L'Herit. 162	— <i>Pannonicum</i> Crantz 85	— <i>falcata</i> L. 483
— <i>Ciconium</i> L. 162		— <i>fragifera</i> Schur 481
		— <i>Gerardiana</i> Jacq. 481

- Euphorbia glareosa* MB. 481
 — *helioscopia* L. 480
 — *hirsuta* Schur 482
 — *incana* Schur 482
 — *latifolia* Mey. 482
 — *Lathyris* L. 483
 — *lingulata* Auct. 481
 — *literata* Jacq. 480
 — *lucida* W. et K. 480
 — *mierantha* Schur 480
 — *multiformis* Schur 481
 — *Myrsinites* Auct. 481
 — *nicæensis* Auct. 481
 — *obscura* Lois. 483
 — *obtusifolia* Schur 482
 — *palustris* L. 481
 — *pannonica* Host. 481
 — *paradisa* Schur 482
 — *Peplis* Auct. 480
 — *Peplus* Baumg. 480
 — *pinifolia* Schur 482
 — *pilosa* Auct. 481
 — *plathyphyllos* L. 480
 — *polychroma* Kern. 481
 — *procera* M. B. 481
 — *pseudoesula* Schur 481
 — *pseudolucida* Schur 483
 — *pubescens* Grisb. 482
 — *racemosa* Schur 482
 — *retusa* L. 483
 — *riparia* Schur 482
 — *salicifolia* Host. 482
 — *salicifolia-Esula* Simk. 482
 — *saxatilis* Jacq. 482
 — *Schurii* Simk. 482
 — *segetalis* Baumg. 483
 — *Segneri* Lerchf. 482
 — *serrulata* Schur 480
 — *Sigeri* Schur 482
 — *silvatica* Jacq. 482
 — *striata* Schur 480
 — *stricta* L. 480
 — *thyrsiflora* Grisb. 481
 — *Tommasiniana* Schur 483
 — *transsilvanica* Schur 481
 — *tristis* Schur 482
 — *verrucosa* Auct. 481
 — *villosa* W. et K. 481—2
 — *virgata* W. et K. 483
 — *virgato-incida* Schur 483
Euphrasia L. 432
 — *alpina* Baumg. 433
 — *campestris* Jord. 432
 — *cœrulea* Porc. 433
 — *cuprea* Czetz 432
 — *latifolia* Schur 432
Euphrasia lutea L. 433
 — *mierantha* Schur 432
 — *minima* Jacq. 433
 — *montana* Auct. 432
 — *nemorosa* Auct. 432
 — *Odontites* L. 433
 — *officinalis* Baumg. 432
 — *pratensis* Fries 432
 — *pubibunda* Simk. 432
 — *Rostkorian* Hayne 432
 — *rubra* Baumg. 432
 — *Salisburgensis* Funk. 433
 — *stricta* Host. 432
Evonymus L. 167
 — *Europaeus* L. 167
 — *latifolius* Scop. 167
 — *verrucosus* Scop. 167
 — *vulgaris* Scop. 167
Exacum filiforme L. 399
- F.**
- Faba serratifolia* Fuss 195
 — *vulgaris* Mönch. 195
Fagopyrum esculen-
tum Mönch. 475
 — *Tataricum* L. 475
Fagus L. 486
 — *silvatica* L. 486
Falcaria Rivini Host. 251
Farsetia incana RBr. =
Berteroa incana.
Fedia dentata Baumg. 290
 — *olitoria* Vahl. 290
Ferula L. 263
 — *athamantifolia* Schur 263
 — *nodiflora* Baumg. 263
 — *Sadleriana* Led. 263
 — *silvatica* Bess. 263
Ferulago Koch 263
 — *commutata* Roch. 263
 — *galbanifera* Auct. 263
 — *silvatica* Bess. 263
 — *transsilvanica* Schur
 = *silvatica* Bess.
Festuca L. 585
 — *alpestris* Auct. 587: 591
 — *alpigena* Schur 587
 — *alpina* Auct. 587
 — *amethystina* L.; Host.
 589—8
 — *Apennina* De Not. 591
 — *arundinacea* Schreb. 591
 — *arctica* Schur 591
 — *Austriaca* Hackel 589
 — *australis* Schur 591
 — *Baicalensis* Grisb. 590
 — *barbulata* Hackel 588
Festuca Bartherei Timb.
 590
 — *bromoides* Baumg. 591
 — *capillata* Porc. 588
 — *Carpathica* Dietr. 592
 — *Carpatica* × *elatior*
Simk. 591
 — *ciliata* Cserni 586
 — *cœrulans* Schur 589
 — *colorata* Schur 588
 — *crassifolia* Hackel 587
 — *curvala* Gaud. 587
 — *dimorpha* Gruss. 592
 — *distans* L. 585
 — *Drymeia* M. et K. 592
 — *dumetorum* Auct. 590
 — *dura* Baumg. 586
 — *duriuscula* L. 587
 — *elatior* L. 591
 — *Eskia* Schur 591
 — *fallax* Hackel 590
 — *flaccida* Schur 589
 — *flavescens* Baumg. 592
 — *filifolia* Schur 587
 — *firmula* Hack. 586
 — *gigantea* L. 591
 — *glaberrima* Schur 589
 — *glauca* Auct. 587
 — *gracilis* Mönch. 592
 — *Halleri* Auct. 587—8
 — *heterophylla* Lam. 589
 — *hirsuta* Host. 588
 — *hispidula* Hackel 586
 — *inarmata* Schur 589
 — *iniopoda* Schur 589
 — *intermedia* R. et Sch. 586
 — *junceae* Hackel 590
 — *laxa* Schur 592
 — *limosa* Schur 585
 — *loliacea* Huds. 591
 — *lucorum* Schur 592
 — *lutea* Hackel 592
 — *megaphylla* Schur 588
 — *minor* Schur 591
 — *montana* MB. 592
 — *mutica* Simk. 587
 — *myuros* L. 586
 — *nemorum* Leyss. 589
 — *nigrescens* Lam.; Auct.
 589—590
 — *nigricans* Schleich. 590
 — *nutans* Wahlenb. 592
 — *oligosantha* Schur 587
 — *oryzorum* Pollich 591
 — *ovina* L. 586
 — *pallens* Host. 587
 — *pannonica* Schur 589
 — *parviflora* Hackel 588
 — *picta* Kit. 589
 — *pilosa* Hall. f. 581

- Galeopsis ochroleuca* Auct. 449
 — *parviflora* Baumg. 448
 — *pubescens* Bess. 449
 — *speciosa* Mill. 449
 — *subalpina* Schur 449
 — *sulphurea* Jord. 449
 — *Tetrahit* L. 448
 — *unicolor* Pore. 449
 — *versicolor* Court. 449
 — *Walteriana* Schlecht. 449
Galinsoga parviflora Cav. 307
Galium L. 279
 — *alpestre* Auct. 284
 — *alpinum* Schur 279
 — *Aparine* L. 280
 — *aristatum* Auct. 281—2
 — *asparagifolium* Kern. 281
 — *asperuliflorum* Borb. 285
 — *Austriacum* Jacq. 285
 — *Bailloni* Brandza 286
 — *Bauhini* R. et S. 279
 — *Bielzii* Schur 283
 — *Bocconi* Auct. 283
 — *boreale* Auct. 286
 — *capillipes* Reichb. 285
 — *carpatium* Pore. 284
 — *commutatum* Jord. 284
 — *Cruciata* L. 280
 — *depressum* Borb. 283
 — *divaricatum* Lam. 281
 — *eminens* Gr. et Godr. 282
 — *erectum* Huds. 282
 — *flavescens* Borb. 281
 — *glabrum* L. 279—282
 — *glaucum* L. 279
 — *Heuffelii* Borb. 285
 — *hispidum* Roth 280
 — *hypnoides* Land. 285
 — *hyssopifolium* Auct. 286
 — *infestum* W. et K. 280
 — *intermedium* Schult. 285
 — *Kitaibelianum* Schult. 285
 — *lævigatum* Auct. 283
 — *lucidum* Auct. 282
 — *Marisense* Simk. 281
 — *Mollugo* L. 283
 — *Mollugo* × *verum* Schiede 282
 — *montanum* Auct. 282—6
 — *multicaule* Schur 284
 — *nitidum* Auct. 281—2—5
 — *obscurum* Schur. 285
Galium ochroleucum Wolf; Kit. 281—2
 — *oligotrichum* Borb. 285
 — *opacum* Schur 285
 — *palustre* L. 286
 — *papillosum* Heuff. 285
 — *parisiense* Schur 280
 — *pedemontanum* Auct. 280
 — *petrosum* Schur 282
 — *pseudoaristatum* Schur 285
 — *pseudocinereum* Schur 283
 — *pseudorubioides* Schur 286
 — *pubescens* Schur 282
 — *pumilum* Auct. 284
 — *purpureum* L. 281
 — *pusillum* Baumg. 284
 — *retrosum* DC. 280
 — *rigidum* Freyn. 281
 — *rivale* Auct. 279—280
 — *rotundifolium* L. 279—286
 — *rubioides* L. 286
 — *rubrum* Baumg. 281
 — *saccharatum* All. 280
 — *saxatile* Auct. 284—5—6
 — *scabrum* Jacq. 284—5
 — *Schultesii* Vest. 285
 — *silvaticum* Auct. 285
 — *silvestre* Auct. 282—4
 — *spurium* L. 280
 — *Sudeticum* Tausch. 284
 — *supinum* Auct. 284
 — *tenuissimum* MB. 280
 — *Transsilvanicum* Schur 283
 — *tricornis* With. 280
 — *tyrolense* Schur 282
 — *uliginosum* L. 286
 — *Vailantia* Baumg. 280
 — *Vailantii* DC. 280
 — *valantioides* MB. 286
 — *vernum* Scop. 279
 — *verum* L. 282
Gastridium leucligerum Gaud. 567
Gatyna Dioscoridis Auct. 364
Gaya Gaud. 261
Genista L. 169
 — *alpica* Schur 169
 — *Bihariensis* Kern. 169
 — *campestris* Janka 169
 — *depressa* MB. 169
 — *diffusa* Schur 169
 — *elatior* Koch 170
 — *Germanica* L. 170
 — *Halleri* Salzer 169
 — *hirsuta* Schur 169
 — *incubacea* Schur 169
 — *inermis* Koch. 170
 — *Lydia* Auct. 169
 — *Mayeri* Janka 170
 — *nervata* Schur 170
 — *oligosperma* Andræ 169
 — *ovata* W. et K. 170
 — *pilosa* L. 169
 — *procumbens* W. et K. 169
 — *radiata* L. 170
 — *rupestris* Schur 169
 — *sagittalis* L. 170
 — *sericea* Schur 169
 — *Siegeriana* Fuss 169
 — *spatulata* Spach. 169
 — *tetragona* Bess. 169
 — *tinctoria* L. 169
 — *Transsilvanica* Auct. 169—170
 — *triangularis* Baumg. 169
 — *triquetra* Schur == *spatulata*.
 — *virgata* Willd. 170
Gentianaceae Juss. 394
Gentiana L. 395
 — *acaulis* L. 397
 — *aestiva* Schmidt. 397
 — *alata* Griseb. 397
 — *alpina* Schur 397
 — *Amarella* Auct. 398
 — *angulosa* M.B. 397
 — *asclepiadea* L. 396
 — *bavarica* Baumg. 397
 — *brachyphylla* Schur 397
 — *calcareea* Porta 397
 — *campestris* L. 398
 — *Caucasica* M. B. 398
 — *choraeifolia* Schur 398
 — *ciliata* L. 398
 — *Clusii* Perr. 397
 — *cruciata* L. 396
 — *depressa* Schur 396
 — *elliptica* Kl. et Richt. 397
 — *elongata* Baumg. 397
 — *excisa* Presl. 397
 — *firma* Neir. 397
 — *flava* Schur 398
 — *frigida* Hänke 397
 — *Gaudiniana* Salzer 396
 — *gelida* Reissenb. 397
 — *germanica* Auct. 398
 — *glacialis* Thomas 398
 — *imbricata* Schur 397
 — *Koenigii* Gunn. 398
 — *lutea* L. 395
 — *nana* Schur 398
 — *nivalis* L. 398
 — *obtusifolia* Auct. 398
 — *orbicularis* Schur 397

- Gentiana Pannonica* Scop. 396
 — *phlogifolia* Schott. 396
 — *Pneumonanthe* L. 396
 — *pneumonanthes* Schur 397
 — *prostrata* Schur 398
 — *pumila* Jacq. 398
 — *punctata* L. 396
 — *purpurea* L. 396
 — *serotina* Schur 397
 — *tenella* Rottb. 398
 — *uliginosa* Schur 398
 — *utriculosa* L. 398
 — *verna* Auct. 397
Georgina mutabilis Willd. 303
Geracium aureum Auct. 353
 — *chondrilloides* Reichb. 363
 — *croaticum* Auct. 374
 — *glabrum* Czet. 362
 — *paludosum* Reichb. 363
 — *præmorsum* Reichb. 362
Geraniaceae DC. 159
Geranium L. 159
 — *Acknerianum* Schur 161
 — *aconitifolium* Auct. 161
 — *alpestre* Schur 159
 — *Baumgartenianum* Schur 161
 — *Bohemicum* Auct. 162
 — *coerulatum* Schur 161
 — *Cicionium* L. 162
 — *ciutarium* L. 162
 — *chærophyllum* Cav. 162
 — *collinum* Steph. 161
 — *columbinum* L. 161
 — *dissectum* L. 161
 — *divaricatum* Ehrh. 162
 — *lucidum* L. 162
 — *macrorrhizum* L. 159
 — *malvæfolium* Baumg. 161
 — *molle* Auct. 161—2
 — *palustre* L. 160
 — *phaeum* L. 159
 — *pratense* L. 159—160
 — *purpureum* Auct. 162
 — *pusillum* L. 161
 — *Pyrenaicum* L. 161
 — *Robertianum* L. 162
 — *rotundifolium* L. 162
 — *sanguineum* L. 161
 — *Sibiricum* Schur 162
 — *silvaticum* Auct. 159—160
Geranium umbrosium W. et K. 160—1
 — *valdepilosum* Schur 160
 — *villosum* Schur 161
 — *Winterli* Roth 162
Geum L. 215
 — *Aleppicum* Jacq. 215
 — *Aleppicum* × *urbanum* Simk. 215
 — *australe* Borb. = *urbanum*.
 — *hybridum* Wulf. 216
 — *inclinatum* Schur 216
 — *intermedium* Auct. 215
 — *montanum* L. 215—6
 — *Pyrenaicum* Landoz 215
 — *reptans* L. 216
 — *rivale* L. 216
 — *robustum* Schur 215
 — *strictum* Auct. 215
 — *Teszlensze* Simk. 215
 — *urbanum* L. 215
 — *vicanum* Schur 215
Githago segetum Desf. 131
Gladiolus L. 516
 — *communis* Baumg. 516
 — *Galiciensis* Bess. 516
 — *imbricatus* L. 516
 — *palustris* Gand. 516
Glaucium Tournf. 68
 — *corniculatum* L. 68
 — *flavum* Crantz 68
 — *fulvum* Auct. 68
 — *luteum* Scop. 68
 — *phœniceum* Crantz 68
 — *tricolor* Schur 68
Glauz L. 462
 — *maritima* L. 462
Glechoma L. 447
 — *hederacea* L. 447
 — *heterophylla* Schur 447
 — *hirsuta* W. et K. 447
 — *intermedia* Schur 447
 — *lamiifolia* Schur 447
 — *rigida* Koch. 447
Gleditschia horrida L. 199
 — *triacantha* L. 199
Globularia L. 462
 — *cordifolia* Auct. 462
 — *nudicaulis* Salzer 299
 — *rotundifolia* Barth 462
 — *vulgaris* Auct. 462
 — *Willkommii* Nym. 462
Glyceria R. Br. 581
 — *acuminata* Schur 581
 — *airoides* Reichb. 582
 — *aquatica* L. 581—2
Glyceria Baumgarteniana Schur 581
 — *capillaris* Schur 585
 — *distans* Wahlb. 585
 — *festuacea* Borb. 581
 — *festuaceiformis* Schur 585—6
 — *fluitans* L. 581
 — *intermedia* Klinggräf. 586
 — *loliacea* Huds. 581
 — *nemoralis* Uechtr. 581
 — *plicata* Fries 581
 — *poæformis* Borb. 581
 — *salina* Schur 586
 — *spectabilis* M. et K. 581
 — *transsilvanica* Schur 583
Glycyrrhiza L. 185
 — *echinata* 185
 — *glabra* L. 185
 — *glandulifera* W. et K. 185
Gnaphalium L. 308
 — *arenarium* L. 309
 — *arvense* L. 308
 — *dioicum* L. 309
 — *fuscum* Scop. 308
 — *gallicum* Auct. 308
 — *germanicum* Auct. 307
 — *Hoppeanum* Auct. 308
 — *levissimum* Schur 309
 — *Leontopodium* L. 309
 — *luteo-album* L. 309
 — *margaritaceum* L. 309
 — *montanum* Baumg. 308
 — *Norvegicum* Gunn. 308
 — *nudum* Hoffm. 309
 — *pilulæ* Schur 309
 — *pusillum* Hânke 308
 — *rectum* Sm. 308
 — *silvaticum* L. 308
 — *supinum* L. 308
 — *uliginosum* L. 309
Gnetaceae Blum. 596
Goniolimon serbicum Janka 463
 — *speciosum* Janka 462
Goodyera R. Br. 507
 — *repens* L. 507
Gramineae Juss. 558
Grammitis Ceterach Sw. 605
Gratiola L. 417
 — *officinalis* L. 417
Gymnadenia R. Br. 502
 — *albida* L. 502
 — *bracteata* Reichb. 503
 — *Carpatica* Simk. 502
 — *comigera* Reichb. 502
 — *conopsea* R. Br. 502
 — *densiflora* Schur 502

<i>Gymnadenia</i> Friwald- szkiana Auct. 502	<i>Hedysarum confertum</i> Willd. 191	<i>Helleborus</i> Bocconi Schur 56
— lucida Schur 502	— <i>obscurum</i> L. 191	— hiemalis L. 56
— odoratissima Rich. 502	— Onobrychis Auct. 191	— niger L. 56
— ornethia Schur 502	Heleocharis = Scirpus	— odoratus Schur 56
— Ornithis Jacq. 502	— atropurpurea Schur 541	— pallidus Schur 56
— transsilvanica Schur 502	— carniolica Koch 541	— <i>purpurascens</i> W. et K. 56
<i>Gymnandra altaica</i> Less. 427	— filicaulis Schur 541	— viridis Auct. 56
<i>Gymnoclyne macro-</i> <i>phylla</i> B. et F. 312	— multicaulis Fuss 541	<i>Helminthia</i> Juss. 354
<i>Gymnogramme Cete-</i> <i>rach</i> Spr. 604	— ovata R. Br. 541	— <i>echioides</i> L. 354
<i>Gypsophila</i> L. 115	— palustris R. Br. 541	<i>Helosciadium</i> Koch 251
— arenaria W. et K. 115	— uniglumis Schult. 541	— <i>nodiflorum</i> L. 251
— <i>fastigiata</i> L. 115	Heleochoa alopecuroides	— repens Jacq. 251
— <i>muralis</i> L. 115	Host. 562	<i>Hemerocallis flava</i> L. 523
— <i>paniculata</i> L. 115	— <i>schœnoides</i> Host. 562	— fulva L. 523
— <i>petraea</i> Baumg. 115	Helegiton glaucum	<i>Hepatica</i> Dill. 37
— <i>prostrata</i> Benkö 115	Reichb. 542	— <i>angulosa</i> Schott. 38
— <i>repens</i> L. 115	— triquetrum Reichb. 542	— multiloba Schur. 38
— Saxifraga L. 116	<i>Helianthemum</i> Tournf. 105	— <i>media</i> (transsilv. X
— serotina Hayne 115	— <i>alpestre</i> Jacq. 105	triloba) Simk. 38
— transsilvanica Spreng. 115	— <i>ambiguum</i> Schur 105	— <i>nobilis</i> Mönch. 37
H.	— <i>canum</i> L. 106	— <i>rotundata</i> Schur. 38
<i>Habenaria albida</i> R. Br.	— <i>Chamaecistus</i> Mill. 106	— <i>triloba</i> Chaix 37
— incida Schur 502	— <i>Fumana</i> L. 105	— <i>Transsilvanica</i> Fuss 38
— viridis R. Br. 503	— glabellum Schur 105	<i>Heracleum</i> L. 266
<i>Haecquetia</i> Neck. 249	— grandiflorum Schur 107	— alpinum Auct. 267
— <i>Epipactis</i> Scop. 249	— guttatum Cserni. 107	— angustifolium Baumg. 266
<i>Halimocnemis Volvox</i> Mey. 466	— heterophyllum Schur 106	— asperum Sternh. 266
<i>Halimus pedunculatus</i> Schur 470	— hirtum Auct. 105—6	— <i>austriacum</i> Baumg. 266
— portulacoides Schur 470	— italicum Schur 106	— <i>Carpathicum</i> Porc. 267
<i>Halorrhagidaceae</i> R. Br. 231	— <i>laevigatum</i> Schur 107	— <i>el-gans</i> Baumg. 266
<i>Haplophyllum</i> Juss. 164	— <i>macranthum</i> Schur 106	— <i>flavescens</i> Baumg. 266
— <i>Biebersteinii</i> Spach 164	— <i>marifolium</i> Baumg. 105	— <i>palmatum</i> Baumg. 266
— Buxbaumii Schur 164	— medium Schur =	— Pollinianum Nym. 267
<i>Haynaldia villosa</i> Schur 593	rupifragum Kern.	— pratense Czetz 266
<i>Hecatonia alpestris</i> Schur 45	— <i>obscurum</i> Pers. 107	— <i>Sibiricum</i> L. 266
— glacialis Schur 45	— celandicum Auct. 105	— <i>siifolium</i> Reichb. 267
— Trautfellneri Schur 45	— penicillatum Simk. 105	— simplicifolium Herb. 266
— major Schur 46	— rupicolum Schur 107	— <i>Sphondylium</i> L. 266
<i>Hedera</i> L. 273	— <i>rupifragum</i> Kern. 105	— Transsilvanicum Schur 266
— <i>Helix</i> L. 273	— serpyllifolium Auct. 106—7	<i>Hermium</i> R. B. 504
— quinquefolia L. 166	— <i>Skerieense</i> Simk. 106	— Monorchis L. 504
<i>Hedypnois cretica</i> L. 354	— tomentosum Koch. 106	<i>Herniaria</i> L. 146
— paludosa Scop. 359	— vineale Auct. 105—6	— Besseri Fisch. 146
<i>Hedysarum</i> L. 190	— vulgare Gärtn. 106—7	— <i>glabra</i> L. 146
— arenarium Kit. 190	<i>Helianthus annuus</i> L. 307	— <i>hirsuta</i> Auct. 146
— Carpathicum W. et K. 191	— tuberosus L. 307	— <i>incana</i> Lam. 146
	<i>Helichrysum arenarium</i> =	Herodium = <i>Erodium</i> .
	Gnaphalium arenarium	<i>Hesiodia montana</i> Dum. 450
	<i>Heliosperma</i> Reichb. 123	<i>Hesperis</i> L. 82
	— <i>quadrifida</i> L. 123	— albiflora Schur 82
	<i>Heliotropium</i> L. 401	— alpina Schur 82
	— <i>Europaeum</i> L. 401	— glabra Schur 82
	— gymnocarpum Borb. 401	— <i>inodora</i> L. 82
	<i>Helleborus</i> L. 56	— var. glabrescens 82
	— antiquorum Lerchf. 56	— Kladnii Schur 82
	— atrorubens Schur 56	
	— <i>Baumgarteni</i> Kov. 56	

<i>Hesperis</i> leucantha Schur	82	<i>Hieracium</i> Bauhini ×		<i>Hieracium</i> floccosum	
— matronalis L.	82	cymosum Simk.	369	Schur	372
— moniliformis Schur	82	— Bauhini × Pilosella		— florentinum Auct.	
— nivea Baumg.	82	Simk.	365	368—9	
— oblongifolia Schur	82	— Bauhini × subpilosella		— floribundum Auct.	
— parviflora Schur.	82	Simk.	366	365—9	
— pendula Ten.	82	— Baumgartenianum		— foliosum Auct.	363
— runcinata W. et K.	82	Schur	372	— furcatum Auct.	365
— Sibirica Schur	82	<i>bijidum</i> Kit.	373	— fuseum Schur	367
— tristis L.	82	— <i>bifurcum</i> M. B.	365—6	— Fussianum Schur	368
Heuffelia pubescens Schur		— <i>Bihariense</i> Kern.	371	— glabratum Auct.	372
— Scheuchzeri	573	— blattarioides Auct.	364	— <i>glanduliferum</i> Schur	
<i>Hibiscus</i> L.	155	— <i>boreale</i> Fries.	376	376	
— <i>ternatus</i> Cav.	155	— brachiatum Auct.	365	— glaucum Auct.	372
— Trionum Auct.	155	— brevifolium Czetz	376	— glomeratum Porc.	369
<i>Hieracium</i> L.	365	— brevipilum Pet.	369	— gothicum Porc.	375
— acutifolium Grisb.	367	— breviscapum Schur		— grandiflorum All.	
— alatum Czetz	371	366		364—5	
— albidum Vill.	375	— brevisetum Koch.	369	— Halleri Baumg.	371
— albocinereum Pet.	370	— bupleuroides Auct.	372	— Hausmanni Reichb.	366
— Albulae Pet.	365	— caesium Schur	373	— heothinum Pet.	369
— alpestre Auct.	370	— calvescens Pet.	365	— Hinterhuberi Schur	367
— alpinum L.	370	— carpaticum Auct.	370	— hirsutum Schur	376
— amplexicaule Auct.		— <i>chlorocephalum</i> Uchtr.		— Hoppeanum Auct.	365
363		376		— Hornungianum Schur	
— angustifolium Auct.		— chondrilloides L.	363	366	
365—375		— collinum Auct.	365—9	— humile Baumg.	373
— angustius Pet.	365	— coronopifolium Czetz		— <i>Hungaricum</i> Simk.	365
— areticum Schur	374	376		— Hunyadense Borb.	375
— asperifolium Schur	369	— crinigerum Auct.	374	— hunyadinum Pet.	369
— asperimum Pet.	370	— cruentum Pet.	370	— Jaquinii Auct.	373
— <i>atratiforme</i> Simk.	271	— Csatói Pet.	369	— inalpestre Pet.	365
— atrichum Pet.	365	— <i>Cseréianum</i> Baumg.	370	— incisum Auct.	373
— austriacum Landoz	368	— cydoniaefolium Auct.		— inciso × murorum	
— <i>aurantiacum</i> L.	368	370		Porc.	373
— aurantiaco × nigrescens		— cymigerum Pet.	369	— intybaceum Wulf.	375
Kern.	371	— <i>cymosum</i> L.	367—69	— involucratum Roch.	372
— aurantiaco × pilosella		— cymoso × aurantiacum		— juranum Borb.	375
Kern.	366	Pet.	370	— Kladnianum Schur	375
— aurantiaco × pratense		— cymoso × <i>echioides</i>		— <i>Kotschyianum</i> Heuff.	375
Schur	366	Pet.	369	— Lachenalii Auct.	371—5
— <i>Auricula</i> L.	366—368	— <i>Czetzianum</i> Simk.	367	— lactuaceum Auct.	376
— Auricula × aurantia-		— <i>Dacicum</i> Uechtr.	376	— laevisquamum Pet.	367
cum Næg.	367	— decipiens Tausch.	370	— lanatum Auct.	372
— Auricula × Bauhini		— decolor Pet.	369	— lanceolatum Vill.	376
Simk.	366	— <i>dentatum</i> Hoppe.	372	— lasiophyllum Auct.	
— Auricula × fallax Porc.		— detonaticum Pet.	367	371—4	
367		— dubium Baumg.	366	— latisquamum Pet.	365
— Auricula × Pilosella		— <i>echioides</i> Lumn.	370	— leioccephalum Schur	372
Fries	365	— <i>echioides</i> × Pilosella		— leptophyton Pet.	366
— Auricula × piloselloi-		Pet.	366	— lencophyllum Schur	365
des Porc.	367	— epilosum Pet.	365	— lividisquamum Pet.	366
— Auricula × pratense		— eriocaulum Schur	374	— longifolium Schur	372
Schultz	366	— eriophyllum Schur	371	— lucorum Schur	376
— <i>auriculaeforme</i> Fries		— euchaeticum Pet.	366	— luteum Porc.	368
365		— euryphyllum Pet.	366	— macranthum Pet.	365
— Banaticum Heuff.	369	— fallax Auct.	369	— magyaricum Pet.	369
— balticum Pet.	365	— filiferum Pet.	369	— magyaricum × pilo-	
— Bauhini Schult.	368	— flagelliferum Pet.	365	sella Pet.	366
		— flavum Schur	368	— magyaricum-setigerum	
		— flexuosum Auct.	372	Pet.	366

<i>Hieracium magyricum</i> ×	<i>Hieracium præmorsum</i> L.	<i>Hieracium stenanthum</i>
cymosum Pet. ... 369	... 362	Borb. ... 375
— magyricum × echioi-	— <i>pratense</i> Tausch. ... 367	— stenophyllum Schur;
des Pet. ... 370	— <i>pratensi-aurantiacum</i>	Pet. ... 365—6; 376
— <i>majoriceps</i> Pet. ... 370	Schur ... 368	— <i>strictissimum</i> Fries. 376
— <i>megalomastix</i> Pet. 369	— <i>prenanthoides</i> Vill. 375	— <i>stoloniferum</i> Auct. 365
— <i>meringophorum</i> Pet.	— <i>pseudo-auricula</i> Schur	— <i>stoloniflorum</i> Auct.
366	... 369	365—6
— <i>minoriceps</i> Pet. ... 370	— <i>pseudobifidum</i> Schur	— <i>subauratum</i> Schur 368
— <i>molle</i> Baumg. ... 374	... 371	— <i>subcaesium</i> Fries 373
— <i>montanum</i> Baumg. 364	— <i>pseudobifurcum</i> Porc.	— <i>subdolum</i> Jord. ... 373
— <i>Moritzianum</i> He-	... 366	— <i>subfuscum</i> Schur 367
getschw. ... 360	— <i>pseudolasiophyllum</i>	— <i>subnigrescens</i> Simk.
— <i>multisetum</i> Pet. ... 365	Schur ... 374	370
— <i>murorum</i> Auct. ... 373	— <i>pseudomurorum</i> Schur	— <i>subumbellatum</i> Schur
— <i>Nasodense</i> Simk. 366	... 374	376
— <i>nemorosum</i> Czetz 376	— <i>pseudoramosum</i> Schur	— <i>subvirescens</i> Peter 365
— <i>Nestleri</i> Vill. ... 369	... 375	— <i>Sudeticum</i> Auct. 370
— <i>nigrescens</i> Willd. 371	— <i>pseudoschmidtii</i> Schur	— <i>sulfureum</i> Neilr. 367
— <i>oblongifolium</i> Schur	... 373	— <i>Tatrae</i> Griseb. ... 372
371	— <i>pulmonarioides</i> Schur	— <i>Taraxaci</i> L. ... 352
— <i>obtusifolium</i> Pet. 365	... 363	— <i>tenuifolium</i> Host. 376
— <i>oligocephalum</i> Pet. 366	— <i>pumilum</i> Auct. 370—1	— <i>tomentisquamum</i> Pet.
— <i>osmanicum</i> Pet. ... 365	— <i>pustulatum</i> Schur 373	365
— <i>ovalifolium</i> Andræ 374	— <i>pyrrhantoides</i> Pet. 367	— <i>Tömösense</i> Simk. 374
— <i>oxydon</i> Fries ... 375	— <i>racemosum</i> W. et K.	— <i>Trachselianum</i> Christ.
— <i>pachylodes</i> Pet. ... 365	... 376	371—5
— <i>pallescens</i> W. et K. 375	— <i>Racskai</i> Porc. ... 365	— <i>Transsilvanicum</i> Heuff.
— <i>pallidum</i> Auct. 373—4	— <i>radiocaulis</i> Schur 366	374
— <i>paludosum</i> L. ... 363	— <i>raposum</i> W. et K. 375	— <i>tridentatum</i> Fries 376
— <i>pannonicum</i> Jacq.;	— <i>reptans</i> Pet. ... 369	— <i>umbellato-silvestre</i>
Pet. ... 364—370	— <i>rigidium</i> Schur ... 376	Schur ... 376
— <i>Parichii</i> Heuff. ... 368	— <i>riphæum</i> Üchtr. ... 376	— <i>umbellatum</i> L. ... 376
— <i>Peleterianum</i> Auct. 365	— <i>rodense</i> Pet. ... 369	— <i>umbelliferum</i> Schur;
— <i>petiophyllum</i> Schur 371	— <i>rotundatum</i> Kit. 373—4	Pet. ... 369
— <i>petrosum</i> Schur ... 371	— <i>rubrisabinum</i> Pet. 370	— <i>umbellosum</i> Pet. 370
— <i>perfoliatum</i> Fries. 376	— <i>rupicolum</i> Schur 373	— <i>umbrosum</i> Schur 373
— <i>pieniakense</i> Pet. ... 365	— <i>sabinum</i> Griseb. 369	— <i>Vaillantii</i> Tausch. 370
— <i>piliferum</i> Fuss ... 370	— <i>sabaudum</i> Auct. 376	— <i>valdepilosum</i> Schur
— <i>Pilosella</i> L. ... 365	— <i>Sauteri</i> Schultz. 366	372
— <i>Pilosella</i> × <i>bifurcum</i>	— <i>saxatile</i> Auct. ... 372	— <i>versicolor</i> Fries ... 366
Auct. ... 365	— <i>Schmidtii</i> Tausch. 373	— <i>Villarsii</i> Pet. ... 365
— <i>pilosellæforme</i> Neilr.	— <i>Schraderi</i> Schur ... 370	— <i>Willdenowii</i> Schur
365	— <i>Schultesi</i> Schultz. 365	372
— <i>piloselloides</i> Auct. 368	— <i>Schurianum</i> Pet. 366	— <i>villosum</i> Jacq. ... 372
— <i>piloselloidi</i> × <i>præal-</i>	— <i>senile</i> Kern. ... 371	— <i>virescens</i> Schur ... 376
<i>tum</i> Porc. ... 368	— <i>Seridis</i> Fries ... 376	— <i>vulgatum</i> Fries ... 375
— <i>pilosum</i> Pet. ... 365	— <i>setigerum</i> Schur 370	<i>Hieracium</i> Gmel. ... 560
— <i>pleiophyllum</i> Schur 374	— <i>silvaticum</i> L. ... 373—5	— <i>australis</i> R. et S. 560
— <i>plumosum</i> Schur 372	— <i>silvatico</i> × <i>transsilvan.</i>	— <i>borealis</i> R. et S. ... 560
— <i>polioides</i> Pet. ... 365	Simk. ... 374	— <i>orientalis</i> Heuff.
— <i>polyotrichum</i> Wimm.	— <i>silvestre</i> Auct. ... 375	560—570
369	— <i>silvestri-umbellatum</i>	— <i>repens</i> Host. ... 560
— <i>polycladum</i> Schur 366	Schur ... 376	— <i>vinæalis</i> Schur ... 560
— <i>Porcii</i> Pet. ... 369	— <i>simplex</i> Roch. 371—2	<i>Himantoglossum</i> Spreng.
— <i>porphyriticum</i> Kern.	— <i>spathophyllum</i> Pet. 369	502
372	— <i>sphærocephalum</i> Schur	— <i>cuprinum</i> Spreng. 502
— <i>porrifolium</i> Schur 372	... 365	— <i>hircinum</i> L. ... 502
— <i>præaltum</i> Vill. ... 368	— <i>spicatum</i> Porc. ... 376	<i>Hippocrepis</i> L. ... 190
— <i>præalto-pratense</i>	— <i>staticæfolium</i> Vill. 372	— <i>comosa</i> L. ... 190
Schultz. ... 367	— <i>stellulatum</i> Simk. 369	— <i>unisiliquosa</i> L. ... 190

<i>Hippomarathrum pel-</i> <i>viforme</i> Fl. Wett. 257	<i>Hyosesis foetida</i> L. 351	<i>Hyppophaë rhamnoi-</i> <i>des</i> L. 479
<i>Hippuris</i> L. 231	— <i>minima</i> L. 351	<i>Hyssopus officinalis</i> L. 441
— <i>vulgaris</i> L. 231	<i>Hyoscyamus</i> L. 412	
<i>Holcus</i> L. 572	— <i>albus</i> Baumg. 412	
— <i>australis</i> Schrad. 560	— <i>agrestis</i> Kit. 412	
— <i>avenaceus</i> Scop. 572	— <i>niger</i> L. 412	I. és J.
— <i>borealis</i> Schrad. 560	— <i>pallidus</i> Kit. 412	<i>Jasione</i> L. 377
— <i>lanatus</i> L. 572	— <i>Scopolia</i> L. 412	— <i>montana</i> L. 377
— <i>mollis</i> Baumg. 572	<i>Hypericaceae</i> DC. 156	<i>Iberis amara</i> L. 98
— <i>odoratus</i> L. 560	<i>Hypericum</i> L. 156	— <i>nudicaulis</i> L. 98
<i>Holoschœnus filifor-</i> <i>mis</i> Reichb. 543	— <i>alpinum</i> Vill. 157	— <i>saxatilis</i> L. 98
<i>Holosteum</i> L. 138	— <i>androsæmifolium</i> Vill. 157	— <i>umbellata</i> L. 98
— <i>Henffellii</i> Wierzb. 138	— <i>Baumgartenianum</i> Schur 157	<i>Illecebrum capitatum</i> Auct. 146
— <i>umbellatum</i> L. 138	— <i>Burseri</i> Kern. 157	— <i>cephalotes</i> MB. 146
<i>Homogyne</i> Cass. 298	— <i>commutatum</i> Nolte 156	— <i>verticillatum</i> Schur 146
— <i>alpina</i> Cass. 298	— <i>Coris</i> Salzer 157	<i>Impatiens</i> L. 163
— <i>silvestris</i> Scop. 298	— <i>dubium</i> Leers 156	— <i>Noli-tangere</i> L. 163
<i>Hordeum</i> L. 595	— <i>elegans</i> Steph. 157	<i>Imperatoria angusti-</i> <i>folia</i> Salzer 269
— <i>bulbosum</i> L. 595	— <i>fimbriatum</i> Schur 157	— <i>Ostruthium</i> Baumg. 269
— <i>distichon</i> L. 595	— <i>hirsutum</i> L. 158	— <i>silvestris</i> DC. 262
— <i>Gussoneanum</i> Parlat. 595	— <i>humifusum</i> L. 156	<i>Inula</i> L. 303
— <i>hexastichon</i> L. 595	— <i>Kohlianum</i> Spreng. 157	— <i>aspera</i> Poir. 303
— <i>maritimum</i> Auct. 595	— <i>maculatum</i> Crantz 156—7	— <i>auriculata</i> Schur 305
— <i>murinum</i> L. 595	— <i>mixtum</i> Moulin. 156	— <i>Barthiana</i> Schur 305
— <i>pratense</i> Landoz 595	— <i>montanum</i> L. 158	— <i>bifrons</i> L. 306
— <i>pseudomurinum</i> Schur 595	— <i>perforatum</i> L. 156	— <i>Britannica</i> L. 305
— <i>secalinum</i> Baumg. 595	— <i>perforato</i> × <i>quadrangulum</i> Auct. 156	— <i>Bubonium</i> Schur 305
— <i>strictum</i> Desf. 595	— <i>pulehrum</i> Auct. 157—158	— <i>Conyza</i> DC. 305
— <i>vulgare</i> L. 595	— <i>quadrangulare</i> Smith 157	— <i>cordata</i> Boiss. 305
— <i>Winkleri</i> Hackel 595	— <i>quadrangulo-tetrap-</i> <i>terum</i> Schur 157	— <i>cordata</i> × <i>germanica</i> Simk. 304
— <i>zeocriton</i> L. 595	— <i>quadrangulum</i> L. 156	— <i>coriacea</i> Schur 305
<i>Hornungia petræa</i> Reichb. 98	— <i>Richeri</i> Auct. 157—8	— <i>Csatóï</i> Borb. 304
<i>Hottonia</i> L. 460	— <i>Rochelii</i> Grisb. 157	— <i>dysenterica</i> L. 306
— <i>palustris</i> L. 460	— <i>rotundatum</i> Schur 157	— <i>ensifolia</i> L. 304
<i>Humulus</i> L. 484	— <i>tetragonum</i> Schur 157	— <i>glabra</i> Bess. 306
— <i>Lupulus</i> L. 484	— <i>tetrapterum</i> Fries 157	— <i>Germanica</i> L. 304
<i>Hutchinsia</i> Br. 98	— <i>Transsilvanicum</i> Cel. 157	— <i>Helenium</i> L. 303
— <i>alpina</i> L. 98	— <i>umbellatum</i> Kern. 158	— <i>hirta</i> L. 305
— <i>brevicaulis</i> Hoppe 99	— <i>veronense</i> Auct. 156	— <i>hispidula</i> Schur 305
— <i>caulifera</i> Schur 99	<i>Hypochaeris</i> L. 357	— <i>hybrida</i> Baumg. 304
— <i>petraea</i> L. 98	— <i>Balbisi</i> Schur 357	— <i>media</i> M. B. 304
<i>Hyacinthella</i> Schur 528	— <i>glabra</i> Auct. 357	— <i>montana</i> Baumg. 305
— <i>leucophaea</i> Stev. 528	— <i>Helvetica</i> Jacq. 358	— <i>Oculus-Christi</i> L. 305
<i>Hyacinthus comosus</i> Baumg. 528	— <i>maculata</i> L. 358	— <i>Oetteliana</i> Reichb. 305
— <i>leucophaeus</i> Stev. 528	— <i>radicata</i> L. 357	— <i>Pseudobubonium</i> Schur 305
— <i>orientalis</i> L. 529	— <i>subalpina</i> Schur 357	— <i>pseudosalicina</i> Simk. 305
— <i>pallens</i> Bess. 528	— <i>uniflora</i> Vill. 358	— <i>rigida</i> Borb. 305
— <i>racemosus</i> Baumg. 528	<i>Hypopithyaceae</i> Klotzsch. 390	— <i>salicina</i> Auct. 305
<i>Hydrocharis</i> L. 508	<i>Hypopithys glabra</i> DC. 391	— <i>semicordata</i> Borb. 305
— <i>Morsus-Ranae</i> L. 508	— <i>multiflora</i> Scop. 391	— <i>semihirta</i> Borb. 305
<i>Hydrochloa aquatica</i> Hartm. 581		— <i>squarrosa</i> Auct. 305
<i>Hydrocotyle vulgaris</i> Baumg. 248		— <i>transsilvanica</i> Schur 304

- Inula* Vailantii Schur 305
 — Valiensis Tausch. 304
 — villosinacula Schur 304
 — Vrbelyiana Kern. 304
 — vulgaris Lam. 305
Iris L. 516
 — arenaria W. et K. 516
 — biflora Fuss 517
 — binata Schur 518
 — bohemica Auct. 517
 — caespitosa Pall. 519
 — Clusiana Schur 517
 — cucullata Schur 516
 — Fieberi Auct. 517
 — flaviflora Fuss 517
 — Florentina L. 516
 — furcata MB. 517
 — Germanica L. 516
 — graminea L. 518
 — Guldenstedtiana Janka 518
 — humilis M. B.; Schur 518—9
 — Hungarica W. et K. 517
 — lilacina Borb. 518
 — lutea Reichb. 517
 — lutescens Eresch. 517
 — lurida Solander 517
 — nudicaulis Schur 517
 — pallida Lam. 516
 — Pseudocyperus Schur 518
 — Pseudoacorus L. 517
 — pumila L. 517
 — Reichenbachii Fuss 517
 — ruthenica Auct. 519
 — sambucina Baumg. 517
 — Sibirica L. 518
 — spuria Auct. 518
 — squaleus Auct. 517
 — subbarbata Joó 518
 — transsilvanica Fuss 517
 — tristis Reichb. 517
 — uniflora Auct. 517—9
 — variegata L. 517
 — verna Benkő 517
Isatis L. 101
 — campestris Schur 101
 — dasycarpa Ledeb. 101
 — lasiocarpa Schur 101
 — praecox Kit. 101
 — tinctoria Auct. 101
 — Transsilvanica Simk. 101
Isoetes L. 600
 — echinospora Dur. 600
 — lacustris Baumg. 600
Isolepis setacea R. Br. 542
 — supina R. Br. 542
Isopyrum L. 56
 — thalictroides L. 56
Juglans regia L. 486
Juncaginaceae Rich. 509
Juncaceae Agardh. 534
Juncus L. 534
 — acutiflorus Auct. 536
 — acutus Cserni 536
 — alpinus Auct. 536—7
 — atratus Krock 536
 — brevirostris Bluff. 536
 — bufonius L. 537
 — bulbosus L. 537
 — capitatus Weigel 535
 — Carpathicus Simk. 537
 — castaneus Smith 534
 — compressus Jacq. 537
 — conglomeratus L. 535
 — Czetzii Schur 534
 — diffusus Hoppe 535
 — digeneus Borb. 536
 — divaricatus Heuff. 536
 — effusus L. 535
 — effusus \times glaucus Schultz. 535
 — filiformis Auct. 535
 — fuscoater Schweig. 536
 — Gerardi Lois. 537
 — glaucus Ehrh. 535
 — Hostii Baumg. 535
 — Jacquini L. 534
 — lampocarpus Ehrh. 536
 — macrospathus Fuss 434
 — maximus Reichard 538
 — melananthus Reichb. 536
 — melanocephalus Friv. 536
 — montanus Lam. 538
 — multiflorus Roch. 536
 — nemorosus Auct. 538—9
 — obtusiflorus Ehrh. 536
 — Olympicus Schott. 536
 — paniculatus Hoppe 535
 — rariflorus Czetz 537
 — Rochelianus R. et Sch. 536
 — silvaticus Auct. 536
 — sphærocarpus Nees. 537
 — squarrosus Baumg. 537
 — subalpinus Borb. 536
 — supinus Mönch. 537
 — Tenageia Baumg. 537
 — tenuis Schur 537
 — Transsilvanicus Schur 535
 — trifidus L. 535
 — triglumis L. 534
 — uliginosus 537
 — Zichyi Porc. 536
Juniperus L. 597
Juniperus communis L. 567
 — intermedia Schur 597
 — Kanitzii Csató 597
 — nana Willd. 597
 — Sabina L. 597
 — Virginiana L. 598
Jurinea Cass. 344
 — cyanoides Schur 344
 — Ledebourii Janka 344
 — mollis Auct. 344
 — Pollichii Winkler 344
 — Transsilvanica Spreng. 344

K.

- Kentrophyllum lanatum* Duby 345
Kernera Medic. 95
 — saratilis L. 95
Kladuista tristis Schur 82
Knautia Coult. 293
 — alpigena Schur 294
 — arvensis L. 294
 — bohemica Schur 294
 — Brandzai Porc. 293
 — campestris Bess. 294
 — Carpathica Heuff. 294
 — ciliata Andræ 293
 — Craciunelensis Porc. 293
 — cupularis Janka 294
 — dipsacifolia Auct. 293
 — Drymeja Schur 293
 — dumetorum Heuff. 294
 — exaltata Schur 294
 — homophylla Schur 294
 — hybrida Schur 294
 — integrifolia Schur 294
 — lanceifolia Heuff. 293
 — longifolia W. et K. 293
 — microcephala Schur 294
 — rosea Baumg. 294
 — silvatica L. 293
 — transsilvanica Schur 293
Kobresia caricina Schur 544
Kochia Roth 467
 — arenaria Fl. Wett. 467
 — prostrata Schrad. 467
 — scoparia L. 467
Koeleria Pers. 570
 — albescens Schur 570
 — ambigua Schur 570
 — bivestita Schur 570
 — colorata Heuff. 570
 — cristata L. 570
 — dactyloides Reichb. 571
 — Fenzliana Schur 570

- Koeleria flexilis* Janka 570
 — *glauca* Schrad. ... 571
 — *gigantea* Schur ... 570
 — *gracilis* Schur =
 colorata Heuff.
 — *interrupta* Schur 570
 — *Linkii* Schur ... 570
 — *phleoides* Cserni ... 570
 — *pseudoglauca* Schur 570
 — *pseudorigida* Schur 570
 — *rigidula* Simk. ... 570
 — *Rochelii* Schur ... 571
 — *Transsilvanica* Schur
 570—1
L.
Labiatae Juss. ... 436
Lactuca Tournf. ... 360
 — *angustata* Lerchenf. ... 360
 — *augustana* All. ... 360
 — *Chairii* Vill. ... 360
 — *muralis* L. ... 360
 — *perennis* L. ... 361
 — *prenanthoides* Scop. ... 359
 — *quercina* L. ... 361
 — *sagittata* W. et K. ... 360
 — *saligna* L. ... 360
 — *sativa* L. ... 360
 — *Scuriola* L. ... 360
 — *silvestris* Lam. ... 360
 — *stricta* W. et K. ... 361
 — *viminea* L. ... 360
 — *virosa* Auct. ... 360
Lælia orientalis Desv. 104
Lagenaria vulgaris Ser. ... 234
Lagurus ovatus L. ... 567
Lamium L. ... 447
 — *album* L. ... 448
 — *amplexicaule* L. ... 447
 — *clandestinum* Porc. ... 448
 — *cupreum* Schott ... 448
 — *dilatatum* Schur ... 448
 — *Galeobdolon* L. ... 448
 — *hirsutum* Schur ... 448
 — *hirtum* Schur ... 448
 — *incisum* Auct. ... 447
 — *intermedium* Schur ... 447
 — *lævigatum* Baumg. ... 448
 — *maculatum* L. ... 448
 — *Orvala* Baumg. ... 448
 — *purpureum* L. ... 448
 — *rubrum* Landoz ... 448
Lappa Tournf. ... 340
 — *ambigua* Cel. ... 341
 — *Communis* Coss. ... 340
 — *conglomerata* Schur ... 340
Lappa intermedia Schur ... 340—1
 — *macrosperma* Wallr. ... 340
 — *major* Gärtn. ... 340
 — *major* × *minor*
 Nitschke ... 340
 — *major* × *tomentosa*
 Cel. ... 341
 — *minor* Schkuhr ... 340
 — *minor* × *tomentosa*
 Porc. ... 341
 — *mixta* Simk. ... 341
 — *officinalis* All. ... 340
 — *subracemosa* Simk. ... 340
 — *tomentosa* Lam. ... 341
Lappago racemosa Willd. ... 558
Lappula heteracantha
 Borb. ... 402
Lapsana L. ... 351
 — *communis* L. ... 351
 — *fecida* Scop. ... 351
 — *glandulosa* Simk. ... 351
 — *glanduloso-pilosa* Schur ... 351
Larbrebra bracteata Schur 138
Larix Tournf. ... 598
 — *decidua* Mill. ... 598
 — *Europæa* DC. ... 598
 — *Sibirica* Led. ... 598
Laser trilobum Baumg. 268
Laserpitium L. ... 268
 — *alpinum* W. et K. ... 268
 — *ambiguum* Schur ... 268
 — *Archangelica* Wulf. ... 269
 — *asperum* Crantz ... 268
 — *glabratum* Roch. ... 269
 — *glabrum* Crantz ... 268
 — *gracile* Schur ... 268
 — *hirsutum* Salzer ... 268
 — *latifolium* L. ... 268
 — *marginatum* Auct. ... 268
 — *peucedanoides* Baumg. ... 269
 — *prutenicum* L. ... 268
 — *Pseudosiler* Schur ... 268
 — *selinoides* Crantz ... 268
 — *silaifolium* Jacq. ... 259
 — *Siler* L. ... 268
 — *simplex* L. ... 261
 — *verticillatum* Schur ... 268
Lasiagrostis Link. ... 567
 — *Calamagrostis* L. ... 567
Lathraea L. ... 436
 — *Squamaria* L. ... 436
 — *staminea* Janka ... 436
Lathyrus L. ... 195
 — *acerrhosa* Schur ... 196
 — *Aphaca* L. ... 195
 — *brachyphyllus* Schur ... 197
Lathyrus emarginatus
 Schur ... 197
 — *grandistipulus* Roch. 196
 — *Hallersteinii* Baumg. ... 196
 — *heterophyllus* Auct. 197
 — *hirsutus* L. ... 196
 — *intermedius* Wallr. 197
 — *latifolius* L. ... 197
 — *monanthos* Baumg. 195
 — *Nissolia* L. ... 195
 — *odoratus* L. ... 196
 — *paluster* L. ... 197
 — *platyphyllus* Retz ... 107
 — *pratensis* L. ... 196
 — *rotundifolius* Janka 197
 — *sativus* L. ... 196
 — *sepium* Auct. ... 196
 — *silvester* L. ... 196
 — *sphaericus* Schur ... 195
 — *tenerrimus* Porc. ... 196
 — *tuberosus* L. ... 196
 — *uliginosus* Wierzb. 196
Lavandula Spica L. ... 441
Lavatera L. ... 154
 — *Thuringiaca* L. ... 154
 — *trimestris* L. ... 154
Ledum palustre L. ... 388
Leersia Sw. ... 564
 — *oryzoides* L. ... 564
Leguminosae Juss. ... 168
Lemna L. ... 513
 — *arrhiza* Schur ... 513
 — *gibba* L. ... 513
 — *minor* L. ... 513
 — *orbicularis* Kit. ... 513
 — *polyrrhiza* L. ... 513
 — *trisulca* K. ... 513
Lens esculenta Mönch. 195
 — *uniflora* Schur ... 195
Lentibulariaceae Rich. 455
Leontodon L. ... 352
 — *alpinus* Auct. 352—358
 — *asper* W. et K. ... 353
 — *asperimus* Schur ... 353
 — *aureum* L. ... 352
 — *autumnalis* L. ... 352
 — *banaticus* Heuff. ... 353
 — *Berini* Bartl. ... 353
 — *Caucasicus* M. B. 353—8
 — *crispus* Janka ... 353
 — *crocus* Hænke ... 352
 — *Danubialis* Jacq. ... 353
 — *Gouani* Fuss ... 352
 — *glaucescens* MB. ... 359
 — *hastilis* L. ... 353
 — *hispidus* L. ... 353
 — *hyosceroides* Auct. ... 353
 — *incanus* Auct. ... 353
 — *lividus* W. K. ... 359
 — *longifolius* Schur ... 353

<i>Leontodon medius</i> Host.	352	<i>Levisticum officinale</i>	262	<i>Linaria genistifolia</i> L.	419
— <i>palustre</i> Huds.	359	— <i>Koch</i>	262	— <i>glanca</i> Schur	420
— <i>pratensis</i> Reich.	352	— <i>paludapifolium</i> Lam.	262	— <i>glaucophylla</i> Schur	420
— <i>Pseudotaraxaci</i> Schur	353	<i>Libanotis</i> Crantz	259	— <i>hybrida</i> Schur	420
— <i>pyrenaicus</i> Auct.	352	— <i>alpina</i> Schur	259	— <i>intermedia</i> Schur	420
— <i>repens</i> Schur	353	— <i>athamantoides</i> Auct.	259	— <i>Italica</i> Trev.	419
— <i>serotinus</i> W. et K.	358	— <i>daucifolia</i> Schur	259	— <i>Kösens</i> Simk.	419
— <i>squamosum</i> Schur	352	— <i>Hosteana</i> Schur	259	— <i>lancifolia</i> Schur	418
— <i>Taraxaci</i> L.	352	— <i>humilis</i> Schur	259	— <i>linifolia</i> Grisb.	419
— <i>Taraxacum</i> L.	358	— <i>leiocarpa</i> Heuff.	259	— <i>minor</i> L.	418
— <i>tenuiflorus</i> Landoz	353	— <i>montana</i> Auct.	259	— <i>nervosa</i> Baumg.	419
— <i>Villarsii</i> Schur	353	— <i>Rivini</i> Baumg.	259	— <i>pyramidata</i> Schur	419
<i>Leontopodium alpinum</i>		— <i>Sibirica</i> Auct.	259	— <i>rudis</i> Janka	420
— <i>Cass</i>	309	<i>Ligularia Sibirica</i> Cass.	331	— <i>salsa</i> Borb.	419
<i>Leonurus</i> L.	441	<i>Ligusticum apioides</i> Lam.	260	— <i>speciosa</i> Jacq.	418
— <i>Cardiaca</i> L.	451	— <i>austriacum</i> L.	273	— <i>spuria</i> L.	418
— <i>Marrubiastrum</i> L.	452	— <i>Levisticum</i> L.	262	— <i>striata</i> DC.	418
— <i>villosus</i> Schur	451	— <i>Seguieri</i> Koch = <i>Seli-</i>		— <i>Syspirensis</i> Koch	419
<i>Lepidium</i> L.	99	— <i>num Seguieri</i> .		— <i>transilvanica</i> Schur	419
— <i>alpinum</i> L.	98	<i>Ligustrum</i> L.	392	— <i>vulgaris</i> Mill.	420
— <i>campestre</i> L.	99	— <i>vulgare</i> L.	392	<i>Lindernia</i> All.	427
— <i>centifolium</i> Salzer	100	<i>Lilium</i> L.	523	— <i>pyridaria</i> All.	427
— <i>Draba</i> L.	99	— <i>albancum</i> Auct.	524	<i>Lindnera alba</i> Fuss	156
— <i>graminifolium</i> Baumg.	100	— <i>bulbiferum</i> L.	523	— <i>Linoyris</i> DC.	299
— <i>heterophyllum</i> Nym.	99	— <i>erocium</i> Chaix	524	— <i>villosa</i> L.	299
— <i>hirtum</i> L.	99	— <i>candidum</i> L.	524	— <i>vulgaris</i> Cass.	299
— <i>Iberis</i> Baumg.	100	— <i>Jankae</i> Kern.	524	<i>Linum</i> L.	150
— <i>latifolium</i> L.	100	— <i>Martagon</i> L.	524	— <i>alpinum</i> Auct.	151
— <i>perfoliatum</i> L.	100	— <i>Pyrenaicum</i> Baumg.	524	— <i>angustifolium</i> Huds.	151
— <i>petraum</i> L.	98	— <i>vestitum</i> Simk.	524	— <i>Austriacum</i> L.	152
— <i>rotundifolium</i> Schur	98	<i>Limnanthemum nymphi-</i>		— <i>barbulatum</i> Schur	152
— <i>ruderal</i> L.	100	— <i>des</i> L.	394	— <i>catharticum</i> L.	152
— <i>sativum</i> L.	100	<i>Limniris Pseudacorus</i>		— <i>corymbosum</i> Landoz	151
— <i>squamatum</i> Forsk.	100	— <i>Fuss</i>	518	— <i>crepitans</i> Schur	151
<i>Lepigonum marginatum</i>		<i>Linnochloa Baeothryton</i>		— <i>cribrosum</i> Schur	151
— <i>Koch</i>	145	— <i>Reichb.</i>	541	— <i>extraaxillare</i> Kit.	151
— <i>medium</i> Wahlenb.	145	— <i>caespitosa</i> Fuss	541	— <i>flarum</i> L.	150
— <i>rubrum</i> Wahlenb.	145	— <i>parvula</i> Schur	541	— <i>hirsutum</i> L.	150
— <i>salinum</i> Fries.	145	<i>Limodorum Tournf.</i>	504	— <i>humile</i> Auct.	151
<i>Leptocarpea Læselii</i> DC.	83	— <i>abortivum</i> L.	504	— <i>marginatum</i> Schur	151
		— <i>aphyllum</i> Baumg.	504	— <i>montanum</i> Auct.	151
<i>Lepturus pannonicus</i>		<i>Limosella</i> L.	427	— <i>narbonense</i> Auct.	151
— <i>Kunth</i>	596	— <i>aquatica</i> L.	427	— <i>nerosum</i> W. et K.	151
<i>Lerchenfeldia cuprina</i>		<i>Linaceae</i> DC.	150	— <i>perenne</i> L.	151
— <i>Schur</i>	571	<i>Linaria</i> Tournf.	418	— <i>squamulosum</i> Rudolphi	152
— <i>flexuosa</i> Schur	571	— <i>alpina</i> L.	418	— <i>Tauricum</i> Borb.	150
— <i>uliginosa</i> Schur	571	— <i>angustata</i> Wierzb.	419	— <i>tenuifolium</i> L.	152
<i>Leucanthemum vulgare</i>		— <i>angustifolia</i> Schur	419	— <i>trinvium</i> Freyn	152
— <i>DC.</i>	313	— <i>arvensis</i> L.	418	— <i>usitatissimum</i> L.	151
<i>Leucogonum</i> L.	520	— <i>Biebersteinii</i> Auct.	420	— <i>viscosum</i> Landoz	150
— <i>æstivum</i> Auct.	520	— <i>chloracfolia</i> Reichb.	418—9	— <i>vulgare</i> Schur	151
— <i>biflorum</i> Simk.	520	— <i>commutata</i> Schur	418	<i>Listera</i> R. Br.	506
— <i>Carpathicum</i> Herb.	520—620	— <i>concolor</i> Grisb.	419	— <i>cordata</i> L.	506
— <i>vernum</i> L.	520	— <i>Cymbalaria</i> L.	418	— <i>ovata</i> L.	506
<i>Leucorchis albida</i> Mey.	502	— <i>Dalmatica</i> L.	418	<i>Lithospermum</i> L.	407
		— <i>Elatine</i> L.	418	— <i>arcense</i> L.	407
				— <i>officinale</i> L.	407

<i>Lithospermum purpureo-coeruleum</i> L.	407	<i>Luzula congesta</i> Auct.	539	<i>Lycopodium transsilvanicum</i> Schur	602
<i>Litorella lacustris</i> Nym.	427	— <i>conglomerata</i> Mellichof.	539	<i>Lycopsis arvensis</i> L.	403
<i>Lolium</i> L.	595	— <i>cuprina</i> Roch.	538	— <i>pulla</i> L.	403
— <i>complanatum</i> Fuss	595	— <i>erecta</i> Pers.	538	— <i>vesicaria</i> Baumg.	403
— <i>festucaceum</i> Link.	591	— <i>flavescens</i> Host.	538	<i>Lycopus</i> L.	439
— <i>italicum</i> A. Br.	595	— <i>Forsteri</i> Smith	537	— <i>Europaens</i> L.	439
— <i>linicola</i> A. Br.	595	— <i>fusca</i> Schur	538	— <i>exaltatus</i> L. f.	439
— <i>multiflorum</i> Lam.	595	— <i>glabrata</i> Fuss	538	— <i>pinnatifidus</i> Land.	439
— <i>perenne</i> L.	595	— <i>intermedia</i> Baumg.	538	<i>Lygia</i> Fasan	476
— <i>remotum</i> Schrank	595	— <i>maxima</i> DC.	538	— <i>Passerina</i> L.	476
— <i>speciosum</i> Stev.	596	— <i>multiflora</i> Lej.	539	<i>Lysimachia</i> L.	456
— <i>temulentum</i>	595	— <i>nemorosa</i> Baumg.	539	— <i>maculata</i> Land.	457
— <i>tenne</i> Baumg.	595	— <i>nigricans</i> Desv.	539	— <i>nemorum</i> L.	457
— <i>triticoideus</i> Janka	596	— <i>nivea</i> Baumg.	538	— <i>Nymularia</i> L.	457
<i>Lomatogonium carinthiacum</i> A. Br.	395	— <i>pallens</i> Bess.	539	— <i>paludosa</i> Baumg.	457
<i>Lonicera</i> L.	276	— <i>parviflora</i> Schur	538	— <i>punctata</i> L.	457
— <i>alpigena</i> Baumg.	276	— <i>pilosa</i> L.	537	— <i>quadrifolia</i> Benkö	457
— <i>Caprifolium</i> L.	276	— <i>rubella</i> Hoppe	538	— <i>rotundifolia</i> Salzer	457
— <i>carpatia</i> Pore.	277	— <i>sibirica</i> Huds.	538	— <i>thyrsiflora</i> L.	456
— <i>Coerulea</i> L.	277	— <i>spadicea</i> All.	538	— <i>villosa</i> Roch.	457
— <i>leiophylla</i> Kern.	276	— <i>spicata</i> L.	539	— <i>vulgaris</i> L.	457
— <i>nigra</i> L.	277	— <i>Sudetica</i> Willd.	539	<i>Lythraceae</i> Juss.	233
— <i>Periclymenum</i> L.	276	— <i>vernalis</i> DC.	537	<i>Lythrum</i> L.	233
— <i>sempervivens</i> L.	276	<i>Lychnis</i> L.	130	— <i>coronense</i> Schur	233
— <i>Tatarica</i>	276	— <i>alba</i> Mill.	129	— <i>Hyssoptifolia</i> L.	233
— <i>Xylosteum</i> L.	276	— <i>arvensis</i> Schkuhr	129	— <i>Salicaria</i> L.	233
<i>Lophosciadium Barrelieri</i> Grisb.	263	— <i>chalcidonica</i> L.	131	— <i>tomentosum</i> Schur	233
<i>Loranthaceae</i> Don.	274	— <i>Coronaria</i> L.	130	— <i>virgatum</i> L.	233
<i>Loranthus</i> L.	274	— <i>dioica</i> L.	129		
— <i>Europaens</i> L.	274	— <i>diurna</i> Sibth.	129		
<i>Lotus</i> L.	184	— <i>Flosculi</i> L.	130		
— <i>ciliatus</i> Auct.	184	— <i>nemoralis</i> Heuff.	129		
— <i>corniculatus</i> L.	184	— <i>nivalis</i> Kit ; Baumg.	124 ; 131		
— <i>gracilis</i> Schur	184	— <i>quadridentata</i> L.	123	<i>Majanthemum</i> Web.	522
— <i>maritimus</i> Landoz	184	— <i>rubra</i> Weigel	129	— <i>bifolium</i> L.	522
— <i>siliquosus</i> L.	185	— <i>Siegeriana</i> Schur	131	<i>Majorana hortensis</i> Mönch.	441
— <i>tenuifolius</i> Reichb.	184	— <i>silvestris</i> Fl. Dan.	129	<i>Malachium</i> Fries.	131
— <i>tenuis</i> Kit.	184	— <i>vespertina</i> Sibth.	129	— <i>aquaticum</i> L.	131
— <i>uliginosus</i> Schur	184	— <i>Viscaria</i> L.	131	<i>Malaxis</i> Sw.	508
— <i>valdepilosus</i> Schur	184	<i>Lycium barbatum</i> Auct.	411	— <i>Loeselii</i> Baumg.	507
— <i>villosus</i> Thuill.	184	— <i>Europaeum</i> Auct.	411	— <i>monophyllos</i> L.	508
<i>Lunaria</i> L.	92	— <i>vulgare</i> Dun.	411	— <i>paludosa</i> Auct.	507
— <i>annua</i> L.	92	<i>Lycopersicum esculentum</i> Mill.	411	<i>Malope malacoides</i> L.	154
— <i>biennis</i> Mönch = <i>annua</i> L.	92	<i>Lycopodium</i> Spring.	601	— <i>trifida</i> Cav.	154
— <i>rediviva</i> L.	92	— <i>alpinum</i> L.	602	<i>Malus</i> Tournf.	202
<i>Lupinus albus</i> L.	174	— <i>annotinum</i> L.	602	— <i>acerba</i> Merat	202
— <i>angustifolius</i> L.	174	— <i>Chamaecyparissus</i> A. Br.	602	— <i>dasyphylla</i> Borkh.	203
— <i>hirsutus</i> L.	174	— <i>clavatum</i> L.	602	— <i>domestica</i> Baumg.	203
— <i>luteus</i> L.	174	— <i>complanatum</i> L.	602	— <i>mitis</i> Wallr.	203
— <i>varius</i> L.	174	— <i>denticulatum</i> Baumg.	600	— <i>silvester</i> Mill.	202
<i>Luzula</i> L.	537	— <i>helveticum</i> L.	600	<i>Malvaceae</i> Juss.	153
— <i>albida</i> DC.	538	— <i>inundatum</i> L.	601	— <i>Malva</i> L.	153
— <i>alpigena</i> Schur	538	— <i>recurvum</i> Kit.	601	— <i>Alcea</i> Auct.	153
— <i>Althii</i> Herb.	539	— <i>selaginoides</i> L.	601	— <i>borealis</i> Wallm.	153
— <i>angustifolia</i> Wulf.	538	— <i>Selago</i> L.	601	— <i>crispa</i> L.	153
— <i>campestris</i> L.	538			— <i>fastigiata</i> Schur	153
				— <i>italica</i> Schur	153
				— <i>Mauritiana</i> L.	153
				— <i>moschata</i> L.	153

- Malva neglecta* Wallr. 153
 — *pseudoborealis* Schur 153
 — *pusilla* With. 153
 — *rotundifolia* L. 153
 — *silvestris* L. 153
 — *vulgaris* Fr. 153
Mandragora officinarum L. 411
Margarospermum parpureo-cœruleum Reichb. 407
Marrubium L. 451
 — *candidissimum* Land. 451
 — *creticum* Auct. 449—451
 — *pannonicum* Reichb. 451
 — *peregrinum* L. 451
 — *peregrino-vulgare* Reichardt. 451
 — *præcox* Janka 451
 — *remotum* Kit. 451
 — *vulgare* L. 451
Marsilea L. 603
 — *quadrifolia* L. 603
Maruta Cota DC. 314
 — *foetida* Cass. 371
Matthiola annua Sweet 14
Matricaria L. 314
 — *Chamomilla* L. 314
 — *inodora* L. 314
 — *Parthenium* L. 312
 — *salina* Schur 314
 — *suaveolens* Auct. 314
 — *tenuifolia* Kit. 314
Mays americana Baumg. 558
Medicago L. 176
 — *arabica* All. 177
 — *Cibinensis* Lereh. 176
 — *falcata* L. 176
 — *falcata* × *sativa* Reichb. 176
 — *Gerardi* W. et. K. 177
 — *glandulosa* Koch 177
 — *græca* Horn. 177
 — *tupulina* L. 177
 — *media* Pers. 176
 — *minima* Desr. 177
 — *mollissima* Spreng. 177
 — *oxalioides* Schur 177
 — *prostrata* Jacq. 177
 — *pseudo-Gerardi* Schur 177
 — *rigidula* Desr. 177
 — *sativa* L. 176
 — *subfalcata* Schur 176
 — *varia* Urb. 176
 — *Willdenowii* Bönningh 177
 — *villosula* Auct. 177
Medicago viscida Koch 177
Melampyrum L. 428
 — *albicans* Porc. 428
 — *alpestre* Schur 429
 — *arvense* L. 428
 — *barbatum* W. et K. 428
 — *Bihariense* Kern. 428
 — *commutatum* Tausch. 428
 — *cristatum* L. 428
 — *montanum* Porc. 428
 — *nemorosum* Auct. 428
 — *pratense* Auct. 428
 — *pseudobarbatum* Schur 428
 — *saxosum* Baumg. 429
 — *silvaticum* L. 429
 — *subalpinum* Kern. 428
Melandrium Röchl. 129
 — *album* Mill. 129
 — *album* × *nemorale* Simk. 130
 — *album* × *rubrum* Gärt. 130
 — *dioicum* L. 129
 — *dubium* Hampe 130
 — *intermedium* Schur 130
 — *nemorale* Heuff. 129
 — *noctiflorum* Fries. 129
 — *pallidum* Porc. 129
 — *pratense* Röchl. 129
 — *silvestre* Röchl. 129
 — *subnemorale* Simk. 130
 — *Zawadzki* A. Br. 124
Melanosinapis communis Schimp. 88
Melica L. 576
 — *altissima* L. 576
 — *Bauhini* Landoz. 577
 — *cæspitosa* Schur 576
 — *ciliata* L. 576
 — *cœrulea* L. 582
 — *flavescens* Schur 577
 — *lobata* Schur 577
 — *Magnolii* Auct. 577
 — *nutans* L. 577
 — *pieta* C. Koch 577
 — *transsilvanica* Schur 576
 — *varia* Ledeb. 576
 — *uniflora* Retz. 577
Melilotus Tournf. 178
 — *albus* Desr. 178
 — *altissimus* Borb. 178
 — *cœruleus* L. 178
 — *dentatus* W. et K. 178
 — *laxiflora* Roch. 178
 — *macrorrhizus* W. et K. 178
 — *officinalis* L. 178
 — *paluster* W. et K. 178
 — *parviflora* Schur 178
Melilotus Petitpierreana Auct. 178
 — *procumbens* Bess. 178
Melissa Tournf. 444
 — *Acinos* L. 444
 — *Acinos* × *Baumgarteni* Simk. 445
 — *Acinos* × *Hungarica* Simk. 444
 — *Baumgartenii* Simk. 445
 — *Bolnokensis* Simk. 445
 — *Calamintha* L. 446
 — *Hungarica* Simk. 444
 — *Jahniana* Simk. 444
 — *intermedia* Baumg. 446
 — *officinalis* L. 446
 — *Patarina* Jacq. 444
 — *Pulegium* Roch. 446
Melittis L. 447
 — *grandiflora* Auct. 447
 — *melissophyllum* L. 447
Mentha L. 436
 — *abruptiflora* Borb. 438
 — *acutifolia* Schur 437
 — *agrestis* Sole 438
 — *approximata* Borb. 438
 — *aquatica* L. 437
 — *arvensis* L. 438
 — *arvensis* × *reversa* Simk. 438
 — *atrata* Schur 437
 — *Austriaca* Jacq. 438
 — *balsamea* Willd. 437
 — *Bihariensis* Borb. 437
 — *brachystachya* Borb. 437
 — *candicans* Crantz 436
 — *canescens* Roth 436
 — *carniolica* Schur 438
 — *citrata* Czetz 437
 — *crispa* L. 437
 — *crispata* Schrad. 437
 — *dentata* Fuss 437
 — *frondosa* Borb. 437
 — *gentilis* Baumg. 437
 — *gratissima* Baumg. 436
 — *Haynaldiana* Borb. 437
 — *hirsuta* L. 437
 — *Hungarica* Borb. 437
 — *laciniosa* Schur 437
 — *Langii* Steud. 437
 — *Marisensis* Simk. 437
 — *nepetoides* Schur 437
 — *nitida* Host. 438
 — *odorata* Herzog 437
 — *palustris* Schur 437
 — *Pannonica* Borb. 437
 — *parviflora* Schur 437
 — *piperita* L. 437
 — *pratensis* Landoz 436
 — *pubescens* Koch 436

<i>Mentha Pulegium</i> L.	439	<i>Molinia serotina</i> M. et K.	582	<i>Myosotis pseudosilvatica</i> Schur	409
— <i>reversa</i> Roch.	437	<i>Moneses brevicaulis</i> Schur	391	— <i>pygmæa</i> Fuss exs. !	409
— <i>rotundifolia</i> L.	437	— <i>grandiflora</i> Salisb.	391	— <i>repens</i> Auct.	408
— <i>rubra</i> Schur	437	<i>Monotropa</i> L.	391	— <i>scabra</i> Simk.	438
— <i>sativa</i> Baumg.	437	— <i>glabra</i> Bernh.	391	— <i>scorpioides</i> L.	408—9
— <i>silvestris</i> L.	436	— <i>hirsuta</i> Roth.	391	— <i>suaveolens</i> Kit.	409
— <i>subarvensis</i> Simk.	438	— <i>Hypophegea</i> Wallr.	391	— <i>silvatica</i> Auct.	409
— <i>subreversa</i> Simk.	438	— <i>Hypópithys</i> L.	391	— <i>sparsiflora</i> Mik.	410
— <i>subinodora</i> Schur	438	<i>Montia</i> L.	149	— <i>squarrosa</i> Retz.	401
— <i>tomentosa</i> Grisb.	436	— <i>fontana</i>	149	— <i>stricta</i> Link.	410
— <i>undulata</i> Willd.	437	— <i>minor</i> Schur	149	— <i>strigulosa</i> Auct.	408
— <i>verticillata</i> Baumg.	437	— <i>rivularis</i> Schur	149	— <i>traussilvanica</i> Porc.	409
— <i>viridis</i> L.	437	<i>Moricandia arvensis</i> DC.	71	— <i>variabilis</i> Auct.	409—410
— <i>Wierzbickiana</i> Op.	437	<i>Morus alba</i> L.	485	— <i>versicolor</i> Pers.	410
<i>Mensiesia Bruckentha-</i>		— <i>mauritanica</i> Jacq.	485	<i>Myosurus</i> L.	43
— <i>lii</i> Baumg.	388	— <i>nigra</i> L.	485	— <i>minimus</i> L.	43
— <i>spicata</i> Eresel.	389	— <i>rubra</i> Baumg.	485	<i>Myricaria</i> Desv.	149
<i>Menyanthes</i> L.	394	— <i>Tatarica</i> L.	485	— <i>Germanica</i> L.	149
— <i>trifoliata</i> L.	394	<i>Mulgedium</i> Cass.	362	— <i>patens</i> Reichb.	149
<i>Mercurialis</i> L.	484	— <i>alpinum</i> L.	362	— <i>squamosa</i> Reichb.	149
— <i>annua</i> L.	484	<i>Muscari</i> Tournf.	528	<i>Myriophyllum</i> L.	231
— <i>alpina</i> Schur	484	— <i>botryoides</i> Auct.	528	— <i>pectinatum</i> DC.	231
— <i>livida</i> Baumg.	484	— <i>comosum</i> Auct.	528	— <i>spicatum</i> L.	231
— <i>ovata</i> Sternb.	484	— <i>moschatum</i> Willd.	529	— <i>verticillatum</i> L.	231
— <i>perennis</i> L.	484	— <i>pallens</i> Bess.	528	<i>Myrrhis aurea</i> Auct.	272
— <i>silvatica</i> Hoppe	484	— <i>racemosum</i> L.	528	— <i>odorata</i> Auct.	272
<i>Merendera caucasica</i>		— <i>tenuiflorum</i> Tausch.	528		
— <i>Schur</i>	533	— <i>Transsilvanicum</i> Schur	528		
<i>Mespilus Cotoneaster</i> L.	202	— <i>tubiflorum</i> Stev.	628		
— <i>Germanica</i> L.	202	<i>Myagrum</i> Tournf.	102		
— <i>Chamæmespilus</i> L.	204	— <i>paniculatum</i> L.	102		
— <i>pygmæa</i> Baumg.	202	— <i>perfoliatum</i> L.	102		
— <i>tanacetifolia</i> Poir.	204	— <i>perenne</i> L.	102		
<i>Meum</i> Tournf.	260	— <i>rostratum</i> Scop.	101		
— <i>athamanticum</i> Jacq.	260	— <i>rugosum</i> L.	103		
— <i>Mutellina</i> L.	260	— <i>saxatile</i> L.	95		
<i>Micromeria Pulegium</i>		<i>Mycelis muralis</i> Reichb.	360		
— <i>Benth.</i>	446	<i>Myosotis</i> L.	408		
<i>Milium</i> L.	567	— <i>adpressa</i> Simk.	409		
— <i>confertum</i> Schur	567	— <i>alpestris</i> Schmidt	408		
— <i>effusum</i> L.	567	— <i>arvensis</i> L.	409		
— <i>transsilvanicum</i> Schur	567	— <i>aspera</i> Schur	409		
<i>Minuartia fastigiata</i> Schur	141	— <i>caespitosa</i> Schultz.	408		
— <i>Jacquini</i> Schur	141	— <i>collina</i> Hoffm.	410		
— <i>ramosissima</i> Schur	141	— <i>deflexa</i> Wahlenb.	402		
<i>Moenchia erecta</i> Fl. Wett.	136	— <i>hispidula</i> Schlecht.	410		
<i>Moenchia</i> L.	138	— <i>intermedia</i> Link.	409		
— <i>muscosa</i> L.	138	— <i>lactea</i> Schur	409		
— <i>pendula</i> W. et K.	139	— <i>Lappula</i> L.	401		
— <i>polygonoides</i> Wulf.	139	— <i>laxiflora</i> Auct.	408		
— <i>trinervia</i> L.	139	— <i>lingulata</i> Schultz.	408		
<i>Molinia</i> Schrank.	582	— <i>montana</i> Bess.	409		
— <i>arundinacea</i> Schrank	582	— <i>nana</i> All.	408		
— <i>altissima</i> Link.	582	— <i>nemorosa</i> Schur	408		
— <i>coerulea</i> L.	582	— <i>palustris</i> L.	408		
— <i>littoralis</i> Host.	582				

<i>Nectarobotryum striatum</i> Lindl.	524	<i>Odontolophus</i> Janka	348	<i>Onosma parviflora</i> Janka	404
<i>Neogaya</i> Meisn.	261	<i>Oenanthe</i> L.	255	— <i>pseudoarenarium</i> Schur.	404
— <i>simplex</i> L.	261	— <i>agnatica</i> L.	255	— <i>pustulatum</i> Schur.	404
<i>Neottia</i> Dich.	507	— <i>Banatica</i> Heuff.	256	— <i>stellulatum</i> Auct.	404—5
— <i>Nidus-Avis</i> Rich.	507	— <i>fistulosa</i> L.	256	— <i>Tauricum</i> Pall.	404
— <i>repens</i> Sw.	507	— <i>longifolia</i> Borb.	256	— <i>tuberculata</i> Kit.	404
— <i>spiralis</i> Sw.	507	— <i>media</i> Griseb.	256	— <i>viride</i> Borb.	405
<i>Nepeta</i> L.	446	— <i>peucedanifolia</i> Baumg.	256	<i>Ophioglossum</i> L.	603
— <i>Cataria</i> L.	446	— <i>Phellandrium</i>	255	— <i>alpinum</i> Schur.	603
— <i>nuda</i> Auct.	446	— <i>pimpinelloides</i> Baumg.	256	— <i>vulgatum</i> L.	603
— <i>Pannonica</i> L.	446	— <i>silaifolia</i> MB.	256	<i>Ophrys</i> L.	503
— <i>parviflora</i> Andræ	447	— <i>stenoloba</i> Schur.	256	— <i>apifera</i> Huds.	503
— <i>Sibirica</i> Landoz	447	— <i>Tabernæmontani</i> Gmel.	256	— <i>Arachnites</i> Auct.	503
— <i>Ucrainica</i> L.	447	<i>Oenothera</i> L.	230	— <i>aranifera</i> Huds.	503
— <i>violacea</i> Auct.	446	— <i>biennis</i> L.	230	— <i>myodes</i> L.	503
<i>Neslia</i> Desv.	102	— <i>muricata</i> Schur.	230	— <i>paludosa</i> Fl. Dan.	507
— <i>paniculata</i>	102	<i>Olbia Thuringiaca</i> Medic.	154	<i>Oporina autumnalis</i> Don.	352
<i>Neumeyera austriaca</i> Fuss	142	<i>Oleaceae</i> Lindl.	392	<i>Opulus glandulosa</i> Baumg.	276
<i>Nicandra physaloides</i> Gärtn.	412	<i>Omphalodes</i> Tournf.	402	<i>Orchidaceae</i> L.	497
<i>Nicotiana latissima</i> Mill.	412	— <i>linifolia</i> L.	402	<i>Orchis</i> L.	497
— <i>rustica</i> L.	412	— <i>scorpioides</i> Hænke	402	— <i>albida</i> Scop.	502
— <i>Tabacum</i> L.	412	— <i>verna</i> Mönch	402	— <i>ambigua</i> Kern.	500
<i>Nigella</i> L.	57	<i>Onagraceae</i> Juss.	225	— <i>angustifolia</i> Auct.	504
— <i>aristata</i> Smith	57	<i>Onobrychis</i> Tournf.	190	— <i>bifolia</i> L.	503
— <i>arvensis</i>	57	— <i>arenaria</i> Kit.	190	— <i>brachyglossa</i> Wallr.	503
— <i>damascena</i> L.	57	— <i>Caput-galli</i> Schur.	191	— <i>Claudopolitana</i> Simk.	500
— <i>sativa</i> L.	57	— <i>carpatica</i> Schur.	191	— <i>comosa</i> Schur.	500
<i>Nigritella</i> Rich.	503	— <i>gracilis</i> Bess.	191	— <i>conopsea</i> L.	502
— <i>angustifolia</i> Rich.	503	— <i>inermis</i> Stev.	191	— <i>cordigera</i> Fries	501
— <i>globosa</i> Reichb.	498	— <i>montana</i> Auct.	191	— <i>coriophora</i> L.	498
— <i>nigra</i> L.	503	— <i>sativa</i> Auct.	190	— <i>cruenta</i> Roch.	501
— <i>suaveolens</i> Schur.	503	— <i>scardica</i> Griseb.	191	— <i>elegans</i> Heuff.	499
<i>Noccea alpina</i> Reichb.	99	— <i>Transsilvanica</i> Simk.	191	— <i>foliosa</i> Schur.	501
— <i>brevicaulis</i> Hoppe	99	— <i>viciaefolia</i> Scop.	191	— <i>fusca</i> Jacq.	497
<i>Nonea</i> Medic.	403	<i>Ononis</i> L.	175	— <i>globosa</i> L.	498
— <i>nigricans</i> Schur.	403	— <i>antiquorum</i> Schur.	175	— <i>hematodes</i> Porc.	501
— <i>pulla</i> L.	403	— <i>Columnae</i> All.	175	— <i>hircina</i> Baumg.	502
<i>Norta juncea</i> Schur.	84	— <i>hircina</i> Jacq.	175	— <i>hybrida</i> Schur.	497
— <i>strictissima</i> Schur.	84	— <i>mitis</i> Benkő	175	— <i>incarnata</i> L.	501
<i>Nuphar</i> Smith	67	— <i>parviflora</i> Lam.	175	— <i>incarnata</i> Willd.	500
— <i>luteum</i> Smith	67	— <i>pseudohircina</i> Schur.	175	— <i>lancibracteata</i> Koch	500
— <i>sericum</i> Lang.	67	— <i>repens</i> Auct.	175	— <i>latifolia</i> Auct.	501
<i>Nymphaeaceae</i> Salisb.	66	— <i>spinescens</i> Ledeb.	175	— <i>laxiflora</i> Auct.	499
<i>Nymphaea</i> L.	66	— <i>spinosa</i> Auct.	175	— <i>maculata</i> L.	500
— <i>alba</i> L.	66	— <i>umbrosa</i> Schur.	175	— <i>majalis</i> Hazsl.	501
— <i>biradiata</i> Schur.	66	<i>Onopordon</i> L.	340	— <i>militaris</i> L.	498
— <i>lutea</i> L.	67	— <i>Acanthium</i> L.	340	— <i>moravica</i> Jacq.	497
O.		— <i>Schultesii</i> Britt.	340	— <i>Morio</i> L.	499
<i>Ocimum basilicum</i>	441	<i>Onosma</i> L.	404	— <i>nigra</i> Scop.	503
<i>Odontites</i> Hall.	433	— <i>angustifolium</i> Schur.	404	— <i>obtusifolia</i> Schur.	500
— <i>lutea</i> L.	433	— <i>arenarium</i> W. et K.	404	— <i>obtusiflora</i> Schur.	=
— <i>rubra</i> Baumg.	433	— <i>echioides</i> Auct.	404	— <i>speciosa</i> Host	
— <i>serotina</i> Lam.	433	— <i>intermedium</i> Schur.	404	— <i>ochroleuca</i> Schur.	501
— <i>verna</i> Baumg.	433	— <i>montanum</i> Auct.	404		

<i>Orchis odoratissima</i> L.	<i>Orobanch</i> Petasitis Boro.	<i>Ostrya carpinifolia</i> Scop.
— <i>Ornithis</i> Jacq. 502	— <i>Pieridis</i> Winkler 435	490
— <i>pallens</i> L. 499	— <i>procera</i> Koch 435	<i>Otthonna integrifolia</i> L. 326
— <i>palustris</i> Au. t. 499	— <i>pruinosa</i> Landoz 435	— <i>palustris</i> L. 326
— <i>papilionacea</i> L. 500	— <i>purpurea</i> Jacq. 434	<i>Oxalidacea</i> DC. 163
— <i>purpurea</i> Huds. 497—500	— <i>ramosa</i> L. 434	<i>Oxalis</i> L. 163
— <i>pyramidalis</i> L. 501	— <i>rubens</i> Wallr. 434	— <i>Acetosella</i> L. 163
— <i>rivularis</i> Heuff. 501	— <i>sambucina</i> Janka 435	— <i>corniculata</i> L. 164
— <i>Rochelii</i> Griseb. 501	— <i>Scabiosae</i> Koch 436	— <i>stricta</i> L. 164
— <i>rubra</i> Lerchenf. 499	— <i>sparsiflora</i> Czet. 434	— <i>tetraphylla</i> Cav. 164
— <i>saccifera</i> Brogn. 500	— <i>stigmatodes</i> Wimm. 435	<i>Oxycoecos palustris</i> Pers. 387
— <i>salina</i> Fro. 500	— <i>Tenerii</i> Holandre 435	<i>Oxyria</i> Hill. 473
— <i>sambucina</i> L. 500	— <i>transsilvanica</i> Porc. 435	— <i>digyna</i> L. 473
— <i>speciosa</i> Host. 499	— <i>Tussilagin</i> Mutel 435	<i>Oxytropis</i> DC. 186
— <i>sphaerica</i> M. B. 498	— <i>vulgaris</i> Lam. 434	— <i>campestris</i> L. 186
— <i>Tabernaemontani</i> Auct. 499	<i>Orob</i> L. 197	— <i>Carpatica</i> Uchtr. 186
— <i>tetragona</i> Heuff. 500	— <i>æstivalis</i> Schur 198	— <i>cyanea</i> Salzer 186
— <i>transsilvanica</i> Schur 500	— <i>albus</i> Auct. 198	— <i>Halleri</i> Auct. 186
— <i>Traunsteineri</i> Schur 501	— <i>alpestris</i> Schur 198	— <i>lapponica</i> Auct. 186—7
— <i>tridentata</i> Scop. 498	— <i>angustifolius</i> Endl. 197	— <i>montana</i> Auct. 186
— <i>ustulata</i> L. 498	— <i>canescens</i> Auct. 198	— <i>pilosa</i> L. 186
— <i>variegata</i> All. 498	— <i>Glusii</i> Spreng. 198	— <i>sericea</i> DC. 186
— <i>viridis</i> Swartz 503	— <i>flaccidus</i> Radius 197—8	— <i>sordida</i> Schur 186
<i>Ornithopus</i> L. 190	— <i>glaberrimus</i> Schur 199	— <i>uralensis</i> Baumg. 186
— <i>perpusillus</i> L. 190	— <i>gracilis</i> Gaud. 198	— <i>velutina</i> Schur 186
<i>Ornus Europæa</i> Pers. 392	— <i>laevigatus</i> W. et K. 199	
<i>Orobanch</i> L. 434	— <i>luteus</i> Auct. 199	
— <i>alba</i> Steph. 435	— <i>macrorrhizus</i> Neilr. 198	
— <i>arenaria</i> Borkh. 434	— <i>medius</i> Simk. 197	<i>Pachypleurum</i> Reichb. 261
— <i>Buekiana</i> Koch 434	— <i>montanus</i> Czet. 199	<i>Padus Avium</i> Mill. 201
— <i>caryophyllacea</i> Smith 434	— <i>niger</i> L. 198	<i>Pæderota Ageria</i> Nym. 427
— <i>Cirsii</i> Fries 435	— <i>ochroleucus</i> Baumg. 199	— <i>Bonarota</i> L. 427
— <i>cœrulea</i> Vill. 434	— <i>pallens</i> M. B. 198	— <i>cœrulea</i> Baumg. 427
— <i>cœrulescens</i> Steph. 434	— <i>pannonicus</i> Auct. 198	<i>Pæonia</i> L. 66
— <i>cruenta</i> Bert. 435	— <i>psendoclusii</i> Schur 198	— <i>corallina</i> Schur 66
— <i>Echinopsis</i> Panč. 435	— <i>rupensis</i> Schur 198	— <i>hybrida</i> Pall. 66
— <i>elator</i> Baumg. 435	— <i>sylvaticus</i> Baumg. 198	— <i>officinalis</i> L. 66
— <i>epithymoides</i> Heuff. 435	— <i>stipulaceus</i> Hook. 198	— <i>peregrina</i> Mill. 66
— <i>Epithymum</i> DC. 435	— <i>tenuifolius</i> Baumg. 198	— <i>tenuifolia</i> L. 66
— <i>flava</i> Martius 435	— <i>Transilvanicus</i> Spreng. 199	<i>Palimbia Chabraei</i> DC. 264
— <i>Galii</i> Duby 434	— <i>tristis</i> Lang. 198	— <i>decussata</i> Schur 264
— <i>gracilis</i> Smith 435	— <i>tuberosus</i> Auct. 197	<i>Panicum</i> L. 559
— <i>Kochii</i> Schultz. 435	— <i>variegatus</i> Ten. 198	— <i>Crus-corvi</i> Benkô 559
— <i>laxiflora</i> Reichb. 434	— <i>varius</i> Solander 198	— <i>Crus-galli</i> L. 559
— <i>lævis</i> Czet. 435	— <i>venetus</i> Schur 198	— <i>filiforme</i> Auct. 559
— <i>loricata</i> Reichb. 496	— <i>vernus</i> L. 197	— <i>Germanicum</i> Roth 560
— <i>lucorum</i> Landoz 434	— <i>versicolor</i> Gmel. 198	— <i>glabrum</i> Schrad. 559
— <i>lutea</i> Baumg. 434	<i>Orthospermum</i> Schur =	— <i>lineare</i> Krock. 559
— <i>major</i> L. 435	<i>Chenopodium</i> .	— <i>miliaceum</i> L. 559
— <i>Medicaginis</i> Duby 434	<i>Oryza clandestina</i> A. Br. 564	— <i>Weinmanni</i> R. et. Sch. 559
— <i>minor</i> Auct. 436	<i>Osmunda Lunaria</i> L. 604	<i>Papaveraceae</i> Juss. 67
— <i>pallidiflora</i> W. et G. 435	— <i>regalis</i> L. 604	<i>Papaver</i> L. 67
	<i>Ostericum palustre</i> Auct. 262	— <i>albiflorum</i> Fuss. 617
		— <i>alpinum</i> Auct. 67
		— <i>Argemone</i> L. 67
		— <i>commutatum</i> Fisch. 67
		— <i>dubium</i> L. 67

<i>Papaver flaviflorum</i> Koch	<i>Pedicularis silvatica</i>	<i>Peucedanum latifolium</i>
67	Baumg. 429	M. B. 264
— <i>hybridum</i> L. 67	— <i>sudetica</i> Willd. 431	— <i>longifolium</i> Auct.
— <i>intermedium</i> Schur 67	— <i>transsilvanica</i> Schur 430	257—264
— <i>lævigatum</i> Schur 68	— <i>tuberosa</i> Baumg. 431	— <i>montanum</i> Auct. 265
— <i>maculosum</i> Schur 68	— <i>versicolor</i> Wahlb. 429	— <i>Morisonii</i> Schur 264
— <i>officinale</i> Schur 68	— <i>verticillata</i> L. 429	— <i>officinale</i> Auct. 264
— <i>Pyrenaicum</i> L. 67	<i>Peltaria</i> L. 92	— <i>Oreoselinum</i> L. 265
— <i>Rhoeas</i> L. 67	— <i>alliacca</i> Jacq. 92	— <i>palustre</i> L. 265
— <i>setigerum</i> Schur 68	Pennisetum Crus-Galli	— <i>Rochelianum</i> Henff. 264
— <i>strigosum</i> Bönningh. 67	Baumg. 559	— <i>ruthenicum</i> Roch. 264
— <i>somniferum</i> L. 68	— <i>Germanicum</i> Baumg. 560	— <i>Sibiricum</i> W. et K. 263
<i>Parietaria</i> L. 485	— <i>glaucum</i> Baumg. 560	— <i>Silaus</i> L. 261
— <i>diffusa</i> Schur 485	— <i>verticillatum</i> Baumg. 559	<i>Phaca</i> L. 187
— <i>erecta</i> M. et K. 485	— <i>viride</i> Baumg. 559	— <i>alpina</i> Auct. 186
— <i>lusitanica</i> Janka 485	Pentaple mantica Auct. 136	— <i>astragalina</i> DC. 187
— <i>officinalis</i> L. 485	<i>Peplis</i> L. 233	— <i>australis</i> L. 187
<i>Paris</i> L. 521	— <i>alternifolia</i> Janka 233	— <i>frigida</i> L. 187
— <i>quadrifolia</i> L. 521	— <i>Portula</i> L. 233	— <i>glabra</i> Clarion 187
<i>Parnassia</i> L. 241	Peristylus albidus Lindl. 502	Phæciasium lapsanoides
— <i>alpina</i> Czetz 241	— <i>viridis</i> Lindl. 503	Cass. 362
— <i>palustris</i> L. 241	<i>Persica vulgaris</i> Mill. 199	— <i>pulchrum</i> Reichb. 362
<i>Paronychiaceae</i> Hill. 145	<i>Personatae</i> L. 412	Phalaris arenaria Baumg.
<i>Paronychia</i> L. 146	<i>Pertasites</i> Tournf. 298	563
— <i>argentea</i> Reichb. 146	— <i>albus</i> L. 298	— <i>arundinacea</i> L. 560
— <i>cephalotes</i> MB. 146	— <i>alpinus</i> Scop. 298	— <i>canariensis</i> L. 560
— <i>Hungarica</i> Grisb. 146	— <i>discolor</i> Baumg. 298	Phaseolus coccineus L. 199
<i>Passerina annua</i> Wickstr. 476	— <i>giganteus</i> Fuss 298	— <i>multiflorus</i> Auct. 199
<i>Pastinaca</i> L. 266	— <i>hybridus</i> Baumg. 298	— <i>nanus</i> L. 199
— <i>opaca</i> Auct. 266	<i>Kablikianus</i> Tausch. 298	— <i>vulgaris</i> L. 199
— <i>sativa</i> Mill. 266	— <i>macrophyllus</i> Schur 298	<i>Phegopteris</i> Feé 605
— <i>silvestris</i> Mill. 266	— <i>niveus</i> Vill. 298	— <i>Dryopteris</i> L. 605
<i>Pavia flava</i> L. 166	— <i>officinalis</i> Mönch. 298	— <i>polypodioides</i> Feé 605
<i>Pedicularis</i> L. 429	— <i>officinalis</i> × <i>albus</i> Cel. 298	— <i>Robertiana</i> Hoffm. 605
— <i>acanthis</i> Salzer 429	— <i>paradoxus</i> Baumg. 298	Phelipea arenaria Walp. 434
— <i>asplenifolia</i> Baumg. 429	— <i>ramosus</i> Baumg. 298	— <i>cœrulea</i> Mey. 434
— <i>atrorubens</i> Salzer 429	— <i>spurius</i> Schur 298	— <i>ramosa</i> Mey. 434
— <i>Barrelieri</i> Salzer 429	<i>Petrocallis</i> R. B. 92	Phellandrium aquaticum
— <i>Baumgarteni</i> Simk. 431	— <i>Pyrenaica</i> L. 92	L. 255
— <i>campestris</i> Grisb. 430	Petroselinum crispum	— <i>Mutellinum</i> L. 260
— <i>Carpatica</i> Andræ 430	Mill. 250	Philadelphus coronarius
— <i>comosa</i> Auct. 430	— <i>sativum</i> Hoffm. 250	L. 241
— <i>Coronensis</i> Schur 430	<i>Petrosimonia</i> Bunge 466	Phleboanthe Laxmanni
— <i>dolichorrhiza</i> Reichb. 430	— <i>triandra</i> Pall. 466	Tausch. 454
— <i>exaltata</i> Bess. 430	<i>Peucedanum</i> L. 264	<i>Phleum</i> L. 562
— <i>foliosa</i> Auct. 430	— <i>alpestre</i> Spreng. 261	— <i>alpinum</i> Baumg. 562
— <i>Haquetii</i> Auct. 430	— <i>Alsaticum</i> L. 265	— <i>ambiguum</i> Auct. 562
— <i>Jaquini</i> Koch 431	— <i>arenarium</i> Baumg. 261	— <i>asperum</i> Auct. 563
— <i>incarnata</i> Baumg. 431	— <i>campestre</i> Janka 264	— <i>Behmeri</i> Auct. 563
— <i>limnigena</i> A. Kern. 429	— <i>carvifolium</i> Crantz 264	— <i>bulbosum</i> Host. 562
— <i>palustris</i> L. 431	— <i>Chabraei</i> Koch 264	— <i>capitatum</i> Fuss 562
— <i>pratensis</i> Schur 430	— <i>Cervaria</i> L. 264	— <i>ciliatum</i> Grisb. 562
— <i>pseudocomosa</i> Schur 430	— <i>intermedium</i> Schur 265	— <i>commutatum</i> Gaud. 562
— <i>recutita</i> Baumg. 429		— <i>fallax</i> Janka 562
— <i>rosea</i> Schur 429		— <i>glabrum</i> Porc. 563
— <i>rostrata</i> L. 431		— <i>Micheli</i> All. 562
— <i>Sceptum-Carolinum</i> L. 429		— <i>montanum</i> C. Koch 563
		— <i>nodosum</i> L. 562
		— <i>phalaroides</i> Kœl. 563
		— <i>phleoides</i> L. 563

<i>Phleum pratense</i> L.	562	<i>Picris hispidissima</i> Schur	354	<i>Pinus uliginosa</i> Schur	597—8
— <i>serrulatum</i> Boiss.	563	— <i>oligocephala</i> Schur	354	— <i>uncinata</i> Schur	598
— <i>stoloniferum</i> Borb.	562	— <i>paleacea</i> Vest.	354	<i>Piptatherum</i> P. B.	567
— <i>viride</i> All.	563	— <i>prænanthoides</i> Schur	354	— <i>cœrulescens</i> Janka	567
<i>Phlomis</i> L.	452	— <i>pyrenaica</i> Landoz	354	— <i>holciforme</i> Schur	567
— <i>tuberosa</i> L.	452	— <i>ruderalis</i> Schmidt	354	— <i>paradoxum</i> Auct.	567
<i>Phoenixopus muralis</i> Koch	360	— <i>saxatilis</i> Auct.	352	— <i>virescens</i> Trin.	567
— <i>vimineus</i> Reich.	360	<i>Pilularia</i> L.	603	<i>Pirus</i> L.	202
<i>Phragmites</i> Trin.	569	— <i>globulifera</i> L.	603	— <i>Achras</i> Gärtn.	202
— <i>communis</i> Trin.	569	<i>Pimpinella</i> L.	252	— <i>Amelanchier</i> L.	203
— <i>flavescens</i> Custor.	569	— <i>alpestris</i> Spreng.	253	— <i>Aria</i> Baumg.	203
— <i>isiaca</i> Reichb.	569	— <i>alpina</i> Host.	253	— <i>communis</i> L.	202
<i>Phyialis</i> L.	411	— <i>Anisum</i> L.	253	— <i>intermedia</i> Schult.	203
— <i>Alkekengi</i> L.	411	— <i>dioica</i> Baumg.	250	— <i>Malus</i> L.	202
<i>Phyteuma</i> L.	377	— <i>dissecta</i> Retz.	253	— <i>meridionalis</i> Guss.	203
— <i>atropurpureum</i> Schur	378	— <i>dissectifolia</i> Koch	253	— <i>nivalis</i> Jacq.	202
— <i>Austriacum</i> Beck.	378	— <i>glabra</i> Neilr.	252	— <i>Pollveria</i> Schur	202
— <i>betonicæfolium</i> Auct.	378	— <i>glaucula</i> L.	250	— <i>sativa</i> DC.	202
— <i>canescens</i> W. et K.	379	— <i>heterophylla</i> Baumg.	253	— <i>terminalis</i> Ehrh.	203
— <i>comosum</i> Sigerus	378	— <i>hircina</i> Leers	253	<i>Pisum arvense</i> L.	195
— <i>confusum</i> Kern.	377	— <i>lucida</i> Schur	253	— <i>sativum</i> L.	195
— <i>fistulosum</i> Reichb.	378	— <i>magna</i> L.	252	<i>Plantaginaceæ</i> Vent.	463
— <i>foliosum</i> Kit.	379	— <i>major</i> L.	252	<i>Plantago</i> L.	463
— <i>globulariæfolium</i> Auct.	377	— <i>nigra</i> Auct.	252	— <i>alpina</i> Baumg.	464—6
— <i>graminifolium</i> Schur	377	— <i>orientalis</i>	252	— <i>altissima</i> L.	464
— <i>Halleri</i> Auct.	378	— <i>peregrina</i> L.	252	— <i>aquatica</i> Benkö	463
— <i>hemisphæricum</i> Auct.	377	— <i>poterifolia</i> Wallr.	252	— <i>arctica</i> Schur	463
— <i>humile</i> Schur	378	— <i>pubescens</i> Neilr.	252	— <i>arenaria</i> W. et K.	465
— <i>Micheli</i> Auct.	378	— <i>rubra</i> Hoppe	252	— <i>argentea</i> Chaix	464
— <i>nanum</i> Schur	377	— <i>rubriflora</i> Simk.	253	— <i>asiatica</i> Schur	463
— <i>nigrum</i> Auct.	378	— <i>Saxifraga</i> L.	252	— <i>brutia</i> Ten.	464
— <i>orbiculare</i> L.	378	<i>Pinardia coronaria</i> Less.	312	— <i>bulbosa</i> Benkö	463
— <i>ovatum</i> Auct.	378	<i>Pinguicula</i> L.	455	— <i>carinata</i> Schrad.	465
— <i>pallida</i> Porc.	378	— <i>alpina</i> L.	455—6	— <i>Cornuti</i> Gouan	463
— <i>pauciflorum</i> Auct.	377	— <i>Bærcensis</i> Simk.	456	— <i>crassipes</i> Borb.	464
— <i>Scheuchzeri</i> Auct.	378	— <i>flavescens</i> Flörke	455	— <i>cucullata</i> Lam.	464
— <i>scorzoneræfolium</i> Vill	378	— <i>gelida</i> Schur	455	— <i>Cynops</i> M.	465
— <i>Sieberi</i> Schur	378	— <i>gypsophila</i> Wallr.	456	— <i>elata</i> Schur	464
— <i>spicatum</i> L.	379	— <i>leptoceras</i> Auct.	456	— <i>eriphora</i> Hoffm.	464
— <i>tetramerum</i> Schur	778	— <i>vulgaris</i> L.	456	— <i>fuscescens</i> Janka	464
— <i>transsilvanicum</i> Schur	377	<i>Pinus</i> L.	597	— <i>gentianoides</i> Smith	463—4
— <i>Vágneri</i> Kern.	378	— <i>Abies</i> L.	599	— <i>Hungarica</i> W. et K.	464
<i>Phytolacca decandra</i> L.	470	— <i>Austriaca</i> Höss.	598	— <i>lanceolata</i> L.	464
<i>Picea</i> = <i>Abies</i>		— <i>Cembra</i> L.	598	— <i>limosa</i> Feicht.	463
— <i>erythrocarpa</i> Purkyne	599	— <i>Laricio</i> Schur	598	— <i>major</i> L.	463
— <i>excelsa</i> Link.	599	— <i>Larix</i> L.	598	— <i>maritima</i> L.	465
— <i>montana</i> Schur	599	— <i>Mughus</i> Auct.	598	— <i>maxima</i> Juss.	464
— <i>subarctica</i> Schur	599	— <i>Mughus</i> Jacq.	597	— <i>media</i> L.	464
<i>Picris</i> L.	354	— <i>nigra</i> Arnold	598	— <i>montana</i> Lam.	464—5
— <i>crepoides</i> Sant.	354	— <i>nigricans</i> Host.	598	— <i>oblongifolia</i> Schur	464
— <i>echioides</i> L.	354	— <i>obliqua</i> Santer	598	— <i>paludosa</i> Barth.	463
— <i>hieracioides</i> L.	354	— <i>Picea</i> L.	599	— <i>plicata</i> Schott.	464
		— <i>Pumilio</i> Hænke	598	— <i>Psyllium</i> Baumg.	465
		— <i>Pumilioni-uliginosa</i>		— <i>pumila</i> Baumg.	465
		— <i>Porc.</i>	598	— <i>recurvata</i> L.	465
		— <i>silvestris</i> L.	597	— <i>saxatilis</i> M. B.	464
		— <i>Strobis</i> L.	598	— <i>Schwarzenbergiana</i>	
				— <i>Schur</i>	463
				— <i>sericea</i> W. et K.	464

<i>Plantago serpentina</i>	465	<i>Poa hybrida</i> Gaud.	580	<i>Polygonemum majus</i> Auct.	466
— Schur	465	— <i>Langeana</i> Reichb.	580	— <i>Sibiricum</i> Landoz	467
— <i>sibirica</i> Auct.	463	— <i>laxa</i> Hanke	578	— <i>verrucosum</i> Auct.	466
— <i>subulata</i> Schur	465	— <i>maritima</i> Baumg.	586	— <i>Volvox</i> Pall.	467
— <i>Tabernæmontani</i>		— <i>media</i> Schur	579	<i>Polygalaceae</i> Juss.	113
— Baumg.	463	— <i>minor</i> Gaud.	578	<i>Polygala</i> L.	113
— <i>tenuiflora</i> W. et K.	463	— <i>montana</i> Gaud.	579	— <i>alpestris</i> L.	114
— <i>transsylvanica</i> Schur		— <i>nemoralis</i> L.	579	— <i>amarella</i> Pore.	114
	464	— <i>oblonga</i> Baumg.	577	— <i>amara</i> L.; Auct.	113—4
— <i>uliginosa</i> Baumg.	464	— <i>oreophila</i> Schur	579	— <i>amblyptera</i> Schur	113
— <i>Wulfeni</i> Auct.	465	— <i>pilosa</i> L.	577	— <i>angustata</i> Schur	114
<i>Platanthera</i> Rich.	503	— <i>pratensis</i> L.	580	— <i>Austriaca</i> Crantz	113—14
— <i>bifolia</i> L.	503	— <i>prolifera</i> Baumg.	579	— <i>Barthiana</i> Fuss	115
— <i>chlorantha</i> Auct.	503	— <i>psammophila</i> Schur	579	— <i>calcarea</i> Schur	113
— <i>montana</i> Auct.	503		579	— <i>Chamaebuxus</i> L.	115
— <i>obtusata</i> Schur	503	— <i>pseudolaxa</i> Schur	578	— <i>comosa</i> Schkuhr	114
— <i>Schuriana</i> Fuss	503	— <i>pseudonemoralis</i> Schur	579	— <i>depressa</i> Schur	113
<i>Platanus acerifolius</i> Willd.			580	— <i>major</i> Jacq.	113
	486	— <i>pseudosupina</i> Berc.	578	— <i>microcarpa</i> Borb.	114
— <i>occidentalis</i> L.	486	— <i>pumila</i> Host.	578	— <i>neglecta</i> Kern.	113
<i>Pleurogyne</i> Eschsch.	395	— <i>remota</i> Auct.; Fries	580—1	— <i>nicæensis</i> Schur	113
— <i>Carinthiaca</i> Wulf.	395			— <i>oxyptera</i> Fuss	113
<i>Pleurospermum</i> Hoffm.	273	— <i>rigidula</i> Schur	578	— <i>Podolia</i> Schur	114
— <i>Austriacum</i> L.	273	— <i>serotina</i> Ehrh.	580	— <i>Sibirica</i> L.	115
<i>Plumbaginaceae</i> Vent.	462	— <i>silvatica</i> Chaix	580	— <i>Transsylvanica</i> Schur	
<i>Poa</i> L.	578	— <i>stenantha</i> Janka	579		114
— <i>alpina</i> L.	579	— <i>sterilis</i> M. B.	579	— <i>uliginosa</i> Schur	114
— <i>angustifolia</i> L.	580	— <i>subalpina</i> Schur	579	— <i>vulgaris</i> L.	114
— <i>annua</i> L.	578	— <i>subtilis</i> Schur	579	<i>Polygonatum</i> Tournf.	521
— <i>aquatica</i> L.	581	— <i>sudetica</i> Hænke	580	— <i>anceps</i> Mönch	522
— <i>aspera</i> Schur	579	— <i>supina</i> Baumg.	578	— <i>latifolium</i> Jacq.	522
— <i>attenuata</i> Czetz	579	— <i>tremula</i> Schur	578	— <i>multiflorum</i> L.	522
— <i>baldensis</i> Auct.	579	— <i>trivialis</i> L.	580	— <i>officinale</i> All.	522
— <i>brevifolia</i> Schur	579	— <i>violacea</i> Bell.	581	— <i>verticillatum</i> L.	521
— <i>bulbosa</i> L.	579	— <i>vivipara</i> L.; Koch	579	— <i>vulgare</i> Desf.	522
— <i>caesia</i> Smith	580	<i>Podanthum</i> Don.	379	<i>Polygonaceae</i> Juss.	471
— <i>cenisia</i> All.	579—80	— <i>canescens</i> W. et K.	379	<i>Polygonum</i> L.	474
— <i>Chaixii</i> Vill.	580	<i>Podospermum</i> DC.	356	— <i>alpestre</i> Schur	474
— <i>collina</i> Auct.	579	— <i>angustifolium</i> Schur	357	— <i>alpinum</i> All.	475
— <i>coronensis</i> Schur	579	— <i>canum</i> C. A. M.	356	— <i>amphibium</i> L.	474
— <i>compressa</i> L.	580	— <i>calcitrapifolium</i> Schur		— <i>angustifolium</i> Roth.	
— <i>concinna</i> Auct.	579		356		475
— <i>conferta</i> Parlot.	578	— <i>heterophyllum</i> Schur		— <i>arenarium</i> Baumg.	475
— <i>conplanata</i> Schur	580	— <i>integrifolium</i> Schur,		— <i>aviculare</i> L.	475
— <i>daecia</i> Pore.	578	Döll.	357	— <i>Baumgartenianum</i>	
— <i>distans</i> L.	585	— <i>Jacquinianum</i> Koch	357	— <i>Schur</i>	474
— <i>distichophylla</i> Gaud.		— <i>laciniatum</i> L.	352	— <i>Bellardi</i> Auct.	475
	580	<i>Polemoniaceae</i> Vent.	400	— <i>Bistorta</i> L.	474
— <i>dolosa</i> Janka	578	<i>Polemonium</i> L.	400	— <i>Convolutus</i> L.	475
— <i>dura</i> L.	578	— <i>coeruleum</i> L.	400	— <i>dumetorum</i> L.	476
— <i>effusa</i> Kit.	580	<i>Polianthes tuberosa</i> L.		— <i>erectum</i> Roth	475
— <i>Eragrostiformis</i> Schur	580		529	— <i>Fagopyrum</i> L.	475
	580	Pollinia Gryllus Spreng.		— <i>graminifolium</i> Auct.	
— <i>Eragrostis</i> L.	577		558		475
— <i>fertilis</i> Host.	580	— <i>Polycarpon tetraphyllum</i>		— <i>Hydropiper</i> L.	475
— <i>firma</i> Gaud.	579	L.	146	— <i>incanum</i> Schmidt	474
— <i>flavescens</i> Thom.	578	<i>Polycnemum</i> L.	466	— <i>Kitabelianum</i> Sadler	
— <i>flavida</i> Pore.	578	— <i>arvense</i> L.	466		475
— <i>fluitans</i> Scop.	581			— <i>lapathifolium</i> L.	474
— <i>frigida</i> Gaud.	579				
— <i>gelida</i> Schur	579				

- Polygonum laxifloro-*
Hydropiper Schur 475
— laxiflorum Schur; Weihe 474
— maritimum Auct. 475
— minus Huds. 475
— mite Schrank 474
— nodosum Pers. 474
— obtusifolium Schur 475
— oleraceum Schur 475
— Orientale L. 475
— patulum M. B. 475
— Persicaria L. 474
— Persicaria-Hydropiper Schur 474
— pseudolapathum Schur 474
— ramiflorum Janka 475
— salicifolium Schur =
— amphibium 620
— Schurii Fuss 474
— virgatum Schur 475
— riparium L. 474
Polypodium L. 605
— aculeatum L. 606—7
— calcareum Smith 605
— cristatum Baumg. 608
— disjunctum Schur 605
— Dryopteris L. 605
— hyperboreum Baumg. 606
— Oreopteris Ehrh. 607
— Pheopteris L. 605
— rhæticum L. 609
— Robertianum Hoffm. 605
— vulgare L. 605
Polyschlemon nivalis Schott 131
Polystichum induratum Schur 608
— multiflorum Roth. 608
— muticum Schur 608
— pseudocristatum Schur 608
Populus L. 497
— alba L. 497
— balsamifera L. 497
— canadensis Mönch. 497
— candicans Ait. 497
— canescens Smith 497
— croatica Kit. 497
— hybrida Reichb. 497
— Italica Mönch. 497
— monilifera Ait. 497
— nigra L. 497
— pannonica Kit. 497
— pseudotremula Schur 497
— pyramidalis Roz. 497
Populus repanda Baumg. 497
— tremula L. 497
Porrum = *Allium*. 532
— vineale Schur 532
Portulacaceae Juss. 148
Portulaca L. 148
— grandiflora Auct. 148
— oleracea L. 148
— sativa L. 148
Potamogeton L. 510
— acuminatus Schum. 511
— acutifolius Link 511
— coloratus Hornem. 510
— compressus Auct. 511
— corniculatus Schur 511
— crispus L. 511
— densus L. 511
— fasciculatus Wolfg. 512
— filicaulis Schur =
— interruptus. 512
— filiformis Schur 512
— glutinosus Roth. 510
— gracilis Schur 511
— gramineus L. 510
— graminifolium Benkö 510
— Grisebachii Heuff. 511
— heterophyllus Schreb. 510
— interruptus Kit. 511
— lancifolius Reichb. 511
— lucens L. 511
— marinus Auct. 512
— mucronatus Nym. 511
— natans L. 510
— obtusifolius M. et K. 511
— pectinatus Auct. 511
— perfoliatus L. 511
— polygonifolius Auct. 510
— prælongus Schur 511
— pusillus L. 511
— setaceus Baumg. 511
— tenuissimus M. et K. 511
— trichodes Schur 511
— zosteræfolius Schur 511
Potentilla L. 218
— adscendens Baumg. 221
— alba L. 222
— albobillosa Schur 219
— alpestris Hall. 221
— ambigua Salzer 221
— amphibola Schur 221
— anserina L. 218
— arenaria Borkh. 220
— argentea L. 219
— aurea L. 220—1
— Baumgarteniana Schur 219
— canescens Bess. 218
Potentilla canescens X
— obscura Simk. 219
— canoviridis Schur 219
— caulescens L. 223
— chrysantha Trev. 221
— chrysocraspeda Lehm. 220—1
— cinerea Koch 220
— Clusiana Jacq. 223
— collina Auct. 219
— concinna Heuff. 222
— curvidens Schur 219
— Detommasii Schur 219
— dubia Crantz 221
— fallax Uchtr. 219
— glutinosa Schur 220
— grandiflora Baumg. 221
— Güntheri Auct. 219
— Haynaldiana Janka 222
— heptaphylla Auct. 221—3
— hirta Auct. 220
— impolita Wahlb. 219
— incana Mönch. 220
— inclinata Auct. 219—21
— inclanata X *obscura* Porc. 219
— intermedia Auct. 218; 221—2
— laciniosa Kit. 218
— limosa Auct. 218
— maculata Pourr. 221
— micrantha Ram. 223
— microdon Schur 219
— minima Hall. 221
— neglecta Baumg. 219
— nivalis Csató 222
— norvegica Schur. 218
— obscura Willd. 218
— opaca Auct. 220
— patula W. et K. 220
— pensilvanica Schur 218
— pilosa Auct. 218
— pratensis Schur. 220
— procumbens Sibth. 222
— prostrata Baumg. 223
— pseudofrigida Schur 221
— recta Auct. 218
— reptans L. 222
— Rodnensis Porc. 219
— rubens Crantz 220
— rupestris L. 218
— Sadleri Schur 219—221
— Salisburgensis Hänke 221
— Schurii Fuss 220
— Sileziaca Uchtr. 219
— silvestris Necker. 222
— subacaulis Wulf. 220
— supina L. 218
— tanacetifolia Schur 218

<i>Potentilla Thuringiaca</i> Bernh.	222	<i>Primula veris</i> L.	459	<i>Pulmonaria azurea</i> Auct.	407
— <i>thrysiflora</i> Hülsen	219	— <i>vulgaris</i> Huds.	459	— <i>Clusii</i> Baumg.	407
— <i>Tommasiniana</i> Schultz.	220	<i>Prunella</i> L.	453	— <i>Davica</i> Simk.	406—7
— <i>Tormentilla</i> Scop.	222	— <i>alba</i> Pall.	453	— <i>media</i> Auct.	406
— <i>transsilvanica</i> Schur	221	— <i>alpina</i> Schur	453	— <i>mollis</i> Wolf.	407
— <i>trifoliata</i> Koch.	220	— <i>cerulea</i> Cel.	453	— <i>mollissima</i> Kern.	407
— <i>verna</i> Auct.	220	— <i>grandiflora</i> L.	453	— <i>oblongata</i> Porc.	407
— <i>Wiemanniana</i> Günther	219	— <i>intermedia</i> Bert.	453	— <i>obscura</i> Dnm.	406
— <i>villosa</i> Crantz.	221	— <i>laciniata</i> L.	453	— <i>officinalis</i> L.	406
<i>Poterium</i> L.	225	— <i>parviflora</i> Schur	453	— <i>parviflora</i> Schur	407
— <i>dictyocarpum</i> Spach.	225	— <i>pinnatifida</i> Herzog	453	— <i>rubra</i> Schott	406
— <i>guestphalicum</i> Bönningh.	225	— <i>pratensis</i> Schur	453	— <i>saccharata</i> Fuss	406
— <i>muricatum</i> Spach.	225	— <i>purpurea</i> Czet.	453	— <i>transsilvanica</i> Schur	406
— <i>polygamum</i> W. et. K.	225	— <i>spuria</i> Stapf.	616	<i>Pulsatilla</i> Tournf.	39
— <i>Sanguisorba</i> L.	225	— <i>vulgaris</i> L.	453	— <i>alba</i> Reichb.	40
<i>Prenanthes</i> L.	360	<i>Prunus</i> L.	200	— <i>alpigena</i> Schur	39
— <i>muralis</i> L.	360	— <i>Armeniaca</i> L.	199	— <i>aperta</i> Schur	39
— <i>purpurea</i> L.	360	— <i>Avium</i> L.	200	— <i>grandis</i> Wender.	40
— <i>viminea</i> L.	360	— <i>cerasifera</i> Ehrh.	200	— <i>Hackelii</i> Pohl.	40
— <i>viscosa</i> Baumg.	362	— <i>Cerasus</i> L.	200	— <i>Halleri</i> Auct.	39—40
— <i>Wolfiana</i> Schur	360	— <i>Chamæcerasus</i> Jacq.	200	— <i>Janka</i> Schultz	39
<i>Primulaceae</i> Vent.	456	— <i>dasyphylla</i> Schur	200	— <i>montana</i> Auct.	39
<i>Primula</i> L.	458	— <i>domestica</i> L.	200	— <i>nigricans</i> Störk.	39
— <i>acaulis</i> L.	459	— <i>fruticans</i> Schur	200	— <i>obtusiloba</i> Schur	40
— <i>alpestris</i> Schur	459	— <i>insititia</i> L.	200	— <i>patens</i> L.	40
— <i>Auricula</i> L.	459—60	— <i>Mahaleb</i> L.	200	— <i>pratensis</i> Auct.	39
— <i>Carpathica</i> Griseb.	459	— <i>montana</i> Schur	200	— <i>pratensi</i> × <i>patens</i> Cel.	39—40
— <i>Clusiana</i> Tausch.	460	— <i>Padus</i> L.	201	— <i>pratensi</i> × <i>vulgaris</i> Blocki.	39
— <i>Columnæ</i> Ten.	459	— <i>rubicunda</i> Lurtz.	200	— <i>pseudopatens</i> Schur	40
— <i>crenata</i> Salzer	459	— <i>serotina</i> Schur	200	— <i>transsilvanica</i> Schur	39
— <i>digenea</i> Kern.	459	— <i>spinosa</i> L.	200	— <i>vernalis</i> Mill.	40
— <i>elatior</i> Jacq.	459	<i>Psamma arenaria</i> R. et S.	567	— <i>vulgaris</i> Mill.	39—40
— <i>farinosa</i> L.	458	<i>Psilonema hirsutum</i> Schur	91	<i>Pyrethrum</i> Gärt.	312
— <i>grandiflora</i> Lam.	459	<i>Psyllophora</i> = <i>Carex</i>		— <i>Achillea</i> Czet.	312
— <i>integrifolia</i> Jacq.	460	— <i>capitata</i> Schur	545	— <i>alpestre</i> Schur	312
— <i>inflata</i> Auct.	459	— <i>dioica</i> Schur	545	— <i>alpinum</i> Baumg.	316
— <i>intricata</i> Janka	459	— <i>pyrenaica</i> Schur	545	— <i>Clusii</i> Fisch.	312
— <i>longiflora</i> All.	458	<i>Pteris tenuiflora</i> Schur	316	— <i>coronopifolium</i> Fuss	313
— <i>macrocalyx</i> Auct.	459	— <i>Thomasiana</i> Salzer	316	— <i>corymbosum</i> Baumg.	312
— <i>montana</i> Schur	459	<i>Pteris</i> L.	612	— <i>Halleri</i> Baumg.	813
— <i>minima</i> L.	460	— <i>aquilina</i> L.	612	— <i>heterophyllum</i> Baumg.	312
— <i>oblongifolia</i> Schur	460	— <i>transsilvanica</i> Schur	612	— <i>inodorum</i> Baumg.	314
— <i>officinalis</i> L.	459	<i>Pteroselinum Austriacum</i> Auct.	265	— <i>macrophyllum</i> Baumg.	312
— <i>Pallasii</i> Nym.	459	— <i>legitimum</i> Csato	265	— <i>minimum</i> Baumg.	313
— <i>Pannonica</i> Kern.	459	— <i>transsilvanicum</i> Schur	265	— <i>uliginosum</i> W. et K.	313
— <i>pseudoacaulis</i> Schur	459	<i>Pulegium vulgare</i> Mill.	439	<i>Pyrola</i> L.	390
— <i>Sauteri</i> Schultz.	460	<i>Pulicaria</i> Gärt.	306	— <i>chlorantha</i> Sw.	390
— <i>spectabilis</i> Schur	460	— <i>dysenterica</i> L.	306	— <i>media</i> Auct.	390
— <i>suaveolens</i> Bert.	459	— <i>Stevani</i> Nym.	306	— <i>minor</i> L.	390
— <i>subarctica</i> Schur	459	— <i>uliginosa</i> Stev.	306	— <i>rosea</i> E. B.	390
— <i>transsilvanica</i> Winkler	459	— <i>vulgaris</i> Gärt.	306	— <i>rotundifolia</i> L.	390
— <i>truncata</i> Lehm.	460	<i>Pulmonaria</i> L.	406	— <i>secunda</i> L.	390
		— <i>angustifolia</i> Auct.	406—7	— <i>umbellata</i> L.	391

Pyrola uniflora L. 391
— *verticillata* Schur 391
Pyrus = *Pirus*.

Q.

Quercus L. 486
— *acutiloba* Borb. 488
— *apennina* Lam. 486—8—9
— *arenaria* Borb. 487
— *astrotricha* Borb. 487
— *australis* Heuff. 487
— *Austriaca* Willd. 490
— *axillaris* Schur 486
— *Bedöi* Simk. 489
— *brachibalana* Schur 487
— *brevipes* Heuff. 487
— *Budayana* Haberle 489
— *Budensis* Borb. 489
— *bullata* Borb. 486
— *Cerris* L. 490
— *condensata* Schur 487
— *conglomerata* Schur 487
— *conferta* Kit. 488
— *Coronensis* Schur 486
— *crispata* Stev. 488
— *Csatöi* Borb. 488
— *densiflora* Schur 487
— *decipiens* Bechst. 486
— *dilatata* Kern. 487
— *erythrolepis* Borb. 488
— *Esculus* Lereh. 488
— *extensa* Schur 487
— *Farnetto* Ten. 488
— *Feketei* Simk. 487
— *glaberrima* Schur 487
— *glabrata* Heuff. 489
— *glabrescens* Kern. 489
— *globulata* Schur 487
— *Haynaldiana* Simk. 488
— *Heuffelii* Simk. 488; 616
— *hiemalis* Stev. 487
— *Hungarica* Hubeny 488
— *iberica* Schur 486
— *Kernerii* Simk. 489
— *lanuginosa* Lam. 488
— *longifolia* Schur 487
— *longiloba* Borb. 487
— *longipetiolata* Schur 486
— *macrobalana* Schur 487
— *malacophylla* Schur 487
— *megalobalana* Schur 487
— *microbalana* Schur 487

Quercus microtricha Borb. 487
— *Monorensis* Simk. 488
— *multilobata* Schur 487
— *nitens* Baumg. 486
— *obconicifera* Borb. 487
— *opaca* Schur 487
— *pallida* Heuff. 490
— *patellulata* Borb. 487
— *pedunculata* Ehrh. 487
— *pendulina* Kit. 489
— *petiolata* Schur 486
— *pilosa* Schur 487
— *polycarpa* Schur 486
— *pseudosessilis* Schur 487
— *pubescens* Willd. 488
— *pubipes* Borb. 487
— *Robur* L. 486—7
— *sessiliflora* Salisb. 486
— *sessilis* Ehrh. 486
— *sphaerobalana* Schur 487
— *spicata* Kit. 487
— *Streimii* Heuff. 489
— *sublobata* Kit. 486
— *subvelutina* Schur 486
— *Tabajdiana* Simk. 488; 616
— *Thomasii* Schur 486
— *Tiszae* Simk. 489
— *Tommasinii* Auct. 488—9
— *trichopoda* Borb. 487
— *tridactyla* Borb. 489
— *tricuspidata* Janka 487
— *undabunda* Borb. 488
— *velutina* Grisb. 488
— *viminalis* Schur 487
— *Welandi* Heuff. 487

R.

Radiola Roth 153
— *linoides* Roth 153
— *Millegrana* Smith 153
Ranunculaceae Juss. 31
Ranunculus L. 43
— *aconitifolius* Auct. 46
— *acer* L. 50
— *acris* × *Steveni* Porc. 51
— *allariaefolius* Reicheb. 48
— *alpestris* L. 45
— *alpicola* Auct. 44—49
— *alpinus* Heuff. 50
— *ambiguus* Schur 48
— *aquatilis* Auct. 43—44
— *arvensis* L. 54
— *astrantiaefolius* Schur 52

Ranunculus aureus
— *Schleich.* 52
— *auricomus* L. 47
— *var. incifolia* Reichb. 47
— *intermedius* Porc. 47
— *variifolius* Schur 47
— *Barthii* Schur 50
— *binatus* Kit. 47
— *brachiatus* Schur 53
— *Breytinus* Crantz 49—52
— *bulbosus* L. 53
— *caespitosus* Pluk. 44
— *calthaeifolius* Reicheb. 45
— *carinatus* Schur 43
— *Carinthiacus* Hoppe 49
— *Carpaticus* Herb.; Grisb. 46—48
— *cassubicus* L. 47—48
— *caucasicus* Janka 52
— *Cibinensis* Schur 53
— *collicolus* Schur 50
— *constantinopolitanus* Schur 51
— *Crantzii* Baumg. 51—52
— *crenatus* W. et K. 45
— *Csatöi* Schur 50
— *dentatus* Baumg. 48
— *divaricatus* Auct. 44
— *echinatus* Benkő 54
— *fallax* Auct. 47
— *Ficaria* L. 44
— *flabellatus* Auct. 48
— *flabellifolius* Heuff. 48
— *Flammula* L. 47
— *Friesenianus* Jord. 51
— *gelidus* Schur 49
— *geraniifolius* Schur; Baumg. 51—52
— *glacialis* L. 45
— *Gouani* Auct. 48—49
— *gracilis* Schleich. 49
— *gramineus* Salzer 47
— *Grenierianus* Jord. 49
— *gruinalis* Schott. 49
— *hederaceus* Baumg. 43
— *heterophyllus* Weber 43
— *Hornschuchii* Hoppe 49
— *hybridus* Biria 46
— *Illyricus* L. 46
— *Kayserii* Schur 50
— *Kladnii* Schur 50
— *laciniatus* Baumg. 51
— *lanatus* Schur 51
— *lanuginosus* L. 51
— *lateriflorus* DC. 54
— *latifissus* Simk. 51
— *Lerchenfeldianus* Schur 48
— *Lingua* L. 47

<i>Ranunculus</i> lomato-	<i>Ranunculus</i> subtilis Schur	<i>Rhinanthus</i> minor Ehrh.
carpus Schur 53	50	431
— macrophyllus Schur 51	— subtiflorus Schur. 53	<i>Rhodax</i> alpestris Fuss 105
— malacophyllus Schur 51	— Szurulensis Lerchenf. 48	— oelandicus Fuss 105
— mediterraneus Griseb. 53	— <i>terrestris</i> Reichb. 44	<i>Rhodiola</i> L. 234
— montanus Willd. 48—49	— Thomasii Ky. ; Ten. 49—52	— rosea Auct. 234
— monticolus Schur 50	— <i>Thora</i> L. 46	— <i>Scopolii</i> Kern. 234
— napellifolius Schur 50	— trachycarpus F. et M. 53	<i>Rhododendron</i> L. 389
— nemorosus Auct. 51	— trachyticus Schur 50	— alpinum Lerchenf. 389
— nivalis Crantz 49	— Traunfellneri Schur 45	— Chamæcistus L. 390
— nodiflorus Schur 54	— trichophyllus Auct. 44	— ferrugineum Baumg. 389
— ophioglossifolius Schur 47	— triphyllus Wallr. 43	— hirsutum L. 390
— oreophyllus MB. 49	— tuberculatus DC. 54	— <i>Kotschy</i> Simk. 389
— parvulus Schur 50—53	— tuberosus Schur. 51	— mytifolium Schott 389
— paucistamineus Tausch. 44	— unalaschcensis Bess. 47	<i>Rhus</i> Cotinus L. 167
— parviflorus Gouan 53	— <i>vaginalis</i> Sommer 46	— typhina L. 167
— pedatus W. et K. 46—47	— velutinus Ten. 51	<i>Rhynchospora</i> Vahl. 540
— peltatus Schrank. 43	— verrucosus Schur 50	— alba L. 536—40
— Petiveri Koch 43	— Villarsii Auct. 49	— fusca Schur 540
— peucedanifolius 44	<i>Raphanistum</i> Landra 103	<i>Rhytispermum</i> arvense 407
— Philonotis Ehrh. 53	— Schur 103	<i>Ribes</i> L. 241
— pinnatus Kittel 52	— segetum Baumg. 103	— aciculare Borb. 241
— platanifolius L. 46	<i>Raphanus</i> L. 103	— alpinum L. 241
— platyphyllus Schur 51	— <i>Raphanistrum</i> L. 103	— aureum Pursch. 241
— polyanthemoides 51	— sativus L. 104	— <i>Grossularia</i> L. 241
— Schur 51	Rapistrum Desv. 102	— hybridum Schur. 241
— polyanthemus L. 51	— costatum Schur 102	— nigrum L. 241
— polyphyllus W. et K. 47	— Erucago Landoz 102	— petraeum Wulf. 242
— propinguus Ten. 49	— <i>perenne</i> L. 102	— reclinatum Baumg. 241
— pseudoacris 49	— rugosum L. 103	— rubrum L. 241
— pseudobulbosus Schur 53	<i>Resedaceae</i> DC. 104	— Uva-crispa L. 241
— pseudocassubicus 47	<i>Reseda</i> L. 104	<i>Ricinus</i> communis L. 483
— pseudohirsutus Schur 53	— alba L. 105	<i>Robinia</i> Pseudacacia L. 185
— pseudomontanus Schur 49	— lutea L. 104	— viscosa Vent. 185
— pseudosteveni Porc. 50	— luteola L. 105	<i>Roripa</i> Scop. 71
— pseudothora Host. 46	— odorata L. 105	— <i>amphibia</i> L. 71
— Pseudo-Villarsii Schur 49	<i>Rhamnaceae</i> R. Br. 167	— anceps Fuss 72
— <i>repens</i> L. 52	<i>Rhamnus</i> L. 167	— <i>arenaria</i> Knaf. 72
— reptans Auct. 47—52	— alpina L. 168	— <i>armoracioides</i> Tausch 71
— <i>Rionii</i> Lag. 44	— cathartica L. 167	— var. ambigua Borb. 72
— rutaeifolius L. 45	— <i>Frangula</i> L. 168	— brachycoma Borb. 72
— sardous Crantz. 53	— infectoria Schur 167	— Dacica Borb. 72
— scandiicus Boiss. 53	— intermedius Nym. 168	— <i>pinnatifida</i> Tausch 72
— sceleratus L. 54	— rupestris Baumg. 168	— astylis Borb. 72
— scutatus W. et K. 46	— saxatilis Auct. 168	— <i>Austriaca</i> Crantz 71
— Schmidtii Schur 47	— <i>tinctoria</i> W. et K. 167	— Austriaca × Reichen-
— Schurii Fuss 48	— Transsilvanica 168	bachii Simk. 73
— segetalis Kit. 45	<i>Rhinanthus</i> L. 431	— Austriaco × silvestris
— silvaticus Thuill. 50	— Alectrolophus Auct. 432	Borb. 72
— silvicolus Schur 50	— alpinus Baumg. 431	— auritula Borb. 72
— <i>Stereni</i> Andr. 50	— angustifolius Auct. 431	— <i>barbareoides</i> Tausch 72
— strigulosus Schur 50	— eglanulosus Simk. 432	— var. fissifolia Borb. 72
— subalpinus Schur 49	— fallax Schur 431	— macrostylis Borb. 72
	— glaber Baumg. 432	— macrotis Borb. 72
	— glandulosus Simk. 432	— barbareoides × silves-
	— gracilis Schur 431	tris Borb. 72
	— hirsutus Baumg. 432	— <i>capillipes</i> Borb. 72
	— major Ehrh. 432	

<i>Roripa</i> Danubialis Borb.	72	<i>Rosa</i> ferruginea Vill.	208	<i>Rosa</i> solstitialis Bess.	209
— Haynaldiana Borb.	72	— <i>fissispina</i> Wierzb.	209	— <i>sphaerica</i> Borb.	209
— microcarpa Borb.	71	— gallica Auct.	207	— <i>spinosissima</i> L.	207
— <i>pernarta</i> Borb.	72	— gentilis Sternb.	207	— spuria Borb.	618
— <i>palustris</i> Poll.	73	— <i>Gize læ</i> Borb.	212	— squarrosideus Borb.	210
— pleidontha Borb.	72	— glaucescens Schur	209	— stenodonta Borb.	208
— <i>prolifera</i> Heuff.	73	— <i>Gutensteiniensis</i> Jacq.	208	— subtrichostylis Borb.	209
— <i>Pyrenaica</i> L.	73	— <i>hybrida</i> Schleicher	207	— subcordata Borb.	207
— <i>Pyrenaica</i> × <i>silvestris</i>	74	— incana Kit.	208	— subglabra Borb.	209
— <i>Reichenbachii</i> Knaf.	72	— insignis Borb.	209	— <i>subglobosa</i> Smith	212
— <i>silvestris</i> L.	73	— Jundzilliana Bess.	207	— subumbellata Schur	206
— stenophylla Borb.	74	— <i>Jundzii</i> Bess.	207	— tomentosa Auct.	207—12
— <i>terrestris</i> Auct.	72	— <i>Kluckii</i> Bess.	211	— <i>tortuosa</i> Wierzb.	210
— var. <i>eupinnatifida</i>	72	— Kosinskiana Borb.	210	— <i>Transsilvanica</i> Schur	210
— <i>Borb.</i>	72	— livida Host.	208	— turbinata Ait.	206
— <i>Turczaninowii</i> Czern.	73	— lutea Mill.	206	— <i>uncinella</i> Bess.	209
— uliginosa Simk.	72	— <i>Marisensis</i> Simk. et Baumg.	209	— Vagiana Borb.	209
<i>Rosaceae</i> Juss.	199	— <i>Mészköensis</i> Simk.	210	— vinealis Borb.	210
<i>Rosa</i> L.	206	— <i>micrantha</i> Smith	211	— villosa Baumg.	212
— <i>adenophora</i> Kit.	208	— Mouspeliaca Auct.	218	— <i>Zalana</i> Wiesb.	211, 618
— <i>adenosepala</i> Borb.	208	— montivaga Borb.	209	— <i>Zámensis</i> Simk. et Br.	212
— alba L.	206	— nemorosa Libert	211	Rozmarinus officinalis L.	441
— alpina Auct.	208	— nitens Schur	209	Roubieva Botrys Fuss	469
— ambigua Schur	618	— nitida Porc.	209	<i>Rubiaceae</i> Juss.	277
— amblyphylla Borb.	209	— <i>Obornyana</i> Christ.	212	<i>Rubia</i> L.	287
— <i>Andegavensis</i> Borb.	210	— obscura Borb.	209	— peregrina Schur	287
— <i>aratica</i> Puget.	211	— opaca Porc.	209	— <i>tinctorium</i> L.	287
— arvensis Auct.	207	— oxycarpa Borb.	212	<i>Rubus</i> L.	204
— <i>asperifolia</i> Borb.	208	— pendulina Schur	208	— acanthoclados Borb.	204
— atrichophylla Borb.	208	— perglandulosa Borb.	207	— <i>affinis</i> Weihe	205
— Axmanni Borb.	207	— permixta Deségl.	211	— <i>agrestis</i> W. et K.	206
— <i>Austriaca</i> Crantz	207	— <i>pimpinellifolia</i> L.	207	— apiculatus Nym.	205
— <i>Baldensis</i> Kern.	206	— pleiotricha Borb.	618	— Bellardi Auct.	205
— balsamea Kit.	208	— pomifera Schur	212	— <i>caesius</i> L.	206
— balsamica Schur.	209	— <i>poterifolia</i> Schur	207	— <i>caesius</i> × <i>discolor</i>	206
— <i>Bárcensis</i> Simk.	212	— provincialis Ait.	206	Gremli	206
— Bihariensis Borb.	210	— pubescens Koch	208	— campestris Landoz	206
— biserrata Merat	209	— <i>pumila</i> Jacq.	207	— candicans Auct.	205
— brevipes Borb.	209	— <i>pumilo</i> × <i>arvensis</i>	207	— <i>corylifolius</i> Smith	206
— calycina Schur	209	Reichb.	207	— <i>corylifolius</i> × <i>hiatus</i>	205
— <i>canina</i> L.	209	— punicea Mill.	206	— <i>Dacicus</i> Borb.	616
— catarractarum Borb.	210	— <i>Pyrenaica</i> Auct.	208	— <i>discolor</i> Weihe	205
— centifolia	206	— ramealis Borb.	209	— <i>discolor</i> × <i>subhirtus</i>	616
— ciliata Borb.	209	— recurva Kit.	208	Simk.	616
— <i>cinnamomea</i> L.	206	— repens Baumg.	206	— <i>discolor</i> × <i>tomentosus</i>	205
— collina Auct.	210	— reversa W. et K.	207	Schwarzer	205
— cordifolia Schur	618	— rotundifolia Herzog	206	— <i>Dobrensis</i> Simk.	205
— coriacea Borb.	207	— rubiginosa L.	211	— dumetorum Weihe	206
— coriifolia Fries	208	— rubrifolia Vill.	208	— fastigiatus Weihe	618
— corymbifera Baumg.	209	— sarmentacea Schur	209	— fruticosus L.	204—5
— <i>Dacia</i> Borb.	212	— scabrata Crep.	211	— glandulosus Auct.	206
— damascena L.	206	— <i>Schurii</i> Simk.	210	— heterophyllus Host.	206
— <i>delanata</i> Borb.	207	— semiglaba Borb.	209	— <i>hirtus</i> W. et K.	205
— denticulata Borb.	210	— semperflorens Curt.	206		
— <i>humilis</i> Bechst.	209	— sempervirens L.	206		
— dumetorum Auct.	209	— <i>sepium</i> Schur	211		
— <i>eoxyphylla</i> Borb.	209				

<i>Rubus</i> <i>Idacus</i> L.	204	<i>Rumex</i> <i>maritimo</i> × <i>bi-</i>	<i>Sagittaria</i> L.	509
— <i>Kœhleri</i> Salzer	205	— <i>formis</i> Simk.	— <i>heterophylla</i> Schreb.	509
— <i>nemorosus</i> Hayne	206	— <i>maximus</i> Schur	— <i>sagittaeifolia</i> L.	509
— <i>nitidus</i> Weihe	204	— <i>montanus</i> Desf.	<i>Salicornia</i> L.	467
— <i>odoratus</i> L.	204	— <i>Nemolapathum</i> Ehrh.	— <i>herbacea</i> L.	467
— <i>Orlesensis</i> Simk.	616	— <i>nemorosus</i> Schrad.	— <i>lanata</i> Wolf	466
— <i>percaesius</i> × <i>discolor</i>		— <i>obtusifolius</i> Auct.	<i>Salix</i> L.	482
— <i>Focke</i>	206	— <i>palustris</i> Smith	— <i>acutifolia</i> Willd.	496
— <i>plicatus</i> Weihe	204	— <i>Patientia</i> L.	— <i>acuminata</i> Baumg.	494
— <i>polymorphus</i> Host.	206	— <i>Patientia</i> × <i>silvester</i>	— <i>affinis</i> Schur	494
— <i>psendoidæus</i> Simk.	204	— <i>Simk.</i>	— <i>alba</i> L.	493
— <i>Radula</i> Weihe	205	— <i>pratensis</i> M. et K. 472—3	— <i>alba-Russeliana</i> Porc.	492
— <i>rhannifolius</i> Weihe	205	— <i>pulcher</i> L.	— <i>alopecuroides</i> Tausch	493
— <i>ricularis</i> Wirtg.	618	— <i>sanguineus</i> Auct.	— <i>ambigua</i> Fns.	495
— <i>sacatilis</i> L.	204	— <i>scutatus</i> L.	— <i>amygdalina</i> L.	493
— <i>Schwarzeri</i> Hol.	205	— <i>silvester</i> Wallr.	— <i>angustifolia</i> Wulf.	495
— <i>suberectus</i> Andrs.	204	— <i>Steinii</i> Herzog	— <i>appendiculata</i> Vill.	495
— <i>sulcatus</i> Vest.	204	— <i>stenophylloides</i> Simk.	— <i>aquatica</i> Smith	494
— <i>thyriflorus</i> Nym.	205	— <i>subalpinus</i> Schur	— <i>arbuscula</i> Auct.	495
— <i>thyrsoideus</i> Auct.	205	— <i>viridis</i> Smith	— <i>arenaria</i> L.	496
— <i>toncentosus</i> Willd.	205	<i>Rumia</i> <i>leigona</i> Janka	— <i>aurita</i> F.	495
— <i>villieanlis</i> Kœhl.	205	<i>Rupia</i> L.	— <i>Babylonica</i> L.	496
— <i>vulgaris</i> Weihe	205	— <i>maritima</i> Bielz.	— <i>bicolor</i> Schur = <i>has-</i>	
<i>Rudbeckia</i> L.	307	— <i>obliqua</i>	— <i>tata</i> L.	495
— <i>amplexifolia</i> Schur	307	— <i>rostellata</i> Koch	— <i>Capraea</i> L.	495
— <i>heterophylla</i> Schur	307	— <i>transsilvanica</i> Schur	— <i>chlorocarpa</i> Schur	492
— <i>laciniata</i> L.	307	<i>Ruscus</i> L.	— <i>cinerascens</i> Schur	494
<i>Rumex</i> L.	471	— <i>aculeatus</i> L.	— <i>cincea</i> L.	494
— <i>Acetosa</i> L.	473	<i>Rutaceae</i> Juss.	— <i>cœrulea</i> Smith.	493
— <i>Acetosella</i> L.	473	<i>Ruta</i> <i>graveolens</i> L.	— <i>cuspidata</i> Auct.	492
— <i>acutus</i> L.	472	— <i>linifolia</i> Maly	— <i>daphnoides</i> Vill.	493
— <i>alpinus</i> L.	473		— <i>denudata</i> Schur	495
— <i>aquaticus</i> Auct.	472		— <i>decipiens</i> Hoffm.	492
— <i>arifolius</i> All.	473		— <i>depressa</i> Baumg.	494
— <i>biformis</i> Menyh.	472		— <i>dubia</i> Porc.	495
— <i>Bihariensis</i> Simk.	472		— <i>Elæagnos</i> Scop.	494
— <i>condylodes</i> MB.	473		— <i>excelsior</i> Host.	492
— <i>confusus</i> Simk.	472		— <i>fagifolia</i> W. et K.	494
— <i>conglomeratus</i> Murr.	471		— <i>fragili-alba</i> Wimm.	492
— <i>conglomeratus</i> × <i>lin-</i>			— <i>fragili-Russeliana</i> Porc.	492
— <i>gulatus</i> Simk.	471		— <i>fragilis</i> L.	492
— <i>crispo</i> × <i>Patientia</i>			— <i>fusca</i> Jacq.	496
— <i>Simk.</i>	472		— <i>glabra</i> Schur	495
— <i>crispo</i> × <i>silvester</i>			— <i>grandifolia</i> Ser.	495
— <i>Simk.</i>	472		— <i>hastata</i> L.	495
— <i>crispus</i> L.	471		— <i>Helix</i> L.	493
— <i>dentatus</i> Schur	472		— <i>herbacea</i> L.	496
— <i>digynus</i> L.	473		— <i>heterophylla</i> Schur	495
— <i>divaricatus</i> L.	473		— <i>hippophaëifolia</i> Schur	493
— <i>domesticus</i> Auct.	471		— <i>holosericea</i> Schur	494
— <i>elongatus</i> Guss.	472		— <i>Hoppeana</i> Willd.	493
— <i>erubescens</i> Simk.	472		— <i>Jacquinii</i> Host.	496
— <i>gracilis</i> Schur	472		— <i>Jacquiniana</i> Willd.	496
— <i>Hydrolapathum</i> Huds.	473		— <i>incana</i> Schrank	494
— <i>inundatus</i> Simk.	471		— <i>incubacea</i> L.	495
— <i>limosus</i> Thuill.	471		— <i>Kitabeliana</i> Willd.	496
— <i>lingulatus</i> Schur	472		— <i>Lambertiana</i> Smith	493
— <i>maritimus</i> L.	471			

S.

Sabalina banatica Heuff.

— <i>falcata</i> Schur	143
— <i>marginata</i> Schur	141
— <i>mucronata</i> Schur	142
— <i>procera</i> Reichb.	140
— <i>Sabalina</i> <i>rostrata</i> Schur	141
— <i>tenella</i> Schur	142
— <i>Villarsii</i> Schur	142
— <i>viscosa</i> Schur	142
<i>Sagina</i> L.	143
— <i>apetala</i> Auct.	143
— <i>Baumgartenii</i> Simk.	144
— <i>bryoides</i> Schar	143
— <i>ciliata</i> Auct.	143
— <i>depressa</i> Schultz.	143
— <i>dichotoma</i> Heuff.	143
— <i>glandulosa</i> Bess.	144
— <i>Linnaei</i> Presl.	143
— <i>macrocarpa</i> Maly	143
— <i>procumbens</i> L.	143
— <i>saxatilis</i> Wimm.	142
— <i>subulata</i> Sw.	144

<i>Salix</i> Lapponum Schur	495	<i>Salvia</i> Austriaca Jacq.	439	<i>Saussurea</i> discolor DC.	342
— limosa Baumg.	496	— Baumgarteni Heuff.	439	— lapathifolia L.	342
— livida Schur	494	— betonicaefolia Etl.	440	— parviflora Janka	343
— lutescens Kern.	495	— clandestina Auct.	439	— serrata DC.	343
— Meyeriana Schur	492	— dumetorum Auct.	439	<i>Saxifragaceae</i> DC.	241
— mirabilis Host.	493	— glutinosa L.	439	<i>Saxifraga</i> L.	242
— mollissima Ehrh.	493	— hybrida Schur	440	— adscendens L.	245—6
— monandra Hoffm.	493	— Kanitziana Simk.	440	— ajugaeifolia Schur	245
— multinervis Döll.	495	— nemorosa L.	439—40	— aizoides	244
— Myrsinites Baumg.	496	— nutans L.	440	— Aizoon Jacq.	242
— nigricans Auct.	494	— officinalis L.	439	— Allionii Baumg.	245
— nivalis Schur	496	— pendula Auct.	440	— alpestris Roch.	246
— ovata Nym.	495—6	— pratensis L.	439	— androsacea L.	246
— palustris Host.	492	— Sclarea L.	439	— angulosa Schott.	247
— pentandra L.	492	— Sibthorpii Schur	439	— annua Roch.	246
— phylliceifolia Schur	495	— silvestri-nutans Janka	440	— aphylla Sternb.	245
— Pontederana Schleich.	495	— silvestris L.	440	— aspera Schur	244
— purpurea L.	493	— Transsilvanica Schur	439	— atropurpurea Schur	245
— purpureo-viminalis Wimm.	493	— variegata Kit.	439	— atrorubens Bert.	244
— radicans Schur	494	— Verbenaca Baumg.	439	— autumnalis L.	244
— Reichardtii Kern.	493	— verticillata L.	441	— Baumgarteniana Schur	618
— repens Auct.	495	— verticillata × Baum-		— Baumgarteni Schott.	243
— reticulata L.	496	garteni Janka	441	— Bellardi All.	246
— retusa L.	496	<i>Salvinia</i> Michel	603	— biflora Auct.	243
— riparia Willd.	494	— natans L.	603	— bryoides L.	244
— rosmarinifolia L.	496	Salzwedelia sagittalis Fl.		— bulbifera L.	246
— rubens Schrank	492	Wett.	170	— Burseriana	243
— rubra Huds.	493	<i>Sambucus</i> L.	275	— caesia Auct.	243
— Russeliana Smith	492	— Ebulus L.	275	— caespitosa Baumg.	245
— salvigefolia Landoz	494	— laciniata L.	275	— capitata Czetz.	242
— semperflorens Host.	493	— nigra L.	275	— Carpatica Reichb.	247
— Seringeana Gaud.	494	— racemosa	275	— cernua L.	247
— serotina Schur	493	<i>Samolus</i> Valerandi L.	462	— ciliolata Schur	242
— serpyllifolia Scop.	496	<i>Sanguisorba</i> L.	224	— Clusii Auct.	244
— Silesiaca Willd.	494	— auriculata Scop.	224	— cochlearis Schott.	242
— Siegerti Anders.	495	— officinalis L.	224	— controversa Sternb.	246
— speciosa Host.	493	<i>Sanicula</i> L.	248	— Cotyledon Sig.	242
— stipularis Smith	494	— Europaea L.	248	— crocea Auct.	245
— subtriandra Kern.	493	— vulgaris Landoz	248	— crustata Auct.	242
— triandra L.	493	<i>Santalaceae</i> R. Br.	477	— cultrata Schott	242
— triandra × fragilis Wimm.	493	<i>Santolina</i> Chamæcyparissus L.	312	— cuneifolia L.	244
— triandra × alba Wimm.	493	<i>Sanvitalia</i> procumbens Willd.	307	— cymosa W. et K.	245
— undulata Ehrh.	493	— villosa Cavan	307	— demissa Schott.	242
— villosissima Schur	494	<i>Saponaria</i> L.	122	— depressa Sternb.	246
— viminalis L.	493	— Baumgarteni Janka	123	— elatior Auct.	242
— vitellina L.	493	— bellidifolia Smith	122	— exarata Auct.	245
<i>Salsola</i> L.	466	— officinalis L.	122	— fonticola Kern.	247
— Kali L.	466	— Vaccaria L.	122	— Genm Baumg.	244
— lanata Baumg.	466	<i>Sapindaceae</i> Benth.	165	— glandulosa Grisb.	247
— prostrata Baumg.	467	<i>Sarothamnus</i> scoparius L.	168	— globulifera Schur	242
— rosacea Teglás	467	Satureja hortensis L.	441	— granulata Baumg.	246
— Soda Auct.	466	— rupestris Baumg.	446	— grönlandica Schur	245
— Tragus Auct.	466	<i>Satyrion</i> albidum L.	502	— heucherifolia Grisb.	247
<i>Salvia</i> L.	439	<i>Saussurea</i> DC.	342	— Heuffelii Schott.	247
— Aethiopis L.	439	— alata Porc.	343	— hieracifolia W. et K.	247
— aprica Schur	440	— alpina L.	342	— hispidula Roch.	247
				— Hohenwartii Kotschy	245
				— Hostii Janka	242

<i>Saxifraga hypnoides</i>	<i>Scabiosa Hladnikiana</i>	<i>Scirpus lucustris</i> L.	542
Baumg.	Schur	— <i>macrostachys</i> Auct.	542
— <i>intacta</i> Willd.	— <i>laevigata</i> Schur	— <i>maritimus</i> Auct.	542
— Kochii Auct.	— <i>leucantha</i> Baumg.	— <i>minor</i> Baumg.	541
— <i>læta</i> Schott.	— <i>longeinvoluerata</i> Porc.	— <i>Michelianus</i> L.	543
— <i>leucanthemifolia</i> Lap.		— <i>mucronatus</i> L.	542
	— <i>longifolia</i> W. et K.	— <i>ovatus</i> Roth	541
— <i>longifolia</i> Auct.	— <i>lucida</i> Vill. et Auct.	— <i>palustris</i> L.	541
— <i>luteopurpurea</i> Baumg.	— <i>norica</i> Vest.	— <i>pauciflorus</i> Lightf.	541
	— <i>ochroleuca</i> L.	— <i>pungens</i> Vahl	541
— <i>luteoviridis</i> Schott.	— <i>polymorpha</i> Baumg.	— <i>radicans</i> Schrank	543
— <i>minuta</i> Poll.		— <i>Rothii</i> Hoppe	542
— <i>moschata</i> Auct.	— <i>repens</i> Brign.	— <i>setaceus</i> L.	542
— <i>muscoides</i> Wulf. 245—6	— <i>Scopolii</i> Grisb.	— <i>silvaticus</i> L.	542
— <i>multicaulis</i> Reichb.	— <i>silenifolia</i> Landoz	— <i>supinus</i> L.	542
— <i>mutata</i> Baumg.	— <i>silvatica</i> L.	— <i>Tabernaemontani</i> Gmel.	542
— <i>notata</i> Schott.	— <i>stricta</i> W. et K.		542
— <i>oppositifolia</i> L.	— <i>suaveolens</i> Desf.	— <i>triquter</i> L.	542
— <i>Pedemontana</i> All.	— <i>Succisa</i> L.	— <i>uniglumis</i> Link.	541
— <i>perporosa</i> Schur	— <i>tenuifolia</i> Baumg.	<i>Scleranthus</i> L.	146
— <i>petraea</i> Baumg.	— <i>transsilvanica</i> L.	— <i>annuus</i> L.	147
— <i>planifolia</i> Lap.	— <i>Uralensis</i> Murr.	— <i>annuus</i> × <i>perennis</i>	
— <i>pseudocæsia</i> Roch.	<i>Scandix infesta</i> L.	Lasch.	147
— <i>racemosa</i> Towns.	— <i>Pecten-Veneris</i> L.	— <i>Borborogius</i> Reichb.	147
— <i>ramosissima</i> Schur	— <i>Scheuchzeria</i> L.	— <i>collinus</i> Schur	147
— <i>recta</i> Lap.	— <i>palustris</i> L.	— <i>Czetzii</i> Reichb.	146
— <i>repanda</i> Baumg.	<i>Schoberia salsa</i> Schur	— <i>dichotomus</i> Schur	147
— <i>retusa</i> Baumg.	— <i>Schoenus</i> L.	— <i>elegans</i> Barth.	147
— <i>Rhei</i> Schott.	— <i>albus</i> L.	— <i>Fussii</i> Reichb.	146
— <i>rivularis</i> Towns.	— <i>compressus</i> L.	— <i>hamosus</i> Pouz.	146
— <i>Rocheliana</i> Sternb.	— <i>ferrugineus</i> Baumg.	— <i>Haynaldi</i> Reichb.	146
— <i>robusta</i> Schott.	— <i>nigricans</i> L.	— <i>heterosanthus</i> Reichb.	147
— <i>rotundifolia</i> Auct.	<i>Schollera paludosa</i>		147
— <i>Rudolphiana</i> Hornsch.	Baumg.	— <i>intermedius</i> Kit.	147
	243—4	— <i>Jankei</i> Reichb.	146
— <i>rupestris</i> Auct.	— <i>Scilla</i> L.	— <i>marginatus</i> Guss.	148
— <i>sedoides</i> L.	— <i>alpina</i> Schur	— <i>Martini</i> Gren.	146
— <i>squarrosa</i> Sieb.	— <i>amœna</i> Auct.	— <i>microdichodon</i> Reichb.	147
— <i>stellaris</i> L.	— <i>bifolia</i> L.		148
— <i>stenopetala</i> Gaud.	— <i>cernua</i> Janka	— <i>neglectus</i> Rochl.	148
— <i>Sternbergii</i> Schur	— <i>Hohenackeri</i> Janka	— <i>perennis</i> Auct.	147
— <i>tenella</i> Schur	— <i>Kladnii</i> Schur	— <i>polycarpus</i> Gren.	146
— <i>Transsilvanica</i> Fuss	— <i>nivalis</i> Boiss.	— <i>Radnanus</i> Reichb.	146
— <i>trichodes</i> Scop.	— <i>præcox</i> Auct.	— <i>uncinatus</i> Schur	146
— <i>tridactylites</i> L.	— <i>secunda</i> Janka	— <i>verticillatus</i> Tausch	147
<i>Scabiosa</i> L.	— <i>taurica</i> Janka		147
— <i>agrestis</i> Schur	<i>Scirpidium aciculare</i> Nees.	<i>Sclerochloa dura</i> P. B.	578
— <i>arvensis</i> L.		<i>Sclerophyllum pulchrum</i>	
— <i>atropurpurea</i> L.	— <i>Scirpus</i> L.	Gand.	362
— <i>australis</i> Nym.	— <i>acicularis</i> L.	<i>Scolopendrium</i> Smith	611
— <i>Banatica</i> W. et K.	— <i>australis</i> L.	— <i>officinatum</i> Swartz	611
— <i>campestris</i> Bess.	— <i>Bæothryon</i> Ehrh.	— <i>vulgare</i> Smith	611
— <i>canescens</i> W. et K.	— <i>caespitosus</i> Baumg.	<i>Scopolia</i> Jacq.	412
— <i>carneoubra</i> Baumg.	— <i>Caricis</i> Retz.	— <i>Carniolica</i> Jacq.	412
	— <i>Carniolicus</i> Koch	<i>Scopolina atropoides</i>	
— <i>collina</i> Schur	— <i>compactus</i> Auct.	Schult.	412
— <i>Columbaria</i> Auct.	— <i>compressus</i> L.	<i>Scorzonera</i> L.	355
— <i>corniculata</i> W. et K.	— <i>digynus</i> Godr.	— <i>angustifolia</i> Reichb.	355—7
	— <i>fluitans</i> Baumg.	— <i>Austriaca</i> Willd.	355
— <i>diversifolia</i> Baumg.	— <i>gracilis</i> Salzmann.	— <i>Hispanica</i> L.	355
— <i>flavescens</i> Grisb.	— <i>Holoschoenus</i> Baumg.		

- Scorzonera humilis* L. 355
 — *laciniata* L. 357
 — *lanata* Schrank 355
 — *lanuginosa* Baumg. 355
 — *macrorrhiza* Land. 357
 — *muricata* Balbis. 357
 — *octangularis* DC. 356
 — *parviflora* Jacq. 355
 — *purpurea* L. 356
 — *rosea* W. et K. 356
 — *stricta* Horn. 356
 — *taurica* Janka 356
Scrofularia L. 416
 — *alata* Gilib. 416
 — *alpina* Heuff. 417
 — *aquatica* Baumg. 416
 — *Balbisii* Auct. 416
 — *canina* Nym. 417
 — *Ehrharti* Stev. 416
 — *glandulosa* W. et K. 417
 — *Jankæ* Borb. 417
 — *laciniata* Auct. 417
 — *lasiocaulis* Schur 417
 — *Neesii* Auct. 416
 — *nodosa* L. 416
 — *olympica* Janka 417
 — *peregrina* Auct. 416
 — *pulverulenta* Janka 417
 — *rupestris* Schur 417
 — *Scopolii* Hoppe 416
 — *ternata* Schur 416
 — *vernalis* L. 417
Scutellaria L. 452
 — *alpina* Auct. 452
 — *altissima* L. 452
 — *commutata* Auct. 452
 — *galericulata* L. 452
 — *hastifolia* 453
 — *lateriflora* Benkö 452
 — *lupulina* Auct. 452
 — *minor* Baumg. 453
 — *peregrina* Auct. 453
 — *supina* L. 452
Secale cereale L. 594
 — *fragile* Schur 594
 — *villosum* L. 593
Sedum L. 235
 — *acre* L. 237
 — *æstivum* All. 237
 — *alpestre* Will. 237
 — *album* Auct. 235
 — *Anacamperos* Erseiei 235
 — *anglicum* Schur 235
 — *annuum* L. 237
 — *anopetalum* DC. 238
 — *atratum* L. 236
 — *Boloniense* Lois. 237
 — *Carpaticum* Reuss. 235
 — *Cepaea* L. 235
 — *dasyphyllum* Auct. 236
 — *Sedum elegans* Lej. 238
 — *Fabaria* Koch. 235
 — *glanduloso-pubescens* Feicht. 236
 — *glareosum* Simk. 236
 — *glaucum* W. et K. 235
 — *Guettardi* Czetz. 237
 — *hispanicum* Auct. 245
 — *libanoticum* Erseiei 237
 — *maximum* Sut. 235
 — *montanum* Landoz 238
 — *murale* Reissenb. 235
 — *prunatum* Link. 238
 — *pseudotrattum* Schur 237
 — *purpurascens* Koch 235
 — *purpureum* Baumg. 235
 — *reflexum* L. 238
 — *repens* Schleich. 237
 — *rubens* Czetz 236
 — *rupestre* Hacq. 237
 — *saxatile* Wigg. 237
 — *sexangulare* Auct. 237
 — *spathulatum* W. et K. 235
 — *Telephium* Baumg. 235
 — *villosum* Baumg. 236
Selaginella Spring. 600
 — *Helvetica* L. 600
 — *Selaginoides* L. 601
 — *spinulosa* A. Br. 601
Selago vulgaris Schur 601
Selinum L. 262
 — *austriacum* Auct. 265
 — *Carvifolia* L. 260—2
 — *Chabraei* Jacq. 264
 — *Oreoselinum* Crantz 265
 — *palustre* L. 265
 — *Rochelii* Heuff. 261
 — *Seguieri* Baumg. 260
 — *silvestre* L. 266
 — *turfosum* Baumg. 260
Sempervivum L. 238
 — *acuminatum* Hinter-
 röcker 238
 — *arachnoideum* L. 239
 — *arenarium* Koch. 239
 — *assimile* Schott. 238
 — *blandum* Schott. 238
 — *Brassaii* Czetz 239
 — *Braunii* Schur 239
 — *campaniforme* Schur 240
 — *ciliatum* Schur 240
 — *Funkii* Schur 238
 — *globiferum* 239
 — *Heuffelii* Schott. 240
 — *hirtellum* Schott. 239
 — *hirtum* Auct. 239—40
 — *montanum* L. 238
Sempervivum patens Griseb. 239—40
 — *rubicundum* Schur 238
 — *Ruthenicum* Koch 239
 — *soboliferum* Sims. 239
 — *tectorum* Auct. 238
 — *transsilvanicum* Andræ 239—40
 — *Wulfeni* Auct. 239
 — *Zelevori* Schott. 239
Senebiera Coronopus Poir. 100
Senecillis Gärtn. 331
 — *carpatica* Schott. 331
 — *glauca* L. 331
 — *Sibirica* L. 331
Senecio L. 323
 — *abrotanifolius* Baumg. 328
 — *alpester* Auct. 324—7—30
 — *angustatus* Schur 324
 — *aquaticus* Auct. 328
 — *auratus* DC. 330
 — *aureus* Georgi 330
 — *aunonitens* Schur 328
 — *barbareaefolius* Krockner 328
 — *Biebersteinii* Lindem. 329
 — *bohemicus* Tausch. 331
 — *capitatus* Wahlb. 326
 — *Carniolicus* Willd. 329
 — *Carpaticus* Herbieh 328
 — *cordatus* Auct. 328
 — *crispus* Jacq. 323
 — *Doria* Auct. 329
 — *Doronicum* Baumg. 329
 — *erraticus* Bert. 328
 — *erucifolius* Auct. 328
 — *fluvialis* Wallr. 330
 — *Fuchsii* Gmel. 330
 — *glaberrimus* Roch. 329
 — *glutinosus* Schur 327
 — *grandissimus* Schur 330
 — *Jacobaea* L. 328
 — *Jaquinianus* Reichb. 330
 — *incanus* Auct. 329
 — *integrifolius* L. 326
 — *lividus* Schur 327
 — *lyratifolius* Auct. 327—8
 — *lyratus* Griseb. 328
 — *macrophyllus* Auct. 329
 — *monecephalus* Schur 328
 — *Nebrodensis* L. 327
 — *nemorensis* L. 330
 — *octoglossus* DC. 330
 — *ovatus* Baumg. 330
 — *paludosus* L. 331
 — *paluster* L. 326—331

<i>Senecio papposus</i> Reichb.	<i>Seseli elatum</i> L.	258	<i>Sieversia reptans</i> Spreng.	216
— <i>pratensis</i> Schur	— <i>glaucum</i> Jacq.	258	<i>Silaua</i> Bess.	261
— <i>Pseudodoronicum</i>	— <i>Gouani</i> Landoz	258	— <i>alpestris</i> Spreng.	261
— <i>radiatus</i> Reichb.	— <i>gracile</i> W. et K.	257	— <i>Besseri</i> DC.	261
— <i>ricularis</i> W. et K.	— <i>heterophyllum</i> Janka		— <i>carvifolius</i> Schur	261
— <i>Rochelianus</i> Fuss	— <i>Hippomarathrum</i> L.	258	— <i>pencedanoides</i> Auct.	261
— <i>rupestris</i> W. et K.		257	— <i>pratensis</i> Bess.	261
— <i>rupicolus</i> Schur	— <i>leucospermum</i> Schur		— <i>Rochelii</i> Heuff.	261
— <i>Sadleri</i> Lang		257	— <i>selinoides</i> Jacq.	261
— <i>salicetorum</i> Godr.	— <i>montanum</i> Schur	258	— <i>virescens</i> Grisb.	261
— <i>sarracenicus</i> L.	— <i>osseum</i> Crantz	258	<i>Silenaceae</i> DC.	115
— <i>sarracenoides</i> Schur	— <i>pratense</i> Crantz	261	<i>Silenanthe</i> Zawadzki	
	— <i>pumilum</i> Auct.	250	Grisb.	124
— <i>saxatilis</i> Salzer	— <i>rigidum</i> W. et K.	257	<i>Silene</i> L.	123
— <i>scabra</i> Schleich.	— <i>selinoides</i> Jacq.	261	— <i>acaulis</i> L.	123
— <i>silvaticus</i> L.	— <i>varium</i> Trev.	258	— <i>alpestris</i> Baumg.	123
— <i>squalidus</i> Auct.	— <i>venosum</i> Hoffm.	260	— <i>alpina</i> Lam.	124
— <i>stenophyllum</i> Schur	<i>Sesleria</i> Scop.	569	— <i>anglica</i> Schur	125
— <i>subalpinus</i> Koch	— <i>Bielzii</i> Schur	569	— <i>Antilopum</i> Vest.	124
— <i>subnebrodensis</i> Simk.	— <i>coeruleans</i> Friv.	569	— <i>Armeria</i> L.	125
	— <i>coerulea</i> Baumg.	569	— <i>auriculata</i> S. et Sm.	
— <i>sulphureus</i> Baumg.	— <i>disticha</i> Wulf.	570		124
— <i>tenuifolius</i> Jacq.	— <i>elongata</i> Landoz	569	— <i>Behen</i> L.	124
— <i>tomentosus</i> Host.	— <i>filifolia</i> Auct.	569	— <i>brachyantha</i> Schur	124
— <i>transsilvanicus</i> Auct.	— <i>flexuosa</i> Schur	569	— <i>chlorantha</i> Ehrh.	128
	— <i>gracilis</i> Schur	570	— <i>commutata</i> Schur	128
— <i>umbrosus</i> W. et K.	— <i>Haynaldiana</i> Schur	569—70	— <i>compacta</i> Auct.	125
			— <i>conica</i> L.	125
— <i>vernalis</i> W. et K.	— <i>Heusleriana</i> Schur	569	— <i>conoidea</i> Schur	125
— <i>viscosus</i> L.	— <i>marginata</i> Grisb.	569	— <i>Cserei</i> Baumg.	124
— <i>Wolffii</i> Schur	— <i>permixta</i> Schur	569	— <i>Cucubalus</i> Wib.	124
— <i>vulgaris</i> L.	— <i>pseudorigida</i> Schur		— <i>depressa</i> Baumg.	123
<i>Serapias grandiflora</i> Scop.		570	— <i>Dinaria</i> Spreng.	123
	— <i>rigida</i> Heuff.	569	— <i>dichotoma</i> Ehrh.	126
— <i>Heilleborine</i> L.	— <i>robusta</i> Pavai	569	— <i>dubia</i> Herb.	127
— <i>Xiphophyllum</i> Ehrh.	— <i>sphaerocephala</i> Landoz	569	— <i>exscapa</i> Auct.	123
		569	— <i>flavescens</i> W. et K.	125
<i>Serratula</i> L.	— <i>tenella</i> Schur	570	— <i>Gallica</i> L.	125
— <i>alpina</i> L.	— <i>tenuifolia</i> Auct.	569	— <i>inflata</i> Smith	124
— <i>arvensis</i> L.	— <i>Transsilvanica</i> Schur		— <i>infraeta</i> Schur	128
— <i>centauroides</i> Baumg.		569	— <i>Italica</i> Auct.	127
	<i>Setaria</i> P. B.	559	— <i>juncea</i> Otth.	127
— <i>coronata</i> L.	— <i>chlorantha</i> Schur	560	— <i>lanuginosa</i> Bert.	124
— <i>discolor</i> Willd.	— <i>glaucæ</i> L.	560	— <i>latifolia</i> Schur	128
— <i>glaucæ</i> Ledeb.	— <i>Italica</i> L.	560	— <i>Leichenfeldiana</i>	
— <i>heterophylla</i> Auct.	— <i>verticillata</i> L.	559	Baumg.	124
— <i>infragrillata</i> Krock.	— <i>viridis</i> L.	559	— <i>linearifolia</i> Heuff.	127
— <i>nitida</i> W. et K.	— <i>Weinmanni</i> R. et S.	559	— <i>limicola</i> L.	125
— <i>nudicaulis</i> Landoz	<i>Sherardia</i> L.	277	— <i>livida</i> Auct.	128
— <i>radiata</i> W. et K.	— <i>arvensis</i> L.	277	— <i>longiflora</i> Ehrh.	127
— <i>simplex</i> Baumg.	<i>Sibbaldia procumbens</i>		— <i>maritima</i> Schur	124
— <i>simplicifolia</i> Schur	Salzer	221	— <i>multiflora</i> Ehrh.	126
— <i>tinctoria</i> L.	<i>Siegos</i> L.	234	— <i>nemorialis</i> W. et K.	126
— <i>Wolffii</i> Andræ	— <i>angulatus</i> L.	234	— <i>noctiflora</i> L.	129
<i>Seseli</i> L.	<i>Sideritis</i> L.	450	— <i>nutans</i> L.	127
— <i>annuum</i> L.	— <i>montana</i> L.	450	— <i>Otites</i> L.	126
— <i>banaticum</i> Heuff.	<i>Sieberta cherleroides</i>		— <i>ovalifolia</i> Schur	126
— <i>bienne</i> Crantz	Schur	151	— <i>pallida</i> Schur	127
— <i>carvifolium</i> Janka	<i>Sieversia montana</i> Spreng.		— <i>parviflora</i> Ehrh.	126
— <i>coloratum</i> Ehrh.		216		

<i>Silene pendula</i> L.	125	<i>Sisymbrium junceum</i>		<i>Sonchus integrifolius</i>	
— <i>petraea</i> W. et K.	125	— <i>W. et K.</i>	84	— <i>Wallr.</i>	361
— <i>pilosa</i> Schur	127	— <i>Loeselii</i> L.	83	— <i>intermedius</i> Trevir.	361
— <i>polyphylla</i> Baumg.	128	— <i>murale</i> L.	89	— <i>lacerus</i> Willd.	361
— <i>Pseudo-Otites</i> Schur		— <i>Nasturtium</i> Baumg.	80	— <i>laevis</i> L.	361
— <i>pubescens</i> Simk.	124	— <i>officinale</i> L.	83	— <i>oleraceus</i> L.	361
— <i>pubibunda</i> Hoffmanns.		— <i>Orientalis</i> L.	84	— <i>palustris</i> L.	361
— <i>Pumilio</i> L.	123	— <i>palustre</i> Poll.	73	— <i>rigidus</i> Baumg.	361
— <i>pusilla</i> Schur	123	— <i>pannonicum</i> Jacq.	84	— <i>tenerimus</i> Schur	361
— <i>quadrifida</i> L.	123	— <i>Pseudoirio</i> Schur	83	— <i>uliginosus</i> M. B.	361
— <i>rupestris</i> Auct.	124	— <i>pyrenaicum</i> L.	73	<i>Sophia multifida</i> Gilib.	84
— <i>saponariæfolia</i> Auct.		— <i>silvestre</i> L.	73	— <i>Sorbus</i> L.	203
— <i>saxatilis</i> Auct.	124	— <i>Sinapistrum</i> Crantz	84	— <i>Aria</i> Auct.	203
— <i>Saxifraga</i> Baumg.	125	— <i>Sophia</i> L.	84	— <i>Aria</i> × <i>aucuparia</i> Borb.	203
— <i>Schottiana</i> Schur	124	— <i>var. pusilla</i> Baumg.	84	— <i>aucuparia</i> L.	203
— <i>Sigeri</i> Baumg.	124	— <i>strictissimum</i> L.	84	— <i>Chamaemespilus</i> L.	204
— <i>silvestris</i> Auct.	125	— <i>tenuifolium</i> L.	89	— <i>domestica</i> L.	203
— <i>spathulata</i> Schur	681	— <i>terrestre</i> Smith	73	— <i>intermedia</i> Schult.	203
— <i>subspathulata</i> Schur		— <i>vimineum</i> L.	89	— <i>lanuginosa</i> Kit.	203
— <i>Tatarica</i> Auct.	126	<i>Sium</i> L.	253	— <i>latifolia</i> Auct.	203
— <i>Transsilvanica</i> Schur		— <i>angustifolium</i>	253	— <i>meridionalis</i> Guss.	203
— <i>vallesia</i> L.	125	— <i>Falcaria</i> L.	251	— <i>minor</i> Simk.	204
— <i>venosa</i> Gilib.	124	— <i>latifolium</i> L.	253	— <i>semipinnata</i> Borb.	203
— <i>vespertina</i> Land.	125	— <i>nodiflorum</i> L.	251	— <i>torninalis</i> L.	203
— <i>viridiflora</i> L.	128	— <i>repens</i> Jacq.	251	<i>Sorghum halepense</i> Schur	
— <i>viscosa</i> L.	126	— <i>Sisarum</i> L.	254	— <i>saccharatum</i> Pers.	558
— <i>Zawadzki</i> Herbieh	124	<i>Smyrniūm perfoliatum</i>		— <i>vulgare</i> Pers.	558
<i>Siler</i> Scop.	267	— <i>Mill.</i>	273	<i>Soyera hyoseridifolia</i>	
— <i>alpinum</i> Baumg.	268	<i>Solanaceae</i> Juss.	410	— <i>Koch</i>	363
— <i>aquilegifolium</i> Gärtn.		<i>Solanum</i> L.	410	— <i>montana</i> Schur	364
— <i>montanum</i> Crantz	268	— <i>chlorocarpum</i> Auct.	410	— <i>Sparganium</i> L.	515
— <i>trilobum</i> Jacq.	267	— <i>Dulcamara</i> L.	411	— <i>erectum</i> L.	515
<i>Silybum Marianum</i> L.	337	— <i>flavum</i> Kit.	410	— <i>fluitans</i> Auct.	515
<i>Sinapis</i> L.	88	— <i>humile</i> Schur	410	— <i>minimum</i> Schur	515
— <i>alba</i> L.	88	— <i>Lycopersicum</i> L.	411	— <i>natans</i> L.	515
— <i>arvensis</i> L.	88	— <i>miniaturum</i> Bernh.	410	— <i>ramosum</i> Huds.	515
— <i>dissecta</i> Lag.	88	— <i>nigrum</i> L.	410	— <i>simplex</i> Huds.	515
— <i>elongata</i> Grisb.	88	— <i>pseudovillosum</i> Schur		<i>Spartium decumbens</i>	
— <i>glabrata</i> Döll.	88	— <i>pterocaulon</i> Auct.	410	— <i>Host.</i>	169
— <i>nigra</i> L.	88	— <i>tuberosum</i> L.	411	— <i>junceum</i> L.	168
— <i>Orientalis</i> L.	88	— <i>villosum</i> Baumg.	410	— <i>radiatum</i> L.	170
— <i>Ucranica</i> Czern.	88	— <i>vulgare</i> L.	410	— <i>scoparium</i> L.	168
<i>Sisarum Germanorum</i>		— <i>vulgatum</i> Baumg.	410	<i>Specularia hybrida</i> L.	350
— <i>Schur</i>	253	<i>Soldanella</i> L.	461	— <i>Speculum</i> L.	350
— <i>macrophyllum</i> Schur		— <i>alpina</i> Auct.	461	<i>Spergella glabra</i> Schur	144
<i>Sison Amomum</i> L.	252	— <i>Clusii</i> Baumg.	161	— <i>glandulosa</i> Bess.	144
<i>Sisymbrium</i> L.	83	— <i>Hungarica</i> Simk.	461	— <i>macrocarpa</i> Reichb.	143
— <i>acutangulum</i> DC.	84	— <i>montana</i> Willd.	461	— <i>saginoides</i> Auct.	144
— <i>Alliaria</i> Scop.	85	— <i>pusilla</i> Baumg.	461	— <i>subulata</i> Baumg.	144
— <i>amphibium</i> L.	71	<i>Solidago</i> L.	302	<i>Spergula</i> L.	144
— <i>arenosum</i> L.	77	— <i>alpestris</i> W. et. K.	302	— <i>arvensis</i> L.	144
— <i>austriacum</i> Jacq.	84	— <i>cambrica</i> Schur	302	— <i>maxima</i> Weihe	144
— <i>Columnæ</i> Jacq.	83	— <i>Canadensis</i> L.	302	— <i>Morisonii</i> Schur	144
— <i>Irio</i> L.	84	— <i>Virgaurea</i> L.	302	— <i>muralis</i> Salzer	144
		— <i>vulgaris</i> Lam.	302	— <i>nodosa</i> Auct.	144
		<i>Sonchus</i> L.	361	— <i>petandra</i> Auct.	144
		— <i>alpinus</i> L.	362	— <i>refracta</i> Schur	618
		— <i>arvensis</i> L.	361	— <i>sativa</i> Bönningh.	144
		— <i>asper</i> L.	361	— <i>subulata</i> Sw.	144

- Spergula vulgaris* Bönningh. ... 144
Spergularia Pers. ... 145
— *marginata* DC. ... 145
— *rubra* L. ... 145
— *salina* Presl. ... 145
— *segetalis* Cserni ... 144
Spinacia inermis Mönch. ... 468
— *spinosa* Mönch. ... 468
Spiraea L. ... 212
— *Aruncus* L. ... 214
— *camædryfolia* Auct. ... 213
— *crenata* L. ... 213
— *denudata* Presl. ... 214
— *Filipendula* L. ... 214
— *glabrescens* Simk. ... 213
— *glauca* Schultz. ... 214
— *hypericifolia* Schur ... 213—4
— *media* Schmidt. ... 213
— *oblongifolia* W. et K. ... 213
— *obovata* Auct. ... 213
— *opulifolia* Auct. ... 213—4
— *Pikowiensis* Auct. ... 213
— *quinqueloba* Baumg. ... 214
— *salicifolia* L. ... 212
— *ulmaria* L. ... 214
— *ulmifolia* Scop. ... 213
Spiranthes Rich. ... 507
— *autumnalis* Rich. ... 507
— *spiralis* L. ... 507
Spirodela polyrrhiza Schleid. ... 513
Stachys L. ... 449
— *alpina* L. ... 449
— *ambigua* Land. ... 449
— *annua* L. ... 450
— *arvensis* Auct. ... 450
— *decumbens* Schur ... 450
— *Germanica* L. ... 449
— *glabrata* Simk. ... 450
— *italica* Land. ... 449
— *lanata* Auct. ... 449
— *palustris* L. ... 449
— *pseudolanceolata* Schur ... 449
— *ramosissima* Schur ... 450
— *recta* L. ... 450
— *segetum* Schur ... 449
— *setifolia* Schur ... 449
— *silvatica* L. ... 449
— *transsilvanica* Schur ... 450
Staphyllea L. ... 166
— *pinnata* L. ... 166
Statice L. ... 462
— *Gmelini* Willd. ... 462
— *Limonium* Baumg. ... 462
— *Pseudolimonium* Schur ... 462
Statice scoparia Pall. ... 462
— *speciosa* Auct. ... 462
— *Tatarica* L. ... 463
Staurogeton trisuleus Schur ... 513
Stellaria L. ... 136
— *anomala* W. et K. ... 136
— *Barthiana* Schur ... 137
— *bulbosa* Wulf. ... 137
— *Bungeana* Auct. ... 136—7
— *cerastoides* L. ... 136
— *diehotoma* Baumg. ... 139
— *fontana* Wulf. ... 138
— *Frieseana* Seringe ... 137
— *glauca* Wittb. ... 137
— *graminea* L. ... 137
— *Holostea* L. ... 137
— *Laxmanni* Fisch. ... 137
— *media* L. ... 137
— *neglecta* Weihe ... 137
— *nemorum* L. ... 136
— *palustris* Ehrh. ... 137
— *Reichenbachii* Wierzb. ... 137
— *Transsilvanica* Porc. ... 138
— *uliginosa* Murr. ... 138
— *viscida* M. B. ... 136
Stellera Passerina L. ... 476
Stenactis annua L. ... 301
— *bellidiflora* A. Br. ... 301
Sternbergia W. et K. ... 519
— *colchiciflora* W. et K. ... 519
Stipa L. ... 568
— *capillata* L. ... 568
— *Gallica* Cel. ... 568
— *Grafiiana* Stev. ... 568
— *juncea* Baumg. ... 568
— *Lessingiana* Trin. ... 568
— *longifolia* Borb. ... 569
— *pennata* L. ... 568
— *Tirsa* Stev. ... 568
Stratiotes L. ... 508
— *aloides* L. ... 508
Streptopus Rich. ... 521
— *amplexifolius* L. ... 521
Struthiopteris Germanica Auct. ... 612
— *Sturnia* Reichb. ... 507
— *Loeselii* L. ... 507
Suaeda Forsk. ... 466
— *angustifolia* Andræ ... 466
— *cinerea* Schur ... 467
— *salinaria* Schur ... 466
— *salsa* Janka ... 466
Succisa M. et K. ... 295
— *altissima* Schur ... 295
— *australis* Reichb. ... 295
— *Fussiana* Heuff. ... 292
— *glabrata* Schott. ... 295
— *hirsuta* Reichb. ... 295
Succisa pratensis Mönch ... 295
— *uralensis* Reichb. ... 292
Swertia L. ... 395
— *alpestris* Baumg. ... 395
— *intermedia* Schur ... 395
— *obtusa* Janka ... 395
— *perennis* L.; Baumg. ... 395
— *punctata* Baumg. ... 395
Symphoricarpus racemosus Michx. ... 276
Symphytum L. ... 403
— *bohemicum* Baumg. ... 403
— *bulbosum* Schur ... 403
— *cordatum* W. et K. ... 403
— *cordifolium* Baumg. ... 403
— *nodosum* Schur ... 403
— *officinale* L. ... 403
— *patens* Fuss ... 403
— *tuberosum* L. ... 403
Symphandra DC. ... 380
— *Wanneri* Roch. ... 380
Syntherisma glabrum Schrad. ... 559
— *vulgare* Schrad. ... 559
Syrenia angustifolia Reichb. ... 87
— *cana* Pill. ... 87
— *cuspidata* Reichb. ... 87
Syringa L. ... 392
— *Josikneae* Jacq. ... 392
— *prunifolia* Kit. ... 392
— *vulgaris* L. ... 392

T.

- Tagetes erecta* L. ... 307
— *patula* L. ... 307
Tamariscaceae Desv. ... 149
Tamarix Germanica L. ... 149
Tamus L. ... 520
— *communis* L. ... 520
— *triloba* Simk. ... 520
Tanacetum L. ... 312
— *affine* Peterm. ... 313
— *alpinum* L. ... 313
— *auriculatum* Peterm. ... 313
— *Balsamita* L. ... 312
— *Clusii* Kern. ... 312
— *coronulatum* Peterm. ... 313
— *corymbosum* L. ... 312
— *crispum* L. ... 312
— *Leucanthemum* L. ... 313
— *macrophyllum* W. et K. ... 312
— *rotundifolium* W. et K. ... 313

<i>Tanacetum serotinum</i> L. 313	<i>Teucrium Laxmanni</i> L. 454	<i>Thalictrum nigricans</i> Jacq. 34—35—37
— <i>subalpinum</i> Schur 313	— <i>montanum</i> L. 454	— <i>niveum</i> Baumg. 33
— <i>subcorymbosum</i> Schur 312	— <i>Pannonicum</i> Kern. 455	— <i>nutans</i> Desf. 34
— <i>vulgare</i> L. 312	— <i>prostratum</i> Schur 454	— <i>pauciflorum</i> Schur 33
— <i>Waldsteinii</i> Schult. 313	— <i>pumillum</i> Benkő 454	— <i>petaloideum</i> L. 33
<i>Taraxacum</i> Hall. 358	— <i>Scordium</i> L. 454	— <i>petrosum</i> Schur 34
— <i>alpinum</i> Schur 452	— <i>Scorodonia</i> Baumg. 451	— <i>peuce-danifolium</i> × simplex Boib. 36
— <i>Cancaicum</i> Schur 358	— <i>sublucidum</i> Simk. 454	— <i>pencedanifolium</i> Grisb. 36
— <i>corniculatum</i> Kit. 359	— <i>supinum</i> L. 454	— <i>Porphyritæ</i> Schult. 34
— <i>erythrospermum</i> Andr. 359	— <i>villosum</i> Andræ 455	— <i>pubescens</i> Schur 34
— <i>glaucescens</i> Reichb. 359	<i>Thalictrum</i> L. 33	— <i>rufinerve</i> Schur 35
— <i>Hoppeanum</i> Grisb. 358	— <i>acuminatum</i> Schur 34	— <i>saxatile</i> DC.; Schur 34
— <i>laevigatum</i> Auct. 358	— <i>alpestre</i> Gand. 34	— <i>Schenkii</i> Heuff. 36
— <i>leptocephalum</i> Reichb. 359	— <i>alpinum</i> L. 33	— <i>silvaticum</i> Schur 35
— <i>microcephalum</i> Schur 359	— <i>angustifolium</i> Jacq. 36	— <i>simplex</i> L. 35
— <i>nigricans</i> Kit. 358	— <i>angustifolio</i> × <i>elatum</i> Borb. 36	— <i>soboliferum</i> Schur 36
— <i>officinale</i> Wigg. 358	— <i>angustissimum</i> C. antz 36	— <i>spurium</i> Janka 36
— <i>paludosum</i> Scop. 359	— <i>aquilegifolium</i> L. 33	— <i>stenophyllum</i> Schur 36
— <i>purpurascens</i> Schur 358	— <i>var. viridicans</i> Schur 33	— <i>strictum</i> Ledeb. 35
— <i>serotinum</i> W. et K. 358	— <i>atropurpureum</i> Baumg. 35	— <i>subalpinum</i> Schur 35
— <i>Steveni</i> Fuss 358	— <i>axilliflorum</i> Schur 35	— <i>subcorymbo-um</i> Borb. 36
<i>Taxus</i> L. 596	— <i>Barthii</i> Schur 34	— <i>transsilvanicum</i> Schur 34
— <i>baccata</i> L. 596	— <i>Bauhinii</i> C. antz 36—37	<i>Therebinthaceae</i> Juss. 167
<i>Teesdalia</i> R. Br. 98	— <i>Budense</i> Simk. 36	<i>Thesium</i> L. 477
— <i>nudicaulis</i> L. 98	— <i>capillare</i> Schur 35	— <i>alpinum</i> L. 477—8
<i>Telekia</i> Baumg. 302	— <i>collinum</i> Wallr. 34	— <i>diffusum</i> Andr. 477
— <i>speciosa</i> Schreb. 302	— <i>collinum</i> × <i>pencedanifolium</i> Simk. 36	— <i>ebracteatum</i> Salzer 477—8
<i>Telmatophace arrhiza</i> Schur 513	— <i>Csatői</i> Schur 34	— <i>elegans</i> Roch. 479
<i>Tephrosieris alpestris</i> Schur 325	— <i>elatum</i> Baumg. 35	— <i>humifusum</i> Schur 477
— <i>angustanea</i> Schur 325	— <i>exaltatum</i> Schur 35—6	— <i>humile</i> Auct. 477
— <i>angustifolia</i> Schur 325	— <i>flavum</i> L. 35—7	— <i>intermedium</i> Schrad. 477
— <i>Baumgarteniana</i> Schur 324	— <i>flexuosum</i> Reichb. 34—5	— <i>Kernerianum</i> Simk. 478
— <i>Fussii</i> Grisb. 324—5	— <i>foetidum</i> L. 34	— <i>Linophyllum</i> L. 477
— <i>longifolia</i> Auct. 325	— <i>var. calvum</i> Schur 34	— <i>montanum</i> Ehrh. 477
— <i>microrrhiza</i> Schur 325	— <i>galioides</i> Nest. 36	— <i>Parnassi</i> DC. 478
— <i>palustris</i> Reichb. 326	— <i>glaucescens</i> Willd. 35	— <i>pratense</i> Ehrh. 478
— <i>pratensis</i> Auct. 325	— <i>var. eucrymbo-um</i> Borb. 35	— <i>ramosum</i> Hayne 477
— <i>spathulæfolia</i> Reichb. 324—26	— <i>gracile</i> Schur 34	— <i>rostratum</i> Auct. 477—8
— <i>stenophylla</i> Schur 325	— <i>heterophyllum</i> W. et Gr. 37	— <i>tenuifolium</i> Schur 478
— <i>transsilvanica</i> Schur 324	— <i>Jacquinianum</i> Koch 34	— <i>transsilvanicum</i> Schur 477
— <i>W. Iffi</i> Schur. 325	— <i>inclimatum</i> Schur 35	<i>Thlaspi</i> L. 96
<i>Tetragonolobus</i> Scop. 185	— <i>iodostemon</i> Borb. 36	— <i>affine</i> Schott. 97
— <i>purpureus</i> Mönch 185	— <i>laserpititiifolium</i> Willd. 35—37	— <i>alliaceum</i> L. 96
— <i>prostratus</i> Mönch 185	— <i>laxiflorum</i> Schur 33	— <i>alpestre</i> Auct. 97—8
— <i>siliquosus</i> L. 185	— <i>lucidum</i> Schur 36	— <i>alpinum</i> Auct. 97
<i>Teucrium</i> L. 454	— <i>macrophyllum</i> Schur 35	— <i>arvense</i> L. 96
— <i>Botrys</i> L. 454	— <i>majus</i> Crantz 35	— <i>Banaticum</i> Borb. 98
— <i>Chamaedrys</i> L. 454	— <i>medium</i> Jacq. 34	— <i>Bursapastoris</i> L. 99
— <i>incanum</i> Schur 455	— <i>minus</i> Auct. 34—5	— <i>campestre</i> L. 99
	— <i>montanum</i> Czet. 34	— <i>cochleariforme</i> Janka 97
	— <i>Morisonii</i> Gmel. 37	— <i>corymbo-um</i> Salzer 98
		— <i>Dacicum</i> Heuff. 98
		— <i>hirtum</i> L. 99

- Thlaspi* Jankæ Auct. 97
 — Korongianum Czetz 98
 — Korongiense Czetz 98
 — *Kovácsii* Heuff. 97—8
 — longiracemosum Schur 97
 — montanum Auct. 97
 — *perfoliatum* L. 97
 — *præcox* Auct. 97
 — robustum Schott. 98
 — rodense Porc. 98
 — rotundifolium Baumg. 98
 — saxatile L. 99
 — transsilvanicum Porc. 98
 Thriceiâ hinta Auct. 352
 — hispida Auct. 352
 Thuja occidentalis L. 598
 — orientalis L. 598
Thymelacaceæ Juss. 476
Thymelæa Cneorum Baumg. 476
Thymus L. 441
 — *Acinos* L. 444
 — *acicularis* 442
 — *alpestris* Tausch 442
 — *alpicolus* Schur 442
 — *alpinus* Auct. 442—45
 — *angustifolius* Pers. 441
 — *arvensis* Landoz 442
 — *Austriacus* Bernh. 442
 — *Carpathicus* Cel. 442
 — *Chamaedrys* Fr. 442
 — *Chamaeledon* Heuff. 442
 — *citriodorus* Baumg. 442
 — *clandestinus* Schur 443
 — *collinus* M. B. 441
 — *comosus* Heuff. 443
 — *Dalmaticus* Freyn. 442
 — *elegans* Kotschy 442
 — *grandiflora* Salzer 445
 — *graveolens* Baumg. 444
 — *hirsutus* Schur 442
 — *humifusus* Bernh. 441—42
 — *inodorus* Czetz 443
 — *lanuginosus* Baumg. 442
 — *marginatus* A. Kern. 443
 — *Marschallianus* Kern. 441
 — *micranthus* Wierzb. 443
 — *montanus* W. et K. 443
 — *nummularius* M. B. 443
 — *pannonicus* Reichb. 441—2
 — *patavinus* Jacq. 444—5
Thymus pulchellus Janka 443
 — *pulcherrimus* Schur 442
 — *pulegioides* Auct. 442—3
 — *rotundifolius* Schur 442—4
 — *Serpyllum* L. 441
 — *transsilvanicus* Schur 443
 — *vulgaris* L. 441—43
Thyselinum angustifolium Reichb. 266
 — *palustre* Hoffm. 266
 — *silvestre* Reichb. 266
Tiliacææ Juss. 155
Tilia L. 155
 — *acuminata* Op. 155
 — *alba* W. et K. 155
 — *argentea* Desf. 156
 — *cordifolia* Schur 155
 — *Eropæa* L. 155
 — *floribunda* Fron. 155
 — *grandifolia* Auct. 155
 — *hollandica* Bayer 155
 — *intermedia* DC. 155
 — *latebracteata* Host. 155
 — *macrophylla* Schur 155
 — *microphylla* Vent. 155
 — *obliqua* Host. 155
 — *oligantha* Reichb. 156
 — *parvifolia* Ehrh. 155
 — *parvifolium* × *grandifolia* 155
 — *platyphyllos* Scop. 155
 — *platyphyllos* × *ulmifolia* 155
 — *polyantha* Schur 155
 — *sublanata* Simk. 155
 — *tomentosa* Mönch 156
 — *ulmifolia* Scop. 155
 — *vitifolia* Host. 155
 — *vulgaris* Hayne 155
Tofieldia Huds. 534
 — *calyculata* L. 534
 — *palustris* Sternb. 534
Tolpis barbata L. 354
Tordylium L. 267
 — *maximum* L. 267
Torilis Adans. 270
 — *Anthriscus* L. 270—1
 — *arvensis* Huds. 270
 — *helvetica* Gmel. 270
 — *neglecta* Spreng. 270
 — *nodosa* L. 271
Tormentilla erecta L. 222
 — *montana* Schur 222
 — *nodosa* Schur 222
 — *reptans* L. 222
Tozzia L. 428
 — *alpina* L. 428
Trachanthelium canescens Schur 379
 — *transsilvanicum* Schur 379
Trachypleurum tenuissimum Reichb. 254
Tragopogon L. 354
 — *campestris* Bess. 355
 — *floccosus* W. et K. 355
 — *major* Auct. 355
 — *Orientalis* L. 354
 — *porifolius* Schur 355
 — *pratensis* Auct. 354
 — *transsilvanicus* Schur 355
 — *undulatus* Baumg. 355
Tragus Hall. 558
 — *racemosus* L. 558
Tropa L. 230
 — *natans* L. 230
Tribulus L. 164
 — *terrestris* L. 164
Trichodium alpinum Baumg. ; Schur 565
 — *caninum* Schrad. 565
 — *rupestre* Baumg. 565
 — *stramineum* Schur 565
 — *subalpinum* Schur 565
Tridentalis Europæa L. 456
Trifolium L. 179
 — *agrarium* Auct. 183—4
 — *alpestre* L. 180
 — *alpinum* L. 182
 — *ambiguum* M. B. 182
 — *angulatum* W. et K. 183
 — *angustifolium* L. 181
 — *armenium* Auct. 180—1
 — *arvense* L. 181
 — *aurum* Poll. 183
 — *Banaticum* Heuff. 180
 — *badium* Schreb. 183
 — *bicolor* Reichb. 180
 — *Biasoletianum* Schur 183
 — *Brittingeri* Veitenw. 181
 — *cæspitosum* Schur 183
 — *campestre* Schreb. 183
 — *carpathicum* Porc. 179
 — *cinctum* DC. 182
 — *conicum* Kit. 182
 — *dentatum* W. et K. 178
 — *diffusum* Baumg. 179
 — *elegans* Auct. 183
 — *elongatum* Willd. 180
 — *expansum* W. et K. 179
 — *filiforme* Auct. 184
 — *fragiferum* L. 182
 — *frigidum* Gaud. 179
 — *glaciale* Porc. 183
 — *glareosum* Schleich. 183
 — *gracile* Thuill. 181

<i>Trifolium heterophyllum</i> Auct.	179	<i>Trisetaria pratensis</i> Baumg.	574	<i>Turritis glabra</i> L.	74
— <i>hybridum</i> L.	183	— <i>sesquiteria</i> Baumg.	573	— <i>hirsuta</i> L.	76
— <i>incarnatum</i> L.	181	<i>Trisetum airoides</i> Baumg.	575	— <i>patula</i> Ehrh.	75
— <i>laevigatum</i> Poir.	182	— <i>argenteum</i> Schur	575	— <i>pauciflora</i> Grimm	74
— <i>macrorrhizum</i> W. et K.	178	— <i>argentoideum</i> Schur	575	— <i>sagittata</i> Bert.	76
— <i>medium</i> L.	179	— <i>compressum</i> Fuss	574	<i>Tassilago</i> L.	298
— <i>micranthum</i> Schur	184	— <i>subspicatum</i> Sadler	575	— <i>Farfara</i> L.	298
— <i>minus</i> Relhan	184	— <i>transsilvanicum</i> Schur	575	— <i>hybrida</i> L.	298
— <i>montanum</i> L.	182	— <i>varium</i> Schur	575	— <i>nivea</i> Hoppe	298
— <i>nigrescens</i> Schur	183	<i>Triticum</i> L.	593	— <i>Petasites</i> L.	298
— <i>nivale</i> Sieb.	179	— <i>æstivum</i> L.	593	— <i>ramosa</i> Hoppe	298
— <i>ochroleucum</i> L.	181	— <i>arundinaceum</i>	593	<i>Typha</i> L.	514
— <i>pallescens</i> Auct.	183	— <i>barbulatum</i> Schur	594	— <i>angustifolia</i> L.	514
— <i>pallidum</i> W. et K.	179	— <i>biflorum</i> Brign.	594	— <i>elatiar</i> Bönningh.	515
— <i>palustre</i> W. et K.	178	— <i>caninum</i> L.	594	— <i>gracilis</i> Schur	515
— <i>Pannonicum</i> Jacq.	180	— <i>cereale</i> Baumg.	593	— <i>involverata</i> Simk.	514
— <i>parviflorum</i> Ehrh.	182—3	— <i>cristatum</i> L.	593	— <i>latifolia</i> L.	514
— <i>patens</i> Auct.	183	— <i>dicocum</i> Schrank	593	— <i>remotiuscula</i> Schur	514
— <i>pratense</i> L.	179	— <i>dnrum</i> Desf.	593	— <i>Schuttleworthii</i> Auct.	
— <i>procumbens</i> Auct.	184	— <i>hordeiforme</i> Host.	593	— <i>transsilvanica</i> Schur	514
— <i>prostratum</i> minimum Pore.	183	— <i>hybernium</i> L.	593		
— <i>purpurascens</i> Schur	179	— <i>intermedium</i> Host.	593	Ulex Europæus Cserni	170
— <i>reflexum</i> Benkö	183	— <i>monococum</i> L.	593	<i>Ulmaceæ</i> Mirbel.	485
— <i>repens</i> L.	183	— <i>Polonicum</i> L.	593	<i>Ulmus</i> L.	485
— <i>resupinatum</i> L.	182	— <i>pseudocaninum</i> Schur	594	— <i>campestris</i> L.	485
— <i>rubellum</i> Jordr.	181	— <i>repens</i> L.	593	— <i>effusa</i> Willd.	486
— <i>rubens</i> L.	181	— <i>rigidum</i> Andræ	594	— <i>glabra</i> Mill.	485
— <i>Sároziensis</i> Hazsl.	180	— <i>ruthenicum</i> Andræ	594	— <i>leucocarpa</i> Schur	485
— <i>sativum</i> Mill.	179	— <i>Savignonei</i> Auct.	594	— <i>leucosperma</i> Schur	485
— <i>scabrum</i> L.	182	— <i>Spelta</i> L.	593	— <i>major</i> Auct.	485
— <i>spadiceum</i> Baumg.	183	— <i>truncatum</i> Wallr.	594	— <i>minor</i> Schur	485
— <i>stramineum</i> Schur	179	— <i>turgidum</i> L.	593	— <i>montana</i> With.	485
— <i>striatum</i> L.	182	— <i>villosum</i> L.	593	— <i>nuda</i> Ehrh.	485
— <i>strictum</i> L.	182	— <i>vulgare</i> Vill.	593	— <i>pedunculata</i> Foug.	486
— <i>transsilvanicum</i> Pore.	179	<i>Trollius</i> L.	55	— <i>silvestris</i> Land.	485
<i>Triglochin</i> L.	509	— <i>altissimus</i> Crantz	55	— <i>suberosa</i> Ehrh.	485
— <i>Barrelieri</i> Schur	510	— <i>Europæus</i> L.	55	— <i>tetrandra</i> Auct.	485
— <i>maritimum</i> L.	509	— <i>humilis</i> Crantz	55	<i>Umbelliferae</i> Juss.	248
— <i>palustre</i> L.	510	— <i>medius</i> Schur	55	<i>Umbilicus veneris</i> Benkö	235
<i>Trigonella Besseriæna</i> DC.	178	— <i>Transsilvanicus</i> Schur	55	<i>Urtica</i> L.	484
— <i>Fœnum-græcum</i> L.	178	<i>Tryphane falcata</i> Schur	141	— <i>Bollæ</i> Kanitz	485
— <i>Monspelica</i> L.	178	— <i>recurva</i> Reichb.	142	— <i>dioica</i> L.	484
<i>Trinia</i> Hoffm.	250	— <i>verna</i> Reichb.	142	— <i>Dodartii</i> Reichb.	484
— <i>dioica</i> Hoffm.	250	<i>Tulipa Gessneriana</i> L.	523	— <i>Kioviensis</i> Rogow.	485
— <i>glauca</i> L.	250	— <i>silvestris</i> L.	523—4	— <i>pilulifera</i> L.	484
— <i>Kitaibelii</i> M. B.	250	<i>Tunica</i> Scop.	116	— <i>radicans</i> Bolla	485
— <i>vulgaris</i> DC.	250	— <i>rigida</i> Reichb.	116	— <i>urens</i> L.	484
<i>Triodia decumbens</i> PB.	576	— <i>Saxifraga</i> L.	116	<i>Utricularia</i> L.	456
<i>Tripleurospermum bienne</i> Knaf.	314	— <i>scabra</i> Schult.	116	— <i>Bremii</i> Heer.	456
— <i>inodorum</i> Schultz	314	<i>Turgenia</i> Hoffm.	270	— <i>intermedia</i> Schur	456
<i>Tipolium vulgare</i> Nees.	300	— <i>latifolia</i> L.	270	— <i>minor</i> Auct.	456
<i>Trisetaria brevifolia</i> Baumg.	575	<i>Turritis</i> L.	74	— <i>vulgaris</i> L.	456
		— <i>alpina</i> Baumg.	74—6	<i>Uvularia amplexifolia</i> L.	521
		— <i>cœrulea</i> All.	78		

V.			
Vaccaria pyramidata Fl.		Veratrum L.	534
Wett.	122	— album L.	534
Vacciniaceae DC.	386	— Lobelianum Bernh.	534
Vaccinium L.	386	— nigrum L.	534
— Myrtillus L.	386	Verbascum L.	412
— Oxyccocos L.	387	— abietinum Borb.	415
— uliginosum L.	387	— album Auct.	414
— Vitis-Idaea L.	387	— australe Schrad.	413
Vaillantia alpina Schur	279	— Austriacum Schrad.	414
— Cruciata L.	280	— Austriaco × Lychnitis	
— glabra L.	279	Simk.	414
— pedemontana Baumg.	280	— Austriaco × phlomo-	
— ramosa Roch.	279	des Simk.	413
Valerianaceae DC.	287	— Austriaco × phoeni-	
Valeriana L.	287	ceum Simk.	415
— angustifolia Tausch	288	— Austriaco × speciosum	
— alternifolia Schur	288	des Simk.	414
— bijuga Simk.	289	— Banaticum Schrad.	414
— collina Wallr.	288—9	— Bastardi R. et Sch.	416
— dactea Porc.	289	— Barthii Schur	415
— dioica L.	289	— Blattaria L.	416
— divaricata H.terröck.	288	— blattariiforme Griseb.	416
— elongata Baumg.	289	— Bohemicum Borb.	413
— exaltata Mik.	288	— calvescens Schur	413
— heterophylla Baumg.	289	— Claudiopolitanum	
— intermedia Vahl.	290	Simk.	416
— montana L.	290	— collinum Schrad.	413
— multiceps Vallr.	288	— comosum Simk.	415
— officinalis L.	288	— cuspidatum Schrad.	413
— Phu L.	289	— Danubiale Simk.	413
— polygama Bess.	289	— decalvans Borb.	415
— procurrens Wallr.	288	— erythrocane Schur	415
— sambucifolia Mik.	287	— floccosum Auct.	414
— saxatilis Baumg.	289	— Gaudini Döhl.	416
— sciaphila Schur	287	— glabratum Friv.	415
— simplicifolia Reichb.	289	— Hausmanni Cel.	414
— sisymbriifolia Schur	289	— Hinkei Friv.	415
— ternata Schur	290	— Kanitzianum Simk.	414
— tripteris L.	289	— lanatum Auct.	415
Valerianella Poll.	290	— leiocaulon Heuff.	415
— Auricula DC.	291	— leiostachyon Griseb.	415
— carinata Lois.	290	— Lychnitis L.	414
— coronata	291	— Lychnitis × phlomo-	
— dentata L. ;	290—1	des Kern.	413
— eriocarpa Schur	290	— macrocalycinum Borb.	413
— mixta L. Pol.	290	— montanum Baumg.	413
— Morisonii Spreng.	290	— Neilreichii Schur	414
— olitoria L.	290	— nemorosum Baumg.	413
— rimosa Bast.	291	— nigrum L.	414
— tridentata Reich.	291	— nigro-Lychnitis Czetz	
Valisneria spiralis Schur	509	414
Vandellia L. = Lindernia		— nigro-phlomoides	
Ventenata avenacea Kœl.	575	Schur.	415
		— oliganthum Borb.	414
		— Orientale Auct.	414
		— phlomooides L.	413
		— phoeniceum L.	416
		— pilosum Döhl.	416
		— pseudolychnitis Schur	
		414
		Verbascum pulverulentum	
		Auct.	414
		— ramosissimum DC.	416
		— Reisseckii Kern.	413
		— rubiginosum W. et K.	415
		— Schmidlii Kern.	416
		— Schottianum Schrad.	414
		— Schraderi Mey.	412
		— sinuatum Schur	414
		— speciosum Schrad.	413
		— spurium Koch	413
		— subalpinum Schur	418
		— sublyratum Borb.	415
		— thapsiforme Schrad.	413
		— Thapsus L.	412
		— thapso-nigrum Schiede	
		413
		— thyrsoides Host.	415
		— Wierzbickii Heuff.	415
		Verbena L.	455
		— officinalis L.	455
		Veronica L.	420
		— acinifolia L.	426
		— agrestis Auct.	427
		— alpestris Schur	426
		— alpina L.	425
		— Anagallis L.	421
		— anagalloides Guss.	421
		— aphylla L.	422
		— arguta Schur	424
		— arvensis L.	426
		— Austriaca L.	422—3
		— Bachofeni Heuff.	424
		— Baumgartenii R. et S.	422
		— Beccabunga L.	421
		— bellidiodes L.	425
		— Bihariensis Kern.	423
		— brevifolia Schur	424
		— Bungabecca Janka	426
		— Buxbaumii Ten.	427
		— Chamaedrys L.	421
		— Cusii Schur	425
		— crassifolia Schur	425
		— crinata Kit.	424
		— Cymbalaria	427
		— cymbalariaefolia	
		Baumg.	427
		— dentata Schmidt	422
		— depauperata W. et K.	422
		— Dryadis Schur	422
		— elatior Willd.	424
		— filiformis Baumg.	427
		— foliosa W. et K.	424
		— fruticans Jacq.	425
		— fruticulosa Baumg.	425
		— glabra Schur	424
		— hederæfolia L.	427
		— hybrida Baumg.	425

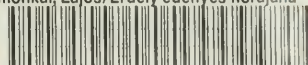
<i>Veronica</i> hyssopifolia Schur	422	<i>Vicia</i> angustifolia Reichard	194	<i>Viguea</i> pseudoarenaria Schur	547
— <i>Jacquinii</i> Baumg.	423	— <i>Bibersteinii</i> Bess.	194	— pseudobrizoides Schur	547
— incana Schur	425	— Bobartii Forst.	195	— pseudoschreberi Schur	547
— integrifolia, Schrank	425	— cassubica L.	192	— vulgaris Fries	549
— lamifolia Schur	421	— ciliata Schur	194	Villarsia nymphoides Vent.	394
— lancifolia Koch	425	— co. data Auct.	194	<i>Vinca</i> L.	393
— latifolia L.	421—3	— Cracca L.	192	— herbacea W. et K.	393
— limosa Schur	421	— dasycarpa Schur	193	— major Baumg.	394
— longifolia Auct.	424	— dumetorum L.	192	— minor L.	394
— lucida Schur	426	— Eryilia L.	195	<i>Vincetoxicum</i> Mönch	393
— macrodonta Boib.	422	— Faba L.	195	— laeum Bartl.	393
— major Baumg.	426	— flavida Schnr	194	— officinale Auct.	393
— maritima Auct.	424	— Gerardi Auct.	192	<i>Violaceae</i> DC.	107
— media Baumg.	424	— glabrescens Koch	193	<i>Viola</i> L.	107
— micrantha Schur	426	— grandiflora Auct.	194	— alba Bess.	109—112
— montana L.	422	— hirsuta L.	195	— alba × hirta Wiesb.	109
— multifida Auct.	423	— hybrida L.	194	— alba × odorata Wiesb.	109
— neglecta Auct.	425—6	— Kitaibeliana Schur	192	— alpina Jacq.	111
— nivalis Schur	426	— lathyroides L.	195	— ambigua W. et K.	107—8
— officinalis L.	422	— Lerchenfeldiana Schur	194	— arenaria DC.	109
— opaca Schur	427	— lutea L.	194	— arvensis Murr.	112
— orchidea Crantz	425	— Marosportensis Lerchf.	194	— Austriaca Kern.	109
— orientalis Schur	422	— montana Fröl.	193	— Badensis Wiesb.	109
— peduncularis Schur	422	— Onobrychioides Landoz	192	— Banatica Kit.	111—12
— peregrina Baumg.	426	— oroboides Wulf.	198	— Baumgarteniana Schur	111
— Persica Poir	427	— Orobis Auct.	198	— bicolor Baumg.	112
— petraea Baumg.	422	— oxyphylla Schur	193	— biflora L.	107
— pilosa Baumg.	421	— Pannonica Crantz	193	— Bielziana Schur	112
— pinnatifida Andræ	423	— peregrina Landoz	194	— calcarata L.	111
— polita Fries.	427	— pisiformis L.	192	— canina L.	110
— praecox All.	426	— polyphylla Auct.	192	— campestris M. B.	108
— prostrata L.	422	— pseudovillosa Schur	193	— cenisia Schur	112
— Pseudo-Chamaedrys Jacq.	423	— purpurascens DC.	194	— chrysanthilla Schur	112
— pubicarpa Simk.	422	— rigida Czetz	192	— collina Bess.	10—89
— pumila All.	425	— sativa L.	194	— declinata W. et K.	212
— romana Baumg.	426	— segetalis Thuill.	194	— deminuta Schur	112
— salina Schur	421	— sepium L.	193	— Drymeia Schur	198
— saxatilis Scop.	425	— serratifolia Jacq.	195	— elatior Fries	111
— scutellata L.	420	— silvatica L.	192	— gymnocarpa Janka	108
— serpyllifolia L.	426	— sordida W. et K.	194	— grandiflora Lerchf.	112
— spicata L.	425	— stenophylla Schur	195	— hebecarpa Schur	108
— spuria Auct.	424	— striata M. B.	194	— heterophylla Auct.	112
— stachyoides Schur	425	— tenuifolia Roth	192—3	— hirta L.	108
— subcanescens Schur	425	— tetrasperma L.	195	— hortensis Schur	109
— succulenta Auct.	426	— tricolor Schur	193	— hybrida Schur	109
— Teucrium L.	423	— truncatula Czetz	190	— Joó Janka	107
— Tournefortii Gmel.	427	— varia Auct.	193	— Kitaibeliana Schult.	112
— transsilvanica Schur	424	— villosa Roth	193	— lactea Auct.	110
— triloba Opiz	427	— vulgaris Czetz	193	— lancifolia Schur	110
— triphyllus L.	426	Vigne P. B. = Carex.		— livida W. et K.	106
— urticæfolia Jacq.	421	— altissima Schur	546	— lucorum Auct.	110
— verna L.	426	— chlorocarpa Schur	550	— lutea Auct.	112
— Wolffiana Schur	426	— Davalliana Reich.	545	— luteola Schur	112
<i>Viburnum</i> L.	276	— dioica Reichb.	545		
— <i>Lantana</i> L.	276	— Drejeri Fuss	549		
— <i>Opulus</i> L.	276	— Personii Schur	548		
— <i>roseum</i> L.	276				
<i>Vicia</i> L.	192				

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVSAJTÓJA.

New York Botanical Garden Library

QK 325 .S5
Simonkai, Lajos/Erdely edenyek florajana

gen

3 5185 00044 4446

